

PROTOKOŁY

z 4. sesji VII. peryodu Sejmu krajowego

Królestwa Galicyi i Lodomeryi z W. Księstwem Krakowskiem

w roku 1898/9.

Posiedzenie 1—24

od 28. grudnia 1898. do 28. marca 1899.

Przytem skorowidz ważniejszych uchwał i spis petycyj.

L W Ó W.

CZCIONKAMI Drukarni Ludowej
pod zarządem Stanisława Baylego.

1899.

418422

III 1898/9, 1-24

~~7479~~

III α

Skorowidz ważniejszych uchwał

zawartych w protokołach 4 seryi VII. peryodu Sejmu galicyjskiego.

(Liczby rzymskie oznaczają posiedzenia, liczby arabskie zaś stronnic protokołów).

	Str.
I. Z dnia 28. grudnia 1898.	
Uchwała w sprawie:	
Zakupienia kosztem f. kraj. portretu śp. JEM. kardynała Sembratowicza	3
Uwolnienia przedłożeń i sprawozdań wydz. kraj. mniejszej wagi od drukowania	4
II. Z dnia 29. grudnia 1898.	
Uchwalenie ustawy zezwalającej gm. Andrychów na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych do końca 1908 roku	3—4
Jak wyżej gminie Rozwadów do końca 1904 jak wyżej	4
Jak wyżej gminie Sułkowice do końca 1908 jak wyżej	5
Jak wyżej gminie miasta Czortkowa do końca 1908 roku	6
Uchwała zezwalająca gm. Liszna na pobór w r. 1899, 107% dodatku gminnego do podatków bezpośrednich	7
<i>Wybory sekretarzy, kwestorów, rewidentów komisji budżetowej, administracyjnej, gminnej, szkolnej, petycyjnej, prawniczej, przemysłowej, bankowej, solnej, górniczej, podatkowej, gospodarstwa kraj., drogowej, sanitarnej, reformy wyborczej, kolejowej, kredytu włościańskiego . . . . .</i>	7—9
Uchwała w spr. zezwolenia Radzie pow. w Dąbrowie na pobór opłat mytnicz. na drog. pow. Otfinów-Ujście jezuickie i Dąbrowa-Mędrzechów na 5 lat	10
Jak wyżej Radzie pow. Dąbrowa od mostu na rzece Młynówce w Radgoszczy na lat 5	10—11
Jak wyżej Wydz. pow. Żółkiew na drodze gm. Żółkiew - Batiatycze - Kamionka strumiłowa na 5 lat	11—12
Jak wyżej obszar. dworsk. w Babinie od przewozu przez rzekę Łomnicę na 5 lat	12—13
Jak wyżej Radzie pow. Bochnia od mostu na drodze pow. Bochnia-Limanowa na 5 lat	13
Jak wyżej gm. Bukaczowce od mostu na rzece Swierzu na lat 5	13 14
Jak wyżej obszar. dworsk. Niezviska i Łuka od przew. przez rzekę Dniestr na 5 lat	14—15
J. w. Wydz. pow. w Jaśle od przew. przez rzekę Wisłokę pod Kłodawą na 5 lat	15—16
Jak wyżej obszar. dworsk. w Stanisławczyku od mostu na rzece Styrcze j. w.	16—17
Jak wyżej Wydz. pow. w Jarosławiu na drodze gminnej Jarosław-Sieniawa i Przemyśl-Pruchnik jak wyżej	17—18
Jak wyżej Radzie pow. w Kamionce strumiłow. od mostu pow. na rzece Kamience na 5 lat	18
III. Z dnia 30. grudnia 1898.	
Wybór członka do Rady nadzorczej Banku krajowego	5
Wybór uzupełniający 1 członka do komisji reformy wyborczej	5
Uchwalenie prowizoryum budżetowe na rok 1899	5—7
Uchwalenie dla pogorzalców gm. Dzieduszyce pow. Stryj zapomogi 700 zł.	7
Jak wyżej gm. Pacyków pow. Stanisławów i gm. Bratkowce zapomogi 300 i 500 zł.	7
Uchwalenie 50.000 zł. dla dotkniętych gradobiciem w roku 1898	8
Uchwalenie 150.000 zł. jako zasiłu dla kraj. komisji w celu obesłania wystawy paryskiej w roku 1900	8
Uchwalenie otwarcia dwurocznego kursu praktycznego dla dozorców meliorac.	8
Uchwalenie wezwania do rządu o uwolnienie od podatku rentowego listów zastawnych kraj. zakładów hipotecznych i Towarzystw na zysk nieobliczonych	9
Uchwały w sprawie budowy kolei lokalnych wąskotorowych	9
Uchwała zezwalająca obszarowi dworskiemu w Zatwarnicy na pobór opłat mytniczych na rzece Sanie w Zatwarnicy	9—10
IV. Z dnia 20. lutego 1899.	
Uznanie ważności wyboru p. Dra Wilhelma Bindara na posła z kurii m. Biała	3
Jak wyżej Dra J. Bednarskiego na p. z kurii gm. wiej. pow. Nowy Targ	3
Jak wyżej Dra Jana Hupki na p. z większych posiadłości obw. tarnowskiego	3
J. w. ks. Andrzeja Lubomirskiego z większych posiadłości b. ob. Żółkiewskiego	3

Str.

Uchwała w sprawie zezwolenia obszar. dworsk. w Surmaczówce pow. Jarosław na pobór opłat mytniczych na rzece Lubaczówce w Surmaczówce na 5 lat	4
Jak wyżej Radzie pow. Bochnia od mostu pow. na rzece Stradomce jak wyżej	4—5
Jak wyżej Rzeszów na dr. pow. Domaradz-Strzyżów i od przewozu na rzece Wisłoku pod Strzyżowem na 5 lat	5
Jak wyżej Wydz. pow. Wieliczka od mostu na rzece Krzyworzece w Wiśniowej	6

V. Z dnia 23. lutego 1899.

Uchwała w sprawie zezwolenia Radzie pow. Jarosław na pobór myta na rzece Lubaczówce w Manasterzu na 5 lat	2—3
Jak wyżej Lisko od mostu na Sanie w Dwerniku jak wyżej	3
Jak wyżej od mostu na rzece Hoczewce w Hoczwi jak wyżej	4
Jak wyżej Biała na drodze pow. Biała-Jawiszowice	4—5
Jak wyżej Sambor jak wyżej Sambor-Mościska jak wyżej	5—6
Ustawa w sprawie zmiany etatu urzędników konceptowych Wydz. kraj. dla spraw fachowo-rolniczych	6
<i>Wybór uzup. 1 członka do komisji gosp. kraj. kredytu włośc. górniczej, kolejowej, przem. reformy wyborczej i szkolnej . . . . .</i>	7—8
<i>J. w. 1 członka do kom. budżetowej . . . . .</i>	10

VI. Z dnia 27. lutego 1899.

Uznanie ważności wyboru p. Stanisława Dąbskiego na p. z kuryi większych posiadłości b. obwodu rzeszowskiego	2
Uchwała w spr. zezwolenia Wydz. pow. Śniatynie na pobór myta na drodze gm. I. kl. Żalucze-Ilińce na 5 lat	2—3
Uchwała w spr. policzenia lat służby przed $\frac{1}{4}$ 1898 drowi Józefowi Kady'emu, sekundaryuszowi pow. szpitala w Jasle do emerytury	3
<i>Uchwalenie gwarancyi kraju za wkładki lokowane w galicyjs. kasie oszczędności we Lwowie . . . . .</i>	5—10

VII. Z dnia 2. marca 1899.

Uchwała w sprawie zezwolenia obszarowi dworskiemu w Hermanowicach i w Nowej wsi pod Starem miastem pow. Biała na pobór myta od przewozu na rzece Sole i Wiśle w Kaniowie starym na 5 lat	2—3
--	-----

Str.

Jak wyżej Wydz. pow. Tarnopol na drodze gmin. Iwanów dolny-Obarzańce jak wyżej	4
Odesłanie Wydz. kraj. do załatwienia i przedłożenia wniosków w sprawie petycji Wydz. pow. w Wadowicach o ukrajowienie drogi gm. Biertowice Zembrzyce.	4—5
Przyjęcie do wiadomości zamknięcie rachnków funduszu krajowego za rok 1897	5
Uchwały w sprawie utworzenia nowych okręgów sanitarnych	5

VIII. Z dnia 4. marca 1899.

Uchwały i przyjęcie do wiadomości sprawozdania z czynności Dep. III. Wydziału krajowego	2
Wezwanie do c. k. Rządu w sprawie przekształcenia szkoły sztuk pięknych w Krakowie na Akademię	3
Uchwały w sprawie administracyi Wydz. kraj. kraj funduszem pożyczkowym na budowę koszar dla wojska	3
Uchwała w sprawie założenia seminarium naucz. żeńskiego w Rzeszowie	3—4

IX. Z dnia 6. marca 1899.

Uchwały w sprawie stanu szkół ludowych i seminarjów naucz. w r. 1897/8	2—3
--	-----

X. Z dnia 8. marca 1899.

Uchwała zezwalająca gminie Tyrawa solna pow. Sanok na pobór myta od przewozu na rzece San pod Mrzygłodem na 5 lat	2—3
Udzielenie Towarzystwu szewców i garbarzy „Nadzieja“ w Tyśmienicy zasiłku w kwocie 150 zł.	3
Odstąpienie Wydz. kraj. do załatwienia petycji Stow. „Pracy kobiet“ w Kołomyi o podwyższenie subwencyi	3—4
Jak wyżej Huny Zlatkes, garbarza w Gologórach o pożyczkę 300 zł.	4
Jak wyżej Stanisława Galka asystenta szkoły przemysłu drzewnego w Zakopanem o zasiłek	4
Jak wyżej gm. Kniazioluka o zezwolenie na zamianę lasu gminnego na grunta orne kameralne i zasiłek 6000 zł. na budowę szkoły	4
Odstąpienie c. k. Rządowi petycji gm. Rzuchowa o zwrot odsypiska	4
<i>Wezwanie do Rządu w sprawie odstąpienia właścicielom przybrzeżnym gruntów użytkanych przez regulację rzek . . . . .</i>	4—5

Str.

Odstąpienie Wydz. kr. pet. gm. Nielewie pow. Żywiec o przyjęcie na fundusz kraj. kosztów leczenia Fr. Kurowskiej . . .	5
Jak wyżej pet. Emilii Pydynkowskiej i Zofii Komoniewskiej o subwencję na restaurację haftów	5
Udzielenie veniam studiorum Rudolfowi Lityńskiemu konduktorowi dróg kraj.	5
Jak wyżej Rudolfowi Rotterowi apl. rach. przy szpit. św. Łazarza w Krakowie . . .	5
Ustawa nadająca szpitalowi w Husiatynie charakter szpit. publicznego i powsz.	6
Odstąpienie Wydz. kraj. petycji gmin Jordaków, Maków i Mrzygłód o utworzenie sanitarnych okręgowych	6
Udzielenie c. k. Rządowi opinii w przedmiocie wydzielenia gminy Smarżawy z obszarem dworskim w okręgu sądowego w Pilźnie a przydzielenia do okręgu sądowego w Brzostku	6—7
Jak wyżej Głobikowcy, Głobikówki, Gorzejowej i Siedliska-Bogusz z okręgu sądu w Pilźnie	7
Jak wyżej gminy Kabujów, Werbiż, Honiatycze z okręgu sądowego w Komarnie a przydzielenie do okr. sąd. w Szczercu	7
Jak wyżej gminy Bonarówka z obszarem dworskim o wydzielenie z okr. sądu i politycz. w Krośnie o przydzielenie do Strzyżowa	7
Ustawa w sprawie zmian obszarów Reprezentacji powiatów Wieliczka i Wadowice	8—9
Jak wyżej Tłumacz, Nadwórna, Skalat i Zbaraż	9—10
Udzielenie c. k. Rządowi opinii co do wydzielenia gm. Wiązownicy z okręgu sądowego Sieniawa a przyłączenia do okręgu sądowego w Jarosławiu	10
Jak wyżej gm. Chocimierz wraz z obszarem dworskim z okręgu sądu w Obertynie a przydzielenia do Tłumacza	10
Jak wyżej Wola Matyaszowa, Myczków i Polańczyk z okr. sąd. Baligród, a przydzielenia do Liska	11
Jak wyżej gminy Wysoka z okręgu sądu we Frysztaku a przydzielenia do Strzyżowa	11
Uchwalenie hołdu z powodu wyzdrowienia JSw. Papieża Leona XIII.	11

Str.

XI. Z dnia 10. marca 1899.

Uchwała zezwalająca obszarowi dworskiemu w Kutkorzu pow. Złoczów na pobór myta od mostu na rzece Pełtwi na 5 lat	3
Jak wyżej obszarom dworskim w Monastercu, Mostach i Terszakowie pow. rudeckiego na pobór myta od mostu na rzece Dniestrze na 5 lat	3
Przyjęcie do wiadomości sprawozdania z czynności Dep. II. Wydz. kr.	5
Ustawa w przedmiocie przeznaczenia i użycia odsetek z fund. rezerwowego wspólnych kas sierocych na utrzymanie ubogich sierót i opuszczanych dzieci w kraju	5—6
<i>Uchwały w sprawie założenia kursu pisarzy gminnych przy Wydziale krajowym</i>	6—7
Przejście nad pet. K. Semenowiczowej i M. Bychowej ze Załoziec w sprawie zabranego gruntu do porządku dziennego	7
Uchwała w sprawie uznania potrzeby budowy szpitali pow. w Samborze i Nowym Sączu pawilonów w Zaleszczykach i Białej i domów osobnych dla zakaźnych w kilku szpitalach	7

XII. Z dnia 13. marca 1899.

<i>Uchwały w sprawie hodowli bydła w kraju i ustawa zmieniająca §§. 3, 9 i 12 ustawy o licencyonowaniu buhajów</i>	2—7
Przyjęcie do wiadomości sprawozdania Wydz. kraj. o kr. składach zbożowych	7—8
Uwzględnienie pet. naucz. ludowego w Krakowie Józefa Dworzaka o policzenie 1 rocznej przerwy do lat służby	8

XIII. Z dnia 14. marca 1899.

Ustawa zezwalająca gm. m. Niepołomice na pobór opłat od napojów spirytusowych piwa i miodu na 10 lat	2—3
--	-----

XIV. Z dnia 15. marca 1899.

Uchwała zezwalająca Radzie pow. w Chrzanowie na pobór myta od przewozu przez rzekę Wisłę pod Podjazkami na 5 lat	2—3
Jak wyżej Kałusz na rzece Bołochówce w Niegowcach jak wyżej	3
Uchwały w sprawie podniesienia mleczarstwa w kraju	20—21
Przyjęcie do wiadomości sprawozdanie Wydz. kraj. z czynności Dep. I.	21
Uchwały w przedmiocie sprzedaży soli w zarządzie kraju	21—22

XV. Z dnia 16. marca 1899.

<i>Uchwały w sprawie zakładania powiatowych instytucji kredytowych i lokalnych stowarzyszeń oszczędności i pożyczkowych</i>	5—8
<i>Uchwały w przedmiocie sprawozdania Wydz. kraj. z czynności nauczycieli węd. gospodarstwa wiejskiego</i>	20
<i>Uchwały w przedmiocie sprawozdania Wydz. krajowego z czynności Dep. VI. Wydziału krajowego</i>	20—21
<i>Uchwały w sprawie uzupełnienia etatu krajow. biura kolejowego</i>	21—22
<i>Uchwała w przedmiocie podwyższenia dotacji dla stałego funduszu pożyczkowego dla popierania przemysłu rolniczego</i>	22
<i>Wezwanie do Rządu o zmianę nazwy Saybusch na Żywiec na dworcu kolej. tamże</i>	23

XVI. Z dnia 17. marca 1899.

<i>Ustawa o władzach nadzorczych szkolnych (radach szkolnych okręgowych)</i>	2—7
<i>Uchwały w przedmiocie sprawozdania z czynności Dep. IV. Wydz. kraj.</i>	7—8
<i>Uchwała w przedmiocie podwyższenia rocznej dotacji na cele popierania kolei lokalnych niższego rzędu</i>	8
<i>Uchwały w przedmiocie regulacji Dniestru między Rozwadowem a Żurawnem</i>	7
<i>Uchwały w przedmiocie założenia szkoły dla gospodarzy wiejskich</i>	8—9
<i>Uchwały w sprawie kr. szkoły rolniczej w Czernichowie</i>	9—10
<i>Udzielenie veniam studiorum p. Stanisławowi Dubikowi prow. apl. manip. Wydz. kr.</i>	10
<i>Jak wyżej p. Michałowi Stróżeckiemu inżynierowi-adjunktowi Wydz. kraj.</i>	10
<i>Jak wyżej veniam aetatis p. Eustachemu Żebrowskiemu prow. inżynierowi Wydziału krajowego</i>	11
<i>Jak wyżej i studiorum p. Ferdyn. Pakuszewskiemu prow. konduktorowi III. kl. Wydz. krajowego</i>	11
<i>Jak wyżej veniam studiorum p. Zyg. Kwiatkowskiemu prow. kondukt. Wydz. kraj.</i>	11
<i>Przejsie do porządku dziennego nad pet. Wydz. pow. w Jarosławiu w przedmiocie przyjęcia na fundusz kraj. należytości powiatu z tytułu budowy dr. Przeworsk-Bystrowice</i>	11
<i>Nieuwzględnienie petycyi Wydz. pow. Nadwórna o podwyższenie subwencji na budowę dróg Nazawiszów-Winograd Delatyn-Łuczki Nadwórna-Łanczyn</i>	12

<i>Jak wyżej Wydział pow. w Przemyślanach o dodatkową subwencję na budowę drogi Solowa-Kurowice</i>	12
<i>Wezwanie do c. k. Rządu w sprawie zbadania drogi Nowy Sącz-Niedzica</i>	12—13
<i>Przejsie nad pet. gm. Roznoszyńce o zmianę granic do porządku dziennego</i>	13
<i>Jak wyżej nad pet. Markusa Weilera w sprawie wykonywania prawa propinacyi w gm. Brzozdowiec</i>	14

XVII. Z dnia 18. marca 1899.

<i>Ustawa o poborze kraj. opłat konsumpcyjnych od r. 1900—1904</i>	2—4
<i>Uchwały w przedmiocie umieszczenia w zamku Oleskim depelniającego kursu rolniczego szkoły ludowej</i>	4
<i>Wezwanie do c. k. Rządu w sprawie zaprowadzenia gminnych urzędów rozjemczych</i>	4—5
<i>Uchwała w sprawie budowy kolei Dębica-Jasło i Konieczna-Bardów</i>	5
<i>Przejsie do porządku dziennego nad petyc. Wydziału powiat. w Bochni o budowę kolei Tymbark lub Dobra do Kłaju lub Bochni</i>	5
<i>Jak wyżej w Brzesku o subwencję na zbudowane drogi</i>	10
<i>Uchwały w przedmiocie zaprowadzenia kontroli nad sprzedażą nabiału w miastach</i>	11
<i>Przejsie do porządku dziennego nad pet. Wydz. pow. w Jarosławiu o wypłatę dodatkowej zaległej subwencji w kwocie 6.000 zł. i o udzielenie 50% zasiłku na budowę dróg</i>	11

XVIII. Z dnia 20. marca 1899.

<i>Przyjęcie do wiadomości sprawozdania Wydz. kraj. o kraj. niższych szkołach rolniczych i szkole ogrodniczej w Tarnowie</i>	19
<i>Uchwały w przedmiocie podwyższenia kapitału akcyjnego kolei Łupków-Cisna</i>	19—20
<i>Uchwały w sprawie poparcia przez kraj. kolei Przeworsk-Bachórz</i>	20—21
<i>Uchwały w przedmiocie podwyższenia kapitału akcyjnego kolei lokalnej Trzebinia-Skawce o 200.000 zł., i zakupna kolei górniczej Trzebinia-Siersza</i>	22—23
<i>Przyznanie subwencji do 4.000 zł. na budowę domu administracyjnego przy szpitalu powszechnym w Żółkwi</i>	23
<i>Przejsie do porządku dziennego nad petycją Wydz. pow. w Rzeszowie o podwyższenie</i>	

Str

subwencji na budowę drogi gminnej Miłocin-Bratkowice	24
Uchwały o sprawozdaniu Wydz. kraj. w przedmiocie spraw górniczych	11
Wzwanie do c. k. Rządu, aby przy przedsięwzięciu nowych numerowań domów, zatrzymywał dawne do ksiąg gruntowych przyjęte oznaczenia domów	25

XIX. Z dnia 21. marca 1899.

<i>Ustawa o nakładaniu i pobieraniu myta na drogach powiatowych i gminnych I. klasy objętych w zarząd Wydz. kraj.</i>	2—3
Ustawa o wyłączeniu ze Związku gm. Wolica Komarowa, przysiółka Komarów	3—5
Ustawa o szkołach realnych w kraju	5—11
Uchwała w przedmiocie zezwolenia gm. Bór Wilkowski pow. Biała na pobór w r. 1899 200% dodatku do pod. bezp.	11
Jak wyżej gminie Białej na pobór 105% jak wyżej	12
Uchwała zezwalająca Radzie pow. Stanisławów na pobór opłat mytniczych od mostu na rzece Bystrzycy pod Czerniejowem na 5 lat	12—13
Jak wyżej Wydz. pow. Łańcut na pobór jak wyżej na drodze gminnej I. kl. Przeworsk-Markowa	13
Jak wyżej Radzie pow. Łańcut na drodze pow. Kańczuga-Łańcut j. w.	13—14
Jak wyżej Kołomyja jak wyżej Kołomyja-Peczeniżyn	14—15
Jak wyżej Kamionka strumiłowa j. w. od mostu na rzece Bugu j. w.	15—16
J. w. Radzie pow. Cieszanów, Oleszyce-Dzików jak wyżej	16—17
Jak wyżej Rzeszów od mostu na rzece Wisłoku w Żarnowy j. w.	17
Jak wyżej Sokół na drodze pow. Bertko-Wargzkiej j. w.	17—18
<i>Uchwały w przedmiocie popierania kultury na polu budowl i wodnych</i> 19—25 i 30—32	
<i>Ustawa o obwałowaniu lewego brzegu Dunajca i o uzupełnieniu obwałowania prawego brzegu Wisły i o konserwacji robót regulacyjnych na rzece Eggu</i>	25—30
Wzwanie do c. k. Rządu o zarządzenie wspólnym kosztem państwa austriackiego i pruskiego budowl wodnych, któreby przywróciły w gminach Szczakawy i t. d. dawną produktywność łąk	33
Uchwała w sprawie zmiany programu nauk kraj. knrsu drenarskiego	33

Str.

Uchwały w przedmiocie sprawozdania z czynności Dep. V. Wydz. kr.	33
Przejęcie do wiadomości sprawoz. z czynności kr. szkoły lasowej we Lwowie	33—34
Uchwały w sprawie tęp. myszy polnych	34
Jak wyżej subwencyonowania chowu ryb w Oparach	34
Jak wyżej założenia zimowej szkoły rolniczej w Niewiarowie pod Bochnią	35

XX. Z dnia 22. marca 1899.

<i>Ustawa w przedmiocie przedłużenia na rok mandatów członków rady miasta Krakowa</i>	2—3
<i>Pełecenie Wydz. kraj. przedłożenia projektu reformy statutu m. Krakowa</i>	3
Uchwały w przedmiocie sprawozdanie z czynności Dep. IV. Wydz. kr. w sprawach drogowych	3—4
Wybór członka Wydz. kr. z kuryi większych posiadłości	4
Wzwanie do c. k. Rady szkolnej kr. o obniżenie ceny książek szkolnych	5
Uchwały w sprawie projektowanej zmiany o seminarjach nauczycielskich w kraju	5
Przejęcie do porządku dziennego nad wnioskiem w sprawie odbywania nauczycielskich konferencyj okręgowych	6
<i>Uchwały w przedmiocie szkół przemysłowych w kraju</i>	6
J. w. w sprawie czynności Wydz. kr. w zakresie przemysłu krajowego	6—7
J. w. w zakresie uzupełniających szkół przemysłowych	7—8
J. w. w przedmiocie sprawozdania kraj. komisji dla spraw przemysłowych i zasiłków przemysłowych	8
Odstąpienie c. k. Rządowi do uwzględnienia petycji Wydz. pow. Dolina o kreowanie sądu pow. w Węldziru	9
J. w. gm. m. Tartakowa, o kreowanie tamże sądu powiatowego do załatwienia	9—10
Zniżenie gm. Koziary pow. Zboraż prestacyj na płace nauczycieli do 10%	10
Wzwanie do c. k. Rady szkolnej kraj. o budowę szkoły w gm. Młynówce	10
Przejęcie do porządku dziennego nad pet. gm. Krasnosielce i Hłuboczek mały w sprawie przyłączenia gruntów i dodatków gminnych	10
Wzwanie do c. k. Rządu o subwencyonowanie krajowego zakładu wyrobu zabawek w Jaworowie	13

	Str.		Str.
<i>Ustawa zmieniająca dawniejsze ustawy o stosunkach prawnych nauczycieli ludowych (podwyższenie płac)</i>	13—17	<i>Przejsie do porządku dziennego nad petycją Leizora Strasberga dzierżawcy opłat konsumcyjnych o zwrot kaucyi</i>	44
XXI Z dnia 23 marca 1899.		<i>Jak wyżej Józefa Platy o zniesienie wyroku sądowego w N. Sączu</i>	45
<i>Ustawa budownicza dla gmin wiejskich i pomniejszych miast i miasteczek</i>	2—22	<i>Jak wyżej Michała Rusnaczyka j. w.</i>	45
<i>Ustawa zezwalająca gm. m. Jaworowa na pobór podwyższonej opłaty gminnej od piwa na 4 lat.</i>	22—23	<i>Jak wyżej nad prośbę gm. Mrzygłód o kreowanie tamże sądu obwodowego</i>	46
<i>Jak wyżej gm. m. Leżajsk na pobór opłat gminnych od piwa i miodu na 10 lat</i> 23—24		<i>Jak wyżej gm. Wielkie Oczy j. w.</i>	46
<i>Uchwały w sprawie znizienia prestacyj na płace nauczycieli względnie odpisanie zaległości rozmaitym gminom</i>	24	<i>Jak wyżej gm. Toporów j. w.</i>	46
<i>Uchwały w sprawie subwencyonowania szkoły handlowej we Lwowie</i>	24—25	<i>Wezwanie do c. k. Rządu w sprawie wypłacania przez c. k. urzędy podatkowe kwot wpływających do fund. szk. miejscowego do rąk przewodniczących Rad szkol. miejscowych</i>	46
<i>Ustawa zmieniająca §. 3. statutu krajowego powiększenie liczby posłów</i>	25—26	XXII. Z dnia 24. marca 1899.	
<i>Ustawa zmieniająca §§. 2, 3, 45, 47. 49 sejmowej ordynacyi wyborczej (powiększenie liczby posłów)</i>	26—28	<i>Ustawa zezwalająca gm. m. Mielca na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych piwa i miodu na 6 lat</i>	2
<i>Ustawa uzupełniająca §. 6. statutu krajowego (uwolnienie od brania urlopów urzędników publicznych, będących członkami Sejmu na czas trwania sesyi)</i>	28—29	<i>Uchwała zezwalająca Radzie pow. Drohobycz na pobór m. drogowo-mostowego na drodze pow. Hubicze Borysław-Schodnica</i>	3
<i>Ustawa zobowiązująca właścicieli domów w Krakonie o połączenie realności z miejskim wodocięgiem, tudzież zezwalająca gm. m. Krakowa na pobór podatku gminnego od czynszów najmu i opłat gminnych</i> 29—34		<i>Ustawa zmieniająca ustawę z r. 1889 o wynagrodzeniu za naukę religii w publicznych szkołach ludowych (podwyższenie płac)</i>	3—6
<i>Ustawa zezwalająca gm. m. Jarosławia na pobór opłat policyjnych na rzecz funduszu ubogich od przedstawień i t. p.</i>	34—36	<i>Uchwały w przedmiocie rozszerzenia gwarancyi kraju za wkładki lokowane w Banku kraj. do 6,000,000 zł. i dozwoleń na wydawanie asygnat do 2,000,000 zł.</i>	6—7
<i>Uchwały w przedmiocie popierania kółek rolniczych i podwyższenia fund. pożyczkowego</i>	36—37	<i>Uchwały w sprawie uznania potrzeby budowy kolei żelaznej Zakopane Sucha-Hora i udzielenie subwencji 80.000 zł.</i>	7
<i>Uchwały w sprawie zakład. szkół sadowniczych w Zaleszczykach i w Krakowie</i>	37—39	<i>Uchwalenie budżetu funduszu krajowego od Rub. I—VI. Wydatków włącznie</i> 8—19	
<i>Udzielenie 5.000 zł. subwencji Zgrom. Sióstr św. Wincentego a Paulo na budowę szpitala w Sądowej Wiszni</i>	39	XXIII. Z dnia 27. marca 1899.	
<i>Uchwały w przedmiocie działalności Banku krajowego</i>	39—40	<i>Uchwalenie 4.000 zł. subwencji na szkołę polską w Białej</i>	2
<i>Polec. Wydz. kraj. by przedłożył projekt połąc. Skole wieś ze Skole miasteczko</i>	40	<i>Uchwały w przedmiocie uregulowania indywidualnego rozkładu kontyngentu wódczanego na okres 1899—1900</i>	2—3
<i>Polecenia Wydz. kraj. dane w sprawie przyspieszenia ukończenia likwidacyi włościańsk. zakł. kred. i zakł. kred. ziemsk.</i> 40—41		<i>Uchwalenie budżetu funduszu krajowego od Rub. VII—XVII. wydatków i od Rub. I. do XVII Dochodów</i>	3—126
<i>Jak wyżej w sprawie założenia warstata tkackiego w Brzozdowcach</i>	41	<i>Uchwalenie budżetu na r. 1899 fund. policyi krajowych, kultury krajowej, stanowego sierocińskiego, Aleksandra hr. Stadnickiego funduszu pożyczki kr. z r. 1873</i> 126—132	
<i>Udzielenie veniam studiorum prow. inż. adjunkt Wydz. p. K. Jawornikowi</i>	43	<i>Uchwała uzupełniająca regulamin prowizoryczny Sejmu krajowego §. 64 a i zmieniająca §. 71 i 72 (wniosek p. Urbańskiego)</i>	128—132

Str

Uchwały w przedmiocie sprawozdania c. k. Rady szkolnej kraj. o stanie szkół średnich i zaprowadzenia lekarzy szkolnych 132—133

XXIV. Z dnia 28. marca 1899.

Ustawa zezwalająca gm. m. Dembicy na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych piwa miodu na 5 lat . . . 2—3

J. w. gm. Krościenka na 10 lat. . . 3—4

Uchwała zezwalająca Radzie pow. w Tarnobrzegu na pobór myta na drodze pow. Tarnobrzeg-Stale na 5 lat . . . 4—5

Ustawa zezwalająca Radzie pow. w Mielcu na zaciągnięcie pożyczki 100.000 zł. na zasilenie kasy oszczędności pow. . . 5—6

J. w. w Czortkowie j. w. 20.000 zł. na budowę szpitala . . . 6—7

Wezwanie do Rządu o założenie szkoły realnej w Krośnie a gimn. w Mielcu . . . 7

Uchwały w przedmiocie wymiaru podatku osobisto-dochodowego i zarobkowego (wniosek p. Męcińskiego) . . . 7—9

Udzielenie 800 zł. subwencji szkole wydziałowej żeńskiej ruskiej we Lwowie . . . 9

Wybór 8 członków Wydziału galic. kasy oszczędności we Lwowie . . . 9—10

Wybór z całego Sejmu zastępcy członka Wydziału krajowego . . . 10

Uchwała finansowa na r. 1899 . . . 11

Wezwanie do c. k. Rządu o wprowadzenie w życie ustawy o tępieniu zarazy świń. . . 12

Wezwanie do c. k. Rządu o zaprowadzenie we Lwowie i w Krakowie sądów przemysłowych . . . 12—13

Str.

Uchwały w przedmiocie galic. funduszu propinacyjnego . . . 13—14

Wezwanie do c. k. Rządu o wyjednanie przedłużenia ustawy o ulgach należyłościowych przy konwersyi długów na dalszy szereg lat . . . 14—15

Uchwały w przedmiocie stanu fundacji St. hr. Skarbka . . . 15—16

Przeście do porz. dzien. nad wniosk. p. Okuniewskiego o zniesienie myt na drogach krajowych . . . 16

Uchwały w sprawie zakupu akcji zakładowych kolei Kraków-Koemyrzów . . . 17

Uchwały w przedmiocie założenia targowicy bydła i rzeźalni w Podgórzu . . . 17—18

Jak wyżej kraj. zakładów rolniczych, tudzież gorzelni i folwarku w Dublanach . . . 18

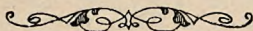
Jak wyżej w sprawie przeniesienia krajowej stacji botaniczno-rolniczej z Dublan do Lwowa . . . 18—19

Jak wyżej w sprawie zaprowadzenia organów nadzorczych dla sprawowania policyi zdrowia i żywności . . . 19

Przejście do porządku dziennego nad petycją Wydz. powiat. w Cieszanowie o odpisanie myta . . . 19

Wezwanie do c. k. Rządu w sprawie zbudowania i uznania za państwowy przejazdu na rzece Wiśle w Nadbrzeziu . . . 21

Przejście do porządku dziennego nad petycjami kilku nauczycieli o policzenie lat służby do emerytury . . . 21

SPIS PETYCYJ.

Wniesione po dzień 29. grudnia 1898.

1. L. s. 95. Lityński Rudolf prow. konduktor dróg krajowych przez Wydział krajowy o veniam studiorum.
2. L. s. 96. Jędrzejowski Konstanty adjunkt conceptowy Wydziału krajow. przez Wydział krajowy o zaliczkę na płacę w kw. 1.200. zł.
3. L. s. 97. Gmina Stojanów pow. Kamionka strum. przez J. E. Marszałka krajowego St. hr. Badeniego o ustanowienie lekarza okręgowego z siedzibą w Stojanowie.
4. L. s. 98. Czajkowska Marya uczenica szkoły malarskiej prof. Fehr'a w Monachium p. p. Hoszarda o subwencję.
5. L. s. 99. Dr. Bujwid Odo, Dyrektor Zakładu higieny w Krakowie pt. p. o środki na prowadzenie Zakładu dla szczepień ochronnych przeciw wodorostętwi.
6. L. s. 100. Kuratorya Internatu dla uczniów c. k. Seminarium nauczyciels. w Tarnowie p. p. Vayhingera o subwencję na budowę domu.
7. L. s. 101. Towarzystwo „Szkilna pomicz” w Stanisławowie p. p. Sawczaka o zapomogę.
8. L. s. 102. Wydział dobroczynnego Towarzystwa „Szkilna pomicz” we Lwowie ptp. o zapomogę.
9. L. s. 103. Wydział Towarzystwa ruskich rzemieślników „Zorya” w Drohobyczu ptp. j. w.
10. L. s. 104. Jeżowska Marya emerytow. nauczycielka w Łosiu pow. Nowy Sącz ptp. o wliczenie lat spędzonych w służbie nauczycielskiej przed uzyskaniem kwalifikacyi i podwyższenie emerytury.
11. L. s. 105. Smiszkiewicz Teresa wdowa po nauczycielu ludowym w Wiśniowczyku ptp. o zapomogę.
12. L. s. 106. Baranowska Julia p. p. Z. Marchwickiego o stypendyum na kształcenie się w muzyce.
13. L. s. 107. Zieliński Tomasz emer. nauczyciel ludowy p. p. Barwińskiego o podwyższenie emerytury.
14. L. s. 108. Wydział Towarz. „Szkilna Pomicz” w Samborze ptp. o zapomogę dla bursy.
15. L. s. 109. Semenowicz Katarzyna i Rychowa Marya w Założcach ptp. o oddanie części parceli zajętej na budowę drogi i uwolnienie od kosztów sporu.
16. L. s. 110. Wydział Tarnopolskiej ruskiej bursy w Tarnopolu ptp. o subwencję.
17. L. s. 111. Soniewicki Roman nauczyciel w Leszczyńcach ptp. o wliczenie lat służby.

18. L. s. 112. Wydział bursy gimnazjalnej im. ks. Feliksa Dymnickiego w Rzeszowie p. p. Adama Jędrzejowicza o subwencyę.
19. L. s. 114. Komoniewska Zofia właścicielka pracowni robót kościelnych i wszelkich haftów w Krakowie p. p. Weigla o subwencyę z funduszu przemysłowego.
20. L. s. 115. Wydział Rady powiatowej w Tarnobrzegu p. p. Stanisława Tarnowskiego o ukrajowanie drogi pow. Tarnobrzeg Majdan.
21. L. s. 116. Ten sam ptp. o budowę dojazdu do przewozu na Wiśle w Nadbrzeziu.
22. L. s. 117. Rada powiatowa Tarnobrzęska ptp. o zmianę rozkładu stacyi mytniczych, na drogach krajowych Dębica-Nadbrzezie i Rzeszów-Nadbrzezie.
23. L. s. 118. Gminy Gorzyce, Zalesie gorz. Motycze poduchowne i Skowierzyn w pow. Tarnobrzęskim ptp. o zniesienie myta w Gorzycach lub Wielowski.
24. L. s. 119. Gmina Wrzawy pow. Tarnobrzeg ptp. o uwolnienie od płacenia datku w kw. 2880 zł. na pogłębienie łożyska Łęgu.
25. L. s. 120. Gminy Młynowce i Grabkowce p. f. Okuniewskiego o budowę szkoły w Młynowcach.
26. L. s. 121. Mieszkańcy gminy Żegiestowa pow. Nowy Sącz ptp. o regulacyę dzikię potoku górskiego.
27. L. s. 129. Komitet ratunkowy w Żegiestowie p. p. Okuniewskiego o zapomogę dla tamtejszych pogorzalców,
28. L. s. 130. Eminowiczówna Julia p. p. Trzecieckiego o zasiłek na kształcenie się w malarstwie.
29. L. s. 131. Komisya krajowa dla spraw Wystawy paryskiej w r. 1900 p. p. Pinińskiego A. Potockiego i Marchwickiego o subwencyę 15.000 zł. na urządzenie
- działu galic. przemysłu artystycznego na tej wystawie.
30. L. s. 132. Wydział pow. w Łańcucie p. p. Żardeckiego o zmianę systemu naukowego w szkołach ludowych w gminach wiejskich.
31. L. s. 133. Włościanie gminy Rzuchowa powiat Łańcut ptp. o oddanie im w posiadanie odsypiska przez rzekę San w obrębie gminy utworzonego.
32. L. s. 134. Reprezentacya gm. Budy łańcuckie pow. Łańcut. ptp. o pokrycie kosztów leczenia Tadeusza Pelca z funduszów krajowych.
33. L. s. 135. Gmina Jelna pow. Łańcut ptp. o zwrot nadpłaconego podatku w latach dawniejszych.
34. L. s. 136. Bartowa Helena wdowa po nauczycielu szkoły roln. w Dublanach pp. Skałkowskiego o jednorazową zapomogę.
35. L. s. 137. Wydział Towarz. oświaty ludowej we Lwowie ptp. o subwencyę na r. 1899.
36. L. s. 138. Piotrowska Rozalia wdowa po dyetaryuszu Wydziału kraj. ptp. o dar z łaski.
37. L. s. 139. Wydział Towarz. „Bursy św. O. Mikołaja w Przemyśle pp. Czecho-wicza o zapomogę na rozszerzenie bursy.
38. L. s. 140. Wydział Towarz. „Ruski Instytut dla dziewcząt“ w Przemyśle, przez tegoż p., o zapomogę.
39. L. s. 141. Towarzystwo gimnastyczne „Ruski Sokół“ we Lwowie, przez tegoż p., o zasiłek na wydawnictwo.
40. L. s. 142. Toż samo, przez tegoż p., j. w.
41. L. s. 143. Wydział powiatowy w Kałuszu, przez p. Rozwadowskiego, o subwencyę na zabezpieczenie brzegów potoka „Siwki“ w Serednem.

42. L. s. 144. Stobiecki Stanisław, ukończony uczeń szkoły sztuk pięknych w Krakowie, przez tegoż p., o zasiłek na dalsze kształcenie się w malarstwie.
43. L. s. 148. Dudziak Józef, nauczyciel w Szczawie, pow. Limanowa, przez p. Soleskiego, o policzenie 27. lat służby do emerytury.
44. L. s. 149. Jezierski Eustachy, emeryt. urzędnik szpitala powsz. we Lwowie, przez tegoż p., o zasiłek dla poratowania zdrowia.
45. L. s. 150. Towarzystwo gimnastyczno-strzeleckie „Sokół“ w Bochni, przez p. Hoszarda, o subwencję.
46. L. s. 151. Gminy Harta, Ulanica. Łubno w powiecie Brzozowskim, tudzież Szklary w pow. Rzeszowskim, przez p. Zdzisława Skrzyńskiego, o zapomogę z powodu klęski gradobicia.
47. L. s. 152. Siostra Marya Cherubina, przełożona SS. Felicianek w Sokalu, przez p. Kraińskiego, o datkę pieniędzy na zakupno domu na internat.
48. L. s. 153. Janowska Bronisława, przez p. Zolla, o stypendium lub subwencję na dalsze kształcenie się w malarstwie.
49. L. s. 154. Pyndykowska Emilia w Krakowie, przez tegoż p., o subwencję dla zakładu restauracji starożytnych zabytków i haftów artystycznych w Krakowie.
50. L. s. 155. Zarząd Towarzystwa Biblioteki słuchaczy prawa Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie, przez tegoż p., o zapomogę.
51. L. s. 156. Grono nauczycielskie 4-kl. szkoły ludowej w Grzegórkach, przez p. Rottera, o podwyższenie płacy.
52. L. s. 157. Rada szkolna miejscowa i Zwierzchność gminna w Grzegórkach, przez t. p., o przeniesienie nauczycieli z V. do I. klasy płac.
53. L. s. 158. Gmina Tłuczań górna pow. Wadowice, przez p. Kramarczyka, o zwolnienie stron konkurencyjnych od przeprowadzonej pertraktacji względem budowy szkoły.
54. L. s. 159. Babiąż Emilia, wdowa po nauczycielu ludowym we Lwowie, przez tegoż p., o zapomogę.
55. L. s. 160. Łoś Felicja, wdowa po rządcy szpitala powszechnego w Podhajcach, przez p. Onyszkiewicza, o podwyższenie pensji wdowiej i dodatek na wychowanie dzieci.
56. L. s. 161. Magistrat m. Jaworowa, przez p. Merunowicza, o zazwolenie na podwyższenie poboru opłaty gminnej od piwa.
57. L. s. 162. Tenże, przez tegoż p., o zwolnienie na pobór dodatku konsumcyjnego od wina.
58. L. s. 163. Gmina Hołowczyńce, pow. Zaleszczyki, przez p. Chamca, o zasiłek na odbudowanie kościoła.
59. L. s. 164. Reprezentacja miasta Rzeszowa, przez p. Jabłońskiego, o utworzenie państwowej szkoły przemysłowej w Rzeszowie.
60. L. s. 165. Towarzystwo szpitala dla dzieci pod wezwaniem św. Zofii we Lwowie, przez p. Jaklińskiego, o podwyższenie wynagrodzenia za leczenie ubogich chorych dzieci.
61. L. s. 166. Rojowski Kazimierz, właściciel dóbr Hanuszów pow. Kałusz, przez p. Klemensa Dzieduszyckiego, o poparcie w sprawie rozwoju przemysłu domowego haftów włoczańskich.
62. L. s. 167. Komitet cerkiewny w Rohatynie, przez p. Mikołaja Torosiewicza, o subwencję na restaurację cerkwi.
63. L. s. 168. Zboińska Józefa, wdowa po artyście dram. we Lwowie, przez p. Michalskiego, o podwyższenie pensji wdowiej i dar z łaski.

64. L. s. 169. Tobiaszowa Paulina, wdowa po nauczycielu ludowym, przez p. Olpińskiego, o podwyższenie pensyi wdowiej.
65. L. s. 170. Gmina Trojanowice, pow. Kraków, przez p. Wójcika, o subwencję na budowę szkoły.
66. L. s. 171. Schneiderowa Antonina, żona inżyniera pomocnika kraj. biura melioracyjnego we Lwowie, przez p. Rayskiego, o wyznaczenie pensyi na czas choroby męża.
67. L. s. 172. Bogusz Wiktor, emeryt. oficjał szpitala powsz. we Lwowie, przez tegoż p., o podwyższenie emerytury.
68. L. s. 173. Rotter Adolf, aplikant szpitala św. Łazarza w Krakowie, przez Wydział krajowy o veniam studiorum.
69. L. s. 174. Komitet c. k. Towarzystwa krakowskiego rolniczego, przez p. Karola Czeczka, o subwencję na założenie spółkowych kas oszczędności.
70. L. s. 175. Ten sam, przez tegoż p., o przyczynienie się do kosztów organizacyi szkółek dla drzew owocowych.
71. L. s. 176. Ten sam, przez tegoż p., o subwencję na trzy lata po 2.000 zł. rocznie celem ułatwienia włościanom zakupna buhaji rasy czerwonej polskiej.
72. L. s. 177. Towarzystwo akcyjne kolei miejscowej Łupków-Cisna, przez tegoż p., o objęcie przez kraj $\frac{2}{3}$ części akcji pierwszeństwa wydać się mających z powodu podniesienia kapitału tej kolei o 90.000 zł.
73. L. s. 178. Rada gminna w Łówczy pow. Cieszanów, przez p. J. Puzynę, o niższenie prestacyi szkolnej.
74. L. s. 179. Borzęcki Leonard, emeryt. konduktor dróg krajowych w Cieszanowie, przez tegoż p., o wsparcie.
75. L. s. 180. Lalik Jakób, kapelusznik w Kamieńcu, przez p. Średniawskiego, o wsparcie na budowę domu i warsztatu zniszczonego przez pożar.
76. L. s. 181. Zwierzchność gminna w Dolnej wsi pow. Myślenice, przez tegoż p., przeciw przyłączeniu jej do miasta Myślenice.
77. L. s. 182. Komitet c. k. Towarzystwa roln. krakowskiego, przez p. Wodzieckiego, o podniesienie subwencji na „Tygodnik rolniczy“ do kwoty 1.500 zł.
78. L. s. 183. Ten sam, przez tegoż p., o podwyższenie stałej rocznej subwencji do kwoty 4.000 zł.
79. L. s. 184. Nalewajko Jakób, wysłużony nauczyciel w Podlipcach, przez p. Jaworskiego, o emeryturę lub jednorazową zapomogę.
80. L. s. 185. Zgromadzenie OO. Zmartwychwstańców w Wiedniu, przez tegoż p., o subwencję na kościół polski we Wiedniu.
81. L. s. 186. Towarzystwo „Ruska bursa“, w Nowym Sączu, przez p. Sawczaka, o zasiłek na utrzymanie ubogiej młodzieży.
82. L. s. 187. Towarzystwo „Osnowa“ słuchaczy politechniki we Lwowie, przez tegoż p., o zapomogę w kwocie 150 zł.
83. L. s. 188. Gmina Dzwiniogród, przez p. Romana Potockiego, o budowę gościńca z Dawidowa do Dzwiniogrodu.
84. L. s. 189. Zieliński Józef, emeryt. kierownik szkoły w Sassowie, pow. Złoczów, przez p. Viniena, o policzenie czterech lat służby.
85. L. s. 190. Gmina Zielona pow. Husiatyn, przez p. Gołuchowskiego o zasiłek na kupno obszaru dworskiego w Zielonej.
86. L. s. 191. Komitet parafialny kościoła WW. Świętych w Krakowie, przez p. Zolla, o subwencję na restaurację kościoła św. Piotra i Pawła w Krakowie.
87. L. s. 192. Gminy Dzieduszyce wielkie i małe, Sokołów, Łany sokołowskie po-

- wiatu stryjskiego przez p. Karola Dzeduszyckiego, o zniesieniu zakładu dla splawów drzewa i regulację Świcy.
88. L. s. 193. Zarząd Zakładu bł. Kune-gundy w Nowym Sączu, przez p. Potoczka, o subwencyę.
89. L. s. 194. Gminy Czołhany, Podberezie, Huziejów pow. Dolina, przez p. Niebyłowca,, o zamknięcie zakładu dla drzewa i regulację Świcy.
90. L. s. 195. Towarzystwo „Szkilna Pomiecz,, w Kołomyi, przez p. Zajączkowskiego, o zapomogę.
91. L. s. 196 Zarząd bursy św. Michała w Kołomyi, przez tegoż p., j. w.
92. L. s. 197. Towarzystwo szewców i garbarzy w Tyśnienicy „Nadzieja“, przez tegoż p., o subwencyę.
93. L. s. 198. Zarząd instytutu „Narodny Dom“ w Kołomyi, przez tegoż p., o zapomogę na dokończenie budowy własnego domu.
94. L. s. 219. Rada powiatowa w Wadowicach, przez p. Styłę, o ukrajowienie drogi zembrzycko-biertowickiej.
95. L. s. 220. Towarzystwo nauczycieli szkół wyższych we Lwowie, przez p. Soleskiego, o subwencyę w kw. 1.000 zł.
96. L. s. 221. Towarzystwo ludoznawcze we Lwowie, przez tegoż p. o subwencyę.
97. L. s. 222. Reprezentacya pow. krośnieńskiego, przez p. Gorayskiego, o przyznanie tamtejszemu szpitalowi prawa powszechności i publiczności.

Wniesione po dzień 30. grudnia 1898.

98. L. s. 223. Lipińska Salomea, wdowa po artyście skrzypku we Lwowie, przez p. Michalskiego o zapomogę.
99. L. s. 224. Gminy Ryczów i Półwieś, pow. Wadowice, przez tegoż p. o zasiłek na budowę szkoły.
100. L. s. 225. Gałek Stanisław, asystent c. k. szkoły przemysłu drzewnego w Zakopanem, przez tegoż p. o subwencyę na kształcenie się w rzeźbie i malarstwie.
101. L. s. 226. Zacharyasiewicz Michał, nauczyciel w Kotowie, przez tegoż p. o policzenie lat służby od r. 1874.
102. L. s. 227. Zlatkes Chuny, fabrykant garbarski w Gołogórach, przez tegoż p. o pożyczkę z funduszu przemysłowego.
103. L. s. 228. Zarząd Towarzystwa muzycznego w Brodach, przez tegoż p. o subwencyę.
104. L. s. 229. Sosenko Modest, uczeń szkoły sztuk pięknych w Krakowie, przez tegoż p. o zapomogę.
105. L. s. 230. Straż ogniowa ochotn. w Kobylance, przez tegoż p. o zapomogę na zakupienie rekwizytów pożarnych.
106. L. s. 231. Barycka Marya, wdowa po dyetaryuszu Wydziału krajowego, przez tegoż p. o dożywotni dar z łaski.
107. L. s. 232. Towarzystwo bursy Stefana Batorego w Wadowicach, przez tegoż p. o subwencyę.
108. L. s. 233. Winiarski Emil, nauczyciel w Sichowie, przez tegoż p. o policzenie lat służby od r. 1877. do emerytury.
109. L. s. 234. Jezierski Longin, nauczyciel w Dorze, przez tegoż p. o przyznanie trzech dodatków pięcioletnich.
110. L. s. 135. Solarz Józef, były piekarz w szpitalu św. Łazarza w Krakowie, przez tegoż p. o dar łaski.

111. L. s. 236. Zarząd domu słuchaczy lwowskiej Politechniki przez tegoż p. o subwencję.
112. L. s. 237. Stepek Piotr, nauczyciel w Haczowie, przez tegoż p. o dodatek drożyzniany w kwocie 50. złr. rocznie.
113. L. s. 238. Grabowiecka (Kossowska) Filipina, wdowa po nauczycielu w Żywaczowie, przez tegoż p. o jednorazowy zasiłek na kształcenie syna.
114. L. s. 239. Towarzystwo bratniej pomocy słuchaczy Politechniki we Lwowie, przez tegoż p. o subwencję.
115. L. s. 240. Sternalowa Apolonia, wdowa po urzędniku Wydziału krajowego, przez tegoż p. o datek na leczenie jej chorych dzieci.
116. L. s. 253. Wydział Stowarzyszenia „Pracy kobiet“ w Kołomyi, przez tegoż p. o podwyższenie subwencji.
117. L. s. 254. I. Gal. Stowarzyszenie głuchoniemych „Nadzieja“ we Lwowie, przez tegoż p. o subwencję.
118. L. s. 255. Ruszkowska Helena, wdowa po art. dram., przez tegoż p. o subwencję na kształcenie się w śpiewie.
119. L. s. 256. Członkowie gminy Turki górnej i średniej, przez p. Bernadzikowskiego, o wyłączenie ich ze związku miasta Turki.
120. L. s. 257. Gminy Czołhany, Podbereże i inne, o regulację rzeki Świcy.
121. L. s. 258. Zwierzchność gminna w Kniaziołuce, przez tegoż p. o zamianę lasu gminnego 60 morgów za grunta rolne kameralne i pastwisko.
122. L. s. 259. Stowarzyszenie zapomogowe dla słuchaczy Akademii rolniczej we Wiedniu, przez tegoż p. o subwencję
123. L. s. 260. Wydział Rady pow. w Nadwornie, przez p. Manyczewskiego o podwyższenie subwencji na budowę dróg
- Nazawizów - Winograd, Delatyn - Łuczki i Nadwórna - Łanczyn.
124. L. s. 261. Ten sam, przez tegoż p. o ukrajowienie drogi Nadwórna - Markowce.
125. L. s. 262. Lewicka Wilhelmina, kierowniczką szkoły żeńskiej im. Arcyksi. Gizeli w Nadwornie, przez tegoż p. o policzenie dwu lat służby.
126. L. s. 263. Częstuch Jan, nauczyciel w Hołoskowie, przez tegoż p. o przyznanie prawa do emerytury w drodze łaski.
127. L. s. 264. Cichański Jan, b. zastępcą nauczyciela w Wójkowej, pow. Nowy Sącz, przez p. Sawczeka o emeryturę w drodze łaski.
128. L. s. 265. Rуска Bursa w Stryju, przez tegoż p. o jednorazowy datek w kwocie 500 złr.
129. L. s. 266. Towarzystwo wzaj. pomocy dyaków cerkiewnych dyecezyi przemyskiej, przez tegoż p. o zapomogę.
130. L. s. 267. Michajlukowa Marya wdowa po nauczycielu ludowym w Kołomyi, przez p. Zajackowskiego, o stałe zaopatrzenie.
131. L. s. 268. Towarzystwo „Akademiczna Hromada“ we Lwowie przez tegoż p. o zapomogę.
132. L. s. 269. Gmina miasta Tyśmienicy przez tegoż p. o zezwolenie na pobór opłat od napojów.
133. L. s. 270. Wydział pow. w Łańcucie, przez p. Żardeckiego o stałą zapomogę na utrzymanie i prowadzenie szkoły gospodyń wiejskich.
134. L. s. 271. Wydział Rady powiatowej w Tarnobrzegu, przez p. St. Tarnowskiego, o zbudowanie drogi krajowej z Chwałowic przez Radomyśl do Pyśznicy.

135. L. s. 272. Rada pow. w Tarnobrzegu przez tegoż p., o utworzenie komunikacji kołowej na wałach nadwiślańskich i nad Sanem.
136. L. s. 273. Ta sama, przez tegoż p., o utworzenie ekspozytury biura melioracyjnego w Tarnobrzegu.
137. L. s. 274. Towarzystwo rolnicze okręgowe w Wieliczce, przez p. K. Czeczka o zakładanie spółkowych kas oszczędności.
138. L. s. 275. Towarz. rolnicze krakowskie, przez tegoż p. o założenie niższej szkoły mleczarswa w Galicyi zachodniej.
139. L. s. 276. Ludwikiewicz Filip kierownik szkoły im. Staszica w Jarosławiu, p. p. Jahla o przyznanie pięciu dodatków pięcioletnich.
140. L. s. 277. Stowarzyszenie mieszczan chrześcijańskich „Gwiazda jarosławska“ przez tegoż p., o subwencję.
141. L. s. 278. Wydział bursy św. Onufrego w Jarosławiu, przez tegoż p., o jednorazową zapomogę.
142. L. s. 279. Nowak Jan, profesor, gimnazjalny i kierownik żeńskiego zakładu naukowego w Jarosławiu, przez tegoż p. o subwencję dla tegoż zakładu.
143. L. s. 280. Paślawska Józefa, emeryt. nauczycielka w Jarosławiu, przez tegoż p., o podwyższenie pensyi.
144. L. s. 281. Towarz. galic. producentów spirytusu we Lwowie przez p. Krainńskiego w sprawie podatku rentowego i zarobkowego od czynszów dzierżawnych za gorzelnie rolnicze.
145. L. s. 282. Komitet parafialny w Sanoku, przez p. Wereszczyńskiego o darowanie reszty długu w kwocie 360 złr.
146. L. s. 283. Reprezentacya, pow. krośnieńskiego, przez p. Gorajskiego o wynagrodzenie za poruczony zakres działania.
147. L. s. 284. Przełożona zgromadzenia SS. Służebniczek N. P. Maryi w Starej wsi pod Brzozowem przez tegoż p. o subwencję na rozszerzenie nowicyatu.
148. L. s. 285. Krakowskie Tow. oświaty ludowej w Krakowie, przez p. Paszkowskiego, o subwencję w kwocie 3000 zł.
149. L. s. 286. Zakrzewski Ignacy. Mściśław, właśc. dóbr Czołhany, pow. Dolina, przez p. Rozwadowskiego o zamknięcie zakładu dla spławu drzewa i regulację rzeki Świcy.
150. L. s. 287. Biliński Klemens, emeryt. nauczyciel gimn. w Rzeszowie, przez p. Jabłońskiego o subwencję na cele zakładu naukowego żeńskiego w Rzeszowie.
151. L. s. 288. Gminy Facimiech, Ochodza, Borek szlachecki, Żelczyna, Krzęcin, Polanka Haller i Gołochowice przez p. Styłę, o przyłączenie ich do pow. politycznego Wieliczka.
152. L. s. 289. Gmina Koziary pow. Zbaraż, przez p. Ostapczuka o niższenie prestacyi na płacę nauczyciela.
153. L. s. 290. Tarczanowski Dmytro i inni mieszkańcy gm. Starego miasta przez p. Bernadzikowskiego z zażaleniem na administrację urzędu gminnego.
154. L. s. 291. Wydział Stow. izraelickich rzemieślników „Jad Charuzim“ we Lwowie, przez p. Loewensteina, o subwencję.
155. L. s. 292. Wachtel Wilhelm, uczeń szkoły sztuk pięknych w Krakowie, przez tegoż p., o sasiłek na dalsze kształcenie się.
156. L. s. 293. Gmina Żużel pow. Sokal, przez p. Okuniewskiego, o uwolnienie

- od składania obligacji na fundusz szkolny.
157. L. s. 294. SS. Bazylianki w Jaworowie, przez tegoż p. o jednorazową zapomogę w kwocie 800 zł.
  158. L. s. 295. Hałacińska Katarzyna, Przełożona Zgromadzenia SS. Serafitek w Stryju przez p. Karola Dzieduszyckiego, o wsparcie.
  159. L. s. 296. Nauczycielstwo ludowe m. Stryja, przez p. Fruchtmanna, o przeniesienie z III, do II. klasy płac nauczycielskich.
  160. L. s. 297. Birgfelnerowa Julia, wdowa po inżynierze Wydz. krajow., przez p. Weigla o przedłużenie i podwyższenie dodatku na wychowanie dzieci.
  161. L. s. 298. Rada zawiadowcza Towarz. Biblioteki słuchaczy prawa we Lwowie przez p. Pilata o subwencję.
  162. L. s. 299. Wydział Tow. „Bursy św. Jana Chrzciciela“ w Drohobyczu przez p. Barwińskiego o zapomogę w kwocie 600 zł.
  163. L. s. 300. Wydział Tow. im. św. Cyryla w Przemyśle, przez tegoż p., o zapomogę.
  164. L. s. 301. Wydział Tow. im. wzajem. pomocy dyaków cerkiewnych dyecyi lwowskiej, przez p. Czechowicza o subwencję.
  165. L. s. 302. Malinowska Jadwiga, uczennica szkoły sztuk pięknych w Krakowie przez p. A. Potockiego o stypendyum na dalsze kształcenie się w malarstwie.
  166. L. s. 303. Dr. Gruszkiewicz Józef, asystent chemii na uniwersytecie we Fryburgu, przez p. Starzyńskiego, o subwencję w kwocie 500 zł. na odbycie praktyki farbiarskiej.
  167. L. s. 304. Zwierzchność gminna w Nowym Targu przez p. Bednarskiego o niżenie prestacyi szkolnych.
  168. L. s. 305. Strzałkowska Zofia, właśc. pryw. żeńskiego seminarium we Lwowie, przez p. Marchwickiego, o podwyższenie subwencji.
  169. L. s. 306. Wydział Rady pow. w Białej, przez p. Kranarczyka, o subwencję na budowę drogi gminnej od granicy Słaska pruskiego do Wadowic.
  170. L. s. 307. Ks. Fedonowicz Józef, gr. kat. proboszcz w Krupcu ad Narol, przez p. J. Puzyń o subwencję na dokończenie budowy cerkwi.
  171. L. s. 308. Gering Julia, sierota po konduktorze dróg krajowych, przez p. Wiktora, o zaopatrzenie.
  172. L. s. 309. Komitet c. k. Towarzystwa rolniczego krakowskiego przez p. Wodzickiego o kredyt na zakładanie spółkowych kas oszczędności.
  173. L. s. 310. Kordiuks Tymko i Kuziów Matwii, gospodarze z Werbiża przez p. Jaklińskiego, przeciw wyłączeniu tej gminy z powiatu Rudeckiego.
  174. L. s. 311. Olpiński Jan Kazimierz, uczeń Akademii sztuk pięknych w Paryżu, przez p. Olpińskiego o zasiłek na dalsze kształcenie się w malarstwie.
  175. L. s. 312. Wydział powiatowy w Przemyślanach, przez p. Onyszkiewicza, o dodatkową subwencję 2.000 zł. na budowę drogi Bóbrka-Kurowice.
  176. L. s. 313. Zwierzchność gminna w Niedzwiedzi powiat Żywiec, przez p. Szwedę o uwolnienie od płacenia kosztów leczenia za Franciszkę Kurowską.
  177. L. s. 314. Dźułyński Leon, proboszcz w Łapszynie, przez p. Hamoraka o subwencję na wydawnictwo „Poślanika“.
  178. L. s. 317. Dziubińska Wanda, wdowa po praktykancie rachunkowym Wydziału krajowego, przez p. Stanisława Niezabitowskiego, o dar z Łaski.
  179. L. s. 318. Siostra Humilianna Marya, przełożona internatu nauczycielskiego

- żeńskiego w Przemyśle, przez p. Dwor-
skiego o subwencję.
180. L. s. 319. Towarzystwo gorzelników
polskich we Lwowie przez p. Berna-
dzikowskiego o subwencję na wyda-
wnictwo pisma „Gorzelnik“.
181. L. s. 320. Zarząd Muzeum tatrzań-
skiego w Zakopanem, przez tegoż p.,
o subwencję na powiększenie zbiorów
etnograficznych.
182. L. s. 321. Gmina Roznoszyńce pow.
Zbaraż, przez p. Ostapczuka, o przy-
łączenie przysiółka Hołodówka do
gminy Roznoszyńce.
183. L. s. 322. Babińska Helena, wdowa
po dyetariuszu Wydziału krajowego
przez tegoż p., o zaopatrzenie.
184. L. s. 323. Zwierzchność gminna w Toł-
szczowie, przez p. Merunowicza,
o przyjęcie kosztów leczenia obłąka-
nych na fundusz krajowy.
185. L. s. 324. Gmina m. Skolego przez p.
Karola Dzieduszyckiego o załatwienie
sprawy wcielenia gminy Skole wieś
do gminy Skole miasto.
186. L. s. 325. Orzechowska Józefe, wdo-
wa po rewidencie rachunkowym Wy-
działu krajowego, przez p. Vayhin-
gera o jednorazową zapomogę.
187. L. s. 326. Ksieni klasztoru św. Kingi
w Starym Sączu przez p. Romera,
o subwencję w kwocie 1.500 zł. na
utrzymanie nauczycielek świeckich.
- Wniezione po dzień 20. lutego 1899.*
188. L. s. 344. Wilczyński Ludwik, emeryt
rządcą szpitala w Tarnowie, przez p.
Sanguszkę o podwyższenie emerytury.
189. L. s. 345. Zgromadzenie SS. Nazare-
tanek we Lwowie przez tegoż p.,
o subwencję na utrzymanie Zakładu
wychowania dziewcząt.
190. L. s. 346. Kółko zapomogowe „Czy-
telni polskiej“ akademików górniczych
w Przybramie przez p. Bielańskiego,
o wsparcie.
191. L. s. 347. Gmina Laszki murowane
powiat Staremiasto przez tegoż p.,
o zapomogę na restaurację cerkwi.
192. L. s. 348. Zwierzchność gminna w Me-
denicach powiat Drohobycz przez p.
L. Wiśniewskiego, o przyjęcie kosztów
utrzymania Katarzyny Junak w za-
kładzie nieuleczalnych we Lwowie na
fundusz krajowy.
193. L. s. 349. Towarzystwo gimnastyczne
„Sokół“ w Drohobyczu przez tegoż p.
o subwencję.
194. L. s. 350. Świerczewski Erazm emer.
adjunkt kasy krajowej przez p. Skał-
kowskiego, o dodatkowe przyznanie
emerytury za czas faktycznej służby.
195. L. s. 351. Towarzystwo „Bratniej po-
mocy słuchaczy Wszechnicy lwow-
skiej“ przez tegoż p., o subwencję na
cele Towarzystwa.
196. L. s. 352. Komitet budowy domu aka-
demickiego im. Adama Mickiewicza
we Lwowie, przez tegoż p., o sub-
wencję.
197. L. s. 353. Zarząd kuchni akademic-
kiej Towarzystwa „Bratniej pomocy“
słuchaczy wszechnicy we Lwowie
przez tegoż p., o jednorazowy zasiłek
198. L. s. 354. Gmina Tylmanową powiat
Nowy Targ przez p. Rottera, o zasi-
łek na budowę szkoły.
199. L. s. 355. Prymaryusze krajowego szpi-
tala św. Łazarza w Krakowie przez
tegoż p., o przeniesienie ich do rangi
siódmej z poborami rangi ósmej rzą-
dowej.

200. L. s. 356. Zwierzchność gminna w Łysej Górze powiatu Brzesko przez p. Bernadzikowskiego, o zapomogę lub bezprocentową pożyczkę 1.900 zł. na budowę mieszkania dla nauczyciela.
201. L. s. 357. Ta sama przez tegoż p., o zasiłek na dokończenie budowy szkoły.
202. L. s. 358. Wydział ruskiego Towarzystwa pedagogicznego we Lwowie przez p. Barwińskiego, o ukrajowienie prywatnej szkoły wydziałowej żeńskiej z językiem wykładowym ruskim.
203. L. s. 359. Towarzystwo św. Apostoła Pawła we Lwowie przez tegoż p., o subwencyę.
204. L. s. 360. Gmina Leszczowate pow. Lisko przez p. Wiktora, o zapomogę z powodu klęski gradobicia.
205. L. s. 361. Kunisch Zofia wdowa po protokoliście Wydziału krajowego przez p. Czechowicza, o zapomogę i zaopatrzenie dla córki Felicy.
206. L. s. 362. Chomińska Marya Przełożona wychowawczego instytutu żeńskiego we Lwowie przez tegoż p., o zapomogę.
207. L. s. 363. Zwierzchność gminna w Gorzycach przez p. Żardeckiego, o założenie w miejscowościach gdzie istnieją gimnazya, sklepów z mudurkami dla uczniów.
208. L. s. 364. Krupiak Sebastyan i inni w Stryszawie przez tegoż p., o wydzielenie przysiółka „Kupiaków“ ze związku politycznego gminy Stryszawy i przydzielenie do gminy Sucheja.
209. L. s. 365. Zgromadzenie SS. Miłosierdzia przy szpitalu w Nowosiólkach pow. Złoczów przez p. Gnoińskiego o podwyższenie subwencyi.
210. L. s. 366. Szaturna Grzegorz em. nauczyciel w Białej przez p. Rudrofa o zapomogę.
211. L. s. 367. Wojtowiczowa Agnieszka Karolina wdowa po woźnym Wydz. kraj. we Lwowie przez p. Marchwickiego, o pensyę wdowią i kwartał pośmiertny.
212. L. s. 369. Zjednoczone galicyjs. Tow. dla ogrodnictwa i pszczelnictwa przez p. Marchwickiego, o subwencyę na szkołę ogrodniczo-pszczelniczą.
213. L. s. 370. Bociańska Agnieszka sierota po nauczycielu ludowym w Bronowicach małych przez p. Górskiego, o jednorazową zapomogę.
214. L. s. 371. Towarzystwo „Harmonia“ we Lwowie przez p. Małachowskiego o subwencyę.
215. L. s. 372. Stowarzyszenie Bursy im. Kopernika w Jarosławiu przez p. Jahlę, o subwencyę na dokończenie budowy nowego domu bursy.
216. L. s. 373. Krokowska Franciszka wdowa po nauczycielu ludowym przez p. Jaklińskiego, o jednorazową zapomogę.
217. L. s. 374. Wiszomirski Emil emer. nauczyciel w Bolechowie przez p. Karatnickiego, o dodatek do emerytury w drodze łaski.
218. L. s. 375. Czytelnia akademicka we Lwowie przez p. Kady'ego, o subwencyę.
219. L. s. 376. Petrycki Stanisław emer. nauczyciel ludowy w Nowotańcu przez p. Bojkę, o podwyższenie emerytury.
220. L. s. 377. Rada szkolna miejscowa w Głębowicach przez p. Kramarczyka, o subwencyę, na dokończenie budowy szkoły.
221. L. s. 378. Stowarzyszenie Bratniej pomocy rękodzielników i przemysłowców „Wspólność“ we Lwowie przez p. Michalskiego, o subwencyę.

222. L. s. 379. Zwierzchność gminna Maryampola wsi przez p. Winniczuka, o zapomogę z powodu gradobicia.
223. L. s. 380. Towarzystwo ochotniczej straży pożarnej w Łodygowicach przez p. Szweda o jednorazową zapomogę.
224. L. s. 381. Duda Stanisław ogrodnik w Wiedniu przez p. Krempę o zapomogę na założenie szkółki drzew owocowych w Żywcu.
225. L. s. 382. Obszary dworskie i gminy w powiecie Bocheńskim przez p. Horszarda, o wybudowanie kolei z Tymbarku lub z Dobrej do Bochni lub Kłaja.
226. L. s. 383. Biegańska Zofia, żona em. inżyniera meliorac. we Lwowie przez p. Wereszczyńskiego, o stały dodatek na utrzymanie dzieci.
227. L. s. 384. Bielecki Władysław, były oficyalista, przez p. Merunowicza, o wsparcie.
228. L. s. 385. Żebrowski Eustachy, prow. inżynier-adjunkt dla spraw drogowych, przez Wydział kraj., o veniam aetatis.
229. L. s. 386. Kunicka Anna wdowa po nauczycielu ludowym przez p. Chamca, o podwyższenie pensyi wdowiej.
230. L. s. 387. Martynyk Bazyli kierownik szkoły w Sinkowie pow. Zaleszczyki przez tegoż p., o policzenie lat służby od r. 1883. do 1890.
231. L. s. 388. Chulawska Wanda córka urzędnika kolei państw. we Lwowie przez p. Wereszczyńskiego, o stypendyum na dalsze kształcenie się w śpiewie.
232. L. s. 389. Towarzystwo ochronki chrześcijańskich małych dzieci im. Wojciecha Biechońskiego w Gorlicach przez tegoż p., o zapomogę.
233. L. s. 390. Ludkiewicz Klementyna uczennica śpiewu solowego w Konserwatorium lwowskiem, na dalsze kształcenie się za granicą.
234. L. s. 391. Towarzystwo „Dunaj“ w Wiedniu przez p. Stanisława Brykczyńskiego, o subwencję.
235. L. s. 392. Wydział Tow. ruskich robotników w Wiedniu „Rodzina“ przez p., Sawczaka, o zapomogę.
236. L. s. 393. Gmina Tudorkowice pow. Sokal przez p. Okuniewskiego, z przedstawieniem w sprawie nowej ustawy budowlanej.
237. L. s. 394. Gmina Uhorniki pow. Stanisławów przez tegoż p., o przyjęcie na fundusz krajowy kosztów utrzymania Jana Stanisława w Zakładzie nieuleczalnych.

Wniesione po dzień 23. lutego 1899.

238. L. s. 418. Dydyńska Janina S. M. Przełożona Zakładu sierót i internatu dziewcząt pod wezwaniem Św. Heleny we Lwowie p. p. Małachowskiego o subwencję dla Zakładu.
239. L. s. 419. Kuszniereńko Michał, nauczyciel ludowy przez tego p. o policzeniu 14-tu ewentualnie 8-miu lat służby nauczycielskiej.
240. L. s. 420. Jaworski Dominik, kierownik szkoły w Janowie przez tego p. o policzenie dwóch lat służby do emerytury.
241. L. s. 421. „Przytulisko Braci Tercyarzy“ we Lwowie przez tego p. o stałą subwencję.
242. L. s. 422. Towarzystwo wzajemnej pomocy rękodzielników i przemysłowców „Rodzina“ we Lwowie przez p. Michalskiego j. w.

243. L. s. 423. Zieliński Józef emer. kierownik szkoły w Sassowie przez tego p. o wliczenie 4 lat służby do emerytury.
244. L. s. 424. Ks. Wilczyński Maurycy prowincjał Zakonu Reformatów we Lwowie przez tego p. o zapomogę na budowę kościoła i klasztoru.
245. L. s. 425. Wydział powiatowy w Żywcu z prośbą gminy miasta Żywca przez p. W. Szweda o zmianę niewłaściwej nazwy „Saybsch na Żywiec“
246. L. s. 426. Towarzystwo gimnastyczne „Sokół“ w Krakowie przez p. Weigla o subwencję.
247. L. s. 427. Towarzystwo Wzaj. pomocy uczniów Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie, przez tego p. o subwencję.
248. L. s. 428. Kudłek Elżbieta wdowa po posługaczu szpitala św. Łazarza w Krakowie przez tego p. o zapomogę.
249. L. s. 429. Skibska Marya, wdowa po dyetaryuszu szpitala św. Łazarza w Krakowie przez tego p. j. w.
250. L. s. 430. Stowarzyszenie rękodzielników polskich „Gwiazda“ w Krakowie przez tegoż p. o subwencję.
251. L. s. 431. Kobiątkiewiczowa Stefania, wdowa po nauczycielu wydziałowym przez tegoż p. o stypendium dla córki Janiny na kształcenie jej w spiewie i muzyce.
252. L. s. 432. Małopolska Julia, wdowa po nauczycielu ludowym w Bogumiłowicach, przez p. Vayhingera, o przyznanie pensyi wdowiej.
253. L. s. 433. Stadtberger Rozalia, przez tegoż p. o zapomogę na kształcenie córki Władysławy.
254. L. s. 434. Rossdorfer Władysław, uczeń Akademii sztuk pięknych we Wiedniu przez tegoż p. o zapomogę na dalsze kształcenie się w malarstwie.
255. L. s. 435. Koczerkiewicz Michał, dyrektor szkoły sześcioklasowej żeńskiej im. św. Jadwigi w Przemyśle przez p. Dworskiego o dodatek osobisty.
256. L. s. 436. Weirich Karolina, wdowa po rządcy szpitala w Przemyśle, przez tegoż p. o podwyższenie pensyi wdowiej.
257. L. s. 437. Zarząd ochronki dla małych dzieci pod nazwą św. Jadwigi w Przemyśle, przez tegoż p. o subwencję.
258. L. s. 438. Żurakowski Antoni, kierownik szkoły żeńskiej im. St. Konarskiego w Przemyśle, przez tegoż p. o stypendium dla syna Zygmunta.
259. L. s. 439. Czermińska Helena, nauczycielka w Rzeszowie, przez p. Jabłońskiego, o policzenie lat służby od 1. września 1889 roku.
260. L. s. 440. Stowarzyszenie rękodzielników „Gwiazda“ w Rzeszowie, przez tegoż p. o subwencję.
261. L. s. 441. Wydział Rady pow. w Krośnie, przez p. Kazimierza Badeniego o subwencję dla Zakładu św. Kaźmierzka w Iwoniczu.
262. L. s. 442. Siostra Marya Bronisława Felicjanka w Iwoniczu, przez tegoż p. j. w.
263. L. s. 443. Wróblewski Adolf, nauczyciel z Żurawnik, przez p. Merunowicza o policzenie lat służby prowizorycznej do emerytury i przyznanie za ten czas pięciolecia.
264. L. s. 444. Kühner Filip, nauczyciel szkoły ewangelickiej w Zimnej Wodzie przez tegoż p. o dar z łaski.
265. L. s. 445. Czapkowska Angela, sierota po gr. kat. księdzu, przez p. Czechowicza o zapomogę.
266. L. s. 446. Kozak Hilary, uczeń konserwatorium w Wiedniu, przez tegoż

- p. o zapomogę na kształcenie się w śpiewie.
267. L. s. 447. Gmina Cieszacin mały, przez p. Czartoryskiego o uregulowanie pre-stacyi szkolnej.
268. L. s. 448. Wydział powiatowy w Jarosławiu, przez tegoż p. o zniesienie myt krajowych i rządowych.
269. L. s. 449. Mazanowska z Arłamowskich Bronisława. wdowa po nauczycielu, przez p. Okuniewskiego o pensyę wdowią.
270. L. s. 450. Towarzystwo opieki nad weteranami z r. 1831. przez p. Męcinskiego o subwencję.
271. L. s. 451. Gołębiowska Marya nauczycielka szkoły wydziałowej żeńskiej w Tarnowie, przez p. Soleskiego o policzenie 6. lat służby.
272. L. s. 452. Wydział gal. Tow. weterynarskiego we Lwowie, przez p. Goldmana o subwencję na wydawnictwo „Przeglądu weterynarskiego“ w r. 1899.
273. L. s. 453. Grono nauczycieli i nauczycielek szkół ludowych w Bochni, przez Zolla o przeniesienie ich z III. do II. klasy płac nauczycielskich.
274. L. s. 454. Bojniewiczówna Marya, nauczycielka szkoły żeńskiej w Krośnie, przez p. Gorayskiego o policzenie 4-letniej bezpłatnej praktyki do czynnej służby.
275. L. s. 455. Nauczyciele kursu rolniczego w Kobiernicach, przez p. Koziebrodzkiego o zasiłek na wycieczki naukowe rolnicze.
276. L. s. 456. Zwierzchność gminna w Kupatnikaach pow. Rohatyn, przez p. Mikołaja Torosiewicza o zapomogę dla 36 pogorzalców.
277. L. s. 457. Bednawska Antonina, wdowa po emigrancie z r. 1863. we Lwowie, przez p. Wereszczyńskiego o dar z łaski.
278. L. s. 458. Wydział powiatowy Stare miasto, przez p. Bielańskiego o utworzenie stacyi ogierów rządowych w gminie Topolnice.
279. L. s. 459. Sapałaczyńskie Joanna i Leontyna siostry ś. p. Roberta b. rewidenta rach. Wydziału krajowego, przez p. Hoszarda o dar z łaski.
280. L. s. 460. Bandrowski Bazyli, przez p. Sozańskiego o darowanie reszty kosztów leczenia. zmarłego syna Jana w Zakładzie kulparkowskim.
281. L. s. 461. Pyż Cecylia, wdowa po nauczycielu w Busku, przez p. Bojkę o zaopatrzenie.
282. L. s. 462. S. S. Felicjanki w Krakowie, kierujące zakładem ubogich staruszek, i kalek na Blichu, przez p. Paszkowskiego o subwencję na budowę domu.
283. L. s. 463. Archeologiczna komisya naukowego Towarzystwa im. Szewczenki we Lwowie, przez p. Hamoraka o podwyższenie na rok 1899 zapomogi.
284. L. s. 464. Wydawnictwo historycznej biblioteki we Lwowie, przez tegoż p. o zapomogę.
285. L. s. 465. Komisya prawnicza naukowego Towarzystwa im. Szewczenki we Lwowie, przez tegoż p., o subwencję.
286. L. s. 466. Komisya etnograficzna tegoż Towarzystwa, przez tegoż p. jak wyżej.
287. L. s. 467. Towarzystwo naukowe im. Szewczenki we Lwowie, przez tegoż p. o podwyższenie subwencji.
288. L. s. 468. Gminy Długoszyn, Szczakowa, Jaworzno i Dąbrowa powiat Chrzanów, przez p. Wodzickiego o regulację rzeki Przemszy.

289. L. s. 469. Komitet c. k. Towarzystwa rolniczego krakowskiego, przez tegoż p. o podwyższenie dotacyi na zdjęcia i projekty melioracyj prywatnych do kwoty 15.000 zł.
290. L. s. 470. Towarzystwo bursy dla synów nauczycieli i nauczycielek ludowych w Krakowie, przez p. Bobrzyńskiego, o subwencję.
291. L. s. 471. Zwierzchność gminna miasta Muszyny, przez p. St. Potoczka, o zezwolenie na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych, piwa i miodu.
292. L. s. 472. Reprezentacya pow. Nowo-Sądeckiego, przez tegoż p. o przywrócenie pobierania podatków w gminach od kontrybuentów przez kolektantów.
293. L. s. 473. Towarzystwo gimnastyczne „Sokół” w Rzeszowie, przez p. Jabłońskiego o subwencję.
294. L. s. 474. Zgromadzenie SS. Miłosierdzia w Przeworsku, przez p. Żardeckiego o subwencję na rozszerzenie szpitala.
295. L. s. 475. Cwynar Jan i spółnicy w Wysoce powiat Łańcut, przez tegoż p., o zniżenie klas gruntowych.
296. L. s. 476. Reprezentacya pow. w Łańcucie, przez tegoż p. o zniesienie myt drogowych i mostowych.
297. L. s. 477. Gmina miasta Łańcuta, przez tegoż p. o założenie c. k. nauczycielskiego seminarjum żeńskiego w Łańcucie.
298. L. s. 478. Towarzystwo gimnastyczne „Sokół” w Jaworowie, przez p. Szepetyckiego o zapomogę.
299. L. s. 480. Wydział Rady powiatowej w Nisku przez p. Kostheima o zmianę systemu nauki w wiejskich szkołach ludowych.
300. L. s. 481. Zarząd Zakładu św. Józefa dla nieuleczalnych we Lwowie, przez p. Merunowicza o zapomogę.
301. L. s. 482. Hoławka Jacko, gospodarz w Stroniatynie, przez tegoż p. o zasiłek na przedsiębiorstwo rolniczo-przemysłowe.
302. L. s. 483. Komitet Internatu dla kandydatów nauczycielskich we Lwowie, przez tegoż p. o subwencję.
303. L. s. 485. Rampeltowa Marya, wdowa po rządcy szpitala w Rzeszowie, przez p. Jordana, o stały roczny zasiłek.
304. L. s. 486. Szczęsna Klara Ludwika, przełożona Zgromadzenia słuźebnic Serca Jezusowego w Krakowie, przez tegoż p. o zasiłek na dokończenie budowy przytuliska.
305. L. s. 487. Stroiński Sylwery, były aptekarz w szpitalu św. Łazarza w Krakowie, przez tegoż p. o zapomogę.
306. L. s. 488. Towarzystwo przyjaciół muzyki krakowskiej „Harmonia”, przez tegoż p. o subwencję.
307. L. s. 489. Głowacka Marya, wdowa po dyetaryuszu szpitala św. Łazarza w Krakowie, przez tegoż p. o zasiłek.
308. L. s. 490. Wydział powiatowy w Nadvornie, przez p. Mandyczewskiego o odpisanie reszty w kwocie 3.600 zł z pożyczki udzielonej powiatowi w sumie 8.000 zł. na budowę mostu na Prucie.
309. L. s. 491. Stowarzyszenie rękodzielników i przemysłowców „Gwiazda” w Drohobyczu, przez p. Wiśniewskiego o zapomogę.
310. L. s. 492. Nauczyciele szkół ludowych w Drohobyczu, przez tegoż p. o podwyższenie płacy i dodatek na mieszkanię.
311. L. s. 493. Kwiatkowski Zygmunt, konduktor drogowy, przez tegoż p. o veniam studiorum.

312. L. s. 494. Józefowicz Władysław, nauczyciel ludowy w Kamionce wielkiej, przez p. St. Potoczka o przyznanie mu gotówki zamiast zboża, pobieranego tytułem płacy nauczycielskiej.
313. L. s. 495. Gospodarze gminy Kamionki wielkiej, przez tegoż p. o uregulowanie prestacyi na utrzymanie nauczyciela.
314. L. s. 496. Komitet budowy „Kaplicy szkolnej“ w Nowym Sączu, przez tegoż p. o subwencję.
315. L. s. 497. Kowalska Julia, wdowa po dyetaryuszu Wydziału krajowego, przez p. Pilata o zapomogę.
316. L. s. 498. Towarzystwo gimnastyczne „Sokół“ w Krośnie, przez p. Gorayskiego o subwencję na budowę szatni.
317. L. s. 499. Mucha Teofil, kierownik szkoły w Łanach, przez p. Soleskiego o policzenie lat służby.
318. L. s. 500. Michałowski Mikołaj, nauczyciel ludowy w Ostrowczyku polnym, przez p. Jaworskiego o policzenie lat służby do emerytury.
319. L. s. 501. Towarzystwo „Proświta“ we Lwowie, przez p. Sawczaka o subwencję na wydawnictwo dzieł i pism popularnych dla ludu.
320. L. s. 502. Stefaniów Elżbieta, wdowa po nauczycielu ludowym, przez p. Zajączkowskiego o pensję wdową.
321. L. s. 503. Kratochwill Franciszka wdowa po dyetaryuszu Wydziału krajowego, przez p. Chamea, o zapomogę.
322. L. s. 504. Zwierzchność gmin Wiciń, Kropiwna, Żuków i Remizowce, przez p. Urbańskiego, o zapomogę z powodu klęsk elementarnych.
523. L. s. 505. Urząd gminny w Lipsku powiat Cieszanów, przez tegoż p. o zapomogę na budowę szkoły.
324. L. s. 506. Towarzystwo gimnastyczne „Sokół“ w Wadowicach, przez tegoż p. o subwencję.
325. L. s. 507. Mazanowska Bronisława, wdowa po nauczycielu w Jasieniu, przez tegoż p. pensję wdową.
326. L. s. 508. Juchel Wizytatorka S. M. w Krakowie, przez tegoż p. o subwencję dla Zakładów SS. M. w Bursztynie, Czerwonogrodzie i Rozdole.
327. L. s. 509. Stowarzyszenie katol. młodzieży rękodzielniczej „Praca“ w Krakowie, przez tegoż p., o subwencję.
328. L. s. 510. Towarzystwo gorzelników polskich, przez tegoż p. o subwencję na wydawnictwo „Gorzelnika“.
329. L. s. 511. Bogusz Zofia, właścicielka dóbr Smarzowa, przez tegoż p. o wydzielenie gminy i obszaru dworskiego Smarzowa z okręgu sądowego w Pilźnie a przyłączenia takowych do okręgu sądowego w Brzostku.
330. L. s. 512. Zgromadzenie Sióstr Miłosierdzia w Krakowie, przez tegoż p. oświadczają gotowość założenia u siebie szkoły wiejskich gospodyń.
331. L. s. 513. Kołodziej Onufry, emerytowany nauczyciel w Słowicie, przez tegoż p. o wsparcie.
332. L. s. 514. Radawiec Ilko z Makowiska powiat Jarosław, przez tegoż p. o zapomogę z powodu pożaru.
333. L. s. 515. Czytelnia polska Akademików górniczych w Przybramie, przez tegoż p. o subwencję.
334. L. s. 516. Droźnicy przy drodze krajowej Dembicko-Nadbrzeżańskiej, przez tegoż p. o podwyższenie pensyi.
335. L. s. 517. Rada szkolna miejscowa w Suchodole powiat Bóbrka, przez tegoż p. o dodatek górniczy dla nauczycieli.

336. L. s. 518. Alscher Szczepan Lubomir, uczeń konserwatorium w Krakowie, przez tegoż p. o subwencję na kształcenie się w śpiewie.
337. L. s. 519. Neumann Felicja nauczycielka w Żegestowie przez tegoż p. o zapomogę.
338. L. s. 520. Przełożona Zgromadzenia Sióstr Nazaretanek w Krakowie, przez p. o podwyższenie subwencji dla internatu.
339. L. s. 521. Towarzystwo Bursy polskiej w Kołomyi przez p. Urbańskiego o subwencję na budowę domu dla bursy.
340. L. s. 522. Wydział powiatowy w Tarnobrzegu, przez tegoż p. o włączenie nauk w zakres gospodarstwa rolnego wchodzących, do planu istniejącego dla szkół ludowych wiejskich i seminariów nauczycielskich.
341. L. s. 523. Wydział Towarzystwa Bursy im. Kraszewskiego w Stanisławowie, przez tegoż o zapomogę.
342. L. s. 524. Wydział Towarzystwa wzajemnej pomocy nauczycieli w Nadwórnie, przez tegoż p. o zapomogę dla funduszu żelaznego.
343. L. s. 525. Komitet opiekuńczy Ochronek dla dzieci katolickich w Zbarażu przez tegoż p. o zasiłek dla tego zakładu.
344. L. s. 526. Hajdak Andrzej nadetatowy nauczyciel szkoły w Szczucinie, przez tegoż p. o subwencję na dalsze kształcenie się w muzyce.
345. L. s. 527. Pakuszewski Ferdynand, prow. konduktor drogowy w Załóżcach przez tegoż p. o veniam studium.
346. L. s. 528. Lochmann Emil, nauczyciel ludowy przez tegoż p. o policzenie lat służby i przyznanie dodatków pięcioletnich.
347. L. s. 529. Gmina Terpilówka przez p. Okuniewskiego o niższenie prestacyi szkolnej.
348. L. s. 530. Rusko-ukraińskie Towarzystwo „Sicz“ w Wiedniu przez tegoż p. o subwencję.
349. L. s. 531. Gmina Bratkowce powiat Gródek, przez tegoż p. z zażaleniem na egzekutora podatkowego przy ściąganiu podatków.
350. L. s. 532. Nazarkiewicz Leontyna wdowa po nauczycielu ludowym przez tegoż p. o zapomogę.
351. L. s. 533. Komitet gospodarczy IX. Zjazdu lekarzy i przyrodników w Krakowie przez p. Paszkowskiego o subwencję 2.000 zł.
352. L. s. 534. Reprezentacja gminna Prądnika Białego, Witkowic i Górki w powiecie krakowskim przez tegoż p. o rozdzielenie tych osad na trzy osobne gminy.
353. L. s. 535. Wydział powiatowy w Rzeszowie, przez p. Chamca o podwyższenie subwencji na budowę drogi gminnej Miłocin-Bratkowice-Budy.
354. L. s. 536. Dydyński Zacharyan prow. naucz. ludowy w Michałowce o emeryturę z łaski.
355. L. s. 537. Wydział powiatowy w Limanowej przez p. Wodzickiego o zmianę systemu nauki w ludowych szkołach wiejskich.
356. L. s. 538. Przełożenstwo gminy wyzn. izrael. w Leszniowie, przez p. Goldmana o subwencję na utrzymanie starej bożnicy.
357. L. s. 539. Gergel Augusta, wdowa po woźnym Wydziału krajowego przez p. Marchwickiego o pensję wdowią, kwartał pośmiertny i dodatek na wychowanie syna.
358. L. s. 540. Gospodarze gminy Witowa powiat Nowy Targ przez p. Urbańskiego, o wynagrodzenie za podwoły i inne świadczenia dla wydelegowanej przez Wydział krajowy do Czarnego

Dunajca Komisji celem zbadania gospodarki gminnej.

359. L. s. 541. Piżł Stanisława, córka em. urzędnika c. k. Namiestnictwa, przez p. Merunowicza o subwencję na kształcenie się w śpiewie.
360. L. s. 542. Binduchowski Teodor, em. nauczyciel w Jaślanach, przez p. Czarторыńskiego o podwyższenie emerytury.
361. L. s. 543. Wydział powiatowy w Jarosławiu przez tegoż p. o powzięcie uchwały, aby wysokość subwencji na budowę dróg udzielanych była zastosowaną do wysokości przez powiat na ten cel przyznawanych kwot.
362. L. s. 544. Wydział powiatowy w Jarosławiu przez tegoż p. o przyjęcie
- kwoty 8.968 zł. 75 ct., należnej Bankowi krajowemu tytułem odsetek od zaciągniętych przez Wydział powiatowy pożyczek, na rachunek subwencji przyznanych na budowę drogi Bystrowice-Przeworsk.
363. L. s. 545. Baczyński Ferdynand, em. konduktor drogowy, przez p. St. Potoczka o dar z łaski.
364. L. s. 546. Prökl Marya, wdowa po dyetaryuszu Wydziału kraj., przez p. Olpińskiego o pensję lub dar z łaski.
365. L. s. 553. Związek stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych we Lwowie przez p. Bilińskiego w sprawach dotyczących kredytu towarzystw zarobkowych i gospodarczych w gal. Kasie oszczędności.

Wniesione po dzień 27. lutego 1899.

366. L. s. 562. Dubik Stanisław, prow. aplikant manipulacyjny Wydziału krajowego, przez Wydział krajowy o venium studiorum.
367. L. s. 563. Towarzystwo rybackie w Krakowie przez p. Milana o podwyższenie subwencji.
368. L. s. 564. Komitet Przytuliska im. św. Józefa we Lwowie przez tegoż p. o subwencję.
369. L. s. 565. Gmina miasta Halicza przez tegoż p. o zniesienie myta drogowego i mostowego na drodze krajowej w Haliczu.
370. L. s. 566. Gilewska Honorata we Lwowie przez tegoż p. o wsparcie.
371. L. s. 567. Pelczar Ludwik, b. nauczyciel ludowy, przez tegoż p. o dożywotnie wsparcie.
372. L. s. 568. Gmina Mrzygłód, w powiecie Sanok, przez tegoż p. o utworze-
- nie okręgu lekarskiego z siedzibą lekarza w Mrzygłodzie.
373. L. s. 569. Gmina Bełehówka, powiat Sanok, przez tegoż p. o przyjęcie kosztów utrzymania Anny Pawlikowskiej, należących się Magistratowi w Budapeszcie na fundusz krajowy.
374. L. s. 570. Szczerbiński Marceł, em. nauczyciel, przez p. Datę o podwyższenie emerytury i zapomogę.
375. L. s. 571. Towarzystwo gimnastyczne „Sokół” w Jasle, przez tegoż p. o subwencję na budowę domu.
376. L. s. 572. Warchałowska Marya, wdowa po nauczycielu ludowym w Jasieńcu, przez tegoż p. o zapomogę.
377. L. s. 573. Reprezentacja miasta Jasła przez tegoż p. w sprawie budowy kolei Dębica-Jasło.
378. L. s. 574. Członkowie gminy m. Toporowa, powiat Brody, przez p. Bar-

- wińskiego o pożyczkę na założenie kasy systemu Raifeisena.
379. L. s. 575. Kulczycki Dymitr, emerytowany nauczyciel ludowy w Czystopadach, przez tegoż p. o uwzględnienie jednego dodatku pięcioletniego przy wymiarze emerytury.
380. L. s. 576. Towarzystwo Panien Ekonomek w Tarnopolu, przez tegoż p. o subwencję na ochronkę.
381. L. s. 577. Koczyndyk Piotr, emerytowany nauczyciel ludowy, przez tegoż p. o podwyższenie emerytury.
382. L. s. 578. Spolitakiewicz Antoni, em. nauczyciel ludowy przez p. Wachniannina o policzenie 11 lat służby do emerytury.
383. L. s. 579. Towarzystwo „Rusłan“ we Lwowie, przez tegoż p. o subwencję.
384. L. s. 580. Gmina Chocin, powiatu Kałuskiego, przez p. Karatnickiego o zapomogę na spłacenie długu w kasie pożyczkowej.
385. L. s. 581. Mazanowska Bronisława, wdowa po nauczycielu w Jasieniu, przez tegoż p. o pensję wdowią.
386. L. s. 582. Towarzystwo Oświaty ludowej w Tarnowie przez p. Vayhingera o zasiłek.
387. L. s. 583. Reprezentacja gminy Szczawnicy wyżnej, powiat Nowy Targ, przez p. Bednarskiego o przyjęcie kosztów szpitalnych za rolninę Gaye-rów w Wiedniu na fundusz krajowy.
388. L. s. 584. Gmina Sromowce niżne, powiat Nowy Targ, przez tegoż p. o subwencję na restaurację kościoła.
389. L. s. 585. Zaczek Szymon, kierownik szkoły w Nowym Targu, przez tegoż p. o podwyższenie dodatku za kierownictwo.
390. L. s. 586. Liberakowa Izabela, kierowniczką szkoły żeńskiej w Nowym Targu, przez tegoż p. jak wyżej.
391. L. s. 587. Mazanowska Bronisława, wdowa po nauczycielu w Jasieniu, przez tegoż p. o pensję wdowią.
392. L. s. 588. Wolińska Marya, artystka malarka, przez p. Marchwickiego o stypendyum na dalsze kształcenie się.
393. L. s. 589. Towarzystwo miłosierdzia pod godłem „Opatrzności“ we Lwowie przez tegoż p. o zasiłek.
394. L. s. 590. Krawczykowa Stanisława, wdowa po nauczycielu ludowym w Podhajcach, przez p. Onyszkiewicza o dożywotnie wsparcie.
395. L. s. 591. Drożnicy dróg krajowych okręgu Brzeżańskiego przez tegoż p. o regulację płac.
396. L. s. 592. Mieszkańcy miasta Budzanowa, powiat Trembowla, przez p. Olpińskiego o reorganizację 2-klasowej szkoły na 4-klasową.
397. L. s. 593. Zarząd miasta w Budzanowie przez tegoż p. o zasiłek na budowę szkoły.
398. L. s. 594. Rada gminna w Wysoce, powiat Łańcut, przez p. Żardeckiego, o uznanie miejscowej drogi za drogę I. klasy.
399. L. s. 595. Wydział powiatowy w Łańcutcie przez tegoż p. o subwencję na regulację brzegu Wisłoka i drogi w Woli małej.
400. L. s. 596. Zarząd miasta Leżajska przez tegoż p. o odpisanie nadobowiązkowej prestacji gminnej w kwocie 370 zł. na szkołę.
401. L. s. 597. Dyhdalewiczowa Henryka, wdowa po dyrektorze szkoły w Winnikach, przez p. Merunowicza o zapomogę.

402. L. s. 598. Zarząd główny Towarzystwa Kółek rolniczych we Lwowie przez tegoż p. w sprawie likwidacji byłego zakładu kredytowego włościańskiego.
403. L. s. 599. Ten sam przez tegoż p. o subwencję na zakładanie wzorowych gospodarstw włościańskich w kraju.
404. L. s. 600. Stowarzyszenie polskie „Strzecha“ w Wiedniu przez p. Skałkowskiego o zapomogę.
405. L. s. 601. Sternałowa Emilia, wdowa po adjunkcie kasowym Wydziału krajowego, przez tegoż p. o dar z łaski.
406. L. s. 602. Wojdyło Kazimierz Apolinary, kierownik szkoły w Węgierce, przez p. Czartoryskiego o zapomogę.
407. L. s. 603. Wydział Towarzystwa Bursy im. A. Mickiewicza w Stryju przez p. Karola Dzieduszyckiego o subwencję.
408. L. s. 604. Komitet „herbaciarni centowej dla ubogich“ przez p. Małachowskiego o subwencję.
409. L. s. 605. Reprezentacja powiatu Tłumackiego przez p. Theodorowicza w sprawie regulacji rzeki Worony prawobocznego dopływu Bystrzycy.
410. L. s. 606. Wydział powiatowy w Samborze przez p. Sozańskiego o zmianę systemu nauki w wiejskich szkołach ludowych.
411. L. s. 607. Zakrzewska Marcyanna, wdowa po sekretarzu Wydziału krajowego, przez p. Abrahamowicza o zapomogę.
412. L. s. 608. Adamska Bolesława, wdowa po nauczycielu ludowym w Brodach, przez p. Salę o zapomogę.
413. L. s. 609. Chrzanowska Joanna, wdowa po zastępcy Dyrektora oddziału rachunkowego Wydziału krajowego, przez p. Goldmana o dar z łaski.
414. L. s. 610. Gmina Raclawówka, powiat Rzeszów, przez p. Dąbskiego o subwencję na budowę szkoły murowanej.
415. L. s. 611. Towarzystwo bursy gimnazjalnej w Samborze przez p. Słotwińskiego o zasiłek.
416. L. s. 612. Mazanowska Bronisława, wdowa po nauczycielu w Jasieniu, przez p. Niebyłowca o pensję wdowią.
417. L. s. 613. Kuniewicz Aleksander, właściciel fabryki wózków dla dzieci we Lwowie, przez p. Michalskiego o pożyczkę 20.000 zł.
418. L. s. 614. Zarząd Towarzystwa „Bursy nauczycielskiej“ w Tarnopolu, przez p. Korytowskiego o subwencję.
419. L. s. 615. Dauksza Kornel, em. urzędnik rachunkowy Wydziału krajowego, przez p. Schnella o uzupełnienie odprawy otrzymanej od Wydziału krajowego do wysokości 3-letniej.
420. L. s. 616. Jackowska Helena, em. nauczycielka, przez p. Okuniewskiego o zapomogę.
421. L. s. 617. Komitet kościoła łac. w Horodence przez p. Cieńskiego o subwencję na restaurację stylowej świątyni.
422. L. s. 618. Gmina Maków i sąsiednie wioski przez p. Średniawskiego o utworzenie posady lekarza okręgowego z siedzibą w Makowie.
423. L. s. 619. Gmina Beczarka, powiat Myślenice, przez tegoż p. o zasiłek na zakupno budynku na szkołę.
424. L. s. 620. Gmina Krzeczów, powiat Myślenice, przez tegoż p. o dotację na uposażenie probostwa w Krzeczowie.
425. L. s. 621. Gmina m. Jordanowa przez tegoż p. o utworzenie okręgu sanitarnego tamże.

426. L. s. 622. Towarzystwo gimnastyczne „Sokół” w Jordanowie przez tegoż p. o zasiłek.
427. L. s. 623. Towarzystwo „Bursy” im. Tadeusza Kościuszki w Nowym Sączu przez p. Potoczka o subwencję.
428. L. s. 624. Rada szkolna miejscowa, Rada gminna i mieszkańcy Potoka Złotego, powiat Buczacz, przez p. Sawczaka o założenie krajowej szkoły tkackiej.
429. L. s. 625. Gmina Dulowa, powiat Chrzanów, przez p. Wodzickiego o przyjęcie kosztów utrzymania sieroty Anny Muchy na fundusz krajowy.
430. L. s. 626. Przeździecka Julia, wdowa po weteranie wojsk polskich, przez p. Goldmana o wsparcie.
431. L. s. 627. Neumann Felicja, nauczycielka w Żegiestowie, przez p. Ochrymowicza o zapomogę.
432. L. s. 628. Nauczyciele szkół ludowych Zamarstynowa, Zniesienia i Kleparowa przez tegoż p. o przeniesienie do wyższej klasy płac.
433. L. s. 629. Muryn Agata, wdowa po nauczycielu ludowym, przez tegoż p. o zapomogę.
434. L. s. 630. Wydział powiatowy w Przemyślanach, przez tegoż p. o zmianę systemu nauki w wiejskich szkołach ludowych.
435. L. s. 631. Gmina Włosan, powiat Podgórze, przez p. Karola Czecha, o zapomogę na założenie sklepiku.
436. L. s. 632. Schmid Walerya, wdowa po rządcy szpitala w Przemyśle, przez p. Goldmana o dar z łaski.
437. L. s. 633. Łuniewska Natalia, wdowa po asystencie technicznym Wydziału krajowego, przez tegoż p. o zapomogę.
438. L. s. 634. Zielińska Marya, wdowa po lekarzu okręgowym w Bohorodczanach, przez p. Ochrymowicza o pensję wdową.
439. L. s. 635. Gmina m. Haliczka przez tegoż p. o odszkodowanie za zerwane gruntu miejskie z powodu nienależnego zabezpieczenia brzegów w przekopie Dniestru pod Haliczem.
440. L. s. 636. Gmina Dobra szlachecka, powiat Dobromil, przez tegoż p., o zezwolenie poboru opłat mytniczych od przewozu na Sanie.
441. L. s. 637. Wydział powiatowy w Turce przez tegoż p. o zmianę systemu nauki w wiejskich szkołach ludowych.
442. L. s. 638. Rada zawiadowcza Bursy w Przemyśle przez p. Dworskiego o jednorazowy datek.
443. L. s. 639. Obszary dworskie w Targowiskach, Łężanach i inne, tudzież Zwierzchności gminne w Głowience, Suchodole i inne, powiat Krosno, przez p. Gorayskiego o subwencję na osuszenie przeszło tysiąca morgów łąk zabagnionych.
444. L. s. 640. Weisło Wawrzyniec, powiat Łańcut, przez p. Żardeckiego o zapomogę na zasiewy wiosenne.
445. L. s. 641. Glińska Łucya, em. nauczycielka w Mikłaszowie, przez p. Urbańskiego o dodatek do pensji w drodze łaski.
446. L. s. 642. Ks. Dobrzański Antoni, proboszcz w Myślenicach, przez p. Zolla o zapomogę na restaurację kościoła w Myślenicach.
447. L. s. 643. Rada miasta Przeworska przez p. Lubomirskiego o założenie seminarium nauczycielskiego żeńskiego tamże.
448. L. s. 644. Zwierzchność gminna w Morawsku, powiat Jarosław, przez p. Czartoryskiego o zapomogę z powodu klęski gradobicia.

449. L. s. 645. Towarzystwo Biblioteki polskiej w Wiedniu przez tegoż p. o podwyższenie subwencji.
450. L. s. 647. Zarząd Kółka rolniczego w Myczkowcach, powiat Lisko, przez p. Olpińskiego o pomoc techniczną do wysuszenia gruntów.
451. L. s. 648. Irodenkowa Marya, wdowa po nauczycielu ludowym, przez tegoż p. o dodatek na wychowanie córki.
452. L. s. 649. Rada szkolna miejscowa w Liszni, powiat Drohobycz, przez tegoż p. o zarządzenie, ażeby urzędy podatkowe wypłacały dodatki szkolne dla funduszu szkolnego kwartalnie z góry.
453. L. s. 650. Nosalewicz Aleksander, uczeń konserwatorium w Wiedniu, przez p. Sawczaka o zapomogę.
454. L. s. 651. Wąsowicz Jan, emerytowany nauczyciel ludowy, przez p. Soleskiego o policzenie 16 lat służby do emerytury.
455. L. s. 652. Zwierzchność gminna Mrzygłód, powiat Sanok, przez p. Onyszkiewiczą o utworzenie okręgu sądowego z siedzibą w Mrzygłodzie.
456. L. s. 653. Nauczyciele szkół ludowych w Przemyśle, przez p. Dworskiego o przeniesienie ich z II. do I. klasy płac.
457. L. s. 654. Polskie Towarzystwo przyrodników im. Kopernika we Lwowie przez p. Kadyjego o subwencję na wydawnictwo czasopisma „Kosmos“.
458. L. s. 655. Towarzystwo filologiczne we Lwowie petycja o zasiłek na wydawnictwo czasopisma „Eos“.
459. L. s. 656. Gmina i obszar dworski w Zarwanicy, powiat Podhajce, przez p. Sawczaka o przedłużenie koncesji na pobór myta mostowego na rzece Strypie.
460. L. s. 658. Komitet budowy bursy jubileuszowej w Sanoku przez p. Milana o subwencję.
461. L. s. 659. Stowarzyszenie robotników katolickich „Praca“ w Tarnowie przez p. Veyhingera o subwencję.
462. L. s. 661. Castiglione hr. Anna, wdowa, przez p. Wodzickiego o zapomogę.
463. L. s. 662. Towarzystwo śpiewackie „Lutnia“ we Lwowie przez p. Marchwickiego o subwencję.
464. L. s. 663. Zwierzchność gminna w Porąbce Uszewskiej, powiat Brzesko, przez p. Bernadzikowskiego o zapomogę, lub pożyczkę bezprocentową na budowę mieszkania dla nauczyciela.
465. L. s. 664. Gmina Gawłówek, powiat Bochnia, przez tegoż p. o regulację rzeki Raby pod Gawłowkiem.
466. L. s. 665. Gmina Mikuszowice, powiat Bochnia, przez tegoż p. o wzmocnienie starych i usypanie nowych wałów nad rzeką Rabą.
467. L. s. 667. Bsrthleff Klementyna, wdowa po emerytowanym dyrektorze szpitala we Lwowie, przez p. Wereszczyńskiego o podwyższenie pensji wdowiej i kwartał pośmiertny.
468. L. s. 668. Arłamowska Wanda, Forget Marya, Maryańska Aniela, Stronńska Marya, Waldek Gustawa, wdowy po urzędnikach fundacyi Stan. hr. Skarbka, przez p. Soleskiego o podwyższenie pensji wdowiej.
469. L. s. 669. Dz. Bujwid Odo, kierownik zakładu do badania środków spożywczych w Krakowie, przez p. Rottera o ogłoszenie ustawy krajowej, dotyczącej badania.
470. L. s. 674. Komitet „Domu pracy“ na Kaźmierzu w Krakowie, przez p. Zolla o zasiłek.

471. L. s. 675. Towarzystwo św. Stanisława Kostki „Opieka nad terminatorami“ we Lwowie przez tegoż p. jak wyżej.
472. L. s. 676. Głowacka Olga, właścicielka fabryki wyrobów kartonowych we Lwowie przez p. Salę o subwencję na rozszerzenie przedsiębiorstwa.
473. L. s. 677. Rada gminna i Rada szkolna miejscowa Rudkach, powiat Wadowice, przez p. Styłę o zasiłek na cele szkolne.
474. L. s. 678. Wydział powiatowy w Wadowicach, przez tegoż p. o podwyższenie zasiłków na budowę szkół.
475. L. s. 679. Płoder Karolina, wdowa po dyetaryuszu Wydziału krajowego, przez p. Hoszarda o dar z łaski.
476. L. s. 680. Heilman Sabina Olga, nauczycielka w Strzałkach, przez p. Witolda Niezabitowskiego o policzenie siedmiu lat służby do emerytury.
477. L. s. 681. Komitet wykupna ruin kościoła i klasztoru poddominikańskiego w Oświęcimiu przez p. Kramarczyka o subwencję na konserwację ruin.
478. L. s. 682. Żegiestowska Helena, sierota po em. nauczycielu, przez tegoż p. o zasiłek.
479. L. s. 683. Stowarzyszenie katolickiej młodzieży rękodzielniczej w Kentach przez tegoż p. o zapomogę.
480. L. s. 684. Bielawski Józef, nauczyciel ludowy w Brzeżanach, przez tegoż p. jak wyżej.
481. L. s. 685. Ten sam przez tegoż p. o przyznanie jednego dodatku 5-letniego.
482. L. s. 686. Klimondowa Paulina, wdowa po nauczycielu, przez tegoż p. o zaopatrzenie.
483. L. s. 687. Gmina Bujaków, powiat Biała, przez tegoż p. o subwencję na budowę szkoły.
484. L. s. 688. Wydział powiatowy w Sarnoku przez p. Urbńskiego o zmianę systemu nauki w szkołach ludowych wiejskich.

Wniesione po dzień 2. marca 1899.

485. L. s. 689. Łopuszyńska Walerya, wdowa po urzędniku Wydziału krajowego, przez p. Merunowicza o zapomogę.
486. L. s. 690. Gmina Kleparów, powiat Lwów, przez tegoż p. o zasiłek na budowę kościoła.
487. L. s. 691. Strusiewiczowa Melania, wdowa po urzędniku Wydziału krajowego, przez tegoż p. o dodatek do emerytury.
488. L. s. 692. Kasprzycka Julia, wdowa po ogrodniku dublańskim, przez tegoż p. o zasiłek.
489. L. s. 693. Welfeldowa Regina, wdowa po nauczycielu religii mojżeszowej w Jasle, przez p. Rottera o pensję wdowią i dodatek na wychowanie dzieci.
490. L. s. 694. Rada szkolna miejscowa w Krowodrzy przez tegoż p. o podwyższenie płacy tamtejszemu nauczycielowi.
491. L. s. 695. Dworzak Józef, nauczyciel wydziałowy w Krakowie, przez tegoż p. o policzenie lat służby od 1. listopada 1889.
492. L. s. 696. Werner Franciszek, emerytowany oficyał szpitalu św. Łazarza w Krakowie, przez tegoż p. o zastosowanie §. 11. statutu emerytalnego przy wymiarze emerytury.

493. L. s. 697. Stefański Stanisław, przez tegoż p. o zapomogę na kształcenie się w malarstwie.
494. L. s. 698. Łopuszyńska Walerya, wdowa po urzędniku Wydziału krajowego, przez tegoż p. o podwyższenie pensyi wdowiej.
495. L. s. 699. Grono nauczycielskie 4-klasowej szkoły ludowej w Czernichowie o podwyższenie płacy.
496. L. s. 700. Rada szkolna w Łobzowie przez tegoż p. o podwyższenie płacy tamtejszemu nauczycielowi.
497. L. s. 701. Miętka Wojciech, nauczyciel w Prądniku czer., przez tegoż p. o podwyższenie płacy.
498. L. s. 702. Stowarzyszenie kobiet ku wychowaniu ubogich sierót izraelskich w Krakowie, przez tegoż p. o subwencyę.
499. L. s. 703. Grochowalski Adolf, inżynier inwalida, przez p. Michalskiego o subwencyę.
500. L. s. 704. Zajączkowska Marya, wdowa po urzędniku Wydziału krajowego, przez tegoż p. o pensyę wdowią. kwartał pośmiertny i dodatek na wychowanie dzieci.
501. L. s. 705. Towarzystwo ochronek chrześcijańskich we Lwowie, przez tegoż p. o subwencyę.
502. L. s. 706. Gmina ewangelicka we Lwowie przez tegoż p. o subwencyę na szkołę.
503. L. s. 707. Małecki Władysław, introligator we Lwowie, przez tegoż p. o subwencyę.
504. L. s. 708. Wydział powiatowy w Dolinie, przez p. Niebyłowca o zmianę systemu nauki w szkołach ludowych wiejskich.
505. L. s. 709. Ten sam przez tegoż p. o kreowanie Sądu powiatowego w Włodziszku.
506. L. s. 710. Zwierzchność w Tartakowie, przez p. Krainkiego o utworzenie Sądu powiatowego tamże.
507. L. s. 711. Siostry Felicjanki, z Bełza przez tegoż p. o subwencyę na wykończenie szkoły żeńskiej.
508. L. s. 712. Ruskie Towarzystwo gimnastyczne „Sokół“ we Lwowie przez p. Okuniewskiego o subwencyę.
509. L. s. 713. Towarzystwo ruskich rzemieślników „Zorya“ we Lwowie przez tegoż p. jak wyżej.
510. L. s. 714. Towarzystwo gimnastyczne „Sokół“ w Chrzanowie przez p. Wodzieckiego jak wyżej.
511. L. s. 715. Grono nauczycielskie w Mszanie dolnej przez tegoż p. o zaliczenie do IV. klasy płac.
512. L. s. 716. Hapka Mikołaj i Szczepa, właściciele pracowni narzędzi rolniczych w Gródku, przez p. A. Brunickiego o bezprocentową pożyczkę.
513. L. s. 717. Stowarzyszenie rękodzielników „Gwiazda“ w Gródku przez tegoż p. o subwencyę.
514. L. s. 718. Żmuda Jan, nauczyciel w Radomyślu, przez p. Bojkę o dodatek pięcioletni i zapomogę.
515. L. s. 719. Zborowski Jan, nauczyciel ludowy w Sarnkach górnych, przez tegoż p. o policzenie lat służby do emerytury.
516. L. s. 720. Rieger Karol, emerytowany konduktor drogowy w Drohobyczu przez p. L. Wiśniewskiego o odpisanie zaliczki.
517. L. s. 721. Towarzystwo bursy im A. Mickiewicza pod wezwaniem św. Stanisława Kostki w Drohobyczu przez tegoż p. o wsparcie.

518. L. s. 722. Gutowski Józef, emerytowany nauczyciel w Nowym Sączu, przez p. Romera o podwyższenie emerytury.
519. L. s. 723. Wydział powiatowy w Nowym Sączu, przez tegoż p. o rekonstrukcję drogi Zakliczyn-Nowy Sącz.
520. L. s. 724. Sienkiewicz Marya, przez p. Małachowskiego o subwencję na kształcenie się w śpiewie.
521. L. s. 725. Reprezentacye gminne Brzozdowie i Hranek, powiat Bóbrka, przez p. W. Niezabitowskiego o utworzenie szkoły tkackiej w Brzozdowcach.
522. L. s. 726. Mierzejewski Kazimierz, b. likwidator Składow krajowych we Lwowie, przez p. Marchwickiego o podwyższenie odprawy.
523. L. s. 727. Redakcyja „Wieku młodego“ we Lwowie, przez p. Abrahamowicza o subwencję.
524. L. s. 728. Maślak Modesta, żonaty Bortnikowa, emerytowana nauczycielka w Ostapiu przez p. Sawczaka o wliczenie 4 lat służby do emerytury.
525. L. s. 729. Mieszkańcy gminy Kołodziejówki powiat Skałat, przez p. Ostapczuka przeciw ustawie budowlanej dla wsi i pomniejszych miast i miasteczek.
526. L. s. 730. Gmina Uhorce, powiat Złoczów, przez p. Jaworskiego o przyjęcie długu 287 złr. 60 ct. gminie miasta Lwowa się należącego na fundusz krajowy.
527. L. s. 731. Oddział Towarzystwa gospodarskiego w Przemyśle, przez p. Czajkowskiego o rekonstrukcję drogi kraj. Przemyśl-Sanok, od km. 15 do km. 25.
528. L. s. 732. Wydział powiatowy w Gorlicach, przez p. A. Skrzyńskiego o zmianę systemu naukowego w szkołach wiejskich.
529. L. s. 733. Zwierzchność gminy Wesoła, powiat Brzozów, przez p. Zd. Skrzyńskiego, o zniesienie dotacyi dla nauczyciela.
530. L. s. 734. OO. Bazylianie we Lwowie przez p. Czechowicza o subwencję na wydawnictwa.
531. L. s. 735. Towarzystwo historyczne we Lwowie przez p. Kady'ego o subwencję na wydawnictwo naukowe.
532. L. s. 736. Ruskie Tow. pedagogiczne we Lwowie przez p. Barwińskiego o subwencję.
533. L. s. 737. To samo przez tegoż p. o subwencję dla instytutu pod wezwaniem św. Mikołaja.
534. L. s. 738. To samo o podwyższenie płac i zniesienie lat służby nauczycieli ludowych.
535. L. s. 739. To samo przez tegoż p. o subwencję dla bursy utrzymującej synów ubogich nauczycieli ludowych.
536. L. s. 740. To samo przez tegoż p. o subwencję na czasopismo „Dzwinek“
537. L. s. 741. To samo przez tegoż p. o subwencję na czasopismo „Uczytel“.
538. L. s. 742. Ogonowska Falma, wdowa po profesorze Uniwersytetu we Lwowie przez tegoż p. o pensję wdową z funduszu krajowego.
539. L. s. 743. Rzepecki Jacenty z Chrzanova, przez p. Potockiego z zażaleniem na gospodarkę gminną.
540. L. s. 744. Zarząd Kółka rolniczego w Zagórzcu, przez p. Potoczka o uwzględnienie Kółek rolniczych przy nadawaniu koncesyi na c. k. trafiki.
541. L. s. 745. Gmina Szczyrzyce pow. Limanowa przez tegoż p. w sprawie

- sporu między obszarem dworskim a gminą o wykonanie policyi targowej.
542. L. s. 746. Floreczakówna Julia, uczennica Muzeum w Krakowie, p. p. Urbańskiego o stypendyum na dalsze kształcenie się w malarstwie.
543. L. s. 757. Brąglewicz Leopold, Sekretarz Wydziału krajowego przez Wydział krajowy o rozłożenie resztującej zaliczki sejmowej na nowy okres umorzenia.
544. L. s. 758. Stróżecki Michał, inżynier-adjunkt Wydziału kraj. przez Wydział krajowy o veniam studiorum.
545. L. s. 759. Gmina Nienowico powiat Sokal p. p. Nowakowskiego przeciw ustawie budowlanej dla wsi i pomniejszych miast i miasteczek.
546. L. s. 760. Karpińska Marya, b. uczennica wyższych kursów muzeum Baranieckiego w Krakowie p. p. Zolla o stypendyum.
547. L. s. 761. Zarząd gminy m. Trembowlip. o częściowe przyjęcie zaległych prestacyi na płace nauczycieli na fundusz szkolny krajowy.
548. L. s. 762. Ten sam o rozłożenie spłaty pożyczek zaciągniętych z funduszu krajowego na budowę koszar na 80 rat półrocznych.
549. L. s. 763. Wydział pow. w Jaworowie p. p. Szeptyckiego o subwencję na budowę domu fachowych szkół rękodzielniczych.
550. L. s. 764. Wolski Waleryan, etatowy pisarz oddziału techn. drogowego Wydziału kraj. p. p. L. Wiśniewskiego o policzenie całkowitego czasu służby kraj.
551. L. s. 765. Nauczyciele i nauczycielki okręgu tarnobrzckiego p. p. Krempę o podwyższenie plac.
552. L. s. 766. Barnowa Józefa, wdowa po nauczycielu w Ładyczynie ptp. j. w.
553. L. s. 767. Witeszczak Feliks, nauczyciel muzyki w Stryju ptp. o zapomogę na podróż w celach naukowych.
554. L. s. 768. Hodbod Edward, nauczyciel ludowy, w Woli mieleckiej ptp. o do-datek osobisty.
555. L. s. 769. Gmina Oleszów pow. Tłumacz p. p. Zajączkowskiego przeciw ustawie budowlanej dla wsi i pomniejszych miast i miasteczek.
556. L. s. 770. Tow. nauczycieli ludowych w Nowym Sączu p. p. Bojkę o podwyższenie i unormowanie emerytur nauczycieli lud.
557. L. s. 772. Małysiak Wojciech, nauczyciel w Zatorze p. p. Zolla o zapomogę.
558. L. s. 773. Gminy Sielec, Nadbrzezie, Trześń, Wielowieś i inne p. p. Krempę o pozwolenie Kółkom rolniczym na sprzedaż drobną tytoniu i tabaki.
559. L. s. 774. Gmina Krawce pow. Tarnobrzeg ptp. w sprawie zabranych gruntów i pastwisk pod regulację rzeki Łęgu.
560. L. s. 775. Gminy Sielec, Nadbrzezie, Trześń i inne ptp. o zmianę postanowień w ustawie wodnej dla regulacji rzek Wisły, Sanu, Łęgu i Trześniówki.
561. L. s. 776. Te same gminy ptp. o zmianę ustawy o rybołówstwie.
562. L. s. 777. Te same gminy ptp. o zniesienie opłaty za doręczenie pism i rezolucyj sądowych.
563. L. s. 780. Kaczorowski Zygmunt, emer. nauczyciel w Busku przez JE. Marszałka kraj. hr. Badeniego o podwyższenie emerytury.
564. L. s. 781. Gmina m. Śniatyna p. p. Krzysztofowicza o wybranie Śniatyna

- na siedzibę założyć się mającego seminarium nauczycielskiego.
565. L. s. 782. Wydział pow. w Horodence p. p. L. Cińskiego o zmianę rozporządzenia dotyczącego kwalifikacyi koni.
566. L. s. 783. Cybyk Onufry, nauczyciel ludowy w Trepczy p. p. Urbańskiego o policzenie lat służby do emerytury.
567. L. s. 785. Zwierzchność gm. w Wielkich Oczach p. p. Szeptyckiego o utworzenie Sądu tamże.
568. L. s. 786. Nyczaj Michał, zarobnik w Załużu p. p. Ostapczuka o zapomogę.
569. L. s. 787. Stowarzyszenie opieki nad uwolnionymi więźniami we Lwowie p. p. Lubomirskiego o zapomogę.
570. L. s. 788. Szydłowska Otylia, uczennica konserwatorium lwowskiego ptp. o subwencję na kształcenie się w śpiewie.
571. L. s. 789. Bojarski Sas Ignacy we Lwowie p. p. Sawczaka o zapomogę na dalsze kształcenie się w śpiewie.
572. L. s. 790. Mieszkańcy gminy Hrebenne powiat Rawa ptp. o zapomogę na zasiewy wiosenne.
573. L. s. 791. Przytulisko polskie we Wiedniu. p. p. Wójcika o zapomogę.
574. L. s. 792. Gmina Boków pow. Podhajce ptp. o zapomogę z powodu pożaru.
575. L. s. 793. Weiler Markus, dzierżawca prawa propinacyi w Brzozdowcach pow. Chodorów o opiekę przy wykonywaniu tego prawa.
576. L. s. 794. Wydział pow. w Zbarażu ptp. o zmianę systemu naukowego w szkołach ludowych wiejskich.
577. L. s. 795. Matkowski Onufry b. nauczyciel ludowy w Żupanii ptp. o zapomogę.
578. L. s. 799. Towarzystwo leśne galic. we Lwowie p. p. Czartoryskiego o subwencję na wydawnictwo „Sylwana“.
579. L. s. 800. Zamoyski Władysław p. p. Sanguszkę o poparcie dla kolei Zakopane - Suchahora.
580. L. s. 801. Ks. Bronisław Markiewicz, przełożony Tow. „Powściągliwość i Praca“ w Miejsu piastowem p. p. Jaklińskiego o zapomogę na cele Towarzystwa.
581. L. s. 802. Zwierzchność gminna w Dynowie p. p. Zdzisława Skrzyńskiego o założenie w Dynowie szkoły koszykarskiej.

Wniesione po dzień 4. marca 1899.

582. L. s. 816. Urzędnicy kraj. szpitala św. Łazarza w Krakowie p. p. Rottera o podwyższenie płac.
583. L. s. 817. Płaszewska Bronisława, wdowa po nauczycielu lud. ptp. o pensję wdowią.
584. L. s. 818. Lachowiczowa Teodozya, wdowa po nauczycielu lud. p. p. Michalskiego o podwyższenie pensyi wdowej.
585. L. s. 819. Wojciechowski Józef, prywatny oficyalista we Lwowie ptp. o stypendyum dla pasierbicy Leontyny Borkowskiej na dalsze kształcenie jej w śpiewie.
586. L. s. 820. Nowosad Jan, syn zmarłego stróża Wydziału krajowego ptp. o dar z łaski dla małoletniej Stefanii Nowosad.
587. L. s. 821. Towarzystwo przyjaciół uczącej się młodzieży we Lwowie ptp. o subwencję na budowę bursy pod nazwą „Domu im. Tadeusza Kościuszki“.

588. L. s. 822. Zarząd gł. Towarzystwa pedagogicznego we Lwowie p. p. Małachowskiego o regulację płac nauczycieli ludowych.
589. L. s. 823. Ten sam ptp. o lepsze zaopatrzenie wdów i sierót po nauczycielach ludowych.
590. L. s. 824. Zgromadzenie towarzyszy drukarzy, litografów i t. d. ptp. o zaprowadzenie sądów przemysłowych we Lwowie.
591. L. s. 825. Stowarzyszenie zawodowe pomocników handlowych Galicyi i Bu-
ptp. j. w.
592. L. s. 826. Stowarzyszenie robotnicze „Praca“ we Lwowie ptp. j. w.
593. L. s. 827. Stowarzyszenie robotników budow. „Ogniwo“ we Lwowie ptp. j. w.
594. L. s. 828. Stowarzyszenie rzeźbiarzy i odlewaczy we Lwowie j. w.
595. L. s. 829. Zgromadzenie towarzyszy Stow. przem. murarzy, kominiarzy i t. d. we Lwowie ptp. j. w.
596. L. s. 830. Gmina Trzciana pow. Mielec p. p. Krempę o założenie gimnazjum w Mielcu.
597. L. s. 831. Gmina Łysakówek pow. Mielec ptp. o zapomogę na budowę szkoły.
598. L. s. 832. Gmina Szydłowiec pow. Mielec ptp. w sprawie zakładania kultury leśnej.
599. L. s. 833. Gmina Ochojno pow. Wieliczka p. p. Karola Czecza o zniesienie prestacyi na płacę nauczyciela.
600. L. s. 834. Komitet parafialny w Gaju ptp. o zapomogę na restaurację kościoła.
601. L. s. 835. Gmina Wola mielecka pow. Mielec p. p. Krempę o założenie gimnazjum w Mielcu.
602. L. s. 836. Gmina Czajkowa pow. Mielec ptp. j. w.
603. L. s. 837. Gmina Pluty pow. Mielec ptp. j. w.
604. L. s. 838. Przysiółek Zaborecze ad Kiełków pow. Mielec ptp. o utworzenie z niego osobnej gminy.
605. L. s. 839. Mieszkańcy gminy Dżurowa pow. Śniatyn p. p. Nowakowskiego przeciw ustawie budowlanej dla wsi i pomniejszych miast i miasteczek.
606. L. s. 840. Mieszkańcy gminy Jankowic powiat Tarnopol ptp. j. w.
607. L. s. 841. Mieszkańcy gminy Zarudzie powiat Tarnopol ptp. j. w.
608. L. s. 842. Mieszkańcy gminy Obarzańce pow. Tarnopol ptp. j. w.
609. L. s. 843. Mieszkańcy gminy Bratko-
wiec pow. Gródek ptp. j. w.
610. L. s. 844. Rada szkolna miejscowa w Jasienicy ad Myślenice p. p. Średniawskiego o zasiłek na budowę szkoły.
611. L. s. 845. Wydział pow. w Myślenicach ptp. w sprawie opłacania przez gminy dodatków na potrzeby szkolne.
612. L. s. 846. Flakowicz Józef, adwokat w Sanoku p. p. Szeptyckiego o stypendyum dla córki Heleny na kształcenie się w rysunkach i malarstwie.
613. L. s. 847. Sstrasberg Leisor w Wielkich Oczach ptp. o wydanie kaucyi, złożonej w kasie krajowej na zabezpieczenie dzierżawy kraj. opłat konsumcyjnych.
614. L. s. 848. Pasternak Joanna zamęż. Szczerbowa, nauczycielka w Glinianach p. p. Żardeckiego o policzenie lat służby.
615. L. s. 849. Zarząd Kółka rolniczego w Mikulińcach pow. Łańcut ptp. o zezwolenie na trafikę w Ostrowie i Wolicy.

616. L. s. 850. Towarzystwo wzaj. pomocy dyaków dyecezyi stanisławowskiej p. p. Hamoraka o zapomogę.
617. L. s. 851. Konkolniak Grzegorz, nauczyciel ludowy w Chlebiczyźnie ptp. o policzenie lat służby przed uzyskaniem kwalifikacyi.
618. L. s. 852. Towarzystwo wzaj. pomocy dyaków w Stanisławowie ptp. o unormowanie płac dyakowskich.
619. L. s. 853. Redakcyja czasopisma „Diakowski Hłas“ w Stanisławowie ptp. o subwencję.
620. L. s. 854. Lewicka Honorata, wdowa po nauczycielu ludowym w Tarnopolu p. p. Czartoryskiego o podwyższenie pensyi wdowiej.
621. L. s. 885. Gminy Tuczępy powiat Jarosław ptp. o zapomogę z powodu gradobicia.
622. L. s. 856. Gmina Munina pow. Jarosław ptp. j. w.
623. L. s. 857. Gójska Marya Alina, uczennica VII. klasy w gimnazjum Zofii Strzałkowskiej p. p. dra Czaykowskiego o subwencję.
624. L. s. 858. Wydział pow. w Husiatyp. p. p. W. Czaykowskiego o subwencję na odrestaurowanie starożytnego ratusza w Husiatynie.
625. L. s. 859. Waligóra Antoni, właściciel warsztatu narzędzi rolniczych w Starym Sączu p. p. Potoczka o pożyczkę z funduszu przemysłowego.
626. L. s. 860. Dr. Siemiradzki Józef, prof. uniwersytetu lwowskiego p. p. Paszkowskiego o zwrot kosztów podróży do Brazylii.
627. L. s. 861. Timoftiewiczowa Marya, nauczycielka szkoły wydziałowej żeńskiej w Jasle, p. p. Cieleckiego o policzenie 8 lat służby.
628. L. s. 862. Magistrat miasta Gorlic p. p. A. Skrzyńskiego o otwarcie szkoły realnej w Gorlicach.
629. L. s. 863. Zwierzchność gminna w Dynowie p. p. Zdzisława Skrzyńskiego o przyjęcie kosztów wychowania w domu podrzutków we Lwowie Stefana Lalickiego na fundusz krajowy.
630. L. s. 864. Ratkiewicz Klaudia we Wiedniu p. p. Okuniewskiego o stypendyum na ukończenie nauki w konserwatorium.
631. L. s. 865. Zwierzchność gminna Strutyn niżny. pow. Dolna p. p. Niebyłowca o regulację rzeki Czechwy.
632. L. s. 866. Zwierzchność gminna Wyspa pow. Rohatyn p. p. Mikołaja Torosiewicza o zasiłek na sprowadzenie wody.
633. L. s. 867. Towarzystwo „Dom rodzinny“ w Krakowie p. p. Kozłowskiego o subwencję dla szkółek nauczycielskich.
634. L. s. 868. Złotnicki Kazimierz, kwiśkowany nauczyciel p. p. Schnella o odprawę.
635. L. s. 869. Graboś Benedykt, kaleka w Psarach p. p. A. Potockiego o zaopatrzenie.
636. L. s. 870. Rada gminna w Sońnicy powiat Jarosław p. p. Stanisława Stadnickiego w sprawie przekopu rzeki Sanu.
637. L. s. 871. Komitet internatu seminarjum nauczycielskiego w Samborze p. p. Słotwińskiego o zasiłek na budowę domu.
638. L. s. 872. Wolski Zdzisław z Siennowa przez p. Scipiona o budowę drogi z Zarzecza do Przeworska.
639. L. s. 873. Zurkowska Anna, wdowa po nauczycielu ludowym w Żółkwi, p. p. Starzyńskiego o datek na utrzymanie nieudolnych córek.

640. L. s. 874. Erlich Herz, nauczyciel relig. mojż. p. p. Goldmana o zasiłek.
641. L. s. 875. Ostrowski Stanisław, rzeźbiarz we Lwowie p. p. Lubomirskiego o subwencję na dalsze kształcenie się.
642. L. s. 876. Dąbrowska Balbina, wdowa po nauczycielu lud. w Krakowie p. p. Soleskiego o wsparcie.
643. L. s. 877. Ruskie Towarzystwo pedagogiczne we Lwowie p. p. Barwińskiego o subwencję na kursa nauki ruskiego języka dla dziewcząt.
644. L. s. 878. Wydział powiatowy w Złoczowie p. p. Gnoińskiego o subwencję na drogi.
645. L. s. 879. Wydział bursy polskiej im. Józefa Jakubowicza w Brzeżanach p. p. Szeliskiego o subwencję.
646. L. s. 880. Wierzbicki Józef, kierownik szkoły w Kołaczycach p. p. Klemensiewicza o policzenie dwu lat i 3 miesięcy służby.
647. L. s. 881. Wysoczański Józef, nauczyciel ludowy w Warężu p. p. Wachnianina o policzenie lat służby.
648. L. s. 882. Bernatek Fr. Latus, Przeor konwentu OO. Bonifratów p. p. Weigla o subwencję na cele utrzymwanego przez rzeczony konwent szpitala.
649. L. s. 883. Zgromadzenie ks. Kanoników Reg. Lat. przy kościele Bożego Ciała w Krakowie ptp. o subwencję na restaurację kościoła.
650. L. s. 884. Towarzystwo bursy polskiej w Kołomyi p. p. Olpińskiego o zapomogę na budowę domu bursy.
651. L. s. 885. Owoc Józef emerytowany nauczyciel ludowy ptp. o podwyższenie emerytury.
652. L. s. 886. Komitet parafialny w Bieczu p. p. Barwińskiego o zapomogę na restaurację kościoła.
653. L. s. 887. Ogonowski Hilary, profesor gimnazjalny we Lwowie ptp. o subcję na wydawnictwo słownika.
654. L. s. 888. Zakład św. Jadwigi w Krakowie p. p. A. Potockiego o subwencję.
655. L. s. 889. Strnadowa Kornelia, wdowa po urzędniku Wydziału krajowego p. p. Marchwickiego o zasiłek.
656. L. s. 890. Komitet budowy kościoła w Nisku p. p. St. Tarnowskiego o zapomogę na dokończenie budowy kościoła.
657. L. s. 891. Zarząd oddziału galicyjskiego Towarzystwa dla ogrodnictwa i pszczelnictwa w Kołomyi p. p. Krzysztofowicza o założenie szkoły sadowniczej dla wojska.
658. L. s. 892. Komitet kościelny w Barcicach p. p. Potoczka o subwencję na budowę kościoła.
659. L. s. 893. Solecka Ostoja Marya Janina, wdowa po inżynierze p. p. Sawczaka o stałą subwencję na szkołę nauki kroju i szycia w Przemyślu.
660. L. s. 894. Komitet budowy szpitala Bonifratrów w Krakowie p. p. A. Potockiego o subwencję na budowę nowego pawilonu.
661. L. s. 895. Rojekowa Helena, wdowa po dyrektorze tabuli krajowej p. p. Weigla o zasiłek dla córki Oktawii na dalsze kształcenie się w śpiewie.
662. L. s. 897. Zwierzchność gminy Siedliska powiat Bóbrka p. p. Witolda Niezabitowskiego o przyjęcie kosztów utrzymania Maryi Turkowej na fundusz krajowy.
663. L. s. 898. Czajkowski Józef p. p. Horszarda o zasiłek na dalsze kształcenie się w malarstwie.
664. L. s. 899. Gmina Pierszyce powiat Dąbrowa p. p. Bojkę o zapomogę z powodu gradobicia.

665. L. s. 900. Gmina Garuszów powiat Dąbrowa ptp. j. w.
666. L. s. 901. Gmina Otfinów powiat Dąbrowa j. w.
667. L. s. 913. Związek stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych we Lwop. p. Męcińskiego w sprawie ochrony tych stowarzyszeń od ucisku fiskalnego.

Wniesione po dzień 6. marca 1899.

668. L. s. 918. Mieszkańcy gminy Roznoszyńce (mniejsza część) pow. Zbaraż p. p. Ostapczuka o przyłączenie do gminy Krasnosielce.
669. L. s. 920. Gmina Szelpaki pow. Zbaraż p. p. Ostapczuka przeciw ustawie budowlanej dla wsi i miasteczek.
670. L. s. 921. Gmina Hłuboczek mały pow. Zbaraż ptp. j. w.
671. L. s. 922. Gmina Szyły pow. Zbaraż ptp. j. w.
672. L. s. 923. Gmina Łubianki, pow. Zbaraż ptp. j. w.
673. L. s. 924. Gmina Krasnosielce i część gminy Hłuboczka małego pow. Zbaraż ptp. o przyłączenie mniejszej części Hłuboczka do gm. Krasnosielce.
674. L. s. 925. Gmina Hłuboczek mały (główna część) pow. Zbaraż ptp. j. w.
675. L. s. 926. Ta sama gmina ptp. j. w.
676. L. s. 927. Wydział pow. w Wadowicach p. p. Michalskiego w sprawie bezzwrotnych zasiłków na budowę szkół.
677. L. p. 928. Schupp Roderyk, inspektor lasów gminy miasta Lwowa ptp. o subwencję dla córki na kształcenie jej w śpiewie.
678. L. s. 929. Tow. śpiewackie „Echo“ we Lwowie, ptp. o subwencję.
679. L. s. 930. Ks. Markiewicz Maryan, gwardyan OO. Reformatów we Lwowie, o zasiłek na dokończenie budowy kościoła.
- 680 L. s. 931. Tarnawski Stanisław, b. śpiewak opery, ptp. o subwencję na dalsze kształcenie się.
681. L. s. 932. O. Olszewski Latus, kustosz konwentu OO. Bernardynów we Lwowie, ptp. o subwencję na odrestaurowanie starego zabytku sztuki snycerskiej.
682. L. s. 933. Gminy powiatu Mieleckiego p. p. Reya o utworzenie gimnazjum w Mielcu.
683. L. s. 934. Gmina m. Mielec, ptp. j. w.
684. L. s. 935. Reprezentacya pow. Mieleckiego, ptp. j. w.
685. L. s. 936. Gmina Przeczyca, powiat Pilzno, ptp. o zapomogę na budowę szkoły.
686. L. s. 937. Bierczyńska Wanda, wdowa po nauczycielu w Mielcu, ptp. o zaopatrzenie.
687. L. s. 938. Ochotnicza straż ogniowa w Woli mieleckiej, powiat Mielec, p. p. Krempę o utworzenie gimnazjum w Mielcu.
688. L. s. 939. Zarząd Kółka rolniczego w Woli mieleckiej, ptp. j. w.
689. L. s. 940. Wnuk Walenty, radny w Woli mieleckiej, ptp. j. w.
690. L. s. 941. Węgrzyn Józef, radny w Woli mieleckiej, ptp. j. w.
691. L. s. 942. Gmina Pluty, powiat Mielec, ptd. o zapomogę na zapłacenie należności konkurencyjnej na szkołę.

692. L. s. 943. Zarząd Kółka rolniczego w Tuligłowac, p. p. Czartoryskiego o zwrotną zapomogę.
693. L. s. 944. Łysakowska Marcela, em. nauczycielka ludowa we Lwowie, ptp. o przyznanie pełnej emerytury.
694. L. s. 945. Związek koleżeński byłych seminarzystek i nauczycielek we Lwowie ptp. o subwencję na budowę schroniska dla nauczycielek.
695. L. s. 946. Wydział Towarz. opieki obywatelskiej nad internatem dla kandydatek Seminarjum żeńskiego we Lwowie ptp. o subwencję.
696. L. s. 947. Rada gminna w Jaroszwicach powiat Wadowice p. p. Styłę o założenie szkoły koszykarskiej w Jaroszwicach.
697. L. s. 948. Gmina Trzebieńczyce ptp. o wykonanie uzupełniających budowli na rzece Skawie.
698. L. s. 949. Nauczyciele szkół ludowych w Przemyśle p. p. Dworskiego o polepszenie bytu.
699. L. s. 950. Stowarzyszenie rękodzielników „Gwiazda“ w Przemyśle ptp. o subwencję.
700. L. s. 951. Błażowska Adela Wiktorya Jadwiga, sierota po nauczycielu p. p. Wachnianina o datek na utrzymanie.
701. L. s. 952. Dubynowa Katarzyna, wdowa po emer. nauczycielu ludowym ptp. o podwyższenie pensji wdowiej.
702. L. s. 953. Józefowicz Maryanna wdowa po nauczycielu w Sanoku p. p. Trzecieckiego o podwyższenie pensji wdowiej.
703. L. s. 954. Piska Tomasz, gospodarz Trzemeśny ptp. o zapomogę z powodu pożaru.
704. L. s. 955. Gmina Krościenko niżne pow. Krosno p. p. Bojkę o subwencję na budowę domu gminnego.
705. L. s. 956. Dr. Falkiewicz Karol w Gródku p. p. A. Brunickiego o zakupno dla szkół ludowych dziełka „Pamiętkę jubileuszowa, Rozwój szkolnictwa ludowego w Galicyi 1848—1898“.
706. L. s. 957. Aszkenazy Józefa we Lwop. p. p. Wereszczyńskiego o subwencję na naukę śpiewu.
707. L. s. 958. Chrześcijańscy członkowie gminy Skolego p. p. Merunowicza o połączenie gmin Skole miasto i Skole wieś w jedną gminę administracyjną.
708. L. s. 959. Ziółowski Erazm nauczyciel w Dobromilu p. p. Gniewosza o podwyższenie emerytury ojcu jego b. nauczycielowi.
709. L. s. 960. Gołębska Marya, żona em. urzędnika Wydz. kraj. p. p. Klemen-siewicza o zapomogę na kurację męża.
710. L. s. 961. Zwierzchność gminna Sien-nów p. p. Żardeckiego o zasiłek na budowę drogi tamże.
711. L. s. 962. Baranowska Augusta., wdowa po inżynierze Wydz. kraj. p. p. Sawczaka o wsparcie.
712. L. 963. Wydział koła literacko - arty-stycznego we Lwowie przez p. Vay-hingera o zasiłek na cele wydawni-ctwa „Iris“.
713. L. s. 964. Rada szkolna miejscowa w Zakliczynie nad Dunajcem przez tegoż p. o zasiłek na przebudowę ubi-kacyj szkolnych.
714. L. s. 965. Gmina Piekary pow. Kra-ków przez p. Wójcika o zapomogę na założenie sklepiu tamże.
715. L. s. 966. Krzyżanowski Ignacy Ed-ward, nauczyciel ludowy w Kossowie przez p. Soleskiego o policzenie lat służby przed uzyskaniem kwalifikacyi.
716. L. s. 967. Wychowanie Jan, kiero-wnik szkoły w Wołczyńcu przez p.

Winniczuka o policzenie 1 roku służby. do emerytury.

717. L. s. 968. Wydział powiatowy w Nowym Targu przez p. Bednarskiego o zmianę systemu nauki w szkołach ludowych wiejskich.

718. L. s. 970. Rada miejska w Krakowie w sprawie wydania ustawy krajowej

o przedłużenie na rok jeden czasu urzędowania Radców miejskich w r. 1893. do Rady miejskiej krakowskiej wybranych, niemniej Radców przez Radę miejską przybranych w myśl §. 21. statutu tymczasowego dla miasta Krakowa z 1. kwietnia 1866 r. l. 7. dz. u. kr. przez p. krakowskiego Dra Weigla.

Wniesione po dzień 8. marca. 1899.

719. L. S. 973. Zgromadzenie Towarzystwa introligatorów, pozłotników, grzebieniarzy i t. p. we Lwowie przez p. Małachowskiego o zaprowadzenie sądów przemysłowych.

720. L. s. 974. Towarzystwo zawodu drukarskiego, litograficznego, giserzy itp. przez tegoż posła jak wyżej.

721. L. s. 976. Gmina miasta Sanoka przez p. Małachowskiego o odpisanie zaległości na emerytury nauczycieli szkół ludowych.

722. L. s. 977. Zarząd główny Towarzystwa pedagogicznego we Lwowie przez tegoż posła o niższenie lat służby nauczycielskiej do 35.

723. L. s. 978. Gmina Toporów pow. Brody przez p. Sałę o utworzenie Sądu powiatowego w Toporowie.

724. L. s. 979. Jaworski Józef Sas, nauczyciel ludowy w Brodach ptp. o pożyczkę lub zapomogę.

725. L. s. 980. Koloniści w Towarni pow. Stare miasto przez p. Bielańskiego o zasiłek na budowę szkoły.

726. L. s. 981. Gmina Wołcza dolna pow. Staremiasto przez tegoż posła. o zasiłek na budowę ochronki dla Sióstr Służebniczek.

727. L. s. 982. Gmina Chyrów, pow. Staremiasto przez tegoż posła o sprostowanie ksiąg gruntowych.

728. L. s. 983. Komitet kościelny w Drohomierzanach pow. Stanisławów przez p. Fruchtmanna o zapomogę na wewnętrzne urządzenie kościoła.

729. L. s. 984. Sobieski Mieczysław Jan, nauczyciel w Łoniowy przez tegoż p. o pożyczkę.

730. L. s. 985. Kobani Maksymilian, nauczyciel ludowy w Gładyszowie przez tegoż p. o zapomogę.

731. L. s. 986. Gmina Horucko pow. Drohobycz przez p. Ochrymowicza o zasiłek z powodu klęsk elementarnych.

732. L. s. 983. Chmielewski Wieniawa Kazimierz, redaktor „Miesięcznika dla buchalteryi“ we Lwowie przez tegoż p. o subwencyę.

733. L. s. 988. Dziedzielewiczówna Paulina we Lwowie przez p. A. Potockiego o subwencyę na kształcenia się w spiewie.

734. L. s. 989. Stakłosa Janemer, nauczyciel w Krzeszowicach przez tegoż p. o policzenie 3 lat służby do emerytury.

735. L. s. 990. Gmina Iwanówka pow. Skalat przez p. Ostapczuka przeciw ustawie budowlanej dla wsi i mniejszych miast i miasteczek.

736. L. s. 991. Gmina Kaczanów pow. Skalat przez tegoż p. jak wyżej.

737. L. s. 992. Towarzystwo gospodarcze galicyjskie w we Lwowie przez p. Pilata o subwencyę na weterynarza.
738. L. s. 993. Tarnawski Aaleksander, emerytowany nauczyciel w Brodach przez p. Salę o podwyższenie emerytury.
739. L. s. 994. Komitet budowy cerkwi w Koniecznej pow. Gorlice przez p. Skrzyńskiego o subwencyę.
740. L. s. 995. Stowarzyszenie Czytelni młodzieży katolickiej w Mysłenicach przez p. Średniawskiego o subwencyę na budowę domu.
741. L. s. 996. Towarzystwo „Proświta“ we Lwowie przez p. Sawczaka o subwencyę na utrzymanie dwóch nauczycieli wędrownych.
742. L. s. 997. Herdzen z Kuhnów Elżbieta w Rożnowie przez p. Krzysztofowi o zapomogę.
743. L. s. 998. Gmina Kobylnica ruska pow. Jaworów przez p. Szeptyckiego o zwrot kosztów spowodowanych przez Starostwo zarządzeniem osuszenia bagien, sadzawek i innych wód stojących w pobliżu mieszkań.
744. L. s. 999. Gmina Nowydwór pow. Sokal przez p. Wachnianina o odpisanie połowy pożyczki zaciągniętej na budowę szkoły.
745. L. s. 1000. Zwierzchność gminna w Borkach powiat Dąbrowa przez p. Bojkę o przyjęcie kosztów utrzymania Stanisława Łasaka na fundusz krajowy.
746. L. s. 1001. Tow. gimnastyczne „Sokół“ w Jarosławiu przez p. Jahla o subwencyę na budowę sali gimnastycznej.
747. L. s. 1002. Balicka Emilia, wdowa po nauczycielu lud. w Buczaczu przez p. Cieleckiego o zapomogę.
748. K. s. 1003. Gmina Pasieczna pow. Stanisławów przez p. Winniczuka w sprawie
- pastwiska gminnego, zabranego przez Rząd.
749. L. s. 1004. Gmina Korczyna i inne pow. Krosno przez p. Gorayskiego o zasiłek na naprawę drogi z Korczyna do granicy Ludeczy powiatu strzyżowskiego.
750. L. s. 1005. Śmieszek Ludwik Ambroży, em. nauczyciel we Lwowie przez p. Michalskiego o zapomogę.
751. L. s. 1006. Hausnerowa Aleksandra, przewodnicząca Towarzystwa Pań Miłosierdzia św. Wincentego à Paulo we Lwowie przez p. Kozłowskiego o zapomogę dla Towarzystwa.
752. L. s. 1007. Łuniewska Natalia, wdowa po asystencie inżynierze oddz. techn. Wydziału kraj. we Lwowie przez p. Goldmana o podwyższenie pensyi wdowiej.
753. L. s. 1008. Martusiewiczowa Marya, wdowa po nauczycielu lud. w Bobowej przez p. Vayhingera o podwyższenie dożywotniego wsparcia.
754. L. s. 1009. Tow. św. Salomoi w Lwowie przez tegoż p. o subwencyę.
755. L. s. 1010. Stowarz. młodzieży reko-dzielniczej i przemysłowej „Ojczyzna“ w Tarnowie przez tegoż p. o pożyczkę na dokończenie budowy domu.
756. L. s. 1014. Pakuszewski Ferdynand, prowizoryczny konduktor dróg krajowych w Załuszczach przez p. Olpińskiego przedkłada 2 załączniki do swej prośby L. s. 527. o veniam studiorum.
757. L. s. 1015. Ksiądz Siemaszko Kazimierz, zarządca zakładu prywatnego domu schronienia w Krakowie przez p. Paszkowskiego o zapomogę na utrzymanie zakładu.
758. L. s. 1016. Sternalowa Emilia, wdowa po adjunkcie kasowym Wydziału

- krajowego przez p. Hoszarda o podwyższenie pensji wdowiej.
759. L. s. 1016. Gmina Rozwienica powiat Jarosław, przez p. Czartoryskiego zapomogę z powodu gradobicia.
760. L. s. 1018. Gm. Wietlin pow. Jarosław przez tegoż p. z zażaleniem na wysokie zaklasowanie gruntu.
761. L. s. 1019. Towarzystwo ochotniczej straży pożarnej wiejskiej w Strzałkach powiat Bóbrka przez p. Niezabitowskiego o subwencję.
762. L. s. 1020. Sydor Mikołaj, emer. kierownik szkoły w Stanisławowie przez tegoż p. o podwyższenie emerytury.
763. L. s. 1021. Gm. Jabłonica pow. Naddworna przez p. Okuniewskizgo przeciw ustawie budowlanej dla wsi i miasteczek.
764. L. s. 1022. Gmina Krasnosielce powiat Złoczów przez tegoż p. jak wyżej.
765. L. s. 1023. Gmina Ryków pow. Złoczów przez tegoż p. jak wyżej.
766. L. s. 1024. Gm. Bereźnica królewska pow. Żydaczów przez tegoż p. jak wyżej.
767. L. s. 1025. Gmina Rogóżno pow. Żydaczów przez tegoż p. jak wyżej.
768. L. s. 1026. Gm. Ładyczyn pow. Tarnopol przez tegoż p. jak wyżej.
769. L. s. 1027. Gm. Sieniawa pow. Sanok przez tegoż p. jak wyżej.
770. L. s. 1028. Gm. Podbereż pow. Dolina przez tegoż p. jak wyżej.
771. L. s. 1029. Stowarzyszenie rękodzielników „Gwiazda Tarnowska“ przez p. Bilińskiego o objęcie kas oszczędności rękodzielniczych ustawą o kasach Reiffeisena.
772. L. s. 1030. Towarzystwo Tatrzańskie w Krakowie przez tegoż p. w sprawie budowy linii Zakopana-Granica.
773. L. s. 1031. Gm. powiatu Nowy Targ przez tegoż p. w sprawie budowy kolei Zakopane-Suchahora.
774. L. s. 1032. Stowarzyszenie rękodzielników „Gwiazda Tarnowska“ przez tegoż p. o subwencję.
775. L. s. 1033. Gm. Meryszczów powiat Przemysły przez p. A. Potockiego o zniesienie prestacji na płacę nauczyciela.
776. L. s. 1034. Gm. Kinisz powiat Przemysły przez tegoż p. jak wyżej.
777. L. s. 1035. Poliklinika powszechna we Lwowie przez p. Marchwickiego o nadzwyczajną zapomogę.
778. L. s. 1036. Wydział powiat. w Jasle przez p. Weigla o budowę kolei Dębica-Jasło.
779. L. s. 1038. Gmina Sterkowice powiat Brzesko przez p. Bernadzikowskiego o zasiłek na budowę szkoły.
780. L. s. 1039. Wydział powiatowy w Żydaczowie przez p. Abancourt'a o zmianę systemu nauki w szkołach ludowych wiejskich.
781. L. s. 1040. Zwierzchność gminna w Jasienicy pow. Nowy Sącz przez p. Potoczka o budowę drogi Jasienna-Korzenna-Nowy Sącz.
782. L. s. 1041. Siostry służebniczki Najsw. Maryi Panny w Krystynopolu przez tegoż p. o subwencję na utrzymanie Nowicyatów.

Wniesione po dzień 10. marca 1899.

783. L. s. 1042. Ruskie Towarzystwo pedagogiczne we Lwowie przez p. Czechowicza, o utworzenie żeńskiego seminarium z językiem wykładowym ruskim w wschodniej Galicyi.
784. L. s. 1050. Gmina Nagórzanka powiat Czortków, przez p. Ostapczuka przeciw ustawie budowlanej dla wsi i miasteczek.
785. L. s. 1051. Gmina Roznoszyńce pow. Zbaraż przez tegoż p. jak wyżej.
786. L. s. 1052. Ta sama gmina przez tegoż p. jak wyżej.
787. L. s. 1053. Gmina Szlachcińce powiat Tarnopol przez tegoż p. jak wyżej.
788. L. s. 1054. Gmina Hłuboczek Wielki powiat Tarnopol przez tegoż p. jak wyżej.
789. L. s. 1055. Gmina Załuże, powiat Zbaraż przez tegoż p. jak wyżej.
790. L. s. 1056. Gmina Dobrowody, pow. Zbaraż przez tegoż p. jak wyżej.
791. L. s. 1057. Gmina Stryjówka powiat Zbaraż, przez tegoż p. jak wyżej.
792. L. s. 1058. Gmina Stehnikowce pow. Tarnopol przez tegoż p. jak wyżej.
793. L. s. 1059. Gmina Pacyków, powiat Dolina przez p. Niebyłowca jak wyżej.
794. L. s. 1060. Gmina Borki dominikańskie, przez p. Ostapczuka o zarządzenie, by należytość uiszczana tytułem dodatków do podatków na płacę nauczyciela była od roku 1900 potrąconą przez Urząd podatkowy we Lwowie.
795. L. s. 1061. Wydział powiatowy w Trembowli przez tegoż p. w sprawie klasyfikacji koni,
796. L. s. 1062. Wydział powiatowy w Śniatynie przez p. Krzysztofowicza o zmianę systemu naukowego w szkołach ludowych wiejskich.
797. L. s. 1063. Ten sam przez tegoż p. o wybranie miasta Śniatyna na siedzibę założyć się mającego seminarium nauczycielskiego.
798. L. s. 1064. Ten sam przez tegoż p. o zasiłek na rozszerzenie szkoły drzew owocowych w Dźurowie.
799. L. s. 1065. Stowarzyszenie robot. żyd. „Braterstwo“ we Lwowie przez p. Małachowskiego o zaprowadzenie sądów przemysłowych.
800. L. s. 1066. To samo przez tegoż p. jak wyżej.
801. L. s. 1067. Urząd gminny w Karłowie powiat Śniatyn przez p. Hamoraka o zapomogę na reperację budynku szkolnego.
802. L. s. 1068. Towarzystwo „Narodnych Spółek“ w Kołomyi przez tegoż p. o subwencję.
803. L. s. 1069. Koloniści z gminy Majdan średni powiat Nadwórna przez p. Mandyczewskiego o utworzenie odrębnej gminy administracyjnej.
804. L. s. 1070. Cieński Ludomir, właściciel dóbr w Oknie powiat Horodenka przez p. L. Cieńskiego o subwencję na restaurację kościoła w Horodence.
805. L. s. 1071. Towarzystwo muzyczne w Samborze przez p. Słotwińskiego o zapomogę.
806. L. s. 1072. Wydział uzupełniającej szkoły przemysłowej w Jarosławiu przez p. Czartoryskiego o subwencję.
807. L. s. 1073. Nadragowa Anna, wdowa po nauczycielu ludowym w Gorlicach przez p. A. Skrzyńskiego o dar z łaski.

808. L. s. 1074. Kuźniewicz Grzegorz, artysta rzeźbiarz we Lwowie przez p. Sawczaka o zasiłek na dalsze kształcenie się.
809. L. s. 1075. Wydział powiatowy w Dobromilu, przez p. Czaykowskiego Wł. o przełożenie drogi krajowej Przemyśko-Sanockiej od klm. 15 do klm. 25.
810. L. s. 1076. Łukaszewiczowa ze Strażnickich Biruta, wdowa po księgarzu we Lwowie przez p. Abrahamowicza o zapomogę dla syna Jerzego na dalsze kształcenie się w malarstwie.
811. L. s. 1077. Galicyjskie akcyjne Towarzystwo cukrownicze w Przeworsku, przez p. Lubomirskiego o subwencję dla spółki melioracyjnej.
812. L. s. 1078. Stowarzyszenie „Gwiazda” w Tarnopolu przez p. Krzysztofowicza o zasiłek na dokończenie budowy własnego domu.
813. L. s. 1079. Lekarze praktykujący w Zakopanem, przez p. Żardeckiego o subwencję na budowę kolei Zakopane-Suchagóra.
814. L. s. 1080. Lewicki Michał, ślusarz z Jarosławia jako opiekun 4 sierót po nauczycielu ludowym Janie Kraśniaku przez p. Jahla o zapomogę dla tych sierót.
815. L. s. 1082. Gmina miasta Dębicy, przez p. Małachowskiego o budowę mostu na Wisłocie pod Dębicą.
816. L. s. 1083. Nauczyciele i nauczycielki prowizoryczni i etatowi w Krakowie przez p. Rottera o zrównanie płac z płacami nauczycieli starszych itp.
817. L. s. 1084. Straż ochotnicza pożarna w Biechanowie powiat Wieliczka przez p. Hupkę o zasiłek na sprawienie rekwizytów pożarnych.
818. L. s. 1085. Wojtyna Antoni b. stróż Wydziału krajowego przez p. Wereszczyńskiego o podwyższenie pensyi.
819. L. s. 1086. Dr. Głowacki Bolesław, były Dyrektor szpitala powszechnego we Lwowie, przez Wydział krajowy o przywrócenie na posadę dyrektora tego szpitala lub o przyznanie całej w czynnej służbie pobieranej płacy tytułem emerytury.
820. L. s. 1088. Gmina Kołodziejówka pow. Stanisławów p. p. Okuniewskiego przeciw ustawie budowlanej dla wsi i miasteczek.
821. L. s. 1089. Gmina Karłów pow. Śniatyn przez tegoż p. jak wyżej.
822. L. s. 1900. Gmina Dubrawka pow. Żydaczów przez tegoż p. jak wyżej.
823. L. s. 1091. Gmina Kropiwnik nowy pow. Drohobycz przez tegoż p. jak wyżej.
824. L. s. 1092. Gmina Koziary pow. Zbaraż przez tegoż p. jak wyżej.
825. L. s. 1093. Gmina Kułakowce pow. Zaleszczyki przez tegoż p. jak wyżej.
826. L. s. 1094. Gmina Hroziowa pow. Staremiasto przez tegoż p. jak wyżej.
827. L. s. 1095. Gmina Wietlin pow. Jarosław p. p. Nowakowskiego jak wyżej.
828. L. s. 1096. Magistrat m. Podgórze p. p. Bindera o poparcie konsorecyum finansowego w założeniu targowicy na bydło opasowe połączonej ze stacją popasową i rzeźnią.
829. L. s. 1097. Gmina Jadowuiki Podgórze pow. Brzesko p. p. Bernadzikowskiego o budowę szkoły.
830. L. s. 1098. Flasińska wdowa po pisarzu etat. szpitala św. Łazarza w Krakowie p. p. Zolla o podwyższenie emerytury.
831. L. s. 1099. Łukasiewicz Jerzy uczeń krakowskiej szkoły sztuk pięknych

- przez posła Abrahamowicza o zapomogę.
832. L. s. 1100. Kwiatkowska Wanda wdowa po rewidencie kolei państwowych we Lwowie przez posła Bojkę o zapomogę dla syna.
833. L. s. 1101. Wydział powiatowy w Sokalu przez tegoż p. o zmianę systemu nauki w szkołach wiejskich.
834. L. s. 1102. Schambek Helena uczennica śpiewu we Wiedniu przez tegoż p. o wsparcie na dalsze kształcenie się.
835. L. s. 1103. Gmina Łastówka pow. Drohobycz i 6. gmin pow. Turczańskiego przez tegoż p. o wybudowanie drogi z Łastówki do Bystrzycy.
836. L. s. 1104. Wydział pow. w Lisuku przez tegoż p. o zmianę systemu nauki w szkołach ludowych.
837. L. s. 1105. Zwierzchność gminy w Gieratłowicach przez tegoż p. o zasiłek na budowę szkoły.
838. L. s. 1106. Majkowska Marcela wdowa po nauczycielu lud. przez tegoż p. o zapomogę.
839. L. s. 1107. Komitet budowy kaplicy w Wybranówce pow. Bóbrka przez p. W. Niezabitowskiego o subwencyę.
840. L. s. 1109. Lekarze i urzędnicy kraj. Zakładu dla obłąkanych w Kulparkowie przez p. Jordana o podwyższenie płacy.
841. L. s. 1110. Komisyja klimatyczna w Zakopanem przez tegoż p. o subwencyę na budowę kolei Zakopane-Sucha góra.
842. L. s. 1111. Stowarzyszenie rękodziel. lwow. „Gwiazda“ przez p. Skałkowskiego o subwencyę.
843. L. s. 1112. Zgromadzenie S. S. Miłosierdzia św. Karola Boromeusza w Wielkich Oczach przez p. Kozłowskiego o zapomogę na rozszerzenie ochronki i zakładu wychowawczego.
844. L. s. 1113. Kalisz Jan z Głogowa przez p. Urbańskiego o przywrócenie odebranej mu przez Dyrekcyę Skarbu trafiki.
845. L. s. 1118. Przytulisko uczestników powstania z roku 1863/4 w Krakowie przez p. Klemensiewicza o stałą subwencyę.

Wniesione po dzień 13. marca 1899.

846. L. s. 1121. Antoniewicz Leon emeryt nauczyciel przez p. Salę o podwyższenie emerytury.
847. L. s. 1129. Gmina Jaworów przez p. Okuniewskiego o subwencyę na budowę drogi.
848. L. s. 1130. Gmina Uliczna pow. Drohobycz przez tegoż p. przeciw ustawie budowlanej dla wsi i miasteczek.
849. L. s. 1131. Gmina Żurawno pow. Żydaczów przez tegoż p. jak wyżej.
850. L. s. 1132. Gmina Sadżawa pow. Bohorodczany przez tegoż p. jak wyżej.
851. L. s. 1133. Gmina Wołków powiat Przemyślany przez p. Ostapczuka jak wyżej.
852. L. s. 1134. Gmina Kadłubiska pow. Brody przez tegoż p. jak wyżej.
853. L. s. 1135. Gmina Chołojów pow. Kamionka str. przez tegoż p. jak wyżej.
854. L. s. 1136. Gmina Sołotwina powiat Bohorodczany przez tegoż p. jak wyżej.
855. L. s. 1137. Gminy Niniów dolny i górny pow. Dolina przez tegoż p. jak wyżej.

856. L. s. 1138. Gmina Dmytra pow. Kamionka przez tegoż p. jak wyżej.
857. L. s. 1139. Gmina Hnilice pow. Zbaraż przez tegoż p. jak wyżej.
858. L. s. 1140. Gmina Słoboda powiat Brzeżany przez tegoż p. jak wyżej.
859. L. s. 1141. Gmina Opryszowce pow. Stanisławów przez tegoż p. jak wyżej.
860. L. s. 1142. Gmina Trościaniec pow. Śniatyn przez tegoż p. jak wyżej.
861. L. s. 1143. Gmina Czernewa powiat Mościska przez tegoż p. jak wyżej.
862. L. s. 1144. Gmina Zamiechów pow. Jarosław przez tegoż p. jak wyżej.
863. L. s. 1145. Gmina Nałujowice pow. Drohobycz przez tegoż p. jak wyżej.
864. L. s. 1146. Gmina Lubsza pow. Żydaczów przez tegoż p. jak wyżej.
865. L. s. 1147. Gmina Czernczyńce pow. Przemyślany przez tegoż p. jak wyżej.
866. L. s. 1148. Gmina Nagorzanka pow. Czortków przez tegoż p. jak wyżej.
867. L. s. 1149. Gmina Batiatycze powiat Żółkiew przez tegoż p. jak wyżej.
868. L. s. 1150. Gmina Klekotów powiat Brody przez tegoż p. jak wyżej.
869. L. s. 1151. Gmina Ponikwa powiat Brody przez tegoż p. jak wyżej.
870. L. s. 1152. Gmina Szynrów powiat Brody przez tegoż p. jak wyżej.
871. L. s. 1153. Gmina Chomiakówka pow. Czortków przez tegoż p. jak wyżej.
872. L. s. 1154. Gmina Opólsko pow. Sokal przez tegoż p. jak wyżej.
873. L. s. 1155. Gmina Sołuków pow. Dolina przez tegoż p. jak wyżej.
874. L. s. 1156. Gmina Dublany pow. Sambor przez tegoż p. jak wyżej.
875. L. s. 157. Gmina Hołuczaków pow. Sarnok przez tegoż p. jak wyżej.
876. L. s. 1158. Gmina Łukowce powiat Lisko przez tegoż p. jak wyżej.
877. L. s. 1159. Gmina Zapałów pow. Cieszanów przez tegoż p. jak wyżej.
878. L. s. 1160. Gmina Zadwórze powiat Przemyślany przez tegoż p. jak wyżej.
879. L. s. 1161. Gmina Szolomynice przez tegoż p. jak wyżej.
880. L. s. 1162. Gmina Wołodymirce pow. Żydaczów przez tegoż p. jak wyżej.
881. L. s. 1163. Gmina Dupliska pow. Zaleszczyki przez tegoż p. jak wyżej.
882. L. s. 1164. Gmina Łosiniec pow. Turka przez tegoż p. jak wyżej.
883. L. s. 1165. Gmina Kołodence pow. Żółkiew przez tegoż p. jak wyżej.
884. L. s. 1166. Gmina Kosteniów pow. Przemyślany przez tegoż p. jak wyżej.
885. L. s. 1167. Gmina Biłka pow. Przemyślany przez tegoż p. jak wyżej.
886. L. s. 1168. Gmina Pyhykowce pow. Buczacz przez tegoż p. jak wyżej.
887. L. s. 1169. Gmina Stehnykowce pow. Tarnopol przez tegoż p. jak wyżej.
888. L. s. 1170. Gmina Niżborg nowy pow. Husiatyn przez tegoż p. jak wyżej.
889. L. s. 1171. Gmina Zwertów pow. Żółkiew przez tegoż p. jak wyżej.
890. L. s. 1172. Gmina Dobrowlany pow. Zaleszczyki przez tegoż p. jak wyżej.
891. L. s. 1173. Gmina Chmielowa pow. Zaleszczyki przez tegoż p. jak wyżej.
892. L. s. 1174. Gmina Gaje starobrodzkie pow. Brody przez tegoż p. jak wyżej.

893. L. s. 1175. Gmina Ostrów pow. Lwów przez tegoż p. jak wyżej.
894. L. s. 1176. Gmina Małastów pow. Gorlice przez tegoż p. jak wyżej.
895. L. s. 1177. Gmina Strutyn pow. Złoczów przez tegoż p. jak wyżej.
896. L. s. 1178. Gmina Staje pow. Rawa przez tegoż p. jak wyżej.
897. L. s. 1179. Gmina Łalin pow. Sanok przez tegoż p. jak wyżej.
898. L. s. 1180. Gmina Myców pow. Sokal przez tegoż p. jak wyżej.
899. L. s. 1181. Gmina Komarów pow. Stanisławów przez tegoż p. jak wyżej.
900. L. s. 1182. Gmina Toporowce pow. Horodenka przez tegoż p. jak wyżej.
901. L. s. 1183. Gmina Młyniska pow. Żydaczów przez tegoż p. jak wyżej.
902. L. s. 1184. Gmina Dusowce przez p. Nowakowskiego jak wyżej.
903. L. s. 1185. Gmina Pikulice pow. Przemyśl przez tegoż p. jak wyżej.
904. L. s. 1186. Gmina Husaków pow. Mościska przez tegoż p. jak wyżej.
905. L. s. 1187. Gmina Buciów pow. Przemyśl przez tegoż p. jak wyżej.
906. L. s. 1188. Gmina Stecowa pow. Śniatyn przez p. Hamoraka jak wyżej.
907. L. s. 1189. Gmina Korszów pow. Kołomyja przez p. Niebyłowca jak wyżej.
908. L. s. 1190. Gmina Łopuszany pow. Złoczów przez tegoż p. jak wyżej.
909. L. s. 1191. Gmina Probiżna pow. Husiatyn przez tegoż p. jak wyżej.
910. L. s. 1192. Gmina Pokropiwna pow. Tarnopol przez tegoż p. jak wyżej.
911. L. s. 1193. Gmina Wola cekińska pow. Jasło przez tegoż p. jak wyżej.
912. L. s. 1194. Gmina Stanymir pow. Przemyślany przez tegoż p. jak wyżej.
913. L. s. 1195. Gmina Derewlany pow. Kamionka str. przez tegoż p. jak wyżej.
914. L. s. 1196. Gmina Chlebiczyn pow. Śniatyn przez tegoż p. jak wyżej.
915. L. s. 1197. Gmina Dryszczów pow. Brzeżany przez tegoż p. jak wyżej.
916. L. s. 1198. Gmina Bałuczyn pow. Złoczów przez tegoż p. jak wyżej.
917. L. s. 1199. Gmina Kostarowce pow. Sanok przez tegoż p. jak wyżej.
918. L. s. 1200. Gmina Zamoście pow. Przemyślany przez tegoż p. jak wyżej.
919. L. s. 1203. Gmina Żeniów pow. Przemyślany przez p. Niebyłowca przeciw ustawie budowlanej dla wsi i miasteczek.
920. L. s. 1204. Gmina Strzeliska stare pow. Brody przez tegoż p. jak wyżej.
921. L. s. 1205. Gmina Mielnica pow. Borszczów przez tegoż p. jak wyżej.
922. L. s. 1206. Gmina Sulatycze pow. Żydaczów przez tegoż p. jak wyżej.
923. L. s. 1207. Gmina Wróblík królewski pow. Krosno przez tegoż p. jak wyżej.
924. L. s. 1208. Urmań pow. Brzeżany przez tegoż p. jak wyżej.
925. L. s. 1209. Gmina Zalasowa pow. Tarnów przez p. Potoczka o zaprowadzenie monopolu wódeczanego.
926. L. s. 1210. Gmina Siedlice przez tegoż p. jak wyżej.
927. L. s. 1211. Godzieniowa Julia, wdowa po nauczycielu wydziałowym przez p. Vayhingera o przedłużenie dodatku na wychowanie syna.
928. L. s. 1212. Wydział pow. w Żydaczowie przez p. Abancourta w sprawie klasyfikacyi koni.

929. L. s. 1213. Macewicz Jan nauczyciel w Kutach przez p. Bojkę o dodatek pięcioletni.
930. L. s. 1214. Gmina m. Niepołomice przez p. Hoszarda o przyjęcie kosztów utrzymania ubłąkanego Jana Siła na fundusz krajowy.
931. L. s. 1215. Gmina Rudolowice pow. Jarosław przez p. Czartoryskiego o zapomogę z powodu gradobicia.
932. L. s. 1216. Koło c. k. konserwatorów zabytków starożytnych Galicyi Wschodniej we Lwowie przez p. Lubomirskiego o subwencję na konserwację zamku w Zbarażu.
933. L. s. 1217. Nauczyciele szkół im. św. Alojzego i św. Józefa w Knihininie wsi i szkoły w Knihininie kolonii przez p. Soleskiego o zaliczenie do II. ewentualnie do III. klasy płac nauczycielskich.
934. L. s. 1218. Gmina Grabówka powiat Brzozów przez p. Urbańskiego o zasiłek na budowę szkoły.
935. L. s. 1219. Komitet ochrony chrześcijańskiej dla dzieci im. Leona XIII. w Rzeszowie przez p. Jabłońskiego o zapomogę.
936. L. s. 1220. Towarzystwo „Przyjaźń” w Rzeszowie przez tegoż p.
937. L. s. 1221. Medwid Piotr emer. nauczyciel w Rozhurczu przez p. Dzeduszyckiego o podwyższenie emerytury.
938. L. s. 1222. Oleksińska Anysya wdowa po nauczycielu ludowym w Siarach przez p. Wachnianina o dar z łaski.
939. L. s. 1223. Kuratoria fundacyi Ozyasza Gotthelfa w Samborze przez p. Słotwińskiego o subwencję na wydatki szpitala i szkoły handlowej.
940. L. s. 1224. Stowarzyszenie „Przyszłość” we Lwowie przez p. Mała-
- chowskiego o zaprowadzenie sądów przemysłowych.
941. L. s. 1225. To samo przez tegoż p. jak wyżej.
942. L. s. 1226. Zgromadzenie Towarzyszy blacharzy, rękawiczników, mosiężników i t. p. we Lwowie przez tegoż p. jak wyżej.
943. L. s. 1227. To samo przez tegoż p. jak wyżej.
944. L. s. 1228 Stowarzyszenie robotników „Zgoda” przez tegoż p. jak wyżej.
945. L. s. 1229. Zgromadzenie Towarzyszy stolarzy, rzeźbiarzy i t. p. we Lwowie przez tegoż p. jak wyżej.
946. L. s. 1230. Robotnicy kaflarscy we Lwowie przez tegoż p. jak wyżej.
947. L. s. 1231. Towarzysze piekarze we Lwowie przez tegoż p. jak wyżej.
948. L. s. 1232. Zgromadzenie Towarzyszy piekarzy i młynarzy we Lwowie przez tegoż p. jak wyżej.
949. L. s. 1233. Robotnicy rzeźbiarze i odlewacze we Lwowie przez tegoż p. jak wyżej.
950. L. s. 1234. Stowarzyszenie drukarzy. litografów, giserów i t. p. „Ognisko” przez tegoż p. jak wyżej.
951. L. s. 1235. Oddział Towarzystwa pedagogicznego w Stanisławowie przez tegoż p. o przyznanie nauczycielom w 11 większych miastach 800 zł. rocznej płacy.
952. L. s. 1236. Cholewa Teofila we Lwowie przez p. Michalskiego o zapomogę.
953. L. s. 1237. Ochotnicze Towarzystwo ratunkowe we Lwowie przez tegoż p. o subwencję.
954. L. s. 1238. Orzelski Stanisław śpiewak teatru lwowskiego przez tegoż p. o zasiłek na dalsze kształcenie się w śpiewie.

955. L. s. 1239. Gmina Chocin pow. Ka-
łusz przez p. Cieleckiego o zwrot ko-
szków za poruczony zakres działa-
nia.
956. L. s. 1240. Ta sama gmina przez tegoż p.
o przyjęcie kosztów za podwoły dla
ks. katechety i utrzymania nauczy-
ciela na fundusz krajowy.
957. L. s. 1241. Gmina Małków pow. Mo-
ściska przez p. St. Stadnickiego o za-
pomogę na dokończenie budowy cer-
kwi.
958. L. s. 1242. Ta sama gmina przez
tegoż p. o zapomogę na osuszenie
gruntów i na regulację rzeki Wiszni.
959. L. s. 1243. Chrześcijańskie Towarzy-
stwo tkaczy w Andrychowie przez
p. Styłę o subwencję lub bezprocen-
tową pożyczkę.
960. L. s. 1244. Wydział powiatowy w Wa-
dowicach przez tegoż p. o zmianę
systemu naukowego w szkołach wiej-
skich.
961. L. s. 1245. Gierad Teofil tymcz. nau-
czyciel w Golcowie przez p. Zdzi-
sława Skrzyńskiego o przyznanie pra-
wa do emerytury.
962. L. s. 1246. Gmina Sielec pow. Tar-
nobrzeg przez p. St. Tarnowskiego
o umieszczenie nieuleczalnego Jana
Kobylnickiego w Zakładzie kulpar-
kowskim na koszt funduszu krajo-
wego.
963. L. s. 1247. Rada szkolna miejscowa
w Poroninie pow. Nowy Targ przez
p. Bednarskiego o zaliczenie gminy
Poronin do uzdrowisk i przyznanie
nauczycielom dodatku drożyznianego.
964. L. s. 1248. Gmina Radłów powiat
Brzesko przez p. Bernadzikowskiego
o przyjęcie $33\frac{1}{3}\%$ kosztów budowy
kanału Radłowskiego na fundusz kra-
jowy.
965. L. s. 1249. Towarzystwo kolei „Łupków-
Cisna“ przez p. Karola Czecha o po-
parcie budowy dróg powiatowych
i gminnych w pow. Lisko w okolicy
Cisny.
966. L. s. 1250. Stojalowski Mieczysław
były nauczyciel w Balnicy przez p.
Żardeckiego o emeryturę za 10 lat
służby.
967. L. s. 1251. Zarząd Biblioteki uczniów
wydziału lekarskiego Uniwersytetu Ja-
giellońskiego w Krakowie przez p. Jor-
dana o subwencję.
968. L. s. 1252. Stowarzyszenie katolickich
robotników „Jedność“ we Lwowie
przez p. Pilata o zaprowadzenie są-
dów przemysłowych.
969. L. s. 1253. Towarzystwo literackie im.
Adama Mickiewicza we Lwowie przez
tegoż p. o subwencję.
970. L. s. 1254. Gmina Torków powiat Zło-
czów przez p. Okuniewskiego przeciw
ustawie budowlanej dla wsi i miaste-
czek.
971. L. s. 1255. Gmina Machnowce pow.
Złoczów przez tegoż p. jak wy-
żej.
972. L. s. 1256. Gmina Bolestraszyce pow.
Przemysł przez p. Nowakowskiego jak
wyżej.
973. L. s. 1257. Gmina Bohorodczany sta-
re, powiat Bohorodczany przez p. Kul-
czyckiego jak wyżej.
974. L. s. 1258. Gmina Kalna powiat Do-
lina przez p. Niebyłowca o subwencję
na budowę szkoły.
975. L. s. 1259. Towarnicki Leon, opiekun
małoletnich dzieci po lekarzu okręg.
Leonie Kummerze we Lwowie przez
p. Reya o dodatek na wychowanie.
976. L. s. 1260. Pilarska Zofia we Lwowie,
przez p. Zolla o subwencję na kształ-
cenie się w świecie.

977. L. s. 1261. Lewicki Leon, emerytowany nauczyciel i stroiciel fortepianów we Lwowie przez p. Romanowicza o zapomogę na wynalazek „fortepianu smyczkowego“.
978. L. s. 1262. Gralewska Zofia, wdowa po kasyerze szpitala krajowego przez p. Chamca o stypendyum dla córki.
979. L. s. 1263. Plata Józef w Moszczanicy niższej przez p. Wójcika o wyjednanie zniesienia kary 2-miesięcznego więzienia.
980. L. s. 1264. Gmina Zagródki, powiat Lwów przez tegoż p. o niższenie i zwrot nadpłaconych podatków.
981. L. s. 1265. Towarzystwo gorzelników polskich we Lwowie przez p. Rottera o subwencyę na zwiedzenie i obesłanie wystawy paryskiej w roku 1900.
982. L. s. 1267. Gmina Mołodyńce powiat Bóbrka przez p. Okuniewskiego przeciw ustawie budowlanej dla wsi i miasteczek.
983. L. s. 1268. Gmina Czerteż powiat Żydaczów przez tegoż p. jak wyżej.
984. L. s. 1269. Gmina Mielnicz powiat Żydaczów przez tegoż p. jak wyżej.
985. L. s. 1270. Gmina Bojanów powiat Żydaczów przez tegoż p. jak wyżej.
986. L. s. 1271. Towarzystwo opieki nad sługami we Lwowie przez p. Pilata o subwencyę.
987. L. s. 1272. Malfait Julia, wdowa po nauczycielu ludowym we Lwowie przez p. Goldmana o dodatek do pensyi.
988. L. s. 1274. Gmina Niestanice, powiat Kamionka strumiłowa przez p. Okuniewskiego przeciw ustawie budowlanej dla wsi i miasteczek.
989. L. s. 1275. Gmina Łowczyce powiat Rudki przez tegoż p. jak wyżej.
990. L. s. 1276. Gmina Stańków powiat Stryj przez tegoż p. jak wyżej.
991. L. s. 1277. Gmina Żółtańce powiat Żółkiew przez tegoż p. jak wyżej.
992. L. s. 1278. Gmina Potylicze powiat Rawa ruska przez tegoż p. jak wyżej.
993. L. s. 1279. Gmina Zabłotowce powiat Żydaczów przez tegoż p. jak wyżej.
994. L. s. 1280. Gmina Werbów powiat Podhajce przez tegoż p. jak wyżej.
995. L. s. 1281. Gmina Sokołówka powiat Kosów przez tegoż p. jak wyżej.
996. L. s. 1282. Gmina Podwysoka powiat Śniatyn przez tegoż p. jak wyżej.
997. L. s. 1283. Gmina Lackie szlacheckie powiat Tłumacz przez tegoż p. jak wyżej.
998. L. s. 1284. Gmina Uhrynów powiat Sokal przez tegoż p. jak wyżej.
999. L. s. 1285. Gmina miasta Krakowa przez p. Zolla o zezwolenie spłacenia w 15 rocznych ratach zaległości niedopłaconej za czas od 1895 do 1898 12% prestacyi na płace nauczycieli szkół ludowych krakowskich.
1000. L. s. 1286. Zwierzchność gminy miasta Peczeniżyna przez tegoż p. o uwolnienie od ponoszenia kosztów najmu ubikacyj dla miejscowego urzędu podatkowego.
1001. L. s. 1287. Gmina Żabie powiat Kosów przez p. Wójcika o budowę drogi krajowej z Worochty do Żabiego i Kosowa.
1002. L. s. 1288. Gmina Rychwałd powiat Żywiec przez tegoż p. o zapomogę na pokrycie szkoły dachówką.
1003. L. s. 1289. Towarzystwo gospodarskie galicyjskie we Lwowie przez p. St. Stadnickiego o subwencyę na czasopismo „Rolnik“ i „Przegląd mleczarski“.
1004. L. s. 1290. Sandor Feliks, krajowy inspektor hodowli w Krakowie przez p. Karola Czecha o stabilizacyę na tej posadzie.

1005. L. s. 1291. Banach Katarzyna wdowa po nauczycielu w Rudnie przez p. Urbańskiego o zapomogę.	1006. L. s. 1292. Gmina miasta Dębicy przez p. Michałowskiego o utworzenie gimnazyum w Dębicy.

Wniesione po dzień 14. marca 1899.

1007. L. s. 1304. Związek polskich gimnast. Towarzystw Sokolich w Austrii przez p. Małachowskiego o subwencję.	1017. L. s. 1315. Towarzystwo śpiewackie „Bojan“ we Lwowie przez p. Zajączkowskiego o subwencję.
1008. L. s. 1305. Żelaszkiewicz Korneli i inni delegaci stowarzyszeń robotniczych we Lwowie, przez tegoż p. o zaprowadzenie sądów przemysłowych dla wszystkich zawodów.	1018. L. s. 1316. Towarzystwo „Ruska Besida“ we Lwowie przez tegoż p. o podwyższenie subwencji dla ruskiego teatru.
1009. L. s. 1306. Ten sam i inni przez tegoż p. o przeniesienie wszystkich petycyj w sprawach sądów przemysłowych z komisji przemysłowej do komisji prawniczej.	1019. L. s. 1317. Gmina Żabie powiat Kosów przez p. St. Stadnickiego w sprawie budowy drogi krajowej z Worochty do Zabiego.
1010. L. s. 1307. Zarząd główny Towarzystwa pedagogicznego we Lwowie przez tegoż p. o zmianę artykułu 12. ustawy szkolnej krajowej z dnia 24. kwietnia 1894.	1020. L. s. 1318. Towarzystwo gospodarskie galicyjskie we Lwowie przez tegoż p. w sprawie zaprowadzenia kontroli na wprowadzane do miasta artykuły nabiałowe.
1011. L. s. 1308. Gmina Łukawiec przez p. Dąbskiego o regulację rzeki Wisłoka.	1021. L. s. 1319. Gorzka Ludwik, nauczyciel w Mikulińcach przez p. Rottera o zapomogę.
1012. L. s. 1309. Gmina Balice podgórne powiat Żydaczów przez p. Ochrymowicza o zmianę ustawy drogowej.	1022. L. s. 1320. Krakowskie ochotnicze Towarzystwo ratunkowe przez tegoż p. o subwencję.
1013. L. s. 1311. Gmina Balice podgórne powiat Żydaczów przez tegoż p. o wyjednanie poboru surowicy ze źródła w Turze wielkiej.	1023. L. s. 1321. Ks. Markiewicz Bronisław przełożony Towarzystwa „Powszechność i Praca“ w Miejsu piastowym przez p. Dworskiego o poparcie wobec stolicy apostolskiej w Rzymie prośby o zatwierdzenie kościelne założonego Zgromadzenia.
1014. L. s. 1312. Ta sama gmina przez tegoż p. o naprawę zniszczonych tam na rzece Świcy.	1024. L. s. 1322. Pyk Paweł, były nauczyciel ludowy przez p. Sawczaką o zapomogę.
1015. L. s. 1313. Ta sama gmina przez tegoż p. przeciw ustawie budowlanej dla wsi i miasteczek.	1025. L. s. 1323. Gmina Hołowecko górne powiat Staremiasto przez p. Bielańskiego o zapomogę na dokończenie kościoła.
1016. L. s. 1314. Gmina miasta Mikołajowa nad Dniestrem przez tegoż p. o kreowanie nowego starostwa z siedzibą tamże.	1026. L. s. 1324. Grono nauczycielskie w Szczawnicy przez p. Bednarskiego

- o przeniesienie do IV. klasy płac nauczycielskich.
1027. L. s. 1325. Wydział powiatowy w Limanowie przez p. Wodzieckiego o budowę kolei Tymbark-Kłaj.
1028. L. s. 1326. Olszewska Ludwika wdowa po dyrektorze szkoły ludowej w Krakowie przez p. Michalskiego o zapomogę.
1029. L. s. 1327. Akademickie Koło Towarzystwa szkoły ludowej we Lwowie przez p. Wójcika o subwencję.
1030. L. s. 1328. Gmina Rzepniów powiat Kamionka przez p. Okuniewskiego o przyjęcie kosztów szupasowych za nieprzynależnych do tej gminy na fundusz krajowy.
1031. L. s. 1329. Pogorzelec z Wolicy baryłowej powiat Kamionka strumiłowa przez p. Wachnianina o zapomogę.
1032. L. s. 1330. Wydział powiatowy w Dolinie przez p. Niebyłowca z petycją gm. Witwicy i innych o subwencję na budowę mostu na rzece Świcy w Kniazioluce.
1033. L. s. 1331. Towarzystwo gimnastyczne „Sokół“ w Żółkwi przez posła Starzyńskiego o subwencję.
1034. L. s. 1332. Sierosławski Wiktor, chemik w hucie żelaza w Witkowicach Morawa przez p. Żardeckiego o zapomogę na dalsze kształcenie się.
1035. L. s. 1333. Hajduczek Jan emerytowany nauczyciel w Rohatynie przez p. Soleskiego o policzenie nieprzynanych lat służby do emerytury.
1036. L. s. 1334. Towarnicki Władysław nadkurator fundacji Jana Towarnickiego przez p. Wereszczyńskiego o subwencję dla internatu przy seminarium nauczycielskiem w Rzeszowie.
1037. L. s. 1335. Stowarzyszenie rękodzielników „Gwiazda“ w Zaleszczykach przez p. Chamca o zasiłek.
1038. L. s. 1336. Gmina Pawłosiów powiat Jarosław p. p. Czartoryskiego o subwencję na naprawę drogi gminnej.
1039. L. s. 1337. Seidel Bronisław, kierownik szkoły w Okocimie, przez p. Zolla o dodatek do pensji.
1040. L. s. 1338. Dr. Teofil Ciesielski redaktor i wydawca „Bartnika postępowego“ przez p. Goldmana o subwencję na cele tegoż wydawnictwa.
1041. L. s. 1339. Gmina Krasnostawce powiat Śniatyn przez p. Nowakowskiego przeciw ustawie budowlanej dla wsi i miasteczek.
1042. L. s. 1340. Gmina Kurowce powiat Tarnopol przez tegoż p. jak wyżej.
1043. L. s. 1341. Gmina Bełutuja powiat Śniatyn przez tegoż p. jak wyżej.
1044. L. s. 1342. Gmina Sokola powiat. Mościska przez tegoż p. jak wyżej.
1045. L. s. 1343. Gmina Podhatie powiat Mościska przez tegoż p. jak wyżej.
1046. L. s. 1344. Gmina Hurko pow. Przemysł przez tegoż p. jak wyżej.
1047. L. s. 1345. Gmina Drohomysł pow. Jaworów przez tegoż p. jak wyżej.
1048. L. s. 1346. Gmina Horożanka pow. Podhajce prz z tegoż p. jak wyżej.
1049. L. s. 1347. Gmina Krzyweńkie pow. Husiatyn przez tegoż p. jak wyżej.
1050. L. s. 1348. Gmina Uherce wieniawskie pow. Rudki przez tegoż p. jak wyżej.
1051. L. s. 1349. Gmina Kołodrubry pow. Rudki przez tegoż p. jak wyżej.
1052. L. s. 1350. Gmina Bobszczany pow. Złoczów przez tegoż p. jak wyżej.
1053. L. s. 1351. Gmina Lackie wielkie pow. Złoczów przez tegoż p. jak wyżej.

1054. L. s. 1352. Gmina Lackie małe pow. Złoczów. przez tegoż p. jak wyżej.
1055. L. s. 1353. Gmina Nysmycze pow. Sokal przez tegoż p. jak wyżej.
1056. L. s. 1354. Gmina Świstazów pow. Sokal przez tegoż p. jak wyżej.
1057. L. s. 1355. Gmina Laszki post. pow. Mościska przez tegoż p. jak wyżej.
1058. L. s. 1356. Gmina Byków pow. Przemyśl przez tegoż p. jak wyżej.
1059. L. s. 1357. Gmina Drozdowice pow. Gródek przez tegoż p. jak wyżej.
1060. L. s. 1358. Gmina Pleszewice pow. Przemyśl przez tegoż p. jak wyżej.
1061. L. s. 1359. Gmina Nehrybka pow. Przemyśl przez tegoż p. jak wyżej.
1062. L. s. 1360. Gmina Wysocko pow. Jarosław przez tegoż p. jak wyżej.
1063. L. s. 1361. Gmina Jabłonów pow. Rohatyn przez tegoż p. jak wyżej.
1064. L. s. 1362. Gmina Zagórze pow. Rohatyn przez tegoż p. jak wyżej.
1065. L. s. 1363. Gmina Kuropatniki pow. Rohatyn przez tegoż p. jak wyżej.
1066. L. s. 1364. Gmina Ludwikówka pow. Rohatyn przez tegoż p. jak wyżej.
1067. L. s. 1365. Gmina Jezierzany pow. Rohatyn przez tegoż p. jak wyżej.
1068. L. s. 1366. Gmina Pienyków pow. Przemyślany przez tegoż p. jak wyżej.
1069. L. s. 1367. Gmina Dunajów pow. Przemyślany przez tegoż p. jak wyżej.
1070. L. s. 1368. Gmina Bobrowniki pow. Buczacz przez tegoż p. jak wyżej.
1071. L. s. 1369. Gmina Daszawa pow. Stryj przez tegoż p. jak wyżej.
1072. L. s. 1370. Gmina Lubieńce pow. Stryj przez tegoż p. jak wyżej.
1073. L. s. 1371. Gmina Żurawce pow. Rawa przez tegoż p. jak wyżej.
1074. L. s. 1372. Gmina Przykalce pow. Skałat przez tegoż p. jak wyżej.
1075. L. s. 1373. Gmina Bogdanówka pow. Skałat przez tegoż p. jak wyżej.
1076. L. s. 1374. Gmina Rzepniów pow. Kamionka str. przez tegoż p. jak wyżej.
1077. L. s. 1375. Gmina Kutkowce pow. Tarnopol przez tegoż p. jak wyżej.
1078. L. s. 1376. Gmina Grabówka pow. Kałusz przez tegoż p. jak wyżej.
1079. L. s. 1377. Gmina Odrychowa pow. Sanok przez tegoż p. jak wyżej.
1080. L. s. 1378. Gmina Żiebołki pow. Żółkiew przez tegoż p. jak wyżej.
1081. L. s. 1379. Gmina Zniesienie pow. Lwów przez tegoż p. jak wyżej.
1082. L. s. 1380. Gmina Czerepyn pow. Lwów przez tegoż p. jak wyżej.
1083. L. s. 1381. Gmina Grzęda pow. Lwów przez tegoż p. jak wyżej.
1084. L. s. 1382. Gmina Rzepnik pow. Krosno przez tegoż p. jak wyżej.
1085. L. s. 1383. Gmina Staresioło pow. Cieszanów przez tegoż p. jak wyżej.
1086. L. s. 1384. Gmina Opaka pow. Cieszanów przez tegoż p. jak wyżej.
1087. L. s. 1385. Gmina Chodzikowce pow. Borszczów przez tegoż p. jak wyżej.
1088. L. s. 1386. Gmina Koniuchów pow. Stryj przez tegoż p. jak wyżej.
1089. L. s. 1387. Gmina Widynów pow. Śniatyn przez tegoż p. jak wyżej.
1090. L. s. 1388. Gmina Podbereżce pow. Lwów przez tegoż p. jak wyżej.
1091. L. s. 1389. Gmina Wojniłów pow. Kałusz przez tegoż p. jak wyżej.

1092. L. s. 1390. Gmina Ilkowice pow. Sokal przez tegoż p. jak wyżej. 1093. L. s. 1391. Gmina Dołszka pow. Dolina przez tegoż p. jak wyżej. 1094. L. s. 1392. Gmina Bolechów ruski. pow. Dolina przez tegoż p. jak wyżej. 1095. L. s. 1393. Gmina Bohutyn pow. Złoczów przez tegoż p. jak wyżej. 1096. L. s. 1394. Gmina Poczapy pow. j. w. 1097. L. s. 1395. Gmina Korszyłów pow. Złoczów przez tegoż p. jak wyżej. 1098. L. s. 1396. Gmina Zalesce pow. Bóbrka przez tegoż p. jak wyżej. 1099. L. s. 1397. Gmina Borotczyce pow. Bóbrka przez tegoż p. jak wyżej. 1100. L. s. 1398. Gmina Nowosiółka grzymałowska pow. Skałat przez tegoż p. jak wyżej. 1101. L. s. 1399. Gmina Brylińce pow. Przemyśl przez tegoż p. jak wyżej. 1102. L. s. 1400. Gmina Rokszycze pow. Przemyśl przez tegoż p. jak wyżej. 1103. L. s. 1401. Gmina Hureczko pow. Przemyśl przez tegoż p. jak wyżej. 1104. L. s. 1402. Gmina Rosochowacice pow. Skałat przez tegoż p. jak wyżej. 1105. L. s. 1405. Zarząd główny Towarzystwa Kółek rolniczych we Lwo-	wie przez p. Cieleckiego o podwyższenie subwencji na ogólne cele Towarzystwa. 1106. L. s. 1406. Ten sam przez tegoż p. o podwyższenie dotacyi na praktyczne kursa handlowe i na lustratorów handlowych. 1107. L. s. 1409. Gmina Uście ruskie pow. Gorlice przez p. Okuniewskiego przeciw ustawie budowlanej dla wsi i miasteczek. 1108. L. s. 1410. Gmina Gliniany powiat Przemyślany przez tegoż p. jak wyżej. 1109. L. s. 1411. Sekcja zakopańska Tow. lekarzy galicyjskich w Zakopanem przez p. Bernadzikowskiego o subwencyonowanie budowy kolei Zakopane-Suchahora. 1110. L. s. 1412. Gmina Niedzwiedza pow. Brzesko przez tegoż p. o zasiłek na budowę szkoły. 1111. L. s. 1413. Wydział Rady powiatowej w Brzesku przez tegoż p. w sprawie subwencji na budowę dróg nowych. 1112. L. s. 1417. Gmina Zadnieszówka przeciw ustawie budowniczej. 1113. L. s. 1418. Gmina Skałat o zapomogę na regulację miasta z powodu pożaru.

Wniesione po dzień 15. marca 1899.

1114. L. s. 1419. Gmina Pomorzany pow. Złoczów przez p. Niebyłowca przeciw ustawie budowlanej dla wsi i miasteczek. 1115. L. s. 1420. Gmina Żabień pow. Złoczów przez tegoż p. jak wyżej. 1116. L. s. 1421. Gmina Hreniów powiat Kamionka strum. przez tegoż p. jak wyżej.	1117. L. s. 1422. Gmina Kropiwnik pow. Kałusz przez tegoż p. jak wyżej. 1118. L. s. 1423. Gmina Buczyna powiat Brody przez tegoż p. jak wyżej. 1119. L. s. 1424. Gmina Boratyn pow. Brody przez tegoż p. jak wyżej. 1120. L. s. 1425. Gmina Jazhowczyk pow. Brody przez tegoż p. jak wyżej.

1121. L. s. 1426. Gmina Smolno powiat Brody przez tegoż p. jak wyżej.
1122. L. s. 1435. Gmina Sokołów pow. Kamionka strum. przez p. Niebyłowca przeciw ustawie budowlanej.
1123. L. s. 1436. Gmina Hadynkowce pow. Husiatyn przez tegoż p. jak wyżej.
1224. L. s. 1437. Gmina Potarzyca pow. Sokal przez tegoż p. jak wyżej.
1125. L. s. 1438. Gmina Dołha wojniłowska pow. Kałusz przez tegoż p. jak wyżej.
1126. L. s. 1439. Gmina Czarne pow. Gorlice przez tegoż p. jak wyżej.
1127. L. s. 1440. Gmina Lipna pow. Gorlice przez tegoż p. jak wyżej.
1128. L. s. 1441. Gmina Pietrusza Wola pow. Strzyżów przez tegoż p. jak wyżej.
1129. L. s. 1442. Ta sama przez tegoż p. jak wyżej.
1130. L. s. 1443. Gmina Jaryczów stary pow. Lwów przez tegoż p. jak wyżej.
1131. L. s. 1444. Gmina Koniuchy powiat Brzeżany przez tegoż p. jak wyżej.
1132. L. s. 1445. Gmina Neścinki powiat Złoczów przez tegoż p. jak wyżej.
1133. L. s. 1446. Gmina Podmichale pow. Kałusz przez tegoż p. jak wyżej.
1134. L. s. 1447. Gmina Ponikowce pow. Brody przez tegoż p. jak wyżej.
1135. L. s. 1448. Gmina Suchodoły pow. Brody przez tegoż p. jak wyżej.
1136. L. s. 1449. Gmina Horodyszcze pow. Sambor przez tegoż p. jak wyżej.
1137. L. s. 1450. Gmina Korczyn powiat Stryj przez tegoż p. jak wyżej.
1138. L. s. 1451. Gmina Zabłotce powiat Brody przez tegoż p. jak wyżej.
1139. L. s. 1452. Gmina Rakobuty powiat Kamionka strum. przez tegoż p. jak wyżej.
1140. L. s. 1453. Gmina Przemyłów pow. Husiatyn przez tegoż p. jak wyżej.
1141. L. s. 1454. Gmina Krasne powiat Kałusz przez tegoż p. jak wyżej.
1142. L. s. 1455. Gmina Pototury powiat Brzeżany przez tegoż p. jak wyżej.
1143. L. s. 1456. Gmina Żonówka powiat Brzeżany przez tegoż p. jak wyżej.
1144. L. s. 1457. Gmina Lipecza dolna pow. Rohatyn przez tego p. jak wyżej.
1145. L. s. 1458. Gmina Demianów pow. Rohatyn przez tegoż p. jak wyżej.
1146. L. s. 1459. Gmina Wafka pow. Grybów przez tegoż p. jak wyżej.
1147. L. s. 1460. Gmina Słobótka pow. Zaleszczyki przez tegoż p. jak wyżej.
1148. L. s. 1461. Gmina Drohomysł pow. Jaworów przez tegoż p. jak wyżej.
1146. L. s. 1462. Gmina Świdnica pow. Jaworów przez tegoż p. jak wyżej.
1150. L. s. 1463. Gmina Młyny pow. Jaworów przez tegoż p. jak wyżej.
1151. L. s. 1464. Gmina Nastaszczyn pow. Rohatyn przez tegoż p. jak wyżej.
1152. L. s. 1465. Gmina Monasterczany pow. Bohorodczany przez tegoż p. jak wyżej.
1153. L. s. 1466. Gmina Skałat przez tegoż p. jak wyżej.
1154. L. s. 1467. Gmina Poznanka gniła powiat Skałat przez tegoż p. jak wyżej.
1155. L. s. 1468. Gmina Kobyla pow. Zbaraż przez tegoż p. jak wyżej.
1156. L. s. 1469. Gmina Iwanczany pow. Zbaraż przez tegoż p. jak wyżej.

1157. L. s. 1470. Gmina Kurniki Iwańczańskie pow. Zbaraż przez tegoż p. jak wyżej.
1158. L. s. 1471. Gminy, Smólna, Bystrzyca i Zdzianna pow. Drohobycz przez tegoż p. jak wyżej.
1159. L. s. 1472. Gmina Stepnik pow. Drohobycz przez tegoż p. jak wyżej.
1160. L. s. 1474. Gmina Letnia pow. Drohobycz przez tegoż p. jak wyżej.
1161. L. s. 1474. Gmina Czarna pow. Llsko przez tegoż p. jak wyżej.
1162. L. s. 1475. Gmina Wyssowa pow. Gorlice przez tegoż p. jak wyżej.
1163. L. s. 1476. Gmina Stareczany pow. Gródek przez tegoż p. jak wyżej.
1164. L. s. 1477. Gmina Paryszce pow. Nadwórna przez tegoż p. jak wyżej.
1165. L. s. 1478. Gmina Dora pow. Nadwórna przez tegoż p. jak wyżej.
1166. L. s. 1479. Gmina Hańkowce pow. Śniatyn przez tegoż p. jak wyżej.
1167. L. s. 1480. Gmina Dyków stary pow. Cieszanów przez tegoż p. jak wyżej.
1168. L. s. 1481. Gmina Nowe Sioło pow. Żółkiew przez tegoż p. jak wyżej.
1169. L. s. 1482. Gmina Żydaczów przez tegoż p. jak wyżej.
1170. L. s. 1483. Gmina Drohowyże pow. Żydaczów przez tegoż p. jak wyżej.
1171. L. s. 1484. Gmina Cieniawa pow. Dolina przez tegoż p. jak wyżej.
1172. L. s. 1485. Gmina Moniówka pow. Złoczów przez tegoż p. jak wyżej.
1173. L. s. 1486. Gmina Krogulec pow. Husiatyn przez tegoż p. jak wyżej.
1174. L. s. 1487. Gmina Jasionów pow. Brody przez tegoż p. jak wyżej.
1175. L. s. 1488. Gmina Wiktów nowy pow. Kamienka str. przez tegoż p. jak wyżej.
1176. L. s. 1489. Gmina Skopówka pow. Tłumacz przez tegoż p. jak wyżej.
1177. L. s. 1490. Gmina Iszczków pow. Podhajce przez tegoż p. jak wyżej.
1178. L. s. 1491. Gmina Lackie powiat Buczacz przez tegoż p. jak wyżej,
1179. L. s. 1492. Gmina Folwarki wielkie powiat Brody przez tegoż p. jak wyżej.
1180. L. s. 1493. Gmina Kipiaczka pow. Tarnopol przez tegoż p. jak wyżej.
1181. L. s. 1494. Gmina Toustoług pow. Tarnopol, przez tegoż p. jak wyżej.
1182. L. s. 1495. Gmina Kozówka pow. Tarnopol przez tegoż p. jak wyżej.
1183. L. s. 1496. Gmina Proniatyn powiat Tarnopol przez tegoż p. jak wyżej.
1184. L. s. 1497. Gmina Dragonówka pow. Tarnopol przez tegoż p. jak wyżej.
1185. L. s. 1498. Gmina Godów pow. Złoczów przez tegoż p. jak wyżej.
1186. L. s. 1499. Gmina Sokołówka pow. Złoczów przez tegoż p. jak wyżej.
1187. L. s. 1500. Gmina Skniłów pow. Złoczów przez tegoż p. jak wyżej.
1188. L. s. 1501. Gmina Jarosławice pow. Złoczów przez tegoż p. jak wyżej.
1189. L. s. 1502. Gmina Brynowce pow. Złoczów przez tegoż p. jak wyżej.
1190. L. s. 1503. Gmina Bortków powiat Złoczów przez tegoż p. jak wyżej.
1191. L. s. 1504. Gmina Suchorów powiat Jarosław przez tegoż p. jak wyżej.
1192. L. s. 1505. Gmina Grabowiec powiat Jarosław przez tegoż p. jak wyżej.

1193. L. s. 1506. Gmina Skołoszów powiat Jarosław przez tegoż p. jak wyżej.
1194. L. s. 1507. Gmina Dąbrowica powiat Jarosław przez tegoż p. jak wyżej.
1195. L. s. 1508. Gmina Radynice powiat Mościska przez tegoż p. jak wyżej.
1196. L. s. 1509. Gmina Małkowice pow. Przemyśl przez tegoż p. jak wyżej.
1197. L. s. 1510. Gmina Żurawice powiat Przemyśl przez tegoż p. jak wyżej.
1198. L. s. 1511. Gmina Sielec pow. Przemyśl przez tegoż p. jak wyżej.
1199. L. s. 1512. Gmina Horodyszcze król. powiat Bóbrka przez tegoż p. jak wyżej.
1200. L. s. 1513. Gmina Łuczyna powiat Bóbrka przez tegoż p. jak wyżej.
1201. L. s. 1514. Gmina Horodyszcze cent. powiat Bóbrka przez tegoż p. jak wyżej.
1202. L. s. 1515. Gmina Knesioło powiat Bóbrka przez tegoż p. jak wyżej.
1203. L. s. 1516. Gmina Bryńce cerkiewne powiat Bóbrka przez tegoż p. jak wyżej.
1204. L. s. 1517. Gmina miasta Wybranówka powiat Bóbrka przez tegoż p. jak wyżej.
1205. L. s. 1518. Gmina Nowosielce pow. Bóbrka przez tegoż p. jak wyżej.
1206. L. s. 1519. Gmina Żyrawa powiat Bóbrka przez tegoż p. jak wyżej.
1207. L. s. 1520. Gmina Dzwiniacz pow. Zaleszczyki przez tegoż p. jak wyżej.
1208. L. s. 1521. Gmina Podgórki powiat Kałusz przez tegoż p. jak wyżej.
1209. L. s. 1522. Gmina Blechnarka pow. Gorlice przez tegoż p. jak wyżej.
1210. L. s. 1523. Gmina Nowosiółki pow. Kamionka przez tegoż p. jak wyżej.
1211. L. s. 1524. Gmina Rzepniów powiat Kamionka przez tegoż p. jak wyżej.
1212. L. s. 1525. Gmina Dobrotwór pow. Kamionka przez tegoż p. jak wyżej.
1213. L. s. 1526. Gmina Kupcze powiat Kamionka przez tegoż p. jak wyżej.
1214. L. s. 1527. Gmina Streptów powiat Kamionka przez tegoż p. jak wyżej.
1215. L. s. 1528. Gmina Gliniany powiat Przemyślany przez tegoż p. jak wyżej.
1216. L. s. 1529. Gmina Przegnojów pow. Przemyślany przez tegoż p. jak wyżej.
1217. L. s. 1530. Gmina Meryszczów pow. Przemyślany przez tegoż p. jak wyżej.
1218. L. s. 1531. Gmina Rybotycze pow. Dobromil przez tegoż p. jak wyżej.
1219. L. s. 1532. Gmina Torki powiat Sokal przez tegoż p. jak wyżej.
1220. L. s. 1533. Gmina Cehłów powiat Sokal przez tegoż p. jak wyżej.
1221. L. s. 1534. Gmina Konotopy powiat Sokal przez tegoż p. jak wyżej.
1222. L. s. 1535. Gmina Krasnopuszcza, powiat Brzeżany przez tegoż p. jak wyżej.
1223. L. s. 1536. Gmina Płotycza powiat Brzeżany przez tegoż p. jak wyżej.
1224. L. s. 1537. Gmina Pudłuże powiat Stanisławów przez tegoż p. jak wyżej.
1225. L. s. 1538. Gmina Kupiatycze, powiat Przemyśl przez p. Nowakowskiego jak wyżej.
1226. L. s. 1539. Gmina Aksmanice, Ber cudowice i Kłakowice powiat Przemyśl przez tegoż p. jak wyżej.
1227. L. s. 1540. Gmina Małkowice powiat Przemyśl przez tegoż p. jak wyżej.

1228. L. s. 1541. Gmina Syrokońce powiat Przemyśl przez tegoż p. jak wyżej.
1229. L. s. 1542. Gmina Olszany powiat Przemyśl przez tegoż p. jak wyżej.
1230. L. s. 1543. Gmina Buszkowice pow. Przemyśl przez tegoż p. jak wyżej.
1231. L. s. 1544. Gmina Kuńkowce powiat Przemyśl przez tegoż p. jak wyżej.
1232. L. s. 1545. Gmina Ostrów powiat Przemyśl przez tegoż p. jak wyżej.
1233. L. s. 1546. Gmina Darowice powiat Przemyśl przez tegoż p. jak wyżej.
1234. L. s. 1547. Gmina Staromiejszczyzna powiat Skałat przez tegoż p. jak wyżej.
1235. L. s. 1548. Gmina Daleszowa powiat Horodenka przez tegoż p. jak wyżej.
1236. L. s. 1549. Gmina Kolanki powiat Horodenka przez tegoż p. jak wyżej.
1237. L. s. 1550. Gmina Repuzyńce powiat Horodenka przez tegoż p. jak wyżej.
1238. L. s. 1551. Gmina Michalcze powiat Horodenka przez tegoż p. jak wyżej.
1239. L. s. 1552. Gmina Supranówka pow. Skałat przez tegoż p. jak wyżej.
1240. L. s. 1553. Gmina Mikołajów koło Gajów powiat Bóbrka przez tegoż p. jak wyżej.
1241. L. s. 1555. Gmina Budzanów powiat Trembowla przez p. Okuniewskiego przeciw ustawie budowlanej dla wsi miasteczek.
1242. L. s. 1556. Gmina Lucza powiat Peczeniżyn przez tegoż p. jak wyżej.
1243. L. s. 1557. Gmina miasta Jabłonów powiat Peczeniżyn przez tegoż p. jak wyżej.
1244. L. s. 1558. Gmina Koropiec powiat Buczac przez tegoż p. jak wyżej.
1245. L. s. 1559. Gmina Lubycza kameralna powiat Rawa przez tegoż p. jak wyżej.
1246. L. s. 1560. Gmina Sieniagówka powiat Zbaraż przez tegoż p. jak wyżej.
1247. L. s. 1561. Gmina Tużyłów powiat Kałusz przez tegoż p. jak wyżej.
1248. L. s. 1562. Gmina Stopczaków pow. Peczeniżyn przez tegoż p. jak wyżej.
1249. L. s. 1563. Gmina Jasel i Rudawka powiat Sanok przez tegoż p. jak wyżej.
1250. L. s. 1564. Gmina Podzwierzyniec powiat Rudki przez tegoż p. jak wyżej.
1251. L. s. 1565. Gmina Bzowica powiat Złoczów przez tegoż p. jak wyżej.
1252. L. s. 1566. Gmina Kutry powiat Złoczów przez tegoż p. jak wyżej.
1253. L. s. 1567. Gmina Czechy powiat Brody przez tegoż p. jak wyżej.
1254. L. s. 1568. Gmina Kozłów powiat Kamionka przez tegoż p. jak wyżej.
1255. L. s. 1569. Gmina Uście powiat Żydaczów przez tegoż p. jak wyżej.
1256. L. s. 1570. Gmina Czernichowice powiat Zbaraż przez tegoż p. jak wyżej.
1257. L. s. 1571. Gmina Lachowice pod-różne powiat Żydaczów przez tegoż p. jak wyżej.
1258. L. s. 1572. Gmina Włoskie sioło powiat Dolina przez tegoż p. jak wyżej.
1259. L. s. 1573. Gmina Pojło powiat Kałusz przez tegoż p. jak wyżej.
1260. L. s. 1574. Gmina Sosnów powiat Podhajce przez tegoż p. jak wyżej.
1261. L. s. 1575. Gmina Dernów powiat Kamionka przez tegoż p. jak wyżej.

1262. L. s. 1576. Gmina Krupsko powiat Żydaczów przez tegoż p. jak wyżej.
1263. L. s. 1577. Gmina Tustanowice pow. Drohobycz przez tegoż p. jak wyżej.
1264. L. s. 1578. Gmina Podmanasterz pow. Bóbrka przez tegoż p. jak wyżej.
1265. L. s. 1579. Gmina Skomorochy pow. Sokal przez tegoż p. jak wyżej.
1266. L. s. 1580. Gmina Telacze pow. Podhajce przez tegoż p. jak wyżej.
1267. L. s. 1581. Gmina Snowidów pow. Buczacz przez tegoż p. jak wyżej.
1268. L. s. 1582. Gmina Jagielnica stara pow. Czortków przez tegoż p. jak wyżej.
1269. L. s. 1583. Gmina Zapyłów pow. Lwów przez tegoż p. jak wyżej.
1270. L. s. 1584. Gmina Monasterzyska i folwarki pow. Buczacz przez tegoż p. jak wyżej.
1271. L. s. 1585. Gmina Krzywice pow. Przemyślany przez tegoż p. jak wyżej.
1272. L. s. 1586. Gmina Œwitów pow. Buczacz przez tegoż p. jak wyżej.
1273. L. s. 1587. Gmina Trybuchowce pow. Buczacz przez tegoż p. jak wyżej.
1274. L. s. 1588. Gmina Bezejów pow. Sokal przez tegoż p. jak wyżej.
1275. L. s. 1589. Gmina Żabcze murowane pow. Sokal przez tegoż p. jak wyżej.
1276. L. s. 1590. Gm. Żuzel pow. Sokal p. t. p. j. w.
1277. L. s. 1591. Gm. Mogilany pow. Żółkiew p. t. p. j. w.
1278. L. s. 1592. Gm. Petryłów pow. Tłumacz p. t. p. j. w.
1279. L. s. 1593. Gm. Bortniki pow. Bóbrka p. t. p. j. w.
1280. L. s. 1594. Gmina Delejów powiat Stanisławów p. t. p. j. w.
1281. L. s. 1595. Gm. Cyków pow. Przemyśl p. t. p. j. w.
1282. L. s. 1596. Gmina Rozwał pow. Złoczów p. t. p. j. w.
1283. L. s. 1597. Gmina Horożanna mała pow. Rudki p. t. p. j. w.
1284. L. s. 1598. Gm. Zarzecze pow. Bohorodczany p. t. p.
1285. L. s. 1599. Gmina Wilunice powiat Przemyśl p. t. p. j. w.
1286. L. s. 1600. Mieszkańczy miasta Kołomyi p. t. p. o regulację Czarnego Potoku.
1287. L. s. 1601. Gmina miasta Mielnicy p. p. Borkowskiego o uwolnienie od płacenia prestacyi szkolnej.
1288. L. s. 1602. Gospodarze w Dusowcach pow. Przemyśl pp. St. Stadnickiego przeciw przekopowi rzeki San od Dusowiec do Barycza.
1289. L. s. 1603. Wydział pow. w Cieszanowie pp. J. Puzynę o odpisanie reszty zaległego czynszu dzierżawnego z tytułu prawa poboru myta.
1290. L. s. 1604. Ten sam p. t. p. o zmianę rozporządzeń w sprawie kwalifikacyi koni.
1291. L. s. 1605. Ks. Panek Aleksander proboszcz w Hałuszczyńcach pp. Koziebrodzkiego o uregulowanie spraw dotyczących kościoła i probostwa obrz. łacińskiego tamże.
1292. L. s. 1606. Gmina miasta Jasła p. p. Datę w sprawie zaprowadzenia 7. klasowej szkoły realnej tamże.
1293. L. s. 1607. Szymańska Wanda wdowa po nauczycielu lud. w Jasle p.

- t. p. o podwyższenie pensyi wdowiej lub zapomogę.
1294. L. s. 1608. Arciszewski Albin i towarzysze z Horodenki p. p. Theodorowicza w sprawie postępowania władz podatkowych I. instancyi przy wymiarze podatku osobisto-dochodowego.
1295. L. s. 1609. Gmina miasta Horodenki p. t. p. w sprawie przeniesienia zapory mytniczej na gościńcu rządowym Uściczko-Kołomyja.
1296. L. s. 1610. Gmina Bienkowice pow. Wieliczka p. p. K. Czeczka o zapomogę na założenie kasy gminnej pożyczkowej.
1297. L. s. 1611. Hołyński Emil em. nauczyciel lud. w Szczercu p. p. Zajączkowskiego o zapomogę.
1298. L. s. 1612. Gm. Nowica pow. Kałusz p. p. Karatnickiego o przekształcenie jednoklasowej szkoły na więcej klasową.
1299. L. s. 1613. Wydział pow. w Sokalu p. p. Klemensiewicza o zmianę rozporządzenia w sprawie klasyfikacyi koni.
1300. L. s. 1614. Gmina miasta Krakowa p. p. Jordana o podwyższenie subwencyi na utrzymanie praktycznych kursów dla kobiet.
1301. L. s. 1615. Rada gminna w Bachowicach pow. Wadowice p. p. Styłę
- w sprawie pokwitowań w książeczkach podatkowych na zapłacone podatki.
1302. L. s. 1616. Wyszyński Antoni słuchacz praw p. p. Szeptyckiego o zasiłek na kształcenie się w spiewie operowym.
1303. L. s. 1617. Nauczycielstwo szkół ludowych w Brodach p. p. Soleskiego o zaliczenie do II. kl. płuc nauczycielskich.
1304. L. s. 1618. Stowarzyszenie katolick. młodzieży rękod. „Skała“ we Lwowie p. p. Michalskiego o subwencyę.
1305. L. s. 1619. Przełożona Córek Bożej Miłości Ś. Ludwika, Binder w Krakowie, p. p. Górskiego o zapomogę na budowę szkoły ludowej.
1306. L. s. 1620. Zawadzki Jan em. urzędnik prywatny we Lwowie p. p. Żardeckiego o subwencyę na wyrób niezapalnych płyt słomianych.
1307. L. s. 1621. Towarzystwo opieki nad niemowlętami, utrzymujące Zakład „Dzieciątka Jezus“ we Lwowie p. p. Kołowskiego o subwencyę.
1308. L. s. 1622. Gmina Bachórz powiat Brzozów p. p. Zd. Skrzyńskiego o przyjęcie kosztów leczenia za Fr. Pustelnika na fundusz krajowy.
1309. L. s. 1625. Gmina Nowy Targ p. p. Bednarskiego w sprawie budowy kolej z Nowego Targu do Suchejchory.

Wniesione po dzień 16. marca 1899.

1310. L. s. 1626. Zakrzewska Kamila, wdowa po adwokacie zam. w Jarosławiu p. p. Kraińskiego o wsparcie.
1311. L. s. 1630. Organiści i dyaki w pow. Zbaraż p. p. Okuniewskiego o polepszenie bytu.
1312. L. s. 1631. Gmina Hruszatycze pow. Przemyśl p. p. Niebyłowca przeciw ustawie budowlanej dla wsi i miasteczek.
1313. L. s. 1632. Gmina Giermanowice pow. Przemyśl p. t. p. j. w.

1314. L. s. 1633. Gmina Florynka powiat Grybów p. t. p. j. w.
1315. L. s. 1634. Gmina Panowce zielone pow. Borszczów p. t. p. j. w.
1316. L. s. 1635. Gmina Rudenko ruskie pow. Brody p. t. p. j. w.
1317. L. s. 1636. Gmina Rudenko lackie pow. Brody p. t. p. j. w.
1318. L. s. 1637. Gmina Horodyszcze pow. Brzeżany p. t. p. j. w.
1319. L. s. 1638. Gmina Godynia powiat Mościska p. t. p. j. w.
1320. L. s. 1639. Gmina Belejów powiat Dolina przez tegoż p. jak wyżej.
1321. L. s. 1640. Gmina Roźniatów powiat Dolina przez tegoż p. jak wyżej.
1322. L. s. 1641. Gmina Hołoskowice pow. Brody przez tegoż p. jak wyżej.
1323. L. s. 1642. Gmina Oryszkowce pow. Bóbrka przez tegoż p. jak wyżej.
1324. L. s. 1643. Gmina Suhrów powiat Bóbrka przez tegoż p. jak wyżej.
1325. L. s. 1644. Gmina Dobrowlany pow. Bóbrka przez tegoż p. jak wyżej.
1326. L. s. 1645. Gmina Radeza pow. Stanisławów przez tegoż p. jak wyżej.
1327. L. s. 1646. Gmina Pieczarna powiat Zaleszczyki przez tegoż p. jak w.
1328. L. s. 1647. Gmina Szczytowce pow. Zaleszczyki przez tegoż p. jak wyż.
1329. L. s. 1648. Gmina Niżnów powiat Tłumacz przez tegoż p. jak wyżej.
1330. L. s. 1649. Gmina Tołmaczyk pow. Kołomyja przez tegoż p. jak wyżej.
1331. L. s. 1650. Gmina Kudynowce pow. Złoczów przez tegoż p. jak wyżej.
1332. L. s. 1651. Gmina Mszana pow. Złoczów przez tegoż p. jak wyżej.
1333. L. s. 1652. Gmina Sarnki średnie pow. Rohatyn przez tegoż p. jak wyżej.
1334. L. s. 1653. Gmina Kowalówka pow. Peczeniżyn przez tegoż p. jak wyżej.
1335. L. s. 1654. Gmina Jazów nowy pow. Jaworów przez tegoż p. jak wyżej.
1336. L. s. 1655. Gmina Uholna powiat Stryj przez tegoż p. jak wyżej.
1337. L. s. 1656. Gmina Bryńce zagórne pow. Bóbrka przez tegoż p. jak w.
1338. L. s. 1657. Gmina Moładowice pow. Przemyśl przez tegoż p. jak wyżej.
1339. L. s. 1658. Gmina Rozworzany pow. Przemyślany przez tegoż p. jak w.
1340. L. s. 1659. Gmina Trościaniec pow. Dolina przez tegoż p. jak wyżej.
1341. L. s. 1660. Gmina Strutyn niżny pow. Dolina przez tegoż p. jak w.
1342. L. s. 1661. Gmina Macoszyn pow. Żółkiew przez p. Hamoraka j. w.
1343. L. s. 1662. Gmina Sulimów powiat Żółkiew przez tegoż p. jak wyżej.
1344. L. s. 1663. Gmina Ostobuż powiat Rawa przez tegoż p. jak wyżej.
1345. L. s. 1664. Gmina Woronów pow. Rawa przez tegoż p. jak wyżej.
1346. L. s. 1665. Gmina Faszczówka pow. Skałat przez tegoż p. jak wyżej.
1347. L. s. 1666. Gmina Borki małe pow. Skałat przez tegoż p. jak wyżej.
1348. L. s. 1667. Gmina Poznanka Komisarska pow. Skałat przez tegoż p. jak wyżej.
1349. L. s. 1668. Gmina Kozina pow. Skałat petyeya tegoż p. jak wyżej.
1350. L. s. 1669. Gmina Złotniki powiat Podhajce przez tegoż p. jak wyżej.
1351. L. s. 1670. Gmina Spas powiat Kamionka przez tegoż p. jak wyżej.

1352. L. s. 1671. Gmina Sokola pow. Kamionka przez tegoż p. jak wyżej.
1353. L. s. 1672. Gmina Pawłów pow. Kamionka przez tegoż p. jak wyżej.
1354. L. s. 1673. Gmina Hodaczków mały pow. Tarnopol przez tegoż p. jak wyżej.
1355. L. s. 1674. Gmina Denysów pow. Tarnopol przez tegoż p. jak wyżej.
1356. L. s. 1675. Gmina Domamorycz pow. Tarnopol przez tegoż p. jak wyżej.
1357. L. s. 1676. Gmina Dolżanka pow. Tarnopol przez tegoż p. jak wyżej.
1358. L. s. 1677. Gmina Sanoczany pow. Przemyśl przez tegoż p. jak wyżej.
1359. L. s. 1678. Gmina Stubno powiat Przemyśl przez tegoż p. jak wyżej.
1360. L. s. 1679. Gmina Smykowce pow. Tarnopol przez tegoż p. jak wyżej.
1361. L. s. 1680. Gmina Dyczków powiat Tarnopol przez tegoż p. jak wyżej.
1362. L. s. 1681. Gmina Krasówka pow. Tarnopol przez tegoż p. jak wyżej.
1363. L. s. 1682. Gmina Tatarynów pow. Rudki przez tegoż p. jak wyżej.
1364. L. s. 1683. Gmina Sopot pow. Stryj przez tegoż p. jak wyżej.
1365. L. s. 1684. Gmina Dołhołuka pow. Stryj przez tegoż p. jak wyżej.
1366. L. s. 1685. Gmina Górne pow. Stryj przez tegoż p. jak wyżej.
1367. L. s. 1686. Gmina Bratkowce pow. Stryj przez tegoż p. jak wyżej.
1368. L. s. 1687. Gmina Łahodów powiat Przemyślany przez tegoż p. jak wyżej.
1369. L. s. 1688. Gmina Podsosnów pow. Bóbrka przez tegoż p. jak wyżej.
1370. L. s. 1689. Gmina Leszczatów pow. Sokal przez tegoż p. jak wyżej.
1371. L. s. 1690. Gmina Czerniejów pow. Stanisławów przez tegoż p. jak wyżej.
1372. L. s. 1691. Ta sama gmina przez tegoż p. jak wyżej.
1373. L. s. 1692. Gmina Sorocko powiat Skałat przez tegoż p. jak wyżej.
1374. L. s. 1693. Gmina Nowesioło pow. Zbaraż przez tegoż p. jak wyżej.
1375. L. s. 1694. Gmina Hołoszyńce pow. Zbaraż przez tegoż p. jak wyżej.
1376. L. s. 1695. Gmina Łozówka powiat Zbaraż przez tegoż p. jak wyżej.
1377. L. s. 1696. Gmina Netreba powiat Zbaraż przez tegoż p. jak wyżej.
1378. L. s. 1697. Gmina Dobromirka pow. Zbaraż przez tegoż p. jak wyżej.
1379. L. s. 1698. Gmina Klimkowce pow. Zbaraż przez tegoż p. jak wyżej.
1380. L. s. 1699. Gmina Palczyńce powiat Zbaraż przez tegoż p. jak wyżej.
1381. L. s. 1700. Gmina Tarasówka pow. Zbaraż przez tegoż p. jak wyżej.
1382. L. s. 1701. Gmina Bohatkowce pow. Podhajce przez p. Nowakowskiego jak wyżej.
1383. L. s. 1702. Gmina Bratyszów pow. Tłumacz przez tegoż p. jak wyżej.
1384. L. s. 1703. Gmina Borszczów pow. Śniatyn przez tegoż p. jak wyżej.
1385. L. s. 1704. Gmina Kutry stare pow. Kosów przez p. Okuniewskiego jak wyżej.
1386. L. s. 1705. Gmina Wyrów pow. Kamionka przez tegoż p. jak wyżej.
1387. L. s. 1706. Gmina Werczany pow. Stryj przez tegoż p. jak wyżej.
1388. L. s. 1707. Gmina Międzyhorce pow. Stanisławów przez tegoż p. jak wyżej.
1389. L. s. 1708. Gmina Niepowice powiat Jarosław przez tegoż p. jak wyżej.
1390. L. s. 1709. Gmina Sobiaków powiat Jarosław przez tegoż p. jak wyżej.

1391. L. s. 1710. Gmina Koniaczków pow. Jarosław przez tegoż p. jak wyżej.
1392. L. s. 1711. Gmina Stubienice pow. Przemyśl przez tegoż p. jak wyżej.
1393. L. s. 1712. Gmina Andryanów pow. Rudki przez tegoż p. jak wyżej.
1394. L. s. 1713. Gmina Szulhanówka pow. Czortków przez tegoż p. jak wyżej.
1395. L. s. 1714. Gmina Dolha kałuska pow. Kałusz przez tegoż p. jak wyżej.
1396. L. s. 1715. Gmina Kniáže powiat Śniatyn przez tegoż p. jak wyżej.
1397. L. s. 1716. Gmina Beńkowa Wisznia pow. Rudki przez tegoż p. jak wyżej.
1398. L. s. 1717. Gmina Milatyn stary pow. Kamionka przez tegoż p. jak wyżej.
1399. L. s. 1718. Gmina Stańkowa pow. Kałusz przez tegoż p. jak wyżej.
1400. L. s. 1719. Gmina Białogłowy pow. Złoczów przez tegoż p. jak wyżej.
1401. L. s. 1720. Gmina Starzawa pow. Mościńska przez tegoż p. jak wyżej.
1402. L. s. 1721. Gmina Tłumacz przez tegoż p. jak wyżej.
1403. L. s. 1722. Gmina Bortniki powiat Tłumacz przez tegoż p. jak wyżej.
1404. L. s. 1723. Gmina Serafince powiat Horodenka przez tegoż p. jak wyżej.
1405. L. s. 1724. Gmina Czerniatyn pow. Horodenka przez tegoż p. jak wyżej.
1406. L. s. 1725. Gmina Wołczyniec pow. Stanisławów przez tegoż p. jak wyżej.
1407. L. s. 1726. Gmina Kustyn powiat Brody przez tegoż p. jak wyżej.
1408. L. s. 1740. Ryniewicz Marya wdowa po nauczycielu w Nadwornie przez p. Bojkę o zapomogę.
1409. L. 1741. Gmina Nieczecza powiat Dąbrowa przez tegoż p. o zapomogę z powodu gradobicia.
1410. L. s. 1742. Gmina Sikorzyce przez tegoż p. o zapomogę na zasiewy wiosenne.
1411. L. s. 1743. Zarząd kółka rolniczego w Wołczy dolnej pow. Staremiasto przez p. Bielańskiego o pożyczkę 150 złr.
1412. L. s. 1744. Wydział pow. w Staremiście przez tegoż p. o zmianę rozporządzenia w sprawie klasyfikacji koni.
1413. L. s. 1745. Aleksandrowicz Janina w Warszawie przez p. Osuchowskiego o zasiłek na dalsze kształcenie się w malarstwie.
1414. L. s. 1746. Zwierzchność gm. w Wysocku wyżnem i okoliczne gminy przez tegoż p. o zarządzenie, ażeby sesye sądowe odbywały się w Wysocku z powodu wielkiego oddalenia od siedziby sądu.
1415. L. s. 1747. Osuchowski Józef były nauczyciel lud. w N. Sączu przez p. Potoczka o zapomogę.
1416. L. s. 1748. Gminy pow. Nowy Sącz przez tegoż p. o budowę drogi z Tęgoborzy na Łyczankę i Zbikowice do granicy pow. limanowskiego.
1417. L. s. 1749. Towarz. gimn. „Sokół“ w Przemyśle przez p. Dworskiego o subwencję.
1418. L. s. 1750. „Kółko przyjaciół muzyki“ w Tarnowie przez p. Vayhingera o subwencję.
1419. L. s. 1751. Zwierzchność gm. w Nie nadowej powiat Przemyśl przez p. Czajkowskiego o zapomogę na budowę szkoły.

1420. L. s. 1752. Tow. polskiej młodzieży rękodziel. im. Jana Kilińskiego we Lwowie przez p. Michalskiego o subwencyę. 1421. L. s. 1753. Gmina Munina mała pow. Jarosław przez p. Czartoryskiego o wydzielenie z gminy Muniny wielkiej i utworzenie osobnej gminy. 1422. L. s. 1755. Czernarnik Adela wdowa po nauczycielu lud. w Kutyskach przez p. Weigla o zaopatrzenie. 1423. L. s. 1756. Towarz. gimn. „Sokół“ w Mysłenicach przez p. Średniawskiego o zasiłek na budowę domu sokolego. 1424. L. s. 1757. Gmina Iwkowa przez p. Bernadzikowskiego o zasiłek na budowę murowanej szkoły. 1425. L. s. 1758. Gmina Przyczycza pow. Pilzno przez p. Warzechę o wstrzymanie budowy drewnianej szkoły. 1426. L. s. 1759. Dr. Piekosiński dyrektor Archiwum kraj. akt grodzkich i ziemskich w Krakowie przez p. Zolla o przyznanie dyrektorom archiwów krajowych równych praw z urzędnikami krajowymi.	1427. L. s. 1760. Redakcyja „Małego światka“ we Lwowie przez p. Skałkowskiego o subwencyę. 1428. L. s. 1761. Organiści i dyaki powiatu Brzeżańskiego przez p. Szeliskiego o polepszenie bytu. 1429. L. s. 1762. Wydział pow. w Lisku przez p. Gniewosza o subwencyę na budowę drogi Lutowska-Cisna. 1430. L. s. 1763. Kaufman Karol emer. nauczyciel w Józefowie przez p. Urbańskiego o czwarty dodatek pięcioletni. 1431. L. s. 1764. Gmina Starzawa powiat Mościska przez p. Okuniewskiego o utworzenie drogi ze Starzawy do Nakła ewent. do Stubna i Radymna. 1432. L. s. 1765. Gmina Żezawa pow. Zaleszczyki przez tegoż p. przeciw ustawie budowlanej dla wsi i miasteczek. 1433. L. s. 1766. Gmina Kornitówka pow. Skałat przez p. Ostapczuka jak wyżej. 1434. L. s. 1767. Gmina Obodówka pow. Zbaraż przez tegoż p. jak wyżej. 1435. L. s. 1768. Gmina Huszczanka pow. Zbaraż przez tegoż p. jak wyżej.

Wniesione po dzień 17. marca 1899.

1436. L. s. 1772. Augustynowicz Bolesław właściciel dóbr w Książem przez p. Salę o budowę 1½ klm. drogi celem połączenia drogi gminnej z Lackiego do Książa ze stacją kolejową w Książem. 1437. L. s. 1777. Gmina Czystylów pow. Tarnopol przez p. Ostapczuka przeciw ustawie budowlanej dla wsi i miasteczek. 1438. L. s. 1778. Gmina Biała pow. Tarnopol przez tegoż p. jak wyżej.	1439. L. s. 1779. Gmina Bachmowate pow. Turka przez tegoż p. jak wyżej. 1440. L. s. 1780. Gmina Dołzki pow. Turka przez tegoż p. jak wyżej. 1441. L. s. 1781. Gmina Zawadka pow. Turka przez tegoż p. jak wyżej. 1442. L. s. 1782. Gmina Krzywe pow. Turka przez tegoż p. jak wyżej. 1443. L. s. 1783. Gmina Ulwówek pow. Sokal przez tegoż p. jak wyżej.

1444. L. s. 1784. Gmina Mierzwica pow. Żółkiew przez tegoż p. jak wyżej. 1445. L. s. 1785. Gmina Turynka powiat Żółkiew przez tegoż p. jak wyżej. 1446. L. s. 1786. Gmina Kolbajewice pow. Rudki przez tegoż p. jak wyżej. 1447. L. s. 1787. Gmina Tumirz pow. Stanisławów przez tegoż p. jak wyżej. 1448. L. s. 1788. Gmina Majdan pow. Stanisławów przez tegoż p. jak wyżej. 1449. L. s. 1789. Gmina Wysoczanka pow. Stanisławów przez tegoż p. jak wyżej. 1450. L. s. 1790. Gmina Kosmierzyn pow. Buczacz przez tegoż p. jak wyżej. 1451. L. s. 1791. Gmina Brusno stare pow. Cieszanów p. t. p. j. w. 1452. L. s. 1792. Gmina Łapszyn pow. Brzeżany p. t. p. j. w. 1453. L. s. 1793. Gmina Nowosiółki pow. Rudki p. t. p. j. w. 1454. L. s. 1794. Gmina Łowczyce pow. Żydaczów p. t. p. j. w. 1455. L. s. 1795. Gmina Długomościska pow. Mościska p. t. p. j. w. 1456. L. s. 1796. Gmina Oserdów pow. Sokal p. t. p. j. w. 1457. L. s. 1797. Gmina Tarnawa pow. Dobromil p. t. p. j. w. 1458. L. s. 1798. Gmina Sikułowice pow. Lwów p. t. p. j. w. 1459. L. s. 1799. Gmina Dżuryn pow. Czortków p. t. p. j. w. 1460. L. s. 1800. Gmina Lipia pow. Turka p. t. p. j. w. 1461. L. s. 1801. Gmina Łazy pow. Jarosław p. t. p. j. w. 1462. L. s. 1802. Gmina Jamielnica pow. Stryj p. t. p. j. w.	1463. L. s. 1803. Gmina Strutyn pow. Dolina p. t. p. j. w. 1464. L. s. 1804. Gmina Popowce pow. Brody p. t. p. j. w. 1465. L. s. 1805. Gmina Dudyń pow. Brody p. t. p. j. w. 1466. L. s. 1806. Gmina Grabkowce pow. Złoczów przez tegoż p. jak wyżej. 1467. L. s. 1807. Gmina Wołczkowce pow. Złoczów przez tegoż p. jak wyżej. 1468. L. s. 1808. Gmina Czyżów powiat Złoczów przez tegoż p. jak wyżej. 1469. L. s. 1809. Gmina Rozhadów pow. Złoczów przez tegoż p. jak wyżej. 1470. L. s. 1810. Gmina Barysz pow. Buczacz przez tegoż p. jak wyżej. 1471. L. s. 1811. Gmina Hajworonka pow. Podhajce p. t. p. j. w. 1472. L. s. 1812. Gmina Burkanów pow. Podhajce przez tegoż p. jak wyżej. 1473. L. s. 1813. Gmina m. Skałat przez tegoż p. jak wyżej. 1474. L. s. 1814. Gmina Tłuste pow. Skałat przez t. p. jak wyżej. 1475. L. s. 1815. Gmina Sroka pow. Skałat przez tegoż p. jak wyżej. 1476. L. s. 1816. Gmina Gdeszyce pow. Przemyśl przez tegoż p. jak wyżej. 1477. L. s. 1817. Gmina Brusno nowe pow. Cieszanów przez tegoż p. jak wyżej. 1478. L. s. 1818. Gmina Tadanie pow. Kamionka przez p. Okuniewskiego jak wyżej. 1479. L. s. 1819. Gmina Lachowice zarzeczne pow. Żydaczów przez tegoż p. jak wyżej. 1480. L. s. 1820. L. s. Gmina Nahorce pow. Żółkiew przez tegoż p. jak wyżej.

1481. L. s. 1821. Gmina Chocimierz pow. Horodenka przez tegoż p. jak wyżej.
1482. L. s. 1822. Gmina Przekosy pow. Kałusz przez tegoż p. jak wyżej.
1483. L. s. 1823. Gmina Byszów pow. Sokal przez tegoż p. jak wyżej.
1484. L. s. 1824. Gmina Kobaki pow. Kosów przez tegoż p. jak wyżej.
1485. L. s. 1825. Organiści i dyaki pow. Bohorodczańskiego przez tegoż p. o polepszenie bytu.
1486. L. s. 1827. Redakeya rolniczego czasopisma „Hospodar“ w Przemyśle przez p. Okuniewskiego o subwencyę.
1487. L. s. 1828. Gmina Brandwica i inne pow. Tarnobrzieskiego przez p. Krempe o budowę mostu na rzece Sanie.
1488. L. s. 1829. Gmina Alfredówka przez tegoż p. o przyjęcie kosztów leczenia Józefa Staronia na fundusz kraj.
1489. L. s. 1830. Mączka Jan, dzierżawca myt na drogach kraj. w Miechociemiu i Zaleszanach pow. Tarnobrzeg przez tegoż p. o zniżenie czynszu dzierżawnego.
1490. L. s. 1831. Ryniewicz Antoni z Mielca przez tegoż p. o zapłacenie zaległości podatkowych z pieniędzy w depozycie złożonych a pochodzących ze sprzedaży realności proszącego na licytacji sądowej.
1491. L. s. 1832. Gmina Padew narodowa przez tegoż p. o założenie gimnazjum w Mielcu.
1492. L. s. 1833. Organiści i dyaki pow. Dąbrowa przez p. Bojkę o polepszenie bytu.
1493. L. s. 1834. Włościanie przysiółka Sodoły gm. Pysznica pow. Nisko przez tegoż p. z zażaleniem na tamtejszy Wydział powiatowy w sprawie zabranego odsypiska utworzonego przez San.
1494. L. s. 1835. Stowarzyszenie rękodz. „Gwiazda“ w Stanisławowie przez p. Bilińskiego o subwencyę na budowę własnego domu.
1495. L. s. 1836. Ks. Sendeki Jan proboszcz, jako przewodniczący budowy cerkwi w Burkanowie przez p. Sawczaka o zasiłek na dokończenie budowy.
1496. L. s. 1837. Dr. Demetrykiewicz Wł. sekretarz komisji antropologicznej Akademii umiejętności w Krakowie przez p. Rottera o zasiłek na podróż naukową za granicę.
1497. L. s. 1838. Wydział Towarzystwa „Selańska Rada“ w Dolinie przez p. Niebyłowca o założenie kraj. naukowego zakładu kołodziejskiego albo tkackiego tamże.
1498. L. s. 1839. Galic. Towarzystwo nauczycieli ludowych w Nowym Sączu przez p. Wójcika o wydawnictwo książek szkolnych po zniżonych cenach.
1499. L. s. 1840. Organiści i dyaki powiatu Krakowskiego przez tegoż p. o polepszenie bytu.
1500. L. s. 1841. Wydział powiatowy w Staremmieście przez p. Bielańskiego o zmianę systemu nauki w szkołach ludowych.
1501. L. s. 1842. Gmina Ruda różaniecka pow. Cieszanów przez p. G. Puzyńę o budowę szkoły tamże.
1502. L. s. 1843. Solski Maryan nauczyciel ludowy w Pikułowicach przez p. Małachowskiego o podwyższenie płacy
1503. L. s. 1844. Stebnicka Albina wdowa po nauczycielu ludowym w Złocz-

- wie przez p. Jaworskiego o dar z łaski.
1504. L. s. 1845. Stowarzyszenie nauczycielek we Lwowie przez p. Paszkowskiego o subwencję.
1505. L. s. 1846. Wydział powiatowy w Kałuszu przez p. Klemensa Dzeduszyckiego o zmianę systemu nauki w szkołach ludowych.
1506. L. s. 1847. Mozanowska Bronisława wdowa po nauczycielu w Jasieniu przez tegoż p. o pensję wdową.
1507. L. s. 1850. Bractwo cerkwi Narodzenia N. Maryi Panny w Rohatynie przez p. Sawczaka o subwencję na restaurację tejże cerkwi.
1508. L. s. 1851. Zwierzchność gminna w Strzelbicach przez p. Wachniana o zapomogę na utrzymanie nieuleczalnego Seńka Haszczyszyna.
1509. L. s. 1852. Gmina Sałówka pow. Czortków przez tegoż p. przeciw ustawie budowlanej dla wsi i miasteczek.
1510. L. s. 1853. Gmina Łozina pow. Gródek przez tegoż p. jak wyżej.
1511. L. s. 1854. Gmina Kopanki pow. Kałusz przez tegoż p. jak wyżej.
1512. L. s. 1855. Gmina Żukotyn pow. Kołomyja przez tegoż p. jak wyżej.
1513. L. s. 1856. Gmina Walawa pow. Przemyśl przez tegoż p. jak wyżej.
1514. L. s. 1857. Wydział powiatowy w Podhajcach przez p. Bernadzikowskiego o zmianę systemu nauki w szkołach ludowych.
1515. L. s. 1858. Benesch Jan nauczyciel w Berteszowie przez tegoż p. o wsparcie dla wnuczki Martyny Demczuk sieroty po nauczycielu.
1516. L. s. 1860. Posada Filip i inni siewcy w Pruchniku pow. Jarosław przez p. Czartoryskiego o subwencję na rozszerzenie rzemiosła siewskiego.
1517. L. s. 1861. Gmina Pobiecin pow. Jarosław przez tegoż p. o zapomogę z powodu nieurodzaju i gradobicia.
1518. L. s. 1862. Mieszkańcy przysiółka Czuczmany humniskie w pow. Kamioneckim przez p. Barwińskiego o wyłączenie ze związku gminy Wierzbian i utworzenie odrębnej gminy.
1519. L. s. 1863. Boguszowa Marya wdowa po nauczycielu ludowym w Krakowie przez p. Czecza o podwyższenie pensji wdowiej.
1520. L. s. 1864. Gmina Balice podróżne przez p. Abancourta o wyjednanie poboru surowicy ze źródła w Turzy wielkiej.
1521. L. s. 1865. Komitet ochronki pod zarządem ss. Służebniczek N. Maryi Panny w Peczeniżynie przez tegoż p. o zapomogę.
1522. L. s. 1866. Gmina Prokurawa pow. Kossów przez tegoż p. o pobór solanki ze źródła w Kosmaczu.
1523. L. s. 1867. Gmina Włodzimircze przez tegoż p. o regulację rzeki Świcy.
1524. L. s. 1868. Wydział powiatowy w Brodach przez tegoż p. o zmianę rozporządzenia w sprawie klasyfikacji koni.
1525. L. s. 1869. Wygoda Feliks emeryt. nauczyciel ludowy w Brzeżanach przez tegoż p. o policzenie lat służby nauczycielskiej od r. 1848—1888.
1526. L. s. 1870. Rusnaczyk Michał gospodarz w Moszczenicy niższej przez

tegoż p. z zażaleniem przeciw wyrokowi Sądu w Nowym Sączu, którym skazany został na 2 miesięczne więzienie.

1527. L. s. 1871. Krakowski oddział Towarzystwa pedagogicznego przez p. Jordana o subwencję na szkołę zręczności.
1528. L. s. 1872. Organiści i dyaki pow. Żydaczowskiego przez p. Abancourta o polepszenie bytu.
1529. L. s. 1873. Gmina Chorobrow pow. Sokal przez p. Okuniewskiego prze-

ciw ustawie budowlanej dla wsi i miasteczek.

1530. L. s. 1874. Gmina Grzebińce pow. Żółkiew przez tegoż p. jak wyżej.
1531. L. s. 1878. Senat Akademicki c. k. Uniwersytetu we Lwowie przez p. Kady'ego o subwencję dla powszechnych wykładów uniwersyteckich.
1532. L. s. 1879. Komitet opiekuńczy Zakładu wychowawczego w Łomnie pow. Turka przez p. Osuchowskiego o subwencję.

Wniesione po dzień 18. marca 1899.

1533. L. s. 1882. Bursa chrześcijańska w Brodach przez p. Salę o zapomogę.

1534. L. s. 1883. Trusz Iwan artysta malarz przez tegoż p. jak wyżej.

1535. L. s. 1884. Hajek Andrzej uczeń prywatnej szkoły śpiewu przez p. Bernadzikowskiego o subwencję na kształcenie się.

1536. L. s. 1885. Gminy Brzezówka, Zabrze, Suchy grunt, Małec, Radgoszcz i Wola Wadowska przez p. Bojkę o regulację rzeki Upust.

1537. L. s. 1886. Zakrzewska Kamilia w Jarosławiu przez tegoż p. o wsparcie.

1538. L. s. 1887. Gmina Prełuki pow. Sannok przez p. Milana o regulację rzeki Osławy.

1539. L. s. 1888. Gmina Jakubów powiat Dolina przez p. Niebyłowca przeciw ustawie budowlanej dla wsi i miasteczek.

1540. L. s. 1889. Rerzniate pow. Dolina przez tegoż p. jak wyżej.

1541. L. s. 1890. Gmina Perehińsko pow. Dolina przez tegoż p. jak wyżej.

1542. L. s. 1891. Zarząd głównego Towarzystwa pedagogicznego we Lwowie przez p. Małachowskiego w sprawie uregulowania nauki dopełniającej w szkołach ludowych.

1543. L. s. 1892. Ten sam przez tegoż p. a) o podwyższenie poborów nauczycielom zaliczonym do drugiej klasy płac, b) o przyznanie wyższego wynagrodzenia nauczycielom szkół Wydziałowych.

1544. L. s. 1893. Stowarzyszenie malarzy i lakierników we Lwowie przez tegoż p. o zaprowadzenie sądów przemysłowych.

1545. L. s. 1894. Robotnicy murarscy we Lwowie przez tegoż p. jak wyżej.

1546. L. s. 1895. Ci sami przez tegoż p. jak wyżej.

1547. L. s. 1896. Towarzysze ciesielscy we Lwowie przez tegoż p. jak wyżej.

1548. L. s. 1897. Robotnicy kamieniarscy we Lwowie przez tegoż p. jak wyżej.

1549. L. s. 1898. Malik Jan emerytowany droźnik w Krościenku przez p. Bednarskiego o podwyższenie emerytury.

1550. L. s. 1899. Fabryka maszyn i narzędzi rolniczych przedtem M. Dornwald w Przemyślu przez p. Żardckiego o pożyczkę 10.000 złr.
1551. L. s. 1900. Gmina miasta Olesko przez p. Schnella o budowę drogi z Oleska do Podhorzec.
1552. L. s. 1901. Organiści i dyaki powiat Pilzno przez p. Warzechę o polepszenie bytu.
1553. L. s. 1902. Organiści i dyacy pow. Żywiec przez p. Szweda jak wyżej.
1554. L. s. 1903. Gmina Poruczyn powiat Brzeżany przez p. Okuniewskiego przeciw. ustawie budowlanej dla wsi i miasteczek.
1555. L. s. 1904. Gmina Płuhów powiat Złoczów przez tegoż p. jak wyżej.
1556. L. s. 1909. Gmina Mników pow. Krakowskiego przez p. Paszkowskiego o przyjęcie kosztów utrzymania Dawida Grünera na fundusz krajowy.

Wniesione po dzień 20. marca 1899.

1557. L. s. 1925. Gmina Koszelów pow. Żółkiew przez p. Okuniewskiego przeciw ustawie budowlanej dla wsi i miasteczek.
1558. K. s. 1926. Gmina Studzianka pow. Kałusz przez tegoż p. jak wyżej.
1559. L. s. 1927. Gmina Załokieć powiat Drohobycz, przez tegoż p. jak wyżej.
1560. L. s. 1928. Gmina Korczyn powiat Sokal przez tegoż p. jak wyżej.
1561. L. s. 1929. Gmina Orów pow. Drohobycz przez tegoż p. jak wyżej.
1562. L. s. 1930. Gmina Bereźnica powiat Stryj przez tegoż p. jak wyżej.
1563. L. s. 1931. Gmina Spasów pow. Sokal przez tegoż p. jak wyżej.
1564. L. s. 1932. Gmina Sopotnik powiat Dobromil przez tegoż p. jak wyżej.
1565. L. s. 1933. Gmina Paportno powiat Dobromil przez tegoż p. jak wyżej.
1566. L. s. 1934. Gmina Krzyczka powiat Bohorodczany przez tegoż p. jak wyżej.
1567. L. s. 1935. Gmina Progi pow. Bohorodczany przez tegoż p. jak wyżej.
1568. L. s. 1936. Gmina Dorobów powiat Stanisławów przez tegoż p. jak wyżej.
1569. L. s. 1937. Sztogryn Julia, wdowa po nauczycielu lud. przez tegoż p. o podwyższenie pensyi wdowiej.
1570. L. s. 1938. Robotnicy w Krakowie przez p. Rottera o zaprowadzenie sądów przemysłowych.
1571. L. s. 1939. Kozłowski Franciszek i inni robotnicy w Krakowie przez tegoż p. jak wyżej.
1572. L. s. 1940. Sobowicz Józef i inni robotnicy w Krakowie przez tegoż p. jak wyżej.
1573. L. s. 1941. Susuł Jan i inni robotnicy w Krakowie przez tegoż p. jak wyżej.
1574. L. s. 1942. Gisser Markus i inni robotnicy w Krakowie przez tegoż p. jak wyżej.
1575. L. s. 1943. Kasperowski Franciszek i inni robotnicy w Krakowie przez tegoż p. jak wyżej.
1576. L. s. 1944. Serkowski Jan i inni robotnicy w Krakowie przez tegoż p. jak wyżej.

1577. L. s. 1945. Bacher Wiktor i inni robotnicy w Krauowie przez tegoż p. jak wyżej.
1578. L. s. 1946. Stowarzyszenie zawodowe robotników budowlanych w Krakowie przez tegoż p. jak wyżej
1579. L. s. 1947. To samo przez tegoż p. jak wyżej.
1580. L. s. 1948. Stowarzyszenie zawodowe robotników stolarskich przez tegoż p. jak wyżej.
1581. L. s. 1949. Stowarzyszenie zawodowe robotników cholewkarskich w Krakowie przez tegoż p. jak wyżej.
1582. L. s. 1950. Stowarzyszenie zawodowe robotników szewskich w Krakowie przez tegoż p. jak wyżej.
1583. L. s. 1951. Stowarzyszenie przemysłowe robotników malarskich w Krakowie przez tegoż p. jak wyżej.
1584. L. s. 1951. Stowarzyszenie zawodowe robotników malarskich w Krakowie przez tegoż p. jak wyżej.
1585. L. s. 1953. Stowarzyszenie przemysłowe robotników metalurgicznych w Krakowie przez tegoż p. jak wyżej.
1586. L. s. 1954. Towarzystwo pod nazwą przytulisko uczestników powstania z r. 1863 i 1864 w Krakowie przez p. Datę o subwencję.
1587. L. s. 1955. Organiści i dyacy pow. Jasielskiego przez tego p. o polepszenie bytu.
1588. L. s. 1956. Ci sami pow. Bialskiego przez p. Kramarczyka jak wyżej.
1589. L. s. 1957. Ci sami pow. Grodeckiego przez p. A. Brunickiego jak wyżej.
1590. L. s. 1958. Ci sami pow. Staromiejskiego przez p. Bielańskiego jak wyżej.
1591. L. s. 1959. Obmiński Tadeusz architekt i asystent politechniki we Lwowie przez p. Soleskiego o subwencję na uzupełnienie studyów przez wyjazd za granicę.
1592. L. s. 1960. Stowarzyszenie dwucentowych składek w Przemyśle przez p. Dworskiego o zapomogę.
1593. L. s. 1961. Stowarzyszenie rękodzielnicze „Gwiazda“ w Stanisławowie przez p. Romanowicza o zapomogę.
1594. L. s. 1962. Głowacki Stanisław we Lwowie przez p. Starzyńskiego o zasiłek na dalsze kształcenie się w muzyce.
1595. L. s. 1963. Przytulisko uczestników powstania z r. 1863. w Krakowie przez p. Szweda o subwencję.
1596. L. s. 1964. Gmina Huta obedyńska pow. Cieszanów przez p. J. Puzynę o zapomogę na wiosenne zasiewy.
1597. L. s. 1965. Wydział gal. Towarzystwa weterynarskiego we Lwowie przez p. Goldmana o przyznanie prawa wyboru dyplomowanym lekarzom weterynaryjnym bez względu na wysokość opłacanego podatku.
1598. L. s. 1966. Schwarz Jonas i towarzysze z Borysławia przez p. Ochrymowicza o interwencję w sprawie naruszenia ustawy górniczej przez starostwo górnicze w Krakowie.
1599. L. s. 1967. Komitet organistów i dyaków we Lwowie przez p. Hamoraka o polepszenie bytu.
1600. L. s. 1968. Gmina Jawornik ruski pow. Dobromil przez p. Okuniewskiego przeciw ustawie budowlanej dla wsi i miasteczek.
1601. L. s. 1969. Galicyjskie Towarzystwo Łowieckie przez p. Lubomirskiego o zmianę ustawy łowieckiej z dnia 5. marca 1897.

1602. L. s. 1970. Jawnik Kazimierz pro-
wizoryczny inżynier, — adjunkt Wy-

działu krajowego przez p. Michal-
skiego o „veniam studiorum“.

Wniesione po dzień 21. marca 1899.

1603. L. s. 1971. Gmnia Skole wieś przez
p. Okuniewskiego przeciw połączeniu
z gminą Skole miasto.

1604. L. s. 1972. Radni miasta Skole przez
tegoż p. jak wyżej.

1605. L. s. 1973. Gmina Wysocko wyżne
pow. Turka przeciw ust. budowlanej

1606. L. s. 1974. Waśniewska Marya we
Lwowie przez tegoż p. o subwencyę
na kształcenie się w spiewie.

1607. L. s. 1975. Stasička Otylia, wdowa
po nauczycielu ludowym w Chorze-
łowie przez tegoż p. o podwyższe-
nie pensyi wdowiej.

1608. L. s. 1976. Wydział pow. w Brze-
żanach przez tegoż p. o zmianę roz-
porządzenia w sprawie klasyfikacyi
koni.

1609. L. s. 1977. Wydział pow. w Zale-
szczykach przez tegoż p. o zmianę
systemu nauki w szkołach ludowych
wiejskich.

1610. L. s. 1978. Mieszkańcy przysiółka
Sajków ad Werbiż pow. Rudki przez
p. Nowakowskiego przeciw wyłącze-
niu tegoż przysiółka ze związku gminy
Werbiż.

1611. L. s. 1979. Mieszkańcy gminy Horo-
żanna mała pow. Rudki przez te-
goż p. przeciw połączeniu przysiół-
ka Sajków z gminą Horóžanna mała.

1612. L. s. 1980. Gmina Poręba spytkow-
ska i Uswica pow. Brzesko przez
p. Bernadzikowskiego o zapomogę
na budowę szkoły.

1613. L. s. 1981. Wodział pow. i zwierz-
chność gminna w Pilźnie przez p.

Weigla o objęcie linii kolejowej Dem-
bica-Jasło i Jasło-Konieczna progra-
mem kolei budować się mających.

1614. L. s. 1982. Zwierzchność gminna
miasteczka Muszyny przez p. Po-
toczka o besprocentową pożyczkę dla
pogorzalców w kwocie 28.800 zł.

1615 L. s. 1983 Müller Gustaw, właściciel
księgarni w Stryju przez p. Frucht-
manna o pożyczkę 4000 zł. z fun-
duszu przemysłowego.

1616. L. s. 1984. Gmina Kropiwnik pow.
Dobromil przez p. Okuniewskiego
przeciw ustawie budowlanej.

1617. L. s. 1985. Gmina Werbiż niżny
powiat Kołomyja przez tegoż p. jak
wyżej.

1618. L. s. 1986. Organiści i dyacy pow.
Kołomyjskiego przez tegoż p. o po-
lepszenie bytu.

1619. L. s. 1987. Gmina Hoszów pow. Do-
lina przez p. Niebyłowca o zapomogę
na dokończenie budowy szkoły.

1620. L. s. 1991. Organiści i dyacy całej
Galicyi przez p. Gorayskiego o ure-
gulowanie i wyznaczenie stałej pensyi.

1621. L. s. 1992. Gmina Huta nowa pow.
Buczacz przez p. Cieleckiego o za-
pomogę na dokończenie budowy
szkoły.

1622. L. s. 1993. Gmina Stochynie powiat
Staremiasto przez Bielanńskiego jak
wyżej.

1623. L. s. 1994. Gmina Pańkowce pow.
Brody przez p. Barwińskiego jak
wyżej.

1624. l. s. 2002. Rondewaldowa Eleonora,
wdowa po uonduktorze dróg krajo-

wych przez p. Koziebrodzkiego o zapomogę.

1625. L. s. 2004. Bielecki Edmund, konduktor drogowy przez p. Olpińskiego o darowanie pobranego stypendyum w czasie trwania 3-letniego kursu melioracyjnego.

1626. L. s. 2005. Gmina Zarównie i Zachwiejów pow. Mielec przez p. Sta-

dnickiego o zasiłek na budowę szkoły w Zarówniu.

1627. L. s. 2006. Zarząd szpitala zakładu sierót w Iwoniczu przez p. Trzecieckiego o subwencją.

1628. L. s. 2023. Zarząd Oddziału Tow. pedagogicznego w Jarosławiu przez d. Czartoryskiego o podwyższenie płac nauczycielom szkół ludowych i wydziałowych.

Wniesione po dzień 22. marca 1899.

1629. L. s. 2030. Towarzystwo chrześcijańskich rzemieślników „Gwiazda“ w Brodach przez p. Salę o zapomogę.

1630. L. s. 2031. Gmina Perwiatycze pow. Sokal przez p. Okuniewskiego przeciw ustawie budowlanej dla wsi i miasteczek.

1631. L. s. 2032. Gmina Cebrow pow. Tarnopol przez tegoż p. jak wyżej.

1632. L. s. 2033. Gmina Czerniejów pow. Tarnopol przez tegoż p. jak wyżej.

1633. L. s. 2034. Gmina Panasówka przez p. Ostapczuka jak wyżej.

1634. L. s. 2035. Gmina Sieniawa pow. Zbaraż przez tegoż p. jak wyżej.

1635. L. s. 2036. Gmina Michałków powiat Borszczów p. p. Okuniewskiego jak wyżej.

1636. L. s. 2037. Gmina Puznik pow. Tlumacz przez tegoż p. jak wyżej.

1637. L. s. 2038. Gmina Uście pow. Śniatyn przez tegoż p. jak wyżej.

1638. L. s. 2039. Gmina Pnckowice pow. Przemyśl przez tegoż p. jak wyżej.

1039. L. s. 1640. Gmina Tułowa pow. Śniatyn przez tegoż p. jak wyżej.

1640. L. s. 2041. Gmina Zawale pow. Śniatyn przez tegoż p. jak wyżej.

1641. L. s. 2042. Gmina Torki pow. Przemyśl przez tegoż p. jak wyżej.

1642. L. s. 2043. Gmina Żuków pow. Horodenka przez tegoż p. jak wyżej.

1643. L. s. 2044. Gmina Harasysów pow. Horodenka przez tegoż p. jak wyżej.

1644. L. s. 2045. Gmina Knihinin powiat Stanisławów przez tegoż p. jak wyżej.

1645. L. s. 2046. Gmina Kruheli wielki pow. Przemyśl przez tegoż p. jak wyżej.

1646. L. s. 2047. Gmina Borszewice pow. Przemyśl przez tegoż p. jak wyżej.

1647. L. s. 2048. Gmina Śliwnica powiat Przemyśl przez tegoż p. jak wyżej.

1648. L. s. 2049. Gmina Krasice pow. Przemyśl przez tegoż p. jak wyżej.

1649. L. s. 2050. Gmina Stroniewice powiat Przemyśl przez tegoż p. jak wyżej.

1650. L. s. 2051. Gmina Maćkowice pow. Przemyśl przez tegoż p. jak wyżej.

1651. L. s. 2052. Gmina Kuhujów powiat Rudki przez tegoż p. jak wyżej.

1652. L. s. 2053. Gmina Honiatycze pow. Rudki przez tegoż p. jak wyżej.

1653. L. s. 2054. Heksel Mikołaj i tow. w Drohobyczu przez tegoż p. o zaprowadzenie sądów przemysłowych.

1654. L. s. 2055. Stowarzyszenie robotnicze „Siła“ w Drohobyczu przez tegoż p. jak wyżej.
1655. L. s. 2056. Zgromadzenie robotników i przemysłowców w Drohobyczu przez tegoż p. jak wyżej.
1656. L. s. 2057. Robotnicy izraeliccy w Drohobyczu przez tegoż p. jak wyżej.
1657. L. s. 2058. Wydział stow. robotników „Braterstwo“ w Drohobyczu przez tegoż p. jak wyżej.
1658. L. s. 2059. Członkowie stowarzyszenia robotniczego „Brüderlichkeit“ w Przemyśle przez tego p. jak wyżej.
1659. L. s. 2060. Wydział stowarzyszenia robotników „Brüderlichkeit“ w Przemyśle przez tegoż p. jak wyżej.
1660. L. s. 2061. Wydział stow. zawodowego i zapomogowego robotników piekarskich w Przemyśle przez tegoż p. jak wyżej.
1661. L. s. 2062. Członkowie tegoż stowarzyszenia przez tegoż p. jak wyżej.
1662. L. s. 2063. Członkowie stowarzyszenia robotniczego „Siła“ w Przemyśle przez tegoż p. jak wyżej.
1663. L. s. 2064. Wydział tegoż stowarzyszenia przez tegoż p. jak wyżej.
1664. L. s. 2065. Członkowie stowarzyszenia zawodowego i zapomogowego robotników dziennych w Przemyśle przez tegoż p. jak wyżej.
1665. L. s. 2066. Wydział tegoż stowarzyszenia przez tegoż p. jak wyżej.
1666. L. s. 2067. Wydział stowarzyszenia zawodowego i zapomogowego pomocników handlowych w Przemyśle przez tegoż p. jak wyżej.
1667. L. s. 2068. Członkowie tegoż stowarzyszenia przez tegoż p. jak wyżej.
1668. L. s. 2069. Zgromadzenie ludowe robotników w Przemyśle przez tegoż p. jak wyżej.
1669. L. s. 2070. Członkowie stowarzyszenia zawodowego robotników budowlanych w Przemyśle przez tegoż p. jak wyżej.
1670. L. s. 2071. Wydział tegoż stowarzyszenia przez tegoż p. jak wyżej.
1671. L. s. 2072. Wydział stowarzyszenia zawod. i zapomog. robotników stolarskich w Przemyśle przez tegoż p. jak wyżej.
1672. L. s. 2073. Członkowie tegoż stowarzyszenia przez tegoż p. jak wyżej.
1673. L. s. 2074. Wydział filii galic. stowarz. drukarzy „Ognisko“ w Przemyśle przez tegoż p. jak wyżej.
1674. L. s. 2075. Członkowie tejże filii j. w.
1675. L. s. 2086. Gmina Roztoczki powiat Dolina przez p. Niebyłowca o budowę szkoły tamże.
1676. L. s. 2087. Gmina Kalna pow. Dolina przez tegoż p. o zasiłek na budowę mostu na rzece Świcy w Kniaziołuce.
1377. L. s. 2088. Gmina Roztoczki powiat Dolina przez tegoż p. o pobór surowicy ze źródła w Bolechowcu lub w Dolinie.
1678. L. s. 2089. Gmina Kupienin powiat Dąbrowa przez p. Bojkę o zniesienie prestacji szkolnej na płacę nauczyciela.
1679. L. s. 2090. Gmina Wielopole moszczeńskie powiat Dąbrowa przez tegoż p. o zapomogę z powodu grabieżnictwa.
1680. L. s. 2091. Gmina Jaworzno przez p. A. Potockiego o dogodniejsze połączenie z koleją lokalną Piła - Jaworzno.
1681. L. s. 2092. Przybyłowa Magdalena emer. akuszerka szpitala św. Łazarza

rza w Krakowie przez tegoż p. o podwyższenie emerytury.

1682. L. s. 2092. Komitet cerkiewny i parafianie gr. kat. probostwa w Krakowie przez p. Czechowicza o stałą subwencję na utrzymanie chóru przy cerkwi św. Norberta.

1683 L. s. 2094. Passakas - Feliński Felicyan, dyrektor teatru prow. w Tarnopolu przez p. Dworskiego o subwencję.

1684. L. s. 2095. Kański Walenty, nauczyciel ludowy w Zaborowiu przez p. Bernadzikowskiego o policzenie lat służby.

1685. L. s. 2096. Gmina miasta Myślenice przez p. Średniawskiego o uwolnienie od dodatkowej opłaty na utrzymanie nauczycieli.

1686. L. s. 2097. Organiści i dyaki pow. Nowy Sącz przez p. Potoczka o polepszenie bytu.

1687. L. s. 2098. Gmina Budków powiat Bóbrka przez p. W. Niezabitowskiego o niżenie dodatku na utrzymanie nauczyciela.

1688. K. s. 2099. Gmina miasta Mikołajowa nad Dniestrem przez p. Winniczuka o

uwolnienie od płacenia zaległych prestaty szkolnych.

1689. L. s. 2100. Kostek Ignacy b. nauczyciel ludowy przez p. Barwińskiego o przyznanie emerytury.

1690. L. s. 2101. Gmina Wola Ottańska powiat Mielec przez p. Krempę o dokończenie regulacji Starego Brnia.

1691. L. s. 2105. Wydział Tow. „Bursy im. Tad. Kościuszki“ w Złoczowie przez p. Schnella o subwencję.

1692. L. s. 2106. Szczudłowska Franciszka z Crzanowa przez p. Małachowskiego o umieszczenie opuszczonego dziecka w jrdnym z zakładów krajowych dla sierót.

1693. L. s. 2107. Furmani dorożkarscy we Lwowie przez tegoż p. o zaprowadzenie sądów przemysłowych we Lwowie.

1694. L. s. 2108. Gmina Osiek pow. Jasło przez p. Kramarczyka o przyjęcie kosztów utrzymania Katarzyny Buczynskiej na fundusz kraj.

1695. L. s. 2109. Gmina Nadbrzezie i Ostrówek pow. Tarnobrzeg przez p. St. Tarnowskiego o zasiłek na rozszerzenie i urządzenie nowej szkoły w Nadbrzeziu.

Wniesione po dzień 23. marca 1899.

1696. L. s. 2118. Siostry Miłosierdzia w Przeworsku przez p. Lubomirskiego o zapomogę na restaurację kaplicy szpitalnej.

1697. L. s. 2119. Wydział powiatowy w Śniatynie przez p. Krzysztofowicza o zmianę rozporządzenia w sprawie klasyfikacji koni.

1698. L. s. 2120. Gmina Borzęcin przez p. Bernadzikowskiego o budowę szkoły.

1699. L. s. 2121. Gmina Laszki murowane pow. Stare miasto przez p. Oku-

niewskiego o założenie ruskiego gimnazyum w Samborze.

1700. L. s. 2122. Gmina Dobrohostów przez tegoż p. j. w.

1701. L. s. 2123. Mieszkańcy miasta Sambor przez tegoż p. j. w.

1702. L. s. 2124. Gmina Czerchowa pow. Sambor przez tegoż p. j. w.

1703. L. s. 2125. Gmina Dorożów przez tegoż p. j. w.

1704. L. s. 2126. Gmina Lisznia powiat Drohobycz przez tegoż p. jak wyżej
1705. L. s. 2127. Gmina Czople przez tegoż p. jak wyżej.
1706. L. s. 2128. Gmina Nagujowice przez tegoż p. jak wyżej.
1707. L. s. 2129. Gmina Łopuszanka pow. Stare miasto przez tegoż p. jak wyżej.
1708. L. s. 2130. Gmina Propiwnik nowy przez tegoż p. jak wyżej.
1709. L. s. 2131. Gmina Prusy przez tegoż p. jak wyżej.
1710. L. s. 2132. Gmina Gwoździec powiat Turka przez tegoż p. jak wyżej.
1711. L. s. 2133. Gmina Bilicz przez tegoż p. jak wyżej.
1712. L. s. 2134. Zwierzchność gminna w Biliczu przez tegoż p. jak wyżej.
1713. L. s. 2135. Gmina Załokiec przez tegoż p. jak wyżej.
1714. L. s. 2136. Gmina Roniów powiat Drohobycz przez tegoż p. jak wyżej.
1715. L. s. 2137. Gmina Kliko-Jakimczyce przez tegoż p. jak wyżej.
1716. L. s. 2138. Gmina Surzyca przez tegoż p. jak wyżej.
1717. L. s. 2139. Gmina Wacowice przez tegoż p. jak wyżej.
1718. L. s. 2140. Gmina Bilina Wielka przez tegoż p. jak wyżej.
1719. L. s. 2141. Gmina Świdnik powiat Turka przez tegoż p. jak wyżej.
1720. L. s. 2142. Mieszkańcy gminy Opaka przez tegoż p. jak wyżej.
1721. L. s. 2143. Gmina Brzegi przez tegoż p. jak wyżej.
1722. L. s. 2144. Gmina Nodrycz przez tegoż p. jak wyżej.
1723. L. s. 2145. Gmina Popiele przez tegoż p. jak wyżej.
1724. L. s. 2146. Gmina Torganowice przez tegoż p. jak wyżej.
1725. L. s. 2147. Gmina Topolnica przez tegoż p. jak wyżej.
1726. L. s. 2148. Gmina Czukiew przez tegoż p. jak wyżej.
1727. L. s. 2149. Gmina Uniatycze przez tegoż p. jak wyżej.
1728. L. s. 2150. Gmina Pianowice przez tegoż p. jak wyżej.
1729. L. s. 2151. Gmina Starasól przez tegoż p. jak wyżej.
1730. L. s. 2152. Gmina Dalawa przez tegoż p. jak wyżej.
1731. L. s. 2153. Gmina Staremiasto przez tegoż p. jak wyżej.
1732. L. s. 2154. Gmina Waniowice przez tegoż p. jak wyżej.
1733. L. s. 2155. Gmina Jawora przez tegoż p. jak wyżej.
1734. L. s. 2156. Gmina Borysław przez tegoż p. jak wyżej.
1735. L. s. 2157. Gmina Bołchowce przez tegoż p. jak wyżej.
1736. L. s. 2158. Czytelnia w Liszni powiat Drohobycz przez tegoż p. jak wyżej,
1737. L. s. 2159. Gmina Lisznia powiat Drohobycz przez tegoż p. jak wyżej.
1738. L. s. 2160. Gmina Monasterz przez tegoż p. jak wyżej.
1739. L. s. 2161. Czapran Marcin, nauczyciel w Piasecznej przez tegoż p. o zapomogę.
1740. L. s. 2163. Robotnicy tarnowscy przez p. Rottera o zaprowadzenie sądów przemysłowych.

1741. L. s. 2164. Ci sami przez tegoż p. jak wyżej.
1742. L. s. 2165. Gmina Fajelówka przez p. Milana o zasiłek na dokończenie budowy szkoły.
1743. L. s. 2166. Bojuka Anna, wdowa z Komańczy powiat Sanok przez tegoż p. o zapomogę na budowę domu zgorzałego wskutek uderzenia piorunu.
1744. L. s. 2167. Gmina Rynia ruda przez p. Krempę o zezwolenie na przeistoczenie wyciętego lasu w gminie Bratucicach ad Cerkiew na pastwiska i łąki.
1745. L. s. 2168. Gminy Komorów, Chadykówka powiat Kolbuszowa przez tegoż p. o zezwolenie na utworzenie z parcel wyciętego lasu w majątności „Geldzählerówka“ pastwisk i łąki.
1746. L. s. 2169. Zwierzchność gminy miasta Olesko przez p. Gnoińskiego w sprawie kreowania okręgu sanitarnego z siedzibą lekarza w Olesku.
1747. L. s. 2170. Gmina Różanka z przysiółkiem Ignacówka powiat Żółkiew przez p. Starzyńskiego o niższenie prestacyi szkolnej.
1748. L. s. 2171. Gminy powiat Pilzno przez p. Warzechę o zaprowadzenie monopolu wódeczanego.
1749. L. s. 2172. Komitet parafialny gr. kat. cerkwi w Łukowem powiat Lisko przez p. Hamoraka o zapomogę na restauracyę cerkwi.
1750. L. s. 2173. Niemiłowicz Marya Helena uczennica III. roku prywat. Seminarjum nauczycielskiego Zofii Strzałkowskiej przez p. Pilata o zapomogę.
1751. L. s. 2174. Nalawska Józefa, wdowa po sekretarzu gminnym w Starem mieście przez p. Kramarczyka o przyznanie pensyi wdowiej.
1752. L. s. 2175. Ostrowercha Marya, wdowa po nauczycielu w Sokalu przez p. Kraińskiego o przedłużenie zasiłku na wychowanie córki Maryi.
1753. L. s. 2177. Gmina m. Myślenice p. p. Sredniawskiego o budowę kolei z Radziszowa przez Myślenice do Mszany dolnej.
1754. L. s. 2178. Kuratorya bursy św. Kazimierza w Tarnowie przez p. Vayhingera o subwencyę.
1755. L. s. 2179. Mieszkańcy m. Stryja przez p. Soleskiego o utworzenie szkoły wydziałowej żeńskiej.
1756. L. s. 2180. Bilaska Leokadya, wdowa po zarządcy szpitala w Zaleszczykach przez p. Chamca o pensyę wdowią.
1757. L. s. 2181. Stowarzyszenie zawodowe pomocników handlowych w Krakowie przez p. Rottera o zaprowadzenie sądów przemysłowych.

Wniesione po dzień 24. marca 1899.

1758. L. s. 2197. Delegaci gminy Łodyna i przysiółka Maćkewa wola pow. Lisko przez p. Milana o wyjednanie zasiłku z funduszów państwowych dla dotkniętych gradobiciem.
1759. L. s. 2198. Gmina Iwanowce pow. Kołomyja przez p. Okuniewskiego przeciw ustawie budowlanej dla wsi i miasteczek.
1760. L. s. 2199. Gmina Grochowce pow. Przemyśl przez tegoż p. jak wyżej.
1761. L. s. 2200. Ta sama Gmina przez tegoż p. jak wyżej.
1762. L. s. 2201. Gmina Zrotowice pow. Przemyśl przez tegoż p. jak wyżej.
1763. L. s. 2202. Gmina Niegowce pow. Kałusz przez tegoż p. jak wyżej.

1764. L. s. 2203. Gmina Mszaniec pow. Staremiasto przez tegoż p. o utworzenie ruskiego gimnazjum w Samborze.
1765. L. s. 2204. Chochółów pow. Nowy Targ przez p. o przyjęcie kosztów leczenia Jakóba Pasiorki na fundusz krajowy.
1766. L. s. 2205. Straż ochotnicza pożarna w Mielcu przez p. Reya o subwencję na budowę strażnicy.
1767. L. s. 2206. Towarzystwo Tatrzańskie w Krakowie przez p. Bilińskiego o subwencję.
1768. L. s. 2207. Drozdowski Karol komisarz rządowy gminy Miłówka pow. Żywiec przez p. Szweda o budowę szkoły tamże,
1769. L. s. 2208. Gmina miasta Wadowie przez p. Stylę o odpisanie zaległej prestacyi szkolnej w kwocie 1080 zł. 83 ct.
1770. L. s. 2209. Gminy powiatu Nowotarskiego przez p. Bednarskiego o utworzenie gimnazjum w Nowym Targu.
1771. L. s. 2212. Gmina Łupsza powiat Żydaczów przez p. Abaucourta o uregulowanie służebności lasowej w tej gminie.
1772. L. s. 2213. Robotnicy garbarscy w Stanisławowie przez p. Bilińskiego o zaprowadzenie sądów przemysłowych.
1773. L. s. 2214. Stowarzyszenie garbarzy „Jedność“ w Stanisławowie przez tegoż p. jak wyżej.
1774. L. s. 2215. Stowarzyszenie stolarzy „Zgoda“ w Stanisławowie przez tegoż p. jak wyżej.
1775. L. s. 2216. Robotnicy stolarscy w Stanisławowie przez tegoż p. jak wyżej.
1776. L. s. 2217. Stowarzyszenie krawców „Równość“ w Stanisławowie przez tegoż p. jak wyżej.
1777. L. s. 2218. Robotnicy krawieccy w Stanisławowie przez tegoż p. jak wyżej.
1778. L. s. 2219. Stowarzyszenie piekarzy w Stanisławowie przez tegoż p. jak wyżej.
1779. L. s. 2220. Robotnicy piekarscy w Stanisławowie przez tegoż p. jak wyżej.
1780. L. s. 2221. Stowarzyszenie robotników budowlanych „Ogniwo“ w Stanisławowie przez tegoż p. jak wyżej.
1781. L. s. 2222. Robotnicy budowlani w Stanisławowie przez tegoż p. jak wyżej.
1782. L. s. 2223. Stowarzyszenie robotnicze „Siła“ w Stanisławowie przez tegoż p. jak wyżej.
1783. L. s. 2224. Stowarzyszenie robotnicze „Brüderlichkeit“ w Stanisławowie przez tegoż p. jak wyżej.
1784. L. 2231. Adler Józef emerytowany nauczyciel w Żywcu przez p. Wereszczyńskiego o podwyższenie emerytury.

Wniesione po dzień 27. marca 1899.

1785. L. s. 2235. Benedyktowicz Ludomir w Krakowie przez p. Weigla o wsparcie.
1786. L. s. 2236. Wydział galic. Towarzystwa we Lwowie przez p. Czartoryskiego o wydanie ustawy krajowej dla zapobieżenia parcelacyi lasów dworskich.
1787. L. s. 2237. Gmina miasteczka Delatyna przez p. Mandyczewskiego

- o regulację lewego brzegu rzeki Prut pod Delatynem.
1788. L. s. 2238. Mieszkańcy gminy Peim pow. Myślenice przez p. Średniawskiego o regulację rzeki Raby.
1789. L. s. 2239. Gminy Podobin, Niedźwiedz, Konina i Poręmba wielka pow. Limanowa przez p. Wodzickiego o ukrajowanie drogi z Poremby wielkiej do Mszany dolnej.
1790. L. s. 2240. Zgromadzenie ślusarzy, rusznikarzy, nożowników, i t. d. we Lwowie przez p. Małachowskiego o zaprowadzenie sądów przemysłowych.
1791. L. s. 2241. Mazurkiewicz Teodor i inni technicy przez p. Okuniewskiego o wzbronienie funkcyonaryuszom dróg krajowych przyjmowania ubocznych stałych posad.
1792. L. s. 2242. Wyborczynie z miasta Krakowa przez p. Rottera o przyznanie kobietom prawa głosowania osobistego.
1793. L. s. 2243. Gmina Przedmieście Dynowskie pow. Brzozów przez p. Zdzisława Skrzyńskiego o pozostawienie w dotychczasowym związku gminy 37 posiadłości wydzielić się mających.
1794. L. s. 2245. Nowińska Marya była artystka sceny lwowskiej przez p. Lu-
- bomirskiego o zasiłek na kształcenie córki.
1795. L. s. 2246. Gmina Makowisko pow. Jarosław przez p. Czyrtoryskiego o zapomogę z powodu gradobicia.
1796. L. s. 2247. Gmina Lubieniec nowy pow. Cieszanów przez p. Okuniewskiego przeciw ustawie budowlanej dla wsi i miasteczek.
1797. L. s. 2250. Gmina m. Alwerni pow. Chrzanów przez p. A. Potockiego o utworzenie c. k. Sądu powiatowego tamże.
1798. L. s. 2251. Towarzystwo właścicieli realności we Lwowie przez p. Michalskiego o uwolnienie od dodatku krajowego do 10% opustu przyznanego przez skarb państwa w podatku gruntowym i w podatku od budynków.
1799. L. s. 2252. Gmina Ruda Rysie przez p. Bernadzikowskiego o zasiłek na budowę szkoły.
1800. L. s. 2253. Gmina Pojawie powiat Brzesko przez tegoż p. o zapomogę z powodu gradobicia.
1801. L. s. 2254. Gmina Izbiska pow. Mielec przez p. Krempe o subwencję na spłatę zaległych rat regulacyi Nowego Brnia.

Wniesione po dzień 28 marca 1899.

1802. L. s. 2258. Gmina Mokrzan pow. Sambor przez p. Ostapczuka o założenie ruskiego gimnazjum w Samborze.
1803. L. s. 2259. Gmina Horodyszcze przez tegoż p. jak wyżej.
1804. L. s. 2260. Gmina Porzecze pow. Rudki przez tegoż p. jak wyżej.
1805. L. s. 2261. Gmina Stupnica przez tegoż p. jak wyżej.
1806. L. s. 2262. Gmina Olszanik przez tegoż p. jak wyżej.
1807. L. s. 2263. Gmina Smolna przez tegoż p. wyżej.
1808. L. s. 2264. Gmina Kawsko przez tegoż p. jak wyżej.
1809. L. s. 2265. Gmina Mystkowiec przez tegoż p. jak wyżej.
1810. L. s. 2266. Gmina Gaje niżne przez tegoż p. jak wyżej.

1811. L. s. 2267. Gmina Podbuż przez tegoż p. jak wyżej. 1812. L. s. 2268. Gmina Tyniów przez tegoż p. jak wyżej. 1813. L. s. 2269. Gmina Wysocko przez tegoż pośła jak wyżej. 1814. L. s. 2270. Gmina Hruszów przez tegoż p. jak wyżej. 1815. L. s. 2271. Gmina Wróblowice przez tegoż p. jak wyżej. 1816. L. s. 2272. Gmina Stepnik przez tegoż p. jak wyżej. 1817. L. s. 2273. Gmina Ropczyce przez tegoż p. jak wyżej. 1818. L. s. 2274. Gmina Uliczno przez tegoż p. jak wyżej. 1819. L. s. 2275. Gmina Strażewice przez tegoż p. jak wyżej. 1820. L. s. 2276. Gmina Horbacze przez tegoż p. jak wyżej, 1821. L. s. 2277. Gmina Łąka pow. Sambor, przez tegoż p. jak wyżej. 1822. L. s. 2278. Gmina Gromno przez tegoż p. jak wyżej. 1823. L. s. 2279. Gmina Wojutyce przez tegoż p. jak wyżej. 1824. L. s. 2280. Gmina Krasne powiat Turka przez tegoż p. jak wyżej. 1825. L. s. 2281. Gmina Babnia pow. Sambor przez p. Nowakowskiego jak wyżej. 1826. L. s. 2282. Gmina Schodnica przez tegoż p. jak wyżej. 1827. L. s. 2283. Gmina Wola kobyłańska przez tegoż p. jak wyżej. 1828. L. s. 2284. Gmina Włoszanka Wielka przez tegoż p. jak wyżej. 1829. L. s. 2285. Gmina Gałówka przez tegoż p. jak wyżej. 1830. L. s. 2286. Gmina Byków przez tegoż p. jak wyżej.	1831. L. s. 2287. Gmina Wołoszynowa przez tegoż p. jak wyżej. 1832. L. s. 2288. Gmina Horożanna mała przez tegoż p. jak wyżej. 1833. L. s. 2289. Gmina Rybnik przez tegoż p. jak wyżej. 1834. L. s. 2290. Gmina Łużek górny przez tegoż p. jak wyżej. 1835. L. s. 2291. Gmina Zawadka przez tegoż p. jak wyżej. 1836. L. s. 2292. Gmina Dublany przez tegoż p. jak wyżej. 1837. L. s. 2293. Gmina Rossochy przez tegoż p. jak wyżej. 1838. L. s. 1294. Gmina Łowczyce przez tegoż p. jak wyżej. 1839. L. s. 2295. Gmina Rossochacze przez tegoż p. jak wyżej. 1840. L. s. 2296. Gmina Humieniec przez tegoż p. jak wyżej. 1841. L. s. 2297. Gmina Terszów przez tegoż p. jak wyżej. 1842. L. s. 2298. Gmina Tatary przez tegoż p. j. w. 1843. L. s. 2299. Gmina Sielec przez tegoż p. j. w. 1844. L. s. 2300. Gmina Turczynowice p. tegoż p. j. w. 1845. L. s. 2301. Gmina Strzelbice przez tegoż p. j. w. 1846. L. s. 2302. Gmina Wołoszcza przez tegoż p. j. w. 1847. L. s. 2303. Gmina Posada fűlsztyńska i Gradowice przez tegoż p. j. w. 1848. L. s. 2304. Gmina Kulczyce szlach. i Kulczyce rustykalne przez tegoż p. j. w. 1849. L. s. 2305. Gmina Komarniki przez p. Okuniewskiego j. w.

1850. L. s. 2306. Gmina Hordynia szlachecka, Hordynia rustykalna, Siekierczyce i Kornalowice przez tegoż p. j. w.
1851. L. s. 2307. Gmina Przewoziec pow. Kałusz przez tegoż p. przeciw ustawie budowlanej dla wsi i miasteczek.
1852. L. s. 2308. Jacewiuk Piotr, emerytowany nauczyciel ludowy w Monastersku przez tegoż p. o zapomogę.
1853. L. s. 2309. Ten sam przez tegoż p. o przywrócenie go do czynnej służby.
1854. L. s. 2310. Czytelnia ludowa w Krościńku niżnem powiat Krosno przez p. Milana w sprawie dzielenia gruntów.
1855. L. 2311. Ta sama czytelnia ludowa przez tegoż p. o zaprowadzenie monopolu wódczanego.
1856. L. s. 2312. Gmina Siedlec powiat Tarnów przez p. Bojkę w sprawie dzielenia gruntów.
1857. L. s. 2313. Gmina Piaski pod Krakowem przez tegoż p. o wydzielenie ze związku gminy Grzegorzów i utworzenie z niej samoistnej gminy.
1858. L. s. 2314. Gmina Suchorów powiat Jarosław przez p. Czartoryskiego o zapomogę na zasiewy wiosenne.
1859. L. s. 2315. Gmina Koniaczów pow. Jarosław przez tegoż p. jak wyżej.
1860. L. s. 2316. Towarzystwo muzyczne przez p. Dworskiego o subwencję na utrzymanie szkoły muzycznej.
1861. L. s. 2317. Maruniewicz Filipina wdowa po nauczycielu ludowym p. p. Michalskiego o podwyższenie pensyi wdowiej.
1862. L. s. 2318. Gmina Dolnia powiat Sannok przez p. Małachowskiego o przyjęcie kosztów utrzymania Józefa Swierzowica na fundusz krajowy.
1863. L. s. 2319. Komitet parafialny w Tarnawie wyżnej powiat Turka przez p. Osuchowskiego o zapomogę na budowę cerkwi.
1864. L. s. 2320. Turzańska Marya, była stypendystka Wydziału krajowego przez p. Brykczyńskiego o subwencję na założenie szkoły śpiewu i muzyki we Lwowie.
1865. L. 2321. Komitet cerkiewny w Kolińkach powiat Horodenka przez p. Okuniewskiego o zapomogę na dokończenie budowy cerkwi.
1866. L. s. 2337. Sobol Paweł, włościanin z Demni powiatu żydaczowskiego p. p. Ochrymowicza o unieważnienie wyroku c. k. Ministerstwa.

Protokół

1. posiedzenia, 4. sesyi, VII. peryodu Sejmu galicyjskiego z dnia 28. grudnia 1898 r.

Początek o godzinie 11-tej minut 30. przed południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy J. E. Stanisław hr. Badeni.

Obecných posłów 128.

Ze strony Rządu: J. E. Namiestnik Leon hr. Piniński.

Marszałek zawiadamia Izbę, iż Najwyższem postanowieniem z dnia 17. grudnia 1898, zwołany został Sejm galicyjski na dzień dzisiejszy do Lwowa, a skonstatowawszy dostateczną do rozpoczęcia obrad ilość posłów obecnych, otwiera pierwsze posiedzenie IV. sesyi, VII. peryodu.

Na prowizorycznych sekretarzy zaprasza Marszałek posłów: Stanisława Niezabitowskiego, Urbańskiego, Karatnickiego i Andrzeja Potockiego.

Przed zagajeniem sesyi Marszałek imieniem kraju składa hołd pamięci Najjaśniejszej Cesarzowej Elżbiety i wyraża głęboki żal z powodu Jej zgonu w następujących słowach:

„Zanim zagaję sesyę sejmową, jakże nie wspomnieć, że dziś zbieramy się po raz pierwszy od czasu, gdy Bóg dotknął strasznem nieszczęściem (posłowie powstają

ze swych miejsc) naszego Najmiłościwszego Cesarza i Króla, pogrążył w żałobie Dom Jego, a wraz z Nim i wszystkie ludy Austrii.

Jak w pierwszej chwili po tym strasznym wypadku, tak i dziś w sercach naszych tkwią głęboko te same uczucia. Przechowujemy wiernie pamięć przedwcześnie zmarłej Cesarzowej i Królowej, żywimy najgorętsze współczucie dla Cesarza i Króla naszego, a ogarnia nas oburzenie i wstręt przed niehumaną i okrutnie dokonaną zbrodnią!

Opłakujemy stratę Tej, która była Opiekunką cierpiących, Orędowniczką wszystkiego, co dobre i szlachetne. Jej życie pełne było myśli o drugich i chęci czynienia im dobrze, a była nie tylko najwierniejszą Towarzyszką naszego Cesarza i Króla, ale osłoda Jego życia, szczęściem w nieszczęściu, a pociechą w najtrudniejszych i najboleśniejszych chwilach.

Ponad uczuciem żalu własnego góruje myśl o Tym, którego Bóg tak srogo dotknął i chęć czynienia tego, co Mu choć najlżejszą ulgę w cierpieniach przynieść mogło.

A tak jak w rodzinie po stracie ukochanej osoby, ci co pozostali, garną się jeszcze bardziej do siebie, jak gdyby strata,

którą wspólnie ponieśli, była nowym ściślejszym węzłem łączącym ich, tak też i my pragniemy dziś bardziej jeszcze otoczyć miłością i przywiązaniem naszego Cesarza i Króla w nadziei, że Mu choć małą ulgę przynieść zdołamy i pewni, że działamy po myśli Tej, której stratę opłakujemy i której pamięć wiernie czcić chcemy.

Wydział krajowy złożył już w odpowiedniej chwili u stóp Tronu imieniem kraju wyrazy najgłębszego współczucia, a dziś niech protokoły naszych obrad będą tych uczuć powtórzeniem". (Posłowie zajmują napowrót swe miejsca).

Marszałek przemawia następnie zagajając sesję i kończy okrzykiem na cześć Najjaśniejszego Pana, który to okrzyk Izba trzykrotnie powtarza.

Następnie J. E. p. Namiestnik odczytuje w języku polskim i ruskim orędzie Cesarskie jako odpowiedź na adres do Tronu uchwalony przez Sejm.

Orędzie Cesarskie brzmi:

Do Sejmu krajowego
Mojego królestwa Galicyi i Lodomeryi.

Z powodu nadejścia pięćdziesiątej rocznicy Mojego na tron wstąpienia, Sejm krajowy Mojego ukochanego królestwa Galicyi i Lodomeryi postanowił wysłać deputację dla złożenia Mi hołdu w imieniu reprezentacyi kraju i uroczystego wynurzenia Mi w adresie życzeń, które z okoliczności tego ważnego dnia wzniesła wierność i czułość dla Mnie i dla Mojej rodziny, miłość ku ściślejszej ojczyźnie i troska o dobro monarchii.

Z powodu głębokiej żałoby, w jakiej Mnie i Moją rodzinę pogrążył zgon Mojej teraz w Bogu spoczywającej Małżonki Najjaśniejszej Cesarzowej i Królowej Elżbiety, przybycie deputacyi na mój dwór musiało być zaniechane.

Jednakowoż rad przyjmuję do wiadomości hołd Sejmu krajowego i składam mu za ten objaw lojalny moje cesarskie podziękowanie.

Wiadomo Mi, że wyrażona w nim wierność dla dynastyi odpowiada uczuciom ludności reprezentowanej w Sejmie krajowym, i że obejmuje w sobie niezłomne obstawanie przy związku monarchii, który opatrzość boska w ciągu wielowiekowego, przesławnego, historycznego rozwoju trwale i mocno spoiła.

W zmiennej kolei losów Mojego pięćdziesięcioletniego panowania znajdowałem w wypróbowanej ofiarności i poświęceniu się Moich wiernych ludów bezpieczną tronu podporę. Cokolwiek przyszłość kryje w swoim łonie, ich wierność jest niezawodną rękojmą nieuszczerplonego trwania potęgi i powagi państwa.

Kultura duchowa i materyalna, oparta na poręczonych ustawami zasadniczymi państwa prawach części poszczególnych i równouprawnieniu ludów, wzrosła wszędzie pomyślnie.

Niezbędnej do ciągłego postępu ogółu, troskliwej pieczy o dobro poszczególnych części, może tylko wyjść na pożytek, jeżeli reprezentacyom krajowym, jako głównie powołanym do czuwania nad interesami od których zależy pomyślność, dane będzie przy dokończeniu instytucyi publicznych odpowiednie pole do wykonywania służących im praw konstytucyjnych.

Oczekuję i pragnę, żeby silna woła osiągnięcia rzeczowego podźwignienia duchowej i materyalnej pomyślności, wznosząc się ponad wszystkie przeciwności zapatrywań i dążeń, zrodziła współdziałanie wszystkich sił na wzajemnem poszanowaniu swoich praw i na słuszności oparte.

Wszystkim czynnościom Sejmu krajowego, w tym duchu pomyślanym, nie będzie nigdy zbywało na Mojej ojcowskiej pieczołowitości.

Z tem zasyłam Sejmowi krajowemu Moje cesarskie pozdrowienie.

Dan we Wiedniu dnia 22 grudnia 1898.

Franciszek Józef m. p.
Thun m. p.

Marszałek stwierdza, że Sejm przyjmuje to Cesarskie orędzie z wdzięcznością do wiadomości.

Następnie przemawia p. Namiestnik, a po przemówieniu przedstawia Izbie Radcę Dworu Włodzimierza hr. Łosia, jako komisarza rządowego.

Marszałek poświęca wspomnienie pośmiertne śp. J. Em. Kardynałowi Sembratowiczowi b. wicemarszałkowi Sejmu. (Izba przez powstanie uczciła pamięć śp. zmarłego).

Marszałek zawiadamia Izbę, iż udzielił urlopu na trzy dni pp. Zagórskiemu, Reyowi, Bilińskiemu, Dunajewskiemu, Szeptyckiemu, Wojciechowi Dzieduszyckiemu, Zdzisławowi Tarnowskiemu, Rittnerowi, Szczepanowskiemu, Rappaportowi, Madeyskiemu i Jordanowi.

Izba udziela urlopu p. Zamoyskiemu Stefanowi na całą sesję sejmową.

Marszałek zawiadamia Izbę, że ksiądz Biskup Kułowski z powodu zajęć dycezyalnych nie może brać udziału w obradach sejmowych.

Dalej oznajmia Marszałek że p. Edward Jędrzejowicz pismem z dnia 6. grudnia 1898, złożył mandat członka Wydziału krajowego i zapowiedział także złożenie mandatu poselskiego.

Marszałek wyraża ubolewanie, że Wydział krajowy i Sejm tracą w p. E. Jędrzejowiczu wytrawną i cenną siłę.

Posel Barwiński prosi o głos.

Marszałek stwierdza, że według regulaminu wnioski dopiero po wyczerpaniu porządku dziennego wnoszone być mogą. Znając treść wniosku udziela głosu p. Barwińskiemu, ale zastrzega się, aby tego wypadku nie uważano za precedens.

Posel Barwiński stawia wniosek:

Wniosek nagły.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się Wydział krajowy, ażeby postarał się o sprawienie portretu ś. p. J. Em. ks. Metropolity Kardynała Sembratowicza, kosztem funduszu krajowego i o umieszczenie w stosownem miejscu w gmachu sejmowym.

Upoważnia się Wydział krajowy do odpowiedniego na ten cel kredytu.

Barwiński m. p.

Przemawia J. E. p. Jaworski.

Izba uchwała nagłość wniosku p. Barwińskiego, a następnie uchwała ten wniosek.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego punktem pierwszym jest:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie ustawy budowniczej dla wsi i pomniejszych miast i miasteczek.

Sprawozdawca p. Vayhinger stawia przedewszystkiem imieniem Wydziału krajowego wniosek uchwalenia wyboru komisji, a to: budżetowej z 21 członków, administracyjnej z 19, gospodarstwa krajowego z 17, gminnej z 15, petycyjnej z 23, prawniczej z 15, przemysłowej z 11, bankowej z 13, solnej z 9, górniczej z 9, podatkowej z 11, sanitarnej z 9, reformy wyborczej z 15, szkolnej z 18, drogowej z 19, kolejowej z 15 członków.

Izba uchwała bez rozprawy wybór powyższych komisji, głosując nad każdą komisją oddzielnie.

P. Vayhinger wnosi imieniem Wydziału krajowego, ażeby Izba uchwaliła w myśl §. 49 regulaminu, by przedłożenia i sprawozdania Wydziału krajowego, odnoszące się do administracyjnego zakresu działania Reprezentacji krajowej mniejszej wagi, mogły być przez Sejm wysłuchane bez poprzedniego drukowania i rozdania, a następnie, aby w myśl §. 50. regulaminu

przedłożenia Wydziału krajowego mogły być dopuszczane do drugiego czytania bez odsyłania do komisji.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek.

Sprawozdawca p. Vayhinger uwolniony od czytania sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie ustawy budowniczej dla wsi i pomniejszych miast i miasteczek, wnosi odesłanie tego przedmiotu do komisji administracyjnej.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego z projektem ustawy nakładającej na Towarzystwa ubezpieczeń od ognia, czynne w Galicyi, obowiązek przyczynienia się do kosztów służby pożarnej.

Sprawozdawca p. Vayhinger uwolniony od czytania powyższego sprawozdania, wnosi przekazanie tego przedmiotu do komisji administracyjnej.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie urządzenia przy Wydziale krajowym kursów dla pisarzy gmin wiejskich.

Sprawozdawca p. Vayhinger uwolniony od czytania powyższego przedłożenia, wnosi przekazanie tego przedmiotu do komisji gminnej.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o administracji krajowych funduszów pożyczkowych na budowę

koszar dla wojska za czas od 1. listopada 1897 do 30. września 1898.

Sprawozdawca p. Vayhinger uwolniony od czytania sprawozdania, wnosi odesłanie tego przedmiotu do komisji administracyjnej.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie przyjęcia na fundusz krajowy kosztów utrzymania:

a) Izydory Piaseckiej w kwocie 125 zł., należącej się gminie miasta Tarnopola od gminy Bohatkowce;

b) Jana Myśko w kwocie 95 zł. 80 ct., należącej się gminie miasta Lwowa od gminy Budki nieznanowskie;

c) Michała Małyńczaka, w kwocie 463 zł. 40 ct., należącej się gminie miasta Budapesztu od gminy Czeremcha;

d) Złoty Wurzel vel Flaum, w kwocie 354 zł. 83 ct., należącej się gminie miasta Krakowa od gminy m. Dębicy;

e) Ryfki z Weinbergerów Topperowej, w kwocie 292 zł., należącej się gminie miasta Tarnowa od gminy Kawce;

f) Maryanny Backowskiej, w kwocie 510 zł., należącej się gminie miasta Krakowa od gminy Kwaczała;

g) Szymona Rusina, w kwocie 64 zł., należącej się gminie miasta Lwowa od gminy Księżmost;

h) Pawła Kulaszkiewicza, w kwocie 131 zł. 60 ct., należącej się gminie miasta Lwowa od gminy Kryslowice;

i) Jana Jagielskiego, w kwocie 167 zł. 73 ct., należącej się gminie miasta Budapesztu od gminy Łąka dolna;

k) Agnieszki Krawczuk, w kwocie 65 zł. 49 ct., należącej się gminie miasta Lwowa od gminy Machnówek;

l) Zofii N., w kwocie 240 zł. 40 ct., należącej się gminie miasta Lwowa od gminy Majdan.

m) Anny Gołębiowskiej, w kwocie 84 zł., należące się gminie miasta Lwowa od gminy Mikuszowice;

n) Maryi Kruczek, w kwocie 72 zł. 33 ct., należące się gminie miasta Budapesztu od gminy Mszalica;

o) Franciszki Kędzierzunki, w kwocie 91 zł. 71 ct., należące się gminie miasta Wiednia od gminy Podolany;

p) Ludwika Majki, w kwocie 342 zł., należące się gminie miasta Podgórze od gminy Ruszcza;

q) Maryi Kafluk, w kwocie 112 zł., należące się gminie miasta Lwowa od gminy Spas;

r) Ludwiki Woźniak, w kwocie 113 zł. 60 ct., należące się gminie miasta Budapesztu od gminy Strachociny;

s) Jana Piotra Spiesza, w kwocie 124 zł. 88 ct., należące się gminie miasta Budapesztu od gminy Świerkla-Długoleka;

t) Jana Kiczaka, w kwocie 91 zł. 68 ct., należące się gminie miasta Wiednia od gminy Smolnik ad Lutowiska;

u) Karoliny Zemlańskiej, w kwocie 258 zł., należące się gminie miasta Budapesztu od gminy Szklary;

w) Wojciecha Majerczaka, w kwocie 124 zł. 32 ct., należące się gminie miasta Budapesztu od gminy Szczawnicy niżnej;

x) Antoniny Koza, w kwocie 223 zł. 6 ct., należące się gminie miasta Lwowa od gminy Stróże;

y) Miny Berger, w kwocie 396 zł., należące się gminie miasta Wiednia od gminy Tarnawka;

z) Stanisława Kasprzyka, w kwocie 189 zł., należące się gminie Raszkwitz na Szląsku od gminy Wieniec.

Sprawozdawca p. Vayhinger uwolniony od czytania tego sprawozdania, wnosi odesłanie tego przedmiotu do komisji budżetowej.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o krajowej sprzedaży soli.

Sprawozdawca p. Vayhinger uwolniony od czytania tego sprawozdania, wnosi odesłanie tego przedmiotu do komisji solnej.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego z czynności swoich urzędowych.

Sprawozdawca p. Wereszczyński uwolniony od czytania sprawozdania wnosi przekazanie sprawozdań: biura prezydyjnego komisji budżetowej, departamentu I, komisji gminnej, departamentu II, komisji budżetowej i szkolnej, departamentu III, komisji gospodarstwa krajowego, departamentu IV. komisji drogowej i kolejowej, departamentu V. komisji sanitarnej, departamentu VI. komisji prawniczej.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o budżecie krajowym na rok 1899.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o zamknięciu rachunków funduszy krajowych za rok 1897.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie prowizoryum budżetowego za I. półrocze 1899 r.

Sprawozdawca p. Wereszczyński uwolniony od czytania powyższych sprawozdań, wnosi przekazanie tych trzech przedłożeń komisji budżetowej z tem, żeby komisja sprawozdanie co do prowizoryum budżetowego przedłożyła na posiedzeniu z dnia 30. grudnia 1898 bez drukowania.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie przyznania w drodze łaski zaopatrzenia dla dwóch byłych stróżów w gmachu sejmowym, Dominika Nowosada i Antoniego Wojtyny.

Sprawozdawca p. Wereszczyński, uwolniony od czytania sprawozdania, wnosi odesłanie tego przedmiotu do komisji budżetowej.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie petycji nauczycieli tudzież wdów i sierót po nauczycielach, o podwyższenie emerytury, względnie udzielenie pensji wdowiej lub daru z łaski.

Sprawozdawca p. Wereszczyński uwolniony od czytania sprawozdania, wnosi przedłożenie tego przedmiotu do komisji budżetowej.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o petycyach gmin w przedmiocie zniżenia prestacyi na płace nauczycieli.

Sprawozdawca p. Wereszczyński uwolniony od czytania sprawozdania, wnosi odesłanie tego sprawozdania do komisji budżetowej.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie przenie-

sienia niektórych miejscowości do wyższych klas plac nauczycielskich.

Sprawozdawca p. Wereszczyński uwolniony od czytania powyższych sprawozdań, wnosi odesłanie tych dwóch przedłożeń do komisji szkolnej.

Izba uchwała bez rozprawy ten wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie umieszczenia w zamku Oleskim dopełniającego kursu rolniczego szkoły ludowej w Olesku.

Sprawozdawca p. Wereszczyński uwolniony od czytania powyższego sprawozdania, wnosi odesłanie tego przedmiotu do komisji szkolnej.

Izba uchwała powyższy wniosek bez rozprawy.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie petycji Towarzystwa przyjaciół sztuk pięknych w Krakowie o udzielenie subwencji na budowę własnego domu.

Sprawozdawca p. Wereszczyński uwolniony od czytania powyższego sprawozdania, wnosi odesłanie tego sprawozdania do komisji budżetowej.

Izba uchwała bez rozprawy ten wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie przeznaczenia i użycia odsetek funduszu rezerwowego wspólnych kas sierocych w król. Galicyi i Lodomerji z W. Ks. Krakowskiem na utrzymanie i wychowanie ubogich sierót i opuszczonych dzieci w kraju.

Sprawozdawca p. Wereszczyński uwolniony od czytania sprawozdania, wnosi odesłanie tego przedmiotu do komisji prawniczej.

Izba uchwala ten wniosek bez rozprawy.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego z czynności w zakresie przemysłu krajowego.

Sprawozdawca p. Wereszczyński uwolniony od czytania sprawozdania, wnosi odesłanie tego przedmiotu do komisji przemysłowej.

Izba uchwala ten wniosek bez rozprawy.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie spraw górniczych.

Sprawozdawca p. Wereszczyński, uwolniony od czytania sprawozdania, wnosi odesłanie tego przedmiotu do komisji górniczej.

Izba uchwala powyższy wniosek bez rozprawy.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie zmiany uchwały sejmowej z dnia 17. stycznia 1896, ustanawiającej w etacie urzędników konceptowych Wydziału krajowego posady dla urzędników fachowo rolniczych.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o krajowych zakładach naukowych rolniczych, tudzież o gorzelni i folwarku w Dublanach.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w sprawie przeniesienia krajowej stacji botaniczno rolniczej z Dublan do Lwowa.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o krajowej średniej szkole rolniczej i folwarku w Czernichowie.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o krajowych niższych szkołach rolniczych i o szkole ogrodniczej w Tarnowie.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o krajowej szkole gospodarstwa lasowego.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o założeniu zimowej szkoły rolniczej w Niewiarowie pod Bochnią.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w sprawie założenia Zakładu sadowniczego w Zaleszczykach.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego z czynności odnoszących się do podniesienia hodowli bydła w r. 1898.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego z czynności dotyczących podniesienia mleczarstwa w kraju.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o czynnościach nauczycieli wędrownych w roku 1898.

Sprawozdawca p. Brykczyński, uwolniony od czytania powyższych sprawozdań, wnosi odesłanie tych jedynastu przedłożeń do komisji gospodarstwa krajowego.

Izba uchwala bez rozprawy powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o organizacyi kredytu dla włościan.

Sprawozdawca p. Brykczyński, uwolniony od czytania sprawozdania, wnosi odesłanie tego przedmiotu do osobnej komisji z 11. członków wybrać się mającej

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o rozmiarach klęski gradowej w r. 1898.

Sprawozdawca p. Brykczyński, uwolniony od czytania sprawozdania, wnosi przekazanie tego sprawozdania komisji budżetowej z poleceniem, by komisja ta na posiedzeniu z dnia 30. grudnia przedłożyła w tej sprawie sprawozdanie niedrukowane.

Izba uchwała bez rozprawy ten wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie podwyższenia dotacji stałego funduszu pożyczkowego dla przemysłu rolniczego.

Sprawozdawca p. Brykczyński, uwolniony od czytania sprawozdania, wnosi przekazanie tego przedmiotu komisji gospodarstwa krajowego.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o popieraniu Kółek rolniczych i powiększeniu funduszu pożyczkowego dla Kółek rolniczych.

Sprawozdawca p. Brykczyński, uwolniony od czytania sprawozdania, wnosi przekazanie tego przedłożenia komisji gospodarstwa krajowego.

Izba bez rozprawy uchwała ten wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w sprawie założenia szkoły dla gospodyń wiejskich.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o tępieniu myszy polnych w roku 1898.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o subwencyonowaniu zakładu chowu ryb w Oparach.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o zarządzie krajowych składów publicznych we Lwowie i Krakowie.

Sprawozdawca p. Brykczyński, uwolniony od czytania powyższych sprawozdań, wnosi przekazanie tych czterech przedłożeń komisji gospodarstwa krajowego.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o Banku krajowym.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie zmiany brzmienia §. 14. statutu Banku krajowego.

Sprawozdawca p. Brykczyński, uwolniony od czytania powyższych sprawozdań, wnosi odesłanie tych dwóch przedmiotów do komisji bankowej.

Izba uchwała bez rozprawy ten wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w sprawie podwyższenia gwarancyi kraju za zwrot i oprocentowanie wkładek oszczędności, powierzanych Bankowi krajowemu, do wysokości łącznej kwoty 6,000.000 zł. i odpowiedniej zmiany §. 89. statutu Banku krajowego, tudzież w sprawie zmiany postanowienia §. 90. al. 2 statutu Banku krajowego o najwyższej sumie asygnat Banku krajowego.

Sprawozdawca p. Brykczyński, uwolniony od czytania sprawozdania, wnosi przekazanie tego przedmiotu komisji bankowej.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o popieraniu kultury krajowej na polu budowli wodnych.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o postępie robót przy regulacji Dniestru między Rozwadowem a Żurawnem.

Sprawozdawca p. Brykczyński uwolniony od czytania wnosi odesłanie tych dwóch sprawozdań do komisji gospodarstwa krajowego.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o krajowym kursie praktycznym dozorców melioracyjnych.

Sprawozdawca p. Brykczyński, uwolniony od czytania, wnosi odesłanie tego przedmiotu do komisji gospodarstwa krajowego.

P. Gorayski stawia wniosek, by komisja gospodarstwa krajowego przedłożyła na posiedzeniu z 30. grudnia b. r. w tej sprawie sprawozdanie niedrukowane.

Izba uchwała powyższy wniosek sprawozdawcy i p. Gorayskiego.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie uzupełnienia stałego etatu krajowego biura kolejowego o jedną nową posadę sekretarza Wydziału krajowego.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie zniesienia w stałym etacie krajowego biura kolejowego dwóch posad inżynierów asystentów i utworzenia natomiast dwóch posad inżynierów adjunktów w temże biurze.

Sprawozdawca p. Chamiec, uwolniony od czytania, wnosi odesłanie tych dwóch przedłożeń do komisji kolejowej.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie podwyższenia dotacji funduszu przeznaczonego na cele popierania kolei niższorzędnych.

Sprawozdawca p. Chamiec, uwolniony od czytania sprawozdania wnosi odesłanie tego przedmiotu do komisji kolejowej.

Izba uchwała bez rozprawy ten wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie powiększenia kapitału akcyjnego kolei Trzebinia-Skawce o 200.000 zł. i zakupna istniejącej kolei górniczej Trzebinia-Siersza.

Sprawozdawca p. Chamiec uwolniony od czytania powyższego przedłożenia, wnosi przekazanie tego sprawozdania komisji kolejowej.

Izba bez rozprawy ten wniosek uchwała.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego, uprawniające krety nadzwyczajne wstawione pod Rubr. XI. poz. 18. 2. lit. a), b), c) preliminarza budżetu krajowego szpitala powszechnego we Lwowie na rok 1899.

Sprawozdawca p. Hoszard, uwolniony od czytania sprawozdania, wnosi odesłanie tego przedmiotu do komisji budżetowej.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o istniejących okręgach, tudzież w przedmiocie utworzenia dalszej seryi okręgów sanitarnych w r. 1899.

Sprawozdawca p. Hoszard, uwolniony od czytania sprawozdania wnosi odesłanie tego przedmiotu do komisji sanitarnej.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Następuje :

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o iwowskim zakładzie głuchoniemych.

Sprawozdawca p. Hoszard, uwolniony od czytania sprawozdania, wnosi przekazanie tego przedmiotu komisji budżetowej.

Izba bez rozprawy ten wniosek uchwała.

Następuje :

Pierwszo czytanie sprawozdania Wydziału krajowego z wnioskiem o uznanie potrzeby budowy nowych szpitali powszechnych w Samborze i Nowym Sączu; budowy nowych pawilonów w Białej i Zaleszczykach, wreszcie budowy osobnych domów na pomieszczenie zakaźnych chorych w Białej, Bochni, Brodach, Drohobyczu, Jasle, Kołomyi, Stryju i Złoczowie.

Sprawozdawca p. Hoszard, uwolniony od czytania sprawozdania, wnosi odesłanie tego przedmiotu do komisji sanitarnej.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Następuje :

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego z wnioskiem o uznanie potrzeby budowy nowego domu administracyjnego przy szpitalu powszechnym w Żółkwi i udzielenie z funduszy krajowych połowy kosztów tej budowy w kwocie 4.750 zł.

Sprawozdawca p. Hoszard uwolniony od czytania sprawozdania, wnosi odesłanie tego przedmiotu do komisji sanitarnej.

Izba bez rozprawy, uchwała ten wniosek.

Następuje :

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie utworzenia w szpitalu św. Łazarza w Krakowie posady siódmego sekundaryusza II. klasy.

Sprawozdawca p. Hoszard, uwolniony od czytania sprawozdania, wnosi przeka-

zanie tego sprawozdania komisji budżetowej.

Izba uchwała bez rozprawy ten wniosek.

Następuje :

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o petycji Dr. Józefa Kadycy, sekundaryusza szpitala powszechnego w Jasle co do policzenia mu do emerytury lat służby spędzonej w tymże szpitalu przed 1. stycznia 1898.

Sprawozdawca p. Hoszard, uwolniony od czytania sprawozdania, wnosi przekazanie tego przedłożenia komisji sanitarnej.

Izba bez rozprawy uchwała ten wniosek

Następuje :

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie prośby gminy Boratycze, powiatu przemyskiego, o przyjęcie na fundusz krajowy kosztów leczenia Jana Dobrzańskiego.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o petycji gminy Majdan Gołogórki w sprawie uwolnienia jej od płacenia kosztów leczenia przynależnego do tej gminy Józefa Kodremskiego.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie prośby gminy Puławy powiatu sanockiego o przyjęcie na fundusz krajowy narosłych w szpitalu św. Łazarza w Krakowie kosztów leczenia Jana i Agaty Milanów.

Sprawozdawca p. Hoszard, uwolniony od czytania powyższych sprawozdań wnosi, przekazanie tych trzech przedłożeń komisji budżetowej.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Następuje :

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o zamknięciu rachunkowym galicyjskiego funduszu propinacyjnego na rok 1897, tudzież o preliminarzu tegoż funduszu na rok 1899.

Sprawozdawca p. Sawczak, uwolniony od czytania sprawozdania, wnosi odesłanie tego przedmiotu do komisji budżetowej.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie zmiany sejmowej ordynacji wyborczej i statutu krajowego w kierunku powiększenia liczby posłów z miast

Sprawozdawca p. Sawczak, uwolniony od czytania sprawozdania, wnosi odesłanie tego przedmiotu do komisji reformy wyborczej.

Izba bez rozprawy uchwała ten wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o wprowadzeniu w życie ustawy o gminnych urządach rozjemczych.

Sprawozdawca p. Sawczak, uwolniony od czytania sprawozdania, wnosi przekazanie tego przedmiotu do komisji prawniczej.

Izba bez rozprawy uchwała ten wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o przedłużeniu ustawy z dnia 15. kwietnia 1894 Dz. u. kraj. Nr. 33 o poborze krajowych opłat konsumcyjnych.

Sprawozdawca p. Sawczak, uwolniony od czytania sprawozdania, wnosi odesłanie tego przedłożenia do komisji budżetowej.

Izba bez rozprawy uchwała ten wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie wydzielania gminy Bonarówki wraz z obszarem dworskim z okręgu sądowego i politycznego w Krośnie, a przydzielenia jej do okręgu sądowego i starostwa w Strzyżowie.

Sprawozdawca p. Sawczak, uwolniony od czytania sprawozdania, wnosi odesłanie tego przedmiotu do komisji prawniczej.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie przeniesienia gmin i obszarów dworskich, Borek Szlachecki, Ochodza, Facimiech, Zelczyna, Gołuchowice, Krzęcin i Polanka Haller z okręgu reprezentacji powiatowej w Wadowicach do okręgu reprezentacji powiatowej w Wieliczce.

Sprawozdawca p. Sawczak, uwolniony od czytania sprawozdania, wnosi przekazanie tego przedmiotu komisji prawniczej.

Izba uchwała powyższy wniosek bez rozprawy.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie wyłączenia gminy i obszaru dworskiego Chocimierz z okręgu Sądu powiatowego w Obertynie i okręgu politycznego w Horodence i przydzielenia do okręgu sądowego i politycznego w Tłumaczu.

Sprawozdawca p. Sawczak, uwolniony od czytania sprawozdania, wnosi odesłanie tego sprawozdania do komisji prawniczej.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie przeniesienia:

a) gmin i obszarów dworskich Hołsków, Mołodyłów, Skopówka i Strupków, oraz gminy Neudorf z okręgu reprezentacji powiatowej w Nadwórnie do okręgu reprezentacji powiatowej w Tłumaczu;

b) gmin i obszarów dworskich Bogdanówka i Korszyłówka z okręgu reprezentacji powiatowej w Zbarażu do okręgu Reprezentacji powiatowej w Skalacie.

Sprawozdawca p. Sawczak, uwolniony od czytania sprawozdania, wnosi przekazanie tego przedłożenia komisji prawniczej.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie petycji gmin Kahujów, Werbiż, i Honiatycze o wyłączenie z okręgu sądowego w Komarnie i politycznego w Rudkach, a przydzielenie do okręgu sądowego w Szczercu i okręgu politycznego we Lwowie.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie wydzielania gminy Smarzowy wraz z obszarem dworskim z okręgu sądowego w Pilźnie, a przydzielenia do okręgu sądowego w Brzostku.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie petycji gmin i obszarów dworskich Wola Matyaszowa, Myczków i Polańczyk o wydzielenie ich z okręgu sądu powiatowego w Baligródzie a przydzielenie do okręgu sądu powiatowego w Lisku.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie wydzielania gminy „Wysoka“ z obszarem dworskim z okręgu sądu powiatowego we Frysztaku a przydzielenia do okręgu sądu powiatowego w Strzyżowie.

Sprawozdawca p. Sawczak uwolniony od czytania powyższych sprawozdań, wnosi przekazanie tych czterech przedłożeń komisji prawniczej.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek.

Po wyczerpaniu porządku dziennego, Marszałek udziela głosu p. Karolowi Dzieduszyckiemu, który stawia następujący:

Wniosek naglący.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Pogorzelcom Dzieduszyce Wielkich powiatu Stryjskiego przyznaje się zapomogę z funduszków krajowych w kwocie 5000 zł. i poleca się wykonanie tej uchwały Wydziałowi krajowemu.

Ze względów formalnych upraszamy o odesłanie tego wniosku do wybrać się mającej komisji budżetowej z poleceniem, ażeby do 24 godzina złożyła ustnie bez druku swe sprawozdanie Wysokiej Izbie.

Karol Dzieduszycki
wnioskodawca.

Wójcik, d'Abancourt, Albin Rayski, Klemens Dzieduszycki, Fruchtmann, Hamorak, Sozański, Cielecki, Merunowicz, Okuniewski, Krempa, Potoczek, Barwiński, Bernadzikowski, Zdzisław Skrzyński, Biełański, Osuchowski, Styła, Wachnianin, Brunicki.

Wnioskodawca uzasadnia swój wniosek i pod względem formalnym wnosi, by komisja budżetowa przedłożyła w tej sprawie sprawozdanie ustne za 24 godzin.

Marszałek nadmienia, że 24 pozostawionych komisji godzin, rozumieć należy od jej ukonstytuowania się.

Izba uchwała nagłość wniosku, p. K. Dzieduszyckiego, poczem uchwała powyższy wniosek bez rozprawy.

Marszałek wzywa sekretarzy do odczytania wniosku i złożonych interpelacji.

Sekretarz p. Urbański odczytuje następującą interpelację:

I n t e r p e l a c y a
do JW. Komisarza rządowego.

Jedną z najpoważniejszych przeszkód postępu naszego rolnictwa jest brak wiadomości o naszych produktach na szerokich targach europejskich, na których te produkty są zazwyczaj pod obcą marką sprzedawane.

Wobec tego uważają podpisani, jako rzecz dla kraju wielce korzystną przedstawienie naszych [najlepszych produktów kwalifikujących się do eksportu na powszechną wystawie paryskiej w r. 1900.

Wysocki c. k. Rząd zajął się wprowadzić tą sprawą i pismem c. k. Namiestnictwa z dnia 10. stycznia b. r. powołał osobny dla Galicyi komitet we Lwowie dla spraw rolniczych i leśnych, rezerwując sobie jednak prawo zatwierdzenia podziału tegoż na osobne sekcye i dalszej kooptacyi członków. W myśl wezwania tego przesłano c. k. Rządowi projekt całej organizacyi komitetu i wykaz tych osobistości, które należałoby przybrać jeszcze do komitetu w celu uzyskania intensywniejszej działalności. Na podstawie zatwierdzenia projektu tego przez c. k. Rząd z dnia 7. czerwca b. r. uzupełniony komitet mógł się dopiero zabrać do pracy i wyrobić ogólny program udziału rolnictwa krajowego w wystawie paryskiej, który też z dołączeniem szczegółowego, kosztorysu. oraz żądaniem subwencyi państwowej dnia 20. lipca b. r. przesłano na ręce generalnego komisaryatu wystawy paryskiej w Wiedniu, oraz c. k. Ministerstwa rolnictwa.

Na memoriał ten jednak mimo kilkakrotnych przypomnień, ani stanowczej odpowiedzi, ani nawet oczekiwanej zaliczki na przedwstępne koszty do dziś dnia nie otrzymano.

Wobec tego podpisani w obawie, że tego rodzaju przewlekanie sprawy przez c. k. Rząd, może uniemożliwić udział rolnictwa galicyjskiego w wystawie paryskiej, co by było pod każdym względem wielką stratą dla kraju, zapytują JW. Komisarza rządowego :

1) dla jakich przyczyn dotychczas nie oznaczono żadnej pomocy z funduszków państwowych na cele przedstawienia galicyjskiej produkcji rolniczej i leśnej na powszechnej wystawie paryskiej w r. 1900.

2) czy i w jakim czasie możemy liczyć na rzeczywistą, a odpowiednią pomoc w tym kierunku ze strony c. k. Rządu.

Lwów, dnia 28. grudnia 1898.

Stanisław Stadnicki
interpelant.

Stanisław Brykczyński, Onyszkiewicz, Starzyński, F. Rozwadowski, Krainiński, Sala, Stecki, Krzysztofowicz, Schnell, Gnoiński, Marchwicki, Białoskórski, A. Potocki. Dr. Czykowski.

Marszałek oznajmia, iż interpelację tę udzieli p. Komisarzowi rządowemu.

Sekretarz p. Karatnicki odczytuje następujący wniosek:

W n i o s e k.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

§ 1.

Wszystkie myta (rogałki) na drogach krajowych znoszą się z dniem 1. stycznia 1900 r.

§. 2.

Upoważnia się Wydział krajowy, by bez poprzedniego zasięgnięcia zezwolenia Sejmu sprzedał wszystkie nieruchomości, które wskutek zniesienia myt na drogach krajowych staną się zbędnymi.

Dochód ze sprzedaży tych nieruchomości wpływa do funduszu krajowego.

§. 3.

Wykonanie niniejszej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

Lwów dnia 28. Grudnia 1898.

Teofil Okuniewski w. r.
wnioskodawca.

Karatnicki, T. Zajączkowski, Hamorak, A. Wachnianin, Barwiński, Dr. Olpiński, Bojko, Krempa, Styła, Dr. Sawczak, Winiczuk, Kramarczyk, Warzecha, Data, Ostapczuk, Nowakowski.

Marszałek oznajmia, iż pierwsze czytanie tego wniosku zamieści na porządku dziennym jednego z następnych posiedzeń.

Sekretarz p. Karatnicki odczytuje następujące interpelacje:

I n t e r p e l a c y a

do p. Komisarza rządowego.

W Glinianach urzęduje od 13. Czerwca r. b. Komisarz rządowy.

Wedle obowiązującej ustawy gminnej winne być nowe wybory do Rady gminnej rozpisane do 6 tygodni.

Ponieważ od czasu wprowadzenia Komisarza rządowego minęło już 6 miesięcy; ponieważ pan komisarz rządowy p. Rojek, przedsiębierze w Glinianach takie roboty, jak przebudowanie kancelaryi gminnej, wystawienie piętra nad tą kancelaryą i t. p., tak jak gdyby on tam jeszcze latami miał urzędować;

ponieważ samo rozwiązanie Rady gminnej Gliniańskiej nastąpiło nie z powodu złej gospodarki, ale z powodu tendencji politycznych Władz powiatowych, przeto zapytujemy:

Kiedy nareszcie c. k. Rząd zamierza przystąpić do wyboru nowej Rady gminnej w Glinianach i kiedy tem samem skończy się urzędowanie c. k. komisarza rządowego w Glinianach?

We Lwowie dnia 28. grudnia 1898.

Interpelujący:

Dr. Okuniewski w. r.

T. Zajączkowski, Hamorak, Karatnicki, A. Wachnianin, Barwiński, Dr. Olpiński, Bojko, Krempa, Styła, Dr. Sawczak, Winniczuk, Kramarczyk, Warzecha, Data, Ostapczuk, Nowakowski.

I n t e r p e l a c y a

do pana Komisarza rządowego.

W ostatniej dyskusji parlamentarnej w Wiedniu nad sprawami galicyjskimi, mianowicie nad stanem wyjątkowym w Ga-

licyi, podniesione zostały między innymi nader kompromitujące naszych urzędników politycznych fakta o starostach hr. Dzie duszyckim z Brzozowa i hr. Starzyńskim z Podgórza, tudzież o konceptsiście Namiestnictwa p. Kazimierzu Przybysławskim z Zaleszczyk.

Ten ostatni pan komisarz przeżywa, a nawet bije w urzędowaniu ludzi, tak, jak gdyby c. k. Urząd był jego stajnią, a swobodni obywatele jego fernalami.

Dnia 2. grudnia r. b. krzyknął on do jednego wójta: „Tobie (!) świnie paść, a nie wójtem być“.

Dnia 20. października r. b. podczas rozprawy o pokątne szynkarstwo przeciw Moszkowi i Duni Spirerom zawołał p. komisarz Przybysławski świadka Wasyla Sze wczuka z Pieczarnej do drugiego pokoju, i tam przy słowach: „ja ciebie będę zaprzysięgał“, uderzył 2 razy silnie w twarz. Fakt ten potwierdził sam Moszko Spirer przy świadkach Pawle Szewczuku i Seme nie Pawłyszynym z Pieczarnej.

Zapytujemy pana komisarza rządowego, czy fakta powyższe stały się już przedmiotem dochodzenia c. k. Rządu krajowego i z jakim rezultatem, czy może i na przyszłość, jak za poprzednich Namiestników, takie rażące nadużycia ze strony politycznych władz powiatowych będą pokrywane milczeniem, a może nawet będą nazwane „legalnemi“?

Dr. Okuniewski w. r.

S. Nowakowski, Ostapczuk, Hamorak, Niebyłowiec, Winniczuk, Zajączkowski, Krempa, Styła, A. Wachnianin, Kramarczyk, W. Szwed, Warzecha, Data, G. Milan.

Marszałek oświadcza, iż interpelacje te udzieli p. Komisarzowi rządowemu.

Sekretarz p. Karatnicki odczytuje następującą interpelację:

I n t e r p e l a c y a

do Wydziału krajowego.

Nasza biblioteka sejmowa znajduje się w takim stanie i w takim porządku, jak

po naszych wiejskich kancelaryach gminnych dzienniki ustaw i rozporządzeń państwowych i krajowych.

Książki walają się po podłodze — nieoprawione — półki na książki takie, jak w ostatniem miasteczku prowincjonalnem porobione półki na pieprz i tym podobne potrzeby sklepikarskie.

Sali do czytania i studyowania niema urzędzonej, tak, jak gdyby posłowie sejmowi byli analfabetami i nigdy do książki zaglądnąć nie potrzebowali albo nie mogli. Wypożyczone książki przepadają, — nie można się doprosić ich zwrotu od rodziny zmarłych (jak pisał Polanowski). Słowem — gdyby do naszej biblioteki sejmowej zaglądnął jaki wykształcony człowiek z kraju cywilizowanego, to wyrobiłby sobie o inteligencji Sejmu galicyjskiego bardzo niepoehlebne pojęcie.

Zapytujemy przeto Wydział krajowy, jako po myśli §. 5. regulaminu kompetentną do tego władzę, kiedy Wydział krajo-

wy zamierza nareszcie przystąpić do uporządkowania biblioteki sejmowej?

Czy i kiedy zamierza Wydział krajowy urządzić w bibliotece sejmowej czytelnię dla posłów, w którejby można spokojnie czytać i studyować sprawy sejmowe i te, które z niemi stoją w związku?

Dr. Okuniewski w. r.

T. Zajączkowski, Hamorak, Karatnicki, A. Wachnianin, Barwiński, Dr. Olpiński, Bojko, Krempa Styła, Winniczuk, Kramarczyk, Data, Dr. Bernadzikowski, Warzecha, Ostapczuk, Nowakowski.

Marszałek oznajmia, iż interpelację tę udzieli Wydziałowi krajowemu.

Sekretarz p. Potocki odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia.

Marszałek zamyka posiedzenie i naznacza następne na dzień 29. grudnia 1898 godzinę 10 rano.

Koniec posiedzenia godz. 1 m. 35 po południu.

Marszałek krajowy:

Stanisław Badeni w. r.

Sekretarze:

*Stanisław Niezabitowski.
Andrzej Potocki.*

Protokół

2. posiedzenia, 4. sesyi, VII. peryodu Sejmu galicyjskiego z dnia 29. grudnia 1898 roku.

Początek o godzinie 10 minut 30 przed południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy J. E. Stanisław hr. Badeni.

Sekretarze: Modest Karatnicki, Stanisław Niezabitowski, Andrzej Potocki, Mieczysław Urbański.

Obecnych posłów 128.

Ze strony Rządu: c. k. Radca Dworu Włodzimierz hr. Łęś.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie, zawiadamiając Izbę, iż protokół pierwszego posiedzenia sejmowego złożony jest w biurze sejmowym do przejrzenia.

Marszałek oznajmia, że ks. Biskup Siolecki z powodu czynności dycezyalnych nie może brać udziału w obradach sejmowych.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis petycyj, wniesionych po dzień 29. grudnia 1898, które przydzielono następującym komisjom.

Komisji budżetowej Ls.: 96, 98, 99, 100, 101, 102, 103, 105, 106, 108, 110, 112, 129, 130, 131, 134, 136, 137, 138,

139, 140, 141, 142, 144, 149, 150, 151, 152, 153, 155, 156, 159, 160, 163, 167, 168, 170, 171, 172, 174, 179, 180, 182, 183, 185, 186, 187, 190, 191, 193, 195, 196, 197, 198, 220, 221 ;

Komisji petycyjnej Ls.: 95, 133, 173 ;

Komisji sanitarnej Ls.: 97, 165, 222 ;

Komisji szkolnej Ls.: 104, 107, 111, 120, 132, 148, 157, 158, 169, 178, 184, 189,

Komisji drogowej Ls.: 109, 115, 116, 117, 118, 188 ;

Komisji przemysłowej Ls.: 114, 154, 164, 166 ;

Komisji gospodarstwa krajowego Ls.: 119, 121, 143, 175, 176, 192, 194.

Komisji podatkowej Ls.: 135.

Wydziałowi krajowemu jako komisji Ls.: 161, 162, 219.

Komisji kolejowej Ls.: 177.

Komisji administracyjnej Ls.: 181.

Po odczytaniu petycji Ls. 131 krajowej komisji dla spraw wystawy paryskiej w r. 1900 o subwencję 15.000 zł. na urządzenie działu galic. przemysłu artystycz-

nego na tej wystawie przemawia p. Marchwicki popierając tę petycję, a pod względem formalnym prosi, by odesłać ją do komisji budżetowej z poleceniem, aby przedłożyła w tym przedmiocie ustne sprawozdanie na najbliższym posiedzeniu.

Izba przyjmuje bez rozprawy formalny wniosek p. Marchwickiego.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycji, wniesionych po dzień 29 grudnia 1898, które przydzielono odpowiednim komisjom jak wyżej.

Po odczytaniu petycji Ls. 139. „Wydziału towarzystwa“ Bursa św. Mikołaja w Przemyśle o subwencję na rozszerzenie bursy, przemawia ks. biskup Czechowicz popierając tę petycję.

Po odczytaniu petycji Ls. 151 gminy Harta i innych w powiecie brzozowskim o udzielenie zapomogi z powodu klęski gradobicia, przemawia p. Zdzisław Skrzyński popierając tę petycję.

Po odczytaniu petycji Ls. 219 Rady powiatowej w Wadowicach o uznanie drogi Biertowice-Zembrzyce za drogę krajową, przemawia p. Styła popierając tę petycję, i prosi o przekazanie jej Wydziałowi krajowemu jako komisji celem zdania sprawy.

W tejże sprawie przemawia p. Weigel popierając tę petycję, a pod względem formalnym stawia wniosek odesłania jej do Wydziału krajowego jako komisji, z poleceniem zdania sprawy.

Izba bez rozprawy uchwała formalny wniosek p. Weigla.

Sekretarz p. Urbański odczytuje dalszy spis petycji, wniesionych po dzień 29 grudnia 1898, które przydzielono odpowiednim komisjom jak wyżej.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego pierwszym punktem jest:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego z przedłożeniem sprawozdania Rady szkolnej krajowej o stanie wychowania publicznego w roku szkolnym

1897/98, (szkoły ludowe i seminaria nauczycielskie).

Sprawozdawca p. Wereszczyński uwolniony od czytania sprawozdania, wnosi przekazanie tego przedmiotu komisji szkolnej.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego z przedłożeniem sprawozdania Rady szkolnej krajowej o stanie szkół średnich galicyjskich w roku szkolnym 1897/98.

Sprawozdawca p. Wereszczyński, uwolniony od czytania sprawozdania, wnosi przekazanie tego przedmiotu komisji szkolnej.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego z przedłożeniem sprawozdania Rady szkolnej krajowej o stanie szkół przemysłowych w roku szkolnym 1897/98.

Sprawozdawca p. Wereszczyński, uwolniony od czytania sprawozdania, wnosi odesłanie tego przedłożenia do komisji przemysłowej.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie powiększenia kapitału akcyjnego kolei miejscowej Łupków-Cisna.

Sprawozdawca p. Chamiec, uwolniony od czytania sprawozdania, wnosi przekazanie tego sprawozdania komisji kolejowej.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek.

Następuje :

Wybór 4 sekretarzy, 4 kwestorów i 12 rewidentów, oraz wybór komisyj.

Marszałek oznajmia, że gdy kartki wyborcze nie są dotychczas rozdane, zarządza zmianę porządku dziennego w ten sposób, iż obecnie następuje punkt 7 porządku dziennego, którym jest :

Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia gminie Andrychów na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych, piwa i miodu.

Sprawozdawca p. Vayhinger, odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego, zakończone projektem następującej ustawy.

U s t a w a

z dnia . . . . . o zezwoleniu gminie Andrychów na pobór opłaty gminnej od napojów spirytusowych, miodu i piwa.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam co następuje :

Art. I.

Gminie m. Andrychów zezwala się pobierać przez lat dziesięć od r. 1899 do końca 1908 r. opłatę gminną od napojów spirytusowych, miodu i piwa według następującej taryfy :

1) od jednego hektolitra napojów spirytusowych, których stopień alkoholu da się oznaczyć stustopniowym alkoholometrem kwotę 8 ct. od litrostopnia alkoholu czyli od hektolitra 100% alkoholu 8 zł.

2) od jednego litra słodzonych napojów spirytusowych bez względu na ilość zawartego alkoholu — jak araku, rumu, koniaku. esencji ponczowej, likieru, rosolisu i t. p. 1½ ct. czyli od jednego hektolitra po 1 zł. 50 ct.

3) od jednego hektolitra piwa bez względu na gatunek po 1 zł. 20 ct.

4) od jednego hektolitra miodu po 1 zł. 50 ct.

Art. II.

Do uiszczenia opłaty obowiązani są wszyscy ci, którzy napoje w art. I. poszczególnione dla konsumacyi miejscowej wyrabiają lub sprowadzają czy to na sprzedaż czy na własny użytek.

Art. III.

Okręg poborowy stanowi gmina miasta Andrychowa.

Art. IV.

Ta opłata ciąży tylko na konsumcyi miejscowej w obrębie gminy ; nie można obciążać nią produkcji ani obrotu handlowego.

Art. V.

Od opłaty ma być wolną wódka w tych wszystkich wypadkach, w których po myśli §. 6. ustawy z 20 czerwca 1888. Dz. p. p. Nr. 95 wolną jest ona od państwowej opłaty konsumcyjnej.

Art. VI.

Bliższe postanowienia co do sposobu poboru tej opłaty wyda w drodze administracyjnej c. k. Rząd w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

Art. VII.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie powyższego projektu ustawy *en bloc*.

Izba przyjmuje wniosek przyjęcia powyższej ustawy *en bloc*, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwala cały projekt ustawy *en bloc*.

Uchwalwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwała Izba powyższy projekt ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje!

Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia gminie Rozwadów na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych, piwa i miodu.

Sprawozdawca p. Vayhinger odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego, zakończone projektem następującej ustawy:

U s t a w a

z dnia . . . . . o zezwoleniu gminie Rozwadów na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych, piwa i miodu.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam co następuje:

Art. I.

Gminie miasteczka Rozwadów zezwala się pobierać przez lat sześć od r. 1899 do końca r. 1904 opłatę od napojów spirytusowych tudzież od piwa i miodu według następującej taryfy:

1) od jednego litrostopnia alkoholu poślug stustopniowego alkoholometra po 2 ct. czyli od hektolitra 100% alkoholu po 2 zł. w. a.

2) od jednego litra rumu, araku, rosolisu i wszelkich innych słodzonych napojów spirytusowych bez względu na ilość zawartego alkoholu po 1^{1/2}, czyli od hektolitra po 1 zł. 50 ct. a. w.

3) od jednego hektolitra piwa po 80 ct. a. w.

4) od jednego hektolitra miodu po 1 zł. a. w.

Art. II.

Do uiszczenia opłaty obowiązani są wszyscy ci, którzy napoje w art. I. po-

szczególnione dla konsumcyi miejscowej wyrabiają lub sprowadzają czy to na sprzedaż, czy na własny użytek.

Art. III.

Okręg poborowy stanowi gmina miasteczka Rozwadowa.

Art. IV.

Ta opłata ciąży tylko na konsumcyi miejscowej w obrębie gminy; nie można nią obciążać produkeyi ani obrotu handlowego.

Art. V.

Od opłaty ma być wolną wódka w tych wszystkich wypadkach, w których po myśli §. 6. ust. z 20 czerwca 1888. Dz. p. p. Nr. 95. wolną jest ona od państwowej opłaty konsumcyjnej.

Art. VI.

Bliższe postanowienie co do sposobu poboru tej opłaty wyda w drodze administracyjnej c. k. Rząd w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

Art. VII.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej ustawy *en bloc*.

Izba uchwała przyjęcie powyższej ustawy *en bloc*, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwała cały projekt ustawy *en bloc*.

Uchwalwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwała Izba powyższy projekt ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje :

Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia gminie Sułkowice na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych, piwa i miodu.

Sprawozdawca p. Vayhinger odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego, zakończone projektem następującej ustawy :

U s t a w a

z dnia . . . . . o zezwoleniu gminie Sułkowice na pobór opłaty gminnej od napojów spirytusowych, piwa, miodu, wiśniaku, dereniaku, i maliniaku.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam co następuje :

Art. I.

Gminie Sułkowice zezwala się pobierać przez lat dziesięć od roku 1899 do końca 1908 r. opłaty gminne od napojów spirytusowych tudzież od piwa, miodu, wiśniaku, dereniaku i maliniaku w gminie wyrabianych lub w jej obręb wprowadzanych i w niej zużywanych, według następującej taryfy :

1. Od napojów spirytusowych których zawartość alkoholu da się oznaczyć 100 stopniowym alkoholometrem, od stopnia alkoholu po 8 ct. czyli od hektolitra alkoholu po . . . . . 8 zł. w. a.

2. Od hektolitra araku, rumu, esencji ponczowej, rosolisów i wszelkich słodzonych napojów spirytusowych po 1 zł. 50 ct. w. a.

3. Od hektolitra piwa po 1 zł. 20 ct w. a.

4. Od hektolitra miodu, wiśniaku, dereniaku i maliniaku po . . . 5 zł. w. a.

Art. II.

Do uiszczenia opłaty obowiązani są wszyscy ci, którzy napoje w art. I. po-

szczególnione dla konsumpcyi miejscowej wyrabiają lub sprowadzają czy to na sprzedaż, czy na własny użytek.

Art. III.

Okręg poborowy stanowi gmina Sułkowice.

Art. IV.

Ta opłata ciąży tylko na konsumpcyi miejscowej w obrębie gminy, nie można obciążać nią produkcji ani obrotu handlowego.

Art. V.

Od opłaty ma być wolną wódka w tych wszystkich wypadkach, w których po myśli §. 6. ustawy z d. 20. czerwca 1888 r. Dz. u. p. l. 95 wolną jest ona od państwowej opłaty konsumpcyjnej.

Art. IV.

Bliższe postanowienia co do sposobu tej opłaty wyda w drodze administracyjnej c. k. Rząd w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

Art. VII.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mójemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie powyższego projektu ustawy *en bloc*.

Izba przyjmuje wniosek przyjęcia powyższej ustawy *en bloc*, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwała cały projekt ustawy *en bloc*.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwała Izba powyższy projekt ustawy w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje :

Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia gminie miasta Czortkowa na pobór opłaty gminnej od napojów spirytusowych, piwa i miodu.

Sprawozdawca p. Vayhinger, odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego zakończone projektem następującej ustawy :

U s t a w a

z dnia . . . . . o zezwoleniu gminie miasta Czortkowa na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych, piwa i miodu.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomerji z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam co następuje :

Art. I.

Gminie miasta Czortkowa zezwala się pobierać przez lat dziesięć od r. 1899 do końca 1907 r. opłaty gminne od napojów spirytusowych, tudzież od piwa i miodu w gminie wyrabianych lub w jej obręb wprowadzanych i w niej zużywanych według następującej taryfy :

1) od jednego hektolitra napojów spirytusowych, których stopień alkoholu da się oznaczyć stu stopniowym alkoholometrem po 7 ct. od litro-stopnia alkoholu, czyli od hektolitra 100% alkoholu po 7 zł. w. a.

2) od jednego litra słodzonych napojów spirytusowych (likieru, rosolisu, koniaku, rumu, araku, śliwowicy i t. p.) po 1½ ct. czyli od jednego hektolitra po 1 zł. 50 ct. w. a.

3) od jednego hektolitra piwa po 1 zł. w. a.

4) od jednego hektolitra miodu po 4 zł. w. a.

Art. II.

Do uiszczenia opłaty obowiązani są wszyscy ci, którzy napoje w Art. I. po-

szczególnione dla konsumpcji miejscowej wyrabiają lub sprowadzają czy to na sprzedaż, czy na własny użytek.

Art. III.

Okręg poborowy stanowi gmina miasta Czortkowa.

Art. IV.

Ta opłata ciąży tylko na konsumpcji miejscowej w obrębie gminy, nie można nią obciążać produkcji ani obrotu handlowego.

Art. V.

Od opłaty ma być wolną wódka w tych wszystkich wypadkach, w których po myśli §. 6. ustawy z 20. czerwca 1888. Dz. p. p. Nr. 95 wolną jest ona od państwowej opłaty konsumpcyjnej.

Art. VI.

Bliższe postanowienia co do sposobu poboru tej opłaty wyda w drodze administracyjnej c. k. Rząd w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

Art. VII.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej ustawy *en bloc*.

Izba uchwala przyjęcie powyższej ustawy *en bloc*, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwala cały projekt ustawy *en bloc*.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwala Izba powyższy projekt ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje :

Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia gminie Liszna

na pobór w roku 1899 171% dodatku gminnego do podatków bezpośrednich.

Sprawozdawca p. Vayhinger odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego zakończone następującym wnioskiem:

Gminie Liszna w powiecie Sanockim zezwala się pobierać w r. 1899 sto siedm-dziesiąt jeden (171%) procentowy dodatek gminny do podatków bezpośrednich na pokrycie potrzeb gminnych.

Izba uchwala powyższy wniosek bez rozprawy.

Uchwalwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania tej uchwały bez czytania, uchwala Izba powyższą uchwałę w trzecim czytaniu bez czytania.

Marszałek oświadcza, że obecnie wraca do punktu 5 porządku dziennego, którym jest:

Wybór 4 sekretarzy, 4 kwestorów i 12 rewidentów, oraz wybór komisyj, a mianowicie:

komisji budżetowej . . .	z 21 członków	
„ administracyjnej . . .	z 19	„
„ gminnej	z 15	„
„ szkolnej	z 18	„
„ petycyjnej	z 23	„
„ prawniczej	z 15	„
„ przemysłowej . . .	z 11	„
„ bankowej	z 13	„
„ solnej	z 9	„
„ górniczej	z 9	„
„ podatkowej	z 11	„
„ gosp. krajowego . .	z 17	„
„ drogowej	z 19	„
„ sanitarnej	z 9	„
„ reformy wyborczej	z 15	„
„ kolejowej	z 15	„
„ kredytu włościańsk.	z 11	„

Na skrutatorów zaprasza Marszałek pp. Trzecieckiego, Puzyńę, Klemensa Dzie

duszyckiego, Hupkę. ks. Niebyłowca, Bindera, Średniawskiego.

Przemawia pod względem formalnym p. Koziembrodzki i wnosi zwiększenie liczby członków komisji, a mianowicie, ażeby komisya budżetowa składała się z 22 członków, administracyjna z 20, podatkowa z 13, gospodarstwa krajowego z 18, sanitarnej z 10 kredytu włościańskiego z 13 członków.

Izba uchwala bez rozprawy powiększenie liczby członków komisji budżetowej na 22.

Następnie uchwala Izba bez rozprawy powiększenie liczby członków komisji administracyjnej na 20.

Dalej uchwala Izba bez rozprawy powiększenie liczby członków komisji podatkowej na 13, komisji gospodarstwa krajowego na 18, sanitarnej na 10, komisji kredytu włościańskiego na 13.

Marszałek oświadcza, iż nastąpią wybory do komisji, i wzywa posłów do oddania kartek głosowania.

Po zebraniu kartek i przeprowadzeniu skrutynium Marszałek wzywa do ogłoszenia wyniku skrutynium.

P. Hupka zdaje sprawę z wyniku skrutynium.

Na sekretarzy głosowało 80 posłów wybrani zostali jednogłośnie pp.:

Karatnicki, Niezabitowski Stanisław, Potocki Andrzej, Urbański.

Na kwestorów głosowało 80 posłów, wybrani zostali jednogłośnie pp.:

Korytowski, Michalski, Torosiewicz Emil, Wachnianin.

Na rewidentów głosowało 80 posłów, wybrani zostali jednogłośnie pp.:

Data, Dzieduszycki Klemens, Goldman, Klemensiewicz, Merinowicz, Niebyłowicz, Olpiński, Rudrof, Siemiginowski, Stecki, Szeliski, Zajączkowski.

Do komisji budżetowej na 80 głosujących wybrani jednomyślnie pp.:

Abrahamowicz, Badeni Kazimierz, Barwiński, Biliński, Dunajewski, Goldman, Jędrzejowicz Stanisław, Jordan, Kozłowski, Madeyski, Marchwicki, Niezabitowski Stanisław, Paszkowski, Potoczek, Potocki Andrzej, Romanowicz, Rotter, Scipio, Skrzyński Adam, Skałkowski, Zagórki, Zajączkowski.

Do komisji administracyjnej na 80 głosujących wybrani zostali jednomyślnie pp.

Białoskórski, Czaykowski Władysław Wiktor, Cieński, Dworski, Górski, Jabłoński, Jordan, Kleczyński, Koziembrodzki Małachowski, Onyszkiewicz, Okuniewski, Romer, Rozwadowski, Rudrof, Sozański, Szeptycki, Trzeciecki, Wodzicki, Wójcik.

Do komisji gminnej na 80 głosujących wybrani zostali jednomyślnie pp.:

Bojko, Brunicki, Dzieduszycki Wojciech, Fruchtmann, Górski, Hupka, Jabłoński, Jaworski, Kulczycki, Michałowski, Merunowicz, Pilat, Stadnicki, Torosiewicz Miłkołaj, Zaleski.

Do komisji szkolnej na 80 głosujących wybrani zostali jednomyślnie pp.:

Badeni Kazimierz, Cielecki, Czartoryski, Dzieduszycki Wojciech, Kleczyński, Kozłowski, Kramarczyk, Madeyski, Pilat, Puzyna X. Rayski, Rey, Soleski, Sozański, Szczepanowski, Tarnowski Stanisław, Wachnianin, Zoll.

Do komisji petycyjnej na 80 głosujących wybrani jednogłośnie pp.:

d'Abancourt, Bielański, Bojko, Dzieduszycki Karol, Hamorak, Horodyski, Klemensiewicz, Kostheim, Krempa, Michalski, Niezabitowski Witold, Nowakowski, Ochrymowicz, Okuniewski, Olpiński, Siemigowski, Słotwiński, Średniawski, Styła, Teodorowicz, Tyszkowski, Winniczuk, Żardecki.

Do komisji prawniczej na 80 głosujących wybrani jednogłośnie pp.:

d'Abancourt, Brunicki, Czaykowski Władysław, Czajkowski Władysław Wiktor, Dworski, Fruchtmann, Jahl, Karatnicki, Klemensiewicz, Loewenstein, Paszkowski, Rudrof, Sozański, Weigel, Zoll.

Do komisji przemysłowej na 80 głosujących wybrani jednogłośnie pp.:

Czecz, Goldman, Michalski, Niezabitowski Witold, Ostapczuk, Rotter, Skrzyński Zdzisław, Stecki, Szczepanowski, Weigel, Żardecki.

Do komisji bankowej na 80 głosujących wybrani jednomyślnie pp.:

Abrahamowicz, Binder, Gorayski, Loewenstein, Mandyczewski, Marchwicki, Merunowicz, Rapoport, Rozwadowski, Scipio, Skałkowski, Weigel, Żardecki.

Do komisji solnej na 80 głosujących wybrani jednogłośnie pp.:

Dzieduszycki Klemens, Korytowski, Merunowicz, Mandyczewski, Romanowicz, Słotwiński, Urbański, Warzecha, Winniczuk.

Do komisji górniczej na 80 głosujących wybrani jednogłośnie pp.:

Bielański, Gorayski, Marchwicki, Ochrymowicz, Rapoport, Skrzyński Adam, Szczepanowski, Wiktor, Wiśniewski.

Do komisji podatkowej na 80 głosujących wybrani jednomyślnie pp.:

Abrahamowicz, Dzieduszycki Karol, Gołuchowski, Hupka, Jaworski, Kraiński, Milan, Loewenstein, Okuniewski, Skałkowski, Szeliski, Szeptycki, Weigel.

Do komisji gospodarstwa krajowego na 80 głosujących wybrani jednogłośnie pp.:

Czecz, Data, Dzieduszycki Klemens, Gorayski, Jędrzejowicz Franciszek, Kraiński, Krzysztofowicz, Puzyna Julian, Potocki

Roman, Rayski, Romanowicz, Sanguszko, Stadnicki Stanisław, Schnell, Teodorowicz, Vivien, Wiśniewski, Wodzicki.

Do komisji drogowej na 80 głosujących wybrani jednogłośnie pp.:

Bernadzikowski, Borkowski, Gniewosz, Gnoiński, Jędrzejowicz Stanisław, Męciński, Michałowski, Niezabitowski Witold, Ochrymowicz, Olpiński, Romer, Sala, Skrzyński Adam, Skrzyński Zdzisław, Starzyński, Szwed, Torosiewicz Emil, Urbański, Wiśniewski.

Do komisji sanitarnej na 80 głosujących wybrani zostali jednogłośnie pp.:

Czaykowski Władysław, Gołuchowski, Jabłoński, Jakliński, Jordan, Kadyi, Mandyczewski, Olpiński, Onyszkiewicz, Trzeciński.

Do komisji reformy wyborczej na 80 głosujących, wybrani jednogłośnie pp.:

Czaykowski Władysław Wiktor, Dworski, Dzieduszycki Wojciech, Górski, Kozłowski, Michałowski, Okuniewski, Pilat, Romanowicz, Sanguszko, Skalkowski, Stadnicki, Szczepanowski, Trzeciński, Wodzicki.

Do komisji kolejowej na 80 głosujących, wybrani zostali jednomyslnie pp.:

Bednarski, Czecz, Jakliński, Korytowski, Lubomirski, Męciński, Osuchowski, Potocki Andrzej, Rapoport, Skrzyński Zdzisław, Szczepanowski, Vivien, Weigel, Wiktor, Zaleski.

Do komisji kredytu włościańskiego na 80 głosujących wybrani jednomyslnie pp.:

Bernadzikowski, Binder, Cieński, Kramarczyk, Merunowicz, Niezabitowski Stanisław, Onyszkiewicz, Paszkowski, Pilat, Romer, Skalkowski, Wachnianin, Żardecki.

Marszałek skonstatowawszy rezultat wyborów, wzywa wszystkie komisje wybrane, ażeby udały się do przeznaczonych

sal w celu ukonstytuowania się. W tym celu zawiesza posiedzenie na 20 minut.

Po 30 minutowej przerwie Marszałek otwiera na nowo posiedzenie i wzywa, by komisje, które się dotychczas nie ukonstytuowały podały później wynik ukonstytuowania się do jego wiadomości. Dotychczas następujące komisje ukonstytuowały się:

Administracyjna: przewod. p. Koziebrodzki, I. zastępca przewod. p. Wodzicki, II. zastępca przewod. p. Szeptycki, sekretarzami pp. Sozański, Trzeciński.

Szkolna: przewodniczący p. Czartoryski, zastępca przewod. p. Tarnowski Stanisław, sekretarze pp. Rayski, Wachnianin.

Petycyjna: przewod. p. Klemensiewicz, zastępca przewod. p. Dzieduszycki Karol, sekretarze I. p. Hamorak, II. Michalski.

Prawnicza: przewod. p. Zoll, zastępca przewod. p. Weigel, sekretarz p. Klemensiewicz.

Przemysłowa: przewod. p. Weigel, zastępca przewod. p. Czecz, sekretarze pp. Goldman, Żardecki.

Górnicza: przewod. p. Gorayski, zastępca przewodniczącego p. Skrzyński Adam, sekretarz p. Ochrymowicz.

Gospodarstwa krajowego: przewodniczący p. Sanguszko, I. zastępca przewodniczącego p. Gorayski, II. zastępca przewodniczącego p. Stadnicki Stanisław, sekretarze pp. Krzysztofowicz, Schnell.

Drogowa: przewodniczący p. Męciński, I. zastępca przewodniczącego p. Sala, II. zastępca przewod. p. Urbański, sekretarz p. Starzyński.

Sanitarna: przewodniczący p. Jordan, zastępca przewodniczącego p. Gołuchowski, sekretarz p. Jakliński.

Kolejowa: przewodniczący p. Zaleski, zastępca przewodniczącego p. Męciński, sekretarz p. Jakliński.

Kredytu włościańskiego: przewodniczący p. Pilat, zastępca przewodniczącego p. Onyszkiewicz, sekretarz p. Merunowicz.

Marszałek oświadcza, że obecnie przystępuje Izba do dalszego punktu porządku dziennego, którym jest:

Sprawozdanie Wydziału krajowego o udzieleniu Radzie powiatowej w Dąbrowej koncesyi do pobierania opłat mytniczych na drogach powiatowych z Otfinowa do Ujścia jezuickiego i z Dąbrowej do Mędrzechowa.

Sprawozdawca p. Chamiec odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego zakończone projektem następującej uchwały:

U c h w a ł a

o udzieleniu Radzie powiatowej w Dąbrowej koncesyi do pobierania opłat mytniczych na drogach powiatowych z Otfinowa do Ujścia jezuickiego i z Dąbrowej do Mędrzechowa.

Art. I.

Radzie powiatowej w Dąbrowej nadaje się na lat pięć od wejścia w wykonanie tej uchwały, prawo do pobierania myta na drogach powiatowych z Otfinowa do Ujścia jezuickiego i z Dąbrowej do Mędrzechowa, pod warunkiem utrzymywania przedmiotu omyconego kosztem funduszu powiatowego w dobrym stanie, z zastrzeżeniem zastosowania postanowień zawartych w §§. 14. i 35. ust. 3. ustawy drogowej z dnia 5. lipca 1897 dz. u. kr. Nr. 43.

Art. II.

Opłatę myta pobierać należy na obu wymienionych drogach według następującego wymiaru:

a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 4 (cztery) ct.;

b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych 2 (dwa) ct.;

c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego 1 (jeden) ct.

Konie, woły, krowy, muły, osły, należą do bydła ciężkiego, zaś cieleta, źrebięta, owce, kozy i świnie do drobnego.

Od bydła niesionego lub wiezionego wozem, nie opłaca się żadnej należytości.

Zwierzęta, które ssą i przy matkach idą, są wolne od wszelkiej opłaty mytniczej

Art. III.

Przy poborze myta mają być zachowane ogólne przepisy o uwolnieniu od opłaty mytniczej i o znizeniu tejże.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda. Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie *en bloc* całego projektu uchwały.

Izba uchwała wniosek przyjęcia powyższej uchwały *en bloc* poczem w oddzielnem głosowaniu przyjmuje cały projekt uchwały *en bloc*.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwała Izba cały projekt uchwały w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie udzielenia Radzie powiatowej w Dąbrowej koncesyi do pobierania opłat mytniczych od mostu na rzece Młynówce w Radgoszczy.

Sprawozdawca p. Chamiec odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego, zakończone projektem następującej uchwały:

U c h w a ł a

o udzieleniu Radzie powiatowej w Dąbrowej koncesyi do pobierania opłat mytniczych od mostu na rzece Młynówce w Radgoszczy.

Art. I.

Radzie powiatowej w Dąbrowej nadaje się na lat pięć od wejścia w wykonanie tej uchwały, prawo do pobierania myta od mostu na rzecz Młynówce w Radgoszczy pod warunkiem utrzymywania przedmiotu omyconego kosztem funduszu powiatowego w dobrym stanie, z zastrzeżeniem zastosowania postanowień zawartych w §§. 14. i 35. ust. 3. ustawy drogowej z dnia 5. lipca 1897 dz. u. kr. Nr. 43.

Art. II.

Opłatę myta pobierać należy według następującego wymiaru:

a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 2 (dwa) ct.;

b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych 1 (jeden) ct.;

c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego $\frac{1}{2}$ (pół) ct.

Konie, woły, krowy, muły, osły, należą do bydła ciężkiego, zaś cieleta, żrebięta, owce, kozy i świnie do drobnego.

Od bydła niesionego lub wiezionego wozem nie opłaca się żadnej należitości.

Zwierzęta, które są i przy matkach idą, są wolne od wszelkiej opłaty mytniczej.

Art. III.

Przy poborze myta mają być zachowane ogólne przepisy o uwolnieniu od tej opłaty lub o znizeniu tejże.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie *en bloc* całego projektu uchwały.

Izba uchwała wniosek przyjęcia powyższej uchwały *en bloc* poczem w oddzielnem głosowaniu przyjmuje cały projekt uchwały *en bloc*,

Uchwalwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania uchwała Izba cały projekt uchwały w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego o udzieleniu koncesji do pobierania opłat mytniczych na drodze gminnej Żółkiew-Batiatycze-Kamionka Strumiłowa.

Sprawozdawca p. Chamiec odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego, zakończone projektem następującej uchwały.

U c h w a ł a

o udzieleniu koncesji do pobierania opłat mytniczych na drodze gminnej Żółkiew-Batiatycze-Kamionka Strumiłowa.

Art. I.

Na przeciąg lat pięciu od wejścia w wykonanie tej uchwały nadaje się prawo do pobierania myta na drodze gminnej Żółkiew-Batiatycze-Kamionka Strumiłowa Wydziałowi powiatowemu w Żółkwi jako władzy zarządzającej, a to na rzecz tej drogi z zastrzeżeniem, że Wydział powiatowy używając środków przewidzianych w §§. 19., 25. i 26. ustawy drogowej z dnia 5. lipca 1897 dz. u. kr. Nr. 43 przy pomocy pobieranego w myśl §. 32. tejże ustawy dochodu z powyższego myta, pokrywać będzie wszelkie koszty połączone z utrzymaniem omyconej drogi w dobrym stanie.

Na wypadek zaniedbania przez Wydział powiatowy utrzymywanej drogi, zastrzega sobie Wydział krajowy wydanie stosownych zarządzeń wskazanych w §. 35. ust. 2. i 3. wyżej powołanej ustawy drogowej.

Art. II.

Opłatę myta pobierać należy według następującego wymiaru:

a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 2 (dwa) ct.;

b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych 1 (jeden) ct.;

c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego $1\frac{1}{2}$ (pół) ct.;

Konie, woły, krowy, muły, osły należą do bydła ciężkiego, zaś cieleta, źrebięta, owce, kozy i świnię do drobnego.

Od bydła niesionego lub wiezionego wozem nie opłaca się żadnej należności.

Zwierzęta, które ssą i przy matkach idą, są wolne od wszelkiej opłaty mytniczej.

Art. III.

Przy poborze myta mają być zachowane ogólne przepisy o uwolnieniu od opłaty myta lub o znizeniu tejże.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda. Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie *en bloc* całego projektu uchwały.

Izba uchwała wniosek przyjęcia powyższej uchwały *en bloc*, poczem w oddzielnem głosowaniu przyjmuje cały projekt uchwały *en bloc*.

Uchwalwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania, uchwała Izba cały projekt uchwały w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego o udzieleniu obszarowi dworskiemu w Babinie koncesyi do pobierania opłat mytniczych od przewozu przez rzekę Łomnicę.

Sprawozdawca p. Chamiec odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego zakończone projektem następującej uchwały:

U c h w a ł a

o udzieleniu obszarowi dworskiemu w Babinie koncesyi na pobór opłat mytniczych od przewozu przez rzekę Łomnicę.

Art. I.

Na przeciąg lat pięciu od wejścia w wykonanie tej uchwały nadaje się obszarowi dworskiemu w Babinie, powiatu kałuskiego prawo do pobierania myta od przewozu przez rzekę Łomnicę pod warunkiem utrzymania przedmiotu omyconego w dobrym stanie i własnym kosztem, z zastrzeżeniem że analogiczne do postanowień zawartych w §. 38. ust. 12. ustawy drogowej z dnia 5. lipca 1897 dz. u. kr. Nr. 43 w razie niedopełnienia tego warunku, uprawniony będzie Wydział powiatowy do objęcia za zgodą politycznej władzy powiatowej przedmiotu omyconego w bezpośredni zarząd własny na koszt i niebezpieczeństwo wspomnianego obszaru dworskiego.

Art. II.

Opłaty mytnicze pobierać należy według następującego wymiaru:

a) od jednej osoby pieszej, jadącej po wozem lub wierzchem 1 (jeden) ct.;

b) od jednego konia, idącego pod wierzchem, pędzonego albo zaprzęzonego $2\frac{1}{2}$ (dwa i pół) ct.;

c) od jednego źrebięcia do dwóch lat 1 (jeden) ct.;

d) od jednego wołu na rzeź albo w jarmie, krowy, bukała lub trzylatki $2\frac{1}{2}$ (dwa i pół) ct.;

e) od jednego cielęcia nie mającego jeszcze dwóch lat, świni karmnej, owcy, koźła i kozy i małych świń 1 (jeden) ct.

Art. III.

Przy poborze myta mają być zastosowane ogólne przepisy o uwolnieniu od opłaty mytniczej lub o znizeniu tejże.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie *en bloc* całego projektu uchwały.

Izba uchwała wniosek przyjęcia powyższej uchwały *en bloc* poczem w oddzielnem głosowaniu przyjmuje cały projekt uchwały *en bloc*.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania uchwała Izba cały projekt uchwały w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego o udzieleniu Radzie powiatowej w Bochni koncesyi do pobierania myta mostowego na drodze powiatowej Bocheńsko - Limanowskiej.

Sprawozdawca p. Chamiec odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego zakończone projektem następującej uchwały:

U c h w a ł a

o udzieleniu Radzie powiatowej w Bochni koncesyi do pobierania myta mostowego na drodze powiatowej Bocheńsko - Limanowskiej.

Art. I.

Radzie powiatowej w Bochni nadaje się na lat pięć od wejścia w wykonanie tej uchwały prawo do pobierania myta od mostów w 17 i 19 kilometrze drogi powiatowej Bocheńsko - Limanowskiej pod warunkiem utrzymywania przedmiotu omyconego kosztem funduszu powiatowego w dobrym stanie z zastrzeżeniem zastosowania postanowień zawartych w §. 14. i 35. ust. 3. ustawy drogowej z dnia 5. lipca 1897 dz. u. kr. Nr. 43.

Art. II.

Opłatę myta mostowego pobierać należy według następującego wymiaru:

a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 2 (dwa) ct.;

b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych 1 (jeden) ct.;

c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego $\frac{1}{2}$ (pół) ct.

Konie, woły, krowy, muły, osły należą do bydła ciężkiego, zaś cieleta, źrebięta, owce, kozy i świnię do drobnego.

Od bydła niesionego lub wziętego woeem nie opłaca się żadnej należitości.

Zwierzęta, które są i przy matkach ląd, są wolne od wszelkiej opłaty mytniczej.

Art. III.

Przy poborze myta mają być zachowane ogólne przepisy o uwolnieniu od tej opłaty lub o znizeniu tejże.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie *en bloc* całego projektu uchwały.

Izba uchwała wniosek przyjęcia powyższej uchwały *en bloc* poczem w oddzielnem głosowaniu przyjmuje cały projekt uchwały *en bloc*.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania, bez czytania, uchwała Izba cały projekt uchwały w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego o udzieleniu gminie Bukaczowce koncesyi do pobierania opłat mytniczych od mostu na rzece Świerzu.

Sprawozdawca p. Chamiec odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego zakończone projektem następującej uchwały;

U c h w a ł a

o udzieleniu gminie w Bukaczowcach koncesyi do pobierania opłat mytniczych od mostu na rzece Świerz.

Art. I.

Na przeciąg lat pięciu od wejścia w wykonanie tej uchwały nadaje się gminie w Bukaczowcach, powiatu Rohatyńskiego, prawo do pobierania myta od mostu na rzece Świerz, pod warunkiem utrzymywania przedmiotu omyconego własnym kosztem w dobrym stanie, z zastrzeżeniem, że analogicznie do postanowień zawartych w §. 38. ust. 12. ustawy drogowej z dnia 5 lipca 1897 dz. u. kr. Nr. 43, w razie niedopełnienia powyższego warunku, uprawniony będzie Wydział powiatowy do objęcia, za zgodą politycznej władzy powiatowej, przedmiotu omyconego w bezpośredni zarząd własny na koszt i niebezpieczeństwo gminy.

Art. II.

Opłatę myta pobierać należy według następującego wymiaru:

a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 2 (dwa) ct.

b) od jednej sztuki bydła pociągowego wolnego, od wierzchowca, tudzież od każdej sztuki bydła pędzonego ciężkiego, jako to: od koni, wołów, bujaków, krów i jałówek, byków, mułów i osłów jakoteż od każdej pędzonej sztuki młodego bydła tegoż rodzaju 1 (jeden) ct.

c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego, jako to: od cieląt, owiec, kóz nierogacizny, oraz od każdej sztuki pędzonej młodego bydła tegoż rodzaju $\frac{1}{2}$ (pół) ct.

Zwierzęta, które ssą i przy matkach idą, są wolne od opłaty mytniczej.

Mieszkańcy gminy i obszaru dworskiego w Bukaczowcach wolni są od opłaty myta.

Art. III.

Przy poborze myta mają być zachowane ogólne przepisy o uwolnieniu od opłaty mytniczej lub niżeniu tejże.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie *en bloc* całego projektu uchwały.

Izba uchwała wniosek przyjęcia powyższej uchwały *en bloc*, poczem w oddzielnem głosowaniu przyjmuje cały projekt uchwały *en bloc*.

Następnie uchwalwszy na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwała Izba cały projekt uchwały w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego o udzieleniu obszarom dworskim w Niezwiskach i Łuce koncesyi do pobierania opłat mytniczych od przewozu przez rzekę Dniestr.

Sprawozdawca p. Chamiec odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego, zakończone projektem następującej uchwały:

U c h w a ł a

o udzieleniu obszarom dworskim w Niezwiskach i Łuce koncesyi na pobór opłat mytniczych od przewozu przez rzekę Dniestr.

Art. I.

Na przeciąg lat pięciu od wejścia w wykonanie tej uchwały nadaje się obszarom dworskim w Niezwiskach i Łuce powiatu horodeńskiego wspólne prawo do pobierania myta od przewozu przez rzekę Dniestr przy drodze gminnej w kierunku z Kołomyi do Buczacza prowadzącej pod

warunkiem utrzymywania przedmiotu omyconego w dobrym stanie i własnym kosztem, z zastrzeżeniem, że analogicznie do postanowień zawartych w §. 38. ust. 12. ustawy drogowej z dnia 5 lipca 1897 dz. u. kr. Nr. 43, w razie niedopełnienia tego warunku, uprawniony będzie Wydział powiatowy do objęcia za zgodą politycznej władzy powiatowej przedmiotu omyconego w bezpośredni zarząd własny na koszt i niebezpieczeństwo stron interesowanych.

Art. II.

Opłaty mytnicze pobierać należy według następującego wymiaru:

a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 3 (trzy) ct.

b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od wierzchowca, tudzież od każdej sztuki bydła pędzonego ciężkiego jako to: od koni, wołów, bujaków, krów, jałówek, byków, mułów i osłów, jakoteż od każdej pędzonej sztuki młodego bydła tegoż rodzaju 3 (trzy) ct.

Wyjątek stanowią bydła ssące przy matkach, za które nie opłaca się myta.

c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego, jako to: od cieląt, owiec, kóz, nierogacizny, jakoteż od każdej sztuki pędzonej młodego bydła tegoż rodzaju np. od prosiąt, jagniąt, kozłat 1 (jeden) ct.

d) od każdej osoby bez różnicy 1 (jeden) ct.

Woźnica i jadący wierzchem uwolnieni są od opłaty przewozowego.

Art. III.

Przy poborze myta mają być zastosowane ogólne przepisy o uwolnieniu od opłaty mytniczej lub o znizeniu tejże.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie *en bloc* całego projektu uchwały.

Izba uchwała wniosek przyjęcia powyższej uchwały *en bloc*, poczem w oddzielnem głosowaniu przyjmuje cały projekt uchwały *en bloc*.

Następnie uchwalwszy na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwała Izba cały projekt uchwały w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego o udzieleniu Wydziałowi powiatowemu w Jasle koncesyi do pobierania opłat mytniczych od przewozu przez rzekę Wisłokę pod Kłodawą.

Sprawozdawca p. Chamiec odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego, zakończone projektem następującej uchwały:

U c h w a ł a

o udzieleniu Wydziałowi powiatowemu w Jasle koncesyi do pobierania opłat mytniczych od przewozu przez rzekę Wisłokę pod Kłodawą.

Art. I

Wydziałowi powiatowemu w Jasle nadaje się na lat pięć od wejścia w wykonanie tej uchwały, prawo do pobierania myta od przewozu przez rzekę Wisłokę pod Kłodawą, pod warunkiem utrzymywania przedmiotu omyconego w dobrym stanie kosztem funduszu powiatowego, z zastrzeżeniem zastosowania postanowień zawartych w §§. 14 i 35 ust. 3. ustawy drogowej z dnia 5 lipca 1897 dz. u. kr. Nr. 43.

Art. II.

Opłatę myta pobierać należy podług następującego wymiaru:

a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 2 centy;

b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od wierzchowca, tudzież od każdej sztuki bydła pędzonego ciężkiego jako to: od koni, wołów, bujaków, krów, jałówek, byków, mułów i osłów, jakoteż od każdej sztuki młodego bydła tegoż rodzaju 2 centy;

Wyjątek stanowią bydła ssące wszelkiego rodzaju przy matkach, za które nie opłaca się myta.

c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego, jako to: od cieląt, owiec, kóz, nierogacizny, jako też od każdej pędzonej sztuki młodego bydła tegoż rodzaju 1 cent.

d) od każdej osoby bez różnicy 1 cent.

Art. III.

Przy poborze myto mają być zachowane ogólne przepisy o uwolnieniu od opłaty mytniczej lub o znizeniu tejże.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie *en bloc* całego projektu uchwały.

Izba uchwała wniosek przyjęcia powyższej uchwały *en bloc*, poczem w oddzielnem głosowaniu przyjmuje cały projekt uchwały *en bloc*.

Następnie uchwaliwszy na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwała Izba cały projekt uchwały w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego o udzieleniu obszarowi dworskiemu w Stanisławczyku koncesyi do pobierania opłat mytniczych od mostu na rzece Styry.

Sprawozdawca p. Chamicz odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego, zakończone projektem następującej uchwały:

U c h w a ł a

o uozieleniu obszarowi dworskiemu w Stanisławczyku koncesyi do pobierania opłat mytniczych od mostu na rzece Styry.

Art. I.

Na przeciąg lat pięciu od wejścia w wykonanie tej uchwały nadaje się obszarowi dworskiemu w Stanisławczyku powiatu brodzkiego prawo do pobierania myta od mostu na rzece Styry pod warunkiem utrzymywania przedmiotu omyconego w dobrym stanie, własnym kosztem, z zastrzeżeniem, że analogicznie do postanowień zawartych w §. 38 ust. 12 ustawy drogowej z dnia 5 lipca 1897 dz. u. kr. Nr. 43, w razie niedopełnienia powyższego warunku, uprawniony będzie Wydział powiatowy do objęcia za zgodą politycznej władzy powiatowej przedmiotu omyconego w bezpośredni zarząd własny na koszt i niebezpieczeństwo wspomnianego obszaru dworskiego.

Art. II.

Opłatę myta pobierać należy według następującego wymiaru:

1) przy każdym wozie od jednego bydła zaprzęzonego 2 (dwa) ct.

2. od bydła przepędzanych.

a) od każdego konia dorosłego, bydła rogatego, osła, muła 2 (dwa) ct.

b) od pięciu świń albo cieląt 1 (jeden) ct.

c) od dziesięciu owiec 1 (jeden) ct.

Od bydła niesionego lub wieszonogo wozem nie opłaca się żadnej należitości.

Zwierzęta, które ssą i przy matkach idą, są wolne od wszelkiej opłaty mytniczej.

Art. III.

Przy poborze myta mają być zachowane ogólne przepisy o uwolnieniu od opłaty mytniczej lub o znizeniu tejże.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie *en bloc* całego projektu uchwały.

Izba uchwała wniosek przyjęcia powyższej uchwały *en bloc*, poczem w oddzielnem głosowaniu przyjmuje cały projekt uchwały *en bloc*.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwała Izba cały projekt uchwały w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego o udzieleniu koncesyi do pobierania opłat mytniczych na drogach gminnych Jarosław-Sieniawa i Przemyśl-Pruchnik.

Sprawozdawca p. Chamiec odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego zakończone projektem następującej uchwały:

U c h w a ł a

o udzieleniu koncesyi do pobierania opłat mytniczych na drogach gminnych Jarosław-Sieniawa i Przemyśl-Pruchnik.

Art. I.

Na przeciąg lat pięciu od wejścia w wykonanie tej uchwały nadaje się prawo do pobierania myta na drogach gminnych Jarosław-Sieniawa i Przemyśl-Pruchnik Wydziałowi powiatowemu w Jarosławiu, jako władzy zarządzającej, a to na rzecz tychże dróg z zastrzeżeniem, że Wydział powiatowy, używając środków przewidzianych w §§. 19, 25 i 26 ustawy drogowej z dnia 5 lipca 1897 dz. u. kr. Nr. 43. przy pomocy pobieranego w myśl §. 32. tejże ustawy dochodu z powyższego myta, pokrywać będzie wszelkie koszta połączone z utrzymaniem omyconych dróg w dobrym stanie.

Na wypadek zaniedbania przez Wydział powiatowy utrzymanych dróg, zastrzega sobie Wydział krajowy wydanie stosownych zarządzeń wskazanych w §. 35 ust. 2. i 3. wyżej powołanej ustawy drogowej.

Art. II.

Opłatę myta na drodze Jarosław-Sieniawa na dwóch stacyach i na drodze Przemyśl-Pruchnik na jednej stacji pobierać należy według następującego wymiaru:

a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 2 (dwa) ct.

b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych 1 (jeden) ct.

c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego $\frac{1}{2}$ (pół) ct.

Konie, woły, krowy, muły, osły należą do bydła ciężkiego, zaś cieleta, źrebięta, owce, kozy i świnie do drobnego.

Od bydła niesionego lub wiezionego wozem nie opłaca się żadnej należitości.

Zwierzęta które ssą i przy matkach idą, są wolne od wszelkiej opłaty mytniczej.

Art. III.

Przy poborze myta mają być zachowane ogólne przepisy o uwolnieniu od opłaty myta lub o znizeniu tejże.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie *en bloc* całego projektu uchwały.

Izba uchwała wniosek przyjęcia powyższej uchwały *en bloc*, poczem w oddzielnem głosowaniu przyjmuje cały projekt uchwały *en bloc*.

Następnie uchwalwszy na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwała izba projekt uchwały w trzecim czytaniu bez czytania,

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego o udzieleniu Radzie powiatowej w Kamionce Strumiłowej koncesji do pobierania opłat mytniczych od mostu powiatowego na rzece Kamionce.

Sprawozdawca p. Chamiec odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego, zakończone projektem następującej uchwały:

U c h w a ł a

o udzieleniu Radzie powiatowej w Kamionce Strumiłowej koncesji do pobierania opłat mytniczych od mostu powiatowego na rzece Kamionce.

Art. I.

Radzie powiatowej w Kamionce Strumiłowej nadaje się na lat pięć od wejścia w wykonanie tej uchwały, prawo do pobierania myta od mostu powiatowego na rzece Kamionce pod warunkiem utrzymania przedmiotu omyconego kosztem funduszu powiatowego w dobrym stanie, z zastrzeżeniem zastosowania postanowień zawartych w §§. 14. i 35. ust. 3. ustawy drogowej z dnia 5 lipca 1897 dz. u. kr. Nr. 43.

Art. II.

Opłatę myta pobierać należy według następującego wymiaru:

a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 2 (dwa) ct.;

b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych 1 (jeden) ct.

c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego $\frac{1}{2}$ (pół) ct.

Konie, woły, krowy, muły, osły należą do bydła ciężkiego, zaś cieleta, zrebęta, owce, kozy i świny do drobnego.

Od bydła niesionego lub wiezionego wozem, nie opłaca się żadnej należności.

Zwierzęta które ssą i przy matkach idą, są wolne od wszelkiej opłaty mytniczej.

Art. III.

Przy poborze myta mają być zachowane ogólne przepisy o uwolnieniu od tej opłaty lub o znizeniu tejże.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie *en bloc* całego projektu uchwały.

Izba uchwała wniosek przyjęcia powyższej uchwały *en bloc*, poczem w oddzielnem głosowaniu przyjmuje cały projekt uchwały *en bloc*.

Uchwalwszy dalej na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwała Izba cały projekt uchwały w trzecim czytaniu bez czytania.

Marszałek oznajmia, iż pozostałe komisye ukonstytuowały się w sposób następujący:

Gminna: przewodniczący p. Jsworski, zastępca przewodniczącego p. Zaleski, sekretarze pp. Brunicki, Górski.

Solna: przewodniczący p. Mandyczewski, zastępca przewodniczącego p. Dzieduszycki Klemens, sekretarz p. Merunowicz.

Budżetowa: przewodniczący p. Dunajewski, I. zastępca przewodniczącego p. Badeni Kazimierz, II. zastępca przewodniczącego Abrahamowicz, sekretarz I. p. Scipio, sekretarz II. p. Paszkowski.

Reformy wyborczej: przewodniczący p. Sanguszek, zastępca przewodniczącego, p. Stadnicki, sekretarz p. Trzeciecki.

Podatkowa: przewodniczący p. Abrahamowicz, zastępca przewod. p. Weigel, sekretarz p. Loewenstein.

Bankowa: przewodniczący p. Marchwiczki, zastępca przewodniczącego, p. Mandyczewski, sekretarz p. Loewenstein.

Marszałek oświadcza, że w ten sposób ukonstytuowały się wszystkie komisye.

Przemawia p. Sanguszko i wnosi o powiększenie liczby członków komisji reformy wyborczej o jednego członka t. j. aby składała się z 16 członków.

Izba uchwała bez rozprawy wniosek p. Sanguszki.

Marszałek oznajmia, że wybór dodatkowy jednego członka do komisji reformy wyborczej umieści na porządku dziennym jutrzejszego posiedzenia.

Marszałek wzywa sekretarzy do odczytania wniosków i interpelacji złożonych na dzisiejszem posiedzeniu przede wszystkim zaś wniosków nagłych.

Sekretarz p. Karatnicki odczytuje następujący wniosek nagły p. Winniczuka:

Wniosek nagły.

Wysoki Sejmie:

W miesiącu listopadzie 1893 nawiedził straszny pożar gminę Pacyków w powiecie Stanisławowskim i zniszczył 30 gospodarzy wiejskich. a że w owym oazie straszny wichur się srożył, przeto nie można było niozego wyratować.

Podobnie stało się w miesiącu grudnia 1893. Także pożar ogniowy przy strasznej burzy i wietrze nawiedził gminę Bratkowie, powiatu Stanisławowskiego; straszny pożar ogniowy zniszczył całkiem do 50 gospodarzy wiejskich, tak, że przy ogromnej burzy i wietrze nie można było niczego uratować, nietylko wszystkie ziemniaki i pasza, ale i wszystkie budynki, odzież i narzędzia gospodarskie popaliły się, prócz tego we wsi Bratkowcach spaliło się dużo bydła rasowego, a to stało się w porze i podczas zimy, że w tych dwóch gminach do 80 gospodarzy z rodzinami po-

zostało pod gołym niebem, bo niema gdzie mieszkać, ani w co odziać się, ani czem pożywić się, ani czem bydło nakarmić, a w tych obu gminach było tylko po 5 gospodarzy asekurowanych i to tylko budynki, a reszta wcale nie była asekurowana, i podczas pory zimowej, gdy niema nigdzie zarobku żadnego, biedni pogorzelcy, pozostawieni bez żadnej pomocy, musieli by głodową śmiercią poginać. By do tego nie dopuścić, przeto wnoszę:

Wysoki Sejm krajowy raczy łaskawie przychylić się do tego wniosku i dla tych nieszczęśliwych pogorzelców, by przynajmniej z głodu nie poginęli, uchwalić łaskawie dla pogorzelców gminy Pacyków 3000 zł., zaś dla pogorzelców w Bratkowcach 4.000 zł. w. a.

Wnioskodawca:

Łazarz Winniczuk.

Nowakowski F. Kramarczyk, W. Szwed, Data, Ostapczuk, Krempa, Bojko, Styła, Średniawski, Mandyczewski, Zajęczkowski, Wachnianin, Hamorak, Karol Dzieduszycki, Karatnicki.

Przemawia p. Winniczuk, uzasadniając nagłość swego wniosku, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie go do komisji budżetowej z poleceniem złożenia w dniu 30. grudnia ustnego sprawozdania.

Izba bez rozprawy uchwała nagłość wniosku, następnie uchwała ten wniosek formalny bez rozprawy, odsyłając go do komisji budżetowej z poleceniem zdania sprawy na następny posiedzeniu ustnie.

Marszałek wzywa sekretarza do odczytania drugiego wniosku nagłego.

Sekretarz p. Niezabitowski Stanisław odczytuje następujący wniosek nagły p. Skalkowskiego:

Wniosek nagły.

Wzywa się c. k. Rząd, aby wyjednał w drodze ustawodawczej uwolnienie pro-

centów od listów zastawnych i obligacyj wydawanych przez krajowe zakłady hipoteczne i towarzystwa na zysk nie obliczone od opłaty podatku rentowego.

Lwów, dnia 29. grudnia 1898.

Skałkowski
wnioskodawca.

Cieński, Stadnicki, Schnell, Onyszkiewicz, Lubomirski, Sala, Krzysztofowicz, Rudrof, Vivien, Sanguszko, Cielecki, Skrzyński, Sozański, Dr. Czaykowski, Rayski, Zdz. Skrzyński, Borkowski, Męciński, Białoskórski, Brykczyński, Krański, Stanisław Niezabitowski, Rozwadowski, Stecki, Korytowski, Horodyski, Klemens Dzieduszycki, Karol Dzieduszycki, Bielański, Zoll, Gorayski, Bobrzyński, Wiśniewski, W. Niezabitowski, Gnoiński, Koziembrodzki, Romer, Roman Potocki, Andrzej Potocki, Zaleski, Michałowski, Paszkowski, Górski, Hupka, Czech, Siemiginowski, Mikołaj Torosiewicz, Brunicki.

Marszałek dla uzasadnienia nagłości wniosku udziela głosu p. Skałkowskiemu.

Przemawia p. Skałkowski uzasadniając nagłość wniosku, a pod względem formalnym prosi o odesłanie go do komisji podatkowej z poleceniem, by ta przedłożyła ustne sprawozdanie na następny posiedzeniu.

Izba uchwala bez rozprawy nagłość wniosku, a następnie uchwala odesłanie go do komisji podatkowej z poleceniem przedłożenia go w ustnym sprawozdaniu na jutrzejszym posiedzeniu.

Sekretarz p. Niezabitowski odczytuje następujący wniosek naglający p. Małachowskiego.

W n i o s e k.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Na cel polepszenia bytu materialnego nauczycieli szkół ludowych przeznaczyć na rok 1899 po wad preliminowaną

w rubr. VII. poz. 58. wydatków funduszu krajowego sumę 2,393.634 zł w. a. jeszcze kwotę 550.000 zł. w. a.

2. Polepszenie płac ma nastąpić od 1. stycznia 1899 r.

3. Celem pokrycia tego wydatku Sejm uchwala podwyższyć wszystkie dodatki do państwowych podatków bezpośrednich wymienione w ustępie 2. a) b) przedłożenia Wydziału krajowego w przedmiocie prowizoryum budżetowego o pięć (5) ct. od każdego 1 zł. w. a.

4. Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby w porozumieniu z Radą szkolną krajową przedstawił w tej kadencji wnioski w przedmiocie polepszenia płac nauczycieli szkół ludowych w ramach powyższego kredytu.

Lwów dnia 29. Grudnia 1898.

Wnioskodawca:
Małachowski w. r.

Weigel, Vayhinger, Kadyi, Michalski, Słotwiński, Loewenstein, Soleski, Olpiński, Czartoryski, Klemensiewicz, Rotter, Dworski, Fruchtmann, Jahl, Romanowicz, Żardecki.

Przemawia p. Małachowski uzasadniając nagłość wniosku, a pod względem formalnym wnosi odesłać go do komisji budżetowej z poleceniem, by ta jak najspieszniej wnioski swe w tej sprawie przedstawiła.

W rozprawie nad nagłością wniosku przemawiają pp.:

Abrahamowicz, Okuniewski, Małachowski, Soleski, Bernadzikowski, Abrahamowicz, Romanowicz, Wachniauin, Vivien, Czartoryski, Rotter.

Sekretarz p. Niezabitowski stawia formalny wniosek zamknięcia dyskusji.

Przemawia p. Torosiewicz Emil.

Izba uchwala zamknięcie dyskusji.

Marszałek udziela głosu posłom zapisanym do głosu przed zamknięciem dyskusyi.

Przemawia p. Skałkowski.

Przemawia p. Romanowicz.

Przemawia p. Potocki Andrzej.

P. Okuniewski wnosi, aby nad wnioskiem p. Małachowskiego głosowano imiennie.

Izba popiera wniosek imiennego głosowania.

Marszałek objaśnia co do sposobu głosowania.

Izba przystępuje do imiennego głosowania nad wnioskiem p. Małachowskiego.

Marszałek wzywa, aby ci posłowie, którzy głosują za nagłościa wniosku p. Małachowskiego powiedzieli „tak“, ci którzy głosują przeciw, powiedzieli „nie“.

Sekretarz p. Niezabitowski Stanisław odczytuje imienny spis posłów.

Przez „tak“ głosowali posłowie :

Abancourt, Barwiński, Bednarski, Bernadzikowski, Bojko, Czechowicz, Data, Dworski, Fruchtmann, Hamorak, Jabłoński, Jahl, Jakliński, Kadyj, Karatnicki, Klemensiewicz, Krempa, Małachowski, Merunowicz, Michalski, Milan, Niebyłowiec, Nowakowski, Okuniewski, Olpiński, Ostapczuk, Potoczek, Rayski, Romanowicz, Rotter, Sawczak, Słotwiński, Soleski, Średniawski, Styła, Szwed, Vayhinger, Wachnianin, Warzecha, Wyigel, Wiśniewski, Wójcik, Zajączkowski, Żardecki,

Przez „nie“ głosowali posłowie :

Abrachamowicz Badeni Kazimierz, Białokórski, Bielański, Bielecki, Binder, Borkowski, Brykezyński, Chamiec, Cielecki, Cieński, Czartoryski, Czaykowski Wiktor, Czaykowski, Władysław, Czecz, Dzieduszycki Karol, Dzieduszycki Klemens, Gniewosz, Gnoiński, Gołuchowski, Gorayski, Górski, Horodyski, Hoszard, Hupka, Jaworski, Jędrzejowicz

Franciszek, Jędrzejowicz Stanisław, Korytowski, Koziebrodzki, Kozłowski, Krainiński, Kleczyński, Krzysztofowicz, Lubomirski, Męciński, Michałowski, Niezabitowski Stanisław, Niezabitowski Witold, Onyszkiewicz, Osuchowski, Paszkowski, Pilat, Potocki Andrzej, Potocki Roman, Puzyna Julian, Romer, Rozwadowski, Rudrof, Sala, Sanguzko, Schnell, Scipio, Siemiginowski, Skałkowski, Skrzyński Adam, Skrzyński Zdzisław, Sozański, Stadnicki, Starzyński, Stecki, Szeliski, Tarnowski Stanisław, Theodorowicz, Torosiewicz Emil, Torosiewicz Mikołaj, Trzeciecki, Urbański, Vivien, Wiktor, Wodzicki, Zagórki, Zaleski, Zoll.

Marszałek oznajmia, iż przeciw nagłości wniosku p. Małachowskiego głosowało 74 zaś za 44 posłów; zatem nagłość upadła.

Marszałek oznajmia, że pierwsze czytanie tego wniosku umieści na porządku dziennym następnego posiedzenia.

Sekretarz p. Niezabitowski odczytuje następujący wniosek naglący :

Wniosek naglący.

Sejm wzywa c. k. Rząd, by żądaniem budowy kolei lokalnych o normalnym torze nie utrudniał rozwoju sieci komunikacyjnych krajowych ekonomicznie ważnych i budowie takich kolei wąskotorowych nie stawiał przeszkód.

Wzywa się Wydział krajowy, by poczynił usilne starania, gdzie należy, by po myśli wyrażonej w powyższem wezwaniu do c. k. Rządu stało się zadość i by z kroków w tym kierunku poczynionych zdał Sejmowi sprawę.

Andrzej Potocki
wnioskodawca.

Lubomirski, Romer, Męciński, Fr. Jędrzejowicz, Zoll, Rudrof, Hupka, Czecz, Jaworski, Zdzisław Skrzyński, Zaleski, Scipio, Brykezyński, Roman Potocki, Stan. Tarnowski, Wodzicki.

Przemawia p. Potocki Andrzej uzasadniając nagłość wniosku, a pod względem formalnym prosi o odesłanie go do komisji kolejowej z poleceniem by zbadała sprawę w tym przedmiocie ustnie na następnym posiedzeniu.

Izba uchwala bez rozprawy nagłość, a następnie formalny wniosek w oddzielnym głosowaniu.

Sekretarz p. Urbański odczytuje następujący wniosek:

W n i o s e k.

Z uwagi na ważność i znakomity rozwój Krakowskiej szkoły sztuk pięknych niżej podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić;

Wzywa się c. k. Rząd, aby szkołę sztuk pięknych w Krakowie zamienił na Akademię sztuk pięknych.

Lwów dnia 29. grudnia 1898.

Wnioskodawca:
Zoll w. r.

St. Tarnowski, Andrzej Potocki, Michałowski, Binder, Scipio, Fr. Jędrzejowicz, Wodzicki, Kozłowski, Romer, Czecz, Kleczyński, Sanguszek, Hupka, Koziebrodzki, Bobrzyński, Górski, A. Skrzyński, Paszkowski, Zdzisław Skrzyński, K. Badeni, Go-rayski, Lubomirski.

Marszałek oznajmia, iż pierwsze czytanie tego wniosku umieści na porządku dziennym jednego z najbliższych posiedzeń.

Sekretarz p. Urbański odczytuje następującą interpelację do Wydziału krajowego.

I n t e r p e l a c y a do Wydziału krajowego.

Likwidacja Banku włościańskiego jest zmorą trapiącą lud wiejski. Bank włościański był nieszczęśliwym a nieszczęściem jest

likwidacja Banku włościańskiego, gdy dziś same koszty likwidacji obliczają na milion przeszło. Podpisani zapytują przeto; czy Wydział krajowy uczynił co, żeby z tego bagna wybrnąć?

Z obowiązku obchodzą nas najwięcej pożyczki tak zwane gminne, gdyż na autonomii ciąży nadzór nad majątkiem gminnym. Okazało się, że były pożyczki gminne, o których nikt w gminie nie wiedział.

Uchwały rad gminnych były podrabiane, a Wydziały Rad powiatowych potwierdzały takie uchwały. Czy była potrzebna taka pożyczka, czy i na co była użyta, Wydziały o to się nie troszczyły. Wydziałów rzeczą przeto byłoby przynajmniej teraz zająć się tą sprawą i bronić gminy, bronić tych, na których niewinnie teraz spadają ciężary.

Podpisani zapytują: Czy robi się co w kraju w tym kierunku?

Lwów dnia 29. grudnia 1898.

Interpelant:
St. Potoczek.

F. Kramarczyk, Milan, Warzecha, W. Szwed, Bojko, Dr. Bernadzikowski, Styła, Data, Krempa, Niebyłowiec, Ostapczuk, Winniczuk, Hamorak, Okuniewski.

Marszałek oświadcza, iż interpelację tę udzieli Wydziałowi krajowemu.

Sekretarz p. Urbański, odczytuje następującą interpelację do c. k. komisarza rządowego.

I n t e r p e l a c y a do JW. Pana c. k. Komisarza rządowego.

W dniu 12. lutego b. r. uchwalił Sejm krajowy projekt ustawy o dzieleniu i regulacji gruntów wspólnie używanych, w dniu 19. lutego 1898 uchwalił projekt ustawy o komasacji gruntów. Zważywszy, że obie te uchwały nie otrzymały dotychczas Najwyższej Sankeyi, chociaż odpowiadają dawno odczutej w kraju potrzebie i chociaż

dla usunięcia wszelkich trudności sankcjonowania projektów ustaw, przybył zeszłego roku specjalny referent ministerstwa z Wiednia i brał udział w pracach komisji, a komisja sejmowa zastosowała się do jego rad i wskazówek w tym celu, aby umożliwić rychłe wejście w życie tych ustaw — zapytują niżej podpisani dlaczego powyżej wymienione projekty ustaw dotychczas Najwyższej sankcyi nie otrzymały?

Lwów dnia 29. grudnia 1898.

Górski
Interpelant.

S. Koziebrodzki, S. Skrzyński, Jan Hupka, Wiktor, Wodzicki, Fr. Jędrzejowicz, St. Tarnowski, Czeż, Zd. Skrzyński, Lubomirski, Roman Potocki, Michałowski, E. Sanguszko, Binder.

Interpelacya

do Jaśnie Wielmożnego Pana Komisarza Rządowego
we Lwowie.

Ponieważ jak wiadomo zakres poruczonego działania obciąża zanadto wszelkie agendy wszystkich Zwierzchności gminnych, Magistratów miejskich całego kraju przez sporządzanie list pospolitaków dalej popisowych, dostawianie rekruta na plac asen-terunku, utrzymanie ewidencji urlopników i rezerwistów, doręczanie aktów i pozwów c. k. Urzędu podatkowego, c. k. Starostwa, a wreszcie ponadto od 1. Stycznia 1899 ma przybyć jeszcze jeden nowy ciężar do poruczonego zakresu dla wszystkich Urzędów gminnych a mianowicie bezpłatne doręczanie wszystkich aktów i pozwów Sądowych, a szczególnie karnych.

Ponieważ już od dłuższego czasu wszystkie Urzędy autonomiczne czynią starania o wynagrodzenie za poruczony zakres działania, a tu w miejsce tego z każdą zmianą procedury Sądowej przybywają

coraz większe obowiązki bez wszelkiego wynagrodzenia, dlatego podpisani zapytują;

Jaśnie Wielmożnego Pana Komisarza Rządowego czy jest gotów i w jakim czasie wydać rozporządzenie, na mocy któregoby wszystkim urzędowi gminnym i Magistratom miejskim uregulowano należytość za poruczony zakres działania, lub przynajmniej na razie za doręczanie kawałków i pozwów Sądowych.

Lwów dnia 28. grudnia 1898.

Fr. Kramarczyk
Interpelant.

Wachnianin, Styła, Bojko, Warzecha, Potoczek, Data, Średniawski, Hamorak, Miłan, Krempa, Dr. Olpiński, Ostapczuk, Zajackowski, Szwed, Nowakowski Winniczuk,

Interpelacya

do Jaśnie Wielmożnego Pana Komisarza Rządowego.

Zważywszy, że znaczna liczba jest w kraju takich sklepów kółek rolniczych, w których nie ma sprzedaży tytoniu i powstają liczne skargi, że ludność przy nabyciu wszelkich potrzeb domowych, nie może się w katolickim sklepiu zaopatrzyć w tytoń, lecz musi trudzić się po sam tytoń do osobnej trafiki znajdującej się gdzieś w domu szynkowym.

Zważywszy dalej, że częste udawanie się po tytoń do trafik karczemnych szkodziwie oddziałuje na umoralnienie ludu i daje sposobność do przesiadywania w szynkach, do kłótni i nałogowego zapijania się.

Zważywszy nakoniec, że nabycie tytoniu w sklepach kółek rolniczych przyniesie ludowi dodatnią przysługę, chronić go będzie od częstej okazji zapijania się i gorszenia karczemnego.

Dlatego podpisani zapytują, czy Wysocki c. k. Rząd nie byłby skłonnym sklepom kółek rolniczych bez względu na bli-

skość innych trafik udzielać pozwolenie na sprzedaż cygar i tytoniu.

Lwów dnia 29. grudnia 1898.

Wojciech Szwed
Interpelujący.

Potoczek, Krempa, Warzecha, Styła, Ostapczuk, Milan, Soleski, Kramarczyk, Winniczuk, Data, Nowakowski, Bojko, Średniański, Niebyłowicz.

Marszałek oznajmia, że interpelacye te udzieli p. komisarzowi rządowemu.

Sekretarz p. Karatnicki odczytuje następujący wniosek:

W n i o s e k

Zważywszy, że we Lwowie mimo znacznej liczby szkół niema ani jednej szkoły wydziałowej żeńskiej z ruskim językiem wykładowym;

zważywszy, że i w całym kraju niema ani jednej szkoły wydziałowej żeńskiej z ruskim językiem wykładowym;

zważywszy, że z powodu tego stanu rzeczy ruska młodzież żeńska niema sposobności osiągnięcia w języku macierzystym wykształcenia, jakie daje szkoła wydziałowa, wnoszą podpisani:

Wysoki Sejm uchwali:

1. Kosztem fundnszu krajowego ma być we Lwowie stopniowo założona trzyklasowa szkoła wydziałowa żeńska z ruskim językiem wykładowym;

2. Istniejąca we Lwowie prywatna szkoła wydziałowa żeńska z ruskim językiem wykładowym, założona przez „Ruskie Towarzystwo pedagogiczne” ma być przyjętą na fundusz krajowy;

3. Zanim to będzie przeprowadzone, uchwali Wysoki Sejm dla istniejącej I. klasy szkoły wydziałowej żeńskiej z ruskim

językiem wykładowym na bieżący rok szkolny subwencję w kwocie 1500 zł. w. a.

We Lwowie, dnia 29. grudnia 1898.

Wnioskodawca:
Barwiński.

Wachnianin, Czechowicz, Bielecki, Okuniewski, Zajęzkowski, Hamorak, Ostapczuk, Nowakowski, Niebyłowicz, Winniczuk, Karatnicki, Mandyczewski, Dr. Olpiński, Klemensiewicz, Żardecki, Sawczak.

Marszałek oznajmia, że pierwsze czytanie tego wniosku umieści na porządku dziennym jednego z następnych posiedzeń.

Sekretarz p. Karatnicki odczytuje następujące interpelacye do c. k. Komisarza rządowego.

I n t e r p e l a c y a

posła St. Nowakowskiego i tow. do pana Komisarza rządowego.

C. k. Sąd powiatowy w Samborze zasądził wyrokiem l. 8269/98 Józefa Augeburghera, Jana Löhna, Antoniego Frey, Michała Spanera, Franciszka Augeburghera na karę aresztu, a ewentualnie na grzywnę za fałszywą denuncyację, wniesioną do Rady powiatowej w Samborze na b. zastępcę wójta gminy Neudorf w powiecie Samborskim.

Jakkolwiek denuncy cya była fałszywą, jak to widać z powyższego wyroku c. k. Sądu powiatowego zasądzającego oszczerców, to mimo tego Rada powiatowa usunęła Hrehorego Senkusia z urzędowania. Fałszywi denuncyanci zajęli miejsce Hrehorego Senkusia w Zwierzchności gminnej. Ale żeby równocześnie nie płacić nałożonej na nich kary, zażądali od Rady powiatowej w Samborze wydania 70 zł. na ubogich w gminie Neudorf.

Dnia 31. Maja 1898 r. wypłaciła te pieniądze Rada powiatowa w Samborze Zwierzchności gminnej, do której właśnie

zasądzeni oszczercy należą. a oni rozdzielili je między swoich zamożnych krewniaków: Streizowi 10 zł., Schwarzwowej 12 zł., Bauerowej 20 zł., Janowi Augeburgerowi 20 zł., Dydyszyńskiemu 8 zł., z tem, żeby oni otrzymawszy tę zapomogę, zwrócili ją potajemnie nazad zasądzonym członkom Zwierzchności gminnej na pokrycie kary, nałożonej na nich wyżej powołanym wyrokiem.

Ponieważ jest to proste oszustwo, przeto Prokuratorya państwa, po przeprowadzonym śledztwie, wydała już Józefowi Augeburgerowi, wójtowi. Antoniemu Frey, jego zastępcy, Janowi Löhn, asesorowi, Michałowi Szpaner, radnemu i Franciszkowi Augeburgerowi, zastępcy radnego, akt oskarżenia pod l. 747/98. Ale dziwnem jest zachowanie się Rady powiatowej i c. k. Starostwa, które to władze wcale nie ingerują i nie suspendują winnych, zostających pod śledztwem, to znaczy, że swoją energią, wykazaną przy suspensyi Hrehorego Seńkusa, teraz właśnie gdy jej potrzeba, gdzieś zaprzepaściły.

Z tego powodu zapytują podpisani:

1) czy c. k. Rząd wie o tych nadużyciach Zwierzchności gminnej w Neudorf pow. Sambor, i

2) czy postara się Rząd o usunięcie tych ekstrawagancyi?

We Lwowie dnia 29. grudnia 1898.

Interpelujący:
Stefan Nowakowski w. r.

Ostapczuk, Dr. Bernadzikowski, F. Kramarczyk, Winniczuk, Data, W. Szwed, Średniawski, Krempa, Bojko, Styła, Wachnianiu, Barwiński, Niebyłowiec, Potoczek, Karatnicki, Zajączkowski.

Interpelacya

do Pana Komisarza rządowego.

C. k. Rada szkolna okręgowa w Żydaczowie rozpiła 19. Października r. b.

(Dziennik urzędowy Nr. 35) konkurs na posadę kierownika 5-klasowej szkoły w Żydaczowie z terminem po dzień 23. Listopada r. b.

O posadę tę ubiegali się między innymi następujący nauczyciele:

1) tymczasowy kierownik tejże szkoły Semenec, liczący 22 lat służby;

2) starszy nauczyciel tejże szkoły, Czerniawski, lat służby 17, i

3) starszy nauczyciel Grzebieniowski, lat służby 13. Wszyscy z kwalifikacją na nauczycieli szkół wydziałowych i z jednakołą aplikacją.

Nie przeczekawszy przepisanego terminu 6-tygodniowego po upłynionym terminie konkursowym, c. k. Rada szkolna okręgowa w Żydaczowie, a względnie c. k. inspektor tejże Rady Stanisław Tokarski, przedłożył akta tych kompetentów już w pierwszych dniach m. Grudnia Radzie szkolnej miejscowej do ocenienia i do przedłożenia swoich wniosków.

Rada szkolna miejscowa, oceniając zasługi i zdolności, jak niemniej i stosunki rodzinne każdego z tych kompetentów, podzieliła się na dwa stronnictwa, z których jedno o mniejszej ilości członków oświadczyło się za Semenecem, jako najstarszym wiekiem i służbą. a drugie o większej ilości głosów za Czerniawskim, mając na względzie jego pełne taktu i nad wyraz przykłądne zachowanie się

Już dnia 12. b. m. sprawa ta przysłała na porządek dzienny narad o. k. Rady szkolnej okręgowej w Żydaczowie. Wychojąc ze słusznej zasady, zastrzeżonej ustawą, że przy równych zdolnościach i aplikacyi kilku kandydatów mają rozstrzygać lata służby, należało było postawić w propozycyi na I. miejscu Semeneca, ale, że temu kandydatowi wytoczono ostatnimi czasy niby to jakieś śledztwo dyscyplinarne za rzekome ukaranie dziecka pięciokiem, przeto członkowie Rady szkolnej okręgo-

wej uchwalili postawić na I. miejscu Czerniawskiego, a dopiero na II. miejscu Semeneca. Grzebieniowskiego, jako najmłodszego i najmniej zasłużonego przyjęto na III. miejsce więcej dla parady, aniżeli na seryo.

Z dziwnym jak na inspektora Stanisława Tokarskiego pospiechem została ta sprawa referowaną, a że nie mniej dziwnie była ona zreferowaną, na to dowodem ta okoliczność, że Wysoka c. k. Rada szkolna krajowa, na urąganie wszelkiej logice i sprawiedliwości, na urąganie Radzie szkolnej miejscowej i okręgowej, zamianowała pod dniem 21. b. m. (Dziennik urzędowy Nr. 43) kandydata zarówno wiekiem jak i latami służby najmłodszego, postawionego, jak wyżej powiedziano na III. miejscu więcej dla parady, aniżeli na seryo.

Zważywszy, że nominacja ta naruszyła w wysokim stopniu honor i powagę członków zarówno c. k. Rady szkolnej okręgowej, jak i miejscowej, że jest ona aktem niesprawiedliwości i krzywdy dla nauczycieli starszych i zasłużonych, że wyklucza wszelką możność sprawiedliwego awansu w tym zawodzie, że wreszcie wzbudza słu-

szne podejrzenie jakiegoś niezdrowego politykowania Rady szkolnej krajowej — zapytują podpisani:

Jak usprawiedliwi Rada szkolna krajowa swoje postępowanie w tym wypadku? Czy nie byłoby na czasie ująć sprawę nominacji i awansów nauczycieli ludowych w jakieś pewne pravidła, dające lepszą niż dotychczas gwarancję bezstronnego traktowania spraw tego rodzaju?

Interpelujący:

Okuniewski w. r.

Ostapczuk, Nowakowski, Winniczuk, Niebyłowiec, Hamorak, Karatnicki, Dr. Bernadzikowski, Potoczek, Bojko, Średniawski, Styła, Krempa, G. Milan, Wójcik.

Marszałek oznajmia, iż interpelacje te udzieli p. Komisarzowi rządowemu. Następnie odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia, które naznacza na dzień 30. grudnia 1898 r. na 12 godzinę, wreszcie zamyka posiedzenie.

Koniec posiedzenia godz. 2 m. 30 po południu.

Marszałek krajowy:

Stanisław Badeni w. r.

Sekretarze:

Stanisław Niezabitowski.

Andrzej Potocki.

Protokół

3. posiedzenia, 4. sesyi, VII. peryodu Sejmu galicyjskiego z dnia 30. grudnia 1898 r.

Początek o godzinie 12-tej minut 25. przed południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy J. E. Stanisław hr. Badeni.

Sekretarze: Modest Karatnicki, Stanisław Niezabitowski, Andrzej Potocki, Mieczysław Urbański.

Obecných posłów 130.

Ze strony Rządu: c. k. Radca Dworu Włodzimierz hr. Łoś,

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół drugiego posiedzenia sejmowego złożony jest w biurze sejmowym do przejrzenia, protokół zaś 1 go posiedzenia uważa za przyjęty, ponieważ nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis petycyj, wniesionych po dzień 30. grudnia 1898, które przydzielono następującym komisjom:

Komisji budżetowej Ls.: 223, 228, 229, 230, 231, 232, 235, 236, 238, 239, 240, 253, 254, 255, 259, 265, 266, 268, 277, 278, 279, 284, 285, 287, 291, 292, 294,

295, 297, 298, 299, 300, 301, 302, 305, 307, 308, 311, 314, 317, 318, 319, 320, 322, 323, 325, 326,

Komisji szkolnej Ls.: 224, 226, 233, 234, 237, 262, 263, 264, 267, 276, 280, 289, 293, 296, 304.

Komisji przemysłowej Ls.: 225, 227, 303.

Komisji administracyjnej Ls.: 256, 288, 310.

Komisji gospodarstwa krajowego Ls.: 257, 270, 273, 275, 286.

Komisji petycyjnej Ls.: 258, 282, 290, 313.

Komisji drogowej Ls.: 260, 261, 271, 272, 306, 312.

Wydziałowi krajowemu, jako komisji Ls.: 269.

Komisji kredytu włościańskiego Ls.: 274, 309.

Komisji gminnej Ls.: 283, 321, 324

Marszałek po odczytaniu petycji Ls.: 288, gminy Facimiech i innych o przyłączenie do powiatu politycznego Wieliczka, wzywa p. Styłę do zabrania głosu.

P. Styła nieobecny.

Sekretarz p. Urbański odczytuje resztę petycji wniesionych po dzień 30. grudnia 1898, które przydzielono komisarzom odnośnym jak wyżej.

Marszałek wzywa sekretarzy do odczytania złożonych interpelacji i wniosków.

Sekretarz p. Stanisław Niezabitowski odczytuje następującą interpelację do c. k. Komisarza rządowego.

I n t e r p e l a c y a

Do J. Komisarza Rządowego!

W mieście powiatowem Tarnobrzegu, jest iście do nie uwierzenia, aby Rada miejska mogła lat 13-cie funkcyę własnego i poruczonego zakresu działania gminy bez wyboru wykonywać. A jednak faktem jest, że samowola pewnych... osobistości pod dowództwem podeszłego wiekiem burmistrza izraelity Hellmana na niekorzyść gminy przez wspomniane lata rządzi.

Rezolucją c. k. Starostwa w Tarnobrzegu z dnia 16 kwietnia 1886 L. 4751. zarządzono wybory do rady gminnej. Wybory odbyły się w roku 1886, a urzędowanie Rady gminnej rozpoczęło się z dniem 3 stycznia 1889 t. j. po upływie z górą dwóch lat.

Nowe wybory zarządziło c. k. Starostwo w lipcu 1895 na wrzesień tegoż roku, lecz listy wyborcze zostały rezolucją c. k. Starostwa z dnia 27 września 1897 L. 18589 jako „z umysłu“ sfałszowane, zniesione i nowe wybory pod nadzorem c. k. Starostwa przeprowadzono dnia 10 i 11 stycznia 1898.

C. k. Namiestnictwo zniósło te wybory reskryptem z dnia 26 lipca 1898 L. 62026, które dało sposobność nadal rządzenia jeszcze obecnej radzie gminnej.

Wydział powiatowy w Tarnobrzegu równocześnie na podstawie lustracji i znanego mu stanu sprawy domagał się w r. 1897 rozwiązania rady gminnej i ustano-

wienia Komisarza Rządowego. Do tego jednak nie doszło, gdyż żądaniu temu Namiestnictwo reskryptem z dnia 9 lutego 1898 L. 9642 odmówiło.

Ażeby się przekonać, jaki skład jest obecnej Rady gminnej, należy wykazać, że z ogólnej liczby radnych 24 i ich zastępców, kilku radnych ustąpiło z rady gminnej, a że nadto kilku zmarło! kilku wyjechało, inni w skutek karnego zasądzenia zostali usunięci, zostało li tylko dwóch katolików, sześciu żydów, razem ośmiu radnych, między którymi naczelnik gminy żyd Helman.

Z tych to przyczyn Wydział powiatowy mając na oku dobro gminy, domagał się w r. 1898 dwukrotnie rozwiązania Rady gminnej, ustanowienia Komisarza Rządowego, a jednak do dziś żadnej zmiany, ani zarządzenia żadnego nie ma, pomimo, że sprawa ta była już przezemnie w parlamencie w drodze interpelacji poruszona. Zwierzchność gminna w Tarnobrzegu przedłożyła budżet gminny na rok przyszły Wydziałowi powiatowemu, do zatwierdzenia, lecz Wydział nie zatwierdził go dla tego, że do uchwalenia budżetu potrzeba dwie trzecie członków rady t. j. 16 radnych, a jest 8, o czym został Wydział krajowy zawiadomiony. Dziwnem jest tedy, dlaczego c. k. Namiestnictwo nie załatwia sprawy i co się ma stać z zarządem miasta wobec nieuchwalonego budżetu.

Zważywszy, że utrzymywanie przez Władzę polityczną 13 lat jedną i tę samą radę, działającą na niekorzyść gminy jest wielką krzywdą wyrządzoną gminie Tarnobrzeg, a nie przeprowadzenie w swoim czasie wyborów gminnych budzi w każdej miejscowości wielkie niezadowolenie i nieważność a podkopuje zaufanie do Rządu.

Zapytujemy J. W. Komisarza Rządowego, czy nie należałoby już przez lat 13 urzędującą radę gminną w Tarnobrzegu usunąć, przypuścić nowe siły do pracy, która da pożytywniejsze owoce i uspokoi

ludność żądająca sprawiedliwości, nadto pouczyć władze o wykonywaniu ustaw zasadniczych.

Lwów d. 30 grudnia 1898.

Franciszek Krempa
Interpelant.

Kramarczyk, Szwed, Okuniewski, Winiczuk, Ostapczuk, Styła, Data, Potoczek, Niebyłowiec, Milan, Wójcik, Średniawski, Warzecha, Bernadzikowski, Bojko, Nowakowski.

Marszałek oświadcza, iż interpelację tę udzieli p. Komisarzowi rządowemu.

Sekretarz p. Andrzej Potocki odczytuje następujący wniosek.

W n i o s e k

Zważywszy:

Że obowiązkiem Sejmu jest dostarczanie krajowi dobrych nauczycieli ludowych.

Że ilość ukwalifikowanych nie odpowiada rzeczywistej potrzebie.

Że wobec zwiększenia płac we wszystkich gałęziach służby państwowej i krajowej, ilość kandydatów tak co do ilości jak jakości zmniejszać się musi.

Że kobiety na stanowisku nauczycielek ludowych zupełnie zadaniu swemu odpowiadają.

Że w Rzeszowie prywatne seminaryum nauczycielskie żeńskie tak się rozwinęło, że już pokaźną ilość dostarczyło nauczycielek ludowych.

Wysoki Sejm raczy postanowić:

Uchwala się założenie Seminaryum nauczycielskiego żeńskiego w Rzeszowie.

Lwów dnia 30. grudnia 1898.

Wnioskodawca;
Dr. Jabłoński.

Hupka, Kleczyński, Ibin Rayski, T. Merunowicz, d'Abancourt, Karol Dziedu-

zycki, Rotter, Dr. Bernadzikowski, Stadnicki, Lubomirski, Dr. Jakliński, Stanisław Jędrzejowicz, Scipio, Wiśniewski, Romanowicz, Brunicki.

Marszałek oznajmia, iż pierwsze czytanie tego wniosku zamieści na porządku dziennym jednego z najbliższych posiedzeń.

Sekretarz p. Stanisław Niezabitowski odczytuje następujące interpelacje do c. k. Komisarza rządowego.

I n t e r p e l a c y a do Wysokiego c. k. Rządu

Na 7-mem posiedzeniu III. sesji sejm u galicyjskiego z d. 17. stycznia 1898. r. wniósł podpisany interpelację do Wysokiego c. k. Rządu w sprawie szkód wyrządzanych przez rzekę Świcę nadbrzeżnym mieszkańcom, w skutek nadużyć popełnianych przez przedsiębiorstwo spławowe właścicieli Wełdzirza.

Nie otrzymawszy odpowiedzi i gdy kilka petycyj wniesionych już na obecnej sesyi, w tej samej sprawie, udowadniają, że te pożałowania godne stosunki trwają dalej, ponawiają podpisani wspomnianą interpelację przedstawiając cały stan sprawy.

W r. 1883 wybudowali właściciele Wełdzirza br. Popperowie na rzece Świcy urządzenia spustowe do spławiania drzewa z gór do położonego w Wygodzie tartaku.

Od tego czasu narażeni są właściciele gruntów przybrzeżnych na ustawiczne i bardzo dotkliwe szkody. Dzika z natury rzeka zmieniała znaczne bardzo przestrzenie na nieużyteczne szutrowiska, wskutek ciągłego podnoszenia się wody, przy braku mostów na drogach prowadzących przez Świcę, wywołują spławy ciągłe przerwy w gospodarstwie, było już 30 wypadków tonięć i utonięć z tego powodu, bez liku szkód w potopionem bydłe, koniach, wozach i t. d. a nadto niejednokrotnie przez pół dnia jest w ogóle komunikacja przez rzekę

wskutek przepływu wód zbiornikowych nie-
możliwą.

Zdawać by się mogło, że już same
względę bezpieczeństwa publicznego skło-
nią powołaną do tego władzę do natych-
miastowego zaradzenia złemu — tymcza-
sem przez lat dziesięć żalono się bezsku-
tecznie w c. k. Starostwie w Dolinie i do-
piero energiczna zbiorowa akcyja Wnych
Stanisława Matkowskiego, Mścislawa Za-
krzewskiego i kilku gmin przybrzeżnych,
skłoniło Starostwo w Dolinie do zarządze-
nia dochodzeń komisyjnych w jesieni
r. 1896, — przedtem zaś nigdy nie wzy-
wało c. k. Starostwo, wbrew wyraźnym
postanowieniom ustawy wodnej, intereso-
wanych do wnoszenia zażaleń, po ukoń-
czeniu corocznego spławiania drzewa.

Dochodzenia komisyjne przeprowadzo-
no przy użyciu trzech rzeczoznawców, przy
współudziale wszystkich interesowanych,
z ogromnym nakładem kosztów i czasu —
a zebrany przy tych dochodzeniach mate-
ryał, stwierdza słuszność wszystkich po-
dniesionych zażaleń. Rzeczoznawcy stwier-
dzili bowiem wyraźnie, że w wykonaniu
przedsiębiorstwa spławowego działały się
nadużycia, że spławy wywołują przerwy
komunikacyi i niebezpieczeństwo dla życia
i mienia ludzkiego, że obecna koncesya
braci Popperów wymaga uzupełnienia i ogra-
niczeń — a w tym celu do użytku władzy
postawili cały szereg odpowiednich wnio-
sków.

Pomimo, że dochodzenia ukończono
jeszcze w grudniu 1896, i że dochodzenia
te dostarczyły bardzo obfitego materiału,
wykazały z jednej strony kolosalne szkody
mieszkańców przybrzeżnych, konieczność
natychmiastowego zaradzenia złemu a z dru-
giej strony popełnione przez właścicieli
Weldzirza nadużycia, przedłożyło c. k. Sta-
rostwo w Dolinie dopiero na wiosnę 1897
odnośne akta c. k. Namiestnictwu do roz-
strzygnięcia.

Od tego czasu nie posunęła się spra-
wa ani o krok naprzód, minęły dwa lata

i zachodą obawy, czy w ogóle w najbliż-
szym czasie jakie zarządzenia wydane zo-
stały.

Podpisani pozwalają sobie zatem za-
pytać Wys. c. k. Rząd: Czy, kiedy i jakie
zamyśla wydać zarządzenia w celu zabez-
pieczenia interesów mieszkańców przy-
brzeżnych rzeki Świcy.

F. Rozwadowski
Interpelant

Trzecieski, Onyszkiewicz, Brykczyński,
Stecki, Horodyski, Pilat, Dr. Czaykowski,
Stadnicki, Vivien. Starzyński, W. Niezabi-
towski, Białoskórski, Gnoiński, Krainiński,
Karol Dzieduszycki, Schnell, Gniewosz.

I n t e r p e l a c y a

Zwykle na manewrach i ćwiczeniach
wojsko robi wielkie szkody gospodarzom
rolnym.

Szkód tych jednak nie wynagradza
wojskowość według wyrządzonej szkody,
lecz według swego uznania tak, że nawet
przez taksatorów oszacowane szkody nie
bywają uwzględniane.

Ponieważ i Starostwa nie występują
nałężycie w obronie pokrzywdzonych, jakby
należało, zapytują przeto podpisani c. k.
Rząd co na przyszłość zamyśla uczynić,
aby strony poszkodowane były sprawiedli-
wie za uczynione szkody przez wojsko wy-
nagradzane.

Lwów d. 30. grudnia 1898.

Fr. Wójcik
Interpelant.

Bernadzikowski, Okuniewski, Kramar-
czyk, Hamorak, Ostapczuk, Średniawski,
Milan, Data, Potoczek, Warzecha, Szwed,
Bojko, Zajączkowski, Nowakowski.

Marszałek oznajmia, iż interpelacye te
udzieli p. Komisarzowi rządowemu.

Izba przystępuje do porządku dzien-
nego, którego pierwszym punktem jest:

Pierwsze czytanie wniosku posła Małachowskiego w sprawie podwyższenia płac nauczycieli szkół ludowych.

P. Małachowski uzasadnia swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi przekazanie tego wniosku Wydziałowi krajowemu jako komisji z tem iżby Wydział krajowy podczas przerwy sejmowej zarządził ankietę złożoną z członków komisji szkolnej, ewentualnie i budżetowej, wysłuch ich zdania i na tej podstawie przygotował substrat do przyszłych obrad.

Przemawia pod względem formalnym p. Wereszczyński.

Przemawia pod względem formalnym p. Abrahamowicz.

Na wezwanie Marszałka wnioskodawca wyjaśnia swój wniosek pod względem formalnym.

Izba uchwała wniosek formalny p. Małachowskiego.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku posła Okuniewskiego o zniesienie myt na drogach krajowych.

P. Okuniewski motywuje swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi przekazanie tego wniosku do komisji drogowej.

Izba uchwała bez rozprawy ten formalny wniosek.

Następuje:

Propozycja Wydziału krajowego w sprawie woboru jednego członka Rady nadzorczej Banku krajowego.

Sprawozdawca p. Brykczyński odczytuje propozycję Wydziału krajowego.

Marszałek zaprasza do komisji skrutacyjnej pp. Brunickiego, Zajączkowskiego i Wiśniewskiego, wzywa posłów do oddawania kartek i rozpoczęcia skrutynium, tymczasem stawia na porządku następny punkt porządku dziennego, to jest:

Wybór uzupełniający jednego członka komisji reformy wyborczej.

Do komisji skrutacyjnej zaprasza pp. W. Niezabitowskiego, Bernadzikowskiego i Horodyskiego.

Sprawozdawca p. L. Wiśniewski zdaje sprawę z wyboru na członka Rady nadzorczej Banku krajowego.

Głosowało 79 posłów, wybrano jednomyślnie p. St. Jędrzejowicza.

Marszałek konstatuje, że członkiem Rady nadzorczej wybrały p. Stanisław Jędrzejowicz.

P. Bernadzikowski zdaje sprawę z wyboru jednego członka do komisji reformy wyborczej.

Głosowało 81 posłów.

Wybrany jednogłośnie p. Jabłoński.

Marszałek konstatuje, że członkiem komisji do reformy wyborczej wybrany jednomyślnie p. Jabłoński.

Następuje:

Sprawozdanie (ustne) komisji budżetowej o prowizoryum budżetowym na 1. półrocze 1899 roku.

Sprawozdawca p. Potocki Andrzej zdaje sprawę ustnie w myśl uchwały sejmowej z dnia 28. Grudnia 1898 i kończy to sprawozdanie następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Sejm upoważnia Wydział krajowy do czynienia wydatków zwyczajnych z funduszu krajowego na rachunek roku budżetowego 1899, na podstawie budżetu na rok 1898, tudzież takich wydatków nadzwyczajnych, które opierają się na powziętych już przez Sejm uchwałach, przeznaczających pewne kwoty na szereg lat.

2. Sejm upoważnia Wydział krajowy do poczynienia następujących wydatków:

W rubryce XIII. Dział B. Wykonanie budowli wodnych:

Pozycja 202 c) na regulację górnego Dniestru uzupełnienie I. raty . . . . . 72.000 zł.

Pozycja 204 g) dla uzupełnienia obwałowania Wisły i Wisłoki w powiecie mieleckim, II. rata . . . . . 44.870 „

Pozycja 204 i) na obwałowanie lewego brzegu Wisły między Krakowem a granicą państwa I. rata . . . . . 21.774 „

Pozycja 205 b) na konserwację robót melioracyjnych regulacji Łęgu . . . . . 750 „

Pozycja 206 lit a) do u) zasiłki na popieranie mniejszych robót melioracyjnych w myśl uchwały sejmowej z 26. listopada 1889 60.188 zł. zamiast uchwalonych w roku 1898 . . . . . 63.797 „

W rubryce XVI. pozycja 373 b) na urządzenie warstw mechanicznych w krajowej szkole sukienniczej w Rakszawie, II-ga rata w myśl uchwały sejmowej z dnia 6. lutego 1897 . . . . . 7.500 „

3. Sejm upoważnia do pobierania na rzecz funduszu krajowego dodatków do państwowych podatków bezpośrednich, a mianowicie:

a) dodatku do państwowego podatku gruntowego, domowo-czynszowego, domowo-klasowego i do 5% podatku od domów wolnych w wysokości 60 centów od każdego złotego w wal. austr. całej przypisanej należności tych podatków; w mieście Krakowie, tudzież w powiatach krakowskim i chrzanowskim wszakże, ma się pobierać ten dodatek do podatków w tym ustępie ad a) wymienionych w wysokości

46 centów od każdego złotego w wal. austr. całej należności tych podatków;

b) dodatku do państwowych bezpośrednich podatków osobistych ustanowionych ustawą z dnia 15. października 1896 nr. 220. Dz. u. p. z wyjątkiem podatku osobisto-dochodowego, w wysokości 66 centów od każdego złotego w wal. austr. całej przypisanej należności tych podatków; w mieście Krakowie, tudzież w powiatach krakowskim i chrzanowskim wszelako ma się pobierać ten podatek do podatków w niniejszym ustępie ad b) wymienionych w wysokości 52 centów od każdego złotego w wal. austr. całej należności tych podatków.

4. Upoważnienia powyższe pod 1. i 2. udzielone, obowiązują po dzień 30. czerwca 1899 roku.

Sprawozdawca po odczytaniu wniosku dodaje, że punkt 4 wniosku komisji zmienić należy, a to zamiast słów „pod 1. i 2.“ ma być „pod 1 i 3“.

Przemawia p. Okuniewski.

Przemawia p. Romanowicz.

Przemawia p. Soleski.

Podczas przemówienia p. Soleskiego, obejmuje przewodnictwo Zastępca Marszałka krajowego ks biskup Czechowicz, a przy końcu przemówienia p. Soleskiego, obejmuje Marszałek napowrót przewodnictwo.

Przemawia J. E. p. Namiestnik.

Przemawia p. Barwiński.

Przemawia p. Bernadzikowski.

Sekretarz p. St. Niezabitowski wnosi na zamknięcie dyskusyi.

Izba uchwala zamknięcie dyskusyi.

Po zamknięciu dyskusyi przemawiają dla sprostowania faktu pp. Bobrzyński, p. Pilat p. Okuniewski.

Przemawia dla sprostowania faktu p. Skałkowski i stawia rozsolucyę następującą.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Wzywa się c. k. Rząd, aby przystąpił jak najrychlej do asygnowania przypadających na c.k. Skarb państwa zasiłków na regulacyę Dniestru od Kornalowie do Rozwadowa, wykonać się mającej w 20 letniem skresie;

2. poleca się Wydziałowi krajowemu, aby przyspieszył wypracowanie planów kolmatacyi bagien naddniestrzańskich i projekt robót melioracyjnych z odpowiednimi wnioskami Sejmowi jak najrychlej przedłożył.

Przemawia dla sprostowania faktu p. Barwiński.

Przemawia p. Sprawozdawca.

Przemawia w sprawie osobistej p. Romanowicz.

Marszałek podaje do poparcia poprawkę p. Skałkowskiego.

Izba popiera tę poprawkę.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej i uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji głosując nad każdym punktem wniosku komisji oddzielnie.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpienie do trzeciego czytania bez czytania, przyjmuje Izba w oddzielnem głosowaniu całą powyższą uchwałę w trzeciem czytaniu bez czytania.

Marszałek poddaje do głosowania poprawkę p. Skałkowskiego.

Przemawia p. Brykczyński.

Izba uchwała poprawkę p. Skałkowskiego, głosując nad każdym jej punktem oddzielnie.

Następuje:

Sprawozdanie (ustne) komisji budżetowej o wniosku nagłym p. Karola Dzie-

duzyckiego w sprawie pomocy doraźnej dla pogorzalców gminy Dzieduszyce wielkie.

Sprawozdawca p. Scipio, odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm uchwalić raczy:

Pogorzalcem w gminie Dzieduszyce pow. Stryjskiego, najbardziej klęską pożaru w Grudniu r. b. dotkniętym, udziela się zapomogę z funduszków krajowych w kwocie zł. 700.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie (ustne) komisji budżetowej o wniosku nagłym posła Winniczuka w sprawie udzielenia doraźnej pomocy pogorzalcem gmin Pacyków i Bratkowce (w pow. Stanisławowskim).

Sprawozdawca p. Scipio odczytuje sprawozdanie komisji zakończone następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Pogorzalcem gminy Pacyków przyznaje się z funduszków krajowych zł. 300, a pogorzalcem gminy Bratkowce zł. 500 zapomogi.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji, głosując nad każdą gminą oddzielnie.

Następuje:

Sprawozdanie (ustne) komisji budżetowej o przedłożeniu Wydziału krajowego w sprawie klęski gradobicia w r. 1898.

Sprawozdawca p. Scipio odczytuje sprawozdanie komisji zakończone następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego o rozmiarach klęski gradowej w r. 1898.

II. Sejm przeznacza 50.000 zł. do rozporządzenia Wydziału krajowego na cele pomocy dla ludności rolniczej najbardziej dotkniętej klęską gradową w r. 1898, a pomoc ta ma być przeważnie użytą na danie z wczesną wiosną zarobku biednej ludności przy pomniejszej robotach publicznych w odnośnych gminach.

III. Sejm upoważnia Wydział krajowy, aby kwotę tę 50.000 zł. wydatkował na rachunek Rubryki XVII wydatków budżetu kraj. na rok 1899, nie czekając na uchwalenie przez Sejm tegoż wydatku.

IV. Sejm wzywa c. k. Rząd, by ze względu na znaczne spustoszenia, jakie wyrządziły grady w Galicyi w r. b. i ze względu na przykre ekonomiczne położenie ludności wiejskiej w okolicach, które w latach zeszłych klęską nieurodzaju dotknięte były, aby udzielił wydatnej pomocy z funduszków państwowych.

Przemawia p. Wiktor prosząc o uwzględnienie gminy Leszczowate.

Izba uchwała wniosek komisji, głosując nad każdym tegoż punktem oddzielnie.

Następuje:

Sprawozdanie (ustne) komisji budżetowej o petycji w sprawie udzielenia subwencji 15,000 zł. na urządzenie działu wystawy galic. przemysłu artystycznego na wystawie paryskiej w r. 1900.

Sprawozdawca p. Romanowicz odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem

1) Sejm przeznacza z budżetu krajowego na r. 1899 kwotę 150.000 zł. jako zasiłek dla krajowej komisji dla spraw wystawy paryskiej a to celem urządzenia

wystawy wyrobów galicyjskiego przemysłu artystycznego.

2) Sejm upoważnia Wydział krajowy, aby nie czekając uchwalenia kraj. budżetu na rok 1899 powyższą kwotę na rachunek z rubr. XVI. tegoż budżetu wydatkował.

Przemawia p. Stadnicki i stawia poprawkę, aby w punkcie I. wniosku komisji po słowach „przemysłu artystycznego“ dodać słowa: „i na cele wystawy produktów rolniczych“.

Izba popiera poprawkę p. Stadnickiego.

Przemawia p. Okuniewski.

Przemawia p. Wereszczyński.

Po zamknięciu dyskusji przemawia p. Sprawozdawca.

Izba uchwała punkt I. wniosku komisji, odrzucając poprawkę p. Stadnickiego, za którą głosowało 24 posłów.

Izba uchwała punkt 2 wniosku komisji.

Następuje:

Sprawozdanie (ustne) komisji gospodarstwa krajowego o przedłożeniu Wydziału krajowego w sprawie szkoły dozorców melioracyjnych.

Sprawozdawca p. Gorayski odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Sejm upoważnia Wydział krajowy do otwarcia z dniem 1. grudnia 1898 dwuletniego kursu praktycznego dozorców do osuszenia i nawodnienia gruntów dla 25 stypendystów.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie (ustne) komisji podatkowej o wniosku nagłym posła Skalkowskiego w sprawie uwolnienia od podatku rentowego procentów od listów zastawnych

i obligacyj wydawanych przez krajowe zakłady hipoteczne.

Sprawozdawca p. Skałkowski odczytuje sprawozdanie komisji zakończone następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm wzywa c. k. Rząd, aby wyjednał w drodze ustawodawczej uwolnienie procentów od listów zastawnych i obligacyj, wydawanych przez krajowe zakłady hipoteczne i Towarzystwa na zysk nie obliczone, od opłaty podatku rentowego obciążającego te walory w wysokości $1\frac{1}{2}\%$.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie (ustne) komisji kolejowej o wniosku nagłym posła Andrzeja Potockiego w sprawie budowy kolei lokalnych wąskotorowych.

Sprawozdawca p. Potocki Andrzej odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I) Sejm wzywa c. k. Rząd, aby żądaniem zastosowania toru normalnego przy kolejach lokalnych, nie utrudniał rozwoju sieci komunikacyjnej, a więc żeby nie stawał przeszkodą budowie kolei wąskotorowych lub, żeby w przeciwnym razie pokrywał różnicę kosztów.

II. Wzywa się Wydział krajowy, aby poczynił usilne starania gdzie należy, aby myśli wyrażonej w powyższej rezolucji do c. k. Rządu stało się zadość i aby z poczynionych w tym kierunku kroków zdał Sejmowi sprawę.

Izba uchwała bez rozprawy wniosek komisji, głosując nad każdym punktem tegoż oddzielnie.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego o udzieleniu obszarowi dworskiemu w Zatwarnicy koncesji do pobierania opłat mytniczych od mostu na rzece Sanie w Zatwarnicy.

Sprawozdawca p. Chamiec odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego, zakończone projektem następującej uchwały:

U c h w a ł a

o udzieleniu obszarowi dworskiemu w Zatwarnicy koncesji do pobierania opłat mytniczych od mostu na rzece Sanie w Zatwarnicy.

Art. I.

Na przeciąg lat pięciu od wejścia w wykonanie tej uchwały nadaje się obszarowi dworskiemu w Zatwarnicy powiatu Liskiego prawo do pobierania myta od mostu na rzece Sanie w Zatwarnicy pod warunkiem utrzymywania przedmiotu omyconego w dobrym stanie, własnym kosztem, z zastrzeżeniem, że analogicznie do postanowień zawartych w §. 38. ust. 12. ustawy drogowej z dnia 5. lipca 1897, Dz. u. kr. Nr. 43. w razie niedopełnienia powyższego warunku, uprawniony będzie Wydział powiatowy do objęcia za zgodą politycznej władzy powiatowej przedmiotu omyconego w bezpośredni zarząd własny na koszt i niebezpieczeństwo obszaru dworskiego w Zatwarnicy.

Art. II.

Opłatę myta pobierać należy według następującego wymiaru:

1. przy każdym wozie od jednego bydła zaprzęzonego 2 (dwa) ct.

2. od bydła przepędzanych:

a) od każdego konia, dorosłego bydła rogatego, osła, muła 2 (dwa) ct.

b) od pięciu świń albo cieląt 1 (jeden) ct.

c) od dziesięciu owiec 1 (jeden) ct.

Od bydła niesionego lub wiezionego wozem nie opłaca się żadnej należności.

Zwierzęta, które ssą i przy matkach idą, są wolne od wszelkiej opłaty mytniczej.

Art. III.

Przy poborze myta mają być zachowane ogólne przepisy o uwolnieniu od opłaty mytniczej lub o znizeniu tejże.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Syrawozdawca wnosi przyjęcie *en bloc* całego projektu uchwały.

Izba uchwała wniosek przyjęcia powyższej uchwały *en bloc*, poczem w oddzielnem głosowaniu przyjmuje cały projekt uchwały *en bloc*.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwała cały projekt uchwały w trzecim czytaniu bez czytania.

Marszałek wzywa sekretarzy do odczytania złożonych interpelacji i wniosku.

Sekretarz p. Urbański odczytuje następującą interpelację do c. k. komisarza rządowego.

I n t e r p e l a c y a

posła Józefa Wiktora i towarzyszy, wniesiona na posiedzeniu Sejmu w dniu 30. grudnia 1893.

Mam zaszczyt wnieść następującą interpelację na ręce J. E. Pana Namiestnika.

W obec zawsze jeszcze otwartej kwestyi, czy Wys. Rząd przy budowie kolei „strategicznej“ Lwów-Sambor, Węgierska granica wykona alternatywną trasę na Użackie siodła, czy też alternatywę na Wołosate, powstała, jak wiadomo w okolicy

Turki i Lutowisk, żywa bardzo agitacja stron interesowanych, czy to za jedną, czy to za drugą z tych alternatyw.

Wśród tej walki jednak jedna ze stron walczących posługiwała się takimi środkami, które przekraczają dozwoloną w takich sprawach granicę; współudział organów rządowych w użyciu takich środków jest przedmiotem mego zapytania.

Gdy alternatywa na Wołosate przechodzi przez powiaty Turka i Lisko w przeciwstawieniu do trasy na Użockie siodła, która przecina jedynie tylko jeden powiat Turka, więc nie ulega wątpliwości, iż trasa na Wołosate uwzględnia interesa ekonomiczne obu walczących powiatów i że trasa na „Użockie siodła“ służyli tylko partykularystycznym interesom pewnej części powiatu Turka.

Staranne ukrywanie tego, może najślabszego punktu projektu Użockiego leżało przeto w interesie zwolenników tej trasy.

Gdy więc liczne gminy powiatu Turczańskiego, które wraz z wykonaniem alternatywy na Wołosate miałyby kolej na miejscu, chciały się przyłączyć do starań o tę trasę (Wołosacką), interesanci trasy Użockiej spostrzegli grożące im niebezpieczeństwo, iż w skutek takich starań gmin powiatu Turczańskiego, wyjdzie jaskrawo na jaw bezpodstawność ich w prasie i w broszurach ciągle powtarzanego twierdzenia, jakoby trasa na Wołosate nie uwzględniała interesów powiatu Turczańskiego.

Postanowili przeto wszelkimi środkami przeszkodzić temu objawowi prawdziwej sytuacji i korzystając ze swego wpływu i znaczenia we własnym powiecie, starali się spowodować dotyczące gminy powiatu Turczańskiego, ażeby nie robiły starań o kolej dla siebie, widocznie jednak wpływ ten nie był wystarczającym, ażeby tak dalece steroryzować gminy powiatu Turczańskiego, by działały aż wbrew własnemu interesowi, gdyż musiano się udać wreszcie do c. k. Starosty w Turce, ażeby nie dopu-

ścił do tego, by gminy z powiatu Turezań-
skiego leżące na trasie Wołosackiej,
starały się o tę trasę dla nich dogodną.

Starosta Turezański skarcił dotyczą-
cych wójtów ostro za to, iż gminy chciały
się przyłączać do takich starań, zakazał
im dawać pieczętki na takie starania i sku-
tek zamierzony przez interesantów trasy
Użockiej został osiągnięty.

Co więcej teroryzowanie tych gmin
przez organa autonomiczne i rządowe mu-
siało być tak daleko idące, skoro jestem
w możności przedłożenia J. E. Panu Na-
miestnikowi owocu tych teroryzacji: przed-
kładam mianowicie drukowaną petycję
gmin powiatu Turezańskiego za trasą na
Użok i przeciw trasie na Wołosate, na
której widnieją podpisy i pieczęć czte-
r-nastu takich gmin powiatu Turezańskiego,
które w razie wykonania trasy na Wołosate
miałyby kolej na miejscu, wrazie zaś wy-
konania trasy Użockiej, o którą w tej pe-
tycyi rzekomo proszą kolej o kilka mil
oddaloną i górami ód nich oddzieloną!

Są to gminy: Dniestrzyk-kołowiecki,
Rypiany, Smereczka, Gwoździec, Łomna,
Berezek, Żukotin, Dniestrzyk dubowy,
Chaszców, Łopuszanka technowa, Michno-
wiec, Lipie, Łokieć, Boberka i Dydiowa.

Przekonawszy się z załączonej karty
iż gminy te leżą przy trasie Wołos-
ate i że w załączonej petycyi drukowa-
nej występują one przeciw tej trasie,
łatwo pojąć, iż tak monstrualne petitum
tych gmin mogło powstać tylko w skutek
daleko idącej teroryzacji ich przez wspo-
mniane organa.

Wobec tego mam zaszczyt zapytać
Pana Namiestnika:

1) Czy wiadomo J. E., że c. k. Sta-
rosta w Turce w wyżej opisany sposób
wywiera presję na podwładnych mu wój-
tów w tym celu, ażeby gminy dotyczące
wbrew własnemu interesowi do-
pomagały do agitacji przedsięwziętych dla
interesów prywatnych?

2) Co raczy J. E. Pan Namiestnik za-
rządzić, ażeby w tym wypadku, dotyczące
gminy otrzymały swobodę starania się
o prawdziwie im dogodną kolej i ażeby
w przyszłości nie doszło do podobnych
nadużyć?

Józef Wiktor
Interpelant

Jan Trzeciecki, Gorayski, Cieński,
Zdz. Skrzyński, Hupka, Weigel, Lubomirski,
Loewenstein, Merunowicz, Dr. Jakliński,
Klemens Dzieduszycki, Siemiginowski, Teo-
dorowicz, Urbański. Cielecki.

Marszałek oznajmia, iż interpelację tę
udzielił p. komisarzowi rządowemu.

Sekretarz p. Urbański odczytuje nastę-
pujący wniosek:

W n i o s e k

Zważywszy, że tak zwane forszpany
są wielkim ciężarem dla wiejskiej ludności,
szczególniej w okolicach leżących w blis-
kości Starostw i w okolicach, któremi czę-
sto wojsko przechodzi.

Zważywszy, że włościanin chociażby
miał nawet najkorzystniejszy zarobek lub
najpilniejszą robotę w polu, gdy na niego
kolej przychodzi, musi porzucić nawet
zwózkę zboża lub zasiew w polu i oddać
się na usługi Rządu.

Zważywszy, że c. k. Rząd płaci za te
forzspany po 3 ct. od konia i kilometra,
co jest tak nędznem i małym wynagrodze-
niem, iż gminy muszą w budżet gminy
wstawiać większe kwoty, ażeby dopłacać
pokrzywdzonym przez c. k. Rząd gospoda-
rzom, lub też kolejno dopłacają z N-rów
domów, co staje się drugim uciążliwym
podatkiem.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, ażeby już to
w drodze ustawy, już to w drodze rozpo-
rządzeń zmienił takse za tak zwane for-

szpany w sposób odpowiadający stosunkom naszego kraju.

We Lwowie, dnia 29. grudnia 1898.

Wnioskodawca :
Średniawski w. r.

Ostapczuk, Hamorak, Soleski, Olpiński, Potoczek, Data, Wójcik, Warzecha, Styła, Krempa, Kramarczyk, Bernadzikowski, Okuniewski, Niebyłowiec, Bojko.

Marszałek oznajmia, iż pierwsze czytanie tego wniosku zamieści na porządku dziennym jednego z najbliższych posiedzeń.

Sekretarz p. Karatnicki odczytuje następujące interpelacje :

I n t e r p e l a c y a

posła Stefana Nowakowskiego i towarzyszy do Pana Komisarza rządowego w sprawie nadużyć wójta Jana Glińskiego z Wyszatyc.

Jeszcze w roku 1897/98 podniosłem z towarzyszami w interpelacji, że Jan Gliński, wójt w Wyszatycach, pow. Przemyskiego, oszukał komisję asenterunkową, że oszukał skarb państwowy, dzisiaj fakta te urzędownie stwierdzone. C. k. Starostwo Przemyskie po przeprowadzeniu dochodzenia sprawdziło, że wójt Jan Gliński na fałszywych podstawach wyreklamował od służby wojskowej Michała Obszarnego, swego terazniejszego zięcia. Oszustwo to dowiedziono protokolarnie w Starostwie i na podstawie tego powołało Starostwo Michała Obszarnego do trzyletniej służby wojskowej. Stało się to jeszcze w lipcu r.b. Mimo tego c. k. Starostwo w Przemyśle nie suspendowało wójta Jana Glińskiego. Dowiedziono także protokolarnie w c. k. Starostwie, a sprawdził to c. k. żandarm, delegowany do Wyszatyc, że Jan Gliński oszukał skarb państwowy, każąc sobie bezpodstawnie zapłacić za mniemaną szkodę, mianowicie za płot, którego nie było; żadaną zapłatę uskuteczniła komisja szacun-

kowa, gdy wypłacała w r. 1897 wynagrodzenia za szkody, zrządzone podczas manewrów cesarskich w r. 1896. C. k. Starostwo o obu tych wypadkach ani nie zawiadomiło c. k. Prokuratury, ani też nie usunęło winnego od urzędowania.

Przeciwnie całe dalsze postępowanie c. k. Starostwa świadczy, że stara się ono wszelkimi siłami tego wyrokami sądowymi napiętnowanego oszezercę i pijanicę, przy urzędowaniu utrzymać. Mianowicie to jeszcze w maju 1898 odbyły się wybory do Rady gminnej we wsi Wyszatycach na podstawie pofalszowanych przez zacnego naczelnika Jana Glińskiego list wyborczych.

Przeciw tym wyborom wniesiono natychmiast protest do Wysokiego c. k. Namiestnictwa; dotychczas o nim ni słyhu, ni dychu.

Tu postępowanie c. k. Starostwa jest kubek w kubek takie same, jak przy protestach w Torkach, Poździaczu, Nakle, Stubnie, Rozubowicach i t. d., że zawsze, gdy chodzi o protest przeciw miłej c. k. Starostwu we wsi partyi — to protest taki załatwionym bywa po cichu, stronnictwo, powołując nie podanych świadków, ale dobrze przebranych.

W końcu niezwykłym przewlekaniem załatwienia protestów c. k. Starostwo umie zawsze mieszkańców zmordować i odebrać im nadzieję, czy wogóle pomoże co szukanie w wyższych instancjach obrony przeciw pijawce, która niszczy wieś, jeżeli ta pijawka jest protegowaną przez c. k. Starostwo.

Ponieważ mieszkańcy wsi Wyszatyc udawali się już z uzasadnionemi skargami na wójta do wszystkich instancyj i sprawki tego człowieka nie mogą być c. k. Rządowi nieznane, przeto podpisani zapytują :

Czy Wysoki c. k. Rząd zechce dać satysfakcyę pokrzywdzonemu prawu i mieszkańcom wsi, czy zasuspenduje wójta Jana

Glińskiego w urzędowaniu, a sprawki jego odda c. k. Prokuratorowi?

We Lwowie dnia 30. grudnia 1898.

Interpelujący:
St. Nowakowski w. r.

Ostapczuk, Winniczuk, Barwiński, Hamorak, Okuniewski, T. Zajączkowski, Krempa, Niebyłowiec, Dr. Bernadzikowski, Średniawski, Bojko, Styła, Wójcik, Wachnianin, Karatnicki.

I n t e r p e l a c y a

do Pana Komisarza rządowego co do nieposzanowania praw języka ruskiego przez c. k. Urzędy podatkowe.

Z wielu stron żalą się, że c. k. Starostwa nie chcą wystawiać asygnat pensyjnych po rusku i że Urzędy podatkowe nie mają ruskich arkuszy wypłaty, wskutek czego interesowani nie otrzymują swojej pensji całymi miesiącami, albo i latami.

Tak nie otrzymywał swojej pensji przez trzy lata ks. Piotr Petrycki, proboszcz w Kołokoliuie, bo Starostwo nie chciało wystawić asygnaty po rusku; temu samemu proboszczowi do dnia dzisiejszego nie oddano jeszcze pola erekcyonalnego. Po wielu korowodach ze Starostwem, Namiestnictwem i Konsystorzem nakazało w końcu Namiestnictwo wypłacić pensję.

Jednak pomimo surowego nakazu Namiestnictwa z dnia 28/7 r. b. l. 64926 „wypłacać bez najmniejszych przeszkód“, zasystował urząd podatkowy w Bursztynie płacę ks. Petryckiego od listopada r. b., gdyż tenże nie chce przyjąć polskiego arkusza wypłaty; a ruskich nie ma ani w urzędzie podatkowym, ani w ekonomacie Dyrekcyi skarbowej.

Zapytuję przeto c. k. Rząd:

1) Czy zarządzi on, co należy, by raz ustały sekatury względem duchowieństwa ruskiego za pismo ruskie?

2) Jak i kiedy zamierza Rząd krajowy załatwić powyższą sprawę ks. Petryckiego?

3) Kiedy doczekamy się druków ruskich?

Interpelujący
Dr. Okuniewski w. r.

Dr. Sawczak, T. Zajączkowski, Hamorak, G. Milan, Krempa, Ostapczuk, Nowakowski, Niebyłowiec, Średniawski, Winniczuk, Dr. Bernadzikowski, Bojko, Styła, Wójcik.

I n t e r p e l a c y a

p. Nowakowskiego i towarzyszy do p. Komisarza rządowego w sprawie wyborów do Rady gminnej w Dorożowie, powiatu Samborskiego.

Przeciw wyborom do Rady gminnej w Dorożowie, pow. Samborskiego, które się odbyły dnia 30. Kwietnia 1895, założyli protest do Wysokiego c. k. Namiestnictwa we Lwowie następujący gospodarze z Dorożowa: Iwan Maciow, Fed Łygusz, Iwan Złupko Andrzej. Tymko Kryworuka, Stefan Myciow, Fed Steciow, Jurko Zymyn, Fed Zaremba, Oleksa Naływajko, Fed, Hrycyk, Onufry Bartisz, Ilko Ohar, Iwan Kopelciow, Stefan Kryworuka.

Jednak Wysokie c. k. Namiestnictwo nie uwzględniło tego protestu, „jako rzekomo zmyślonego i z rzeczywistym stanem rzeczy niezgodnego“. Wysokie c. k. Namiestnictwo przyznaje zatem milcząco, że powyższe wybory musiałyby być unieważnione, gdyby naprowadzone w proteście fakta okazały się prawdziwymi.

Zkąd Wysokie c. k. Namiestnictwo nabrało przekonania, że protest jest „zmyślony i z rzeczywistym stanem rzeczy niezgodny“, nie było podpisanym wiadomo, gdyż oni o załatwieniu ich protestu przez Wysokie c. k. Namiestnictwo dowiedzieli się tylko z rezolucyi Zwierzchności gminnej w Dorożowie z dnia 8. Sierpnia 1895 l. 332, doręczonej im d. 14. Sierpnia 1895,

a reskryptu Wysokiego c. k. Namiestnictwa wcale nie czytali, zatem i nie mogli wiedzieć, na jakiej zasadzie prawnej albo praktycznej reskrypt Wysokiego c. k. Namiestnictwa uważa fakta, naprowadzone w proteście za „zmyśłone“.

Rezolucya Zwierzchności gminnej ani jednym słówkiem nie wspomina, że w tej sprawie były zarządzane jakieś dochodzenia, któreby wykazały nieprawdliwość naprowadzonych w proteście faktów. W samej rzeczy nikt z podpisanych na proteście nie był przesłuchany jako świadek. Gdyby Wyokie c. k. Namiestnictwo zarządziło było dochodzenie w tej sprawie, to byłoby się przekonało, że każde słowo napisane w proteście, jest czystą prawdą, którą podpisani na nim gotowi w każdej chwili pod przysięgą powtórzyć. Wyokie c. k. Namiestnictwo nie mogłoby było wtedy dopuścić, by wybory, przeprowadzone podstępem i z niesłychanem naruszeniem ustawy o Reprezentacyi i ordynacyi wyborczej gminnej, uchodziły za ważne i legalne.

Przeciw decyzji Wysokiego c. k. Namiestnictwa wnieśli podpisani na wspomnianym proteście zażalenie do Najwyższego Trybunału administracyjnego w Wiedniu, który orzeczeniem z dnia 8. Czerwca 1896, Nr. 239, zniósł decyzję Wysokiego Namiestnictwa we Lwowie z dnia 12. Lipca 1895 l. 53.864, odnoszącą się do odrzucenia protestu co do wyborów do Rady gminnej w Dorożowie na podstawie ustawy z dnia 22. Października 1875. Dz. u. p. Nr. 36, z r. 1876.

W orzeczeniu Najwyższego Trybunału powiedziano między innemi; „Anderseits wird stillschweigend zugegeben, dass die Wahlen zu annulliren wären, wenn die im Proteste aufgeführten Thatsachen richtig wären“.

Podpisani zapytują zatem:

1. Czy Wyokie c. k. Namiestnictwo zamysła spełnić nakaz Najwyższego Trybunału administracyjnego i czy ono zamierza

zarządzić dochodzenie w sprawie nadużyć przy wyborach gminnych w Dorożowie, odbytych w dniu 30. Kwietnia 1895?

2. Jeżeli się pokaże, że fakta naprowadzone w proteście przeciw tym wyborom, są prawdziwe, czy zamierza ono ukarać winnych, a przedewszystkiem Antoniego Kotschego, teraźniejszego naczelnika gminy w Dorożowie i c. k. komisarza, który wybory przeprowadzał?

3. Jak zamysła wynagrodzić straty, jakie ponieśli protestujący przez prowadzenie procesu, aż w Najwyższym Trybunale administracyjnym z powodu niespełnienia obowiązkowego zbadania protestu przez Wyokie c. k. Namiestnictwo i nieuwzględnienia go wedle ustaw obowiązujących?

Lwów, dnia 30. Grudnia 1898.

Interpelujący:

St. Nowakowski w. r.

Ostapczuk, Krempa, Niebyłowiec, Dr. Bernadzikowski, Średniawski, Bojko, Styła, Wójcik, T. Zajączkowski, Hamorak. Kramarczyk, Data, Warzecha, Potoczek, Okuniewski.

I n t e r p e l a c y a

posła D. Ostapczuka i towarzyszy do Pana Komisarza rządowego w sprawie wyborów gminnych w gminie Roznoszyńcach.

Jeszcze w miesiącu sierpniu 1897 r. zostały przeprowadzone wybory Rady gminnej we wsi Roznoszyńcach, w pow. Zbarażskim. Przeciw tym wyborom został zgłoszony protest, a mimo tak długiego czasu władze administracyjne dotychczas tego protestu nie załatwiły.

Z tego powstało we wsi zamieszanie, gdyż stara Rada urzędować nie chce, motywuując to tem, że już swoją służbę odbyła, a nowej Radzie urzędować nie wolno.

Z tego powodu zapytują podpisani:

1) Czy c. k. Rząd wie o takim postępowaniu wład administracyjnych?

2) Czy jest skłonny zarządzić przyspieszenie załatwienia wspomnianego protestu?

Lwów, dnia 30. grudnia 1898.

Interpelujący:

Dymitr Ostapczuk w. r.

Nowakowski, Winniczuk, Krempa, Niebyłowiec, Dr. Bernadzikowski, Bojko, Hamorak, Styła, T. Zajączkowski, Kramarczyk, Data, Potoczek, Średniawski, Warzecha, Wójcik, Milan.

Marszałek oświadcza, iż interpelacje te udzieli p. komisarzowi rządowemu.

Marszałek oświadcza, iż wpłynęła jeszcze jedna interpelacja, której odczytania

nie zarządza, korzystając z przepisów § 79 regulaminu.

Przemawia JE. p. Namiestnik oznajmiając, iż z mocy Najwyższego postanowienia, Sejm zostaje odroczony.

Marszałek wzywa sekretarza do odczytania protokołów z 2 i 3 posiedzenia.

Sekretarz p. Urbański odczytuje protokół 2 i 3 posiedzenia.

Marszałek stwierdza, że przeciw odczytanym protokołom nie podniesiono żadnych zarzutów, że przeto protokoły 2 i 3 posiedzenia Izba przyjmuje, a następnie zamyka posiedzenie, wznosząc okrzyk na cześć Najjaśniejszego Pana, który to okrzyk Izba trzykrotnie powtarza.

Koniec posiedzenia godzina 7 minut 15 wieczorem.

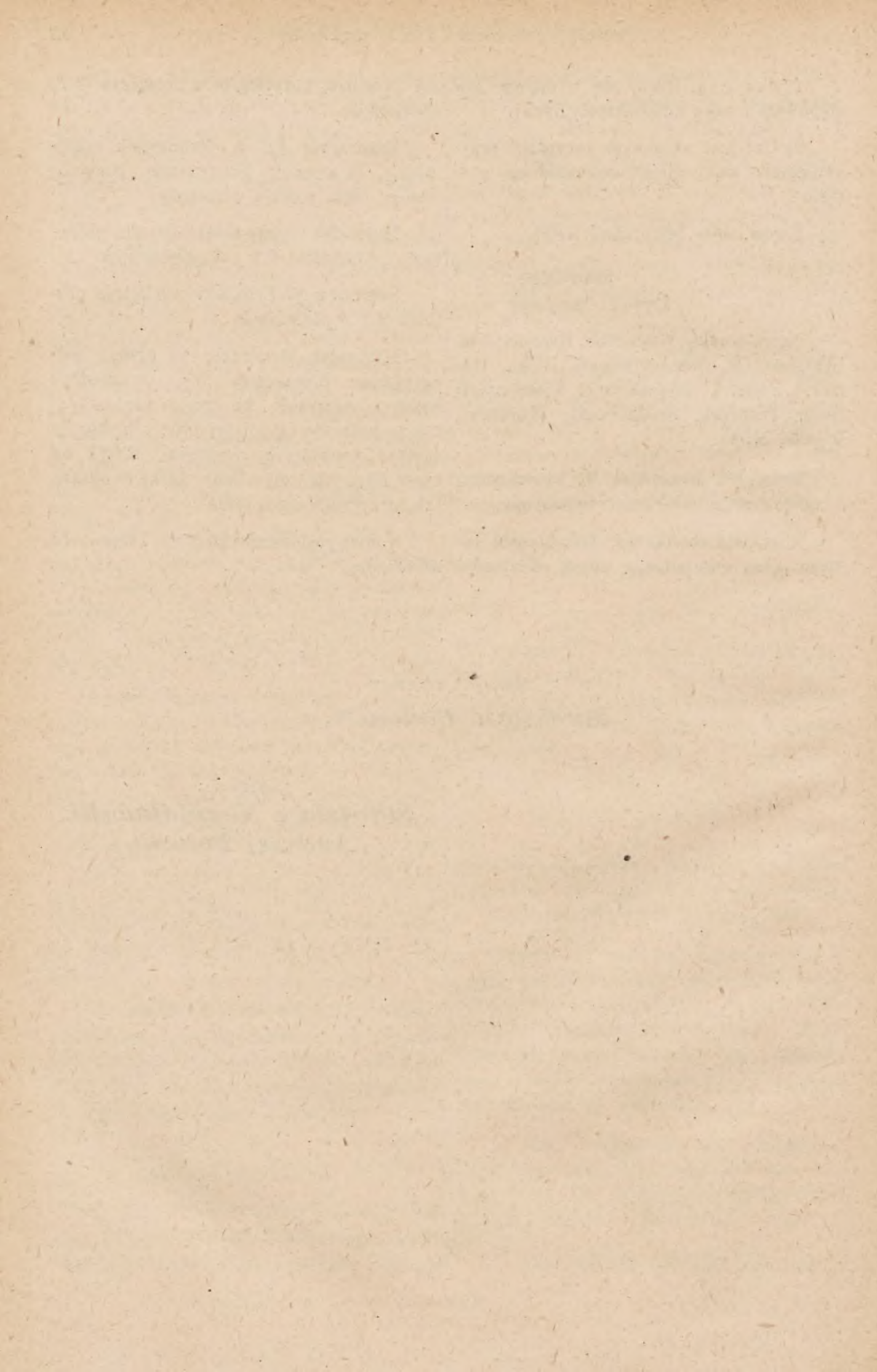
Marszałek krajowy:

Stanisław Badeni w. r.

Sekretarze:

*Stanisław Niezabitowski.
Andrzej Potocki.*

Protokół

4. posiedzenia, 4. sesyi, VII. peryodu Sejmu galicyjskiego z dnia 20. lutego 1899 roku.

Początek o godzinie 11. minut 30 przed południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy JE. Stanisław hr. Badeni.

Sekretarze: Modest Karatnicki, Stanisław Niezabitowski, Andrzej Potocki, Mieczysław Urbański.

Obecnych posłów 104.

Ze strony Rządu: c. k. Radca Dworu Włodzimierz hr. Łoś.

Marszałek podaje do wiadomości Izby treść pisma c. k. Prezydium Namiestnictwa z dnia 14. b. m. l. 1660, według którego Najwyższem postanowieniem z dnia 10. lutego b. r. Sejm galicyjski, odroczony 30. grudnia 1898, zwołany został na dalszy ciąg sesyi na dzień 20. lutego 1899 do Lwowa.

Stwierdziwszy następnie dostateczną ilość obecnych posłów, Marszałek otwiera posiedzenie i prosi przewodniczących komisyj, aby przez rychłe zwołanie komisyj przygotowali dla obrad Sejmu materyał, który od kilku tygodni zostaje w ich ręku.

Następnie poświęca dłuższe wspomnienie pośmiertne zmarłym w czasie przerwy

posłom, a to ś. p. Franciszkowi Jędrzejowiczowi oraz ś. p. Stefanowi hr. Zamoy-skiemu.

Marszałek zawiadamia Izbę, iż udzielił urlopów na 8 dni pp. Barwińskiemu, Krzysztofowiczowi, Abancourtowi; na 4 dni pp. Romerowi, Zdzisławowi Skrzyńskiemu; na 2 dni pp. Czeczowi, Bednarskiemu; na 1 dzień pp. Karolowi Dzieduszyckiemu i Binderowi.

Izba udziela urlopów pp. Rittnerowi na 6 tygodni, Stanisławowi Jędrzejowiczowi na 6 tygodni, Romanowi Potockiemu na 4 tygodnie, Horodyskiemu na 2 tygodnie, Julianowi Puzynie na 10 dni.

Marszałek zawiadamia Izbę, iż ksiądz Biskup Łobos, oraz Metropolita ks. Kułowski z powodu zajęć dyecezyalnych nie mogą brać udziału w obradach sejmowych.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis petycyj wniesionych po dzień 20. lutego 1899, które przydzielono następującym komisjom:

Komisji budżetowej Ls. 344, 345, 346, 347, 348, 349, 350, 351, 352, 353, 355, 359, 360, 361, 362, 365, 366, 367, 369, 370, 371, 372, 373, 374, 375, 376, 379,

380, 381, 383, 384, 388, 389, 390, 391, 392, 394.

Komisji szkolnej Ls. 354, 356, 357, 358, 377, 386, 387.

Komisji petycyjnej Ls. 363, 385.

Komisji administracyjnej Ls. 364.

Komisji przemysłowej Ls. 378.

Komisji kolejowej Ls. 382.

Komisji gminnej Ls. 393.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego punktem pierwszym jest:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o stanie fundacyi Skarb-kowskiej w r. 1898.

Sprawozdawca p. Wereszczyński, uwolniony od czytania sprawozdania, wnosi przekazanie tego przedmiotu komisji budżetowej.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o petycji dozorca melioracyjnego Wojciecha Spiewaka w przedmiocie policzenia lat służby.

Sprawozdawca p. Brykczyński, uwolniony od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek Wydziału krajowego:

Nad petycją dozorca melioracyjnego Wojciecha Spiewaka z dnia 19. stycznia 1898 l. 970 przechodzi się do porządku dziennego.

P. Urbański wnosi, by w myśl §. 50 regulaminu sejmowego dopuszczono powyższy przedmiot do drugiego czytania bez odsyłania do komisji.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek formalny, a następnie w oddzielnem głosowaniu przyjmuje powyższy wniosek Wydziału krajowego w drugim czytaniu bez rozprawy.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie wydzielania gminy Wiązownicy z okręgu sądowego w Sieniawie, a przyłączenia do okręgu sądowego w Jarosławiu.

Sprawozdawca p. Sawczak, uwolniony od czytania sprawozdania, wnosi przekazanie tego przedmiotu komisji prawniczej.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie wydzielania gmin Głobikowy, Głobikówki, Gorzejowy i Siedliska-Bogusz z okręgu c. k. Sądu powiatowego w Pilźnie, a przydzielenia tychże gmin do okręgu c. k. Sądu powiatowego w Brzostku.

Sprawozdawca p. Sawczak, uwolniony od czytania sprawozdania, wnosi przekazanie tego przedmiotu komisji prawniczej.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Zolla o przekształcenie szkoły sztuk pięknych w Krakowie na akademię sztuk pięknych.

P. Zoll motywuje swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi przekazanie tego wniosku do komisji szkolnej.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Barwińskiego o założenie we Lwowie szkoły wydzielonej żeńskiej z ruskim językiem wykładowym

Marszałek oznajmia, iż powyższy punkt porządku dziennego odpada z powodu nieobecności wnioskodawcy p. Barwińskiego, który jest chorym.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Jabłońskiego o utworzenie w Rzeszowie seminarium nauczycielskiego żeńskiego.

P. Jabłoński uzasadnia swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi przekazanie tego wniosku do komisji szkolnej.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Średniawskiego o podwyższenie wynagrodzenia za podwoje dostarczane przez gminy na żądanie c. k. władz rządowych.

P. Średniawski motywuje swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi przekazanie tego wniosku do komisji administracyjnej.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego o uzupełniającym wyborze posła na Sejm krajowy z miasta Białej.

Sprawozdawca p. Vayhinger odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego, zakończone następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy wybór p. Dra Wilhelma Bindera na posła z okręgu wyborczego m. Białej uznać za ważny.

Izba uchwała powyższy wniosek bez rozprawy.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego o uzupełniającym wyborze posła na Sejm krajowy z kurii gmin wiejskich powiatu Nowotarskiego.

Sprawozdawca p. Vayhinger odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego, zakończone następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy wybór p. Dra Jana Bednarskiego na posła z kurii mniej-

szych posiadłości powiatu politycznego Nowotarskiego uznać za ważny.

Izba uchwała powyższy wniosek bez rozprawy.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego o uzupełniającym wyborze jednego posła na Sejm krajowy z okręgu wyborczego większych posiadłości byłego obwodu Tarnowskiego.

Sprawozdawca p. Vayhinger odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego, zakończone następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy wybór p. Dra Jana Hupki na posła z kurii większych posiadłości byłego obwodu Tarnowskiego uznać za ważny.

Izba uchwała powyższy wniosek bez rozprawy.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego o uzupełniającym wyborze jednego posła na Sejm krajowy z okręgu wyborczego większych posiadłości byłego obwodu Żółkiewskiego.

Sprawozdawca p. Vayhinger odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego, zakończone następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy wybór ks. Andrzeja Lubomirskiego na posła z kurii większych posiadłości byłego obwodu Żółkiewskiego uznać za ważny.

Izba uchwała powyższy wniosek bez rozprawy.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego o udzielenie obszarowi dworskiemu w Surmaczówce koncesji do pobierania opłat mytniczych od mostu na rzece Lubaczówce.

Sprawozdawca p. Chamiec odczytuje sprawozdanie, zakończone projektem następującej uchwały:

U c h w a ł a

o udzielenie obszarowi dworskiemu w Surmaczówce, powiatu jarosławskiego, koncesyi do pobierania opłat mytniczych od mostu na rzece Lubaczówce w Surmaczówce.

Art. I.

Na przeciąg lat pięciu od wejścia w wykonanie tej uchwały nadaje się obszarowi dworskiemu w Surmaczówce, powiatu jarosławskiego, prawo do pobierania myta od mostu na rzece Lubaczówce w Surmaczówce pod warunkiem utrzymywania przedmiotu omyconego w dobrym stanie własnym kosztem, z zastrzeżeniem, że analogicznie do postanowień zawartych w §. 38. ust. 12. ustawy drogowej z dnia 5. lipca 1897 dz. u. kr. Nr. 43 w razie niedopełnienia powyższego warunku uprawniony będzie Wydział powiatowy do objęcia za zgodą politycznej władzy powiatowej przedmiotu omyconego w bezpośredni zarząd własny na koszt i niebezpieczeństwo.

Art. II.

Opłatę myta pobierać należy według następującego wymiaru:

- a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 1 (jeden) ct.;
- b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych 1 (jeden) ct.;
- c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego 1 (jeden) ct.

Art. III.

Przy poborze myta mają być zachowane ogólne przepisy o uwolnieniu od opłaty mytniczej, lub o znizeniu tejże.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie *en bloc* całego projektu uchwały.

Izba uchwala wniosek przyjęcia powyższej uchwały *en bloc*, poczem w od-

dzielnem głosowaniu przyjmuje cały projekt uchwały *en bloc*.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwala Izba cały projekt uchwały w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego o udzielenie Radzie powiatowej w Bochni koncesyi do pobierania opłat mytniczych od mostu powiatowego na rzece Stradomce.

Sprawozdawca p. Chamiec odczytuje sprawozdanie, zakończone projektem następującej uchwały:

U c h w a ł a

o udzieleniu Radzie powiatowej w Bochni koncesyi do pobierania opłat mytniczych od mostu powiatowego na rzece Stradomce.

Art. I.

Radzie powiatowej w Bochni nadaje się na lat pięć od wejścia w wykonanie tej uchwały prawo do pobierania myta od mostu powiatowego na rzece Stradomce pod warunkiem utrzymywania przedmiotu omyconego kosztem funduszu powiatowego w dobrym stanie, z zastrzeżeniem zastosowania postanowień zawartych w §§. 14. i 35. ust. 3. ustawy drogowej z dnia 5. lipca 1897 Dz. u. kr. Nr. 43.

Art. II.

Opłatę myta pobierać należy według następującego wymiaru:

- a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 2 (dwa) ct.;
- b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych 1 (jeden) ct.;
- c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego $\frac{1}{2}$ (pół) ct.

Konie, woły, krowy, muły, osły należą do bydła ciężkiego, zaś cielęta, źrebięta, owce, kozy i świnię do drobnego.

Od bydła niesionego lub wiezłonego wozem nie opłaca się żadnej należności.

Zwierzęta, które ssą i przy matkach idą, są wolne od wszelkiej opłaty mytniczej.

Art. III.

Przy poborze myta mają być zachowane ogólne przepisy o uwolnieniu od tej opłaty, lub o znizeniu tejże.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie *en bloc* całego projektu uchwały.

Izba uchwała wniosek przyjęcia powyższej uchwały *en bloc*, poczem w oddzielnem głosowaniu przyjmuje cały projekt uchwały *en bloc*.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwała Izba cały projekt uchwały w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje :

Sprawozdanie Wydziału krajowego o udzielenie Radzie powiatowej w Rzeszowie koncesyi do pobierania opłat mytniczych na drodze powiatowej Domaradz-Strzyżów i od przewozu przez rzekę Wisłok pod Strzyżowem.

Sprawozdawca p. Chamiec odczytuje sprawozdanie, zakończone projektem następującej uchwały :

U c h w a ł a

o udzieleniu Radzie powiatowej w Rzeszowie koncesyi do pobierania opłat mytniczych na drodze powiatowej Domaradz-Strzyżów i od przewozu przez rzekę Wisłok pod Strzyżowem.

Art. I.

Radzie powiatowej w Rzeszowie nadaje się na lat pięć od wejścia w wykonanie tej uchwały prawo do pobierania myta na drodze powiatowej Domaradz-Strzyżów i od przewozu przez rzekę Wi-

ślók pod Strzyżowem pod warunkiem utrzymywania przedmiotów omyconych kosztom funduszu powiatowego w dobrym stanie, z zastrzeżeniem zastosowania postanowień zawartych w §§. 14. i 35. ust. 3. ustawy drogowej z dnia 5. lipca 1897 Dz. u. kr. Nr. 43.

Art. II.

Opłatę myta pobierać należy według następującego wymiaru :

1. na drodze powiatowej Domaradz-Strzyżów w szczególności :

a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 4 (cztery) ct.;

b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych 2 (dwa) ct.;

c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego 1 (jeden) ct.;

2. od przewozu przez rzekę Wisłok pod Strzyżowem w szczególności :

a) od każdej osoby bez różnicy, wyjąwszy woźnicę lub jeźdźca na koniu, 1 (jeden) ct.;

b) od jednego konia idącego pod wierzchem, pędzonego albo zaprzężonego, od wołu na rzeź albo w jarzmie, krowy, jałownika, bukała i trzylatki 3 (trzy) ct.;

c) od jednego źrebięcia do dwóch lat, jednego cielęcia nie mającego jeszcze dwóch lat, świni karmnej, owcy, kozła, kozy i małych świń 1 (jeden) ct.

Art. III.

Przy poborze myta mają być zachowane ogólne przepisy o uwolnieniu od opłaty mytniczej i o znizeniu tejże.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie *en bloc* całego projektu uchwały.

Izba uchwała wniosek przyjęcia powyższej uchwały *en bloc*, poczem w oddzielnem głosowaniu przyjmuje cały projekt uchwały *en bloc*.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, przyjmuje Izba cały projekt uchwały w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego o udzielenie Wydziałowi powiatowemu w Wieliczce koncesyi do pobierania opłat mytniczych od mostu na rzece Krzyworzece w Wiśniowej.

Sprawozdawca p. Chamiec odczytuje sprawozdanie, zakończone projektem następującej uchwały:

U c h w a ł a

o udzieleniu Wydziałowi powiatowemu w Wieliczce koncesyi do pobierania opłat mytniczych od mostu na rzece Krzyworzece w Wiśniowej przy drodze gminnej I. kl. Czaśław-Wiśniowa-Wierzbanowa.

Art. I.

Wydziałowi powiatowemu w Wieliczce, jako władzy zarządzającej, nadaje się na lat pięć od wejścia w wykonanie tej uchwały prawo do pobierania myta od mostu na rzece Krzyworzece w Wiśniowej przy drodze gminnej I. kl. Czaśław-Wiśniowa-Wierzbanowa pod warunkiem utrzymywania przedmiotu omyconego kosztem powiatowego funduszu dróg gminnych w dobrym stanie, z zastosowaniem postanowień zawartych w §§. 19., 25., 26., 32. ust. 1. i 35. ust. 2. ustawy drogowej z dnia 5. lipca 1897 Dz. u. kr. Nr. 43., oraz z zastrzeżeniem, iż użyteczne części mostu omyconego nabyte zostaną przez pomienioną Reprezentację powiatową od dotychczasowego właściciela drogą dobrowolnej umowy lub drogą wywłaszczenia w sposób wskazany w §. 8. ustawy powołanej, co jednak nie wstrzymuje wykonywania powyższego prawa nadanego Wydziałowi powiatowemu.

Art. II.

Opłatę myta pobierać należy według następującego wymiaru:

a) ed każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 2 (dwa) ct.;

b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych 1 (jeden) ct.;

c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego $\frac{1}{2}$ (pół) ct.

Konie, woły, krowy, muły, osły należą do bydła ciężkiego, zaś cielęta, źrebięta, owce, kozy i świny do drobnego.

Od bydła niesionego lub wiezionego wozem nie opłaca się żadnej należitości.

Zwierzęta, które ssą i przy matkach idą, są wolne od wszelkiej opłaty mytniczej.

Mieszkańcy gminy Wiśniowej wolni są od opłaty myta.

Art. III.

Przy poborze myta mają być zachowane ogólne przepisy o uwolnieniu od tej opłaty, lub o zniesieniu tejże.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie *en bloc* całego projektu uchwały.

Izba uchwała wniosek przyjęcia powyższej uchwały *en bloc*, poczem w oddzielnem głosowaniu przyjmuje cały projekt uchwały *en bloc*.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, przyjmuje Izba cały projekt uchwały w trzecim czytaniu bez czytania.

Na tem wyczerpano porządek dzienny.

Marszałek udziela głosu p. Okuniewskiemu.

Przemawia p. Okuniewski, wnosząc ustną interpelację do Marszałka krajowego.

Marszałek odmawia odpowiedzi, powołując się na §. 79. regulaminu sejmowego.

P. Okuniewski wyjaśnia, że interpelacya jego odnosi się wyłącznie do osoby Marszałka krajowego.

Marszałek oznajmia, iż na interpelacye w sprawach swoich osobistych nie ma obowiązku odpowiadać — i wzywa sekretarzy do odczytania złożonych interpelacji.

Sekretarz p. Stanisław Niezabitowski odczytuje następującą interpelację do c. k. komisarza rządowego.

Interpelacya.

Do Jaśnie Wielmożnego Pana Komisarza rządowego we Lwowie.

Wedle orzeczenia Wysokiego c. k. Sądu krajowego w Krakowie z dnia 14. stycznia 1881 l. 110 na zasadzie wyroku c. k. krajowej komisji wykupna i regulacji ciężarów gruntowych z dnia 20. września 1860 l. 2729 zostało zainstabulowane prawo służebności na gruntach obszaru dworskiego Klementyny Primawesi, jako na parcelach leśnych dla osad włościańskich w gminie Szczyrk powiatu Biała oraz dla innych gmin tegoż powiatu jako to Witkowice, Bierna, Rybaszowice, Buczkowice prawo pobierania co piątek drzewa opałowego t. j. gałęzi suchych spadłych z drzewa grubszego na ziemi leżących kawałków drzewa nadpruchniałego i nadpsutego ze złamów o ile takowe na materiał budowlany, ani na inny użytek nie są przydatne, nareszcie wszelkich po wyrębach leśnych gałęzi leżących a to na parcelach 3786/1, 4102/1, 4525/1 4736/1, 5047, 5132/2 5345/11 5.345/12, 5345/13, 5345/15 dla uprawnionych 23 osadników z gminy Szczyrk i Ich w tymże akcie wyliczonych współników.

Gdy ale obecnie, jak świadczy dołączona skarga z gminy Szczyrk powiatu Bialskiego i według własnego przekonania na miejscu Zarząd dóbr leśnych p. Klementyny Primawesi nie chce wydać asygnaty na ową zbiorke lasową dla wszystkich, lecz jedynie jedną konsygnację na każdy numer domu, dla pierwszej osoby i tej tylko zbierać pozwala, a resztę osób, jako współwłaścicieli i posiadaczy pod tymże

samym numerem domu, chociaż po imieniu i nazwisku w intabulacyi wyszczególnionych bezwarunkowo do udziału w zbiorze nie dopuszcza i od prawa służebności samowolnie wyklucza, czyniąc przez to krzywdę tamże uprawnionym niczem nie usprawiedliwioną.

Gdy dalej prawo służebności dla uprawnionych opiera się wyłącznie na zbieraniu suchych gałęzi z drzewa dojrzałego a przeważnie bukowego, które daje wiele materiału opałowego, a obecnie lasy te bukowe zostają w pień wycinane, a na ich miejsce zasadzone kultury leśne młodego drzewa szpilkowego, które nigdy żadnego pożytku dla uprawnionych nie przyniosą, gdyż gałęzi suchych nigdy ze siebie zrzucać nie będą, zaś wszelką przecinkę zabiera dla siebie Zarząd dóbr przeto podpisani zapytują:

ad 1. Czy Wysoki Rząd nie raczyłby zaopiekować się biedną górską ludnością w gminie Szczyrku, Witkowicach, Biernej Rybaczowicach, Buczkowicach przez nakazanie tamtejszemu Zarządowi dóbr, aby każdemu z uprawnionych i jako współnikowi policzonych wydawano asygnatę na zbiorke lasową.

ad 2. Co Wysoki Rząd uczynić zamierza, by uprawnionym nawet po wycięciu starych lasów bukowych a zasadzeniu młodych kultur szpilkowych lasów nie dających w przyszłości żadnego pożytku zapewnić korzystne prawo służebności? i czy wołec tego Wysoki Rząd nie byłby chętnym przeprowadzić rokowania z Zarządem dóbr lasowych na odstąpienie gminom pewnej części młodych kultur leśnych lub starych jeszcze istniejących lasów na wyłączną własność wieczną wzamian za dotychczasowe prawo służebności?

We Lwowie dnia 20 lutego 1899.

Interpelujący:

Fr. Kramarczyk

Soleski, Okuniewski, Nowakowski, Krempa, Bojko, Średniawski, Szwed, Warzecha, Potoczek, Data, Wachnianin, Winiczuk, Niebyłowiec, Ochrymowicz, Styła, Żardecki

Niżej podpisani wnosimy z gminy Szczyrk z powiatu Biała na ręce Szanownego Pana posła sejmowego, Franciszka Kramarczyka, z największą pokorną prośbą jak następuje:

1. Najprzód jesteśmy bardzo pokrzywdzeni względnie służebności drzewa opałowego przez obszar dworski państwa Odygowskiego, ponieważ mamy każdy osadnik dekrety wydane z uchwałą w Radzie c. k. Sądu krajowego w Krakowie z dnia 14. stycznia 1881, że mamy pobierać drzewo opałowe w parcelach, wymienionych L. 3736/1, 4102/1, 4525/1, 4736/1, 5047, 5132/2, 5345/11, 5345/12, 5345/13, 5345/15, bezpłatnie, na co obszar dworski zgodzić się nie chce, bo nie chce wszystkim gospodarzom, którzy są przyjęci i dopisani, wydać asygnacyi do lasu do poboru drzewa opałowego, a jeżeli go zdybie gajowy, zaraz podaje do kary pieniężnej i aresztu, także do wyżej wymienionych parcel nie tylko gospodarze gminy Szczyrk, ale inne gminy, jak to Bierua, Wilkowice, Rybąrzowice i Bukowice.

Ale 'cóż będziemy pobierać na opał, kiedy stare lasy już docinają w groniu Magora, stary las całkiem wycięty, także Klimcak i Bieszkut już docinają, także i w innych groniach gospodarują, a sadzą tylko świerkowe lasy, a gdzie się znajdzie strumków bukowych kilka, to natychmiast wycinają, i gdzie się znajdzie wyschłe lub gęste strumki, to natychmiast wycinają i robią na metry do grubości jednego skromnego cala, teraz nie mamy co pobierać na opał. A najbardziej nam się rozchodzi o drzewo bukowe, bo z bukowego lasu nie mamy ściółkę dla naszego bydła, którą i tak drogo kupować musimy, bo na jedną krowę płacić musimy rocznie 2 zł., a to w późną jesień, a jeżeli śnieg zapadnie, to już z wiosną nie wolno pobrać, a to już trwa przeszło 25 lat, gdyż przód kosztowało na jedną krowę 80 ct. i to, że nasze łąki Państwo obsadza naokoło do samej granicy, że odstępu nie robią ani jednej stopy, przez co my wielkie szkody

mamy przez cienie tego lasu i do tego nieurodzaj przez cienie.

Nadto upraszamy Szanownego Pana Posła, ażeby się przyczynił w naszej prośbie wysłanej z gminy, bo żadna gmina nie jest tak pokrzywdzona, jak gmina Szczyrk, i do tego załączamy jeden dekret z tym znakiem, który w nim podkreślony, to obszar dworski nie chce mu dać prawa do poboru opału.

Szczyrk dnia 13. lutego 1899.

Jan Klaczek w. r., gospodarz. † Michał Kruczek, gospodarz. Jan Laszczak w. r., gospodarz. † Antoni Kubala. Tomasz Wałęga w. r. Jan Kruczek w. r. (Podpis nieczytelny) wójt. (L. s.).

Marszałek oznajmia, że interpelację tę udzieli p. komisarzowi rządowemu.

Sekretarz p. Karatnicki odczytuje następującą Interpelację do c. k. komisarza rządowego:

Interpelacya

do p. komisarza rządowego.

C. k. Starosta Nadwórniański pozwolił sobie bezprawnie narzucić gminie Jabłonica na pisarza gminnego zbankrutowanego ekonoma z obowiązkiem płacenia temuż rocznie po 300 zł., dawania pomieszkania, opału, a prócz tego z obowiązkiem osobnego pokrywania wydatków kancelaryjnych.

Ten pisarz gminny z wdzięczności ku panu Staroście za to mści się teraz na ludziach za nieposłuszeństwo panu Staroście przy wyborach, a pan starosta dopuszcza się za to na rzecz pisarza nowego bezprawia, wpływając i zmuszając Wydział powiatowy w Nadwórninie, by samowolnie podwyższał płacę pisarzowi, gdy Rada gminna uchwaliła na rok 1899 zniżyć jego płacę roczną do 200 zł. w. a.

Tak więc bez woli gminy z ukróceniem praw autonomicznych narzuca Starosta wraz z Wydziałem powiatowym na gminę ciężary, do których gmina ani na mocy ustawy ani na mocy kontraktu nie

jest obowiązana. A wszystko to za to, że pisarz gminny służy przy wyborach panu Staroście, choć przeciw interesowi gminy.

Zapytujemy Wysoki Rząd:

Czy nie raczy on pociągnąć pana Starostę Nadwórniańskiego do odpowiedzialności za fakt powyższy, i wogóle wglądnąć w gospodarkę tego pana Starosty, który jak świadczy już interpelacya, wniesiona w Radzie państwa, nie przynosi ani zaszczytu Rządowi ani dobra powiatowi?

We Lwowie dnia 20. lutego 1899.

Interpelujący:

Dr. Okuniewski w. r.

Niebyłowiec, Nowakowski, Dr. Sawczak, Krempa, Hamorak, Wachnianin, Kramarczyk, Potoczek, Data, Warzecha, W. Szwed, Bojko, Wójcik, Styła, Ostapczuk.

Marszałek oznajmia, że interpelację tę udzieli p. komisarzowi rządowemu.

Marszałek oznajmia, że na tem wyczerpano porządek dzienny, prosi komisye,

by przygotowały materiał do obrad, gdyż pragnąłby zwołać następne posiedzenie na dzień 23. lutego b. r., w którym to dniu zamierza również postawić na porządku dziennym uzupełniający wybór do kilku komisyj, a to w miejsce ś. p. Franciszka Jędrzejowicza, p. Szczepanowskiego, który złożył mandat do Sejmu, p. Paszkowskiego, który złożył mandat do komisji kredytu włościańskiego. W ten sposób nastąpi wybór uzupełniający jednego członka do komisji gospodarstwa krajowego w miejsce ś. p. Franciszka Jędrzejowicza; jednego członka do komisji reformy wyborczej, szkolnej, przemysłowej, górniczej i kolejowej w miejsce p. Szczepanowskiego i jednego członka do komisji kredytu włościańskiego w miejsce p. Paszkowskiego.

Marszałek oznajmia, iż zawiadomi posłów pisemnie o terminie następnego posiedzenia, poczem zamyka posiedzenie.

Koniec posiedzenia o godzinie 1. po południu.

Marszałek krajowy:

Stanisław Badeni w. r.

Sekretarze:

Stanisław Niezabitowski w. r.

Andrzej Potocki w. r.

Protokół

5. posiedzenia, 4. sesyi, VII. peryodu Sejmu galicyjskiego z dnia 23. lutego 1899 r.

Początek o godzinie 12-tej minut 45.
po południu.

Przewodniczący: Marszałek krajowy
J. E. Stanisław hr. Badeni.

Sekretarze: Modest Karatnicki, Stanisław Niezabitowski, Andrzej Potocki, Mieczysław Urbański.

Obecných posłów 114.

Ze strony Rządu: c. k. Radca Dworu
Włodzimierz hr. Łoś.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość
posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek zawiadamia Izbę, iż protokół czwartego posiedzenia złożony jest w biurze sejmowem do przejrzenia.

Marszałek oznajmia, iż udzielił urlopów posłom J. E. p. Ministrowi Jędrzejowiczowi Adamowi, Vivienowi i Siemigowskiemu, każdemu na 8 dni.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis petycyj wniesionych po dzień 23. lutego 1899, które przydzielono następującym komisjom:

Komisji budżetowej Ls: 418, 421, 422, 424, 426, 427, 428, 429, 430, 431, 433,

434, 437, 438, 440, 441, 442, 444, 445, 446, 450, 452, 455, 456, 457, 459, 460, 461, 462, 463, 464, 465, 466, 467, 470, 473, 474, 479, 481, 483, 485, 486, 487, 488, 489, 490, 491, 496, 497, 498, 501, 504, 505, 506, 508, 509, 510, 513, 514, 515, 516, 518, 519, 520, 521, 523, 524, 525, 526, 529, 530, 532, 533, 536, 538, 539, 541, 545, 546, 553.

Komisji szkolnej Ls: 419, 420, 423, 432, 435, 436, 439, 443, 447, 449, 451, 453, 454, 477, 480, 492, 494, 495, 499, 500, 502, 503, 507, 517, 522, 528, 537, 542.

Komisji petycyjnej Ls: 425, 458, 482, 493, 512, 527, 531, 540.

Komisji drogowej Ls: 448, 476, 535, 543, 544.

Komisji gospodarstwa krajowego Ls: 468, 469.

Wydziałowi krajowemu, jako komisji Ls: 471.

Komisji podatkowej Ls: 472, 475.

Komisji prawniczej Ls: 511.

Komisji administracyjnej Ls: 534.

Po odczytaniu petycji Ls. 421. Przytuliska „Braci Tercyarzy“ we Lwowie,

o stałą subwencję, przemawia p. Małachowski popierając tę petycję, a pod względem formalnym wnosi, aby odesłało ją do komisji budżetowej.

Izba przyjmuje bez rozprawy formalny wniosek p. Małachowskiego.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycji, wniesionych po dzień 23. lutego 1899, które przydzielono odnośnym komisjom, jak wyżej.

Marszałek oznajmia, iż ma zamiar odebrać na dzisiejszem posiedzeniu przyrzeczenie od posłów, których wybór uznała Izba za ważny na posiedzeniu 4 z dnia 20. lutego 1899 i w tym celu wzywa sekretarza do odczytania roty przyrzeczenia.

Sekretarz p. Stanisław Niezabitowski odczytuje rotę przyrzeczenia.

Marszałek odbiera przyrzeczenie od posłów Bindera, Hupki, Będarskiego i ks. Lubomirskiego.

Marszałek udziela głosu JE. p. Jaworskiemu, który prosił o głos przed rozpoczęciem porządku dziennego.

Przemawia JE. p. Jaworski i stawia wniosek, by sprawozdanie Wydziałowi krajowego w przedmiocie udzielania poręki kraju za wkładki w galicyjskiej kasie oszczędności we Lwowie i należyte ich oprocentowanie postawiono na porządku dziennym dzisiejszego posiedzenia.

Marszałek wyjaśnia, iż chodzi tu o pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o galic. kasie oszczędności we Lwowie.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek p. Jaworskiego.

Marszałek oświadcza, iż w myśl tej uchwały umieści pierwsze czytanie tego sprawozdania Wydziału krajowego, jako ostatni punkt dzisiejszego porządku dziennego.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego punktem pierwszym jest:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie petycji gminy miasta Jarosławia o zezwolenie na pobór opłat policyjnych od przedstawień teatralnych, koncertów, widowisk, balów etc. na rzecz funduszu miejscowych ubogich.

Sprawozdawca p. Vayhinger, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, wnosi przekazanie tego przedmiotu komisji gminnej.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego o udzielenie Radzie powiatowej w Jarosławiu koncesji do pobierania opłat mytniczych od mostu powiatowego na rzece Lubaczówce w Monasterzu.

Sprawozdawca p. Chamiec odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego, zakończone projektem następującej uchwały:

U c h w a ł a

o udzieleniu Radzie powiatowej w Jarosławiu koncesji do pobierania opłat mytniczych od mostu powiatowego na rzece Lubaczówce w Monasterzu.

Art. I.

Radzie powiatowej w Jarosławiu nadaje się na lat pięć od wyjścia w wykonanie tej uchwały, prawo do pobierania myta od mostu powiatowego na rzece Lubaczówce w Monasterzu pod warunkiem utrzymywania przedmiotu omyconego kosztem funduszu powiatowego w dobrym stanie, z zastrzeżeniem zastosowania postanowień zawartych w §§. 14. i 35 ust. 3. ustawy drogowej z dnia 5. lipca 1897 dz. u. kr. Nr. 43.

Art. II.

Opłatę myta pobierać należy według następującego wymiaru:

1. Przy każdym wozie od jednego bydła zaprzężonego 3 (trzy) ct.
2. Od bydła przepędzanych:
  - a) od każdego konia, dorosłego bydła rogatego, osła, muła 3 (trzy) ct.
  - b) od pięciu świń albo cieląt 1 (jeden) ct.
  - c) od dziesięciu owiec 1 (jeden) ct.

Art. III.

Przy poborze myta mają być zachowane ogólne przepisy o uwolnieniu od tej opłaty lub o znizeniu teje.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej uchwały *en bloc*.

Izba uchwała przyjęcie powyższej uchwały *en bloc*, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwała cały projekt uchwały *en bloc*.

Uchwalwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania, bez czytania uchwała Izba powyższy projekt uchwały w trzecim czytaniu bez czytania,

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego o udzielenie Radzie powiatowej w Lisku koncesyi do pobierania opłat mytniczych od mostu na rzece Sanie w Dwerniku.

Sprawozdawca p. Chamiec odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego zakończone projektem następującej uchwały:

U c h w a ł a

o udzieleniu Radzie powiatowej w Lisku koncesyi do pobierania opłat mytniczych na rzece Sanie w Dwerniku.

Art. I.

Radzie powiatowej w Lisku nadaje się na lat pięć od wejścia w wykonanie tej uchwały, prawo do pobierania myta od mostu na rzece Sanie w Dwerniku pod warunkiem utrzymywania przedmiotu omyconego kosztem funduszu powiatowego w dobrym stanie, z zastrzeżeniem zastosowania postanowień zawartych w §§. 14. i 35. ust. 3. ustawy drogowej z dnia 5. lipca 1897 dz. u. kr. Nr. 43.

Art. II.

Opłatę myta pobierać należy według następującego wymiaru:

- a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu cztery (4) ct.
- b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych dwa (2) ct.
- c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego jeden (1) ct.

Konie, woły, krowy, muły, osły należą do bydła ciężkiego, zaś cielęta, źrebięta, owce kozy i świny do drobnego.

Od bydła niesionego lub wiezionego wozem, nie opłaca się żadnej należytości.

Zwierzęta, które ssą i przy matkach idą, są wolne od wszelkiej opłaty mytniczej.

Art. III.

Przy poborze myta mają być zachowane ogólne przepisy o uwolnieniu od tej opłaty lub o znizeniu teje.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej uchwały *en bloc*.

Izba uchwała przyjęcie powyższej uchwały *en bloc*, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwała cały projekt uchwały *en bloc*.

Uchwalwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwała Izba powyższy projekt uchwały w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego o udzielenie Radzie powiatowej w Lisku koncesyi do pobierania opłat mytniczych od mostu na rzece Hoczewce w Hoczwie.

Sprawozdawca p. Chamiec odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego, zakończone projektem następującej uchwały:

U c b w a ł a

o udzieleniu Radzie powiatowej w Lisku koncesyi do pobierania opłat mytniczych od mostu na rzece Hoczewce w Hoczwie.

Art. I.

Radzie powiatowej w Lisku nadaje się na lat pięć od wejścia w wykonanie tej uchwały, prawo do pobierania myta od mostu na rzece Hoczewce w Hoczwie pod warunkiem utrzymywania przedmiotu omyconego kosztem funduszu powiatowego w dobrym stanie, z zastrzeżeniem zastosowania postanowień zawartych w §§. 14. i 35. ust. 3. ustawy drogowej z dnia 5. lipca 1897 dz. u. kr. Nr. 43.

Art. II.

Oplatę myta pobierać należy według następującego wymiaru:

- a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 4 (cztery) ct.
- b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych 2 (dwa) ct.

c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego 1 (jeden) ct.

Konie, woły, krowy, muły, osły, należą do bydła ciężkiego, zaś cielęta, zrebęta, owce, kozy i świnie do drobnego.

Od bydła niesionego lub wiezionego wozem, nie opłaca się żadnej należitości.

Zwierzęta, które ssą i przy matkach idą, są wolne od wszelkiej opłaty mytniczej.

Art. III.

Przy poborze myta mają być zachowane ogólne przepisy o uwolnieniu od tej opłaty lub o znizeniu tejże.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda. Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej uchwały *en bloc*.

Izba uchwała przyjęcie powyższej uchwały *en bloc*, poczem w oddzielnem głosowaniu przyjmuje cały projekt uchwały *en bloc*.

Uchwalwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwała Izba powyższy projekt uchwały w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego o udzielenie Radzie powiatowej w Bałej koncesyi do pobierania opłat mytniczych na drodze powiatowej Biała-Jawiszowice.

Sprawozdawca p. Chamiec odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego, zakończone projektem następującej uchwały:

U c h w a ł a

o udzieleniu Radzie powiatowej w Białej koncesyi do pobierania opłat mytniczych na drodze powiatowej Biała-Jawiszowice.

Art. I.

Radzie powiatowej w Białej nadaje się na lat pięć od wejścia w wykonanie tej uchwały, prawo do pobierania myta na drodze powiatowej Biała-Jawiszowice pod warunkiem utrzymywania przedmiotu omyconego kosztem funduszu powiatowego w dobrym stanie, z zastrzeżeniem zastosowania postanowień zawartych, w §§. 14. i 35. ust. 3. ustawy drogowej z dnia 5. lipca 1897 dz. u. kr. Nr. 43.

Art. II.

Opłatę myta pobierać należy według następującego wymiaru:

- a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 4 (cztery) ct.;
- b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych 2 (dwa) ct.
- c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego 1 (jeden) ct.

Konie, woły, krowy, muły, osły należą do bydła ciężkiego, zaś cielęta, zrebęta, owce, kozy i świnie do drobnego.

Od bydła niesionego lub wiezionego wozem, nie opłaca się żadnej należitości.

Zwierzęta które ssą i przy matkach idą, są wolne od wszelkiej opłaty mytniczej.

Art. III.

Przy poborze myta mają być zachowane ogólne przepisy o uwolnieniu od opłaty mytniczej i o znizeniu teje.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda. Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej uchwały *en bloc*.

Izba uchwała przyjęcie powyższej uchwały *en bloc*, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwała cały projekt uchwały *en bloc*.

Następnie uchwalwszy na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwała izba powyższy projekt uchwały w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego o udzielenie Radzie powiatowej w Samborze koncesyi do pobierania opłat mytniczych na drodze powiatowej Samborsko-Mościskiej.

Sprawozdawca p. Chamiec odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego, zakończono projektem następującej uchwały:

U c h w a ł a

o udzieleniu Radzie powiatowej w Samborze koncesyi do pobierania opłat mytniczych na drodze powiatowej Samborsko-Mościskiej.

Art. I.

Radzie powiatowej w Samborze nadaje się na lat pięć od wejścia w wykonanie tej uchwały, prawo do pobierania myta na drodze powiatowej Samborsko-Mościskiej pod warunkiem utrzymywania przedmiotu omyconego kosztem funduszu powiatowego w dobrym stanie, z zastrzeżeniem zastosowania postanowień zawartych w §§. 14. i 35. ust. 3. ustawy drogowej z dnia 5. lipca 1897 dz. u. kr. Nr. 43.

Art. II.

Opłatę myta pobierać należy według następującego wymiaru:

- a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 2 (dwa) ct.

b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych jeden (1) ct.

c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego pół ($\frac{1}{2}$) ct.

Konie, woły, krowy, muły, osły należą do bydła ciężkiego, zaś cielęta, źrebięta, owce, kozy i świny do drobnego.

Od bydła niesionego lub wiezionego wozem, nie opłaca się żadnej należytości.

Zwierzęta, które ssą i przy matkach idą, są wolne od wszelkiej opłaty mytniczej.

Art. III.

Przy poborze myta mają być zachowane ogólne przepisy o uwolnieniu od opłaty mytniczej o znizeniu teje.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej uchwały *en bloc*.

Izba uchwala przyjęcie powyższej uchwały *en bloc*, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwala cały projekt uchwały *en bloc*.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić po trzeciego czytania bez czytania, uchwala Izba powyższy projekt uchwały w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie komisji gospodarstwa krajowego o sprawozdaniu Wydziału krajowego w przedmiocie zmiany uchwały sejmowej z dnia 17. stycznia 1896 ustanawiającej w etacie urzędników koncepcyjnych

Wydziału kraj. posady dla urzędników fachowo-rolniczych.

Sprawozdawca p. Schnell, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Sejm przyjmuje niniejsze sprawozdanie do wiadomości.

2. Sejm zmieniając uchwałę swą z d. 17-go stycznia 1896, związa posady sekretarza i wicesekretarza utworzone tą uchwałą w etacie urzędników koncepcyjnych Wydz. kr., a natomiast uchwała utworzenie w tymże etacie jednej posady radcy z poborami określonymi uchwałą sejmową dnia 15-go lutego 1898 r.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej i uchwala bez rozprawy powyższy wniosek komisji, głosując nad każdym punktem tegoż wniosku oddzielnie.

Następuje:

Wybór uzupełniający jednego członka do komisji:

- a) gospodarstwa krajowego:
- b) kredytu włościańskiego:
- c) górniczej:
- d) kolejowej:
- e) przemysłowej;
- f) reformy wyborczej;
- g) szkolnej.

Na skrutatorów zaprasza Marszałek pp. Olpińskiego, Dąbskiego, Niebyłowca, Karola Dzieduszyckiego, Kostheima i uprasza, by przeprowadzono wybór uzupełniający jednego członka do wszystkich powyższych komisji równocześnie.

Marszałek oświadcza, że w myśl zapadłej dzisiaj uchwały Izby, następuje obecnie :

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie udzielenia poręki kraju za wkładki w galicyjskiej kasie oszczędności we Lwowie i należyte ich oprocentowanie.

Sprawozdawca p. Vayhinger, uwolniony od czytania sprawozdania, prostuje następujące omyłki druku w projekcie uchwał: W uchwale B, ustępie trzecim punktu b), zamiast „kasyera“ ma być „syndyka“, a w ustępie trzecim punktu c) teźże uchwały B zamiast „wielki“ ma być „weksli“.

Po tem sprostowaniu wnosi p. sprawozdawca, by przedłożenie to odesłać do komisji budżetowej.

Przemawia pod względem formalnym p. Karatnicki, i wnosi, aby sprawozdanie powyższe Wydziału krajowego przekazać osobnej komisji z 24 członków złożonej, a na dzisiejszem posiedzeniu wybrać się mającej, a gdyby ten wniosek Izba odrzuciła, by wzmocnić komisję budżetową o 6 członków.

Przemawia pod względem formalnym p. Męciński i oświadcza się przeciw wnioskowi p. Karatnickiego.

Przemawia pod względem formalnym p. Okuniewski i wnosi, aby na wypadek, gdyby Izba nie przyjęła wniosku p. Karatnickiego wybrać w miejsce p. Barwińskiego, który jest chorym, jednego członka do komisji budżetowej z grona posłów ruskich *ad hoc*.

Przemawia p. sprawozdawca p. Vayhinger po zamknięciu rozprawy.

Marszałek oświadcza, iż przedewszystkiem podda pod głosowanie wniosek p. Karatnickiego co do odesłania sprawozdania Wydziału krajowego do osobnej komisji z 24 członków, gdyby ten wniosek upadł, podda pod głosowanie wniosek p. sprawozdawcy, a *stante concluso* wniosek p. Karatnickiego o zwiększenie komisji

budżetowej o 6 członków, ewentualnie wniosek p. Okuniewskiego, który domaga się zwiększenia komisji budżetowej o 1 członka.

Izba odrzuca wniosek p. Karatnickiego, następnie przyjmuje formalny wniosek p. sprawozdawcy, aby sprawozdanie to odesłać do komisji budżetowej.

Marszałek oznajmia, iż regulamin nie zna dodatkowego wyboru członka do komisji dla specjalnej sprawy, lecz w ogóle i zapytuje wnioskodawcę, czy stawia wniosek zwiększenia komisji budżetowej o 1 członka w ogóle, gdyż taki tylko wniosek może poddać pod głosowanie.

Przemawia p. Okuniewski oświadcza, iż wnosi wybór dodatkowy 1 członka do komisji budżetowej w ogóle.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek formalny p. Okuniewskiego.

Marszałek oświadcza, iż zarządzi bezwzględnie wybór 1 członka do komisji budżetowej, a tymczasem prosi o ogłoszenie wyniku skrutynium z wyboru uzupełniającego do komisji gospodarstwa krajowego, kredytu włościańskiego, górniczej, kolejowej, przemysłowej reformy wyborczej, szkolnej.

P. Olpiński zdaje sprawę z wyniku skrutynium.

Głosowało posłów 106. Absolutna większość 54. Z tych otrzymali:

Do komisji gospodarstwa krajowego: Lnbomirski 101.

Do komisji kredytu włościańskiego: Dąbski 101.

Do komisji górniczej: Klemensiewicz. 101.

Do komisji kolejowej: Binder 84.

Do komisji przemysłowej: Dąbski 101.

Do komisji reformy wyborczej: Fruchtmann 101.

Do komisji szkolnej: Zaleski 80.

Marszałek oznajmia, iż powyżsi posłowie zostali wybrani do odnośnych komisji, a dla porozumienia się co do wyboru 1 członka do komisji budżetowej zawiesza posiedzenie na 5 minut.

Marszałek otwiera posiedzenie po upływie pięciu minut, o godzinie 1 m. 25, zaprasza do komisji skrutacyjnej tych samych posłów, którzy przy poprzednim wyborze funkcje te pełnili, wzywa posłów do oddawania kartek, przystąpienia do skrutynium, a tymczasem zarządza odczytanie wniesionych interpelacji i wniosku.

Sekretarz p. Urbański odczytuje następującą interpelację do c. k. komisarza rządowego:

I n t e r p e l a c y a

do Wysokiego c. k. Rządu!

Na poprzedniej sesji sejmowej podniesiono liczne zażalenia na przepisy kolejowe, wedle których urlopnicy, rezerwiści i landwerżyści powołani do czynnej służby, lub peryodycznych ćwiczeń wojskowych, muszą płacić połowę ceny biletów za jazdę koleją żelazną tam i napowrót.

Zważywszy na niepomyślny stan ludu rolniczego, przygniecione podatkami i różnymi dodatkami, jak również na ubóstwo osób wojskowych, częstokroć nie mających czem opłacić nawet połowy ceny biletu.

Zważywszy dalej, że powołanie urlopników i osób należących do wojska, odbywa się w interesie nie tylko kraju, ale i całego państwa, a wymagane stąd opłaty kolejowe są nieusprawiedliwione, dlatego podpisani zapytują:

Czyli Wysoki c. k. Rząd jest skłonny od opłaty taryfy kolejowej uwolnić w zupełności te osoby, które w celach wojskowych, a mianowicie do odbywania czynnej służby, do ćwiczeń wojskowych, lub na

zgromadzenia kontrolne kolejami żelaznymi tam i napowrót przejeżdżają?

Interpelant

W. Szwed.

Potoczek, Data, Warzecha, Kramarczyk, Styła, Krępka, Wójcik, Bojko, Średniawski, Bernadzikowski, Soleski, Nowakowski, Ostapczuk, Żardecki.

Marszałek oznajmia, iż interpelację tę udzieli p. komisarzowi rządowemu.

Sekretarz p. Urbański odczytuje następującą interpelację do c. k. komisarza rządowego:

I n t e r p e l a c y a

do Jaśnie Wielmożnego Pana Komisarza Rządowego.

Wobec tego, że ustawa z dnia 17. lutego 1885 o tępieniu kaniarki i szkodliwych ostów zupełnie w kraju przestrzeżoną nie bywa, a wszelkie osty oraz kaniarka coraz więcej mnoży się, przynosząc w wielu okolicach kraju nieobliczalne szkody rolnictwu, pozwalamy więc sobie zapytać Wysoki Rząd, czy byłby skłonny wydać odpowiednie rozporządzenia swym podwładnym organom, żandarmeryi i naczelnikom gmin, aby w przyszłości z całą dokładnością wszelkie szkodliwe osty na miedzach, wzdłuż dróg i t. d. oraz aby kaniarka należycie niszczoneymi były.

Lwów dnia 23. lutego 1899.

Artur Cielecki

Interpelujący.

Mikołaj Torosiewicz, Antoni Theodorowicz, Korytowski, Karol Dzieduszycki, Jan Trzeciecki, Chamiec, Sala, Emil Torosiewicz, Bielański, Schnell, Cieński, Czaykowski, A. Brunicki, Sozański, Gnoiński.

Marszałek oznajmia, iż interpelację tę udzieli p. komisarzowi rządowemu.

Sekretarz p. Urbański odczytuje następujący wniosek:

W n i o s e k

Zważywszy, że racjonalnie i umiejętnie prowadzone sadownictwo drzew owocowych w naszym kraju może się stać bardzo wydatnem źródłem dochodów dla ludności rolniczej;

Zważywszy, że pronowany Zakład sadowniczy w Zaleszczykach bynajmniej nie wystarczy do zaspokojenia potrzeb ludności całego kraju, — podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby zaraz jeszcze w b. r. poczynił odpowiednie kroki w celu założenia drugiego zakładu sadowniczego dla zachodniej części kraju pod Krakowem.

Lwów dnia 23. lutego 1899.

Wnioskodawca:
Wójcik.

Klemensiewicz, Bojko, Potoczek, Soleski, Data, Rotter, Szwed, Warzecha, Bernadzikowski, Krempa, Milan, Kramarczyk, Styła, Średniawski, Żardecki.

Marszałek oznajmia, iż pierwsze czytanie tego wniosku zamieści na porządku dziennym najbliższego posiedzenia.

Sekretarz p. Urbański odczytuje następującą interpelację do p. Komisarza rządowego.

I n t e r p e l a c y a

Do J. Wielm. Pana Komisarza Rządowego we Lwowie.

Na dniu 15. lutego 1897. na wniosek komisji prawniczej zapadła uchwała Wys. Sejmu tej treści, iż dla dogodności mieszkańców przy wymiarze sprawiedliwości a głównie z powodu zaprowadzonej z dniem 1 stycznia 1898 r. reformy procedury cy-

wilnej, zachodzi nieodzowna potrzeba przeniesienia Sądu powiatowego z Slemienia do Suchy i utworzenia nowego Sądu powiatowego w Jelesni, wedle uchwały w latach ubiegłych przez Wys. Sejm zgodnie z propozycjami c. k. Sądu krajowego wyższego w Krakowie, wys. c. k. Namiestnictwa i wys. Wydziału krajowego powziętej.

Gdy Sąd powiatowy ze Slemienia do Suchej dotąd nie jest przeniesiony, a nowy Sąd w Jelesni nie ustanowiony, co z powodu odległości dla miejscowej ludności jest bardzo krzywdzące, zapytują przeto podpisani, kiedy uchwałom Wys. Sejmu i życzeniu mieszkańców miejscowości Suchy i Jelesni zadosyć się stanie?

Lwów dnia 23 lutego 1899.

Interpelujący:
Data.

Kramarczyk, W. Szwed, Potoczek, Warzecha, Niebyłowiec, Bernadzikowski, Styła, Wójcik, Bojko, Średniawski, Milan, Krempa, Ostapczuk, Nowakowski, Żardecki.

Marszałek oznajmia, iż interpelację tę udzieli p. Komisarzowi rządowemu.

Sekretarz p. Urbański odczytuje następującą interpelację do c. k. Komisarza rządowego.

I n t e r p e l a c y a do Wysokiego Rządu.

Zdarzają się częste wypadki, iż po śmierci włościanina, żyd zaskarża weksel podpisany przez tegoż włościanina.

Są znane wypadki, że na dnie takiej skargi kryło się oszustwo, że nieboszczyk albo w całości albo w części dług wekslowy upłacił, a znawcy stosunków ludowych, nie zaliczający się wcale do radykałów, zaręczają, że $\frac{9}{10}$ tak zaskarzonych weksli kryje w sobie oszustwo, ale lud nasz ani nie rozumie procedury wekslowej, ani procedura wekslowa nie jest dla ludu odpowiednia. Tak więc lud pada ofiarą oszustów.

Czy Wys. Rząd, zważywszy te wyjątkowe stosunki, nie byłby skłonny w odpowiedniej drodze wyjednać:

1) aby w wypadkach skarg wekslowych zmarłych włościan, skarżący musiał postawić do rozprawy dwóch świadków chrześcijan, którzy pod przysięgą zeznają, iż skarżony w ich obecności ten weksel podpisał;

2) aby orzeczenia pod żadnym wervunkiem nie wydano bez przesłuchania rodziny zmarłego, czy oraz ile na zaskarżony weksel już opłacono?

3) aby w ogóle przy wszystkich zaskarżonych przez żydów wekslach włościańskich sąd handlowy był obowiązany zbadać, czy na dzień długu wekslowego nie tkwi ukryte oszustwo lub lichwa?

Lwów d. 23. lutego 1899.

St. Potoczek
Interpelujący.

Niebyłowiec, Ostapczuk, Krempa, Bojko, Nowakowski, Milan, Bernadzikowski, Średniawski, Szwed, Kramarczyk, Styła, Wójcik, Data, Warzecha, Żardecki.

Marszałek oświadcza, iż interpelację tę udzieli p. Komisarzowi rządowemu.

Sekretarz p. Urbański odczytuje następującą interpelację do pana Komisarza rządowego.

I n t e r p e l a c y a
do c. k. Rządu.

Pomimo interpelacji w Radzie państwa i odpowiedzi W. Rządu na interpe-

lację, rząd pruski nie ustaje w wydaniach austriackich poddanych polskiej narodowości, owszem rząd pruski zdaje się lekceważyć sobie lekką groźbę naszego Rządu o zastosowaniu tej samej miarki do pruskich poddanych.

Czy Wysoki Rząd prowadzi dokładne wykazy pruskich poddanych? ich tu zajęcie i zarobkowanie? i czy mógłby nam wyjaśnić kiedy miarka cierpliwości austriackiej wobec pruskiej polityki wydała ostatecznie się przebież.

Lwów d. 23. lutego 1899.

Maciej Warzecha
Interpelant.

Krempa, Bojko, Średniawski, Potoczek, Ostapczuk, Kramarczyk, Wójcik, Żardecki, Szwed, Cielecki, Styła, Milan, Nowakowski.

Marszałek oświadcza, iż interpelację tę udzieli panu Komisarzowi rządowemu i wzywa do ogłoszenia wyniku skrutynium z wyboru 1 członka do komisji budżetowej.

P. Olpiński zdaje sprawę z wyniku skrutynium.

Głosowało 102 posłów. Absolutna większość 52. Z tych otrzymał p. Karatnicki 75, p. Okuniewski 26, Kramarczyk 1 głos. Wybrany zatem został p. Karatnicki.

Marszałek konstatuje, iż do komisji budżetowej wybrany został p. Karatnicki.

Marszałek oświadcza, iż porządek dzienny został wyczerpany i że o dniu następnego posiedzenia zostaną posłowie pisemnie zawiadomieni, poczem zamyka posiedzenie. Koniec posiedzenia o godz. 1. m. 35 po południu.

Marszałek krajowy:

Stanisław Badeni w. r.

Sekretarze:

Stanisław Niezabitowski.
Andrzej Potocki.

Protokół

6 posiedzenia 4. sesyi, VII. peryodu Sejmu galicyjskiego.
z dnia 27. lutego 1899 r.

Początek o godzinie 11 minut 15 przed południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy J. E. Stanisław hr. Badeni.

Sekretarze: Modest Karatnicki, Stanisław Niezabitowski, Andrzej Potocki, Mieczysław Urbański.

Obecnych posłów 120.

Ze strony Rządu: c. k. Radca Dworu Włodzimierz hr. Łoś.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół czwartego posiedzenia uważa za przyjęty, gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów; protokół piątego posiedzenia złożony jest w biurze sejmowem do przejrzania.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis petycyj, wniesionych po dzień 27. lutego 1899, które przydzielono następującym komisjom.

Komisji petycyjnej Ls.: 562, 598, 615, 620, 668, 669;

Komisji budżetowej Ls.: 563, 564, 566, 569, 671, 572, 576, 579, 582, 583,

584, 588, 589, 593, 597, 600, 601, 602, 603, 604, 607, 608, 609, 611, 613, 614, 616, 617, 622, 623, 625, 626, 627, 629, 631, 632, 633, 638, 640, 642, 644, 645, 650, 654, 655, 658, 659, 661, 662, 667 674, 675, 679, 681, 682, 683, 684.

Komisji drogowej Ls. 565, 591, 594, 636, 656.

Komisji szkolnej Ls.: 567, 570, 575, 577, 578, 581, 585, 586, 587, 590, 592, 596, 606, 610, 612, 619, 628, 630, 634, 637, 641, 643, 648, 649, 651, 653, 663, 677, 678, 680. 685, 686, 687, 688.

Komisji sanitarnej Ls: 568, 618, 621.

Komisji kolejowej Ls.: 573.

Komisji kredytu włościańskiego Ls.: 574, 580.

Komisji gospodarstwa krajowego Ls.: 595, 599, 605, 635, 639, 647, 664, 665.

Komisji przemysłowej Ls.: 624, 676.

Komisji prawniczej Ls.: 652.

Marszałek po odczytaniu petycji Ls.: 654 Polskiego towarz. przyrodników im. Kopernika we Lwowie o subwencję na wydawnictwo czasopisma „Kosmos“ udziela rektorowi Kady'emu.

P. Kadyi nieobecny.

Sekretarz p. Urbański odczytuje dalej spis petycyj, które przydzielono komisjom, jak wyżej.

Po odczytaniu petycji Ls.: 658 Komitetu budowy bursy jubileuszowej w Sanoku o subwencję przemawia p. Milan popierając tę petycję.

Sekretarz p. Urbański odczytuje dalej spis petycyj, które przydzielono odródnym komisjom, jak wyżej.

Marszałek przed przystąpieniem do porządku dziennego udziela głosu p. Wodzieckiemu.

P. Wodziecki stawia formalny wniosek, by petycję Ls. 181 Zwierzchności gminnej w Dolnej wsi przydzieloną komisji administracyjnej na posiedzeniu d. 29. grudnia 1898, odstąpić Wydziałowi krajowemu jako komisji, a petycję Ls. 310. Tymka Kordziuka i Koziowa Matwija gospodarzy z Werbiża, przydzieloną komisji administracyjnej na posiedzeniu z dnia 30. grudnia 1898, odstąpić komisji prawniczej.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek, głosując nad każdą petycją oddzielnie.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego punktem pierwszym jest:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego z projektem ustawy nadającej szpitalowi w Husiatynie prawo powszechności i publiczności.

Sprawozdawca p. Hoszard, uwolniony od czytania sprawozdania, wnosi przekazanie tego przedmiotu komisji sanitarnej.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Wójcika w sprawie założenia zakładu sadowniczego dla zachodniej części kraju pod Krakowem.

Przemawia p. Wójcik, uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi przekazanie tego wniosku komisji gospodarstwa krajowego.

Izba uchwała powyższy wniosek bez rozprawy.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego o uzupełniającym wyborze jednego posła na Sejm krajowy z kuryi większej posiadłości b. obwodu Rzeszowskiego.

Sprawozdawca p. Vayhinger, odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego, zakończone następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy wybór p. Stanisława Dąbskiego na posła z kuryi większych posiadłości byłego obwodu Rzeszowskiego uznać za ważny.

Izba uchwała powyższy wniosek bez rozprawy.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego o udzielenie Wydziałowi powiatowemu w Śniatynie koncesji do pobierania opłat mytniczych na drodze gminnej I klasy Załucze—Ilińce.

Sprawozdawca p. Chamiec odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego, zakończone projektem następującej uchwały:

U c h w a ł a

o udzieleniu Wydziałowi powiatowemu w Śniatynie koncesji do pobierania opłat mytniczych na drodze gminnej I klasy Załucze—Ilińce.

Art. I.

Na przeciąg lat pięciu od wejścia w wykonanie tej uchwały nadaje się prawo do pobierania myta na drodze gminnej I kl. Załucze—Ilińce Wydziałowi powiatowemu w Śniatynie jako władzy zarządzającej, a to na rzecz tej drogi z zastrzeżeniem, że Wydział powiatowy używając środków przewidzianych w §. 19, 25 i 26 ustawy drogowej z dnia 5 lipca 1897 dz. u. kr. Nr. 43. przy pomocy pobieranego w myśl §. 32. tejże ustawy dochodu z powyższego myta, pokrywać będzie wszelkie koszty połączone

z utrzymaniem omyconej drogi w dobrym stanie.

Na wypadek zaniedbania przez Wydział powiatowy utrzymywanej drogi, zastrzega sobie Wydział krajowy wydanie stosownych zarządzeń wskazanych w §. 35. ust. 2 i 3. wyżej powołanej ustawy drogowej.

Art. II.

Opłatę myta pobierać należy według następującego wymiaru :

a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 6 (sześć) ct.

b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych 4 (cztery) ct.

c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego 2 (dwa) ct.

Konie, woły, krowy, mały, osły należą do bydła ciężkiego, zaś cieleta, źrebięta, owce, kozy i świnie do drobnego.

Od bydła niesionego lub wiezionego wozem nie opłaca się żadnej należności.

Zwierzęta, które ssą i przy matkach idą, są wolne od wszelkiej opłaty mytniczej.

Mieszkańcy gmin Rudniki i Ilince są zupełnie wolni od tych opłat mytniczych.

Art. III.

Przy poborze myta mają być zachowane ogólne przepisy o uwolnieniu od opłaty myta lub o znizeniu tejże.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej uchwały *en bloc*.

Izba uchwala przyjęcie powyższej uchwały *en bloc*, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwala cały projekt uchwały *en bloc*

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czy-

tania bez czytania, uchwała Izba powyższy projekt uchwały w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje.

Sprawozdanie komisji sanitarnej o sprawozdaniu Wydziału krajowego z petycji Dra Józefa Kadyi, sekundaryusza szpitala powszechnego w Jasle o policzenie mu do emerytury lat służby spędzonej w tym szpitalu przed 1. stycznia 1898.

Sprawozdawca p. Jakliński, uwolniony od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji.

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

Sejm Królestwa Galicyi i Lodomerji z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, zezwala na policzenie Drowi Józefowi Kadyj, sekundaryuszowi szpitala w Jasle, przy wymiarze emerytury, lat służby spędzonej przy tym szpitalu przed dniem 1. stycznia 1898 r. z tem jednak zastrzeżeniem, że do wymiaru pięciolecia, lata te policzonemi być nie mogą.

Izba uchwala ten wniosek bez rozprawy.

Następuje :

Sprawozdanie komisji budżetowej o przedłożeniu Wydziału krajowego w przedmiocie udzielenia poręki kraju za wkładki w Galic. Kasie oszczędności we Lwowie.

Sprawozdawca p. Biliński, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisji :

Wysoki Sejm raczy powziąć następujące uchwały :

U c h w a ł a A.

Art. I. Kraj Królestwa Galicyi i Lodomerji z Wielkiem Księstwem Krakowskiem przyjmuje porękę za wkładki w galicyjskiej Kasie oszczędności, a mianowicie poręcza posiadaczom książeczek wkładowych galicyjskiej Kasy oszczędności opro-

centowanie odpowiadające statutom Kasy i wypłatę kapitału.

Art. II. Poręka ta wchodzi w życie z chwilą zatwierdzenia przez c. k. Rząd tych zmian statutów Kasy, jakie Wydział krajowy uzna za potrzebne w interesie zabezpieczenia funduszu krajowego.

Art. III. Skoro fundusz rezerwowy galicyjskiej Kasy oszczędności we Lwowie, ulokowany w papierach pupilarne ubezpieczeństwo mających, osiągnie wysokość 10% kapitału wkładowego, może Sejm krajowy uchwalić, że porękę określoną w Art. I. uznaje za wygasłą.

Art. IV. Jak długo trwa gwarancja kraju w Art. I. określona, nie może stan kapitałów wkładowych, w galicyjskiej Kasie oszczędności ulokowanych, przewyższać sumy 35 milionów zł. w. a. (70,000.000) koron.

Suma ta może być podwyższoną tylko na podstawie uchwały Sejmu krajowego.

U c h w a ł a B.

Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby zażądał od Towarzystwa galicyjskiej kasy oszczędności przeprowadzenia zmiany statutów Kasy w myśl następujących postanowień zasadniczych:

a) Wydział galicyjskiej Kasy oszczędności we Lwowie (§. 46. statutów) składać się będzie z 12 członków, z których ośmiu wybiera Sejm krajowy na propozycję Wydziału krajowego bądź to z grona członków Towarzystwa Kasy, bądź z poza grona tegoż Towarzystwa.

b) Dyrekcja galicyjskiej Kasy oszczędności składać się będzie z dwóch lub trzech Dyrektorów płatnych, mianowanych przez marszałka krajowego na propozycję Wydziału Kasy i po wysłuchaniu zdania Wydziału krajowego.

Zastępstwo któregośkolwiek z Dyrektorów zarządza marszałek krajowy z pośród członków Wydziału Kasy.

Naczelnego buchaltera i syndyka Kasy mianuje marszałek krajowy na wniosek Wydziału Kasy i po wysłuchaniu zdania Wydziału krajowego.

Marszałek krajowy nie jest związany wnioskami Wydziału Kasy.

c) Kredyt na rachunek bieżący jest wzbroniony.

Pożyczki hipoteczne mogą być udzielane tylko do połowy wartości nieruchomości.

Dla pożyczek hipotecznych i dla eskontu weksli będzie w statutach ustanowione pewne maximum, dla zakupu papierów pupilarnych pewne minimum w stosunku procentowym do sumy wkładek.

d) Wszelka zmiana statutów, tudzież regulaminów i instrukcyj nastąpić może tylko za zgodą Wydziału krajowego i winna być podana do wiadomości Sejmu.

e) Coroczne zamknięcie rachunków i bilans przedkładać będzie Kasa Sejmowi krajowemu za pośrednictwem Wydziału krajowego.

Ostateczne absolutorium za zamknięcie rachunków uchwała Sejm krajowy na wniosek Wydziału krajowego.

f) Dopóki fundusz rezerwowy, po strąceniu wartości własnego gmachu Kasy, nie osiągnie wysokości przynajmniej 5% kapitału wkładowego, cały zysk coroczny wpływać ma do tegoż funduszu.

Gdy fundusz rezerwowy wynosić będzie przynajmniej 5% wkładek, wpływać ma przynajmniej połowa czystego zysku do funduszu rezerwowego, druga zaś połowa może być za przyzwoleniem Sejmu krajowego użyta na cele dobroczynne i ogólnie pożyteczne.

Fundusz rezerwowy winien być lokowanym wyłącznie w papierach, mających ubezpieczeństwo pupilarne; w razach potrzeby nadzwyczajnej mogą być te papiery lombardowane lub sprzedane.

g) Uchwała Walnego Zgromadzenia o rozwiązaniu Towarzystwa galicyjskiej Kasy oszczędności wymaga zatwierdzenia Sejmu krajowego na wniosek Wydziału krajowego.

h) Do zbadania zdolności kredytowej przy pożyczkach wekslowych ustanowieni być mają cenzorowie wekslowi.

i) Wszelkie postanowienia o ingerencji Sejmu i Wydziału krajowego pozostają w mocy tak długo, jak długo, trwa gwarancja kraju.

R e z o l u c y a I.

Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby wziął pod rozagę kwestyą przyjęcia galicyjskiej kasy oszczędności na kraj, ewentualnie przeprowadził rokowania z c. k. rządem, i z towarzystwem Kasy, a sprawozdanie w tym przedmiocie przedłożył Sejmowi.

R e z o l u c y a II.

Wzywa się c. k. Rząd, by urządził jak najściślejszy nadzór nad kasami oszczędności i określił szczegółowo obowiązki komisarzy rządowych.

Petycja do L. 553. Związku Stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych zostaje sprawozdaniem tem załatwioną.

Izba przystępuje do rozprawy ogólnej.

Na zapytanie Marszałka oświadczają zapisani do głosu mowcy pp. Okuniewski, Nowakowski, że przemawiać będą przeciw wnioskowi komisji budżetowej, zaś pp. Czaykowski Władysław Wiktor, Potocki Andrzej, Dzieduszycki Wojciech, Zajęzkowski, Rotter za wnioskami komisji budżetowej, a p. Bernadzikowski oświadcza, że przemawiać będzie za wnioskami komisji tylko warunkowo.

Przemawia p. Okuniewski.

Przemawia p. Czaykowski Władysław Wiktor.

Przemawia p. Nowakowski.

Przemawia p. Potocki Andrzej.

Przemawia p. Vayhinger.

Przemawia p. Bernadzikowski.

Przemawia JE. c. k. Namiestnik.

Przemawia p. Dzieduszycki Wojciech.

Przemawia p. Zajęzkowski.

Sekretarz p. Urbański wnosi zamknięcie rozprawy.

Izba uchwała zamknięcie rozprawy ogólnej.

Marszałek oznajmia, iż do głosu są zapisani pp. Rotter, Tarnowski Stanisław, Stadnicki, Żardecki.

Przemawia p. Rotter.

Przemawia p. Tarnowski Stanisław.

Przemawia p. Stadnicki Stanisław.

Przemawia p. Żardecki.

Marszałek oświadcza, iż rozprawa ogólna jest zamknięta.

Przemawia dla sprostowania faktu p. Kazimierz Badeni.

Przemawia dla sprostowania faktu p. Sanguszko.

Ro zamknięciu rozprawy ogólnej przemawia p. sprawozdawca p. Biliński.

Marszałek oznajmia, iż odracza posiedzenie do godziny 8 wieczór.

Izba przyjmuje bez rozprawy powyższe oświadczenie Marszałka.

Przerwa posiedzenia o godzinie 3. m. 15. po południu.

Dalszy ciąg posiedzenia z dnia 27. lutego 1899 r.

Początek o godzinie 8. m. 30. wieczorem.

Marszałek konstatuje dostateczną liczbę posłów i otwiera napowrót odroczone posiedzenie.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej nad sprawozdaniem komisji budżetowej, w przedmiocie udzielenia poręki kraju za wkładki w galicyjskiej Kasie oszczędności we Lwowie.

Sprawozdawca p. Biliński odczytuje:

U c h w a ł a A.

Art. I. Kraj Królestwa Galicji i Lodomerji z Wielkiem Księstwem Krakowskiem przyjmuje porękę za wkładki w galicyjskiej Kasie oszczędności, a mianowicie poręcza posiadaczom książeczek wkładowych galicyjskiej Kasy oszczędności oprocentowanie odpowiadające statutom Kasy i wypłatę kapitału.

Przemawia p. Okuniewski.

Przemawia p. Abrahamowicz.

Przemawia p. Wachnianin.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwała art. I. uchwały A. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

Art. II. Poręka ta wchodzi w życie z chwilą zatwierdzenia przez c. k. Rząd tych zmian statutów Kasy, jakie Wydział krajowy uzna za potrzebne w interesie zabezpieczenia funduszu krajowego.

Izba uchwała art. II. zgodnie z wnioskiem komisji, bez rozprawy.

Sprawozdawca czyta:

Art. III. Skoro fundusz rezerwowy galicyjskiej Kasy oszczędności we Lwowie,

ulożony w papierach popularne ubezpieczeń mających, osiągnie wysokość 10% kapitału wkładowego, może Sejm krajowy uchwalić, że porękę określoną w Art. I. uznaje za wygasłą.

Izba uchwała Art. III. zgodnie z wnioskiem komisji, bez rozprawy.

Sprawozdawca czyta:

Art. IV. Jak długo trwa gwarancja kraju w Art. I. określona, nie może stan kapitałów wkładowych, w galicyjskiej Kasie oszczędności ulokowanych, przewyższać sumy 35 milionów zł. w. a. (70,000,000 koron).

Suma ta może być podwyższoną tylko na podstawie uchwały Sejmu krajowego.

Izba uchwała bez rozprawy Art. IV zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

U c h w a ł a B.

Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby zażądał od Towarzystwa galicyjskiej Kasy oszczędności przeprowadzenia zmiany statutów Kasy w myśl następujących postanowień zasadniczych:

a) Wydział galicyjskiej Kasy oszczędności we Lwowie (§. 46 statutów) składać się będzie z 12 członków, z których ośmiu wybiera Sejm krajowy na propozycją Wydziału krajowego bądź to z grona członków Towarzystwa Kasy, bądź z poza grona tegoż Towarzystwa.

Przemawia p. Bojko i wnosi następującą poprawkę:

Uchwała B. lit. a) ma opiewać:

a) Wydział galicyjskiej Kasy oszczędności we Lwowie (§. 46. stat.) składać się będzie z 12 członków a mianowicie:

z 8. członków wybranych przez Sejm krajowy po dwóch z każdej kuryi i dwóch przez cały Sejm bądźto z grona członków Towarzystwa kasy, bądź z poza grona tegoż Towarzystwa;

z 4. członków wybranych przez Walne Zgromadzenie Towarz. Kasy z pośród swoich członków.

Izba popiera poprawkę p. Bojki.

Przemawia p. Hamorak i wnosi poprawkę aby do wniosku p. Bojki do uch. B. lit. a) dodać następujące słowa:

„Z równomiernem uwzględnieniem obu narodowości“.

Przemawia p. Rotter.

Izba popiera poprawkę p. Hamoraka.

Przemawia p. sprawozdawca po zamknięciu rozprawy.

Marszałek oświadcza, iż podda pod głosowanie przedewszystkiem poprawkę p. Bojki, następnie, w razie gdyby Izba ją uchwaliła, poprawkę p. Hamoraka, a wreszcie wniosek komisji.

Izba w głosowaniu odrzuca poprawkę p. Bojki.

Marszałek konstatuje, że za poprawką p. Bojki głosowało 39 posłów i oświadcza, iż wobec odrzucenia poprawki p. Bojki, upadła tem samem poprawka p. Hamoraka.

Izba uchwala Uch. B. lit. a) zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

b) Dyrekcyja galicyjskiej Kasy oszczędności składać się będzie z dwóch lub trzech Dyrektorów płatnych, mianowanych przez marszałka krajowego na propozycję Wydziału Kasy i po wysłuchaniu zdania Wydziału krajowego.

Zastępstwo któregokolwiek z Dyrektorów zarządza marszałek krajowy z pośród członków Wydziału Kasy.

Naczelnego buchaltera i syndyka Kasy mianuje marszałek krajowy na wniosek Wydziału Kasy i po wysłuchaniu zdania Wydziału krajowego.

Marszałek krajowy nie jest związany wnioskami Wydziału Kasy.

Przemawia p. Wójcik i wnosi, by lit. b) opiewała w sposób następujący:

b) Dyrekcyja galicyjskiej Kasy oszczędności składać się będzie z trzech dyrektorów płatnych, mianowanych przez Wydział krajowy na propozycję Wydziału Kasy.

Zastępstwo któregokolwiek z Dyrektorów zarządza Wydział krajowy na wniosek Wydziału Kasy.

Naczelnego buchaltera i syndyka Kasy mianuje Wydział krajowy na wniosek Wydziału Kasy.

Izba popiera wniosek p. Wójcika.

Przemawia p. Abrahamowicz.

Przemawia p. Rotter.

Przemawia p. Vayhinger.

Marszałek oznajmia, iż p. Dunajewski wnosi zamknięcie dyskusji.

Izba uchwala zamknięcie rozprawy.

Przemawia p. sprawozdawca, po zamknięciu rozprawy.

Izba odrzuca wniosek p. Wójcika.

Marszałek konstatuje, iż za wnioskiem p. Wójcika głosowało 49 posłów, przeciw 64 posłów.

Izba uchwala Uch. B. lit. b) zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

c) Kredyt na rachunek bieżący jest wzbroniony.

Pożyczki hipoteczne mogą być udzielane tylko do połowy wartości nieruchomości.

Dla pożyczek hipotecznych i dla eskontu weksli będzie w statutach ustanowionem pewne maximum, dla zakupna papierów pupilarnych pewne minimum w stosunku procentowym do sumy wkładek.

Izba uchwala Uch. B. lit. c) zgodnie z wnioskiem komisji, bez rozprawy.

Sprawozdawca czyta:

d) Wszelka zmiana statutow, tudzież regulaminów i instrukcyj nastąpić może tylko za zgodą Wydziału krajowego i winna być podana do wiadomości Sejmu.

Izba uchwala Uch. B. lit. d) zgodnie z wnioskiem komisji, bez rozprawy.

Sprawozdawca czyta:

e) Coroczne zamknięcie rachunków i bilans przedkładać będzie Kasa Sejmowi krajowemu za pośrednictwem Wydziału krajowego.

Ostateczne absolutorium za zamknięcia rachunków uchwala Sejm krajowy na wniosek Wydziału krajowego.

Izba uchwala bez rozprawy Uch. B. lit. C) zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

f) Dopóki fundusz rezerwowy, po strąceniu wartości własnego gmacha Kasy, nie osiągnie wysokości przynajmniej 5% kapitału wkładowego, cały zysk coroczny wpływać ma do tegoż funduszu.

Gdy fundusz rezerwowy wynosić będzie przynajmniej 5% wkładek, wpływać ma przynajmniej połowa czystego zysku do funduszu rezerwowego, druga zaś połowa może być za przyzwoleniem Sejmu krajowego użyta na cele dobroczynne i ogólnie pożyteczne.

Fundusz rezerwowy winien być lokowanym wyłącznie w papierach, mających bezpieczeństwo pupilarne; w razach potrzeby nadzwyczajnej mogą być te papiery lombardowane lub sprzedane.

Przemawia p. Wodzicki i prosi p. sprawozdawcę o wyjaśnienie, jak należy rozumieć słowa, zawarte w ostatnim ustępie lit. f) Uch. B. „potrzeby nadzwyczajnej“ i kto będzie decydował, czy taka „nadzwyczajna potrzeba“ zachodzi.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca i udziela wyjaśnienia.

Izba uchwala Uch. B. lit. f) zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

g) Uchwała Walnego Zgromadzenia o rozwiązaniu Towarzystwa galicyjskiej Kasy oszczędności wymaga zatwierdzenia Sejmu krajowego na wniosek Wydziału krajowego.

Izba uchwala bez rozprawy Uch. B. lit. g) zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

h) Do zbadania zdolności kredytowej przy pożyczkach wekslowych ustanowieni być mają cenzorowie wekslowi.

Izba uchwala bez rozprawy Uch. B. lit. h. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

i) Wszelkie postanowienia o ingerencji Sejmu i Wydziału krajowego pozostają w mocy tak długo, jak długo trwa gwarancja kraju.

P. Sprawozdawca dodaje, że w myśl zapadłej uchwały Izby do lit. b) należy do lit. i) dodać dwa słowa „Marszałka krajowego“, tak że obecnie lit. i) ma brzmieć w sposób następujący:

i) Wszelkie postanowienia o ingerencji Sejmu, Marszałka krajowego i Wydziału krajowego pozostają w mocy tak długo, jak długo trwa gwarancja kraju.

Izba uchwala bez rozprawy Uch. B. lit. i) zgodnie z wnioskiem komisji oraz z dodaniem słów „Marszałka krajowego“.

Sprawozdawca czyta:

Rezolucya I.

Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby wziął pod rozwagę kwestyą przejęcia galicyjskiej Kasy oszczędności na kraj, ewentualnie przeprowadził rokowania z c. k. rządem i z towarzystwem Kasy, a sprawozdanie w tym przedmiocie przedłożył Sejmowi.

Izba uchwała bez rozprawy rezolucyę I. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

Rezolucya II.

Wzywa się c. k. Rząd, by urządził jak najściślejszy nadzór nad kasami oszczędności i określił szczegółowo obowiązki komisarzy rządowych.

Izba uchwała bez rozprawy rezolucyę II. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

Petycja do L. 553 Związku Stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych zostaje sprawozdaniem tem załatwioną.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Marszałek oznajmia, iż p. Żardecki zgłosił następującą rezolucyą III. do wniosku komisji:

Rezolucya III.

Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby przy zmianie statutu galicyjsk. Kasy oszczędności domagał się od Towarzystwa zamieszczenia w statucie tego rodzaju postanowień, któreby dawały zupełną rękojmię, że w instytucji przez kraj poręczonej nasze rolnictwo, rękodzieła, przemysł i handel bezpośrednio czy też za pośrednictwem spółek jak Towarzystwa wytwórcze, handlowe, spółki rolnicze, Towarzystwa zaliczkowe i Kasy systemu Raiffeisena, będą miały zabezpieczony dogodny i obfity kredyt.

Izba popiera rezolucyę p. Żardeckiego.

Przemawia p. Kramarczyk zgłaszając osobną rezolucyę.

Marszałek przerywa p. Kramarczykowi oświadczając, iż obecnie toczy się debata nad rezolucyą p. Żardeckiego, a p. Kramarczykowi dla wniesienia jego rezolucji, udzieli głosu później.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwała rezolucyę p. Żardeckiego.

Przemawia p. Kramarczyk i stawia następującą rezolucyę IV-tą:

„Wzywa się c. k. Rząd do jak najenergiczniejszego postępowania w celu wykrycia winnych i pociągnięcia do jak najsurowszej odpowiedzialności moralnej i materialnej tych osób, którym bezpośrednio nadzór w Kasie galicyjskiej powierzonym był.

Izba popiera rezolucyę p. Kramarczyka.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba odrzuca rezolucyę p. Kramarczyka.

Marszałek konstatuje, iż za rezolucyą p. Kramarczyka głosowało 39 posłów, przeciw niej 59 posłów.

Izba przystępuje do trzeciego czytania uchwały A.

Przemawia pod względem formalnym p. Bernadzikowski i wnosi imienne głosowanie.

Izba odrzuca wniosek p. Bernadzikowskiego.

Marszałek konstatuje, iż za wnioskiem p. Bernadzikowskiego głosowało 23 posłów.

Przemawia p. Niebyłowicz.

Po zamknięciu rozprawy pod względem formalnym odczytuje p. sprawozdawca

U c h w a ł a A.

Art. I. Kraj Królestwa Galicyi i Lodomerji z Wielkiem Księstwem Krakowskiem przyjmuje porękę za wkładki w galicyjskiej Kasie oszczędności, a mianowicie poręcza posiadaczom książeczek wkładowych galicyjskiej Kasy oszczędności oprocentowanie odpowiadające statutom Kasy i wypłatę kapitału.

Art. II. Poręka ta wchodzi w życie z chwilą zatwierdzenia przez c. k. Rząd tych zmian statutów Kasy, jakie Wydział krajowy uzna za potrzebne w interesie zabezpieczenia funduszu krajowego.

Art. III. Skoro fundusz rezerwow galicyjskiej Kasy oszczędności we Lwowie, ulokowany w papierach pupilarne bezpieczeństwo mających, osiągnie wysokość 10% kapitału wkładowego, może Sejm krajowy uchwalić, że porękę określoną w Art. I. uznaje za wygasłą.

Art. IV. Jak długo trwa gwarancja kraju w Art. I. określona, nie może stan kapitałów wkładowych, w galicyjskiej Kasie oszczędności ulokowanych, przewyższać sumy 35 milionów zł. w. a. (70.000.000 koron).

Suma ta może być podwyższoną tylko na podstawie uchwały Sejmu krajowego.

Izba uchwała uchwałę A. art. I. II. III., IV., w trzeciem czytaniu, głosując nad każdym artykułem oddzielnie.

Marszałek oświadcza, iż ma zamiar zamknąć posiedzenie i wzywa sekretarza do odczytania złożonych interpelacji i wniosków.

Sekretarz p. Stanisław Niezabitowski odczytuje następującą interpelację do c. k. Rządu:

I n t e r p e l a c y a
do Wysokiego Rządu

w sprawie trafiki Kółka rolniczego
w Brandwicy.

Jeszcze 15. marca 1897, a więc przed dwoma laty wniosło Kółko rolnicze w Bran-

dwicy podanie do Dyrekcyi skarbu w Rzeszowie o trafikę.

Przedsięwzięto wstępne dochodzenia, spisano protokoły, interesowani złożyli żądane kwoty na wadyum, potem na stemple potrzebne, rzekomo na upoważnienie dla trafikanta mimo to upoważnienia na otwarcie trafiki jak nie było tak nie ma, a żyd mający trafikę przy propinacyi jawnie się przechwala (jak o tem Związek chłopski z 21. lutego 1899 donosi), że Kółko rolnicze mimo to nie będzie miało trafiki.

Raczy W. Rząd wyjaśnić to dziwne postępowanie Dyrekcyi Skarbu.

Lwów, dnia 27. lutego 1899.

St. Potoczek,
Interpelujący.

Okuniewski, Średniawski, Bernadzikowski, Olpiński, Soleski, Ostapczuk, Kramarczyk, Styła, Data, Bojko, Warzecha, Szwed, Krempa, Niebyłowiec, Ochrymowicz, Barwiński.

Marszałek oznajmia, iż interpelację tę udzieli p. komisarzowi rządowemu.

Sekretarz p. Stanisław Niezabitowski, odczytuje następujące wnioski:

W n i o s e k.

Zważywszy, że przeznaczona przez Wysoki Sejm kwota 100.000 zł. na bezzwrotne zasiłki dla gmin przy budowie szkół po myśli art. 9. ust. z dnia 24. kwietnia 1894 Nr. 49. zaledwie w małym bardzo stopniu czyni zadość swemu przeznaczeniu i naraża znaczniejszą liczbę gmin na przykry zawód i dotkliwie straty;

zważywszy, że szczupłość funduszu zapomogowego czyni przepisy art. 9. powołanej wyżej ustawy niewykonalne;

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Podnosi się dotacją na bezzwrotne zasiłki dla gmin na budowę szkół w ciągu następnych 2 lat do kwoty 200.000 zł.

2. Pierwszą ratę na ten cel to jest 50.000 zł. wstawia się do budżetu na rok 1899.

Antoni Styła,
wnioskodawca.

Krempa, Kramarczyk, Szwed, Data. Bojko, Wójcik, Milan, Warzecha, Bernardzikowski, Potoczek, Żardecki, Ostapczuk, Średniawski, Dr. Olpiński.

W n i o s e k.

Zważywszy, że moc obowiązująca ustawy państwowej z dnia 26. grudnia 1893. o ulgach należnościowych przy konwersyi długów trwa tylko do końca roku bieżącego;

że obniżenie stopy procentowej, które rzeczona ustawa ułatwia, z natury rzeczy dokonuje się tylko powoli, a jest niewątpliwie w interesie kraju i państwa zapewnić dalszy tok akcji konwersyjnej przez utrzymanie i nadal istniejących ulg należnościowych:

podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, aby zawczasu wyjednał przedłużenie mocy obowiązującej ustawy z dnia 26. grudnia 1893. Nr. 209. Dz. pr. p. o ulgach należnościowych przy konwersyi długów na dalsze lata.

We Lwowie, dnia 27. lutego 1899.

Skałkowski,
wnioskodawca.

Marchwicki, Goldman, Lubomirski, Starzyński, Sala, Bielański, T. Merunowicz, Fr. Rozwadowski, Białoskórski, Tyszkowski, Wereszczyński, Stadnicki, Gnoiński, Biliński, dr. Czyżykowski.

Marszałek oznajmia, iż pierwsze czytanie powyższych wniosków umieści na porządku dziennym najbliższego posiedzenia.

Sekretarz p. Andrzej Potocki odczytuje następujące interpelacye do c. k. Rządu:

I n t e r p e l a c y a

do JW. Pana komisarza Rządowego

W gminie Chmielów pow. tarnobrzezkiego odbyły się wybory do rady gminnej, a że wybory te nie wypadły po myśli naczelnika gminy, wniesiono z jego inicjatywy protest jeszcze 4. grudnia 1897, r.

Protest ten do dzisiejszego dnia nie został załatwiony. Tymczasem w gminie tej odbywa się gospodarka samowolnie ot tak, jak się p. wójtowi Janowi Ordonowi podoba, który publicznie oświadczył, że będzie urzędował jeszcze lat 20, a nikt go nie potrafi z urzędu wójta usunąć.

A jakie się dzieją tamże nadużycia, wystarczy przytoczyć dwa następujące przykłady:

Jan Ordon pozwolił ze stawu gminnego wozic łód do chmielowskiego dworu, bez porozumienia się z radą gminną, za którego gmina dawniej miała wynagrodzenie. Jan Ordon sprzedał kawałek gruntu gminnego bez uchwały rady gminnej, a gdy się radni o tem dowiedzieli, poszli do niego z zapytaniem, dlaczego sprzedaż pastwiska samowolnie dokonał, odpowiedział tenże, „że on do takich rzeczy rady gminnej nie potrzebuje“.

Nadto po pijanemu sprawy gminne w karczmie załatwia. Gospodarka tedy obecnego wójta jest krzywdzącą gminę z powyż przytoczonych okoliczności, a jednak do dziś ani nie załatwiono rekursu i nadużycia dzieją się dalej, lubo że gmina Chmielów złożyła komisyjne koszta ani w tym wypadku nie zarządzono. Zważywszy, że postępowanie władz kompetentnych nie rozstrzyganiem w swym czasie rekursów rujnuje majątek gminy przez co gubi się u członków gminy ufność do Rządu.

Zapytujemy się tedy JW. Pana Komisarza Rządowego, czy niezałatwianie rekursów aż po dwu latach jest na miejscu i kiedy zechce pouczyć władze podwładne o wykonywaniu ustaw zasadniczych, by od podobnych wypadków rujnowania gmin uwolnić.

Lwów, dnia 27. lutego 1899.

Interpelujący
Franciszek Krempa.

Niebyłowiec, Szwed, Średniawski, Okuniewski, Bernadzikowski, Styła, Kramarczyk, Warzecha, Wójcik, Bojko, Data, Potoczek, Milan, Żardecki.

Interpelacya
do c. k. Rządu.

Skarżą się nasi ludzie, jadący do Prus przez stację w Oświęcimie, na brutalne postępowanie pruskich urzędników granicznych w Oświęcimie na wyzywanie ich takimi przezwiskami, jak: „ty polska świno“, „ty wole“, i t. d. Postępowanie to jest tem więcej oburzające, że dzieje się to na obszarze jeszcze austriackim.

Czy wiadome jest Wys. Rządowi to postępowanie pruskich urzędników? Jakie środki przedsięwziął Rząd, albo zamysła przedsięwziąć celem ochrony swoich obywateli.

Lwów, dnia 27. lutego 1899.

Interpelujący;
Warzecha Maciej.

Data, Styła, Milan, Wójcik, Krempa, Średniawski, Kramarczyk, Bojko, Żardecki, Soleski, Dr. Olpiński, Szwed, Potoczek, Ochrymowicz, Michalski.

Marszałek oznajmia, iż interpelacye te udzieli p. Komisarzowi rządowemu.

Sekretarz p. Andrzej Potocki odczytuje następującą interpelacyę do Wydziału krajowego:

Interpelacya
do Wysokiego Wydziału krajowego.

W roku 1897 dnia 6. lutego został uchwalony przez Wys. Sejm następujący wniosek;

„Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby zbadał możliwość zaprowadzenia szkoły kapelusznickiej w Myślenicach, mając na względzie szkołę o szerszym zakresie t. j. z użyciem motorów mechanicznych i by po porozumieniu się z tamtejszą gminą, wstępne poczynił kroki, a na najbliższej sesji sejmowej odpowiednie przedstawił wnioski“.

Otóż ta najbliższa sesja sejmowa odbyła się w r. 1898, a teraz mamy już rok 1899, lecz w sprawozdaniu Wydziału krajowego nie widzimy o tem ani wzmianki, pomimo, że gmina miasta Myślenic już dwa razy o to się upominała, a mianowicie raz dnia 31. marca, a drugi dnia 1. listopada 1898 r.

Zważywszy, że sprawa ta dla miejscowego, a nawet krajowego przemysłu kapelusznickiego jest nader ważną,

zważywszy, że uchwały Wys. Sejmu nie powinny być tak pomijane, zapytują podpisani:

Czy Wys. Wydział krajowy robił starania w tym kierunku? i czy myśli je w przyszłości przedsięwziąć? ażeby tak ważny przemysł podźwignąć i żeby uchwale Sejmu zadość uczynić.

Lwów dnia 27. lutego 1899.

Interpelujący:
A. Średniawski.

Krempa, Bernadzikowski, Styła, Data, Bojko, Kramarczyk, Warzecha, Szwed, Okuniewski, Potoczek, Solecki, Dr. Olpiński, Niebyłowiec, Ostapczuk, Słotwiński.

Marszałek oznajmia, iż interpelacyę tę udzieli Wydziałowi krajowemu.

W zastępstwie sekretarza p. Karatnickiego, odczytuje p. Okuniewski następujący wniosek.

W n i o s e k

W powiecie Kossowskim, gdzie według obliczenia statystycznego jeden doktor medycyny przypada na 383 kilometrów kwadratowych, jedna apteka na 959 kilometrów kwadratowych, gdzie śmiertelność i liczba nieżywo urodzonych dzieci dochodzi do najwyższego w całym kraju procentu, niema ani jednego szpitala.

Nasz lud górski, kwitnący niegdyś zdrowiem, zdziesiątkowały w dodatku w ostatnich latach choroby weneryczne do tego stopnia, że lekarzowi okręgowemu w Żabiu zdarza się nie rzadko spotkać całe familie, — od starca do dwuletnich dzieci — zarażonych temi chorobami.

Najbliższe szpitale w Kołomyi i w Czerniowcach, dokąd chorych przymusowo się odstawia, a oni tymczasem z drogi uciekają, oddalone są po kilkanaście mil od chorych, którzy zresztą w ciemnocie swojej nie mają zaufania do lekarzy, powierzając się swoim wróżbitom, znachorom t. j. tak zwanym „bogom“.

W skutek takich stosunków sanitarnych, wymiera w naszych oczach ród huculski nad Czarnym Czeremoszem. — Podpisani wnoszą zatem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić;

Poleca się Wydziałowi krajowemu, by jak najrychlej zbadał stosunki sanitarne powiatu Kosowskiego, zwłaszcza w okręgu sądowym Żabiowskim i wobec wykazanej naglącej potrzeby przystąpił do założenia szpitala w Żabiu.

We Lwowie, dnia 27. lutego 1899.

Wnioskodawca:
Dr. Okuniewski w. r.

Kuleczycki, Barwiński, Ochrymowicz, Niebyłowiec, Zajączkowski, Karatnicki, Wachnianin, Nowakowski, Krempa, Styła, Bojko, Dr. Bernadzikowski, Data, Średniawski, Żardecki, Dr. Olpiński, Potoczek, Warzecha, Kramarczyk, W. Szwed.

Marszałek oznajmia, iż pierwsze czytanie powyższego wniosku umieści na porządku dziennym najbliższego posiedzenia.

Sekretarz p. Urbański odczytuje następującą interpelację do c. k. Rządu:

I n t e r p e l a c y a do Wysokiego c. k. Rządu we Lwowie.

Rada szkolna miejscowa w Barcicach nie może się doczekać rozstrzygnięcia, kto ma utrzymywać budynki gospodarcze na gruncie szkolnym w Barcicach, z którego dochód nie do funduszu miejscowego, ale do funduszu krajowego jest wliczony.

Pięć lat czeka Rada szkolna miejscowa a tymczasem stodoła zgnije bez dachu.

Podpisani mają zaszczyt zapytać Wysocki c. k. Rząd, jaka jest przyczyna tak długiej zwłoki.

Lwów dnia 27. lutego 1899.

Interpelujący;
Data.

Kramarczyk, Dr. Bernadzikowski, Styła, Milan, Bojko, Niebyłowiec, Warzecha, Średniawski, Krempa, Szwed, Potoczek, Dr. Olpiński, Ostapczuk, Okuniewski, Barwiński, Ochrymowicz.

Marszałek oznajmia, iż interpelację tę udzieli p. Komisarzowi rządowemu.

Sekretarz p. Urbański odczytuje następujące wnioski:

W n i o s e k.

Zważywszy, że w wielu wypadkach postępowanie władz skarbowych przy wy-

miarze podatku osobisto-dochodowego jest powodem nader licznych i często uzasadnionych zażaleń, a podatek ten jest wymierzany niejednokrotnie w wysokości wcale nieodpowiadającej rzeczywistym stosunkom;

zważywszy, że rekursa wniesione przeciwko niesprawiedliwemu wymiarowi podatku osobisto-dochodowego za rok 1898 dotychczas nie zostały nawet przedłożone komisji rekursowej — gdyż ta komisja wcale nie została zwołana;

zważywszy, że pomimo niezafatwienia rekursów, wymierzony niesprawiedliwie i bezpodstawnie podatek osobisto-dochodowy jest egzekwowany — co jest wielce krzywdzące dla kontrybuentów;

zważywszy, że przy wymiarze podatku zarobkowego władze skarbowe odmawiają Towarzystwom zaliczkowym przyznawania ulg dozwolonych ustawą, uważając zupełnie dowolnie eskont weksli, jako czynność, wykluczającą owe ulgi ustawowe; podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Wzywa się c. k. Rząd, aby pouczył organa wykonawcze władz skarbowych, że przedmiotem orzeczenia komisji szacunkowej przy wymiarze podatku osobisto-dochodowego jest w myśl §. 209 ustawy z 25. października 1896 r. fasya przez kontrybuenta przedłożona — nie zaś tylko ostateczna cyfra z tej fasyi wynikająca, że zatem należy zawsze komisji szacunkowej przedkładać do rozpatrzenia fasye w całej osnowie.

II. Wzywa się c. k. Rząd, aby polecił krajowej władzy skarbowej w myśl art. 61 ustęp 8. rozporządzenia wykonawczego z 24. kwietnia 1897 zwoływać krajową komisję rekursową skoro tylko jest zebrany dostateczny materiał do jej urzędowania, tudzież aby zarządził zwołanie tej komisji celem zafatwienia wniesionych w r. 1898 rekursów, przeciw wymiarowi podatku osobisto-dochodowego.

III. Wzywa się c. k. Rząd, aby wstrzymał egzekucję podatku osobisto-dochodowego co do tej kwoty, która stanowi podwyższenie wymiaru po nad kwotę przez opodatowanego w jego fasyi zeznaną — a to aż do zafatwienia rekursu przez komisję rekursową — o ile rekurs takowy wniesiony został.

IV. Wzywa się c. k. Rząd, aby uwolnił Towarzystwa zaliczkowe i kredytowe od niesprawiedliwego opodatkowania, wynikającego ztąd, że władze skarbowe — wekslowe pożyczki traktują jako operację kredytową, wykluczającą korzystanie z ulg w podatku zarobkowym, przyznanych §§. 85 i 100 ustawy z dnia 25 października 1896 r

Lwów, dnia 25. lutego 1899.

Wnioskodawca:

Męciński.

Stadnicki, Brykczyński, Czartoryski, Lubomirski, Starzyński, Rozwadowski, Dr. Czaykowski, Krański, Pilat, Gnoiński, Sala, Onyszkiewicz, Skałkowski, Schnell, Biliński, Białoskórski, Hupka, Urbański, Stanisław Niezabitowski, Zoll, Szeptycki, Rapoport, Zdzisław Skrzyński, W. Czaykowski, Klemens Dzieduszycki, Artur Cielecki, Sozański, Trzeciecki, Kozłowski, Romer, Abrahamowicz, St. Tarnowski, Gorayski, Vivien, Wodzicki, Adam Skrzyński, Wojciech Dzieduszycki, Karol Dzieduszycki, Rotter, Scipio, Dąbski, Dr. Bernadzikowski, Dr. Olpiński, Tyszkowski, Bednarski, Cieński, Bojko, Milan, Michalski, Wójcik, Jordan, Gniewosz, Wiśniewski, Rayski, Stecki, Sanguszko, Hoszard, Słotwiński, Soleski, Styła, Emil Torosiewicz, Żardecki, Dworski, Goldman, Szwed, Data, Warzecha, Kramarczyk, Merunowicz, Jakliński, Fruchtmann, Krempa, Jabłoński, Zaleski, Vayhinger, Potocki, Binder, Rudrof, Kazimierz Badeni, Okuniewski, Bielański, Witold Niezabitowski, Szeliński, Zagórski, Barwiński, Kostheim, Czecz.

W n i o s e k.

Na nowo otwartych szlakach kolei wschodnio galicyjskiej, a mianowicie Wygnanka-Skała-Iwanie puste i Biała Czortkowska-Zaleszczyki ustanowione zostały taryfy dla przewozu osób i towarów niepomierne wysokie, o wiele wyższe, jak na szlaku Tarnopol - Kopeczyńce tejże samej kolei wschodnio-galicyjskiej;

zważywszy, że te drogie taryfy tamują wszelki ruch handlowy w okolicach, przez które wspomniana kolej przechodzi i oddziałują w wysokim stopniu niekorzystnie na transakcye wszelkiego rodzaju;

zważywszy, że przyczynienie się kraju powiatów, gmin i pojedynczych osobistości do powstania tych kolei miało na celu ułatwienie i udogodnienie środków komunikacyjnych, - a wysokie taryfy wprost odwrotnie działają;

zważywszy, że ta wysokość i nierównomierność taryf jest z jednej strony krzywdą dla ludności zamieszkującej wspomniane okolice, a z drugiej strony nie przysparza dochodów zarządowi kolei;

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, ażeby niezwłocznie przystąpił do zrównania taryf dla

przewozu osób i towarów na szlakach kolei lokalnej wschodnio galicyjskiej Wygnanka-Skała-Iwanie puste i Biała Czortkowska-Zaleszczyki jednolicie z taryfami na szlaku Tarnopol-Kopeczyńce tejże samej kolei lokalnej.

Lwów, dnia 27. lutego 1899.

Rudrof,
wnioskodawca.

Zagórski, Sozański, Karol Dzieduszycki, Artur Cielecki, Włodzimierz Siemiginowski, Vivien, Schnell, Sala, Cieński, Biełański, Stecki, Krzysztofowicz, Witold Niezabitowski, Kostheim, Trzecieski, Urbański, Krański.

Marszałek oznajmia, iż pierwsze czytanie powyższych wniosków umieści na porządku dziennym jednego z najbliższych posiedzeń.

Marszałek zamyka posiedzenie oznajmiając następne na dzień 2. marca godz. 12. w południe oznajmiając, że porządek dzienny następnego posiedzenia zostanie posłom doręczonym.

Koniec posiedzenia godz. 10 m. 45 w nocy.

Marszałek krajowy:

Stanisław Badeni w. r.

Sekretarze:

Stanisław Niezabitowski w. r.

Andrzej Potocki w. r.

Protokół

7. posiedzenia, 4. sesyi, VII. peryodu Sejmu galicyjskiego z dnia 2. marca 1899 roku.

Początek o godzinie 12 minut 20 po południu.

Przewodniczący: Marszałek krajowy J. E. Stanisław hr. Badeni.

Sekretarze: Modest Karatnicki, Stanisław Niezabitowski, Andrzej Potocki, Mieczysław Urbański.

Obecnych posłów 118.

Ze strony Rządu: c. k. Radca Dworu Włodzimierz hr. Łoś.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół piętego posiedzenia uważa za przyjęty, gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów, protokół szóstego posiedzenia złożony jest w biurze marszałkowskiem do przejrzania.

Sekretarz p. Stanisław Niezabitowski odczytuje spis petycyj, wniesionych po dzień 2 marca 1899, które przekazano następującym komisjom:

Komisji budżetowej Ls.: 689, 690, 691, 692, 697, 698, 702, 703, 704, 705, 706, 711, 712, 713, 714, 717, 720, 721, 724, 726, 727, 730, 734, 735, 736, 737,

739, 740, 741, 742, 746, 757, 760, 761, 762, 767, 772, 786, 787, 788, 789, 790, 791, 792, 795, 799, 801.

Komisji szkolnej Ls.: 693, 694, 695, 699, 700, 701, 708, 715, 718, 719, 722, 728, 732, 733, 738, 765, 766, 768, 770, 780, 781, 784, 794.

Komisji petycyjnej Ls.: 696, 743, 744, 745, 758, 773, 777, 793.

Komisji przemysłowej Ls.: 707, 716, 725, 763, 802.

Komisji prawniczej Ls.: 709, 710, 785.

Komisji drogowej Ls.: 723, 731, 764.

Komisji administracyjnej Ls.: 729, 759, 769.

Komisji gospodarstwa krajowego Ls.: 774, 775, 776, 782.

Komisji kolejowej Ls.: 800.

Po odczytaniu petycji Ls. 801 ks. Bronisława Markiewicza przełożonego tow. „Powściągliwości“ i „Praca“ w Miejscu Piastowem, o zapomogę na cele towarzystwa, przemawia p. Jakliński popierając tę petycję, a pod względem formalnym wnosi przekazanie jej do komisji budżetowej.

Przed przystąpieniem do porządku dziennego przemawia p. Pilat i stawia formalny wniosek, by petycję Ls. 274 Tow. rolniczego okręgowego w Wieliczce o zakładanie spółkowych kas oszczędności, przydzieloną na posiedzeniu dnia 30 grudnia 1898 komisji kredytu włościańskiego odstąpić komisji gospodarstwa krajowego, a petycję Ls. 580 gm. Chocin, pow. kałuskiego o zapomogę na spłacenie długu w Kasie pożyczkowej, przydzieloną komisji kredytu włościańskiego, odstąpić komisji budżetowej.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek, głosując nad każdą petycją oddzielnie.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego punktem pierwszym jest:

Pierwsze czytanie wniosku p. Barwińskiego o założenie we Lwowie szkoły wydziałowej żeńskiej z ruskim językiem wykładowym.

Przemawia p. Barwiński, uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi przekazanie tego wniosku komisji szkolnej.

Izba bez rozprawy uchwała ten wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Skałkowskiego o przedłużenie mocy obowiązującej ustawy z r. 1893 o ulgach należytościowych przy konwersji długów.

Przemawia p. Skałkowski, uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi przekazanie tego wniosku komisji podatkowej.

Izba bez rozprawy uchwała ten wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Styły o podniesienie dotacyi na zasiłki dla gmin na budowę szkół ludowych.

Przemawia p. Styła, uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi przekazanie tego wniosku komisji budżetowej.

Izba uchwała bez rozprawy ten wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Okuniewskiego o założenie szpitala w Żabiu.

Przemawia p. Okuniewski, uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi przekazanie tego wniosku komisji sanitarnej.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Rudrofa o zrównanie taryf na szlakach kolei lokalnej Wygnanka-Skała-Iwanie puste i Biała-Czortkowska-Zaleszczyki z taryfami na szlaku Tarnopol-Kopyczyńce.

Przemawia p. Rudrof, uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi przekazanie tego wniosku komisji kolejowej.

Izba uchwała bez rozprawy ten wniosek.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego o udzielenie koncesyi do pobierania opłat mytniczych od przewozu na rzece Sole w Hęcznarowicach i w Nowej Wsi pod Staremmiastem, tudzież od mostu względnie od przewozu na rzece Wiśle w Kaniowie starym.

Sprawozdawca p. Chamiec odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego, zakończone projektem następującej uchwały:

U c h w a ł a

o udzieleniu koncesyi na pobór opłat mytniczych od przewozów na rzece Sole

w Hecznarowicach i w Nowej Wsi pod Staremmiastem tudzież od mostu, względnie od przewozu na rzece Wiśle w Kaniowie starym.

Art. I.

Na przeciąg lat pięciu od wejścia w wykonanie tej uchwały nadaje się prawo do pobierania myta obszarowi dworskiemu w Hecznarowicach i obszarowi dworskiemu w Nowej wsi, powiatu Bialskiego od przewozów na rzece Sole, a to pierwszemu z nich w Hecznarowicach zaś drugiemu w Nowej wsi pod Staremmiastem tudzież gminie w Dzikowie starym powiatu Bialskiego pod warunkiem utrzymywania przedmiotów omyconych w dobrym stanie i własnym kosztem, z zastrzeżeniem, że analogicznie do postanowień zawartych w §. 38. ust. 12. ustawy drogowej z dnia 5. lipca 1897 dz. u. kr. Nr. 43, w razie niedopełnienia tego warunku, uprawniony będzie Wydział powiatowy do objęcia, za zgodą politycznej władzy powiatowej, przedmiotu omyconego w bezpośredni zarząd własny na koszt i niebezpieczeństwo stron interesowanych.

Art. II.

Opłaty mytnicze pobierać należy według następującego wymiaru:

1) Od przewozów powyżej w art. I. wyszczególnionych na rzece Sole:

a) od każdej osoby bez różnicy, wyjąwszy woźnicę lub jeźdźca na koniu 1 (jeden) ct.

b) od jednego konia idącego pod wierzchem, pędzonego albo zaprzężonego 3 (trzy) ct.

c) od jednego źrebięcia do dwóch lat 1 (jeden) ct.

d) od jednego wołu na rzeź albo w jarzmie, krowy, jałownika, bukała i trzylatki 3 (trzy) ct.

e) od jednego cielęcia, nie mającego jeszcze dwóch lat, świni karmnej, owcy, kozy, kozła i małych świń 1 (jeden) ct.

2) Od mostu, względnie przewozu na rzece Wiśle w Kaniowie starym:

a) od jednego konia idącego pod wierzchem, pędzonego albo zaprzężonego 3 (trzy) ct.

b) od jednego źrebięcia do dwóch lat 1 (jeden) ct.

c) od jednego wołu na rzeź albo w jarzmie, krowy, jałówki, bukała i trzylatki 3 (trzy) ct.

d) od jednego cielęcia, nie mającego jeszcze dwóch lat, świni karmnej, owcy, kozła, kozy i małych świń 1 (jeden) ct.

e) wyłącznie tylko przy przywozie: od każdej osoby wyjąwszy woźnicę lub jeźdźca na koniu 1 (jeden) ct.

Art. III.

Przy poborze myta mają być zachowane ogólne przepisy o uwolnieniu od tej opłaty lub o znizeniu tejże.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej uchwały *en bloc*.

Izba uchwała wniosek przyjęcia powyższej uchwały *en bloc* poczem w oddzielnym głosowaniu przyjmuje cały projekt uchwały *en bloc*,

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania uchwała Izba cały projekt uchwały w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego o udzielenie Wydziałowi powiatowemu w Tarnopolu koncesyi do pobierania opłat mytniczych na drodze gminnej Iwaczów dolny-Obarzańce.

Sprawozdawca p. Chamiec odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego, zakończone projektem następującej uchwały.

U c h w a ł a

o udzieleniu Wydziałowi powiatowemu w Tarnopolu koncesyi do pobierania opłat mytniczych na drodze gminnej Iwaczów dolny-Obarzańce.

Art. I.

Na przeciąg lat pięciu od wejścia w wykonanie tej uchwały nadaje się prawo do pobierania myta na drodze gminnej Iwaczów dolny-Obarzańce Wydziałowi powiatowemu w Tarnopolu jako władzy zarządzającej, a to na rzecz tej drogi z zastrzeżeniem, że Wydział powiatowy używając środków przewidzianych w §§. 19., 25. i 26. ustawy drogowej z dnia 5. lipca 1897dz. u. kr. Nr. 43 przy pomocy pobieranego w myśl §. 32. tejże ustawy dochodu z powyższego myta, pokrywać będzie wszelkie koszta połączone z utrzymaniem omyconej drogi w dobrym stanie.

Na wypadek zaniedbania przez Wydział powiatowy utrzymywanej drogi, zastrzega sobie Wydział krajowy wydanie stosownych zarządzeń wskazanych w § 35 ust. 2. i 3. wyżej powołanej ustawy drogowej.

Art. II.

Opłatę myta pobierać należy według następującego wymiaru:

a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 2 (dwa) ct.;

b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych 1 (jeden) ct.;

c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego $\frac{1}{2}$ (pół) ct.

Konie, woły, krowy, muły, osły, należą do bydła ciężkiego, zaś cielęta, ziębięta, owce, kozy i świnie do drobnego.

Od bydła niesionego lub wiezionego wozem nie opłaca się żadnej należności.

Zwierzęta, które ssą i przy matkach idą, są wolne od wszelkiej opłaty mytniczej.

Art. III.

Przy poborze myta mają być zachowane ogólne przepisy o uwolnieniu od opłaty myta i o znizeniu tejże.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda. Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej uchwały *en bloc*.

Izba uchwała wniosek przyjęcia powyższej uchwały *en bloc* poczem w oddzielnem głosowaniu uchwała cały projekt uchwały *en bloc*.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwała Izba cały projekt uchwały w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego, jako komisji o petycji Wydziału powiatowego w Wadowicach w przedmiocie uznania drogi Żembrzycko-Biertowickiej za drogę krajową.

Sprawozdawca p. Chamiec, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek Wydziału krajowego, jako komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Nad petycją Wydziału powiatowego w Wadowicach Ls. 219 o uznanie drogi Żembrzyce-Biertowice za krajową przechodzi Sejm do porządku dziennego.

Przemawia p. Zoll i stawia w miejsce wniosku Wydziału krajowego następujący wniosek:

„Sprawozdanie Wydziału krajowego, jako komisji o petycji Wydziału powiatowego w Wadowicach w przedmiocie uznania drogi Zembrzycko - Biertowickiej za drogę krajową, zwraca się Wydziałowi krajowemu z poleceniem, aby wszedł w rokovania z c. k. Rządem tudzież z Radami powiatowymi w Wadowicach i Myślenicach, czy i w jakiej wysokości skarb państwa i rzeczne powiaty przyczyniłyby się do pokrycia wydatków na utrzymanie powyższej drogi w razie uznania jej za krajową i żeby odpowiednie wnioski przedłożył na najbliższej sesji sejmowej“.

Izba popiera ten wniosek.

Przemawia p. Średniawski.

Przemawia p. Rotter.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca, sprzeciwiając się wnioskowi p. Zolla.

Izba uchwala wniosek p. Zolla.

Następuje :

Sprawozdanie komisji budżetowej o zamknięciu rachunków funduszu krajowego za rok 1897.

Sprawozdawca p. Goldman, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji :

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

Uchwała pierwsza.

Sejm udziela Wydziałowi krajowemu absolutorium z rachunków funduszu krajowego, funduszków dotowanych ze skarbu krajowego i funduszków samoistnych budżetem objętych, złożonych za rok budżetowy 1897.

Uchwała druga.

Powyższe absolutorium udzielone Wydziałowi krajowemu obejmuje także abso-

lutorium dla c. k. Rady szkolnej krajowej z działu wydatków funduszu szkolnego krajowego.

Uchwała trzecia.

Pozostałość z rachunków roku 1897 w sprawdzonej wysokości 940.174 zł., przenosi się na rok 1899 i wstawia do budżetu roku 1899 jako pozycję I. dochodów.

W rozprawie ogólnej nikt nie żąda głosu. Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej i uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji, głosując nad każdym punktem oddzielnie.

Następuje :

Sprawozdanie komisji sanitarnej o przedłożeniu Wydziału krajowego w sprawie utworzenia nowych okręgów sanitarnych.

Sprawozdawca p. Olpiński, uwolniony od czytania sprawozdania, na wniosek sekretarza p. Urbańskiego, odczytuje następujący wniosek komisji :

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

I. Sejm przyjmuje sprawozdanie niniejsze do wiadomości.

II. Sejm upoważnia Wydział krajowy do utworzenia w roku 1899 dalszej seryi 16-tu okręgów sanitarnych w następujących powiatach : Grybowie, Kamionce Strumiłowej, Ropczycach, Rudkach, Śniatynie, Wieliczce, Buczacz, Kossowie, Sanoku, Sokalu, Tarnobrzegu, Brzeżanach, Chrzanowie, Jarosławiu i Wadowicach.

III. Sejm zatwierdza wstawiony do preliminarza budżetu krajowego na r. 1899 pod Rubr. V. kredyt w wysokości 35.000 zł. na pokrycie wydatków na ryczałty podróżne dla lekarzy okręgowych i subwencje dla powiatów, przewidziane §. 12 ust. z dnia 2. lutego 1891, nr. 17 dz. ust. i rozp. kraj. tak dla istniejących, jak i nowo utworzyć się mających okręgów sanitarnych.

W rozprawie ogólnej nikt nie żąda głosu. Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej i uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji, głosując nad każdym punktem tegoż oddzielnie.

Następuje:

Sprawozdanie komisji gospodarstwa krajowego o sprawozdaniu Wydziału krajowego z czynności Dep. III.

Sprawozdawca p. Rayski, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1) Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego z czynności w zakresie spraw rolniczych, przydzielonych Departamentowi III.

2) Sejm poleca Wydziałowi krajowemu wstawiać corocznie na przeciąg lat trzech, licząc od roku 1900 kwotę 3000 zł. jako subwencję dla komitetu towarzystwa uprawy tytoniu.

3) Sejm poleca Wydziałowi krajowemu aby w porozumieniu z obydwojoma krajowymi Towarzystwami rolniczymi i po wysłuchaniu opinii krajowej komisji dla spraw rolniczych postarał się o utworzenie w kraju zakładów dla produkcji nasion zbożowych i pastewnych, a w razie uznanej potrzeby wstawił odpowiednią na ten cel kwotę w budżet na rok 1900.

Przemawia Komisarz rządowy c. k. Radca Dworu Włodzimierz hr. Łoś, odpierając zarzuty podniesione w sprawozdaniu komisji przeciw c. k. Rządowi.

Przemawia p. Hupka.

Przemawia p. Czaykowski Władysław Wiktor.

Przemawia p. Styła.

Przemawia p. Średniawski.

Przemawia p. Wereszczyński.

Marszałek udziela głosu p. Wójcikowi, który oświadcza, iż obecnie zręka się głosu, zastrzegając go sobie na później.

Marszałek oznajmia, iż regulaminowo takie zastrzeżenie jest niedozwolone, uważa że p. Wójcik rzekł się głosu, którego mu udzieli, gdy p. Wójcik we właściwym czasie tego zażąda.

Przemawia p. Górski.

Przemawia p. Pilat.

Izba uchwała zamknięcie rozprawy.

Przemawiają zapisani przedtem do głosu pp. Merunowicz, Nowakowski, Vayhinger.

Marszałek oznajmia, iż na żądanie kilku posłów, jakoteż z powodu późnej pory ma zamiar zamknąć posiedzenie i wzywa sekretarza do odczytania wniosku i interpelacyj.

Sekretarz p. Urbański odczytuje następujący wniosek:

W n i o s e k

Ze względu, że w powiecie Gorlickim nie ma żadnego zakładu naukowego średniego, a rozwijający się od szeregu lat przemysł fabryczny wywołał niezaprzeczenie dążność do praktycznego kształcenia młodzieży o czem świadczy znaczna liczba uczniów z powiatu w krajowych zakładach naukowych; zważywszy, że ofiarność na ten cel powiatu i miasta, oraz życzenia całej ludności powiatu wyrażone w petycyach gmin uzasadnioną dają podstawę do twierdzenia, że szkoła realna jest niezbędną dla powiatu; — podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm Królestwa Galicyi i Lodomerji z W. Księstwem Krakowskiem wzywa

c. k. Rząd, ażeby utworzył w Gorlicach szkołę realną z językiem wykładowym polskim.

we Lwowie, dnia 2 marca 1899.

Wnioskodawca:

Adam Skrzyński w. r,

Wojciech Dzieduszycki, Binder, Stanisław Dąbski, Wodzicki, Marchwicki, A. Potocki, Rotter, Weigel, K. Badeni, Górski, Klemensiewicz, St. Tarnowski, Scipio, Zoll, Jaworski, Abrahamowicz, Hupka, Czaykowski, F. Rozwadowski, J. Męciński, Lubomirski, J. Puzyna, Data, Potoczek, Vivien, Z. Skrzyński, Czech, Sanguszko, Pilat.

Marszałek oznajmia, iż pierwsze czytanie tego wniosku zamieści na porządku dziennym najbliższego posiedzenia.

Sekretarz p. Urbański odczytuje następujące interpelacje do c. k. komisarza rządowego:

I n t e r p e l a c y a do Wysokiego Rządu.

Przy rozprawie konkurencyjnej przeprowadzonej w dniu 20. października 1896. na polecenie c. k. Starostwa w Nowym Sączu z dnia 11. października 1896. L. 27007. w sprawie pokrycia wydatków budowy nowego kościoła w Barcicach, powzięły zebrane strony konkurencyjne, z wyjątkiem zastępcy patrona, który budowie tej wogóle się sprzeciwił, względnie uznał kosztorys za wygórowany, jednomyślną uchwałą:

Budowy nowego kościoła z planem i kosztorysem opiewającym na sumę 33.456 zł. 51 ct. Datki konkurencyjne miały być spłacone w czterech rocznych ratach półrocznych, a kościół miał być wykonany do końca r. 1898.

C. k. Starostwo w Nowym Sączu rozporządzeniem z dnia 21. stycznia 1897. L. 33.553. zatwierdziwszy powyższą uchwałę,

wyzaczyło kwoty przypadające na poszczególne strony konkurujące (Patrona br. Liebiga Jana i gminy wchodzące w skład parafii) z tem dosłownem poleceniem:

„Przy rozdziale datków między pojedynczych kontrybuentów należy zwrócić uwagę na §. 8. noweli do ustawy konkurencyjnej, wedle którego do opłaty datków w tych pociągnięci być mają także katolicy, nie zamieszkali w okręgu parafialnym i osoby prawne (fundusze publiczne, gminy, stowarzyszenia, spółki itp.) jeśli mają przypisany podatek gruntowy lub domowy w okręgu parafialnym, albo jeśli w okręgu tym znajduje się siedziba, albo zarząd ich przedsiębiorstwa lub zatrudnienia, od którego przypisany mają podatek zarobkowy, lub domowy w gminie podatkowej wcielonej do okręgu parafialnego w całości, lub częściowo“.

Cztery gminy: Wola krogulecka, Barcice, Sucha Struga i Przysietnica, wyznaczyły datki konkurencyjne przypadające na fundusz propinacyjny za przedsiębiorstwa propinacyjne, wykonywane w ich obrębie kwoty: 133 złr. 65 ct. 481 zł. 67 ct. 152 zł. i 378 złr. 92 ct. i odniosły się pismami z 30. czerwca 1897. L. 42, 116, 46 i 63 do Zarządu galic. funduszu propinacyjnego we Lwowie z prośbą (właściwie żądaniem wypłaty powyższych kwot).

Dyrekcya gal. funduszu propinacyjnego odezwą z dnia 30. lipca 1897. uprasza Wgo Pana Starostę, aby te Zwierzchności gminne uwiadomił, że c. k. Dyrekcya wspomnianych ich próśb nie uwzględniła i odmawia stanowczo żądaniu zapłaty pomienionych datków, a to z powodu, iż pominąwszy już okoliczność, że fundusz propinacyjny nie ma przypisanego podatku gruntowego lub domowego, od realności położonej w okręgu parafialnym Barcice, i że siedzibą c. k. Dyrekcyi zarządzającej funduszem propinacyjnym, nie znajduje się w tym okręgu, wskutek czego fundusz propinacyjny nie może być w ogóle w myśl §. 8, ustęp 2.

ust. z 16. kwietnia 1896. pociągany do uiszczenia datków konkurencyjnych na budowę kościoła w Barcicach — władzą kompetentną do nakładania na strony obowiązku zapłacenia powyższych datków nie są po myśli §. 15. ust. 2. ustawy z 16. kwietnia 1896. Dz. u. kr. Nr. 25. zwierzchności gminne, lecz jedynie polityczne władze powiatowe, a c. k. Dyrekeyi nie jest wiadome, czy c. k. Starostwo w Nowym Sączu w sprawie tej wogóle jakie orzeczenie wydało, które zresztą, choćby było wydane nie zostało Dyrekeyi udzielone.

Tak się przedstawia goły fakt na podstawie dołączonych ./ tu odpisów aktów.

1. Zważywszy, że powody odmowy żądaniom gmin przez Dyrekeyę funduszu propinacyjnego częściowo na fałszywej opierają się podstawie, albowiem

a) chociaż fundusz propinacyjny nie ma realności położonej w okręgu parafii Barcice, a więc nie ma i podatku gruntowego lub domowego, ale ma przedsiębiorstwo propinacyjne, a tem samem podlega postanowieniom §. 8. punkt 3. ustawy z 16. kwietnia 1896. fakt, który odezwa Dyrekeyi funduszu propinacyjnego rozmyślnie pomija.

b) chociaż siedziba Dyrekeyi funduszu propinacyjnego nie znajduje się w tym okręgu, ale znajdują siedziby przedsiębiorstw propinacyjnych; a więc i z tego względu fundusz propinacyjny (osoba prawna) ma być pociągany do datków konkurencyjnych na budowę kościołów, jeśli w obrębie parafii wykonuje przedsiębiorstwa propinacyjne, wbrew przeciwnemu twierdzeniu c. k. Dyrekeyi funduszu propinacyjnego.

c) jeśli c. k. Starostwo w Nowym Sączu orzeczenia swego z dnia 21. stycznia 1897. l. 33.553 Dyrekeyi funduszu propinacyjnego nie udzieliło, co nie jest winą gmin — to faktem jest, że toż Starostwo

powyższem rozporządzeniem gminy do rozdziału datków między pojedynczych kontrybuentów upoważniło, a między tymi i osoby prawne (fundusze publiczne) a więc i fundusz propinacyjny wyraźnie wymieniło.

2. Zważywszy, że Dyrekeya funduszu propinacyjnego, objąwszy dziedzictwo byłych propinatorów a objęła z niem oprócz praw także i obowiązki byłych propinatorów, obowiązki, które nie zostały ani zindemnizowane, ani ustawą zniesione, a więc w pełni na funduszu propinacyjnym ciąży;

3. Zważywszy, że c. k. Dyrekeya funduszu propinacyjnego do zrzeczenia prawnie na niej ciężącego obowiązku używa, (jak się pod 1. okazało) wybiegów pozornie prawnych; a będąc poza obrębem zarządu funduszem propinacyjnym, wobec innych strat tylko stroną, używa powagi władz administracyjnych powiatowych poza obrębem ustawy i ze szkodą dla bezstronności tych władz, jak to w pomienionym wypadku:

a) Dyrekeya funduszu propinacyjnego, obowiązana będąc w myśl §. 3. swej instrukcyi znosić się bezpośrednio ze wszystkimi władzami, pominęła Zwierzchności gminne, jakby te nie były władzami;

b) wbrew postanowieniom §. 4 instrukcyi Dyrekeyi „uprasza Wgo Pana c. k. Starostę, by Zwierzchności gminne „uwiadomił“, że c. k. Dyrekeya próśb nie uwzględniła i odmawia — wprawdzie „uprasza tylko, ale każdemu wiadomo co znaczy taka prośba wobec Wgo Pana c. k. Starosty“ i takie uwiadomienie p. c. k. Starosty wobec Zwierzchności gminnych, gdy w myśl §. 4. swej instrukcyi Dyrekeya ma prawo używać pomocy władz rządowych tylko do przeprowadzenia postanowień ustawy o wniesieniu propinacyi, a taką sprawą sporną o udział konkurencyi nie jest;

4. Zważywszy wreszcie, że c. k. Dyrekeya funduszu propinacyjnego przez swój

bliski związek z c. k. Namiestnictwem wywiera pewien moralny nacisk na c. k. administracyjne władze powiatowe, co znów działa szkodliwie na inne także obowiązki tych władz, jako to: policyjne, w których fundusz propinacyjny jest interesowany, n. p. dzierżawa, ograniczenie ilości karczm i t. d. podpisani zapytują Wysoki Rząd:

dla czego c. k. Starostwo w Nowym Sączu nie postąpiło według przepisów ustawy a mianowicie:

a) dlaczego nie uwiadomiło c. k. Dyrekcji funduszu propinacyjnego o swem orzeczeniu w sprawie konkurencji kościelnej w Barcicach?

b) dlaczego wobec Dyrekcji funduszu propinacyjnego objęło wbrew nstawie rolę urzędowego uwiadomienia jej orzeczeń gdzie w wykonaniu własnego rozporządzenia, powinno było stanąć jako władza ponad Dyrekcję?

2. W jaki sposób zamierza Wysoki Rząd wobec uroszczeń Dyrekcji funduszu propinacyjnego stanąć w obronie słusznych praw i innych stron konkurencyjnych,

a) w specjalnej tej sprawie konkurencji kościelnej w Barcicach?

b) w innych wypadkach, które już zaszyły, albo w przyszłości zajdą?

3. a) Czy Wysoki Rząd nie byłby skłonny z naciskiem pouczyć Dyrekcję funduszu propinacyjnego o jej stosunku do władz administracyjnych?

b) zaś władze administracyjne powiatowe o ich zupełnej niezależności od Dyrekcji funduszu propinacyjnego, bez względu na to, czy w myśl §. 4. ustawy o zniesieniu propinacji na czele Dyrekcji stoi c. k. Namiestnik, czy tylko mianowany przez niego zastępca — czy c. k. Dyrekcja funduszu propinacyjnego urzęduje w gmachu, czy poza gmachem c. k. Namiestnictwa?

4. Czy Wysoki c. k. Rząd, żeby raz położyć koniec tej nędzy propinacyjnej, materyalnej i moralnej, nie byłby skłonny czem prędzej wystąpić z wnioskiem o zniesienie propinacji i zaprowadzenie monopolu wódeczanego?

5. W końcu zapytujemy: dlaczego rekurs br. Liebiega przeciw powyższemu orzeczeniu c. k. Starostwa nie załatwiony?

Termin wyznaczony do budowy kościoła już minął, budowa kościoła musi być z wiosną 1899. rozpoczęta, a sprawy konkurencyjne zalegają.

Lwów, dnia 2. marca 1899.

Interpelant:
St. Potoczek.

M. Szwed, Data, Warzecha, Klemensiewicz, Żardecki, Niebyłowicz, Krempa, Dr. Bernadzikowski, Średniawski, Styła, Nowakowski, Milan, Hamorak, Winniczuk, Kramarczyk, Soleski.

Do

Szanownego Komitetu parafialnego
w Barcicach.

Przy rozprawie przeprowadzonej w dniu 20/X 1896. do polecenia z dnia 11/X 1896. L. 27007. w sprawie pokrycia wydatków budowy nowego kościoła w Barcicach powzięły zebrane strony konkurencyjne z wyjątkiem zastępcy patrona, który budowie tej w ogóle się sprzeciwił, względnie uznał kosztorys za wygórowany, następujące uchwały jednomyślnie:

I. Uznajemy niezbędną potrzebę budowy nowego kościoła.

II. Przyjmujemy przedłożony nam plan i kosztorys opiewający na sumę 33 456 złr. 51 ct.

III. Budowę przeprowadzi się we własnym zarządzie przez komitet parafialny, przybierając do kontroli i pomocy leśni-

czego skarbowego p. Jentschke, p. Jakóba Tokarczyka w Rytrze i Józefa Tokarczyka z Przysietnicy.

IV. Do inkasowania pieniędzy i prowadzenia rachunków przeznaczamy ks. proboszcza Józefa Wirmańskiego, leśniczego Jentschkego. Większe zapasy pieniężne lokowane być mają na razie w kasie Oszczędności.

V. Kościół ma być wykończony do końca roku 1898.

VI. Datki konkurencyjne spłacone być mają w czteru równych ratach, a to pierwsza 1. listopada 1896., druga 1. kwietnia 1897., trzecia 1. listopada 1897. a czwarta i ostatnia 1. kwietnia 1898.

VII. Pozostała możliwie nadwyżka ma być użytą na wewnętrzne urządzenie kościoła.

C. k. Starostwo zatwierdzając niniejsze uchwały konkurencyi, orzeka, że budowa nowego kościoła jako niezbędna winna do końca roku 1898. być wykonaną, a wydatki z tą budową połączony a obliczony na 33.456 złr. 51 ct. t. j. trzydzieści trzy tysięcy czterysta pięćdziesiąt sześć złr. 51 ct uiszczyć ma konkurencyja stosownie do opłacanych podatków stałych w stosunku 8 : 3537 zł. na 1 zł. podatku. Szczegółowo uiszczyć mają stosownie do uchwały komitetu w 4 równych ratach a to: 1/11 1896, 1/4 1897. i 1/11 1897 i 1/4 1898.

P. T. Patron J. W. br. Liebig Jan i spółka w myśl §. 8. ustawy z dnia 11. kwietnia 1896. D. u. k. Nr. 23. od kwoty podatkowej 956 złr. Siedm tysięcy dziewięćset ośmdziesiąt sześć (7986) zł. 18 ct.

Łać. parafianie w Barcicach od kwoty podatkowej 1094 złr. 50 ct. Dziewięć tysięcy sto czterdzieście trzy (9143) złr. 17 ct.

Łać. parafianie w Suchej Strudze od kwoty podatkowej 210 złr. 95 ct. Tysiąc siedmset sześćdziesiąt dwa (1762) zł. 22 ct.

Łać. parafianie w Oblazach od kwoty podatkowej 104 złr. 09 ct, Ośmset sześćdziesiąt dziewięć (869) złr. 55 ct.

Łać. parafianie w Rytrze od kwoty podatkowej 527 zł. 31¹/₂ ct. Cztery tysiące czterysta pięć (4405) złr. 01 ct.

Łać. parafianie w Przysietnicy od kwoty podatkowej 752 zł. 08 ct. Sześć tysięcy dwieście ośmdziesiąt dwa (6282) złr. 68 ct.

Łać. parafianie w Woli krogul. od kwoty podatkowej 237 zł. 96 ct. Tysiąc dziewięćset ośmdziesiąt siedm (1987) złr. 86 ct.

Łać. parafianie w Rostoce ryt. od kwoty podatkowej 122 zł. 08 ct. Tysiąc dziewięćsetnaście (1019) złr. 84 ct.

Przy rozdziale datków tych między pojedynczych kontrybuentów, które to datki, co do zapadłej już 1-ej raty w kwocie stosunkowej do dnia 14 w kasie komitetu parafialnego złożone być winny, należy zwrócić uwagę na postanowienie §. 8. powołanej wyżej noweli do ustawy konk. wedle którego do opłaty datków tych pociągnięci być mają także katolicy nie zamieszkali w okręgu parafialnym i osoby prawne (fundusze publiczne, gmina, stowarzyszenia, spółki i t. p.) jeśli mają przypisany podatek gruntowy lub domowy w okręgu parafialnym, albo jeśli w okręgu tym znajduje się siedziba albo Zarząd ich przedsiębiorstwa lub zatrudnienia, od którego przypisany mają podatek zarobkowy lub dochodowy w gminie podatkowej wcielonej do okręgu parafialnego w całości lub częściowo.

O tem zawiadamia się wszystkie P. T. strony konkurencyjne oraz Wnych ks. parocha i komisarza Konsystoryalnego.

Przeciw temu orzeczeniu wolno się odwołać w terminie dnia 14. do Wysokiego

c. k. Namiestnictwa przez tutejsze c. k. Starostwo.

Nowy Sącz dnia 21. stycznia 1897.

C. k. Radca Namiestnictwa i Starosta.

O d p i s.

C. k. Dyrekeya gal. fund. prop. Do W. Pana c. k. Starosty w Nowym Sączu. Odezwa. Zwierzchności gminne w Woli kroguleckiej, Barcicach, Sucheju, Strudze i Przysietnicy odniosły siętu pismami, z 30. czerwca 1897 l. 42, 116, 46 i 63 z prośbą o wypłatę z galic. funduszu prop. datków konkurencyjnych na budowę nowego kościoła w Barcicach, w kwotach 133 złr. 65 ct., 481 złr. 67 ct., 152 zł. i 378 zł. 92 ct. a w wymierzonych przez wspomiane Zwierzchności gminne rzekomo wskutek reskryptu W. P. c. k. Starosty z d. 21/I. b. r. l. 33533. Uprasza się przeto WP. ck. Starostę, byś te Zwierzchności gminne uwiadomił, że c. k. Dyrekeya wspomnianych próśb ich nie uwzględniła i odmawia stanowczo żądaniu zapłaty pomienionych datków, a to z powodu, iż pominawszy już okoliczność, że fundusz prop. niema przypisanego podatku gruntowego lub domowego od realności położonej w okręgu parafialnym Barcice i że siedziba c. k. Dyrekcyi zarządzającej funduszem prop. nie znajduje się w tym okręgu, wskutek czego fundusz propinac. nie może być wogóle w myśl §. 8. ustęp 2. ustawy z 16/4 1896. N. 25. dz. u. kr. pociągamy do uiszczenia datków konkurencyjnych na budowę kościoła w Barcicach, władzą kompetentną do nakładania na strony obowiązku zapłacenia powyższych datków nie są po myśli §. 15. ust. 2-gi ustawy z 16/4 1896 Nr. 25, dz. u. kr.

Zwierzchności gm. lecz jedynie polityczne władze powiatowe, a c. k. Dyrekcyi nie jest wiadome, czy c. k. Starostwo w Nowym Sączu w sprawie tej wogóle jakie orzeczenie wydało, które zre-

szta, choćby było wydane, nie zostało c. k. Dyrekcyi udzielone.

Lwów, dnia 30. lipca 1897.

U s t a w a z 16/4 1896.

§. 8.

Wydatki nie pokryte środkami skreślonymi w §§. 1 i 3—7 ustawy z dnia 15/8 1866. Dz. u. kr. Nr. 28. i w §. 2. tej ustawy mają ponosić:

1. parafianie tego samego obrządku.
2. katolicy tego samego obrządku niezamieszkali w okręgu parafialnym,
3. Osoby prawne (skarby państwa, fundusz publiczny, gmina), spółki i stowarzyszenia, które według swej ustawy nie służą wyłącznie lub przeważnie celom innego wyznania lub innego obrządku, strony wymienione pod 2 i 3 pod warunkiem, jeżeli mają przypisany podatek gruntowy lub domowy od realności położonych w okręgu parafialnym albo jeśli w okręgu parafialnym znajduje się siedziba lub Zarząd ich przedsiębiorstwa i zatrudnienia, od którego mają przypisany podatek zarobkowy lub dochodowy w gminie podatkowej w całości lub w części w okręgu parafialnym.

I n t e r p e l a c y a

do Jaśnie Wielmożnego Pana Komisarza Rządowego.

Rada pow. w Myślenicach, na posiedzeniu w dniu 7. sierpnia 1897 wybrała pp. Józefa Stolaskiego, marszałka tamtejszej Rady powiatowej i Andrzeja Średniańskiego, członka tejże Rady i posła na Sejm krajowy, delegatami swymi do c. k. Rady szkolnej okręgowej.

Wydział Rady pow. zawiadomił o tym wyborze c. k. Radę szkolną okręgową w Myślenicach w d. 9. sierpnia 1897.

Następnie w dniu 1. marca 1898. odezwą l. 713 prosił tenże Wydział ek. Radę szkolną krajową o przyspieszenie zatwierdzenia tegoż wyboru.

Nareszcie odezwą z dnia 12. września 1898 L. 2589 odniesiono się do Wydziału krajowego o wyjednanie zatwierdzenia powyższego wyboru.

Wszystko to jednak pozostało bez skutku i Rada pow. dotąd nie ma swoich delegatów w Radzie szkolnej okręgowej, która nawet nie odbywa żadnych posiedzeń. Ogół patrząc na to, uważa sprawę tę za podejrzaną, że Władze rządowe postępują w tym wypadku stronniczo i wbrew ustawie.

Że takie postępowanie i zachowanie się Władz szkolnych nie znajduje podstawy w ustawie, zapytują podpisani c. k. Komisarza rządowego:

1. Czem wytłumaczyć tak długą zwłokę w zatwierdzeniu wyż wymienionych delegatów, do Rady szkolnej okręgowej w Myślenicach?

2. Czy ek. Rząd jest w możności jak najrychlej usunąć stąd powstałe nieporozumienie, i czy Radę szkolną okręgową iak najrychlej wprowadzi w życie.

Interpelujący:
G. Milan.

Dr. Bernadzikowski, Kramarczyk, Krempa, Warzecha, Data, Szwed, Potoczek, Nowakowski, Niebyłowiec, Zajączkowski, Winniczuk, Styła, Średniawski, Hamorak.

I n t e r p e l a c y a
do Jaśnie Wielmożnego Pana Komisarza rządowego
we Lwowie.

Ponieważ sprawa utworzenia nowego probostwa w Mikuszowicach powiat Białą ciągnie się już od lat kilkunastu, a mieszkający tejże wioski ostatecznego zała-

twienia doczekać się nie mogą, pomimo, że książęco biskupi Konsystorz w Krakowie swoim cennem pismem z dnia 16. lipca 1897 roku do l. 3353 jak najgoręcej polecił Wysokiemu Namiestnictwu we Lwowie do jak najrychlejszego załatwienia sprawy utworzenia probostwa w Mikuszowicach po myśli tego, co już niejednokrotnie Wysokiemu ek. Namiestnictwu przedkładanem było, dlatego podpisani zapytują, kiedy stanie się zadość życzeniu gminy Mikuszowice pod względem otwarcia tamże nowego probostwa.

We Lwowie, dnia 23. lutego 1899.

Interpelujący.
Kramarczyk

Dr. Olpiński, Soleski, Potoczek, Szwed, Winniczuk, Niebyłowiec, Warzecha, Zajączkowski, Data, Średniawski, Zardecki, Cielecki, Styła, Krempa, Wachnianin.

I n t e r p e l a c y a
do Wysokiego c. k. Rządu

Dla zabezpieczenia brzegów Wisły i Wisłoki w powiecie Mieleckim, a Wisły w pow. tarnobrzeskim i innych usypał ek. Rząd tamy, które następnie obsadził wikliną. Z biegiem czasu tamy te zamulone przestrzenie znaczne zajęły, które za własność kameralną c. k. Rząd uznał i we własnym zarządzie dozór nad temi prawuje.

Sąsiedzi i właściciele przyległych gruntów, są narażeni na ogromne uciążliwości i koszta bez miary.

Już nad brzegami na tak zwanych skrzyniach ciągną się pastwiska gminne, z trudnością więc wielką ustrzedz się przed drobnymi szkodami tym, którzy zmuszeni są inwentarz w pobliżu popasać. Dozorecy rządowi donoszą o najmniejszej szkodzie zaraz c. k. Starostwu, które nie omieszkają wymierzyć dotkliwej kary, najczęściej a zawsze stokrotnie wyższej od rzeczywistej szkody.

Zauważyć wypada, że przestrzenie, które dziś zajmuje rządowa wiklina, była przedtem własnością owych gospodarzy i li tylko z braku wczesnej regulacji zostały grunta przez wodę zerwane. Przez spóźnioną zaś regulację gospodarze owi, przecież nie mogą, ani nie powinni odpowiadać. Jeżeli tedy zostali narażeni na utratę własności gruntu etc., to przynajmniej należy im oszczędzić przykrości powyżej opisanych, z sąsiedztwa ek. rządową własnością wynikających.

Jak wiadomo przecież za niedostateczną ochronę przed wylewami niektórych gospodarzy nie wynagradza.

Zważywszy, że dla ochrony ludności obu powiatów i innych przed dokuczliwościami dozorców, ten stan rzeczy koniecznie zmienić należy, jak się tego wszyscy interesowani gospodarze objawiają swe żądania na zgromadzeniach domagają.

Zapytujemy ek. Rząd, czy nie raczyłyby wiklin owych z zastrzeżeniem jasno określonej powinności ochrony tam, na własność odstąpić właścicielom przyległych gruntów w drodze wykupna za zwrotem kosztów sadzenia wikliny przez ek. Rząd poniesionych.

Lwów dnia 2. marca 1899.

Interpelant
Franciszek Krempa.

W. Szwed, Średniawski, Kramarczyk, Potoczek, Niebyłowiec, Zardecki, Soleski, Nowakowski, Wójcik, Bernadzikowski, Bojko, Styła, Milan, Dr. Sawczak.

I n t e r p e l a c y a

Do J. Wielm. Pana Komisarza Rządowego

Po dokonanej regulacji sarwitutów w naszym kraju zmieniły się, jak wiadomo i stosunki gospodarcze zwłaszcza w tych gminach, które posiadały obszerniejsze prawa serwitutowe. Do rzędu tych należą gmina Baczków i Gawłówek, położone w pow. bocheńskim.

Na podstawie ustnego, co prawda, przyrzeczenia, jakie komisya serwitutowa dała w r. 1868 zarządom obu wyżej wymienionych gmin, mieli ich mieszkańcy przez blisko 20 lat możność pasania swego bydła w lasach rządowych za niską stosunkowo opłatą i zakupywania tamże drzewa tak budulcowego jak opałowego w dowolnej ilości. Z biegiem czasu zwyczaj ten uległ gruntownej zmianie o tyle, że za pasanie bydła w pomienionych lasach żądano wysokich opłat, które właściciele bydła dla braku własnych pastwisk uiszczali, aby się tylko nie wyzbyć z posiadania tak koniecznego w gospodarstwie inwentarza. Od kilkunastu jednak lat zarząd lasów kameralnych nie pozwala już za żadną cenę bydła wiejskiego w lasach wypasać.

Równie przykry jak kosztowny dla biednych mieszkańców tych gmin jest sposób nabywania drzewa z lasów rządowych. Zwyczaj przez długi czas praktykowany, że każdy wieśniak mający chęć kupna mógł w dowolnej ilości pobierać drzewo z lasów kameralnych ustał w Gawłówku prawie zupełnie lub został w wysokim stopniu utrudniony. Zarząd lasów tych chętniej sprzedaje drzewo większym odbiorcom, nie reflektując na to, że ludność tu byleża, której ojcowie las ten sadziili i do niego pewne prawa mieli, potrzebuje ustawicznie drzewa na własną potrzebę, lecz sprzedaje takowe pośrednikom handlarzom i naraża okoliczną ludność na przepłacanie drzewa i tak dzisiaj już znanadto drogiego.

Aby usunąć te utrudnienia tak przy wypasaniu bydła, jak i nabywaniu drzewa w lasach rządowych, udały się kilkakrotnie wymienione gminy do c. k. Zarządu dóbr państwowych we Lwowie z prośbą o wydanie stosownych zarządzeń w tym kierunku, ale prośby te pozostały dotąd bez odpowiedzi.

Wobec tego zapytują podpisani c. k. Rząd:

Czy znane mu są owe praktyki w lasach kameralnych w powiecie bocheńskim, oraz co zamierza uczynić, aby biednej ludności wiejskiej ułatwić jak najrychlej zarówno wypasanie bydła, jak i nabywanie drzewa z pierwszej ręki w lasach rządowych?

Lwów d. 27. lutego 1899.

Interpelujący:
Dr. Bernadzikowski.

Nowakowski, Niebyłowiec, Krempa, Styła, Milan, Wójcik, Bednarski, Soleski, Średniawski, Szwed, Bojko, Kramarczyk, Potoczek, Zardecki, Kulczycki.

Interpelacya
do Wysokiego c. k. Rządu.

W gminie Łabowy powiatu Nowo Sąddeckiego odbyły się wybory gminne w sposób bezprawny; przy pomocy fałszerstwa żyda Fraja wejść miało do rady na sześć katolików sześć żydów.

Czy Wysokiemu c. k. Rządowi jest wiadomem?

Lwów dnia 2. marca 1899.

Interpelujący:
Data.

Szwed, Potoczek, Warzecha, Okuniewski, Kramarczyk, Krempa, Średniawski, Bernadzikowski, Nowakowski, Hamorak, Żardecki, Zajączkowski, Styła, Winniczuk, Niebyłowiec.

Interpelacya
do JW. Pana c. k. Komisarza rządowego.

Powołując się na uchwałę Wysokiego Sejmu z dnia 4. lutego 1895 r. zapytują podpisani, kiedy Wysoki c. k. Rząd zechce się zastosować do Najwyższego postanowienia z dnia 4. czerwca 1869 tudzież całego Ministerstwa z dnia 5. czerwca 1869 l. 24., aby wprowadził jak najrychlej w c. k. Urzędach kolejowych, pocztowych i tele-

graficznych tudzież Żandarmeryi język polski, jako język urzędowy?

We Lwowie dnia 2. marca 1899.

Interpelujący:
Szwed.

Bernadzikowski, Średniawski, Soleski, Cielecki, Klemensiewicz, Potoczek, Krempa, Żardecki, Kramarczyk, Styła, Milan, Warzecha, Data, Dr. Czaykowski, Nowakowski.

Interpelacya
do Wys. Rządu.

Co roku wiele ludzi umiera wskutek pijaństwa. Lekarze przy starostwach z urzędu prowadzą tę statystykę i wykazują prócz tego ile to matołków, niezdarów przychodzi na świat z rodzin pijańskich. I na cóż ta cała zabawa?

Czyby Wys. Rząd niecheiał już na ostro wziąć się do środków zaradczych? Czyby Wys. Rząd nie wystąpił z projektem monopoli wódczanego?

Lwów. dnia 2. marca 1899.

St. Potoczek
Interpelujący.

Xlemensiewicz, Żardecki, Niebyłowiec, Warzecha, Data, Krempa, Szwed, Bernadzikowski, Średniawski, Styła, Milan, Kramarczyk, Hamorak, Winniczuk, Nowakowski, Soleski.

Interpelacya
do Wys. Rządu.

Ustawa o opilstwie obowiązuje, ale nie jest należycie wykonana.

W Mszanie dolnej pow. Limanowskiego był szynk Izaaka Horna. Na doniesienie sądu starostwo odbiera konsens Izaakowi Hornowi na przeciąg jednego roku i skutek jest taki, że zamiast szyldu z napisem Izaak Horn jest szyld Estera Horn.

Czy fakt ten wiadomy jest Wys. Rządowi? i w jaki sposób zamierza takiemu obejściu ustawy i rozporządzeń zapobiedz?

Lwów, d. 2. marca 1899.

Interpelujący:
Warzecha.

Data, Potoczek, Szwed, Soleski, Kramarczyk, Żardecki, Nowakowski, Styła, Bernadzikowski, Winniczuk, Niebyłowiec, Krempa, Dr. Olpiński, Cielecki.

I n t e r p e l a c y a
do JW. Pana Komisarza Rządowego.

Zwyczaj używany przez wszystkie władze sądowe i administracyjne doręczania pism urzędowych tak stronom prywatnym, jak zarządom gminnym za pośrednictwem specjalnych posłańców został od dłuższego czasu zaniechany z powodu, że czynności te spełniają urzędy pocztowe i posłańcy gminni. Opłaty więc, jakie gminy na utrzymanie takich posłańców odnośnym Władzom uiszczały, powinny tem samem ustać. Tymczasem gmina Mikuszowice i inne w powiecie bocheńskim opłacają dotąd po 3 zł. rocznie c. k. Starostwu w Bochni na utrzymanie posłańca, choć ten wobec gęsto rozrzuconych urzędów pocztowych stał się z biegiem czasu zbytecznym. Rzecz oczywista, że gminy te przeciążone i tak sprawowaniem rozlicznych czynności w poręczonym zakresie działania czują się słusznie dotknięte zarządzeniami c. k. władzy administracyjnej, która oprócz nakładu w pracy, ściągą z nich jeszcze haracz w formie opłat na specjalnego posłańca, doręczającego gminom w wyjątkowych zapewne wypadkach pisma ściśle do zakresu poręczonego należące.

Wobec tego zapytują podpisami c. k. Rząd:

Jak wytłumaczy takie postępowanie c. k. Starostwa bocheńskiego, a zapewne i innych Starostw w naszym kraju oraz

Co zamierza uczynić, aby gminy, przeciążone i tak już funkcjami z zakresu poręczonego uwolnić od opłat w gotówce, które przecież c. k. Rząd pokrywać winien?

Lwów, d. 2. marca 1899.

Interpelant;
Dr. Bernadzikowski.

Soleski, Szwed, Bednarski, Milan, Krempa, Średniawski, Kramarczyk, Styła, Potoczek, Żardecki, Bojko, Wójcik, Zajączkowski, Kulczycki, Niebyłowiec, Nowakowski.

Marszałek oznajmia, iż interpelacye te udzieli p. Komisarzowi rządowemu.

Sekretarz p. Urbański odczytuje następującą interpelacyę do Wydziału krajowego.

I n t e r p e l a c y a
do Wysokiego Wydziału krajowego
we Lwowie.

Zważywszy, że powiat pilzneński zaniedbał drogi gminne tak dalece, że nie można przejechać z gminy do drugiej gminy, a tymi gminami są Dębowa, Błażkowa, Przecyca, Dębożyn i Jodłowa i wiele gmin innych w pow. pilzneńskim są zaniebane nigdy nie są fosowane, a jeżeli gdzie która gmina fosuje to te ziemie na gościńiec wyrzuca wskutek tego nie można przejechać, a gdzie nie jest droga ofosowane to woda środkiem gościńca płynie i w ten sposób utrudnia przejazd. Budowa mostów na drogach gm. tak samo wcale zaniedbana przez zakupywanie lichego materiału, szutrowanie dróg gm. mało korzyści przynosi. Wydział powiatowy pilzneński zakupił kamieniołom na drogi gm. lecz kamień ten jest fatalny, że wcale się nie nadaje do naprawy dróg. Powiat pilzneński nie ma odpowiedniego inżyniera do dróg gm. tylko konduktora, który się wcale na robotach drogowych nie zna i do tego mało kiedy kontroluje drogi mu powierzone. Dlatego podpisani zapytują, czy Wys.

Wydział krajowy nie raczyłby wglądać w gospodarkę Wydziału Rady pow, w Pilźnie zwrócić jej uwagę na nędzny stan dróg tamt. powiatu.

Lwów, d. 2. marca 1899.

Interpelujący:
Data.

Potoczek, Szwed, Okuniewski, Kramarczyk, Krempa, Średniawski, Bernadzikowski, Styła, Niebyłowicz, Winniczuk, Nowakowski, Hamorak, Żardecki, Dr. Olpiński, Zajączkowski.

Marszałek oznajmia, iż interpelację tę udzieli Wydziałowi krajowemu.

Sekretarz p. Urbański odczytuje następującą interpelację do c. k. Rządu.

I n t e r p e l a c y a
do JWielm. Komisarza rządowego.

Dnia 10. lutego 1898 r. uchwalił Wysoki Sejm:

„Sejm wzywa c. k. Rząd. aby w ciągu r. 1898. zbadał stan rzeki Wisłoka w mieście Rzeszowie i przeprowadził potrzebne roboty ochronne przy pomocy Państwa i kraju „po myśli uchwały sejmowej z dnia 6. października 1882.“

Magistrat miasta udawał się z prośbą do J. W. Namiestnika w czasie wiosny roku 1898.

Dytychezas nie zrobiono, a od zalania znacznej części miasta dzieli jeszcze tylko kilka kroków brzegu Wisłoka. Nieuregulowanie w roku bieżącym nie tylko nieobliczalne straty miastu przyniesie, ale i koszt regulacji o znaczne sumy większy.

Podpisani mają więc zaszczyt zapytać:

Czy Wys. Rząd ma zamiar w roku bieżącym zadosyć uczynić wezwaniu Sejmu z 10. lutego 1898.

Lwów, dnia 2. marca 1899.

Interpelant:
Jabłoński.

Dr. Olpiński, Binder, Hupka, Górski, Wiśniewski, Słotwiński, Dr. Jakliński, T. Merunowicz, Weigel, Trzeciecki, Rotter, Soleski, Kadyi, Dr. Bernadzikowski, St. Dąbski, Jahl, Michalski.

Marszałek oznajmia, iż interpelację tę udzieli p. Komisarzowi rządowemu.

Marszałek zamyka posiedzenie, naznaczając następne na dzień 4. marca 1899 r. godz. 10 rano i odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia.

Koniec posiedzenia godz. 4 m. 30 po południu.

Marszałek krajowy;

Stanisław Badeni w. r.

Sekretarze:

Stanisław Niezabitowski w. r.
Andrzej Potocki w. r.

Protokół

8. posiedzenia, 4. sesyi, VII. peryodu Sejmu galicyjskiego z dnia 4. marca 1899 r.

Początek o godzinie 10-tej minut 45. przed południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy J. E. Stanisław hr. Badeni.

Sekretarze: Modest Karatnicki, Stanisław Niezabitowski, Andrzej Potocki, Mieczysław Urbański.

Obechnych posłów 137.

Ze strony Rządu: c. k. Radca Dworu Włodzimierz hr. Łoś.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół szóstego posiedzenia uważa za przyjęty, gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów, protokół siódmego posiedzenia złożony jest w biurze sejmowym do przejrzania.

Izba udziela urlopu p. Rapoportowi na 14 dni.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis petycyj, wniesionych po dzień 4. marca 1899, które przekazano następującym komisjom:

Komisji budżetowej Ls: 816, 819, 820, 821, 833, 834, 846, 850, 853, 855, 856, 857, 858, 862, 864, 867, 869, 871, 873, 874, 875, 876, 877, 879, 882, 883, 884, 886, 887, 888,

889, 890, 892, 894, 895, 897, 898, 899, 900, 901.

Komisji szkolnej Ls.: 817, 818, 822, 823, 830, 831, 835, 836, 837, 844, 845, 848, 851, 854, 861, 862, 868, 880, 881, 885.

Komisji przemysłowej Ls.: 824, 825, 926, 827, 828, 829, 859, 893.

Komisji gospodarstwa krajowego Ls: 832, 865, 870, 891.

Komisji administracyjnej Ls: 838, 839, 840, 841, 842, 843.

Komisji petycyjnej Ls: 847, 849, 852, 860, 866.

Komisji drogowej Ls: 872, 878.

Komisji podatkowej Ls: 913.

Po odczytaniu petycji Ls. 883. Zgromadzenia Ks. Kanoników Reg. Laterańskich przy kościele Bożego Ciała w Krakowie o subwencję na restaurację kościoła, przemawia p. Weigel popierając tę petycję.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycji, które przydzielono komisjom właściwym, jak wyżej.

Po odczytaniu petycji Ls. 901 gminy Totfinów powiatu dąbrowskiego o zapomogę

z powodu gradobicia przemawia p. Bojko popierając tę petycję.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycji, które przydzielono odnośnym komisjom, jak wyżej.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego punktem pierwszym jest:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o uzupełnieniu obwałowanie prawego brzegu Wisły między Podgórzem a Niepołomicami.

Sprawozdawca p. Brykczyński uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania wnosi przekazanie tego przedmiotu komisji gospodarstwa krajowego.

Izba bez rozprawy uchwała ten wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Męcińskiego w sprawie wymiaru podatku osobisto-dochodowego i podatku zarobkowego.

Przemawia p. Męciński, uzasadniając swój wniosek pod względem formalnym wnosi przekazanie tego wniosku komisji podatkowej.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Skrzyńskiego o założenie szkoły realnej w Gorlicach.

Przemawia p. Skrzyński Adam, uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi przekazanie tego wniosku komisji szkolnej.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek.

Następuje:

Dalszy ciąg rozpraw nad sprawozdaniem komisji gospodarstwa krajowego o sprawozdaniu Wydziału krajowego z czynności Dep. III.

Marszałek oznajmia, iż rozprawa ogólna jest zamknięta, przedtem do głosu

zapisani są pp. Wójcik, Czaykowski Władysław Wiktor.

Przemawia p. Wójcik.

Przemawia p. Czaykowski Władysław Wiktor.

Przemawia p. Hupka w sprawie osobistej i dla sprostowania faktu.

Marszałek przerywa i prosi by mowca ograniczył się do sprostowania faktycznego.

Przemawia dalej p. Hupka.

Przemawia p. Styła dla sprostowania faktu.

Przemawia p. Vayhinger dla sprostowania faktu.

Przemawia p. sprawozdawca p. Ray-ski po zamknięciu rozprawy, i odczytuje wniosek komisji.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego z czynności w zakresie spraw rolniczych, przydzielonych Departamentowi III.

2. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu wstawiać corocznie na przeciąg lat trzech, licząc od roku 1900 kwotę 3000 zł. jako subwencję dla komitetu towarzystwa uprawy tytoniu.

3. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby w porozumieniu z obydwojema krajowymi Towarzystwami rolniczemi i po wysłuchaniu opinii krajowej komisji dla spraw rolniczych postarał się o utworzenie w kraju zakładów dla produkcji nasion zbożowych i pastewnych, a w razie uznanej potrzeby wstawił odpowiednią na ten cel kwotę w budżet na rok 1900.

Izba przyjmuje bez rozprawy wniosek komisji, głosując nad każdym punktem tegoż wniosku oddzielnie.

Następuje :

Sprawozdanie komisji szkolnej o wniosku p. Zolla w sprawie przekształcenia szkoły sztuk pięknych w Krakowie na Akademię sztuk pięknych.

Sprawozdawca p. Zoll, uwolniony od czytania sprawozdania na wniosek sekretarza p. Urbańskiego, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, aby szkołę Sztuk pięknych w Krakowie zamienił na Akademię sztuk pięknych.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek komisji.

Następuje :

Sprawozdanie komisji administracyjnej o administracji krajowych funduszków pożyczkowych na budowę koszar dla wojska za czas od 1. listopada 1897 do końca września 1898.

Sprawozdawca p. Dworski, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, prostuje następujące omyłki druku: W trzecim wierszu z góry na stronie 1 sprawozdania zamiast „datowany“, ma być „dotowany“, a w wierszu szóstym z dołu na stronie 3 sprawozdania zamiast „przekona“ ma być „przekonana“, następnie odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Sprawozdanie Wydziału krajowego o administracji krajowych funduszków pożyczkowych na budowę koszar dla wojska, za czas od 1. listopada 1897 do 30. września 1898 przyjmuje się do wiadomości.

2. Sejm ponawiając swą rezolucję z 5. kwietnia 1892 wzywa ponownie c. k. Rząd o zasiłek ze Skarbu Państwa dla gmin względnie dla kraju na budowę koszar dla wojska.

3. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu ażeby czuwał nad korzystnym załatwie-

niem uchwały z dnia 15. stycznia 1895, względnie z 29. stycznia 1898, dotyczącej pokrywania kosztów budowy koszar na pomieszczenie nowych oddziałów wojska potrzebnych ze Skarbu państwa, za poborem opłaty za takie koszary ze Skarbu wojakowego.

4. Sejm upoważnia Wydział krajowy do zawarcia imieniem funduszu krajowego z c. i k. państwem Ministerstwem wojny umowy o budowę krytej ujeżdżalni przy koszarach Cesarza Franciszka Józefa dla konnicy na Wulce, pod warunkami w uchwale Wydziału krajowego z dnia 23. grudnia 1898. LW. 79.731 wyszczególnionymi — i do wstawienia do budżetu funduszu krajowego koszar na rok 1890, kwoty 40.000 złr. w. a. z dochodów bieżącego tego funduszu wypłacić się mającej.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji głosując nad każdym punktem tegoż wniosku oddzielnie.

Następuje:

Sprawozdanie komisji szkolnej o wniosku p. Jabłońskiego w przedmiocie założenia seminarium nauczycielskiego żeńskiego w Rzeszowie.

Sprawozdawca p. Cielecki, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, prostuje następującą omyłkę druku: w drugim wierszu z góry na stronie 2 sprawozdania komisji, zamiast „12“ ma być „9“, następnie odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby wszedł w rokowania z gminą miasta Rzeszowa względem założenia wyższego zakładu naukowego żeńskiego, któryby uczennicom udzielał tamże dostatecznego przygotowania do złożenia egzaminu dojrzałości w żeńskich seminarjach nauczycielskich i żeby następnie po porozumieniu się z Radą szkolną krajową przedłożył Sejmowi wniosek co do ewentualnego

udzielenia takiemu zakładowi subwencji z funduszków krajowych.

Marszałek otwiera rozprawę ogólną.

Przemawia p. Jabłoński.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Dla sprostowania faktu przemawia p. Jabłoński.

P. sprawozdawca przemawia dla sprostowania faktu.

Izba uchwała wniosek komisji.

Następuje :

Sprawozdanie komisji szkolnej o stanie szkół ludowych i seminariów nauczycielskich w r. 1897/98 na podstawie sprawozdania Rady szkolnej krajowej.

Sprawozdawca p. Czartoryski uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego, od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

I. Sprawozdanie Rady szkolnej krajowej o stanie szkół ludowych i seminariów nauczycielskich w r. 1897/8 przyjmuje się do wiadomości.

II. Wzywa się c. k. Rząd, aby i nadal zakładał nowe seminaria nauczycielskie męskie.

III. Uważa się petycje Wydziałów powiatowych w Limanowie, Łańcucie, Nisku i Tarnobrzegu ll.: 537, 132, 480 i 522 jako powyższemu sprawozdaniem załatwione.

Marszałek otwiera rozprawę ogólną i oznajmia, iż do głosu zapisani są pp. Cielecki i Wojciech Dzieduszycki za wnioskami komisji, i p. Okuniewski *przeciw* wnioskom komisji, następnie do głosu za-

pisują się pp. Bernadzikowski i Soleski za wnioskami komisji.

Marszałek udziela głosu p. Okuniewskiemu.

Przemawia p. Okuniewski.

Przemawia p. Cielecki i wnosi następującą rezolucję, prosząc o odesłanie jej do komisji szkolnej.

Poleca się Wydziałowi krajowemu zwołanie do roku ankiety dla zbadania, jakie zmiany należałoby w dzisiejszej organizacji seminariów nauczycielskich poczynić, żeby wykształcenie nauczycieli odpowiadało więcej potrzebom szkoły ludowej kraju rolniczego.

Izba popiera rezolucję p. Cieleckiego.

Przemawia p. Wojciech Dzieduszycki.

Marszałek oznajmia, iż zamierza przerwać dyskusję, do głosu zapisani są pp. Bernadzikowski i Soleski i wzywa sekretarza do odczytania wniosku i interpelacji.

Sekretarz p. Niezabitowski Stanisław odczytuje następującą interpelację do c. k. Rządu.

I n t e r p e l a c y a
do JW. Pana komisarza rządowego.

W dniu 15. lutego br. przybył komendant zandarmeryi Michał Nowosielski wraz z rewizorem policyi Arnoldem z Chrzanowa i z policyantem Michalikiem do przysiółka „Księży lasek“ na ściąganie grzywien za szkody polowe.

W drodze spotkali Maryę Rotko, żonę Jana i kazali jej się ze sobą wrócić, mówiąc, że ma zapłacić karę za paszenie krowy po cudzych polach. Rotkowa na to powiedziała, że ona już zapłaciła karę, rewizor jednak utrzymywał, że nie. Na to

Rotkowa powiedziała, jeżeli mam płacić, to zapłacę, ale muszę pójść na kopalnię w Kątach do kancelaryi po pieniądze, które mąż ma zarobione, a wypłaty nie było.

Wymienieni egzekutorzy tego słuchać nie chcieli, ani nawet 5 minut czekać nie raczyli i zażądali, by im Rotkowa krowę wydała.

Gdy się Rotkowa wzbraniała na razie tego uczynić, wtedy c. i k. postenführer Nowosielski pochwyił Rotkową pod gardło i dusząc ją mówił: „Psiakrew nie wydasz krowy, ja cię nauczę“!

Widzieli to Jacek Stolarz i żona jego Julia z Kątów. Jacek Stolarz zaczął gwizdać na nich, a żona jego krzyczeć, żeby Rotkową puścili, bo to nie w lesie. Na krzyk i gwizd tychże świadków puścił postenführer Rotkową, która poszła na kopalnię i przyniosła 5 zł., by płacić żadaną kwotę.

Gdy Rotkowa była na kopalni po pieniądze, nieustraszeni egzekutorzy udali się do domu Rotkowy, który zastali zamkniętą, gdyż matka poleciła 10-cio letniej córeczce, by się zamknęła, pokąd ona z kopalni nie wróci. Gdy surowi wykonawcy sprawiedliwości zażądali od dzieci przez okno, aby ich wpuszczono do środka, a przełknięte dzieci tego nie uczyniły, natenczas Arnold pobiegł do Jana Skrzyńskiego, porwał siekierę i zaczął rąbać drzwi wchodowe, co dzieci tak przeraziło, że najmłodsze 3-letnie zachorowało. To rąbanie widziała Anna z Tuładów Kołacz, zamieszkała w Kątach. Gdy Rotkowa przyniosła z kopalni 5 zł. wziął takową rewizor i wszyscy poszli dalej. Po południu udał się Jan Rotko do urzędu gminnego w Chrzanowie i tam wykazał się kwitem na dowód, że grzywnę zapłacił.

Gdy odeszli Nowosielski i Arnold od Rotka, udali się do domu jego sąsiada Syska i żądali od żony jego takiej samej grzywny.

Ta tak samo prosiła o poczekanie, póki sobie pieniędzy nie pożyczy, ale jej czekać nie chciano, tylko poszli do stajni by jej zabrać jedyną jałówkę, co widząc Syskowa wyszła z sieni i drzwi zamknęła na skubel, a poszła do karczmarza Klimaszewskiego na Kątach i pożyczwszy 5 zł. przybiegła napowrót. Tymczasem egzekutorzy okno wywaliwszy, weszli do stajni, jałówkę wyprowadzili, a psa będącego na uwięzi, który szczekał na nich, żandarm przebił na wylot bagnetem. I tutaj żandarm szarpał Syskową za ramię, a rewizor Arnold wołał na żandarma, żeby ją skuł w kajdany. Potem wspomnieni egzekutorowie zrobili doniesienie do ck. Starostwa na egzekwowanych za opór władzy.

Wobec takich sposobów egzekucyi, któreby raczej mogły się śmiało rozbojem nazywać, zapytują podpisani JW. pana ck. komisarza rządowego:

Czy po zbadaniu podanych faktów postara się o ukaranie egzekutorów i zanadto gorliwych asystentów.

Czy gotów jest już raz pouczyć władze zarządzające egzekutywę, by się z ludnością, a wlaszcza uboższą, obchodziły po ludzku i bez wszelkich gwałtów.

Lwów, d. 4. marca 1899.

Interpelujący:

J. Bojko.

Wójcik, Styła, Krempa, Winniczuk, Potoczek, Data, Żardecki, Warzecha, Nowakowski, Kramarczyk, Dr. Bernadzowski, Klemensiewicz, Milan, Ostapczuk.

Marszałek oświadcza, iż interpelację tę udzieli p. Komisarzowi rządowemu, i wzywa sekretarza do odczytania dalszej interpelacyi do c. k. rządu.

Sekretarz p. Niezabitowski Stanisław odczytuje następującą interpelację do c. k. Rządu:

I n t e r p e l a c y a

do Wysokiego c. k. Rządu!

W powiecie tarnobrzskim istnieją wzdłuż rzek Wisły, Łęgu i Trześniówki wały ochronne. Mieszkańcy gmin leżących nad temi rzekami, jako to: Sielec, Gozdyce, Trześń, Krawce, Wielowieś, Ostrówek, Nagajów, Koćmierzów, Sobów i innych pragnąc się uchronić od dotkliwych kar, jakie władza administracyjna wymierza za uszkodzenie rzeczonych wałów przez bydło i nierogaciznę zabezpieczyli własnym kosztem dostęp do nich przez postawienie płotów itp. Mimo to zdarza się, że bydło dostaje się niespostrzeżenie poza płot, aby uskubać trawę, co daje powód c. k. Starostwu do wymierzania bardzo dotkliwych kar począwszy od 5 złr. wyżej za szkody, które parę centów nawet nie wynoszą.

Nadto wzbroniona jest wszelka komunikacja po wałach, pomimo, że jeżdżenie fur próżnych, nawet naładowanych według orzeczenia fachowych inżynierów, nie jest nie tylko szkodliwe, ale ze względu na częste gnieźdzenie się w nich kretów, myszy, chomików i t. p. wprost wskazane, aby tym sposobem, nie osiadłe jeszcze, lub powiercone przez ziemne zwierzątka nasypy, stały się więcej zbite i na parcie wody odporne,

Że uszkodzenie wałów przez krety i inne — może być niebezpiecznem, niech posłuży za dowód ta okoliczność, że przed kilkoma laty w czasie wielkiej powodzi o mało nie przyszło do przerwania wału nad gminą Sielec z powodu przedziurawienia nasypu przez krety. Jedynie wczesne zabezpieczenie otworu przez który się woda wydobywała zapobiegło przerwaniu wału i nieszczęściu, jakoby z tego powodu dla mieszkańców wyniknąć mogło.

Zważywszy, że mieszkańcy wymieniona wstępie gmin odczuwają potrzebę ochrony wałów przez ogrodzenie wzdłuż nich własnym kosztem płotów,

zważywszy, że jeżdżenie wałami przyczynić się może tylko do ich trwałości,

zważywszy dalej, że wysokie kary wymierzane za najmniejsze przekroczenie przez c. k. Starostwo w Tarnobrzegu w sposób bezwzględny stają się niemal podobną klęską dla mieszkańców nadbrzeżnych gmin, jak były niegdyś same powodzie;

Zapytują podpisani c. k. Rząd

1. Czy nie uważałby za stosowne wydać odpowiednie pouczenie c. k. Starostwu w Tarnobrzegu, aby ogólniej i sprawiedliwiej oceniał przypadkowe i mimowolne szkody na wałach przyrzecznych, zarządzane przez bydło, i za takowe rzeczywiście winnych pociągał do odpowiedzialności.

2. Czy nie uważałby za wskazane pozwolić w przyszłości mieszkańcom tych gmin na komunikację po wałach z powodów wyżej naprowadzonych?

3. Czy nie byłoby właściwem dać tymże mieszkańcom pozwolenia na zbiór trawy wałowej, aby w zamian za to mogli pokryć koszt utrzymania płotów, ochraniających wały przed możliwą inwazyą bydła; wreszcie;

4. Czy nie byłby skłonny uwolnić zasądzonych na dotkliwe kary, względnie obniżenie im grzywn do tej kwoty, na jaką szkody zostały oszacowane.

Lwów, 4. marca 1899.

Interpelujący:
Franciszek Krempa.

Data, Wójcik, Warzecha, Potoczek, Kramarczyk, Styła, Niebyłowiec, Winniczuk, Zardecki, Bojko, Ostapczuk, Średniawski, Soleski, Milan.

Marszałek oświadcza, iż interpelację tę udzieli p. Komisarzowi rządowemu.

Sekretarz p. Urbański odczytuje następującą interpelację do c. k. Rządu.

I n t e r p e l a c y a
do Wysokiego c. k. Rządu!

W czasie kiedy regulowano rzekę Łęg, zabrano gminie Krawce w powiecie Tarnobrzeskim grunta, łąki i pastwiska.

Przez zabranie gruntów przed kilku laty utworzone zostały odsypiska, które zasadził c. k. Rząd wikliną i z tego korzysta, lubo, że temu Rządowi nie opłaci się jak to powiadają „skórka za wyprawę“.

Gmina Krawce pomimo prośb i żądań do dziś za zabrane grunta nie otrzymała zapłaty i doczekać się takowej nie może, a uczyniłaby ona tej gminie dochód na pokrycie wydatków i niezbędnych tejże potrzeb.

Sąsiedzi przy odsypiskach, zasadzonych przez c. k. Rząd są narażeni na ogromne uciążliwości ze strony dozorców.

Zważywszy, że gminie tej przez uregulowanie rzeki Łęgu przed kilku laty za zabrany grunt nie zapłacono, przez co narażeni zostali mieszkańcy na straty, z powodu niewynagrodzenia za odstąpione grunta.

Zapytujemy c. k. Rząd, czyby nie należało, jeżeli dotychczas za zabrany grunt nie zapłacono, odstąpić gminie Krawce te przestrzenie wiklinami obsadzone za dopłatą c. k. Rządowi kosztów sadzenia.

Lwów, dnia 4. marca 1899.

Interpelant:
Franciszek Krempa.

Bojko, Data, Wójcik, Ostapczuk, Warzecha, Średniawski, Soleski, Potoczek, Milan, Kramarczyk, Styła, Niebyłowiec, Winniczuk, Żardecki.

Marszałek oświadcza, iż interpelację tę udzieli p. Komisarzowi rządowemu.

Sekretarz p. Urbański odczytuje następujący wniosek:

W n i o s e k

I. O ustanowieniu przy Wydziale krajowym Inspektoratu weterynaryi.

Z uwagi na milionowe rocznie przez kraj, a w szczególności przez jego ludność rolniczą ponoszone straty, wskutek weterynarno (sanitarno) policyjnych trudności w obronie zwierząt, — dalej w interesie obrony i podniesienia chowu i handlu zwierząt, — wreszcie wykonaniu samorządnego zakresu działania Wysokiego Sejmu, względnie Wysokiemu Wydziałowi krajowemu w myśl §. 19. a) i b) Statutu krajowego przyznanego, — celem rozszerzenia tegoż zakresu także na polu weterynarnych zarządzeń i zabiegów, a mianowicie:

a) przez czuwanie „w przedmiocie ustaw i urządzeń weterynarno-policyjnych pod względem ich oddziaływania na dobro kraju“ (§. 19. statutu krajowego),

b) przez obronę tego dobra kraju w obrębie obowiązanych ustaw, względnie przez „przygotowanie wniosków, aby wydane były także ustawy i wydawane były tylko takie rozporządzenia weterynarno-policyjne, jakich wymagają potrzeby i dobro kraju (§. 19. b) ze stanowiska chowu i handlu zwierząt,

c) przez faktyczne wyknanie Wysokiemu Wydziałowi krajowemu przynależnego ogólnego samoistnego działania gmin, mianowicie: rzezi, oględzin bydła i mięsa, oraz urządzeń targowych, zwłaszcza w kierunku strzeżenia ludności przedewszystkiem, — (wagi, ceny bydła i mięsa, pośrednictwa handlowego itd.).

Celem rozszerzenia bezpośredniego wpływu Wysokiego Wydziału krajowego na

sprawy chowu zwierząt, także w kierunku weterynarskim, a mianowicie:

a) do spraw wytworzenia niniejszego (pomocniczego) personalu weterynarskiego w myśl życzenia Wysokiego Sejmu także w komisji weterynaryjnej Rady państwa wyrażonego, (wniosek posła Wielowiejskiego),

b) do spraw licencyonowania zwierząt i w celu dotyczących szczepienia, oraz ubezpieczenia zwierząt.

II. Zasady ustanowienia inspektoratu weterynaryi.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

a) Ustanawia się przy Wydziale krajowym krajowego inspektora weterynaryi.

b) Krajowe biuro weterynarskie bezpośrednio Naczelnikowi oddziału kultury krajowej podległe, składać się będzie: z krajowego inspektora weterynaryi i z krajowego nauczyciela weterynaryi.

Zakres działania krajowego nauczyciela weterynaryi, określony jest osobną instrukcją.

Czynność krajowego inspektora weterynaryi, (względnie czynność biura weterynarskiego, oprócz unormowanej już czynności dydaktycznej (nauczycielskiej), obejmowałyby następujące sprawy:

a) Referat wszystkich spraw weterynarskich Wydziału krajowego.

b) ewidencja szerzenia się chorób zaraźliwych zwierzęcych podług urzędownie ogłoszonych wykazów;

c) ewidencja weterynarno-policyjnych zarządzeń, wydawanych przez władze kra-

jowe, oraz przez władze tych krajów, z którymi Galicya zwykła pozostawać w stosunkach handlowych;

d) śledzenie wpływu ustaw, urządzeń i rozporządzeń weterynarskich na chów i handel, zaradzenia złemu;

e) nadzór działalności samoistnego zakresu gmin w sprawach weterynarskich, zwłaszcza w kierunku wspomnianym pod 1. c. — przedkładanie sprawozdań i wniosków;

f) udział w posiedzeniach Towarzystw rolniczych, oraz w innych zebraniach i Komisjach, do których Wydział krajowy uzna za stosowne wydelegować fachowego rzeczoznawcę, celem informowania kół interesowanych oraz informowania się o wpływie stosunków, ustaw, urządzeń i rozporządzeń weterynaryjnych na ekonomiczne dobro kraju — przedkładanie sprawozdań i wniosków;

g) czuwanie nad rozwojem środków nauczycielskich (dydaktycznych) w zakresie weterynaryi popularnej przedsiębranych i przedsięwziąć się mających, przedkładanie sprawozdań i wniosków;

h) przedkładanie opinii i wniosków fachowych w sprawach licencyonowania szczepienia i ubezpieczenia zwierząt;

i) wogóle gromadzenie i opracowanie nagromadzonych materiałów, oraz publikacji statystycznych w zakresie wpływu weterynaryi na dobro kraju; załatwianie ich w ogólnem rocznem sprawozdaniu i stawianie wniosków z punktu widzenia ekonomii kraju.

Lwów, dnia 4. marca 1899.

Sprawozdawca:
St. Potoczek.

Hamorak, Krzysztofowicz, Teodorowicz, Karol Dzieduszycki, Cieński, Dr. Olpiński, Klemens Dzieduszycki, Styła, Czaykowski, Okuniewski, J. Męciński, Skrzyński, Urbanowski, Borkowski, Wójcik, Krempa, Hupka, Wiktor, Soleski, Dr. Bernadzikowski, Niezabitowski, Słotwiński, Weigel, Romanowicz, Michalski, Rayski, Bednarski, Dr. Sawczak, Marchwicki, T. Merunowicz, Klemensiewicz, Data, Kulczycki, Scipio, Szwed, Bojko, Średniawski, Milan, Warzecha, Kramarczyk, Winniczuk, Cielecki, Dąbbski, Żardecki, Ostapczuk, Wachnia-

nin, Barwiński, Trzeciecki, Schnell, Niebyłowicz.

Marszałek oświadcza, iż pierwsze czytanie tego wniosku umieści na porządku dziennym najbliższego posiedzenia.

Marszałek zamyka posiedzenie, oznaczając następne na dzień 6 marca 1899 r. o godzinie 10. przed południem i odczytuje porządek dziennego następnego posiedzenia.

Koniec posiedzenia o godzinie 2. min. 50 po południu.

Marszałek krajowy ;

Stanisław Badeni w. r.

Sekretarze:

Stanisław Niezabitowski w. r.

Andrzej Potocki w. r.

Protokół

9. posiedzenia, 4. sesyi, VII. peryodu Sejmu galicyjskiego z dnia 6. marca 1899 roku.

Początek o godzinie 10 minut 55 przed południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy J. E. Stanisław hr. Badeni.

Sekretarze: Modest Karatnicki, Stanisław Niezabitowski, Andrzej Potocki, Mieczysław Urbański.

Obecných posłów 115.

Ze strony Rządu: c. k. Radca Dworu Włodzimierz hr. Łoś.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół siódmego posiedzenia uważa za przyjęty, gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów, protokół ósmego posiedzenia złożony jest w biurze marszałkowskiem do przyjęcia.

Sekretarz p. Stanisław Niezabitowski odczytuje spis petycyj, wniesionych po dzień 6 marca 1899, które przekazano następującym komisjom:

[Komisyi administracyjnej Ls.: 918, 920, 921, 922, 923, 924, 925, 926.

Komisji szkolnej Ls.: 927, 933, 934, 935, 936, 937, 938, 939, 940, 941, 942, 944, 949, 952, 953, 959, 964, 966, 967, 968.

Komisji budżetowej Ls.: 928, 929, 930, 931, 932, 943, 945, 946, 950, 951, 954, 955, 957, 960, 962, 963, 965.

Komisji przemysłowej Ls.: 947.

Komisji gospodarstwa krajowego Ls.: 948.

Komisji petycyjnej Ls.: 956.

Komisji gminnej Ls.: 958, 970.

Komisji drogowej Ls.: 961.

Po odcytaniu petycji Ls. 926 gminy Hłuboczek mały (główna część) powiatu zbaraskiego o przyłączenie mniejszej części Hłuboczka do gminy Krasnosielec przemawia p. Ostapczuk popierając tę petycję.

Sekretarz p. Stanisław Niezabitowski odczytuje spis dalszych petycyj, które przydzielono komisjom jak wyżej.

Po odczytaniu petycji Ls. 947 gminy Jaroszwice o założenie tamże szkoły ko-szykarskiej przemawia p. Styła popierając tę petycję, a pod względem formalnym zgadza się na propozycję biura marsz. by petycję tę odesłać do komisji przemysłowej.

Sekretarz p. Stanisław Niezabitowski odczytuje spis dalszych petycji, które przydzielono komisjom jak wyżej.

Po odczytaniu ostatniej petycji Ls. 970 rady miejskiej krakowskiej o wydanie ustawy w przedmiocie przedłużenia na 1 rok czasu urzędowania dotychczasowej Rady m. Krakowa, wybranej w r. 1893 przemawia p. Weigel popierając tę petycję.

Marszałek przed przystąpieniem do porządku dziennego udziela głosu p. Czartoryskiemu.

P. Czartoryski wnosi, by petycje Ls. 354, 356, 357, 377, 663, 687, 831, 844, przydzielone poprzednio do komisji szkolnej, odstąpić komisji budżetowej, jako tam należące.

Izba uchwala bez rozprawy en formalny wniosek.

Izba przystępuje do porządku dziennego którego punktem pierwszym jest:

Pierwsze czytanie przedłożenia rządowego z projektem ustawy o władzach nadzorczych szkolnych.

Sekretarz p. Stanisław Niezabitowski wnosi odesłanie tego przedmiotu do komisji szkolnej.

Izba uchwala ten wniosek bez rozprawy.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Potoczka o ustanowieniu przy Wydziale krajowym krajowego inspektoratu weterynaryj.

Przemawia p. Potoczek uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi przekazanie wniosku swego komisji gospodarstwa krajowego.

Izba uchwala bez rozprawy powyższy wniosek.

Następuje:

Dalszy ciąg rozprawy nad sprawozdaniem komisji szkolnej o stanie szkół ludowych i seminariów nauczycielskich w r. 1897/8 na podstawie sprawozdania Rady szkolnej krajowej.

Przemawia p. Bernadzikowski i wnosi następujące dwie rezolucje, które Marszałek odczytuje.

1. Wzywa się c. k. Radę szkolną krajową, aby wzięła pod rozwagę, czy nie należałoby wrócić do pierwotnego sposobu odbywania konferencyj okręgowych.

2. Wzywa się c. k. Radę szkolną krajową, aby w ważniejszych sprawach szkolnictwa ludowego zasięgała opinii nauczycielstwa po myśli rozporządzenia c. k. Ministerstwa wyznań i oświaty z d. 8. Maja 1872 r.

Izba popiera tę rezolucję.

Przemawia p. Soleski.

Podczas przemówienia p. Soleskiego obejmuje przewodnictwo zastępca Marszałka krajowego ks. biskup Czechowicz.

Przemawia p. Bobrzyński.

Podczas przemówienia p. Bobrzyńskiego obejmuje Marszałek napowrót przewodnictwo.

Przemawia p. Milan.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta I. punkt wniosku komisji.

Przemawia p. Okuniewski i wnosi następujący dodatek do punktu I. wniosku komisji, który Marszałek odczytuje.

Wzywa się jednak przytem Radę szkolną krajową, ażeby drukiem opublikowała kataster szkół ludowych, wyszczególniła w takowym fundusze wpływające na utrzymanie szkół i nauczycieli, a nadto przy każdej szkole zapodała:

a) jaki w odnośnej szkole jest język wykładowy i na jakiej podstawie?

b) ile dzieci i jakiej narodowości (wyznania) uczęszcza do każdej szkoły?

c) jaki procent dzieci obowiązanych uczęszcza do szkoły z każdej narodowości?

Izba popiera poprawkę p. Okuniewskiego.

Przemawia p. Bobrzyński.

Przemawia sprawozdawca.

Izba przyjmuje I. punkt wniosku komisji, a następnie odrzuca w oddzielnem głosowaniu dodatek p. Okuniewskiego.

Sprawozdawca czyta II. punkt wniosku komisji.

Przemawia p. Okuniewski i wnosi, by w punkcie II. wniosku komisji opnieć słowo „męskie“.

Izba popiera wniosek p. Okuniewskiego.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwala II. punkt wniosku komisji z opuszczeniem słowa „męskie“, a następnie w oddzielnem głosowaniu uchwala słowo „męskie“, wobec czego odpada głosowanie nad wnioskiem p. Okuniewskiego.

Sprawozdawca czyta III. punkt wniosku komisji.

Przemawia p. Wójcik i zapowiada osobną rezolucję.

Marszałek przerywa mowcy, oznajmiając, iż obecnie toczy się debata nad III. punktem wniosku komisji, a p. Wójcikowi dla wniesienia osobnej rezolucji udzieli głosu we właściwym czasie.

Po zamknięciu rozprawy sprawozdawca zrzeka się głosu.

Izba uchwala punkt III. wniosku komisji.

Marszałek odczytuje rezolucję 1) p. Bernadzikowskiego.

Przemawia p. Cielecki i stawia wniosek, by rezolucję p. Bernadzikowskiego odesłać do komisji szkolnej.

Po zamknięciu rozprawy p. sprawozdawca zrzeka się głosu

Marszałek odczytuje rezolucję 1. p. Bernadzikowskiego ponownie.

Izba uchwala formalny wniosek p. Cieleckiego by rezolucję 1. p. Bernadzikowskiego odesłać do komisji szkolnej.

Marszałek odczytuje rezolucję 2-gą p. Bernadzikowskiego i zapytuje p. Cieleckiego, czy także i rezolucja 2-ga p. Bernadzikowskiego ma być odesłaną do komisji szkolnej?

P. Cielecki potwierdza.

Po zamknięciu rozprawy p. sprawozdawca zrzeka się głosu.

Izba uchwala odesłanie rezolucji 2) p. Bernadzikowskiego do komisji szkolnej w myśl wniosku p. Cieleckiego.

Marszałek oznajmia, iż obecnie podda pod głosowanie wniosek p. Cieleckiego, aby jego rezolucję odesłano do komisji szkolnej.

Przemawia p. Cielecki.

Po zamknięciu rozprawy p. sprawozdawca zrzeka się głosu.

Izba uchwala wniosek formalny p. Cieleckiego, aby jego rezolucję odesłano do komisji szkolnej.

Marszałek odczytuje rezolucję czwartą p. Wójcika, która brzmi :

Sejm wzywa c. k. Radę szkolną krajową, aby od najbliższego roku szkolnego starała się obniżyć ceny książek szkolnych dla szkół ludowych, szczególnie w klasach najniższych.

Izba popiera rezolucję p. Wójcika.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwala rezolucję p. Wójcika.

Marszałek oświadcza, że na żądanie posłów, ma zamiar obecnie posiedzenie zamknąć i wzywa sekretarza do odczytania interpelacji i wniosku.

Sekretarz p. Niezabitowski odczytuje następujący wniosek :

W n i o s e k

Zważywszy, że dzisiejszy ustrój szkolnictwa naszego ludowego w Galicyi nie odpowiada potrzebom włościactwa naszego pod względem praktycznego wychowania naukowego ;

zważywszy, że główną podstawą naszego społeczeństwa powinno być religijno-moralne wychowanie młodzieży w szkołach naszych, oparte nie na samem tylko udzielaniu nauki religijnej w przepisanych godzinach, ale na przykładzie moralnym samychże nauczycieli, którzyby swoim zachowaniem wpływali w powyższym kierunku na umysły i serca dzieci :

zważywszy wreszcie, że smutny fakt wielkiej liczby analfabetów w Galicyi sto-

sunkowo do innych krajów, spowodowany jest jedynie brakiem nauczycieli, oraz kandydatów do stanu nauczycielskiego pomimo wielkich ofiar łożonych ze strony kraju tak na polepszenie plac nauczycieli, jakoteż na zakładanie licznych seminarjów dla kształcenia adeptów, dlatego niżej podpisani wnoszą :

Wysoki Sejm uchwalić raczy :

I. Wzywa się c. k. Rząd, ażeby ustawę państwową odnoszącą się do szkół ludowych kształcenia kandydatów na nauczycieli zmienił o tyle, żeby dla szkół ludowych niższego typu otworzyć można odrębne seminarja nauczycielskie z mniejszym lecz więcej praktycznym planem naukowym, któreby na podstawie zezwolenia władzy duchownej połączone były z rozsianymi po kraju licznymi klasztorami męskimi i w którychby księża zakonnicy ku temu ukwalifikowani kandydatom stosownej nauki udzielali i w kierunku moralnym na ich przyszły zawód i stanowisko wpływali.

II. Wszelkie postanowienia co do warunków przyjęcia kandydatów do takich seminarjów, zakresu ich nauki należy do ustawodawstwa krajowego z uwzględnieniem życzeń ;

a) by kandydaci mogli być przyjęci w wieku od 14—30 roku życia, jeżeli posiadają odpowiednie wykształcenie, równające się ukończeniu 4-klasowej szkoły ludowej, co udowodnić należy egzaminem wstępnym bez względu na zawód starszych osób ;

b) by okres nauki w tychże seminarjach trwał lat dwa, a w razach wyjątkowych u starszych kandydatów i okazanych oraz udowodnionych zdolności tylko rok jeden ;

c) by wynagrodzenie roczne tej kategorii nauczycieli wynosiło do 20-go roku

życia po 15 zł. miesięcznie, wolne mieszkanie, opał i używanie gruntu szkolnego lub ogrodu, zaś po 20-tym roku życia po 20 zł. miesięcznie i dodatki w naturze jak wyżej, jednakże bez żadnych praw do emerytury, za to wolność zarobkowania w rzemiośle lub przemyśle po za godzinami szkolnymi;

d) czas udzielania nauki szkolnej w szkołach niższego typu rozpoczynałby się każdego roku z dniem 1. października, a kończyłby się z dniem 30. maja jako popisu szkolnego wobec władz miejscowych i rodziców przy wystawieniu świadectw szkolnych.

Lwów dnia 1. marca 1899.

Kramarczyk,
wnioskodawca.

Krempa, Niebyłowiec, Sredniawski, Karol Dzieduszycki, Cielecki, Białoskórski, Szwed, Potoczek, Warzecha, Data, Wójcik, Bojko, Hupka, Żardecki, Dąbski, Trzeciński, Witołd Niezabitowski, Osuchowski.

Marszałek oznajmia, że pierwsze czytanie tego wniosku zamieści na porządku dziennym najbliższego posiedzenia.

Sekretarz p. Stanisław Niezabitowski odczytuje następującą interpelację do p. komisarza rządowego:

I n t e r p e l a c y a

do JW. Pana Komisarza rządowego.

W dniu 26. lutego br. ogłosił żandarm w gminie Nawaryi, że zabrania się sprzedaży mięsa poza granicami gminy. Powody tego zakazu mają się odnosić do braku rzeźni w Nawaryi.

Od czterech lat po rezygnacji wójta Borucha Fellerera urzędują sami zastępcy, z których jednego zawieszono w urzędowaniu, drugi zaś rezygnował, a trzeci asse-

sor najmniej troszczy się sprawami gminy. Te zastępstwa, prowizorya powodują, że budowa drugiej rzeźni — jedna istnieje — mimo gotówki w kasie gminnej, nie staje się czynem.

Termin nowych wyborów minął rok temu, a starostwo lwowskie zwleka z dokonaniem wyborów rady i naczelnika gminy, którzyby się sprawami tejże zajęli gorliwie.

Zakaz wywozu mięsa z Nawaryi naraża na ruinę kilkadziesiąt rodzin. Przemysł ten wykonywany jest w 6 miesiącach zimowych; najbardziej zaś ożywiony przed Świętami Bożego Narodzenia, a zwłaszcza Wielkiej nocy. Każdy z rzeźników ma zapasów (wędzonych, suszonych) za około 1000 zł. i gdyby te zapasy miał sprzedać w Nawaryi upłynęłyby lata całe, sam ich spożyć nie może, gdyż włożył w nie kapitał pożyczony. Liczył każdy na to, że żandarm nie wzbroni im wywozu tego mięsa.

Dodać należy, że weterynarz ze Szczerca przyjeżdża do gminy Nawaryi co tydzień, a nadto oglądacz miejscowego bydła bada każdą sztukę bydła rogatego i świń, wystawia certyfikat zdrowia, a nawet zaopatruje plombą mięso bydłał zarzniętych.

Za oglądanie każdej sztuki, płacą przemysłowcy po 6 ct. akcyzy rocznie każdy ryczałtowo po 40 zł. podatku do 20 zł. za miejsce do sprzedaży we Lwowie po 6 zł., słowem opłat bez liku.

Gdy kilkunastu poszkodowanych zakazem żandarma żądało wyjaśnienia od Starosty lwowskiego, starosta wyprosił ich za drzwi, zapewne w tem mniemaniu, że to jest najlepsze tłumaczenie udźnienika austriackiego dla pokrzywdzonych przemysłowców.

Zapytujemy JW. Pana Komisarza Rządowego:

Czy gotów jest cofnąć zakaz żandarma zabraniający wywozu mięsa z Nawaryi.

Czy wpłynię na c. k. Starostwo lwowskie, aby co rychlej przeprowadziło gminne wybory w Nawaryi.

Jakie zadość uczynienie da poszkodowanym przemysłowcom i podatnikom?

Lwów, dnia 6. marca 1899.

Fr. Krempa
interpelant.

Dr. Bernadzikowski, Wójcik, Styła, Milan, Bojko, Ostapczuk, Nowakowski, Okuniewski,

Data, Żardecki, Kramarczyk, Szwed, Hamorak. Średniawski, Niebyłowicz, Winiczuk.

Marszałek oznajmia, że interpelację tę udzieli p. Komisarzowi rządowemu.

Marszałek zamyka posiedzenie, oznaczając następne na dzień 8. marca 1899 o godz. 10 rano i odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia.

Koniec posiedzenia godz. 3. m. 5 po południu.

Marszałek krajowy:

Stanisław Badeni w. r.

Sekretarze:

Stanisław Niezabitowski w. r.

Andrzej Potocki w. r.

Protokół

10 posiedzenia 4. sesyi, VII. peryodu Sejmu galicyjskiego.

z dnia 8. marca 1899 r.

Początek o godzinie 10 minut 30 przed południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy J. E. Stanisław hr. Badeni.

Sekretarze: Modest Karatnicki, Stanisław Niezabitowski, Andrzej Potocki, Mieczysław Urbański.

Obecných posłów 109.

Ze strony Rządu: c. k. Radca Dworu Włodzimierz hr. Łęś.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół ósmego posiedzenia uważa za przyjęty, gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów; protokół dziewiątego posiedzenia złożony jest w biurze sejmowem do przejżenia.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis petycyj, wniesionych po dzień 8. marca 1899, które przydzielono następującym komisjom.

Komisji przemysłowej Ls.: 973, 974.

Komisji budżetowej Ls.: 976, 979, 981, 983, 984, 985, 986, 987, 988, 992,

994, 995, 996, 997, 999, 1000, 1001, 1002, 1005, 1006, 1007, 1009, 1010, 1015, 1016, 1017, 1019, 1032, 1033, 1034, 1035, 1041.

Komisji szkolnej Ls.: 977, 980, 989, 993, 1008, 1020, 1038, 1039.

Komisji prawniczej Ls.: 978, 982.

Komisji administracyjnej Ls.: 990, 991, 998, 1021, 1022, 1023, 1024, 1025, 1026, 1027, 1028.

Komisji petycyjnej Ls.: 1003, 1014.

Komisji drogowej Ls. 1004, 1030, 1031, 1040.

Komisji podatkowej Ls.: 1018.

Komisji gospodarstwa krajowego Ls.: 1029.

Komisji kolejowej Ls.: 1036.

Po odczytaniu petycyi Ls. 976 gminy m. Sanoka o odpisanie zaległości na emerytury nauczycieli szkół ludowych, oraz po odczytaniu petycyi Ls. 977 Zarządu głównego Towarzystwa pedagogicznego we Lwowie o zniżenie lat służby nauczycielskiej, przemawia p. Małachowski popierając każdą z tych petycyj oddzielnie

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycji, które przydzielono odpowiednim komisjom jak wyżej.

Po odczytaniu petycji Ls. 1000 Zwierzchności gminnej w Borkach pow. Dąbrowa o przyjęcie kosztów Stanisława Łasaka na fundusz krajowy, przemawia p. Bojko popierając tę petycję.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycji, które przydzielono odpowiednim komisjom, jak wyżej.

Po odczytaniu petycji Ls. 1041 Sióstr Służebniczek w Krystynopolu o subwencję na utrzymanie nowicyatu przemawia ks. Biskup Czechowicz popierając tę petycję.

Marszałek przed przystąpieniem do porządku dziennego udziela głosu p. Komisarzowi rządowemu.

Przemawia p. Komisarz rządowy c. k. Radea Dworu Włodzimierz hr. Łoś odpowiada na interpelacje wniesione przez:

1) Szweda i tow. w sprawie udzielenia pozwolenia na sprzedaż cygar i tytoniu sklepikom kółek rolniczych; 2) Krempy i tow. w sprawie rady gminnej w Tarnobrzegu; 3) Wiktora i tow. w sprawie trasy kolei Lwów-Sambor-Węgierska granica; 4) Okuniewskiego i tow. w sprawie nieuzyskania języka ruskiego przez c. k. Urzędy podatkowe; 5) Nowakowskiego i tow. w sprawie Zwierzchności gminnej w Neudorf pow. samborskiego.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego punktem pierwszym jest:

Pierwsze czytanie wniosku posła Kramarczyka o zmianę ustawy o seminariach nauczycielskich.

P. Kramarczyk uzasadnia swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi przekazanie tego wniosku komisji szkolnej.

Izba uchwała bez rozprawy ten wniosek.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego o udzieleniu gminie Tyrawa solna koncesji do pobierania opłat mytniczych od przewozu przez rzekę San pod Mrzygłodem.

Sprawozdawca p. Chamiec odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego, zakończone projektem następującej uchwały:

U c h w a ł a

o udzieleniu gminie w Tyrawie solnej koncesji do pobierania opłat mytniczych od przewozu przez rzekę San pod Mrzygłodem.

Art. I.

Na przeciąg lat pięciu od wejścia w wykonanie tej uchwały nadaje się gminie w Tyrawie solnej powiatu Sanockiego prawo do pobierania myta od przewozu przez rzekę San pod Mrzygłodem pod warunkiem utrzymywania przedmiotu omyconego w dobrym stanie, własnym kosztem z zastrzeżeniem, że analogicznie do postanowień zawartych w §. 38 ust. 12. ustawy drogowej z dnia 5. lipca 1897 dz. u. kr. Nr. 43. w razie niedopełnienia powyższego warunku, uprawniony będzie Wydział powiatowy do objęcia, za zgodą politycznej władzy powiatowej, przedmiotu omyconego w bezpośredni zarząd własny na koszt i niebezpieczeństwo pomienionej gminy.

Art. II.

Opłatę myta pobierać należy wedle następującej taryfy:

a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 4 (cztery) ct.

b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych 4 (cztery) ct.

c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego 2 (dwa) ct.

d) od jednej osoby 1 (jeden) ct.

Konie, woły, krowy, muły, osły należą do bydła ciężkiego, zaś cielęta, zrebęta, owce, kozy i świnie do drobnego.

Od bydła niesionego lub wiezionego wozem nie opłaca się żadnej należności.

Zwierzęta, które ssą i przy matkach idą, są wolne od wszelkiej opłaty mytniczej.

Mieszkańcy gminy w Tyrawie solnej wolni są od opłaty myta przewozowego pod Mrzygłodem.

Art. III.

Przy poborze myta mają być zachowane ogólne przepisy o uwolnieniu od opłaty myta lub o znizeniu tejże. Z dniem wejścia w wykonanie niniejszej uchwały traci moc obowiązującą koncesya z dnia 10. lipca 1897 dz. u. kr. Nr. 45, którą nadane było gminie w Tyrawie solnej prawo go pobierania myta od przewozu przez rzekę San pod Mrzygłodem.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej uchwały *en bloc*.

Izba uchwala przyjęcie powyższej uchwały *en bloc*, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwala cały projekt uchwały *en bloc*

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwala Izba powyższy projekt uchwały w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje.

Sprawozdanie komisji administracyjnej o przedłożonym przez Wydział krajowy projekcie ustawy budowniczej dla wsi i pomniejszych miast i miasteczek.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz zaczyna czytać sprawozdanie.

Przemawia p. Bojko i stawia formalny wniosek, aby powyższy projekt ustawy usunąć z porządku dziennego dzisiejszego po-

siedzenia i umieścić na porządku dziennym dopiero w przyszłym tygodniu.

Przemawia p. Hamorak.

Marszałek udziela wyjaśnienia.

Izba popiera wniosek formalny p. Bojki.

Sprawozdawca zrzeka się głosu.

Izba przyjmuje formalny wniosek p. Bojki.

Marszałek oznajmia, iż w myśl zapadłej uchwały Izby, umieści tę sprawę na porządku dziennym jednego z następnych posiedzeń.

Następuje :

Sprawozdanie komisji przemysłowej z petycji Towarzystwa szewców i garbarzy „Nadzieja“ w Tyśmienicy o udzielenie subwencji z funduszu krajowego.

Sprawozdawca p. Żardecki uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Stowarzyszeniu istniejącemu pod firmą Towarzystwo szewców i garbarzy „Nadzieja“ w Tyśmienicy, przyznaje Sejm ryczałtową kwotę 150 zł. tytułem zasiłku na pokrycie kosztów założenia.

Izba uchwala ten wniosek bez rozprawy.

Następuje:

Sprawozdanie komisji przemysłowej z petycji Wydziału Stowarzyszenia „Pracy kobiet“ w Kołomyi o podwyższenie subwencji z 500 zł. na 800 zł.

Sprawozdawca p. Żardecki odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Petycję Stowarzyszenia „Pracy kobiet“ w Kołomyi o podwyższenie subwencji z 500 na 800 zł. w. a. rocznie odstępuje Sejm Wydziałowi krajowemu względnie kraj. komisji dla spraw przemysłowych do zbadania i załatwienia stosownie do wyniku badań.

Izba uchwała bez rozprawy ten wniosek.

Następuje :

Sprawozdanie komisji przemysłowej z petycji Chuny Zlatkiesa garbarza w Gołogórach o udzielenie pożyczki z funduszu przemysłowego w kwocie 300 zł.

Sprawozdawca p. Żardecki odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem :

Petycję p. Chuny Zlatkiesa, właściciela garbarni w Gołogórach odstępuje Sejm Wydziałowi kraj. względnie kraj. komisji dla spraw przemysłowych do załatwienia.

Izba uchwała bez rozprawy ten wniosek.

Następuje :

Sprawozdanie komisji przemysłowej z petycji p. Stanisława Gałka, asystenta c. k. szkoły zawodowej przemysłu drzewnego w Zakopanem o udzielenie zasiłku na dalsze kształcenie się za granicą.

Sprawozdawca p. Żardecki odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem :

Petycję pana Stanisława Gałka asystenta c. k. szkoły przemysłu drzewnego w Zakopanem o udzielenie zasiłku na dalsze kształcenie się w sztuce za granicą odstępuje Sejm Wydziałowi krajowemu względnie kraj. komisji dla spraw przemysłowych do zbadania i możliwego uwzględnienia.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Następuje :

Sprawozdanie komisji petycyjnej z petycji gminy Kniazioluka o zezwolenie na zamianę lasu gminnego za grunta orne kameralne i przyznanie zasiłku 6.500 zł. na cel utworzenia 3-klasowej szkoły ludowej.

Sprawozdawca p. Żardecki odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem :

Petycję gminy Kniazioluka do l. 258 odstępuje się Wydziałowi krajowemu do odpowiedniego załatwienia.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek.

Następuje :

Sprawozdanie komisji petycyjnej z petycji włościan gminy Rzuchowa, (pow. Łańcuckiego) w sprawie zwrotu odsypiska przez rzekę San w obrębie gminy utworzonego.

Sprawozdawca p. Żardecki odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem :

Petycję włościan gminy Rzuchowa powiatu Łańcuckiego w sprawie zwrotu gruntu przez rzekę San odkrytego, odstępuje Sejm c. k. Rządowi do zbadania i możliwego uwzględnienia.

Przemawia p. Męciński i wnosi następującą rezolucję :

Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby grunta uzyskane wskutek budowli regulacyjnych a nie potrzebne do zabezpieczenia i umocnienia brzegów rzek odstępywał właścicielom przyległych gruntów po myśli §. 47. kraj. ustawy wodnej celem lepszego ich zagospodarowania, oraz ażeby naturalnych odsypisk, które wedle §. 411. kodeksu cywilnego należą do właściciela brzegu, nie

zajmował na rzecz państwowego funduszu budowli wodnych.

Przemawia p. Bojko.

Izba popiera rezolucję p. Męcinińskiego.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwala wniosek komisji, a następnie rezolucję p. Męcinińskiego w oddzielnem głosowaniu.

Następuje:

Sprawozdanie komisji petycyjnej z petycji gminy Nieledwie (pow. Żywieckiego) o przyjęcie na fundusz krajowy kosztów leczenia Franciszki Kurowskiej w szpitalu w Tyrnawie na Węgrzech.

Sprawozdawca p. Żardecki odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Petycję gminy Nieledwie powiatu żywieckiego o przyjęcie na fundusz krajowy kosztów leczenia Franciszki Kurowskiej, należnych szpitalowi w Tyrnawie w kwocie 54 zł. 8 ct. odstępuje Sejm Wydziałowi krajowemu do zbadania i możliwego uwzględnienia.

Izba uchwala bez rozprawy powyższy wniosek.

Następuje:

Sprawozdanie komisji przemysłowej w sprawie p. Emilii Pydyńkowskiej, właścicielki zakładu dla restauracji starożytnych haftów kościelnych i artystycznych w Krakowie, o udzielenie subwencji.

Sprawozdawca p. Michalski odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Petycję p. Emilii Pydyńkowskiej i p. Zofii Komoniewskiej Wys. Sejm przekazuje Wydziałowi krajowemu, a względnie komisji krajowej dla spraw przemysłowych do zbadania i załatwienia.

Izba uchwala bez rozprawy ten wniosek.

Następuje:

Sprawozdanie komisji petycyjnej w sprawie petycji Rudolfa Lityńskiego, prow. konduktora dróg krajowych o udzielenie mu „veniam studiorum“.

Sprawozdawca p. Michalski odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Sejm udziela p. Rudolfowi Lityńskiemu „veniam studiorum“.

Izba uchwala bez rozprawy powyższy wniosek.

Następuje:

Sprawozdanie komisji petycyjnej w sprawie petycji Adolfa Rottera aplikanta rachunkowego przy szpitalu św. Łazarza w Krakowie o udzielenie mu „veniam studiorum“.

Sprawozdawca p. Michalski, odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Sejm udziela p. Adolfowi Rotterowi „veniam studiorum“.

Izba uchwala bez rozprawy powyższy wniosek.

Następuje:

Sprawozdanie komisji sanitarnej o sprawozdaniu Wydziału krajowego z projektem ustawy nadającej szpitalowi w Husiatynie prawo powszechności i publiczności.

Sprawozdawca p. Olpiński, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić następujący projekt ustawy.

U s t a w a

nadająca szpitalowi w Husiatynie charakter szpitala powszechnego i publicznego.

Zgodnie z uchwałą Mojego Sejmu Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem z d. . . . 1899 r. rozporządzam co następuje:

Art. 1.

Szpital w Husiatynie z dniem. 1 lipca 1899 uznany zostaje za publiczny i powszechny.

Art. 2.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta:

Art. 1.

Szpital w Husiatynie z dniem 1. lipca 1899 uznany zostaje za publiczny i powszechny.

Izba uchwała art. 1. bez rozprawy zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

Art. 2.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

Izba uchwała art. 2. zgodnie z wnioskiem komisji, bez rozprawy.

Sprawozdawca czyta:

U s t a w a

nadająca szpitalowi w Husiatynie charakter szpitala powszechnego i publicznego.

Zgodnie z uchwałą Mojego Sejmu Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem

Księstwem Krakowskiem z d . . . 1899 r. rozporządzam co następuje:

Izba uchwała tytuł i wstęp ustawy.

Sprawozdawca wnosi przystąpienie do trzeciego czytania bez czytania.

Izba uchwała bez rozprawy przystąpić do trzeciego czytania projektu powyższej ustawy bez czytania, a następnie w oddzielnem głosowaniu uchwała cały projekt ustawy w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie komisji sanitarnej o petycyach gmin Jordanowa, Makowa i Mrzygłodu w przedmiocie utworzenia okręgów sanitarnych.

Sprawozdawca p. Olpiński odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Petycę gmin Jordanowa, Makowa i Mrzygłodu odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i możliwego uwzględnienia przy utworzyć się mającej dalszej seryi okręgów sanitarnych w r. 1900.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje:

Sprawozdanie komisji prawniczej o sprawozdaniu Wydziału krajowego w przedmiocie wydzielenia gminy Smarzewy wraz obszarem dworskim z okręgu sądowego w Pilźnie, a przydzelenia do okręgu sądowego w Brzostku.]

Sprawozdawca p. Klemensiewicz uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm Królestwa Galicyi i Lodomeryi z W. Księstwem Krakowskiem w myśl ustawy z dnia 11. czerwca 1868 Nr. 59. Dzpp. udziela c. k. rządowi opinii, iż dla

dobra mieszkańców gminy Smarzowy korzystnem będzie, aby wraz z obszarem dworskim wyłączoną została z okręgu c. k. Sądu powiatowego w Pilźnie, a przydzieloną do okręgu Sądu powiatowego w Brzostku. Tem samem załatwioną zostaje petycja L. s. 511.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek.

Następuje :

Sprawozdanie komisji prawniczej o sprawozdaniu Wydziału krajowego w przedmiocie wydzielenia gmin Głębikowy-Głębikówki, Gorzejowej i Siedliska-Bogusz z okręgu Sądu powiatowego w Pilźnie, a przydzieleniu do okręgu Sądu powiatowego w Brzostku.

Sprawozdawca p. Klemensiewicz uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji :

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

Sejm Królestwa Galicyi i Lodomerji z Wielkiem Księstwem Krakowskiem w myśl ustawy z dnia 11. czerwca 1868 Nr. 59. Dz. u. p. udziela c. k. Rządowi opinii, że dla dobra mieszkańców gminy Głębikowy-Głębikówki, Gorzejowej i Siedliska-Bogusz korzystnem będzie, aby wraz z obszarami dworskimi wyłączone zostały z okręgu c. k. Sądu powiatowego w Pilźnie, a przydzielone do okręgu c. k. Sądu powiatowego w Brzostku.

Izba uchwała bez rozprawy ten wniosek.

Następuje :

Sprawozdanie komisji prawniczej o sprawozdaniu Wydziału krajowego w przedmiocie petycji gmin Kahujów, Werbiż i Honiatycze o wyłączenie z okręgu sądowego w Komarnie i politycznego w Rudkach, a przyłączenie do okręgu sądowego w Szczercu i okręgu politycznego we Lwowie.

Sprawozdawca p. Klemensiewicz, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje

skiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji :

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

Sejm Królestwa Galicyi i Lodomerji z Wielkiem Księstwem Krakowskiem w myśl ustawy z dnia 11. czerwca 1868 Nr. 59 Dz. p. p. udziela c. k. Rządowi ponownie swą opinię, iż w interesie należytego wymiaru sprawiedliwości i w interesie mieszkańców gmin : Kuhajów, Honiatycze i Werbiż wraz przysiółkiem Sojki pożądanemby było, aby miejscowości te wraz z obszarami dworskimi wyłączone zostały z okręgu Sądu powiatowego w Komarnie i c. k. Starostwa w Rudkach, a przydzielone do okręgu c. k. Sądu powiatowego w Szczercu i c. k. Starostwa we Lwowie. Tym zposobem załatwia się odmownie petycję kilkunastu włościan gminy Werbiż L. s. 310.

Izba uchwała bez rozprawy ten wniosek.

Następuje :

Sprawozdanie komisji prawniczej o sprawozdaniu Wydziału krajowego w przedmiocie wydzielenia gminy Bonarówka wraz z obszarem dworskim z okręgu sądowego i politycznego w Krośnie, a przydzielenie jej do okręgu sądowego i c. k. Starostwa w Strzyżowie.

Sprawozdawca p. Klemensiewicz uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania odczytuje następujący wniosek komisji :

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

Sejm Królestwa Galicyi i Lodomerji z Wielkiem Księstwem Krakowskiem w myśl ustawy z dnia 11. czerwca 1868 Nr. 59 Dz. p. p. z r. 1868 udziela c. k. Rządowi opinii, iż dla dobra mieszkańców gminy Bonarówka korzystnem będzie, aby wraz z obszarem dworskim wyłączoną została z okręgu sądowego i politycznego w Kro-

śnie, a przydzieloną do okręgu sądowego i politycznego w Strzyżowie.

Izba uchwala bez rozprawy ten wniosek.

Następuje:

Sprawozdanie komisji prawniczej o sprawozdaniu Wydziału krajowego w przedmiocie przeniesienia gmin i obszarów dworskich Borek szlachecki, Ochodza, Facimiech, Zelczyna, Gołuchowice, Krzęcin i Polanka-Haller z okręgu Reprezentacji powiat. w Wadowicach do okręgu Reprezentacji powiat. w Wieliczce.

Sprawozdawca p. Klemensiewicz uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić następny projekt ustawy:

U s t a w a

z dnia . . . . . dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem o zmianę obszarów Reprezentacji powiatów w Wieliczce i Wadowicach.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam:

Art. I.

Gminy i obszary dworskie Borek szlachecki, Ochodza, Facimiech, Zelczyna, Gołuchowice, Krzęcin i Polanka-Haller mają być przeniesione z okręgu Reprezentacji powiatowej w Wadowicach do okręgu Reprezentacji powiatowej w Wieliczce.

Art. II.

Ustawa niniejsza wejdzie w wykonanie z dniem 1. stycznia roku następnego po jej ogłoszeniu.

Art. III.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta:

Art. I.

Gminy i obszary dworskie Borek szlachecki, Ochodza, Facimiech, Zelczyna, Gołuchowice, Krzęcin i Polanka-Haller mają być przeniesione z okręgu Reprezentacji powiatowej w Wadowicach do okręgu Reprezentacji powiatowej w Wieliczce.

Izba uchwala art. I. bez rozprawy, zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

Art. II.

Ustawa niniejsza wejdzie w wykonanie z dniem 1. stycznia roku następnego po jej ogłoszeniu.

Izba uchwala art. II. zgodnie z wnioskiem komisji, bez rozprawy.

Sprawozdawca czyta:

Art. III.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

Izba uchwala bez rozprawy art. III. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

U s t a w a

z dnia . . . . . dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem o zmianę obszarów Reprezentacji powiatów w Wieliczce i Wadowicach.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam:

Izba uchwała bez rozprawy tytuł i wstęp ustawy.

Sprawozdawca wnosi przystąpienie do trzeciego czytania bez czytania.

Izba uchwała bez rozprawy przystąpić do trzeciego czytania projektu powyższej ustawy bez czytania, a następnie w oddzielnem głosowaniu uchwała cały projekt ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie komisji prawniczej o sprawozdaniu Wydziału krajowego w przedmiocie przeniesienia:

a) gmin i obszarów dworskich Hołosków, Mołodyłów, Skopówka i Strupków oraz gminy Neudorf z okręgu Reprezentacji powiat. w Nadwornie do okręgu Reprezentacji powiat. w Tłumaczu;

b) gmin i obszarów dworskich Bogdanówka i Korszyłówka z okręgu Reprezentacji powiat. w Zbarażu do okręgu Reprezentacji powiat. w Skalacie.

Sprawozdawca p. Klemensiewicz, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić następujący projekt ustawy:

U s t a w a

z dnia . . . . . dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem o zmianie obszarów Reprezentacji powiatów w Tłumaczu, Nadwornie, Skalacie i Zbarażu.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam:

Art. I.

Gminy i obszary dworskie: a) Hołosków, Mołodyłów, Skopówka, Strupków i Neudorf mają być przeniesione z okręgu Reprezentacji powiatowej w Nadwornie do okręgu Reprezentacji powiatowej w Tłumaczu; zaś b) gminy i obszary dworskie Bogdanówka i Korszyłówka z okręgu Reprezentacji powiatowej w Zbarażu do okręgu Reprezentacji powiatowej w Skalacie.

Art. II.

Ustawa niniejsza wejdzie w wykonanie z dniem 1. stycznia roku następnego po jej ogłoszeniu.

Art. III.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda. Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta:

Art. I.

Gminy i obszary dworskie: a) Hołosków, Mołodyłów, Skopówka, Strupków i Neudorf mają być przeniesione z okręgu Reprezentacji powiatowej w Nadwornie do okręgu Reprezentacji powiatowej w Tłumaczu; zaś b) gminy i obszary dworskie Bogdanówka i Korszyłówka z okręgu Reprezentacji powiatowej w Zbarażu do okręgu Reprezentacji powiatowej w Skalacie.

Izba uchwała art. I. bez rozprawy zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta.

Art. II.

Ustawa niniejsza wejdzie w wykonanie z dniem 1. stycznia roku następnego po jej ogłoszeniu.

Izba uchwała art. II. bez rozprawy zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

Art. III.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych:

Izba uchwała art. III. bez rozprawy zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

U s t a w a

z dnia . . . . . dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem o zmianie obszarów Reprezentacyi powiatów w Tłumaczu, Nadwórnie, Skałacie i Zbaraża.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam:

Izba uchwała bez rozprawy tytuł i wstęp ustawy.

Sprawozdawca wnosi przystąpienie do trzeciego czytania bez czytania.

Izba uchwała bez rozprawy przystąpić do trzeciego czytania projektu powyższej ustawy bez czytania, a następnie w oddzielnem głosowaniu uchwała cały projekt ustawy w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie komisji prawniczej o sprawozdaniu Wydziału krajowego w przedmiocie wydzielania gminy Wiązownicy z okręgu sądowego w Sieniawie, a przyłączenia jej do okręgu sądowego w Jarosławiu.

Sprawozdawca p. Klemensiewicz uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania prostuje omyłkę druku, a mianowicie w 7 wierszu z dołu na stronnicy 2 sprawozdania zamiast „petycyjna” ma być „prawnicza”, nastę-

pnie odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem w myśl ustawy z dnia 11. czerwca 1868 Nr. 59. Dz. p. p. udziela c. k. Rządowi opinii, iż dla dobra mieszkańców gminy Wiązownicy korzystnem będzie, aby wraz z obszarem dworskim wyłączoną została z okręgu c. k. Sądu powiatowego w Sieniawie, a przydzieloną do okręgu Sądu powiatowego w Jarosławiu.

Izba uchwała bez rozprawy ten wniosek.

Następuje:

Sprawozdanie komisji prawniczej o sprawozdaniu Wydziału krajowego w przedmiocie wyłączenia gminy i obszaru dworskiego Chocimierz z okręgu Sądu powiatowego w Obertynie i okręgu politycznego w Horodence, a przydzielenia ich do okręgu sądowego i politycznego w Tłumaczu.

Sprawozdawca p. Klemensiewicz uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem w myśl ustawy z dnia 1. czerwca 1868 Nr. 59. Dz. u. p. udziela c. k. Rządowi opinii, że w interesie należytego wymiaru sprawiedliwości i dobra mieszkańców gminy Chocimierz wraz z obszarem dworskim należy gminę tę i obszar dworski wydzielić z okręgu c. k. Sądu powiatowego w Obertynie i c. k. Starostwa w Horodence i przydzielić je do okręgu c. k. Sądu powiatowego i c. k. Starostwa w Tłumaczu.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek.

Następuje:

Sprawozdanie komisji prawniczej o sprawozdaniu Wydziału krajowego w przedmiocie petycji gmin i obszarów dworskich: Wola matyaszowa, Myczków i Polańczyk o wydzielenie ich z okręgu c. k. Sądu powiatowego w Baligrodzie, a przydzielenie do okręgu powiatowego w Lisku.

Sprawozdawca p. Klemensiewicz uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem w myśl ustawy z dnia 11. czerwca 1868 r. Nr. 59. Dz. p. p. udziela c. k. Rządowi opinii, iż dla dobra mieszkańców gmin Woli Matyaszowej, Myczkowa i Polańczyka, korzystnem będzie, aby wraz z obszarami dworskimi wyłączone zostały z okręgu c. k. Sądu powiatowego w Baligrodzie, a przydzielone do okręgu c. k. Sądu powiatowego w Lisku.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek.

Następuje:

Sprawozdanie komisji prawniczej o sprawozdaniu Wydziału krajowego w przedmiocie wydzielenia gminy Wysoka z obszarem dworskim z okręgu c. k. Sądu powiatowego w Frysztaku, a przydzielenia jej do okręgu c. k. Sądu powiatowego w Strzyżowie.

Sprawozdawca p. Klemensiewicz uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem po myśli ustawy z dnia 11. czerwca 1868 Nr. 59. Dz. p. p. udziela c. k. Rządowi opinii

iż dla mieszkańców gminy Wysokiej korzystnem będzie, ażeby wraz z obszarem dworskim wyłączoną została z okręgu c. k. Sądu powiatowego we Frysztaku, a przydzieloną do okręgu c. k. Sądu powiatowego w Strzyżowie.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek.

Marszałek oznajmia, iż porządek dzienny wyczerpany, do głosu zapisany jest p. Dunajewski, przeto udziela mu głosu.

Przemawia p. Dunajewski i stawia wniosek naglący ustny, by marszałek w imieniu Sejmu złożył J. Św. Papieżowi Leonowi XIII. życzenia i wyrazy radości z powodu opatrnościowego wyzdrowienia Ojca Chrześcijaństwa z ciężkiej choroby.

Izba uchwała bez rozprawy i jednomyślnie nagłość wniosku, a następnie jednogłośnie uchwała sam wniosek p. Dunajewskiego.

Marszałek oświadcza, iż bezzwłocznie wykona uchwałę powyższą Izby.

Marszałek wzywa sekretarzy do odczytania złożonych interpelacji i wniosku.

Sekretarz p. Urbański odczytuje następującą interpelację do Wydziału krajowego.

I n t e r p e l a c y a
do Wysokiego Wydziału krajowego.
we Lwowie.

Zważywszy ile lud traci przez nieświadomość wartości swojego bydła albo trzody — a temu by się dało zaradzić przez wagi i ceny na targach i ponieważ ta sprawa była publicznie poruszona, — zapytują podpisani, czy Wysoki Wydział krajowy zajął się tą sprawą? i czyby to nie zechciał przeprowadzić, aby na wszystkich targach były urzędownie uwidocznione ceny bydła i świń od kilograma

żywej wagi, a także żeby ile możności wszędzie były wagi na bydło a osobliwie na świnie.

Lwów, dnia 8. marca 1899.

Interpelujący:
Data.

Kramarczyk, Szwed, Warzecha, Potoczek, Bernadzikowski, Styła, Wójcik, Bojko, Milan, Wachnianin, Klemensiewicz, Średniawski, Niebyłowiec, Hamorak, Zajączkowski, Kulczycki.

Marszałek oznajmia, iż interpelację tę udzieli Wydziałowi krajowemu.

Sekretarz p. Urbański odczytuje następującą interpelację do c. k. Rządu.

I n t e r p e l a c y a
do Wysokiego c. k. Rządu
we Lwowie.

Ponieważ jest ogólnie wiadomem, iż kara cielesna w armii austriackiej została zniesiona przed 30 laty a na to miejsce została zaprowadzona kara aresztu.

Gdy obecnie w aresztach wojskowych zamiast różg, zaprowadzono wieszanie żołnierza na słupie w ten sposób, że czasem prawie nogami ziemi nie dotyka wskutek czego do pół godziny najsilniejszy mężczyzna zemdleć musi, którego wodą krzyszą i na nowo ciągną na słup jak na szubienicę, dlatego podpisani zapytują Wysoki c. k. Rząd, czy wiadome są te rodzaje kary w armii wojskowej, które wprost zbrodniczymi nazwać można, gdyż zagrażają życiu ludzkiemu i takowe w wielkim stopniu skracają, a ponieważ dzisiaj istnieją uatawy przeciwko dręczeniu zwierząt, czy wobec tego jest Wysoki c. k. Rząd skłonny do traktowania z Władzą karną wojskową celem zapobieżenia tym nadużyciom zdrowia ludzkiego.

Lwów, dnia 8. marca 1899.

Interpelujący:
Warzecha.

Szwed, Data, Kramarczyk, Żardecki, Bojko, Dr. Bernadzikowski, Milan, Styła, Średniawski, Wójcik, Niebyłowiec, Ostapczuk, Hamorak, Schnell, M. Torosiewicz.

Marszałek oświadcza, iż interpelację tę udzieli p. Komisarzowi rządowemu.

Sekretarz p. Stanisław Niezabitowski odczytuje następującą interpelację do c. k. Rządu:

I n t e r p e l a c y a
do Wysokiego Rządu

Okólnik Jego Ekscelencyi Pana Namiestnika do Starostw o karczmach poskutkował tu i ówdzie ale przeważnie wszystko po staremu.

Gdyby Wysoki Rząd nie uznał za stosowne ponowić jeszcze ów okólnik z poszczególnem wymienieniem tych nadużyć, które ma żandarmerya śledzić i po każdej patroli donieść c. k. Starostwu.

Czy nie byłoby dobrze, żeby Starostwa przynajmniej raz na miesiąc donosiły o postępie środków użytych przeciw pijaństwu, lichwie i wszystkim wyzyskom i nieomoralnościom z karczmą połączonych?

Lwów, dnia 8. marca 1899.

Interpelujący:
St. Potoczek.

Bojko, Milan, Data, Szwed, Żardecki, Kramarczyk, Dr. Bernadzikowski, Styła, Wójcik, Niebyłowiec, Klemensiewicz, Średniawski, Hamorak, Kulczycki.

Marszałek oznajmia, iż interpelację tę udzieli p. komisarzowi rządowemu.

Sekretarz p. Stanisław Niezabitowski odczytuje następującą interpelację do p. komisarza rządowego:

Interpelacya

do J. W. Pana Komisarza rządowego!

Na poprzedniej kadencji sejmowej na wniosek posła Kramarczyka-zapadła uchwała Wysokiego Sejmu tej treści:

„Wzywa się Wysoki c. k. Rząd do obniżenia ceny soli kuchennej w ten sposób, ażeby po uregulowaniu sprzedaży tejże, konsument nie płacił więcej jak 10 centów za klg. soli kuchennej“.

Gdy mimo zapadłej uchwały Wysokiego Sejmu cena soli kuchennej dotąd nie jest niższa, a ludność naszego kraju żali się ciągle na wygórowane ceny tejże soli, zapytują przeto podpisani:

Czyli Wysoki c. k. Rząd stosownie do objawionego życzenia zniży cenę soli kuchennej i czyli i kiedy życzeniu Wysokiego Sejmu, a względnie życzeniu ludności galicyjskiej, zadosyć się stanie.

Lwów, dnia 2. marca 1899.

Inrerpelujący:
Szwed.

Dr. Bernadzikowski, Klemensiewicz, Ostapczuk, Nowakowski, Kramarczyk, Bojko, Sredniawski, Styła, Wójcik, Niebyłowiec, Data, Kulczycki, Zajączkowski, Warzecha.

Marszałek oznajmia, iż interpelację tę udzieli p. Komisarzowi rządowemu.

Sekretarz p. Karatnicki odczytuje następującą interpelację do p. komisarza rządowego.

Interpelacya
posła Nowakowskiego i tow
do Pana komisarza rządowego.

Na dzień 26. lutego 1899. zwołał Dmytro Hewryk do sali gimnastycznej w Drohobyczu zgromadzenie ludowe z takim programem:

- 1) sytuacya polityczna;
- 2) Wolne wnioski.

Rezolucyą z dnia 22. lutego 1899. l. 9.414 zakazał Starosta Drohobycki, pan Świtalski, odbycia tego zgromadzenia motywując ten zakaz tem, że takie zgromadzenie zagraża spokojności publicznej.

Ponieważ w Drohobyczu nieraz już odbywało się podobne zgromadzenie, a porządek publiczny mimo to nie został naruszony, przeto motywa c. k. Starosty są bezpodstawne, a zakaz odbycia zgromadzenia jest sprzeczny z ustawą.

Wobec tego zapytują podpisani pana Komisarza rządowego, czy skłonnym jest pouczyć c. k. Starostę w Drohobyczu, by spełniał funkcję urzędnika państwowego bezstronnie po myśli obowiązujących ustaw.

We Lwowie dnia 8. marca 1899.

Interpelujący;
St. Nowakowski w. r.

Ostapczuk, Krempa, Winniczuk, Okuniewski, Bojko, Niebyłowiec, Dr. Bernadzikowski, Wójcik, Styła, Średniawski, Hamorak, Kulczycki, Dr. Olpiński, G. Milan.

Marszałek oświadcza, iż interpelację tę udzieli p. Komisarzowi rządowemu.

Sekretarz p. Karatnicki odczytuje następujący wniosek:

Wniosek

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Ustawa

z dnia . . . . dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, uzupełniająca §. 6. statutu krajowego z dnia 26. lutego 1861.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Art. I.

§. 6. statutu krajowego z dnia 26. lutego 1861 zostaje uzupełniony następującym ustępem:

„Urzednicy publiczni i funkcyonaryusze, wybrani na posłów do Sejmu krajowego, nie potrzebują urlopu do wykonywania swego mandatu.

Art. II.

Niniejsza ustawa obowiązuje z dniem jej ogłoszenia.

Art. III.

Wykonanie niniejszej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

We Lwowie dnia 8. marca 1899.

Wnioskodawca:

Karatnicki w. r.

Kulczycki Hamorak, Wachnianin, Niebyłowiec, Mandyczewski, Zoll, Rotter, Barwiński, Pilat, d'Abancourt, Dr. Olpiński, Dr. Weigel, Bednarski, Klemensiewicz, Vayhinger, Czechowicz, Tyszkowski, Theodorowicz, Dr. Sawczak, Dr. Czaykowski, Abrahamowicz, Słotwiński, Żardecki, Jahl, L. Wiśniewski, Zajączkowski, Jabłoński, H. Kadyi.

Marszałek oświadcza, iż pierwsze czytanie tego wniosku umieści na porządku dziennym najbliższego posiedzenia.

Marszałek zamyka posiedzenie, naznaczając następne na dzień 10 marca 1899 r. o godzinie 10. przed południem i odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia.

Koniec posiedzenia o godzinie 12. min. 10 po południu.

Marszałek krajowy:

Stanisław Badeni w. r.

Sekretarze:

Andrzej Potocki w. r.

Stanisław Niezabitowski w.r.

Protokół

11. posiedzenia, 4. sesyi, VII. peryodu Sejmu galicyjskiego z dnia 10. marca 1899 roku.

Początek o godzinie 10 minut 30 przed południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy J. E. Stanisław hr. Badeni.

Sekretarze: Modest Karatnicki, Stanisław Niezabitowski, Andrzej Potocki, Mieczysław Urbański.

Obechnych posłów 122.

Ze strony Rządu: c. k. Radea Dworu Włodzimierz hr. Łoś.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół dzisiejszego posiedzenia uważa za przyjęty, gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów, protokół ósmego posiedzenia złożony jest w biurze marszałkowskiem do przejrzenia.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis petycyj, wniesionych po dzień 10. marca 1899 r., które przekazano następującym komisjom:

Komisji administracyjnej Ls.: 1050, 1051, 1052, 1053. 1054, 1055, 1056, 1057, 1058, 1059, 1069, 1088, 1089, 1090, 1091, 1092, 1093, 1094, 1095.

Komisji szkolnej Ls.: 1042, 1060, 1062, 1063, 1067, 1083, 1097, 1101, 1104, 1105, 1106.

Komisji gospodarstwa krajowego Ls.: 1061, 1077, 1096.

Komisji budżetowej Ls.: 1064, 1068, 1070, 1071, 1073, 1074, 1076, 1078, 1080, 1084, 1085, 1098, 1099, 1100, 1102, 1107, 1109, 1111, 1112, 1118.

Komisji przemysłowej Ls.: 1065, 1066, 1072.

Komisji drogowej Ls.: 1075, 1082 1103.

Komisji kolejowej Ls.: 1079, 1110.

Komisji petycyjnej Ls.: 1086, 1113.

Po odczytaniu petycji Ls. 1042 ruskiego towarzystwa pedagogicznego we Lwowie o utworzenie żeńskiego seminarium z językiem wykładowym ruskim

we wschodniej Galicyi przemawia ks. biskup Czechowicz popierając tę petycję.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyj, które przydzielono komisjom jak wyżej.

Po odczytaniu petycji Ls. 1067 Urzędu gminnego w Karłowie powiatu śniatyńskiego o zapomogę na reperację budynku szkolnego przemawia p. Hamorak popierając tę petycję.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyj wniesionych po dzień 10. marca 1899, które przydzielono następującym komisjom jak wyżej:

Przy petycji Ls. 1079 lekarzy praktykujących w Zakopanem o subwencję na budowę kolei Zakopane-Suchagóra, przemawia p. Żardecki popierając tę petycję.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyj wniesionych po dzień 10. marca 1899, które przydzielono komisjom jak wyżej.

Przy petycji Ls. 1118 Przytuliska uczestników powstania z roku 1863/4 w Krakowie o stałą subwencję przemawia p. Klemensiewicz popierając tę petycję.

Marszałek oznajmia, iż w odpowiedzi na telegram, który wysłał z polecenia Sejmu do Jego Eminencji Kardynała Rampolli z wyrazem hołdu i czci dla Ojca Świętego, otrzymał dziś telegram, który brzmi:

Po pierwszych słowach wszyscy powstają ze swych miejsc:

Illus. Comiti Stanislao Badeni. Lemberg.

Beatissimus Pater gratulationes et vota nuntiorum regni Galiciae et Lodomeriae ac Magni Ducatus Cracoviensis comoto laetoque animo accepit, eisque gratias agens Apostolicam benedictionem paterno affectu impertitur.

M. Card. Rampolla.

Izba przyjmuje tę odpowiedź Ojca Świętego oklaskami.

Przed przystąpieniem do porządku dziennego p. Gorayski stawia wniosek formalny, by petycję Ls. 1029 przydzieloną komisji gospodarstwa krajowego odstąpić komisji właściwej, którą jest komisya kredytu włościańskiego.

Izba uchwała bez rozprawy ten wniosek formalny.

Przemawia następnie p. Klemensiewicz i stawia wniosek formalny, by petycje Ls. 458 i 956 przydzielone komisji petycyjnej, odstąpić komisji właściwej tj. petycję Ls. 458 komisji gospodarstwa krajowego, a petycję Ls. 956 komisji szkolnej.

Izba bez rozprawy uchwała ten wniosek formalny głosując nad każdą petycję oddzielnie.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego punktem pierwszym jest:

Pierwsze czytanie wniosku p. Karatnickiego o uzupełnienie statutu krajowego postanowieniem, że wybrani do Sejmu krajowego publiczni urzędnicy i funkcjonariusze nie potrzebują urlopu do wykonywania swego mandatu.

Przemawia p. Karatnicki uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi przekazanie tego wniosku komisji prawniczej.

Izba uchwała bez rozprawy ten wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie zmiany i uzupełnienia postanowień uchwały sejmowej z dnia 15. lutego 1897 co do poparcia kolei Przeworsk-Bachórz (Dynów).

Sprawozdawca p. Wereszczyński w zastępstwie p. Chamca, uwolniony na wniosek

sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania wnosi odesłanie tego przedmiotu do komisji kolejowej.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego o udzieleniu obszarowi dworskiemu w Kutkorzu koncesyi do pobierania opłat mytniczych od mostu na rzece Pełtwi.

Sprawozdawca p. Wereszczyński w zastępstwie p. Chamca, odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego, zakończone projektem następującej uchwały:

U c h w a ł a

o udzieleniu obszarowi dworskiemu w Kutkorzu koncesyi do pobierania opłat mytniczych od mostu na rzece Pełtwi.

Art. I.

Na przeciąg lat pięciu od wejścia w wykonanie tej uchwały nadaje się obszarowi dworskiemu w Kutkorzu powiatu Złoczowskiego prawo do pobierania myta od mostu na rzece Pełtwi pod warunkiem utrzymywania przedmiotu omyconego w dobrym stanie, własnym kosztem, z zastrzeżeniem, że analogicznie do postanowień zawartych w §. 38 ust. 12 ustawy drogowej z dnia 5 lipca 1897 dz. u. kr. Nr. 43, w razie niedopełnienia powyższego warunku, uprawniony będzie Wydział powiatowy do objęcia za zgodą politycznej władzy powiatowej przedmiotu omyconego w bezpośredni zarząd własny na koszt i niebezpieczeństwo wspomnianego obszaru dworskiego.

Art. II.

Opłatę myta pobierać należy według następującego wymiaru:

1) przy każdym wozie od jednego bydła zaprzężonego 2 (dwa) ct.

2. od bydła przepędzanych:

a) od każdego konia, dorosłego bydła rogatego, osła, muła 2 (dwa) ct.

b) od pięciu świń albo cieląt 1 (jeden) ct.

c) od dziesięciu owiec 1 (jeden) ct.

Od bydła niesionego lub wiezionego wozem nie opłaca się żadnej należitości.

Zwierzęta, które ssą i przy matkach idą, są wolne od wszelkiej opłaty mytniczej.

Art. III.

Przy poborze myta mają być zachowane ogólne przepisy o uwolnieniu od opłaty mytniczej lub o znizeniu tejże.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej uchwały *en bloc*.

Izba uchwała przyjęcie powyższej uchwały *en bloc*, poczem w oddzielnym głosowaniu przyjmuje cały projekt uchwały *en bloc*.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwała Izba cały projekt uchwały w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego o udzieleniu koncesyi do pobierania opłat mytniczych od mostów na rzece Dniestrze w Monastercu, Mostach i Terszakowie.

Sprawozdawca p. Wereszczyński w zastępstwie p. Chamca odczytuje sprawozda-

nie Wydziału krajowego, zakończone projektem następującej uchwały:

U c h w a ł a

o udzieleniu obszarom dworskim w Monastercu, Mostach i Terszakowie koncesyi do pobierania opłat mytniczych od mostów na rzece Dniestrze.

Art. I.

Na przeciąg lat pięciu od wejścia w wykonanie tej uchwały nadaje się prawo do pobierania myta, mianowicie:

1. Obszarowi dworskiemu w Monastercu powiatu Rudeckiego od mostu na rzece Dniestrze w Monastercu;

2. Obszarowi dworskiemu w Mostach powiatu Rudeckiego od mostu na rzece Dniestrze w Mostach;

3. Obszarowi dworskiemu w Terszakowie powiatu Rudeckiego od mostu na rzece Dniestrze w Terszakowie;

Pomienione obszary dworskie obowiązane są utrzymywać przedmioty omycone w dobrym stanie, własnym kosztem, z zastrzeżeniem, że analogicznie do postanowień zawartych w §. 38. ust. 12. ustawy drogowej z dnia 5. lipca 1897, Dz. u. kr. Nr. 43. w razie niedopełnienia powyższego warunku, uprawniony będzie Wydział powiatowy za zgodą politycznej władzy powiatowej do objęcia przedmiotów omyconych w bezpośredni zarząd własny na koszt i niebezpieczeństwo tychże obszarów dworskich.

Art. II.

Opłatę myta od mostów w art. I. wyszczególnionych pobierać należy według następującego wymiaru:

1. przy każdym wozie od jednego bydła zaprzężonego 1 (jeden) ct.

2. od bydłał przepędzanych:

a) od każdego konia, dorosłego bydła rogatego, osła, muła 1 (jeden) ct.

b) od pięciu świń albo cieląt 1 (jeden) ct.

c) od dziesięciu owiec 1 (jeden) ct.

Od bydła niesionego lub wziętego wozem nie opłaca się żadnej należitości.

Zwierzęta, które ssą i przy matkach idą, są wolne od wszelkiej opłaty mytniczej.

Mieszkańcy gmin w Mostach i Terszakowie wolni są od odpłaty myta przez tamtejsze obszary dworskie pobieranego.

Art. III.

Przy poborze myta mają być zachowane ogólne przepisy o uwolnieniu od opłaty mytniczej lub o znizeniu tejże.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej uchwały *en bloc*.

Izba uchwała przyjęcie powyższej uchwały *en bloc*, poczem w oddzielnem głosowaniu przyjmuje cały projekt uchwały *en bloc*.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwała cały projekt uchwały w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie komisji szkolnej o sprawozdaniu Wydziału krajowego z czynności Departamentu II. za czas od 15. listopada 1897 do 15. listopada 1898.

Sprawozdawca p. Rayski, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od

czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Sprawozdanie Wydziału krajowego z czynności Departamentu II. za czas od 15. listopada 1897 do 15. listopada 1898 Sejm przyjmuje do wiadomości.

Przemawia p. Rotter.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwala wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji prawniczej o przedłożeniu Wydziału krajowego w przedmiocie przeznaczenia i użycia odsetek funduszu rezerwowego wspólnych kas sierocych na utrzymanie i wychowanie ubogich sierót i opuszczonych dzieci w kraju.

Sprawozdawca p. Karatnicki, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić następujący projekt ustawy:

U s t a w a

z dnia . . . . . o przeznaczeniu i użyciu odsetek funduszu rezerwowego wspólnych kas sierocych w Królestwie Galicji i Lodomeryi z Wielkim Księstwem Krakowskim na utrzymanie i wychowanie ubogich sierót i opuszczonych dzieci w kraju.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicji i Lodomeryi z Wielkim Księstwem Krakowskim postanawiam co następuje:

§. 1.

Odsetki funduszu rezerwowego wspólnych kas sierocych w Królestwie Galicji i Lodomeryi z Wielkim Księstwem Krakowskim mają być Królestwu Galicji i Lodomeryi z Wielkim Księstwem Krakowskim na cele utrzymania i wychowa-

nia ubogich sierót i opuszczonych dzieci, corocznie wypłacane do rąk Wydziału krajowego, który po wysłuchaniu c. k. Namiestnictwa orzeka o sposobie użycia tych odsetek.

§. 2.

Ustawa ta wchodzi w wykonanie z dniem jej ogłoszenia.

§. 3.

Wykonanie ustawy poruczam Moim Ministrom spraw wewnątrznych, sprawiedliwości i skarbu.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta:

§. 1.

Odsetki funduszu rezerwowego wspólnych kas sierocych w Królestwie Galicji i Lodomeryi z Wielkim Księstwem Krakowskim mają być Królestwu Galicji i Lodomeryi z Wielkim Księstwem Krakowskim na cele utrzymania i wychowania ubogich sierót i opuszczonych dzieci, corocznie wypłacane do rąk Wydziału krajowego, który po wysłuchaniu c. k. Namiestnictwa orzeka o sposobie użycia tych odsetek.

Izba uchwala §. 1. bez rozprawy zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 2.

Ustawa ta wchodzi w wykonanie z dniem jej ogłoszenia.

Izba uchwala §. 2 bez rozprawy zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 3.

Wykonanie ustawy poruczam Moim Ministrom spraw wewnętrznych, sprawiedliwości i skarbu,

Izba uchwala §. 3. bez rozprawy zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta :

U s t a w a

z dnia . . . . - o przeznaczeniu i użyciu odsetek funduszu rezerwowego wspólnych kas sierocych w Królestwie Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem na utrzymanie i wychowanie ubogich sierót i opuszczonych dzieci w kraju.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam co następuje :

Izba uchwala bez rozprawy tytuł i wstęp ustawy.

Sprawozdawca wnosi przystąpienie do trzeciego czytania bez czytania.

Izba uchwala bez rozprawy przystąpić do trzeciego czytania projektu powyższej ustawy bez czytania, a następnie w oddzielnem głosowaniu uchwala cały projekt ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje :

Sprawozdanie komisji gminnej w sprawie urządzenia przy Wydziale krajowym kursów dla pisarzy gminnych.

Sprawozdawca p. A. Brunieki, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji :

I. Wysoki Sejm raczy zatwierdzić przedłożony projekt urządzenia kursów dla pisarzy gminnych.

II. Wysoki Sejm raczy wyznaczyć na ten cel w budżecie na rok 1899 kwotę 3600 zł.

Marszałek oznajmia, iż do głosu zapisani są p. Górski *przeciw* a pp. Okuniewski i Bernadzikowski *za* wnioskiem komisji.

Przemawia p. Górski.

Przemawia p. Okuniewski.

Przemawia p. Abrahamowicz i stawia następujący wniosek :

Sprawozdanie komisji gminnej o sprawozdaniu Wydz. kraj. w przedmiocie urządzenia kursów dla pisarzy gminnych Sejm przekazuje Wydziałowi krajowemu z poleceniem przeprowadzenia rokowań z reprezentantami powiatowemi co do urządzenia tych kursów w powiatach i przedłożenia Sejmowi krajowemu na najbliższej sesji odpowiednich wniosków.

Izba popiera wniosek p. Abrahamowicza.

Przemawia p. Bernadzikowski.

Przemawia p. Jaworski.

Przemawia p. Vayhinger.

Przemawia p. Fruchtmann.

Przemawia p. Stadnicki.

Przemawia pod względem formalnym i stawia wniosek zamknięcia dyskusji p. Zaleski.

Marszałek oznajmia, iż do głosu zapisani są pp. Wachnianin i Abrahamowicz.

Przemawia p. Wachnianin.

Przemawia p. Abrahamowicz.

Po zamknięciu dyskusji przemawia p. sprawozdawca.

Marszałek udziela wyjaśnienia co do sposobu głosowania.

Izba odrzuca wniosek p. Abrahamowicza.

Marszałek konstatuje, że za wnioskiem p. Abrahamowicza głosowało 47 posłów, przeciw wnioskowi p. Abrahamowicza 48 posłów. Wniosek zatem p. Abrahamowicza upadł większością 1 głosu.

Izba rzystępuje do rozprawy szczegó-
łowej.

P. Sprawozdawca odczytuje punkt I.
wniosku komisji.

Izba uchwała bez rozprawy punkt I.
wniosku komisji.

P. Sprawozdawca odczytuje punkt II.
wniosku komisji.

Przemawia p. Stadnicki Stanisław i sta-
wia poprawkę aby w punkcie II wniosku
komisji wyrzucić słowa „raczy wyznaczyć“,
a w miejsce ich wstawić słowa „wy-
znacza“.

Izba popiera poprawkę p. Stadnickiego.

Izba uchwała punkt II. w stylizacyi
komisji z opuszczeniem słów „raczy wy-
znaczyć“, a z dodaniem słowa „wyznacza“,
jako poprawki p. Stadnickiego, głosując od-
dzielnie nad punktem II wniosku komisji,
i nad słowem „wyznacza“.

Następuje :

Sprawozdanie komisji drogowej o pe-
tycyi Wydziału powiatowego w Białej
o udzielenie znaczniejszej subwencji z fun-
duszów krajowych na budowę drogi gmin-
nej od granicy Szląska pruskiego w Jawi-
szowicach przez Łęki-Osiek do Wadowic,

Sprawozdawca p. Olpiński odczytuje
sprawozdanie komisji, zakończone nastę-
pującym wnioskiem :

Petycę Wydziału pow. w Białej o udzie-
lenie znaczniejszej subwencji z funduszów
krajowych, potrzebnej do pokrycia kosztów
budowy drogi gminnej, prowadzącej od gra-
nicy Szląska pruskiego w Jawiszowicach
przez Łęki-Osiek do Wadowic, odstępuje
się Wydziałowi krajowemu do zbadania
i załatwienia w myśl okólnika Wydziału
krajowego z 22. grudnia 1882 l. 51432.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy
wniosek komisji.

Następuje :

Sprawozdanie komisji drogowej o pe-
tycyi Katarzyny Semenowiczowej i Maryi

Bychowej w Założcach w sprawie gruntu
zabranego pod budowę drogi powiatowej
Brody-Założce.

Sprawozdawca p. Olpiński odczytuje
sprawozdanie komisji, zakończone nastę-
pującym wnioskiem :

Nad petycją Katarzyny Semenowicz-
owej i Maryi Bychowej w Założcach prze-
ciw orzeczeniu Wydziału krajowego z dnia
27. maja 1898. l. 23.893. w sprawie za-
branego przez Wydział powiatowy w Bro-
dach gruntu pod budowę drogi powiatow-
ej Brody-Założce, przechodzi Sejm do
porządku dzienngo.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy
wniosek komisji.

Następuje :

Sprawozdanie komisji sanitarnej o spra-
wozdaniu Wydziału krajowego w przed-
miocie uznania potrzeby budowy nowych
szpitali powszechnych w Samborze i No-
wym Sączu, budowy nowych pawilonów
w Białej i Zaleszczykach, wreszcie budowy
osobnych domów na pomieszczenie za-
kaźnych chorych w Białej, Bochni, Bro-
dach, Drohobyczu, Jasle, Kołomyi, Stryju
i Złoczowie.

Sprawozdawca p. Olpiński, uwolniony
na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od
czytania sprawozdania, odczytuje następu-
jący wniosek komisji :

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

Sejm Królestwa Galicyi i Lodomeryi
z Wielkiem Księstwem Krakowskiem w myśl
§. 15 ustawy z dnia 28. lipca 1898 (nr.
47. Dz. u. kraj.) uznaje potrzebę budowy-
nowych szpitali powszechnych i publicznych
w Samborze i Nowym Sączu, pawilonów
przy szpitalach w Zaleszczykach i Białej,
domów odosobnionych dla zakaźnych przy
szpitalach w Bochni, Białej Brodach, Dro-
hobyczu, Jasle, Kołomyi, Stryju i Złocz-
owie.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Na tem wyczerpano porządek dzienny.

Marszałek wzywa sekretarzy do odczytania złożonego wniosku i interpelacji.

Sekretarz p. Urbański odczytuje następujący wniosek:

W n i o s e k.

Ustawa państwowa z dnia 16. stycznia 1896, Nr. 89. Dz. u. p. o kupczeniu żywnością i fałszowaniem takowej, postanawia w §. 2., że organami nadzorczymi celem przestrzegania postanowień ustawy, mają być oprócz funkcyonaryuszów rządowych i magistratów miast własne statuty posiadających, także ci funkcyonaryusze korporacji samorządnych, których ustawa krajowa do tego przeznaczy i że oznaczenie, które korporacje samorządne ustanawiać mają osobne i przysięgłe organa nadzorcze do sprawowania policyi zdrowia i żywności, pozostawia się ustawodawstwu krajowemu.

Zważywszy, że fałszowanie żywności w kraju naszym, tak w miastach, miasteczkach jakoteż i po wsiach w sklepikach i karczmach szeroko jest rozgałęzione i z powodu braku organów nadzorczych uchodzi bezkarnie:

zważywszy, że kraje koronne jak Styrya, Karyntya, Morawa, Szląsk ustawy takie w dobrze zrozumianym interesie ludności już wydały — wnoszę:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby na najbliższą sesję sejmową wniósł projekt ustawy — oznaczającej te korporacje samorządne, które ustanawiać mają osobne, przysięgłe organa nadzorcze do sprawowania policyi zdrowia i żywności

po myśli §. 2. i 3. ustawy z dnia 16. stycznia 1896. Nr. 89. Dz. u. p.

Lwów, dnia 10. marca 1899.

wnioskodawca.
Klemensiewicz.

Romanowicz, Michalski, Słotwiński, Dworski, Żardecki, Małachowski, Dr. Bernadzikowski, Bojko, Wójcik, Styła, Krempa, Karatnicki, Rotter, Średniawski, Soleski.

Marszałek oznajmia, iż pierwsze czytanie tego wniosku umieści na porządku dziennym najbliższego posiedzenia.

Sekretarz p. Urbański odczytuje następującą interpelację do c. k. Rządu:

I n t e r p e l a c y a do Wysokiego c. k. Rządu we Lwowie.

Byt organistów w wielu miejscach jest istotnie opłakany, a przecież c. k. Rząd ma fundusz religijny z zabranych dóbr kościelnych

Czy Wysoki Rząd zajął się już sprawą poprawy bytu organistów i djaków?

Lwów, dnia 10. marca 1899.

Interpelujący;
Warzecha

Szwed, Data, Potoczek, Nowakowski, Ostapczuk, Żardecki. Krempa, Okuniewski, Dr. Bernadzikowski, Hamorak, Styła, Bojko, Wójcik, Średniawski, Dr. Sawczak, Winniczuk, Niebyłowiec, Zajączkowski.

Marszałek oznajmia, iż interpelację tę udzieli p. komisarzowi rządowemu.

Sekretarz p. Urbański odczytuje następującą interpelację do c. k. komisarza rządowego.

Interpelacya

Do JW. pana komisarza rządowego.

Dekretem c. k. kancelaryi nadwornej z dnia 19 grudnia 1839. L. 35.019 wydanym do politycznych władz krajowych, zabroniono wyznawcom religii mojżeszowej, trudnić się handlem naczyń kościelnych, krzyżów, obrazów i t. p. zabroniono im również obnosić rzeczzone przedmioty po domach, sprzedawać na targach, lub w budach jarmarcznych.

Pomimo jednak, że dekret powyższy dotychczas ma moc obowiązującą, gdyż przez cały przeciąg lat 60-ciu nie wydano żadnej ustawy ani rozporządzenia, któreby ów dekret pośrednio lub bezpośrednio zniosły, widzimy handlarzy żydowskich trudniących się sprzedażą książek do modlenia, obrazów, krzyżyków, różańców, medalików i t. p.

Przeciwko takiemu nadużywaniu wolności handlu przedmiotami o znaczeniu religijnem a nieraz i wydrwianiu wizerunków świętych, przez innowierców, jest obowiązkiem każdego katolika zaprotestować.

Wobec tego zapytują podpisani c. k. komisarza rządowego, czy Władze do tego powołane t. j. c. k. Rząd wie o tego rodzaju praktykach handlarzy żydowskich oraz czy c. k. Rząd zechce w przyszłości przywrócić moc obowiązującą powołanemu na wstępie, dekretowi kancelaryi nadwornej aby usunąć zgorszenie, i obrażanie uczuć religijnej ludności chrześcijańskiej.

Lwów dnia 9. marca 1899.

Interpelujący:
Milan.

Bojko, Ostapczuk, Żardecki, Warzecha, Szwed, Styła, Średniawski, Data, Nowakowski, Krempa, Dr. Bernadzikowski, Wójcik, Winniczuk, Sawczak.

Marszałek oznajmia, iż interpelację tę udzieli p. Komisarzowi rządowemu.

Sekretarz p. Andrzej Potocki odczytuje następującą interpelację do c. k. komisarza rządowego:

Interpelacya

do JW. Pana Komisarza rządowego.

Jan Rudolf z Jozefsdorfu powiatu mieleckiego gospodarz dostał się przez zapobiegliwość swoją przed kilkunastu laty do budowy kolei Dębica—Rozwadow na wiesera kolejowego miejscowości Jaślany-Baranów. Na tej przestrzeni pracował tenże bez żadnej nagany, owszem utrzymywał takową bardzo wzorowo. Dnia 11. lipca 1898., kiedy to rozgrywała się walka duchownych przeciw włościaństwu w parafiach Padwi i Jaślanach o wybory komitetu parafialnego, włościanie w Jaślanach życzyli sobie wybrać i Jana Rudolfa. Odbywały się wybory na plebanii pod przewodnictwem X. Łasaka w Josefsdorfie. Gdy głosowano na Jana Rudolfa, X. Łasak wystąpił przeciw swemu parafianowi z gromem wyzywającym odgrządzając takowemu, że go zniszczy „że Rudolf sobie piwa naważę, ale go wypije“ — rozumie się, że nie chciał się zgodzić i na drugich dwóch włościan postawionych kandydatów. W tym to samym czasie zawezwano Rudolfa Jana na stację kolejową w Jaślanach a tam powiedziano mu, że ks. Kopyciński ma zamiar jechać do Dyrekeyi, by Rudolfa ze służby usunąć, a było to powodem, że Jan Rudolf kandydaturę członka komitetu parafialnego przyjął. Nie odwlekło się ani miesiąc bo od 11/7 98. do 5/8 1898 został Jan Rudolf wieser kolejowy za jego przekonania polityczne, że przyjął kandydaturę członka komitetu parafialnego, włościanin, ojciec 11 dzieci — przeniesiony aż do sekcyi Saybusz pod węgierską granicę. Jan Rudolf, człowiek nie młody około 60 lat mający w okolicach górskich, do których nie przyzwyczajony niema zdrowia, dostał reumatyzmu w nogach i barkach, więcej chorować musi aniżeli pracować może. Na dobitek tego w miesiącu lutym b. r. rozcho-

rowała mu żona i troje dzieci. Gdy posłano wiadomość po doktora kolejowego do Mielca p. Staniszewskiego, odmówił tenże środków ratunku matce 11 dzieci a żonie Jana Rudolfa a taż zmuszona ratować siebie i dzieci udała się do innego lekarza, z którego to wynikły koszta — lubo Jan Rudolf opłaca kasę chorych.

Nadmienić należy, że krzywda ta była przezemnie podniesioną w parlamencie, jednak do dziś niema załatwienia takowej.

Zważywszy, że ustawa przepisuje: jeżeli sługa kolejowy ma posiadłość w pobliżu toru kolejowego, należy takowemu uprzystępnąć, wykonanie służby, by tenże nie ucierpiał na swym majątku szkody.

Zważywszy, że przeniesienie ojca od 11. dzieci dla błachych pozorów, osierocenie takowych jest największą krzywdą, jaka być może, nie karą żadną na którą sobie Jan Rudolf za dobrą pracę w służbie kolejowej nie zasłużył, lecz zemstą osobistą ks. Łysaka.

Zapytujemy się tedy JW. Pana komisarza rządowego kiedy zakończą się wpływy kreowane osobistą zemstą, czy w takim przytoczonym wypadku nie należałoby winnych, którzy narazili całą rodzinę tak liczną wezwać do odpowiedzialności, a jak długo pokrzywdzonemu Dyrekcyi kolejowa nie uczyni zadość by z okolic górskich ze względu na zdrowotność przeniesiono go tam gdzie z prawa sprawiedliwości się mu należy.

Lwów, dnia 10 marca 1899.

Interpelujący:
Krempa.

Wójcik, Bernadzikowski, Bojko, Milan, Styła, Klemensiewicz, Średniawski, Winniczuk, Niebyłowiec, Nowakowski, Żardecki, Data, Ostapczuk, Okuniewski, Szwed.

Marszałek oznajmia, iż interpelację tę udzieli p. Komisarzowi rządowemu.

Sekretarz p. Andrzej Potocki odczytuje następującą interpelację do c. k. komisarza rządowego.

Interpelacya

do JW. Pana Komisarza rządowego!

Na wszystkich wiecach i zgromadzeniach ludowych objawiło się jednomyślne narzekanie, że c. k. Dyrekcyja Skarbu czyni ogromne trudności w uzyskaniu konsensu do sprzedaży drobnej tytoniu i tabaki dla Kółek rolniczych.

Traktowanie to jest powszechnem wszędzie, a trudności najbardziej odczuwać się dają w powiecie Tarnobrzeskim, Mieleskim, Ropezyckim i innych, na dowód których niechaj posłuży fakt tylko z powiatu Tarnobrzeskiego.

W Kółkach rolniczych gmin Sielec, Nadbrzezie, Trześń, Wielowieś, Sobów, Gorzyce, Wydrze ad Grębów, Dąbrówce pnio-wskiej powiatu Tarnobrzeskiego jeszcze przed trzema laty wniesiono podania do c. k. Dyrekcyi Skarbu o konsensa dla drobnej sprzedaży tytoniu i tabaki, z których ma pobierać ludność chrześcijańska.

Niewiadomo na jakich podstawach c. k. Dyrekcyja Skarbu do dziś ani załatwienia podań, ani pozwolenia kółkom wspomnianych gmin pomimo wszelkich danych warunków odmawia, lubo że przed wszystkimi trafikami żydowskimi pierwsze miejsce powinny mieć Kółka rolnicze.

W gminie Dąbrówce trzyma trafikę żyd, z której nie płaci i nie ma na czas tytoniu i tabaki, a gdy członkowie z tej gminy użalali się przed c. k. komisarzem straży w Radomyślu i że żyd podpada karze, któremu zwinąć trafikę należałoby, pan komisarz odpowiedział, „że na to podstawy nie ma“.

Otóż z tego wynika to, że c. k. Dyrekcyja traci na sprzedaży tytoniu i tabaki przez to, że żydzi nie pilnują w dostarczaniu trafiki, a panowie Komisarze lubo to

się dzieje, uniewinniają tychże, ile tylko jest w ich możliwości.

Nadmienić należy i to, że Ekscelencya Pan Namiestnik na deputację delegatów wspomnianych Kółek rolniczych z dnia 27. września 1898. przyrzekł przychylnie w całym tego słowa znaczeniu poprzeć i dopomódz do otwarcia trafik dla wszystkich Kółek rolniczych w Galicyi.

zważywszy, że instytucya Kółek rolniczych jest ważną, dla której c. k. Dyrekcyja Skarbu powinna być względna w udzielaniu tymże konsensu sprzedaży tytoniu i tabaki;

Zważywszy, że niezłatwienie podań do lat trzech w c. k. Dyrekcyi Skarbu traci ufnosć członków obywateli do c. k. Rządu:

Zapytujemy się JW. Pana Komisarza rządowego, czyby nie należało postanowić względne traktowanie Kółek rolniczych w udzielaniu konsensu do sprzedaży tytoniu i tabaki i złatwianie podań nie po trzech latach, lecz w swoim czasie.

We Lwowie, dnia 10. marca 1899.

interpelant :

Krempa.

Okuniewski, Szwed, Ostapczuk, Nowakowski, Milan, Klemensiewicz, Niebyłowiec, Winniczuk, Dr. Bernadzikowski, Zardecki, Data, Wójcik, Bojko, Średniawski, Styła.

Marszałek oznajmia, iż interpelację tę udzieli p. komisarzowi rządowemu.

Sekretarz p. Andrzej Potocki odczytuje następującą interpelację do Wydziału krajowego.

I n t e r p e l a c y a
do Wydziału krajowego.

Gmina Wola Otałęzka pomagała w swoim czasie przy budowie sypania wałów ochronnych nad Wisłą w powiecie Mieleskim, przyczem właściciel każdy był obowiązany częścią zapłacić, a częścią odrobić za nasyp objętości 11 kubicznych sążni

od każdego przez się posiadanego ornego morga gruntu.

Właściciele ci połączeni byli również przy regulacyi Starego Brnia i Wiszni z dopływami do wodnej spółki w Mielcu. Mieszkańcy tej gminy spłacili corocznie po 74 złr. 5 ct, i tym datkiem zostali srodze obciążeni. Gmina ta płaciła nie tylko na powyż wspomniane regulowanie rzek z dopływami, ale nadto zmuszoną jest przez spółkę wodną w Dąbrowy aby mieszkańcy konkurowali i do regulacyi rzeki Nowego Brnia.

Datki konkurencyjne gmina Wola Otałęzka opłacała wskutek tego w sposób przymusowy, albowiem wszelkie zabiegi celem uwolnienia się od niesłusznego ciężaru nie odniosły skutku, a rekursa wnoszone przeciw temu do kompetentnych władz do tad nie doczekały się ani złatwienia ani odpowiedzi.

Gmina już prawie spłaciła dotąd 3 konkurencyj, przyczem naznaczyć należy, że tylko z dwóch może mieć pośredni pożytek, z trzeciej zaś konkurencyi dotyczącej Starego Brnia czyli Brnika, ciągnącego się od gminy Ziempińów, nie ma żadnego pożytku, albowiem w górnej jego części między Łysakowem, Łysakówkiem, Górkami i Wolą Otałęzką aż do Ziempińowskiej granicy nie ruszono łopatą; ażeby wodzie wskazać odpowiedni kierunek. Roboty przygotowane Brnika w swoim czasie rozpoczęto, ale przerwano.

Gminy okoliczne opłacając konkurencyę są narażone na szkodę podwójną; bo opłacając konkurencyjne koszta i rok rocznie bywają klęską powodzi nawiedzane, przez co tracą całoroczne mienie, doprowadzane bywają do ruiny i nędzy głodowej. Zważywszy, że gmina Wola Otałęzka wносиła kilkakrotnie prośby w swoim czasie nie tylko o niesłuszne do spółki wodnej Nowego Brnia powiatu Dąbrowskiego wciągnięcie, ale także, aby roboty rzeczne około regulacyi górnej części Brnika czyli Brnia starego z dopływami uzupełnione — na

rekursa i prośby zażalenia władze odnośnie dotąd nie odpowiedziały.

Zapytujemy się tedy Wysokiego Wydziału krajowego, czy mu jest wiadomem o stanie rzeczywistym regulacji tychże potoków i dlaczego gminom okolicznym jeżeli datki konkurencyjne opłaciły, wyrządza się tym sposobem krzywdę.

Lwów, dnia 10. marca 1899.

Interpelujący:
Krempa.

Ostapczuk, Okuniewski, Szwed, Wójcik, Milan, Średniawski, Winniczuk, Data, Nowakowski, Klemensiewicz, Żardecki, Niebyłowicz, Bernadzikowski, Styła, Bojko.

Marszałek oznajmia iż interpelację tę udzieli Wydziałowi krajowemu.

Marszałek zamyka posiedzenie oznaczając następne na dzień 13. marca 1899 r. godz. 10. rano i odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia.

Koniec posiedzenia o godz 2 min. 15. po południu.

Marszałek krajowy:

Stanisław Badeni w. r.

Sekretarze:

Andrzej Potocki w. r.

Stanisław Niezabitowski w. r.

Protokół

12 posiedzenia 4. sesyi, VII. peryodu Sejmu galicyjskiego.
z dnia 13. marca 1899 r.

Początek o godzinie 10 minut 43 przed południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy J. E. Stanisław hr. Badeni.

Sekretarze: Modest Karatnicki, Stanisław Niezabitowski, Andrzej Potocki, Mieczysław Urbański.

Obecnych posłów 111.

Ze strony Rządu: c. k. Radca Dworu Włodzimierz hr. Łęś.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół dziesiątego posiedzenia uważa za przyjęty, gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów.

Protokół jedenastego posiedzenia złożony jest w biurze marszałkowskiem do przejrzenia.

Izba udziela urlopu pp. Romerowi do końca seryi sejmowej, a Klemensowi Dzieduszyckiemu na 2 tygodnie.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis petycyj wniesionych po dzień 13. marca

1899, które przekazano następującym komisjom:

Komisji szkolnej Ls.: 1121, 1211, 1213, 1217, 1218, 1221, 1235, 1240, 1244, 1245, 1247, 1250, 1288, 1292.

Komisji drogowej Ls.: 1129, 1249, 1287.

Komisji administracyjnej Ls.: 1130, 1131, 1132, 1133, 1134, 1135, 1136, 1137, 1138, 1139, 1140, 1141, 1142, 1143, 1144, 1145, 1146, 1147, 1148, 1149, 1150, 1151, 1152, 1153, 1154, 1155, 1156, 1157, 1158, 1159, 1160, 1161, 1162, 1163, 1164, 1165, 1166, 1167, 1168, 1169, 1170, 1171, 1172, 1173, 1174, 1175, 1176, 1177, 1178, 1179, 1180, 1181, 1182, 1183, 1184, 1185, 1186, 1187, 1188, 1189, 1190, 1191, 1192, 1193, 1194, 1195, 1196, 1197, 1198, 1199, 1200, 1203, 1204, 1205, 1206, 1207, 1208, 1209, 1210, 1254, 1255, 1256, 1257, 1258, 1267, 1268, 1269, 1270, 1274, 1275, 1276, 1277, 1278, 1279, 1280, 1281, 1282, 1283, 1284.

Komisji gospodarstwa krajowego Ls.: 1212, 1242, 1248.

Komisji budżetowej Ls.: 1214, 1215, 1216, 1219, 1220, 1222, 1223, 1236, 1237, 1238, 1241, 1251, 1253, 1259, 1260, 1261, 1262, 1265, 1271, 1272, 1285, 1289, 1291.

Komisji przemysłowej Ls.: 1224, 1225, 1226, 1227, 1228, 1229, 1230, 1231, 1232, 1233, 1234, 1243 1252.

Komisji petycyjnej Ls.: 1239, 1246, 1263, 1286, 1290.

Komisji podatkowej Ls.: 1264.

Przy petycji Ls. 1129 gminy Jaworów o subwencję na budowę drogi, przemawia p. Okuniewski popierając tę petycję.

Sekretarz p. Urbański, odczytuje spis dalszych petycji, które przydzielono komisjom, jak wyżej.

Przy petycji Ls. 1243 Chrześcijańskiego Towarzystwa Tkaczów w Andrychowie, o subwencję lub bezprocentową pożyczkę, przemawia p. Styła popierając tę petycję.

Sekretarz p. Urbański, odczytuje spis dalszych petycji, które przydzielono komisjom, jak wyżej.

Przy petycji Ls. 1250 Stojałowskiego Mieczysława, b. nauczyciela w Balnicy, o emeryturę za 10 lat służby, przemawia p. Żardecki, popierając tę petycję.

Sekretarz p. Urbański, odczytuje spis dalszych petycji, które przydzielono komisjom, jak wyżej.

Przy petycji Ls. 1285 gminy miasta Krakowa, o zezwolenie spłacenia w 15 rocznych ratach zaległości niedopłaconej za czas od 1895 do 1898 12% prestacyi na płace nauczycieli szkół ludowych krakowskich, przemawia p. Zoll popierając tę petycję.

Sekretarz p. Urbański, odczytuje spis dalszych petycji, które przydzielono komisjom, jak wyżej.

Komisarz rządowy c. k. Radca Dworu Włodzimierz hr. Łoś, odpowiada na interpelacye:

1) p. Wójcika i towarzyszy, w sprawie wynagrodzenia szkół zrzędzonych podczas manewrów wojskowych;

2) p. Kramarczyka i towarzyszy w sprawie prawa służebności ludności gminy Szczyrk i innych powiatu bialskiego na gruntach obszaru dworskiego Klementyny Primavesi;

3) p. Cieleckiego i towarzyszy w sprawie tępienia kaniańki;

4) p. Kramarczyka i towarzyszy, w sprawie utworzenia probostwa w Mikuszowicach;

5) p. Okuniewskiego i towarzyszy, w sprawie posady pisarza gminnego w gminie Jabłonicy powiatu nadwórniańskiego.

Członek Wydziału krajowego p. Vayhinger, odpowiada na interpelacyę p. Potoczka i towarzyszy w sprawie likwidacyi banku włościańskiego.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego punktem pierwszym jest:

Pierwsze czytanie przedłożenia rządowego, z projektem ustawy o szkołach realnych w Królestwie Galicyi Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskim.

Sekretarz p. Urbański, uwolniony od czytania przedłożenia, wnosi odesłanie tego przedmiotu do komisji szkolnej.

Izba uchwala ten wniosek bez rozprawy.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Klemensiewicza w sprawie ustanowienia organów nadzorczych do sprawowania policyi zdrowia i zapobieganiu fałszowaniu wiktuałów

Przemawia p. Klemensiewicz, uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi przekazanie tego wniosku komisji sanitarnej.

Izba uchwala bez rozprawy formalny wniosek odesłania wniosku p. Klemensiewicza do komisji sanitarnej.

Następuje:

Sprawozdanie komisji gospodarstwa krajowego o sprawozdaniu Wydziału kra-

jowego z czynności odnoszących się do hodowli bydła.

Sprawozdawca p. Schnell, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, prostuje następujące omyłki druku, w wierszu ósmym z góry wniosku komisji dodać należy cyfrę „4“, a zamiast słów tamże „następujący wydatki“ ma być „następujące wydatki“, zamiast cyfry „4“ we wniosku komisji ma być „a“, a zamiast cyfry „5“ ma być „b“, w punkcie szóstym wniosku, zamiast „6“ ma być „5“, a w punkcie 7 wniosku, zamiast „7“ ma być „6“, dalej odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego z czynności odnoszących się do podniesienia hodowli bydła.

2. Sejm otwiera Wydziałowi krajowemu kredyt na rok 1899 do wysokości 4,000 zł. na pokrycie kosztów komisji licencyonujących w myśl §. 4. ustawy z dnia 20. lipca 1892 i wstawia tę kwotę do rubr. XV. budżetu krajowego na rok 1899.

3. Sejm upoważnia Wydział krajowy do rozporządzenia odsetkami od stałego funduszu hodowlanego na cele podniesienia hodowli bydła w kraju.

4. Sejm wstawia do rubryki XV. następujące wydatki:

a) Na utrzymanie dwóch instruktorów hodowli bydła, mianowicie jednego dla c. k. gal. Towarzystwa gospodarskiego, drugiego dla c. k. Towarzystwa rolniczego krakowskiego 4.000 zł.

b) Dla Towarzystwa hodowców czerwonego bydła polskiego 2.000 zł.

5. Sejm wzywa ponownie c. k. Rząd, ażeby organom swoim polecił czuwanie nad ścisłym przestrzeganiem ustawy hodowlanej,

zwłaszcza przez udzielanie skutecznej pomocy komisjom licencyonującym.

6. Sejm uchwała załączony % projekt ustawy.

U s t a w a

z dnia . . . . . obowiązująca w Królestwie Galicji i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, zmieniająca §§. 3., 9. i 21. ustawy krajowej z dnia 20. lipca 1892. Nr. 51. dz. u. kr.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicji i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam jak następuje:

Art. A.

Postanowienia §§. 3., 9. i 21. ustawy krajowej z dnia 20. lipca 1892 Nr. 51. dz. u. kr. w dotychczasowem brzmieniu zostają uchylone i mają opiewać, jak następuje:

§. 3.

Licencyonowany jest buhaj, którego okręgowa Komisya licencyonująca lub centralny Komitet Towarzystwa gospodarskiego galicyjskiego względnie Towarzystwa rolniczego krakowskiego przez wydanie certyfikatu zdolnym do rozplodu uzna.

§. 9.

Gmina obowiązana jest zapewnić oznaczoną przez Komisję licencyonującą ilość licencyonowanych buhajów (§. 8.) czy to przez zawarcie co najmniej rocznej ugody z prywatnym właścicielem lub spółką, czyli też przez zakupienie i utrzymanie jednego a w razie potrzeby i więcej własnych gminnych buhajów.

Sąsiadujące gminy, mające małą ilość bydła rozplodowego, mogą się łączyć celem wspólnego utrzymania buhaja, z zastrzeże

niem postanowień ustawy z dnia 29. lutego 1880. (Dz. u. p. Nr. 37).

Umowa gmin, w tym celu się łączących, wymaga zatwierdzenia Komisji licencyonującej.

§. 21.

Od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy przez lat sześć, służy Wydziałowi krajowemu w porozumieniu z c. k. Namiestnictwem prawo przyznawania poszczególnym gminom, okolicom lub powiatom wyjątkowych ulg w wymaganiach, stawianych przy licencyonowaniu buhajów co do ich zdolności rozplodowej, a nawet zawieszenie postanowień §. 2. i 3. niniejszej ustawy co do licencyonowania i §§. 8. i 9. co do przymusu utrzymywania buhajów. Wyjątkowo te postanowienia odnosić się mogą tylko do takich gmin, okolic lub powiatów, w których udowodnionym będzie miejscowymi warunkami hodowli uzasadniony brak dostatecznej liczby buhajów, wszelkim warunkom licencyonowania odpowiadających, oraz stwierdzonem będzie wielkie ubóstwo gmin i nadmierna trudność w nabywaniu z innych okolic odpowiednich buhajów.

Postanowienia takie wydać może Wydział krajowy w porozumieniu z c. k. Namiestnictwem tylko na wniosek Komisji licencyonujących, po zasięgnięciu opinii Wydziału Rady powiatowej i Komitetu centralnego właściwego Towarzystwa gospodarskiego.

Wydział krajowy zawiadomi o tem równocześnie c. k. Namiestnictwo, właściwy oddział Towarzystwa gospodarskiego a względnie Towarzystwo okręgowe rolnicze i inne stowarzyszenia, mające na celu podniesienie gospodarstwa, oraz Wydział Rady powiatowej, celem użycia możliwych środków podniesienia hodowli bydła w tych miejscowościach, okolicach lub powiatach

Art. B.

Niniejsza ustawa wchodzi w życie w 3 miesiącu po jej ogłoszeniu.

Art. C.

Wykonanie niniejszej ustawy polecam Moim Ministrom rolnictwa i spraw wewnętrznych.

Petycja do L. 176. Towarzystwa hodowców czerwonego bydła polskiego zostaje sprawozdaniem tem załatwiona.

Izba przystępuje do rozprawy ogólnej.

Przemawia p. Styła i wnosi by odrzucić punkt 5 wniosku komisji.

Podczas przemówienia p. Styły obejmuje przewodnictwo ks. Biskup Czecho-wicz.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca, sprzeciwiając się wnioskowi p. Styły.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego z czynności odnoszących się do podniesienia hodowli bydła.

Izba uchwała bez rozprawy punkt 1 wniosku komisji.

Sprawozdawca czyta:

2. Sejm otwiera Wydziałowi krajowemu kredyt na rok 1899 do wysokości 4.000 zł. na pokrycie kosztów komisji licencyonujących w myśl §. 4. ustawy z dnia 20. lipca 1892 i wstawia tę kwotę do rubr. XV. budżetu krajowego na rok 1899.

Marszałek obejmuje napowrót przewodnictwo.

Izba uchwała bez rozprawy punkt 2 wniosku komisji.

Sprawozdawca czyta:

3. Sejm upoważnia Wydział krajowy do rozporządzenia odsetkami od stałego fun.

duszu hodowlanego na cele podniesienia hodowli bydła w kraju.

Izba uchwala bez rozprawy punkt 3 wniosku komisji.

Sprawozdawca czyta:

4. Sejm wstawia do rubryki XV. następujące wydatki:

a) Na utrzymanie dwóch instruktorów hodowli bydła, mianowicie jednego dla c. k. galic. Towarzystwa gospodarskiego, drugiego dla c. k. Towarzystwa rolniczego krakowskiego 4.000 zł.

b) Dla Towarzystwa hodowców czerwonego bydła polskiego 2.000 zł.

Izba uchwala bez rozprawy punkt 4 a) i b) wniosku komisji.

Sprawozdawca czyta:

5. Sejm wzywa ponownie c. k. Rząd ażeby organom swoim polecił czuwanie nad ścisłym przestrzeganiem ustawy hodowlanej, zwłaszcza przez udzielanie skutecznej pomocy komisjom licencyonującym.

Marszałek oznajmia, iż w rozprawie ogólnej wniósł p. Styła by punkt 5 wniosku komisji odrzucić, poddaje przeto wniosek komisji pod głosowanie przedewszystkiem, w razie uchwalenia tego wniosku odpada wniosek p. Styła.

Izba uchwala bez rozprawy punkt 5, wniosku komisji.

Sprawozdawca czyta:

6. Sejm uchwala załączony % projekt ustawy.

U s t a w a

z dnia . . . . obowiązująca w Królestwie Galicyi i Lodomerji z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, zmieniająca §§. 3., 9. i 21. ustawy krajowej z dnia 20. lipca 1892. Nr. 51. dz. u. kr.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomerji z Wielkiem

Księstwem Krakowskiem rozporządzam, jak następuje:

Art. A.

Postanowienia §§. 3., 9. i 21. ustawy krajowej z dnia 20. lipca 1892. Nr. 51. dz. u. kr. w dotychczasowem brzmieniu zostają uchylone i mają opiewać, jak następuje:

§. 3.

Licencyonowany jest buhaj, którego okręgowa Komisya licencyonująca lub centralny Komitet Towarzystwa gospodarskiego galicyjskiego względnie Towarzystwa rolniczego krakowskiego przez wydanie certyfikatu zdolnym do rozplodu uzna.

§. 9.

Gmina obowiązana jest zapewnić oznaczoną przez Komisję licencyonującą ilość licencyonowanych buhajów (§. 8.) czy to przez zawarcie co najmniej rocznej ugody z prywatnym właścicielem lub spółką, czyli też przez zakupienie i utrzymanie jednego a w razie potrzeby i więcej własnych gminnych buhajów.

Sąsiadujące gminy, mające małą ilość bydła rozplodowego, mogą się łączyć celem wspólnego utrzymania buhaja, z zastrzeżeniem postanowień ustawy z dnia 29. lutego 1880. (Dz. u. p. Nr. 37).

Umowa gmin, w tym celu się łączących, wymaga zatwierdzenia Komisji licencyonującej.

§. 21.

Od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy przez lat sześć, służy Wydziałowi krajowemu w porozumieniu z c. k. Namieśtnictwem prawo przyznawania poszczególnym gminom, okolicom lub powiatom wyjątkowych ulg w wymaganiach, stawianych przy licencyonowaniu buhajów co do ich zdolności rozplodowej, a nawet zawie-

szenie postanowień §. 2. i 3. niniejszej ustawy co do licencyonowania i §§. 8. i 9. co do przymusu utrzymywania buhajów. Wyjątkowo te postanowienia odnosić się mogą tylko do takich gmin, okolic lub powiatów, w których udowodnionym będzie miejscowymi warunkami hodowli uzasadniony brak dostatecznej liczby buhajów, wszelkim warunkom licencyonowania odpowiadających, oraz stwierdzeniem będzie wielkie ubóstwo gmin i nadmierna trudność w nabywaniu z innych okolic odpowiednich buhajów.

Postanowienia takie wydać może Wydział krajowy w porozumieniu z c. k. Namiestnictwem tylko na wniosek Komisji licencyonujących, po zasięgnięciu opinii Wydziału Rady powiatowej i Komitetu centralnego właściwego Towarzystwa gospodarskiego.

Wydział krajowy zawiadomi o tem równocześnie c. k. Namiestnictwo, właściwy oddział Towarzystwa gospodarskiego a względnie Towarzystwo okręgowe rolnicze i inne stowarzyszenia, mające na celu podniesienie gospodarstwa, oraz Wydział Rady powiatowej, celem użycia możliwych środków podniesienia hodowli bydła w tych miejscowościach, okolicach lub powiatach.

Art. B.

Niniejsza ustawa wchodzi w życie w 3 miesiące po jej ogłoszeniu.

Art. C.

Wykonanie niniejszej ustawy polecam Moim Ministrom rolnictwa i spraw wewnętrznych.

Marszałek otwiera rozprawę ogólną nad ustawą.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej nad ustawą.

Sprawozdawca czyta:

Art. A.

Postanowienie §§. 3., 9. i 21. ustawy krajowej z dnia 20. lipca 1892. Nr. 51. Dz. ust. kr. w dotychczasowym brzmieniu zostają uchylone i mają opiewać, jak następuje:

§. 3.

Licencyonowany jest buhaj, którego okręgowa komisja licencyonująca lub centralny komitet Towarzystwa gospodarskiego galicyjskiego względnie Towarzystwa rolniczego krakowskiego przez wydanie certyfikatu zdolnym do rozplodu uzna.

Izba uchwała bez rozprawy Art. A. §. 3. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 9.

Gmina obowiązana jest zapewnić oznaczoną przez komisję licencyonującą ilość licencyonowanych buhajów (§. 8), czy to przez zawarcie co najmniej rocznej ugody z prywatnym właścicielem lub spółką, czyli też przez zakupienie i utrzymanie jednego, a w razie potrzeby i więcej własnych gminnych buhajów.

Sąsiadujące gminy, mające małą ilość bydła rozplodowego, mogą się łączyć celem wspólnego utrzymania buhaja, z zastrzeżeniem postanowień ustawy z dnia 29. lutego 1880. (Dz. u. p. Nr. 37).

Umowa gmin, w tym celu się łączących, wymaga zatwierdzenia komisji licencyonującej.

Izba uchwała bez rozprawy §. 9 zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 21.

Od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy przez lat sześć, służy Wydziałowi krajowemu w porozumieniu z c. k. Namiestnictwem, prawo przyznawania poszczegół-

nym gminom okolicom lub powiatom wyjątkowych ulg w wymaganiach, stawianych przy licencyonowaniu buhajów co do ich zdolności rozplodowej, a nawet zawieszenie postanowień §. 2. i 3. niniejszej ustawy co do licencyonowania i §§. 8. i 9. co do przymusu utrzymywania buhajów. Wyjątkowo te postanowienia odnosić się mogą tylko do takich gmin, okolic lub powiatów, w których udowodnionym będzie miejscowymi warunkami hodowli uzasadniony brak dostatecznej liczby buhajów, wszelkim warunkom licencyonowania odpowiadających, oraz stwierdzonem będzie wielkie ubóstwo gmin i nadmierna trudność w nabywaniu z innych okolic odpowiednich buhajów.

Postanowienia takie wydać może Wydział krajowy w porozumieniu z c. k. Namiestnictwem, tylko na wniosek komisji licencyonujących, po zasięgnięciu opinii Wydziału Rady powiatowej i Komitetu centralnego właściwego Towarzystwa gospodarskiego.

Wydział krajowy zawiadomi o tem równocześnie c. k. Namiestnictwo, właściwy oddział Towarzystwa gospodarskiego a względnie Towarzystwo okręgowe rolnicze i inne stowarzyszenia, mające na celu podniesienie gospodarstwa, oraz Wydział Rady powiatowej, celem użycia możliwych środków podniesienia hodowli bydła w tych miejscowościach, okolicach lub powiatach.

Izba uchwała bez rozprawy §. 21. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta

Art. B.

Niniejsza ustawa wchodzi w życie w 3 miesiące po jej ogłoszeniu.

Izba uchwała bez rozprawy Art. B. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

Art. C.

Wykonanie niniejszej ustawy polecam Moim Ministrom rolnictwa i spraw wewnętrznych.

Izba uchwała bez rozprawy Art. C. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

U s t a w a

z dnia . . . . . obowiązująca w Królestwie Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, zmieniająca §§. 3., 9. i 21. ustawy krajowej z dnia 20. lipca 1892. Nr. 51. Dz. ust. kr.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, jak następuje:

Izba uchwała bez rozprawy tytuł i wstęp ustawy.

Sekretarz p. Urbański wnosi przyjęcie powyższego projektu ustawy w trzecim czytaniu bez czytania, Izba uchwała wniosek p. Urbańskiego, a następnie w oddzielnem głosowaniu uchwała Izba powyższy projekt ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Sprawozdawca czyta:

Petycja do L. 176 Towarzystwa hodowców czerwonego bydła polskiego, zostaje sprawozdaniem tem załatwioną.

Następuje:

Sprawozdanie komisji administracyjnej z projektem ustawy budowniczej dla gmin wiejskich i pomniejszych miasteczek.

Marszałek oznajmia, iż z powodu nieobecności sprawozdawcy p. Onyszkiewicza stawia obecnie pod obrady następny punkt porządku dziennego, którym jest:

Sprawozdanie komisji gospodarstwa krajowego o sprawozdaniu Wydziału krajowego o zarządzie krajowych składów publicznych we Lwowie i Krakowie.

Sprawozdawca p. Krzysztowicz uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego o zarządzie krajowego publicznego składu, połączonego ze składem wolnym w Krakowie, tudzież o administracji realnością byłego składu krajowego we Lwowie.

Izba uchwała bez rozprawy ten wniosek.

Następuje:

Sprawozdanie komisji szkolnej o petycji Józefa Dworzaka, nauczyciela stałego trzechklasowej szkoły wydziałowej męskiej im. św. Jana Kantego w Krakowie, o policzenie lat służby od 1. listopada 1889.

Sprawozdawca p. Zoll, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Jednoroczną przezwę w pełnieniu służby przy szkołach publicznych nauczyciela Józefa Dworzaka, spowodowaną pełnieniem obowiązków nauczycielskich w szkole przy schronisku fundacyi księcia A. Lubomirskiego w roku szkolnym 1895/6, Sejm uznaje za usprawiedliwioną.

Izba uchwała bez rozprawy ten wniosek.

Marszałek oznajmia, iż obecnie stawia na porządku punkt 4 porządku dziennego, którym jest:

Sprawozdanie komisji administracyjnej z projektem ustawy budowniczej dla gmin wiejskich i pomniejszych miasteczek, i do zastąpienia p. sprawozdawcy zaprasza p. Wodzickiego.

Sprawozdawca p. Wodzicki, w zastępstwie p. Onyszkiewicza, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji.

Wysoki Sejm raczy uchwalić następujący projekt ustawy:

U s t a w a

z dnia . . . . . obowiązująca w Królestwie Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem wydaję załączoną ustawę budowniczą dla wsi i pomniejszych miast i miasteczek i rozporządzam, co następuje:

Art. I.

Przepisom niniejszej ustawy podlegają wszystkie miejscowości kraju z wyjątkiem miast Lwowa i Krakowa, gmin miejskich, dla których wydaną została ustawa budownicza z 28. kwietnia 1882 dz. u. kr. Nr. 77., oraz znaczniejszych miejscowości, podlegających ustawie budowniczej z 4. kwietnia 1889 dz. u. kr. Nr. 31., względnie z 14. lipca 1898 dz. u. kr. Nr. 70.

Art. II.

Postanowienia §§. 2. do 15. ustawy ogniowej dla miast i miasteczek wydanej na mocy Ces. patentu z dnia 28. lipca 1786, oraz postanowienia §§. 1. do 10. ustawy ogniowej dla gmin wiejskich, wydanej również na mocy Ces. patentu z dnia 28. lipca 1786, wreszcie wszelkie pozostające z niniejszą ustawą w związku postanowienia dekrétów kancelaryi nadwornej, rozporządzeń gubernialnych i t. p. zostają uchylone.

Art. III.

Ustawa niniejsza wchodzi w wykonanie dnia dziewięćdziesiątego po jej ogłoszeniu.

Art. IV.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

Ustawa budownicza

dla wsi i pomniejszych miast i miasteczek.

ROZDZIAŁ I.

O pozwoleniu na budowę (konsensie).

§. 1.

Budowy lub roboty wymagające konsensu.

Budowa nowego, przebudowanie starego budynku, dobudowanie nowej części do istniejącego budynku, dobudowanie nowej części nad nim lub przedsięwzięcie takich zmian w istniejącym budynku, które wpływają na jego trwałość, bezpieczeństwo ogniowe, stosunki sanitarne, albo prawa sąsiadów, — wymaga zezwolenia zwierzchności gminnej (konsensu), nadto wymaga takiego zezwolenia:

- a) budowa studni i piwnic;
- b) budowa nowego lub zmiana istniejącego kanału, ścieku, jamy kloacznej, wychodków, zbiorników na wodę lub nawóz;
- c) budowa nowych lub zmiana istniejących ognisk i kominów;
- d) przeistoczenie niezamieszkałych budynków lub ich części na mieszkania, oraz przeistoczenie pomieszczeń na sklepy, warszaty, budynki gospodarskie lub łazienki;
- e) wyprowadzenie lub zniesienie ścian lub ogniowych murów;
- f) wybicie drzwi lub okien ku ulicy lub ku domom sąsiednim, lub przekształcenie w kościołach i cerkwiach drzwi przedstawiających wartość architektoniczną;
- g) przeistoczenie lub podwyższenie dachu;
- h) zmiana sklepień;

i) ustawianie gromochronów, ustawianie ciężkich przedmiotów (posągów, kopuł itp.) nad gzymsami okapowymi;

k) stawianie słupów przy drodze lub ulicy publicznej i placu publicznym, łączenie słupów nad drogą lub ulicą publiczną i placem publicznym;

l) założenie lub prowadzenie wszelkiego rodzaju rurociągów przez drogi, ulice lub place publiczne, względnie wzdłuż takich dróg, ulic i placów w odległości mniejszej niż 1 metr od krawędzi ulicy, placu lub zewnętrznej krawędzi rowu drogowego;

m) odgraniczenie i odgrodzenie gruntów prywatnych od dróg, ulic i placów publicznych.

Przy budowlach jednak włościańskich i gospodarskich czy to na wsi czy w miasteczku, mogą być wkonane bez konsensu: urządzenie zbiornika na wodę, lub nawóz (§. 32), zniesienie lub wybudowanie ściany bez rozszerzenia budynku, wybicie drzwi lub okiem ku ulicy lub ku domom sąsiednim i przeistoczenie lub podwyższenie dachu, jeżeli Zwierzchność gminna, którą budujący naprzód o tem protokołarnie lub na piśmie zawiadomić winien, w ciągu sześciu dni nie wyznaczy terminu do rozprawy budowlanej (§. 4.) a tem samem nie uzna potrzeby wydania formalnego konsensu.

Rozprawę taką należy wyznaczyć i w wypadku sprzeciwienia się zamierzonej robocie ze strony sąsiada.

Przeciw wyznaczeniu terminu do rozprawy nie przysługuje budującemu prawo rekursu.

Do udzielenia zezwolenia na budowę wykonywane na cele publiczne przez państwo, kraj lub powiat, budowę kolei żelaznych, i obok kolei żelaznych, oraz na budowy do celów przemysłowych, powołane są władze wskazane w §§. 9. 10. i 11.

§. 2.

Pomniejsze zmiany.

Wszystkie inne, w §. 1. nie wymienione, pomniejsze zmiany w budynku istnie-

jącym, mogą być wykonane bez pozwolenia Zwierzchności gminnej.

§. 3.

Podanie o konsens i plan budowy.

Podanie o konsens budowlany (§. 1.) należy wnieść do Zwierzchności gminnej z reguły na piśmie i przedłożyć plan w dwu równobrzmiących egzemplarzach podpisanych przez sporządzającego plan i przez budującego (właściciela).

Plan taki ma obejmować:

a) plan sytuacyjny uwidaczniający położenie i granice gruntu zabudować się mającego, jakoteż przyszłego budynku, jego rozmiary, położenie i odległość zabudowań istniejących na gruncie budowlanym, odległość i kierunek przylegającej ulicy lub placu publicznego, położenie i odległość sąsiednich realności, znajdujących się na nich studzien, dołów kloacnych i gnojowisk, oraz imię i nazwisko właścicieli tych realności (§. 4.),

b) plan niwelacyjny, wykazujący poziom gruntu budowlanego;

c) plany niwelacyjne wszystkich piąter, piwnic i poddasza, przekrój podłużny i poprzeczny i fasadę budynku.

Na planie piwnic winny być uwidocznione doły kloacne, kanały domowe, ich połączenie z kanałem głównym, przekrój poprzeczny i spadek, wreszcie ścieki i studnie.

Na planie poddasza przedstawić należy wszystkie mury strychowe, kominowe i ogniowe.

Niezwykłe konstrukcje, mianowicie żelazne, przedstawić należy rysunkami szczegółowymi.

Wszystkie plany należy rysować według miary metrycznej a mianowicie:

a) plany sytuacyjne, obejmujące większą przestrzeń, według skali 1 : 500 albo

10 cm. = 50 m. naturalnej wielkości, przy mniejszych przestrzeniach według skali 1 : 250 albo 10 cm. = 25 m. naturalnej wielkości;

b) plany niwelacyjne w wymiarach długości według skali planu sytuacyjnego w wymiarach wysokości zaś według dzieśięć razy większej skali;

c) plany budowli według skali 1 : 100 albo 10 cm. = 10 m. naturalnej wielkości.

Rysunki szczegółowe i konstrukcyjne należy wykonać według skali, która by ich dokładne zbadanie umożliwiła, a mianowicie w stosunku jak 1 : 10, 1 : 20, 1 : 50.

Jeżeli chodzi o budowę zwykłego parterowego domu włościańskiego mieszkalnego lub gospodarskiego, względnie o robotę przy takich budowlach (§. 1.) czy to na wsi czy w miasteczku, może budujący, także ustnie przedstawić Zwierzchności gminnej prośbę o konsens. Może on również albo przedłożyć prosty szkic budowy i szkic sytuacyjny, uwidoczniający położenie i rozmiary przyszłego budynku, oraz położenie i odległość sąsiednich budynków, względnie także drogi lub placu publicznego (§. 4.), albo szczegóły te ustnie podać.

Taką ustną prośbę lub ustnie podane szczegóły obowiązana jest Zwierzchność gminna spisać protokołarnie i to bezpłatnie.

Plany albo szkice zwykłych włościańskich domów parterowych można sporządzać podług dowolnej skali.

§. 4.

Badanie planu.

Zwierzchność gminna obowiązana jest w przeciągu sześciu dni, w wypadkach zaś przewidzianych w §. 12. w przeciągu dni 14 po otrzymaniu pisemnego podania względnie ustnej prośby (§. 3), powołać komisję na miejsce zamierzonych robót.

Komisję przeprowadza Naczelnik gminy lub jego zastępca.

Do udziału w komisji zawezwać należy kierownika budowy, jeśli został ustanowiony, dalej w razie potrzeby nieinteresowanego w zamierzonych robotach znawcę względnie znawców i naczelnika straży ogniowej, jeśli w gminie straż taka jest zorganizowaną.

W miejscowościach zaś, gdzie znajdują się zdrojowiska lub stacje klimatyczne o własnym statucie, zawezwać należy do udziału również delegata komisji zdrojowej lub klimatycznej, względnie także rządowego inspektora zdrojowego.

O terminie oględzin komisyjnych należy uwiadomić strony interesowane, a mianowicie budującego i sąsiadów budującego t. j. właścicieli gruntów bezpośrednio położonych i tych, których ze względu na określone w §§. 14., 20., 32., 36, 37. i 57. odległości jako interesowanych sąsiadów uważać należy.

Komisja zbada na miejscu plan budowy lub protokolarnie podany opis zamierzonych robót, przesłucha znawców, jeśli zostali powołani, dalej sąsiadów, czy i jakie czynią zarzuty przeciw zamierzonej budowie, zawezwie budującego do oświadczenia się na odnośne zarzuty i starać się będzie strony pogodzić.

W protokole z czynności rzeczonych komisji należy obok poszczególnienia członków jej, wymienić strony interesowane przy komisji tej obecne, osobno zaś strony, które mimo uwiadamienia, do komisji się nie stawiły, dalej, wpisać zdanie znawców, jeśli do komisji byli wzywani, zgłoszone przeciw budowie zarzuty tudzież wynik rokowań co do ugodowego ich załatwienia. Tak sporządzony protokół winni podpisać uczestnicy komisji.

Czynności biorących udział w tej komisji są bezpłatne, z wyjątkiem znawców, których budujący wynagrodzić winien podług taksy uchwalonej przez Radę gminną (§. 47.) w wypadkach zaś przewidzianych w §. 9. według taksy ustanowionej przez

Wydział powiatowy, jeśli znawcy ci nie są płatnymi funkcjonaryuszami gminy.

§. 5.

Załatwienie podania o konsens.

Na podstawie protokołu przeprowadzonej rozprawy (§. 4.) ma Zwierzchność gminna do trzech dni po odbyciu komisji wydać i doręczyć za rewersami budującemu i stronom, które przeciw budowie wniosły zarzuty, pisemne rozporządzenie, zezwalające na zamierzoną budowę lub odmawiające pozwolenia, rozstrzygając tak w jednym jak i w drugim wypadku podniesione przeciw budowie zarzuty, o ile one odnoszą się do policyi miejscowej lub wogóle do względów publicznych.

W razie odmowy należy podać przyczyny, to jest uzasadnić ją postanowieniami ustawy. Zbyttnia odległość od zabudowanej części gminy, utrudniająca wykonywanie policyi miejscowej, może być także przyczyną odmowy konsensu na budowę.

Zezwolenie na budowę winno zawierać:

a) rodzaj zamierzonej budowy lub roboty (§. 1.);

b) dokładne oznaczenie miejsca budowy lub roboty i odległości od własnych i sąsiednich budynków i gruntów a nadto jeżeli chodzi o budowę przy zregulowanej drodze lub ulicy, względnie zregulowanym placu, także oznaczenie linii regulacyjnej (budowlanej) (§§. 12—16);

c) oznaczenie materiału, z którego ściany, dach, kominy a w budynkach drewnianych i ściany do komina lub ogniska przyległe, mają być postawione;

d) długość, szerokość i wysokość budynku, oraz wysokość izb, względnie pokoi w miarze metrycznej;

e) ilość i wymiar okien i drzwi;

f) ilość i rodzaj ognisk;

g) postanowienie, czy do prowadzenia budowy strona ustanowić ma prawnie upoważnionego kierownika budowy (§. 19.).

Wszelkie zmiany przez Zwierzchność gminną w konsensie zastrzeżone, winny być ile możności oznaczone także w przedłożonych planach, z których jeden egzemplarz zaopatrzony podpisem i pieczęcią Zwierzchności gminnej, zwrócić należy budującemu a drugi przechować w aktach.

§. 6.

Prawa prywatne.

Jeżeli przeciw zamierzonej budowie (§. 1.) podniesiono zarzuty pochodzące z tytułu prawa prywatnego i zarzuty te przy komisijnem badaniu planów nie mogły być w drodze ugody usunięte, ze względów zaś publicznych nie zachodzą żadne przeszkody przeciw wspomnianej budowie, wówczas może być konsens wydany.

W konsensie tym jednak obowiązana jest Zwierzchność gminna szczegółowo wymienić powyższe zarzuty i strony z ich pretensjami odesłać do drogi praw.

Sąd rozstrzyga, czy budowa dopuszczona ze względów publicznych, przeciw której podniesiono zarzuty z tytułu prawa prywatnego. ma być wstrzymaną aż do rozstrzygnięcia sporu czy też i pod jakimi warunkami tymczasem prowadzoną być może (§§. 340., 341. i 342. ust. cyw. i art. XXXVII. ustawy z 1. sierpnia 1895 dz. p. p. Nr. 112. wprowadzającej cywilną procedurę sądową).

§. 7.

Rozpoczęcie budowy.

Budowa może być dopiero wtedy rozpoczęta, gdy konsens stał się prawomocnym.

Roboty zaś przy budowlach włóściańskich i gospodarskich poszczególnione w §.

1. ustęp 2. mogą być rozpoczęte w sześć dni po zgłoszeniu ich u Zwierzchności gminnej, jeśli ta ostatnia, czy to podług własnego uznania, czy też z powodu sprzeciwienia się zamierzonej robocie ze strony sąsiada, nie zarządzi rozprawy budowlanej.

§. 8.

Gaśnięcie i odnawianie konsensu.

Konsens na budowę gaśnię, jeżeli budowa dozwolona, nie została wykonaną w ciągu dwóch lat od prawomocności konsensu.

W razie rozpoczęcia budowy i niewykończenia jej w ciągu dwóch lat, należy przed upływem rzeczonożego terminu naprzód uwiadomić Zwierzchność gminną o zamierzonym dalszem prowadzeniu budowy i oczekiwać postanowienia jej, czy budowa może być dokończoną na podstawie pierwotnego planu, czyli też ze względu na zmienne stosunki zachodzi potrzeba rewizyi planów i odnowienia konsensu.

Postępowanie przy odnawianiu konsensu należy przeprowadzić podług postanowień §§. 4., 5. i 6.

§. 9.

Budowy na cele przemysłowe.

Przy budowach na cele przedsiębiorstw przemysłowych większych, wymienionych w §. 27. ustawy przemysłowej, powołany jest Wydział powiatowy do przeprowadzenia czynności przepisanych w §§. 4., 5., 6., 8. i 12.

Do udziału w komisji (§. 4.) i objawienia swego zdania zawezwie Wydział powiatowy także odnośnego naczelnika gminy lub jego zastępcę, jeśli zaś budowa wykonaną ma być na obszarze dworskim przełożonego tegoż obszaru, a względnie także i naczelnika gminy lub tegoż zastępcę (§. 57. ust. 3.).

Przy budowach na cele przedsiębiorstw mniejszych, do których odnosi się §. 26. ustawy przemysłowej, pozostaje zakres działania Zwierzchności gminnej (przełożonego obszaru dworskiego) niezmieniony.

Rozprawę budowniczą łączyć należy ile możliwości z rozprawą przemysłowo-polityczną i w tym celu ma władza przeprowadzająca rozprawę porozumieć się z władzą polityczną co do terminu rozprawy.

Przy rozprawie winien z urzędu wziąć udział także naczelnik miejscowej straży ogniowej, jeśli straż taka jest w gminie zorganizowaną.

Konsens budowniczy na cele przedsiębiorstw przemysłowych udzielony być może dopiero po prawomocnem zezwoleniu na prowadzenie przedsiębiorstwa.

Koszta komisji Wydziału powiatowego po za miejscem siedziby tego Wydziału niemniej koszta przywołanych znawców (§. 48. d.) ponosi strona podająca o konsens.

§. 10.

Budowy kolejowe i obok kolei żelaznych.

Przy budowach na gruntach kolei żelaznych i przy nowych budowach, dobudowaniach i przebudowaniach obok kolei żelaznych już istniejących lub w budowie będących, względnie w ich rejonie pożarnym należy stosować się do osobnych przepisów każdorazem obowiązujących.

Do przedsięwzięcia czynności urzędowych przy budowach w rejonie pożarnym kolei, powołaniem jest c. k. Starostwo, przy czem zastosowane być mają prócz szczegółowych w tej mierze obowiązujących przepisów, także postanowienia niniejszej ustawy.

§. 11.

Budowy publiczne wykonywane przez państwo, kraj lub powiat.

Przy budowach na cele publiczne przedsięwziętych przez państwo, kraj lub powiat

powołane jest c. k. Starostwo do przeprowadzenia czynności przepisanych w §. 4.

Jeżeli przeciw zamierzonej budowie nie wniesiono zarzutów lub wniesione w toku rozprawy zostały usunięte, uwiadomi o tem c. k. Starostwo władzę budującą.

Zarzuty nieusunięte, a nie pochodzące z tytułu prawa prywatnego, rozstrzyga c. k. Namiestnictwo w porozumieniu z władzą która wykonuje budowę. W razie zarzutów z tytułu prawa prywatnego postąpi c. k. Namiestnictwo według §. 6. niniejszej ustawy.

§. 12.

Budowy obok dróg i placów, na polu górnictwem, na granicy monarchii i w rejonie fortyfikacyjnym.

Odległość budynku od drogi krajowej, powiatowej lub od publicznego dojazdu kolejowego, wynosić ma przynajmniej trzy metry a od publicznej drogi gminnej co najmniej dwa metry, licząc od zewnętrznej krawędzi rowu drogowego.

Odległość ogrodzeń od powyższych dróg publicznych wynosić ma co najmniej 60 cm., licząc od zewnętrznej krawędzi rowu drogowego.

Wyjątek stanowią ulice i place posiadające ustalone linie regulacyjne.

Przy takich ulicach i placach należy domy stawiać bezpośrednio przy ustalonej linii regulacyjnej.

Jeśli przed rzeczonymi domami ma być urządzone ogród lub zajazd, wówczas cofnięcie domu może być dozwolone tylko pod następującymi warunkami:

a) Odległość domu od ulicy lub placu nie może wynosić mniej jak 3 m, a przestrzeń ta nie może być użytą pod budynki uboczne, magazyny, składy lub na cel, któryby przestrzeń tę szpecił.

b) Przestrzeń rzeczona ma być od ulicy lub placu odpowiednio oddzieloną.

O rozprawie zarządzonej z powodu prośby o konsens na budowę lub roboty przy drogach krajowych, powiatowych, publicznych dojazdach kolejowych, lub też przy drogach gminnych należy przynajmniej na ośm dni przed terminem badania planu (§. 4.) uwiadomić władzę zarządzającą temi drogami, pozostawiając jej wybór bądź to wzięcia udziału w rozprawie komisyjnej przez delegata bądź też nadesłania pisemnego wniosku.

W razie zamierzonej budowy na eksploatawanem polu górniczem lub naftowem, należy do rozprawy przepisanej §. 4. zażewzać także zarząd odnośnego przedsiębiorstwa, o ile tenże znajduje się w gminie lub w najbliższem jej sąsiedztwie.

Jeżeli nowy budynek stawiany być ma na ustroniu w pasie dwu kilometrów od granicy monarchii, należy przynajmniej na ośm dni przed terminem rozprawy uwiadomić o tem c. k. Starostwo, które może do rozprawy delegować zastępcę, albo też pisemnie przesłać odnośne swe uwagi.

Przy budowach w rejonie fortyfikacyjnym, tudzież obok dróg państwowych, mają być zastosowane przepisy w tej mierze obowiązujące.

§. 13.

Odbudowanie zniszczonych części miejscowości.

W razie zniszczenia całej miejscowości lub znaczniejszej części jej przez pożar, wylew, lub inne wypadki elementarne winna Zwierzchność gminy bezzwłocznie donieść o tem Wydziałowi powiatowemu.

Wydział powiatowy zarządzi w przeciągu ośmiu dni od chwili zawiadomienia komisjonalne oględziny przestrzeni zniszczonej celem zbadania, czy zachodzi potrzeba regulacji tej przestrzeni, oraz czyli i w jakiej mierze wobec stosunków miejscowych, regulacja może być przeprowadzoną.

W komisji mają wziąć udział:

a) Delegat Wydziału powiatowego jako przewodniczący;

b) Naczelnik gminy lub jego zastępca;

c) Przełożony obszaru dworskiego;

d) Znacownicy (w sprawach budowniczych, sanitarnych itp.) przez Wydział powiatowy powołani.

Strony interesowane należy uwiadomić o terminie odbyć się mającej komisji.

Jeżeli komisja powyższa uzna potrzebę i możność całkowitej lub częściowej regulacji zniszczonej przestrzeni, co w protokole czynności winno być dokładnie uwidocznione, sporządzi ona plan regulacyjny, spisie protokolarne i szczegółowo numeracy parcel, imię i nazwisko właścicieli, przestrzeń gruntów, które winny być zajęte lub odstąpione, wreszcie wciągnie do tego protokołu zgłoszone przeciw zamierzonej regulacji zarzuty i opinię swoją co do tych zarzutów.

Plan regulacyjny z pomienionym protokołem przedłoży komisja Radzie gminnej.

Rada gminna obowiązana jest w przeciągu 14 dni od dnia doręczenia planu powziąć uchwałę tak co do tego planu jak i co do zarzutów przez strony interesowane podniesionych.

O powyższej uchwale przyjmującej plan regulacyjny bez zmiany lub ze zmianami, obowiązana jest Zwierzchność gminna w przeciągu trzech dni zawiadomić strony interesowane za dowodami doręczenia, albo też uchwałę rzeszoną ogłosić w gminie w sposób należyty.

Po upływie czterech dni od dnia doręczenia, względnie ogłoszenia stronom interesowanym zapadłej uchwały Rady gminnej, ma Zwierzchność gminna bezzwłocznie przesłać plan regulacyjny z powyższym protokołem, uchwałą Rady gminnej i do-

wodami jej doręczenia lub ogłoszenia, jako też z rekursami, jeśli wniesione zostały, Wydziałowi powiatowemu do zatwierdzenia planu, względnie rozstrzygnięcia rekursów.

Gdyby Rada gminna w powyższym terminie uchwały nie powzięła, albo odmowną powzięła uchwałę, obowiązany jest naczelnik gminy przedłożyć Wydziałowi powiatowemu plan regulacyjny z protokołem oględzin i wniesionymi przeciw regulacji zarzutami do powzięcia stosownej decyzji.

Jeżeli wniesiono rekurs tylko przeciw niektórym częściom planu regulacyjnego, wówczas plan ten może być zatwierdzony w innych swych częściach przed prawomocnem rozstrzygnięciem rekursów.

Tylko na podstawie zatwierdzonego planu regulacyjnego może Zwierzchność gminna, względnie Wydział powiatowy (§. 9.) wydawać konsensa na budowę lub roboty poszczególnione w §. 1.

Koszta komisji i sporządzenia planu regulacyjnego ponosi fundusz powiatowy. Za udział w tej komisji rzeczonych stron interesowanych i miejscowej władzy policyjnej nie mogą być żadne koszta przyznane.

§. 14.

Regulacja zdrojowisk lub stacyj klimatycznych.

W miejscowościach, w których znajdują się zdrojowiska lub stacje klimatyczne o własnym statucie, obowiązany jest Wydział powiatowy najdalej w przeciągu dwóch lat od wejścia w życie niniejszej ustawy zarządzić w myśl §. 13. sporządzenie planu regulacyjnego.

Plan taki sporządzi komisja zesłana na miejsce z ramienia Wydziału powiatowego.

W komisji tej mają wziąć udział:

a) Delegat Wydziału powiatowego jako przewodniczący;

b) Naczelnik gminy lub jego zastępca;

c) Przełożony obszaru dworskiego;

d) Znawcy (w sprawach budowlanych, sanitarnych itp.) przez Wydział powiatowy powołani;

e) Delegat komisji zdrojowej lub klimatycznej względnie także rządowy inspektor zdrojowy.

Strony interesowane należy uwiadomić o terminie odbyć się mającej komisji.

Dalsze czynności mają być dokonane podług postanowień §. 13.

Koszta komisji i sporządzenia planu regulacyjnego ponosi fundusz kąpielowy. Za udział w tej komisji stron interesowanych i miejscowej władzy policyjnej nie mogą być przyznane żadne koszta.

Tylko na podstawie zatwierdzonego planu regulacyjnego może Zwierzchność gminna, względnie Wydział powiatowy (§. 9.) wydawać konsensa na budowę lub roboty poszczególnione w §. 1. wszakże pod następującymi warunkami:

Przy drogach, ulicach i placach, przy których bądź już znajdują się, bądź według uznania komisji zdrojowej powstać mogą mieszkania przeznaczone dla gości kąpielowych:

1. Można stawiać tylko budynki główne (mieszkalne) frontem do tych dróg, ulic i placów, uboczne zaś względnie gospodarskie tylko w podwórzu po za budynkami głównymi.

2. Budynki główne (mieszkalne) mają być albo murowane, albo stawiane na podmurowaniu 50 cm. wysokości i ogniotrwałym materiałem kryte.

3. Odległość wszystkich budynków tak głównych (mieszkalnych) jak i ubocznych (gospodarskich) czy to od budynków własnych czy sąsiednich głównych i ubocznych, wynosić ma przynajmniej 10 metrów względnie 5 m. od granicy gruntu sąsiedniego.

Budynki zaś z ogniotrwałego materiału i ogniotrwale kryte, mogą także przylegać do siebie ogniochronnymi murami.

4. Przy budowie budynków mieszkalnych przestrzegać należy postanowień §. 21. ustęp przedostatni i ostatni, oraz postanowień §. 25.

5. Budynki mieszkalne należy, o ile to możliwe, obsadzać drzewami a to w odległości około 5 m. od tych budynków.

Na miejscach podlegających powodzi, nie wolno stawiać mieszkań dla gości kąpielowych.

W miejscowościach, w których powstaną nowe zdrojowiska lub stacje klimatyczny, obowiązany jest Wydział powiatowy zarządzić sporządzenie planu regulacyjnego w przeciągu sześciu miesięcy od czasu wydania statutu zdrojowego.

§. 15.

Regulacya rozwijających się niezwykle szybko miejscowości.

Plan regulacyjny ma być i wtedy sporządzony, jeśli miejscowość pewna wskutek zmiany stosunków lub zewnętrznych wpływów, np. z powodu parcelacyi, pobudowania kolei żelaznych, wielkich fabryk i wogóle znacznych przedsiębiorstw, albo ważnych środków komunikacyjnych, niezwykle szybko rozszerza się, albo jeśli powstaje nowa osada.

Zwierzchność gminna obowiązana jest w takich wypadkach donieść o tem Wydziałowi powiatowemu, który na tej podstawie albo w braku doniesienia — z urzędu, obowiązany jest w myśl §. 13. zarządzić sporządzenie planu regulacyjnego i przeprowadzić dalsze postępowanie tym paragrafem wskazane.

Rada gminna względnie Wydział powiatowy ma także postanowić, czy i o ile planem regulacyjnym objąć należy i części miejscowości już zabudowane.

§. 16.

Oznaczenie linii regulacyjnej.

Obok wypadków przewidzianych w §§. 13—15. może Rada gminna na podstawie sporządzonego przez Zwierzchność gminną planu, ustanowić linię regulacyjną (budowlaną) odmienną od dotychczasowej linii frontowej, bądź to dla poszczególnych części gminy, bądź też dla poszczególnych dróg, ulic lub placów publicznych.

Oдносна uchwała Rady gminnej winna być w gminie należycie ogłoszoną i przedłożoną ze sporządzonym planem i ewentualnymi zarzutami Wydziałowi powiatowemu do zatwierdzenia, względnie także do załatwienia zarzutów.

Konseus na budowę może być w takim wypadku wydany tylko na podstawie zatwierdzonego przez Wydział powiatowy planu linii regulacyjnej.

§. 17.

Plan regulacyjny.

Przy sporządzaniu planu regulacyjnego (§§. 13., 14. i 15.) lub planu linii regulacyjnej (§. 16.) należy przestrzegać głównie:

a) ażeby rozkład i położenie budynków odpowiadały wymaganiom sanitarnym, ogniowo policyjnym i wogóle względom bezpieczeństwa;

b) ażeby drogi i ulice były ile możności proste, równe i jeśli stosunki miejscowe na to pozwalają, tak szerokie, iżby je obsadzić można drzewami przynajmniej po jednej stronie;

c) ażeby opady atmosferyczne miały zabezpieczony należyty odpływ a sposób odprowadzania nieczystości został należycie ustanowiony.

§. 18.

Wywłaszczenie.

Jeżeli ze względów publicznych a mianowicie ze względów sanitarnych, komunikacyi, bezpieczeństwa od ognia lub w sku-

tek ustanowienia linii regulacyjnej, okaże się potrzeba utworzenia nowej drogi, ulicy lub nowego placu albo zajdzie potrzeba sprostowania lub rozszerzenia istniejącej drogi, ulicy lub istniejącego placu, względnie także potrzeba cofnięcia budowy z dotychczasowej linii frontowej do nowej linii regulacyjnej, winien będzie właściciel gruntu ewentualnie w drodze wyłączenia (§. 365. ust. cyw.) odstąpić gminie na własność potrzebną przestrzeń za wynagrodzeniem.

Jeżeli zaś wskutek regulacji okaże się potrzeba wysunięcia budowy z dotychczasowej linii frontowej do nowej linii regulacyjnej, wówczas budujący obowiązany będzie przed przystąpieniem do wykonania zamierzonej budowy, nabyć na własność od dotychczasowego właściciela za wynagrodzeniem część gruntu między dotychczasową linią frontową a nową linią regulacyjną, właściciel zaś tej części gruntu obowiązany będzie odstąpić mu tę część a to przy istniejących warunkach (§. 365 ust. cyw.) nawet w drodze wyłączenia.

Orzeczenie o wyłączeniu należy do władzy politycznej.

Gdyby w powyższych wypadkach co do wysokości wynagrodzenia ugodą do skutku nie doszła, oznaczy ją orzeczenie sądowe.

Niedojście do skutku ugody nie wstrzymuje dalszej rozprawy budowlanej.

W razie zajęcia obcego gruntu pod budowę, może być konsens budującemu tylko wówczas udzielony, jeżeli tenże wykaże się, iż otrzymał na to zezwolenie właściciela gruntu, lub też, że dostatecznie zabezpieczył kwotę odszkodowania, którą Sąd oznaczy.

ROZDZIAŁ II.

Szczegółowe przepisy o budowlach.

§. 19.

Kierownictwo.

Budowę w ogólności, a zwłaszcza stawianiem budynków piętrowych, budowli ze sklepieniami i urządzeniami podziemnymi

(suterrenami), oraz budynków na cele publiczne i przemysłowe, kierować winna z reguły osoba do tego prawnie upoważniona.

Jeżeli w miejscu budowy nie znajdują się koncesyonowani przemysłowcy budowlani, może władza udzielająca konsensu, przy mniejszych parterowych budowlach o zwykłych konstrukcjach nie wymagać ustanowienia kierownika budowy.

Budowle włościańskie i zwykłe gospodarskie mogą być stawiane przez samego budującego lub jego zastępcę.

Nazwisko kierownika budowy należy podać do wiadomości Zwierzchności gminnej i uwiadomić ją o wszelkich zmianach, któreby z czasem zaszły co do osoby rzeczzonego kierownika.

Za naruszenie warunków konsensu, za odstąpienie od zatwierdzonego planu bez poprzedniego uzyskania przyzwolenia Zwierzchności gminnej, za dobroć i trwałość materiału do budowy użytego i w ogóle za wszelkie uchybienia przepisom tej ustawy, odpowiadają kierownik budowy i budujący, jeśli nie ustanowił kierownika budowy.

Nie wyklucza to jednak odpowiedzialności innych w budowie udział biorących osób, o ile na nich wina ciąży.

§. 20.

Materyał i odległość budowli.

Materyałem nieogniotrwałym wolno pokrywać nowe budowle tylko wówczas, jeśli odległość od budynków innych właścicieli wynosić będzie przynajmniej 10 metrów, względnie zaś od granicy niezabudowanego gruntu innych właścicieli, odległość wynosić będzie przynajmniej 5 metrów.

Wydział powiatowy względnie Wydział krajowy w drodze instancyi może zezwolić na takie pokrycie dachu i w odległości 6 metrów a nawet 3 metrów, jeśli idzie o odbudowanie domu na tem samem miejscu

a stosunki majątkowe budującego i stosunki lokalne nie dopuszczają innego sposobu odbudowania się, niemniej też w wypadkach, gdzie te stosunki lokalne zmniejszają niebezpieczeństwo pożaru. Zamierzona budowa musi być jednak w każdym razie oddzieloną szeregiem drzew liściastych od budynków sąsiednich. W danym razie obowiązany jest Wydział powiatowy załatwić sprawę najdalej do dni 30.

Ściany, przy których znajdują się kominy, piece i ogniska, winny być w przestrzeni pół metra od komina a jednego metra od pieca lub ogniska zupełnie murywane z cegieł, kamienia, lub cegły surowej na powietrzu suszonej (surówki).

W gminach wiejskich może Rada gminna postanowić, w których częściach gminy domy wogóle lub tylko ważniejsze budowle muszą być ogniotrwałym materiałem kryte, względnie także z ogniotrwałego materiału stawiane.

Oдноśne części gminy lub budowle mają być w uchwale Rady gminnej dokładnie oznaczone, uchwała zaś sama ma być w gminie należycie ogłoszoną a następnie Wydziałowi powiatowemu do zatwierdzenia przedłożoną.

W gminach miejskich zaś i małomiasteczkowych obowiązana jest Rada gminna w ciągu roku od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy oznaczyć część obszaru, w którym domy kryte być mają tylko ogniotrwałym materiałem.

Może ona również uchwalić, że na tym obszarze mają być domy także z ogniotrwałego materiału stawiane.

Wydział powiatowy a w toku instancji Wydział krajowy może jednak uchylić powyższy obowiązek krycia dachów ogniotrwałym materiałem w gminie, w której materiał ten jest nader kosztowny albo ludność miejscowa ubogą. Uwolnienie od tego obowiązku może być przyznane na czas aż do lat dziesięciu i może być prze-

dłużone jeżeli stosunki miejscowe nie ulegną zmianie.

Budynki dwupiętrowe i wyższe muszą być w każdym razie ogniotrwałe kryte.

Budynek, którego pokoje na piętrze przeznaczone są do zebrania większej ilości osób (domu modlitwy, zgromadzenia wszelkiego rodzaju, koncerta itp.), musi być cały ogniotrwałe zbudowany i ogniotrwałe kryty §. 25.).

Budowle z materiału ogniotrwałego a to tak główne jak i uboczne (gospodarskie) mogą albo przylegać murami ogniochronnymi do budynków lub gruntów sąsiednich, albo też można je stawiać w odległości wynoszącej najmniej 3. m. od niezabudowanej granicy tych gruntów.

Budowli ogniotrwałych na jednym i tym samym gruncie, jeśli do siebie nie mają przylegać, nie można pod żadnym warunkiem stawiać bliżej jak na 5 m.

Podwórza przeznaczone do zajazdu mierzyć mają przynajmniej 6. m. w każdym kierunku.

Szczegółowe postanowienia co do odległości budowli przy drogach, w zdrojowiskach i stacjach klimatycznych o własnym statucie, kotłów parowych, budynków o większych palowiskach, tudzież obok kościołów i cerkwi zawarte są w §§. 12, 14, 35, 36 i 37.

W razie wydzielenia części z gruntu już zabudowanego i utworzenia z tej części oddzielnej parceli gruntowej, ta ostatnia tylko o tyle może być zabudowana, o ile przepisy niniejszej ustawy co do odległości budynków na zabudowanie jej dozwolą.

§. 21.

M u r y

Grubość murów powinna być dokładnie oznaczoną w planach budowy.

Komisya badając plany, winna oświadczyć, czy projektowana grubość murów od-

powiada bezpieczeństwu publicznemu, czy też winna uleść zmianie.

Grubość murów w budynkach mieszkalnych, parterowych i jednopiętrowych powinna wynosić przy ścianach zewnętrznych co najmniej 45 cm. a 30 cm. przy ścianach wewnętrznych, na których pułapy spoczywają.

Przy budynkach mieszkalnych, mających więcej pięter, mury dwu pięter najwyższej położonych winny mieć grubość najmniej 45 cm. względnie 30 cm., w każdym zaś z następnych dwóch niżej położonych pięter grubość murów o 15 cm. powiększoną być musi.

Mury fundamentów winny być o 15 cm. grubsze od ściany na nich spoczywającej.

Rozmiary powyższe odnoszą się do murów niewyprawionych w stanie surowym.

W zdrojowiskach i stacyach klimatycznych dla zapobieżenia wilgoci z ziemi należy mury budynków przeznaczonych dla gości, oddzielić warstwą izolacyjną od fundamentu lub murów piwnicznych i to na 15 cm. pod podłogą parteru.

Jeżeli zaś pod izbą mieszkalną niema piwnicy ani próżnego miejsca a grunt nie jest bardzo suchy, należy podłogę również zabezpieczyć od wilgoci warstwą izolacyjną.

§. 22.

Mury ogniochronne.

W budynku murowanym, długości przynajmniej 25 m., przedzielać należy strych murem ogniochronnym.

Mur ogniochronny winien także oddzielać dachy budynków przylegających do siebie.

Mur ogniochronny winien być ponad dach wyciągnięty na 35 cm.

Przejścia umieszczone w murze ogniochronnym w obrębie strychu, należy zaopa-

trzyć żelaznemi, lub żelazną blachą obitemi ogniotrwale osadzonemi drzwiami, któreby same się zamykały.

Postanowienia tego paragrafu nie stosują się do zwykłych budynków mieszkalnych włościańskich lub budynków gospodarskich i wogóle do takich budynków, na których z powodu ich konstrukcyi, mur ogniochronny nie może być wyprowadzony.

§. 23.

Wiązanie dachu.

Wiązanie dachu należy budować od dzielnie od powały strychowej i od muru ogniochronnego.

Ani w powałę, ani w mur nie wolno wpuszczać żadnej drewnianej części konstrukcyi dachu.

Wyjątek stanowią wspomniane w §. 3. zwykłe włościańskie parterowe i wogóle domy niemurowane.

§. 24.

Schody i klatka schodowa.

W domach piętrowych powinna istnieć za pomocą schodów komunikacya do wszystkich mieszkań, na strych i do piwnicy.

Schody mają być przynajmniej na 1 m. szerokie.

Wysokość stopnia na schodach nie powinna wynosić więcej jak 18 cm., szerokość zaś nie mniej jak 27 cm. w linii podziałowej.

Linia podziałowa przyjmuje się w obrębie 45. cm. od ściany.

Poręcze muszą być tak urządzone, ażeby zesuwanie się po nich było niemożliwem.

Władza może stosownie do przeznaczenia i rozmiarów budynku zarządzić wy-

budowanie schodów ogniotrwałych, ewentualnie zaś także schodów bocznych.

Schody o drewnianych stopniach uważane być mogą tylko wówczas za ogniotrwałe, jeżeli boki (ramiona) i podesty są podsklepione.

Pod schodami nie wolno urządzać ognisk.

Klatkę schodową oddzielać ma od strychu powała, u dołu wyprawiona a na strychu wyłożona cegłą albo polepą z gliny 8 cm. grubą.

Drzwi na strych prowadzące w domach murowanych powinny być pobite żelazną blachą od strychu.

§. 25.

Wymiary izb względnie pokoi, okien i drzwi.

Wysokość izb mieszkalnych względnie pokoi wynosić winna w domach parterowych przynajmniej 2·20 m., w piętrowych zaś przynajmniej 2·5 m.; wysokość okna w zwykłych domach włościańskich najmniej 80 cm., szerokość najmniej 50 cm., w innych domach zaś wysokość okna najmniej 1·40 m., a szerokość 90 cm.; wreszcie wysokość drzwi najmniej 1·80 m., a szerokość 80 cm.

Ubikacje sklepione mają być w środku również przynajmniej na 2·20 m. wysokie.

Każda izba główna lub ubikacja przeznaczona do stałego lub czasowego pobytu ludzi, winna mieć przynajmniej jedno okno urządzone do otwierania.

W miejscowościach, w których znajdują się zdrojowiska lub stacye klimatyczne, wysokość pokoi przeznaczonych na mieszkania dla gości wynosić winna co najmniej 3 m.; wysokość okna najmniej 1·40 m., a szerokość najmniej 90 cm.; wysokość drzwi najmniej 2 m., a szerokość 1 m.

Drzwi pokoi względnie sal na piątrze, przeznaczonych do zebrzeń większej ilości osób (§. 20.) — jeśli niema pod tym względem specjalnych przepisów — urządzone być mają do otwierania na zewnątrz a wyjścia muszą prowadzić bezpośrednio również na zewnątrz. Szerokość takich drzwi ma wynosić przynajmniej 1. m., oraz ma ich być taka ilość, by na każdych 50—70 osób jedno drzwi przypadały.

Drzwi kościołów i cerkwi mają być także urządzone do otwierania na zewnątrz; w razie przekształcania odrzwi starożytnych, które przedstawiają wartość architektoniczną, należy poprzednio porozumieć się z odnośnym c. k. konserwatorem.

Oświetlenie schodów lub mieszkania światłem z góry dopuszczalne jest tylko przy budowach murowanych. Przestrzeń doprowadzająca światło, ma być w takim razie od strychu oddzielona murem na 15 cm. ponad dach wystającym i zaopatrzona w przyrząd do odwietrzania.

§. 26.

Podłoga i powała.

Powierzchnia podłogi ułożonej z desek, lub cegły, czy też ubitej z gliny w budynkach mieszkalnych, winna być przynajmniej o 30 cm., ewentualnie 50 cm. (§. 14. 2.) wyższą od powierzchni gruntu, na którym budynek stoi (licząc od najwyższego punktu terenu).

Podłogę na piątrze oddzielić należy od powały piątra niższego warstwą suchego nasypu. Nasypu (rumowiska) ze starej budowlі nie wolno używać pod podłogi nowego domu.

Powała strychowa w budynkach mieszkalnych ma być pokryta cegłą lub polepą glinianą 8 ct. grubą.

§. 27.

Mieszkania w piwnicach i na strychach.

Urządzanie pomieszczeń w piwnicach i na strychach jest z reguły zakazane.

§. 28.

K o m i n y.

Budowa domów i chat mieszkalnych bez kominów zabronioną jest bezwarunkowo.

Kominy należy murować z cegły palonej lub kamienia, ściany kominów mają być najmniej 15 cm. grube i nad dach wyprowadzone, a to na 50 cm. przy ogniotrwałe, zaś na 80 cm., przy nieogniotrwałe krytych budynkach; wewnątrz komina ma być gładko wytynkowane, a część zewnętrzna w obrębie strychu wyprowadzona. Wyjątkowo dozwalać można budowania kominów z cegły surówki.

Na belkach lub podkładach drewnianych nie wolno zakładać kominów.

Wszelkie drzewo winno być najmniej o 15 cm. oddalone od zewnętrznego obwodu komina. W ściany kominowe nie wolno wpuszczać drzewa.

Otwór wewnętrzny kominów przełazowych wynosić ma najmniej 48 cm. średnicy.

Otwór kominów wąskich (cylindrowych) wynosić ma najmniej 15 cm. średnicy.

Jeżeli zaś do jednego i tego samego wąskiego komina wchodzi dym z dwóch lub więcej ognisk, wówczas otwór jego ma wynosić najmniej 20 cm.

Wszystkie kominy a szczególnie wąskie (cylindrowe) należy stawiać ile możliwości w pionowym kierunku.

W razie konieczności budowy komina ukośnego, kąt nachylenia jego do poziomu wynosić musi co najmniej 60 stopni.

Kominy wąskie winny być w stosownych miejscach zaopatrzone w otwory do czyszczenia, szczelnie zamykane.

Materyał drewniany, znajdujący się w pobliżu tych otworów, powinien być ogniochronnie osłonięty.

Kominów murowanych nie wolno zastępować rurami blaszanymi wewnątrz bu-

dynku, ani też przeprowadzać takich rur przez ściany drewniane lub dachy nieogniotrwałe.

Kominy fabryczne i wogóle kominy dla wielkich ognisk należy tak urządzić, aby dym i sadza nie zanieczyszczały powietrza w sposób dla zdrowia szkodliwy albo dla sąsiadów dokuczliwy.

§. 29.

Piece w izbach względnie pokojach.

Piece w izbach względnie pokojach, stojące bezpośrednio na podłodze nieogniotrwałej, winny być podmurowane na 30 cm. Przed drzwiczkami pieców należy podłogę zabezpieczyć od ognia.

Pieców żelaznych nie wolno tam używać, gdzie bywa wyrabiany lub gromadzony materyał łatwo zapaleniu podlegający.

W miejscowościach, gdzie do opału i gotowania używa się węgla, zabronione są przyrządy przy piecach i kuchniach do zatykania kominów.

§. 30.

K u c h n i e.

W budynkach o większej ilości mieszkań, z reguły każde mieszkanie winno mieć swoją kuchnię, a każda izba kuchenna winna mieć przynajmniej 6 m.² powierzchni.

Pod ogniskiem i na 80 cm. w około ogniska nie wolno urządzać podłogi z desek.

Nad ogniskiem otwartem należy tak umieścić kapę, by ze wszystkich stron o 30 cm. wystawała nad krawędź ogniska kuchni.

Dym z otwartych ognisk odprowadzać można tylko przełazowymi kominami.

W kuchniach angielskimi zwanych, należy dla odprowadzenia pary urządzić ot-

wory wentylacyjne z drzwiczkami żelaznemi.

§. 31.

P i w n i c e.

Piwnice pod budynkami mieszkalnymi winny być sklepione.

§. 32.

Wychodki i zbiorniki na nawoz.

W każdym budynku mieszkalnym lub obok takiego budynku winny być urządzone wychodki z odpowiednim zbiornikiem. W poszczególnych jednak wypadkach może Wydział powiatowy a w toku instancyi Wydział krajowy uwolnić budującego od obowiązku urządzenia wychodku.

Rada gminna wyda w przeciągu sześciu miesięcy od wejścia w życie niniejszej ustawy przepisy o urządzeniu i wypróżnianiu zbiorników kloacnych.

Przepisy te zatwierdzić ma Wydział powiatowy, któremu przysługuje prawo zmienić je stosownie do miejscowych warunków.

Każdy zbiornik winien być tak urządzony, aby nieczystości nie przenikały jego ścian i spodu i ma być oddalony przynajmniej na 2 m. od granicy sąsiedniej a 10 m. od najbliższej studni.

Wychodki nie mogą mieć wejścia z kuchni albo spiżarni i nie mogą być widoczne z ulicy lub placu publicznego.

Zbiorniki na nawóz mogą być urządzone w odległości co najmniej 10 m. od najbliższej studni, a co najmniej 2 m. od granicy sąsiedniej.

W miejscowościach, w których znajdują się zdrojowiska i stacye klimatyczne i we wszystkich znaczniejszych miejscowościach, które Wydział krajowy w porozumieniu z c. k. Namiestnictwem oznaczy,

winna Rada gminna określić te części gminy, w których nawet w domach już istniejących, w ciągu jednego roku od dnia tego rozporządzenia Wydziału krajowego mają być dobudowane brakujące wychodki. Przy czem mają być zastosowane przepisy uchwały Rady gminnej co do urządzenia zbiorników i odprowadzenia nieczystości.

§. 33.

Odprowadzanie nieczystości.

Odprowadzanie nieczystości płynnych wszelkiego rodzaju, jako to: ścieków kuchennych i domowych, ścieków z dołów kloacnych, gnojowisk i ze stajen, ścieków ze zakładów przemysłowych i fabrycznych — na ulice lub place publiczne albo do rowów tychże ulic i placów jest bezwarunkowo zabronione, nawet z budynków już istniejących.

Tak samo zabronione jest składanie śmieci i suchych odpadków wszelkiego rodzaju na ulicach lub placach publicznych, albo wrzucanie ich do wód stojących lub płynących.

Rada gminna ma uchwalić, w jakich miejscach składać należy śmiecie i suche odpadki.

§. 34.

Piece dla celow przemysłowych, wędzarnie.

Piece dla przemysłu piekarskiego i wogóle piece dla celów przemysłowych należy umieszczać z reguły w lokalu sklepionym.

Podłoga przed ogniskiem winna być ogniotrwale urządzona.

Ściany i powały w wędzarniach muszą być sporządzone z materiału ogniotrwałego i zaopatrzone w drzwi żelazne lub przynajmniej blachą od środka pobite. Wędliny można zawieszać tylko na hakach lub prętach żelaznych.

§. 35.

Stawianie kotłów parowych.

Kotły parowe należy stawiać, jeżeli tylko można, w odrębnem zabudowaniu.

Stanowczo wzbronionem jest jednak ustawianie kotłów parowych pod lokalem mieszkalnym lub roboczym, równie jak urządzenie sklepień lub pował nad nimi.

Tylko w razie udowodnionej konieczności dopuszczona być może lekka powała.

Lokal na kocioł winien być od izb roboczych oddzielony pełnym, przynajmniej 60 cm. grubym murem. W murze tym dozwolone być mogą tylko niezbędnie potrzebne otwory do połączenia.

Komin, którym może być także zwykły przewód na dym, musi co najmniej przewyższać dachy bezpośrednio sąsiadujących domów mieszkalnych.

Kocioł winien być umieszczony w odległości co najmniej 3 m. od każdej granicy sąsiedniej.

W budynkach mieszkalnych można pod powyższymi warunkami umieszczać z reguły tylko małe kotły, to jest takie, których średnica 1-2 m., objętość przy zupełnem napełnianiu aż do ustawą przepisanego znaku stanu wody 1 m.³ a siła ciśnienia 6 atmosfer nie przekracza.

Do ustawienia tak wielkiego jak i małego kotła potrzeba urzędowego zezwolenia.

Kotły karłowe, to jest takie, których średnica nie przekracza 0-8 m., zawartość wody przy zupełnem napełnieniu do ustawą przepisanego znaku stanu wody nie przekracza 0-5 m.³, a siła ciśnienia nie przekracza 4 atmosfer, wolno ustawiać bez urzędowego zezwolenia. Należy jednak o zamiarze ustawienia takich kotłów uwiadomić naczelnika gminy.

§. 36.

Budynki o większych palowiskach.

Suszarnie na owoce, len, konopie, wędzarnie, piekarnie, cegielnie piece do wypalania wapna i budynki o większych palowiskach wogóle winny być od innych budynków przynajmniej na 30 metr. oddalone.

Cegielnie i piece do wypalania wapna mogą stać jedynie poza obrębem zabudowanego obszaru miejscowości.

Kuźnie winny być od innych budynków oddalone przynajmniej o 30 metr. lub urządzone w budynkach ogniotrwale zbudowanych i ogniotrwale krytych.

§. 37.

Budowy obok kościołów i cerkwi.

Obok kościołów i cerkwi mogą być budowle stawiane z reguły nie bliżej jak na 50 m.

§. 38.

Ogrodzenia, płoty i t. p.

Na ogrodzeniach wzdłuż dróg publicznych, jakoteż na ogrodzeniach takich, które dotyczą zabudowań lub ogrodzeń sąsiednich, nie wolno urządzać ostrzeszków ze słomy, trzciny, szuwaru, pezu, odpadków łądyg konopnych i t. p. łatwo zapalnych przedmiotów.

§. 39.

S t u d n i e.

Studnie mogą być urządzone tylko w odległości przynajmniej 10 m. od jam kloacznych, kanałów i gnojowisk. Mają być ocembrowane a ocembrowanie to ma wznosić się przynajmniej o 80 cm. po nad poziom gruntu, otaczającego studnię.

Grunt ten ma być wybrukowany lub wyszutrowany w ten sposób, iżby wszelkie ścieki szybko spływały poza studnię.

Każda studnia ma być przykrytą i zaopatrzoną w przyrząd do czerpania lub pompowania wody.

§. 40.

Sadzenie drzew między budynkami.

Budynki kryte słomą, trzciną, szuwarem i t. p. materiałem winien właściciel oddzielić szeregiem drzew liściastych od budynków sąsiednich.

ROZDZIAŁ III.

Zamieszkanie nowych budynków.

§. 41.

Pozwolenie na zamieszkanie.

Wszystkie budynki nowo wystawione oraz budynki przekształcone z wyjątkiem zwykłych domów włościańskich i gospodarskich nie mogą być ani zamieszkane ani na inny cel użyte przed uzyskaniem pozwolenia Zwierzchności gminnej a w wypadkach przewidzianych w §. 9. przed uzyskaniem zezwolenia Wydziału powiatowego.

Przed udzieleniem takiego zezwolenia musi osobna komisya zbadać na miejscu, czy budowa wykonana zgodną jest z planem zatwierdzonym, czy odpowiada wymaganiom sanitarnym i warunkom bezpieczeństwa publicznego.

Komisję przeprowadzi naczelnik gminy lub jego zastępca w obecności budującego w przeciągu trzech dni po ustnem lub pisemnem wniesieniu prośby a w wypadkach przewidzianych §. 9. w ciągu dni 14. dele-

gat Wydziału powiatowego przy współudziale naczelnika gminy lub jego zastępcy, względnie przełożonego obszaru dworskiego, przybierając w razie potrzeby także fachowych znawców.

W komisyi tej ma wziąć udział naczelnik straży ogniowej, jeśli w gminie straż taka jest zorganizowana.

W miejscowościach zaś, w których znajdują się zdrojowiska lub stacje klimatyczne o własnym statucie, winien wziąć udział w komisyi także delegat komisyi zdrojowej lub klimatycznej.

Stosownie do wyniku tych oględzin należy do trzech a w razie interwencji Wydziału powiatowego do 8 dni załatwić prośbę budującego.

Budujący obowiązany jest zapłacić diety i kosztu podróży delegata Wydziału powiatowego i wynagrodzić znawców, jeśli byli do komisyi wzywani.

§. 42.

Termin zamieszkania.

Budynek murowany, podczas wiosny pod dach doprowadzony a w jesieni tego samego roku narzucony, z reguły można zamieszkać dopiero w następnej wiosnie. Wyjątkowo można takie budynki zamieszkać i późną jesienią, jeżeli komisya (§. 41.) stwierdzi, że nie sprzeciwiają się temu względy sanitarne lub bezpieczeństwa publicznego.

Murowany budynek w jesieni pod dach doprowadzony a w następnej wiosnie narzucony, można zamieszkać dopiero w jesieni.

Gdyby w powyższych okresach czasu wykonane zostały tylko niektóre części domu, można wydać pozwolenie na częściowe zamieszkanie budynku, przyczem postąpić należy według postanowień §. 41.

ROZDZIAŁ IV.

Utrzymanie istniejących budynków:

§. 43.

Utrzymanie budynków.

Każdy właściciel budynku obowiązany jest utrzymywać go czysto, porządnie i w dobrym stanie i zapobiegać takim uszkodzeniom, które mogłyby zagrażać bezpieczeństwu publicznemu lub zdrowiu mieszkańców.

W izbach mieszkalnych nie wolno utrzymywać koni, bydła, nierogacizny, owiec i kóz.

§. 44.

Budynki grożące zawaleniem.

Jeżeli budynek grozi niebezpieczeństwem zawalenia, zarządzi Zwierzchność gminna z przybraniem znawcy i w obecności właściciela komisyjne zbadanie stanu rzeczy i podług stopnia sprawdzonego niebezpieczeństwa, wyznaczy właścicielowi stosowny termin, w którym pod zagrożeniem grzywny (§. 52.) względnie pod zagrożeniem wykonania robót na jego koszt i stratę (§. 55.), winien tenże bądź to opróżnić i zabezpieczyć budynek aż do wykonania potrzebnych napraw, bądź też rozebrać go częściowo albo nawet całkowicie.

ROZDZIAŁ V.

Władze wykonawcze.

§. 45.

Zwierzchność gminna.

Zwierzchność gminna obowiązana jest ściśle czuwać nad przestrzeganiem przepisów tej ustawy, przedewszystkiem zaś, ażeby:

a) budowano tylko na podstawie uzyskanego prawomocnego konsensu względnie za uwiadomieniem (§. 1. ustęp 2.);

b) ściśle stosowano się do zatwierdzonego planu budowy.

c) zachowano linię regulacyjną (§§. 12., 13., 14., 15. i 16.);

d) do wykonania budowy używano osób do tego uprawnionych przy uwzględnieniu ułatwień przewidzianych w § 19.; oraz

e) używano dobrego i trwałego materiału (§. 19.); wreszcie

f) utrzymywano budynki czysto, porządnie i w dobrym stanie (§. 43.).

W razie spostrzeżenia uchybień winna Zwierzchność gminy w wypadkach pod a), b) i c) wymienionych, wstrzymać dalszą budowę (§. 54.), w wypadku pod d) usunąć nieupoważnionego wykonawcę od dalszej budowy, w wypadku pod e) zarządzić uprzątnięcie z placu budowy materiału za nieodpowiedni uznanego, wreszcie w wypadku pod f) zarządzić odpowiednie środki zaradcze.

Od rozporządzeń Zwierzchności gminnej można wniesć na ręce naczelnika gminy rekurs do Wydziału powiatowego w nieprzekraczalnym terminie dni 14 od dnia doręczenia lub ogłoszenia rozporządzenia.

§. 46.

Z każdej czynności urzędowej ustawą niniejszą nakazanej, która będzie podstawą orzeczenia władzy, ma być spisany protokół.

O ile ustawa ta odmiennie nie postanawia, będą wszystkie takie czynności spełniane bezpłatnie a przyzwani przy tem znawcy, jeśli nie są płatnymi funkcyjnymi gminy, wynagradzani z funduszu gminy.

§. 47.

Rada gminna.

Rada gminna:

a) zatwierdza plany budynków przeznaczonych na cele gminne lub zakładów gminnych;

b) uchwała plan regulacyjny przewidziany w §§. 13., 14., 15. i 16.

c) uchwała postanowienia przewidziane w §§. 20., 32. i 33.

d) ustanawia takse dla znawców biegłych, jeśli oni za swe czynności nie są płatnymi funkcyonaryuszami gminy.

Od uchwały Rady gminnej można wnieść na ręce Zwierzchności gminnej rekurs do Wydziału powiatowego w nieprzekraczalnym terminie dni 14 od dnia doręczenia lub ogłoszenia uchwały.

§. 48.

Wydział powiatowy.

Wydział powiatowy:

a) rozstrzyga rekursy przeciw rozporządzeniom Zwierzchności gminnej (§. 45.) i uchwałom Rady gminnej (§. 47.);

b) czuwa nad tem, ażeby Zwierzchność gminna nie zaniedbywała obowiązków niniejszą ustawą na nią włożonych;

c) wykonuje czynności wskazane §§. 9., 13., 14., 15., 16., 20., 32., 41. i 57. niniejszej ustawy;

d) ustanawia takse dla znawców (§. 9.).

Od rozporządzenia Wydziału powiatowego można wnieść na ręce tegoż Wydziału rekurs do Wydziału krajowego w nieprzekraczalnym terminie dni 14 od dnia doręczenia lub ogłoszenia rozporządzenia.

§. 49.

Wydział krajowy.

Wydział krajowy ma prawo nadzoru nad wykonaniem niniejszej ustawy i załatwia jako ostateczna instancja rekursy przeciw orzeczeniom Wydziału powiatowego.

§. 50.

Władze polityczne.

Prawa zastrzeżone władzom politycznym postanowieniami odnośnej ustawy gminnej pozostają nienaruszone.

ROZDZIAŁ VI.

Postanowienia karne.

§. 51.

Przekroczenia objęte ustawą karną.

Przekroczenia przepisów budowniczych objęte ustawą karną będą dochodzone i karane przez właściwe Sądy.

§. 52.

Inne przekroczenia.

Co do innych przekroczeń przepisów zawartych w tej ustawie służy prawo karania naczelnikowi gminy z dwoma przysiężnymi.

Przekroczenia te karane będą stosownie do stopnia winy i do wynikającego z niej niebezpieczeństwa publicznego grzywną od 2 do 50 koron a w razie niemożności uiszczenia kary pieniężnej, aresztem aż do dni pięciu.

§. 53.

Rekursy przeciw orzeczeniom karnym.

Rekursy przeciw orzeczeniom karnym (§. 52.) mają być w terminie dni 14 od

dnia doręczenia wnoszone do c. k. Starostwa na ręce naczelnika gminy.

§. 54.

Budowy wykonane bez konsensu lub wbrew konsensowi.

Jeśli budowa została całkiem lub częściowo wykonaną bez konsensu lub wbrew konsensowi, względnie bez poprzedniego zawiadomienia (§. 1. ust. 2.), winna Zwierzchność gminy natychmiast wstrzymać budowę (§. 45.). Władza powołana do wydania konsensu przeprowadzi następnie czynności wskazane w §. 4. względnie w §. 9. i wyda orzeczenie, czy i o ile wykonana budowa może być pozostawioną, czyli też ma być zmienioną lub zniesioną.

Niezależnie od tego orzeczenia można winnego ukarać w myśl §§. 51. i 52.

§. 55

Wykonanie prawomocnych poleceń.

Jeżeli właściciel budynku, pomimo nałożenia kary za niedotrzymanie pierwszego terminu, nie dopełni w drugim przez Zwierzchność gminną oznaczonym terminie prawomocnego polecenia władz powołanych do wykonania tej ustawy, Zwierzchność gminna wykona to polecenie na jego koszt i stratę.

ROZDZIAŁ VII.

Postanowienia co do obszarów dworskich.

§. 56

Zasadnicze postanowienia.

Obszary dworskie tych miejscowości, w których niniejsza ustawa obowiązuje, podlegają również postanowieniom tejże ustawy.

Zakres działania przyznany niniejszą ustawą Zwierzchności i Radzie gminnej, przechodzi na obszarze dworskim na przełożonego tegoż obszaru z wyjątkiem prawa karania (§. 52.), które przysługuje c. k. Starostwu i z wyjątkiem wypadku przewidzianego w §. 57. ustęp 1.

§. 57.

Budowle karczem, szynkowni i budowle w pobliżu zabudowań gminy i t. p.

Wykonywanie wszystkich czynności policyi budowniczej, odnoszących się do karczem, szynkowni i należących do nich stajni, szop i t. p. zabudowań, znajdujących się na parcelach nie graniczących z resztą obszaru dworskiego, jak niemniej prawo karania w tych wypadkach za przekroczenie przepisów tej ustawy, należy do zakresu działania gminy.

Nadto jeżeli odległość budynku, który na obszarze dworskim ma być stawiany od zabudowanego terytorium gminy, wynosić ma mniej niż 30. m. winien przełożony obszaru dworskiego zawiadomić o zamierzonej budowie Zwierzchność gminy.

Jeśli zaś Zwierzchność gminna mniema że budynek ten stawiany jest wbrew przepisom niniejszej ustawy i stąd zagraża niebezpieczeństwo, może o tem donieść Wydziałowi powiatowemu, który winien na tej podstawie zbadać rzecz i wydać orzeczenie tak jak gdyby w tej sprawie do niego rekurs wniesiony został przeciw wydanemu w pierwszej instancji orzeczeniu,

Izba przystępuje do rozprawy ogólnej.

Przemawia p. Hamorak i stawia następujący wniosek:

Zwraca się projekt ustawy budowlanej Wydziałowi krajowemu, celem przedłożenia osobnej ustawy dla miasteczek a osobnej dla gmin wiejskich.

Przemawia p. Nowakowski.

Przemawia p. Średniawski.

Przemawia p. Merunowicz.

Przemawia p. Wachnianin.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca, w zastępstwie p. Onyszkiewicza p. Wodziecki.

Marszałek oznajmia, iż wniosku o przejście do porządku dziennego nad wnioskiem komisji nie było, poddaje zatem pod głosowanie odraczający wniosek p. Hamoraka, który odczytuje.

Izba odrzuca wniosek odraczający p. Hamoraka.

Marszałek oznajmia, iż obecnie miałyby nastąpić rozprawa szczegółowa nad projektem ustawy budowniczej, wobec jednak nieobecności p. sprawozdawcy ma zamiar odroczyć rozprawę szczegółową do jutra i obecnie zamknąć posiedzenie, przedtem wzywa pp. sekretarzy do odczytania złożonych wniosków i interpelacyj:

Sekretarz p. Urbański odczytuje następujący wniosek:

W n i o s e k.

Wysoki Sejm raczy uchwalić;

Wzywa się c. k. Rząd:

1. Aby jak najrychlej w szkołach średnich, a mianowicie w gimnazyach, w szkołach realnych, w seminariach nauczycielskich i średnich szkołach przemysłowych ustanowił posady lekarzy szkolnych.

2. Aby dla pozyskania na te posady lekarzy odpowiednio ukwalifikowanych, zaprowadził osobne egzamina kwalifikacyjne, w których zakres oprócz higieny szkolnej w najobszerniejszym słowa znaczeniu, wchodziłyby jeden z przedmiotów uczonych w szkołach średnich, a mianowicie, albo higiena i somatologia (obecnie obowiązkowa tylko w seminariach nauczycielskich), albo zoologia lub botanika, albo chemia (obo-

wiązkowa tylko w szkołach realnych), albo też ewentualnie także gimnastyka.

3. Aby lekarzom szkolnym, którzyby oprócz czynności ściśle lekarskich mieli obowiązek uczyć także przynajmniej jednego z powyżej wymienionych przedmiotów przyznane było stanowisko urzędowe, równorzędne ze stanowiskiem profesorów szkół średnich, a więc także te same rangi i płace, jakie mają profesorowie szkół średnich.

Lwów, dnia 13. marca 1899.

Wnioskodawca:

Dr. Henryk Kadyi

Hoszard, Olpiński, Żardecki, Czechowicz Jakliński, Bednarski, Wiśniewski, Binder, Urbański, Trzeciecki, Jabłoński, Bernadzikowski, Zoll, Rayski, Pilat, Wachnianin, Gołuchowski, Klemensiewicz, Romanowicz, Michalski, Soleski, Dworski, Rotter, Vayhinger, Słotwiński, Fruchtman, St. Taranowski.

Marszałek oznajmia, iż pierwsze czytanie tego wniosku umieści na porządku dziennym najbliższego posiedzenia.

Sekretarz p. Urbański odczytuje następującą interpelację do Wydziału krajowego.

I n t e r p e l a c y a

do Wysokiego Wydziału krajowego!

Na regulację rzeki Soły w powiecie Żywieckim, wstawiona była w budżecie krajowym na rok 1898 kwota 39778 zł.

Gdy w roku 1898 budowy wodne na tej rzece nie były ani nawet rozpoczęte, zapytują się przeto podpisani, na jaki cel powyższa kwota 39.778 złr. obrócona została i dlaczego tak pilne budowy regulacyjne rzeki Soły wraz z dopływami, dotąd nie są rozpoczęte.

Lwów dnia 10. marca 1899.

Interpelujący:

Szwed.

Kramarczyk, Warzecha, Wójcik, Data, Potoczek, Dr. Bernadzikowski, Okuniewski, Zajączkowski, Niebyłowicz, Nowakowski, Winniczuk, Klemensiewicz, Żardecki.

Marszałek oznajmia, iż interpelację tę udzieli Wydziałowi krajowemu.

Sekretarz p. Urbański odczytuje następującą interpelację do p. komisarza rządowego:

I n t e r p e l a c y a

do J. W. Pana Komisarza rządowego!

Ustawa z dnia 2. października 1865, Nr. 108 Dz. u. p. w artykule II. 2 postanawia, że wszelkie korespondencje Wydziałów krajowych wolne są od opłaty pocztowego porta.

Mimo to, niektóre urzędy pocztowe wbrew powołanej ustawy nalepiają marki na pisma Wydziału krajowego do adresatów.

Urząd pocztowy w Cle, nalepia zawsze marki do podpisanego, na zaproszenia Sejmu, przeto podpisani zapytują c. k. Rząd, jak wytłumaczy postępowanie wspomnianego urzędu pocztowego a zapewne i innych i czy zamierza na przyszłość zaradzić, aby zacytowana ustawa nie była nadużywana.

Lwów, dnia 13. marca 1899.

Interpelujący:
Wójcik

Hamorak, Dr. Bernadzikowski, Szwed, Kramarczyk, Dr. Olpiński, Rotter, Fruchtman, Soleski, Bednarski, Warzecha, Data, Słotwiński, Żardecki, Styła, Winniczuk, Niebyłowicz, Nowakowski, Kulczycki.

Marszałek oznajmia, iż interpelację tę udzieli p. Komisarzowi rządowemu.

Sekretarz p. Urbański, odczytuje następującą interpelację do c. k. Rządu:

I n t e r p e l a c y a

do Wysokiego c. k. Rządu
we Lwowie.

Od lat dziesięciu ciągnie się w Łączku w powiecie nowosądeckim sprawa budowy szkoły i jakoś do skutku doprowadzona być nie może, gdyż brak funduszu i poparcia władz szkolnych nie było.

Przed dwoma laty postanowili ostatecznie przystąpić do rzeczzonej budowy, lecz wynikłe spory szkolne przeszkodziły temu.

Dziś gdy przyrost dzieci z roku na rok się powiększa, a za nim idzie potrzeba najmu coraz większej ilości sal szkolnych, (gdzie obecny budynek dwie tylko mieści sale) postanowili przy zasiłku funduszu szkolnego krajowego do budowy przystąpić, ciesząc się w myśl, iż raz już potrzebie piekającej zadość się uczyni — a gmina Łącko liczyła na tę pomoc tem bardziej, że dopiero przed rokiem ukończyła reperację kościoła kosztem kilka tysięcy złr., że obecnie przedstawiają plebanię, której koszt przechodzi sześć tysięcy złr., tymczasem inaczej się dzieje. Oto c. k. Rada szkolna okręgowa w Nowym Sączu powołuje się na orzeczenie Wysokiej c. k. Rady szkolnej krajowej, nie dość, że nam odmówiła wszelkiej pomocy pieniężnej, ale nadto odebrała nam nadzieję otrzymania tejże na przeciąg 10-ciu lat.

Ponieważ także inne komitety szkolne otrzymały podobne rezolucje ze strony c. k. Rady szkolnej krajowej;

Podpisani zapytują Wysoki c. k. Rząd, czy rzeczywiście odtąd żadnej pomocy na budowę szkół udzielać się nie będzie i dla czego?

Lwów dnia 13. marca 1899.

Interpelujący.
Data.

Kramarczyk, Potoczek, Szwed, Winniczuk, Wójcik, Warzecha, Dr. Bernadzikowski

Średniawski, Zajączkowski, Styła, Wachnianin, Niebyłowicz, Żardecki, Theodorowicz.

Marszałek oznajmia, iż interpelację tę udzieli p. komisarzowi rządowemu.

Sekretarz p. Urbański odczytuje następujący wniosek:

W n i o s e k.

Nowela do ustawy gminnej.

§. 5. Ustawy gminnej z 12. sierpnia 1866 brzmieć ma jak następuje:

§. 5. Każda nieruchomość musi należeć do Związku gminy.

Wyjęte są: Rezydencje, zamki i inne budynki z przynależnymi ogrodami i parkami, przeznaczone na stały albo tylko na czasowy pobyt Cesarza i Najwyższego dworu. Obszary dworskie należą do związku gminnego tych wsi i miast, w obrębie których leżą.

Ustawę o obszarach dworskich z dnia 12. sierpnia 1866 znosi się.

Stosunki gromad i obszarów dworskich, jako jednostek gospodarczych, określone będą osobną ustawą.

Lwów, dnia 13. marca 1899.

Inrerpelujący:
Potoczek.

Kadyi, Dr. Olpiński, Nowakowski, Okuniewkis, Małachowski, Michalski, Warzecha Jahl, Romanowicz, Kramarczyk, Data, Szwed, Wójcik, Żardecki, Dr. Bernadzikowski, Styła, Średniawski, Niebyłowicz, Winniczuk, Hamorak.

Marszałek oznajmia, iż pierwsze czytanie tego wniosku umieści na porządku dziennym najbliższego posiedzenia.

Sekretarz p. Andrzej Potocki odczytuje następujący wniosek:

W n i o s e k

Ludność rolnicza kraju odczuwa coraz silniej potrzebę podjęcia melioracji gruntów przez drenowanie. Rolnicy właściciele mniejszej własności meliorację tę mogą wykonać w przeważnej części tylko w spółce z sąsiadami. Brak im jednak znajomości przepisów prawnych, na podstawie których mogliby spółkę drenarską zawiązać. Brak im świadomości o zakresie pomocy ze strony kraju, na jaką mogą przy podjęciu drenowania rachować.

Rolnikom właścicielom większej własności brak pomocy kredytu melioracyjnego.

Z uwagi, że zarządzenie tym brakiem a przez to obudzenie żywej akcji drenowania w kraju jest pierwszorzędnym interesem kultury rolniczej kraju.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Poleca się Wydziałowi krajowemu, by na najbliższej sesji sejmowej przedłożył projekt akcji kraju dla poparcia drenowania w najbliższym lat okresie, któryby jasno określał zakres pomocy kraju dla tych melioracji.

By postarał się o ułożenie i podanie do wiadomości koł rolniczych kraju wzorowego statutu, opartego na zasadach ustawy wodnej z dnia 14. marca 1875 r. §. 52, 53, 54, 55 i 61 i ustawy państwowej o wsparciu kultury ziemi z d. 30. czerwca 1884 r. §. 16, 17, 18 i 19, na podstawie którego mogłyby się tworzyć w kraju spółki włościańskie drenarskie.

By tak dla tych przedsiębiorstw spółkowych tak i dla melioracji drenowania, podjętych przez pojedynczych właścicieli tabularnych, utworzył źródło łatwego i taniego kredytu melioracyjnego,

2. By wyjednał u Wysokiego c. k. Rządu wydatny zasiłek na utrzymanie bióra melioracyjnego krajowego, które powinno być

znacznie wzmocnionem przez pomnożenie sił technicznych i tworzenie dalszych ekspozytur.

3. By wyjednał u c. k. Rządu wydany zasiłek z dotacyi państwowej na drobne melioracye dla subwencyonowania spółek drenarskich włościańskich, w wysokości równej przynajmniej tym kwotom, jakimi kraj na ten cel rozporządzi i przyznanej stale na ten okres czasu, na jakie program akcyi krajowej ułożonym będzie.

We Lwowie, dnia 13. marca 1899.

Wnioskodawca:
St. Dąbski.

Hupka, Czech, Abrachamowicz, Scipio, Jabłoński, Potoczek, A. Potocki, Wład. Czaykowski, Rozwadowski, Stecki, Stadnicki, Paszkowski, St. Tarnowski, Pilat, Zoll.

Marszałek oznajmia, iż pierwsze czytanie tego wniosku umieści na porządku dziennym najbliższego posiedzenia.

Marszałek zamyka posiedzenie, naznaczając następne na dzień 14. marca 1899 roku, godzina 10 rano i odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia.

Koniec posiedzenia godzina 1 po południu.

Marszałek krajowy:

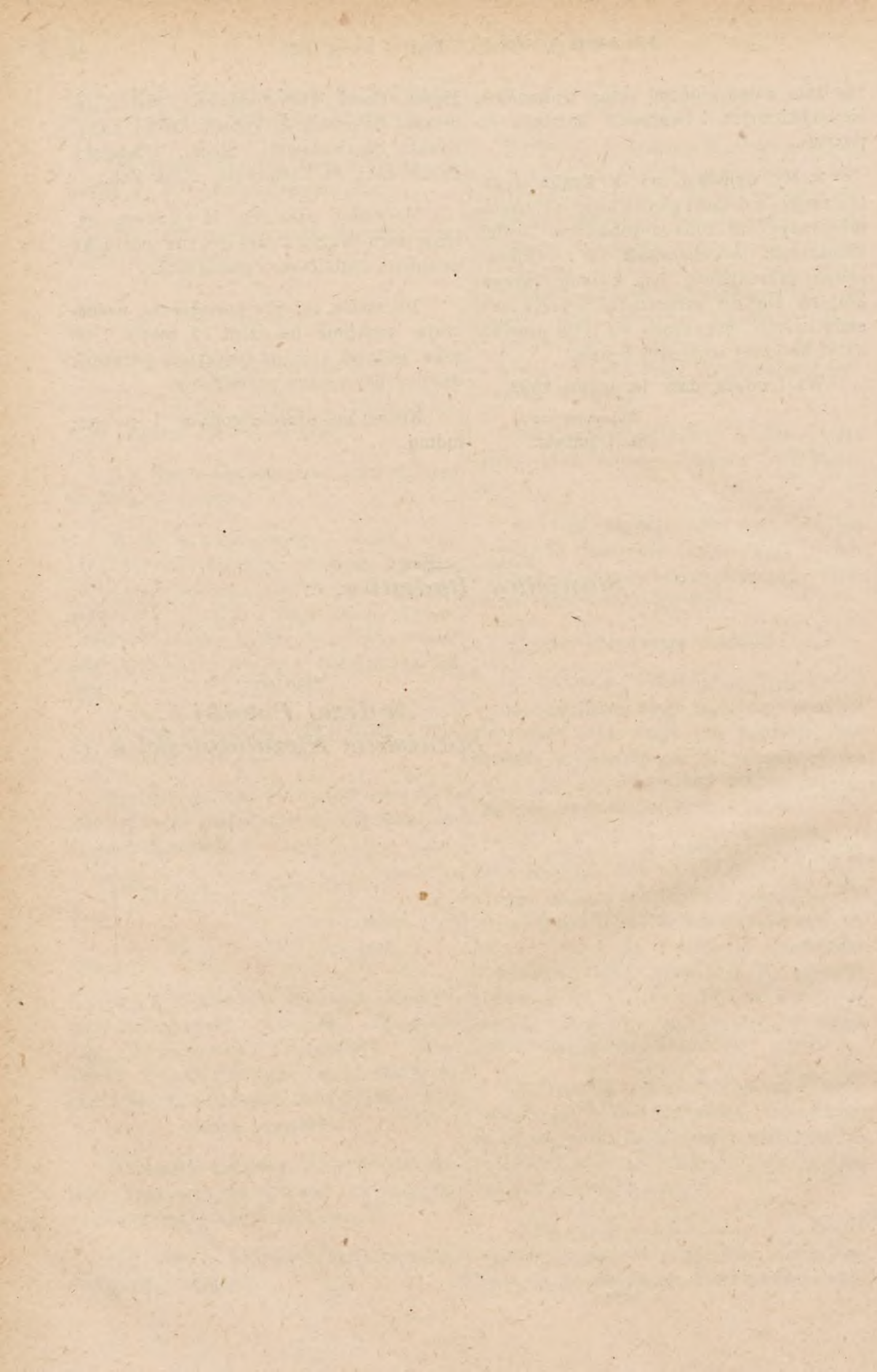
Stanisław Badeni w. r.

Sekretarze:

Andrzej Potocki w. r.

Stanisław Niezabitowski w. r.

Protokół

13. posiedzenia, 4. sesyi, VII. peryodu Sejmu galicyjskiego z dnia 14. marca 1899 r.

Początek o godzinie 10-tej minut 30.
przed południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy
J. E. Stanisław hr. Badeni.

Sekretarze: Modest Karatnicki, Stanisław
Niezabitowski, Andrzej Potocki, Mieczysław
Urbański.

Obecnych posłów 123.

Ze strony Rządu: c. k. Radca Dworu
Włodzimierz hr. Łoś.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość
posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół jedynastego
posiedzenia uważa za przyjęty, gdyż
nie wniesiono przeciw niemu żadnych
zarzutów, protokół dwunastego posiedzenia
złożony jest w biurze marszałkowskiem do
przejrzenia.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis
petycyj, wniesionych po dzień 14 marca
1899, które przekazano następującym komisjom:

Komisji budżetowej Ls. 1304, 1315,
1316, 1319, 1320, 1322, 1323, 1326, 1327,
1328, 1329, 1331, 1332, 1334, 1335, 1338,
1405, 1406, 1412, 1418.

Komisji przemysłowej Ls.: 1305, 1306.

Komisji szkolnej Ls.: 1307, 1324, 1333,
1337.

Komisji gospodarstwa krajowego Ls.:
1308, 1312.

Komisji drogowej Ls.: 1309, 1317, 1330,
1336, 1412.

Komisji solnej Ls.: 1311.

Komisji administracyjnej Ls.: 1313,
1314, 1339, 1340, 1341, 1342, 1343, 1344,
1345, 1346, 1347, 1348, 1349, 1350, 1351,
1352, 1353, 1354, 1355, 1356, 1357, 1358,
1359, 1360, 1361, 1362, 1363, 1364, 1365,
1366, 1367, 1368, 1369, 1370, 1371, 1372,
1373, 1374, 1375, 1376, 1377, 1378, 1379,
1380, 1381, 1382, 1383, 1384, 1385, 1386,
1387, 1388, 1389, 1390, 1391, 1392, 1393,
1394, 1395, 1396, 1397, 1398, 1399, 1400,
1401, 1402, 1409, 1410, 1417.

Komisji sanitarnej Ls.: 1318.

Komisji petycyjnej Ls.: 1321.

Komisji kolejowej Ls.: 1325, 1411.

Przy petycji Ls. 1304 Związku polskich
gimnastycznych Towarzystw sokolich
w Austrii o subwencję przemawia p. Ma-
łachowski popierając tę petycję.

Sekretarz p. Stanisław Niezabitowski, odczytuje spis dalszych petycji, które przydzielono komisjom jak wyżej.

Przy petycji Ls. 1308 gminy Łukawice o regulację rzeki Wisłoka, przemawia p. Dąbski popierając tę petycję.

Sekretarz p. Stanisław Niezabitowski, odczytuje spis dalszych petycji, które przydzielono komisjom, jak wyżej.

Przy petycji Ls. 1329 pogorzalców z Wołicy baryłowej przemawia p. Wachnianin popierając tę petycję.

Sekretarz p. Stanisław Niezabitowski odczytuje spis petycji dalszych, które przydzielono komisjom właściwym jak wyżej.

Marszałek po odczytaniu spisu petycji zwraca uwagę posłów, iż regulamin sejmowy nie zna przemówień posłów w celu poparcia petycji przy odczytywaniu ich spisu przez sekretarzy, według regulaminu dopuszczalne są jedynie wnioski, by petycja w całości została odczytana lub przydzieloną do innej komisji, niż proponuje biuro marszałkowskie, kto zaś życzy sobie sprawę w petycji poruszoną poprzeć obszerniejszem przemówieniem, powinien postawić wniosek zaopatrzony 15 podpisami, a wtedy będzie miał sposobność do przemówienia przy pierwszym czytaniu wniosku.

Marszałek oświadcza, iż powyższych postanowień ściśle będzie przestrzegał.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego punktem pierwszym jest:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie prośby gminy król. stoł. miasta Krakowa, o wydanie ustawy co do przymusowego połączenia domów w Krakowie z wodociągiem miejskim oraz co do zezwolenia gminie na pobór dodatku gminnego od czynszów najmu i opłat za używanie wody.

Sprawozdawca p. Vayhinger, uwolniony na wniosek sekretarza p. Stanisława Niezabitowskiego od czytania sprawozdania,

wnosi przekazanie tego przedmiotu komisji gminnej.

Izba bez rozprawy uchwala ten wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku rektora Kady'ego o ustanowienie w szkołach średnich posad lekarzy szkolnych.

Przemawia p. Kadyi motywując swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi przekazanie tego wniosku komisji szkolnej.

Izba bez rozprawy uchwala ten wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Dąbskiego w sprawie melioracji gruntowych.

Przemawia p. Dąbski, uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi przekazanie tego wniosku komisji gospodarstwa krajowego.

Izba bez rozprawy uchwala ten wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Potoczka w sprawie połączenia obszarów dworskich z gminami.

Przemawia p. Potoczek uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi przekazanie tego wniosku komisji gminnej.

Izba bez rozprawy uchwala ten wniosek.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia gminie miasteczka Niepołomice na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych, piwa i miodu.

Sprawozdawca p. Vayhinger, odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego, zakończone projektem następującej ustawy:

U s t a w a

z dnia . . . . . zezwalająca w gminie miasteczka Niepołomice na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych piwa i miodu.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomerji z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam co następuje :

Art. I.

Gminie miasteczka Niepołomice zezwala się pobierać przez lat dziesięć poczynawszy od r. 1899 do końca r. 1908 opłaty gminne od napojów spirytusowych według następującej taryfy :

1. Od jednego litrostopnia alkoholu według stustopniowego alkoholometra po 5 ent. czyli od 100 litrostópni (hektolitra) al. koholu po 5 zł. w. a.

2. Od jednego litra rumu, araku, rosolisu, likieru, ponczowej esencji i innych słodzonych napojów spirytusowych po 1.5 ct. czyli od hektolitra tych napojów po 1 zł. 50 ct.

3. Od jednego hektolitra piwa po 1 zł. 20 ct. w. a.

4. Od jednego hektolitra miodu po 3 zł. w. a.

Art. II.

Do uiszczenia powyższej opłaty obowiązani są wszyscy, którzy napoje w Art. I. poszczególnione dla konsumpcji miejscowej wyrabiają lub sprowadzają, czy to na sprzedaż czy na własny użytek.

Art. III.

Okręg poborowy stanowi gmina miasteczka Niepołomice.

Art. IV.

Ta opłata ciąży na konsumpcji w obrę-

bie gminy i nie można obciążać ani produkcji ani obrotu handlowego.

Art. V.

Od opłaty ma być wolną wódka w tych wszystkich wypadkach, w których po myśli §. 6. ustawy z 20 czerwca 1888. Nr. 95 Dz. p. p. wolną jest ona od państwowej opłaty konsumpcyjnej.

Art. VI.

Bliższe postanowienia co do sposobu poboru tej opłaty wyda w drodze administracyjnej c. k. Rząd, w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

Art. VII.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda. Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sekretarz p. Urbański wnosi przyjęcie całego projektu ustawy *en bloc*.

Izba uchwala wniosek przyjęcia projektu ustawy *en bloc*, a następnie w oddzielnem głosowaniu uchwala cały projekt ustawy *en bloc*.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwala Izba w oddzielnem głosowaniu w trzeciem czytaniu cały projekt powyższej ustawy bez czytania.

Następuje :

Dalszy ciąg rozprawy nad sprawozdaniem komisji administracyjnej, z projektem ustawy budowniczey dla gmin wiejskich i pomniejszych miasteczek.

Marszałek oznajmia, iż Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej i wzywa sprawozdawcę p. Onyszkiewicza do odczytania ustawy.

Sprawozdawca czyta :

Ustawa budownicza

dla wsi i pomniejszych miast i miasteczek.

ROZDZIAŁ I.

O pozwoleniu na budowę (konsensie).

§. 1.

Budowy lub roboty wymagające konsensu.

Budowa nowego, przebudowanie starego budynku, dobudowanie nowej części do istniejącego budynku, dobudowanie nowej części nad nim lub przedsięwzięcie takich zmian w istniejącym budynku, które wpływają na jego trwałość, bezpieczeństwo ogniowe, stosunki sanitarne, albo prawa sąsiadów, — wymaga zezwolenia zwierzchności gminnej (konsensu), nadto wymaga takiego zezwolenia:

- a) budowa studni i piwnic;
- b) budowa nowego lub zmiana istniejącego kanału, ścieku, jamy kloacznej, wychodków, zbiorników na wodę lub nawóz;
- c) budowa nowych lub zmiana istniejących ognisk i kominów;
- d) przeistoczenie niezamieszkałych budynków lub ich części na mieszkania, oraz przeistoczenie pomieszczeń na sklepy, warstaty, budynki gospodarskie lub łazienki;
- e) wyprowadzenie lub zniesienie ścian lub ogniowych murów;
- f) wybicie drzwi lub okien ku ulicy lub ku domom sąsiednim, lub przekształcenie w kościołach i cerkwiach drzwi przedstawiających wartość architektoniczną;
- g) przeistoczenie lub podwyższenie dachu;
- h) zmiana sklepień;

i) ustawianie gromochronów, ustawianie ciężkich przedmiotów (posągów, kopuł itp.) nad gzymsami okapowymi;

k) stawianie słupów przy drodze lub ulicy publicznej i placu publicznym, łączenie słupów nad drogą lub ulicą publiczną i placem publicznym;

l) założenie lub prowadzenie wszelkiego rodzaju rurociągów przez drogi, ulice lub place publiczne, względnie wzdłuż takich dróg, ulic i placów w odległości mniejszej niż 1 metr od krawędzi ulicy, placu lub zewnętrznej krawędzi rowu drogowego;

m) odgraniczenie i odgrodzenie gruntów prywatnych od dróg, ulic i placów publicznych.

Przy budowlach jednak włościańskich i gospodarskich czy to na wsi czy w miasteczku, mogą być wykonane bez konsensu: urządzenie zbiornika na wodę, lub nawóz (§. 32), zniesienie lub wybudowanie ściany bez rozszerzenia budynku, wybicie drzwi lub okien ku ulicy lub ku domom sąsiednim i przeistoczenie lub podwyższenie dachu, jeżeli Zwierzchność gminna, którą budujący naprzód o tem protokolarnie lub na piśmie zawiadomić winien, w ciągu sześciu dni nie wyznaczy terminu do rozprawy budowlanej (§. 4.) a tem samem nie uzna potrzeby wydania formalnego konsensu.

Rozprawę taką należy wyznaczyć i w wypadku sprzeciwienia się zamierzonej robocie ze strony sąsiada.

Przeciw wyznaczeniu terminu do rozprawy nie przysługuje budującemu prawo rekursu.

Do udzielenia zezwolenia na budowę wykonywane na cele publiczne przez państwo, kraj lub powiat, budowę kolei żelaznych, i obok kolei żelaznych, oraz na budowy do celów przemysłowych, powołane są władze wskazane w §§. 9. 10. i 11.

Przemawia p. Paszkowski i wnosi, pozostawiając niezmienione ustępy 1., 4., 5.,

§. 1., następującą stylizację ustępów 2. i 3.
§. 1.

„Przy budowlach jednak włościańskich i gospodarskich na wsi lub w miasteczkach, mogą być wykonane bez konsensu i urzędzenie zbiornika na wodę lub nawóz (§. 32), zniesienie lub wyprowadzenie ściany bez rozszerzenia budynku, wybicie drzwi lub okien ku ulicy lub ku domom sąsiednim i przeistoczenie lub podwyższenie dachu, jeżeli Zwierzchność gminna w dniach czterech po pisemnem lub usłnem zawiadomieniu jej o zamierzonej robocie, nie poleci budującemu wniesienia podania o konsens.“

„Zwierzchność gminna obowiązana jest zaraz po doniesieniu jej o zamierzonej robocie uwiadomić o tem sąsiadów. Wrazie ich sprzeciwienia się musi się odbyć rozprawa.“

Izba popiera powyższą poprawkę p. Paszkowskiego.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwala ustęp 1., 4., 5. §. 1 w stylizacji komisji, następnie Izba odrzuca poprawkę p. Paszkowskiego, a wreszcie w osobnem głosowaniu. Izba uchwala ustęp 2. i 3. w stylizacji komisji.

Marszałek konstatuje, że Izba uchwaliła cały §. 1 w stylizacji komisji.

Sprawozdawca czyta :

§. 2.

Pomniejsze zmiany.

Wszystkie inne, w §. 1. nie wymienione, pomniejsze zmiany w budynku istniejącym, mogą być wykonane bez pozwolenia Zwierzchności gminnej.

Przemawia p. Wachnianin i wnosi poprawkę, by w §. 2. opuścić słowa „w budynku istniejącym“.

Izba popiera poprawkę p. Wachnianina.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca zgadzając się na poprawkę p. Wachnianina.

Izba uchwala §. 2. w stylizacji, jaką przyjął p. sprawozdawca t. j. z poprawką p. Wachnianina, czyli z opuszczeniem słów „w budynku istniejącym“.

Sprawozdawca czyta.

§. 3.

Podanie o konsens i plan budowy.

Podanie o konsens budowlany (§. 1.) należy wnieść do Zwierzchności gminnej z reguły na piśmie i przedłożyć plan w dwu równobrzmiących egzemplarzach podpisanych przez sporządzającego plan i przez budującego (właściciela).

Plan taki ma obejmować :

a) plan sytuacyjny uwidoczniający położenie i granice gruntu zabudować się mającego, jakoteż przyszłego budynku, jego rozmiary, położenie i odległość zabudowań istniejących na gruncie budowlanym, odległość i kierunek przylegającej ulicy lub placu publicznego, położenie i odległość sąsiednich realności, znajdujących się na nich studzien, dołów kloacznych i gnojowisk, oraz imię i nazwisko właścicieli tych realności (§. 4.);

b) plan niwelacyjny, wykazujący poziom gruntu budowlanego ;

c) plany niwelacyjne wszystkich pięter, piwnic i poddasza, przekrój podłużny i poprzeczny i fasadę budynku.

Na planie piwnic winny być uwidocznione doły kloaczne, kanały domowe, ich połączenie z kanałem głównym, przekrój poprzeczny i spadek, wreszcie ścieki i studnie.

Na planie poddasza przedstawić należy wszystkie mury strychowe, kominowe i ogniowe.

Niezwykłe konstrukcje, mianowicie żelazne, przedstawić należy rysunkami szczegółowymi.

Wszystkie plany należy rysować według miary metrycznej a mianowicie:

a) plany sytuacyjne, obejmujące większą przestrzeń, według skali 1 : 500 albo 10 cm. = 50 m. naturalnej wielkości, przy mniejszych przestrzeniach według skali 1 : 250 albo 10 cm. = 25 m. naturalnej wielkości;

b) plany niwelacyjne w wymiarach długości według skali planu sytuacyjnego w wymiarach wysokości zaś według dzieśięć razy większej skali;

c) plany budowli według skali 1 : 100 albo 10 cm. = 10 m. naturalnej wielkości.

Rysunki szczegółowe i konstrukcyjne należy wykonać według skali, któraby ich dokładne zbadanie umożliwiła, a mianowicie w stosunku jak 1 : 10, 1 : 20, 1 : 50.

Jeżeli chodzi o budowę zwykłego parterowego domu włościańskiego mieszkalnego lub gospodarskiego, względnie o robotę przy takich budowlach (§. 1.) czy to na wsi czy w miasteczku, może budujący, także ustnie przedstawić Zwierzchności gminnej prośbę o konsens. Może on również albo przedłożyć prosty szkic budowy i szkic sytuacyjny, uwidoczniający położenie i rozmiary przyszłego budynku, oraz położenie i odległość sąsiednich budynków, względnie także drogi lub placu publicznego (§. 4.), albo szczegóły te ustnie podać.

Taką ustną prośbę lub ustnie podane szczegóły obowiązana jest Zwierzchność gminna spisać protokolarnie i to bezpłatnie.

Plany albo szkice zwykłych włościańskich domów parterowych można sporządzać podług dowolnej skali.

Przemawia p. Rotter i wnosi poprawkę, by ustęp drugi lit. c) opiewał jak następuje:

„Plany budowli, a mianowicie rzuty poziome wszystkich piąter, piwnic i poddasza

przekrój podłużny i poprzeczny i fasadę budynku.“

Izba popiera poprawkę p. Rottera.

Przemawia p. Wachnianin i wnosi poprawkę by po słowach „parterowych“ w ostatnim ustępie §. 3. dodać słowa: „i robót przy takich budowlach (§. 1.)“.

Izba popiera poprawkę p. Wachnianina.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca zgadzając się na poprawkę p. Rottera, a sprzeciwiając się poprawce p. Wachnianina.

Izba uchwała §. 3. w stylizacji komisji, wraz z poprawką p. Rottera, na którą p. sprawozdawca się zgodził.

Następnie odrzuca Izba poprawkę p. Wachnianina.

Sprawozdawca czyta:

§. 4.

Badanie planu.

Zwierzchność gminna obowiązana jest w przeciągu sześciu dni, w wypadkach zaś przewidzianych w §. 12. w przeciągu dni 14 po otrzymaniu pisemnego podania względnie ustnej prośby (§. 3), powołać komisję na miejsce zamierzonych robót.

Komisję przeprowadza Naczelnik gminy lub jego zastępca.

Do udziału w komisji zawezwać należy kierownika budowy, jeśli został ustanowiony, dalej w razie potrzeby nieinteresowanego w zamierzonych robotach znawcę względnie znawców i naczelnika straży ogniowej, jeśli w gminie straż taka jest zorganizowaną.

W miejscowościach zaś, gdzie znajdują się zdrojowiska lub stacje klimatyczne o własnym statucie, zawezwać należy do udziału również delegata komisji zdrojowej lub klimatycznej, względnie także rządowego inspektora zdrojowego.

O terminie oględzin komisyjnych należy uawiadomić strony interesowane, a mianowicie budującego i sąsiadów budującego t. j. właścicieli gruntów bezpośrednio położonych i tych, których ze względu na określone w §§. 14., 20., 32., 36, 37. i 57. odległości jako interesowanych sąsiadów uważać należy.

Komisyja zbada na miejscu plan budowy lub protokolarnie podany opis zamierzonych robót, przesłucha znawców, jeśli zostali powołani, dalej sąsiadów, czy i jakie czynią zarzuty przeciw zamierzonej budowie, zawiaduje budującego do oświadczenia się na odnośne zarzuty i starać się będzie strony pogodzić.

W protokole z czynności rzeczowej komisji należy obok poszczególnienia członków jej, wymienić strony interesowane przy komisji tej obecne, osobno zaś strony, które mimo uwiadomienia, do komisji się nie stawily, dalej, wpisać zdanie znawców, jeśli do komisji byli wzywani, zgłoszone przeciw budowie zarzuty tudzież wynik rokowań co do ugodowego ich załatwienia. Tak sporządzony protokół winni podpisać uczestnicy komisji.

Czynności biorących udział w tej komisji są bezpłatne, z wyjątkiem znawców, których budujący wynagrodzić winien po długi taksy uchwalonej przez Radę gminną (§. 47.) w wypadkach zaś przewidzianych w §. 9. według taksy ustanowionej przez Wydział powiatowy, jeśli znawcy ci nie są płatnymi funkcyonaryuszami gminy.

Przemawia p. Bernadzikowski i stawia stylistyczną poprawkę, by w ustępie piątym §. 4. zmienić słowo „położonych“ na „przylegających“.

Izba popiera poprawkę p. Bernakowskiego.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca zgadzając się na poprawkę p. Bernadzikowskiego.

Izba uchwa §. 4. w stylizacji komisji,

oraz z poprawką p. Bernadzikowskiego t. j. ze zmianą słowa „położonych“ na „przylegających“ na co p. sprawozdawca się zgodził.

Sprawozdawca czyta :

§. 5.

Załatwienie podania o konsens.

Na podstawie protokołu przeprowadzonej rozprawy (§. 4.) ma Zwierzchność gminna do trzech dni po odbyciu komisji wydać i doręczyć za rewersami budującemu i stronom, które przeciw budowie wniosły zarzuty, pisemne rozporządzenie, zezwalające na zamierzoną budowę lub odmawiające pozwolenia, rozstrzygając tak w jednym jak i w drugim wypadku podniesione przeciw budowie zarzuty, o ile one odnoszą się do policyi miejscowej lub wogóle do względów publicznych.

W razie odmowy należy podać przyczyny, to jest uzasadnić ją postanowieniami ustawy. Zbyttnia odległość od zabudowanej części gminy, utrudniająca wykonywanie policyi miejscowej, może być także przyczyną odmowy konsensu na budowę.

Zezwolenie na budowę winno zawierać :

a) rodzaj zamierzonej budowy lub roboty (§. 1.);

b) dokładne oznaczenie miejsca budowy lub roboty i odległości od własnych i sąsiednich budynków i gruntów a nadto jeżeli chodzi o budowę przy zregulowanej drodze lub ulicy, względnie zregulowanym placu, także oznaczenie linii regulacyjnej (budowlanej) (§§. 12—16);

c) oznaczenie materiału, z którego ściany, dach, kominy a w budynkach drewnianych i ściany do komina lub ogniska przyległe, mają być postawione;

d) długość, szerokość i wysokość budynku, oraz wysokość izb, względnie pokoi w miarze metrycznej;

e) ilość i wymiar okien i drzwi;

f) ilość i rodzaj ognisk;

g) postanowienie, czy do prowadzenia budowy strona ustanowić ma prawnie upoważnionego kierownika budowy (§. 19.).

Wszelkie zmiany przez Zwierzchność gminną w konsensie zastrzeżone, winny być ile możliwości oznaczone także w przedłożonych planach, z których jeden egzemplarz zaopatrzony podpisem i pieczęcią Zwierzchności gminnej, zwrócić należy budującemu a drugi przechować w aktach.

Przemawia Komisarz rządowy Włodzimierz hr. Łoś.

Przemawia p. Górski.

Przemawia p. Nowakowski i stawia poprawkę, by po ustępie drugim §. 5. dodać następujący osobny ustęp.

„Nieuzasadniona odmowa uczyniona dla szykany bądź przez Zwierzchność gminną bądź przez komisję staje się przestępstwem karanem sądownie karą aresztu od 1 do 14 dni, lub grzywną od 1 do 25 złr. a. w.“

Przemawia p. Bernadzikowski i stawia stylistyczną poprawkę, by w wierszu czwartym pierwszego ustępu §. 5 słowo „rozporządzenie“ zmienić na „zarządzenie“.

Izba nie popiera poprawki p. Nowakowskiego.

Izba popiera poprawkę p. Bernadzikowskiego.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca zgadzając się na stylistyczną poprawkę p. Bernadzikowskiego.

Izba uchwała § 5. w stylizacji komisji z poprawką p. Bernadzikowskiego t. j. ze zmianą słowa „rozporządzenie“ na „zarządzenie“, na którą p. sprawozdawca się zgodził.

Sprawozdawca czyta :

§. 6.

Prawa prywatne.

Jeżeli przeciw zamierzonej budowie

(§. 1.) podniesiono zarzuty pochodzące z tytułu prawa prywatnego i zarzuty te przy komisijnem badaniu planów nie mogły być w drodze ugody usunięte, ze względów zaś publicznych nie zachodzą żadne przeszkody przeciw wspomnianej budowie, wówczas może być konsens wydany.

W konsensie tym jednak obowiązana jest Zwierzchność gminna szczegółowo wymienić powyższe zarzuty i strony z ich pretensjami odesłać do drogi prawa.

Sąd rozstrzyga, czy budowa dopuszczona ze względów publicznych, przeciw której podniesiono zarzuty z tytułu prawa prywatnego, ma być wstrzymaną aż do rozstrzygnięcia sporu czy też i pod jakimi warunkami tymczasem prowadzoną być może. (§§. 340., 341. i 342. ust. cyw. i art. XXXVII. ustawy z 1. sierpnia 1895 dz. p. p. Nr. 112. wprowadzającej cywilną procedurę sądową).

Przemawia p. Paszkowski i wnosi następującą poprawkę do ustępu pierwszego §. 6. Ustęp pierwszy §-fu 6. ma opiewać:

§. 6.

Prawa prywatne.

Konsens wydanym być może mimo podniesienia przeciw budowie zarzutów pochodzących z tytułu prawa prywatnego, które w drodze ugody przy komisji usunąć się dały, jeżeli ze względów publicznych nie zachodzą żadne przeciw zamierzonej budowie przeszkody.

Izba popiera poprawkę p. Paszkowskiego.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca, sprzeciwiając się poprawce p. Paszkowskiego.

Izba uchwała §. 6. w stylizacji p. Paszkowskiego co do ustępu pierwszego, następnie w oddzielnem głosowaniu uchwała Izba ustęp drugi i trzeci §. 6. wedle stylizacji komisji.

Sprawozdawca czyta :

§. 7.

Rozpoczęcie budowy.

Budowa może być dopiero wtedy rozpoczęta, gdy konsens stał się prawomocnym.

Roboty zaś przy budowlach włościąnskich i gospodarskich poszczególnione w §. 1. ustęp 2. mogą być rozpoczęte w sześć dni po zgłoszeniu ich u Zwierzchności gminnej, jeśli ta ostatnia, czy to podług własnego uznania, czy też z powodu sprzeciwienia się zamierzonej robocie ze strony sąsiada, nie zarządzi rozprawy budowlanej.

Izba uchwała bez rozprawy §. 7. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta :

§. 8.

Gaśnięcie i odnawianie konsensu.

Konsens na budowę gaśnie, jeżeli budowa dozwolona, nie została wykonana w ciągu dwóch lat od prawomocności konsensu.

W razie rozpoczęcia budowy i niewykończenia jej w ciągu dwóch lat, należy przed upływem rzeczzonego terminu naprzód uawiadomić Zwierzchność gminną o zamierzonym dalszem prowadzeniu budowy i ocze-kiwać postanowienia jej, czy budowa może być dokończoną na podstawie pierwotnego planu, czyli też ze względu na zmienne stosunki zachodzi potrzeba rewizji planów i odnowienia konsensu.

Postępowanie przy odnawianiu konsensu należy przeprowadzić podług postanowień §§. 4., 5. i 6.

Izba uchwała bez rozprawy §. 8. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta :

§. 9.

Budowy na cele przemysłowe.

Przy budowach na cele przedsiębiorstw przemysłowych większych, wymienionych w §. 27. ustawy przemysłowej, powołany jest Wydział powiatowy do przeprowadzenia czynności przepisanych w §§. 4., 5., 6., 8. i 12.

Do udziału w komisyi (§. 4.) i objawienia swego zdania zawezwie Wydział powiatowy także odnośnego naczelnika gminy lub jego zastępcę, jeżeli zaś budowa wykonana ma być na obszarze dworskim przełożonego tegoż obszaru, a względnie także i naczelnika gminy lub tegoż zastępcę (§. 57. ust. 3.).

Przy budowach na cele przedsiębiorstw mniejszych, do których odnosi się §. 26. ustawy przemysłowej, pozostaje zakres działania Zwierzchności gminnej (przełożonego obszaru dworskiego) niezmieniony.

Rozprawę budowniczą łączyć należy ile możności z rozprawą przemysłowo-policyjną i w tym celu ma władza przeprowadzająca rozprawę porozumieć się z władzą polityczną co do terminu rozprawy.

Przy rozprawie winien z urzędu wziąć udział także naczelnik miejscowej straży ogniowej, jeśli straż taka jest w gminie zorganizowaną.

Konsens budowniczy na cele przedsiębiorstw przemysłowych udzielony być może dopiero po prawomocnem zezwoleniu na prowadzenie przedsiębiorstwa.

Koszta komisji Wydziału powiatowego po za miejscem siedziby tego Wydziału niemniej kosztu przywołanych znawców (§. 48. d.) ponosi strona podająca o konsens.

Przemawia p. Romanowicz i wnosi poprawkę, by w ustępie trzecim §. 9. słowa objęte nawiasem we wniosku komisji „prze-

łożonego obszaru dworskiego“ opuścić, w razie zaś gdyby p. sprawozdawca nie zgodził się na opuszczenie tych trzech słów, wnosi p. wnioskodawca, by słowa te pozostawić w zawieszeniu, aż do uchwalenia przez Izbę §§. 56. i 57.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca sprzeciwiając się poprawce p. Romanowicza, a godząc się na odroczenie uchwalenia tych trzech słów w ustępie trzecim §. 9 aż do uchwalenia §§. 56. i 57.

Izba uchwała §. 9. w stylizacji komisji z pozostawieniem w zawieszeniu aż do uchwalenia §§. 56. i 57. słów trzech w ustępie trzecim §. 9. „przełożonego obszaru dworskiego“.

Sprawozdawca czyta :

§. 10.

Budowy kolejowe i obok kolei żelaznych.

Przy budowach na gruntach kolei żelaznych i przy nowych budowach, dobudowaniach i przebudowaniach obok kolei żelaznych już istniejących lub w budowie będących, względnie w ich rejonie pożarnym należy stosować się do osobnych przepisów każdorazowo obowiązujących.

Do przedsięwzięcia czynności urzędowych przy budowach w rejonie pożarnym kolei, powołanem jest c. k. Starostwo, przy czem zastosowane być mają prócz szczegółowych w tej mierze obowiązujących przepisów, także postanowienia niniejszej ustawy.

Izba uchwała bez rozprawy §. 10. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta :

§. 11.

Budowy publiczne wykonywane przez państwo, kraj lub powiat.

Przy budowach na cele publiczne przedsięwziętych przez państwo, kraj lub powiat

powołane jest c. k. Starostwo do przeprowadzenia czynności przepisanych w §. 4.

Jeżeli przeciw zamierzonej budowie nie wniesiono zarzutów lub wniesione w toku rozprawy zostały usunięte, uwiadomi o tem c. k. Starostwo władzę budującą.

Zarzuty nieusunięte, a nie pochodzące z tytułu prawa prywatnego, rozstrzyga c. k. Namiestnictwo w porozumieniu z władzą, która wykonuje budowę. W razie zarzutów z tytułu prawa prywatnego postąpi c. k. Namiestnictwo według §. 6. niniejszej ustawy.

Przemawia p. Paszkowski i wnosi §. 11. w następującej stylizacji:

§. 11.

Budowy publiczne wykonywane przez państwo, kraj, powiat lub gminę.

Przy budowlach na cele publiczne przedsięwziętych przez państwo, kraj, lub gminę powołanym jest Wydział powiatowy do przeprowadzenia czynności przepisanych w §. 4. 5. 6. 8. i 12.

Izba popiera poprawkę p. Paszkowskiego.

Przemawia p. komisarz rządowy Radca Dworu Włodzimierz hr. Łoś.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca sprzeciwiając się poprawce p. Paszkowskiego.

Izba odrzuca poprawkę p. Paszkowskiego i w oddzielnem głosowaniu uchwała §. 11. w stylizacji komisji.

Sprawozdawca prostuje omyłkę druku, a mianowicie w pierwszym wierszu ustępu 1-go po słowie „powiatowej“ należy dodać słowa „gminnej I. klasy“, a w trzecim wierszu z góry po słowie „gminnej“ należy dodać „II. klasy“, następnie czyta :

§. 12.

Budowy obok dróg i placów, na polu górniczem, na granicy monarchii i w rejonie fortyfikacyjnym.

Odległość budynku od drogi krajowej, powiatowej gminnej I. klasy lub od publicznego dojazdu kolejowego, wynosić ma przynajmniej trzy metry a od publicznej drogi gminnej II. klasy co najmniej dwa metry, licząc od zewnętrznej krawędzi rowu drogowego.

Odległość ogrodzeń od powyższych dróg publicznych wynosić ma co najmniej 60 cm., licząc od zewnętrznej krawędzi rowu drogowego.

Wyjątek stanowią ulice i place posiadające ustalone linie regulacyjne.

Przy takich ulicach i placach należy domy stawiać bezpośrednio przy ustanowionej linii regulacyjnej.

Jeśli przed rzeczonymi domami ma być urządzony ogród lub zajazd, wówczas cofnięcie domu może być dozwolone tylko pod następującymi warunkami:

a) Odległość domu od ulicy lub placu nie może wynosić mniej jak 3 m., a przestrzeń ta nie może być użytą pod budynki uboczne, magazyny, składy lub na cel, któryby przestrzeń tę szpecił.

b) Przestrzeń rzeczona ma być od ulicy lub placu odpowiednio oddzieloną.

O rozprawie zarządzonej z powodu prośby o konsens na budowę lub roboty przy drogach krajowych, powiatowych, publicznych dojazdach kolejowych, lub też przy drogach gminnych należy przynajmniej na ośm dni przed terminem badania planu (§. 4.) uwiadomić władzę zarządzającą temi drogami, pozostawiając jej wybór bądź to wzięcia udziału w rozprawie komisyjnej przez delegata bądź też nadesłania pisemnego wniosku.

W razie zamierzonej budowy na eksploatawanem polu górniczem lub naftowem,

należy do rozprawy przepisanej §. 4. za-
wezwąć także zarząd odnośnego przedsię-
biorstwa, o ile tenże znajduje się w gminie
lub w najbliższem jej sąsiedztwie.

Jeżeli nowy budynek stawiany być ma
na ustroniu w pasie dwu kilometrów od
granicy monarchii, należy przynajmniej na
ośm dni przed terminem rozprawy uwiado-
mić o tem c. k. Starostwo, które może do
rozprawy delegować zastępcę, albo też pi-
semnie przesłać odnośne swe uwagi.

Przy budowach w rejonie fortyfikacyj-
nym, tudzież obok dróg państwowych, mają
być zastosowane przepisy w tej mierze obo-
wiązuujące.

Przemawia p. Karatnicki i wnosi po-
prawkę, by: W ustępie przedostatnim §. 12.
po słowach „delegować zastępcę“ dodać
słowa: „na kosztu rządowe“.

Izba popiera poprawkę p. Karatnic-
kiego.

Po zamknięciu rozprawy przemawia
p. sprawozdawca zgadzając się na popraw-
kę p. Karatnickiego.

Izba uchwała §. 12. w stylizacji komi-
syi wraz z sprostowaniem omyłki druku
i wraz z poprawką p. Karatnickiego t. j.
z dodaniem w ustępie przedostatnim §. 12.
po słowach delegować zastępcę słów „na
kosztu rządowe.“

Sprawozdawca czyta:

§. 13.

**Odbudowanie zniszczonych części
miejscowości.**

W razie zniszczenia całej miejscó-
wości lub znaczniejszej części jej przez po-
żar, wylew, lub inne wypadki elementarne
winna Zwierzchność gminy bezzwłocznie
donieść o tem Wydziałowi powiatowemu.

Wydział powiatowy zarządzi w prze-
ciągu ośmiu dni od chwili zawiadomienia
komisyonalne oględziny przestrzeni znisz-

czonej celem zbadania, czy zachodzi potrzeba regulacji tej przestrzeni, oraz czyli i w jakiej mierze w obec stosunków miejscowych, regulacja może być przeprowadzoną.

W komisji mają wziąć udział:

a) Delegat Wydziału powiatowego jako przewodniczący:

b) Naczelnik gminy lub jego zastępca;

c) Przełożony obszaru dworskiego;

d) Znawcy (w sprawach budowniczych, sanitarnych itp.) przez Wydział powiatowy powołani.

Strony interesowane należy uwiadomić o terminie odbyć się mającej komisji.

Jeśli komisja powyższa uzna potrzebę i możliwość całkowitej lub częściowej regulacji zniszczonej przestrzeni, co w protokole czynności winno być dokładnie uwidocznione, sporządzi ona plan regulacyjny, spíše protokolarnie i szczegółowo numeracy parcel, imię i nazwisko właścicieli, przestrzeń gruntów, które winny być zajęte lub odstąpione, wreszcie wciągnie do tego protokołu zgłoszone przeciw zamierzonej regulacji zarzuty i opinię swoją co do tych zarzutów.

Plan regulacyjny z pomienionym protokołem przedłoży komisja Radzie gminnej.

Rada gminna obowiązana jest w przeciągu 14 dni od dnia doręczenia planu powziąć uchwałę tak co do tego planu jak i co do zarzutów przez strony interesowane podniesionych.

O powziętej uchwale przyjmującej plan regulacyjny bez zmiany lub ze zmianami, obowiązana jest Zwierzchność gminna w przeciągu trzech dni zawiadomić strony interesowane za dowodami doręczenia, albo też uchwałę rzezoną ogłosić w gminie w sposób należyty.

Po upływie czternastu dni od dnia doręczenia, względnie ogłoszenia stronom in-

teresowanym zapadłej uchwały Rady gminnej, ma Zwierzchność gminna bezzwłocznie przesłać plan regulacyjny z powyższym protokołem, uchwałą Rady gminnej i dowodami jej doręczenia lub ogłoszenia, jakoteż z rekursami, jeśli wniesione zostały, Wydziałowi powiatowemu do zatwierdzenia planu, względnie rozstrzygnięcia rekursów.

Gdyby Rada gminna w powyższym terminie uchwały nie powzięła, albo odmowną powzięła uchwałę, obowiązany jest naczelnik gminy przedłożyć Wydziałowi powiatowemu plan regulacyjny z protokołem oględzin i wniesionymi przeciw regulacji zarzutami do powzięcia stosownej decyzji.

Jeżeli wniesiono rekurs tylko przeciw niektórym częściom planu regulacyjnego wówczas plan ten może być zatwierdzony w innych swych częściach przed prawomocnem rozstrzygnięciem rekursów.

Tylko na podstawie zatwierdzonego planu regulacyjnego może Zwierzchność gminna, względnie Wydział powiatowy (§. 9.) wydawać konsensa na budowę lub roboty poszczególnione w §. 1.

Koszta komisji i sporządzenia planu regulacyjnego ponosi fundusz powiatowy. Za udział w komisji rzezonej stron interesowanych i miejscowej władzy policyjnej nie mogą być żadne koszta przyznane.

Przemawia p. Czajkowski Władysław i wnosi następującą odmienną stylizację pierwszych dziesięciu ustępów §. 13. z pozostawieniem ostatnich trzech ustępów tegoż paragrafu bez zmiany wedle wniosku komisji.

§. 13.

Wrazie zniszczenia całej miejscowości lub znaczniejszej jej części wskutek klęski elementarnej (pożar, wylew i t. p.) zarządzi Wydział powiatowy bezzwłocznie komisyonalne zbadanie zniszczonej przestrzeni.

W komisji mają wziąć udział:

a) delegat Wydziału powiatowego jako przewodniczący;

b) naczelnik gminy i jeden delegat Rady gminnej;

c) przełożony obszaru dworskiego ;

d) powołani przez Wydział powiatowy znawcy.

Strony interesowane należy powiadomić o terminie odbyć się mającej komisji.

Stosownie do wyniku dokonanego zbadania, komisya uchwali większością głosów, czy ma być przeprowadzoną regulacya zniszczonej przestrzeni dla przyszłej odbudowy lub nie, i zgodnie z tem bądź zakończy swą czynność, bądź przystąpi do sporządzenia planu regulacyi.

Tym celem sporządzi komisya poprzednio plan sytuacyjny, spisie numeru parcel, imiona i nazwiska właścicieli i przestrzeni tych gruntów, które mają być zajęte lub odstąpione, oraz wysłucha zarzuty i życzenia stron interesowanych (§. 46).

Na podstawie operatu komisji, wyda Wydział powiatowy plan regulacyi i udzieli go Zwierzchności gminnej.

Przeciwko zarządzonej regulacyi i ustanowionemu planowi, może Rada gminna w ciągu 14 dni wnieść rekurs do Wydziału krajowego na ręce Wydziału powiatowego.

Izba popiera poprawkę p. Czajkowskiego Władysława.

Przemawia p. Okuniewski i wnosi, by §. 13. odesłać do komisji.

Przemawia p. Olpiński i wnosi, by w ostatnim ustępie §. 13. zamiast słów „za udział . . . do . . . kosztu przyznane“ ma być „stronom interesowanym i miejscowej władzy policyjnej, żadnego nie przyznaje się wynagrodzenia za udział w rzeczonyj komisji„.

Izba popiera poprawkę p. Olpińskiego.

Przemawia p. Paszkowski i wnosi, by pierwsze zdanie ostatniego ustępu §. 13. brzmiało w sposób następujący: „Koszt komisji ponosi gmina w której regulacya się odbywa“. następnie popiera wniosek p.

Okuniewskiego, cofnawszy poprzednio swą poprawkę.

Przemawia p. Czajkowski Władysław i dodatkowo do swej poprawki wnosi, by w poprzednim ustępie jego poprawki po słowach „gminnej“ dodać słowa „i zawiadomi strony interesowane“ a w ostatnim ustępie jego poprawki pierwotnej po słowie „gminna“ dodać słowa „i strony interesowane“.

Izba popiera dodatkową poprawkę p. Czajkowskiego Władysława.

Przemawia p. Wachnianin, popierając wniosek p. Okuniewskiego.

Przemawia p. Kadyj, popierając wniosek p. Okuniewskiego.

Sekretarz p. Urbański wnosi zamknięcie dyskusji.

Izba uchwala zamknięcie rozprawy.

Marszałek oznajmia, iż do głosu zapisany jest p. Bernadzikowski.

Przemawia p. Bernadzikowski sprzeciwiając się poprawce p. Paszkowskiego.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca zgadzając się na poprawkę p. Czajkowskiego Władysława postawioną pierwotnie, a sprzeciwiając się dodatkowej poprawce tegoż posła, podobnie sprzeciwiając się poprawkom pp. Olpińskiego i Paszkowskiego, oraz wnioskowi p. Okuniewskiego, by §. 13. zwrócić komisji.

Marszałek udziela wyjaśnienia co do sposobu głosowania.

Izba odrzuca wniosek p. Okuniewskiego, aby §. 13. odesłano do komisji.

Marszałek oznajmia, iż wniosek pierwotny posła Czajkowskiego Władysława podda pod głosowanie.

Przemawia pod względem formalnym p. Wachnianin, prosząc o odczytanie wniosku p. Czajkowskiego Władysława.

Przemawia p. Paszkowski pod względem formalnym.

Marszałek udziela odpowiedzi p. Paszkowskiemu i odczytuje wniosek p. Czajkowskiego Władysława wraz z poprawką tegoż posta postawioną dodatkowo do jego wniosku.

Przemawia p. Sprawozdawca pod względem formalnym upraszając by dodatek p. Czajkowskiego Władysława postawiony do jego wniosku osobno poddać pod głosowanie.

Izba uchwała dziesięć pierwszych ustępów §. 13. wedle stylizacji pierwotnej p. Czajkowskiego Wł. następnie uchwała Izba w oddzielnem głosowaniu dodatkowy wniosek p. Czajkowskiego Wł. przyjmując w przedostatnim ustępie pierwotnego wniosku p. Czajkowskiego Władysława po słowie „gminnej“ słowa „i zawiadomi strony interesowane“, a w ostatnim ustępie pierwotnej poprawki wnioskodawcy po słowie „gminna“ dodatkowe słowa „i strony interesowane“.

Marszałek odczytuje trzeci ustęp od końca §. 13. zaczynający się od słów „jeżeli wniesiono rekurs . . . rekursów“.

Przemawia p. sprawozdawca i wnosi poprawkę z powodu uchwalenia pierwszych ustępów §. 13., w ten sposób, iż ustęp trzeci od końca §. 13. ma opiewać obecnie:

Jeżeli wniesiono rekurs tylko przeciw niektórym częściom planu regulacyjnego, wówczas plan ten staje się obowiązującym w innych swych częściach przed prawomocnem rozstrzygnięciem rekursów.

Izba uchwała trzeci ustęp od końca tego paragrafu w stylizacji zaproponowanej przez p. sprawozdawcę.

Marszałek odczytuje ustęp drugi od końca §. 13., który epiewa w stylizacji komisji:

Tylko na podstawie zatwierdzonego

planu regulacyjnego może Zwierzchność gminna, względnie Wydział powiatowy (§. 9.) wydawać konsensa na budowę lub roboty poszczególnione w §. 1

Przemawia p. Romanowicz i zaznacza, iż należy w tym ustępie słowo „zatwierdzonego“ zmienić na „prawomocnego“, na co p. sprawozdawca się godzi.

Izba uchwała ustęp drugi od końca §. 13. w stylizacji komisji oraz ze zmianą słowa „zatwierdzonego“ na „prawomocnego“ przyjętą jako swoją przez p. sprawozdawcę.

Marszałek odczytuje ustęp ostatni §. 13. który wedle wniosku komisji opiewa:

Koszta komisji i sporządzenia planu regulacyjnego ponosi fundusz powiatowy. Za udział w komisji rzeczonych stron interesowanych i miejscowej władzy policyjnej nie mogą być żadne koszta przyznane, i udziela wyjaśnienia co do sposobu głosowania.

Izba odrzuca poprawkę p. Paszkowskiego, a w oddzielnem głosowaniu uchwała pierwsze zdanie ostatniego ustępu §. 13. w stylizacji komisji.

Izba odrzuca poprawkę p. Olpińskiego i uchwała w oddzielnem głosowaniu drugie i ostatnie zdanie ostatniego ustępu §. 13. w stylizacji komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 14.

Regulacya zdrojowisk lub stacyj klimatycznych.

W miejscowościach, w których znajdują się zdrojowiska lub stacje klimatyczne o własnym statucie, obowiązany jest Wydział powiatowy najdalej w przeciągu dwóch lat od wejścia w życie niniejszej ustawy zarządzić w myśl §. 13. sporządzenie planu regulacyjnego.

Plan taki sporządzi komisya zesłana na miejsce z ramienia Wydziału powiatowego.

W komisji tej mają wziąć udział:

a) Delegat Wydziału powiatowego jako przewodniczący;

b) Naczelnik gminy lub jego zastępca

c) Przełożony obszaru dworskiego;

d) Znawcy (w sprawach budowlanych, sanitarnych itp.) przez Wydział powiatowy powołani;

e) Delegat komisji zdrojowej lub klimatycznej względnie także rządowy inspektor zdrojowy.

Strony interesowane należy uwiadomić o terminie odbyć się mającej komisji.

Dalsze czynności mają być dokonane podług postanowień §. 13.

Koszta komisji i sporządzenia planu regulacyjnego ponosi fundusz kąpielowy. Za udział w tej komisji stron interesowanych i miejscowej władzy policyjnej nie mogą być przyznane żadne koszty.

Tylko na podstawie zatwierdzonego planu regulacyjnego może Zwierzchność gminna, względnie Wydział powiatowy (§. 9) wydawać konsensa na budowę lub roboty poszczególne w §. 1. wszakże pod następującymi warunkami:

Przy drogach, ulicach i placach, przy których bądź już znajdują się, bądź według uznania komisji zdrojowej powstać mogą mieszkania przeznaczone dla gości kąpielowych:

1. Można stawiać tylko budynki główne (mieszkalne) frontem do tych dróg, ulic i placów, uboczne zaś względnie gospodarskie tylko w podwórzu po za budynkami głównymi.

2. Budynki główne (mieszkalne) mają być albo murowane, albo stawiane na pod-

murowaniu 50 cm. wysokiem i ogniotrwałym materiałem kryte.

3. Odległość wszystkich budynków tak głównych (mieszkalnych) jak i ubocznych (gospodarskich) czy to od budynków własnych czy sąsiednich głównych i ubocznych, wynosić ma przynajmniej 10 metrów względnie 5 m. od granicy gruntu sąsiedniego.

Budynki zaś z ogniotrwałego materiału i ogniotrwale kryte, mogą także przylegać do siebie ogniochronnymi murami.

4. Przy budowie budynków mieszkalnych przestrzegać należy postanowień §. 21. ustęp przedostatni i ostatni, oraz postanowień §. 25.

5. Budynki mieszkalne należy, o ile to możliwe, obsadzać drzewami a to w odległości około 5 m. od tych budynków.

Na miejscach podlegających powodzi, nie wolno stawiać mieszkań dla gości kąpielowych.

W miejscowościach, w których powstaną nowe zdrojowiska lub stacye klimatyczny, obowiązany jest Wydział powiatowy zarządzić sporządzenie planu regulacyjnego w przeciągu sześciu miesięcy od czasu wydania statutu zdrojowego.

Przemawia p. sprawozdawca i prostuje ustęp trzeci lit. b), w myśl zmienionego §. 13. a uchwalonego przez Izbę w nowej stylizacji w ten sposób, iż należy dodać w tym ustępie lit. b) słowa „i jeden delegat rady gminnej“.

Izba bez rozprawy uchwała §. 14. w stylizacji komisji wraz ze sprostowaniem p. sprawozdawcy.

Sprawozdawca czyta:

§. 15.

Regulacja rozwijających się niezwykle szybko miejscowości.

Plan regulacyjny ma być i wtedy sporządzony, jeśli miejscowość pewna wskutek

zmiany stosunków lub zewnętrznych wpływów, np. z powodu parcelacji, pobudowania kolei żelaznych, wielkich fabryk i wogóle znacznych przedsięwzięć, albo ważnych środków komunikacyjnych, niezwykle szybko rozszerza się, albo jeśli powstaje nowa osada.

Zwierzchność gminna obowiązana jest w takich wypadkach donieść o tem Wydziałowi powiatowemu, który na tej podstawie albo w braku doniesienia — z urzędu, obowiązany jest w myśl §. 13. zarządzić sporządzenie planu regulacyjnego i przeprowadzić dalsze postępowanie tym paragrafem wskazane.

Rada gminna względnie Wydział powiatowy ma także postanowić, czy i o ile planem regulacyjnym objąć należy i części miejscowości już zabudowane.

Przemawia p. sprawozdawca i oznajmia, iż wobec uchwalonego w §. 13. w odmienną od proponowanej przez komisję stylizacji, należy obecnie w ostatnim ustępie §. 15. wypuścić słowa „Rada gminna względnie“.

Izba uchwała bez rozprawy §. 15. w stylizacji proponowanej przez p. sprawozdawcę.

Sprawozdawca czyta:

§. 16.

Oznaczenie linii regulacyjnej.

Obok wypadków przewidzianych w §§. 13—15. może Rada gminna na podstawie sporządzonego przez Zwierzchność gminną planu, ustanowić linię regulacyjną (budowlaną) odmienną od dotychczasowej linii frontowej, bądź to dla poszczególnych części gminy, bądź też dla poszczególnych dróg, ulic lub placów publicznych.

Odnośna uchwała Rady gminnej winna być w gminie należycie ogłoszoną i przedłożoną ze sporządzonym planem i ewentu-

alnymi zarzutami Wydziałowi powiatowemu do zatwierdzenia, względnie także do załatwienia zarzutów.

Konseus na budowę może być w takim wypadku wydany tylko na podstawie zatwierdzonego przez Wydział powiatowy planu linii regulacyjnej.

Przemawia p. Rotter i wnosi do drugiego ustępu §. 16. następującą poprawkę: zamiast słów „Odnośna uchwała . . . . . ogłoszoną i przedłożoną“ wnosząc: Powziętą w powyższym względzie uchwałę swą ma Rada gminna w gminie należycie ogłosić i przedłożyć ją wraz“.

Izba popiera poprawkę p. Rottera.

Przemawia p. Wachnianin i wnosi, by w drugim ustępie §. 16. po słowie „zarzutami“, włożyć „w 8 dniach zgłoszonymi“.

Izba popiera poprawkę p. Wachnianina.

Przemawia p. Merunowicz i wnosi następującą poprawkę, by słowa w drugim ustępie §. 16. „odnośna uchwała . . . . . przedłożoną“ zastąpić słowami: „Tę uchwałę Rady gminnej ma Zwierzchność gminna należycie ogłosić i przedłożyć“.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca zgadzając się na poprawkę p. Wachnianina a sprzeciwiając się poprawce pp. Rottera i Merunowicza.

P. Rotter przyjmuje poprawkę p. Merunowicza jako swoją.

Izba uchwała bez rozprawy ustęp 1. §. 16 zgodnie z wnioskiem komisji, a następnie odrzuca poprawkę p. Rottera i Merunowicza uchwalając ustęp 2 §. 16. w stylizacji komisji w oddzielnem głosowaniu wraz z poprawką p. Wachnianina, głosując nad tą poprawką również oddzielnie.

W końcu uchwała Izba ustęp ostatni §. 16. w stylizacji komisji bez rozprawy.

Sprawozdawca czyta :

§. 17.

Plan regulacyjny.

Przy sporządzaniu planu regulacyjnego (§§. 13., 14. i 15.) lub planu linii regulacyjnej (§. 16.) należy przestrzegać głównie:

a) ażeby rozkład i położenie budynków odpowiadały wymaganiom sanitarnym, ogniowo policyjnym i wogóle względom bezpieczeństwa ;

b) ażeby drogi i ulice były ile możności proste, równe i jeśli stosunki miejscowe na to pozwalają, tak szerokie, iżby je obsadzić można drzewami przynajmniej po jednej stronie ;

c) ażeby opady atmosferyczne miały zabezpieczony należyty odpływ a sposób odprowadzania nieczystości został należycie ustanowiony.

Izba uchwała bez rozprawy §. 17. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta :

§. 18.

Wywłaszczenie.

Jeżeli ze względów publicznych a mianowicie ze względów sanitarnych, komunikacji, bezpieczeństwa od ognia lub w skutek ustanowienia linii regulacyjnej, okaże się potrzeba utworzenia nowej drogi, ulicy lub nowego placu albo zajdzie potrzeba sprostowania lub rozszerzenia istniejącej drogi, ulicy lub istniejącego placu, względnie także potrzeba cofnięcia budowy z dotychczasowej linii frontowej do nowej linii regulacyjnej, winien będzie właściciel gruntu ewentualnie w drodze wywłaszczenia (§. 365. ust. cyw.) odstąpić gminie na własność potrzebną przestrzeń za wynagrodzeniem.

Jeżeli zaś wskutek regulacji okaże się potrzeba wysunięcia budowy z dotychcza-

sowej linii frontowej do nowej linii regulacyjnej, wówczas budujący obowiązany będzie przed przystąpieniem do wykonania zamierzonej budowy, nabyć na własność od dotychczasowego właściciela za wynagrodzeniem część gruntu między dotychczasową linią frontową a nową linią regulacyjną, właściciel zaś tej części gruntu obowiązany będzie odstąpić mu tę część a to przy istniejących warunkach (§. 365 ust. cyw.) nawet w drodze wywłaszczenia.

Orzeczenie o wywłaszczeniu należy do władzy politycznej.

Gdyby w powyższych wypadkach co do wysokości wynagrodzenia ugodą do skutku nie doszła, oznaczy ją orzeczenie sądowe.

Niedojście do skutku ugody nie wstrzymuje dalszej rozprawy budowlanej.

W razie zajęcia obcego gruntu pod budowę, może być konsens budującemu tylko wówczas udzielony, jeżeli tenże wykaże się, iż otrzymał na to zezwolenie właściciela gruntu, lub też, że dostatecznie zabezpieczył kwotę odszkodowania, którą Sąd oznaczy.

Przemawia p. komisarz rządowy, Radca Dworu Włodzimierz hr. Łoś.

Przemawia p. Rotter i stawia poprawkę, ażeby ustęp czwarty §. 18. opiewał jak następuje :

„Gdyby w powyższych wypadkach co do wynagrodzenia strony interesowane się nie zgodziły, oznaczy je orzeczenie sądowe“.

Izba popiera poprawkę p. Rottera.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca i przyjmując uwagi p. Komisarza rządowego, wnosi pierwsze trzy ustępy §. 18., które odczytuje w następującej stylizacji :

§. 18.

Wywłaszczenie.

Jeżeli ze względów publicznych a mianowicie ze względów sanitarnych, komuni

kacyi, bezpieczeństwa od ognia lub w skutek ustanowienia linii regulacyjnej, okaże się potrzeba utworzenia nowej drogi, ulicy lub nowego placu albo zajdzie potrzeba sprostowania lub rozszerzenia istniejącej drogi, ulicy lub istniejącego placu, względnie także potrzeba cofnięcia budowy z dotychczasowej linii frontowej do nowej linii regulacyjnej, winien będzie właściciel gruntu ewentualnie o ile zachodzą warunki określone w §. 365 ust. cyw., w drodze wyłączenia odstąpić gminie na własność potrzebną przestrzeń za wynagrodzeniem.

Jeśli zaś skutek regulacyi okaże się potrzeba wysunięcia budowy z dotychczasowej linii frontowej do nowej linii regulacyjnej, wówczas budujący obowiązany będzie przed przystąpieniem do wykonania zamierzonej budowy, nabyć na własność od dotychczasowego właściciela za wynagrodzeniem część gruntu między dotychczasową linią frontową a nową linią regulacyjną a tenże właściciel o ile zachodzą warunki określone w §. 365 ust. cyw. może być przymuszonym do odstąpienia budującemu tej części gruntu w drodze wyłączenia.

Sprawozdawca oświadcza dalej, że zgadza się na poprawkę p. Rottera.

Marszałek udziela wyjaśnienia co do sposobu głosowania.

Izba uchwała ustęp 1., 2., 3., 5., 6., §-fu 18. wedle wniosku komisji.

Marszałek odczytuje poprawkę p. Rottera w pierwotnem jej brzmieniu.

Przemawia p. Rotter i stawia, jako ustęp 4 §. 18. następującą poprawkę w brzmieniu poprawionem:

„Gdyby w powyższych wypadkach stromy interesowane co do wysokości wynagrodzenia nie zgodziły się, oznaczy ją orzeczenie sądowe“.

Izba uchwała poprawkę p. Rottera jako ustęp 4 §. 18.

Marszałek oznajmia, że ma zamiar zamknąć obecnie posiedzenie i wzywa sekretarzy do odczytania złożonego wniosku i interpelacyi.

Sekretarz p. Stanisław Niezabitowski, odczytuje następującą interpelację do Wydziału krajowego:

I n t e r p e l a c y a
do Wysokiego Wydziału krajowego
we Lwowie.

Ponieważ dzisiejsza ustawa konkurencyjna o dojazdach kolejowych obowiązuje w ten sposób, iż na ten cel muszą opłacać:

a) Dyrekcya kolejowa $\frac{1}{3}$

b) Rada powiatowa $\frac{1}{3}$

c) Gmina dotycząca $\frac{1}{6}$ zaś resztę kosztów dopłaca Wydział krajowy, gdy tym rozkładem konkurencyjnym utrzymania dojazdów kolejowych czują się gminy dotyczące pokrzywdzone, dlatego podpisani zapytują Wysoki Wydział krajowy, czy nie raczyłby w tym celu zastanowić się i przedłożyć na najbliższej sesji sejmowej zmianę dotyczącej ustawy w ten sposób, aby gminy dotyczące od obowiązków prestacyi $\frac{1}{6}$ części całkiem uwolnić a na to miejsce zobowiązać Dyrekcyę kolejową do ponoszenia dzisiejszej $\frac{1}{3}$ i plus $\frac{1}{6}$ za dotyczące gminy.

Lwów 13. marca 1899.

Interpelujący;
Kramarczyk.

Styla, Żardecki, Potoczek, Szwed, Winniczuk, Warzecha, Dzieduszycki, Niebyłowiec, Wójcik, Wachnianin, Zdzisław Skrzyński, Bernadzikowski, Średniawski, Data, Krzysztofowicz, Kulczycki.

Marszałek oznajmia, iż interpelację tę udzieli Wydziałowi krajowemu.

Sekretarz p. Urbański odczytuje następującą interpelację do c. k. Rządu:

Interpelacya

do Wysokiego c. k. Rządu!

Zważywszy, że umowa słowa i konwencya weterynaryjna zawarta z państwem niemieckiem jest przez Rząd tego państwa zawsze na niekorzyść produkcji naszej interpretowaną; zważywszy, że następstwem takiej dla zbytu naszych produktów zwierzęcych ujemnej interpretacji było i jest jeszcze ciągle trwające zamknięcie dla tychże granicy niemieckiej; zważywszy, że wobec stwierdzonego wygaśnięcia zarazy pyskoworacicowej na całym obszarze kraju takie zamknięcie granicy dla naszych produktów przedstawiać się musi wprost jak niedotrzymanie konwencyi tem więcej że równocześnie otwarto granicę niemiecką dla produktów pochodzących ze sąsiedniego kraju Bukowiny zostającego i rozwijającego się w równych naszym warunkach; zważywszy wreszcie że analogiczna interpelacya wniesiona w tej sprawie w Radzie państwa z inicjatywy posłów: Wielowiejskiego, Zedwitza i Czecha, a poparta z wszystkich stronnictw prawicy, została dotąd bez odpowiedzi i bez rezultatu, podpisani zapytują:

Czy i kiedy należy się spodziewać zmiany stanu rzeczy tak dotkliwego dla naszej produkcji, a zostającego w sprzeczności z wyraźnem brzmieniem umowy międzynarodowej i czy i jakie kroki Wys. c. k. Rząd uczynić zamierza w celu zniewolenia Rządu państwa niemieckiego do bezwłocznego otwarcia swojej granicy dla naszych produktów zwierzęcych.

Lwów d. 13 marca 1899.

Interpelant:
Kszysztofowicz

Białoskórski, Stadnicki, Rudrof, Teodorowicz, Cieński, Rozwadowski, Sala, Stecki, Vivien, Hamorak, Dzieduszycki, Gnoiński, Czech, Korytowski, Puzyna, Brunicki, Biełański, Trzesieski, M. Torosiewicz, Dr. Czaykowski, Sozański, Niebyłowiec, Win-

niczuk, Kramarczyk, Lubomirski, Rey, Starzyński, Schnell, Gniewosz, Bryczyński.

Marszałek oznajmia, iż interpelację tę udzieli p. Komisarzowi rządowemu.

Sekretarz p. Andrzej Potocki odczytuje następującą interpelację do p. Komisarza rządowego:

Interpelacya

do JW. Pana komisarza rządowego!

W czasie ostatnich wyborów do Rady państwa w r. 1897 zdarzyło się że kandydat ówczesny, a obecny poseł do Rady państwa Dr. Winkowski zjawił się także w Tuchowie dla urządzenia zgromadzenia przedwyborczego. Przy tej sposobności jednakże odwiedził swego kolegę szkolnego a wówczas ekspedyenta kolejowego w Tuchowie niejakiego Karola Mieleckiego, który zresztą żadnego udziału w wyborach nie brał i do akcji wyborczej się nie mieszał. Mimo to sam fakt, że go opozycyjny kandydat odwiedził, wystarczył, aby ściągnąć nań niełaskę sfer rządowych.

Bez wiedzy Mieleckiego zarządzono dochodzenia tajne, prowadzone przez ówczesnego starostę tarnowskiego p. Płazińskiego i urzędnika dyrekcyjnego z Krakowa p. Mieszkowskiego. Wkrótce potem został Mielecki przeniesiony do Skołyszyna mimo, że stosunki rodzinne wiązały go tak ściśle z Tuchowem, iż przeniesienie owo równało się materyalnej jego ruinie. Zdziwiony tem Mielecki wysłał żonę do Krakowa dla dowiedzenia się, co spowodowało jego przeniesienie, a tam zarówno urzędnicy dyrekcyjni pp. Abderman i Szukiewicz, jak i sam dyrektor Koloswary oświadczyli wprost że niełaskę na jej męża ściągnęła „pięta kury”.

Zważywszy zatem, że Mielecki nie brał żadnego udziału w wyborach a przeniesienie go na inną posadę nosi na sobie charakter ślepej, bo nie opierającej się na żadnych podstawach zemsty za przekonania polityczne;

Zważywszy dalej, że gdyby nawet Mielecki był głosował na Dr. Winkowskiego i w agitacji za nim brał czynny udział byłby zrobił tylko zupełnie prawny użytek ze swoich praw obywatelskich i nikomu by nie wolno było za to go prześladować ;

Zważywszy, że takie, jak w tym wypadku otwarte wysuwanie powodów politycznych, jako motywów zemsty, musi demoralizująco i deprymująco wpływać na ogół personalu kolejowego ;

Zważywszy wreszcie, że cały ten postęp Dyrekcji krakowskiej jest jednym z częstych objawów teroryzowania kolejarzy pod względem politycznym i systematycznego odbierania im praw obywatelskich, zapytują podpisani c. k. Komisarza rządowego :

Czy c. k. Rząd nie byłby skłonny wdrożyć dochodzenia celem wyświeetlenia tej sprawy i przedmiotowego wymierzenia sprawiedliwości, oraz co zamierza uczynić c. k. Rząd, aby na przyszłość zapobiedz podobnym nadużyciom ze strony gal. Dyrekcji kolei państw. i personalowi kolejowemu zapewnić pełne a nie skrzępowane korzystanie z praw politycznych, które im przysługuje na równi z innymi obywatelami państwa ?

Lwów d. 14. marca 1899.

Interpelant :

Dr. Bernadzikowski.

Nowakowski, Średniawski, Olpiński, Klemsiewicz, Jahl, Słotwiński, Fruchtman, Wójcik, Styła, Soleski, Warzecha, Potoczek, Szwed, Milan, Romanowicz.

Marszałek oznajmia, iż interpelację tę udzieli p. komisarzowi rządowemu.

Sekretarz p. Andrzej Potocki odczytuje następującą interpelację do p. Komisarza rządowego :

I n t e r p e l a c y a

• do J. Wielmożnego Pana Komisarza rządowego, w sprawie pokwitowań w książeczkach podatkowych.

Przyczyną nieporozumień pomiędzy płacącymi podatki, a odbierającymi je bądź Urzędami podatkowymi bądź delegatami była ta okoliczność, że sumę odebranego podatku kwituje się ryczałtowo, a nie według kategorii podatku. Ta także okoliczność nastrocza sposobność do nadużyć. Płacący podatek mając pokwitowanie ryczałtowe nie może się rozeznąć w tej chwili czy zapłacił rzeczywiście tyle, jak na niego przypadło, czy też więcej, albo mniej, co się rzadziej zdarza.

Już w intencji układających rubryki w książeczkach podatkowych niewątpliwie leżało, aby przez wyszczególnienie pozycji różnych podatków ułatwić płacącym orjentowanie się, czy odbierający podatek się nie pomylił.

Może to poznać przez porównanie podatków stałych rządowych, tudzież innych rubryk pojedynczo. Władzom kontrolującym byłoby także łatwiej odkryć błąd, gdyby każda kategoria podatku wpisana była w osobnej rubryce.

Ludność podatki płacąca domaga się zresztą, aby podatki kwitowano według kategorii a nie ryczałtowo. Dowodem tego petycy do Wys. Sejmu wystosowano między innymi gminy Bachowice w powiecie Wadowickim.

Czyniąc zadość wyrażonemu w tych petycyach żądaniu które za słuszne i uzasadnione uznajemy, zapytujemy JW. Pana Komisarza rządowego, czy nie zechce zarządzić co należy, aby w książeczkach podatkowych kwitowano płacącym podatki, wyszczególniając je według tam naznaczonych rubryk a nie ryczałtowo.

Lwów 14. marca 1899.

Interpelujący :

A. Styła.

Wojcik, Milan, Bernadzikowski, Winniczuk, Nowakowski, Dr. Olpiński, Szwed, Niebytowiec, Warzecha, Średniawski, Potoczek, Data, Kramarczyk, Kulczycki.

Marszałek oznajmia, iż interpelację tę udzieli p. Komisarzowi rządowemu.

Sekretarz p. Karatnicki odczytuje następującą interpelację do c. k. Rządu:

Interpelacya

Do Wysokiego c. k. Rządu.

W mieście Stanisławowie znajduje się magazyn rządowy piekarzy rządowych, a w tym magazynie jest grys żytni w ilości kilkuset cetnarów metrycznych, ale żaden z gospodarzy tego grysu kupić nie może, gdyż żądają za jeden cetnar metryczny 4 złr. 70 ct., kiedy tymczasem grys przeniżny kosztuje tylko 4 złr. 50 ct., zatem grys żytni w tym magazynie rządowym w stosunku do grysu pszenicznego jest za nadto drogi. Z tego powodu nikt z gospodarzy wiejskich tego grysu kupić nie może, a gdy w powyższym magazynie tego grysu dużo się znajduje, wtedy zarząd tego magazynu rozpisuje licytację, na której żydzi grys za bezcen zakupują i za granicę do Prus wywożą, zarabiając na tem ogromne sumy. Z tego powodu gospodarzom wiejskim dzieje się wielka krzywda, boć lepiej by było, żeby cena tego grysu była przystępna, — wtedy każdy gospodarz kupował by i nie potrzeba licytacji, ażeby żydzi i pruscy kupecy ogromne sumy na tem zarabiali.

Z tego powodu zapytują podpisani, czy i jak zamierza Wysoki c. k. Rząd w tej sprawie postąpić, ażeby nadal takie nadużycia się nie powtarzały?

Lwów dnia 14. marca 1899.

Interpelant:

Łazarz Winniczuk w. r.

Nowakowski, Dr. Bernadzikowski, Fr. Wójcik, Styła, Kulczycki, G. Milan, Warzecha,

W. Szwed, Kramarczyk, Niebytowiec, Wachnianin, Ottapczuk, Weigel, Średniawski.

Marszałek oznajmia, iż interpelację tę udzieli p. Komisarzowi rządowemu.

Sekretarz p. Karatnicki odczytuje następującą interpelację do p. Komisarza rządowego:

Interpelacya

do c. k. Komisarza Rządowego.

Na mocy ustawy z dnia 1. maja 1893 Dz. u. kr. N-ro. 33 i reskryptu Wysokiego c. k. Ministerstwa spraw wewnętrznych przeprowadzono w r. 1894 przez Administrację państwową regulację rzeki Dniestr pod Zalescami i Borodczycami przy pomocy dwóch przekopów.

Według decyzji c. k. Starostwa z Bóbrki z dnia 25. maja 1894. l. 1577/94 powinien był zarząd regulacji Dniestru urządzić dla mieszkańców wsi Zalesce i Borodczycy dojazd do ich gruntów, które wskutek przekopu dostały się na drugą stronę rzeki.

Pomimo tej decyzji i pomimo upływu przeszło 4 lat zarząd regulacji rzeki Dniestru nie urządził dojazdów do tych gruntów, przez co około 150 morgów pola nie można uprawić i ziemiopłodów zwieźć do domu.

Nadinszyner, kierujący regulacją, zezwolił był w jesieni 1898 dojeżdżać ludziom tamą, — tymczasem strażnik za ten przejazd zaskarżył 22. włościan do sądu karnego.

Zapytujemy c. k. Rząd, czy nie zamierza on w najkrótszym czasie uporządkować powyższe sprawę i urządzić dojazdy dla włościan ze wsi Zalesce?

Lwów dnia 14. marca 1899.

Interpelujący:

Dr. Okuniewski w. r.

Ottapczuk, Nowakowski, Kulczycki, Dr. Sawczak, Zajączkowski, Hamorak, Winniczuk, Barwiński, Wójcik, Styła, Karatnicki, Niebytowiec, G. Milan, Średniawski.

Marszałek oznajmia, iż interpelację tę udzieli p. Komisarzowi rządowemu.

Sekretarz p. Karatnicki odczytuje następującą interpelację do p. Komisarza rządowego:

I n t e r p e l a c y a

do c. k. Komisarza rządowego przy Sejmie galicyjskim.

Wieś Starogród, w powiecie Sokalskim, położona nad rzeką Bugiem na samej granicy rosyjskiej, cierpi od lat wielu znaczne szkody od rzeki, która podmula brzegi. Mieszkańcy nadbrzeżni muszą ciągle przenosić swoje domy i budynki gospodarskie w dalsze miejsca od Bugu, ustępują swemu żywiołowemu wrogowi. Ale niema nadziei, by te przenosiny już raz się skończyły, gdyż nie się nie robi, by rzekę odwrócić od gruntów włościańskich.

Zrójnowani materyalnie mieszkańcy wsi Starogród wnieśli pod dniem 17. września roku zeszłego do l. 161 prośbę do Wydziału krajowego, domagając się środków ochronnych przeciw obrywaniu brzegów przez Bug.

Wydział krajowy reskryptem z dnia 27. września odpowiedział jednak gminie Starogród (do L.W. 58-211), że podanie jej odstąpił c. k. Namiestnictwu, ponieważ regulacja Bugu na tej przesłtzerzeni granicznej należy wyłącznie do c. k. Rządu.

Jednak c. k. Namiestnictwo do obecnej chwili nie zarządziło niczego.

Podpisani zapytują przeto c. k. Komisarza rządowego:

1. Czy znaną jest ta sprawa c. k. Rządowi?

2. Co i kiedy zamierza c. k. Rząd uczynić, by mieszkańców wsi Starogrodu zabezpieczyć przed dalszą klęską?

We Lwowie dnia 14. marca 1899.

Interpelujący:

Wachnianin w. r.

Kramarczyk, Żardecki, Data, Wójcik, W. Szwed, Hamorak, Barwiński, Styła, G. Milan, Nowakowski, Krański, Dr. Sawczak, Niebyłowicz, Winniczuk, Karatnicki.

Marszałek oznajmia, iż interpelację tę udzieli p. Komisarzowi rządowemu.

Sekretarz p. Karatnicki odczytuje następujący wniosek:

W n i o s e k.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, by przy rekonstrukcyi drogi Kosów-Jasienów-Żabie zastanowił roboty w Jaworowie, a względnie w Sokołówce, skoro złączy nową drogę ze starą, a zamiat tego, by rozpoczął budowę tej drogi z drugiego końca, t. j. z Worochty do Żabiego.

Lwów dnia 14. marca 1899.

Wnioskodawca:

Dr. Okuniewski w. r.

Kulczycki, Zajęzkowski, Hamorak, Nowakowski, Niebyłowicz, Winniczuk, G. Milan, Średniawski, Żardecki, Kramarczyk, W. Szwed, Data, Warzecha, Potoczek, Karatnicki.

Marszałek oznajmia, iż pierwsze czytanie tego wniosku umieści na porządku dziennym najbliższego posiedzenia.

Marszałek zamyka posiedzenie zaznaczając następne na dzień 15. marca 1899 roku godzina 10 rano i odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia.

Koniec posiedzenia godzina 2 min. 30 po południu.

Marszałek krajowy:

Stanisław Badeni w. r.

Sekretarze:

Andrzej Potocki w. r.

Stanisław Niezabitowski w. r.

Protokół

14. posiedzenia, 4. sesyi, VII. peryodu Sejmu galicyjskiego
z dnia 15. marca 1899 roku.

Początek o godzinie 10. minut 39 przed południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy
JE. Stanisław hr. Badeni.

Sekretarze: Modest Karatnicki, Stanisław Niezabitowski, Andrzej Potocki, Mieczysław Urbański.

Obecných posłów 129.

Ze strony Rządu: c. k. Radca Dworu
Włodzimierz hr. Łoś.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół dwunastego posiedzenia uważa za przyjęty, gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów, protokół trzynastego posiedzenia złożony jest w biurze marszałkowskiem do przejrzenia.

Marszałek oznajmia iż udzielił urlopu p. Witoldowi Niezabitowskiemu na 6 dni.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis petycyj, wniesionych po dzień 15. marca 1899 roku, które przekazano następującym komisjom.

Komisji administracyjnej Ls. 1419, 1420, 1421, 1422, 1423, 1424, 1425 1426,

1435, 1436, 1437, 1438, 1439, 1440, 1441, 1442, 1443, 1444, 1445, 1446, 1447, 1448, 1449, 1450, 1451, 1452, 1453, 1454, 1455, 1456, 1457, 1458, 1459, 1460, 1461, 1462, 1463, 1464, 1465, 1466, 1467, 1468, 1469, 1470, 1471, 1472, 1473, 1474, 1475, 1476, 1477, 1478, 1479, 1480, 1481, 1482, 1483, 1484, 1485, 1486, 1487, 1488, 1489, 1490, 1491, 1492, 1493, 1494, 1495, 1496, 1497, 1498, 1499, 1500, 1501, 1502, 1503, 1504, 1505, 1506, 1507, 1508, 1509, 1510, 1511, 1512, 1513, 1514, 1515, 1516, 1517, 1518, 1519, 1520, 1521, 1522, 1523, 1524, 1525, 1526, 1527, 1528, 1529, 1530, 1531, 1532, 1533, 1534, 1535, 1536, 1537, 1538, 1539, 1540, 1541, 1542, 1543, 1544, 1545, 1546, 1547, 1548, 1549, 1550, 1551, 1552, 1553, 1555, 1556, 1557, 1558, 1559, 1560, 1561, 1562, 1563, 1564, 1565, 1566, 1567, 1568, 1569, 1570, 1571, 1572, 1573, 1574, 1575, 1576, 1577, 1578, 1579, 1580, 1581, 1582, 1583, 1584, 1585, 1586, 1587, 1588, 1589, 1590, 1591, 1592, 1593, 1594, 1595, 1596, 1597, 1598, 1599.

Komisji gospodarstwa krajowego Ls. 1600, 1602, 1604, 1613.

Komisji szkolnej Ls. 1601, 1606, 1607, 1612, 1617.

Komisji drogowej Ls. 1603, 1609,

Komisji petycyjnej Ls. 1605.

Komisji podatkowej Ls. 1608, 1615.

Komisji kredytu włościańskiego Ls. 1610.

Komisji przemysłowej Ls. 1620.

Komisji kolejowej Ls. 1625.

Wydziałowi krajowemu Ls. 1611, 1614, 1616, 1618, 1619, 1621, 1622.

Przemawia pod względem formalnym p. Kazimierz Badeni i wnosi imieniem komisji budżetowej, ażeby wszystkie petycje odnoszące się do budżetu, były od dnia dzisiejszego odsyłane nie do komisji budżetowej, ale do Wydziału krajowego.

Izba uchwała bez rozprawy ten wniosek.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego punktem pierwszym jest:

Pierwsze czytanie wniosku p. Okuniewskiego w sprawie budowy drogi z Worochny do Żabiego.

Marszałek udziela głosu p. Okuniewskiemu dla uzasadnienia wniosku.

P. Okuniewski nieobecny.

Marszałek oznajmia, iż z powodu nieobecności p. Okuniewskiego przystępuje do następnego punktu porządku dziennego a mianowicie:

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego o udzieleniu Radzie powiatowej w Chrzanowie koncesji do pobierania opłat mytniczych od przewozu przez rzekę Wisłę pod Podjarkami.

Sprawozdawca p. Chamiec odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego, zakończone projektem następującej uchwały:

U c h w a ł a

o udzieleniu Radzie powiatowej w Chrzanowie koncesji do pobierania opłat mytni-

czych od przewozu przez rzekę Wisłę pod Podjarkami.

Art. I.

Radzie powiatowej w Chrzanowie nadaje się na lat pięć od wejścia w wykonanie tej uchwały prawo do pobierania myta od przewozu przez Wisłę pod Podjarkami, pod warunkiem utrzymywania przedmiotu omyconego w dobrym stanie kosztem funduszu powiatowego, z zastrzeżeniem zastosowania postanowień zawartych w §§. 14. i 35. ust. 3. ustawy drogowej z dnia 5. lipca 1897. Dz. ust. kr. Nr. 43.

Art. II.

Opłatę myta pobierać należy podług następującego wymiaru:

a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 6 (sześć) cent.;

b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych 3 (trzy) cent.;

c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego 1½ (półtora) cent.;

d) od jednej osoby 1½ (półtora) cent.

Konie, woły, krowy, muły, osły, należą do bydła ciężkiego, zaś cielęta, źrebięta, owce, kozy i świnie, do drobnego.

Od bydła niesionego lub wiezionego wozem, nie opłaca się żadnej należności.

Zwierzęta, które ssą i przy matkach idą, są wolne od wszelkiej opłaty mytniczej.

Art. III.

Przy poborze myta mają być zachowane ogólne przepisy o uwolnieniu od opłaty mytniczej lub o znizeniu tejże.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej uchwały *en bloc*.

Izba uchwala przyjęcie powyższej uchwały *en bloc*, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwała cały projekt uchwały *en bloc*.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwała Izba powyższy projekt uchwały w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje :

Sprawozdanie Wydziału krajowego o udzielenie Radzie powiatowej w Kałuszu koncesyi do pobierania opłat mytniczych od mostu na rzece Bołochówce w Niegowcach.

Sprawozdawca p. Chamiec odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego zakończone projektem następującej uchwały :

U c h w a ł a

o udzieleniu Radzie powiatowej w Kałuszu koncesyi do pobierania opłat mytniczych na rzece Bołochówce w Niegowcach.

Art. I.

Radzie powiatowej w Kałuszu nadaje się na lat pięć od wejścia w wykonanie tej uchwały, prawo do pobierania myta od mostu na rzece Bołochówce w Niegowcach pod warunkiem utrzymywania przedmiotu omyconego kosztem funduszu powiatowego w dobrym stanie, z zastrzeżeniem zastosowania postanowień zawartych w §§. 14. i 35. ust. 3. ustawy drogowej z dnia 5. lipca 1897, Dz. ust. kr. Nr. 43.

Art. II.

Opłatę myta pobierać należy według następującego wymiaru :

1. Przy każdym wozie od jednego bydłęcia zaprzężonego 1 ct. (jeden ct.).

2. Od bydłat przepędzanych :

a) od każdego konia, dorosłego bydłęcia rogatego, osła, muła 1 ct. (jeden ct.);

b) od pięciu świń albo cieląt 1 ct. (jeden ct.);

c) od dziesięciu owiec 1 ct. (jeden ct.).

Art. III.

Przy poborze myta mają być zachowane ogólne przepisy o uwolnieniu od tej opłaty lub o znizenie tejże.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej uchwały *en bloc*.

Izba uchwala przyjęcie powyższej uchwały *en bloc*, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwała cały projekt uchwały *en bloc*.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwała Izba powyższy projekt uchwały w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje :

Dalszy ciąg rozprawy nad sprawozdaniem komisji administracyjnej z projektem ustawy budowniczej dla gmin wiejskich i pomniejszych miasteczek.

Sprawozdawca prostuje omyłkę druku, a mianowicie w czwartym wierszu ustęp 1. §. 19. opuścić należy słowa „z reguły“, następnie czyta :

ROZDZIAŁ II.

Szczegółowe przepisy o budowlach.

§. 19.

Kierownictwo.

Budowę w ogólności, a zwłaszcza stawianiem budynków piętrowych, budowli ze sklepieniami i urządzeniami podziemnymi (suterrenami), oraz budynków na cele pu-

bliczne i przemysłowe, kierować winna osoba do tego prawnie upoważniona.

Jeżeli w miejscu budowy nie znajdują się koncesyonowani przemysłowcy budowlani, może władza udzielająca konsensu, przy mniejszych parterowych budowlach o zwykłych konstrukcyach nie wymagać ustanowienia kierownika budowy.

Budowle włościańskie i zwykłe gospodarskie mogą być stawiane przez samego budującego lub jego zastępcę.

Nazwisko kierownika budowy należy podać do wiadomości Zwierzchności gminnej i uwiadomić ją o wszelkich zmianach, któreby z czasem zaszły co do osoby rzezonego kierownika.

Za naruszenie warunków konsensu, za odstąpienie od zatwierdzonego planu bez poprzedniego uzyskania przyzwolenia Zwierzchności gminnej, za dobroć i trwałość materiału do budowy użytego i w ogóle za wszelkie uchybienia przepisom tej ustawy, odpowiadają kierownik budowy i budujący, jeśli nie ustanowił kierownika budowy.

Nie wyklucza to jednak odpowiedzialności innych w budowie udział biorących osób, o ile na nich winna ciąży.

Przemawia p. Komisarz rządowy Radca Dworu Włodzimierz hr. Łoś.

Przemawia p. Kadyj i wnosi następującą poprawkę:

Do §. 19. ustęp 3 wnoszę: zamiast „budującego” słowo „właściciela”.

Izba popiera poprawkę p. Kadyego.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca zgadzając się na poprawkę p. Kadyego co do swej osoby.

Izba uchwala ustęp 1., 2., 4., 5. i 6 wedle wniosku komisji, a następnie w oddzielnem głosowaniu odrzuca poprawkę p. Kadyego, a wreszcie uchwala ustęp 3 zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 20.

Materyał i odległość budowli.

Materyałem nieogniotrwałym wolno pokrywać nowe budowle tylko wówczas, jeśli odległość od budynków innych właścicieli wynosić będzie przynajmniej 10 metrów, względnie zaś od granicy niezabudowanego gruntu innych właścicieli, odległość wynosić będzie przynajmniej 5 metrów.

Wydział powiatowy względnie Wydział krajowy w drodze instancyi może zezwolić na takie pokrycie dachu i w odległości 6 metrów a nawet 3 metrów, jeśli idzie o odbudowanie domu na tem samem miejscu a stosunki majątkowe budującego i stosunki lokalne nie dopuszczają innego sposobu odbudowania się, niemniej też w wypadkach, gdzie te stosunki lokalne zmniejszają niebezpieczeństwo pożaru. Zamierzona budowa musi być jednak w każdym razie oddzieloną szeregiem drzew liściastych od budynków sąsiednich. W danym razie obowiązany jest Wydział powiatowy załatwić sprawę najdalej do dni 30.

Ściany, przy których znajdują się kominy, piece i ogniska, winny być w przestrzeni pół metra od komina a jednego metra od pieca lub ogniska zupełnie murywane z cegieł, kamienia, lub cegły surowej na powietrzu suszonej (surówki).

W gminach wiejskich może Rada gminna postanowić, w których częściach gminy domy wogóle lub tylko ważniejsze budowle muszą być ogniotrwałym materyałem kryte, względnie także z ogniotrwałego materyału stawiane.

Oдноśne części gminy lub budowle mają być w uchwale Rady gminnej dokładnie oznaczone, uchwała zaś sama ma być w gminie należycie ogłoszoną a następnie Wydziałowi powiatowemu do zatwierdzenia przedłożoną.

W gminach miejskich zaś i małopomieszczyckich obowiązana jest Rada gminna w ciągu roku od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy oznaczyć część obszaru, w którym domy kryte być mają tylko ogniotrwałym materiałem.

Może ona również uchwalić, że na tym obszarze mają być domy także z ogniotrwałego materiału stawiane.

Wydział powiatowy a w toku instancji Wydział krajowy może jednak uchylić powyższy obowiązek krycia dachów ogniotrwałym materiałem w gminie, w której materiał ten jest nader kosztowny albo ludność miejscowa ubogą. Uwolnienie od tego obowiązku może być przyznane na czas aż do lat dziesięciu i może być przedłużone jeżeli stosunki miejscowe nie ulegną zmianie.

Budynki dwupiętrowe i wyższe muszą być w każdym razie ogniotrwałe kryte.

Budynek, którego pokoje na piętrze przeznaczone są do zebrania większej ilości osób (domy modlitwy, zgromadzenia wszelkiego rodzaju, koncerta itp.), musi być cały ogniotrwałe zbudowany i ogniotrwałe kryty (§. 25.).

Budowle z materiału ogniotrwałego a to tak główne jak i uboczne (gospodarskie) mogą albo przylegać murami ogniochronnymi do budynków lub gruntów sąsiednich, albo też można je stawiać w odległości wynoszącej najmniej 3. m. od niezabudowanej granicy tych gruntów.

Budowli ogniotrwałych na jednym i tym samym gruncie, jeśli do siebie nie mają przylegać, nie można pod żadnym warunkiem stawiać bliżej jak na 5 m.

Podwórza przeznaczone do zajazdu mierzyć mają przynajmniej 6. m. w każdym kierunku.

Szczegółowe postanowienia co do odległości budowli przy drogach, w zdrojowiskach i stacyach klimatycznych o właściwym statucie, kotłów parowych, budynków

o większych palowiskach, tudzież obok kościołów i cerkwi zawarte są w §§. 12, 14, 35, 36 i 37.

W razie wydzielenia części z gruntu już zabudowanego i utworzenia z tej części oddzielnej parceli gruntowej, ta ostatnia tylko o tyle może być zabudowana, o ile przepisy niniejszej ustawy co do odległości budynków na zabudowanie jej dozwolą.

Przemawia p. Średniawski i wnosi następującą poprawkę do pierwszego ustępu §. 20. zamiast cyfry w trzecim wierszu tegoż ustępu „10“ ma być „6“ a zamiast „5“ ma być „3“ następnie do tegoż ustępu należy dodać:

„Odległość obowiązująca o 5 metrów od sąsiedniej granicy, nie obowiązuje, jeżeli sąsiedni grunt jest niezabudowany i jeżeli sąsiad na to się zgodzi“.

Do ustępu 2 zamiast „w odległości 6 metrów a nawet 3 metrów“, ma być „w odległości mniejszej“.

Dalej w tym samym ustępie po słowach „Zamierzona budowa“ ma być „powinno być o ile możliwości oddzielone od siebie, szeregiem drzew liściowych“ zamiast „musi być jednak w każdym razie“.

W ustępie 11. zamiast „3“ dać „1½“ w ustępie 12. zamiast „5“ dać „3“.

Izba popiera poprawkę p. Średniawskiego.

Przemawia p. Wachnianin i wnosi następującą poprawkę:

W drugim ustępie zamiast: „Wydział powiatowy względnie Wydział krajowy w drodze instancji“ postawić: „Rada gminna“.

Marszałek wzywa posłów, którzy wnoszą poprawki, by myśl postanowień regulaminu wnosili poprawki na piśmie i w sposób należyty t. j. z podaniem do którego paragrafu.

Przemawia p. Szwed i wnosi następującą poprawkę do ustępu 4. przy końcu

ustępu 4. dodać „Również Rada gminna może postanowić w jakiej odległości stawiane mogą być domy szynkowe od szkół, kościołów i cerkwi.

Marszałek odczytuje poprawkę pp. Wachnianina i Szweda.

Izba popiera poprawkę p. Wachnianina.

Izba popiera poprawkę p. Szweda.

Przemawia p. Rotter i wnosi następującą poprawkę: do art. 1. dodać: na wypadek, jeśli domy mieścić się mają w tem samem licu“.

Miedzy 1. a 2. ustęp wsunąć ustęp nowy. „Gdyby dla zbyt małej szerokości parceli warunkowi temu zadość uczynić nie można, wolno z budynkiem zbliżyć się aż do odległości 1 m. od gruntu sąsiedniego, lecz zarazem należy oddalić dom taki od lica domów już istniejących tak, ażeby odległość jego od tych domów dochodziła owych minimalnych 10 m.“.

Izba popiera poprawkę p. Rottera.

Przemawia p. Merunowicz i wnosi następującą poprawkę:

„Wysoki Sejm raczy uchwalić przedostatni ustęp §. 20. str. 14. druku w brzmieniu następującem:

Budynki dwupiętrowe i wyższe — jakoteż budynki, utrzymywane kosztem konkurencyi publicznej, jak np. kościoły, cerkwie, plebanie, szkoły i t. p. muszą być w każdym razie ogniotrwałe kryte.

W okresie pierwszych lat pięciu od czasu wejścia w życie niniejszej ustawy może właściwy Wydział powiatowy, albo w drodze odwołania Wydział krajowy, zezwolić wyjątkowo na pokrycie dachu na budynku konkurencyjnym materiałem nieogniotrwałym.

Zabudowania gospodarskie przy plebanjach i szkołach, mogą być pokrywane nieogniotrwałym materiałem, jeżeli są od-

dalone od innych budynków przynajmniej o pięć metrów.

Izba popiera poprawkę p. Merunowicza.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca zgadzając się na poprawkę p. Rottera w całości.

Przemawia p. Merunowicz dla sprostowania faktycznego.

Marszałek wzywa p. Merunowicza, by ograniczył się do sprostowania faktycznego.

Przemawia p. Merunowicz dla sprostowania faktu.

Marszałek udziela wyjaśnienia co do sposobu głosowania oznajmiając, że zarządzi głosowanie nad każdym ustępem §. 20. do którego zgłoszono poprawki oddzielne.

Izba odrzuca poprawkę p. Średniawskiego do ustępu 1-go, a następnie w oddzielnem głosowaniu uchwała ustęp 1. w stylizacji komisji wraz z poprawką p. Rottera do tego ustępu, na którą p. sprawozdawca się zgodził.

Izba uchwała poprawkę p. Rottera, na którą p. sprawozdawca się zgodził, zawierającą dodatkowy ustęp nowy, między ustępem 1. a 2. wniosku komisji wejść mającą.

Izba odrzuca poprawkę p. Wachnianina, postawioną do drugiego ustępu §. 20. wedle wniosku komisji, a następnie w oddzielnem głosowaniu odrzuca do tegoż ustępu poprawkę p. Średniawskiego, uchwalając ustęp 2. w stylizacji proponowanej przez komisję i p. sprawozdawcę, a to aby w drugim wierszu drugiego ustępu §. 20. skreślić słowo „takie“ a po słowach „pokrycie dachu“ dodać „materiałem nieogniotrwałym“.

Izba uchwała ustęp 3. i 4. zgodnie z wnioskiem komisji, a następnie w oddzielnem głosowaniu uchwała poprawkę p. Szweda postawioną do 4. ustępu wniosku komisji.

Izba uchwala ustęp 5. do 10. zgodnie z wnioskiem komisji.

Izba odrzuca poprawkę p. Średniawskiego do ustępu 11. wniosku komisji a następnie w oddzielnem głosowaniu uchwala ustęp 11. zgodnie z wnioskiem komisji.

Izba odrzuca poprawkę p. Średniawskiego, a oddzielnie uchwala ustęp 12. wedle stylizacji proponowanej przez komisję.

Izba uchwala ustęp 13. zgodnie z wnioskiem komisji, następnie w oddzielnem głosowaniu odrzuca poprawkę p. Merunowicza postanowioną do ustępu 14., uchwalaając ustęp 14. w stylizacji proponowanej przez komisję.

Izba uchwala ostatni ustęp §. 20. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 21.

M u r y

Grubość murów powinna być dokładnie oznaczoną w planach budowy.

Komisja badając plany, winna oświadczyć, czy projektowana grubość murów odpowiada bezpieczeństwu publicznemu, czy też winna uleść zmianie.

Grubość murów w budynkach mieszkalnych, parterowych i jednopiętrowych powinna wynosić przy ścianach zewnętrznych co najmniej 45 cm. a 30 cm. przy ścianach wewnętrznych, na których pałapy spoczywają.

Przy budynkach mieszkalnych, mających więcej pięter, mury dwu pięter najwyższych położonych winny mieć grubość co najmniej 45 cm. względnie 30 cm., w każdym zaś z następnych dwóch niżej położonych pięter grubość murów o 15 cm. powiększoną być musi.

Mury fundamentów winny być o 15 cm. grubsze od ścian na nich spoczywających.

Rozmiary powyższe odnoszą się do murów niewyprawionych w stanie surowym.

W zdrojowiskach i stacyach klimatycznych dla zapobieżenia wilgoci z ziemi należy mury budynków przeznaczonych dla gości, oddzielić warstwą izolacyjną od fundamentu lub murów piwnicznych i to na 15 cm. pod podłogą parteru.

Jeżeli zaś pod izbą mieszkalną nie ma piwnicy ani próżnego miejsca a grunt nie jest bardzo suchy, należy podłogę również zabezpieczyć od wilgoci warstwą izolacyjną.

Przemawia p. Kady i wnosi by w przedostatnim ustępie na końcu po słowie „parteru“ dodać: „w każdym razie powyżej powierzchni gruntu na którym budynek stoi“.

Izba popiera poprawkę p. Kadyego.

Przemawia p. Cieński i wnosi poprawkę, by dwa ostatnie ustępy połączyć w jeden.

Izba popiera poprawkę p. Cieńskiego.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca zgadzając się na poprawkę p. Kadyego i Cieńskiego.

Izba uchwala §. 21. wedle wniosku komisji z dodatkową poprawką p. Kadyego i Cieńskiego.

Sprawozdawca czyta:

§. 22.

Mury ogniochronne.

W budynku murowanym, długości przynajmniej 25 m., przedzielać należy strych murem ogniochronnym.

Mur ogniochronny winien także oddzielać dachy budynków przylegających do siebie.

Mur ogniochronny winien być ponad dach wyciągnięty na 35 cm.

Przejścia umieszczone w murze ogniochronnym w obrębie strychu, należy zaopa-

trzyć żelaznemi, lub żelazną blachą obite ogniotrwałe osadzonemi drzwiami, któreby same się zamykały.

Postanowienia tego paragrafu nie stosują się do zwykłych budynków mieszkalnych włościańskich lub budynków gospodarskich i wogóle do takich budynków, na których z powodu ich konstrukcyi, mur ogniochronny nie może być wyprowadzony.

Przemawia p. Trzeciecki i wnosi poprawkę, by w ostatnim ustępie słowo „włościańskich“ zmienić na „wiejskich“.

Izba popiera poprawkę p. Trzecieckiego.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca zgadzając się na poprawkę p. Trzecieckiego.

Izba uchwala §. 22. wedle wniosku komisji wraz z poprawką p. Trzecieckiego na którą p. sprawozdawca się zgodził.

Sprawozdawca czyta:

§. 23.

Wiązanie dachu.

Wiązanie dachu należy budować oddzielnie od powały strychowej i od muru ogniochronnego.

Ani w powałę, ani w mur nie wolno wpuszczać żadnej drewnianej części konstrukcyi dachu.

Wyjątek stanowią wspomniane w §. 3. zwykłe włościańskie parterowe i wogóle domy niemurowane.

Izba uchwala bez rozprawy §. 23. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 24.

Schody i klatka schodowa.

W domach piętrowych powinna istnieć za pomocą schodów komunikacya do wszystkich mieszkań, na strych i do piwnicy.

Schody mają być przynajmniej na 1. m. szerokie.

Wysokość stopnia na schodach nie powinna wynosić więcej jak 18 cm., szerokość zaś nie mniej jak 27 cm. w linii podziałowej.

Linia podziałowa przyjmuje się w obrębie 45. cm. od ściany.

Poręcze muszą być tak urządzone, ażeby zesuwanie się po nich było niemożliwem.

Władza może stosownie do przeznaczenia i rozmiarów budynku zarządzić wybudowanie schodów ogniotrwałych, ewentualnie zaś także schodów bocznych.

Schody o drewnianych stopniach uważane być mogą tylko wówczas za ogniotrwałe, jeżeli boki (ramiona) i podesty są podklepione.

Pod schodami nie wolno urządzać ognisk.

Klatkę schodową oddzielać ma od strychu powała, u dołu wyprawiona a na strychu wyłożona cegłą albo polepą z gliny 8 cm. grubą.

Drzwi na strych prowadzące w domach murowanych powinny być pobite żelazną blachą od strychu.

Przemawia p. Rotter i wnosi następującą poprawkę:

W ustępie 4. zamiast słowa „w obrębie“ wnoszę słowo „w odstępie“.

Izba popiera poprawkę p. Rottera.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca zgadzając się na poprawkę p. Rottera.

Izba uchwala §. 24. wedle wniosku komisji wraz z poprawką p. Rottera.

Sprawozdawca czyta:

§. 25.

Wymiary izb względnie pokoi, okien i drzwi.

Wysokość izb mieszkalnych względnie pokoi wynosić winna w domach parterowych przynajmniej 2·20 m., w piętrowych zaś przynajmniej 2·5 m.; wysokość okna w zwykłych domach włościańskich najmniej 80 cm., szerokość najmniej 50 cm., w innych domach zaś wysokość okna najmniej 1·40 m., a szerokość 90 cm.; wreszcie wysokość drzwi najmniej 1·80 m., a szerokość 80 cm.

Ubikacje sklepione mają być w środku również przynajmniej na 2·20 m. wysokie.

Każda izba główna lub ubikacya przeznaczona do stałego lub czasowego pobytu ludzi, winna mieć przynajmniej jedno okno urządzone do otwierania.

W miejscowościach, w których znajdują się zdrojowiska lub stacye klimatyczne, wysokość pokoi przeznaczonych na mieszkania dla gości wynosić winna co najmniej 3 m.; wysokość okna najmniej 1·40 m., a szerokość najmniej 90 cm.; wysokość drzwi najmniej 2 m., a szerokość 1 m.

Drzwi pokoi względnie sal na piętrze, przeznaczonych do zebrania większej ilości osób (§. 20.) — jeśli niema pod tym względem specjalnych przepisów — urządzone być mają do otwierania na zewnątrz a wyjścia muszą prowadzić bezpośrednio również na zewnątrz. Szerokość takich drzwi ma wynosić przynajmniej 1. m., oraz ma ich być taka ilość, by na każdych 50—70 osób jedno drzwi przypadały.

Drzwi kościołów i cerkwi mają być także urządzone do otwierania na zewnątrz; w razie przekształcania odrzwi starożytnych, które przedstawiają wartość architektoniczną, należy poprzednio porozumieć się z odnośnym c. k. konserwatorem.

Oświetlenie schodów lub mieszkania światłem z góry dopuszczalne jest tylko

przy budowlach murowanych. Przestrzeń doprowadzająca światło, ma być w takim razie od strychu oddzielona murem na 15 cm. ponad dach wystającym i zaopatrzona w przyrząd do odwietrzania.

Izba uchwała bez rozprawy §. 25 zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 26.

Podłoga i powała.

Powierzchnia podłogi ułożonej z desek, lub cegły, czy też ubitej z gliny w budynkach mieszkalnych, winna być przynajmniej o 30 cm., ewentualnie 50 cm. (§. 14. 2.) wyższą od powierzchni gruntu, na którym budynek stoi (licząc od najwyższego punktu terenu).

Podłogę na piętrze oddzielić należy od powały piętra niższego warstwą suchego nasypu. Nasypu (rumowiska) ze starej budowl nie wolno używać pod podłogi nowego domu.

Powała strychowa w budynkach mieszkalnych ma być pokryta cegłą lub polepą glinianą 8 ct. grubą.

Izba uchwała bez rozprawy §. 26. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 27.

Mieszkania w piwnicach i na strychach.

Urządzanie pomieszczeń w piwnicach i na strychach jest z reguły zakazane.

Przemawia p. Komisarz rządowy Radca Dworu Włodzimierz hr. Łoś.

Przemawia p. Paszkowski i wnosi poprawkę, aby do §. 27. dodać nowy ustęp następujący:

„Wyjątkowo jednak może być urządzenie takich pomieszczeń dozwolone, jeżeli

ani względy bezpieczeństwa, ani sanitarne temu się nie sprzeciwiają“.

Izba nie popiera poprawki p. Paszkowskiego.

Przemawia p. Merunowicz i wnosi §. 27. w następującej stylizacji.

§. 27.

Urządzenie pomieszczeń w piwnicach (w suterynach) i na strychach jest z reguły zakazane.

Izba nie popiera poprawki p. Merunowicza.

Przemawia p. Żardecki i wnosi poprawkę, aby po słowie „jest“ opuścić słowo „z reguły“ oraz, by dodać ustęp drugi: „Czy i o ile w urządzonych stosownie poddaszach (§. 3.) i suterynach (§. 19) mieścić się mogą przestrzenie mieszkalne, orzeka w danych wypadkach Wydział powiatowy“.

Izba nie popiera poprawki p. Żardeckiego.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca zgadzając się na poprawkę p. Paszkowskiego.

Marszałek oznajmia, iż wobec nieoparcia poprawki przez p. Paszkowskiego postawionej nie mógłby poddać jej pod uchwałę, skoro jednak p. sprawozdawca podjął tę poprawkę jako swoją, podda ją pod głosowanie.

Izba uchwała §. 27 w stylizacji proponowanej przez komisję oraz z poprawką p. Paszkowskiego, którą p. sprawozdawca podjął.

Sprawozdawca czyta:

§. 28.

K o m i n y.

Budowa domów i chat mieszkalnych bez kominów zabronioną jest bezwarunkowo.

Kominy należy murować z cegły palonej lub kamienia, ściany kominów mają być najmniej 15 cm. grube i nad dach wyprowadzone, a to na 50 cm. przy ogniotrwałe, zaś na 80 cm., przy nieogniotrwałe krytych budynkach; wnętrze komina ma być gładko wytynkowane, a część zewnętrzna w obrębie strychu wyprowadzona. Wyjątkowo dozwalać można budowania kominów z cegły surówki.

Na belkach lub podkładach drewnianych nie wolno zakładać kominów.

Wszelkie drzewo winno być najmniej o 15 cm. oddalone od zewnętrznego obwodu komina. W ściany kominowe nie wolno wpuszczać drzewa.

Otwór wewnętrzny kominów przełazowych wynosić ma najmniej 48 cm. w kwadrat.

Otwór kominów wąskich (cylindrowych) wynosić ma najmniej 15 cm. średnicy.

Jeżeli zaś do jednego i tego samego wąskiego komina wchodzi dym z dwóch lub więcej ognisk, wówczas otwór jego ma wynosić najmniej 20 cm.

Wszystkie kominy a szczególnie wąskie (cylindrowe) należy stawiać ile możności w pionowym kierunku.

W razie konieczności budowy komina ukośnego, kąt nachylenia jego do poziomu wynosić musi co najmniej 60 stopni.

Kominy wąskie winny być w stosownych miejscach zaopatrzone w otwory do czyszczenia, szczelnie zamykane.

Materiał drewniany, znajdujący się w pobliżu tych otworów, powinien być ogniochronnie osłonięty.

Kominów murowanych nie wolno zastępować rurami blaszanymi wewnątrz budynku, ani też przeprowadzać takich rur przez ściany drewniane lub dachy nieogniotrwałe.

Kominy fabryczne i wogóle kominy dla wielkich ognisk należy tak urządzić, aby dym i sadza nie zanieczyszczały powietrza

w sposób dla zdrowia szkodliwy albo dla sąsiadów dokuczliwy.

Przemawia p. Winniczuk i wnosi następującą poprawkę:

Ustęp alinea 2 ma brzmieć:

Kominy należy z reguły murować z cegły palonej lub kamienia, w okolicach zaś górskich gdzie cegły nie można łatwo dostać ani sprowadzić albo z powodu ubóstwa właściciela domu, mogą być kominy walcowane silnie grubo gliną wylepione.

Izba popiera poprawkę p. Winniczuka.

Przemawia p. Karol Dzieduszycki i wnosi ustęp 1. i 3. w następującej stylizacji:

„Budowa domów i chat mieszkalnych bez kominów z reguły jest zabronioną, jak również zakładanie kominów na belkach i podkładach drewnianych.

W poszczególnych jednak uwzględnienia godnych wypadkach, na wniosek Zwierzchności gminnej, może Wydział powiatowy uwolnić pojedyncze budowy chat wiejskich od tego obowiązku“.

Izba powiera poprawkę p. Karola Dzieduszyckiego.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba odrzuca poprawkę p. Winniczuka do alinea 2, a następnie w oddzielnem głosowaniu poprawkę p. Karola Dzieduszyckiego do ustępu 1. i 3., wreszcie uchwała Izba §. 28. w stylizacy zaproponowanej przez komisyę.

Sprawozdawca czyta:

§. 29.

Piece w izbach względnie pokojach.

Piece w izbach względnie pokojach, stojące bezpośrednio na podłodze nieogniotrwałej, winny być podmurowane na 30 cm. Przed drzwiczkami pieców należy podłogę zabezpieczyć od ognia.

Pieców żelaznych nie wolno tam używać, gdzie bywa wyrabiany lub gromadzony materiał łatwo zapaleniu podlegający.

W miejscowościach, gdzie do opału i gotowania używa się węgla, zabronione są przyrządy przy piecach i kuchniach do zatykania kominów.

Izba uchwała bez rozprawy §. 29. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 30.

Kuchnie.

W budynkach o większej ilości mieszkań, z reguły każde mieszkanie winno mieć swoją kuchnię, a każda izba kuchenna winna mieć przynajmniej 6 m.² powierzchni.

Pod ogniskiem i na 80 cm. w około ogniska nie wolno urządzać podłogi z desek.

Nad ogniskiem otwartem należy tak umieścić kapę, by ze wszystkich stron o 30 cm. wystawała nad krawędź ogniska kuchni.

Dym z otwartych ognisk odprowadzać można tylko przełazowymi kominami.

W kuchniach angielskich zwanych, należy dla odprowadzenia pary urządzać otwory wentylacyjne z drzwiczkami żelaznymi.

Przemawia p. Kramarczyk i wnosi poprawkę, ażeby ustęp 4 opuścić.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwała ustęp 1, 2, 3, 5. wedle wniosku komisji, a następnie uchwała ustęp 4. wedle wniosku komisji w oddzielnem głosowaniu.

Sprawozdawca czyta:

§. 31.

P i w n i c e.

Piwnice pod budynkami mieszkalnymi winny być sklepione.

Izba uchwała §. 31. zgodnie z wnioskiem komisji bez rozprawy.

Sprawozdawca czyta:

§. 32.

Wychodki i zbiorniki na nawóz.

W każdym budynku mieszkalnym lub obok takiego budynku winny być urządzone wychodki z odpowiednim zbiornikiem. W poszczególnych jednak wypadkach może Wydział powiatowy a w toku instancyi Wydział krajowy uwolnić budującego od obowiązku urządzenia wychodku.

Rada gminna wyda w przeciagu sześciu miesięcy od wejścia w życie niniejszej ustawy przepisy o urządzeniu i wypróżnianiu zbiorników kloacznych.

Przepisy te zatwierdzić ma Wydział powiatowy, któremu przysługuje prawo zmienić je stosownie do miejscowych warunków.

Każdy zbiornik winien być tak urządzony, aby nieczystości nie przenikały jego ścian i spodu i ma być oddalony przynajmniej na 2 m. od granicy sąsiedniej a 10 m. od najbliższej studni.

Wychodki nie mogą mieć wejścia z kuchni albo spiżarni i nie mogą być widoczne z ulicy lub placu publicznego.

Zbiorniki na nawóz mogą być urządzone w odległości co najmniej 10 m. od najbliższej studni, a co najmniej 2 m. od granicy sąsiedniej.

W miejscowościach, w których znajdują się zdrojowiska i stacje klimatyczne i we wszystkich znaczniejszych miejscowościach, które Wydział krajowy w porozu-

mieniu z c. k. Namiestnictwem oznaczy, winna Rada gminna określić te części gminy, w których nawet w domach już istniejących, w ciągu jednego roku od dnia tego rozporządzenia Wydziału krajowego mają być dobudowane brakujące wychodki. Przy czem mają być zastosowane przepisy uchwały Rady gminnej co do urządzenia zbiorników i odprowadzania nieczystości.

Przemawia p. komisarz rządowy Radea Dworu Włodzimierz hr. Łoś.

Przemawia p. Bernadzikowski i wnosi poprawkę aby ostatnie słowo w 1. ustępie „wychodku“ zastąpić słowem „zbiornika“.

Izba popiera poprawkę p. Bernadzikowskiego.

Przemawia p. Kadyj i stawia poprawkę ażeby drugie zdanie ustępu pierwszego, które opiewa:

„W poszczególnych jednak wypadkach może Wydział powiatowy a w toku instancyi Wydział krajowy uwolnić budującego od obowiązku urządzenia wychodku“, opuścić.

Izba popiera poprawkę p. Kadyjego.

Przemawia p. Rotter.

Po zamknięciu rozprawy zaczyna przemawiać p. sprawozdawca.

P. Rotter dodatkowo wyjaśnia swe przemówienie.

Przemawia p. sprawozdawca.

Marszałek udziela wyjaśnienia co do sposobu głosowania.

Izba uchwała pierwsze zdanie ustępu 1-go wedle wniosku komisji, następnie uchwała Izba w oddzielnem głosowaniu drugie zdanie ustępu 1-go bez słowa ostatniego „wychodku“ zgodnie ze stylizacją komisji, odrzuca poprawkę p. Bernadzikowskiego a w końcu uchwała Izba słowo „wychodku“. wreszcie uchwała Izba resztę ustępów zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 33.

Odprowadzanie nieczystości.

Odprowadzanie nieczystości płynnych wszelkiego rodzaju, jako to: ścieków kuchennych i domowych, ścieków z dołów kloacznych, gnojowisk i ze stajen, ścieków ze zakładów przemysłowych i fabrycznych — na ulice lub place publiczne albo do rowów tychże ulic i placów jest bezwarunkowo zabronione, nawet z budynków już istniejących.

Tak samo zabronione jest składanie śmieci i suchych odpadków wszelkiego rodzaju na ulicach lub placach publicznych, albo wrzucanie ich do wód stojących lub płynących.

Rada gminna ma uchwalić, w jakich miejscach składać należy śmiecie i suche odpadki.

Izba uchwała §. 33. zgodnie z wnioskiem komisji bez rozprawy.

Sprawozdawca czyta:

§. 34.

Piece dla celów przemysłowych, wędzarnie.

Piece dla przemysłu piekarskiego i wogóle piece dla celów przemysłowych należy umieszczać z reguły w lokalu sklepionym.

Podłoga przed ogniskiem winna być ogniotrwale urządzona.

Ściany i powały w wędzarniach muszą być sporządzone z materiału ogniotrwałego i zaopatrzone w drzwi żelazne lub przynajmniej blachą od środka pobite. Wędliny można zawieszać tylko na hakach lub prętach żelaznych.

Przemawia p. Paszkowski i stawia poprawkę, by między ustępem pierwszym

a drugim włożyć dodatkowo do ustępu pierwszego następujący ustęp:

„Wyjątki dozwolone być mogą tylko w wypadkach wykluczających niebezpieczeństwo od ognia“.

Izba popiera poprawkę p. Paszkowskiego.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca zgadzając się na poprawkę p. Paszkowskiego.

Izba uchwała §. 34. wedle wniosku komisji wraz z poprawką p. Paszkowskiego, na którą p. sprawozdawca się zgodził.

Sprawozdawca czyta:

§. 35.

Stawianie kotłów parowych.

Kotły parowe należy stawiać, jeżeli tylko można, w odrębnym zabudowaniu.

Stanowczo wzbronionem jest jednak ustawianie kotłów parowych pod lokalem mieszkalnym lub roboczym, równie jak urządzanie sklepień lub pował nad nimi.

Tylko w razie udowodnionej konieczności dopuszczona być może lekka powała.

Lokal na kocioł winien być od izb roboczych oddzielony pełnym, przynajmniej 60 cm. grubym murem. W murze tym dozwolone być mogą tylko niezbędnie potrzebne otwory do połączenia.

Komin, którym może być także zwykły przewód na dym, musi co najmniej przewyższać dachy bezpośrednio sąsiadujących domów mieszkalnych.

Kocioł winien być umieszczony w odległości co najmniej 3 m. od każdej granicy sąsiedniej.

W budynkach mieszkalnych można pod powyższymi warunkami umieszczać z re-

guły tylko małe kotły, to jest takie, których średnica 1-2 m., objętość przy zupełnem napełnianiu aż do ustawą przepisanego znaku stanu wody 1 m.³ a siła ciśnienia 6 atmosfer nie przekracza.

Do ustawienia tak wielkiego jak i małego kotła potrzeba urzędowego zezwolenia.

Kotły karłowe, to jest takie, których średnica nie przekracza 0-8 m., zawartość wody przy zupełnem napełnieniu do ustawą przepisanego znaku stanu wody nie przekracza 0-5 m³, a siła ciśnienia nie przekracza 4 atmosfer, wolno ustawiać bez urzędowego zezwolenia. Należy jednak o zamiarze ustawienia takich kotłów uwia-domić naczelnika gminy.

Izba uchwała bez rozprawy §. 35. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta :

§. 36.

Budynki o większych palowiskach.

Suszarnie na owoce, len, konopie, wędzarnie, piekarnie, cegielnie piece do wypalania wapna i budynki o większych palowiskach wogóle winny być od innych budynków przynajmniej na 30 metr. oddalone.

Cegielnie i piece do wypalania wapna mogą stać jedynie poza obrębem zabudowanego obszaru miejscowości.

Kuźnie winny być od innych budynków oddalone przynajmniej o 30 metr. lub urządzone w budynkach ogniotrwale zbudowanych i ogniotrwale krytych.

Przemawia p. Paszkowski i wnosi poprawkę, aby w tytule §. 36. i w 1. ustępie słowo „palowiskach“ zmienić na słowo „paleniskach“.

Izba popiera poprawkę p. Paszkowskiego.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca zgadzając się na poprawkę p. Paszkowskiego.

Izba uchwała §. 36. w stylizacji zaproponowanej przez komisję wraz z poprawką p. Paszkowskiego t. j. ze zmianą słowa w tytule i w 1. ustępie zawartego „palowiskach“ na „paleniskach“.

Sprawozdawca czyta :

§. 37.

Budowy obok kościołów i cerkwi.

Obok kościołów i cerkwi mogą być budowle stawiane z reguły nie bliżej jak na 50 m.

Przemawia p. Paszkowski i stawia następującą poprawkę i jako dodatkowy ustęp nowy do §. 37.

Wyjątki od tej reguły dozwolone być mogą tylko co do budynków plebańskich oraz gdy chodzi o odbudowanie lub rekonstrukcyi budynków zniszczonych na tem samem miejscu, lub o nowe budowle na istniejących już zabudowanych obejściach gospodarskich jeżeli przez budowle takie niebezpieczeństwo pożaru dla kościołów lub cerkwi nie będzie znacznie zwiększonym a przeznaczenie takich budynków nie sprzeciwia się zezwoleniu na zmniejszenie ustanowionej w regule odległości.

Izba nie popiera poprawki p. Paszkowskiego.

Po zamknięciu rozprawy p. sprawozdawca zrzeka się głosu.

Izba uchwała §. 37. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta :

§. 38.

Ogrodzenia, płoty i t. p.

Na ogrodzeniach wzdłuż dróg publicznych, jakoteż na ogrodzeniach takich, które

dotykają zabudowań lub ogrodzeń sąsiednich, nie wolno urządzać ostrzeszków ze słomy, trzciny, szuwaru, pezu, odpadków łądyg konopnych i t. p. łatwo zapalnych przedmiotów.

Izba uchwała bez rozprawy §. 38. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta :

§. 39.

Studnie.

Studnie mogą być urządzone tylko w odległości przynajmniej 10 m. od jam kloacznych, kanałów i gnojowisk. Mają być ocembrowane a ocembrowanie to ma wznosić się przynajmniej o 80 cm. po nad poziom gruntu, otaczającego studnię.

Grunt ten ma być wybrukowany lub wyszutrowany w ten sposób, iżby wszelkie ścieki szybko spływały poza studnię.

Każda studnia ma być przykrytą i zaopatrzoną w przyrząd do czerpania lub pompowania wody.

Przemawia p. Cieński i stawia poprawkę, aby słowa „przykrytą i” zawarte w 3. ustępie opuścić.

Izba popiera poprawkę p. Cieńskiego.

P. Wójcik zapisany do głosu zrzeka się głosu.

Przemawia p. Okuniewski.

Przemawia p. Bednarski i stawia poprawkę aby opuścić słowo „tylko” w pierwszym zdaniu pierwszego ustępu §. 39.

Izba popiera poprawkę p. Bednarskiego.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca zgadzając się na poprawkę p. Cieńskiego.

Izba uchwała §. 39. w stylizacji przyjętej przez p. sprawozdawcę bez słowa

„tylko”, a następnie uchwała Izba oddzielnie dodatkowo słowo „tylko”, wobec czego odpada poprawka p. Bednarskiego.

Sprawozdawca czyta :

§. 40.

Sadzenie drzew między budynkami.

Budynki kryte słomą, trzcina, szuwarem i t. p. materiałem winien właściciel oddzielić szeregiem drzew liściastych od budynków sąsiednich.

Przemawia p. Karol Dzieduszycki i wnosi §. 40. w następującej stylizacji:

§. 40.

Budynki kryte słomą, trzcina, szuwarem i t. p. materiałem winien właściciel (o ile to możliwe) oddzielić szeregiem drzew od budynków sąsiednich.

Przemawia p. Okuniewski.

Izba nie popiera poprawki p. Karola Dzieduszyckiego.

Po zamknięciu rozprawy p. sprawozdawca zrzeka się głosu.

Izba uchwała §. 40. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta :

ROZDZIAŁ III.

Zamieszkanie nowych budynków.

§. 41.

Pozwolenie na zamieszkanie.

Wszystkie budynki nowo wystawione oraz budynki przekształcone z wyjątkiem zwykłych domów włościańskich i gospodarskich nie mogą być ani zamieszkałe ani na inny cel użyte przed uzyskaniem pozwolenia Zwierzchności gminnej a w wy-

padkach przewidzianych w §. 9. przed uzyskaniem zezwolenia Wydziału powiatowego.

Przed udzieleniem takiego zezwolenia musi osobna komisya zbadać na miejscu, czy budowa wykonana zgodną jest z planem zatwierdzonym, czy odpowiada wymaganiom sanitarnym i warunkom bezpieczeństwa publicznego.

Komisję przeprowadzi naczelnik gminy lub jego zastępca w obecności budującego w przeciągu trzech dni po ustnem lub pisemnem wniesieniu prośby a w wypadkach przewidzianych §. 9. w ciągu dni 14. delegat Wydziału powiatowego przy współudziale naczelnika gminy lub jego zastępcy, względnie przełożonego obszaru dworskiego, przybierając w razie potrzeby także fachowych znawców.

W komisyi tej ma wziąć udział naczelnik straży ogniowej, jeśli w gminie straż taka jest zorganizowaną.

W miejscowościach zaś, w których znajdują się zdrojowiska lub stacye klimatyczne o własnym statucie, winien wziąć udział w komisyi także delegat komisyi zdrojowej lub klimatycznej.

Stosownie do wyniku tych oględzin należy do trzech a w razie interwencji Wydziału powiatowego do 8 dni załatwić prośbę budującego.

Budujący obowiązany jest zapłacić diety i kosztą podróży delegata Wydziału powiatowego i wynagrodzić znawców, jeśli byli do komisyi wzywani.

Przemawia p. Abrahamowicz.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwała §. 41. zgodnie z wnioskiem komisyi.

Sprawozdawca czyta :

§. 42.

Termin zamieszkania.

Budynek murowany, podczas wiosny pod dach doprowadzony a w jesieni tego

samego roku narzucony, z reguły można zamieszkać dopiero w następnej wiosnie. Wyjątkowo można takie budynki zamieszkać i późną jesienią, jeżeli komisya (§. 41.) stwierdzi, że nie sprzeciwiają się temu względy sanitarne lub bezpieczeństwa publicznego.

Murowany budynek w jesieni pod dach doprowadzony a w następnej wiosnie narzucony, można zamieszkać dopiero w jesieni.

Gdyby w powyższych okresach czasu wykonane zostały tylko niektóre części domu, można wydać pozwolenie na częściowe zamieszkanie budynku, przyczem postąpić należy według postanowień §. 41.

Izba uchwała bez rozprawy §. 42. zgodnie z wnioskiem komisyi.

Sprawozdawca czyta :

ROZDZIAŁ IV.

Utrzymanie istniejących budynków:

§. 43.

Utrzymanie budynków.

Każdy właściciel budynku obowiązany jest utrzymywać go czysto, porządnie i w dobrym stanie i zapobiegać takim uszkodzeniom, które mogłyby zagrażać bezpieczeństwu publicznemu lub zdrowiu mieszkańców.

W izbach mieszkalnych nie wolno utrzymywać koni, bydła, nierogacizny, owiec i kóz.

Izba uchwała bez rozprawy §. 43. zgodnie z wnioskiem komisyi.

Sprawozdawca czyta :

§. 44.

Budynki grożące zawaleniem.

Jeżeli budynek grozi niebezpieczeństwem zawalenia, zarządzi Zwierzchność

gminna z przybraniem znawcy i w obecności właściciela komisyjne zbadanie stanu rzeczy i podług stopnia sprawdzonego niebezpieczeństwa, wyznaczy właścicielowi stosowny termin, w którym pod zagrożeniem grzywny (§. 52.) względnie pod zagrożeniem wykonania robót na jego koszt i stratę (§. 55.), winien tenże bądź to opróżnić i zabezpieczyć budynek aż do wykonania potrzebnych napraw, bądź też rozebrać go częściowo albo nawet całkowicie.

Izba uchwała bez rozprawy §. 44. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

ROZDZIAŁ V.

Władze wykonawcze.

§. 45.

Zwierzchność gminna.

Zwierzchność gminna obowiązana jest ściśle czuwać nad przestrzeganiem przepisów tej ustawy, przedewszystkiem zaś, ażeby:

a) budowano tylko na podstawie używanego prawomocnego konsensu względnie za uwiadomieniem (§. 1. ustęp 2.);

b) ściśle stosowano się do zatwierdzonego planu budowy.

c) zachowano linię regulacyjną (§§. 12., 13., 14., 15. i 16.);

d) do wykonania budowy używano osób do tego uprawnionych przy uwzględnieniu ułatwień przewidzianych w § 19.; oraz

e) używano dobrego i trwałego materiału (§. 19.); wreszcie

f) utrzymywano budynki czysto, porządnie i w dobrym stanie (§. 43.).

W razie spostrzeżenia uchybień winna Zwierzchność gminy w wypadkach pod a),

b) i c) wymienionych, wstrzymać dalszą budowę (§. 54.), w wypadku pod d) usunąć nieupoważnionego wykonawcę od dalszej budowy, w wypadku pod e) zarządzić uprzątnięcie z placu budowy materiału za nieodpowiedni uznanego, wreszcie w wypadku pod f) zarządzić odpowiednie środki zaradcze.

Od rozporządzeń Zwierzchności gminnej można wnieść na ręce naczelnika gminy rekurs do Wydziału powiatowego w nieprzekraczalnym terminie dni 14 od dnia doręczenia lub ogłoszenia rozporządzenia.

Marszałek oznajmia iż do tego paragrafu zażądał głosu p. Paszkowski.

P. Paszkowski zrzeka się głosu.

Izba uchwała bez rozprawy §. 45. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 46.

Z każdej czynności urzędowej ustawą niniejszą nakazanej, która będzie podstawą orzeczenia władzy, ma być spisany protokół.

O ile ustawa ta odmiennie nie postanawia, będą wszystkie takie czynności spełniane bezpłatnie a przyzwani przy tem znawcy, jeśli nie są płatnymi funkcyjnaruszami gminy, wynagradzani z funduszu gminy.

Izba uchwała §. 46. bez rozprawy zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca zaznacza iż wobec zmienionego poprawkami projektu komisji przyjętymi przez Izbę ustęp 1. lit. b) ma opiewać „b) uchwała linię regulacyjną, przewidzianą w §. 16.“ i czyta:

§. 47.

Rada gminna.

Rada gminna:

a) zatwierdza plany budynków przeznaczonych na cele gminne lub zakładów gminnych;

b) uchwała linię regulacyjną przewidzianą w §. 16.

c) uchwała postanowienia przewidziane w §§. 20., 32. i 33.

d) ustanawia takse dla znawców biegłych, jeśli oni za swe czynności nie są płatnymi funkcyonaryuszami gminy.

Od uchwały Rady gminnej można wnieść na ręce Zwierzchności gminnej rekurs do Wydziału powiatowego w nieprzekraczalnym terminie dni 14 od dnia doręczenia lub ogłoszenia uchwały.

Izba bez rozprawy uchwała §. 47. w stylizacyi przyjętej i odczytanej przez p. sprawozdawcę.

Sprawozdawca prostuje omyłkę druku a mianowicie w lit. b) dodać należy po słowie „gminna“ słowo „(obszar dworski)“. następnie czyta:

§. 48.

Wydział powiatowy.

Wydział powiatowy:

a) rozstrzyga rekursy przeciw rozporządzeniom Zwierzchności gminnej (§. 45.) i uchwałom Rady gminnej (§. 47.);

b) czuwa nad tem, ażeby Zwierzchność gminna (obszar dworski) nie zaniedbywała obowiązków niniejszą ustawą na nią włożonych;

c) wykonuje czynności wskazane §§. 9., 13., 14., 15., 16., 20., 32., 41. i 57. niniejszej ustawy;

d) ustanawia takse dla znawców (§. 9.).

Od rozporządzenia Wydziału powiatowego można wnieść na ręce tegoż Wydziału rekurs do Wydziału krajowego w nieprzekraczalnym terminie dni 14 od dnia doręczenia lub ogłoszenia rozporządzenia.

Przemawia p. Romanowicz i stawia wniosek aby ustęp 1. lit. c) pozostawić w zawieszeniu aż do uchwalenia §§. 56. i 57.

Przemawia p. Wachnianin i wnosi poprawkę, ażeby do ustępu 1-go lit. a) dodać słowa „w terminie do 14 dni“.

Izba popiera poprawkę p. Wachnianina.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca zgadzając się na wniosek p. Romanowicza.

Izba uchwała §. 48. z opuszczeniem ustępu 1-go lit. c) wedle wniosku komisji wraz ze sprostowaniem omyłki druku, odrzucając poprzednio w oddzielnem głosowaniu poprawkę p. Wachnianina.

Sprawozdawca czyta:

§. 49.

Wydział krajowy.

Wydział krajowy ma prawo nadzoru nad wykonaniem niniejszej ustawy i załatwia jako ostateczna instancja rekursy przeciw orzeczeniom Wydziału powiatowego.

Przemawia p. Wachnianin i stawia poprawkę, ażeby do §. 49 dodać słowa „w terminie 30 dni“.

Izba popiera poprawkę p. Wachnianina.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwała §. 49 w stylizacyi komisji, odrzucając następnie w oddzielnem głosowaniu poprawkę p. Wachnianina.

Sprawozdawca czyta:

§. 50.

Władze polityczne.

Prawa zastrzeżone władzom politycznym postanowieniami odnośnej ustawy gminnej pozostają nienaruszone.

Izba uchwała bez rozprawy §. 50 zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta :

ROZDZIAŁ VI.

Postanowienia karne

§. 51.

Przekroczenia objęte ustawą karną.

Przekroczenia przepisów budowniczych objęte ustawą karną będą dochodzone i karane przez właściwe Sądy.

Izba uchwała bez rozprawy §. 51. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta :

§. 52.

Inne przekroczenia.

Co do innych przekroczeń przepisów zawartych w tej ustawie służy prawo karania naczelnikowi gminy z dwoma przysiężnymi.

Przekroczenia te karane będą stosownie do stopnia winy i do wynikającego z niej niebezpieczeństwa publicznego grzywną od 2 do 50 koron a w razie niemożności uiszczenia kary pieniężnej, aresztem aż do dni pięciu.

Izba uchwała §. 52. bez rozprawy zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta :

§. 53.

Rekursy przeciw orzeczeniom karnym.

Rekursy przeciw orzeczeniom karnym (§. 52.) mają być w terminie dni 14 od dnia doręczenia wnoszone do c. k. Starostwa na ręce naczelnika gminy.

Izba uchwała §. 53. bez rozprawy zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta :

§. 54.

Budowy wykonane bez konsensu lub wbrew konsensowi.

Jeśli budowa została całkiem lub częściowo wykonaną bez konsensu lub wbrew konsensowi, względnie bez poprzedniego zawiadomienia (§. 1. ust. 2.), winna Zwierzchność gminy natychmiast wstrzymać budowę (§. 45.). Władza powołana do wydania konsensu przeprowadzi następnie czynności wskazane w §. 4 względnie w §. 9. i wyda orzeczenie, czy i o ile wykonana budowa może być pozostawioną, czyli też ma być zmienioną lub zniesioną.

Niezależnie od tego orzeczenia można winnego ukarać w myśl §§. 51. i 52.

Marszałek oznajmia, iż do §. 54. zapisał się do głosu p. Paszkowski, udziela mu głosu.

P. Paszkowski zrzeka się głosu.

Przemawia p. Górski i stawia poprawkę, aby słowo „można“ w drugim ustępie zawarte, zmienić na słowo „należy“.

Izba popiera poprawkę p. Górskiego.

Po zamknięciu rozprawy p. sprawozdawca zgadza się na poprawkę p. Górskiego.

Izba uchwała §. 54. wedle wniosku komisji wraz z poprawką p. Górskiego t. j. zmianą słowa „można“ na słowo „należy“ w drugim ustępie tegoż paragrafu zawartego.

Sprawozdawca czyta :

§. 55.

Wykonanie prawomocnych poleceń.

Jeżeli właściciel budynku, pomimo nałożenia kary za niedotrzymanie pierwszego terminu, nie dopełni w drugim przez Zwierz-

chność gminną oznaczonym terminie prawomocnego polecenia władz powołanych do wykonania tej ustawy, Zwierzchność gminna wykona to polecenie na jego koszt stratę.

Izba uchwała §. 55. bez rozprawy zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

ROZDZIAŁ VII.

Postanowienia co do obszarów dworskich.

§. 56

Zasadnicze postanowienia.

Obszary dworskie tych miejscowości, w których niniejsza ustawa obowiązuje, podlegają również postanowieniom tejże ustawy.

Zakres działania przyznany niniejszą ustawą Zwierzchności i Radzie gminnej, przechodzi na obszarze dworskim na przełożonego tegoż obszaru z wyjątkiem prawa karania (§. 52.), które przysługuje c. k. Starostwu i z wyjątkiem wypadku przewidzianego w §. 57. ustęp 1.

Przemawia p. Romanowicz i wnosi poprawkę następującą do drugiego ustępu:

Na obszarach dworskich wykonywa Wydział powiatowy zakres działania, przyznany niniejszą ustawą Zwierzchności i Radzie gminnej, z wyjątkiem prawa karania (§. 52.), które służy c. k. Starostwu i z wyjątkiem wypadku przewidzianego w §. 57. ust 1.

Od orzeczenia Wydziału powiatowego można wnieść rekurs do Wydziału krajowego, od orzeczenia c. k. Starostwa do c. k. Namiestnictwa w obu wypadkach z terminem 14 dniowym.

Izba popiera poprawkę p. Romanowicza.

Przemawia p. Stadnicki i stawia wniosek formalny, by §§. 56. i 57. wraz z poprawką p. Romanowicza do §. 56, odesłać do komisji administracyjnej z poleceniem by na następnej posiedzeniu uchwałę swą w tym przedmiocie powziętą oznajmiła Izbie.

Przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwała powyższy wniosek p. Stadnickiego.

Marszałek wzywa komisję administracyjną, by w myśl zapadłej uchwały jeszcze dziś nad tą sprawą się zastanowiła i przedłożyła opinię swą Izbie na następnej posiedzeniu.

Następuje:

Sprawozdanie komisji gospodarstwa krajowego o sprawozdaniu Wydziału krajowego z czynności w sprawie podniesienia mleczarstwa w kraju tudzież o petycji Towarzystwa rolniczego Krakowskiego w sprawie założenia niższej szkoły mleczarskiej w zachodniej części kraju.

Sprawozdawca p. Krański, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji, sprostowawszy poprzednio omyłkę druku w nagłówku, a to aby po słowie „szkoły“ zamiast „rolniczej“ umieścić słowo „mleczarskiej“.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego z czynności dotyczących podniesienia mleczarstwa w kraju.

2. Sejm poleca ponownie Wydziałowi krajowemu, aby sprawę założenia praktycznej szkoły mleczarstwa zbadał, a zapewniwszy sobie poparcie finansowe ze strony Rządu, przedłożył Sejmowi wnioski i to niezawodnie na najbliższej sesji.

3. Sejm wstawi do rubr. XV. budżetu wydatków:

- a) na utrzymanie instruktora, płaca wraz z kosztami podróży . . . 2.250 zł.
- b) na utrzymanie instruktora-adjunkta wraz z kosztami podróży . . . . . 1.450 „
- c) na urządzenie kursów mleczarskich i na środki demonstracyjne do nauki . . . 1.000 „
- d) na pomocnika instruktora mleczarstwa . . . . . 300 „

Izba uchwala bez rozprawy powyższy wniosek komisji głosując nad punktem 1., 2., 3., a), b), c), d), oddzielnie.

Następuje :

Sprawozdanie komisji gminnej o sprawozdaniu Wydziału krajowego z czynności Departamentu I.

Sprawozdawca p. Górski, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

Sprawozdanie Wydziału krajowego z czynności Departamentu I. za czas od 30. września 1897 do 31. października 1898 przyjmuje się do wiadomości.

Izba uchwala ten wniosek bez rozprawy.

Następuje :

Sprawozdanie komisji solnej o sprzedaży soli w zarządzie Wydziału krajowego.

Sprawozdawca p. Merunowicz nieobecny.

Marszałek oznajmia, iż wobec tego, wraca obecnie do punktu 1 porządku dziennego, którym jest :

Pierwsze czytanie wniosku posła Okuniewskiego w sprawie budowy drogi z Worochochy do Żabiego.

Przemawia p. Okuniewski uzasadniając swój wniosek a pod względem formalnym wnosi przekazanie tego wniosku Wydziałowi krajowemu.

Izba bez rozprawy uchwala ten wniosek.

Następuje :

Sprawozdanie komisji solnej o sprzedaży soli w zarządzie Wydziału krajowego.

Sprawozdawca p. Merunowicz uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji, sprostowawszy poprzednio omyłkę druku w punkcie III. wniosku, a mianowicie między słowem „poprawy“ a słowem „ustalenia“ należy dodać „i“.

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

I. Sprawozdanie Wydziału krajowego o sprzedaży soli pod jego zarządem w r. 1898 przyjmuje się do wiadomości.

II. Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby wdrożył rokowania z c. k. Rządem o taką zmianę warunków sprzedaży soli pod zarządem kraju, ażeby czas trwania tego układu został na dłuższy szereg lat ustalonym, z odpowiednim także przedłużeniem terminu wypowiedzenia umowy dla stron obu.

III. Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby wziął pod rozwagę reorganizację krajowego biura solnego i jego służby pomocniczej, stosownie do obecnego rozwoju tego przedsiębiorstwa krajowego w kierunku poprawy i ustalenia materialnego bytu funkcyjonaryuszów — i odpowiednie wnioski w tej mierze aby przedłożył Sejmowi na najbliższej sesyi.

IV. Poleca się Wydziałowi krajowemu ażeby przyspieszył wciąganie Wydziałów powiatowych do współudziału w kontroli nad drobiazgową sprzedażą soli w składach filialnych.

Sejm wzywa c. k. Rząd:

1. ażeby przyspieszył decyzję swoją względem oddania Wydziałowi krajowemu istniejących w zachodnich powiatach kraju kolejowych składów soli kamiennej, i w ogóle ażeby przyspieszył sfinalizowanie warunków urzędzenia sprzedaży soli kamiennej w zachodniej części kraju pod zarządem kraju w taki sam sposób, jak jest urządzoną sprzedaż warzonki w 60 powiatach wschodnich — i to z zastrzeżeniem ważności umowy na dłuższy peryod czasu, tudzież z oznaczeniem dłuższego terminu wzajemnego prawa wypowiedzenia jej;

2. ażeby nie urządził projektowanych rządowych składów soli na stacyach c. k. kolei państwowych i w ogóle, ażeby co do urzędzeń, dotyczących sprzedaży soli w salinach, albo po za salinami w obrębie Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskim, działać zechciał w ścisłym porozumieniu z Wydziałem krajowym;

3. co do zmiany formy topek ze stożkowej w kostkową i opakowania dla nich, Sejm ponownie wzywa c. k. Rząd, iżby wykonanie tego żądania przyspieszył;

4. Sejm wzywa c. k. Rząd, aby rozszerzył eksploatację kałuskich kopaln kainitu i przyspieszył budowę kolei dowozowej z tamtejszych salin do stacji c. k. kolei państwowej, a całą sprzedaż wyprodukowanego kainitu ażeby porучzył Wydziałowi krajowemu;

5. Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby wdrożył rokowania z królewskim rządem węgierskim o zniżenie fiskalnych cen soli przedewszystkiem zaś cen soli dla bydła.

Przemawia p. Wójcik i stawia poprawkę, by w punkcie 5. wniosku komisji skreślić słowa „przedewszystkiem zaś cen soli dla bydła“.

Izba popiera poprawkę p. Wójcika.

Przemawia p. Winniczuk i stawia następującą rezolucję 6-tą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd by gospodarzom wiejskim posiadającym bydło, wolno było pobierać surowicę nie tylko tym którzy zamieszkują gminy w których surowica się znajduje, ale i tym którzy sąsiednie gminy zamieszkują w oddaleniu do 8. kilometrów drogi, ceiem poprawienia paszy, a tem samem podniesienia chowu bydła.

Izba popiera poprawkę p. Winniczuka.

Przemawia p. Karol Dzieduszycki i wnosi następującą rezolucję 7-mą:

Poleca się Wydziałowi krajowemu by zastanowił się nad sposobem opakowania tak soli bydłowej, jako też kainitu.“¹

Izba popiera poprawkę p. Karola Dzieduszyckiego.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwała punkt I, II, III, IV, bez rozprawy zgodnie z wnioskiem komisji, głosując nad każdym punktem oddzielnie następnie uchwała w osobnem głosowaniu punkty 1, 2, 3, 4 i 5. bez słów „przedewszystkiem zaś cen soli dla bydła“, wreszcie uchwała Izba oddzielnie końcowe 5. punktu, „przedewszystkiem zaś cen soli dla bydła“.

Przemawia p. Niebyłowicz i wnosi poprawkę, by w rezolucji p. Winniczuka cyfrę „8“ zmienić na „15“.

Izba popiera poprawkę p. Niebyłowca.

Wnioskodawca p. Winniczuk przyjmuje poprawkę p. Niebyłowca do swej rezolucji.

Izba uchwała rezolucję 6. p. Winniczuka z poprawką p. Niebyłowca na którą p. Winniczuk się zgodził, a następnie uchwała oddzielnie rezolucję 7. p. Karola Dzieduszyckiego.

Marszałek znajmiał porządek dzienny został wyczerpany i udziela głosu p. Potoczkiowi, który zgłosił wniosek nagły:

Wniosek nagły

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Dla pogorzalców gminy Muszyny powiatu Nowosądeckiego przeznacza się kwotę 1000 złr. na ręce komitetu ratunkowego w Muszynie jako zapomogę bezzwrotną.

Lwów. dnia 15. marca 1899.

St. Potoczek

Rotter, Średniawski, Olpiński, Barwiński, Karatnicki, Wójcik, Bernadzikowski, Krempa, Styła, Klemensiewicz, Vayhinger, Hamorak, Kulczycki, Dzieduszycki, Z. Skrzyński, Kramarczyk, Szwed, Dąbski, Hupka, Romanowicz, Bojko, Data.

Przemawia p. Potoczek uzasadniając nagłość swego wniosku.

Izba bez rozprawy uchwała nagłość wniosku p. Potoczka.

Przemawia p. Potoczek uzasadniając swój wniosek a pod względem formalnym wnosi przekazanie tego wniosku komisji budżetowej z poleceniem zdania sprawy na obecnej sesji.

Przemawia p. Bojko pod względem formalnym.

Przemawia p. Romanowicz pod względem formalnym.

Po zamknięciu rozprawy uchwała Izba przekazanie wniosku p. Potoczka komisji budżetowej z poleceniem zdania sprawy na obecnej sesji.

Marszałek wzywa sekretarzy do odczytania złożonych interpelacji.

Sekretarz p. Urbański odczytuje następującą interpelację do c. k. Rządu.

Interpelacya
do JW. Pana Komisarza rządowego.

Zważywszy, że w Galicyi podobnie jak w innych krajach koronnych coraz więcej buduje się nowych kolei, zważywszy, że stosunki ekonomiczne i handlowe Galicyi są zupełnie odrębne od innych krajów Monarchii Austryackiej, zważywszy, że ze zniesieniem jeneralnej Dyrekcyi kolejowej a utworzeniem Ministerstwa kolejowego, te ostatnie z pożytkiem może tylko sprawować władzę kontrolującą a nigdy administracyjną jak to dzisiaj w znacznej części ma miejsce. Zważywszy, że przy obecnych warunkach Ministerstwo kolejowe zmuszone jest bezpośrednio mieć styczność z każdą Dyrekcyą kolei z osobna, a tem samem jest przeciążone sprawami szczegółowymi i w takich warunkach nie może jako ciało kontrolujące w zupełności odpowiedzieć swemu zadaniu. Zważywszy, że zarządzić może tym prawdziwie anormalnym stosunkom utworzenie w Galicyi ciała pośredniczącego między Ministerstwem kol. a pojedynczymi Dyrekcyami kolejowymi naszego kraju. Zważywszy, że Sejm mając dobro kraju na oku uchwałą z d. 21/II 1898 r. wezwał c. k. Rząd aby przystąpił do zmiany organizacji zarządu państwowych dróg żelaznych przez utworzenie krajowej Dyrekcyi kolejowej z jak najobszerniejszym zakresem działania. Zważywszy, że prócz wezwania w myśl danego przez Sejm polecenia wystosował Wydział kraj. do l. 55055 w tej mierze odpowiednie pismo do Ministerstwa kolejowego. Zważywszy, wreszcie, że wszelkie starania czynione przez Reprezentację kraju dotychczas nie odniosły pożądanego skutku.

Podpisani zapytują:

Czy i kiedy zamyśla c. k. Rząd w uznaniu potrzeb kraju i słusznym żądanym jego Reprezentacji przystąpić do utworzenia krajowej Dyrekcyi kolejowej z jak najobszerniejszym zakresem działania.

Lwów d. 15 marca 1899.

Interpelant
Żardecki

Okuniewski, Bernadzikowski, Styła, Wójciek, Zajączkowski, Krempa, Hamorak, Niebyłowicz, Średniawski, Klemensiewicz, Vayhinger, Kadyi, Karol Dzieduszycki, Potoczek, Fruchtmann, Kramarczyk, Zdz. Skrzyński, Szwed, Dworski, Barwiński, Romanowicz, Michalski, Solecki, Kulczycki, Olpiński, Bojko, Słotwiński, Wiśniewski, T. Merunowicz, Warzecha, Data, Trzecieski.

Marszałek oznajmia, iż interpelację tę udzieli p. Komisarzowi rządowemu.

Sekretarz p. Urbański odczytuje następującą interpelację do p. komisarza rządowego.

I n t e r p e l a c y a
do JW. Pana Komisarza rządowego!

Z uwagi, że ustawa o zniesieniu prawa propinacyi z d. 22/IV 1889 Dz. u. kr. Nr. 30 w §. 41 postanawia, że preliminarze i zamknięcia rachunkowe funduszu propinacyjnego winny być po sprawdzeniu przez oddział rachunkowy c. k. Namiestnictwa corocznie przedkładane Sejmowi do uchwalenia względnie do zatwierdzenia. Z uwagi, że Sejm krajowy chcąc temu postanowieniu ustawowemu zadość uczynić, musi być dokładnie powiadomionym o podstawach, na których preliminarze i zamknięcia rachunkowe funduszu propinacyjnego się opierają;

Z uwagi, że w tym celu niezbędnem jest dostarczenie Sejmowi kraj. dokładnych informacji o sposobie zarządu funduszem propinacyjnym.

Niżej podpisani zapytują c. k. Rząd krajowy.

1. Czy gotów jest jeszcze w bieżącej sesji sejmowej przedłożyć Sejmowi wykaz poszczególnych dzierżaw propinacyjnych z dokładnem wyszczególnieniem okręgów propinacyjnych, nazwisk dzierżawców propinacyjnych z podaniem wysokości czynszów dzierżawnych wraz z oznaczeniem czasokresu poszczególnych kontraktów dzierżawnych?

2. Czy prawdą jest, że c. k. Dyrekcyja funduszu propinacyjnego dochody tegoż lokuje w instytucjach nie posiadających ustawą przepisane ubezpieczenia pupilarne? i w jakich instytucjach?

3. Czy prawdą jest, że rezerwy funduszu propinacyjnego są używane bez wiedzy Sejmu na obce temu funduszowi cele?!

Lwów dnia 15. marca 1899.

Interpelant
Wójciek

Ostapczuk, Niebyłowicz, Bernadzikowski, Styła, Średniawski, Milan, Bojko, Krempa, Nowakowski, Winniczuk, Szwed, Potoczek, Rotter, Olpiński, Okuniewski, Soleski, Data, Kramarczyk, Klemensiewicz, Żardecki, Warzecha, Słotwiński.

Marszałek oznajmia, iż interpelację tę udzieli p. Komisarzowi rządowemu.

Sekretarz p. Urbański, odczytuje następujące interpelacje do c. k. Rządu.

I n t e r p e l a c y a
do Wys. c. k. Rządu
we Lwowie.

W Łukawicy pow. Limanowski jest osobliwy porządek ludzie rozpojeni przez Żydów, stary wójt również taki sam, urządzuje jednak dalej, bo to jest na rękę żydom, którzy urządzili protest przeciw wyborowi nowego wójta, wiedząc, że ten nie pójdzie im na rękę i będzie tępił pijaństwo.

Czy to Wys. c. k. Rządowi wiadomo?

I dlaczego wójt pijak jest cierpiany?

Lwów d. 15 marca 1899.

Interpelujący
Warzecha

Krempa, Bernadzikowski, Olpiński, Niebyłowicz, Kramarczyk, Szwed, Potoczek, Data, Zdz. Skrzyński, Żardecki, Nowakowski, Winniczuk, Wójciek, Bojko, Styła.

I n t e r p e l a c y a
do Wys. c. k. Rządu
we Lwowie

Od roku 1892 prowadzi gmina Szczyrzyc spór z obszarem dworskim a względnie z konwentem OO. Cystersów o wykonywanie policyi targowej i targowicę z powodu, że c. k. Starostwo w Limanowy wydało w tej sprawie rezolucyę dla gminy nie przychylną, wniosła gmina rekurs do c. k. Namiestnictwa, c. k. Namiestnictwo również rezolucyę c. k. Starostwo zatwierdziło, gmina wniosła znowu rekurs do Wys. Ministerstwa.

Wysokie c. k. Ministerstwo tak c. k. Starostwo, jak c. k. Namiestnictwo orzeczenie wniosło i przychyliło się na korzyść gm. Szczyrzyc.

Starostwo chcąc nadal utrzymać konwenę w wykonywaniu policyi targowej odmówiło tejże gminie w tej sprawie wykonywania policyi.

Gmina wniosła rekurs do Wys. Namiestnictwa przez c. k. Starostwo w Limanowej do L: 7547. 1897 r., ponieważ niniejszy rekurs dotąd nie został załatwiony przeto podpisani zapytują Wys. c. k. Rząd.

Dlaczego ta sprawa dotąd nie została załatwioną?

Lwów d. 15 marca 1899.

Interpelujący
Data

Okuniewski, Niebyłowiec, Winniczuk, Olpiński, Krempa, Warzecha, Bojko, Bernadzikowski, Styła, Wójcik, Szwed, Kramarczyk, Potoczek, Żardecki.

I n t e r p e l a c y a
do Wgo Pana Komisarza rządowego.

Jedynem połączeniem Sambora przez Staremiasto z Turką jest droga rządowa ku Węgrom na Ursok prowadząca.

Droga ta, jak długo prowadzi doliną Dniestru, jest równą, wcale nie górzystą. —

Od Rozłucza ale począwszy ku Turce droga ta 14·2 km. długa prowadzi samemi górami, niekiedy godzinę jazdy w górę, tyleż na dół i zaraz znów na taką samą górę do Turki, gdzie się zjeżdża ze stromej góry w dół wprost na most przez rzekę Jabłonkę.

Jadąc drogą tą nawet lekkim zaprzęgiem nie może być człowiek pewnym swego życia i mienia, gdyż lada chwila przy najmniejszej nieuwadze może się znaleźć z niebotycznej góry w nurtach rzeki Stryja, kilkadziesiąt sążni w dole płynącego.

Z większem niebezpieczeństwem odbywają się jazdy z ciężarami, gdzie pod górę zaledwie trzy pary brykarskich koni wóz uciągnąć mogą, — było też wiele wypadków nieszczęść tak potłuczenia ludzi jak i koni — i rozbicia ciężarów, artykułów żywności, które miasto Turka i cały powiat wyłącznie ze Sambora pociągać musi.

Niebezpieczeństwem zaś nad wyraz jest jazda tą drogą w czasie gołedzi, co się w górach kilka razy przez zimę za lada odwilżą powtarza a podczas zawieji i zasp śnieżnych komunikacya Turki ze światem zupełnie ustaje, gdyż nawet i poczta nie kursuje.

Zaznaczyć należy, że droga obecnie tak niebezpieczna a nader kosztowna, co do utrzymania łatwo może być przełożoną dołami od Rozłucza przez Jaworę i doliną Stryja aż do samej Turki i droga ta byłaby znacznie krótszą już przez samo ominięcie pięciu niebotycznych gór.

Sprawa ta była w obec Wysokiego Sejmu i Rady państwa w r. 1892 poruszoną przez posła p. Konstantego Teliszewskiego sposobem interpelacyi do Reprezentanta rządowego — wskutek której Wysoki c. k. Rząd zarządził trasę nowej drogi dołami, którą to trasę emerytowany inżynier ze Stryja w r. 1894 i 1895 wykonał, lecz niestety wszystko się na tem skończyło.

Zapytuję przeto Wielm. Pana Komisarza rządowego w jakim stadyum znajduje się obecnie ta żywotna i piekająca dla po-

wiatu Turczańskiego sprawa tudzież czy i kiedy wejdzie w wykonanie projektowane przełożenie drogi rządowej z Rozłucza na Jaworę i dalej doliną rzeki „Stryj“ do Turki.

Interpelujący
Osuchowski

Bieleński, Sala, Schnell, Cielecki, Kosthein, Warzecha, Szwed, Data, Karol Dzieduszycki, Potoczek, Żardecki, Trzeciecki, Stecki, Borowski, S. Niezabitowski.

I n t e r p e l a c y a

do JWgo Pana Komisarza rządowego
w sprawie stosunków szkolnych w powiecie
Brzozów.

W czerwcu 1898 r. zachorował ciężko nauczyciel Karol Mielnik w Jabłonicy polskiej pow. Brzozów. Na czas słabości powierzyła Rada szkolna okręgowa w Brzozowie naukę p. Jadwidze Pieleckiej, prywatnej nauczycielce miejscowego dzierżawcy dóbr p. Aleksandra Lipomona.

Ponieważ z początkiem roku szkolnego 1898/9 udzielono p. Karolowi Mielnikowi urlopu do 1. grudnia 1898. przeto i w tym czasie w szkole prowadziła naukę p. Jadwiga Pielecka. Z dniem 1. grudnia 1898 r. objął p. Karol Mielnik napowrót naukę. W tym czasie rozpięła Rada szkolna okręgowa w Brzozowie konkurs na stałe obsadzenie kilku posad nauczycielskich a między tymi i w Jabłonicy polskiej. Podała się na nią p. Jadwiga Pielecka i rzeczywiście otrzymała ją, pomimo, że brakło jej warunków konkursem oznaczonych, mianowicie nie posiadała kwalifikacyi do nauki języka ruskiego, obowiązanej w tej szkole.

Inspektor okręgowy p. Winogrodzki wystawił jej jak najlepsze polecenie mimo owego braku i mimo, iż w czasie jej tymczasowego nauczania ani razu szkoły nie wizytował, a więc ani skutku ani sposobu jej nauczania nie znał.

Ale posadę w Jabłonicy polskiej mogła p. Pilewska objąć dopiero z dniem 1. lutego

1899. gdyż do tego czasu naukę miał sprawować p. Karol Mielnik. Aby zaś nie miała p. Pilewska przerwy w służbie zawodowej zasuspendowano w sąsiedniej gminie Haczów tymczasową nauczycielką p. Wandę Hodyńską, która tam obowiązki nauczycielki pełniła, aczkolwiek nie posiadała egzaminu kwalifikacyjnego ku powszechnemu zadowoleniu. Stwierdził to sam pan inspektor Winogrodzki, wystawiając jej pisemny dekret pochwalny,

Dodać trzeba że p. Hodyńska pełniła już kilka lat obowiązki nauczycielskie w tym okręgu brzozowskim, a właśnie teraz miała zdawać egzamin kwalifikacyjny.

Na rozpaczliwe położenie p. Hodyńskiej postanowiono, aby ona jeszcze przez grdzień uczyła, a płacić jej miała za to p. Pielewska.

Dnia 16. grudnia 1898 wizytował inspektor p. Winogrodzki szkołę w Jabłonicy polskiej. Nazajutrz zabrał p. Pielecką na furę i razem pojechali do Haczowa, gdzie ją przed szkołą pozostawił, a sam pojechał na chwilę do ks. Forsysia, w tym samym dniu na krótki czas przyszedł wizytować szkołę i oczywiście zastał swą towarzyszkę podróży przy nauce. Formalności stało się zadość p. inspektor złożył sprawozdanie, że p. Pielecka wzorowo pełni obowiązki nauczycielki w Haczowie.

P. Hodyńska wniosła przez Radę szkolną okr. w Brzozowie podanie do Rady szkolnej okręgowej w Krośnie o nadanie jej tam posady. Mając p. inspektor Winogrodzki jej podanie w ręku był panem jej życia lub zniszczenia, dlatego nawet zadość uczynienia żadnego szukać nie mogła, aby nie pogniewać p. inspektora Winogrodzkiego przy wystawieniu świadectwa.

Nauczyciela p. Karola Mielnika, posiadającego egzamin kwalifikacyjny i 10 lat pracy w zawodzie nauczycielskim, pomimo iż posiadał wymogi wszelkie, aby być stabilizowanym na posadzie w Jabłonicy pol-

skiej przerzucono do Ulanicy w pow. brzozowskim zdala od większych miast i kolei itp.

Tak więc dla wygody mniej zasłużonego traci więcej zasłużony.

W Haczowie po usunięciu p. Hodyńskiej, dla p. Pieleckiej, gdy ta ostatnia obecnie w Jabłonię otrzymała posadę, został jeden nauczyciel i w obec wielkiej liczby dziatwy szkolnej (gmina liczy przeszło 3000 mieszkańców) nauka odbywa się partjami co drugi albo trzeci dzień. — Tak więc przez protekcję p. inspektora Winogrodzkiego dla pani Pileckiej, przerzucono choro go nauczyciela Mielnika, pozbawiono chwilowo służby i środków do życia p. Hodyńską. gminę Haczów pozbawiono wytrawnej nauczycielki, a obecnie odebrano dziatwie szkolnej w Haczowie sposobność prawidłowej nauki.

Dodać trzeba, że p. Pilecka w Jabłonię polskiej sama rzadko uczy, zajęta nauką prywatną dziećmi p. Lipomona, a w szkole wyręcza się pomocnikami coraz to innemi.

Podobne stosunki muszą spowodzić zniechęcenie pośród nauczycielstwa, a pośród ludności zastój nauki szkolnej.

Zapytujemy tedy, czy stosunki te wiadome są c. k. Radzie szkolnej krajowej i czy zechce zarządzić stosowne środki, aby podobnym niewłaściwościami na przyszłość zapobiedz.

Interpelant:
Milan

Bojko, Wójcik, Krempa, Styła, Winniczuk, Niebyłowiec, Nowakowski, Dr. Olpiński, Ostapczuk, Potoczek, Data, Warzecha, Kramarczyk, Szwed, Klemensiewicz, Okuniewski.

Marszałek oznajmia, iż interpelacye te udzieli p. Komisarzowi rządowemu.

Sekretarz p. Karatnicki odczytuje następujące interpelacye do c. k. Rządu.

Interpelacya

do c. k. Rządu krajowego.

Jak świadczy załączone pod ./ pismo c. k. Starostwa w Żółkwi do g. k. proboszcza w Batiatyczach, nie przestają c. k. Starostowie zmuszać urzędów parafialnych do przyjmowania pism urzędowych w języku polskim, chociaż wedle rozporządzenia ministeryalnego z dnia 5. czerwca 1869 urzędy parafialne nie są urzędami cesarsko-królewskimi. (Landesfürstliche Behörden).

Zapytujemy c. k. Rząd krajowy, jakie on stanowisko zajmuje w tym względzie, jak interpretuje powyższe rozporządzenie ministeryalne i jak zamierza ochronić społeczeństwo ruskie tudzież urzędy parafialne gr. k. przed nieposzanowaniem ich praw językowych przez c. k. Władze powiatowe?

Lwów dnia 15. marca 1899.

Interpolujący:
Dr. Okuniewski w. r.

Wachnianin, Ochrymowicz, Kulczycki, Dr. Sawczak, Barwiński, Ostapczuk, Niebyłowiec, Winniczuk, Karatnicki, Zajączkowski, Hamorak, Nowakowski, Mandyczewski, Dr. Olpiński.

L. 434. Do Wiel. Księdza Włodzimierza Czechowicza gr. kat. proboszcza jako prowadzącego księgi metrykalne w Batiatyczach. — Urząd parafialny jako metrykalny w Batiatyczach zawezwany przez Sąd powiatowy oddział I. w Kamionce strumiłowej, o wydanie metryki chrztu Wasyla Greniucha syna Fedka i Maryi rodem z Zubów-mostu religii gr. kat. lat 68 mającego w sprawie karnej tegoż Wasyla Greniucha, odmówił wydania metryki z tego powodu, że odezwa tutejszego sądu była pisaną po polsku nie po rusku. Ponieważ wedle obowiązujących ustaw, mianowicie rozporządzenia Ministerstwa z 5. czerwca 1869 l. 2351. językiem urzędowym jest język polski i uchwalane na soborczykach przez ruskie duchowieństwo postanowienia, by na polskie odezwy nie odpowiadać, powagi

ustawy zachwiać nie mogą, przeto wzywam niniejszem Wiel. Księdza jako prowadzącego księgi metrykalne, aby powołanej na wstępie odezwie c. k. Sądu powiatowego w Kamionce strumiłowej oddział I. w sprawie wydania odnośnej metryki bezwzględnie i bezwarunkowo uczynił zadość i doniósł o tem c. k. Starostwu. Wrazie niezastosowania się ze strony Wiel. Księdza do niniejszego rozporządzenia delegowanym będzie z ramienia tutejszego c. k. Starostwa i na koszt Wiel. Księdza c. k. urzędnik celem sporządzenia na miejscu żadanego przez sądowe władze wyciągu metrykalnego.

Żółkiew dnia 11. lutego 1899.

C. k. Radca Namiestnictwa i Starosta
Szumlański w. r.

Interpelacya

do WP. Komisarza rządowego.

Dnia 10. lutego 1899 przyjechał na rozkaz c. k. Starosty konceptista Wiszniewski z c. k. oficyałem podatkowym p. Reichem *wraz z żandarmem z nałożonym bagnetem*, zarekwirowanym umyślnie w tym celu z c. k. posterunku w Starem Mieście, na obrachowanie Wielebnego ks. Jana Jaworskiego, proboszcza w Strzelbicach co do pieniędzy szkolnych. Celem większego poniżenia księdza ruskiego w oczach parafian powołano jeszcze i naczelnika gminy. Żandarma postawiono na patrolu koło mieszkania, a sami weszli do pokoju.

Jednak skonstrum pieniędzy szkolnych zawiodło, pokazało się bowiem, że Wielebny ks. Jaworski nie tylko dobrze się opiekuje mieniem gminnem, ale przeciwnie do tego grosza szkolnego dołożył jeszcze gotówką swoich 5 zł. w. a., nie wliczając już częstych, bezpłatnych jazd w sprawie tego grosza szkolnego. Gdy W-ny ks. Jaworski z tryumfem wyszedł z pod tego wymierzonego strzału, a oburzony do żywego tem postępowaniem, udał się natychmiast do c. k. Starostwa w Starem Mieście, by o tej sprawie się poinformować, to tam

z ust c. k. kierownika Starostwa, p. Ricciego dostał taką odpowiedź:

„Proszę poruszyć niebo i ziemię, ja się niczego nie boję, ja wytłumaczę się nawet przed samym Najjaśniejszym Panem. Albo ja sobie, albo komuś kark skręcę.“

Podpisani zapytują przeto Wysoki c. k. Rząd: czy znanym mu jest poniżający sposób postępowania c. k. Starosty w Starem Mieście, pana Ricciego, wobec duchowieństwa ruskiego?

Co zamierza Wysoki c. k. Rząd zarządzić, ażeby takie nietaktowne postępowanie organów rządowych tak często się nie powtarzało?

Lwów dnia 15. marca 1899.

Interpelujący;
Bazyli Niebyłowicz w. r.

Hamorak, Kulczycki, Dr. Sawczak, Barwiński, Data, Kramarczyk, W. Szwed, Warzecha, Potoczek, Krempa, Winniczuk, Nowakowski, Dr. Bernadzikowski, Bojko Ostapczuk.

Interpelacya

do p. Komisarza rządowego.

Przy wyborach gminnych w Kołokolinie dnia 15/3 1898 ogłosił Komisarz p. Albert, że proboszcz tejże miejscowości nie ma prawa do głosowania, a tem samem nie jest wybieralnym, gdyż jeszcze nie odebrał gruntu erekcyonalnego. A ponieważ przez poprzednich 6 lat rozgrabiono mienie gminne, co stwierdził przybyły tam na lustrację w swoim czasie lustrator powiatowy, przeto gmina położyła na serce nowo wybranej Radzie, by starego pisarza usunąć, a natomiast wybrać miejscowego proboszcza na pisarza, żeby ten pomógł zaprowadzić już raz porządek w gminie. I rzeczywiście pomimo pressyi ze strony c. k. Starostwa wybrano proboszcza pisarzem 10 głosami przeciw 1. Tymczasem c. k. Starostwo w Rohatynie neguje uchwałę Rady gminnej i narzuca jej starego pisarza, naznaczając

mu pensję w kwocie 80 zł. w. a., wbrew uchwale Rady gminnej, na mocy której pisarz miał pobierać tylko 40 zł. w. a.

W skutek tego zapytuję p. Komisarza rządowego :

1) W jaki sposób usprawiedliwi postępek p. Alberta, jakoby instytuowany proboszcz nie miał prawa głosowania przy wyborach gminnych ?

2) Jakiem prawem śmie c. k. Starostwo negować uchwały Rady, zmierzające niezawodnie do ekonomicznego podniesienia gminy ?

Lwów dnia 15. kwietnia 1899.

Interpelujący :

Dr. Okuniewski w. r.

Nowakowski, Hamorak, Winniczuk, Kulczycki, Żardecki, Kramarczyk, Potoczek, Data, Styła, Ostapczuk, Krempa, Bojko, Średniawski, Dr. Bernadzikowski.

Interpelacya

do Pana Komisarza rządowego.

Zwierzchność gminna we wsi Dobra, w powiecie jarosławskim, ukonstytuowała się jeszcze 31. grudnia 1898, wybrawszy wójtem Ołecha Łepecha.

Starostwo jarosławskie z niewiadomego powodu unieważniło to ukonstytuowanie się, jakkolwiek do tego nie jest kompetentne, zawiadomiło o tem tylko interesowanego starego wójta Wasyla Żuża, a ten rządzi sobie wsią dalej, jak gdyby to on był nowo wybranym wójtem.

Dopuszcza się przytem różnych nadużyć i mści się na gminie. Starostwo nie chce temu zaradzić i umyślnie toleruje stan bezprawny.

Zapytujemy c. k. Rząd, czy nie raczy on wglądać w tę sprawę i przywrócić we wsi Dobra stan prawny ?

Lwów dnia 15. marca 1899.

Interpelujący :

Dr. Okuniewski w. r.

Nowakowski, Hamorak, Winniczuk, Ostapczuk, Kulczycki, Kramarczyk, Potoczek, Data, Krempa, Bojko, Dr. Bernadzikowski, Styła, Średniawski, Żardecki.

Interpelacya

do Pana Komisarza rządowego.

We wsi Kociubińcach jeszcze przed półtora rokiem odbyły się nowe wybory do Rady gminnej. Członkowie gminy nie mogą się doczekać rozstrzygnięcia protestów do dnia dzisiejszego, a tymczasem c. k. Starostwo husiatyńskie zasuspendowało zaczętego wójta Dmytra Dmytrowa za to, że nie był panu Staroście powolnym przy ostatnich wyborach do Rady Państwa, i jakkolwiek delegat Wydziału krajowego, Wronowski, przeprowadziwszy lustrację, uznał byłego wójta Dmytra Dmytrowa za całkiem niewinnego i uczynił wniosek na restytucję tegoż w urzędowaniu, to jednak pan Starosta tego nie słucha, zaczętego wójta nie restytuuje.

Za to utrzymuje pan Starosta husiatyński w urzędowaniu zastępcę wójta, Franka Skubskiego, hulakę i pijaka, za którego urzędowania przepadło już z kasy gminnej 1000 złr. a nadto poprzepadały z kancelaryi gminnej zagrabione ruchomości włościańskie, a zastępca wójta zamiast pokryć tę szkodę ze swojej kieszeni, bierze pieniądze z kasy gminnej.

Jakkolwiek władze powiatowe o tem wszystkim wiedzą, to jednek milczą i przyglądają się marnowaniu majątku gminnego, nadto pan Starosta widocznie proteguje rozpustę i pijaństwo, byle tylko dogodzić swojej zawziętości za wybory względem byłego wójta Dmytra Dmytrowa.

Zapytujemy c. k. Rząd, jak on usprawiedliwi takie postępowanie Starostwa husiatyńskiego ? Czy zamierza on przywrócić stan prawny w gminie Kociubińcach, i jak

myśli zapobiedz marnowaniu majątku gminnego?

Lwów, dnia 15. marca 1899.

Interpelujący:

Dr. Okuniewski w. r.

Nowakowski, Hamorak, Winniczuk, Kulczycki, Styła, Ostapczuk, Kramarczyk, Potoczek, Data, Krempa, Bojko, Dr. Bernadzikowski, Średniawski, Żardecki.

I n t e r p e l a c y a

do P. Komisarza rządowego!

Jeszcze w dniu 27. września 1898 wybrała sobie Rada gminna w Uhelnie, w powiecie Stryjskim, nowego wójta. Pan Starosta Stryjski niechce jednak zawezwać tego wójta do złożenia przysiężenia i wstrzymuje go od objęcia urzędowania pod pretekstem, że jemu (Staroście) aktów wyborczych jeszcze nie przedłożono.

Akta te jednak zaraz drugiego dnia po wyborach zaniósł p. nauczyciel i mächer

wyborczy Chruszczewski Panu Hrabieму Dzieduszyckiemu.

Zapytujemy Wysoki Rząd, czy zniewoli on Starostwo Stryjskie do ostatecznego załatwienia sprawy wyborczej we wsi Uhelnie. Kiedy już raz Starostwo Stryjskie dopuści nowo wybranego wójta w Uhelnie do urzędowania?

Lwów, dnia 15. marca 1899.

Interpelujący:

Dr. Okuniewski w. r.

Nowakowski, Hamorak, Winniczuk, Ostapczuk, Kulczycki, Żardecki, Dr. Bernadzikowski, Styła, Kramarczyk, Potoczek, Data, Krempa, Bojko, Średniawski.

Marszałek oznajmia, iż interpelacye te udzieli p. Komisarzowi rządowemu.

Marszałek zamyka posiedzenie, zaznaczając następne na dzień 16. marca 1899 roku, godzina 10 rano i odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia.

Koniec posiedzenia godzina 2. min. 30 po południu.

Marszałek krajowy:

Stanisław Badeni w. r.

Sekretarze:

Andrzej Potocki w. r.

Stanisław Niezabitowski w. r.

Protokół

15. posiedzenia, 4. sesyi, VII. peryodu Sejmu galicyjskiego
z dnia 16. marca 1899 roku.

Początek o godzinie 10 minut 30 przed
południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy
J. E. Stanisław hr. Badeni.

Sekretarze: Modest Karatnicki, Stani-
sław Niezabitowski, Andrzej Potocki, Mie-
czysław Urbański.

Obecnych posłów 121.

Ze strony Rządu: c. k. Radca Dworu
Włodzimierz hr. Łoś.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość
posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół trzy-
nastego posiedzenia uważa za przyjęty, gdyż
nie wniesiono przeciw niemu żadnych za-
rzutów, protokół czternastego posiedzenia
złożony jest w biurze marszałkowskiem
do przejrzenia.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis
petycyj, wniesionych po dzień 16. marca
1899 r., które przekazano następującym ko-
misyom:

Komisji petycyjnej Ls.: 1630, 1746,
1759.

Wydziałowi krajowemu Ls.: 1626,
1745, 1747, 1749, 1750, 1752, 1756, 1757,
1760, 1761.

Komisji administracyjnej Ls.: 1631,
1632, 1633, 1634, 1635, 1636, 1637, 1638,
1639, 1640, 1641, 1642, 1643, 1644, 1645,
1646, 1647, 1648, 1649, 1650, 1651, 1652,
1653, 1654, 1655, 1656, 1657, 1658, 1659,
1660, 1661, 1662, 1663, 1664, 1665, 1666,
1667, 1668, 1669, 1670, 1671, 1672, 1673,
1674, 1675, 1676, 1677, 1678, 1679, 1680,
1681, 1682, 1683, 1684, 1685, 1686, 1687,
1688, 1689, 1690, 1691, 1692, 1693, 1694,
1695, 1696, 1697, 1698, 1699, 1700, 1701,
1702, 1703, 1704, 1705, 1706, 1707, 1708,
1709, 1710, 1711, 1712, 1713, 1714, 1715,
1716, 1717, 1718, 1719, 1720, 1721, 1722,
1723, 1724, 1725, 1726, 1740, 1741, 1742,
1753, 1765, 1766, 1767, 1768.

Komisji gospodarstwa krajowego Ls.:
1743, 1744.

Komisji drogowej Ls.: 1748, 1762,
1764.

Komisji szkolnej Ls.: 1751, 1755, 1758, 1763.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego punktem pierwszym jest:

Dalszy ciąg rozprawy szczegółowej nad projektem ustawy budowniczej dla gmin wiejskich i pomniejszych miast i miasteczek.

Przemawia p. sprawozdawca i odczytuje:

Rozdział VII.

Postanowienia co do obszarów dworskich.

§. 56.

Zasadnicze postanowienia.

Obszary dworskie tych miejscowości, w których niniejsza ustawa obowiązuje, podlegają również postanowieniom tejże ustawy.

Zakres działania przyznany niniejszą ustawą Zwierzchności i Radzie gminnej, przechodzi na obszarze dworskim na przełożonego tegoż obszaru z wyjątkiem prawa karania (§. 52.), które przysługuje c. k. Starostwu i z wyjątkiem wypadku przewidzianego w §. 57. ustęp 1.

Przemawia p. Okuniewski.

Przemawia p. Romanowicz i wnosi ponownie, by Izba uchwaliła jego poprawkę, wniesioną na poprzednim posiedzeniu, która obejmuje ustęp 2. §-fu 56 w tej stylizacji:

„Na obszarach dworskich wykonywa Wydział pow. zakres działania, przyznany niniejszą ustawą Zwierzchności i Radzie gminnej, z wyjątkiem prawa karania (§. 52), które służy c. k. Starostwu i z wyjątkiem wypadku przewidzianego w §. 57 ust. 1.

Od orzeczenia Wydziału pow. można wnieść rekurs do Wydziału krajowego, od orzeczenia c. k. Starostwa do c. k. Namie-

stnictwa w obu wypadkach z terminem 14-to dniowym“.

Przemawia p. Abrahamowicz i stawia następującą poprawkę, jako osobny ostatni ustęp do §. 56:

„Przełożony obszar dworskiego wien na każde zażądanie przedłożyć Wydziałowi powiatowemu akta czynności urzędowych nakazanych niniejszą ustawą, a zwłaszcza czynności przepisanych §§. 4, 5, 41 i 54“.

Izba popiera poprawkę p. Abrahamowicza.

Przemawia p. Górski.

Przemawia p. Romanowicz.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Przemawia pod względem formalnym p. Bojko i wnosi, by nad poprawką p. Romanowicza do §-fu 56. głosowała Izba imiennie.

Przemawia p. Okuniewski pod względem formalnym.

Marszałek oznajmia, iż podda pod uchwałę przedewszystkiem poprawkę p. Romanowicza, następnie gdyby ona upadła, wniosek komisji, a wreszcie poprawkę p. Abrahamowicza.

Izba popiera formalny wniosek p. Bojki, aby nad poprawką p. Romanowicza głosować imiennie.

Następuje imienne głosowanie nad poprawką p. Romanowicza postawioną do §-fu 56.

Marszałek wzywa posłów aby ci, którzy są za poprawką p. Romanowicza głosowali „tak“, zaś przeciw poprawce „nie“.

Sekretarz p. Stanisław Niezabitowski odczytuje spis posłów.

Przez „tak“ głosują posłowie:

Barwiński, Bernadzikowski, Bojko, Czartoryski, Czaykowski Władysław, Data,

Dworski, Goldmann, Hamorak, Hoszard, Jabłoński, Jahl, Jakliński, Kadyj, Karatnicki, Kramarczyk, Klemensiewicz, Krempa, Kuleczycki, Małachowski, Merunowicz, Michalski, Milan, Niebyłowicz, Okuniewski, Olpiński, Ostapczuk, Potoczek, Rayski, Romanowicz, Rotter, Sawczak, Słotwiński, Soleski, Średniawski, Styła, Szwed, Vayhinger, Wachnianin, Warzecha, Weigel, Winniczuk, Wiśniewski, Wójcik, Zajączkowski, Żardecki.

Przez „nie“ głosują posłowie :

Abrahamowicz, Badeni Kazimierz, Białoskórski, Bobrzyński, Borkowski, Brykczyński, Chamiec, Cieński, Czaykowski Władysław Wiktor, Dąbski, Dunajewski, Dzeduszycki Wojciech, Gnoiński, Gołuchowski, Gorayski, Górski, Horodyski, Hupka, Jaworski, Jordan, Korytowski, Kostheim, Koziembrodzki, Krainiński, Krzysztofowicz, Lubomirski, Madeyski, Męciński, Michałowski, Niezabitowski Stanisław, Onyszkiewicz, Osuchowski, Paszkowski, Pilat, Piniński, Potocki Andrzej, Puzyna Jan, Puzyna Juliusz, Rey, Rudrof, Sanguszko, Schnell, Scipio, Skalkowski, Skrzyński Zdzisław, Sozański, Stadnicki, Starzyński, Stecki, Szeliski, Szeptycki, Tarnowski Stanisław, Torosiewicz Emil, Trzecieski, Tyszkowski, Urbański, Vivien, Wereszczyński, Wodzicki, Zaleski, Zoll.

Marszałek konstatuje, że za poprawką p. Romałowicza głosowało 46, przeciw 61 posłów, poprawka p. Romanowicza została zatem odrzuconą.

Izba uchwała §. 56 zgodnie z wnioskiem komisji, a następnie w oddzielnym głosowaniu poprawkę p. Abrahamowicza do §-fu 56, którą Marszałek odczytuje.

Sprawozdawca czyta :

§. 57.

Budowle karczem, szynkowni i budowle w pobliżu zbudowań gminy i t. p.

Wykonywanie wszystkich czynności policyi budowniczej, odnoszących się do kar-

czem, szynkowni i należących do nich stajni, szop i t. p. zabudowań, znajdujących się na parcelach nie graniczących z resztą obszaru dworskiego, jak niemniej prawo karania w tych wypadkach za przekroczenie przepisów tej ustawy, należy do zakresu działania gminy.

Nadto jeżeli odległość budynku, który na obszarze dworskim ma być stawiany od zabudowanego terytorium gminy, wynosić ma mniej niż 30 m., winien przełożony obszaru dworskiego zawiadomić o zamierzonej budowie Zwierzchność gminy.

Jeśli zaś Zwierzchność gminna mnie- ma, że budynek ten stawiany jest wbrew przepisom niniejszej ustawy i stąd zagraża niebezpieczeństwo, może o tem donieść Wydziałowi powiatowemu, który winien na tej podstawie zbadać rzecz i wydać orzeczenie, tak jak gdyby w tej sprawie do niego rekurs wniesiony został przeciw wydanemu w pierwszej instancji orzeczeniu.

Izba uchwała §. 57. bez rozprawy zgodnie z wnioskiem komisji.

Marszałek oznajmia iż w ustępie 3. § fu 9 pozostały w zawieszeniu aż do uchwalenia §§. 56 i 57 słowa „(przełożonego obszaru dworskiego)“, a w §. 48 lit. c) „wykonuje czynności wskazane §§. 9, 13, 14, 15, 16, 20, 32, 41 i 57 niniejszej ustawy“; poddaje zatem obecnie oddzielnie pozostałe w zawieszeniu ustępy powyższe pod uchwałę.

Izba bez rozprawy uchwała zgodnie z propozycją komisji słowa „(przełożonego obszaru dworskiego)“ w 3. ustępie §-fu 9, a następnie w oddzielnym głosowaniu lit. c) §-fu 48 zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta :

Art. I.

Przepisom niniejszej ustawy podlegają wszystkie miejscowości kraju z wyjątkiem miast Lwowa i Krakowa, gmin miejskich,

dla których wydaną została ustawa budownicza z 28. kwietnia 1882 dz. u. kr. Nr. 77., oraz znaczniejszych miejscowości, podlegających ustawie budowniczej z 4. kwietnia 1889 dz. u. kr. Nr. 31., względnie z 14. lipca 1898 dz. u. kr. Nr. 70.

Izba uchwała bez rozprawy Art. I. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

Art. II.

Postanowienia §§. 2. do 15. ustawy ogniowej dla miast i miasteczek wydanej na mocy Ces. patentu z dnia 28. lipca 1786, oraz postanowienia §§. 1. do 10. ustawy ogniowej dla gmin wiejskich, wydanej również na mocy Ces. patentu z dnia 28. lipca 1786, wreszcie wszelkie pozostające z niniejszą ustawą w związku postanowienia dekretów kancelaryi nadwornej, rozporządzeń gubernialnych i t. p. zostają uchylone.

Izba uchwała bez rozprawy Art. II. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

Art. III.

Ustawa niniejsza wchodzi w wykonanie dnia dziewięćdziesiątego po jej ogłoszeniu.

Przemawia p. Hupka i stawia poprawkę, aby słowa Art. III. „dnia dziewięćdziesiątego“ opuścić, a w miejsce nich włożyć słowa „w rok“.

Izba popiera poprawkę p. Hupki.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwała Art. III. wedle wniosku komisji, odrzuciwszy poprzednio w osobnym głosowaniu poprawkę p. Hupki.

Sprawozdawca czyta:

Art. IV.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

Izba uchwała Art. IV. bez rozprawy zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

U s t a w a

z dnia . . . . . obowiązująca w Królestwie Galicyi i Lodomeryi z Wielkim Księstwem Krakowskiem.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkim Księstwem Krakowskiem wydaję załączoną ustawę budowniczą dla wsi i pomniejszych miast i miasteczek i rozporządzam, co następuje:

Izba uchwała bez rozprawy powyższy tytuł i wstęp ustawy.

P. sprawozdawca zaznacza, że uchwaloną właśnie ustawą zostały załatwione wszystkie petycje będące w związku z tą sprawą, wniesione do dnia 16 marca 1899, a to:

393, 729, 759, 769, 839, 840, 841, 842, 843, 920, 921, 922, 923, 990, 991, 1021, 1022, 1023, 1024, 1025, 1026, 1027, 1028, 1050, 1051, 1052, 1053, 1054, 1055, 1056, 1057, 1058, 1059, 1069, 1088, 1089, 1090, 1091, 1092, 1093, 1094, 1095, 1130, 1131, 1132, 1133, 1134, 1135, 1136, 1137, 1138, 1139, 1140, 1141, 1142, 1143, 1144, 1145, 1146, 1147, 1148, 1149, 1150, 1151, 1152, 1153, 1154, 1155, 1156, 1157, 1158, 1159, 1160, 1161, 1162, 1163, 1164, 1165, 1166, 1167, 1168, 1169, 1170, 1171, 1172, 1173, 1174, 1175, 1176, 1177, 1178, 1179, 1180, 1181, 1182, 1183, 1184, 1185, 1186, 1187, 1188, 1189, 1190, 1191, 1192, 1193, 1194, 1195, 1196, 1197, 1198, 1199, 1200, 1203, 1204, 1205, 1206, 1207, 1208, 1209, 1210, 1254, 1255, 1256, 1257, 1258, 1267, 1268, 1269, 1270, 1274, 1275, 1276, 1277, 1278, 1279, 1280, 1281, 1282, 1283, 1285, 1313, 1339 do 1402, 1409, 1410, 1417, 1419 do 1426, 1435 do 1553, 1555 do 1599.

Marszałek oznajmia, iż trzecie czytanie projektu ustawy powyższej, umieści na po-

rzędu dziennym jednego z następnych posiedzeń.

Następuje:

Sprawozdania komisji dla spraw kredytu włościańskiego o powiatowych instytucjach kredytowych i lokalnych stowarzyszeniach oszczędności i pożyczek.

Sprawozdawca p. Skalkowski, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Sejm przyjmie do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego o organizacji kredytu dla włościan, a mianowicie o organizacji powiatowych instytucji kredytowych tudzież spółek oszczędności i pożyczek.

II. Sejm przyjmuje do wiadomości ułożony przez Wydział krajowy statut wzorowy „dla spółek oszczędności i pożyczek, stowarzyszeń zarejestrowanych z nieograniczoną poręką“, z tem jednak zastrzeżeniem, że należy zmienić postanowienia statutu o udziałach i funduszu rezerwowym, oraz o kontroli.

Mianowicie należy zmienić:

a) postanowienia o udziałach (§. 46. statutu) w ten sposób, że udział minimalny wynosić ma 10 koron, z czego wpłacić ma członek przynajmniej jedną koronę przy wstąpieniu do spółki, resztę zaś w ratach półrocznych przynajmniej po jednej koronie.

Należy jednak dać członkom spółki możność podwyższenia udziału do wysokości 50 koron; wyższego nad tę kwotę udziału żaden członek mieć nie może.

b) Postanowienia o dywidendzie (§. 47. statutu) należy zmienić w ten sposób, że dywidendę od udziałów i jej wysokość oznacza walne zgromadzenie, która jednak stopy procentowej wkładek oszczędności przekraczać nie może. Dywidendę niepodniesioną należy dopisać do udziału, a jeżeli jest już

całkowicie wpłacony — zapisać jako wkładkę oszczędności.

c) Postanowienie o opłatach wstępnych (§. 50.) należy zmienić w ten sposób, że członek przystępujący do spółki zapłacić ma jedną koronę na rzecz funduszu rezerwowego.

d) Postanowienia o patronacie (§§. 41., 42. i 43. statutu) należy zmienić w ten sposób, że wykonywanie patronatu określone być ma instrukcją, uchwaloną przez Wydział krajowy w myśl zasad, przez Sejm przyjętych, a spółki obowiązane są poddać się wszelkim postanowieniom tej instrukcji.

III. Sejm upoważnia Wydział krajowy do wykonywania patronatu nad „spółkami oszczędności i pożyczek“, założonemi na podstawie wzorowego statutu.

Spółki zostające pod patronatem Wydziału krajowego obowiązane są poddać się formalną deklaracją wszelkim postanowieniom instrukcji o wykonywaniu patronatu, którą Wydział krajowy uchwali i poda do wiadomości Sejmu na najbliższej sesji.

Instrukcja ta zawierać ma następujące postanowienia zasadnicze:

a) Zanim Wydział krajowy przystąpi do współdziałania przy założeniu „spółki oszczędności i pożyczek“ w pewnej miejscowości — zasięgnie opinii Wydziału powiatowego i zawiadomi Wydział powiatowy o swej uchwale w tym przedmiocie.

b) Wydział krajowy wykonuje naczelny nadzór i kontrolę nad działalnością „spółek oszczędności i pożyczek“ tak co do ścisłego przestrzegania postanowień statutu, jak też co do należytego prowadzenia ksiąg i kasy.

Wydział krajowy może poruczyć sprawowanie tej kontroli Wydziałowi powiatowemu w tym celu, aby kontrola wykonywaną była peryodycznie przez delegata Wydziału powiatowego: sprawozdanie o takiej

czynności Wydział powiatowy przedłoży bezzwłocznie Wydziałowi krajowemu.

c) Wydział krajowy udzieli „Spółkom oszczędności i pożyczek“ fachowej pomocy przy zawiązaniu, tudzież udzielać im będzie informacji podczas ich działalności, szczególnie co do odpowiedniego prowadzenia ksiąg i kasy.

Także przy tych czynnościach Wydział krajowy może zażądać współdziałania Wydziału powiatowego, lub przeprowadzenie tych czynności Wydziałowi powiatowemu poruczyć.

d) Wydział krajowy czuwa nad tem, aby suma wkładek oszczędności lokowanych w spółkach, pozostała w odpowiednim stosunku do pokrycia, jakie przedstawia majątek spółki, tudzież poręka członków. Wydział krajowy może zatem oznaczyć maksymalną sumę wkładek, które spółka może przyjąć na lokację, a zarząd spółki obowiązany jest zastosować się do takiej wskazówki.

e) Wydział krajowy udziela z funduszu krajowego zasiłków na koszt założenia „spółek oszczędności i pożyczek“ tudzież udziela tym spółkom kredytu z utworzonego w tym celu funduszu pożyczkowego.

f) Jeżeli spółka uchyla się od przeprowadzenia kontroli, albo nie zastosowuje się do otrzymanych z Wydziału krajowego wskazówek co do postępowania przy udzielaniu pożyczek lub ich ściąganiu, prowadzenia ksiąg i kasy i przyjmowania wkładek oszczędności — może Wydział krajowy uchwalić, że patronat jego nad spółką ustaje.

Skutkiem takiej uchwały Wydziału krajowego następuje wypowiedzenie kredytu, udzielonego spółce z funduszu pożyczkowego, a kredyt ten spółka obowiązana jest spłacić w przeciągu 6 miesięcy.

W tym samym terminie spółka obowiązana zwrócić Wydziałowi krajowemu zasiłek udzielony na koszt spółki.

O uchwale Wydziału krajowego, uchylającej patronat nad spółką, zawiadomić należy Wydział powiatowy, tudzież spółkę na ręce zarządu i na ręce przewodniczącego rady nadzorczej. Wydział powiatowy zarządzi ogłoszenie tej uchwały w gminach, które obejmuje zakres działania spółki.

IV. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu ułożyć drugi statut wzorowy dla „spółek oszczędności i pożyczek“, oparty na zasadzie ograniczonej poręki, w wysokości przynajmniej pięciokrotnej subskrybowanych udziałów.

Statut ten zawierać ma postanowienia względem zachowania odpowiedniego stosunku między własnym majątkiem spółki, a kapitałem obcym.

Obydwa statuty wzorowe, t. j. tak statut z poręką nieograniczoną, zmodyfikowany co do postanowień ad II. wymienionych, jak też statut z poręką ograniczoną, Wydział krajowy wyda drukiem, oraz zarządzi równocześnie druk instrukcyi o zakładaniu i prowadzeniu spółek, tudzież ksiąg rachunkowych, skryptów dłużnych, formularzy do manipulacyi biórowej i t. p.

V. Sejm upoważnia Wydział krajowy:

a) do zorganizowania bióra patronatu „spółek oszczędności i pożyczek“ celem sprawowania czynności ad III. wymienionych.

b) do urządzenia praktycznych kursów dla funkcyonaryuszów spółek.

VI. Na koszt organizacji bióra patronatu, urządzenia kursów praktycznych dla funkcyonaryuszów spółek, tudzież na koszt zakładania spółek, przeznacza Sejm do dyspozycyi Wydziału krajowego kwotę 12.000 zł. jako wydatek nadzwyczajny w rubryce XV. wydatków budżetu krajowego na rok 1899.

VII. Sejm uchwała utworzenie stałego funduszu pożyczkowego w sumie 1,000.000 zł. w. a. dla „spółek oszczędności i pożyczek“.

czek“ pod patronatem Wydziału krajowego, zostających.

Wydział krajowy rozporządza tym funduszem, a Bank krajowy prowadzi administrację.

Na utworzenie tego funduszu pożyczkowego przeznacza Sejm przez lat 50, począwszy od roku 1899 corocznie 20.000 zł. w. a.

Pierwszą ratę 20.000 zł. w. a. wstawia się w rubrykę XV. wydatków budżetu krajowego na rok 1899.

Z funduszu tego będą udzielane spółkom pożyczki oprocentowane.

Poleca się Wydziałowi krajowemu poruczyć Bankowi krajowemu bezpłatną administrację funduszu pożyczkowego dla spółek oszczędności i pożyczek, tudzież porozumieć się z Bankiem względem otrzymania zaliczki na podstawie uchwalonej dotacji za opłatą procentu zawsze o 1 % niższego od każdorazowej stopy procentowej eskontu bankowego.

VIII. O wynikach działalności powyższymi uchwałami określonej, Wydział krajowy zda sprawę Sejmowi na najbliższej sesyi.

IX. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby wziął pod rozważą potrzebę uchwalenia osobnej ustawy dla gminnych kas pożyczkowych celem zapewnienia prawidłowej działalności tych kas i wykonywania nad nimi ścisłej kontroli.

X. Sejm wzywa c. k. Rząd, aby wyjednał jak najrychlej wprowadzenie obowiązkowej lustracji wszystkich towarzystw zarobkowych i gospodarczych w myśl wniosku rządowego, Radzie państwa przedłożonego, a dotychczas niezadowolonego.

Przemawia p. Binder.

Przemawia p. Wachnianin.

Przemawia p. Średniawski i wnosi następującą rezolucję XI.

XI. „Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, ażeby sprawę połączenia kredytu hipotecznego z ubezpieczeniem życiowym miał na oku i żeby w tym kierunku przedsięwziął z odnośnemi instytucjami rokowania i o wyniku zdał sprawę na najbliższej sesyi sejmowej.

Izba popiera wniosek p. Średniawskiego.

Po zamknięciu rozprawy ogólnej przemawia p. sprawozdawca.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta I. punkt wniosku komisji.

Izba uchwala punkt I. bez rozprawy.

Sprawozdawca czyta II. punkt wniosku komisji.

Przemawia p. Ostapczuk.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwala punkt II. wniosku komisji.

Izba uchwala bez rozprawy punkty III, IV, V. VI. VII, VIII, IX, X, głosując nad każdym z tych punktów oddzielnie, które poprzednio odczytuje osobno p. sprawozdawca po kolei.

Sprawozdawca czyta:

Sprawozdaniem tem jest załatwiona petycja L. 309 Komitetu krakowskiego Towarzystwa rolniczego, o ile odnosi się do kwestyi włościańskiego kredytu.

Względem petycji L. 1.029 Stowarzyszenia „Gwiazda“ w Tarnowie o zaliczenie Kas oszczędności i pożyczek, zakładanych przez rękodzielników w miastach, do kategorii instytucji korzystających mających z patronatu Wydziału krajowego i funduszu pożyczkowego — Komisja żadnego wniosku stawiać nie może, gdyż stowarzyszenia pożyczkowe, zakładane przez ludność miejską, nie mogą być zaliczone do spółek oszczędności i pożyczek, utworzyć się mających

dla ludności włościańskiej, z szczególnem uwzględnieniem jej potrzeb i interesów.

Marszałek oznajmia, iż poseł Średniawski cofnął swą rezolucję XI. postawioną poprzednio.

Następuje:

Sprawozdanie komisji szkolnej o przedłożeniu rządowem z projektem ustawy o władzach nadzorczych szkolnych.

Sprawozdawca p. Soleski uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbaniego od czytania sprawozdania odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

W miejsce ustawy z dnia 25 czerwca 1873 (Nr. 255 Dz. u. i r. k.) i z dnia 6. grudnia 1887 (Nr. 67. Dz. u. i r. kr.) o władzach nadzorczych szkolnych miejscowych i okręgowych uchwała się załączony / . projekt ustawy, zmieniającej §§. 20—41 wyżej pomienionej ustawy.

U s t a w a

z dnia . . . . . o Radach szkolnych okręgowych.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam co następuje:

§. 1.

Każdy powiat powiat polityczny, w każdoczesnych swoich granicach, tworzy osobny okrąg szkolny, z osobną c. k. Radą szkolną okręgową, której siedzibą jest siedziba politycznej władzy powiatowej.

Każde miasto, rządzące się osobnym statutem, stanowi osobny okrąg szkolny z osobną c. k. Radą szkolną okręgową.

§. 2.

W skład Rady szkolnej okręgowej wchodzi:

a) naczelnik politycznej władzy powiatowej, a w razie jego nieobecności urzędnik zastępujący go we władzy politycznej;

b) jeden duchowny z każdego wyznania i obrządku, liczącego w okręgu więcej niż tysiąc dusz; mianowanie duchownego członka Rady szkolnej okręgowej należy do wyższej władzy kościelnej; reprezentanta religii izraelskiej wybierają zwierzchności gmin yznaniowych izraelskich w okręgu;

c) dwaj względnie trzech reprezentanci zawodu nauczycielskiego, z których jednego wybierze konferencya okręgowa nauczycielska ze swego grona, drugim jest dyrektor seminaryum nauczycielskiego istniejącego w siedzibie lub w okręgu Rady szkolnej okręgowej, a gdzie taki zakład nie istnieje, nauczyciel kierujący jedną ze szkół ludowych w okręgu przez Radę szkolną krajową wyznaczony; trzecim jest dyrektor jednej ze szkół średnich, jeżeli takie szkoły w siedzibie Rady szkolnej okręgowej istnieją, wyznaczony przez Radę szkolną krajową;

d) dwaj delegaci Rady powiatowej, a nadto, jeżeli w okręgu znajduje się miasto objęte ustawą z dnia 13. marca 1889 r. Nr. 24. dz. u. k., jeden delegat Rady gminnej tego miasta;

e) inspektor szkolny okręgowy, a gdzie w okręgu jest dwóch lub więcej inspektorów, inspektorowie szkolni okręgowi dla okręgu ustanowieni.

§. 3.

Przewodniczącym Rady szkolnej okręgowej jest naczelnik politycznej władzy powiatowej (Starosta, względnie kierownik Starostwa). W razie nieobecności jego przewodniczy na posiedzeniu Rady zastępca przewodniczącego, którego Rada szkolna okręgowa wybiera ze zwego grona bezwzględną większością głosów co trzy lata; w czynnościach zaś wymienionych w §. 19.

niniejszej ustawy zastępuje przewodniczącego urzędnik zastępujący go we władzy politycznej.

§. 4.

Reprezentanci zawodu nauczycielskiego wychodzący z konferencji okręgowej, będą obierani na trzy lata, tracą jednak swój mandat, jeżeli przed upływem tego czasu przestaną w okręgu pełnić funkcje nauczycielskie. Delegaci Rady powiatowej oraz delegat Rady gminnej będą obierani na czas swego mandatu do Rady powiatowej, a względnie Rady gminnej. Reprezentanci zawodu nauczycielskiego wyznaczeni przez Radę szkolną krajową i duchowni członkowie pozostaną na swoim urzędzie, dopóki nie zostaną odwołani przez swoich mocodawców.

§. 5.

Dla Rad szkolnych okręgowych w miastach rządzących się własnym statutem (Rad szkolnych okręgowych miejskich) stanowią się następujące wyjątki od przepisów objętych w §. 2—4:

a) w skład Rady szkolnej okręgowej miejskiej wchodzi jako naczelnik władzy politycznej prezydent miasta, a względnie wiceprezydent miasta, zastępujący go w urzędowaniu;

b) każde wyznanie i obrządek, który liczy więcej niż 500 dusz w mieście, ma być reprezentowane w Radzie szkolnej okręgowej miejskiej przez swego delegata;

c) w skład Rady szkolnej okręgowej miejskiej wchodzi czterech reprezentantów zawodu nauczycielskiego; jeden nauczyciel i jedna nauczycielka wybrani przez Konferencję okręgową nauczycielską z jej grona, jeden dyrektor seminarium nauczycielskiego męskiego (żeńskiego) i jeden dyrektor szkół średnich, wyznaczeni przez Radę szkolną krajową;

d) zamiast delegatów wymienionych w §. 2 d) wchodzi w skład Rady szkolnej okręgowej miejskiej trzech delegatów Rady miasta na czas trwania swego mandatu; utrata prawa obieralności do reprezentacji gminnej pociąga za sobą ustąpienie z Rady szkolnej okręgowej miejskiej;

e) oprócz inspektora, względnie inspektorów okręgowych w skład Rady szkolnej okręgowej miejskiej wchodzi Radca magistratu, prowadzący referat spraw administracyjnych i ekonomicznych szkół ludowych.

§. 6.

Do strzeżenia religijnych interesów tych mieszkańców szkolnego okręgu, do których wyznania żaden z członków Rady szkolnej okręgowej nie należy, wybiera też Rada dla każdego z wyznań osobnego doradcę.

§. 7.

Wszystkie w §. 2, 3, 5, 6. wyszczególnione mianowania i wybory wymagają zatwierdzenia Rady szkolnej krajowej.

§. 8.

Rada szkolna okręgowa w swoim okręgu:

a) zarządza szkołami ludowymi publicznymi oraz zakładami naukowymi i wychowawczymi, które z nimi są połączone z wyjątkiem szkół ćwiczeń przy seminarjach nauczycielskich;

b) sprawuje nadzór nad szkołami ludowymi prywatnymi oraz nad zakładami prywatnymi dla młodzieży, która do uczęszczania do szkoły jeszcze nie jest obowiązana, lub która do szkół ludowych uczęszcza;

c) wykonywa władzę zwierzchnią nad Radami szkolnymi miejscowymi oraz zarządza dochodami funduszu szkolnego okręgowego, gdzie fundusz taki istnieje.

Zakres działania i zadanie Rady szkolnej okręgowej w tych trzech kierunkach określone są ustawami szkolnymi oraz rozporządzeniami wydanymi na podstawie tych ustaw.

W szczególności ma Rada szkolna okręgowa:

1. zastępować na zewnątrz sprawy okręgu szkolnego, mieć dokładny przegląd stanu szkół w okręgu, tudzież starać się o prawem przepisany porządek w szkołach i o ulepszenie ich, o ile to być może, tak w ogóle jak i co do każdej szkoły z osobna;

2. starać się o ogłaszanie ustaw i zarządzeń wyższych władz szkolnych w przedmiocie spraw szkolnych, tudzież o przeprowadzenie tych ustaw i zarządzeń;

3. prowadzić pertraktacje co do regulowania i rozszerzenia szkół istniejących, tudzież co do zakładania nowych szkół, co do przyłączania do związku i wyłączenia ze związku szkolnego i przeprowadzać rozprawy konkurencyjne w sprawie budowy szkół;

4. opiekować się funduszami i fundacyami szkolnymi miejscowymi, o ile czynności te nie są zastrzeżone innym władzom;

5. opiekować się szkołami pod względem ekonomicznym i policyjnym, zajmować się zaopatrzeniem ich w odpowiednie budynki i wewnętrzne urządzenie, oraz w potrzeby rzeczowe, o ile te czynności nie są zastrzeżone Radzie szkolnej miejscowej lub Radzie szkolnej krajowej;

6. używać środków przymusowych w razach ustawą oznaczonych, przyczem winni jej być pomocni c. k. Starostowie powiatowi;

7. tymczasowo obsadzać posady nauczycielskie, a współdziałać w stałym obsadzeniu posad, względnie w posuwaniu nauczycieli na wyższe place;

8. przeprowadzać śledztwa w przekroczeniach dyscyplinarnych nauczycieli i w sprawie innych braków dostrzeżonych w szkole, rozstrzygać o tem w pierwszej instancji, a względnie czynić wnioski do Rady szkolnej krajowej;

9. opiekować się nauczycielami, starać się o ich dalsze kształcenie, urządzać konferencje nauczycielskie, nadzorować biblioteki szkolne i biblioteki dla nauczycieli;

10. zarządzać nadzwyczajne inspekcje szkół;

11. zawiązywać i rozwiązywać Rady szkolne miejscowe, oraz oznaczać ich granice i siedziby;

12. udzielać objaśnień i opinii, przedkładać wnioski i peryodyczne sprawozdania do wyższych władz szkolnych;

§. 9.

Rada szkolna okręgowa zbiera się przynajmniej raz w miesiąc na zwyczajne obrady. Przewodniczący może według potrzeby, a winien na wniosek dwóch członków w przeciągu ośmiu dni zwołać nadzwyczajne posiedzenie.

Wszystkie sprawy, o których trzeba rozstrzygać, przedkładać sprawozdania lub wnioski, mają być kolegialnie traktowane.

W porozumieniu z Radą szkolną krajową nada sobie Rada okręgowa regulamin czynności i określi bliżej kompetencję wydziału wykonawczego.

§. 10.

Do stanowienia uchwał potrzebną jest obecność więcej niż połowy członków.

Uchwały zapadają absolutną większością głosów. W razie równości głosów rozstrzyga przewodniczący, który ma także prawo wstrzymać przeprowadzenie uchwał sprzeciwiających się, według jego zdania, obowiązującym przepisom i zasięgnąć natychmiast decyzji Rady szkolnej krajowej.

Nad sprawami dotyczącymi nauki religii, ćwiczeń religijnych i nauczycieli religii, obradować i głosować należy, o ile to tylko możliwem, w obecności reprezentanta właściwego wyznania.

Przy obradach i głosowaniu nad sprawami dotyczącymi się osobistych interesów jednego z członków lub jego krewnych i powinowatych aż do czwartego stopnia, członek ten udziału mieć nie może.

Zażalenia przeciw orzeczeniom i zarządzeniom Rady szkolnej okręgowej rozstrzyga Rada szkolna krajowa.

We wszystkich przypadkach, w których niema przepisanego innego terminu do wniesienia rekursu, należy zażalenia te wnosić w Radzie szkolnej okręgowej w terminie 14 dni, licząc od dnia następującego od dnia następującego po dniu doręczenia. Mają one moc odraczającą, o ile ustawa nie zawiera innego postanowienia.

§. 11.

W imieniu Rady szkolnej okręgowej załatwiać będzie bieżące czynności Wydział wykonawczy, do którego należą:

a) przewodniczący Rady szkolnej okręgowej, a w nieobecności jego urzędnik zastępujący go we władzy politycznej, w miastach z własnym statutem Wiceprezydent miasta;

b) członek Rady szkolnej okręgowej w siedzibie tej Rady zamieszkały, a przez nią do tej funkcji wybrany, w miastach z własnym statutem dwaj członkowie w ten sposób wybrani;

c) inspektor szkolny okręgowy, a względnie inspektorowie szkolni okręgowi, w razie zaś nieobecności inspektora, jeden z reprezentantów zawodu nauczycielskiego w Radzie zasiadający, a przez nią do fundacji tej przeznaczony.

Nieobecność któregoś z członków wydziału wykonawczego wymienionych pod

b) i c), o ile nie była spowodowaną winą przewodniczącego, nie wstrzymuje czynności tegoż wydziału.

§. 12.

W sprawach wymagających pospiechu, chociażby kolegialnie miały być traktowane, może przewodniczący wydać bezpośrednie rozporządzenia, winien jednak bezzwłocznie a najpóźniej na najbliższem posiedzeniu, zasięgnąć zatwierdzenia Rady szkolnej okręgowej.

§. 13.

Dla każdego okręgu szkolnego mianuje Minister Wyznań i Oświaty osobnego inspektora szkolnego okręgowego na podstawie ternu przedłożonego przez Radę szkolną krajową.

Dla okręgów liczących wiele szkół może Minister Wyznań i Oświaty mianować kilku inspektorów szkolnych okręgowych.

Inspektorowie mianowani być mają zazwyczaj z grona nauczycieli, etat zaś ich i pobory ustanowione będą we własnej drodze.

§. 14.

Inspektor szkolny okręgowy powołany jest głównie do sprawowania nadzoru dydaktyczno-pedagogicznego nad szkołami ludowymi.

W tym celu ma obowiązek odbywać wizytacje szkół peryodycznie jest też upoważnionym do udzielania nauczycielom rad pod względem dydaktyczno-pedagogicznym i do zaradzenia spostrzeżonym wszystkim niedostatkom przez udzielanie na miejscu ustnych wskazówek i przestróg.

Inspektor okręgowy przewodniczy na okręgowych konferencyach nauczycielskich, o ile na nich nie obejmie przewodnictwa inspektor szkolny krajowy.

Inspektor okręgowy kwalifikuje nauczycieli pod względem ich pilności, zdolności i zachowania się, lecz orzeczenia kwalifikacyjne wystawione i podpisane przez inspektora, podpisuje także przewodniczący Rady szkolnej okręgowej, któremu służy prawo dodania własnych uwag.

Inspektor okręgowy powołany jest wreszcie w pierwszym rzędzie do starania się o dalsze kształcenie się nauczycieli.

§. 15.

Podczas wizytacji powierzonych sobie szkół publicznych ma inspektor okręgowy przedewszystkiem uważać:

1. Na działalność Rad szkolnych miejscowych, a w szczególności na prowadzenie rachunków funduszu szkolnego miejscowego;

2. na przestrzeganie przepisów prawnych przy przyjmowaniu i uwalnianiu dzieci ze szkoły;

3. na zdolność, pilność, na zachowanie się nauczycieli, w ogóle na panującą w szkole karność, porządek i ochędostwo;

4. na przestrzeganie planu nauk, na Metodę naukową i na postępy dzieci w ogóle i w każdym przedmiocie z osobna;

5. na zaprowadzone środki i przybory naukowe, tudzież na wewnętrzne urządzenie szkoły;

6. na ekonomiczne i higieniczne stosunki szkoły, na stan budynku, ogrodu i gruntu szkolnego;

7. na czytelnie i biblioteki ludowe założone przy szkole za pozwoleniem Rady szkolnej krajowej i na dobór książek w nich złożonych.

Przy wizytacji prywatnych zakładów szkolnych i wychowawczych winien inspektor szkolny okręgowy na to uważać, czy zakłady te odpowiadają warunkom, pod

którymi były założone i czy nie przekraczają granic swego uprawnienia.

§. 16.

Inspektorowie szkolni okręgowi mają składać sprawozdania o swych czynnościach do Rady szkolnej okręgowej z dołączeniem potrzebnych wniosków i podaniem wskazówek których na miejscu udzielili.

Sprawozdania te mają być przedłożone wraz z uchwałami wskutek nich zapadłemi Radzie szkolnej krajowej, która uwzględnia je w sprawozdaniach szkolnych przesyłanych do Ministerstwa Wyznań i Oświecenia.

§. 17.

Rada szkolna okręgowa może zarządzać nadzwyczajne wizytacje szkół przez osobnych delegatów, którzy mają jej z poczynionych spostrzeżeń zdawać sprawę, nie mają jednak prawa udzielać nauczycielom wskazówek dydaktyczno-pedagogicznych.

Członkowie Rady szkolnej okręgowej mają prawo zwiedzać osobiście szkoły ludowe swego okręgu nie mogą jednak wchodzić na lekye religii wyznania, do którego sami nie należą. Mogą oni z poczynionych spostrzeżeń swoich zdawać sprawę Radzie szkolnej okręgowej i swoim mocodawcom, nie mają atoli prawa udzielać ich bezpośrednio nauczycielom.

§. 18.

Doradcy Rady szkolnej okręgowej (§. 6.) mają prawo zwiedzać znajdujące się w okręgu szkoły, do których uczęszczają dzieci ich wyznania, aby się przekonać o ich stanie, tudzież mają prawo być obecnymi przy peryodycznych wizytacjach tychże przez inspektorów szkolnych okręgowych; wreszcie mają prawo donosić Radzie szkolnej okręgowej o zrobionych przez siebie spostrzeżeniach i czynić wnioski w celu polepszenia rzeczonych szkół.

Rada szkolna okręgowa ma zasięgać zdania zdania doradców we wszystkich sprawach zostających w związku z ich powołaniem, doradcy zaś mogą uczestniczyć we wszystkich nad tem obradach Rady szkolnej okręgowej z głosem stanowczym.

§. 19.

Przewodniczący Rady szkolnej okręgowej kieruje jej biurem, porucza członkom Rady wpływające sprawy do referowania i wykonywa uchwały Rady lub porucza ich wykonanie. Wykonanie pewnych uchwał na miejscu może jednak Rada za zgodą swego przewodniczącego powierzyć osobnemu delegatowi lub delegatom. Delegatem Rady w sprawach dydaktyczno-pedagogicznych jest inspektor szkolny okręgowy.

Polityczna władza powiatowa dostarcza Radzie szkolnej okręgowej potrzebnych ubikacyj i sił pomocniczych, opędza także jej potrzeby kancelaryjne.

W miastach rządzących się własnym statutem gminnym daje Radzie szkolnej okręgowej ubikacje i niezbędne siły pomocnicze reprezentacja gminna; potrzeby kancelaryjne opędzane będą z funduszków gminnych.

§. 20.

Członkowie Rady szkolnej okręgowej sprawują swoje czynności bezpłatnie i mają tylko prawo do zwrotu kosztów podróży na posiedzenie tejże Rady, w myśl postanowień ustawy państwowej z dnia 30. marca 1879. Nr. 48 Dz. u. p.

§. 21.

Z chwilą wejścia w życie niniejszej ustawy przestają obowiązywać §§. 20—41 ustawy krajowej z dnia 25. czerwca 1873 o władzach nadzorczych miejscowych i okręgowych dla szkół ludowych Nr. 255.

Dz. u. kr., względnie z dnia 6. grudnia 1887 Nr. 67. Dz. u. kr.

§. 22.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi Wyznań i Oświecenia i Ministrowi spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy.

Sprawozdawca czyta :

§. 1.

Każdy powiat polityczny, w każdorazowych swoich granicach, tworzy osobny okrąg szkolny, z osobną c. k. Radą szkolną okręgową, której siedzibą jest siedziba politycznej władzy powiatowej.

Każde miasto, rządzące się osobnym statutem, stanowi osobny okrąg szkolny z osobną c. k. Radą szkolną okręgową.

Izba uchwała bez rozprawy §. 1. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta :

W skład Rady szkolnej okręgowej wchodzi :

a) naczelnik politycznej władzy powiatowej, a w razie jego nieobecności urzędnik zastępujący go we władzy politycznej ;

b) jeden duchowny z każdego wyznania i obrządku, liczącego w okręgu więcej niż tysiąc dusz; mianowanie duchownego członka Rady szkolnej okręgowej należy do wyższej władzy kościelnej; reprezentanta religii izraelskiej wybierają zwierzchności gmin wyznaniowych izraelskich w okręgu;

c) dwaj względnie trzej reprezentanci zawodu nauczycielskiego, z których jednego wybierze konferencja okręgowa nauczycielska ze swego grona, drugim jest dyrektor seminarium nauczycielskiego istniejącego w siedzibie lub w okręgu Rady szkolnej okręgowej, a gdzie taki zakład nie istnieje, nauczyciel kierujący jedną ze szkół ludo-

wych w okręgu przez Radę szkolną krajową wyznaczony; trzecim jest dyrektor jednej za szkół średnich, jeżeli takie szkoły w siedzibie Rady szkolnej okręgowej istnieją, wyznaczony przez Radę szkolną krajową;

d) dwaj delegaci Rady powiatowej, a nadto, jeżeli w okręgu znajduje się miasto objęte ustawą z dnia 13. marca 1889 roku Nr. 24. dz. u. k., jeden delegat Rady gminnej tego miasta;

e) inspektor szkolny okręgowy a gdzie w okręgu jest dwóch lub więcej inspektorów, inspektorowie szkolni okręgowi dla okręgu ustanowieni.

Przemawia p. Dworski.

Izba uchwała §. 2 zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 3.

Przewodniczącym Rady szkolnej okręgowej jest naczelnik politycznej władzy powiatowej (Starosta, względnie kierownik Starostwa). W razie nieobecności jego przewodniczy na posiedzeniu Rady zastępca przewodniczącego, którego Rada szkolna okręgowa wybiera ze swego grona bezwzględną większością głosów co trzy lata; w czynnościach zaś wymienionych w §. 19. niniejszej ustawy zastępuje przewodniczącego urzędnik zastępujący go we władzy politycznej.

Izba uchwała §. 3. zgodnie z wnioskiem komisji bez rozprawy.

Sprawozdawca czyta:

§. 4.

Reprezentanci zawodu nauczycielskiego wychodzący z konferencji okręgowej, będą obierani na trzy lata, tracą jednak swój mandat, jeżeli przed upływem tego czasu przestaną w okręgu pełnić funkcje nauczycielskie. Delegaci Rady powiatowej oraz delegat Rady gminnej będą obierani na czas swego mandatu do Rady powiatowej a wzglę-

dnie Rady gminnej. Reprezentanci zawodu nauczycielskiego wyznaczeni przez Radę szkolną krajową i duchowni członkowie pozostaną na swoim urzędzie, dopóki nie zostaną odwołani przez swoich mocodawców.

Izba uchwała bez rozprawy §. 4. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca prostuje omyłkę druku w §. 5., a mianowicie, w ustępie d) opuścić należy słowa zaczynające się od słowa „utrata“ . . . . do . . . . „miejskiej“, a po słowie w tym ustępie „mandatu“ dodać słowa „do Rady miasta“, następnie czyta:

§. 5.

Dla Rad szkolnych okręgowych w miastach rządzących się własnym statutem (Rad szkolnych okręgowych miejskich) stanowi się następujące wyjątki od przepisów objętych §. 2—4:

a) w skład Rady szkolnej okręgowej miejskiej wchodzi jako naczelnik władzy politycznej prezydent miasta a względnie wiceprezydent miasta, zastępujący go w urzędowaniu;

b) każde wyznaczenie i obrządek, które liczy więcej niż 500 dusz w mieście, ma być reprezentowane w Radzie szkolnej okręgowej miejskiej przez swego delegata;

c) w skład Rady szkolnej okręgowej miejskiej wchodzi 4 reprezentantów zawodu nauczycielskiego; jeden nauczyciel i jedna nauczycielka wybrani przez konferencję okręgową nauczycielską z jej grona, jeden dyrektor seminarium nauczycielskiego męskiego (żeńського) i jeden dyrektor szkół średnich, wyznaczeni przez Radę szkolną krajową;

d) zamiast delegatów wymienionych w §. 2. d) wchodzi w skład Rady szkolnej okręgowej miejskiej trzech delegaci Rady miasta na czas trwania swego mandatu do Rady miasta.

e) oprócz inspektora, względnie inspektorów okręgowych, w skład Rady szkolnej okręgowej miejskiej wchodzi Radca magistratu, prowadzący referat spraw administracyjnych i ekonomicznych szkół ludowych.

Izba uchwała bez rozprawy § 5. wedle stylizacji odczytanej przez p. sprawozdawcę.

Sprawozdawca czyta:

§. 6.

Do strzeżenia religijnych interesów tych mieszkańców szkolnego okręgu, do których wyznania żaden z członków Rady szkolnej okręgowej nie należy, wybiera też Rada dla każdego z wyznań osobnego doradcę.

Izba uchwała bez rozprawy §. 6. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 7.

Wszystkie w §. 2, 3, 5, 6. wyszczególnione mianowania i wybory wymagają zatwierdzenia Rady szkolnej krajowej.

Izba uchwała bez rozprawy §. 7. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 8.

Rada szkolna okręgowa w swoim okręgu:

a) zarządza szkołami ludowymi publicznymi oraz zakładami naukowymi i wychowawczymi, które z nimi są połączone z wyjątkiem szkół ćwiczeń przy seminariach nauczycielskich;

b) sprawuje nadzór nad szkołami ludowymi prywatnymi oraz nad zakładami wychowawczymi prywatnymi dla młodzieży, która do uczęszczania do szkoły jesz-

cze nie jest obowiązana, lub która do szkół ludowych uczęszcza;

c) wykonywa władzę zwierzchnią nad Radami szkolnymi miejscowymi, oraz zarządza dochodami funduszu szkolnego okręgowego, gdzie fundusz taki stnieją.

Zakres działania i zadanie Rady szkolnej okręgowej w tych trzech kierunkach określone są ustawami szkolnymi oraz rozporządzeniami, wydanymi na podstawie tych ustaw.

W szczególności ma Rada szkolna okręgowa.

1. zastępować na zewnątrz sprawy okręgu szkolnego, mieć dokładny przegląd stanu szkół w okręgu, tudzież starać się o prawem przepisany porządek w szkołach i o ulepszenie ich, o ile to być może, tak w ogóle jak i co do każdej szkoły z osobna;

2. starać się o ogłaszanie ustaw i zarządzeń wyższych władz szkolnych w przedmiocie spraw szkolnych, tudzież o przeprowadzenie tych ustaw i zarządzeń;

3. prowadzić pertraktacje co do regulowania i rozszerzenia szkół istniejących, tudzież co do zakładania nowych szkół, co do przyłączania do związku i wyłączenia ze związku szkolnego i przeprowadzić rozprawy konkurencyjne w sprawie budowy szkół;

4. opiekować się funduszami i fundacyami szkolnymi miejscowymi, o ile czynności te nie są zastrzeżone innym władzom;

5. opiekować się szkołami pod względem ekonomicznym i policyjnym, zajmować się zaopatrzeniem ich w odpowiednie budynki i wewnętrzne urządzenie, oraz w potrzeby rzeczowe, o ile te czynności nie są zastrzeżone Radzie szkolnej miejscowej lub Radzie szkolnej krajowej;

6. używać środków przymusowych w razach ustawą oznaczonych, przyczem

winni jej być pomocni c. k. Starostowie powiatowi;

7. tymczasowo obsadzać posady nauczycielskie, a współdziałać w stałym obsadzeniu posad, względnie w posuwaniu nauczycieli na wyższe płace;

8. przeprowadzać śledztwa w przekroczeniach dyscyplinarnych nauczycieli i w sprawie innych braków dostrzeżonych w szkole, rozstrzygać o tem w pierwszej instancyi, a względnie czynić wnioski do Rady szkolnej krajowej;

9. opiekować się nauczycielami, starać się o ich dalsze kształcenie, urządzać konferencje nauczycielskie, nadzorować biblioteki szkolne i biblioteki dla nauczycieli;

10. zarządzać nadzwyczajne inspekcje szkół;

11. zawiązywać i rozwiązywać Rady szkolne miejscowe, orz. oznaczać ich granice i siedziby;

12. udzielać objaśnień i opinii, przedkładać wnioski i peryodyczne sprawozdania do wyższych władz szkolnych;

Izba uchwała §. 8. bez rozprawy zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 9.

Rada szkolna okręgowa zbiera się przynajmniej raz w miesiąc na zwyczajne obrady. Przewodniczący może według potrzeby a winien na wniosek dwóch członków w przeciągu ośmiu dni zwołać nadzwyczajne posiedzenie.

Wszystkie sprawy, o których trzeba rozstrzygać, przedkładać sprawozdania lub wnioski, mają być kolegialnie traktowane.

W porozumieniu z Radą szkolną krajową nada sobie Rada okręgowa regulamin czynności i określi bliżej kompetencje wydziału wykonawczego.

Izba uchwała bez rozprawy §. 9. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 10.

Do stanowienia uchwał potrzebną jest obecność więcej niż połowy członków.

Uchwały zapadają absolutną większością głosów. W razie równości głosów rozstrzyga przewodniczący, który ma także prawo wstrzymać przeprowadzenie uchwał sprzeciwiających się według jego zdania obowiązującym przepisom i zasięgnąć natychmiast decyzji Rady szkolnej krajowej.

Nad sprawami dotyczącymi nauki religii, ćwiczeń religijnych i nauczycieli religii obradować i głosować należy, o ile to tylko możliwem, w obecności reprezentanta właściwego wyznania.

Przy obradach i głosowaniu nad sprawami, dotyczącymi się osobistych interesów jednego z członków lub jego krewnych i powinowatych aż do czwartego stopnia, członek ten udziału mieć nie może.

Zażalenia przeciw orzeczeniom i zarządzeniom Rady szkolnej okręgowej rozstrzyga Rada szkolna krajowa.

We wszystkich przypadkach, w których nie ma przepisanego innego terminu do wniesienia rekursu, należy zażalenia te wnosić w Radzie szkolnej okręgowej w terminie 14 dni, licząc od dnia następującego po dniu doręczenia. Mają one moc odraczającą, o ile ustawa nie zawiera innego postanowienia.

Izba uchwała bez rozprawy §. 10. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 11.

W imieniu Rady szkolnej okręgowej załatwiać będzie bieżące czynności Wydział wykonawczy, do którego należą:

a) przewodniczący Rady szkolnej okręgowej a w nieobecności jego urzędnik zastępujący go we władzy politycznej, w miastach z własnym statutem Wiceprezydent miasta;

b) członek Rady szkolnej okręgowej w siedzibie tej Rady zamieszkały, a przez nią do tej funkcji wybrany, w miastach z własnym statutem dwaj członkowie w ten sposób wybrani;

c) inspektor szkolny okręgowy, a względnie inspektorowie szkolni okręgowi, w razie zaś nieobecności inspektora, jeden z reprezentantów zawodu nauczycielskiego w Radzie zasiadający, a przez nią do funkcji tej przeznaczony.

Nieobecność któregoś z członków wydziału wykonawczego wymienionych pod b) i c), o ile nie była spowodowana winą przewodniczącego, nie wstrzymuje czynności tegoż wydziału.

Izba uchwała bez rozprawy §. 11. zgodnie z wnioskiem Komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 12.

W sprawach wymagających pospiechu, chociażby kolegialnie miały być traktowane, może przewodniczący wydać bezpośrednie rozporządzenia, winien jednak bezzwłocznie, a najpóźniej na najbliższym posiedzeniu, zasięgnąć zatwierdzenia Rady szkolnej okręgowej,

Izba uchwała bez rozprawy §. 12. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 13.

Dla każdego okręgu szkolnego mianuje Minister Wyznań i Oświaty osobnego in-

spektora szkolnego okręgowego na podstawie ternu przedłożonego przez Radę szkolną krajową.

Dla okręgów liczących wiele szkół może minister Wyznań i Oświaty mianować kilku inspektorów szkolnych okręgowych.

Inspektorowie mianowani być mają zazwyczaj z grona nauczycieli, etat zaś ich i pobory ustanowione będą we właściwej drodze.

Izba uchwała §. 13. bez rozprawy zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 14.

Inspektor szkolny okręgowy powołany jest głównie do sprawowania nadzoru dydaktyczno-pedagogicznego nad szkołami ludowymi.

W tym celu ma obowiązek odbywać wizytacje szkół peryodycznie, jest też upoważnionym do udzielania nauczycielom rad pod względem dydaktyczno-pedagogicznym i do zaradzenia spostrzeżonym wszelkim niedostatkom przez udzielanie na miejscu ustnych wskazówek i przestróg.

Inspektor okręgowy przewodniczy na okręgowych konferencyach nauczycielskich o ile na nich nie obejmie przewodnictwa inspektor szkolny krajowy.

Inspektor okręgowy kwalifikuje nauczycieli pod względem ich pilności, zdolności i zachowania się, lecz orzeczenia kwalifikacyjne wystawione i podpisane przez inspektora, podpisuje także przewodniczący Rady szkolnej okręgowej, któremu służy prawo dodania własnych uwag.

Inspektor okręgowy powołany jest wreszcie w pierwszym rzędzie do starania się o dalsze kształcenie się nauczycieli.

Przemawia p. Okuniewski i wnosi następującą poprawkę do drugiego ustępu §. 14. jako osobny dodatek:

„Podczas wizytacyi przemawia inspektor do dzieci i do nauczyciela w tym języku, który jest językiem wykładowym odnośnej szkoły“.

Izba nie popiera poprawki p. Okuniewskiego, którą Marszałek odczytuje.

Przemawia p. Bobrzyński.

Izba uchwała §. 14. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 15.

Podczas wizytacyj powierzonych sobie szkół publicznych ma inspektor okręgowy przedewszystkiem uważać:

1. Na działalność Rad szkolnych miejscowych, a w szczególności na prowadzenie rachunków funduszu szkolnego miejscowego;

2. na przestrzeganie przepisów prawnych przy przyjmowaniu i uwalnianiu dzieci ze szkoły;

3. na zdolność, pilność, na zachowanie się nauczycieli w ogóle, na panującą w szkole karność, porządek i ochędostwo;

4. na przestrzeganie planu nauk, na metodę naukową i na postępy dzieci w ogóle i w każdym przedmiocie z osobna;

5. na zaprowadzone środki i przybory naukowe, tudzież na wewnętrzne urządzenie szkoły;

6. na ekonomiczne i higieniczne stosunki szkoły, na stan budynku, ogrodu i gruntu szkolnego;

7. na czytelnie i biblioteki ludowe założone przy szkole za pozwoleniem Rady szkolnej krajowej i na dobór książek w nich złożonych;

Przy wizytacyi prywatnych zakładów szkolnych i wychowawczych winien inspektor szkolny okręgowy na to uważać, czy zakłady te odpowiadają warunkom, pod którymi były założone i czy nie przekraczają granic swego uprawnienia.

Izba uchwała bez rozprawy §. 15, zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 16.

Inspektorowie szkolni okręgowi mają składać sprawozdania o swych czynnościach do Rady szkolnej okręgowej z dołączeniem potrzebnych wniosków i podaniem wskazówek, których na miejscu udzielili.

Sprawozdania te mają być przedłożone wraz uchwałami wskutek nich zapadłemi Radzie szkolnej krajowej, która uwzględnia je w sprawozdaniach szkolnych przesyłanych do Ministerstwa Wyznań i Oświecenia.

Izba uchwała §. 16. bez rozprawy, zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 17.

Rada szkolna okręgowa może zarządzać nadzwyczajne wizytacje szkół przez osobnych delegatów, którzy mają jej z poczynionych spostrzeżeń zdawać sprawę, nie mają jednak prawa udzielać nauczycielom wskazówek dydaktyczno-pedagogicznych.

Członkowie Rady szkolnej okręgowej mają prawo zwiedzać osobiście szkoły lu-

dowe swego okręgu, nie mają jednak wchodzić na lekcye religii wyznania, do którego sami nie należą. Mogą oni z poczynionych spostrzeżeń swoich zdawać sprawę Radzie szkolnej okręgowej i swoim mocodawcom, nie mają atoli prawa udzielać ich bezpośrednio nauczycielom.

Izba uchwała bez rozprawy §. 17. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 18.

Doradcy Rady szkolnej okręgowej (§. 6.) mają prawo zwiedzać znajdujące się w okręgu szkoły, do których uczęszczają dzieci ich wyznania, aby się przekonać o ich stanie tudzież mają prawo być obecnymi przy peryodycznych wizytacjach tychże przez inspektorów szkolnych okręgowych; wreszcie mają prawo donosić Radzie szkolnej okręgowej o zrobionych przez siebie spostrzeżeniach i czynić wniosek w celu polepszenia rzeczonych szkół.

Rada szkolna okręgowa ma zasięgać zdania doradców we wszystkich sprawach zostających w związku z ich powołaniem, doradcy zaś mogą uczestniczyć we wszystkich nad tem obradach Rady szkolnej okręgowej z głosem stanowczym.

Izba uchwała bez rozprawy §. 18. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 19.

Przewodniczący Rady szkolnej okręgowej kieruje jej biurem, porucza członkom Rady wpływające sprawy do referowania i wykonywa uchwały Rady lub porucza ich wykonanie. Wykonanie pewnych uchwał na miejscu może jednak Rada za zgodą

swego przewodniczącego powierzyć osobnemu delegatowi lub delegatom. Delegatem Rady w sprawach dydaktyczno-pedagogicznych jest inspektor szkolny okręgowy.

Polityczna władza powiatowa dostarcza Radzie szkolnej okręgowej potrzebnych ubikacji sił pomocniczych, opędza także jej potrzeby kancelaryjne.

W miastach rządzących się własnym statutem gminnym daje Radzie szkolnej okręgowej ubikacje i niezbędne siły pomocnicze reprezentacja gminna; potrzeby kancelaryjne opędzane będą z funduszków gminnych.

Izba uchwała bez rozprawy §. 19. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 20.

Członkowie Rady szkolnej okręgowej sprawują swoje czynności bezpłatnie i mają tylko prawo do zwrotu kosztów podróży na posiedzenie tejże Rady, w myśl postanowień ustawy państwowej z dnia 30. marca 1879. Nr. 48. Dz. u. p.

Izba uchwała bez rozprawy §. 20. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 21.

Z chwilą wejścia w życie niniejszej ustawy przestają obowiązywać §§. 20—41 ustawy krajowej z dnia 25. czerwca 1873 o władzach nadzorczych miejscowych i okręgowych dla szkół ludowych N. 255. Dz. u. k., względnie z dnia 6. grudnia 1887 Nr. 67. Dz. u. kr.

Izba uchwała bez rozprawy §. 21. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 22.

Wykonanie tej ustawy polecam Mojemu Ministrowi Wyznań i Oświecenia i Ministrowi spraw wewnętrznych.

Izba uchwala bez rozprawy §. 22. zgodnie z wnioskiem komisji.

U s t a w a

z dnia . . . . .

O Radach szkolnych okręgowych.

Za zgodą Sejmu mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam co następuje:

Izba uchwala bez rozprawy powyższy tytuł i wstęp projektu ustawy.

Marszałek oświadcza, iż trzecie czytanie projektu tej ustawy umieści na porządku dziennym następnego posiedzenia.

Następuje:

Sprawozdanie komisji gospodarstwa krajowego o sprawozdaniu Wydziału krajowego z czynności nauczycieli wędrownych gospodarstwa wiejskiego.

Sprawozdawca p. Wodzicki, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1) Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego.

2) Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby dotychczasowy system nauki wędrownej skierował na drogę praktyczną nauki specjalnych zadań rolnictwa, jako to chmielarstwa, ogrodnictwa, sadownictwa itp. ma-

jąc również na względzie potrzebę zakładania szkół zimowych rolniczych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej i uchwala powyższy wniosek komisji głosując nad każdym punktem tegoż wniosku oddzielnie.

Następuje:

Sprawozdanie komisji prawniczej o sprawozdaniu Wydziału krajowego z czynności Dep. VI.

Sprawozdawca p. Czaykowski Władysław w zastępstwie p. Klemensiewicza, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Sejm przyjmuje z zadowoleniem do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego z czynności Dep. VI. za czas od 1. listopada 1897 r. do 15. listopada 1898 r.

II. Sejm wzywa c. k. Rząd, aby stosownie do uchwały z dnia 15. lutego 1897, przez którą zgodnie z c. k. Rządem oznaczono miejscowości tak we wschodniej jakoteż w zachodniej części kraju, w których nowe sądy obwodowe i powiatowe z powodu wprowadzenia nowej procedury sądowej utworzone być mają, przystąpił bezwzględnie do czynienia rokowań i przygotowań celem faktycznego otwarcia rzeczonych Sądów a to ze względu na ogromne przeciążenie, które już obecnie w sądach dotkliwie uczuwać się daje.

III. Sejm wzywa c. k. Rząd odnośnie do uchwał swych z dnia 7. lutego 1897 i 5. lutego 1898, aby nareszcie przystąpił i to jak najspieszniej w drodze administracyjnej do podwyższenia w sposób odpowiednio wydatny wynagrodzenia za dostarczane podwozy na cele wojskowe i publi-

czne i usunął nareszcie tę rażącą dotychczasową krzywdę.

IV. Sejm wzywa c. k. Rząd odnośnie do uchwał z dnia 27. stycznia 1896 i 5. lutego 1898 a zatem obecnie już po raz trzeci, aby z uwagi na uciążliwości i straty wynikające z poboru podatku konsumcyjnego przy obrocie mięsem dla stron nie trdniących się przemysłem tej kategorii, w takich przypadkach, w których mięso pochodzi z bydła dorzniętych w skutek nieszczęśliwego wypadku, wziął pod scisłą rozagę, czyli i pod jakimi warunkami dałyby się wprowadzić ulgi podatkowe w kierunku wskazanym i by ulgi te w drodze ustawodawczej przeprowadził.

V. Sejm wzywa c. k. Rząd odnośnie do uchwały z dnia 17. lutego 1898 r. a zatem ponownie aby:

a) pomnożył jaknajrychlej w kraju naszym liczbę geometrów ewidencyjnych w ten sposób, iżby w siedzibie każdego Sądu powiatowego, znajdował się przynajmniej jeden rządowy geometra.

b) aby wydał c. k. geometrom ewidencyjnym pouczenie o zastosowaniu w praktyce §. 58. ust. z d. 23. maja 1883 l. 83 Dz. p. p. i wykonawczego rozporządzenia ministr. z dnia 11. czerwca 1883 l. 91. Dz. p. p. w tym kierunku, że stronom dozwolony jest wgląd do map katastralnych i operatów odnoszących się do utrzymania ewidencji katastru gruntowego, z prawem robienia notatek.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej i uchwala powyższy wniosek komisji, głosując nad każdym punktem tegoż wniosku oddzielnie.

Następuje:

Sprawozdanie komisji kolejowej o przedłożeniu Wydziału krajowego w przedmiocie

uzupełnienia stałego etatu krajowego biura kolejowego.

Sprawozdawca p. Lubomirski uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Przyjmuje się do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie uzupełnienia stałego etatu krajowego biura kolejowego o jedną nową posadę sekretarza Wydziału krajowego oraz w przedmiocie zniesienia w stałym etacie tegoż biura dwóch inżynierów asystentów i utworzenia natomiast dwóch posad inżynierów-adjunktów;

2. z dniem 1. stycznia 1899 ustanawia się w etacie krajowego biura kolejowego ponad obecny stan tegoż biura;

a) posadę sekretarza Wydziału krajowego

z płacą roczną . . . 2400 zł.

dodatkiem aktywalnym . 420 „

i trzema dodatkami pięcioletnimi po . . . 200 „

b) dwie posady inżynierów adjunktów

z płacą roczną po . . . 1100 „

dodatkiem aktywalnym . 240 „

i prawem do trzech dodatków pięcioletnich po 80 „

natomiast znosi się zupełnie dwie posady inżynierów-asystentów ustanowione w stałym etacie kraj. biura kolejowego uchwałą sejmową z d. 13. lutego 1897;

c) jedną posadę oficj ała rachunkowego

z płacą roczną po . . . 1100 zł.

dodatkiem aktywalnym . . . 180 „
 i prawem do trzech dodatków
 pięcioletnich po . . . 90 „

Sejm uznaje konieczną potrzebę powiększenia etatowych sił krajowego biura kolejowego a szczególnie w kierunku użycia siły fachowej dla oddziału taryfowego i poleca Wydziałowi krajowemu, aby przedłożył odpowiednie wnioski w jak najkrótszym czasie.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej i uchwala powyższy wniosek komisji, głosując nad każdym punktem tegoż wniosku oddzielnie.

Następuje:

Sprawozdanie komisji gospodarstwa krajowego o przedłożeniu Wydziału krajowego w sprawie podwyższenia dotacji stałego funduszu pożyczkowego dla popierania przemysłu rolniczego.

Sprawozdawca p. Wiśniewski, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

1) Sejm przyjmuje sprawozdanie Wydziału krajowego o podwyższeniu dotacji stałego funduszu pożyczkowego dla przemysłu rolniczego do wiadomości.

2) Sejm uchwala podwyższenie dotacji stałego funduszu pożyczkowego dla przemysłu rolniczego ponad dotację, przyznaną temu funduszowi uchwałą z dnia 10. maja 1893 r., o kwotę 90.000 zł, płatną w trzech ratach rocznych od r. 1899.

3) Sejm wstawia w Rubr. XV. budżetu wydatków funduszu krajowego na rok 1899 kwotę 30.000 zł. tytułem pierwszej raty dotacji dla stałego funduszu pożyczkowego dla przemysłu rolniczego.

4) Z funduszu w ten sposób dotowanego winien Wydział krajowy w przyszło-

ści udzielać pożyczek jedynie na przedsiębiorstwa tych gałęzi przemysłu rolniczego, któreby nie mogły bez pomocy pożyczki przyjść do skutku i należycie się rozwijać, a których powstanie jest dla podniesienia dobrobytu kraju pożądane.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej i uchwala powyższy wniosek komisji, głosując nad każdym punktem tegoż wniosku oddzielnie.

Następuje:

Sprawozdanie komisji administracyjnej o wniosku p. Średniawskiego w sprawie zmiany taryfy podwodowej.

Marszałek usuwa ten punkt porządku dziennego, gdyż wniosek komisji jest uwzględniony w uchwale Izby przy punkcie 5 porządku dziennego zapadłej.

Następuje:

Sprawozdanie komisji sanitarnej z petycji Wydziału powiatowego w Krośnie o przyznanie szpitalowi w Krośnie charakteru powszechności i publiczności.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Petycję L. 222/98 Wydziału powiatowego w Krośnie o przyznanie szpitalowi w Krośnie prawa publiczności i powszechności odstępuje się Wydziałowi krajowemu z poleceniem przedłożenia Sejmowi projektu ustawy nadającej szpitalowi w Krośnie prawa publiczności i powszechności, skoro budynek szpitalny zostanie wybudowany i urządzony i gdy stanie się zadość innym także warunkom określonym w §. 2.

ustawy z dnia 28. lipca 1897. d. u. k. Nr. 47.

Izba uchwala bez rozprawy ten wniosek.

Następuje:

Sprawozdanie komisji petycyjnej w przedmiocie petycji gminy miasta Żywca o usunięcie niewłaściwej nazwy „Saybusch“ na stacyi kolejowej i t. d.

Sprawozdawca p. Michalski, w zastępstwie p. Klemensiewicza uwolniony na wniosek sekretarza Urbańskiego od czytania sprawozdania odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem wzywa c. k. Rząd, aby wydał odnośne polecenie, iżby niewłaściwa nazwa „Saybusch“ zastępioną została właściwą nazwą „Żywiec“, tak na dworcu kolejowym w Żywcu, jakoteż na rozkładach jazdy, receptach, biletach jazdy, oraz w korespondencyach urzędowych wszystkich kolei.

Izba uchwala bez rozprawy ten wniosek komisji.

Marszałek konstatuje, iż porządek dzienny został wyczerpany i wzywa sekretarzy do odczytania złożonego wniosku i interpelacji.

Sekretarz p. Urbański odczytuje następujący wniosek:

W n i o s e k.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Regulamin prowizoryczny Sejmu Królestwa Galicyi uzupełnia się postanowieniami w §. 64. a) wymienionemi, zaś §. 71. i 72. znoszą się w dotychczasowej osnowie i opiewać mają jak następuje:

§. 64. a).

Jeżeli poseł zakłóca porządek obrad, natenczas po wyczerpaniu środków dyscyplinarnych w §. 63. wymienionych, może Marszałek wykluczyć go z bieżącego i z czterech następnych posiedzeń Sejmu.

Posła, który dopóścił się słów lub czynów powadze Sejmu ubliżających, może Marszałek wykluczyć z bieżącego i z czterech następnych posiedzeń Sejmu.

Wykluczony poseł winien natychmiast posiedzenie opuścić.

§. 71.

Na żądanie, poparte przynajmniej przez 15. posłów, może Marszałek wstrzymać na 10 minut głosowanie nad postawionem pytaniem.

§. 72.

Głosowanie odbywa się zazwyczaj ustnie, lecz może także nastąpić przez powstanie z miejsca lub przez podniesienie rąk. Próbę przeciwną zarządza Marszałek, jeżeli według jego zdania rezultat głosowania jest wątpliwym, a jeżeli i to nie daje pewnego rezultatu, zarządza on głosowanie ustne.

W sprawach merytorycznych głosowanie ustne ma także nastąpić, jeżeli przynajmniej 30. członków Sejmu przed przystąpieniem do głosowania zażąda.

Lwów, dnia 16. marca 1899.

Wnioskodawca:

Urbański.

Stadnicki, Wodzicki, d'Abancourt, Szeptycki, Czaykowski, Abrahamowicz, Emil Torosiewicz, Gniewosz, Szeliski, Rayski, Zagórski, Wojciech Dzieduszycki, St. Tarnowski, Pilat, Sozański, Trzeciecki, Horody-

ski, Borkowski, Skałkowski, St. Niezabitoski, Gorayski, Wiśniewski.

Marszałek oznajmia, iż pierwsze czytanie tego wniosku umieści na porządku dziennym następnego posiedzenia.

Sekretarz p. Karatnicki odczytuje następującą interpelację do p. Komisarza rządowego:

Interpelacja

do c. k. komisarza rządowego.

W gminie Tokach, powiatu Zbarazkiego, przeprowadził prawie przed dwoma laty ś. p. Starosta Brodnicki bardzo legalnie wybory gminne, a mimo tego wybory te do dnia dzisiejszego nie zostały zatwierdzone i gminą rządzi dawny wójt, który wiedząc, że na tym urzędzie dalej się nie utrzyma, robi gminie różne przykrości i szkody. Gmina cierpi z tego powodu różne niesprawiedliwe prześladowania, nie mogąc się doczekać wyboru nowego wójta, chociaż całą Radę gminną już dawno wybrała.

W podobnej sprawie wnieśliśmy interpelację w dniu 30. grudnia roku zeszłego w sprawie niezatwierdzonego wyboru w gminie Roznoszyńcach w tymże powiecie, jednak mimo tego do dziś dnia nie otrzymaliśmy żadnej odpowiedzi.

Z tego powodu zapytujemy Wysoki c. k. Rząd, czy wiadome jemu te fakta, tudzież czy zechce on i w jaki sposób postara się temu zaradzić?

Lwów, dnia 16. marca 1899.

Interpelujący:

D. Ostapczuk w. r.

Krempa, Warzecha, Styła, Zajączkowski, Niebyłowiec, Okuniewski, Dr. Sawczak, Potoczek, Nowakowski, G. Milan, Średniawski, Żardecki, Kramarczyk, W. Szwed, Bojko.

Marszałek oznajmia, iż interpelację tę udzieli p. Komisarzowi rządowemu.

Sekretarz p. Urbański odczytuje następującą interpelację do c. k. Rządu:

Interpelacja

do Wysokiego c. k. Rządu!

Ustawa o rybołówstwie objęła nie tylko główne rzeki ale ich dopływy, a nawet stawy gminne, z których gminy czerpały przedtem dochody na opędzenie wydatków administracyjnych. Do rzędu takich gmin należą: Sielec, Trześń, Nadbrzeże, Ostrówek, Sobów, Wielowieś, Zalesie gorzyckie i t. d. w powiecie Tarnobrzeskim. Ustawa ta nie tylko odebrała wspomnianym gminom możność czerpania dochodów z tego źródła, ale otworzyła biedakom drogę do kryminału. Bywało dawniej zwyczajem, a dziś zdarza się nieraz, że ten lub ów biedak ułowi na przednowku rybę w stawie gminnym, aby głód zaspokoić, za co musi odpokutować w drodze karnej. Aby uchronić od takich następstw biedniejszych włościan, a zarazem nie ulegać przymusowi ustawowemu wydzierżawiania dopływów i stawów gminnych spekulantom robiącym dobre interesy na dobru gminnym, wniosła gm. Zalesie gorzyckie w początku 1898 r. do c. k. Namiestnictwa prośbę na mocy dochodzenia protokolarnego ze strony c. k. Starostwa Tarnobrzeskiego o wyłączenie z rewiru rybackiego dwóch stawów gminnych leżących na pastwisku gminnym. Na prośbę tę do dziś dnia nie może się doczekać odpowiedzi. Zważywszy, że wcielenie wszelkich dopływów i nawet stawów gminnych, jako własności gminy do rewirów rybackich jest dla tychże gmin z powyż przytoczonych okoliczności krzywdzące, zważywszy, że w większych rzekach jak Wiśle, Sanie i innych łowienie ryb podrywka (wędka) nie powinno być wzbronione.

Zapytujemy tedy c. k. Rząd, czyby nie raczył zarządzić, by wcielone do okrę-

gów rybackich dopływy i stawy gminne odstąpić z tytułu prawa własności na rzecz gmin wspomnianych pow. Tarnobrzeskiego, względnie pouczyć, kogo należy, że łowienie ryb podrywkami jest dozwolone.

Lwów, dnia 16 marca 1899.

Interpelant;
Krempa.

Soleski, Milan, Średniawski, Potoczek, Wójcik, Data, Żardecki, Ostapczuk, Bernadzikowski, Styła, Bojko, Kramarczyk, Warzecha, Hamorak.

Marszałek oznajmia, iż interpelację tę, udzieli p. komisarzowi rządowemu.

Sekretarz p. Stanisław Niezabitowski odczytuje następującą interpelację do Wydziału krajowego.

I n t e r p e l a c y a
do Wydziału krajowego.

W gminie Pysznicy, powiatu niskiego, były naczelnik gminy Józef Błażejowicz tak pokierował kasą pożyczkową gminną liczącą 700 złr, że ta zupełnie znikła a i w kasie administracyjnej znajdują się różnorodne nieprawidłowości.

Nowo wybrana Zwierzchność gminna prosiła Wydziału Rady powiatowej w Nisku o wysłanie lustratora i o uregulowanie funduszków gminnych, ale ponieważ Józef Błażejowicz jest osobą mile widzianą w Radzie powiatowej, dlatego lustrator dotąd nie przybył.

Zważywszy, że tego rodzaju postępowanie nie tylko naraża gminę na dotkliwie straty, nie tylko osłabia powagę władzy autonomicznej, ale zachęca wielu innych do podobnych karygodnych eksperymentów, zważywszy, że w wielu powiatach, nie tylko pp. sekretarze i lustratorowie, ale nawet i pp. Marszałkowie powiatowi okrywają swym płaszczem oddanych sobie

wójtów, podpisani zapytują Wydział krajowy:

1. Czy nie uważa za stosowne wysłać delegata Wydziału krajowego do gminy Pysznicy, któryby uporządkował gospodarkę gminy tamecznej a winnych pociągnął do surowej a bezwzględnej odpowiedzialności?

2. Czyby nie był skłonny wydać pouczenia władzom autonomicznym w kraju, aby nie zakrywały w danych wypadkach nadużyć wójtów choćby to były osoby najbardziej im oddane i miłe?

Lwów dnia 16. marca 1899.

Interpelujący:
J. Bojko.

Krempa, Milan, Styła, Wójcik, Hamorak, Kulczycki, Średniawski, Potoczek, Szwed, Warzecha, Data, Bernadzikowski, Soleski, Ostapczuk, Okuniewski.

Marszałek oznajmia, iż interpelację tę udzieli Wydziałowi krajowemu.

Sekretarz p. Stanisław Niezabitowski odczytuje następującą interpelację do Wydziału krajowego:

I n t e r p e l a c y a
do Wys. Wydziału krajowego.

Dostawy na drogi powiatowe i krajowe, wożenie szutru, oraz inne przedsiębiorstwa dostają się najczęściej ludziom, którzy sami nie nie robią, tylko czysty zysk do kieszeni zagarniają, a chłopu robotę za bezcen oddają.

Podpisani zapytują:

Czy to Wydziałowi krajowemu wiadomo? i czyby nie było sposobu na to, żeby przedsiębiorstwa takie oddawane były z pierwszej ręki tym, co sami będą pracowali? Możeby wysłać okólnik do Wydziałów powiatowych, aby w tej myśli postępowali i oto się starali, aby wszystkie przedsiębiorstwa były oddawane tym ludziom, co sami będą pracowali?

W razie przeciwnym za każdym razem mają się uniewinnić przed Wydziałem krajowym.

Możeby to pomogło?

A możeby Wydział krajowy znalazł jaki sposób na takich żydziarzy, co bez pośrednictwa żyda nawet we Wydziale się nie obejda?

Lwów, dnia 16. marca 1899.

Potoczek
interpelant.

Ostapczuk, Kramarczyk, Szwed, Wójcik,
Data, Bojko, Olpiński, Żardecki, Bernadzi-

kowski, Styła, Warzecha, Hamorak, Okuniewski, Średniawski, Milan, Krempa.

Marszałek oznajmia iż interpelację tę udzieli Wydziałowi krajowemu.

Marszałek zamyka posiedzenie oznaczając następne na dzień 17. marca 1899 r. godz. 8. wieczorem, odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia i wzywa posłów, by punktualnie przybyli na posiedzenie.

Koniec posiedzenia o godz. 1 min. 30. po południu.

Marszałek krajowy:

Stanisław Badeni w. r.

Sekretarze:

Andrzej Potocki w. r.

Stanisław Niezabitowski w. r.

Protokół

16. posiedzenia, 4. sesyi, VII. peryodu Sejmu galicyjskiego z dnia 17. marca 1899 r.

Początek o godzinie 8-ej minut 10. wieczór.

Przewodniczący: Marszałek krajowy J. E. Stanisław hr. Badeni.

Sekretarze: Modest Karatnicki, Stanisław Niezabitowski, Andrzej Potocki, Mieczysław Urbański.

Obecnych posłów 116.

Ze strony Rządu: c. k. Radca Dworu Włodzimierz hr. Łoś.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół czternastego posiedzenia uważa za przyjęty, gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów, protokół piętnastego posiedzenia złożony jest w biurze marszałkowskiem do przejrzenia.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis petycyj, wniesionych po dzień 14 marca 1899, które przekazano następującym komisjom:

Komisji drogowej Ls.: 1772, 1828, 1830.

Komisji administracyjnej Ls.: 1777, 1778, 1779, 1780, 1781, 1782, 1783, 1784,

1785, 1786, 1787, 1788, 1789, 1790, 1791, 1792, 1793, 1794, 1795, 1796, 1797, 1798, 1799, 1800, 1801, 1802, 1803, 1804, 1805, 1806, 1807, 1808, 1809, 1810, 1811, 1812, 1813, 1814, 1815, 1816, 1817, 1818, 1819, 1820, 1821, 1822, 1823, 1824, 1852, 1853, 1854, 1855, 1856, 1862, 1873, 1874.

Komisji petycyjnej Ls.: 1825, 1831, 1833, 1840, 1870, 1872.

Wydziałowi krajowemu Ls.: 1827, 1829, 1835, 1836, 1837, 1844, 1845, 1850, 1851, 1858, 1861, 1865, 1871, 1878, 1879.

Komisji szkolnej Ls.: 1832, 1839, 1841, 1842, 1843, 1846, 1847, 1857, 1863, 1869.

Komisji gospodarstwa krajowego Ls.: 1834, 1864, 1866, 1867, 1868.

Komisji przemysłowej Ls.: 1838, 1860.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego punktem pierwszym jest:

Pierwsze czytanie wniosku posła Urbańskiego w przedmiocie zmiany niektórych postanowień regulaminu sejmowego.

Przemawia p. Urbański uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi przekazanie tego wniosku komisji reformy wyborczej.

Przemawia p. Okuniewski pod względem formalnym i wnosi na odrzucenie tego wniosku w myśl §. 38. regulaminu sejmowego.

Izba uchwala odesłanie tego wniosku do komisji reformy wyborczej.

Następuje :

Trzecie czytanie projektu ustawy o władzach nadzorczych szkolnych.

Sprawozdawca p. Soleski czyta :

U s t a w a

z dnia . . . . . o Radach szkolnych okręgowych.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

§. 1.

Każdy powiat polityczny, w każdorazowych swoich granicach, tworzy osobny okrąg szkolny, z osobną c. k. Radą szkolną okręgową, której siedzibą jest siedziba politycznej władzy powiatowej.

Każde miasto, rządzące się osobnym statutem, stanowi osobny okrąg szkolny z osobną c. k. Radą szkolną okręgową.

§. 2.

W skład Rady szkolnej okręgowej wchodzi :

a) naczelnik politycznej władzy powiatowej, a w razie jego nieobecności urzędnik zastępujący go we władzy politycznej;

b) jeden duchowny z każdego wyznania i obrządku, liczącego w okręgu więcej niż tysiąc dusz; mianowanie duchownego członka Rady szkolnej okręgowej należy do wyższej władzy kościelnej; reprezentanta religii izraelskiej wybierają zwierzchności gmin wyznaniowych izraelskich w okręgu;

c) dwaj względnie trzej reprezentanci zawodu nauczycielskiego, z których jednego wybierze konferencya okręgowa nauczycielska ze swego grona, drugim jest dyrektor seminarium nauczycielskiego istniejącego w siedzibie lub w okręgu Rady szkolnej okręgowej, a gdzie taki zakład nie istnieje, nauczyciel kierujący jedną ze szkół ludowych w okręgu przez Radę szkolną krajową wyznaczony. Trzecim jest dyrektor jednej ze szkół średnich, jeżeli takie szkoły w siedzibie Rady szkolnej okręgowej istnieją, wyznaczony przez Radę szkolną krajową.

d) dwaj delegaci Rady powiatowej, a nadto, jeżeli w okręgu znajduje się miasto objęte ustawą z dnia 13. marca 1889 r. Nr. 24. dz. u. k. jeden delegat Rady gminnej tego miasta;

e) inspektor szkolny okręgowy a gdzie w okręgu jest dwóch lub więcej inspektorów, inspektorowie szkolni okręgowi dla okręgu ustanowieni.

§. 3.

Przewodniczącym Rady szkolnej okręgowej jest naczelnik politycznej władzy powiatowej (Starosta, względnie kierownik Starostwa). W razie nieobecności jego przewodniczy na posiedzeniu Rady zastępca przewodniczącego, którego Rada szkolna okręgowa wybiera ze swego grona bezwzględną większością głosów co trzy lata; w czynnościach zaś wymienionych w § 19 niniejszej ustawy zastępuje przewodniczącego urzędnik zastępujący go we władzy politycznej.

§. 4.

Reprezentanci zawodu nauczycielskiego wychodzący z konferencji okręgowej, będą obierani na trzy lata, tracą jednak swój mandat, jeżeli przed upływem tego czasu przestaną w okręgu pełnić funkcje nauczycielskie. Delegaci Rady powiatowej oraz delegat Rady gminnej będą obierani na czas swego mandatu do Rady powiatowej a względnie Rady gminnej. Reprezentanci zawodu nauczycielskiego wyznaczeni przez Radę szkolną krajową i duchowni członkowie pozostaną na swoim urzędzie dopóki nie zostaną odwołani przez swoich mocodawców,

§. 5.

Dla Rad szkolnych okręgowych w miastach rządzących się własnym statutem (Rad szkolnych okręgowych miejskich) stanowi się następujące wyjątki od przepisów objętych §. 2—4:

a) w skład Rady szkolnej okręgowej miejskiej wchodzi jako naczelnik władzy politycznej prezydent miasta a względnie wiceprezydent miasta, zastępujący go w urzędowaniu;

b) każde wyznanie i obrządek, które liczy więcej niż 500 dusz w mieście, ma być reprezentowane w Radzie szkolnej okręgowej miejskiej przez swego delegata;

c) w skład Rady szkolnej okręgowej miejskiej wchodzi czterech reprezentantów zawodu nauczycielskiego; jeden nauczyciel i jedna nauczycielka wybrani przez Konferencję okręgową nauczycielską z jej grona jeden dyrektor seminarium nauczycielskiego męskiego (żeńskiego) i jeden dyrektor szkół średnich, wyznaczeni przez Radę szkolną krajową;

d) zamiast delegatów wymienionych w §. 2. d) wchodzi w skład Rady szkolnej okręgowej miejskiej trzech delegaci Rady

miasta na czas trwania swego mandatu do Rady miasta.

e) oprócz inspektora, względnie inspektorów okręgowych w skład Rady szkolnej okręgowej miejskiej wchodzi Radca magistratu, prowadzący referat spraw administracyjnych i ekonomicznych szkół ludowych.

§. 6.

Do strzeżenia religijnych interesów tych mieszkańców szkolnego okręgu, do których wyznania żaden z członków Rady szkolnej okręgowej nie należy, wybiera też Rada dla każdego z wyznań osobnego doradcę.

§. 7.

Wszystkie w §. 2, 3, 5, 6. wyszczególnione mianowania i wybory wymagają zatwierdzenia Rady szkolnej krajowej.

§. 8.

Rada szkolna okręgowa w swoim okręgu:

a) zarządza szkołami ludowymi publicznymi oraz zakładami naukowymi i wychowawczymi, które z niemi są połączone z wyjątkiem szkół ćwiczeń przy seminarjach nauczycielskich;

b) sprawuje nadzór nad szkołami ludowymi prywatnymi oraz nad zakładami wychowawczymi prywatnymi dla młodzieży, która do uczęszczania do szkoły jeszcze nie jest obowiązana, lub która do szkół ludowych uczęszcza;

c) wykonywa władzę zwierzchnią nad Radami szkolnymi miejscowymi oraz zarządza dochodami funduszu szkolnego okręgowego, gdzie fundusz taki istnieje.

Zakres działania i zadanie Rady szkolnej okręgowej w tych trzech kierunkach

określone są ustawami szkolnemi oraz rozporządzeniami, wydanemi na podstawie tych ustaw.

W szczególności ma Rada szkolna okręgowa:

1. zastępować na zewnątrz sprawy okręgu szkolnego, mieć dokładny przegląd stanu szkół w okręgu, tudzież starać się o prawem przepisany porządek w szkołach i o ulepszenie ich, o ile to być może, tak w ogóle jak i co do każdej szkoły z osobna;

2. starać się o ogłaszanie ustaw i zarządzeń wyższych władz szkolnych w przedmiocie spraw szkolnych, tudzież o przeprowadzenie tych ustaw i zarządzeń;

3. prowadzić pertraktacje co do regulowania i rozszerzenia szkół istniejących, tudzież co do zakładania nowych szkół, co do przyłączania do związku i wyłączenia ze związku szkolnego i przeprowadzać rozprawy konkurencyjne w sprawie budowy szkół;

4. opiekować się funduszami i fundacyami szkolnymi miejscowymi, o ile czynności te nie są zastrzeżone innym władzom;

5. opiekować się szkołami pod względem ekonomicznym i policyjnym, zajmować się zaopatrzeniem ich w odpowiednie budynki i wewnętrzne urządzenie, oraz w potrzeby rzeczowe, o ile te czynności nie są zastrzeżone Radzie szkolnej miejscowej lub Radzie szkolnej krajowej;

6. używać środków przymusowych w razach ustawą oznaczonych, przyczem winni jej być pomocni c. k. Starostwie powiatowi;

7. tymczasowo obsadzać posady nauczycielskie, a współdziałać w stałym obsadzeniu posad, względnie w posuwaniu nauczycieli na wyższe place;

8. przeprowadzać śledztwa w przekroczeniach dyscyplinarnych nauczycieli i w sprawie innych braków dostrzeżonych w szkole rozstrzygać o tem w pierwszej instancji, a względnie czynić wnioski do Rady szkolnej krajowej;

9. opiekować się nauczycielami, starać się o ich dalsze kształcenie, urządzać konferencye nauczycielskie, nadzorować biblioteki szkolne i biblioteki dla nauczycieli;

10. zarządzać nadzwyczajne inspekcye szkół;

11. zawiązywać i rozwiązywać Rady szkolne miejscowe, oraz oznaczać ich granice i siedziby;

12. udzielać objaśnień i opinii, przedkładać wnioski i peryodyczne sprawozdania do wyższych władz szkolnych;

§. 9.

Rada szkolna okręgowa zbiera się przynajmniej raz w miesiąc na zwyczajne obrady. Przewodniczący może według potrzeby, a winien na wniosek dwóch członków w przeciągu ośmiu dni zwołać nadzwyczajne posiedzenie.

Wszystkie sprawy, o których trzeba rozstrzygać, przedkładać sprawozdania lub wnioski, mają być kolegialnie traktowane.

W porozumieniu z Radą szkolną krajową nada sobie Rada okręgowa regulamin czynności i określi bliżej kompetencyę wydziału wykonawczego.

§. 10.

Do stanowienia uchwał potrzebną jest obecność więcej niż połowy członków.

Uchwały zapadają absolutną większością głosów. W razie równości głosów rozstrzyga przewodniczący, który ma także prawo wstrzymać przeprowadzenie uchwał

sprzeciwiających się według jego zdania obowiązującym przepisom i zasięgnąć natychmiast decyzji Rady szkolnej krajowej.

Nad sprawami dotyczącymi nauki religii, ćwiczeń religijnych i nauczycieli religii obradować i głosować należy, o ile to tylko możliwem, w obecności reprezentanta właściwego wyznania.

Przy obradach i głosowaniu nad sprawami, dotyczącymi się osobistych interesów jednego z członków lub jego krewnych i powinowatych aż do czwartego stopnia, członek ten udziału mieć nie może.

Zażalenia przeciw orzeczeniom i zarządzeniom Rady szkolnej okręgowej rozstrzyga Rada szkolna krajowa.

We wszystkich przypadkach, w których niema przepisanego innego terminu do wniesienia rekursu, należy zażalenia te wносить w Radzie szkolnej okręgowej w terminie 14 dni, licząc od dnia następującego po dniu doręczenia. Mają one moc odraczającą, o ile ustawa nie zawiera innego postanowienia.

§. 11.

W imieniu Rady szkolnej okręgowej załatwiać będzie bieżące czynności Wydział wykonawczy, do którego należą;

a) przewodniczący Rady szkolnej okręgowej, a w nieobecność jego urzędnik zastępujący go we władzy politycznej, w miastach z własnym statutem Wiceprezydent miasta;

b) członek Rady szkolnej okręgowej w siedzibie tej Rady zamieszkały, a przez nią do tej funkcji wybrany, w miastach z własnym statutem dwaj członkowie w ten sposób wybrani;

c) inspektor szkolny okręgowy, a względnie inspektorowie szkolni okręgowi, w razie zaś nieobecności inspektora, jeden z reprezentantów zawodu nauczycielskiego w ra-

dzie zasiadający, a przez nią do funkcji tej przeznaczony.

Nieobecność któregoś z członków wydziału wykonawczego wymienionych pod b) i c), o ile nie była spowodowaną winą przewodniczącego, nie wstrzymuje czynności tegoż wydziału.

§. 12.

W sprawach wymagających pospiechu chociażby kolegialnie miały być traktowane, może przewodniczący wydać bezpośrednie rozporządzenie, winien jednak bezzwłocznie, a najpóźniej na najbliższem posiedzeniu, zasięgnąć zatwierdzenia Rady szkolnej okręgowej.

§. 13.

Dla każdego okręgu szkolnego mianuje Minister Wyznań i Oświaty osobnego inspektora szkolnego okręgowego na podstawie ternu przedłożonego przez Radę szkolną krajową.

Dla okręgów liczących wiele szkół może Minister Wyznań i Oświaty mianować kilku inspektorów szkolnych okręgowych.

Inspektorowie mianowani być mają zazwyczaj z grona nauczycieli, etat zaś ich i pobyry ustanowione będą we właściwej drodze.

§. 14.

Inspektor szkolny okręgowy powołany jest głównie do sprawowania nadzoru dydaktyczno-pedagogicznego nad szkołami ludowymi.

W tym celu ma odbywać wizytacje szkół peryodycznie, jest też upoważnionym do udzielania nauczycielom rad pod względem dydaktyczno-pedagogicznym i do zarządzenia spostrzeżonym wszelkim niedostatkom przez udzielanie na miejscu ustnych wskazówek i przestróg.

Inspektor okręgowy przewodniczy na okręgowych konferencyach nauczycielskich, o ile na nich nie obejmie przewodnictwa inspektor szkolny krajowy.

Inspektor okręgowy kwalifikuje nauczycieli pod względem ich pilności, zdolności i zachowania się, lecz orzeczenia kwalifikacyjne wystawione i podpisane przez inspektora, podpisuje także przewodniczący Rady szkolnej okręgowej, któremu służy prawo oddania własnych uwag.

Inspektor okręgowy powołany jest wreszcie w pierwszym rzędzie do starania się o dalsze kształcenie się nauczycieli.

§. 15.

Podezas wizytacji powierzonych sobie szkół publicznych ma inspektor okręgowy przedewszystkiem uważać:

1. Na działalność Rad szkolnych miejscowych, a w szczególności na prowadzenie rachunków funduszu szkolnego miejscowego;

2. na przestrzeganie przepisów prawnych przy przyjmowaniu i uwalnianiu dzieci ze szkoły;

3. na zdolność, pilność, na zachowanie się nauczycieli w ogóle, na panującą w szkole karność, porządek i ochędostwo;

4. na przestrzeganie planu nauk, na metodę naukową i na postępy dzieci w ogóle i w każdym przedmiocie z osobna;

5. na zaprowadzone środki i przybory naukowe, tudzież na wewnętrzne urządzenie szkoły;

6. na ekonomiczne i higieniczne stosunki szkoły, na stan budynku, ogrodu i gruntu szkolnego;

7. na czytelnie i biblioteki ludowe założone przy szkole za pozwoleniem Rady szkolnej krajowej i na dobór książek w nich złożonych.

Przy wizytacji prywatnych zakładów szkolnych i wychowawczych winien inspektor szkolny okręgowy na to uważać, czy zakłady te odpowiadają warunkom, pod którymi były założone i czy nie przekraczają granic swego uprawnienia.

§. 16.

Inspektorowie szkolni okręgowi mają składać sprawozdania o swych czynnościach do Rady szkolnej okręgowej z dołączeniem potrzebnych wniosków i podaniem wskazówek, których na miejscu udzielili.

Sprawozdania te mają być przedłożone wraz z uchwałami wskutek nich zapadłemi Radzie szkolnej krajowej, która uwzględnia je w sprawozdaniach szkolnych przesyłanych do Ministerstwa Wyznań i Oświecenia.

§. 17.

Rada szkolna okręgowa może zarządzać nadzwyczajne wizytacje szkół przez osobnych delegatów, którzy mają jej z poczynionych spostrzeżeń zdawać sprawę, nie mają jednak prawa udzielać nauczycielom wskazówek dydaktyczno-pedagogicznych.

Członkowie Rady szkolnej okręgowej mają prawo zwiedzać osobiście szkoły ludowe swego okręgu nie mogą jednak wchodzić na lekye religii wyznania, do którego sami nie należą. Mogą oni z poczynionych spostrzeżeń swoich zdawać sprawę Radzie szkolnej okręgowej i swoim mocodawcom, nie mają atoli prawa udzielać ich bezpośrednio nauczycielom.

§. 18.

Doradcy Rady szkolnej okręgowej (§. 6). mają prawo zwiedzać znajdujące się w okręgu szkoły, do których uczęszczają dzieci ich wyznania, ały się przekonać o ich stanie, tudzież mają prawo być obe-

cnymi przy peryodycznych wizytacjach tychże przez inspektorów szkolnych okręgowych; wreszcze mają prawo donosić Radzie szkolnej okręgowej o zrobionych przez siebie spostrzeżeniach i czynić wnioski w celu polepszenia rzeczonych szkół.

Rada szkolna okręgowa ma zasięgać zdania doradców we wszystkich sprawach zostających w związku z ich powołaniem, doradcy zaś mogą uczestnić we wszystkich nad tem obradach Rady szkolnej okręgowej z głosem stanowczym.

§. 19.

Przewodniczący Rady szkolnej okręgowej kieruje jej biurem, porucza członkom Rady wpływające sprawy do referowania i wykonywa uchwały Rady lub porucza ich wykonanie. Wykonanie pewnych uchwał na miejscu może jednak Rada za zgodą swego przewodniczącego powierzyć osobnemu delegatowi lub delegatom. Delegatem Rady w sprawach dydaktyczno-pedagogicznych jest inspektor szkolny okręgowy.

Polityczna władza powiatowa dostarcza Radzie szkolnej okręgowej potrzebnych ubikacyj i sił pomocniczych, opędza także jej potrzeby kancelaryjne.

W miastach rządzących się własnym statutem gminnym daje Radzie szkolnej okręgowej ubikacje i niezbędne siły pomocnicze reprezentacja gminna; potrzeby kancelaryjne opędzane będą z funduszków gminnych.

§. 20.

Członkowie Rady szkolnej okręgowej sprawują swoje czynności bezpłatnie i mają tylko prawo do zwrotu kosztów podróży na posiedzenie tejże Rady, w myśl postanowień ustawy państwowej z dnia 30. marca 1879. Nr. 48. Dz. u. p.

§. 21.

Z chwilą wejścia w życie niniejszej ustawy przestają obowiązywać §§. 20—41 ustawy krajowej z dnia 25. czerwca 1873 o władzach nadzorczych miejscowych i okręgowych dla szkół ludowych Nr. 255. Dz. u. k., względnie z dnia 6. grudnia 1887 Nr. 67. Dz. u. kr.

§. 22.

Wykonanie tej ustawy polecam Mojemu Ministrowi Wyznań i Oświecenia i Ministrowi spraw wewnętrznych.

Izba uchwała powyższy projekt ustawy w trzeciem czytaniu.

Następuje:

Sprawozdanie komisji kolejowej o sprawozdaniu z czynności Dep. IV. Wydziału krajowego w sprawach kolejowych i o wniosku posła Rudrofa.

Sprawozdawca p. Andrzej Potocki, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Przyjmuje się do wiadomości sprawozdanie Departamentu IV. Wydziału krajowego b) w sprawach kolejowych.

II. Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby wygotował projekt utworzenia osobnego oddziału taryfowego przy krajowym biurze kolejowym i poczynił odpowiednie wnioski na najbliższej sesyi.

III. Poleca się Wydziałowi krajowemu aby jak najusilniej się starał o prowadzenie ruchu na kolejach lokalnych w sposób jak najoszczędniejszy.

IV. Upoważnia się Wydział krajowy do natychmiastowego zakupu akcji zakładowych kolei Kraków-Koćmyrzów za kwotę 100.000 zł.

V. Wzywa się c. k. Rząd, ażeby niezwłocznie przystąpił do zrównania taryf dla przewozu osób i towarów na szlakach kolei lokalnej wschodnio-galicyskiej Wygnanka-Skała-Iwanie puste i Biała Czortkowska-Zaleszczyki jednolicie z taryfami na szlaku Tarnopol-Kopczyńce tejże samej kolei lokalnej.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej i uchwała bez rozprawy powyższe wnioski komisji głosując nad każdym wnioskiem I, II, III, IV, V oddzielnie.

Następuje:

Sprawozdanie komisji kolejowej o sprawozdaniu Wydziału krajowego w przedmiocie podwyższenia rocznej dotacji na cele popierania kolei żelaznych niższego rzędu.

Sprawozdawca p. Andrzej Potocki uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Upoważnia się Wydział krajowy do wstawienia w preliminarz funduszu krajowego na cele popierania kolei niższorzędnych w myśl ustawy krajowej z dnia 17. lipca 1893, Dz. u. kr. Nr. 42, rocznej dotacji w kwocie trzysta siedemdziesiąt pięć tysięcy (375.000) zł. w. a. przez lat siedemdziesiąt (70) poczynawszy od roku 1899.

Wszelkie oszczędności w tej rubryce jakoteż wszelkie wpływy od dłużników lub z tytułów kolejowych przez kraj nabytych, tak w kapitale jak w odsetkach, wpływać

będą do funduszu kolejowego, który osobno zarachowany i administrowany być ma.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji gospodarstwa krajowego o postępie robót przy regulacji Dniestru między Rozwadowem a Żurawnem.

Sprawozdawca p. Stadnicki uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

1) Sejm przyjmuje sprawozdanie o postępie robót przy regulacji Dniestru między Rozwadowem a Żurawnem do wiadomości.

2) Sejm poleca Wydziałowi krajowemu by o postępie robót regulacyjnych przy wszystkich rzekach i zabudowaniu potoków górskich pod zarządem c. k. Rządu wykonywanych zdawał Wysokiemu Sejmowi wyczerpujące sprawozdania.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji głosując nad każdym tegoż punktem oddzielnie.

Następuje:

Sprawozdanie komisji gospodarstwa krajowego o sprawozdaniu Wydziału krajowego w sprawie założenia szkoły dla gospodyń wiejskich.

Sprawozdawca p. Krzysztofowicz uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisji, sprostowawszy poprzednio omyłki druku, a mianowicie w wierszu drugim wniosku II. po słowie „się“ należy dodać słowo „nad“, a w wier-

szu trzecim tegóż wniosku zamiast „zakładów“ ma być „zakładu“:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego w sprawie założenia szkoły dla gospodyń wiejskich.

II. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu aby w porozumieniu z komisją dla spraw rolniczych, zastanowił się nad wyborem miejscowości najodpowiedniejszej do umieszczenia zakładu, zarządził w tej mierze badania i na tej podstawie przedłożył Sejmowi wniosek założenia szkoły dla gospodyń wiejskich wraz z projektem statutu organizacyjnego, tudzież obliczeniem kosztów założenia i utrzymania tejże.

III. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby wyjednał u c. k. Rządu odpowiednią subwencję na cel powyższy.

Petycja zgromadzenia Sióstr Miłosierdzia w Krakowie do L. 512 zostaje niniejszem sprawozdaniem załatwioną.

W rozprawie ogólnej przemawia p. Hamorak i wnosi, by nad wnioskami komisji przejść do porządku dziennego.

Przemawia p. Żardecki i wnosi następującą poprawkę do II. wniosku komisji:

„aby w statucie organizacyjnym we właściwy sposób uwzględnił utworzenie osobnego oddziału dla tych kandydatek, których zamiarem byłoby nabyte w szkole wiadomości użyć w jakiejkolwiek formie na podniesienie poziomu gospodarstw ko-biecych między włościanami“.

Izba popiera poprawkę p. Żardeckiego

Przemawia p. Średniawski.

Po zamknięciu rozprawy ogólnej przemawia p. sprawozdawca.

Izba odrzuca wniosek p. Hamoraka na przejście do porządku dziennego nad sprawozdaniem i wnioskami komisji:

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej i uchwala wnioski komisji bez rozprawy, głosując nad każdym wnioskiem I., II., III. oddzielnie.

Marszałek odczytuje rezolucję p. Żardeckiego.

Przemawia p. sprawozdawca.

Izba odrzuca rezolucję p. Żardeckiego.

Następuje:

Sprawozdanie komisji gospodarstwa krajowego o petycji Wydziału powiatowego w Łańcucie o roczną subwencję na utrzymanie szkoły gospodyń wiejskich.

Sprawozdawca p. Krzysztofowicz, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urban-skiego od czytania sprawozdania odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Petycję wydziału powiatowego w Łańcucie o subwencję dla szkoły gospodyń wiejskich odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i ewentualnego możliwego uwzględnienia — względnie postawienia odpowiedniego wniosku na najbliższej sesji sejmowej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji gospodarstwa krajowego o sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie krajowej średniej szkoły rolniczej i folwarku w Czernichowie.

Sprawozdawca p. Vivien uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego o krajowej średniej szkole rolniczej i folwarku w Czernichowie.

II. Sejm otwiera Wydziałowi krajowemu kredyt w wysokości 9370 zł. na adaptację budynku internatowego i na urządzenie miejsca do zabaw.

III. Sejm wzywa Wydział krajowy by podjął odpowiednie starania celem uzyskania od c. k. Rządu pokrycia połowy kosztów na adaptację budynku internatowego i na urządzenie miejsca do zabaw.

IV. Sejm ustanawia w etacie osób grona nauczycielskiego krajowej średniej szkoły rolniczej w Czernichowie drugą i trzecią posadę prefektów z poborami unormowanymi uchwałą sejmową z dnia 11. stycznia 1896.

Izba przystępuje do rozprawy ogólnej.

Przemawia p. Wójcik.

Przemawia zastępca członka Wydziału krajowego p. Brykczyński.

Przemawia p. Czech.

Przemawia p. Wójcik dla sprostowania faktycznego.

Po zamknięciu rozprawy ogólnej przemawia p. Sprawozdawca.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej i uchwała bez rozprawy powyższe wnioski komisji głosując nad każdym wnioskiem I., II., III., IV. oddzielnie.

Następuje:

Sprawozdanie komisji petycyjnej w sprawie prośby p. Stanisława Dubika prow. aplikanta manipulacyjnego przy Wydziale krajowym o udzielenie mu „veniam studiorum“.

Sprawozdawca p. Michalski odczytuje sprawozdanie komisji zakończone następującym wnioskiem:

„Panu Stanisławowi Dubikowi prowizorycznemu aplikantowi manipulacyjnemu przy Wydziale krajowym udziela się „veniam studiorum“.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji petycyjnej w przedmiocie prośby p. Michała Stróżeckiego, inżyniera-adjunkta Wydziału krajowego o zwolnienie go od przedkładania świadectwa z 2-go egzaminu państwowego o stabilizację i o policzenie lat służby spędzonych na posadzie inżyniera powiatowego.

Sprawozdawca p. Michalski, odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Panu Michałowi Stróżeckiemu, inżynierowi-adjunktowi w służbie krajowej udziela się „veniam studiorum“, zaś policzenie lat przebytych na posadzie inżyniera powiatowego odracza się na później.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji petycyjnej w sprawie prośby p. Eustachego Żebrowskiego,

prow. inżyniera-adjunkta Wydziału krajowego o udzielenie mu „veniam aetatis“.

Sprawozdawca p. Michalski odczytuje sprawozdanie komisji zakończone następującym wnioskiem :

Sejm udziela Eustachemu Żebrowskiemu, prowizorycznemu inżynierowi-adjunktowi przy Wydziale krajowym „veniam aetatis“.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje :

Sprawozdanie komisji petycyjnej w przedmiocie prośby p. Ferdynanda Pakuszeńskiego, prow. konduktora dróg krajowych o „veniam studiorum et aetatis“.

Sprawozdawca p. Michalski odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem :

Udziela się p. Ferdynandowi Pakuszeńskiemu, prowizorycznemu konduktorowi III. klasy dróg krajowych „veniam aetatis i veniam studiorum“.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji:

Następuje :

Sprawozdanie komisji petycyjnej w sprawie prośby p. Zygmunta Kwiatkowskiego, konduktora przy drodze Borysław-Schodnica w Borysławiu o udzielenie mu „veniam studiorum“.

Sprawozdawca p. Michalski odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem :

Panu Zygmuntowi Kwiatkowskiemu prowizorycznemu konduktorowi III. klasy

dróg krajowych udziela się „veniam studiorum“.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje :

Sprawozdanie komisji petycyjnej z petycji gminy Krzeczów w powiecie Myślenickim o utworzenie samoistnego probostwa tamże.

Sprawozdawca p. Olpiński, odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem :

Petycję gminy Krzeczów w powiecie myślenickim odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i pouczenia proszącej gminy stosownie do obowiązujących odnosnych ustaw.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje :

Sprawozdanie komisji drogowej o petycji Wydziału powiatowego w Jarosławiu w przedmiocie przyjęcia kwoty 8968 zł. 75 ct. należnej Bankowi krajowemu tytułem odsetek od zaciągniętych przez Wydział powiatowy pożyczek w kwocie 21.000 zł. i 22.000 zł. na rachunek przyznanych subwencji Wydziału krajowego na budowę drogi Bystrowice-Przeworsk i aby od tej kwoty 75% opłacał fundusz krajowy, resztę zaś 25% Wydział powiatowy.

Sprawozdawca p. Olpiński, odczytuje sprawozdanie komisji zakończone następującym wnioskiem :

Nad petycją Wydziału powiatowego w Jarosławiu ls. 544/99 przechodzi Sejm do porządku dziennego.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje :

Sprawozdanie komisji drogowej o petycji Wydziału Rady powiatowej w Nadwornie w przedmiocie podwyższenia subwencji krajowej na budowę dróg Nazawizów-Winograd, Delatyn-Łuczki i Nadwórna-Łanczyn z 60% na 75% rzeczywistych kosztów budowy.

Sprawozdawca p. Olpiński odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Petycję Wydziału Rady powiatowej w Nadwornie o podwyższenie subwencji krajowej na budowę dróg Nazawizów-Winograd, Delatyn-Łuczki i Nadwórna-Łanczyn z 60% na 75% rzeczywistych kosztów budowy Sejm nie uwzględni lecz pozostaje przy swej uchwale z dnia 8. Lutego 1898.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji drogowej o petycji Wydziału powiatowego w Przemyślanach w przedmiocie dodatkowej subwencji z funduszy krajowych w kwocie 2000 zł. na budowę drogi Sołowa-Kurowice.

Sprawozdawca p. Olpiński, odczytuje sprawozdanie komisji zakończone następującym wnioskiem:

Nad petycją Wydziału powiatowego w Przemyślanach, w przedmiocie dodatkowej subwencji z funduszy krajowych w kwocie 2000 zł. na budowę drogi Sołowa-Kurowice, Sejm przechodzi do porządku dziennego.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji drogowej o petycji gmin Korczyna, Czarnorzeki, Krasna i Węglówka powiatu Krośnieńskiego w sprawie udzielenia zapomogi w kwocie 3000 zł. na odbudowę drogi gminnej z Korczyny do gminy Luteczy powiatu Strzyżowskiego.

Sprawozdawca p. Olpiński odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem.

Petycję gmin Korczyna, Czarnorzeki, Krasna i Węglówka pow. Krośnieńskiego w sprawie udzielania zapomogi w kwocie 3000 zł. na odbudowę drogi gminnej z Korczyny do gminy Luteczy pow. Strzyżowskiego, przekazuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i załatwienia.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji drogowej o petycjach Zwierzchności gminnej Siennowa powiatu Łańcuckiego i obszaru dworskiego Siennowa w sprawie udzielenia zapomogi na budowę drogi przez Siennów.

Sprawozdawca p. Olpiński odczytuje sprawozdanie komisji zakończone następującym wnioskiem:

Petycję Zwierzchności gminnej Siennowa i obszaru dworskiego tamże w sprawie udzielenia zapomogi na budowę drogi gminnej przez Siennów przekazuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i załatwienia.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji drogowej o petycji Wydziału powiatowego w Nowym

Sączu, dotyczącej rekonstrukcyi drogi krajowej Zakliczyn, Nowy Sącz Niedzica na pizestrzeni pomiędzy Zbyszycami a Dąbrową.

Sprawozdawca p. Bernadzikowski odczytuje sprawozdanie komisji zakończone następującym wnioskiem:

Poleca się Wydziałowi kraj., aby o ile możliwości przyspieszył dalszą akcyę z c. k. Rządem, celem przeprowadzenia rekonstrukcyi drogi kraj. leżącej w klm. 25—30 między Zbyszycami a Dąbrową, uwzględniając tę z projektowanych alternatyw, któraby w przyszłości zapewniała na tej drodze trwałą, ciągłą i dogodną komunikacyą.

2. Wzywa się ck. Rząd, aby co rychlej zarządził ze swej stronv komisjonalne oględziny dotyczącego terenu przez swoje organa techniczne z przybraniem takichże organów ze strony Wydziału krajowego a to celem ostatecznego rozwiązania spornej kwestyi.

Izba uchwała powyższy wniosek bez rozprawy, głosując nad każdym punktem ego wniosku oddzielnie.

Następuje :

Sprawozdanie komisji gminnej z petycji gminy Roznoszyńce o zmianę granic.

Sprawozdawca p. Kulczycki odczytuje sprawozdanie komisji zakończone następującym wnioskiem:

Sejm przychodzi do porządku dzienne-go nad petycyą gminy Roznoszyńce o wyłączenie z gminy katastralnej Sieniawa kompleksu gruntów składającego się z p. gr. 1681/1 do włącznie 1837 i przyłączenie takowych do gminy katastralnej Rozno-

szyńce tudzież o wyłączenie z gminy katastralnej Krasnosielce przysiółka Hołodówka i przyłączenie go do gminy katastralnej Reznoszyńce.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje :

Sprawozdanie komisji petycyjnej o petycji do l. 743 Jacentego Rzepeckiego i chrześcijańskich członków gminy w Chrzanowie w sprawie zarządu majątkiem gminnym w Chrzanowie.

Sprawozdawca p. Kostheim odczytuje sprawozdanie komisji zakończone następującym wnioskiem:

Petycyę Jacentego Rzepeckiego odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i właściwego zarządzenia w celu zabezpieczenia praw uprawnionych chrześcijańskich członków gminy Chrzanowa do majątku w ich wyłącznem używaniu będącego.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek komisji.

Następuje :

Sprawozdanie komisji petycyjnej co do prośby Zwierzchności gminnej Wyspa pow. Rohatyńskiego o zasiłek na sprowadzenie wody.

Sprawozdawca p. Kostheim odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Petycyę gm. Wyspa L. 866 odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i odpowiedniego załatwiania w tym kierunku, ażeby przy przyczynieniu się gminy

i powiatu i pomocy z fund. krajowych gmina Wyspa w jak najkrótszym czasie w wodę zaopatrzoną została.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji petycyjnej o petycji i Markusa Weilera o opiekę przy wykonaniu zadzierżawionego prawa propinacji w Gminach Brzozdowce, Podhorce i t. d.

Sprawozdawca p. Kostheim odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem.

Nad podaniem Markusa Weilera do l. 793/99 przechodzi się do porządku dziennego.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji petycyjnej o petycji wdów i sierót po byłych urzędnikach fundacji Stan. Hr. Skarbka o polepszenie bytu materialnego.

Sprawozdawca p. Kostheim odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić petycję do l. 668/99 odstępuje się Wydziałowi kraj. do zbadania i przychylnego załatwienia w porozumieniu z fundacją Stan. hr. Skarbka.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji petycyjnej z petycji gospodarza Dmytra Tarczanowskiego i 101 towarzyszy o rozłączenie osady „Posada dolna“ od gminy „Stare miasto“ i utworzenie samoistnej gminy.

Sprawozdawca p. Żardecki odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Petycję gospodarza Dmytra Tarczanowskiego i towarzyszy do l. s. 290 odstępuje się Wydziałowi krajowemu do załatwienia.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji petycyjnej z petycji gminy Pasieczna powiatu Stanisławowskiego o zwrot pastwiska gminnego, zabranego przez Władze rządowe pod kulturę wikliny.

Sprawozdawca p. Żardecki odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Petycję gminy Pasieczna powiatu Stanisławowskiego o zwrot pastwiska gminnego odstępuje Sejm ek. Rządowi do zbadania i możliwego uwzględnienia.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek komisji.

Marszałek oznajmia, iż porządek dzienny został wyczerpany.

Marszałek zamyka posiedzenie oznajmiając następne na dzień 18. marca 1899

<p>roku godzina 11 rano, oznajmia iż dnia 21 lub 22 marca umieści na porządku dziennym wybór członka Wydziału krajowego z kurii większych posiadłości, zwraca uwagę, iż gdyby na jutrzejszem posiedzeniu tj. 18 marca nie było kwalifikowanej większości dla sprawy zmiany statutu i sejmowej ordynacyi wyborczej, którą umieści na</p>	<p>porządku dziennym następnego posiedzenia natenczas umieści tę sprawę na porządku najbliższych posiedzeń; w końcu odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia.</p> <p style="text-align: right;">Koniec posiedzenia godzina 10 minut 20 wieczorem.</p>
---	--

Marszałek krajowy:

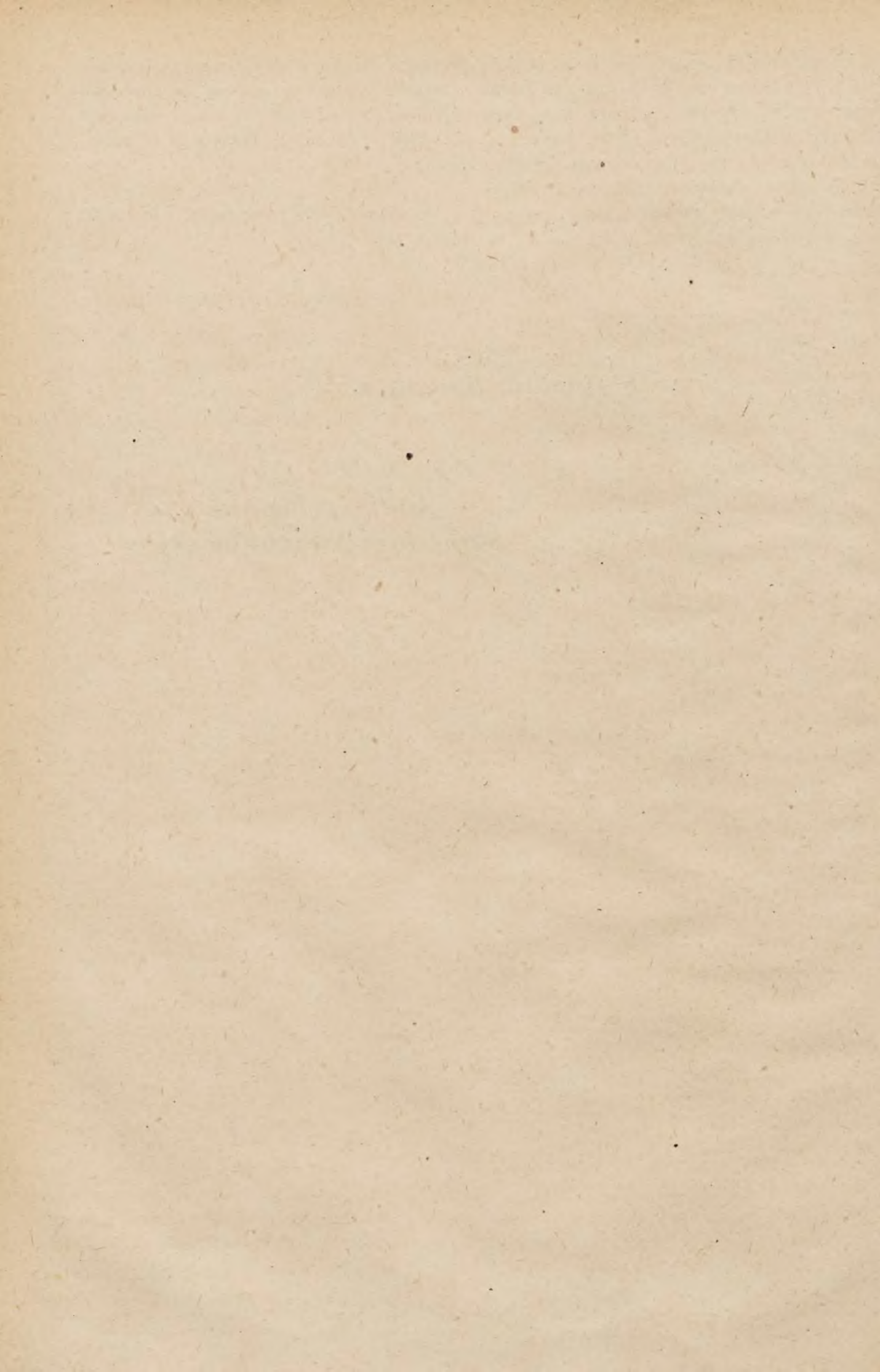
Stanisław Badeni w. r.

Sekretarze:

Andrzej Potocki w. r.

Stanisław Niezabitowski w. r.

Protokół

17 posiedzenia 4. sesyi, VII. peryodu Sejmu galicyjskiego.

z dnia 18. marca 1899 r.

Początek o godzinie 11 minut 20 przed południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy J. E. Stanisław hr. Badeni.

Sekretarze: Modest Karatnicki, Stanisław Niezabitowski, Andrzej Potocki, Mieczysław Urbański.

Obecnych posłów 118.

Ze strony Rządu: c. k. Radca Dworu Włodzimierz hr. Łoś.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół piętnastego posiedzenia uważa za przyjęty, gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów, protokół szesnastego posiedzenia złożony jest w biurze marszałkowskiem do przejrzenia.

Izba udziela urlopu pp. Romanowi Potockiemu na dni 8, Rapoportowi do końca sesyi sejmowej.

Sekretarz p. Karatnicki odczytuje spis petycyj, wniesionych po dzień 18. marca 1899 roku, które przekazano następującym komisjom:

Wydziałowi krajowemu Ls. 1882, 1883, 1884, 1886, 1898, 1909.

Komisji gospodarstwa krajowego Ls. 1885, 1887.

Komisji administracyjnej Ls. 1888, 1889, 1890, 1903, 1904.

Komisji szkolnej Ls. 1891, 1892.

Komisji przemysłowej Ls. 1893, 1894, 1895, 1896, 1897, 1899.

Komisji drogowej Ls. 1900.

Komisji petycyjnej Ls. 1901, 1902.

Przy petycji Ls. 1887 gminy Prełuki pow. Sanok o regulację rzeki Osławy udziela Marszałek głosu p. Milanowi.

P. Milan nieobecny.

Sekretarz p. Karatnicki odczytuje spis dalszych petycji wniesionych po dzień 18. marca 1899 roku, które przydzielono komisjom właściwym jak wyżej.

Przemawia p. Sanguszko i wnosi, by petycję Ls. 1866 przydzieloną komisji gospodarstwa krajowego odstąpić komisji solnej.

Izba bez rozprawy uchwala wniosek formalny p. Sanguszki.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego punktem pierwszym jest:

Sprawozdanie komisji budżetowej o wniosku Wydziału krajowego co do przedłużenia mocy obowiązującej ustawy z dnia 15 kwietnia 1894 Nr. 33 Dz. u. kr. o poborze krajowych opłat konsumcyjnych.

Sprawozdawca p. Zagórski uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Załączony %. projekt ustawy.

U s t a w a.

z dnia . . . . . dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem o poborze krajowych opłat konsumcyjnych.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

§. 1.

Od płynów w niniejszej, ustawie wyszczególnionych, a w kraju spożywanych, pobierane będą na rzecz funduszu krajowego opłaty konsumcyjne, tudzież dodatki do pobieranych na rzecz skarbu państwa podatków konsumcyjnych.

§. 2.

W obrębie kraju całego pobierany będzie 30 % dodatek krajowy do podatku konsumcyjnego od wina, moszczu i zacieru winnego, tudzież moszczu owocowego.

§. 3.

W okręgach akcyzowych miast Lwowa i Krakowa podlegać będą krajowej opłacie konsumcyjnej.

1. Gorące palone spirytusowe płyny, których zawartość alkoholu przepisany alkoholometrem oznaczoną być może, (z wyjątkiem araku, rumu i koniaku) przy ich wprowadzeniu do spożycia w obręb linii akcyzowej; dalej przy wprowadzeniu tych płynów na ten sam cel, ze składu wolnego lub podlegającej opłacie konsumcyjnej gorzelni położonych w obrębie linii akcyzowych miast Lwowa i Krakowa, a to w kwocie 3 centów (6 groszy) od każdego hektolitra i każdego stopnia alkoholu, według studzielnego alkoholometra (hektolitro - stopień alkoholu liter alkoholu). W tej samej wysokości pobieraną będzie opłata, jako dodatek do państwowej opłaty produkcyjnej od gorzelni tej opłacie w myśl ust. państwowej z 20. czerwca 1888 podlegających, a w obrębie linii akcyzowych miast Lwowa i Krakowa położonych.

2. Rum, arak, koniak, likier jakoteż wszystkie inne słodzone gorące palone napoje, bez różnicy zawartości alkoholu, przy wprowadzeniu w obręb linii akcyzowej Lwowa i Krakowa w kwocie 4 zł. (8 koron) od każdego hektolitra.

3. Piwo wszelkiego rodzaju tak przy wprowadzeniu jak i przy wyrobie w kwocie pięćdziesięciu centów (jednej korony) od hektolitra.

Krajowe opłaty konsumcyjne, pobrane w oznaczonych okręgach akcyzowych, będą zwracane (restytuowane) w tych samych wypadkach i w tym samym stosunku, w jakim zwracane bywają wedle istniejących przepisów opłaty, względnie dodatki gminne.

§. 4.

We wszystkich innych miejscowościach kraju podlegać będą krajowym opłatom konsumcyjnym:

1. Gorące palone spirytusowe płyny, — których zawartość alkoholu przepisany alkoholometrem oznaczoną być może, (z wyjątkiem rumu, araku i koniaku) w kwocie 3 ct. w. a. (sześć groszy) od każdego hekto-

litra i każdego stopnia alkoholu według studzielnego alkoholometra (hektolitr - stopień alkoholu, liter alkoholu).

2. Rum, arak, koniak, likier, tudzież wszelkie inne słodzone gorące napoje, bez różnicy zawartości alkoholu, w kwocie 4 zł. (ośm koron) od hektolitra.

3. Piwo wszelkiego rodzaju w kwocie pięćdziesięciu centów (jednej korony) od hektolitra.

§. 5.

Krajowe opłaty konsumcyjne, wyszczególnione w §. 4. nie mogą obciążać ani produkcji ani handlu, przeto opłaty te nie mogą być pobierane ani przy wyrobie palonych gorących spirytusowych płynów i piwa, ani też przy tychże wprowadzeniu do miejscowości lub w obręb kraju.

§. 6.

Od krajowych opłat konsumcyjnych, wymienionych w §. 3. i 4. niniejszej ustawy, wolne są te palone, gorące, spirytusowe płyny, którym według §. 6. ustawy o opodatkowaniu wódki z 20. czerwca 1888, Dz. p. p. Nr. 95 przyznane jest uwolnienie od opłaty konsumcyjnej.

§. 7.

Spory, jakoteż przekroczenia niniejszej ustawy i odnośnych rozporządzeń wykonawczych, podlegają rozpoznaniu i orzeczeniu władz politycznych.

§. 8.

Władze polityczne mają prawo nakładać grzywny porządkowe do wysokości 100 zł. i kary kontrawencyjne do 20-krotnej wysokości tej kwoty, o którą skarb krajowy ukrócić zamierzano a ewentualnie kary aresztu i zasądzać winnych na kosztą postępowania.

Orzeczenie karne może postanowić zarazem konfiskatę trunków i sprzętów służących do popełnienia przekroczenia. Koszta postępowania, grzywny i kary kontrawencyjne ściągane będą w drodze egzekucyi politycznej.

§. 9.

Koszta postępowania wpływać będą do kasy c. k. władzy politycznej, grzywny zaś i kary kontrawencyjne do funduszu krajowego.

§. 10.

Dodatki do podatku konsumcyjnego, ustanowione w §. 2. niniejszej ustawy, pobierane będą razem z odnośnym podatkiem i przez te same organa.

Pobór opłat konsumcyjnych, ustanowionych przez §§. 3. i 4. niniejszej ustawy, unormowany zostanie rozporządzeniem, wydać się mającem przez c. k. Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

§. 11.

Niniejsza ustawa wchodzi w życie z dniem 1. stycznia 1900 a przestaje obowiązywać z dniem 31. grudnia 1904.

§. 12.

Wykonanie niniejszej ustawy poruczam Moim Ministrom spraw wewnętrznych i skarbu.

W rozprawie ogólnej przemawia p. Romanowicz i wnosi przyjęcie całej ustawy *en bloc*.

Izba uchwala wniosek przyjęcia ustawy *en bloc*, a w oddzielnem głosowaniu uchwala cały projekt ustawy *en bloc*.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania powyższej ustawy bez czytania, uchwala

Izba w oddzielnem głosowaniu projekt powyższej ustawy w trzeciem czytaniu bez czytania.

Sprawozdawca czyta:

2. Sejm wzywa c. k. Rząd do wydania w porozumieniu z Wydziałem krajowym takich przepisów wykonawczych do ustawy o poborze krajowych opłat konsumcyjnych, któreby normowały wyraźnie i niewątpliwie sposób pobierania tychże opłat, ułatwiały ten pobór i wzmocniły kontrolę tegoż, w ogólności zapewniły jak najściślejsze wykonywanie wspomnianej ustawy dla dobra funduszu krajowego.

Izba uchwala bez rozprawy punkt 2-gi wniosku komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji szkolnej w przedmiocie umieszczenia w Zamku Oleskim dopełniającego kursu rolniczego szkoły ludowej w Olesku.

Sprawozdawca p. Kozłowski uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Sejm upoważnia Wydział krajowy do zawarcia z c. k. władzami szkolnemi układu o oddanie części Zamku w Olesku wraz z gruntami doń należącymi w bezpłatne używanie na cel umieszczenia w nim dopełniającego kursu rolniczego szkoły ludowej w Olesku z zastrzeżeniem, iżby zachowaną była możność zwiedzania każdego czasu bez żadnych opłat tej przynajmniej części Zamku, z którą łączą się najściślej wspomnienia z życia króla Jana III.

2. Sejm upoważnia Wydział krajowy do przeprowadzenia w Zamku Oleskim niezbędnych dla powyższego celu robót adaptacyjnych i konserwacyjnych kosztem nieprzekraczającym sumy 10.000 zł. i wstawia tę

sumę do budżetu funduszu krajowego na rok 1899 jako kredyt do dyspozycji Wydziału krajowego.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej i uchwala bez rozprawy powyższy wniosek komisji, głosując nad każdym punktem tegoż wniosku oddzielnie.

Następuje:

Sprawozdanie komisji prawniczej o sprawozdaniu Wydziału krajowego w przedmiocie wprowadzenia w życie ustawy o gminnych urządach rozjemczych.

Sprawozdawca p. Fruchtman, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Z uwagi, że przyczynę niepomyślnego rozwoju gminnych urzędów rozjemczych upatrywać należy w dotychczasowem nieodpowiedniem ich urządzeniu i że celem umożliwienia przyjęcia się tej instytucji u ludności i rozwoju należytego potrzebną jest przede wszystkim zmiana obowiązujących obecnie przepisów odnośnych, z uwagi, że projekt c. k. Rządu przedłożony Izbie Panów na XI. sesji Rady Państwa zmierzający do zmiany i uzupełnienia ustawy z dnia 21. września 1869. dz. p. p. Nr. 150 w kierunku rozszerzenia kompetencji przedmiotowej gminnych urzędów rozjemczych i nałożenia na strony pewnego rygору pod względem udawania się do urzędu rozjemczego i stawiennictwa w tym urzędzie odpowiada interesom i potrzebom kraju,

wzywa się c. k. Rząd:

ażeby projekt rzeczony ponownie Radzie Państwa przedłożył i w projekcie tym przepisy o należytościach stemplowych zastąpił postanowieniem, że od stempla wolne są nie tylko wszelkie protokoły w urzędzie rozjemczym spisywane i wszelkie podania do

urzędu tego wnoszone, tudzież pierwsze wygotowania dokumentu urzędowego — ale także wolne są od stempla wpisy ugód do księgi urzędowej, z wyjątkiem wypisów ugód potrzebnych celem uzyskania egzekucyi w Sądzie.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji kolejowej o petycjach Wydziału pow. Jasielskiego i Rady miejskiej w Jasle co do wybudowania przez kraj kolei Dębica - Jasło i Konieczna-Bardów.

Sprawozdawca p. Weigel uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się Wydział krajowy, aby w dalszym ciągu wykazanych w sprawozdaniach za rok 1897 i 1898 czynności od interesantów szczegółowe obliczenie rentowności i zabiegów w celu dostarczenia środków pieniężnych przez kapitalistów przysporzyć się mających — dowodnie zażądał, a w programie przyszłej sieci kolei krajowych Jasło-Dębica-Żmigród i Konieczną w dalszej ewidencji utrzymywał, iżby późniejsze projekta nie usunęły tej linii z pożądanej ewidencji programu.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji kolejowej o petycjach kilkunastu gmin i obszarów dworskich pow. Bocheńskiego w sprawie budowy kolei z Tymbarku lub Dobry do Kłaju lub Bochni.

Sprawozdawca p. Weigel w zastępstwie Bindera, uwolniony na wniosek se-

retarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Nad petycją Wydziału powiatowego w Bochni pod dniem 30. grudnia 1898 do l. 382 w przedmiocie wybudowania kolei z Tymbarku lub Dobry do Kłaja lub Bochni przechodzi się do porządku dziennego.

Wnioskiem tym załatwiono zarazem petycję powiatu Limanowskiego do l. 1325/99 w tym samym przedmiocie.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji petycyjnej o petycji ks. Bronisława Markiewicza, przełożonego Towarzystwa „Powściągliwość i Praca“ w Miejsu Piastowem o wstawienie się Sejmu do Stolicy Apostolskiej, aby rzeczzone Towarzystwo otrzymało najwyższe zatwierdzenie kościelne i przywileje te same, jakie otrzymał ksiądz Bosko.

Sprawozdawca p. Olpiński uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Petycję księdza Bronisława Markiewicza, przełożonego Towarzystwa „Powściągliwość i Praca“ w Miejsu Piastowem o wstawienie się Wysokiego Sejmu do św. Stolicy Apostolskiej, aby rzeczzone Towarzystwo otrzymało najwyższe zatwierdzenie kościelne i przywileje te same, jakie otrzymał ks. Bosko, — odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i możliwego uwzględnienia.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji dla reformy wyborczej w przedmiocie częściowej zmiany Statutu krajowego i Sejmowej ordynacji wyborczej.

(Do powzięcia uchwały w tej sprawie wymagana jest obecność $\frac{3}{4}$ wszystkich członków Sejmu i większość $\frac{2}{3}$ obecnych).

Marszałek oznajmia, iż komplet potrzebny jest w Izbie.

Sprawozdawca p. Górski uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji.

Sprawozdawca czyta:

Na podstawie niniejszego wyводу komisja wnosi:

Wysoki Sejm załączone dwa projekty ustaw a mianowicie projekt ustawy zmieniającej niektóre postanowienia statutu krajowego oraz projekt ustawy zmieniającej niektóre postanowienia sejmowej ordynacji wyborczej uchwalić raczy.

U s t a w a

z dnia . . . . . dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, zmieniająca §. 3. statutu krajowego z dnia 26. lutego 1861 roku.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

Art. I.

Postanowienia §. 3 statutu krajowego z dnia 26. lutego 1861 roku i ustawy z d. 20 września 1866 roku, zawierającej dodatek do §. 3. statutu krajowego (Dz. ust. i rozp. kraj. Nr. 22.) w brzmieniu ust. z d. 23. maja 1896 Dz. ust. kr. Nr. 32. znoszą się.

§. 3. statutu krajowego ma brzmieć, jak następuje:

Sejm krajowy składa się ze stu sześćdziesięciu jeden członków, mianowicie:

a) z trzech arcybiskupów lwowskich, księcia biskupa krakowskiego, dwóch biskupów przemyskich, biskupa tarnowskiego i biskupa stanisławowskiego.

W razie wakującej stolicy arcybiskupiej lub biskupiej, administrator diecezji jest członkiem Sejmu krajowego.

b) z prezesa akademii umiejętności w Krakowie;

c) z rektorów uniwersytetu krakowskiego i lwowskiego, tudzież rektora szkoły politechnicznej lwowskiej;

d) ze stu czterdziestu dziewięciu posłów wybranych, a to:

I. z czterdziestu czterech posłów z klasy wielkich posiadłości gruntowych;

II. z trzydziestu jeden posłów miast w ustawie wyborczej wymienionych i izb handlowych i przemysłowych;

III. z siedemdziesięciu czterech posłów reszty gmin Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Art. II.

Ustawa niniejsza wchodzi w wykonanie z dniem jej ogłoszenia co do powołania na członków Sejmu krajowego prezesa Akademii umiejętności w Krakowie i rektora szkoły politechnicznej we Lwowie, oraz co do wyboru dodatkowych 5 posłów z kurii miejskiej z okręgów wyborczych Podgórze-Wieliczka, Bochnia Wadowice, Gorlice-Jasło, Sanok-Krosno i Brzeżany-Złoczów.

Art. III.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

U s t a w a

z dnia . . . . . dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem zmieniająca §§. 2., 3., 45., 47. i 49. sejmowej ordynacyi wyborczej z dnia 26. lutego 1861 r.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje :

Art. I.

Postanowienia §§. 2., 3., 45., 47. i 49. sejmowej ordynacyi wyborczej z dnia 26. lutego 1861 r. i ustawy z 23. maja 1896 Nr. 33. dz. u. kr. znoszą się w obecnej osnowie i mają brzmieć jak następuje :

§. 2.

Pod względem wyboru posłów z miast tworzy główne miasto Lwów jeden okręg wyborczy.

Równie tworzą miasta: a) Kraków, b) Przemyśl, c) Stanisławów, d) Tarnopol, e) Brody, f) Jarosław, g) Drohobycz, h) Biała, i) Nowy Sącz, k) Tarnów, l) Rzeszów, m) Sambor, n) Stryj, o) Kołomyja. Każde jeden okręg wyborczy.

Nadto tworzą miasta: p) Podgórze i Wieliczka razem jeden okręg wyborczy,

r) Bochnia i Wadowice razem jeden okręg wyborczy,

s) Gorlice i Jasło razem jeden okręg wyborczy,

t) Sanok i Krosno razem jeden okręg wyborczy,

u) Brzeżany i Złoczów razem jeden okręg wyborczy.

Każde z tych miast jest oraz miejscem wyborów.

§. 3.

Lwów wybiera sześciu, Kraków czterech posłów, a każdy z innych w §. 2 wy-

mienionych okręgów wyborczych po jednym.

W okręgach wyborczych utworzonych z dwóch miejsc, głównem miejscem wyborów jest miejscowość na pierwszym miejscu wymieniona.

Wszyscy do wyboru uprawnieni każdego miasta tworzą jedno ciało wyborcze.

§. 45.

Gdy wszyscy obecni wyborcy głosy swe podadzą, prezydujący Komisji wyborczej głosowanie ogłosić ma za skończone; poczem podwójny spis głosowania przez Komisję wyborczą i Komisarza wyborczego podpisanym i natychmiast skrutynowanie rozpoczętem będzie. Rezultat ukończonego obliczenia głosów prezydujący Komisji wyborczej natychmiast ogłosić powinien.

W okręgach wyborczych utworzonych z dwóch miejsc wyborów przewodniczący Komisji wyborczej dodać powinien, że o ogólnym rezultacie głosowania dowiedzieć się będzie można w głównem miejscu wyborów. Komisarz wyborczy odeszle akta natychmiast temu urzędnikowi politycznemu, któremu poruczono ułożenie ogólnego rezultatu wyboru w głównem miejscu wyborów. Ten ostatni zaś winien zbadać z nadesłanych aktów wyborczych ogólny wynik głosowań w obu miejscach wyborów i takowy pisemnie zestawieć.

§. 47.

Jeżeli przy głosowaniu na jednego lub drugiego wybrać się mającego posła nie wypadła taka większość głosów, wówczas przedsięwziętem będzie drugie skrutynium, a gdyby i przy tem potrzebna większość głosów do skutku nie przyszła, przystąpi się do ściślejszego wyboru.

W okręgach wyborczych, złożonych z dwóch miejsc wyborów, czynności te w obydwu miejscach wyborów zarządzi

starosta powiatowy, w którego powiecie leży główne miejsce wyborów.

§. 49.

Gdy potrzebna ilość posłów należycie wybraną została, protokół czynności wyborczy będzie zamknięty, przez członków Komisji wyborczej i komisarza rządowego podpisany wspólnie, przy załączeniu spisów głosowania i list obliczania głosów, a względem wyboru posłów gmin wiejskich także przy równoczesnem załączeniu aktów wyboru wyborców zapieczętowany, napisem treść wyrażającym opatrzony i komisarzowi rządowemu dla przesłania go Namiestnikowi oddany.

W okręgach wyborczych złożonych z dwóch miejsc wyborów należy po sprawdzeniu w głównem miejscu wyborów ostatecznego ogólnego wyniku, spisany z tej czynności akt ostateczny wraz ze wszystkimi z Komisji wyborczych nadesłanymi aktami odesłać Namiestnikowi kraju. Odnosi się to w razie ściślejszego wyboru także do aktów zarządzenie to uzasadniających.

Art. II.

Ustawa niniejsza wchodzi w wykonanie z dniem jej ogłoszenia.

Art. III.

Zaraz po ogłoszeniu niniejszej ustawy przeprowadzone będą wybory pięciu posłów z miast Podgórze i Wieliczka, Bochnia i Wadowice, Gorlice i Jasło, Sanok i Krośno, Brzeżany i Złoczów. Mandaty posłów wybranych przy tych wyborach trwać będą tylko do końca VII. peryodu wyborczego Sejmu galicyjskiego.

Art. IV.

Wykonanie tej ustawy polecam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

Izba przystępuje do rozprawy ogólnej.

Przemawia p. Komisarz rządowy Radca Dworu Włodzimierz hr. Łoś.

Przemawia p. Romanowicz.

Przemawia p. Bernadzikowski.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Marszałek konstatuje, po obliczeniu przez sekretarzy, obecnych w Izbie posłów, że kompletu wymaganego nie ma obecnie w Izbie i oznajmia, że rozprawę szczegółową nad projektami powyższych ustaw umieści na porządku dziennym następnego posiedzenia, które się odbędzie 20 marca 1899 roku.

Następuje:

Sprawozdanie komisji szkolnej o petycji gminy Kamionki wielkiej pow. Grybów o zniesienie prestacji w naturze na utrzymanie nauczyciela miejscowego.

Sprawozdawca p. Kramarczyk odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Petycję gminy Kamionki wielkiej odstępuje się Radzie szkolnej krajowej do załatwienia.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji szkolnej o petycji gminy Tłuczan i Kosowa powiatu Wadowickiego o zwolnienie stron konkurencyjnych od przeprowadzonej pertraktacji względem budowy szkoły, o zezwolenie na nową pertraktację w myśl ustawy krajowej z r. 1894 D. u. kr. Nr. 49.

Sprawozdawca p. Kramarczyk odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Petycję gminy Tłuczan i Kosowa powiatu Wadowickiego odstępuje się Wydziałowi krajowemu w porozumieniu z Radą

szkolną krajową do zbadania i zdania sprawa na następnej sesji sejmowej.

Izba uchwala bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji szkolnej o petycji gminy Łowczy powiatu Cieszanowskiego o niżenie prestacyi na płacę nauczyciela.

Sprawozdawca p. Kramarczyk odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm uchwalić raczy, petycję gminy Łowczy odstępuje się Wydziałowi krajowemu celem porozumienia się z Radą szkolną krajową i zdania sprawy na najbliższej sesji sejmowej.

Izba uchwala bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji szkolnej o petycji gminy Grabówki powiatu Brzozowskiego o przyspieszenie budowy szkoły.

Sprawozdawca p. Kramarczyk odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Petycję gminy Grabówki odstępuje się Radzie szkolnej krajowej do zbadania i możliwego uwzględnienia celem przyspieszenia rozpoczęcia budowy szkoły.

Izba uchwala bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji szkolnej o petycji Zwierzchności gminnej Nowogotargu o odpisanie jednej raty zaległości na płacę nauczycieli.

Sprawozdawca p. Kramarczyk odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Petycję Zwierzchności gminnej miasta Nowego Targu odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania wraz z c. k. Radą szkolną krajową i możliwego uwzględnienia.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji drogowej o petycji Rady gminnej w Pawłosiowie powiatu Jarosławskiego o udzielenie subwencji na poprawę drogi gminnej w Pawłosiowie.

Sprawozdawca p. Olpiński odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Petycję Rady gminnej w Pawłosiowie powiatu Jarosławskiego o udzielenie subwencji na poprawę drogi gminnej w Pawłosiowie, odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i załatwienia w myśl okólnika Wydziału krajowego z 22. grudnia 1882 l. 51.432.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji drogowej o petycji Zwierzchności gminnej i obszaru dworskiego w Jasienicy w powiecie Nowosandekim o zarządzenie wybudowania drogi w Jasienny do Korzenny.

Sprawozdawca p. Bernadzikowski odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Petycję Zwierzchności gminnej i obszaru dworskiego w Jasienny Ls. 1840/99 odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i ewentualnego załatwienia po myśli okólnika z dnia 22. grudnia 1882 LWK. 51.432.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Sprawozdanie komisji drogowej z petycji Wydziału powiatowego w Brzesku o udzielenie subwencji na drogi już wybudowane, oraz na drogi mające się w przyszłości budować.

Sprawozdawca p. Bernadzikowski odczytuje sprawozdanie komisji zakończone następującym wnioskiem:

1. Nad petycją Wydziału powiatowego w Brzesku o przyznanie mu subwencji na wybudowane już drogi, Sejm przechodzi do porządku dziennego.

2. Petycję zaś o przyznanie wyższej subwencji na wybudować się mające drogi w powiecie brzeskim, odstępuje się Wydziałowi krajowemu do załatwienia po myśli okólnika z dnia 22. grudnia 1882 LWkr. 51.432.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek komisji, głosując nad każdym punktem tegoż wniosku oddzielnie.

Następuje:

Sprawozdanie komisji drogowej o petyciach:

I. Wydziału powiatowego w Tarnobrzegu w przedmiocie zbudowania drogi krajowej Chawłosice - Pysznica i ukrajowienie drogi powiatowej Tarnobrzeg-Majdan.

II. Wydziału powiatowego w Nadwórnie o ukrajowienie drogi Nawórna-Markowce.

Sprawozdawca p. Urbański odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Petycje Wydziałów powiatowych w Tarnobrzegu i Nadwórnie w przedmiocie zbudowania drogi krajowej Chawłosice-Pysznica i ukrajowienie dróg Tarnobrzeg-Maj-

dan, również Nadwórna-Markowce, przekazuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i załatwienia w myśl uchwały sejmowej z 8. lutego 1898.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji drogowej z petycji gminy Dobra szlachecka, o dozwole nie poboru opłat mytniczych od przewozu na Sanie.

Sprawozdawca p. Urbański odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem.

Petycję gminy Dobra szlachecka o koncesję na pobór myta na rzece Sanie przekazuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i przedłożenia sprawozdania z wnioskiem na najbliższej sesji sejmowej

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji drogowej z petycji gminy i obszaru dworskiego w Zarwanicy o przedłużenie koncesji na pobór myta mostowego na rzece Strypie.

Sprawozdawca p. Urbański odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Petycję gminy i obszaru dworskiego w Zarwanicy l. s. 656 odstępuje się Wydziałowi krajowemu do załatwienia.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji drogowej z petycji Rady gminnej w Wysoce o uznanie drogi gminnej z Wysokiej do Łańcuta prowadzącej za drogę I. klasy.

Sprawozdawca p. Urbański odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Petycję Rady gminnej w Wysoce Łs. 594 przekazuje się Wydziałowi krajowemu do załatwienia.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji sanitarnej o petycji Towarzystwa gospodarczego galicyjskiego we Lwowie w sprawie zaprowadzenia kontroli nabiału, sprzedawanego w miastach.

Sprawozdawca p. Trzeciecki odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem.

I. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby jak najrychlej opracował instrukcję kontroli nabiału sprzedawanego w miastach.

II. Sejm wzywa c. k. Rząd, aby na podstawie ustawy przeciw fałszowaniu artykułów żywności pociągał do surowej odpowiedzialności fałszujących mleko.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek komisji, głosując nad każdym tegoż punktem oddzielnie.

Następuje:

Sprawozdanie komisji drogowej o petycji Wydziału powiatowego w Jarosławiu w przedmiocie wypłacenia Wydziałowi powiatowemu zaległej subwencji krajowej w kwocie 6431 złr. i aby na przyszłość udział subwencji krajowej zastosowany był do udziału Wydziału powiatowego przynajmniej w stosunku 50 % kosztów budowy, z wyjątkiem tych dróg, które się budują przy pomocy funduszy rządowych.

Sprawozdawca p. Olpiński odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Nad petycją l. 543 Wydziału powiatowego w Jarosławiu Sejm przechodzi do porządku dziennego.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek komisji.

Na tem wyczerpano porządek dzienny.

Marszałek wzywa sekretarza do odczytania złożonych interpelacji i wniosku.

Sekretarz p. Urbański odczytuje następujący wniosek:

W n i o s e k.

Zważywszy, iż rozporządzenie Cesarzkie z 9. lipca 1898, którem z mocy postanowienia §. 3. l. 1. ustawy z 20. czerwca 1888 o podatku spożywczym od wódki, przedłużone zostały normy, zawarte w ustawach z 4. sierpnia 1891 i 1895 roku, dotyczące indywidualnego rozdziału kontyngentu wódczanego, gaśnie z upływem kampanii gorzelnianej 1898/9 roku.

Zważywszy następnie, że w myśl powołanej ustawy z 20. czerwca 1888 o podatku spożywczym od wódki, dalsze uregulowanie indywidualnego rozdziału kontyngentu (Regelung der individuellen Vertheilung der Alkoholmenge, welche in dem im Reichsrathe vertretenen Königreichen und Ländern von der unter die Consumabgabe fallenden Brennereien zum niedrigen Satze dieser Abgabe in je einer Betriebsperiode erzeugt werden darf) w ciągu b. r. nastąpić musi i prawdopodobnie normalny okres czasu t. j. lat 4 obejmie.

Zważywszy w końcu, iż dziś obowiązujące normy o indywidualnym rozdziale kontyngentu wódczanego wcale nie uwzględniają gorzełn rolniczych, powstałych podczas ostatniego okresu rozdziału kontyngentu, a przeto rozszerzenie tego niemal jedyne w kraju naszym przemysłu rolniczego wręcz uniemożliwiają.

Sejm wzywa c. k. Rząd:

By w projekcie, dotyczącym uregulowania indywidualnego rozkładu kontyngentu wódczanego na dalszy okres, rozpoczynający się z kampanią gorzelnianą r. 1899/1900, względnie przy ustanowieniu i nadaniu rzeczonych norm, zapewnił rolniczym gorzelniom tak nowo powstałym a tylko częściowo, lub wcale nieuposażonym stałym kontyngentem, jak niemniej gorzelniom rolniczym nowo powstać mogącym, odpowiedni ich produkcji rolniczej kontyngent wódczany, jednakże bez naruszenia istotnie wykonywanego prawa przez istniejące już gorzelnie rolnicze co do ilości ich wyrobu wódki, w granicach dotychczasowego kontyngentu.

Lwów, dnia 18. marca 1899.

Wnioskodawca:
Abrahamowicz.

Wojciech Dzieduszycki, Kozłowski, Brunicki, Karol Dzieduszycki, Stecki, Krański, Stadnicki, Zaleski, Jaworski, Schnell, Dąbski, Górski, Horodyski, Vivien, Szeliski, Theodorowicz, M. Torosiewicz.

Marszałek oznajmia, iż pierwsze czytanie tego wniosku umieści na porządku dziennym następnego posiedzenia.

Sekretarz p. Urbański odczytuje następującą interpelację do p. Komisarza rządowego:

I n t e r p e l a c y a

do J. W. Pana komisarza rządowego.

Od szeregu lat podnoszą się głosy tak w Radzie Państwa, jakoteż i w Sejmach za zniesieniem loteryi liczbowej owego demoralizującego wyzysku bez mała wszystkich warstw ludności.

Nałóg w jaki się wyradza chęć łatwego zysku doprowadza stawiających na loteryę do kryminału.

Wobec tego zapytują podpisani c. k. Rząd:

Czy i kiedy zechce znieść tę demoralizującą instytucję, która jest prawdziwem nieszczęściem dla ludności całego państwa i kraju?

Interpelant:
Styła.

Data, Szwed, Wójcik, Warzecha, Kramarczyk, Dr. Olpiński, Milan, Potoczek, Dr. Bernadzikowski, Średniawski, Krępka, Bojko, Hamorak, Niebyłowiec.

Marszałek oznajmia, iż interpelację tę udzieli p. Komisarzowi rządowemu.

Sekretarz p. Urbański odczytuje następującą interpelację do Wydziału krajowego:

I n t e r p e l a c y a

do Wydziału krajowego.

Przed dwunastu laty uregulowany w powiecie Mieleckim został dopływ, którym zajęła się spółka Chorzelska co przewodniczącym tejże był s. p. Jan hr. Tarnowski z Chorzelowa.

Kanał ten idzie dwoma odnogami od Złotnik i Chorzelowa łączy się w Borkach nizińskich a wpada pod Zadusznikami do Wisły.

Od czasu regulacji dopływu wspomnianego do dziś nie starano się takowego pogłębić, rów ten tak ogromnie zalazł, że przy najmniejszym zbiorku wody, wylewa gospodarzom na grunta pobrzeżne i niszczy ziemioplody.

Gminy: Złotniki, Chrzastów, Chorzeliów, Brzyśce, Borki nizińskie, Kliszów, Młodochów, Krzemienica, Rożniaty, Kęblów, etc. spłaciły z górą 20 tysięcy konkurencyi na wspomniany kanał, który prawie w zupełności zamulony, zarosnięty, bez użytku jest dla tychże.

Nadmienić wypada że wspomniana powyżej spółka wodna pod przewodnictwem hr. Jana Tarnowskiego do dziś nie złożyła rachunków z dotyczącej regulacji.

Zważywszy, że zaniechanie odczyszczania lub zgłębiania wziętych do konkurencyi wodnej dopływów ustawowo w przeznaczonym czasie, doprowadza do dawnego stanu rzeczy, ludność okoliczna zostaje narażona na te same katastrofy elementarne z wylewu wód wynikłe, jakie bywały przedtem.

Zważywszy, że pozostawienie i ściąganie konkurencyi od kontrybuentów bez złożenia rachunków jest nie na miejscu, z czego wynika, że ludność włościańska gubi zaufanie do władz autonomicznych.

Zapytujemy się Wydziału krajowego czyby nie należało jak najspieszniej a jeszcze w roku 1899 z wiosną przystąpić do oczyszczenia i zgłębiania dopływu wspomnianego dania tamtejszej ludności zarobku i uchylić dotyczące gminy od szkód wodnych, nadto wezwać zarząd spółki do złożenia obrachunku.

Lwów dnia 17. marca 1899.

Interpelant:
Krempa.

Milan, Wójcik, Bernadzikowski, Styła, Średniawski, Okuniewski, Kramarczyk, Bojko, Warzecha, Hamorak, Ostapczuk, Szwed, Data, Niebyłowiec.

Marszałek oznajmia, iż interpelacyę tę udzieli Wydziałowi krajowego.

Sekretarz p. Urbański odczytuje następujące interpelacye do p. Komisarza rządowego:

I n t e r p e l a c y a

do J. Wielm. Pana Komisarza rządowego!

Jan Mączka z Zaleszczan powiatu Tarnobrzeskiego zadzierżawił dwa myta na

drodze krajowej Dembica-Nadbrzezie w Miechocimie i Zaleszanach z dniem 1 stycznia 1898. za łączną sumę 2085 złr. w. a.

Kwotę tę wypłaca z góry miesięcznie a w razie niewypłacalności liczy sobie 10% Wydział krajowy.

Jan Mączka według obliczenia co rocznie dopłaca na obu szlabantach kwotę 463 fl. przez co wniósł zażalenia kilkakrotnie do c. k. Starostwa w Tarnobrzegu, że żyd, właściciel dworów Kaimowa i Machowa Mojżesz Hauser objeżdża rogatkę, czem wyrządza wielką stratę mytnikowi, a mimo wniesionych podań w marcu 1898. w lipcu, wrześniu i grudniu 1898 roku do dziś nie ma stanowczego załatwienia.

Na zażalenie mytnika Wydział Rady powiatowej odesłał tę sprawę do c. k. Starostwa, imieniem którego c. k. komisarz Matjas powiedział Janowi Mączce, „by się pogodzić, a gdyby się nie pogodził to przegra“, bo według zdania urzędnika wspomnianego zanim Mojżesz Hauser płacić może, musi jechać 7 kilometrów drogą.

Oświadczenie to powiedział c. k. komisarz Matyas wobec obywateli gmin sąsiednich: Motycza, Zbydniowa, Zaleszan, którzy w ślad za Mojżeszem Hauserem postanowili szlabant objeżdżać co jest rzeczywistym faktem.

Nadmienić wypada, że c. k. Komisarz broni Mojżesza Hausera lubo wykonywanie ustaw jest zasadnicze dla tego, bo polowanie w lasach właściciela dworów jest dla p. Matjasa rozrywką; za którą płaci Jan Mączka swą krzywdą.

Zważywszy, że niezafatwianiem rekursów, podań, prośb, ze strony władzy politycznej w swoim czasie, wyrządza się nieznosną krzywdę stronom interesowanym a przez to gubi się zaufanie obywateli do Rządu.

Zapytujemy J. W. Pana Komisarza rządowego, czyby nie należało pouczyć władze podwładne o wykonywaniu ustaw, w kierunku załatwiania podań w eksibicie c. k. Starostwa w Tarnobrzegu zalegających; a jak się da, wytłumaczyć postępowanie c. k. Komisarza Matjasa, który dalej jeszcze dozwala i pomaga Mojżeszowi Hauserowi obchodzić ustawę na niekorzyść mytnika opłacającego rocznie 2085 zł. a. w.

Lwów, dnia 17. marca 1899.

Interpelant
Fr. Krempa.

Szwed, Okuniewski, Ostapczuk, Data, Warzecha, Niebyłowiec, Milan, Wójcik, Kramarczyk, Bernadzikowski, Styła, Bojko, Średniawski, Hamorak.

I n t e r p e l a c y a
do JWielm. Komisarza rządowego.

Regulacya Nowego Brnia w powiecie Dąbrowskim, zmusiła strony konkurujące do poniesienia olbrzymich ofiar pieniężnych, pod których ciężarem wielu gospodarzy zostało kompletnie zrujnowanych, wielu zaś zadłużyło się w niesłychany sposób. Ofiary te znośnymi jeszcze być mogą tym rolnikom, którzy z tej regulacyi jakie takie korzyści odnieść mogą, ale są stokroć nieszczęśliwi ci rolnicy, którzy na spółkę wydali wysokie kwoty, a którzy się dokończenia tej regulacyi nie mogą doczekać, a którym woda ściśniona w rzece w góry, rozlewa się corocznie po gruntach i niszczy plony doszczętnie.

Gminy, które są tak nieszczęśliwe i zrujnowane z powodu niedokończonej regulacyi są przede wszystkim: Zabrze, Suchy grunt, Małec, Radgoszcz i inne. Ruina ta powtarza się corocznie po lada większym deszczu, a szczególnie rzeczka „Upust“ będąc nieuregulowaną przyprowadza gospodarzy do kija żebraczego, a co się da zebrać z gruntu, niechybnie zabierze urząd podatkowy, przez swych egzekutorów.

Wysoki Rząd krajowy, obojętnie patrzy widać na nędzę tylu nieszczęśliwych, bo sprawa ta przedłuża się w nieskończoność z jego winy na szkodę ludu a i samego rządu, gdyż roboty wprzód wykonane, takim nakładem w wielu miejscach poszły na zniszczenie i gdy Wysoki Sejm już dawno uchwalił przypadły na kraj datek, to Wysoki Rząd nic w tej sprawie dotąd nie robi.

Zważywszy, że Wysoki Rząd ma obowiązek w tym wypadku nieść pomoc tym, od których się podatku bezwzględnie domaga.

Zważywszy, że sprawa jest bardzo piekącą i że każdy dzień naraża rolników na nieobliczalne straty, a roboty już koło Nowego Brnia wykonane, coraz bardziej niszczą;

podpisani zapytują c. k. Rząd:

I. Czy nie uważa za stosowne ulitować się nareszcie nad nieszczęśliwymi rolnikami, których ta klęska dotyczy?

II. Czy nie przystąpi już w tym roku do dokończenia regulacyi Nowego Brnia w powiecie Dąbrowskim, przynajmniej gdzie tego jest najgwałtowniejsza potrzeba.

Lwów, dnia 17. marca 1899.

Interpelant:
Jakób Bojko.

Wójcik, Średniawski, Styła, Data, Bernadzikowski, Bednarski, Soleski, Warzecha, Żardecki, Krempa, Okuniewski, Hamorak, Szwed, Kulczycki, Ostapczuk, Klemensiewicz, Olpiński, Słotwiński.

I n t e r p e l a c y a
Do J. Wielm. Pana Komisarza Rządowego

Przez niedokładne wykonywanie ustawy o włóczęgostwie, rozpowszechnienia się w naszym kraju coraz większe próżniactwo, co jeżeli tak dalej będzie, stanie się z czasem klęską dla naszego kraju. Pomijam

w tym wypadku nadzwyczajne ubóstwo przez opuszczenie familijne, pomijam kalectwo, bo według ustawy każda gmina obowiązana jest przynależne do tejże gminy ubóstwo wspierać. Nie mogę jednak pominąć włóczęgostwa cyganów, którzy nasz kraj zamieszkali, a nawet już w obecnym czasie dla poszczególnych gmin i powiatów stali się klęską.

Zważywszy, że ta kasta narodowości cygańskiej, która nie przez nadzwyczajne ubóstwo, nie przez brak zdrowia, ale przez wprowadzenie takiego zwyczaju próżniactwa w swojej kście, pomimo zdolności do pracy, nic nie robi, nawet swoje młode pokolenie, które coraz silniej wzrasta, do tego przyzwyczajają.

Zważywszy, że ludzie ci cyganami zwani o jałmużnę prawie nie proszą, lecz w sposób nieświadomy zabierają, lub odgrażając się w różny sposób ludności wiejskiej, wymuszają i wyłudniają, co tylko mogą. Zważywszy, że ten naród żywi się też i mięsem z padłych zwierząt, które nieraz na zaraźliwe choroby giną, że ci cyganie po zakopaniu padliny wykopują, zabierają nożami, a resztki zostawiają niezakopane, zabrane ściervo niosą w płachtach przeciekających bez najmniejszej ostrożności, przez które zarazek łatwo dostać się może na drogę, którą na pastwisko włościanie bydlęto przepędzają, co się też i zaraza coraz więcej rozszerza. Zważywszy, że c. k. żandarmerya zniechęcona aresztowaniem jednych i tych samych ludzi prawie co trzeci dzień patrzy z daleka, nie chce się spotkać, a nawet c. k. sądy przez pisanie protokołów i opiekowanie się życiem tych włóczęgów wypuszczają winnych bezkarnie.

Zapytują podpisani c. k. komisarza rządowego!

Czyby nie należało wysłać okólniki do wszystkich władz politycznych w kraju, ażeby te wydały polecenie do wszystkich c. k. posterunków żandarmeryi, jako też i po wszystkich Zwierzchnościach gmin-

nych o jak naściślejszem wykonaniu ustaw, z drugiej strony polecenie sądom, o ile tylko ustawa pozwala, najsurowsze karanie winnych za włóczęgostwo.

Lwów d. 17. marca 1899.

Interpelujący:
Milan.

Okoniewski, Styła, Ostapczuk, Średniawski, Krempla, Wojcik, Bojko, Dr. Bernadzikowski, Niebyłowiec, Data, Hamorak, Kramarczyk, Szwed, Żardecki.

I n t e r p e l a c y a
do JW. Pana Komisarza rządowego.

W gminie Klęczanach, powiatu Ropczyckiego postarali się włościanie o sklepik Kółka Rolniczego, do którego postanowili także postarać się o sprzedaż tytoniu i tabaki.

Na 1200 ludności w powyż wspomnianej gminie posiada żyd w oddaleniu 600 metrów od wsi trafikę w zupełności w niedogodnem miejscu, przez które oddalenie robi odbiorcom tytoniu trudności, a skarbowi stratę.

Włościanie w Kółku Rolniczem postanowili od żyda tytoniu i tabaki nie pobierać z przytoczonych okoliczności, a przez to wniesli podanie do c. k. Dyrekcyi skarbu w Rzeszowie, w celu uzyskania trafiki na imię jednego z członków; a na korzyść Kółka, na które to otrzymali odmowną odpowiedź.

C. k. Dyrekcyja skarbu załatwiła w ten sposób i w innych gminach powiatu Ropczyckiego, motywując odmowę tem, że nie wymaga konieczność konsumentów gminy, a Państwo nie miałoby z tego żadnych korzyści, jednak ten powód nie może być uzasadnionym, gdyż jeżeli tyle jest w gminie ludności, a trafika obecna w rękach żydowskich nie może się poszczycić ani przystępnością, ani zaufaniem, istny tedy dowód, że wtedy Państwo na tem traci, a konieczność tego wymaga, by Kółku Rolniczemu w Klęczanach na imię jednego sprzedaż tytoniu i tabaki dozwolili.

Drugim faktem odnoszącym się do trafik w Galicyi jest tak zwane niemieckie „Tabaksbestellung“ zamiast otrzymywać należącego się po polsku „Zamówienia wyrobów tytoniowych“.

Jeżeli tedy żyjemy jako Polacy w polskim kraju, powinien tedy język ojczysty być wszędzie, na pocztach, żandarmeryi, trafikach, cłach, przy obstalowywaniu tabaki i tytoniu używany, bez posługiwania się językiem niemieckim, którego ludność polska nie rozumie a mająca przewagę w Galicyi.

Zważywszy, że przed wszystkimi innymi trafikami żydowskimi powinny mieć pierwsze miejsce w udzielaniu konsensów Kółka rolnicze.

Zważywszy, że w uzupełnieniu tak zwanego „Tabaksbestellung“ robi się Polakom ogromne trudności, zapytujemy JWPana Komisarza rządowego: primo czyby nie należało w udzielaniu pozwolenia sprzedaży tytoniu i tabaki dla Kółka rolniczego w Kłęczanach i innych powiatu Ropczyckiego postąpić względnie,

secundo: wprowadzenia w zamówieniach zamiast niemieckiego tak zwanego „Tabaksbestellung“, by te były wydawane w języku jako najprzystępniejszym polskim.

Lwów dnia 19. marca 1899.

Interpelant
Krempa.

Milan, Dr. Bernadzikowski, Styła, Wójcik, Data, Średniawski, Okuniewski, Kra-

marezyk, Ostapczuk, Warzecha, Szwed, Hamorak, Bojko, Niebyłowiec.

I n t e r p e l a c y a

do JWPana Komisarza rządowego
we Lwowie.

Podpisani niżej zapytują czy wiadomo Wys. Rządowi, jak wielkie i nieobliczone szkody wyprawia corocznie rzeka Skawa w okolicy miasta Zatora, a szczególnie w latach mokrych i ulewnych tak dalece, że oprócz szkód elementarnych, czynionych na nadbrzeżnych gruntach, grozi powoli ruinie samego starożytnego grodu książęcego miasta Zatora, i czy Wys. Rząd nie byłby skłonny na razie przynajmniej w obrębie miasta Zatora jak najrychlej zarządzić uregulowanie koryta rzeki Skawy.

Lwów d. 17. marca 1899.

Interpelujący:
Kramarczyk.

Ostapczuk, Krempa, Data, Milan, Hamorak, Średniawski, Karol Dzieduszycki. Warzecha, Wójcik, Szwed, Barwiński, Potoczek, Niebyłowiec, Trzeciecki.

Marszałek oznajmia iż interpelację tę udzieli p. Komisarzowi rządowemu.

Marszałek zamyka posiedzenie oznaczając następne na dzień 20. marca 1899 roku godz. 10. rano i odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia.

Koniec posiedzenia o godz. 12 min. 45. po południu.

Marszałek krajowy :

Stanisław Badeni w. r.

Sekretarze:

Andrzej Potocki w. r.

Stanisław Niezabitowski w. r.

Protokół

18. posiedzenia, 4. sesyi, VII. peryodu Sejmu galicyjskiego z dnia 20. marca 1899 roku.

Początek o godzinie 10 minut 40 przed południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy J. E. Stanisław hr. Badeni.

Sekretarze: Modest Karatnicki, Stanisław Niezabitowski, Andrzej Potocki, Mieczysław Urbański.

Obecných posłów 118.

Ze strony Rządu: c. k. Radca Dworu Włodzimierz hr. Łoś.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół szesnastego posiedzenia uważa za przyjęty, gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów, protokół siedemnastego posiedzenia złożony jest w biurze marszałkowskiem do przejrzenia.

Sekretarz p. Stanisław Niezabitowski odczytuje spis petycyj, wniesionych po dzień 20. marca 1899 r., które przekazano następującym komisjom:

Komisji administracyjnej Ls. 1925, 1926, 1927, 1928, 1929, 1930, 1931, 1932, 1933, 1934, 1935, 1936, 1968, 1969.

Komisji szkolnej Ls. 1937.

Komisji przemysłowej Ls. 1938, 1939, 1940, 1941, 1942, 1943, 1944, 1945, 1946, 1947, 1948, 1949, 1950, 1951, 1952, 1953.

Wydziałowi krajowemu Ls. 1954, 1959, 1960, 1961, 1962, 1963, 1964.

Komisji petycyjnej Ls. 1955, 1956, 1957, 1958, 1967, 1970.

Komisji reformy wyborczej Ls. 1965,

Komisji górniczej 1966.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego punktem pierwszym jest:

Pierwsze czytanie wniosku posła Abrahamowicza w przedmiocie indywidualnego rozkładu kontyngentu wódczanego na dalszy okres.

Przemawia p. Abrahamowicz, uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi przekazanie tego wniosku komisji podatkowej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Komisarz rządowy Radca Dworu Włodzimierz gr. Łoś, odpowiada na interpelacje: 1) pp. Fr. Rozwadowskiego i towarzyszy w sprawie szkód wyrządzonych przez rzekę Świce nadbrzeżnym mieszkańcom, wskutek nadużyć popełnionych rzekomo przez przedsiębiorstwo spławowe właścicieli Wełdzirza; 2) pp. St. Potoczka i towarzyszy w sprawie pokrycia wydatków budowy nowego kościoła w Barcicach; 3) pp. Jabłońskiego i towarzyszy sprawie regulacji rzeki Wisłoka w m. Rzeszowie; 4) pp. Krempy i towarzyszy w sprawie gruntów, łąk i pastwisk, zabranych gminie Krawce pod regulację rzeki Łęgu w powiecie Tarnobrzskim; 5) pp. Stanisł. Potoczka i towarzyszy w sprawie pijaństwa, lichwy, wyzysku i niemoralności w karczmach.

Marszałek poświęca dłuższe wspomnienie pośmiertne śp. Leonowi Chrzanowskiemu, którego Izba stojąc, wysłuchiwała.

Marszałek oznajmia, iż Izba przystępuje do drugiego punktu porządku dziennego, którym jest:

Sprawozdanie komisji szkolnej o przedłożonym przez c. k. Rząd projekcie ustawy o szkołach realnych.

Sprawozdawca p. Pilat, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić załączoną pod A) ustawę, załączone pod B) trzy rezolucje.

U s t a w a

z dnia . . . . . o szkołach realnych w Królestwie Galicji i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem. Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicji i Lodomeryi z Wielkiem Księ-

stwem Krakowskiem, postanawiam, co następuje:

I. Postanowienie ogólne.

§. 1.

Zadaniem szkoły realnej jest:

1. podawać wykształcenie ogólne ze szczególnem uwzględnieniem języków nowożytnych i nauk matematyczno-przyrodniczych;

2. przygotowywać do wyższych zakładów naukowych (szkół politechnicznych, akademi rolniczych, akademii weterynaryi, akademii górniczych i t. p.), które opierają się na tych naukach.

§. 2.

Szkoły realne składają się na razie (§. 4.) z siedmiu klas, z których każda stanowi kurs roczny i dzielą się zasadniczo na niższe i wyższe.

§. 3.

Niższa szkoła realna składa się z czterech kursów rocznych.

Ukończenie niższej szkoły realnej lub czteroklasowego gimnazjum realnego uprawnia do wstąpienia do wyższej szkoły realnej.

§. 4.

Wyższa szkoła realna składa się z trzech kursów rocznych, ustawodawstwu krajowemu zastrzega się jednak możność rozszerzenia jej na cztery kursa roczne w miarę poczynionych doświadczeń.

§. 5.

Ze szkołami realnemi mogą być ze względu na ekonomiczne stosunki kraju połączone szkoły handlowe, jeżeli przynajmniej połowę kosztów założenia i utrzymania ich zapewnią fundusz krajowy i fundusze miejscowe.

Organizycję takich szkół handlowych postanawia Minister Wyznań i Oświecenia na wniosek Rady szkolnej krajowej.

§. 6.

Szkoły realne są albo publiczne albo prywatne.

Publicznymi są te szkoły, które mają prawo wydawania świadectw publicznych.

Tylko świadectwa publicznych szkół realnych ważne są w tych przypadkach, w których w ogóle z mocy ustawy wymaga się świadectw ze szkół realnej.

Uczniowie prywatni mają celem użytkowania takich świadectw poddać się egzaminowi w publicznej szkole realnej.

Państwowymi szkołami realnymi są szkoły realne, utrzymywane wyłącznie lub przeważnie z funduszków państwa.

Zarząd tych ostatnich szkół leży całkiem i pod każdym względem w ręku c. k. władz szkolnych.

§. 7.

Każdemu wolno założyć szkołę realną, byleby jej urządzenie nie sprzeciwiało się ogólnemu zadaniu tych szkół.

Statut i plan nauki tudzież każda ich zmiana mają być potwierdzone przez Radę szkolną krajową.

Dyrektorami i nauczycielami mogą być tylko takie osoby, które są obywatelami austriackimi, nie ściągnęły na siebie zarzutów pod względem moralnym i politycznym, i które pod względem naukowym wykazały się wymaganą kwalifikacją.

Od warunku posiadania wymaganej kwalifikacji może w przypadkach, zasługujących na szczególne uwzględnienie, udzielić wyjątkowo dyspenzy Minister Wyznań i Oświecenia, od warunku posiadania oby-

watelstwa austriackiego Rada szkolna krajowa.

§. 8.

Prawo wydawania świadectw publicznych służy szkołom realnym państwowym.

Minister Wyznań i Oświecenia może po wysłuchaniu Rady szkolnej krajowej przyznać to prawo szkołom realnym, założonym, grzez kraj, gminy, korporacje lub osoby prywatne pod następującymi warunkami, mianowicie:

1. że urządzenie tych szkół nie różni się zasadniczo od urządzenia szkół państwowych:

2. że mianowanie dyrektora i nauczycieli zależeć będzie od potwierdzenia Rady szkolnej krajowej (§. 25.); wreszcie

3. że egzamin dojrzałości odbywać się będzie pod przewodnictwem krajowego inspektora szkół lub delegata Rady szkolnej krajowej, bez którego zgody świadectwo dojrzałości nie może być wydane.

§. 9.

Minister Wyznań i Oświecenia może po wysłuchaniu lub na wniosek Rady szkolnej krajowej zażądać usunięcia nieodpowiedniego dyrektora lub nauczyciela szkoły realnej wymienionej w §. 8., a jeżeli utrzymujący szkoły nie zastosuje się do tego żądania, pozbawić zakład prawa wydawania świadectw publicznych.

Minister może także zarządzić bezwzględne zamknięcie szkoły realnej, jeżeli szkoła urządzeniem swym lub działalnością popada w sprzeczność z ustawami obowiązującymi.

II. Przedmioty nauczania.

§. 10.

Przedmioty nauczania w szkole realnej dzielą się na obowiązkowe, względnie obowiązkowe i wolne.

A. Przedmiotami obowiązkowymi są:

- a) Religia;
- b) Języki, a mianowicie: język wykładowy, następnie język niemiecki i język francuski;
- c) Historia (powszechna, austriacka i historia kraju rodzinnego);
- d) Geografia i nauka o konstytucji austriackiej;
- e) Matematyka;
- f) Historia naturalna;
- g) Fizyka;
- h) Chemia;
- i) Geometria wykreslna i rysunki geometryczne;
- k) Rysunki odręczne;
- l) Kaligrafia;
- m) Gimnastyka.

B. Przedmioty względnie obowiązkowe.

Drugi język krajowy jest przedmiotem względnie obowiązkowym dla tych uczniów, których rodzice lub opiekunowie z początkiem roku szkolnego wyraźnie oświadczają, że ich synowie lub pupile przynajmniej przez dwa lata będą brali udział w nauce tego języka. Takim uczniom wolno rozpocząć naukę przed upływem powyższego czasu przerwać tylko z ważnych powodów za przyzwoleniem Rady szkolnej krajowej.

W każdej szkole realnej musi być dana sposobność pobierania nauki drugiego języka krajowego.

C. Przedmiotami wolnymi są:

Język angielski, śpiew, stenografia.

Inne przedmioty wolne mogą być w szkołach realnych zaprowadzone w miarę

potrzeby za zeswolenie Ministra Wyznań i Oświecenia.

§. 11.

Rozkład przedmiotów na klasy i liczba przypadających na nie godzin będą ustalone w drodze rozporządzenia na wniosek Rady szkolnej krajowej.

Ogół godzin obowiązkowej nauki dla każdego ucznia oprócz gimnastyki nie ma jednak przekraczać w najniższych klasach 28 godzin a w dalszych klasach 31 godzin w tygodniu.

§. 12.

W sprawie języka wykładowego w szkołach realnych publicznych i prywatnych obowiązuje ustawa krajowa o języku wykładowym w szkołach ludowych i średnich w Królestwie Galicyi i Lodomerji z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

III. Uczniowie.

§. 13.

Do klasy pierwszej przyjmuje się uczniów przy końcu poprzedzającego tudzież bezpośrednio przed rozpoczęciem nowego roku szkolnego, do klas wyższych zaś zwyczajnie bezpośrednio przed rozpoczęciem nowego roku szkolnego.

Od ucznia, wstępującego do szkoły realnej, wymaga się: 1) odpowiedniego wieku, 2) potrzebnych wiadomości przygotowawczych.

Uczeń wstępujący do klasy pierwszej ma mieć co najmniej dziesięć lat życia lub kończyć dziesięć lat przed upływem roku kalendarzowego, w którym ma być przyjęty, co najwięcej zaś lat 14. Te granice wieku dla każdej klasy następnej posuwają się o rok dalej. Uczeń, który wskutek powtarzania klasy przekracza granice wieku, nie traci przez to prawa uczęszczania do szkoły.

Wiadomości przygotowawcze potrzebne dla klasy pierwszej, stwierdza się egzaminem wstępnym. Grona nauczycielskie mogą jednak uwolnić od egzaminu ustnego z języka wykładowego i rachunków każdego ucznia, który przy egzaminie piśmieniem otrzymał z tych przedmiotów notę przynajmniej dobrą a w świadectwie szkoły ludowej ma z nich postęp przynajmniej dobry. Podobnie mogą być uwolnieni od egzaminu ustnego z religii uczniowie, którzy otrzymali w czwartym roku szkoły ludowej z tego przedmiotu postęp conajmniej dobry.

Wiadomości przygotowawcze do klas wyższych stwierdza się świadectwem klasy poprzedzającej, ukończonej z dobrym postępem w publicznej szkole realnej jednego z królestw i krajów, reprezentowanych w Radzie Państwa, ewentualnie egzaminem wstępnym.

Wymagania przy egzaminach wstępnych będą określone w drodze rozporządzenia na wniosek Rady szkolnej krajowej.

Od uczniów, którzy przed wejściem w życie tej ustawy wstąpili do szkoły średniej czy to jako uczniowie publiczni czy też jako prywatyści, nie będzie się wymagać przy zapisaniu się do klasy wyższej dowodu, że nie przekroczyli dopuszczalnego dla tej klasy najwyższego wieku, określonego granicą wieku, wymaganego przy przyjęciu do klasy najniższej.

§. 14.

O przyjęciu ucznia do szkoły realnej w ciągu roku szkolnego rozstrzyga grono nauczycielskie, w razie jednak przesiedlenia się rodziców lub ich zastępców nie można uczniowi odmówić tego przyjęcia.

Przeciw odmownej uchwale grona nauczycielskiego można się odwołać do Rady szkolnej krajowej.

§. 15.

O przyjęciu uczniów nadzwyczajnych, którzy biorą udział w nauce tylko niektórych przedmiotów, rozstrzyga grono nauczycielskie.

przy przyjęciu takich uczniów nie można jednak przekroczyć największej liczby uczniów, przepisanej w §. 17. dla jednej klasy.

§. 16.

Uczniów prywatnych, którzy naukę, udzielaną w szkole realnej, pobierają w domu, można nawet po przekroczeniu wieku najwyższego przyjąć do każdej klasy, jako prywatystów pod tymi samymi zresztą warunkami, które obowiązują uczniów publicznych. Prywatyści publicznych szkół realnych mają się regularnie zgłaszać do egzaminów półrocznych i otrzymają świadectwa półroczne.

W przypadkach, zasługujących na szczególne uwzględnienie, może Rada szkoła krajowa przypuścić prywatystę do egzaminu rocznego.

§. 17.

Liczba uczniów w jednej klasie nie może w regule przewyższać czterdziestu.

Gdzie liczba uczniów w trzech po sobie następujących latach dosięga pięćdziesięciu, należy się postarać o utworzenie oddziału równorzędnego.

§. 18.

Z uczniami publicznymi nie urządza się egzaminów ani półrocznych, ani rocznych.

Przy końcu każdego półroczia otrzymuje każdy uczeń świadectwo szkolne, wydane w języku wykładowym.

Na podstawie całorocznej aplikacji ucznia rozstrzyga konferencya nauczyciel-

o jego promocji do klasy wyższej. Cenzura z kaligrafii i gimnastyki tudzież z drugiego języka krajowego, jako względnie obowiązkowego wpływa na ocenienie ogólnego postępu tylko w kierunku dodatnim.

Gdyby zachodziła wątpliwość co do promocji ucznia do klasy wyższej, zarządzi się egzamin promocyjny w obecności dyrektora.

W razie niedostatecznego postępu w jednym przedmiocie może grono nauczycielskie pozwolić uczniowi na zdawanie egzaminu poprawczego z początkiem nowego roku szkolnego, od wyniku tego egzaminu zależy promocja do klasy wyższej.

Na egzamin poprawczy z matematyki, geometrii wykresłej i rysunków odręcznych pozwolić jednak można tylko wtedy jeżeli uczeń z końcem pierwszego półroczu okazał w tych przedmiotach postępy przynajmniej dostateczne.

Uczniów, którzy z ważnego powodu nie mogli w czasie właściwym złożyć egzaminu promocyjnego, może grono nauczycielskie przypuścić do egzaminu później w terminie stosownym.

§. 19.

Eksternistów, którzy nie są ani uczniami publicznymi ani prywatystami publicznej szkoły realnej, może Rada szkolna krajowa dla pewnego szczególnego celu przypuścić w szkołach realnych do egzaminów nadzwyczajnych. Egzamina takie mają obejmować materiały nauki przynajmniej dwóch najniższych klas szkoły realnej, a w świadectwie o wyniku egzaminu należy podać szczególny cel tego egzaminu.

§. 20.

Aby sprawdzić uzdolnienie uczniów do wstąpienia do wyższych zakładów nau-

kowych, wymienionych w §. 1., odbywać się będą egzamina dojrzałości.

Dla tych egzaminów będą wyznaczone osobne komisye. Komisye składają się z krajowego inspektora szkół lub delegata Rady szkolnej krajowej jako przewodniczącego, z Dyrektora i nauczycieli najwyższej klasy danej szkoły realnej. Oprócz tych osób może Minister Wyznań Oświecenia mianować członkami komisji także profesorów szkół politechnicznych lub innych mężów z zawodu nauczycielskiego.

Po ukończeniu ostatniego roku wyższej szkoły realnej z pomyślnym skutkiem przypuszcza się każdego ucznia do egzaminu dojrzałości.

Eksternistów, którzy nie są ani uczniami publicznymi ani prywatystami publicznej szkoły realnej, może Rada szkolna krajowa przypuścić do egzaminu dojrzałości, jeżeli przekroczyli wiek najniższy ustanowiony w §. 13. dla uczniów najwyższej klasy szkół realnych i jeżeli wykazują się takim tokiem nauki, z którego wnosić można, iż posiadają potrzebne do egzaminu przygotowania.

Przepisy, dotyczące się egzaminów dojrzałości, będą wydane w drodze rozporządzenia po wysłuchaniu Rady szkolnej krajowej.

§. 21.

Przepisy dyscyplinarne dla uczniów szkół realnych wydaje Rada szkolna krajowa za przyzwoleniem Ministra Wyznań i Oświecenia.

Wykluczenie ucznia z jednej szkoły realnej lub ze szkół średnich pewnego okręgu lub wreszcie ze wszystkich zakładów naukowych w kraju, wychodzących poza zakres szkół ludowych, ma być zatwierdzone przez Radę szkolną krajową, wykluczenie zaś ze wszystkich zakładów naukowych, wychodzących poza zakres szkół ludowych w królestwach i krajach, reprezentowanych

w Radzie państwa, ma być zatwierdzone przez Ministra Wyznań i Oświecenia.

§. 22.

Przepisy o higienie budynków szkolnych i boisk dla zabawy uczniów tudzież o higienicznem zachowywaniu się uczniów wydaje Rada szkolna krajowa w porozumieniu z krajową Radą zdrowia za przyzwoleniem Ministra Wyznań i Oświecenia.

Jako zawodowy doradca dyrektora tudzież dla nadzorowania ogólnego stanu zdrowia uczniów w każdej szkole realnej ma być w miarę możliwości ustanowiony lekarz szkolny.

IV. Siły nauczycielskie.

§. 23.

Kwalifikację nauczycielską do szkół realnych stwierdza się egzaminem, którego przeprowadzenie porucza się osobnym komisjom egzaminacyjnym, ustanowionym przez Ministra Wyznań i Oświecenia.

W przypadkach, w których wymagana kwalifikacya nauczycielska jest w inny sposób w zupełności stwierdzona, może Minister Wyznań i Oświecenia po wysłuchaniu komisji egzaminacyjnej uczynić wyjątek od powyższego postanowienia.

Wymagania, którym mają czynić zadość nauczyciele pomocniczy dla przedmiotów wolnych, będą określone w drodze rozporządzenia.

Do nauczania w szkołach realnych można używać kandydatów nauczycielskich w charakterze zastępców nauczycieli. Nauczycielom przedmiotów rysunkowych mają być w miarę potrzeby dodani asystenci.

§. 24.

Grono nauczycielskie szkoły realnej składa się z Dyrektora, z nauczycieli re-

ligii, z jedynastu co najmniej nauczycieli rzeczywistych przedmiotów obowiązkowych i z nauczyciela gimnastyki.

§. 25.

Dyrektorów państwowych szkół realnych mianuje Cesarz, nauczycieli rzeczywistych Minister Wyznań i Oświecenia na wniosek Rady szkolnej krajowej.

We wszystkich publicznych szkołach realnych, które nie są zakładami państwowymi, do ustanowienia dyrektorów i rzeczywistych nauczycieli potrzebne jest zatwierdzenie Rady szkolnej krajowej, która jednak ma tylko zbadać, czy istnieją warunki, przepisane ustawą (§. 8.).

Zastępców nauczycieli i nauczycieli pomocniczych w państwowych szkołach realnych, mianuje Rada szkolna, zaś w innych publicznych szkołach realnych zatwierdza ich mianowania.

§. 26.

We wszystkich sprawach dyscyplinarnych dyrektorów, nauczycieli i służ państwowych szkół realnych Rada szkolna krajowa jest władzą dyscyplinarną pierwszej instancyi.

§. 27.

Dyrektor kieruje bezpośrednio szkołą realną.

Nauczyciele rzeczywisci i zastępcy nauczycieli stanowią pod przewodnictwem dyrektora konferencyę nauczycielską, której zakres działania po wysłuchaniu Rady szkolnej krajowej będzie unormowany w drodze rozporządzenia.

§. 28.

Dyrektor państwowej szkoły realnej obowiązany jest do udzielania nauki w 6.

do 8, a jeżeli szkoła liczy cztery lub więcej oddziałów równorzędnych, w 4 do 6 godzinach tygodniowo.

Nauczycielom języków przeznaczać się będzie zwykle nie więcej jak 17 godzin nauki w tygodniu, nauczycielom innych przedmiotów łącznie z nauczycielami religii nie więcej jak 20, nauczycielom rysunków, kaligrafi i gimnastyki nie więcej jak 24 godzin.

Członkowie grona nauczycielskiego są obowiązani do zastąpienia nauczyciela bez wynagrodzenia, jeżeli zastępstwo nie trwa dłużej jak dwa miesiące. Gdyby zachodziła potrzeba dłuższego nie przerwane zastępstwa, nauczyciel zastępujący ma prawo do remuneracji, określonej ustawą, za cały czas zastępstwa.

Razie szkolnej krajowej służy prawo na wniosek dyrektora zniżyć nauczycielowi przepisaną liczbę godzin tygodniowych nauki o 1 do 3 a to ze względu na przedmiot nauki, liczbę uczniów lub korektur, zajęcie przy bibliotece szkolnej, lub w ogóle ze względu na potrzeby szkoły.

§. 29.

Obsadzenie posad nauczycielskich w państwowych szkołach realnych następuje zwyczajnie drogą konkursu, ogłoszonego w gazecie urzędowej, w którym mają być wymienione przedmioty nauki i pobory, połączone z posadą.

V. Książki szkolne.

§. 30.

W szkołach realnych wolno używać jedynie takich książek i środków naukowych, które zostały dopuszczone do użytku przez Radę szkolną krajową.

Postanowienia końcowe.

§. 31.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z początkiem najbliższego roku szkolnego po jej ogłoszeniu.

§. 32.

Wykonanie tej ustawy polecam Memu Ministrowi Wyznań i Oświecenia.

Izba przystępuje do rozprawy ogólnej.

Marszałek oznajmia, iż do głosu zapisani są pp. Soleski, Kadyj, Rotter.

Przemawia p. Soleski.

Przemawia p. Kadyj.

Przemawia p. Rotter.

Przemawia p. Bobrzyński.

Po zamknięciu rozprawy ogólnej przemawia p. sprawozdawca.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta:

I. Postanowienie ogólne,

§. 1.

Zadaniem szkoły realnej jest:

1. podawać wykształcenie ogólne ze szczególnem uwzględnieniem języków nowożytnych i nauk matematyczno-przyrodniczych;

2. przygotowywać do wyższych zakładów naukowych (szkół politechnicznych, akademii rolniczych, akademii weterynaryj, akademii górniczych i t. p.), które opierają się na tych naukach.

Izba uchwała bez rozprawy §. 1. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 2.

Szkoły realne składają się na razie (§. 4). z siedmiu klas, z których każda stanowi kurs roczny i dzielą się zasadniczo na niższe i wyższe.

Przemawia p. Kadyj i wnosi poprawkę, aby w drugim wierszu §. 2. opuszczono słowo „zasadniczo“.

Izba popiera poprawkę, p. Kadyego.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwała §. 2. w stylizacji komisji, najprzód z opuszczeniem słowa „zasadniczo“ a następnie w oddzielnym głosowaniu uchwała Izba słowo „zasadniczo“.

Marszałek wzywa posłów, aby poprawki w myśl postanowień regulaminu wnieśli na piśmie.

Sprawozdawca czyta:

§. 3.

Niższa szkoła realna składa się z czterech kursów rocznych,

Ukończenie niższej szkoły realnej lub czteroklasowego gimnazjum realnego uprawnia do wstąpienia do wyższej szkoły realnej.

Izba uchwała §. 3. bez rozprawy zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 4.

Wyższa szkoła realna składa się z trzech kursów rocznych, ustawodawstwu krajowemu zastrzega się jednak możność rozszerzenia jej na cztery kursa roczne w miarę poczynionych doświadczeń.

Przemawia p. Romanowicz i wnosi następującą poprawkę:

„Wyrazy „ustawodawstwu krajowemu“ etc. do końca paragrafu — opuścić“.

Izba popiera poprawkę p. Romanowicza.

Przemawia p. Bobrzyński.

Przemawia p. Romanowicz.

Przemawia p. Okuniewski.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwała pierwsze zdanie §-fu 4. od słów „wyższa szkoła“ aż do „rocznych“ zgodnie z wnioskiem komisji, a następnie w oddzielnym głosowaniu uchwała drugie zdanie tegoż §-fu 4. zaczynające się od słów „ustawodawstwu krajowemu“ aż do końca, w stylizacji komisji.

Marszałek konstatuje, iż za zatrzymaniem drugiego zdania §-fu, głosowało 47 przeciw zatrzymaniu t. j. za poprawkę p. Romanowicza 35 posłów.

Sprawozdawca czyta:

§. 5.

Ze szkołami realnymi mogą być ze względu na ekonomiczne stosunki kraju połączone szkoły handlowe, jeżeli przynajmniej połowę kosztów założenia i utrzymania ich zapewnią fundusz krajowy i fundusze miejscowe.

Organizację takich szkół handlowych postanawia Minister Wyznań i Oświecenia na wniosek Rady szkolnej krajowej.

Izba uchwała bez rozprawy §. 5. zgodnie z wnioskiem Komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 6.

Szkoły realne są albo publiczne albo prywatne.

Publicznemi są te szkoły, które mają prawo wydawania świadectw publicznych.

Tylko świadectwa publicznych szkół realnych ważne są w tych przypadkach, w których w ogóle z mocy ustawy wymaga się świadectw ze szkoły realnej.

Uczniowie prywatni mają celem uzyskania takich świadectw poddać się egzaminowi w publicznej szkole realnej.

Państwowemi szkołami realnemi są szkoły realne, utrzymywane wyłącznie lub przeważnie z funduszków państwa,

Zarząd tych ostatnich szkół leży całkiem i pod każdym względem w ręku c. k. władz szkolnych.

Izba uchwała §. 6. bez rozprawy zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta, sprostowawszy poprzednio omyłkę druku, a mianowicie w drugim wierszu drugiego ustępu zamiast słów „Radę szkolną krajową” ma być „Ministra Wyznań i Oświecenia”.

§. 7.

Każdemu wolno założyć szkołę realną, byleby jej urządzenie nie sprzeciwiało się ogólnemu zadaniu tych szkół.

Statut i plan nauki tudzież każda ich zmiana mają być potwierdzone przez Ministra Wyznań i oświecenia.

Dyrektorami i nauczycielami mogą być tylko takie osoby które są obywatelami austriackimi, nie ściągnęły na siebie zarzutów pod względem moralnym i politycznym, i które pod względem naukowym wykazały się wymaganą kwalifikacją.

Od warunku posiadania wymaganej kwalifikacji może w przypadkach, zasługujących na szczególne uwzględnienie, udzielić wyjątkowo dyspenzy Minister Wyznań i Oświecenia, od warunku posiadania obywatelstwa austriackiego Rada szkolna krajowa.

Przemawia p. Okuniewski.

Przemawia p. Sprawozdawca.

Przemawia p. Okuniewski i wnosi poprawkę, aby w trzecim wierszu trzeciego ustępu tego §-fu opuścić słowo „politycznym”.

Izba popiera poprawkę p. Okuniewskiego.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwała §. 7. wedle stylizacji komisji z opuszczeniem słowa „politycznym” a następnie w oddzielnem głosowaniu uchwała Izba słowo „politycznym”.

Sprawozdawca czyta, sprostowawszy poprzednio omyłkę druku, a mianowicie przed ustępem czwartym tego §-fu 8. zamiast cyfry „3” ma być „2”.

§. 8.

Prawo wydawania świadectw publicznych służy szkołom realnym państwowym.

Minister Wyznań i Oświecenia może po wysłuchaniu Rady szkolnej krajowej przyznać to prawo szkołom realnym, założonym, przez kraj, gminy, korporacje lub osoby prywatne pod następującymi warunkami, mianowicie:

1. że urządzenie tych szkół nie różni się zasadniczo od urządzenia szkół państwowych;

2. że mianowanie dyrektora i nauczycieli zależeć będzie od potwierdzenia Rady szkolnej krajowej, (§. 25); wreszcie

3. że egzamin dojrzałości odbywać się będzie pod przewodnictwem krajowego inspektora szkół lub delegata Rady szkolnej krajowej, bez którego zgody świadectwo dojrzałości nie może być wydane.

Izba uchwała bez rozprawy §. 8. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta :

§. 9.

Minister Wyznań i Oświecenia może po wysłuchaniu lub na wniosek Rady szkolnej krajowej zażądać usunięcia nieodpowiedniego dyrektora lub nauczyciela szkoły realnej wymienionej w §. 8, a jeżeli utrzymujący szkołę nie zastosuje się do tego żądania, pozbawić zakład prawa wydawania świadectw publicznych.

Minister może także zarządzić bezwzględne zamknięcie szkoły realnej, jeżeli szkoła urządzeniem swem lub działalnością popada w sprzeczność z ustawami obowiązującymi.

Izba uchwała bez rozprawy §. 9. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta :

II. Przedmioty nauczania.

§. 10.

Przedmioty nauczania w szkole realnej dzielą się na obowiązkowe, względnie obowiązkowe i wolne.

A. Przedmiotami obowiązkowymi są :

- a) Religia ;
- b) Języki, a mianowicie : język wykładowy, następnie język niemiecki i język francuski ;
- c) Historia (powszechna, austriacka i historia kraju rodzinnego) ;
- d) Geografia i nauka o konstytucji austriackiej ;
- e) Matematyka ;
- f) Historia naturalna ;
- g) Fizyka ;

h) Chemia ;

i) Geometria wykreslna i rysunki geometryczne ;

k) Rysunki odręczne ;

l) Kaligrafia ;

m) Gimnastyka.

B. Przedmioty względnie obowiązkowe.

Drugi język krajowy jest przedmiotem względnie obowiązkowym dla tych uczniów, których rodzice lub opiekunowie z początkiem roku szkolnego wyraźnie oświadczą, że ich synowie lub pupile przynajmniej przez dwa lata będą brali udział w nauce tego języka. Takim uczniom wolno rozpocząć naukę przed upływem powyższego czasu przerwać tylko z ważnych powodów za przyzwoleniem Rady szkolnej krajowej.

W każdej szkole realnej musi być dana sposobność pobierania nauki drugiego języka krajowego.

C. Przedmiotami wolnymi są :

Język angielski, śpiew, stenografia.

Inne przedmioty wolne mogą być w szkołach realnych zaprowadzone w miarę potrzeby za zozwoleniem Ministra Wyznań i Oświecenia.

Izba uchwała bez rozprawy §. 10. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta :

§. 11.

Rozkład przedmiotów na klasy i liczba przypadających na nie godzin będą ustanowione w drodze rozporządzenia na wniosek Rady szkolnej krajowej.

Ogół godzin obowiązkowej nauki dla każdego ucznia oprócz gimnastyki nie ma

jednak przekraczać w niższych klasach 28 godzin a w dalszych klasach 31 godzin w tygodniu.

Przemawia p. Soleski i wnosi poprawkę aby w ostatnim wierszu ostatniego ustępu §-fu 11 cyfrę „31“ zastąpić cyfrą „30“.

Izba popiera poprawkę p. Soleskiego.

Przemawia p. Bobrzyński.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwala ustęp pierwszy §-fu w stylizacji komisji, a następnie w oddzielnem głosowaniu ustęp drugi tegoż paragrafu zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 12.

W sprawie języka wykładowego w szkołach realnych publicznych i prywatnych obowiązuje ustawa krajowa o języku wykładowym w szkołach ludowych i średnich w Królestwie Galicji i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Przemawia p. Okuniewski.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca,

Izba uchwala §. 12. w stylizacji komisji.

Sprawozdawca czyta:

III. Uczniowie.

§. 13.

Do klasy pierwszej przyjmuje się uczniów przy końcu poprzedzającego tudzież bezpośrednio przed rozpoczęciem nowego roku szkolnego, do klas wyższych zaś zwyczajnie bezpośrednio przed rozpoczęciem nowego roku szkolnego.

Od ucznia, wstępującego do szkoły realnej, wymaga się: 1. odpowiedniego wieku, 2. potrzebnych wiadomości przygotowawczych.

Uczeń wstępujący do klasy pierwszej ma mieć co najmniej dziesięć lat życia lub kończyć dziesięć lat przed upływem roku kalendarzowego, w którym ma być przyjęty, co najwięcej zaś lat 14. Te granice wieku dla każdej klasy następnej posuwają się o rok dalej. Uczeń, który wskutek powtarzania klasy przekracza granice wieku, nie traci przez to prawa uczęszczania do szkoły.

Wiadomości przygotawcze potrzebne dla klasy pierwszej, stwierdza się egzaminem wstępnym. Grona nauczycielskie mogą jednak uwolnić od egzaminu ustnego z języka wykładowego i rachunków każdego ucznia, który przy egzaminie piśmieniem otrzymał z tych przedmiotów notę przynajmniej dobrą, a w świadectwie szkoły ludowej ma z nich postęp przynajmniej dobry. Podobnie mogą być uwolnieni od egzaminu ustnego z religii uczniowie, którzy otrzymali w czwartym roku szkoły ludowej z tego przedmiotu postęp co najmniej dobry.

Wiadomości przygotawcze do klas wyższych stwierdza się świadectwem z klasy poprzedzającej, ukończonej z dobrym postępem w publicznej szkole realnej jednego z królestw i krajów, reprezentowanych w Radzie Państwa, ewentualnie egzaminem wstępnym.

Wymagania przy egzaminach wstępnych będą określone w drodze rozporządzenia na wniosek Rady szkolnej krajowej.

Od uczniów, którzy przed wejściem w życie tej ustawy wstąpili do szkoły średniej czy to jako uczniowie publiczni czy też jako prywatyści, nie będzie się wymagać przy zapisywaniu się do klasy wyższej

dowodu, że nie przekroczyli dopuszczalnego dla tej klasy najwyższego wieku, określonego granicą wieku, wymaganego przy przyjęciu do klasy najniższej.

Izba bez rozprawy uchwala §. 13. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 14.

O przyjęciu ucznia do szkoły realnej w ciągu roku szkolnego rozstrzyga grono nauczycielskie, w razie jednak przesiedlenia się rodziców lub ich zastępców nie można uczniowi odmówić tego przyjęcia.

Przeciw odmownej uchwale grona nauczycielskiego można się odwołać do Rady szkolnej krajowej.

Izba uchwala bez rozprawy §. 14 zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 15.

O przyjęciu uczniów nadzwyczajnych, którzy biorą udział w nauce tytko niektórych przedmiotów, rozstrzyga grono nauczycielskie.

Przez przyjęcie takich uczniów nie można jednak przekroczyć największej liczby uczniów, przepisanej w §. 17. dla jednej klasy.

Izba uchwala bez rozprawy §. 15. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 16.

Uczniów prywatnych, którzy naukę, udzielaną w szkole realnej, pobierają

w domu, można nawet po przekroczeniu wieku najwyższego przyjąć do każdej klasy, jako prywatystów pod tymi samymi zresztą warunkami, które obowiązują uczniów publicznych. Prywatysty publicznych szkół realnych mają się regularnie zgłaszać do egzaminów półrocznych i otrzymają świadectwa półroczne.

W przypadkach, zasługujących na szczególne uwzględnienie, może Rada szkolna krajowa przypuścić prywatystę do egzaminu rocznego.

Izba bez rozprawy uchwala §. 16. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca prostuje przedewszystkiem omyłkę druku, a mianowicie w pierwszym wierszu pierwszego ustępu tegoż §-fu zamiast słowa „w regule“ ma być „zwyczajnie“, następnie czyta:

§. 17.

Liczba uczniów w jednej klasie nie może zwyczajnie przewyższać czterdziestu.

Gdzie liczba uczniów w trzech po sobie następujących latach dosięga pięćdziesięciu, należy się postarać o utworzenie oddziału równorzędnego.

Przemawia p. Soleski i wnosi następującą poprawkę:

Po pierwszym ustępie §. 17. umieścić:

„Gdy liczba uczniów przekroczy 50 należy utworzyć oddział równorzędny“.

Zamiast ustępu drugiego ma być:

„Gdy w trzech po sobie następujących latach utrzyma się klasa równorzędna, należy przystąpić do zamianowania nauczyciela rzeczywistego nadetatowego, i to na

każdą w ten sposób istniejącą klasę po jednej posadzie nadetatowej“.

Izba popiera poprawkę p. Soleskiego.

Przemawia p. Bobrzyński.

Przemawia p. Soleski.

Przemawia p. Bobrzyński.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Marszałek udziela wyjaśnienia co do sposobu głosowania.

Izba uchwała pierwszy ustęp §. 17. zgodnie z wnioskiem komisji, następnie odrzuca Izba poprawkę p. Soleskiego w całości i przyjmuje drugi ustęp tegoż §-fu w stylizacji komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 18.

Z uczniami publicznymi nie urządza się egzaminów ani półrocznych ani rocznych.'

Przy końcu każdego półrocza otrzymuje każdy uczeń świadectwo szkolne, wydane w języku wykładowym.

Na podstawie całorocznej aplikacji ucznia rozstrzyga konferencya nauczycieli o jego promocji do klasy wyższej. Cenzura z kaligrafi i gimnastyki tudzież z drugiego języka krajowego, jako względnie obowiązkowego wpływa na ocenienie ogólnego postępu tylko w kierunku dodatnim.

Gdyby zachodziła wątpliwość co do promocji ucznia do klasy wyższej, zarządzi się egzamin promocyjny w obecności dyrektora.

W razie niedostatecznego postępu w jednym przedmiocie może grono nauczycielskie pozwolić uczniowi na zdawanie egzaminu po-

prawczego z początkiem nowego roku szkolnego, od wyniku tego egzaminu zależy promocja do klasy wyższej.

Na egzamin poprawczy z matematyki, geometrii wykreślnej i rysunków odręcznych pozwolić można tylko wtedy, jeżeli uczeń z końcem pierwszego półrocza okazał w tych przedmiotach postępy przynajmniej dostateczne.

Uczniów, którzy z ważnego powodu nie mogli w czasie właściwym złożyć egzaminu promocyjnego, może grono nauczycielskie przypuścić do egzaminu później w terminie stosownym.

Izba uchwała bez rozprawy §. 18. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 19.

Eksternistów, którzy nie są ani uczniami publicznymi ani prywatystami publicznej szkoły realnej, może Rada szkolna krajowa dla pewnego, szczególnego celu przypuścić w szkołach realnych do egzaminów nadzwyczajnych. Egzamina takie mają obejmować materiał nauki przynajmniej dwóch najniższych klas szkoły realnej, a w świadectwie o wyniku egzaminu należy podać szczególny cel tego egzaminu.

Izba uchwała bez rozprawy §. 19. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca prostuje przedewszystkiem omyłkę druku, a mianowicie pierwsze słowa ostatniego ustępu §-fu 20 zamiast „przepisy dotyczące“ mają być „Bliższe przepisy, dotyczące“ następnie czyta:

§. 20.

Aby sprawdzić uzdolnienie uczniów do wstąpienia do wyższych zakładów na-

ukowych, wymienionych w §. 1., odbywać się będą egzamina dojrzałości.

Dla tych egzaminów będą wyznaczone osobne komisye. Komisye składają się z krajowego inspektora szkół lub delegata Rady szkolnej krajowej jako przewodniczącego, z Dyrektora i nauczycieli najwyższej klasy danej szkoły realnej. Oprócz tych osób może Minister Wyznań i Oświecenia mianować członkami komisji także profesorów szkół politechnicznych lub innych mężów z zawodu nauczycielskiego.

Po ukończeniu ostatniego roku wyższej szkoły realnej z pomyślnym skutkiem przypuszcza się każdego ucznia do egzaminu dojrzałości.

Eksternistów, którzy nie są ani uczniami publicznymi ani prywatystami publicznej szkoły realnej, może Rada szkolna krajowa przypuścić do egzaminu dojrzałości, jeżeli przekroczyli wiek najniższy ustanowiony w §. 13. dla uczniów najwyższej klasy szkół realnych i jeżeli wykażą się takim tokiem nauki, z którego wnosić można, iż posiadają potrzebne do egzaminu przygotowania.

Bliższe przepisy, dotyczące się egzaminów dojrzałości, będą wydane w drodze rozporządzenia po wysłuchaniu Rady szkolnej krajowej.

Izba bez rozprawy uchwala §. 20 w stylizacji odczytanej przez p. sprawozdawcę.

Sprawozdawca czyta:

§. 21.

Przepisy dyscyplinarne dla uczniów szkół realnych wydaje Rada szkolna krajowa za przyzwoleniem Ministra Wyznań i Oświecenia.

Wykluczenie ucznia z jednej szkoły realnej lub ze szkół średnich pewnego

okręgu lub wreszcie ze wszystkich zakładów naukowych w kraju, wychodzących poza zakres szkół ludowych, ma być zatwierdzone przez Radę szkolną krajową, wykluczenie zaś ze wszystkich zakładów naukowych, wychodzących poza zakres szkół ludowych w królestwach i w krajach, reprezentowanych w Radzie państwa, ma być zatwierdzone przez Ministra i Oświecenia.

Izba uchwala bez rozprawy §. 21. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 22.

Przepisy o higienie budynków szkolnych i boisk dla zabawy uczniów tudzież o higienicznem zachowaniu się uczniów wydaje Rada szkolna krajowa w porozumieniu z krajową Radą zdrowia za przyzwoleniem Ministra Wyznań i Oświecenia.

Jako zawodowy doradca dyrektora tudzież dla nadzorowania ogólnego stanu zdrowia uczniów w każdej szkole realnej ma być w miarę możliwości ustanowiony lekarz szkolny.

Izba uchwala bez rozprawy §. 22. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

IV. Siły nauczycielskie.

§. 23.

Kwalifikację nauczycielską do szkół realnych stwierdza się egzaminem, którego przeprowadzenie porucza się osobnym komisjom egzaminacyjnym, ustanowionym przez Ministra Wyznań i Oświecenia.

W przypadkach, w których wymagana kwalifikacja nauczycielska jest w inny sposób w zupełności stwierdzona, może Minister Wyznań i Oświecenia po wysłu-

chaniu komisji egzaminacyjnej uczynić wyjątek od powyższego postanowienia.

Wymagania, którym mają czynić zadanie nauczyciele pomocniczy dla przedmiotów wolnych, będą określone w drodze rozporządzenia.

Do nauczania w szkołach realnych można używać kandydatów nauczycielskich w charakterze zastępców nauczycieli. Nauczycielom przedmiotów rysunkowych mają być w miarę potrzeby dodani asystenci.

Izba uchwała bez rozprawy §. 23. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta :

§. 24.

Grono nauczycielskie szkoły realnej składa się z Dyrektora, z nauczycieli religii, z jedynastu co najmniej nauczycieli rzeczywistych przedmiotów obowiązkowych i z nauczyciela gimnastyki.

Izba uchwała bez rozprawy §. 24. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta.

§. 25.

Dyrektorów państwowych szkół realnych mianuje Cesarz, nauczycieli rzeczywistych Minister Wyznań i Oświecenia na wniosek Rady szkolnej krajowej.

We wszystkich publicznych szkołach realnych, które nie są zakładami państwowymi, do ustanowienia dyrektorów i rzeczywistych nauczycieli potrzebne jest zażalenie Rady szkolnej krajowej, która jednak ma tylko zbadać, czy istnieją warunki, przepisane ustawą (§. 8.).

Zastępców nauczycieli i nauczycieli pomocniczych w państwowych szkołach re-

alnych mianuje Rada szkolna, zaś w innych publicznych szkołach realnych zatwierdza ich mianowania.

Izba uchwała bez rozprawy §. 25. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta :

§. 26.

We wszystkich sprawach dyscyplinarnych dyrektorów, nauczycieli i służ państwowych szkół realnych Rada szkolna krajowa jest władzą dyscyplinarną pierwszej instancji.

Izba uchwała bez rozprawy §. 26. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta :

§. 27.

Dyrektor kieruje bezpośrednio szkołą realną.

Nauczyciele rzeczywiście i zastępcy nauczycieli stanowią pod przewodnictwem dyrektora konferencję nauczycielską, której zakres działania po wysłuchaniu Rady szkolnej krajowej będzie unormowany w drodze rozporządzenia.

Izba uchwała bez rozprawy §. 27. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta :

§. 28.

Dyrektor państwowej szkoły realnej obowiązany jest do udzielania nauki w 6 do 8, a jeżeli szkoła liczy cztery lub więcej oddziałów równorzędnych, w 4 do 6 godzinach tygodniowo.

Nauczycielom języków przeznaczać się będzie zwykle nie więcej jak 17 godzin nauki

wtygodniu, nauczycielom innych przedmiotów łącznie z nauczycielami religii nie więcej jak 20, nauczycielom rysunków, kaligrafii i gimnastyki nie więcej jak 24 godzin.

Członkowie grona nauczycielskiego są obowiązani do zastąpienia nauczyciela bez wynagrodzenia, jeżeli zastępstwo nie trwa dłużej jak dwa miesiące. Gdyby zachodziła potrzeba dłuższego nieprzerwanego zastępstwa, nauczyciel zastępujący ma prawo do remuneracji, określonej ustawą, za cały czas zastępstwa.

Radzie szkolnej krajowej służy prawo na wniosek dyrektora zniżyć nauczycielowi przepisaną liczbę godzin tygodniowych nauki o 1 do 3 a to ze względu na przedmiot nauki, liczbę uczniów lub korektur, zajęcie przy bibliotece szkolnej, lub w ogóle ze względu na potrzeby szkoły.

Przemawia p. Soleski i wnosi następującą poprawkę, aby ostatni ustęp §. 28. brzmiał jak następuje:

„Gronu nauczycielskiemu przysługuje prawo uczynienia wniosku, aby zniżyć nauczycielowi przepisaną liczbę godzin tygodniowych nauki o 1 do 3 ze względu na przedmiot nauki, liczbę uczniów lub korektur, zawiadowanie bibliotekami szkolnymi i t. d. lub w ogóle ze względu na potrzeby szkoły.

Wniosek grona wymaga zatwierdzenia c. k. Rady szkolnej krajowej.

Izba popiera poprawkę p. Soleskiego.

Przemawia p. Bobrzyński.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Marszałek udziela wyjaśnienia co do sposobu głosowania.

Izba uchwala ustęp 1, 2 i 3 §. 28. zgodnie z wnioskiem komisji, następnie odrzuca poprawkę Soleskiego wniesioną do

ustępu czwartego tegoż paragrafu, a to w oddzielnem głosowaniu, a wreszcie uchwala czwarty ustęp §-fu 20 w stylizacji komisji w osobnem głosowaniu.

Sprawozdawca czyta:

§. 29.

Obsadzenie posad nauczycielskich w państwowych szkołach realnych następuje zwyczajnie drogą konkursu, ogłoszonego w gazecie urzędowej, w której mają być wymienione przedmioty nauki i pobory połączone z posadą.

Przemawia p. Soleski i wnosi następującą poprawkę jako dodatek do §-fu 29:

„Podania zbierze c. k. Rada szkolna krajowa i udzieli dotyczącemu gronu nauczycielskiemu do wydania opinii. Na tej podstawie uczyni Rada szkolna propozycję i przedłoży ją c. k. Minist. Wyznań i Oświaty.

Izba popiera poprawkę p. Soleskiego.

Przemawia p. Bobrzyński.

Przemawia p. Soleski.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwala §. 29 w stylizacji komisji, a w oddzielnem głosowaniu odrzuca poprawkę dodatkową p. Soleckiego.

Sprawozdawca czyta:

V. Książki szkolne.

§. 30.

W szkołach realnych wolno używać jedynie takich książek i środków naukowych, które zostały dopuszczone do użytku przez Radę szkolną krajową.

Izba bez rozprawy uchwala §. 30 zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

Postanowienia końcowe.

§. 31.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z początkiem najbliższego roku szkolnego po jej ogłoszeniu.

Izba bez rozprawy uchwala §. 31. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 32.

Wykonanie tej ustawy polecam Memu Ministrowi Wyznani i Oświecenia.

Izba bez rozprawy uchwala §. 32 zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

U s t a w a

z dnia . . . . o szkołach realnych w Królestwie Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem krakowskiem.

Zgodnie z uchwałą Sejmu mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam co następuje:

Izba bez rozprawy uchwala tytuł i wstęp ustawy.

Sprawozdawca czyta:

I. Wzywa się c. k. Rząd, aby rozważył, o ile możnaby abiturjentom szkoły realnej ułatwić przejście do innych szkół wyższych jak techniczne na podstawie stosownych egzaminów uzupełniających.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek komisji.

Sprawozdawca czyta:

II. Wzywa się c. k. Radę szkolną krajową, aby wzięła pod rozagę, czyby w planie lekcyi dla piątej klasy szkoły realnej, dało się bez powiększenia ogólnej liczby godzin pomnożyć o jedną godzinę w tygodniu, godziny wyznaczone na naukę religii.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek komisji.

Sprawozdawca czyta:

III. Wzywa się c. k. Radę szkolną krajową, aby za wzorem istniejących we Lwowie i w Krakowie kursów dla praktycznego kształcenia kandydatów na nauczycieli gimnazjalnych, starała się urządzić podobny kurs dla nauczycieli szkół realnych.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek komisji.

Marszałek oświadcza, iż trzecie czytanie projektu tej ustawy umieści na porządku dziennym najbliższego posiedzenia,

Następuje:

Rozprawa szczegółowa nad sprawozdaniem komisji dla reformy wyborczej w przedmiocie częściowej zmiany Statutu krajowego i Sejmowej ordynacji wyborczej.

Po obliczeniu przez sekretarzy obecnych w Izbie posłów, oświadcza Marszałek że nie ma potrzebnej większości do powzięcia uchwał i sprawę tę, również jak następną to jest:

Sprawozdanie komisji prawniczej o wniosku posła Karatnickiego w sprawie uzupełnienia Statutu krajowego postanowieniem, że wybrani na posłów urzędnicy i funkcyonaryusze publiczni nie potrzebują urlopu do wykonywania mandatu poselskiego

umieści na porządku dziennym następnego posiedzenia.

Następuje:

Sprawozdanie komisji gospodarstwa krajowego o krajowych niższych szkołach rolniczych i o szkole ogrodniczej w Tarnowie.

Sprawozdawca p. Lubomirski uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego o krajowych niższych szkołach rolniczych i o krajowej szkole ogrodniczej w Tarnowie.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji kolejowej o przedłożeniu Wydziału krajowego w przedmiocie powiększenia kapitału akcyjnego kolei miejscowej Łupków-Cisna.

Sprawozdawca p. Vivien, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Sejm upoważnia Wydział krajowy, ażeby Towarzystwu akcyjnemu kolei miejscowej Łupków-Cisna w celu umożliwienia przeprowadzenia nieprzewidzianych pierwotnym kosztorysem inwestycji i uzupełnień budowy zezwolił na podwyższenie kapitału zakładowego o sumę nie przekraczającą kwoty 90.000 zł. w. a. wyraźnie dziewięćdziesiąt tysięcy złotych w. a. przed emisją akcji pierwszeństwa wpłacić się mających w pełnej ich imiennej wartości i na okaziciela opiewających.

2. Sejm upoważnia Wydział krajowy do objęcia na podstawie ustawy krajowej

z dnia 17. lipca 1893 Dz. ust. kr. Nr. 42 imieniem kraju z powyższych wydać się mających akcji pierwszeństwa, akcji w sumie nie wyższej, niż 60.000 zł. w. a. wyraźnie sześćdziesiąt tysięcy złotych w. a. i wypłacenia ich w pełnej ich imiennej wartości a to pod następującymi warunkami:

a) że z tej kwoty imiennej, o którą kapitał akcyjny ma być podniesiony, reszta w sumie 30.000 zł. w. a. wyraźnie trzydziestu tysięcy złotych w. a. dostarczoną będzie przez interesentów miejscowych w zamian za akcje pierwszeństwa wpłacone w pełnej ich imiennej wartości.

b) że powyższe akcje pierwszeństwa, o ile wydane będą w ciągu pierwszego roku obrachunkowego, będą mieć udział w zyskach przedsiębiorstwa po myśli §. 49. statutu Towarzystwa za czas od ich emisji.

3. Sejm upoważnia Wydział krajowy do zawarcia imieniem kraju z Towarzystwem akcyjnym kolei miejscowej Łupków-Cisna dodatkowego z powyższych powodów kontraktu spółkowego w uzupełnieniu kontraktu z dnia 4. października 1897.

4. Sejm upoważnia Wydział krajowy do zaciągnięcia imieniem kraju czteroprocentowej (4%) pożyczki z terminem umorzenia do końca roku 1908 w takiej wysokości, jaka w uwzględnieniu osiągniętego kursu okaże się potrzebną, celem nabycia po myśli powyższego punktu 2. akcji pierwszeństwa kolei miejscowej Łupków-Cisna w sumie 60.000 zł. w. a. i wypłacenia ich w pełnej ich imiennej wartości. Na pokrycie rat powyższej pożyczki służy krajowy fundusz kolejowy.

5. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, by jak najusilniej starał się spowodować Wysoki c. k. Rząd, względnie c. k. Dyrekcją kolei państwowych do zmiany systemu administracyjnego na kolei Łupków-Cisna a to w uwzględnieniu skromniejszych potrzeb wąskotorowej kolei.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej i uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji, głosując nad każdym tegoż punktem oddzielnie.

Następuje :

Sprawozdanie komisji kolejowej o sprawozdaniu Wydziału krajowego co do zmiany i uzupełnienia postanowień uchwały sejmowej z 15. lutego 1897 co do poparcia kolei Przeworsk-Bachórz (Dynów).

Sprawozdawca p. Binder uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisji :

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

A. Przyjmuje się do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zmiany i uzupełnienia postanowień uchwały sejmowej z dnia 15. lutego 1897 dotyczącej poparcia budowy kolei Przeworsk-Bachórz (Dynów).

B. Dopiero co wspomnianą uchwałę Sejmu z dnia 15. lutego 1897 r. do L. s. 3.118/97 uchyla się w dotychczasowym brzmieniu i ma opiewać jak następuje :

I. Budowę projektowanej kolei Przeworsk-Bachórz (Dynów) uznaje się w myśl ustawy z dnia 17. lipca 1893 r. Dz. u. kr. Nr. 42 za użyteczną i potrzebną ze względu na interesa kraju.

II. Upoważnia się Wydział krajowy, izby w razie wydania koncesji państwowej na projektowaną kolej Przeworsk-Bachórz (Dynów) udzielił imieniem kraju na rzecz tej kolei i na czas nie dłuższy niż do końca roku 1968, gwarancyi dochodu równającego się oprocentowaniu po cztery od sta (4%) i umorzeniu prawidłowemu pożyczki pierwszeństwa zaciągnąć się mającej prezes koncesjonariusza w wysokości

nie przewyższającej sumy 1,700.000 zł. w. a., wyrażnie miliona siedm kroć sto tysięcy złotych waluty austriackiej, i mającej zapewnione zrealizowanie po kursie nie niższym od tego, jaki ustanowi Wydział krajowy. Upoważnienie to czyni się nadto zależnem od następujących warunków :

a) że kapitał imienny tej kolei ustanowiony będzie na sumę nie wyższą niż 2,550.000 zł. w. a., wyrażnie dwa miliony pięćset pięćdziesiąt tysięcy złotych waluty austriackiej ;

b) że z tego kapitału imiennego cała suma potrzebna po nad wymienioną wyżej pożyczkę pierwszeństwa dostarczoną będzie przez emisję akcji zakładowych wpłaconych w pełnej ich imiennej wartości, których objęcie należycie zapewnionem będzie przez państwo w sumie zł. w. a. 700.000 (siedm kroć sto tysięcy), a przez interesentów miejscowych w sumie zł. w. a. 150.000 (sto pięćdziesiąt tysięcy) i do tych akcji nie będzie przywiązane prawo pobierania procentów interkalarnych przez czas budowy.

III. Upoważnia się Wydział krajowy do zawarcia z koncesjonariuszem kolei pomienionej kontraktu gwarancyjnego, w którym oprócz poszczególnych postanowień zawartych powyżej, mają być zastrzeżone następujące postanowienia ogólne :

a) warunki koncesji państwowej na kolej pomienioną ułożone będą w porozumieniu z Wydziałem krajowym, a udzielona koncesya bez przyzwolenia tegoż Wydziału nie może być na nikogo innego przeniesioną ;

b) co do eksploatacyi przeprowadzi Wydział krajowy w myśl postanowień §. 7. i 12. powołanej już ustawy krajowej rokowania celem porozumienia się z c. k. Administracyą kolei państwowych o objęcie zarządu wymienionych linii z zastosowaniem jak najdalej sięgających ułatwień i ulg dopuszczonych ustawą państwową z dnia 31.

grudnia 1894 (Dz. u. p. Nr. 2 z r. 1895) o kolejach lokalnych. Jeżeli porozumienie w tym względzie między Wydziałem krajowym a zarządem kolei państwowych nie przyszkodzi do skutku, ustanowienie zarządu ruchu na tych kolejach zależeć będzie od postanowienia Wydziału krajowego:

c) ma być Wydziałowi krajowemu zapewniony należyty wpływ na ustanowienie taryf przewozowych, oraz w myśl §§. 5 i 6 ustawy z dnia 17. lipca 1893 r. Dz. u. kr. Nr. 42, wystarczająca kontrola nad sporządzeniem projektu szczegółowego budowy, tudzież kontrola podczas trwania budowy kolei i przy jej odbiorze;

d) statuta mające się przedłożyć Rządowi co do założenia Towarzystwa akcyjnego dla tej kolei będą ułożone w porozumieniu z Wydziałem krajowym tak, ażeby zapewnić dla kraju należyty wpływ w radzie zawiadowczej Towarzystwa.

e) sporządzony będzie plan finansowy zawierający oprócz rat rocznych na oprocentowanie i umorzenie gwarantowanej pożyczki pierwszeństwa, także plan oprocentowania akcji nie wyżej niż po 4% i umorzenia w okresie wynikającym z koncesyi. Z dochodów kolejowych mają być opłacane wydatki w następującym porządku pierwszeństwa: naprzód kosztu ruchu i kosztu administracyi Towarzystwa; dalsze nadwyżki dochodu mają służyć w pierwszym rzędzie na pokrycie rat rocznych pożyczki gwarantowanej przez kraj, a w dalszym rzędzie na oprocentowanie po 4% i umorzenie akcji zakładowych. Dalsza nadwyżka dochodów ma służyć na zwrot dopłat ewentualnie przez fundusz krajowy z tytułu gwarancyi uczynionych, przyczem się postanawia, że od opłat tych nie liczy się odsetek. Dopiero po pokryciu wszelkich dawniejszych opłat może nadwyżka dochodów być użyta na korzyść właścicieli akcji zakładowych, tak, ażeby one przyniosły oprocentowanie wyższe niż 4% objęte planem umorzenia.

IV. Przyznanie gwarancyi określonej pod p. II. czyni Sejm nadto zależnem od warunku, iż w ogóle co do finansowania budowy i eksploatacyi przyznane będą przez c. k. Rząd na rzecz pomienionej kolei w myśl ustawy państwowej z dnia 31. grudnia 1894 (Dz. u. p. Nr. 2 z r. 1895) takie ulgi, ułatwienia i korzyści, jakie Wydział krajowy uzna za dostateczne ze względu na potrzebę zapewnienia tej kolei odpowiedniej rentowności, przyczem Wydział krajowy u Wysokiego c. k. Rządu stanowczo upomnieć się musi, ażeby przyznano 4% odsetkom od kapitału w obligacyach pierwszorzędnym pierwszeństwo przed ewentualnymi niedoborami kosztów eksploatacyi i ażeby połączenie kolei Przeworsk-Bachórz z głównym szlakiem nastąpiło po stronie południowej, zaś tak te koszty, jakoteż kosztu rozszerzenia stacyi Przeworsk poniósł c. k. Rząd.

V. Na pokrycie ewentualnej zapłaty lub dopłaty zagwarantować się mającego jak pod p. II. dochodu służy krajowy fundusz kolejowy, utworzony uchwałą sejmową z dnia 13. lutego 1894 roku, zatwierdzoną Najwyższem postanowieniem z dnia 24. czerwca 1894, a dodatkowo udotowany uchwałą sejmową z dnia 17/3 1899 r.

VI. O ileby według uznania Wydziału krajowego zachodziła potrzeba, zamiast wpłaty akcji zakładowych tej kolei przez interesowane gminy i powiaty przyjąć ich gwarancyę oprocentowania i umorzenia pewnej części kapitału zakładowego, upoważnia się Wydział krajowy do objęcia w ich miejsce odpowiedniej liczby akcji zakładowych, wpłacenia ich w pełnej imiennej wartości i pokrycia odnośnego wydatku z zasobów krajowego funduszu kolejowego, a to po zawarciu z gwarantującymi gminami i powiatami umów zabezpieczających fundusz rzeczony od wszelkich strat.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej i uchwała powyższe wnioski

komisji, głosując nad każdym wnioskiem oddzielnie.

Następuje:

Sprawozdanie komisji kolejowej o sprawozdaniu Wydziału krajowego w przedmiocie powiększenia kapitału akcyjnego kolei lokalnej Trzebinia-Skawce o 200.000 zł. i zakupna istniejącej kolei górniczej Trzebinia-Siersza.

Sprawozdawca p. Czecz, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania odczytuje następujące wnioski komisji:

Wysoki Sejm raczy:

1. przyjąć do wiadomości, iż Wydział krajowy, działając na mocy upoważnienia udzielonego mu uchwałą Wysokiego Sejmu z 15. lutego 1897 zezwolił na podwyższenie kapitału akcyjnego kolei lokalnej Trzebinia-Skawce przez emisję akcji pierwszeństwa w sumie 900 000 koron objętych i wpłaconych w pełnej ich imiennej wartości, a to:

a) w sumie 400.000 koron w celu przeprowadzenia robót i budowli nieprzewidzianych w pierwotnym projekcie szczegółowym, na które ustanowiony kapitał zakładowy okazał się niewystarczającym, — i

b) w sumie 500.000 koron w celu zakupna kolei górniczej Trzebinia-Siersza i wcielenia jej do kolei lokalnej Trzebinia-Skawce;

2. powziąć załączoną ./• uchwałę:

U c h w a ł a

w przedmiocie upoważnienia Wydziału krajowego do objęcia imieniem kraju akcji pierwszeństwa kolei lokalnej Trzebinia-Skawce z powodu powiększenia kapitału

akcyjnego tej kolei i zaciągnięcia na ten cel pożyczki

I. Na podstawie ustawy krajowej z dnia 17. lipca 1893 (Dz. u. kr. Nr. 42.) upoważnia się Wydział krajowy do objęcia imieniem kraju w pełnej imiennej wartości akcji pierwszeństwa kolei lokalnej Trzebinia-Skawce w sumie nie wyższej niż 266.000 koron, wyraźnie dwieście sześćdziesiąt sześć tysięcy koron, a to pod następującymi warunkami:

a) że za zatwierdzeniem c. k. Rządu kapitał akcyjny tej kolei z powodu budowy własnej stacji w Trzebini i na ten cel powiększony będzie przez emisję akcji pierwszeństwa w sumie nie większej niż 400.000 koron wpłaconych w pełnej ich imiennej wartości;

b) że reszta z tych akcji pierwszeństwa w imiennej wartości 134.000 koron, wyraźnie sto trzydzieści cztery tysiące koron objętą i wpłaconą będzie w pełnej imiennej wartości przez odbiorców prywatnych;

c) o ile w mowie będące akcje pierwszeństwa wpłacone będą w ciągu pierwszego roku obrachunkowego, będą mieć udział w statutowym rozdziale zysków tegoż pierwszego roku, licząc pro rata temporis od dnia wpłaty na te akcje pierwszeństwa przysługujący im do wysokości 4 od sta procent pierwszeństwa.

II. Upoważnia się Wydział krajowy do zaciągnięcia na ten cel imieniem kraju w Banku krajowym lub w innej instytucji finansowej po kursie najkorzystniejszym czteroprocentowej pożyczki z terminem umorzenia do końca roku 1908 w wysokości potrzebnej do objęcia i wpłaty 665 sztuk powyższych akcji pierwszeństwa kolei lokalnej Trzebinia-Skawce po 400 koron w nominalnej wartości 266.000 koron.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

W rozprawie szczegółowej, uchwała Izba bez rozprawy wnioski komisji, po odczytaniu ich przez sprawozdawcę głosując oddzielnie nad 1 wnioskiem, nad 2-gim wnioskiem, punktem I i punktem II.

Na wniosek sekretarza p. Urbańskiego uchwała następnie Izba przystąpić do trzeciego czytania powziętej uchwały w przedmiocie upoważnienia Wydziału krajowego do objęcia imieniem kraju akcji pierwszeństwa kolei lokalnej Trzebinia-Skawce z powodu powiększenia kapitału akcyjnego tej kolei i zaciągnięcia na ten cel pożyczki, bez czytania, a w oddzielnem głosowaniu uchwała ją w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie komisji sanitarnej o sprawozdaniu Wydziału krajowego w przedmiocie uznania potrzeby budowy nowego domu administracyjnego przy szpitalu powszechnym w Żółkwi i przyznania subwencji krajowej w wysokości połowy kosztów tej budowy.

Sprawozdawca p. Jabłoński, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Uznając potrzebę budowy nowego domu administracyjnego w Żółkwi przy szpitalu powszechnym, udziela się na ten cel w myśl §. 15 ustawy z dnia 28. lipca 1897 z funduszków krajowych połowę kosztów tej budowy do wysokości 4000 zł.

Gmina miasta Żółkwi obowiązana będzie dostarczyć drugiej połowy tej kwoty. Sejm upoważnia Wydział krajowy do zaciągnięcia pożyczki na ten cel do wysokości 4000 zł. spłacalnej w latach 10 w sposób amortyzacyjny przez podniesienie taksy leczniczej dla szpitala w Żółkwi.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji sanitarnej o wniosku posła Okuniewskiego w przedmiocie założenia szpitala w Żabiu.

Sprawozdawca p. Jabłoński, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby bezzwłocznie nawiązał rokowania z rządem co do zwalczenia kiły w powiecie Kosowskim i wezwał Wysoki Rząd do utworzenia specjalnego dla kiły szpitala, a to takiego, jaki w tym samym celu z funduszków Skarbu państwa był utworzonym w Porto-Ré.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji sanitarnej o petycji Maryi Zielińskiej, wdowy po Drze Tadeuszu Zielińskim, lekarzu okręgowym w Podbużu o wyznaczenie stałej płacy rocznej.

Sprawozdawca p. Jabłoński, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Odstępuje się petycję Maryi Zielińskiej Wydziałowi krajowemu do dalszego urzędowego załatwienia i zarządzenia w granicach możliwości doraźnej nędzy petentki.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji drogowej o petycji Wydziału powiatowego w Rzeszowie co do podwyższenia subwencji krajowej na budowę drogi gminnej Miłocin-Bratkowice-Budy z 35% na 50%.

Sprawozdawca p. Gnoiński, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Nad petycją Wydziału powiatowego w Rzeszowie o podwyższenie subwencji krajowej na budowę drogi gminnej Miłocin-Bratkowice z 35% na 50% Sejm przechodzi do porządku dziennego.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji drogowej o petycjach Wydziału powiatowego w Dobromilu i Oddziału Towarzystwa gospodarskiego w Przemyśle w sprawie przełożenia drogi krajowej Przemyśl - Sanok między Olszanami a Zakrępakiem na przestrzeni od klm. 15 do klm. 25.

Sprawozdawca p. Gnoiński odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Petycję Wydziału powiatowego w Dobromilu i Wydziału gospodarskiego w Przemyśle odstępuje się Wydziałowi krajowemu do załatwienia z poleceniem przystąpienia do rekonstrukcji części drogi krajowej Przemyśl - Sanok między Olszanami a Birczą, skoro ze strony c. k. Rządu zapewnioną będzie odpowiednia subwencja ze skarbu Państwa na dokonanie budowy.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji górniczej o sprawozdaniu Wydziału krajowego w przedmiocie spraw górniczych.

Sprawozdawca p. Wiśniewski, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego odczytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Sprawozdanie Wydziału krajowego z czynności w sprawach górnich za rok 1898 Sejm przyjmuje do wiadomości.

2. Sejm wzywa c. k. Rząd, aby w myśl rezolucji Sejmu krajowego z d. 13. lutego 1894 otworzył w lwowskiej c. k. szkole politechnicznej piąty wydział górniczo-hutniczy.

3. Sejm ustanawia dla krajowej szkoły górniczej i wiertniczej w Borysławiu następujący etat osób i płac:

a) dla nauki fachowej kursu wiertniczego będzie zamianowany nauczyciel z rangą i płacą inżyniera II. klasy, dla nauki fachowej kursu górniczego nauczyciel z rangą i płacą inżyniera adjunkta, oraz asystent z płacą i rangą inżyniera-asystenta.

b) Wszyscy trzej mają być urzędnikami krajowymi, z prawami określonymi w ustawie służby krajowej i w statucie emerytalnym dla urzędników i sług etatowych Wydziału krajowego z d. 21. stycznia 1899.

4. Sejm upoważnia Wydział krajowy do użycia w ciągu roku 1899 kredytu 1000 zł. w. a. z wstawionego w budżet r. 1898 poz. 271 Rub. XV.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji, głosując nad każdym tegoż punktem oddzielnie.

Następuje :

Sprawozdanie komisji drogowej o petycji p. Waleryana Wolskiego, etatowego pisarza Wydziału krajowego przy Oddziale techniczno - drogowym.

Sprawozdawca p. Wiśniewski odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem :

Petycję p. Waleryana Wolskiego odstępuje się Wydziałowi krajowemu do przychylnego załatwieni .

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek komisji.

Następuje :

Sprawozdanie komisji drogowej o petycji Wydziału Rady powiatowej Złoczowskiej w sprawie przyznania subwencji z funduszów krajowych na budowę drogi powiatowej Złoczów-Dunajów.

Sprawozdawca p. Wiśniewski odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem :

Petycję Wydziału powiatowego w Złoczowie l. 878 odstępuje się Wydziałowi krajowemu do przychylnego załatwienia po myśli okólnika Wydziału krajowego z dnia 22 grudnia 1882 l. 51432.

Izba uchwala bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje :

Sprawozdanie komisji drogowej o petycji gmin Dźwinogród i Szolomyja w przedmiocie budowy drogi od granicy Dawidowa przez Szolomyję do Dźwinogrodu po folwark Czerniów.

Sprawozdawca p. Wiśniewski w zastępstwie Ochrymowicza odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem :

Petycję gmin Dźwinogród i Szolomyja odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i załatwienia w myśl okólnika Wydziału krajowego z roku 1882 z dnia 22. grudnia do l. 51.432.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek komisji.

Następuje :

Sprawozdanie komisji prawniczej o petycji gminy Chyrów w sprawie usnnięcia niezgodności oznaczeń numerowych domów w księgach gruntowych i aktach podatkowych.

Sprawozdawca p. Karatnicki odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem :

Wzywa się c. k. Rząd, ażeby przy przedsięwzięciu nowych numerowań domów o ile możności zatrzymywał dawne do ksiąg gruntowych przyjęte oznaczenia numerowe.

Izba uchwala bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Marszałek oznajmia, iż porządek dzienny został wyczerpany i wzywa sekretarzy do odczytania wniosku i złożonych interpelacyj.

Sekretarz p. Andrzej Potocki odczytuje następujący wniosek :

W n i o s e k.

Zważywszy, że Rada państwa podczas swej ostatniej sesji nie przeprowadziła ustawy o tępieniu zarazy (pomór) świń; zważywszy dalej, że wprowadzenie tej ustawy przez Radę państwa ze względu na panujące stosunki parlamentarne na nieprzełamane napotkać może trudności, i że jaknajrychlejsze wprowadzenie tej ustawy odpowiada żywotnym interesom rolniczym we wszystkich krajach koronnych i że odroczenie wprowadzenia w życie tej ustawy musi za sobą pociągnąć wielkie

straty majątkowe, głównie dla mniejszej własności dotkliwe;

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, aby ustawę o tępieniu zarazy (pomór) świń jak najrychlej w życie wprowadził.

Lwów, dnia 20. marca 1899.

Wnioskodawca:

Czech.

Jordan, Binder, Data, Lubomirski, Hupka, Dąbaki, Vivien, Kramarczyk, Szwed, Schnell, Żardecki, Jaworski, Abrahamowicz, Kozłowski, Cielecki.

Marszałek oznajmia, iż pierwsze czytanie tego wniosku umieści na porządku dziennym następnego posiedzenia.

Sekretarz p. Andrzej Potocki odczytuje następujące interpelacje do c. k. Rządu:

Interpelacya

do Wysokiego c. k. Rządu

O postępowaniu w sprawie żyda Ramera z Łańcuta, który się trudni stręczeniem robotników.

Niejaki Wojciech Gołojuch był w r. 1896 w służbie u p. Krasickiego w Jarosławiu, który się trudni stręczeniem robotników i wysłał go ten Krasicki do Medyni głogowskiej, aby mu zamówił ludzi do roboty i rzeczywiście zgłosiło się 15 ludzi i odesłał Gołojuch tych ludzi do Jarosławia. Więc gdy się żyd Ramer stręczieli z Łańcuta dowiedział zaskarżył Gołojucha do c. k. Starostwa, Starostwo zasądziło go na grzywnę 25 zł. lub 5 dni aresztu. Gołojuch wniósł rekurs do c. k. Namiestnictwa i Namiestnictwo nie uwzględniło rekursu, zaś wniósł Gołojuch rekurs do Ministerium w Wiedniu i dotąd nie ma za-

dnej wiadomości, aż dnia 16. lutego egzekutor z Łańcuta sekwestrował Gołojucha za 25 zł. Ponieważ sługa nie odpowiada za wypełnienie rozkazów pana, ponieważ, jeżeli jest winna to po stronie Krasickiego, że sługę wysłał po ludzi w powiat łańcucki, jeżeli wiedział, że mu wolno było tylko w powiecie jarosławskim ludzi zamawiać.

przeto podpisani zapytują na jakiej podstawie zasądziło c. k. Starostwo łańcuckie Wojciecha Gołojucha sługę, a nie służbodawcę Krasickiego z Jarosławia? Na jakiej podstawie Namiestnictwo wyrok ten zatwierdziło?

Lwów, d. 20. marca 1899.

Interpelujący:

Data

Potoczek, Dr. Bernadzikowski, Krempa, Wójcik, Kramarczyk, Styła, Bojko, Milan, Średniawski, W. Szwed, Winniczuk, Niebłowiec, Warzecha, Zajączkowski.

Interpelacya

do Jaśnie Wgo Pana Komisarza rządowego we Lwowie.

Ponieważ na posiedzeniu Wys. Sejmu w dniu 2. marca br. odpowiedział Pan komisarz rządowy na uchwałę Wys. Sejmu z d. 19. lutego 1898 w sprawie otwarcia jatek z mięsem węgarami dotkniętem, iż Wysokie Namiestnictwo zezwoliło na otwarcie takichże jatek, jednakże, pod warunkiem, że mięso węgarami dotknięte sprzedawane będzie w stanie wygotowanym.

Podpisani niżej zapytują czy Wysoki Rząd nie raczyłby zmienić w tej sprawie decyzji i zezwolić na sprzedaż mięsa tegoż w stanie surowem pod wszelkimi możliwymi ostrożnościami, a to z powodu, że sprzedaż w stanie przegotowanym nie będzie mieć racyi bytu i ani konsumenci

na producentów żadnej korzyści z tych rozporządzeń nie odniosa.

Lwów, 20. marca 1899.

Interpelujący:
Kramarczyk.

Data, Szwed, Cielecki, Czech, Potoczek, Winniczuk, Niebyłowiec, Styła, Dr. Bernadzikowski, Warzecha, Krempa, Zajączkowski, Nowakowski, Żardecki, Rey.

Interpelacya

do JWgo Pana Komisarza Rządowego
we Lwowie.

Regulacya rzeki Skawy wraz z dopływami została przez Wysoki Sejm uchwalona i roboty regulacyjne są już w wielu miejscach przeprowadzone.

Ponieważ rzeka Stryszawka położona w obrębie gmin Lachowicy, Stryszawa i Sucha, a stanowiąca dopływ rzeki Skawy, czyni przy każdym wezbraniu wód wielkie spustoszenia, zapytują przeto podpisani, kiedy regulacya rzeki Stryszawki przeprowadzona będzie.

Lwów, dnia 20. marca 1899.

Interpelujący:
Szwed.

Data, Kramarczyk, Potoczek, Warzecha, Styła, Winniczuk, Krempa, Średniawski, Milan, Dr. Olpiński, Nowakowski, Niebyłowiec, Bojko, Żardecki.

Interpelacya

do JW. Pana Komisarza rządowego!

Według ustawy o podatkach osobisto-dochodowych podlegają ci, którzy mają rocznie do 625 zł. łącznie dochodu, do których wpisać można wszelkie wydatki połączone z utrzymaniem i zabezpiecze-

niem takowego jak n. p. premie asekuracyjne, podatki i procenta od długów. Wiadomo bowiem powszechnie, że obecnie kontrybuenci, a najbardziej włościanie, nie znający rygoru ustawy, zostawieni są na pastwę c. k. inspektorów podatkowych galicyjskich, od których zależać ma płać podatku osobisto-dochodowego, a że tak jest przytoczyć należy następujące fakta.

W gminie Puszczyzna pow. Ropczyckiego, gospodarzowi Michałowi Jedynakowi, który posiada 18 morgów gruntu przeważnie w 5 i 6 klasie wymierzył c. k. Inspektor Jan Dąbrowski od wrzekomo czystego dochodu 700 zł. kwotę 4 zł. 80 ct. dlatego jedynie, że tenże nigdy nie idzie na rękę c. k. Starostwu w Ropczycach przy wyborach.

Nadmienić wypada, że gdy Michał Jedynak zapytał o przyczynę wymierzenia, otrzymał odpowiedź, że się P. Komisarzowi tak podobało, a nie miał potrzeby do protokołu go wzywać.

Janowi Majce z Cierpisza z tego samego powiatu wymierzono podatek osobisto-dochodowego 480 ct. tak samo jak pierwszemu, lubo, że tenże od gruntu, którego posiada z 5, 6 i 7 klasy składającego się opłaca według arkusza posiadłości kwotę 46 zł. czystego dochodu. Ma tenże wprawdzie około 50 morgów ale takiego moczarowato-piaszczystego gruntu, że z niego ledwie wyżyje z rodziną. Sprawa ta była przedmiotem interpelacji wniesionej w Parlamencie, ale do tego czasu nie ma załatwienia.

Wojciechowi Strękowski z Olchowy byłemu posłowi, Michałowi Dytowi z Borku wielkiego i kilku innym włościanom w powiecie Ropczyckim wymierzono podatek osobisto-dochodowy, częścią za niesłuchanie p. Starosty Jarosza, podczas wyborów w 1897 r. do Rady państwa, a częścią dlatego, bo się p. Inspektorowi tak podobało; okazując zemstę na tych gospoda-

rzach, którzy powarzyli się oddać głosy swe na chłopą. Rekursa wniesione jedne zalegają w c. k. Starostwie Ropczyckim inne gdzieindziej, włościanie popłacić musieli z obawy przed egzekucją, bo rekurs nie wstrzymuje zapłacenia i dotąd ani zarządzenia ani odpowiedzi doczekać się nie mogą. Zważywszy, że gospodarz 18 morgowego gruntu dobrego, a około 50 kiepskiego nie może mieć 700 zł. aw. czystego dochodu, jak tego wymaga stopa podatku osobisto-dochodowego, bo gdyby miał nie popadałby rolnik mniejszej posiadłości w nędzę, przy jego skromnym utrzymaniu i nie wydalałby się do Ameryki i Prus za zarobkiem.

Zważywszy, że postępowanie połączone ze zemstą polityczną, postępowanie inkwizytorskie bezwzględne urzędników, prowokujące tym sposobem jak największą nieufność do Rządu jest w gruncie rzeczy nie zgodnem z ustawami, niesprawiedliwem i nie na miejscu.

Zapytujemy JW. Pana Komisarza rządowego

1. Czy może być z jednej 39 zł. a z 18 morgów bodaj najlepszego gruntu po obciążeniu podatków z dodatkami wszelkich kategorii połączonych aż 700 zł. czystego dochodu?

2. Czy nie należałoby pouczyć organa podwładne o ścisłym wykonywaniu ustaw, wykluczyć samowolne traktowanie inspektorów podatkowych działających wbrew przepisom tychże i uwolnić tych włościan w powiecie Ropczyckim, którzy niesłusznie do płacenia podatku osobisto-dochodowego włączeni zostali.

Lwów, d. 20, marca 1899.

Interpelant
Krempa.

Okuniewski, Bojko, Żardecki, Warzecha, Potoczek, Dr. Bernadzikowski, Wój-

cik, Kramarczyk, Milan, Data, Szwed, Niebyłowiec, Winniczuk, Styła, Średnia-wski.

Marszałek oznajmia, iż interpelacye te udzieli p. Komisarzowi rządowemu.

Sekretarz p. Andrzej Potocki odczytuje następującą interpelację do Wydziału krajowego:

I n t e r p e l a c y a do Wysokiego Wydziału krajowego.

Od kilku lat personal kolejowy w Jarosławiu a w ślad za nim ogół kolejarzy państwowych w Galicyi czyni usilne starania, celem uzyskania wyższego kwaterunkowego, co do którego wymiaru personal kolei państwowych w naszym kraju został wielce pokrzywdzony. Chociaż bowiem powszechnie jest wiadomem, że zwłaszcza po większych miastach galicyjskich mieszkania są droższe, niż we Wiedniu, mimo to kwaterowe dla kolejarzy galicyjskich w większości wypadków nie przenosi 40% wiedeńskiego.

Jestto oczywiste uposiedzenie i krzywda tutejszo-krajowych kolejarzy, zwłaszcza, gdy się zważy, że po mniejszych naszych miasteczkach mieszkania odpowiedniego do stać nie można i trzeba się zadawałniać wilgotnemi i bruonemi norami opłacanemi iście po wiedeńsku.

Pozornie tylko ma się rzecz lepiej w miastach większych. Przybywa tam bowiem nowy konkurent, podbijający cenę mieszkań w górę. Jestto wojskowość, lepiej pod względem kwaterowego sytuowana. Obecność załogi wojskowej powoduje nadto podrożenie sklepów, szynków i mieszkań prywatnych przez tych, którzy przybywają na stałe do miasta, aby z wojska zyski ciągnąć. W ten sposób powstaje drożyzna mieszkań, przewyższająca nieraz wiedeńską.

Powodem tak niesprawiedliwego wymiaru kwaterowego dla kolejarzy galicyjskich jest co prawda nie zła wola, ale nie-

świadomość naszych zarządów gminnych. Gdy bowiem Władze kolejowe odnosiły się do poszczególnych gmin z zapytaniem o ceny mieszkań na ich terytoryum, te nie rozumiejąc intencyowych zapytań, podawały tendencyjnie niskie ceny czynszów mieszkalnych w przekonaniu, że tu chodzi o utworzenie większych stacyj kolejowych, co wrzekomo tylko od taniości mieszkań byłoby zawisłem. Do tak fałszywie przedstawionego stanu rzeczy i do pobudek, które ich do tego skłoniły, przyznają się obecnie wszystkie zarządy dotyczących gmin.

Naprawienie tej pomyłki mogłoby znowu wyjść od Władz autonomicznych.

Dlatego podpisani zapytują Wysoki Wydział krajowy:

1°. Czyby nie był skłonnym rozpisac do gmin, w których znajdują się stacje kolejowe kwestyonaryusza z żądaniem podania dokładnych dat co do stosunków mieszkalnych w danej miejscowości z wyjaśnieniem celu kwestyonaryusza?

2°. Czyby po zebraniu takiego materiału, nie odstąpił go państwowym Władzom kolejowym, względnie czyby na podstawie jego nie poczynił u Władz owych odpowiednich przeestawień celem wyjednania dla kolejarzy galicyjskich sprawiedliwszego, niż dotąd wymiaru kwaterowego?

Lwów, dnia 20 marca 1899.

Interpelujący:

Dr. Bernadzikowski.

Szwed, Bojko, Data, Milan, Kramarczyk, Krempa, Średniawski, Dr. Olpiński, Żardecki, Styła, Wójcik, Soleski, Bednarski, Jahl, Dr. Jakliński.

Marszałek oznajmia, iż interpelację tę udzieli Wydziałowi krajowemu.

Sekretarz p. Karatnicki odczytuje następujące interpelacje do c. k. Rządu:

Interpelacya do Pana Namiestnika!

Czwarty rok mija, jak przeprowadzono u nas ostatnie wybory sejmowe.

Jakkolwiek cała wschodnia połowa kraju wzburzyła się była z powodu niesłychanych do tej pory nadużyć wyborczych ze strony władz administracyjnych, z powodu ich terroryzmu, korupcyi i t. d., to jednak były Pan Namiestnik naprzekór wszelkiemu sumieniu narodowemu nazwał wszystko „legalnie“ i za swoją energię wyawansował na pierwszego ministra do Wiednia.

Ale mimo upływu 4 lat jakoś nie mogą zobaczyć światła dziennego akta wyborcze powiatu Żydaczowskiego.

Zapytujemy Pana Namiestnika:

Dlaczego c. k. Namiestnictwo nie przedłożyło dotychczas Sejmowi aktów sprawy wyborczej powiatu Żydaczowskiego?

Jeżeli wybory Żydaczowskie były rzeczywiście „legalne“, to dlaczegoż c. k. Rząd wstydzi się dowieść to swymi aktami? A jeżeli te wybory były nielegalne, to czyż nie sądzi Pan Namiestnik, że pokrywając zbrodnię, sam staje się współwinnym publicznej demoralizacji naszych krajowych władz administracyjnych?

Lwów dnia 20. marca 1899.

Interpelujący:

Dr. Okuniewski w. r.

Krempa, Nowakowski, Warzecha, Kramarczyk, Data, Niebyłowiec, Winniczuk, Dr. Sawczak, Średniawski, G. Milan, Styła, Bojko, Ostapczuk, Hamorak, Zajączkowski.

Interpelacya do c. k. Komisarza rządowego!

Ks. Niedzielski z Jabłonicy, powiatu Nadwórniańskiego, ogłosił w dziennikach następujące oświadczenie:

„Wyczytawszy w sprawozdaniu z 12. posiedzenia Sejmu odpowiedź Komisarza rządowego na interpelację Dra Okuniewskiego w sprawie pisarza gminnego w Jabłonicy, widzę się zmuszonym w interesie prawdy oświadczyć, że odpowiedź Komisarza rządowego opartą była na w tej sprawie na fałszywej informacji, gdyż rzecz miała się jak następuje:

Na 18 radnych przy uchwale budżetu na rok 1899 głosowało za płacą 200 zł. rocznie dla pisarza dziewięciu radnych chrześcijańskich, za 250 jeden chrześcijanin, za 300 zł. sześciu żydów i jeden chrześcijanin, Prokop Myroniak, razem siedmiu radnych, zatem większością dwóch głosów uchwaliła Rada płacę 200 zł. rocznie. Ażeby naczelnik gminy przeważał swoim głosem za 300 zł., to tutaj nie mogło się to stać, gdyż przewodniczący posiedzenia na podstawie §. 46 ustawy gminnej głosuje tylko przy równości głosów, a tu, jak już wyżej powiedziano, uchwalono bezwzględną większością dwóch głosów płacę dla pisarza w kwocie 200 zł. rocznie i tę pozycję ja własnoręcznie zapisałem w księdze uchwał. Dodać muszę, że przy głosowaniu pisarz wyszedł, a gdy wrócił i gdy mu oświadczone, że uchwalono 200 zł., to on

na to powiedział: „Głupstwo, dacie mnie 500 złr.“

Zapytujemy p. Komisarza rządowego, jak c. k. Rząd pogodzi ten faktyczny stan rzeczy z tem fałszywym przedstawieniem, jakie ogłoszono w Sejmie?

Co zamierza c. k. Rząd krajowy przedsięwziąć, ażeby go Starostowie powiatowi fałszywie nie informowali i tem samem władzy rządowej nie kompromitowali?

Lwów, dnia 20. marca 1899.

Interpelujący :

Dr. Okuniewski w. r.

Krempa, Nowakowski, Żardecki, Warzecha, Niebyłowiec, Winniczuk, Dr. Sawczak, Średniawski, G. Milan, Styła, Bojko, Ostapczuk, Hamorak, Dr. Bernadzikowski.

Marszałek oznajmia, iż interpelacje te udzieli p. Komisarzowi rządowemu.

Marszałek zamyka posiedzenie, naczynając następne na dzień 21 marca 1899 roku godz. 10 rano i odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia.

Koniec posiedzenia godzina 3. popołudniu.

Marszałek krajowy:

Stanisław Badeni w. r.

Sekretarze :

Andrzej Potocki w. r.

Stanisław Niezabitowski w. r.

Protokół

19. posiedzenia, 4. sesyi, VII. peryodu Sejmu galicyjskiego z dnia 21. marca 1899 r.

Początek o godzinie 10-ej minut 45.
przed południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy
J. E. Stanisław hr. Badeni.

Sekretarze: Modest Karatnicki, Stanisław
Niezabitowski, Andrzej Potocki, Mieczysław
Urbański.

Obechnych posłów 121.

Ze strony Rządu: c. k. Radca Dworu
Włodzimierz hr. Łoś.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość
posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół siedem-
nastego posiedzenia uważa za przyjęty, gdyż
nie wniesiono przeciw niemu żadnych za-
rzutów, protokół ośmnastego posiedzenia
złożony jest w biurze marszałkowskiem do
przejrzenia.

Sekretarz p. Stanisław Niezabitowski
odczytuje spis petycyj, wniesionych po dzień
21 marca 1899, które przekazano nastę-
pującym komisjom:

Komisji gminnej Ls.: 1971, 1972.

Komisji administracyjnej Ls.: 1973,
1978, 1979, 1984, 1985.

Wydziałowi krajowemu Ls.: 1974
1980, 1982, 1987, 1992, 1993, 1994, 2003,
2005, 2006.

Komisji szkolnej Ls.: 1975, 1977,
2023.

Komisji gospodarstwa krajowego Ls.:
1976.

Komisji kolejowej Ls.: 1981.

Komisji przemysłowej Ls.: 1983.

Komisji petycyjnej Ls.: 1986, 1991.

Komisji drogowej Ls.: 2004.

Członek Wydziału krajowego p. We-
reszczyński odpowiada na interpelacje:
1) pp. Średniawskiego i towarzyszy w spra-
wie założenia szkoły kapelusznickiej w My-
ślenicach: 2) pp. Daty i towarzyszy w spra-
wie zaprowadzenia wag bydlęcych na tar-
gach.

Izba przystępuje do porządku dzien-
nego, którego punktem pierwszym jest:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wy-
działu krajowego z projektem zmiany usta-
wy z 1. Grudnia 1889 Nr. 71. Dz. u. kr.
„O wynagrodzeniu za udzielanie religii
w publicznych szkołach ludowych“.

Sprawozdawca p. Wereszczyński, uwolniony od czytania sprawozdania, wnosi odesłanie tego przedmiotu do komisji szkolnej.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie subwencjonowania szkoły handlowej we Lwowie.

Sprawozdawca p. Wereszczyński uwolniony od czytania sprawozdania, wnosi odesłanie tego przedmiotu do komisji przemysłowej.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie nakładania i pobierania myta na drogach powiatowych i gminnych I. klasy, które są lub będą objęte w zarząd własny Wydziału krajowego.

Sprawozdawca p. Chamiec, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, wnosi by Izba bez odesłania tego przedmiotu do komisji, przystąpiła bezwzględnie do drugiego czytania.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek formalny p. Chamca.

Sprawozdawca czyta:

Wysoki Sejm raczy uchwalić dołączony projekt ustawy:

U s t a w a.

z dnia . . . . . o nakładaniu i pobieraniu myta na drogach powiatowych i gminnych I. klasy objętych w zarząd Wydziału krajowego.

Zgodnie z uchwałą Sejmu krajowego Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Art. I.

Postanowienia ustawy z dnia 25. grudnia 1871 Dz. u. kr. Nr. 18. z r. 1872 dotyczące się nakładania i pobierania myta: drogowego, mostowego i przewozowego na drogach krajowych mają być zastosowane do dróg powiatowych i gminnych I. klasy objętych w zarząd własny Wydziału krajowego na mocy §. 35. ust. 3. ustawy drogowej z dnia 5. lipca 1897 Nr. 43. Dz. u. kr.

Art. II.

Dochód z myta na drodze powiatowej lub gminnej I. klasy, będącej w zarządzie Wydziału krajowego, służyć ma wyłącznie do utrzymania przedmiotu omyconego, a to w myśl postanowienia §. 32. ust. 1. ustawy drogowej, wyżej powołanej.

Art. III.

Wykonanie niniejszej ustawy polecam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta:

Art. I.

Postanowienia ustawy z dnia 25. grudnia 1871 Dz. u. kr. Nr. 18. z r. 1872 dotyczące się nakładania i pobierania myta: drogowego, mostowego i przewozowego na drogach krajowych mają być zastosowane do dróg powiatowych i gminnych I. klasy objętych w zarząd własny Wydziału krajowego na mocy §. 35. ust. 3. ustawy drogowej z dnia 5. lipca 1897 Nr. 43. Dz. u. kr.

Izba bez rozprawy uchwala Art. I. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

Art. II.

Dochód z myta na drodze powiatowej lub gminnej I. klasy, będącej w zarządzie Wydziału krajowego, służyć ma wyłącznie do utrzymania przedmiotu omyconego, a to w myśl postanowienia §. 32. ust. 1. ustawy drogowej, wyżej powołanej.

Izba bez rozprawy uchwala Art. II. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

Art. III.

Wykonanie niniejszej ustawy polecam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

Izba bez rozprawy uchwala Art. III. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

U s t a w a.

z dnia . . . . . o nakładaniu i pobierania myta na drogach powiatowych i gminnych I. klasy objętych w zarząd Wydziału krajowego.

Zgodnie z uchwałą Sejmu krajowego Mego Królestwa Galicyi i Lodomerji z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam o następuje:

Izba bez rozprawy uchwala tytuł i wstęp ustawy.

Sprawozdawca wnosi przystąpienie do trzeciego czytania powyższej ustawy bez czytania.

Izba uchwala wniosek sprawozdawcy przystąpienia do trzeciego czytania powyższej ustawy bez czytania, a następnie uchwala Izba w oddzielnem głosowaniu projekt powyższej ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o petycji Zakładu Sióstr Miłosierdzia w Sądowej Wiszni o subwencję na budowę szpitala dla ubogich chorych w Sądowej Wiszni.

Sprawozdawca p. Hoszard, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, wnosi odesłanie tego przedmiotu do komisji budżetowej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie wyłączenia osady Komarowa z Horodelcem (w powiecie Sokalskim) ze związku gminy Wolica Komarowa i utworzenia z niej samostnej gminy.

Sprawozdawca p. Vayhinger, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania wnosi, by Izba bez odsyłania tego przedmiotu do komisji, przystąpiła bezzwłocznie do drugiego czytania.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek formalny p. Vayhingera.

Sprawozdawca czyta:

Wysoki Sejm raczy uchwalić dołączony projekt uchwały:

U s t a w a

z dnia . . . . . o wyłączeniu ze związku gminy Wolica Komarowa przysiółka Komarów z Horodelcem i utworzenia z niego samostnej gminy administracyjnej pod nazwą Komarów.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomerji z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Art. I.

Osada Komarów z Chorodelcem zostaje w obecnych swoich, zwartą całość terytorjalną obejmujących granicach, wyłączoną ze związku gminy Wolica Komarowa w powiecie Sokalskim i ma odtąd stanowić samoistną gminę administracyjną pod nazwą Komarów.

Art. II.

Do trzech miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy zostanie rozwiązana dotychczasowa Rada gminna gminy Wolica Komarowa a natomiast zarządzone i przeprowadzone będą wybory do Rad gminnych nowych gmin Wolica Komarowa i Komarów.

Art. III.

Wykonanie niniejszej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

Art. IV.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

W sprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta:

Art. I

Osada Komarów z Horodelcem zostaje w obecnych swoich, zwartą całość terytorjalną obejmujących granicach, wyłączoną ze związku gminy Wolica Komarowa w powiecie sokalskim i ma odtąd stanowić samoistną gminę administracyjną pod nazwą Komarów.

Izba bez rozprawy uchwała Art. I. zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego.

Sprawozdawca czyta:

Art. II.

Do trzech miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy zostanie rozwiązana dotychczasowa Rada gminna gminy Wolica Komarowa a natomiast zarządzone i przeprowadzone będą wybory do Rad gminnych nowych gmin Wolica Komarowa i Komarów.

Izba bez rozprawy uchwała Art. II. zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego.

Sprawozdawca czyta:

Art. III.

Wykonanie niniejszej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

Izba bez rozprawy uchwała Art. III. zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego.

Sprawozdawca czyta:

Art. IV.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Izba bez rozprawy uchwała Art. IV. zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego.

Sprawozdawca czyta:

U s t a w a.

z dnia . . . . . o wyłączeniu gminy Wolica Komarowa przysiółka Komarów z Horodelcem i utworzenia z niego samoistnej gminy administracyjnej pod nazwą Komarów.

Zgodnie z uchwałą Sejmu mojego Królestwa Galicyi i Lodomerji z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Izba bez rozprawy uchwala tytuł i wstęp ustawy zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego.

Sprawozdawca wnosi przystąpienie do trzeciego czytania powyższej ustawy bez czytania.

Izba uchwala wniosek sprawozdawcy przystąpienia do trzeciego czytania powyższej ustawy bez czytania, a następnie uchwala Izba w oddzielnem głosowaniu projekt powyższej ustawy w trzeciem czytaniu bez czytania,

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku posła Czecha w sprawie tępienia zarazy nierogacizny.

Przemawia p. Czecz, uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi przekazanie tego wniosku komisji gospodarstwa krajowego.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Trzecie czytanie projektu ustawy o szkołach realnych.

Sprawozdawca p. Pilat wnosi przystąpienie do trzeciego czytania bez czytania.

Izba uchwala wniosek przystąpienia do trzeciego czytania, przystępuje do głosowania i uchwala załączony projekt ustawy w trzeciem czytaniu bez czytania.

U s t a w a

z dnia . . . . . o szkołach realnych w Królestwie Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem. Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księ-

stwem Krakowskiem, postanawiam, co następuje:

I. Postanowienie ogólne.

§. 1.

Zadaniem szkoły realnej jest:

1. podawać wykształcenie ogólne ze szczególnem uwzględnieniem języków nowożytnych i nauk matematyczno - przyrodniczych;

2. przygotowywać do wyższych zakładów naukowych (szkół politechnicznych, akademii rolniczych, akademii weterynaryi, akademii górniczych i t. p.), które opierają się na tych naukach.

§. 2.

Szkoły realne składają się na razie (§. 4.) z siedmiu klas, z których każda stanowi kurs roczny i dzielą się zasadniczo na niższe i wyższe.

§. 3.

Niższa szkoła realna składa się z czterech kursów rocznych.

Ukończenie niższej szkoły realnej lub czteroklasowego gimnazjum realnego uprawnia do wstąpienia do wyższej szkoły realnej.

§. 4.

Wyższa szkoła realna składa się z trzech kursów rocznych, ustawodawstwu krajowemu zastrzega się jednak możliwość rozszerzenia jej na cztery kursa roczne w miarę poczynionych doświadczeń.

§. 5.

Ze szkołami realnemi mogą być ze względu na ekonomiczne stosunki kraju połączone szkoły handlowe, jeżeli przynajmniej połowę kosztów założenia i utrzymania ich zapewnią fundusz krajowy i fundusze miejscowe.

Organizację takich szkół handlowych postanawia Minister Wyznań i Oświecenia na wniosek Rady szkolnej krajowej.

§. 6.

Szkoły realne są albo publiczne albo prywatne.

Publicznemi są te szkoły, które mają prawo wydawania świadectw publicznych.

Tylko świadectwa publicznych szkół realnych ważne są w tych przypadkach, w których w ogóle z mocy ustawy wymaga się świadectw ze szkoły realnej.

Uczniowie prywatni mają celem uzyskania takich świadectw poddać się egzaminowi w publicznej szkole realnej.

Państwowemi szkołami realnemi są szkoły realne, utrzymywane wyłącznie lub przeważnie z funduszów państwa.

Zarząd tych ostatnich szkół leży całkiem i pod każdym względem w ręku c. k. władz szkolnych.

§. 7.

Każdemu wolno założyć szkołę realną, byleby jej urządzenie nie sprzeciwiało się ogólnemu zadaniu tych szkół.

Statut i plan nauki tudzież każda ich zmiana mają być potwierdzone przez Ministra Wyznań i Oświecenia.

Dyrektorami i nauczycielami mogą być tylko takie osoby, które są obywatelami austriackimi, nie ściągnęły na siebie zarzutów pod względem moralnym i politycznym, i które pod względem naukowym wykazały się wymaganą kwalifikacją.

Od warunku posiadania wymaganej kwalifikacji może w przypadkach, zasługujących na szczególne uwzględnienie, udzielić wyjątkowo dyspenzy Minister Wyznań i Oświecenia, od warunku posiadania oby-

watelstwa austriackiego Rada szkolna krajowa.

§. 8.

Prawo wydawania świadectw publicznych służy szkołom realnym państwowym.

Minister Wyznań i Oświecenia może po wysłuchaniu Rady szkolnej krajowej przyznać to prawo szkołom realnym, założonym, grzez kraj, gminy, korporacye lub osoby prywatne pod następującymi warunkami, mianowicie:

1. że urządzenie tych szkół nie różni się zasadniczo od urządzenia szkół państwowych:

2. że mianowanie dyrektora i nauczycieli zależeć będzie od potwierdzenia Rady szkolnej krajowej (§. 25.); wreszcie

3. że egzamin dojrzałości odbywać się będzie pod przewodnictwem krajowego inspektora szkół lub delegata Rady szkolnej krajowej, bez którego zgody świadectwo dojrzałości nie może być wydane.

§. 9.

Minister Wyznań i Oświecenia może po wysłuchaniu lub na wniosek Rady szkolnej krajowej zażądać usunięcia nieodpowiedniego dyrektora lub nauczyciela szkoły realnej wymienionej w §. 8., a jeżeli utrzymujący szkołę nie zastosuje się do tego żądania, pozbawić zakład prawa wydawania świadectw publicznych.

Minister może także zarządzić bezwzględne zamknięcie szkoły realnej, jeżeli szkoła urządzeniem swem lub działalnością popada w sprzeczność z ustawami obowiązującymi.

II. Przedmioty nauczania.

§. 10.

Przedmioty nauczania w szkole realnej dzielą się na obowiązkowe, względnie obowiązkowe i wolne.

A. Przedmiotami obowiązkowymi są:

- a) Religia;
- b) Języki, a mianowicie: język wykładowy, następnie język niemiecki i język francuski;
- c) Historia (powszechna, austriacka i historia kraju rodzinnego);
- d) Geografia i nauka o konstytucji austriackiej;
- e) Matematyka;
- f) Historia naturalna;
- g) Fizyka;
- h) Chemia;
- i) Geometria wykreslna i rysunki geometryczne;
- k) Rysunki odręczne;
- l) Kaligrafia;
- m) Gimnastyka.

B. Przedmioty względnie obowiązkowe.

Drugi język krajowy jest przedmiotem względnie obowiązkowym dla tych uczniów, których rodzice lub opiekunowie z początkiem roku szkolnego wyraźnie oświadczą, że ich synowie lub pupile przynajmniej przez dwa lata będą brali udział w nauce tego języka. Takim uczniom wolno rozpocząć naukę przed upływem powyższego czasu przerwać tylko z ważnych powodów za przyzwoleniem Rady szkolnej krajowej.

W każdej szkole realnej musi być dana sposobność pobierania nauki drugiego języka krajowego.

C. Przedmiotami wolnymi są:

Język angielski, śpiew, stenografia.

Inne przedmioty wolne mogą być w szkołach realnych zaprowadzone w miarę

potrzeby za zezwoleniem Ministra Wyznań i Oświecenia.

§. 11.

Rozkład przedmiotów na klasy i liczba przypadających na nie godzin będą ustalone w drodze rozporządzenia na wniosek Rady szkolnej krajowej.

Ogół godzin obowiązkowej nauki dla każdego ucznia oprócz gimnastyki nie ma jednak przekraczać w najniższych klasach 28 godzin a w dalszych klasach 31 godzin w tygodniu.

§. 12.

W sprawie języka wykładowego w szkołach realnych publicznych i prywatnych obowiązuje ustawa krajowa o języku wykładowym w szkołach ludowych i średnich w Królestwie Galicyi i Lodomerji z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

III. Uczniowie.

§. 13.

Do klasy pierwszej przyjmuje się uczniów przy końcu poprzedzającego tudzież bezpośrednio przed rozpoczęciem nowego roku szkolnego, do klas wyższych zaś zwyczajnie bezpośrednio przed rozpoczęciem nowego roku szkolnego.

Od ucznia, wstępującego do szkoły realnej, wymaga się: 1) odpowiedniego wieku, 2) potrzebnych wiadomości przygotowawczych.

Uczeń wstępujący do klasy pierwszej ma mieć co najmniej dziesięć lat życia lub kończyć dziesięć lat przed upływem roku kalendarzowego, w którym ma być przyjęty, co najwięcej zaś lat 14. Te granice wieku dla każdej klasy następnej posuwają się o rok dalej. Uczeń, który wskutek powtarzania klasy przekracza granice wieku, nie traci przez to prawa uczęszczania do szkoły.

Wiadomości przygotowawcze potrzebne dla klasy pierwszej, stwierdza się egzaminem wstępnym. Grona nauczycielskie mogą jednak uwolnić od egzaminu ustnego z języka wykładowego i rachunków każdego ucznia, który przy egzaminie piśmiennym otrzymał z tych przedmiotów notę przynajmniej dobrą a w świadectwie szkoły ludowej ma z nich postęp przynajmniej dobry. Podobnie mogą być uwolnieni od egzaminu ustnego z religii uczniowie, którzy otrzymali w czwartym roku szkoły ludowej z tego przedmiotu postęp co najmniej dobry.

Wiadomości przygotowawcze do klas wyższych stwierdza się świadectwem z klasy poprzedzającej, ukończonych z dobrym postępem w publicznej szkole realnej jednego z królestw i krajów, reprezentowanych w Radzie Państwa, ewentualnie egzaminem wstępnym.

Wymagania przy egzaminach wstępnych będą określone w drodze rozporządzenia na wniosek Rady szkolnej krajowej.

Od uczniów, którzy przed wejściem w życie tej ustawy wstąpili do szkoły średniej czy to jako uczniowie publiczni czy też jako prywatyści, nie będzie się wymagać przy zapisywaniu się do klasy wyższej dowodu, że nie przekroczyli dopuszczalnego dla tej klasy najwyższego wieku, określonego granicą wieku, wymaganego przy przyjęciu do klasy najniższej.

§. 14.

O przyjęciu ucznia do szkoły realnej w ciągu roku szkolnego rozstrzyga grono nauczycielskie, w razie jednak przesiedlenia się rodziców lub ich zastępców nie można uczniowi odmówić tego przyjęcia.

Przeciw odmownej uchwale grona nauczycielskiego można się odwołać do Rady szkolnej krajowej.

§. 15.

O przyjęciu uczniów nadzwyczajnych, którzy biorą udział w nauce tylko niektórych przedmiotów, rozstrzyga grono nauczycielskie.

Przez przyjęcie takich uczniów nie można jednak przekroczyć największej liczby uczniów, przepisanej w §. 17. dla jednej klasy.

§. 16.

Uczniów prywatnych, którzy naukę, udzielaną w szkole realnej, pobierają w domu, można nawet po przekroczeniu wieku najwyższego przyjąć do każdej klasy, jako prywatystów pod tymi samymi zresztą warunkami, które obowiązują uczniów publicznych. Prywatyści publicznych szkół realnych mają się regularnie zgłaszać do egzaminów półrocznych i otrzymają świadectwa półroczne.

W przypadkach, zasługujących na szczególne uwzględnienie, może Rada szkoła krajowa przypuścić prywatystę do egzaminu rocznego.

§. 17.

Liczba uczniów w jednej klasie nie może zwyczajnie przewyższać czterdziestu.

Gdzie liczba uczniów w trzech po sobie następujących latach dosięga pięćdziesięciu, należy się postarać o utworzenie oddziału równorzędnego.

§. 18.

Z uczniami publicznymi nie urchadza się egzaminów ani półrocznych, ani rocznych.

Przy końcu każdego półrocza otrzymuje każdy uczeń świadectwo szkolne, wydane w języku wykładowym.

Na podstawie całorocznej aplikacji ucznia rozstrzyga konferencja nauczyciel

o jego promocyi do klasy wyższej. Cenzura z kaligrafi i gimnastyki tudzież z drugiego języka krajowego, jako względnie obowiązkowego wpływa na ocenienie ogólnego postępu tylko w kierunku doda'nim.

Gdyby zachodziła wątpliwość co do promocyi ucznia do klasy wyższej, zarządza się egzamin promocyjny w obecności dyrektora.

W razie niedostatecznego postępu w jednym przedmiocie może grono nauczycielskie pozwolić uczniowi na zdawanie egzaminu poprawczego z początkiem nowego roku szkolnego, od wyniku tego egzaminu zależy promocyja do klasy wyższej.

Na egzamin poprawczy z matematyki, geometrii wykresłej i rysunków odręcznych pozwolić jednak można tylko wtedy jeżeli uczeń z końcem pierwszego półroczu okazał w tych przedmiotach postępy przynajmniej dostateczne.

Uczniów, którzy z ważnego powodu nie mogli w czasie właściwym złożyć egzaminu promocyjnego, może grono nauczycielskie przypuścić do egzaminu później w terminie stosownym.

§. 19.

Eksternistów, którzy nie są ani uczniami publicznymi ani prywatystami publicznej szkoły realnej, może Rada szkolna krajowa dla pewnego szczególnego celu przypuścić w szkołach realnych do egzaminów nadzwyczajnych. Egzamina takie mają obejmować materiały nauki przynajmniej dwóch najniższych klas szkoły realnej, a w świadectwie o wyniku egzaminu należy podać szczególny cel tego egzaminu.

§. 20.

Aby sprawdzić uzdolnienie uczniów do wstąpienia do wyższych zakładów nau-

kowych, wymienionych w §. 1., odbywać się będą egzamina dojrzałości.

Dla tych egzaminów będą wyznaczone osobne komisye. Komisye składają się z krajowego inspektora szkół lub delegata Rady szkolnej krajowej jako przewodniczącego, z Dyrektora i nauczycieli najwyższej klasy danej szkoły realnej. Oprócz tych osób może Minister Wyznań i Oświecenia mianować członkami komisyi także profesorów szkół politechnicznych lub innych mężów z zawodu nauczycielskiego.

Po ukończeniu ostatniego roku wyższej szkoły realnej z pomyślnym skutkiem przypuszcza się każdego ucznia do egzaminu dojrzałości.

Eksternistów, którzy nie są ani uczniami publicznymi ani prywatystami publicznej szkoły realnej, może Rada szkolna krajowa przypuścić do egzaminu dojrzałości, jeżeli przekroczyli wiek najniższy ustanowiony w §. 13. dla uczniów najwyższej klasy szkół realnych i jeżeli wykażą się takim tokiem nauki, z którego wnosić można, iż posiadają potrzebne do egzaminu przygotowania.

Bliższe przepisy, dotyczące się egzaminów dojrzałości, będą wydane w drodze rozporządzenia po wysłuchaniu Rady szkolnej krajowej.

§. 21.

Przepisy dyscyplinarne dla uczniów szkół realnych wydaje Rada szkolna krajowa za przyzwoleniem Ministra Wyznań i Oświecenia.

Wykluczenie ucznia z jednej szkoły realnej lub ze szkół średnich pewnego okręgu lub wreszcie ze wszystkich zakładów naukowych w kraju, wychodzących poza zakres szkół ludowych, ma być zatwierdzone przez Radę szkolną krajową, wykluczenie zaś ze wszystkich zakładów naukowych, wychodzących poza zakres szkół ludowych w królestwach i krajach, reprezentowanych

w Radzie państwa, ma być zatwierdzone przez Ministra Wyznań i Oświecenia.

§. 22.

Przepisy o higienie budynków szkolnych i boisk dla zabawy uczniów tudzież o higienicznym zachowywaniu się uczniów wydaje Rada szkolna krajowa w porozumieniu z krajową Radą zdrowia za przyzwoleniem Ministra Wyznań i Oświecenia.

Jako zawodowy doradca dyrektora tudzież dla nadzorowania ogólnego stanu zdrowia uczniów w każdej szkole realnej ma być w miarę możliwości ustanowiony lekarz szkolny.

IV. Siły nauczycielskie.

§. 23.

Kwalifikację nauczycielską do szkół realnych stwierdza się egzaminem, którego przeprowadzenie porucza się osobnym komisjom egzaminacyjnym, ustanowionym przez Ministra Wyznań i Oświecenia.

W przypadkach, w których wymagana kwalifikacya nauczycielska jest w inny sposób w zupełności stwierdzona, może Minister Wyznań i Oświecenia po wysłuchaniu komisji egzaminacyjnej uczynić wyjątek od powyższego postanowienia.

Wymagania, którym mają czynić załość nauczyciele pomocniczy dla przedmiotów wolnych, będą określone w drodze rozporządzenia.

Do nauczania w szkołach realnych można używać kandydatów nauczycielskich w charakterze zastępców nauczycieli. Nauczycielom przedmiotów rysunkowych mają być w miarę potrzeby dodani asystenci.

§. 24.

Grono nauczycielskie szkoły realnej składa się z Dyrektora, z nauczycieli re-

ligii, z jedynastu co najmniej nauczycieli rzeczywistych przedmiotów obowiązkowych i z nauczyciela gimnastyki.

§. 25.

Dyrektorów państwowych szkół realnych mianuje Cesarz, nauczycieli rzeczywistych Minister Wyznań i Oświecenia na wniosek Rady szkolnej krajowej.

We wszystkich publicznych szkołach realnych, które nie są zakładami państwowymi, do ustanowienia dyrektorów i rzeczywistych nauczycieli potrzebne jest zatwierdzenie Rady szkolnej krajowej, która jednak ma tylko zbadać, czy istnieją warunki, przepisane ustawą (§. 8.).

Zastępców nauczycieli i nauczycieli pomocniczych w państwowych szkołach realnych, mianuje Rada szkolna, zaś w innych publicznych szkołach realnych zatwierdza ich mianowania.

§. 26.

We wszystkich sprawach dyscyplinarnych dyrektorów, nauczycieli i sług państwowych szkół realnych Rada szkolna krajowa jest władzą dyscyplinarną pierwszej instancji.

§. 27.

Dyrektor kieruje bezpośrednio szkołą realną.

Nauczyciele rzeczywisci i zastępcy nauczycieli stanowią pod przewodnictwem dyrektora konferencję nauczycielską, której zakres działania po wysłuchaniu Rady szkolnej krajowej będzie unormowany w drodze rozporządzenia.

§. 28.

Dyrektor państwowej szkoły realnej obowiązany jest do udzielania nauki w 6.

do 8, a jeżeli szkoła liczy cztery lub więcej oddziałów równorzędnych, w 4 do 6 godzinach tygodniowo.

Nauczycielom języków przeznaczać się będzie zwykle nie więcej jak 17 godzin nauki w tygodniu, nauczycielom innych przedmiotów łącznie z nauczycielami religii nie więcej jak 20, nauczycielom rysunków, kaligrafii i gimnastyki nie więcej jak 24 godzin.

Członkowie grona nauczycielskiego są obowiązani do zastąpienia nauczyciela bez wynagrodzenia, jeżeli zastępstwo nie trwa dłużej jak dwa miesiące. Gdyby zachodziła potrzeba dłuższego nie przerwane zastępstwa, nauczyciel zastępujący ma prawo do remuneracji, określonej ustawą, za cały czas zastępstwa.

Radzie szkolnej krajowej służy prawo na wniosek dyrektora zniżyć nauczycielowi przepisaną liczbę godzin tygodniowych nauki o 1 do 3 a to ze względu na przedmiot nauki, liczbę uczniów lub korektur, zajęcia przy bibliotece szkolnej, lub w ogóle ze względu na potrzeby szkoły.

§. 29.

Obsadzenie posad nauczycielskich w państwowych szkołach realnych następuje zwyczajnie drogą konkursu, ogłoszonego w gazecie urzędowej, w którym mają być wymienione przedmioty nauki i pobory, połączone z posadą.

V. Książki szkolne.

§. 30.

W szkołach realnych wolno używać jedynie takich książek i środków naukowych, które zostały dopuszczone do użytku przez Radę szkolną krajową.

Postanowienia końcowe.

§. 31.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z początkiem najbliższego roku szkolnego po jej ogłoszeniu.

§. 32.

Wykonanie tej ustawy polecam Memu Ministrowi Wyznań i Oświecenia.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia gminie Bór wilkowski powiatu białskiego na pobór 200% dodatków do podatków bezpośrednich na pokrycie niedoboru budżetowego na rok 1899.

Sprawozdawca p. Vayhinger odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego zakończone następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy powziąć następującą uchwałę:

Na pokrycie niedoboru budżetowego roku 1899 zezwala się gminie Bór wilkowski, powiat Biała, pobierać w r. 1899 200% dodatek do podatków bezpośrednich.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Sprawozdawca wnosi przystąpienie do trzeciego czytania tej uchwały bez czytania.

Izba uchwała bez rozprawy wniosek przystąpienia do trzeciego czytania tej uchwały bez czytania, a następnie w oddzielnem głosowaniu uchwała powyższą uchwałę w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia gminie miasta

Białej na pobór 105% dodatków do podatków bezpośrednich na pokrycie niedoboru budżetowego za rok 1899.

Sprawozdawca p. Vayhinger odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego, zakończone następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy powziąć następującą uchwałę:

Na pokrycie niedoboru budżetowego w roku 1899 przyzwala się gminie miasta Białej pobierać w roku 1899 105% dodatków do podatków bezpośrednich.

Izba uchwala bez rozprawy powyższy wniosek.

Sprawozdawca wnosi przystąpienie do trzeciego czytania tej uchwały bez czytania.

Izba uchwala bez rozprawy wniosek przystąpienia do trzeciego czytania tej uchwały bez czytania, a następnie w oddzielnem głosowaniu uchwala powyższą uchwałę w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego o udzielenie Radzie powiatowej w Stanisławowie koncesji do pobierania opłat mytniczych od mostu na rzece Bystrzyca pod Czerniejowem.

Sprawozdawca p. Chamiec odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego, zakończone projektem następującej uchwały:

U c h w a ł a

o udzieleniu Radzie powiatowej w Stanisławowie koncesji do pobierania opłat mytniczych od mostu na rzece Bystrzyce pod Czerniejowem.

Art. I.

Radzie powiatowej w Stanisławowie nadaje się na lat pięć od wejścia w wykonanie

tej uchwały prawo do pobierania myta od mostu na rzece Bystrzyca pod Czerniejowem pod warunkiem utrzymywania przedmiotu omyconego kosztem funduszu powiatowego w dobrym stanie, z zastrzeżeniem zastosowania postanowień zawartych w §§. 14. i 35. ust. 3. ustawy drogowej z dnia 5. lipca 1897. Dz. ust. kr. Nr. 43.

Art. II.

Opłatę myta pobierać należy podług następującego wymiaru:

a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 6 (sześć) cent.;

b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych 4 (cztery) cent.;

c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego 2 (dwa) cent.;

Konie, woły, krowy, muły, osły, należą do bydła ciężkiego, zaś cieleta, zrebęta, owce, kozy i świnie, do drobnego.

Od bydła niesionego lub wiezionego wozem, nie opłaca się żadnej należytości.

Zwierzęta, które ssą i przy matkach idą, są wolne od wszelkiej opłaty mytniczej.

Art. III.

Przy poborze myta mają być zachowane ogólne przepisy o uwolnieniu od opłaty mytniczej lub o niżeniu tejże.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej uchwały *en bloc*.

Izba uchwala przyjęcie powyższej uchwały *en bloc*, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwala cały projekt uchwały *en bloc*.

Uchwalwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwała Izba powyższy projekt uchwały w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje :

Sprawozdanie Wydziału krajowego o udzielenie koncesyi do pobierania opłat mytniczych na drodze gminnej I. klasy Przeworsk-Markowa.

Sprawozdawca p. Chamiec odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego zakończone projektem następującej uchwały :

U c h w a ł a

o udzieleniu koncesyi do pobierania opłat mytniczych na drodze gminnej I. klasy Przeworsk-Markowa.

Art. I.

Na przeciąg lat pięciu od wejścia w wykonanie tej uchwały, nadaje się prawo do pobierania myta na drodze gminnej I. klasy Przeworsk-Markowa Wydziałowi powiatowemu w Łańcucie, jako władzy zarządzającej, a to na rzecz tej drogi z zastrzeżeniem, że Wydział powiatowy używając środków przewidzianych w §§. 19., 25. i 26. ustawy drogowej z dnia 5. lipca 1897, Dz. ust. kr. Nr. 43. przy pomocy pobieranego w myśl §. 32. tejże ustawy dochodu z powyższego myta, pokrywać będzie wszelkie koszta połączone z utrzymaniem omyczonej drogi w dobrym stanie.

Na wypadek zaniedbania przez Wydział powiatowy utrzymywanej drogi, zastrzega sobie Wydział krajowy wydanie stosownych zarządzeń wskazanych w §. 35. ust. 2. i 3 wyżej powołanej ustawy drogowej.

Art. II.

Opłatę myta pobierać należy według następującego wymiaru :

a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 2 (dwa) ct.;

b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych 1 (jeden) ct.;

c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego $\frac{1}{2}$ (pół) ct.

Konie, woły, krowy, muły, osły należą do bydła ciężkiego, zaś cielęta, źrebięta, owce, kozy i świnie do drobnego.

Od bydła niesionego lub wiezionego wozem nie opłaca się żadnej należitości.

Zwierzęta, które ssą i przy matkach idą, są wolne od wszelkiej opłaty mytniczej.

Art. III.

Przy poborze myta mają być zachowane ogólne przepisy o uwolnieniu od tej opłaty lub o znizeniu tejże.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej uchwały *en bloc*.

Izba uchwała przyjęcie powyższej uchwały *en bloc*, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwała cały projekt uchwały *en bloc*.

Uchwalwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwała Izba powyższy projekt uchwały w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje :

Sprawozdanie Wydziału krajowego o udzielenie Radzie powiatowej w Łańcucie koncesyi do pobierania opłat mytniczych na drodze powiatowej Łańcut-Kańczuga.

Sprawozdawca p. Chamiec odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego, zakończone projektem następującej uchwały :

U c h w a ł a

o udzieleniu Radzie powiatowej w Łańcucie koncesyi do pobierania opłat mytniczych na drodze powiatowej Łańcut-Kańczuga.

Art. I.

Radzie powiatowej w Łańcucie nadaje się na lat pięć od wejścia w wykonanie tej uchwały, prawo do pobierania myta na drodze powiatowej Łańcut-Kańczuga pod warunkiem utrzymywania przedmiotu omyconego kosztem funduszu powiatowego w dobrym stanie z zastrzeżeniem zastosowania postanowień, zawartych w §§. 14. i 35. ust. 3. ustawy drogowej z dnia 5. lipca 1897 dz. u. kr. Nr. 43.

Art. II.

Opłatę myta pobierać należy według następującego wymiaru:

a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 2 (dwa) ct.;

b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych 1 (jeden) ct.;

c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego $\frac{1}{2}$ (pół) ct.

Konie, woły, krowy, muły, osły należą do bydła ciężkiego, zaś cielęta, źrebięta, owce, konie i świnie do drobnego.

Od bydła niesionego lub wiezionego wozem nie opłaca się żadnej należitości.

Zwierzęta, które ssą i przy matkach idą, są wolne od wszelkiej opłaty mytniczej.

Art. III.

Przy poborze myta mają być zachowane ogólne przepisy o uwolnieniu od opłaty mytniczej i o znizeniu tejże.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej uchwały *en bloc*.

Izba uchwała przyjęcie powyższej uchwały *en bloc*, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwała cały projekt uchwały *en bloc*.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwała Izba powyższy projekt uchwały w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego o udzieleniu Radzie powiatowej w Kołomyi koncesyi do pobierania opłat mytniczych na drodze powiatowej Kołomyja-Peczeniżyn.

Sprawozdawca p. Chamiec odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego, zakończone projektem następującej uchwały:

U c h w a ł a

o udzielenie Radzie powiatowej koncesyi do pobierania opłat mytniczych na drodze powiatowej Kołomyja-Peczeniżyn.

Art. I.

Radzie powiatowej w Kołomyi nadaje się na lat pięć od wejścia w wykonanie tej uchwały, prawo do pobierania myta na drodze powiatowej Kołomyja-Peczeniżyn pod warunkiem utrzymywania przedmiotu omyconego kosztem funduszu powiatowego w dobrym stanie, z zastrzeżeniem zastosowania postanowień zawartych w §§. 14. i 35. ust. 3. ustawy drogowej z dnia 5. lipca 1897 dz. u. kr. Nr. 43.

Art. II.

Opłatę myta pobierać należy według następującego wymiaru:

a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 4 (cztery) ct.;

b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych 2 (dwa) ct.;

c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego 1 (jeden) ct.

Konie, woły, krowy, muły, osły, należą do bydła ciężkiego, zaś cielęta, źrebięta, owce, kozy i świny do drobnego.

Od bydła niesionego lub wiezionego wozem, nie opłaca się żadnej należności.

Zwierzęta, które ssą lub przy matkach idą są wolne od wszelkiej opłaty mytniczej.

Art. III.

Przy poborze myta mają być zachowane ogólne przepisy o uwolnieniu od opłaty mytniczej i o znizeniu teje.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej uchwały *en bloc*.

Izba uchwala przyjęcie powyższej uchwały *en bloc*, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwala cały projekt uchwały *en bloc*.

Uchwalwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwala Izba powyższy projekt uchwały w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego o udzielenie gminie w Kamionce Strumiłowej koncesyi do pobierania opłat mytniczych od mostu na rzece Bugu.

Sprawozdawca p. Chamiec, odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego zakończone projektem następującej uchwały:

U c h w a ł a

o udzieleniu gminie w Kamionce Strumiłowej koncesyi do pobierania opłat mytniczych od mostu na rzece Bugu.

Art. I.

Na przeciąg lat pięciu od wejścia w wykonanie tej uchwały nadaje się gminie w Kamionce Strumiłowej powiatu kamionckiego prawo do pobierania myta od mostu na rzece Bugu pod warunkiem utrzymywania przedmiotu omyconego własnym kosztem w dobrym stanie z zastrzeżeniem, że analogicznie do postanowień zawartych w §. 38. ust. 12. ustawy drogowej z dnia 5. lipca 1897 dz. u. kr. Nr. 43. w razie uiedopełnienia powyższego warunku, uprawniony będzie Wydział powiatowy do objęcia, za zgodą politycznej władzy powiatowej przedmiotu omyconego w bezpośredni zarząd własny na koszt i niebezpieczeństwo gminy.

Art. II.

Opłatę myta pobierać należy według następującego wymiaru:

a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu $2\frac{1}{2}$ (dwa i pół) ct.

b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych $2\frac{1}{2}$ (dwa i pół) ct.;

c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego 1 (jeden) ct.;

Konie, woły, krowy, muły, osły, należą do bydła ciężkiego, zaś cielęta, źrebięta, owce, kozy i świny do drobnego.

Od bydła niesionego lub wiezionego wozem nie płaca się żadnej należności.

Zwierzęta, które ssą lub przy matkach idą, są wolne od wszelkiej opłaty mytniczej.

Art. III.

Przy poborze myta mają być zachowane ogólne przepisy o uwolnieniu od opłaty mytniczej lub o znizeniu tejże.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej uchwały *en bloc*.

Izba uchwała przyjęcie powyższej uchwały *en bloc*, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwała cały projekt uchwały *en bloc*.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwała Izba powyższy projekt uchwały w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego o udzielenie Radzie powiatowej w Cieszanowie koncesji do pobierania opłat mytniczych na drodze powiatowej Oleszyce-Dzików.

Sprawozdawca p. Chamiec odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego, zakończone projektem następującej uchwały:

U c h w a ł a

o udzieleniu Radzie powiatowej w Cieszanowie koncesji do pobierania opłat mytniczych na drodze powiatowej Oleszyce-Dzików.

Art. I.

Radzie powiatowej w Cieszanowie nadaje się na lat pięć od wejścia w wykonanie tej uchwały, prawo do pobierania myta na drodze powiatowej Oleszyce-Dzików pod warunkiem utrzymywania przedmiotu omówionego kosztem funduszu powiatowego w dobrym stanie, z zastrzeżeniem zastosowania postanowień zawartych w §§. 14. i 35. ust. 3 ustawy drogowej z dnia 5. lipca 1897 dz. u. kr. Nr. 43.

Art. II.

Opłatę myta pobierać należy według następującego wymiaru:

a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 2 (dwa) ct.;

b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych 1 (jeden) ct.;

c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego $\frac{1}{2}$ (pół) ct.

Konie, woły, krowy, muły, osły, należą do bydła ciężkiego, zaś cielęta, źrebięta, owce, kozy i świny do drobnego.

Od bydła niesionego lub wiezionego wozem, nie opłaca się żadnej należności.

Zwierzęta, które ssą i przy matkach idą, są wolne od wszelkiej opłaty mytniczej.

Art. III.

Przy poborze myta mają być zachowane ogólne przepisy o uwolnieniu od opłaty mytniczej i o znizeniu tejże.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej uchwały *en bloc*.

Izba uchwala przyjęcie powyższej uchwały *en bloc*, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwała cały projekt uchwały *en bloc*.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwała Izba powyższy projekt uchwały w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego o udzielenie Radzie powiatowej w Rzeszowie koncesyi do pobierania opłat mytniczych od mostu na rzece Wisłoku w Żarnowy.

Sprawozdawca p. Chamiec odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego zakończone projektem następującej uchwały:

U c h w a ł a

o udzieleniu Radzie powiatowej w Rzeszowie koncesyi do pobierania opłat mytniczych od mostu powiatowego na rzece Wisłoku w Żarnowy.

Art. I.

Radzie powiatowej w Rzeszowie nadaje się na lat pięć od wejścia w wykonanie tej uchwały, prawo do pobierania myta od mostu powiatowego na rzece Wisłoku w Żarnowy pod warunkiem utrzymywania przedmiotu omyconego kosztem funduszu powiatowego w dobrym stanie, z zastrzeżeniem zastosowania postanowień zawartych w §§. 14. i 35. ust. 3. ustawy drogowej z dnia 5. lipca 1897 dz. u. kr. Nr. 43.

Art. II.

Opłatę myta pobierać należy według następującego wymiaru:

a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 6 (sześć) ct.;

b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych 4 (cztery) ct.;

c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego 2 (dwa) ct.

Konie, woły, krowy, muły, osły, należą do bydła ciężkiego, zaś cielęta, źrebięta, owce, kozy i świnie do drobnego.

Od bydła niesionego lub wiezionego wozem, nie opłaca się żadnej należitości.

Zwierzęta, które ssą i przy matkach idą, są wolne od opłaty mytniczej.

Art. III.

Przy poborze myta mają być zachowane ogólne przepisy o uwolnieniu od tej opłaty lub o zniesieniu tejże.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej uchwały *en bloc*.

Izba uchwala przyjęcie powyższej uchwały *en bloc*, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwała cały projekt uchwały *en bloc*.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwała Izba powyższy projekt uchwały w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego o udzielenie Radzie powiatowej w Sokalu koncesyi do pobierania opłat mytniczych na drodze powiatowej Bełzko-Waręskiej.

Sprawozdawca p. Chamiec odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego, zakończone projektem następującej uchwały:

U c h w a ł a

o udzieleniu Radzie powiatowej w Sokalu koncesyi do pobierania opłat mytniczych na drodze powiatowej Bełzko-Waręskiej.

Art. I.

Radzie powiatowej w Sokalu nadaje się na lat pięć od wejścia w wykonanie tej uchwały, prawo do pobierania myta na drodze powiatowej Bełzko-Waręskiej pod warunkiem utrzymywania przedmiotu omyconego kosztem funduszu powiatowego w dobrym stanie, z zastrzeżeniem zastosowania postanowień zawartych w §§. 14. i 35. ust. 3. ustawy drogowej z dnia 5. lipca 1897 dz. u. kr. Nr. 43.

Art. II.

Opłatę myta pobierać należy według następującego wymiaru:

a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 2 (dwa) ct.;

b) od każdej sztuki bydła posiągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych 1 (jeden) ct.;

c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego $\frac{1}{2}$ (pół) ct.

Konie, woły, krowy, muły, osły, należą do bydła ciężkiego, zaś cieleta, źrebęta, owce, kozy i świnie do drobnego.

Od bydła niesionego lub wiezionego wozem, nie opłaca się żadnej należitości.

Zwierzęta, które ssą i przy matkach idą są wolne od wszelkiej opłaty mytniczej.

Pobór myta rozpocznie się dopiero po oddaniu drogi Bełzko-Waręskiej do użytku publicznego na długości 7880 kilometrów.

Art. III.

Przy poborze myta mają być zachowane ogólne przepisy o uwolnieniu od opłaty mytniczej i o znizeniu teje.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej uchwały *en bloc*.

Izba uchwała przyjęcie powyższej uchwały *en bloc*, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwała cały projekt uchwały *en bloc*.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwała Izba powyższy projekt uchwały w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje:

Rozprawa szczegółowa nad sprawozdaniem komisji dla reformy wyborczej w przedmiocie częściowej zmiany Statutu krajowego i Sejmowej ordynacji wyborczej

Marszałek oznajmia, iż po obliczeniu przez sekretarzy obecnych w Izbie posłów okazuje się brak potrzebnej do uchwały większości, wobec czego powyższy punkt porządku dziennego, jakoteż następny, to jest:

Sprawozdanie komisji prawniczej o wniosku posła Karatnickiego w sprawie uzupełnienia Statutu krajowego postanowieniem, że wybrani na posłów urzędnicy i funkcyonaryusze publiczni nie potrzebują urlopu do wykonywania mandatu poselskiego“.

umieścić na porządku dziennym następnego posiedzenia i wzywa posłów, by wpłynęli na nieobecnych, ażeby przybyli w dostatecznej ilości, celem załatwienia tych spraw.

Następuje:

Sprawozdanie komisji gospodarstwa krajowego z przedłożenia Wydziału krajowego o popieraniu kultury krajowej na polu budowli wodnych.

Sprawozdawca p. Gorayski, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od

czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Sprawozdanie Wydziału krajowego z dnia 6. grudnia 1898 l. 72.115 o popie-

raniu kultury krajowej na polu budowli wodnych, Sejm przyjmuje do wiadomości.

II. Sejm przyznaje na regulację rzek niespławnych w myśl uchwały swej z dnia 6. października 1882 w rnb. XIII. poz. 203. wydatków na rok 1899 następujące zasilki:

a) na regulację Skawy:

między Wadowicami a Witanowicami, III. rata	.	.	.	2.758 zł.
---	---	---	---	-----------

b) na regulację Raby:

pod Winiarami i Niezdowcem, II rata	.	.	.	.	3.788 „
-------------------------------------	---	---	---	---	---------

c) na regulację Dunajca:

1. pod Maszkowicami i Jazowskiem	.	.	.	.	6.719 zł.
2. od Gołkowic do ujścia Popradu, II. rata	.	.	.	.	9.047 „
3. pod Strugami ad Chełmiec	.	.	.	.	1.186 „
4. pod Drużkowem i Filipowicami, II. rata	.	.	.	.	7.045 „
5. między Zawodziem a Zgłobicami, II. rata	.	.	.	<u>7.047 „</u>	31.034 „

d) na regulację Wisłoki:

1. pod Dęborzynem, III. rata (ostatnia)	.	.	.	.	750 zł.
2. „ Brzyskami	.	.	.	.	1.308 „
3. „ Skurową	.	.	.	.	1.827 „
4. „ Brzeźnicą, Bobrową i Wolą bobrowską, IV. rata (ostatnia)	.	.	.	.	3.720 „
5. od Dąbia do Tuszymy i od Rzemienia do Rzysk, I. rata	.	.	.	<u>13.546 „</u>	21.151 „

e) na regulację Sanu:

1. pod Nozdrzem i Dąbrówką starzeńską, III. rata (ostatnia)	.	.	.	.	4.012 zł.
2. „ Korytnikami i Krasieczynem, III. rata (ostatnia)	.	.	.	<u>5.395 „</u>	9.407 „

f) na regulację Wisłoka:

1. od Babie do Zarzecza, IV. rata	.	.	.	.	4.793 „
2. pod Trzebownikiem i Łukawcem, III. rata	.	.	.	<u>2.500 „</u>	7.293 „

g) na regulację Wiszni:

pod Nienowicami i Michałówką, III. rata	.	.	.	.	3.267 „
---	---	---	---	---	---------

h) na regulację Świcy :

1. pod Sokołowem i Łanami sokołowskimi, V. rata	2.500 zł.	
2. „ Hoszowem	1.564 „	4.064 „

i) na regulacją Stryja :

pod Kawczym kątem	1.763 „	
k) na premiowania zawikłania odsypisk	500 „	

Ogółem . 85.035 zł.

III. Sejm przyznaje na rok 1899. dotację na subwencyonowanie fabryk drenarskich w kwocie 5.000 zł. w. a.

IV. Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby na urządzenie fabryk drenarskich przyznał w r. 1899. zasiłek 5.000 zł. w. a. z państwowej dotacji dyspozycyjnej na drobne melioracye.

V. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu ażeby z początkiem roku 1900 utworzył ekspozyturę krajowego biura melioracyjnego w Jarosławiu.

VI. Sejm zmienia §. 2. uchwalonej dnia 30. stycznia 1894 instrukcyi służbowej dla krajowych dozorców melioracyjnych który zostaje uchylony w dotychczasowem brzmieniu i opiewać ma, jak następuje :

„Do wykonania i bezpośredniego dozoru robót w §. 1. wyszczególnionych ustanawia się następujące kategorie dozorców :

1. konduktorów melioracyjnych do konserwacyi robót publicznych ;

2. starszych dozorców — i

3. dozorców melioracyjnych do wykonania i dozoru tak melioracyi publicznych jak i prywatnych.

O przyjęciu dozorców, które jest zależnem od ukończenia kursu praktycznego przy biurze melioracyjnem i złożenia z dobrym skutkiem egzaminu głównego, tudzież o liczbie dozorców stanowi Wydział krajowy. Rangę starszego dozorey otrzymać może dozorca odznaczający się znajomością rzeczy i gorliwością w służbie po kilkule-

tniej praktyce, miejsce zaś konduktora starszy dozorca, który nadto obeznanym jest z manipulacją kancelaryjną i prowadzeniem rachunków.

Pobory dozorców melioracyjnych wynosić mają :

1. konduktora melioracyjnego :

a) płaca roczna . . . . . 600 zł.

b) dodatek roczny na mieszkanie . . . . . 100 „

c) ryczałt roczny na objazdy 100 „

d) trzy pięciolecia po 50 zł.

2. starszego dozorey melioracyjnego :

płaca roczna . . . . . 540 zł.

3. dozorey melioracyjnego :

płaca roczna . . . . . 360 zł.

W czasie zajęcia w polu otrzymują dozorey i starsi dozorey, którzy ukończyli trzyletni kurs praktyczny, oprócz zwrotu kosztów podróży, mianowicie należności trzeciej klasy na podróż koleją à 10 centów w. a. od jednego kilometra za podróż końmi wynagrodzenie dzienne (dyety) w kwocie 75 centów w. a., lub w miejsce tego wynagrodzenia mieszkanie i utrzymanie.

Uczniowie krajowego kursu praktycznego dozorców melioracyjnych, otrzymują za czas zajęcia przy robotach w polu oprócz dyet w wysokości 50 centów w. a. i zwrotu kosztów podróży płacę miesięczną

w kwocie 15 zł. w. a. (50 centów w. a. dziennie).

Dyety konduktorów melioracyjnych za czas ich zajęcia poza przydzielonym perymetrem melioracyjnym ustanawia się na 1 zł. 50 ct. w. a. dziennie.

Pobory konduktorów melioracyjnych (płace, dodatek na mieszkanie i ryczałt na objazdy) pokrywają fundusze konserwacyjne publicznych przedsiębiorstw melioracyjnych, płace zaś wynagrodzenia dziennie (dyety) i kosztu podróży dozorców i starszych dozorców, zarówno jak i uczniów, odnośne fundusze budowy, względnie właściciele gruntu podejmujący roboty melioracyjne.

Dozorcy przydzieleni ekspozytorom do wykonywania melioracji prywatnych otrzymują płacę za czas, w którym nie są zajęci w polu, z funduszu krajowego (dotacyi ekspozytur na utrzymanie dozorców drenarskich).

W razie powołania do służby wojskowej nie otrzymują dozorców żadnego wynagrodzenia z funduszu krajowego.

Wypłata poborów dozorców za czas ćwiczeń wojskowych i wojny zależną będzie od każdorazowej decyzji Wydziału krajowego.

VII. Sejm uchwała załączone / projekty ustaw.:

1. o obwałowaniu lewego brzegu Dunajca od ujścia potoku Więckówki do mostu w Bogumiłowicach;

2. o uzupełnieniu obwałowania prawego brzegu Wisły między Podgórzem a Niepołomicami;

3. o konserwacji robót regulacyjnych na rzece Łęgu.

VIII. Sejm przyznaje na rok 1899 dotację na konserwację robót regulacyjnych na rzece Łęgu w kwocie 750 zł. w. a. (uchwała z 30. grudnia 1898).

IX Sejm upoważnia Wydział krajowy do wydatkowania kwot, preliminowanych w Rub. XIII w dziale B. na r. 1899. do

końca latwego 1901, a to według zasad przyjętych przy podobnych rubrykach budżetu państwowego.

X. Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby:

1. przedłożył jak najrychlej do Najwyższej sankeji uchwalone przez Sejm d. 12. i 18. lutego 1898 projekty 3 nstaw agrarnych o dzieleniu gruntów wspólnych i regulacji wspólnych praw użytkowania i zarządu, o komasacji gruntów rolnych, tudzież o składzie komisji krajowej dla wyłączenia obcych gruntów z lasów:

2. zarządził rewizję projektów generalnych systematycznej regulacji rzek Raby i Świcy i jak najrychlej przedłożył Sejmowi odnośne projekty ustaw w myśl programowej uchwały sejmowej z d. 13. lutego 1894;

3. polecił władzom administracyjnym pierwszej instancji bezzwłocznie zawiązywanie przymusowych spółek wodnych dla ustawowych przedsiębiorstw melioracyjnych oraz spieszne przeprowadzenie badań technicznych projektów melioracyjnych;

4. przestrzegał przy udzielaniu koncesyi na budowę kolei, oraz przy budowie dróg państwowych, aby fundamenty mostów i przepustów komunikacyjnych tak głęboko były zakładane, iżby umożliwiały swobodny odpływ wody z wylotów drenowych, gdzie zaś istniejące przepusty i mosty przeszkadzają odwodnieniu, na żądanie właścicieli gruntów w zastosowaniu postanowienia §. 42. kraj. ustawy wodnej zarządził odpowiednią rekonstrukcję tych obiektów;

5. przedłożył Wysokiej Radzie państwa projekt noweli do ustawy z dnia 28. grudnia 1887 Dz. u. p. Nr. 1. z r. 1888, zwalniający od obowiązku ubezpieczenia robotników od wypadków roboty melioracyjne, które nie są połączone z niebezpieczeństwem dla robotników, a w szczególności drenowanie.

XI. Sejm ponawiając uchwały swe z dnia 3. lutego 1896 i z dnia 10. lutego 1898, wzywa c. k. Rząd, ażeby przyspieszył utworzenie rewirów rybackich na rzekach krajowych w myśl ustawy z dnia 31.

października 1887 Dz. u. kraj. Nr. 37 z r. 1890.

XII. Wzywa się Wydział krajowy, aże by wykonał uchwałę Sejmową z dnia 10. lutego 1898, w sprawie zakładania fundamentów mostów i przepustów na drogach krajowych, powiatowych i subwencyonowanych gminnych z uwzględnieniem potrzeb odwodnienia gruntów, z wykonania zaś tej uchwały zdał sprawę Sejmowi na najbliższej sesyi.

XIII. Petycyę L. s. 121. gminy Żegiestów o regulacyę i zbudowanie miejscowego potoku, L. s. 948, gminy Trzebieńczyce o naprawę uszkodzonych budowli wodnych na Skawie, L. s. 865 gminy Strutyn niżny o regulacyę Czeczwy, L. s. 1.308 gminy Łukawiec o regulacyę Wisłoka i L. s. 1.312 gminy Balice podgórne o regulacyę Świcy, odstępuje Sejm c. k. Rządowi do zbadania i możliwego uwzględnienia.

XIV. Petycyę L. s. 119 gminy Wrzawy o zapomogę na pokrycie datku konkurencyjnego do kosztów uzupełnienia regulacyi Łęgu, — L. s. 273. Rady powiatowej w Tarnobrzegu o utworzenie ekspozytury biura melioracyjnego w Tarnobrzegu, — L. s. 469 komitetu c. k. Towarzystwa rolniczego Krakowskiego o podwyższenie dotacyi krajowej na zdjęcia i projekty dla melioracyj prywatnych, L. s. 647. gminy Myczkowce o uregulowanie miejscowych wód i osuszenie nieprzepuszczalnych gruntów, — L. s. 665. gminy Mikłuszowice o obwałowanie rzeki Raby, — L. s. 774. gminy Krawce o oddanie gminie zawikłonych odsypisk rzeki Łęgu, — L. s. 775. kilku gmin powiatu Tarnobrzieskiego o zniesienie wymiaru grzywien za przekroczenia wodne i oddanie gminom do użytku wałów nad Wisłą, Sanem, Łęgiem i Trześniówką. L. s. 776, kilku gmin powiatu Tarnobrzieskiego o zmianę ustawy o rybołostwie, — L. s. 1.242. gminy Małnów o zapomogę na osuszenie gruntów i regulacyę Wiszni i L. s. 1.248. gminy Radłów o uwolnienie od datku

konkurencyjnego do regulacyi kanału Radłowskiego, przekazuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i stosownego załatwienia, ewentualnie przedłożenia Sejmowi wniosków na najbliższej sesyi.

W rozprawie ogólnej przemawia p. Bojko i wnosi następującą rezolucyę.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, aby jeszcze w tym roku zajął się energicznie sprawą regulacyi Nowego Brnia z dopływami i poczynił takie kroki; któreby umożliwiły tę regulacyę w jak najkrótszym czasie.

Przemawia p. Skałkowski i wnosi następującą rezolucyę:

Poleca się Wydziałowi krajowemu poczynić wcześniej potrzebne przygotowania w tym celu, aby natychmiast po sankcyonowaniu ustawy krajowej o regulacyi górnego Dniestru rozpoczęte być mogły roboty regulacyjne.

Po zamknięciu rozprawy ogólnej p. sprawozdawca przemawia.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Sprawozdanie Wydziału krajowego z dnia 6. grudnia 1898 l. 72.115 o popieraniu kultury krajowej na polu budowli wodnych, Sejm przyjmuje do wiadomości.

Izba uchwała bez rozprawy punkt I. wniosku komisji.

Sprawozdawca czyta:

II. Sejm przyznaje na regulacyę rzek niespławnych w myśl uchwały swej z dnia 6. października 1882 w rub. XIII. poz. 203 wydatków na rok 1899 następujące zasiłki:

a) na regulację Skawy:

między Wadowicami a Witanowicami, III. rata . . . 2.758 zł,

b) na regulację Raby:

pod Winiarami i Niezdowem, II. rata . . . 3.788 „

c) na regulacją Dunajca:

1. pod Maszkowicami i Jazowskiem . . . 6 719 zł.
 2. od Gołkowic do ujścia Popradu, II. rata . . . 9.047 „
 3. pod Strugami ad Chełmiec . . . 1.186 „
 4. pod Drużkowem i Filipowicami, II. rata . . . 7.045 „
 5. między Zawodziem a Zgłobicami, II. rata . . . 7.047 „ 31.034 „

d) na regulację Wisłoki:

1. pod Dęborzynem, III. rata (ostatnia) . . . 750 zł
 2. pod Brzyskami , . . . 1.303 „
 3. pod Skurową . . . 1.827 „
 4. pod Brzeźnicą, Bobrową i Wolą bobrowską IV. rata
 (ostatnia) . . . 3.720 „
 5. od Dąbia do Tuszymy i od Rzemienia do Rzysk, I. rata 13.546 „ 21.151 „

e) na regulację Sanu:

1. pod Nozdrzem i Dąbrówką starzeńską, III. rata osta-
 tnia) . . . 4 012 zł.
 2. pod Korytnikami i Krasiczynem, III. rata (ostatnia) . . . 5.395 „ 9.407 „

f) na regulację Wisłoka:

1. od Babic do Zarzecza, IV. rata . . . 4 793 zł.
 2. pod Trzebownikiem i Łukawcem, III. rata . . . 2.500 „ 7.293 „

g) na regulację Wiszni:

pod Nienowicami i Michałowką, III. rata . . . 3.267 „

h) na regulację Świcy:

1. pod Sokołowem i Łanami sokołowskimi, V. rata . . . 2.500 zł.
 2. pod Hoszowem . . . 1.564 „ 4.064 „

i) na regulację Stryja:

pod Kawczym kątem . . . 1.763 „

k) na premiowanie zawikłania odsypisk . . . 500 „
 Ogółem . 85.035 zł.

Izba uchwała bez rozprawy punkt II. wniosku komisji.

Sprawozdawca czyta :

III. Sejm przyznaje na rok 1899. dotację na subwencyonowanie fabryk drenarskich w kwocie 5.000 zł. w. a.

Izba uchwała bez rozprawy punkt III. wniosku komisji.

Sprawozdawca czyta :

IV. Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby na urządzenie fabryk drenarskich przyznał w. r. 1899, zasiłek 5.000 zł. w. a. z państwowej dotacji dyspozycyjnej na drobne melioracje.

Izba uchwała bez rozprawy punkt IV. wniosku komisji.

Sprawozdawca czyta :

V. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, ażeby z początkiem roku 1.900 utworzył ekspozyturę krajowego biura melioracyjnego w Jarosławiu.

Izba uchwała bez rozprawy punkt V. wniosku komisji.

Sprawozdawca czyta :

VI. Sejm zmienia §. 2. uchwalonej dnia 30. stycznia 1894 instrukcji służbowej dla krajowych dozorców melioracyjnych, który zostaje uchylony w dotychczasowem brzmieniu i opiewać ma, jak następuje :

„Do wykonania i bezpośredniego dozoru robót w §. 1. wyszczególnionych ustanawia się następujące kategorie dozorców :

1. konduktorów melioracyjnych do konserwacji robót publicznych :

2. starszych dozorców — i

3. dozorców melioracyjnych do wykonania i dozoru tak melioracji publicznych jak i prywatnych.

O przyjęciu dozorców, które jest zależnem od ukończenia kursu praktycznego przy biurze melioracyjnem i złożenia z dobrym skutkiem egzaminu głównego, tudzież o liczbie dozorców stanowi Wydział krajowy. Rangę starszego dozorecy otrzymać może dozorca odznaczający się znajomością rzeczy i gorliwością w służbie po kilkuletniej praktyce, miejsce zaś konduktora starszy dozorca, który nadto obeznanym jest z manipulacją kancelaryjną i prowadzeniem raunków.

Pobory dozorców melioracyjnych wynosić mają :

1. konduktora melioracyjnego :

- a) płaca roczna . . . . 600 zł.
- b) dodatek roczny na mieszkanie . . . . 100 zł.
- c) ryczałt roczny na objazdy 100 „
- d) trzy pięciolecia po 50 zł. . 100 „

2. starszego dozorecy melioracyjnego :

- płaca roczna . . . . 540 zł.

3. dozorecy melioracyjnego :

- płaca roczna . . . . 360 zł.

W czasie zajęcia w polu otrzymują dozorecy i starsi dozorecy, którzy ukończyli trzyletni kurs praktyczny, oprócz zwrotu kosztów podróży, mianowicie należitości trzeciej klasy za podróż koleją a 10 centów w. a. od jednego kilometra za podróż końmi wynagrodzenie dzienne (dyety) w kwocie 75 centów w. a. lub w miejsce tego wynagrodzenia mieszkanie i utrzymanie.

Uczniowie krajowego kursu praktycznego dozorców melioracyjnych, otrzymują za czas zajęcia przy robotach w polu oprócz dyet w wysokości 50 centów w. a. i zwrotu kosztów podróży płacę miesięczną w kwocie 15 zł. w. a. (50 centów w. a. dziennie).

Dyety konduktorów melioracyjnych za czas ich zajęcia poza przydzielonym pery-

metrem melioracyjnym ustanawia się na 1 zł. 50 ct. w. a, dziennie.

Pobory konduktorów melioracyjnych (płace, dodatek na mieszkanie i ryczałt na objazdy) pokrywają fundusze konserwacyjne publicznych przedsiębiorstw melioracyjnych, płace zaś wynagrodzeniaienne (dyety) i koszta podróży dozorców i starszych dozorców, zarówno jak i uczniów, odnośne fundusze budowy, względnie właściciele gruntu podejmujący roboty melioracyjne.

Dozorcy przydzieleni ekspozytorom do wykonywania melioracji prywatnych otrzymują płacą za czas, w którym nie są zajęci w polu, z funduszu krajowego (dotacji ekspozytur na utrzymanie dozorców drenarskich).

W razie powołania do służby wojskowej nie otrzymują dozorczy żadnego wynagrodzenia z funduszu krajowego.

Wypłata poborów dozorców za czas ćwiczeń wojskowych i wojny zależną będzie od każdorazowej decyzji Wydziału krajowego.

Izba uchwała bez zozprawy punkt VI. wniosku komisji.

Sprawozdawca czyta:

VII. Sejm uchwała załączone % projekty ustaw:

1. o obwałowaniu lewego brzegu Dunajca od ujścia potoku Więkówki do mostu w Bogumiłowicach;

2. o uzupełnieniu obwałowania prawego brzegu Wisły między Podgórzem a Niepołomicami;

3. o konserwacji robót regulacyjnych na rzece Łęgu.

Marszałek wzywa p. sprawozdawcę do odczytania projektu pierwszej ustawy.

Sprawozdawca czyta:

U s t a w a

z dnia . . . . . o obwałowaniu lewego brzegu Dunajca od ujścia potoku Więkówki do mostu kolejowego w Bogumiłowicach.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam co następuje:

§. 1.

Obwałowanie lewego brzegu Dunajca od ujścia potoku Więkówki do mostu kolejowego w Bogumiłowicach wraz z regulacją potoków Więkówki i Milówki ma być wykonane jako przedsiębiorstwo krajowe.

§. 2.

Za podstawę techniczną tej melioracji służyć ma projekt Wydziału krajowego z roku 1898 preliminujący koszta robót na 130.000 zł. w. a.

Wydział krajowy zostaje jednak upoważniony do poczynienia zmian w tym projekcie w porozumieniu z Administracją państwa w granicach powyższej sumy kosztorysowej.

§. 3.

Koszta budowy włącznie z wydatkami na utrzymanie w czasie budowy i koszta zarządu pokryte będą z mającego się w tym celu utworzyć funduszu budowy.

Do pokrycia tych kosztów mają się przyczynić:

a) fundusz krajowy bezzwrotnym zasiłkiem w wysokości czterdziestu procent preliminowanych kosztów;

b) państwowy fundusz melioracyjny w myśl §. 6. ust. 1. i §. 4. ust. 1. ustawy z dnia 30. czerwca 1884. Dz. u. p. Nr. 116. bezzwrotnym zasiłkiem w wysokości czterdzie-

stu procent kosztów z zastrzeżeń konstytucyjnego zezwolenia.

c) wreszcie właściciele gruntów i zakładów, które położone są w okręgu konkurencyjnym przez władze administracyjne oznaczyć się mającym, resztę prelimitowanych kosztów budowy, a to w myśl §. 66. kraj. ustawy wodnej z dnia 14. marca 1875. Dz. u. kraj. Nr. 38. według stosunku korzyści, których oczekiwać należy, lub w miarę wielkości niebezpieczeństwa, które ma być usunięte, albo też o ile rozkład kosztów na tej podstawie nie da się oznaczyć, według wartości tych gruntów i zakładów.

§. 4.

Dla rozłożenia i ściągnięcia datków prywatnych stron interesowanych w §. 3. pod c) wymienionych zawiązaną będzie przez administrację państwa w porozumieniu z Wydziałem krajowym spółka wodna.

Bliższe szczegóły co do wyboru i liczby członków Wydziału tej spółki określi statut przez władzę polityczną ułożyć się mający.

§. 5.

Datki oznaczone w §. 3. pod a), b) i c) mają być oddane do rozporządzenia w czasie budowy w równych ratach rocznych z góry z tem ograniczeniem, iż rzeczywista wypłata zasiłków kraju i państwowego funduszu melioracyjnego odbywać się ma w granicach pojedynczych rat rocznych w miarę potrzeby dla wykonania robót programem objętych.

§. 6.

Dla utrzymania wykonanych robót ma być utworzony fundusz. Fundusz ten składać się będzie:

1. z dochodów uzyskanych z wydzierżawienia wałów ochronnych;

2. z grzywien nakładanych za przekroczenia wodne przy tem przedsiębiorstwie w myśl art. I. ustawy z dnia 10. czerwca 1892. Dz. u. kraj. Nr. 43.

3. z corocznych datków kraju i prestacyi konkurencyjnych.

Dalsze postanowienia co do wysokości datków kraju i prestacyi konkurencyjnych na konserwację, ewentualnie utworzenia w tym celu jednej lub więcej spółek wodnych i innych zarządzeń potrzebnych dla utrzymania wykonanych budowli, wydane zostaną w drodze ustawodawstwa krajowego.

§. 7.

Wykonanie robót, oraz zarząd funduszu budowlanego i konserwacyjnego obejmie Wydział krajowy.

Sposób wykonania przedsiębiorstwa i ostateczny kosztorys oznaczyć ma Wydział krajowy w porozumieniu z Namiestnictwem, któremu podobnie jak i stronom interesowanym przyznany będzie wpływ odpowiedni na tok spraw technicznych i ekonomicznych przedsiębiorstwa.

Bliższe szczegóły co do zakresu i sposobu wywierania tego wpływu, co do terminu rozpoczęcia i czasu trwania budowy, terminów płatności i sposobu uiszczania datków, oraz co do ewentualnego współdziałania rządowych organów technicznych przy wykonaniu tego przedsiębiorstwa, określi rozporządzenie wykonawcze ułożone przez Wydział krajowy wspólnie z Namiestnictwem, a zatwierdzone przez Ministerstwo rolnictwa.

§. 8.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa, skarbu i spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca p. Gorayski wnosi przyjęcie całej ustawy *en bloc*.

Izba uchwała wniosek przyjęcia projektu ustawy *en bloc*, a w oddzielnem głosowaniu, uchwała cały projekt ustawy *en bloc*.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpienie do trzeciego czytania powyższej ustawy bez czytania, uchwała Izba w oddzielnem głosowaniu projekt powyższej ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Marszałek wzywa p. sprawozdawcę do odczytania projektu drugiej ustawy.

Sprawozdawca czyta:

U s t a w a

z dnia . . . . . o uzupełnieniu obwałowania prawego brzegu Wisły między Podgórzem a Niepołomicami.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

§. 1.

Uzupełnienie obwałowania prawego brzegu Wisły między Podgórzem a Niepołomicami wraz z regulacją potoków Skawy, Drwiny, Zabawy i Podłężówki ma być wykonane jako przedsięwzięcie krajowe.

§. 2.

Za podstawę techniczną uzupełnienia tej melioracyi służyć ma projekt Wydziału krajowego z r. 1898, który preliminuje kosztą robót (z potrąceniem pozostałości funduszu budowy, utworzonego ustawą z dnia 19. października 1892. Dz. u. kr. Nr. 77) na 248.000 zł. w. a.

Wydział kraj. jest jednak upoważnionym do poczynienia zmian w tym projekcie w po-

rozumieniu z Administracją państwa w granicach powyższej sumy kosztorysowej.

§. 3.

Koszta uzupełnienia tej melioracyi włącznie z wydatkami na utrzymanie w czasie budowy i kosztami zarządu pokryte będą z mającego się w tym celu utworzyć funduszu budowy.

Do pokrycia tych kosztów mają się przyczynić:

a) fundusz krajowy bezzwrotnym zasiłkiem w wysokości czterdziestu procent preliminowanych kosztów;

b) państwowy fundusz melioracyjny w myśl §. 6. ustępu 1. i §. 4. ustępu 1. ustawy z dnia 30 czerwca 1884 r. Dz. u. p. Nr. 116. z zastrzeżeniem konstytucyjnego zezwolenia, bezzwrotnym zasiłkiem w wysokości trzydziestu procent preliminowanych kosztów.

c) zawiązana w myśl §. 4. ustawy z d. 19. października 1892. Dz. u. kr. Nr. 77. spółka wodna dla uzupełnienia obwałowania prawego brzegu Wisły między Podgórzem a Niepołomicami, której okrug konkurencyjny ze względu na objęte projektem przesunięcie trasy wału nadwiślańskiego w Podgórzu, Dębii i Płaszowie ma być przez władze administracyjne rozszerzony, resztą preliminowanych kosztów budowy, a to według miary ustanowionej w obowiązującym statucie spółki.

§. 4.

Czas budowy tudzież wysokość i termin płatności corocznych rat datków kraju, państwa i spółki wodnej oznaczy Wydział krajowy wspólnie z Administracją państwa.

§. 5.

Wykonanie robót oraz zarząd budowy funduszu obejmie Wydział krajowy.

Tak administracyi państwa, jak i spółce wodnej zastrzega się odpowiedni wpływ na

tok spraw technicznych i ekonomicznych przedsiębiorstwa.

Bliższe szczegóły co do zakresu i sposobu wywierania tego wpływu oraz co do sposobu wykonania przedsiębiorstwa określa rozporządzenie wykonawcze z dnia 19. października 1893. Dz. ust. i rozp. kraj. Nr. 70.

§. 6.

Co do konserwacji wykonywanych robót obowiązywać będzie postanowienie §. 6. ust. z dnia 19. października 1892. Dz. u. kr. Nr. 77.

§. 7.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa, skarbu i spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca poseł Gorayski wnosi przyjęcie całej ustawy *en bloc*.

Izba uchwala wniosek przyjęcia projektu ustawy *en bloc*, a w oddzielnem głosowaniu uchwala cały projekt ustawy *en bloc*.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpienie do trzeciego czytania powyższej ustawy bez czytania, uchwala Izba w oddzielnem głosowaniu projekt powyższej ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Marszałek wzywa p. sprawozdawcę o odczytanie projektu trzeciej ustawy.

Sprawozdawca p. Gorayski wnosi przede wszystkim, ażeby w myśl żądań c. k. Rządu, §. 6. tej ustawy przyjąć w brzmieniu proponowanem w sprawozdaniu Wydziału krajowego, a komisya w ostatniej chwili wnosi również na przyjęcie tego §-fu w tej stylizacji, jaką odczyta; i następnie czyta:

U s t a w a

z dnia . . . . . o konserwacji robót regulacyjnych na rzece Łęgu.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządam na podstawie §. 6. ustawy z dnia 1. lipca 1886 Dz. u. kraj. Nr. 65, tudzież §. 6. ustawy z dnia 7. listopada 1895 Dz. u. kraj. Nr. 81 co następuje:

§. 1.

Koszta zwyczajnego utrzymania wykonanych robót regulacyjnych na rzece Łęgu od granicy powiatu Niżańskiego do ujścia do Wisły w powiecie Tarnobrzeskim mają być pokrywane:

1. z dochodów uzyskanych z wydzierżawienia wałów ochronnych;

2. z odszkodowań i grzywien nakładanych za przekroczenia wodne przy tem przedsiębiorstwie w myśl art. I. ustawy z dnia 10. czerwca 1892 r. Dz. ust. kraj. Nr. 43;

3. z corocznych datków funduszu krajowego i spółki wodnej związanej w myśl §. 4. ustawy z dnia 1. lipca 1886 Dz. ust. kraj. Nr. 65.

Koszta zarządu technicznego pokrywane będą wyłącznie z funduszu krajowego.

§. 2.

Wysokość corocznych datków kraju i spółki wodnej §. 1. pod 3 wymienionych wynosić ma bez względu na istotną potrzebę w pierwszych trzech latach, t. j. od r. 1899 do r. 1901 włącznie, po 750 zł. w. a. czyli razem 1500 zł. w. a.

Wysokość corocznych datków w latach następnych wynosić ma sumę, jaka z przecięcia rzeczywistych wydatków w ostatnich trzech latach wypadnie.

§. 3.

Pozostałe z końcem roku 1898 zapasy funduszu konserwacyjnego, które uzyskane zostały z dochodów w myśl §. 6, ustawy z dnia 1. lipca 1886. Dz. u. kr. Nr. 65, niemniej też nieużyte nadwyżki dochodów wymienionych w §§. 1. i 2. mają być odpowiednio fruktyfikowane i służyć będą jako fundusz rezerwowy na pokrycie nadzwyczajnych wydatków na utrzymanie wynikłych z powodu szkód elementarnych lub innych nadzwyczajnych wypadków.

§. 4.

O ileby fundusz rezerwowy okazał się niewystarczającym na pokrycie nadzwyczajnych wydatków na utrzymanie, brakująca reszta rozłożona zostanie niezależnie od stałych datków rocznych w §. 2. ustanowionych po połowie na fundusz krajowy i na spółkę wodną.

§. 5.

Zarząd funduszu konserwacyjnego sprawuje stosownie do postanowienia §. 7. ust. z dnia 1. lipca 1886. Dz. u. kr. Nr. 65. Wydział krajowy.

Wszelkie też datki na utrzymanie wpływać mają do kasy krajowej w półrocznych ratach z góry, dnia 1. stycznia i 1. lipca każdego roku.

§. 6.

Ściąganiem datków od stron konkurencyjnych zajmie się spółka wodna według miary ustanowionej w prawie obowiązującym statucie spółki.

§. 7.

Wszelkie uszkodzenia wykonanych robót regulacyjnych, jak łożyska, budowli regulacyjnych i ochronnych, skarp brzegów, sadzonek, wałów, śluz, przepustów, rowów i innych urządzeń wodnych jest wzbronione.

W szczególności wzbronione zostają:

a) przejazd i przepęd zwierząt przez łożysko rzeki, wały i rowy, oraz pojenie zwierząt w innych miejscach, aniżeli do tego przeznaczonych;

b) wydobywanie ziemi, mułu, piasku, lodu i t. p. w miejscach niedozwolonych;

c) skopywanie brzegów rzeki, skopywanie, przebijanie, zasadzanie drzewami i wiklinami, i w ogóle jakiegokolwiek rodzaju uszkodzenia wałów, jakoteż ramp i ogrodzeń ku ochronie wałów służących;

d) pasienie zwierząt i zbierania trawy bez zezwolenia Wydziału krajowego na skarpach rzeki, wałów i rowów.

§. 8.

Ze względów bezpieczeństwa publicznego wzbronione zostaje:

a) wznoszenie budynków. wałów poprzecznych i jakichkolwiek budowli tamujących przepływ wody, tudzież sadzenie drzew z wyjątkiem wikliny (lit. d) w profilu inundaacyjnym rzeki;

b) kopanie dołów dla dobywania piasku, gliny i t. p., zbiorników wody i studzien w odległości do 20 metrów włącznie od wałów;

c) oranie ziemi bliżej aniżeli dwa metry po obu stronach wałów i brzegów rzeki, a na pół metra od rowów;

d) sadzenie wikliny w profilu inundaacyjnym z wyjątkiem miejsc, gdzie sadzenie to jest bezwzględnie koniecznem dla ubezpieczenia brzegów rzeki i ustalenia odsypisk. Miejsca te wskaże Wydział krajowy i oznaczy je w sposób łatwy do poznania dla ogółu.

§. 9.

W razie zagrożenia wałów ochronnych przez wielką wodę obowiązane są gminy i obszary dworskie położone w okręgu kon-

kurencyjnym na wezwanie inspektorów wałowych, których ustanowi Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym dla poszczególnych sekcji rzeki, dostarczyć bezzwłocznie potrzebnych sił roboczych i pociągowych oraz materiałów i narzędzi do obrony wałów.

Siły robocze i pociągowe mają być dostarczone bezpłatnie, za materiały zaś otrzymają strony interesowane wynagrodzenie z funduszu konserwacyjnego (rezerwowego) według cen, jakie ustanawiać będzie co pięć lat z góry Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym i spółką wodną.

Dalsze postanowienia mające na celu obronę wałów w czasie powodzi, zarówno jak i ochronę wykonanych budowli wodnych, wydane zostaną w osobnym rozporządzeniu wykonawczem przez Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

Rozporządzenie to ma być przedłożone Ministerstwu rolnictwa do zatwierdzenia.

§. 10.

Przekroczenia niniejszej ustawy, o ile nie będą podlegać przepisom powszechnej ustawy karnej, karane będą według przepisów krajowej ustawy wodnej z dnia 14. marca 1875. Dz. u. kraj. Nr. 38. oraz ust. z d. 10. czerwca 1892 Dz. u. kraj. Nr. 43.

Według tych samych przepisów orzeczonem będzie co do obowiązku wynagrodzenia szkody, usunięcia zmian własnowolnych, zaniechania rozpoczętych robót i w ogóle co do przywrócenia do pierwotnego stanu.

§. 11.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa i spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej

Sprawozdawca wnosi przyjęcie całej ustawy *en bloc*.

Izba uchwala wniosek przyjęcia projektu ustawy *en bloc*, a w oddzielnem głosowaniu, uchwala cały projekt ustawy *en bloc*.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpienie do trzeciego czytania powyższej ustawy bez czytania, uchwala Izba w oddzielnem głosowaniu projekt powyższej ustawy w trzeciem czytaniu bez czytania.

Sprawozdawca czyta:

VIII. Sejm przyznaje na rok 1899 dotację na konserwację robót regulacyjnych na rzece Łęgu w kwocie 750 zł. w. a. (uchwała z 30. grudnia 1898).

Izba uchwala bez rozprawy punkt VIII. wniosku komisji.

Sprawozdawca czyta:

IX. Sejm upoważnia Wydział krajowy do wydatkowania kwot, preliminowanych w rubr. XIII. dziale B, na rok 1899 do końca lutego 1901, a to według zasad przyjętych przy podobnych rubrykach budżetu państwowego.

Izba uchwala bez rozprawy punkt IX. wniosku komisji.

Sprawozdawca czyta:

X. Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby:

1. przedłożył jak najrychlej do Najwyższej sankcji uchwalone przez Sejm d. 12. i 18. lutego 1898 projekty 3 ustaw agrarnych o dzieleniu gruntów wspólnych i regulacji wspólnych praw użytkowania i zarządu, o komasacji gruntów rolnych, tudzież o składzie komisji krajowej dla wyłączenia obcych gruntów z lasów;

2. zarządził rewizję projektów generalnych systematycznej regulacji rzek Raby i Świcy i jak najrychlej przedłożył Sejmowi

wi odnośne projekty ustaw w myśl programowej uchwały sejmowej z d. 13. lutego 1884;

3. polecił władzom administracyjnym pierwszej instancji bezzwłoczne zawiązanie przymusowych spółek wodnych dla ustawowych przedsięwzięć melioracyjnych, oraz spieszne przeprowadzenie badań technicznych projektów melioracyjnych.

4. przestrzegał przy udzielaniu koncesji na budowę kolei, oraz przy budowie dróg państwowych, aby fundamenty mostów i przepustów komunikacyjnych tak głęboko były zakładane, iżby umożliwiały swobodny odpływ wody z wylotów drenowych, gdzie zaś istniejące przepusty i mosty przeszkadzają odwodnieniu, na żądanie właścicieli gruntów w zastosowaniu postanowienia §. 42. kraj. ustawy wodnej zarządził odpowiednią rekonstrukcję tych obiektów;

5. przedłożył Wysokiej Radzie państwa projekt noweli do ustawy z dnia 28. grudnia 1887, Dz. u. p. Nr. 1. z r. 1888, zwalniający od obowiązku ubezpieczenia robotników od wypadków roboty melioracyjne, które nie są połączone z niebezpieczeństwem dla robotników, a w szczególności drenowanie.

Izba uchwala bez rozprawy punkt X. wniosku komisji.

Sprawozdawca czyta:

XI. Sejm ponawiając uchwały swe z dnia 3. lutego 1896 i z dnia 10. lutego 1898, wzywa c. k. Rząd, ażeby przyspieszył utworzenie rewirów rybackich na rzekach krajowych w myśl ustawy z dnia 31. października 1887 Dz. u. kraj. Nr. 37. z r. 1890.

Izba uchwala bez rozprawy punkt XI. wniosku komisji.

Sprawozdawca czyta:

XII. Wzywa się Wydział krajowy, ażeby wykonał uchwałę Sejmową z dnia

10. lutego 1898, w sprawie zakładania fundamentów mostów i przepustów na drogach krajowych, powiatowych i subwencyonowanych gminnych z uwzględnieniem potrzeb odwodnienia gruntów, z wykonania zaś tej uchwały zdał sprawę Sejmowi na najbliższej sesji.

Izba uchwala bez rozprawy punkt XII. wniosku komisji.

Sprawozdawca czyta:

XIII. Petycje L. s. 121. gminy Żegiestów o regulację i zabudowanie miejscowego potoku, L. s. 948, gminy Trzebieńczyce o naprawę uszkodzonych budowli wodnych na Skawie, L. s. 865 gminy Strutyn niżny o regulację Cieczwy, L. s. 1.308 gminy Łukawiec o regulację Wisłoka i L. s. 1.312 gminy Balice podgórne o regulację Świcy, odstępuje Sejm c. k. Rządowi do zbadania i możliwego uwzględnienia.

Izba uchwala bez rozprawy punkt XIII. wniosku komisji.

Sprawozdawca czyta:

XIV. Petycje L. s. 119 gminy Wrzawy o zapomogę na pokrycie datku konkurencyjnego do kosztów uzupełnienia regulacji Łęgu, — L. s. 273. Rady powiatowej w Tarnobrzegu o utworzenie ekspozytury biura melioracyjnego w Tarnobrzegu, — L. s. 469 komitetu c. k. Towarzystwa rolniczego Krakowskiego o podwyższenie dotacji krajowej na zdjęcia i projekty dla melioracji prywatnych, L. s. 647. gminy Myczkowce o uregulowanie miejscowych wód i osuszenie nieprzepuszczalnych gruntów, L. s. 665. gminy Mikuszowice o obwałowanie rzeki Raby, — L. s. 774. gminy Krawce o oddanie gminie zawiklonych odsypisk rzeki Łęgu, — L. s. 775 kilku gmin powiatu Tarnobrzskiego o zniesienie wymiaru grzywien za przekroczenia wodne i oddanie gminom do użytku wałów nad Wisłą, Sanem, Łęgiem i Trześniówką, — L. s. 776. kilku gmin powiatu Tarnobrz-

kiego o zmianę ustawy o rybołóstwie, L. s. 1.242. gminy Małnów o zapomogę na osuszenie gruntów i regulację Wiszni i L. s. 1.248 gminy Radłów o uwolnienie od datku konkurencyjnego do regulacji kanału Radłowskiego, przekazuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i stosownego załatwienia, ewentualnie przedłożenia Sejmowi wniosków na najbliższej sesyi.

Izba uchwała bez rozprawy punkt XIV. wniosku komisji.

Marszałek odczytuje rezolucję p. Bojki

Izba popiera rezolucję p. Bojki.

Przemawia p. Brykczyński.

Po zamknięciu rozprawy p. sprawozdawca zrzeka się głosu.

Izba uchwała dodatkową rezolucję p. Bojki.

Marszałek odczytuje rezolucję p. Skałkowskiego.

Izba popiera rezolucję p. Skałkowskiego.

Przemawia p. Brykczyński.

Po zamknięciu rozprawy p. sprawozdawca zrzeka się głosu.

Izba uchwała rezolucję dodatkową p. Skałkowskiego.

Następuje:

Sprawozdanie komisji gospodarstwa krajowego z petycji gmin i obszarów dworskich Łężany, Miejsca piastowe, Głowienka, i Suchodół powiatu Krośnieńskiego o regulację potoków Łęg i Olszyny.

Sprawozdawca p. Gorayski odczytuje sprawozdanie komisji zakończone następującym wnioskiem:

Petycję l. s. 639 gmin i obszarów dworskich Łężany, Miejsce Piastowe, Głowienka i Suchodół pow. Krośnieńskiego o regulację potoków Łęg i Olszyny przekazuje Sejm Wydziałowi krajowemu z po-

lececiem zarządzenia wykończenia projektu technicznego, a następnie wykonania robót potrzebnych dla odwodnienia gruntów przy pomocy państwa i kraju po myśli uchwały Sejmowej z d. 26. listopada 1889.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie Komisji gospodarstwa krajowego z petycji gminy m. Halicza o odszkodowanie za grunt zerwany w przekopie Dniestru.

Sprawozdawca p. Gorayski odczytuje sprawozdanie komisji zakończone następującym wnioskiem:

Petycję ls. 635 gminy miasta Halicza o odszkodowanie za grunta zerwane w przekopie Dniestru odstępuje Sejm ek. Rządowi do uwzględnienia.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji gospodarstwa krajowego z petycji gminy Gawłówek powiatu bocheńskiego o wykonanie przekopu na rzece Rabie.

Sprawozdawca p. Gorayski odczytuje sprawozdanie komisji zakończone następującym wnioskiem:

Petycję ls. 664 gminy Gawłówek o wykonanie przekopu na rzece Rabie przekazuje się Wydziałowi krajowemu z poleceniem jak najrychlejszego wykonania robót przy pomocy państwa i kraju.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji gospodarstwa krajowego z petycji gmin Szczakowa, Dłu-

goszyn Dąbrowa i Jaworzno powiatu Chrzanowskiego o podwyższenie stanu wody na rzekach Przemszy i Białej Przemszy.

Sprawozdawca p. Gorayski odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Petycję ls. 468 gmin Szczakowa, Długoszyn, Dąbrowa i Jaworzno o podniesienie stanu wody na Przemszy odstępuje Sejm c. k. Rządowi do zbadania i zarządzenia wspólnym kosztem państwa Austriackiego i Pruskiego takich budowli wodnych, któreby przewróciły pierwotną produktywność nadbrzeżnych łąk i pastwisk w tych gminach.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje:

Sprawozdanie komisji gospodarstwa krajowego z przedłożenia Wydziału krajowego o krajowym kursie praktycznym dozorców melioracyjnych.

Sprawozdawca p. Gorayski uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania odczytuje następujący wniosek komisji;

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego z dnia 6. grudnia 1898 l. 73528 o krajowym kursie praktycznym dozorców melioracyjnych i zatwierdza proponowaną przez Wydział krajowy w tem sprawozdaniu zmianę programu nauk dla nowego dwuletniego kursu drenarskiego, który w myśl uchwały sejmowej z dnia 30. grudnia 1898 z dniem 1. grudnia 1899 ma być otwarty.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji sanitarnej o sprawozdaniu Wydziału krajowego z czynności Dep. V.

Sprawozdawca p. Jordan uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Sprawozdanie Departmentu V. Wydziału krajowego za czas od 1. grudnia 1897 do 30. listopada 1898 przyjmuje się do wiadomości;

2. uznając potrzebę budowy Zakładu dla obłąkanych w zachodniej części Galicyi wzywa się Wydział krajowy do poczynienia w tej sprawie potrzebnych przygotowań czynnności;

3. Wzywa się Wydział krajowy do rozpoczęcia rokowań z c. k. Rządem celem utworzenia w Galicyi dwóch nowych szkół akuszerek.

W rozprawie ogólnej przemawia p. Wójcik i wnosi następującą rezolucję:

4. Sejm wzywa c. k. Rząd, aby przepisy dotyczące opłacania taksy egzaminacyjnej w tym duchu zmienił, iżby kandydatki na akuszerki były wolne od uiszczania tejże taksy z wyjątkiem taksy dyplomów i uszczuplenia wynagrodzenia egzaminatorom.

Izba popiera rezolucję czwartą p. Wójcika.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca, oświadczając iż zgadza się na rezolucję p. Wójcika.

Izba uchwała wniosek komisji, głosując nad każdym tegoż punktem oddzielnie, a wreszcie w osobnem głosowaniu uchwalą dodatkową rezolucję p. Wójcika.

Następuje:

Sprawozdanie komisji gospodarstwa krajowego z przedłożenia Wydziału krajo-

wego o krajowej szkole gospodarstwa lasowego.

Sprawozdawca p. Staduicki uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Sejm przyjmuje sprawozdanie o krajowej szkole gospodarstwa lasowego do swej wiadomości.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji gospodarstwa krajowego o przedłożeniu Wydziału krajowego w sprawie tępienia myszy polnych.

Sprawozdawca p. Theodorowicz, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego o tępieniu myszy polnych w r. 1898.

II. Sejm otwiera Wydziałowi krajowemu kredyt na rok 1899 w kwocie 4000 zł. na pokrycie kosztów tępienia myszy polnych w kraju i wstawia tę kwotę do rubr. XV. budżetu krajowego na rok 1899.

III. Sejm wzywa c. k. Rząd, aby w myśl reskryptu c. k. Ministerstwa rolnictwa z d. 4. listopada 1898 r. l. 16.309/457. Skarb państwa przyczynił się tą samą kwotą co fundusz krajowy t. j. 4000 zł. na cele tępienia myszy polnych.

W sprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej i uchwała powyższe wnioski komisji bez rozprawy, głosując nad wnioskiem I, II, III. oddzielnie.

Następuje:

Sprawozdanie komisji gospodarstwa krajowego o przedłożeniu Wydziału krajowego w sprawie subwencyonowania za kładu chowu ryb w Oparach.

Sprawozdawca p. Czech uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm uchwalić zechce:

I. Sejm upoważnia Wydział krajowy do wypłacenia c. k. galicyjskiemu Towarzystwu gospodarczemu we Lwowie. tytułem jednorazowej subwencji na założenie zakładu chowu ryb w Oparach, kwoty 2000 zł., jako też do wypłacenia kwoty 600 tytułem rocznej subwencji na utrzymanie zakładu — jaką przyznaje się na przeciąg lat pięciu, a to od roku 1899 do r. 1903 włącznie.

II. Na pokrycie tych wydatków, wstawia się do rubryki XV. wydatków budżetu krajowego na rok 1899 kwotę 2.600 zł. i upoważnia się Wydział krajowy do preliminarzowania w budżetach krajowych następnych czterech lat po 600 zł., jaką roczną subwencyę na utrzymanie powyższego zakładu.

III. Ułożenie warunków pod jakimi powyżej wymianiona subwencya będzie wypłaconą i jak administracja tego zakładu ma być prowadzoną, pozostawia Sejm Wydziałowi krajowemu.

IV. Poleca się Wydziałowi krajowemu odnieść się do c. k. Rządu, aby na dalsze urządzenie i rozszerzenie zakładu przyznał ze skarbu państwa odpowiednią subwencyę.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej i uchwała bez rozprawy wniosków I, II, III, IV, głosując nad każdym wnioskiem oddzielnie.

Następuje:

Sprawozdanie komisji gospodarstwa krajowego o przedłożeniu Wydziału krajowego w przedmiocie założenia zimowej szkoły rolniczej w Niewiarowie pod Bochnią.

Sprawozdawca p. Czecz, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm uchwalić zechce:

1. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego o założeniu rolniczej szkoły zimowej w Niewiarowej pod Bochnią.

II. Sejm otwiera Wydziałowi krajowemu na rok 1899 kredyt do wysokości 928 zł. na koszt utrzymania rolniczej szkoły zimowej w Niewiarowie.

III. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby się udał do c. k. Rządu, celem uzyskania subwencji państwowej na koszt założenia i utrzymania zimowej szkoły rolniczej w wysokości 50 % kosztów.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej i uchwala bez rozprawy powyższy wniosek komisji, głosując nad każdym punktem I, II, III. oddzielnie.

Następuje:

Sprawozdanie komisji gospodarstwa krajowego o petycji oddziału gal. Towarzystwa dla ogrodnictwa i pszczelnictwa w Kołomyi w sprawie założenia tamże szkoły sadowniczej dla wojska i subwencjonowania kursu sadownictwa.

Sprawozdawca p. Krzysztofowicz, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Petycję Oddziału Towarzystwa dla ogrodnictwa w Kołomyi odstępuje się Wy-

działowi krajowemu do możliwego poparcia kursu sadownictwa dla wojska, odbywającego się w Kołomyi zasiłkiem z funduszu rozporządzalnego Rubr. XV.

2. Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby zbadał wspólnie z komisją dla spraw rolniczych, czy i jakimi środkami można i należałoby przyjąć w pomoc Oddziałowi Towarzystwa dla ogrodnictwa w Kołomyi w celu wyposażenia i utrwalenia zaprowadzonych w Kołomyi kursów sadownictwa dla wojska — i ewentualnie przedłożył wniosek w tej sprawie Sejmowi.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej i uchwala bez rozprawy powyższy wniosek komisji, głosując nad każdym z tegoż punktem I, II. oddzielnie.

Na tem wyczerpano porządek dzienny.

Marszałek wzywa sekretarzy do odczytania złożonych interpelacyj.

Sekretarz p. Stanisław Niezabitowski odczytuje następującą interpelację do Wydziału krajowego:

I n t e r p e l a c y a
do Wydziału krajowego.

Doszło do wiadomości podpisanych, że do Banku krajowego zakradł się w ostatnich latach zwyczaj, iż przy udzielaniu pożyczek hipotecznych na realności miejskie nie decydują względy rzeczowe, lecz wszechpotężna protekcyja.

W szczególności podnieść należy, że pożyczki wyrabiane, za pośrednictwem syndyka Banku krajowego Dr. Tilla bywają przedewszystkiem uwzględniane i to nie rzadko z krzywdą dla interesów Banku i mających chęć zaciągnięcia pożyczki w tej instytucji.

Zważywszy, że takie postępowanie Dyrekcyi Banku i protegowanie przez nią pewnych jednostek, które z tytułu swego stosunku do Banku od wyrabiania poży-

czek, powinny być wykluczone, podkopuje zaufanie do owej instytucji, zapytują podpisani Wydział krajowy jako władzę przełożoną nad Bankiem krajowym, czy mu wiadome są owe praktyki w Banku krajowym, oraz co zamierza uczynić tym nieprawidłowościom, by w przyszłości temu kres położyć.

Lwów, dnia 21. marca 1899.

Franciszek Krempa
Interpelant

Wójcik, Styła, Bojko, Szwed, Bernadzikowski, Warzecha, Ostapczuk, Niebyłowiec, Winniczuk, Kramarczyk, Potoczek, Data, Średniawski, Milan.

Marszałek oznajmia, iż interpelację tę udzieli Wydziałowi krajowego.

Sekretarz p. Stanisław Niezabitowski odczytuje następującą interpelację do Wydziału krajowego:

I n t e r p e l a c y a
do Wydziału krajowego!

W skutek ostatniego runu w gal. Banku kredytowym, miały zostać jak chodzą wieści, interesa Banku krajowego na szwank narażone przez to, że gal. Bank kredytowy winien jest Bankowi krajowemu znaczne sumy pieniężne, które dotychczas nie zostały dostatecznie zabezpieczone.

W ostatnich czasach miał udzielić Bank krajowy na rachunek bieżący pożyczkę gal. Bankowi kredytowemu na kopalnię wosku ziemnego w Borysławiu w wysokości około przeszło pół miliona złr., a lwowskiemu Towarzystwu akcyjnemu browarów pozostającemu pod egidą tegoż Banku kredytowego pożyczkę również na rachunek bieżący w wysokości 500 tysięcy złr. aw.

Według statutów wolno jest udzielić Bankowi krajowemu pożyczki na rachunek bieżący tylko pod tym warunkiem, jeżeli

kwota pobrana ma zabezpieczenie pupilarne.

Tymczasem na kopalnię w Borysławiu otwarł Bank krajowy rachunek bieżący bez żadnego zabezpieczenia ze strony gal. banku kredytowego, zaś w drugim wypadku zabezpieczenie stanowią mają akcje lwowskiego Towarzystwa browarów, które same przez się jako akcje bezpieczeństwa pupilarne mieć nie mogą.

Zaznaczyć należy, że udzielanie za wysokich pożyczek hipotecznych, na zakłady przemysłowe jest w myśl §. 27. regulaminu Bankowi krajowemu wzbronione, zwłaszcza że pożyczki te zostały udzielanie ponoś bez oszacowania przedmiotu hipotecznego ze strony Banku.

Zważywszy, że celem Banku krajowego jest nieryzykowne udzielanie wysokiego kredytu instytucjom finansowym, opartym na niezdrowej spekulacji.

Zważywszy, że takie nieogłędne udzielanie pożyczek przez Dyрекcyę Banku krajowego podkopuje kredyt i zaufanie do finansów kraju wobec zagranicy;

Zapytują podpisani Wydział krajowy jako władzę bezpośrednią przełożoną nad Bankiem krajowym:

1. Czy wiadome mu jest samowolne postępowanie Dyrekcyi Banku krajowego, przy udzielaniu pożyczek hipotecznych Lwowskiemu Towarzystwu akcyjnemu browarów i otwarciu rachunku bieżącego gal. Bankowi kredytowemu.

2. Czy poczynił już jakie kroki, względnie jakich środków użyć zamierza w celu uchronienia funduszy instytucji krajowej przed możliwymi stratami.

3. Czy i jakich środków użyje, aby podobne praktyki nie miały więcej miejsca w Banku krajowym.

Lwów dnia 21. marca 1899.

Krempa
Interpelant.

Ostapczuk, Bernadzikowski, Średniawski, Milan, Wójcik, Styła, Bojko, Szwed, Warzecha, Niebyłowiec, Winniczuk, Kramarczyk, Potoczek, Data.

Marszałek oznajmia, iż interpelację tę udzieli Wydziałowi krajowemu.

Sekretarz p. Urbański odczytuje następującą interpelację do c. k. Rządu:

I n t e r p e l a c y a
do Wysokiego c. k. Rządu

Uchwałą z dnia 7. lutego 1896 wezwał Sejm na wniosek podpisanych c. k. Rząd, aby w porozumieniu z Wydziałem kraj. przedłożył Sejmowi projekt reformy ustawy gminnej w kierunku wytworzenia silniejszych jednostek administracyjnych i lepszego wykonania zadań administracji lokalnej.

Od owego czasu minęło lat trzy. Stosunki gminne przez ten czas się nie poprawiły, niedostatki dzisiejszej organizacji gminnej stały się jeszcze bardziej widoczne, albowiem nieustannie mnożą się nie tylko ustawy i przepisy prawne, ale i rozliczne zadania władzy publicznej i potrzeby społeczne, których obecna słaba i niedołężna jednostka gminna wypełnić nie jest w stanie. Brak porządku i należytego wykonywania ustaw oddziaływa ujemnie na stosunki administracji całego kraju.

W adresie uchwalonym w roku zeszłym do Najjaśniejszego Tronu wymienił Sejm „poprawę wewnętrznego ustroju administracji kraju naszego“ w rzędzie najpierwszych i najważniejszych postulatów krajowych, o poprawie tej w wielkiej mierze stoją na przeszkodzie wadliwości obecnej organizacji gminnej.

Z tych powodów mają zaszczyt wnieść niżej podpisani do Wysokiego c. k. Rządu zapytanie, kiedy Wys. c. k. Rząd temu wezwaniu Sejmu zadosyć uczynić zamierza.

Lwów d. 21. marca 1899.

Dunajewski
Interpelujący.

Madejski, Koziembrodzki, St. Tarnowski; Stadnicki, Biliński, Pilat, Cieński, Męciński, Onyszkiewicz, Loewenstein, Starzyński, K. Badeni, Jordan, Zoll, Górski, Czech, Scipio, Binder, Małachowski, Paszkowski, Dąbski, Hupka, A. Potocki, Kozłowski.

Marszałek oznajmia, iż interpelację tę odstąpi p. Komisarzowi rządowemu.

Sekretarz p. Urbański odczytuje następującą interpelację do c. k. Rządu:

Interpelacya
do Wysokiego c. k. Rządu!

Po znanych rozruchach chłopskich w r. 1898 wyszło na jaw, jak wiele lud biedny cierpi od różnych pijawek. Różne te nadużycia i krzywdy ludu należą po części pod kratki sądowe, po części pod władzę c. k. Starostw, gdyby były należyście doniesione.

Ale biedny lud, zahukany mało czyni użytku z tego prawa i tak różne draby łupią z niego skórę bezkarnie.

Teraz przynajmniej przez Związek chłopski, część tych krzywd dochodzi do publicznej wiadomości, ale to tylko drobna część.

Czyby Wys. Rząd nie zechciał postarać się o to, aby c. k. żandarmerya, kontrolując po wsiach, wywiadywała się o krzywdach i różnych wyzyskiwaczach ludu i urzędownie donosiła, czy to c. k. Prokuratorjom, czy Starostwom?

Lwów, dnia 21. marca 1899.

Interpelant:
St. Potoczek.

Data, Krempa, Warzecha, Szwed, Kramarczyk, Niebyłowiec, Bernadzikowski, Bojko, Wójcik, Styła, Milan, Winniczuk, Ostapczuk, Nowakowski, Hamorak, Olpiński, Średniawski, Okoniewski.

Marszałek oznajmia, iż interpelację tę odsąpi Komisarzowi rządowemu.

Sekretarz p. Urbański odczytuje następującą interpelację do p. Komisarza rządowego:

I n t e r p e l a c y a

Do J. Wielm. Pana Komisarza Rządowego

Ck. Urząd podatkowy w Mielcu tak jak i inne urzędy podatkowe Galicyi oznaczają termin do przyjmowania podatków dla każdej gminy z osobna.

Ogłoszenie o terminie przesyła się do naczelników dotyczących gmin, a ci podają je do wiadomości mieszkańców za pośrednictwem płatnych posłańców nieraz bardzo późno.

Zdarza się więc, że ten i ów kontrybuent nie mając chwilowo gotowych pieniędzy, przybywa w kilka dni później do urzędu podatkowego, aby uiścić należność podatkową ale urzędnicy przyjmować pieniędzy nie chcą wrzekomo dla braku czasu i sił urzędniczych.

Tym sposobem naraża się strony na ogromne wydatki stratę czasu i trudy.

Utyskiwanie ze strony włościanstwa na podobne postępowanie Urzędów podatkowych jest powszechne i zupełnie usprawiedliwione jeżeli się zważy, że władze do tego powołane są w możności poczynić odpowiednie ułatwienia bądź przez dodanie personelu urzędniczego, bądź pouczenie organów dotyczących o ich obowiązkach i względności dla tych biedaków, którzy ciężko zapracowany grosz przynoszą do urzędu podatkowego często o kilka mil odległego na to, aby doznać zawodu.

Zważywszy, że wszelkie trudności ponoszone w przytoczonych okolicznościach przez kontrybuentów w opłacaniu podatków jest dla tychże ogromną krzywdą dokonywaną ze strony Rządu.

Wobec tego zapytują podpisani c. k. Rząd:

Czyby nie należało wydać do wszystkich urzędów podatkowych stanowczego pouczenia, aby od kontrybuentów z dalszych stron przyjmowano podatki i w dniu do opłaty dla innych gmin przeznaczone.

Lwów dnia 21. marca 1899.

Interpelujący:

Franciszek Krempa.

Wójcik, Styła, Dr. Bernadzikowski, Bojko, Szwed, Warzecha, Ostapczuk, Niebyłowiec, Winniczuk, Kramarczyk, Data, Średniawski, Milan, Potoczek.

Marszałek oznajmia, iż interpelację tę udzieli p. Komisarzowi rządowemu:

Sekretarz p. Karatnicki odczytuje następujące interpelacje do c. k. Rządu:

I n t e r p e l a c y a

do J. Wielm. Komisarza rządowego.

Gmina Roztoczki powiatu Dolińskiego, wniosła prośbę o udzielenia zezwolenia na bezpłatny pobór surowicy do c. k. Władz skarbowych, uzasadniając tę prośbę tem, że z powodu niezdrowej, chudej paszy bydło ginie, gdyż pasza ta nabawia je chorób a za najlepszą krowę zamizerowaną na lichej paszy, płacą żydzi włościanowi na jarmarku po 15 zł. w. a. C. k. Dyrekcyja skarbową w Stanisławowie zawiadomiła gminę Roztoczki reskryptem z dnia 24. lutego 1899 Nr. 8246, że na podstawie decyzji c. k. krajowej Dyrekcyi (skarbu) do l. 13670 prośba teiże gminy nie została uwzględnioną, ponieważ mieszkańcy mają źródło zarobku w tartaku w Wełdzirzu i hodowla bydła nie jest ich jedynem źródłem zarobku. C. k. krajowa Dyrekcyja skarbu jest zatem tego przekonania, że byłoby lepiej, gdyby włościanie porzucali swoje gospodarstwa i szli do żydów na zarobek. Wieś Roztoczki wniosła dnia dzisiejszego nową petycję o surowicę do Wysokiego Sejmu, zaopatrzoną pieczęcią gminną i licznymi podpisami; w tej petycji wykazuje powyższa gmina swoje nę-

dzne położenie materyalne i oświadcza że jeżeli temu się nie zaradzi, to mieszkańcy tej gminy będą zmuszeni zabierać się za morze.

Podpisani zapytują c. k. Rząd, czy on rzeczywiście zgadza się z zapatrywaniem c. k. krajowej Dyrekcyi skarbu na sprawę włościańską w kraju i czy z tego powodu wszelkie prośby o bezpłatny pobór surowicy pozostaną i w przyszłości bez skutku?

Lwów, dnia 21. marca 1899.

Interpelujący:

Bazyli Niebyłowiec w. r.

Dr. Sawczak, Wachnnianin, Fr. Kramarczyk, Dr. Bernadzikowski, Krempa, Winniczuk, Barwiński, Zajączkowski, Wójcik, Potoczek, Data, W. Szwed, Warzecha, Nowakowski, Bojko, Styła, Karatnicki.

Interpelacya

do Wysokiego c. k. Rządu

Zważywszy, że w kraju naszym jest przeszło 4000 gmin, a w każdej gminie przy zakładaniu ksiąg tabularnych gruntowych z mniejszej posiadłości stała się gospodarzom wiejskim wielka krzywda, ponieważ wiele parcel gruntowych nie wpisano na właściwego gospodarza, ale na kogo innego, a to z tego powodu, że lud wiejski jest nie piśmienny i nierozumiały, jaką ważność i jakie znaczenie będą miały księgi tabularne gruntowe, a nie było go komu pouczyć. Jeżeli gospodarz posiadał 4 albo 5 kawałków gruntu, to on myślał że tylko tyle parcel posiada, a tymczasem

niejedna niwa ma do 5 parcel albo i więcej, i z tąd w obecnych czasach pokazało się, że dużo takich parcel gruntowych zapisano na innego gospodarza, a nie na właściwego, i jeżeliby chciał przepisać, w takim razie gospodarz posiadający parcelę, niezapisaną na niego w księgach tabularnych, nie może w obecnych czasach zaintabulować się, i musiałby przeprowadzić proces sądowy, więc gospodarze gruntowi byłiby narażeni na wydatki procesowe i na stratę czasu. By zaś do tego nie dopuścić, zapytują podpisani:

Czy i kiedy Wysoki c. k. Rząd zamierza zarządzić ponowne przeprowadzenie i sprostowanie pomyłek w księgach tabularnych mniejszej posiadłości, by gospodarze wiejscy nie byli narażeni na niepotrzebne wydatki i na stratę czasu?

Lwów, dnia 21. marca 1899.

Interpelant:

Łazarz Winniczuk w. r.

Ostapczuk, F. Krempa, Styła, Bojko, Dr. Bernadzikowski, Kramarczyk, W. Szwed, Warzecha, Potoczek, Data, Okuniewski, Niebyłowiec, Karol Dzieduszycki, Cielecki, Dr. Olpiński, Nowakowski.

Marszałek oznajmia, iż interpelacye te udzeli p. komisarzowi rządowemu.

Marszałek zamyka posiedzenie, naznaczając następne na dzień 22. marca 1899 roku; godzina 10. rano i odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia.

Koniec posiedzenia o godz. 1. min. 15. po południu.

Marszałek krajowy:

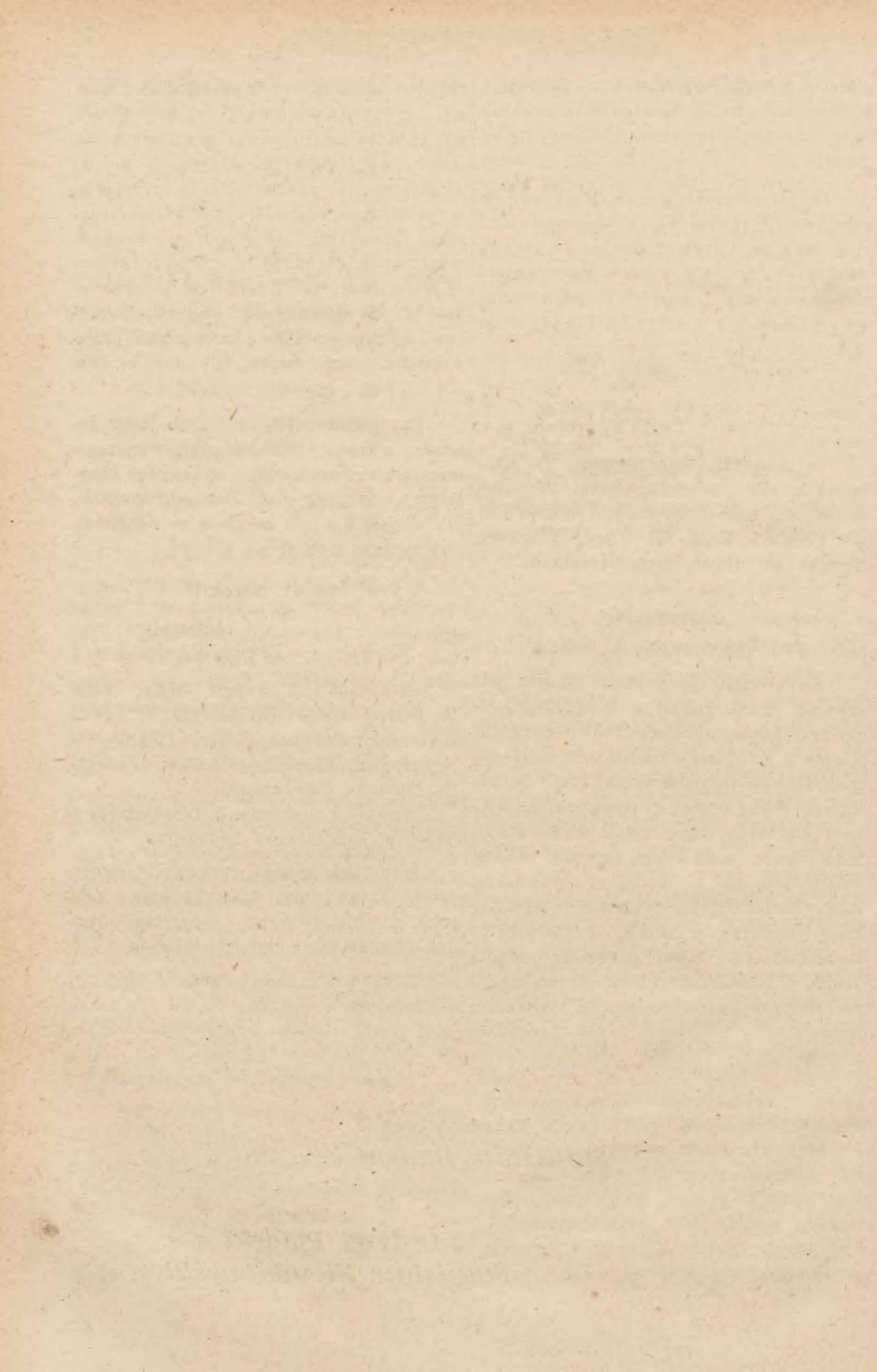
Stanisław Badeni w. r.

Sekretarze:

Andrzej Potocki w. r.

Stanisław Niezabitowski w. r.

Protokół

20 posiedzenia 4. sesyi, VII. peryodu Sejmu galicyjskiego,
z dnia 22. marca 1899 r.

Początek o godzinie 11 minut 20 przed południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy J. E. Stanisław hr. Badeni.

Sekretarze: Modest Karatnicki, Stanisław Niezabitowski, Andrzej Potocki, Mieczysław Urbański.

Obecnych posłów 120.

Ze strony Rządu: c. k. Radca Dworu Włodzimierz hr. Łoś.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół ósmego posiedzenia uważa za przyjęty, gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów, protokół dziewiętnastego posiedzenia złożony jest w biurze marszałkowskiem do przejrzania.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis petycyj, wniesionych po dzień 22. marca 1899 roku, które przekazano następującym komisjom:

Wydziałowi krajowemu Ls.: 2030, 2089, 2090, 2092, 2093, 2094, 2098, 2099, 2105, 2108, 2109.

Komisji administracyjnej Ls.: 2031, 2032, 2033, 2034, 2035, 2036, 2037, 2038, 2039, 2040, 2041, 2042, 2043, 2044, 2045, 2046, 2047, 2048, 2049, 2050, 2051, 2052, 2053.

Komisji przemysłowej Ls.: 2054, 2055, 2056, 2057, 2058, 2059, 2060, 2061, 2062, 2063, 2064, 2065, 2066, 2067, 2068, 2069, 2070, 2071, 2072, 2073, 2074, 2075, 2107.

Komisji szkolnej Ls.: 2086, 2095, 2096, 2100.

Komisji drogowej Ls.: 2087.

Komisji gospodarstwa krajowego Ls.: 2088, 2101.

Komisji petycyjnej Ls.: 2091, 2097, 2106.

Komisarz rządowy c. k. Radca Dworu Włodzimierz hr. Łoś odpowiada na interpelacje: 1) p. Krempy i towarzyszy w sprawie odsypisk w powiecie Mieleckim i Tarnobrzeskim; 2) p. Krempy i towarzyszy w sprawie ocenienia szkód zrządzonych przez bydło na wałach rzeki Łęgu, Trześniówki i Wisły w powiecie tarnobrzeskim; 3) p. Osuchowskiego i towarzyszy w spra-

wie rekonstrukcyi gościńca rządowego Rozłucze-Turka; 4) p. Wójcika i towarzyszy w sprawie sposobu zarządu funduszem propinacyjnym.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego punktem pierwszym jest:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie objęcia szkoły polskiej w Białej na etat krajowy.

Marszałek oznajmia, iż z powodu nieobecności w Izbie sprawozdawcy p. Wereszczyńskiego, przystępuje Izba do drugiego punktu porządku dziennego, którym jest:

Sprawozdanie komisji gminnej o petycji Rady miejskiej krakowskiej w sprawie wydania ustawy krajowej, stanowiącej przedłużenie na rok jeden czasu urzędowania radców miejskich w r. 1893. do Rady miejskiej krakowskiej wybranych, niemniej radców przez Radę miejską przybranych.

Marszałek oznajmia, iż otrzymał od prezydenta m. Krakowa zawiadomienie, że Rada miasta odstępuje od tej petycji.

Sprawozdawca p. Hupka, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić następujący projekt ustawy:

U s t a w a

z dnia . . . . .

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządza co następuje:

§. 1.

Czas urzędowania Radców miejskich stoł. król. miasta Krakowa w r. 1893 do Rady miejskiej wybranych, jakoteż Radców

przez Radę miejską w myśl §. 21. statutu tymczasowego dla miasta Krakowa z dnia 1. kwietnia 1866 l. 7. dz. u. kr. przybranych, przedłuża się na przeciąg jednego roku.

§. 2.

Wykonanie niniejszej ustawy poruczam Mojemu ministrowi spraw wewnętrznych.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, by na najbliższej sesji przedłożył Sejmowi projekt reformy statutu stoł. król. miasta Krakowa.

Izba przystępuje do rozprawy ogólnej.

Przemawia p. Małachowski i wnosi, aby sprawozdanie powyższe odesłać do komisji.

Przemawia p. Zoll.

Przemawia p. Małachowski.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba odrzuca odraczający wniosek p. Małachowskiego.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta:

§. 1.

Czas urzędowania Radców miejskich stoł. król. miasta Krakowa w r. 1893 do Rady miejskiej wybranych, jakoteż Radców przez Radę miejską w myśl §. 21. statutu tymczasowego dla miasta Krakowa z dnia 1. kwietnia 1866 l. 7. dz. u. kr. przybranych, przedłuża się na przeciąg jednego roku.

Izba uchwała bez rozprawy §. 1. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta :

§. 2.

Wykonanie niniejszej ustawy porucam Mojemu ministrowi spraw wewnętrznych.

Izba uchwala bez rozprawy §. 2. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta :

U s t a w a

z dnia . . . . .

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkim Księstwem Krakowskiem, rozporządzam co następuje :

Izba bez rozprawy uchwala tytuł i wstęp ustawy zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca wnosi przystąpienie do trzeciego czytania powyższego projektu ustawy bez czytania.

Izba uchwala przystąpienie do trzeciego czytania projektu ustawy bez czytania, a następnie w oddzielnem głosowaniu uchwala cały projekt ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Sprawozdawca czyta :

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

Poleca się Wydziałowi krajowemu, by na najbliższej sesji przedłożył Sejmowi projekt reformy statutu stoł. król. miasta Krakowa.

Przemawia w rozprawie ogólnej p. Romanowicz i wnosi następującą poprawkę, aby

po słowach „Sejmowi“ dodać.

„po wysłuchaniu Rady miasta Krakowa“.

Izba popiera poprawkę p. Romanowicza.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwala wniosek komisji, a w oddzielnem głosowaniu odrzuca poprawkę p. Romanowicza.

Marszałek konstatuje, iż za poprawką p. Romanowicza głosowało 40, przeciw poprawce tej zaś 49 posłów, a zatem poprawka upadła.

Marszałek oznajmia, iż wraca obecnie do 1-go punktu porządku dziennego, którym jest :

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie objęcia szkoły polskiej w Białej na etat krajowy.

Sprawozdawca p. Wereszczyński, uwolniony, na wniosek sekretarza p. Urbańskiego, od czytania sprawozdania, wnosi na odesłanie tego sprawozdania do komisji szkolnej.

Przemawia pod względem formalnym p. Okuniewski i wnosi, by odesłać powyższą sprawę do komisji szkolnej z poleceniem, by ją załatwiła jeszcze na bieżącej sesji.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwala odesłanie tego przedmiotu do komisji szkolnej zgodnie z wnioskiem p. sprawozdawcy, a następnie uchwala w oddzielnem głosowaniu wniosek p. Okuniewskiego.

Następuje :

Sprawozdanie komisji drogowej o czynnościach Dep. IV. w sprawach drogowych.

Sprawozdawca p. Sala, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji.

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

I, Sprawozdanie Komisji drogowej o sprawozdaniu Wydziału krajowego z czyn-

ności Departamentu IV. za czas od 1. grudnia 1897 do 15. listopada 1898 (odnośnie do działu drogowego) Sejm przyjmuje do wiadomości.

II. Poleca się Wydziałowi krajowemu, by po uzupełnieniu zebranych dotąd materiałów przedłożył Wysokiemu Sejmowi projekt ustawy o policyi drogowej, którą objęte będą również przepisy o obsadzeniu dróg drzewami.

III. Poleca się Wydziałowi krajowemu, by przy rozdzielaniu corocznego ryczałtu na subwencyonowanie dróg powiatowych i gminnych, uwzględnił wyższymi kwotami — oprócz powiatów o małej sile podatkowej — także i te powiaty, które bądź pominięte były w okresie budowy dróg kolejowych, bądź też w których wysoki koszt budowy, spowodowany brakiem odpowiednich materiałów, udaremnia wszelkie wysiłki funduszów miejscowych.

IV. Poleca się Wydziałowi krajowemu, by usilnie dążył do uzyskania u c. k. Rządu :

a) uznania za państwowe tych dróg, które mają dla państwa donosne znaczenie pod względem wojskowym i ekonomicznym ;

b) zapewnienia w drodze ustawodawczej stałej dotacyi ze Skarbu Państwa na budowę i utrzymanie dróg powiatowych i gminnych.

Izba bez rozprawy uchwała wniosek komisji, głosując nad każdym punktem I, II, III, IV. tegoż wniosku oddzielnie.

Następuje :

Sprawozdanie komisji drogowej o petycji gminy Dębica i okolicznych gmin w sprawie budowy mostu na rzece Wisłocie w Dębicy.

Sprawozdawca p. Starzyński, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od

czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji, sprostowany poprzednio omyłkę druku, a mianowicie w czwartym wierszu wniosku komisji zamiast słowa „państwa“ ma być „powiatową“.

Wysoki Sejm uchwalić raczy :

„Petycję gminy Dębica i sąsiednich gmin odstępuje się Wydziałowi krajowemu z poleceniem, ażeby w porozumieniu z c. k. Rządem wypracował projekt mostu na Wiśle pod Dębicą i ażeby na podstawie kosztorysu przeprowadził dalsze rokowania z Reprezentacją powiatową i stronami interesowanymi, a głównie z c. k. Rządem, co do udzielenia znaczniejszej pomocy ze skarbu Państwa i stosownie do wyniku rokowań oznaczył wysokość subwencji z funduszów krajowych udzielić się mającej“.

Izba bez rozprawy uchwała wniosek komisji w stylizacji odczytanej przez p. sprawozdawcę.

Następuje :

Wybór członka Wydziału krajowego z kuryi większej posiadłości.

Marszałek zaprasza na skrutatorów pp. Zagórskiego, Rayskiego i Hupkę, a gdy okazało się, iż p. Zagórskiego nie ma w Izbie, zaprasza w miejsce p. Zagórskiego do komisji p. Viviena.

Sekretarz p. Stanisław Niezabitowski odczytuje spis posłów z kuryi większych posiadłości.

Posłowie oddają kartki, a po oddaniu kartek, Marszałek wzywa skrutatorów do przeprowadzenia skrutynium.

Po upływie 15 minut p. Vivien zdaje sprawę z wyniku skrutynium.

Głosujących było 36, p. Onyszkiewicz otrzymał 32 głosów, 1 głos p. Dąbski, 1 głos p. Brykczyński, a dwie kartki oddano próżne

Marszałek konstatuje, iż p. Onyszkiewicz wybrany został członkiem Wydziału krajowego z kuryi większych posiadłości.

Następuje :

Rozprawa szczegółowa nad sprawozdaniem komisji dla reformy wyborczej w przedmiocie częściowej zmiany statutu krajowego i sejmowej ordynacji wyborczej.

Marszałek oznajwia po obliczeniu przez sekretarzy obecnych w Izbie posłów, że z powodu braku kwalifikowanej większości, gdyż jest w Izbie tylko 104 posłów, umieści powyższy punkt jakoteż następny t. j.

„Sprawozdanie komisji prawniczej o wniosku posła Karatnickiego w sprawie uzupełnienia Statutu krajowego postanowieniem, że wybrani na posłów urzędnicy i funkcyonaryusze publiczni nie potrzebują urlopu do wykonywania mandatu poselskiego, umieści na porządku jutrzejszego posiedzenia“.

Marszałek oznajmia następnie, że gotów jest powyższe sprawy natychmiast poddać pod obrady po każdym jakimkolwiek punkcie porządku dziennego, skoro tylko zawiadomionym zostanie, że w Izbie jest dostateczna ilość posłów do uchwalenia powyższych spraw potrzebna.

Następuje :

Sprawozdanie komisji szkolnej o wniesionej przez posła Wójcika rezolucji w sprawie obniżenia ceny książek szkolnych.

Sprawozdawca p. W. Dzieduszycki, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji.

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

Sejm wzywa c. k. Radę szkolną krajową, aby się starała obniżyć ceny książek szkolnych dla szkół ludowych, szczególnie w klasach najniższych.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek komisji.

Następuje :

Sprawozdanie komisji szkolnej o wniosku posła Kramarczyka w sprawie zmiany ustawy o seminariach nauczycielskich.

Sprawozdawca p. W. Dzieduszycki, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji :

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

Wzywa się c. k. Rząd a względnie Radę szkolną krajową,

1. aby się zastanowiły :

a) nad sposobem zapewnienia lepszego wychowania kandydatów stanu nauczycielskiego ;

b) nad zastosowaniem planów nauki w seminariach do potrzeb właściwych typu miejskiego i wiejskiego szkół ludowych ;

2. Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby w porozumieniu z Radą szkolną krajową zwołał do roku ankietę, którejby sprawa powyższa została przedłożoną :

W sprawie ogólnej przemawia p. Cielecki.

Przemawia p. Bojko.

Przemawia ks. Biskup Czechowicz.

Przemawia p. Kramarczyk.

Przemawia p. Bojko

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca W. Dzieduszycki.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej i uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji, głosując nad każdym tegoż punktem oddzielnie.

Następuje :

Sprawozdanie komisji szkolnej o wniesionej przez posła Bernadzikowskiego rezo-

lucyi w sprawie odbywania nauczycielskich konferencyj okręgowych.

Sprawozdawca p. W. Dzieduszycki, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania odczytuje następujący wniosek.

Komisji; sprostowawszy poprzednio omyłkę druku, a mianowicie w drugim wierszu drugiego ustępu wniosku komisji po słowie „czerwca“ dodać należy „1872 roku“.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Zważywszy, że c. k. Rada szkolna krajowa, ilekroć tego zachodzi istotna potrzeba, daje nauczycielom z dalszych stron sposobność do zetknięcia się osobistego;

zważywszy, że zasięga w duchu rekryptu c. k. Ministerstwa wyznań i oświecenia z dnia 8. czerwca 1872 roku zdania nauczycieli, ilekroć to się w interesie szkoły wskazanem wydaje.

przechodzi się do porządku dziennego nad wniesionymi przez posła Bernadzikowskiego rezolucjami.

W rozprawie ogólnej przemawia p. Bernadzikowski.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej i uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji przemysłowej o sprawozdaniu Rady szkolnej krajowej odnoszącem się do stanu państwowych szkół przemysłowych.

Sprawozdawca p. Dąbski uwolniony, na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

I. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie c. k. Rady szkolnej krajowej o stanie szkół państwowych dla nauki przemysłowej w roku szkolnym 1897/98.

II. Sejm ponawiając uchwałę swą z d. 18. lutego 1898 r. wzywa c. k. Rząd, ażeby przyspieszył budowę gmachu dla państwowej szkoły przemysłowej w Krakowie i rozszerzył program nauki praktycznej na liczne grupy rzemiosł.

III. Sejm wzywa c. k. Rząd by utworzył z funduszków państwowych przynajmniej dwie szkoły rzemieślnicze w kraju i co do wyboru miejsc, gdzie mają być założone, wszedł w porozumienie z Wydziałem krajowym.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej i uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji, głosując nad każdym tegoż punktem I. II. III. oddzielnie.

Następuje:

Sprawozdanie komisji przemysłowej o sprawozdaniu Wydziału krajowego z czynności w zakresie przemysłu krajowego („krajowe szkoły zawodowe i warsztaty instrukcyjne“).

Sprawozdawca p. Żardecki, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Sejm przyjmuje z zadowoleniem do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego z dnia 20. grudnia 1898 L. 79.628 i dołączone do niego sprawozdanie z czynności komisji krajowej dla spraw przemysłowych w zakresie szkół i warsztatów zawodowych.

II. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, ażeby stabilizował Aleksandra Zugaję na posadzie kierującego instruktora zawodowego w krajowym naukowym warszta-

cie tkackim w Wilamowicach, nadanej mu prowizorycznie dekretem Wydziału krajowego z dnia 9. lipca 1888 l. 26.678, przyznał mu stałą płacę w kwocie 720 zł. rocznie, oraz przyznał mu prawo do emerytury na równi z innymi stabilizowanymi urzędnikami krajowymi, wymienionymi w §. 12. ust. 2. l. b) statutu emerytalnego uchwalonego przez Sejm dnia 15. lutego 1898, tudzież z zastosowaniem uchwały sejmowej z dnia 3. stycznia 1874 i pod warunkami tą uchwałą określonymi wymierzał Aleksandrowi Żugajowi trzy pięciolecia po 80 zł. w miarę ukończenia 5, 10, i 15 lat służby pełnionej przy tych samych stałych poborach na posadzie kierującego instruktora zawodowego w krajowym naukowym warsztacie tkackim w Wilamowicach. Służba policzalna do emerytury poczyną się liczyć od dnia 1. stycznia 1894, upoważnia się jednak Wydział krajowy do policzenia Aleksandrowi Żugajowi przy przeniesieniu go w stan spoczynku także dalszych lat pięciu ze służby odbytej przed 1. stycznia 1894, jeżeli służba tegoż będzie nienaganna.

Służba policzalna do kwinkwenniów zaczyna się liczyć od 1. stycznia 1895 r.

III. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, ażeby starał się zaprowadzić kursa majsterskie dla tych rzemiosł, dla których dotąd nie ma w kraju szkół zawodowych lub warsztatów instrukcyjnych.

IV. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, ażeby starał się wyjednać u c. k. Rządu dla świadectw krajowych zakładów naukowych uzdolnienie ustawowe do samodzielnego wykonywania rzemiosła.

V. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, ażeby za pośrednictwem Koła polskiego w Wiedniu i Ministerstwa dla Galicji domagał się przyznania ze skarbu państwa wyższych zasiłków na rzecz szkół zawodowych w kraju i na cele popierania przemysłu.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej i uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji, głosując nad każdym tegoż punktem I, II, III, IV, V, oddzielnie.

Następuje:

Sprawozdanie komisji przemysłowej o sprawozdaniu Wydziału krajowego z czynności w zakresie przemysłowych szkół uzupełniających jakoteż o sprawozdaniu Rady szkolnej krajowej o stanie tych szkół.

Sprawozdawca p. Rotter, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Sejm przyjmuje sprawozdanie Wydziału krajowego z czynności w zakresie przemysłowych szkół uzupełniających, tudzież sprawozdanie c. k. Rady szkolnej krajowej o stanie tych szkół z zadowoleniem do wiadomości.

2. Sejm uznając doniosłość tych zakładów naukowych i ich pożyteczną dla naszego kraju działalność, wyraża nadzieję że Wydział krajowy dążyć będzie do dalszego ich zakładania wszędzie tam, gdzie tylko stosunki miejscowe na to dozwolą.

3. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, ażeby przy pomocy krajowej komisji przemysłowej ciągle rozwijał działalność w kierunku umożliwiania ukończonym uczniom uzupełniających szkół przemysłowych dalszego doskonalenia się w rysunku zawodowym.

4. Sejm, uznając chwilowe trudności zakładania nowych kursów uzupełniających o kierunku handlowym, wzywa Wydział krajowy, aby ważnej tej sprawy z uwagi nie spuszczał i szkołami takimi się zajmował w miarę możliwości.

5. Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby przez Władze przemysłowe pierwszej instancyi nieustannie czuwał nad wydatnością i regularnością frekwencyi w wymienionych szkołach.

6. Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby Władze przemysłowe pierwszej instancyi upoważnił, iżby pryncypałom za nieposyłanie uczniów do szkoły w danych razach wymierzały — stosownie do własnego uznania i miejscowych warunków — kary pieniężne, któreby schodzić mogły i poniżej przepisanej ustawą minimum. Kary jednak tak nałożone ściągać należałoby bezwzględnie.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda. Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej i uchwala bez rozprawy powyższy wniosek komisji, głosując nad każdym z tegoż punktem oddzielnie.

P. Sprawozdawca wnosi aby petycję Ls. 1072 odstąpić Wydziałowi krajowemu do możliwego uwzględnienia.

Izba bez rozprawy uchwala ten wniosek komisji.

Następuje :

Sprawozdanie komisji przemysłowej o sprawozdaniu Wydziału krajowego w przedmiocie krajowej komisji dla spraw przemysłowych, zasiłków i stypendyów na cele przemysłowe i handlowe oraz w sprawie funduszu przemysłowego.

Sprawozdawca p. Goldman, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbńskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisji;

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego, względnie krajowej komisji dla spraw przemysłowych z czynności w zakresie przemysłu krajowego odnośnie do organizacji wewnętrznej krajowej komisji dla spraw przemysłowych,

zasiłków i stypendyów na cele przemysłowe, stypendyów handlowych oraz funduszu przemysłowego.

2. Sejm upoważnia Wydział krajowy do użycia uchwalonych na r. 1897 i 1898 kredytów na państwową wyższą szkołę handlową we Lwowie w łącznej kwocie 6.000 złr. w r. 1899 na wypadek, jeżeli ta szkoła handlowa wejdzie w życie w tymże roku 1899.

3. Celem rychlejszego uzupełnienia stałego funduszu przemysłowego ustanowionego uchwałą sejmową z dnia 22 stycznia 1887 r. do wysokości 500.000 zł. skarb krajowy wypłaci resztę z uchwalonej dnia 13 lutego 1894 r. dalszej dotacji tego funduszu w sumie 200.000 złr., wynoszącą z upływem r. 1898 kwotę 75.000 zł., w dwóch równych ratach rocznych po 37.500 zł., poczynawszy od r. 1899.

Sejm wstawia do rubryki XVI. wydatków budżetu krajowego za rok 1899 kwotę 37.500 zł. jako pierwszą z powyższych rat i poleca Wydziałowi krajowemu, ażeby drugą ratę w kwocie 37.500 zł. wstawił do preliminarza rubr. XVI budżetu krajowego na rok 1900.

5. Sejm przyjmuje z uznaniem do wiadomości stworzenie krajowej agencji handlowej na zasadach określonych w wydanej dla tejże instrukcyi, oczekuje wszakże od Wydziału krajowego, że krok, uczyniony tym sposobem dla poparcia organizacji handlowej celem zbytu wytworów krajowego przemysłu, stanie się początkiem do dalszej i na szersze rozmiary zakreszonej akcji.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej i uchwala bez rozprawy powyższe wnioski komisji, głosując nad każdym wnioskiem oddzielnie.

Następuje :

Sprawozdanie komisji przemysłowej z petycji Rady włościańskiej w Dolinie

o założenie tam naukowego zakładu kołodziejskiego i bednarskiego z językiem wykładowym ruskim.

Sprawozdawca p. Goldman odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Petycję l. 1838 odstępuje się Wydziałowi kraj. a względnie kraj komisji dla spraw przemysłowych do zbadania i załatwienia.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji przemysłowej z petycji Jacka Hołowki, gospodarza w Stroniatynie o zasiłek na jego przedsiębiorstwo rolniczo-przemysłowe.

Sprawozdawca p. Goldman odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Petycję l. 482 odstępuje się Wydziałowi krajowemu a względnie kraj. komisji dla spraw przemysłowych do zbadania i możliwego uwzględnienia.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji przemysłowej z petycji Jana Zawadzkiego o subwencję na wyrób i rozpowszechnienie niezapalnych płyt słomianych.

Sprawozdawca p. Goldman odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Petycję l. 1620 odstępuje się Wydziałowi krajowemu a względnie krajowej komisji dla spraw przemysłowych do zbadania i załatwienia.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji przemysłowej z petycji Filipa Osady i innych rękodzielników szewskich w Pruchnika o udzielenie subwencji.

Sprawozdawca p. Goldman odczytuje sprawozdanie komisji zakończone następującym wnioskiem:

Petycję ls. 1860 odstępuje się Wydziałowi krajowemu a względnie krajowej komisji dla spraw przemysłowych do zbadania i załatwienia.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji prawniczej w sprawie petycji Wydziału powiatowego w Dolinie o przyspieszenie kreowania sądu powiatowego w Wełdzirzu.

Sprawozdawca p. Jahl odczytuje sprawozdanie komisji zakończone następującym wnioskiem:

Petycję Wydziału powiatowego w Dolinie z dnia 27 lutego 1899 L. 709 odstępuje się Wysokiemu Rządowi odnośnie do uchwały z dnia 15 lutego 1897 L. 3135 do możliwego uwzględnienia.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Sprawozdanie komisji prawniczej w sprawie petycji gminy miasta Tartakowa o wyjednanie u c. k. Rządu kreowania Sądu powiatowego w Tartakowie.

Sprawozdawca p. Jahl odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Petycję gminy miasta Tartakowa z dnia 27 lutego 1899 l. 710 o wyjednanie u Wysokiego Rządu kreowania Sądu powiatowego w Tartakowie odstępuje się Wysokiemu Rządowi do odpowiedniego załatwienia.

nia po myśli uchwały Wysokiego Sejmu z dnia 15 lutego 1897 l. 3135 ad II. ls. e). zwanej w sprawie przyłączenia jej do gminy Krasnosielce (L. 918. 926).

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek komisji.

Następuje :

Sprawozdanie komisji szkolnej o petycji gminy Koziary pow. Zbaraż o zniesienie prestacyi szkolnej na płacę nauczyciela.

Sprawozdawca p. Kramarczyk odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem :

Gminie Koziary pow. Zbarazkiego zniża się prestacye szkolne na płacę nauczycieli od r. 1899 do wysokości 10%

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek komisji.

Następuje :

Sprawozdanie komisji szkolnej o petycji gminy Młynowce i Grabkowce o ostateczne załatwienie sprawy budowy szkoły w Młynowcach i zaprowadzenie tamże nauki prawidłowej.

Sprawozdawca p. Kramarczyk odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem :

Wzywa się c. k. Radę szkolną, aby na mocy przeprowadzonej pertraktacyi stron konkurencyjnych jak najrychlej załatwiła sprawę budowy szkoły w Młynowcach i zaprowadziła tam prawidłową naukę w najbliższej przyszłości.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek komisji.

Następuje :

Sprawozdanie komisji administracyjnej o petycji gminy Roznoszyńce w sprawie przyłączenia części mniejszej tej gminy do gminy Krasnosielce oraz o petycji części gminy Hłuboczek mały, Adamówką

Sprawozdawca p. Sozański odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem :

Petycję gminy Roznoszyniec L. 918. oraz petycję przysiółka Adamówki L. 926 odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek komisji.

Następuje :

Sprawozdanie komisji administracyjnej o petycji przysiółka Zaborce ad Kiełków (L. 808) w sprawie utworzenia zeń samoistnej gminy.

Sprawozdawca p. Sozański odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem :

Petycję przysiółka Zaborce ad Kiełków L. 808 odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek komisji.

Następuje :

Sprawozdanie komisji administracyjnej o petycjach gmin Krasnosielce i Hłuboczek mały w sprawie przyłączenia gruntów i w sprawie dodatków na cele gminne (L. 924 i 925).

Sprawozdawca p. Sozański odczytuje sprawozdanie zakończone następującym wnioskiem :

Nad petycjami gmin Krasnosielce i Hłuboczek mały l. 924 i 925 przechodzi się do porządku dziennego.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek komisji.

Następuje :

Sprawozdanie komisji administracyjnej o petycji gminy m. Mikołajów o utworzenie c. k. starostwa z siedzibą w Mikołajowie.

Sprawozdawca p. Sozański w zastępstwie p. Rozwadowskiego odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem :

Petycję gminy m. Mikołajów odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i przedłożenia odpowiednich wniosków.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek komisji.

Następuje :

Sprawozdanie komisji drogowej o petycji l. 1249 Towarzystwa kolei miejscowej Łupków-Cisna w sprawie dróg powiatowych i gminnych powiatu Lisko i zarządzenia, aby budowa tych dróg od stacji kolejowej rozpoczynaną była.

Sprawozdawca p. Wiśniewski odczytuje sprawozdanie komisji zakończone następującym wnioskiem :

Petycję Towarzystwa kolei miejscowej Łupków-Cisna l. 1249 odstępuje się Wydziałowi krajowemu do załatwienia.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek komisji.

Następuje :

Sprawozdanie komisji drogowej o petycji l. 1830 Jana Mączki dzierżawcy opłat mytniczych w Michocinie i Zaleszanych w sprawie obniżenia czynszu dzierżawnego.

Sprawozdawca p. Wiśniewski odczytuje sprawozdanie komisji zakończone następującym wnioskiem :

Petycję l. 1830 Jana Mączki z Zaleszan, dzierżawcy opłat mytniczych w spra-

wie obniżenia czynszu dzierżawnego odstępuje się Wydziałowi krajowemu do możliwego uwzględnienia.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek komisji.

Następuje :

Sprawozdanie komisji drogowej o zbiorowej petycji l. 1103 gmin, a mianowicie gminy Łastówki powiatu Drochobyckiego i gminy: Jasionka, Mosiowa, Jasionka Steciowa, Kondratów, Zubrzyca, Jawora i Świdnik powiatu Turczańskiego w sprawie budowy drogi potokiem Kniaże z Łastówek do Bystrzycy i Łastówek do Nowego Krojownika.

Sprawozdawca p. Wiśniewski odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem :

Petycję powyższą l. 1103 odstępuje się Wydziałowi krajowemu do załatwienia.

Izba uchwala bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje :

Sprawozdanie komisji przemysłowej w przedmiocie prośby p. Mikołaja i Szczepana Hapka właściciela pracowni kowalskiej i wyrobów narzędzi rolniczych w Gródku o pożyczkę bezprocentową w kwocie 1000 złr. na rozszerzenie pracowni dla wyżej wspomnianych narzędzi rolniczych.

Sprawozdawca p. Michalski odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem :

Petycję p. Mikołaja i Szczepana Hapka właścicieli pracowni kowalskiej i narzędzi rolniczych w Gródku odstępuje się Wydziałowi krajowemu względnie komisji krajowej dla spraw przemysłowych do zbadania i uwzględnienia.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek komisji.

Następuje :

Sprawozdanie komisji przemysłowej w przedmiocie prośby p. Władysława Małeckiego introligatora galanteryjnego we Lwowie o udzielenie mu subwencji na poparcie rozwoju uprawianej przezeń gałęzi krajowego przemysłu.

Sprawozdawca p. Michalski odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem :

Petycję p. Władysława Małeckiego, introligatora galanteryjnego we Lwowie odstępuje się Wydziałowi krajowemu względnie komisji przemysłowej do zbadania i możliwego uwzględnienia.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek komisji.

Następuje :

Sprawozdanie komisji przemysłowej o petycji bratniej pomocy „Wspólność“ we Lwowie o subwencję.

Sprawozdawca p. Stecki, odczytuje sprawozdanie komisji zakończone następującym wnioskiem :

Petycję Towarzystwa bratniej pomocy „Wspólność“ we Lwowie przekazuje się Wydziałowi krajowemu do możliwego uwzględnienia.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek komisji.

Następuje :

Sprawozdanie komisji przemysłowej o petycji Aleksandra Koniewicza o pożyczkę w kwocie 40.000 koron.

Sprawozdawca p. Stecki, odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem :

Petycję Aleksandra Koniewicza odstępuje się Wydziałowi krajowemu, względnie

krajowej komisji dla spraw przemysłowych do zbadania i stosownego załatwienia.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek komisji.

Następuje :

Sprawozdanie komisji przemysłowej o petycji Wydziału powiatowego w Jaworowie o zasiłek 60.000 koron.

Sprawozdawca p. Stecki, odczytuje sprawozdanie komisji zakończone następującym wnioskiem :

I. Sejm Król. Galicyi i Lodomerji z WKs. Krakowskiem wzywa c. k. Rząd, by stosowną roczną subwencją przyczynił się do kosztów utrzymania krajowego zakładu dla wyrobu zabawek w Jaworowie.

II. Sejm odstępuje petycję powiatu Jaworowskiego Wydziałowi krajowemu względnie krajowej komisji dla spraw przemysłowych do zbadania i możliwego uwzględnienia.

Izba uchwala bez rozprawy powyższy wniosek komisji, głosując nad każdym tegoż punktem oddzielnie.

Następuje :

Sprawozdanie komisji administracyjnej z petycji kolonistów gminy Majdan średni (pow. Nadwórna) o utworzenie odrębnej gminy administracyjnej.

Sprawozdawca p. Okuniewski odczytuje sprawozdanie komisji zakończone następującym wnioskiem :

Wydziałowi krajowemu do zbadania i zdania sprawy na przyszłej sesji.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek komisji.

Następuje :

Sprawozdanie komisji administracyjnej z petycji członków gminy Turka górna

i średnia o rozłączenie dzielnic Turka górna i średnia od miasta Turki.

Sprawozdawca p. Okuniewski odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby rzecz zbadał i na przyszłej sesji sprawę zdał.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji administracyjnej z petycji Reprezentacji i członków gmin Prądnik biały, Witkowiec i Górka (w pow. Krakowskim) w przedmiocie rozdzielania tych gmin.

Sprawozdawca p. Okuniewski odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby rzecz zbadał i na przyszłej sesji sprawę zdał.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji administracyjnej w sprawie petycji o przyłączenie gmin Facimiech, Ochodza, Zelczyn, Borek Szlachecki, Krzęciur, Polanka, Gołuchowice do pow. politycznego Wielickiego.

Sprawozdawca p. Okuniewski, odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby rzecz zbadał i na przyszłej sesji sprawę zdał.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji administracyjnej o petycji Sebestyana Krupiaaka i innych o wydzielenie przysiółka Krupiaków ad Stryszawa ze związku politycznego gminy Stryszawa, a przydzielenie do gminy Sucha.

Sprawozdawca p. Okuniewski odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem.

Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby rzecz zbadał i na przyszłej sesji sprawę zdał.

Izba uchwala bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Marszałek oznajmia, że pozostaje niezakończony jeszcze ostatni punkt porządku dziennego, którym jest:

Sprawozdanie Wydziału krajowego jako komisji w przedmiocie podwyższenia płac nauczycieli szkół ludowych.

Rozprawę nad tym przedmiotem odracza Marszałek do godz. 8 wieczór.

Przerwa posiedzenia godz. 2 m. 7 po południu.

Dalszy ciąg posiedzenia z dnia 22. marca 1899 roku.

Początek o godz. 8 minut 30 wieczór.

Marszałek konstatuje dostateczną liczbę posłów i otwiera napowrót przerwane posiedzenie.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego jako komisji w przedmiocie podwyższenia płac nauczycieli szkół ludowych.

Sprawozdawca p. Wereszczyński, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje

następujący wniosek komisji, sprostowawszy poprzednio omyłkę druku, a mianowicie w drugim (II) ustępie Art 11 w ostatnim wierszu po cyfrze „ $\frac{2}{4}$ “ należy dodać słowo „części“, w trzecim (III) ustępie Art. II. zamiast słowa „zorganizowanych“ ma być „zorganizowanych“.

U s t a w a

z dnia . . . . dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, zmieniająca postanowienia artykułu 11. ustawy z dnia 1. stycznia 1889 (Dz. u. kr. Nr. 16.) w brzmieniu ustawy z dnia 5. maja 1896 (Dz. u. kr. Nr. 34) i postanowienia artykułu 12. tejże ustawy z dnia 1. stycznia 1889 w brzmieniu ustawy z dnia 15. czerwca 1892 (Dz. u. kr. Nr. 40.) o stosunkach prawnych stanu nauczycielskiego w publicznych szkołach ludowych

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

§. 1.

Artykuły 11. i 12. ustawy z dnia 1. stycznia 1889 (Dz. u. kr. Nr. 16) w brzmieniu ustawy z dnia 5. maja 1896 (Dz. u. kr. Nr. 34) względnie w brzmieniu ustawy z dnia 15. czerwca 1892 (Dz. u. kr. Nr. 40.) o stosunkach prawnych stanu nauczycielskiego w publicznych szkołach ludowych, zostają w dotychczasowem brzmieniu uchylone i mają odąd opiewać:

Art. 11.

A) Roczne płace stałych nauczycieli szkół ludowych publicznych dzielą się na następujące klasy:

a) w szkołach pospolitych:

I. klasa w miastach rządzących się własnym statutem dla połowy posad w każdym mieście 900 zł., dla drugiej połowy posad 800 zł.

II. klasa w miastach, zorganizowanych na podstawie ustawy krajowej z dnia 13. marca 1889 (Dz. u. kr. Nr. 24), dla $\frac{1}{4}$ części ogółu posad 800 zł., dla $\frac{1}{4}$ części posad 700 zł., dla $\frac{1}{4}$ części posad 600 zł.

III klasa w gminach, zorganizowanych na podstawie ustawy krajowej z dnia 3. lipca 1896 (Dz. u. kr. Nr. 51), dla $\frac{1}{4}$ części ogółu posad 700 zł., dla $\frac{1}{4}$ części posad 600 zł., dla $\frac{1}{4}$ części posad 500 zł.

IV. klasa wreszcie gmin dla $\frac{1}{4}$ części posad w każdym powiecie 500 zł., dla $\frac{1}{4}$ części posad 450 zł., dla $\frac{1}{4}$ części posad 400 zł.

b) w szkołach wydziałowych osobnych i w klasach wydziałowych, połączonych z pospolitemi:

I. klasa w miastach, rządzących się własnym statutem, dla połowy posad w każdym mieście 1.000 zł., dla drugiej połowy 900 zł.

II. klasa w innych miastach dla połowy ogółu posad 900 zł., dla drugiej połowy 800 zł.

B) Płaca roczna stałego młodszego nauczyciela wynosi w klasie I. płac 500 zł. w klasie II. płac 450 zł., w klasie III. płac 400 zł., w klasie IV. płac 350 zł.

C) Wynagrodzenie nauczycieli tymczasowo ustanowionych oznacza Rada szkolna krajowa, nie może ono jednak wynosić mniej niż 250 zł. rocznie, ani przewyższać poborów nauczyciela stałego, którego miejsce nauczyciel tymczasowy zastępuje.

Art. 12.

Przy posuwaniu do płac wyższych w obrębie każdej klasy uwzględniać należy obok nienagannej i skutecznej służby okoliczność, że nauczyciel obarczony jest rodziną. Do płacy najwyższej w klasie II. i III. płac w szkołach pospolitych, posunięci być mogą tylko nauczyciele kierujący

szkołami o pięciu lub więcej klasach, tudzież tacy nauczyciele tychże szkół, którzy posiadają egzamin kwalifikacyjny dla szkół wydziałowych.

§. 2.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem 1. stycznia 1900 roku.

§. 3.

Wykonanie tej ustawy polecam Mojemu Ministrowi Oświaty.

Marszałek oznajmia, iż do głosu zapisani są posłowie Torosiewicz Emil, Bernadzikowski, Cielecki, Małachowski i zapytuje kto jest „za“, a kto „przeciw“ wnioskowi Wydziału krajowego jako komisji.

P. Torosiewicz Emil oznajmia, że „przeciw“ wnioskowi przemawiać będzie.

P. Bernadzikowski oznajmia, że „za“ wnioskami Wydziału krajowego będzie przemawiać.

P. Małachowski oznajmia, iż przemawiać będzie „za“ wnioskiem Wydziału krajowego.

P. Cielecki oznajmia, iż przemawiać będzie „za“ wnioskami Wydziału krajowego.

Przemawia p. Torosiewicz Emil oświadczając się przeciw podwyższeniu płac.

Przemawia p. Bernadzikowski.

Przemawia p. Małachowski.

Przemawia p. Cielecki i wnosi następującą rezolucję:

Sejm wzywa ck. Radę szkolną krajową aby zwracała większą uwagę, czy agitacje antyspołeczne szerzą się wśród nauczycieli ludowych, oraz, żeby w danym razie w dro-

dze dyscyplinarnej ten szkodliwy ruch stała się poskromić.

Przemawia p. Wachnianin.

Marszałek oznajmia, iż p. Rotter wniósł zamknięcie dyskusji, do głosu zapisani są pp. Soleski, Bobrzyński, Kozłowski.

Izba uchwala zamknięcie rozprawy ogólnej.

Przemawia zapisany do głosu p. Solecki i wnosi przejście do porządku dziennego nad rezolucją p. Cieleckiego.

Przemawia p. Bobrzyński.

Przemawia p. Kozłowski.

Przemawia pod względem formalnym p. Cielecki cofając swą rezolucję.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta:

§. 1.

Artykuły 11. i 12. ustawy z dnia 1. stycznia 1889 (Dz. u. kr. Nr. 16) w brzmieniu ustawy z dnia 5. maja 1896 (Dz. u. kr. Nr. 34), względnie w brzmieniu ustawy z dnia 15. czerwca 1892 (Dz. u. kr. Nr. 40) o stosunkach prawnych stanu nauczycielskiego w publicznych szkołach ludowych, zostają w dotychczasowem brzmieniu uchylone i mają odłąd opiewać:

Art. 11.

A) Roczne płace stałych nauczycieli szkół ludowych publicznych dzielą się na następujące klasy:

a) w szkołach pospolitych:

I. klasa w miastach rządzących się własnym statutem dla połowy posad w każ-

dem mieście 900 zł., dla drugiej połowy posad 800 zł.

II. klasa w miastach, zorganizowanych na podstawie ustawy krajowej z dnia 13. marca 1889 (Dz. u. kr. Nr. 24), dla $\frac{1}{4}$ części ogółu posad 800 zł., dla $\frac{1}{4}$ części posad 700 zł., dla $\frac{2}{4}$ części posad 600 zł.

III. klasa w gminach zorganizowanych na podstawie ustawy krajowej z dnia 3. lipca 1896 (Dz. u. k. Nr. 51), dla $\frac{1}{4}$ części ogółu posad 700 zł., dla $\frac{1}{4}$ części posad 609 zł., dla $\frac{2}{4}$ części posad 500 zł.

IV. klasa wreszcie gmin dla $\frac{1}{4}$ części posad w każdym powiecie 500 zł., dla $\frac{1}{4}$ części posad 450 zł., dla $\frac{2}{4}$ części posad 400 zł.

b) w szkołach wydziałowych osobnych i w klasach wydziałowych, połączonych z pospolitemi :

I. klasa w miastach, rządzących się własnym statutem, dla połowy posad w każdym mieście 1.000 zł., dla drugiej połowy 900 zł.

II. klasa w innych miastach dla połowy ogółu posad 900 zł., dla drugiej połowy 800 zł.

B) Płaca roczna stałego młodszego nauczyciela wynosi w klasie I. płac 500 zł. w klasie II. płac 450 zł., w klasie III. płac 400 zł., w klasie IV. płac 350 zł.

C) Wynagrodzenie nauczycieli tymczasowo ustanowionych oznacza Rada szkolna krajowa, nie może ono jednak wynosić mniej niż 250 zł. rocznie, ani przewyższać pborów nauczyciela stałego, którego miejsce nauczyciel tymczasowy zastępuje.

Izba uchwała bez rozprawy §. 1. Art. 11. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta :

Art. 12.

Przy posuwaniu do płac wyższych w obrębie każdej klasy uwzględniać należy obok nienagannej i skutecznej służby ilości, że nauczyciel obarczony jest rodziną. Do płacy najwyższej w klasie II. i III. płac w szkołach pospolitych, posunięci być mogą tylko nauczyciele kierujący szkołami o pięciu lub więcej klasach, tudzież tacy nauczyciele tychże szkół, którzy posiadają egzamin kwalifikacyjny dla szkół wydziałowych.

Izba bez rozprawy uchwała Art. 12. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta :

§. 2.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem 1. stycznia 1900 roku.

Izba uchwała §. 2. zgodnie z wnioskiem komisji bez rozprawy.

Sprawozdawca czyta :

§. 3.

Wykonanie niniejszej ustawy polecam Mojemu Ministrowi oświaty.

Izba uchwała bez rozprawy §. 3. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta :

U s t a w a

z dnia . . . . . dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, zmieniająca postanowienia artykułu 11. ustawy z dnia 1. stycznia 1889 (Dz. u. kr. Nr. 16) w brzmieniu ustawy z dnia 5. maja 1896 (Dz. u. kr. Nr. 34) i postanowienia artykułu 12. tejże ustawy z dnia 1. stycznia 1889 w brzmieniu usta-

wy z dnia 15. czerwca 1892 (Dz. u. kr. Nr. 40) o stosunkach prawnych stanu nauczycielskiego w publicznych szkołach ludowych.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje :

Izba bez rozprawy uchwała tytuł i wstęp ustawy zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca wnosi przystąpienie do trzeciego czytania projektu powyższej ustawy bez czytania

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpienie do trzeciego czytania bez czytania projektu powyższej ustawy, uchwała Izba cały projekt powyższej ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Na tem wyczerpano porządek dzienny,

Marszałek wzywa sekretarzy do odczytania złożonych interpelacyj.

Sekretarz p. Stanisław Niezabitowski odczytuje następującą interpelację do c. k. Rządu:

Interpelacya

do Wysokiego c. k. Rządu

Wskutek rozporządzenia Ministerstwa spraw wewn. sprawiedl., roln. i handlu z dnia 15. maja 1893 Dz. u. p. Nr. 83, którem uregulowany został wywóz świń z Galicyi i Bukowiny do innych krajów, które weszło w wykonanie dnia 1. czerwca 1893 rozpoczęły swą działalność „zakłady obserwacyjne dla nierogacizny“, które w tym celu z inicjatywy Wys. c. k. Rządu kosztem gmin Biały i Krakowa w tychże gminach wybudowane zostały.

Gdy powyższe rozporządzenie w dwa lata później rozporządzeniem Ministerstwa spraw wewn., sprawiedl., roln. i handlu z dnia 12. lipca 1895 Dz. u. p. Nr. 98. z dniem 31. lipca 1895 uchylone zostało, a w ślad zatem przestały także funkcjonować wyżej wspomniane zakłady obserwacyjne dla nierogacizny w Białym i Krakowie, interesowane gminy, które skutkiem tych zarządzeń Wys. c. k. Rządu poniosły bardzo znaczną, bo dla każdej z nich do 400.000 złr. dochodzącą szkodę, domagały się u Wysokiego c. k. Rządu kilkakrotnie słusznego i należącego im się odszkodowania.

Ponieważ wszelkie prośby i przedstawienia obu gmin, mimo przyznawanej słuszności ich żądania, dotąd nie odniosły pożądanego skutku przeto zapytują podpisani Wys. ck. Rząd:

Czy i w jakiej formie Wys. ck. Rząd zamierza dać gminom Biały i Krakowa wy. nagrodzenia szkody, jaką poniosły w skutek wybudowania zakładów obserwacyjnych dla nierogacizny, obecnie zamkniętych.

Lwów 22. marca 1899.

Binder
Interpelant

Czecz, Górski, Scipio, Weigel, Zoll, Dąbowski, Małachowski, Goldman, Słotwiński, Dr. Jakliński, Beđnarski, Barwiński, St. Tarnowski, Paszkowski, A. Potocki, Dr. Czaykowski, Jordan, Hupka, Madeyski, Dworski, Rotter, Olpiński, d'Abancourt, Wójcik, Fruchtman, Jahl, Szwed.

Marszałek oznajmia, iż interpelację tę udzieli p. komisarzowi rządowemu.

Sekretarz p. Stanisław Niezabitowski odczytuje następującą interpelację do Wydziału krajowego.

Interpelacya

do Wydziału krajowego.

W sprawozdaniu w przedmiocie udzielenia poręki kraju za wkładki w Galicyj-

skiej Kasie oszczędności we Lwowie umieścił Wydział krajowy na podstawie dat udzielonych mu przez doradców urzędującego c. k. komisarza rządowego jako pokrycie możliwych strat między innymi pozycję „możliwe wstrzymanie wypłaty fundacyi pamiątkowej — 200.000 zł.

Gdy na jednym z ostatnich posiedzeń Rady miejskiej Lwowskiej miały się podnieść głosy, domagające się wypłaty reszty sumy 400.000 złr. dla tej fundacyi przyrzeczonej, a pan prezydent miasta miał według doniesień dziennikarskich zapewnić, że nie dopuści, aby Kasa Oszczędności użyła na inne cele funduszu na fundację pamiątkową przyrzeczonego, zapytują podpisani.

1. Czy Wydział krajowy przed wniesieniem sprawozdania o Kasie Oszczędności zapewnił się, że owe 200.000 zł. będą mogły być obrócone na pokrycie ewentualnych strat, a jeżeli nie

2. Jakie kroki zamierza Wydział krajowy w tym celu przedsięwziąć.

Lwów dnia 21. marca 1899.

A. Potocki
Interpelujący:

Paszkowski, Jordan, Małachowski, Czecz, Vivien, Hupka, Górski, Scipio, Koziembrodzki, Zoll, Binder, Madeyski, Dąbski, St. Tarnowski.

Marszałek oznajmia, iż interpelację tę udzieli Wydziałowi krajowemu.

Sekretarz p. Andrzej Potocki odczytuje następujące interpelacje do p. Komisarza rządowego:

I n t e r p e l a c y a

do JW Pana Komisarza rządowego.

Na posiedzeniu Wys. Sejmu dnia 1. lutego 1896 zapadła uchwała następującej treści:

Wzywa się c. k. Rząd, ażeby w jak najkrótszym czasie przedłożył do konstytu-

tywnego traktowania projekt ustawy o należnościach prawnych jednolity, jasny, zrozumiały, uchylający wszelkie obowiązujące obecnie ustawy i rozporządzenia o stemplach i należnościach prawnych, uwzględniający przytem potrzebę ulżenia ciężarów ludności, dalej ażeby przy ułożeniu nowej ustawy o powyższym przedmiocie uwzględnił także zasadę, że spadki na podstawie prawnego dziedziczenia, lub ostatniej woli rozporządzenia odziedziczone, których czysta wartość 500 zł nie przenosi, mają być wolne w zupełności od opłaty skarbowej i ażeby przyznał dalsze ulgi w należnościach przeniesienia własności realności włościańskich i małomiasteczki przy czynnościach prawnych między żyjącymi wskutek zawartych kontraktów kupna i sprzedaży, zapisów, darowizny itp.

Gdy pomieniona uchwała Wys. Sejmu dotąd nie odniosła pożądanego skutku, zapytują przeto podpisani, kiedy Wys. c. k. Rząd wprowadzi nowe przepisy skarbowe i uboższą ludność uwolni w zupełności od należności prawnych przy przenoszeniu takich majątków, których wartość 800 zł. nie dochodzi?

Szwed
Interpelujący:

Kramarczyk, Ostapczuk, Średniawski, Warzecha, Bojko, Okuniewski, Niebyłowiec, Potoczek, Data, Milan, Winniczuk, Krempa, Wójcik, Styła.

I n t e r p e l a c y a

do JW. Pana Komisarza rządowego!

Przez gminę Brandwice, Jastkowice powiatu tarnobrzaskiego, grunta i pastwiska, płynie rzeka szybko wzbierająca „Bukową“ zwana, które wpada do Sanu. Od wpływ tej rzeki „Bukowej“ ciągnie do młyna własności Ks. Hieronima Lubomirskiego w Rzeczycy długiej, także przez grunta łąki, pastwiska wspomnianych gmin.

Faktem jest, że dopływ ten nie ma ani grobel (wałów) lub utrzymywanie tychże nie jest w należytem stanie przez właściciela młyna P. Hieronima Lubomirskiego dalej urządzenie wodnych kół jest w ten sposób obmyślone, że woda podniesiona, na koła spiętrzona wylewa na pola, czem wyrządza rok rocznie nieobliczalne szkody zajmuje całe plony pobrzeżnym mieszkańcom Brandwicy i Jastkowic.

Wszelkie upominania się u władz nie odnoszą skutku, bo książę jest księciem a dlatego ustawy widocznie wykonywać nie potrzebuje, lubo że dla panów hrabiów, książąt jak i dla chłopów ustawa żadnego wyjątku nie zna.

Koniecznością jest, ażeby podjęto tam reambulację, uregulowano dopływ „Bukowy“, czem zapobiegnie się kilkuset rodzinom wspomnianych gmin od rok rocznie tyloletniej ruiny materyalnej, jaką im sprawia ten dopływ.

Zważywszy, że młyn w Rzeczycy własność p. Lubomirskiego 10 kroć więcej szkody wyrządza pobrzeżnym właścicielom gruntów, niżeli przynosi pożytku;

zapytują podpisani JW. Pana komisarza rządowego, czyby nie należało po tylu latach doznawanych przez właścicieli gmin Jastkowice i Brandwice szkód, z napływu wody wspomnianego dopływu wynikłych, uwolnić tychże tem, by albo zmuszono ks. Lubomirskiego do przerobienia kół wodnych mogących mieć pociąg od spodu, dalej przeprowadzono regulację, a wreszcie zastosowano się ściśle do ustawy wodnej, w której odnośnie prawo wodne jest uwidocznione.

Lwów 22. marca 1899.

Fr. Krempa
Interpelant

Bojko, Okuniewski, Niebyłowiec, Hamorak, Styła, Wójcik, Warzecha, Data, Winniczuk, Średniawski, Szwed, Potoczek, Milan, Ostapczuk, Bernadzikowski.

Marszałek oznajmia, iż interpelacye te udzieli p. komisarzowi rządowemu.

Sekretarz p. Stanisław Niezabitowski odczytuje następującą interpelację do Wydziału krajowego:

I n t e r p e l a c y a

do Wysokiego Wydziału krajowego!

Na interpelację wniesioną przez interpelanta w sprawie uchwały sejmowej z d. 6. lutego 1897 o założenie szkoły kapelusznickiej w Myślenicach, odpowiedział Wny Pan Rządca Wereszczyński imieniem Wydziału krajowego, jakoby Wydział a właściwie komisya przemysłowa wysłała do Myślenic członka, swego delegata p. Arnulfa Nawratila, starszego inspektora przemysłowego, który starał się wpłynąć na miejscowych kapeluszników, ażeby przedewszystkiem zawiązali się w towarzystwo surowcowe, magazynowe i produkcyjne, na któremby oprzeć można dalszą organizację ze strony kraju.

Gdy dotychczas ani towarzystwo takie, pomimo zabiegów delegata komisji na miejscu nie przyszła do skutku.

Gdy nadto żaden z czynników miejscowych nie objawił nawet skłonności do ofiar i datków na cele kapelusznictwa myślenickiego, przeto zamierzona organizacya nie mogła być dotychczas skutecznie zaprojektowaną.

W tych warunkach nawet obliczenie kosztów i ocenienie, które maszyny pomocnicze dla kapeluszników myślenickich byłoby potrzebne i nakazane, okazało się niemożliwem.

Powyższe ustępy wyjęto z łaskawej odpowiedzi Wysokiego Wydziału krajowego.

Przyjąłem je z pewnem zdziwieniem i dlatego zapytuję:

1. Kiedy jeździł Szanowny delegat komisji przemysłowej do Myślenic;

2. na czem polegały te zabiegi Szan. delegata, i z jakimi osobami konferowano w celu zawiązania towarzystwa;

3. które czynniki miejscowe zapytywano, czy są skłonne do ofiar na cele kapelusznictwa.

Lwów, dnia 22. marca 1899.

Interpelujący:

A. Sredniawski.

Krempa, Bojko, Styła, Wójcik, G. Milan, Ostapczuk, Potoczek, Data, Szwed, Kramarczyk, Warzecha, Niebyłowiec, Nowakowski, Olpiński, Hamorak, Dr. Bernadzikowski.

Marszałek oznajmia, iż interpelację tę udzieli Wydziałowi krajowemu.

Sekretarz p. Karatnicki odczytuje następującą interpelację do komisarza rządowego.

I n t e r p e l a c y a

posta Nowakowskiego i towarzyszy do p. c. k. Komisarza rządowego w sprawie przekopania Sanu.

Sprawa przekopania Sanu na terytoriach wsi Wireczka, Medyki, Torek, Dusowiec była już od dłuższego szeregu lat poruszaną zarówno w dziennikach krajowych, jak i w licznych petycjach, wnoszonych do Rady Państwa i do Sejmu krajowego, a wszystko to jest dowodem, że powyższa sprawa ma pierwszorzędne znaczenie.

Już w bieżącej kadencji na interpelację podpisanego w tej sprawie odpowiedział pan komisarz rządowy zapewnieniem, że sprawa ta jest w toku i obiecał, że takowa szybko zostanie załatwioną.

Że sprawa ta wymaga jak najrychlejszego załatwienia, — to rzecz pewna. San na terytoriach wspomnianych wsi przechodzi bystrym prądem z gór na równinę.

Natrafiwszy po drodze na ogromne zakręty i kolana, niszczy wielkie przestrzenie najurodzajniejszych pól przez obrywanie brzegów, często wylewa, a wtedy rozlewa się szeroko po równych płaszczyznach, czego następstwem jest wprost ruina ludnych wsi okolicznych. Warto jeszcze wspomnieć, że woda, pozostała po wylewie po wszelkich zagłębieniach i dolinach, bez żadnego odpływu, sprawia, że ziemia na wielkich przestrzeniach jest rozmokniętą, a nadto woda ta gnije, zatrzuwa powietrze i sserzy zarazy. Przypomnę tylko wielki wylew Sanu w r. 1893, które wtedy wyżej wspomniane wsie tak strasznie zniszczył, że potem kraj i państwo musiały wielką zapomogą ratować mieszkańców od śmierci głodowej.

Dwie takie zapomogi wystarczyłyby na przekopanie Sanu. Ponieważ fundusze na to przekopanie zostały już w swoim czasie przyznane, przeto nie wiem, co za niepojęta powolność c. k. Rządu, który zwleka z tem przekopaniem i naraża mieszkańców na ogromne straty?

Wobec tego zapytują podpisani: czy i kiedy już raz zamierza c. k. Rząd zabrać się naprawdę do przekopania Sanu na terytoriach wsi Wireczka, Medyki, Torek i Dusowiec?

Lwów, d. 22. marca 1899.

Interpelujący:

Stefan Nowakowski w. r.

Wójcik, G. Milan, Niebyłowiec, Ostapczuk, Kramarczyk, W. Szwed, Warzecha, Żardecki, Data, Winniczuk, Krempa, Okuniewski, Styła, Bojko, Dr. Bernadzikowski, Hamorak.

Marszałek oznajmia, iż interpelację tę udzieli p. komisarzowi rządowemu.

Sekretarz p. Karatnicki odczytuje następującą interpelację do Wydziału krajowego:

Interpelacya

do Wysokiego Wydziału krajowego królestwa Galicyi.

Śp. Zofia Andrzejowska ustanowiła fundacyę stypendyjną swego imienia, a w swoim dodatkowym rozporządzeniu z daty Lwów, 15. października 1891 postanowiła wyrażnie, że pierwszeństwo do pobierania stypendyów z tej fundacyi przysługuje należącemu do rodziny Andrzejowskich po nich zaś do rodziny Rybczyńskich.

Wydział krajowy w swoim ogłoszeniu konkursowem z dnia 1. października 1898 l. 54362 postawił także warunek, że kandydaci mają wykazać swoje pochodzenie z tej samej rodziny Andrzejowskich, z której pochodziła fundatorka, albo pochodzenie z rodziny Rybczyńskich. Jednak przy rozdaniu stypendyów z powyższej fundacyi Wydział krajowy nie zastosował się ani do woli fundatorki, wypowiedzianej w jej ostatnim rozporządzeniu z dnia 15. października 1891, ani też do warunku, wyrażonego w ogłoszeniu konkursowem; gdyż nadał stypendyum z tej fundacyi familijnej nie kompetentce uprawnionej, Maryi Karolinie dw. im. Andrzejowskiej, która jest bratanicą i najbliższą krewną fundatorki, ale kompetentowi, nie należącemu do rodziny Andrzejowskich, niejakiemu Adamowi Zielińskiemu z Bochni.

Ponieważ przez nadanie stypendyum temu ostatniemu pokrzywdzono kompetentkę Maryę Karolinę dw. im. Andrzejowską i naruszono wolę fundatorki ś. p. Zofii Andrzejowskiej, przeto zapytujemy:

Z jakiego powodu Wysoki Wydział krajowy przy rozdaniu stypendyów z fundacyi familijnej ś. p. Zofii Andrzejowskiej postąpił wbrew woli fundatorki i wbrew ogłoszonemu konkursowi, tudzież w jaki sposób zamierza Wydział krajowy sprostować nadanie stypendyum z tej fundacyi kandydatowi nie uprawnionemu, do rodziny Andrzejowskich nie należącemu?

Lwów dnia 22. marca 1899.

Interpelujący:

T. Zajączkowski w. r.

Kulczycki, Hamorak, Barwiński, Winniczuk, Okuniewski, Wachnianin, Ostapbzu, Karatnicki, Dr. Bernadzikowski, Bojko, Wójcik, Fr. Krempa, Styla, Średniawski.

Marszałek oznajmia, iż interpelacyę tę udzieli Wydziałowi krajowemu.

Marszałek zamyka posiedzenie, naznaczając następne na dzień 23. marca 1899 roku godzina 10. rano i odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia.

Koniec posiedzenia godz. 10. min. 45 wieczór.

Marszałek krajowy:

Stanisław Badeni w. r.

Sekretarze:

Andrzej Potocki w. r.

Stanisław Niezabitowski w. r.

Protokół

21. posiedzenia, 4. sesyi, VII. peryodu Sejmu galicyjskiego
z dnia 23. marca 1899 roku.

Początek o godzinie 10. minut 45 przed południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy
JE. Stanisław hr. Badeni.

Sekretarze: Modest Karatnicki, Stanisław Niezabitowski, Andrzej Potocki, Mieczysław Urbański.

Obechnych posłów 122.

Ze strony Rządu: c. k. Radca Dworu
Włodzimierz hr. Łoś.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół dwunastego posiedzenia uważa za przyjęty, gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów, protokół dwudziestego posiedzenia złożony jest w biurze marszałkowskiem do przejrzenia.

Sekretarz p. Stanisław Niezabitowski odczytuje spis petycyj, wniesionych po dzień 23. marca 1899 roku, które przekazano następującym komisjom.

Wydziałowi krajowemu Ls. 2118, 2161, 2166, 2170, 2172, 2173, 2178, 2180.

Komisji gospodarstwa krajowego Ls. 2119.

Komisji szkolnej Ls. 2120, 2121, 2122, 2123, 2124, 2125, 2126, 2127, 2128, 2129, 2130, 2131, 2132, 2133, 2134, 2135, 2136, 2137, 2138, 2139, 2140, 2141, 2142, 2143, 2144, 2145, 2146, 2147, 2148, 2149, 2150, 2151, 2152, 2153, 2154, 2155, 2156, 2157, 2158, 2159, 2160, 2165, 2175, 2179.

Komisji przemysłowej Ls. 2163, 2164, 2181.

Komisji petycyjnej Ls. 2167, 2168, 2171, 2174.

Komisji sanitarnej Ls. 2169.

Komisji kolejowej Ls. 2177.

Komisarz rządowy c. k. Radca Dworu Włodzimierz hr. Łoś odpowiada na interpelacye.

1) p. Styły i towarzyszy w sprawie sumarycznego pokwitowania podatków różnego rodzaju przez c. k. Urzędy podatkowe.

2) p. Krempey i towarzyszy w sprawie przeniesienia wizera kolejowego Jana Rudolfa do Żywca.

3) p. Wachnianina i towarzyszy w sprawie szkód zrządzonych przez rzekę Bug w gminie Starochorod.

4) p. Okuniewskiego i towarzyszy w sprawie korespondencji władz rządowych z urzędami parafialnymi gr. kat. obrządku.

5) p. Okuniewskiego i towarzyszy w sprawie pisarza gminnego w Jabłonicy.

Członek Wydziału krajowego p. Chamiciec odpowiada na interpelacye:

1) p. Potoczka i towarzyszy w sprawie dostaw dla dróg krajowych i powiatowych;

2) p. Kramarczyka i towarzyszy w sprawie ustawy o dojazdach kolejowych.

Członek Wydziału krajowego p. Wereszczyński odpowiada na interpelacye:

1) p. Krempy i towarzyszy w sprawie udzielenia pożyczki przez Bank krajowy Bankowi kredytowemu we Lwowie.

2) p. Krempy i towarzyszy w sprawie udzielania pożyczek przez Bank krajowy.

Zastępca członka Wydziału krajowego p. Brykczyński odpowiada na interpelacye:

1) b. Szweda i towarzyszy w sprawie regulacji rzeki Soły;

2) p. Krempy i towarzyszy w sprawie pogłębiania kanałów Chorzelskich;

3) p. Krempy i towarzyszy w sprawie regulacji potoku Brnika w gminie Woli Otałęskiej.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego punktem pierwszym jest:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacji powiatowej w Czortkowie na zaciągnięcie pożyczki w kwocie 20.000 zł.

Sprawozdawca p. Vayhinger, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, wnosi na odesłanie

powyższego przedmiotu do komisji administracyjnej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacji powiatowej w Mielcu na zaciągnięcie pożyczki w wysokości 100.000 zł.

Sprawozdawca p. Vayhinger, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, wnosi na przekazanie tego sprawozdania komisji administracyjnej.

Izba bez rozprawy uchwala ten wniosek.

Następuje:

Trzecie czytanie projektu ustawy budowniczey dla gmin wiejskich i pomniejszych miast i miasteczek.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz prostuje przedewszystkiem następujące omyłki druku, a mianowicie: W tytule Rozdziału I. zamiast słowa „pozwolenie“ ma być słowo „pozwoleniu“; w tytule §. 1. zamiast słowa „wymagający“ ma być „wymagające“; w drugim wierszu §. 2. opuścić należy słowa „w budynku istniejącym“; w piątym wierszu §. 3. zamiast słowa „obejmować“ ma być „obejmować“; w ostatnim wierszu drugiego ustępu §. 9. zamiast słów „(§. 57. ust. 3.)“ ma być „(§. 57. ust. 2.)“; w drugim wierszu czwartego ustępu §. 22 zamiast słowa „zaopatrzyć“ ma być słowo „zaopatrzyć“; w trzecim wierszu ustępu siódmego §. 35. zamiast słowa „napełnianiu“ ma być słowo „napełnieniu“.

Po tem sprostowaniu omyłek druku wnosi p. sprawozdawca przystąpienie do trzeciego czytania projektu powyższej ustawy bez czytania.

Izba uchwala wniosek przystąpienia do trzeciego czytania projektu powyższej

ustawy bez czytania, a następnie w oddzielnem głosowaniu uchwala powyższą ustawę w trzeciem czytaniu bez czytania.

U s t a w a

z dnia . . . . . obowiązująca w królestwie Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem wydaję załączoną ustawę budowniczą dla wsi i pomniejszych miast i miasteczek i rozporządzam co następuje:

Art. I.

Przepisom niniejszej ustawy podlegają wszystkie miejscowości kraju z wyjątkiem miast Lwowa i Krakowa, gmin miejskich, dla których wydaną została ustawa budownicza z 28. kwietnia 1882 dz. u. kr. Nr. 77., oraz znaczniejszych miejscowości, podlegających ustawie budowniczej z 4. kwietnia 1889 dz. u. kr. Nr. 31., względnie z 14. lipca 1898 dz. u. kr. Nr. 70.

Art. II.

Postanowienia §§. 2. do 15. ustawy ogniowej dla miast i miasteczek wydanej na mocy Ces. patentu z dnia 28. lipca 1786, oraz postanowienia §§. 1. do 10. ustawy ogniowej dla gmin wiejskich, wydanej również na mocy Ces. patentu z dnia 28. lipca 1786, wreszcie wszelkie pozostające z niniejszą ustawą w związku postanowienia dekrétów kancelaryi nadwornej, rozporządzeń gubernialnych i t. p. zostają uchylone.

Art. III.

Ustawa niniejsza wchodzi w wykonanie dnia dziewięćdziesiątego po jej ogłoszeniu.

Art. IV.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

Ustawa budownicza

dla wsi i pomniejszych miast i miasteczek.

ROZDZIAŁ I.

O pozwoleniu na budowę (konsensie).

§. 1.

Budowy lub roboty wymagające konsensu.

Budowa nowego, przebudowanie starego budynku, dobudowanie nowej części do istniejącego budynku, dobudowanie nowej części nad nim lub przedsięwzięcie takich zmian w istniejącym budynku, które wpływają na jego trwałość, bezpieczeństwo ogniowe, stosunki sanitarne, albo prawa sąsiadów, — wymaga zezwolenia zwierzchności gminnej (konsensu), nadto wymaga takiego zezwolenia:

- a) budowa studni i piwnic;
- b) budowa nowego lub zmiana istniejącego kanału, ścieku, jamy kloacznej, wychodków, zbiorników na wodę lub nawóz;
- c) budowa nowych lub zmiana istniejących ognisk i kominów;
- d) przeistoczenie niezamieszkałych budynków lub ich części na mieszkania, oraz przeistoczenie pomieszczeń na sklepy, warsztaty, budynki gospodarskie lub łazienki;
- e) wyprowadzenie lub zniesienie ścian lub ogniowych murów;
- f) wybicie drzwi lub okien ku ulicy lub ku domom sąsiednim, lub przekształcenie w kościołach i cerkwiach drzwi przedstawiających wartość architekcyjną (§. 25);
- g) przeistoczenie lub podwyższanie dachu;
- h) zmiana sklepień;

i) ustawianie gromochromów, ustawianie ciężkich przedmiotów (posągów, kopuł itp.) nad gzymsami okapowymi;

k) stawianie słupów przy drodze lub ulicy publicznej i placu publicznym, łączenie słupów nad drogą lub ulicą publiczną i placem publicznym;

l) założenie lub prowadzenie wszelkiego rodzaju rurociągów przez drogi, ulice lub place publiczne, względnie wzdłuż takich dróg, ulic i placów w odległości mniejszej niż 1 metr od krawędzi ulicy, placu lub zewnętrznej krawędzi ulicy, placu lub wewnętrznej krawędzi rowu drogowego;

m) odgraniczenie i odgrodenie gruntów prywatnych od dróg, ulic i placów publicznych.

Przy budowlach jednak włościńskich i gospodarskich czy to na wsi czy w miasteczku, mogą być wykonane bez konsensu: urządzenie zbiornika na wodę, lub nawóz (§. 32), zniesienie lub wybudowanie ściany bez rozszerzenia budynku, wybiecie drzwi lub okien ku ulicy lub ku domom sąsiednim i przeistoczenie lub podwyższenie dachu, jeżeli Zwierzchność gminna, którą budujący naprzód o tem protokolarnie lub na piśmie zawiadomić winien, w ciągu sześciu dni nie wyznaczy terminu do rozprawy budowlanej (§. 4.) a tem samem nie uzna potrzeby wydania formalnego konsensu.

Rozprawę taką należy wyznaczyć w wypadku sprzeciwienia się zamierzonej robocie ze strony sąsiada.

Przeciw wyznaczeniu terminu do rozprawy nie przysługuje budującemu prawo rekursu.

Do udzielenia zezwolenia na budowę wykonywane na cele publiczne przez państwo, kraj lub powiat, budowę kolei żelaznych, i obok kolei żelaznych, oraz na budowy do celów przemysłowych, powołane są władze wskazane w §§. 9. 10. i 11.

§. 2.

Pomniejsze zmiany.

Wszystkie inne, w §. 1. nie wymienione, pomniejsze zmiany mogą być wykonane bez pozwolenia Zwierzchności gminnej.

§. 3.

Podanie o konsens i plan budowy.

Podanie o konsens budowlany (§. 1.) należy wnieść do Zwierzchności gminnej z reguły na piśmie i przedłożyć plan w dwu równobrzmiących egzemplarzach podpisanych przez sporządzającego plan i przez budującego (właściciela).

Plan taki ma obejmować:

a) plan sytuacyjny uwidoczniający położenie i granice gruntu zabudować się mającego, jakoteż przyszłego budynku jego rozmiary, położenie i odległość zabudowań istniejących na gruncie budowlanym, odległość i kierunek przylegającej ulicy lub placu publicznego, położenie i odległość sąsiednich realności, znajdujących się na nich studzien, dołów kloaczych i gnojowisk, oraz imię i nazwisko właścicieli tych realności (§. 4.);

b) plan niwelacyjny, wykazujący poziom gruntu budowlanego;

c) plany budowli a mianowicie rzuty poziome wszystkich piąter piwnic i poddasza, przekrój podłużny i poprzeczny i fasadę budynku.

Na planie piwnic winny być uwidocznione doły kloacze, kanały domowe, ich połączenie z kanałem głównym, przekrój poprzeczny i spadek, wreszcie ścieki i studnie.

Na planie poddasza przedstawić należy wszystkie mury strychowe, kominowe, i ogniowe,

Niezwykłe konstrukcje, mianowicie żelazne, przedstawić należy rysunkami szczegółowymi.

Wszystkie plany należy rysować według miary metrycznej a mianowicie:

a) plany sytuacyjne, obejmujące większą przestrzeń, według skali 1 : 500 albo 10 cm. = 50 m. naturalnej wielkości, przy mniejszych przestrzeniach według skali 1 : 250 albo 10 cm. = 25 m. naturalnej wielkości:

b) plany niwelacyjne w wymiarach długości według skali planu sytuacyjnego, w wymiarach wysokości zaś według dziesięć razy większej skali:

c) plany budowy według skali 1 : 100 albo 10 cm. = 10 m. naturalnej wielkości.

Rysunki szczegółowe i konstrukcyjne należy wykonać według skali, któraby ich dokładne zbadanie umożliwiła, a mianowicie w stosunku jak 1 : 10, 1 : 20, 1 : 50.

Jeżeli chodzi o budowę zwykłego parterowego domu włościańskiego mieszkalnego lub gospodarskiego, względnie o robotę przy takich budowlach (§. 1.) czy to na wsi czy w miasteczku, może budujący, także ustnie przedstawić Zwierzchności gminnej prośbę o konsens. Może on również albo przedłożyć prosty szkic budowy i szkic sytuacyjny, uwidoczniający położenie i rozmiary przyszłego budynku, oraz położenie i odległość sąsiednich budynków, względnie także drogi lub placu publicznego (§. 4.), albo szczegóły te ustnie podać.

Taką ustną prośbą lub ustnie podane szczegóły obowiązana jest Zwierzchność gminna spisać protokolarnie i to bezpłatnie.

Plany albo szkice zwykłych włościańskich domów parterowych można sporządzać podług dowolnej skali.

§. 4.

Badanie planu.

Zwierzchność gminna obowiązana jest w przeciągu sześciu dni w wypadkach zaś przewidzianych w §. 12. w przeciągu 14 dni po otrzymaniu pisemnego podania względnie ustnej prośby (§. 3.), powołać komisję na miejsce zamierzonych robót.

Komisję przeprowadza Naczelnik gminy lub jego zastępca.

Do udziału w komisji zawezwać należy kierownika budowy, jeśli został ustanowiony, dalej w razie potrzeby nieinteresowanego w zamierzonych robotach znawcę względnie znawców i naczelnika straży ogniowej, jeśli w gminie straż taka jest zorganizowana.

W miejscowościach zaś, gdzie znajdują się zdrojowiska lub stacye klimatyczne o własnym statucie, zawezwać należy do udziału również delegata komisji zdrojowej lub klimatycznej, względnie także rządowego inspektora zdrojowego.

O terminie oględzin komisyjnych należy uwiadomić strony interesowane, a mianowicie budującego i sąsiadów budującego t. j. właścicieli gruntów bezpośrednio przylegających i tych, których ze względu na określone w §§. 14., 20., 32., 36., 37., i 57., odległości jako interesowanych sąsiadów uważać należy.

Komisja zbada na miejscu plan budowy lub protokolarnie podany opis zamierzonych robót, przesłucha znawców, jeżeli zostali powołani, dalej sąsiadów, czy i jakie czynią zarzuty przeciw zamierzonej budowie, zawezwie budującego do oświadczenia się na odnośne zarzuty i starać się będzie strony pogodzić.

W protokole z czynności rzeczzonej komisji należy obok poszczególnienia członków jej, wymienić strony interesowane przy komisji tej obecne, osobno zaś strony, które mimo uwiadomienia, do komisji się

nie stawiały, dalej, wpisać zdanie znawców, jeśli do komisji byli wzywani, zgłoszone przeciw budowie zarzuty tudzież wynik rokowań co do ugodowego ich załatwienia. Tak sporządzony protokół winni podpisać uczestnicy komisji.

Czynności biorących udział w tej komisji są bezpłatne, z wyjątkiem znawców, których budujący wynagrodzić winien podług taksy uchwalonej przez Radę gminną (§. 47.) w wypadkach zaś przewidzianych w §. 9. według taksy ustanowionej przez Wydział powiatowy, jeśli znawcy ci nie są płatnymi funkcyonaryuszami gminy.

§. 5.

Załatwienie podania o konsens.

Na podstawie protokołu przeprowadzonej rozprawy (§. 4.) ma Zwierzchność gminna do trzech dni po odbyciu komisji wydać i doręczyć za rewersami budującemu i stronom, które przeciw budowie wniosły zarzuty, pisemne zarządzenie, zezwalające na zamierzoną budowę lub odmawiające pozwolenia, rozstrzygając tak w jednym jak i w drugim wypadku podniesione przeciw budowie zarzuty, o ile one odnoszą się do policyi miejscowej lub wogóle do względów publicznych.

W razie odmowy należy podać przyczyny, to jest uzasadnić ją postanowieniami ustawy. Zbyttna odległość od zabudowanej części gminy, utrudniająca wykonywanie policyi miejscowej, może być także przyczyną odmowy konsensu na budowę.

Zezwolenie na budowę winno zawierać:

a) rodzaj zamierzonej budowy lub roboty (§. 1.);

b) dokładne oznaczenie miejsca budowy lub roboty i odległości od własnych i sąsiednich budynków i gruntów a nadto jeżeli chodzi o budowę przy zregulowanej

drodze lub ulicy, względnie zregulowanym placu, także oznaczenie linii regulacyjnej (budowlanej) (§§. 12—16);

c) oznaczenie materiału, z którego ściany, dach, kominy a w budynkach drewnianych i ściany do komina lub ogniska przyległe, mają być postawione;

d) długość, szerokość i wysokość budynku, oraz wysokość izb, względnie pokoi w miarze metrycznej;

e) ilość i wymiar okien i drzwi;

f) ilość i rodzaj ognisk;

g) postanowienie, czy do prowadzenia budowy strona ustanowić ma prawnie upoważnionego kierownika budowy (§. 19.).

Wszelkie zmiany przez Zwierzchność gminną w konsensie zastrzeżone, winny być ile możności oznaczone także w przedłożonych planach, z których jeden egzemplarz zaopatrzony podpisem i pieczęcią Zwierzchności gminnej, zwrócić należy budującemu a drugi przechować w aktach.

§. 6.

Prawa prywatne.

Konsens wydanym być może mimo podniesienia przeciw budowie zarzutów pochodzących z tytułu prawa prywatnego, które w drodze ugody przy komisji usunąć się nie dały, jeżeli ze względów publicznych nie zachodzą żadne przeciw zamierzonej budowie pozeszkody.

W konsensie tym jednak obowiązana jest Zwierzchność gminna szczegółowo wymienić powyższe zarzuty i strony z ich pretensjami odesłać do drogi prawa.

Sąd rozstrzyga, czy budowa dopuszczona ze względów publicznych, przeciw której podniesiono zarzuty z tytułu prawa prywatnego, ma być wstrzymaną aż do rozstrzygnięcia sporu czy też i pod jakimi warunkami tymczasem prowadzoną być może. (§§. 340., 341 i 342. ust. cyw. i art.

XXXVII. ustawy z 1. sierpnia 1895 dz. p. p. Nr. 112. wprowadzającej cywilną procedurę sądową).

§. 7.

Rozpoczęcie budowy.

Budowa może być dopiero wtedy rozpoczęta, gdy konsens stał się prawomocnym.

Roboty zaś przy budowlach włościańskich i gospodarskich poszczególnione w §. 1. ustęp 2. mogą być rozpoczęte w sześć dni po zgłoszeniu ich u Zwierzchności gminnej, jeśli ta ostatnia, czy to podług własnego uznania, czy też z powodu sprzeciwienia się zamierzonej robocie ze strony sąsiada, nie zarządzi rozprawy budowlanej.

§. 8.

Gaśnięcie i odnawianie konsensu.

Konsens na budowę gaśnie, jeżeli budowa dozwolona, nie została wykonana w ciągu dwóch lat od prawomocności konsensu.

W razie rozpoczęcia budowy i niewykończenia jej w ciągu dwóch lat, należy przed upływem rzeczzonego terminu naprzód uwiadomić Zwierzchność gminną o zamierzonym dalszym prowadzeniu budowy i oczekiwać postanowienia jej, czy budowa może być dokończoną na podstawie pierwotnego planu, czyli też ze względu na zmienne stosunki zachodzi potrzeba rewizyi planów i odnowienia konsensu.

Postępowanie przy odnawianiu konsensu należy przeprowadzić podług postanowień §§. 4., 5. i 6.

§. 9.

Budowy na cele przemysłowe.

Przy budowach na cele przedsiębiorstw przemysłowych większych, wymienionych

w §. 27. ustawy przemysłowej, powołany jest Wydział powiatowy do przeprowadzenia czynności przepisanych w §§. 4., 5., 6., 8. i 12.

Do udziału w komisji (§. 4.) i objawienia swego zdania zawezwie Wydział powiatowy także odnośnego naczelnika gminy lub jego zastępcę, jeżeli zaś budowa wykonana ma być na obszarze dworskim, przełożonego tegoż obszaru, a względnie także i naczelnika gminy lub tegoż zastępcę (§. 57. ust. 2).

Przy budowach na cele przedsiębiorstw mniejszych, do których odnosi się §. 26. ustawy przemysłowej, pozostaje zakres działania Zwierzchności gminnej (przełożonego obszaru dworskiego) niezmienniony.

Rozprawę budowniczą łączyć należy ile możności z rozprawą przemysłowo-policyjną i w tym celu ma władza przeprowadzająca rozprawę porozumieć się z władzą polityczną co do terminu rozprawy.

Przy rozprawie winien z urzędu wziąć udział także naczelnik miejscowej straży ogniowej, jeżeli straż taka jest w gminie zorganizowaną.

Konsens budowniczy na cele przedsiębiorstw przemysłowych udzielony być może dopiero po prawomocnem zezwoleniu na prowadzenie przedsiębiorstwa.

Koszta komisji Wydziału powiatowego po za miejscem siedziby tego Wydziału, niemniej kosztu przywołanych znawców (§. 48. d.) ponosi strona podająca o konsens.

§. 10.

Budowy kolejowe i obok kolei żelaznych.

Przy budowach na gruntach kolei żelaznych i przy nowych budowach, dobudowaniach i przebudowaniach obok kolei żelaznych już istniejących lub w budowie będących, względnie w ich rejonie pożarnym

należy stosować się do osobnych przepisów każdorazowo obowiązujących.

Do przedsięwzięcia czynności urzędowych przy budowach w rejonie pożarnym kolei, powołanem jest c. k. Starostwo, przy czem zastosowane być mają prócz szczegółowych w tej mierze obowiązujących przepisów, także postanowienia niniejszej ustawy.

§. 11.

Budowy publiczne wykonywane przez państwo, kraj lub powiat.

Przy budowach na cele publiczne przedsięwziętych przez państwo, kraj lub powiat, powołane jest c. k. Starostwo do przeprowadzenia czynności przepisanych w §. 4.

Jeżeli przeciw zamierzonej budowie nie wniesiono zarzutów lub wniesione w toku rozprawy zostały usunięte, uwiadomi o tem c. k. Starostwo władzę budującą.

Zarzuty nieusunięte a nie pochodzące z tytułu prawa prywatnego, rozstrzyga c. k. Namiestnictwo w porozumieniu z władzą, która wykonuje budowę. W razie zarzutów z tytułu prawa prywatnego postąpi c. k. Namiestnictwo wedle §. 6. niniejszej ustawy.

§. 12.

Budowy obok dróg i placów, na polu górnictwem, na granicy monarchii i w rejonie fortyfikacyjnym.

Odległość budynku od drogi krajowej, powiatowej, gminnej I. klasy lub od publicznego dojazdu kolejowego, wynosić ma przynajmniej trzy metry a od publicznej drogi gminnej II. klasy co najmniej dwa metry, licząc od zewnętrznej krawędzi rowu drogowego.

Odległość ogrodzeń od powyższych dróg publicznych wynosić ma co najmniej 60 cm., licząc od zewnętrznej krawędzi rowu drogowego.

Wyjątek stanowią ulice i place posiadające ustalone linie regulacyjne.

Przy takich ulicach i placach należy domy stawiać bezpośrednio przy ustanowionej linii regulacyjnej.

Jeśli przed rzeczonymi domami ma być urządzony ogród lub zajazd, wówczas cofnięcie domu może być dozwolone tylko pod następującymi warunkami:

a) Odległość domu od ulicy lub placu nie może wynosić mniej jak 3 m., a przestrzeń ta nie może być użytą pod budynki uboczne, magazyny, składy lub na cel, któryby przestrzeń tę szpecił.

b) Przestrzeń rzeczona ma być od ulicy lub placu odpowiednio oddzieloną.

O rozprawie zarządzonej z powodu prośby o konsens na budowę lub roboty przy drogach krajowych, powiatowych, publicznych dojazdach kolejowych, lub też przy drogach gminnych należy przynajmniej na ośm dni przed terminem badania planu (§. 4.) uwiadomić władzę zarządzającą temi drogami, pozostawiając jej wybór bądź to wzięcia udziału w rozprawie komisyjnej przez delegata bądź też nadesłania pisemnego wniosku.

W razie zamierzonej budowy na eksploatawanem polu górnictwem lub naftowem, należy do rozprawy przepisanej §. 4. zażądać także zarząd odnośnego przedsiębiorstwa, o ile tenże znajduje się w gminie lub w najbliższym jej sąsiedztwie.

Jeżeli nowy budynek stawiany być ma na ustroniu w pasie dwu kilometrów od granicy monarchii, należy przynajmniej na ośm dni przed terminem rozprawy uwiadomić o tem c. k. Starostwo, które może do rozprawy delegować zastępcę, na koszt rządowe, albo też pisemnie przesłać odnośne swe uwagi.

Przy budowach w rejonie fortyfikacyjnym, tudzież obok dróg państwowych, mają być zastosowane przepisy w tej mierze obowiązujące.

§. 13.

Odbudowanie zniszczonych części miejscowości.

W razie zniszczenia całej miejscowości lub znaczniejszej jej części wskutek klęski elementarnej (pożar, wylew, i t. d.) zarządzi Wydział powiatowy bezzwłocznie komisjonalne zbadanie zniszczonej przestrzeni.

W komisji mają wziąć udział:

- a) delegat Wydziału powiatowego jako przewodniczący ;
- b) naczelnik gminy i jeden delegat Rady gminnej ;
- c) przełożony obszaru dworskiego ;
- d) powołani przez Wydział powiatowy znawcy.

Strony interesowane należy powiadomić o terminie odbyć się mającej komisji.

Stosownie do wyniku dokonanego zbadania, komisya uchwali większością głosów, czy ma być przeprowadzoną regulacya zniszczonej przestrzeni dla przyszłej odbudowy lub nie, i zgodnie z tem bądź zakończy swą czynność, bądź przystąpi do sporządzenia planu regulacyi.

Tym celem sporządzi komisya poprzednio plan sytuacyjny, spíše numeracy parcel, imiona i nazwiska właścicieli i przestrzeń tych gruntów, które mają być zajęte lub odstąpione, oraz wysłucha zarzuty i życzenia stron interesowanych (§. 46).

Na podstawie operatu komisji, wyda Wydział powiatowy plan regulacyi i udzieli go Zwierzchności gminnej i zawiadomi strony interesowane.

Przeciwko zarządzonej regulacyi i ustanowionemu planowi, może Rada gminna i strony interesowane w ciągu 14 dni wnieść rekurs do Wydziału krajowego na ręce Wydziału powiatowego.

Jeżeli wniesiono rekurs tylko przeciw niektórym częściom planu regulacyjnego

wówczas plan ten staje się obowiązującym w innych swych częściach przed prawomocnem rozstrzygnięciem rekursów.

Tylko na podstawie prawomocnego planu regulacyjnego, może Zwierzchność gminna, względnie Wydział powiatowy (§. 9.) wydawać konsensa na budowę lub roboty poszczególnione w §. 1.

Koszta komisji i sporządzenia planu regulacyjnego ponosi fundusz powiatowy. Za udział w komisji rzeczonych stron interesowanych i miejscowej władzy policyjnej nie mogą być żadne koszta przyznane.

§. 14.

Regulacya zdrojowisk lub stacyj klimatycznych.

W miejscowościach, w których znajdują się zdrojowiska lub stacje klimatyczne o własnym statucie, obowiązany jest Wydział powiatowy najdalej w przeciągu dwóch lat od wejścia w życie niniejszej ustawy zarządzić w myśl §. 13. sporządzenie planu regulacyjnego.

Plan taki sporządzi komisya zesłana na miejsce z ramienia Wydziału powiatowego.

W komisji tej mają wziąć udział:

- a) Delegat Wydziału powiatowego jako przewodniczący ;
- b) Naczelnik gminy i jeden delegat Rady gminnej ;
- c) Przełożony obszaru dworskiego ;
- d) Znawcy (w sprawach budowlanych sanitarnych itp.) przez Wydział powiatowy powołani ;
- e) Delegat komisji zdrojowej lub klimatycznej względnie także rządowy inspektor zdrojowy.

Strony interesowane należy uwiadomić o terminie odbyć się mającej komisji.

Dalsze czynności mają być dokonane podług postanowień §. 13.

Koszta komisji i sporządzenia planu regulacyjnego ponosi fundusz kąpielowy. Za udział w tej komisji stron interesowanych i miejscowej władzy policyjnej nie mogą być przyznane żadne koszty.

Tylko na podstawie zatwierdzonego planu regulacyjnego może Zwierzchność gminna, względnie Wydział powiatowy (§. 9) wydawać konsensa na budowę lub roboty poszczególnione w §. 1. wszakże pod następującymi warunkami:

Przy drogach, ulicach i placach, przy których bądź już znajdują się, bądź według uznania komisji zdrojowej powstać mogą mieszkania przeznaczone dla gości kąpielowych.

1. Można stawiać tylko budynki główne (mieszkalne) frontem do tych dróg, ulic i placów, uboczne zaś względnie gospodarskie tylko w podwórzu poza budynkami głównymi.

2. Budynki główne (mieszkalne) mają być albo murowane, albo stawiane na podmurowaniu 50 cm. wysokiem i ogniotrwałym materiałem kryte.

3. Odległość wszystkich budynków tak głównych (mieszkalnych) jak i ubocznych (gospodarskich) czy to od budynków własnych czy sąsiednich głównych i ubocznych wynosić ma przynajmniej 10 metrów względnie 5 m. od granicy gruntu sąsiedniego.

Budynki zaś z ogniotrwałego materiału i ogniotrwałe kryte, mogą także przylegać do siebie ogniochronnymi murami.

4. Przy budowie budynków mieszkalnych przestrzegać należy postanowień §. 21. ustęp przedostatni i ostatni, oraz postanowień §. 25.

5. Budynki mieszkalne należy, o ile to możliwe, obsadzać drzewami a to w odległości około 5 m. od tych budynków.

Na miejscach podlegających powodzi, nie wolno stawiać mieszkań dla gości kąpielowych.

W miejscowościach, w których powstaną nowe zdrojowiska lub stacje klimatyczne, obowiązany jest Wydział powiatowy zarządzić sporządzenie planu regulacyjnego w przeciągu sześciu miesięcy od czasu wydania statutu zdrojowego.

§. 15.

Regulacya rozwijających się niezwykle szybko miejscowości.

Plan regulacyjny ma być i wtedy sporządzony, jeśli miejscowość pewna wskutek zmiany stosunków lub zewnętrznych wpływów, np. z powodu parcelacji, pobudowania kolei żelaznych, wielkich fabryk i w ogóle znacznych przedsiębiorstw, albo ważnych środków komunikacyjnych, niezwykle szybko rozszerza się, albo jeśli powstaje nowa osada.

Zwierzchność gminna obowiązana jest w takich wypadkach donieść o tem Wydziałowi powiatowemu, który na tej podstawie albo w braku doniesienia — z urzędu, obowiązany jest w myśl §. 13. zarządzić sporządzenie planu regulacyjnego i przeprowadzić dalsze postępowanie tym paragrafem wskazane.

Wydział powiatowy ma także postanowić, czy i o ile planem regulacyjnym objąć należy i części miejscowości już zabudowane.

§. 16.

Oznaczenie linii regulacyjnej.

Obok wypadków przewidzianych w §§. 13—15. może Rada gminna na podstawie sporządzonego przez Zwierzchność gminną planu, ustanowić linię regulacyjną (budowlaną) odmienną od dotychczasowej linii frontowej, bądź to dla poszczególnych części gminy, bądź też dla poszczególnych dróg, ulic lub placów publicznych.

Odnosna uchwała Rady gminnej winna być w gminie należycie ogłoszoną i przedłożoną ze sporządzonym planem i ewentualnymi zarzutami w 8. dniach zgłoszonymi Wydziałowi powiatowemu do zatwierdzenia, względnie także do załatwienia zarzutów.

Konsens na budowę może być w takim wypadku wydany tylko na podstawie zatwierdzonego przez Wydział powiatowy planu linii regulacyjnej.

§. 17.

Plan regulacyjny.

Przy sporządzeniu planu regulacyjnego (§§. 13., 14. i 15.) lub planu linii regulacyjnej (§. 16.) należy przestrzegać głównie:

a) ażeby rozkład i położenie budynków odpowiadały wymaganiom sanitarnym, ogniowo policyjnym i w ogóle względem bezpieczeństwa;

b) ażeby drogi i ulice były ile możności proste, równe i jeśli stosunki miejscowe na to pozwalają, tak szerokie, iżby je obsadzić można drzewami przynajmniej po jednej stronie;

c) ażeby opady atmosferyczne miały zabezpieczony należyty odpływ a sposób odprowadzania nieczystości został należycie ustanowiony.

§. 18.

Wywłaszczenie.

Jeżeli ze względów publicznych a mianowicie ze względów sanitarnych, komunikacji, bezpieczeństwa od ognia lub wskutek ustanowienia linii regulacyjnej, okaże się potrzeba utworzenia nowej drogi, ulicy lub nowego placu albo zajdzie potrzeba sprostowania lub rozszerzenia istniejącej drogi, ulicy lub istniejącego placu, względnie także potrzeba cofnięcia budowy z dotychczasowej linii frontowej do nowej linii regulacyjnej, winien będzie właściciel gruntu ewentualnie o ile zachodzą warunki określone w §. 365 ust. cyw., w drodze wywła-

szczenia odstąpić gminie na własność potrzebną przestrzeń za wynagrodzeniem.

Jeżeli zaś wskutek regulacji okaże się potrzeba wysunięcia budowy z dotychczasowej linii frontowej do nowej linii regulacyjnej, wówczas budujący obowiązany będzie przed przystąpieniem do wykonania zamierzonej budowy, nabyć na własność od dotychczasowego właściciela za wynagrodzeniem część gruntu między dotychczasową linią frontową a nową linią regulacyjną a tenże właściciel o ile zachodzą warunki określone w §. 365 ust. cyw. może być przymuszonym do odstąpienia budującemu tej części gruntu w drodze wywłaszczenia.

Orzeczenie o wywłaszczeniu należy do władzy politycznej.

Gdyby w powyższych wypadkach strony interesowane co do wysokości wynagrodzenia nie zgodziły się, oznaczy ją orzeczenie sądowe.

Niedojsie do skutku ugody nie wstrzymuje dalszej rozprawy budowlanej.

W razie zajęcia obcego gruntu pod budowę, może być konsens budującemu tylko wówczas udzielony, jeżeli tenże wykaże się, iż otrzymał na to zezwolenie właściciela gruntu, lub też, że dostatecznie zabezpieczył kwotę odszkodowania, którą Sąd oznaczy.

ROZDZIAŁ II.

Szczegółowe przepisy o budowlach.

§. 19.

Kierownictwo.

Budowę w ogólności, a zwłaszcza stawianiem budynków piętrowych, budowli ze sklepieniami i urządzeniami podziemnymi (suterrenami), oraz budynków na cele pu-

bliczne i przemysłowe, kierować winna osoba do tego prawnie upoważniona.

Jeżeli w miejscu budowy nie znajdują się koncesjonowani przemysłowcy budowlani, może władza udzielającą konsensu, przy mniejszych parterowych budowlach o zwykłych konstrukcyach nie wymagać ustanowienia kierownika budowy.

Budowle włościańskie i zwykle gospodarskie mogą być stawiane przez samego budującego lub jego zastępcę.

Nazwisko kierownika budowy należy podać do wiadomości Zwierzchności gminnej i uwiadomić ją o wszelkich zmianach, któreby z czasem zaszyły co do osoby rzezonego kierownika.

Za naruszenie warunków konsensu, za odstąpienie od zatwierdzonego planu bez poprzedniego uzyskania przyzwolenia Zwierzchności gminnej, za dobroć i trwałość materiału do budowy użytego i w ogóle za wszelkie uchybienia przepisom tej ustawy, odpowiadają kierownik budowy i budujący, jeśli nie ustanowił kierownika budowy.

Nie wyklucza to jednak odpowiedzialności innych w budowie udział biorących osób, o ile na nich wina ciąży.

§. 20.

Materyał i odległość budowli.

Materyałem nieogniotrwałym wolno pokrywać nowe budowle tylko wówczas, jeśli odległość od budynków innych właścicieli wynosić będzie przynajmniej 10 metrów, względnie zaś od granicy niezabudowanego gruntu innych właścicieli, odległość wynosić będzie przynajmniej 5 metrów na wypadek jeśli domy mieścić się mają w tem samym lieu.

Gdyby dla zbyt małej szerokości parceli warunkowi temu zadość uczynić nie można, wolno z budynkiem zbliżyć się aż do odległości 1 metra od gruntu sąsiedniego, lecz zarazem należy oddalić dom taki od

lica domów już istniejących tak, ażeby odległość jego od tych domów dochodziła owych minimalnych 10 metrów.

Wydział powiatowy względnie Wydział krajowy w drodze instancyi może zezwolić na pokrycie dachu materyałem nieogniotrwałym i w odległości 6 metrów a nawet 3 metrów, jeśli idzie o odbudowanie domu na tem samem miejscu a stosunki majątkowe budującego i stosunki lokalne nie dopuszczają innego sposobu odbudowania się, niemniej też w wypadkach, gdzie te stosunki lokalne zmniejszają niebezpieczeństwo pożaru. Zamierzona budowa musi być jednak w każdym razie oddzieloną szeregiem drzew liściastych od budynków sąsiednich. W danym razie obowiązany jest Wydział powiatowy załatwić sprawę najdalej do dni 30.

Ściany, przy których znajdują się kominy, piece i ogniska, winny być w przestrzeni pół metra od komina a jednego metra od pieca, lub ogniska zupełnie murywane z cegieł, kamienia lub cegły surowej na powietrzu suszonej (surówki).

W gminach wiejskich może Rada gminna postanowić, w których częściach gminy domy wogóle lub tylko ważniejsze budowle muszą być ogniotrwałym materyałem kryte, względnie także z ogniotrwałego materyału stawiane. Również Rada gminna może postanowić, w jakiej odległości stawiane mogą być domy szynkowe od szkół, kościołów i cerkwi.

Oдноsne części gminy lub budowle mają być w uchwale Rady gminnej dokładnie oznaczone, uchwała zaś sama ma być w gminie należycie ogłoszoną a następnie Wydziałowi powiatowemu do zatwierdzenia przedłożoną.

W gminach miejskich zaś i małomiasteczkowych obowiązana jest Rada gminna w ciągu roku od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy oznaczyć część obszaru, w którym domy kryte być mają tylko ogniotrwałym materyałem.

Może ona również uchwalić, że na tym obszarze mają być domy także z ogniotrwałego materiału stawiane.

Wydział powiatowy a w toku instancji Wydział krajowy może jednak uchylić powyższy obowiązek krycia dachów ogniotrwałym materiałem w gminie, w której materiał ten jest nader kosztowny albo ludność miejscowa ubogą. Uwolnienie od tego obowiązku może być przyznane na czas aż do lat dziesięciu i może być przedłużone, jeżeli stosunki miejscowe nie ulegną zmianie.

Budynki dwupiętrowe i wyższe muszą być w każdym razie ogniotrwałe kryte.

Budynek, którego pokoje na piętrze przeznaczone są do zebrania większej ilości osób (domy modlitwy, zgromadzenia wszelkiego rodzaju, koncerta itp.), musi być cały ogniotrwałe zbudowany i ogniotrwałe kryty (§. 25.).

Budowle z materiału ogniotrwałego a to tak główne jak i uboczne (gospodarskie) mogą albo przylegać murami ogniochronnymi do budynków lub gruntów sąsiednich, albo też można je stawiać w odległości wynoszącej najmniej 3-metry od niezabudowanej granicy tych gruntów.

Budowli ogniotrwałych na jednym i tym samym gruncie, jeśli do siebie nie mają przylegać, nie można pod żadnym warunkiem stawiać bliżej jak na 5 metrów.

Podwórza przeznaczone do zajazdu mieżryć mają przynajmniej 6 metrów w każdym kierunku.

Szczegółowe postanowienia co do odległości budowli przy drogach, w zdrojowiskach i stacyach klimatycznych o własnym statucie, kotłowniach parowych, budynków o większych palowiskach, tudzież obok kościołów i cerkwi zawarte są w §§. 12., 14., 35., 36. i 37.

W razie wydzielenia części z gruntu już zabudowanego i utworzenia z tej części oddzielnej parceli gruntowej, ta ostatnia

tylko o tyle może być zabudowaną, o ile przepisy niniejszej ustawy co do odległości budynków na zabudowanie jej pozwalają.

§. 21.

M u r y

Grubość murów powinna być dokładnie oznaczoną w planach budowy.

Komisya badając plany, winna oświadczyć, czy projektowana grubość murów odpowiada bezpieczeństwu publicznemu, czy też winna uleż zmianie.

Grubość murów w budynkach mieszkalnych, parterowych i jednopiętrowych powinna wynosić przy ścianach zewnętrznych co najmniej 45 cm. a 30 cm. przy ścianach wewnętrznych, na których pułapy spoczywają.

Przy budynkach mieszkalnych, mających więcej pięter, mury dwu pięter najwyższych winny mieć grubość najmniej 45 cm. względnie 30 cm., w każdym zaś z następnych dwóch niżej położonych pięter grubość murów o 15 cm. powiększoną być musi.

Mury fundamentów winny być o 15 cm grubsze od ściany na nich spoczywającej.

Rozmiary powyższe odnoszą się do murów niewyprawionych w stanie surowym.

W zdrojowiskach i stacyach klimatycznych dla zapobieżenia wilgoci z ziemi należy mury budynków przeznaczonych dla gości, oddzielić warstwą izolacyjną od fundamentu lub murów piwnicznych i to na 15 cm. pod podłogą parteru, w każdym razie powyżej powierzchni gruntu, na którym budynek stoi.

Jeżeli zaś pod izbą mieszkalną niema piwnicy ani próżnego miejsca a grunt nie jest bardzo suchy, należy podłogę również zabezpieczyć od wilgoci warstwą izolacyjną.

§. 22.

Mury ogniochronne.

W budynku murowanym, długości przynajmniej 25 m., przedzielać należy strych murem ogniochronnym.

Mur ogniochronny winien także oddzielać dachy budynków przylegających do siebie.

Mur ogniochronny winien być ponad dach wyciągnięty na 35 cm.

Przejścia umieszczone w murze ogniochronnym w obrębie strychu, należy zaopatrzyć żelaznemi, lub żelazną blachą obitami ogniotrwałe osadzonemi drzwiami, któreby same się zamykały.

Postanowienia tego paragrafu nie stosują się do zwykłych budynków mieszkalnych wiejskich lub budynków gospodarskich i wogóle do takich budynków, na których z powodu ich konstrukcyi, mur ogniochronny nie może być wyprowadzony.

§. 23.

Wiązanie dachu.

Wiązanie dachu należy budować oddzielnie od powały strychowej i od muru ogniochronnego.

Ani w powałę, ani w mur nie wolno wpuszczać żadnej drewnianej części konstrukcyi dachu.

Wyjątek stanowią wspomniane w §. 3. zwykłe włościańskie parterowe i wogóle domy niemurowane.

§. 24.

Schody i klatka schodowa.

W domach piętrowych powinna istnieć za pomocą schodów komunikacya do wszystkich mieszkań, na strych i do piwnicy.

Schody mają być przynajmniej na 1 m. szerokie.

Wysokość stopnia na schodach nie powinna wynosić więcej jak 18 cm., szerokość zaś nie mniej jak 27 cm. w linii podziałowej.

Linia podziałowa przyjmuje się w obrębie 45. cm. od ściany.

Poręcze muszą być tak urządzone, ażeby zesuwanie się po nich było niemożliwem.

Władza może stosownie do przeznaczenia i rozmiarów budynku zarządzić wybudowanie schodów ogniotrwałych, ewentualnie zaś także schodów bocznych.

Schody o drewnianych stopniach uważane być mogą tylko wówczas za ogniotrwałe, jeżeli boki (ramiona) i podesty są podsklepione.

Pod schodami nie wolno urządzać ognisk.

Klatkę schodową oddzielać ma od strychu powałą, u dołu wyprawioną a na strychu wyłożoną cegłą albo polepą z gliny 8 cm. grubą.

Drzwi na strych prowadzące w domach murowanych powinny być pobite żelazną blachą od strychu.

§. 25.

Wymiary izb względnie pokoi, okien i drzwi.

Wysokość izb mieszkalnych względnie pokoi wynosić winna w domach parterowych przynajmniej 2·20 m., w piętrowych zaś przynajmniej 2·5 m.; wysokość okna w zwykłych domach włościańskich najmniej 80 cm., szerokość najmniej 50 cm., w innych domach zaś wysokość okna najmniej 1·40 m., a szerokość 90 cm.; wreszeie wysokość drzwi najmniej 1·80 m., a szerokość 80 cm.

Ubikacje sklepione mają być w środku również przynajmniej na 2·20 m. wysokie.

Każda izba główna lub ubikacya przeznaczona do stałego lub czasowego pobytu

ludzi, winna mieć przynajmniej jedno okno urządzone do otwierania.

W miejscowościach, w których znajdują się zdrojowiska lub stacje klimatyczne, wysokość pokoi przeznaczonych na mieszkania dla gości wynosić winna co najmniej 3 m.; wysokość okna najmniej 1.40 m., a szerokość najmniej 90 cm.; wysokość drzwi najmniej 2 m., a szerokość 1 m.

Drzwi pokoi względnie sal na piętrze, przeznaczonych do zebrania większej ilości osób (§. 20.) — jeśli niema pod tym względem specjalnych przepisów — urządzone być mają do otwierania na zewnątrz a wyjścia muszą prowadzić bezpośrednio również na zewnątrz. Szerokość takich drzwi ma wynosić przynajmniej 1. m., oraz ma ich być taka ilość, by na każdych 50—70 osób jedno drzwi przypadły.

Drzwi kościołów i cerkwi mają być także urządzone do otwierania na zewnątrz; w razie przekształcania odrzwi starożytnych, które przedstawiają wartość architektoniczną, należy poprzednio porozumieć się z odnośnym c. k. konserwatorem.

Oświetlenie schodów lub mieszkania światłem z góry dopuszczalne jest tylko przy budowach murowanych. Przestrzeń doprowadzająca światło, ma być w takim razie od strychu oddzielona murem na 15 cm. ponad dach wystającym i zaopatrzona w przyrząd do odwietrzania.

§. 26.

Podłoga i powała.

Powierzchnia podłogi ułożonej z desek, lub cegły, czy też ubitej z gliny w budynkach mieszkalnych, winna być przynajmniej o 30 cm., ewentualnie 50 cm. (§. 14. 2.) wyższą od powierzchni gruntu, na którym budynek stoi (licząc od najwyższego punktu terenu).

Podłogę na piętrze oddzielić należy od powały piętra niższego warstwą suchego nasypu. Nasypu (rumowiska) ze starej bu-

dowli nie wolno używać pod podłogi nowego domu.

Powała strychowa w budynkach mieszkalnych ma być pokryta cegłą lub polepą glinianą 8 ct. grubą.

§. 27.

Mieszkania w piwnicach i na strychach.

Urządzanie pomieszczeń w piwnicach i na strychach jest z reguły zakazane.

Wyjątkowo jednak może być urządzenie takich pomieszczeń dozwolone, jeżeli ani względy bezpieczeństwa, ani sanitarne temu się nie sprzeciwiają.

§. 28.

K o m i n y.

Budowa domów i chat mieszkalnych bez kominów zabronioną jest bezwarunkowo.

Kominy należy murować z cegły palonej lub kamienia, ściany kominów mają być najmniej 15 cm. grube i nad dach wyprowadzone, a to na 50 cm. przy ogniotrwale, zaś na 80 cm., przy nieogniotrwale krytych budynkach; wnętrze komina ma być gładko wytynkowane, a część zewnętrzna w obrębie strychu wyprawiona. Wyjątkowo dozwalać można budowania kominów z cegły surówki.

Na belkach lub podkładach drewnianych nie wolno zakładać kominów.

Wszelkie drzewo winno być najmniej o 15 cm. oddalone od zewnętrznego obwodu komina. W ściany kominowe nie wolno wpuszczać drzewa.

Otwór wewnętrzny kominów przełazowych wynosić ma najmniej 48 cm. w kwadrat.

Otwór kominów wąskich (cylindrowych) wynosić ma najmniej 15 cm. średnicy.

Jeżeli zaś do jednego i tego samego wąskiego komina wchodzi dym z dwóch

lub więcej ognisk, wówczas otwór jego ma wynosić najmniej 20 cm

Wszystkie kominy a szczególnie wąskie (cylindrowe) należy stawiać ile możności w pionowym kierunku.

W razie konieczności budowy komina ukośnego, kąt nachylenia jego do poziomu wynosić musi co najmniej 60 stopni.

Kominy wąskie winny być w stosownych miejscach zaopatrzone w otwory do czyszczenia, szczelnie zamykane.

Materyał drewniany, znajdujący się w pobliżu tych otworów, powinien być ogniochronnie osłonięty.

Kominów murowanych nie wolno zastępować rurami blaszanymi wewnątrz budynku, ani też przeprowadzać takich rur przez ściany drewniane lub dachy nieogniotrwałe.

Kominy fabryczne i wogóle kominy dla wielkich ognisk należy tak urządzać, aby dym i sadza nie zanieczyszczały powietrza w sposób dla zdrowia szkodliwy albo dla sąsiadów dokuczliwy.

§. 29.

Piece w izbach względnie pokojach.

Piece w izbach względnie pokojach, stojące bezpośrednio na podłodze nieogniotrwałej, winny być podmurowane na 30 cm. Przed drzwiczkami pieców należy podłogę zabezpieczyć od ognia.

Pieców żelaznych nie wolno tam używać, gdzie bywa wyrabiany lub gromadzony materyał łatwo zapaleniu podlegający.

W miejscowościach, gdzie do opału i gotowania używa się węgla, zabronione są przyrządy przy piecach i kuchniach do zatykania kominów.

§. 30.

K u c h n i e.

W budynkach o większej ilości mieszkań, z reguły każde mieszkanie winno

mieć swoją kuchnię, a każda izba kuchenna winna mieć przynajmniej 6 m.² powierzchni.

Pod ogniskiem i na 80 cm. w około ogniska nie wolno urządzać podłogi z desek.

Nad ogniskiem otwartem należy tak umieścić kapę, by ze wszystkich stron o 30 cm. wystawała nad krawędź ogniska kuchni.

Dym z otwartych ognisk odprowadzać można tylko przełazowymi kominami.

W kuchniach, angielskimi zwanych, należy dla odprowadzenia pary urządzać otwory wentylacyjne z drzwiczkami żelaznymi.

§. 31.

P i w n i e.

Piwnice pod budynkami mieszkalnymi winny być sklepione.

§. 32.

Wychodki i zbiorniki na nawóz.

W każdym budynku mieszkalnym lub obok takiego budynku winny być urządzone wychodki z odpowiednim zbiornikiem. W poszczególnych jednak wypadkach może Wydział powiatowy a w toku instancyi Wydział krajowy uwolnić budującego od obowiązku urządzenia wychodku.

Rada gminna wyda w przeciągu sześciu miesięcy od wejścia w życie niniejszej ustawy przepisy o urządzeniu i wypróżnianiu zbiorników kloacalnych.

Przepisy te zatwierdzić ma Wydział powiatowy, któremu przysługuje prawo zmienić je stosownie do miejscowych warunków.

Każdy zbiornik winien być tak urządzony, aby nieczystości nie przenikały jego ścian i spodu i ma być oddalony przynajmniej na 2 m. od granicy sąsiedniej a 10 m. od najbliższej studni.

Wychodki nie mogą mieć wejścia z kuchni albo spiżarni i nie mogą być widoczne z ulicy lub placu publicznego.

Zbiorniki na nawóz mogą być urządzone w odległości co najmniej 10 m. od najbliższej studni, a co najmniej 2 m. od granicy sąsiedniej.

W miejscowościach, w których znajdują się zdrojowiska i stacye klimatyczne i we wszystkich znaczniejszych miejscowościach, które Wydział krajowy w porozumieniu z c. k. Namiestnictwem oznaczy, winna Rada gminna określić te części gminy, w których nawet w domach już istniejących, w ciągu jednego roku od dnia tego rozporządzenia Wydziału krajowego mają być dobudowane brakujące wychodki. Przy czem mają być zastosowane przepisy uchwały Rady gminnej co do urządzania zbiorników i odprowadzania nieczystości.

§. 33.

Odprowadzanie nieczystości.

Odprowadzanie nieczystości płynnych wszelkiego rodzaju, jako to: ścieków kuchennych i domowych, ścieków z dołów kloacznych, gnojowisk i ze stajen, ścieków ze zakładów przemysłowych i fabrycznych — na ulice lub place publiczne albo do rowów tychże ulic i placów jest bezwarunkowo zabronione, nawet z budynków już istniejących.

Tak samo zabronione jest składanie śmieci i suchych odpadków wszelkiego rodzaju na ulicach lub placach publicznych, albo wrzucanie ich do wód stojących lub płynących.

Rada gminna ma uchwalić, w jakich miejscach składać należy śmiecie i suche odpadki.

§. 34.

Piece dla celów przemysłowych, wędzarnie.

Piece dla przemysłu piekarskiego i wogóle piece dla celów przemysłowych należy

umieszczać z reguły w lokalu sklepionym. Wyjątki dozwolone być mogą tylko w wypadkach wykluczających niebezpieczeństwo od ognia.

Podłoga przed ogniskiem winna być ogniotrwale urządzona.

Ściany i powały w wędzarniach muszą być sporządzone z materiału ogniotrwałego i zaopatrzone w drzwi żelazne lub przynajmniej blachą od środka pobite. Wędliny można zawieszać tylko na hakach lub prętach żelaznych.

§. 35.

Stawianie kotłów parowych.

Kotły parowe należy stawiać, jeżeli tylko można, w odrębnem zabudowaniu.

Stanowczo wzbronionem jest jednak ustawianie kotłów parowych pod lokalem mieszkalnym lub roboczym, równie jak urządzanie sklepień lub pował nad nimi.

Tylko w razie udowodnionej konieczności dopuszczona być może lekka powała.

Lokal na kocioł winien być od izb roboczych oddzielony pełnym, przynajmniej 60 cm. grubym murem. W murze tym dozwolone być mogą tylko niezbędnie potrzebne otwory do połączenia.

Komin, którym może być także zwykły przewód na dym, musi co najmniej przewyższać dachy bezpośrednio sąsiadujących domów mieszkalnych.

Kocioł winien być umieszczony w odległości co najmniej 3 m. od każdej granicy sąsiedniej.

W budynkach mieszkalnych można pod powyższymi warunkami umieszczać z reguły tylko małe kotły, to jest takie, których średnica 1-2 m., objętość przy zupełnem napełnieniu aż do ustawą przepisanego znaku stanu wody 1 m.³ a siła ciśnienia 6 atmosfer nie przekracza.

Do ustawienia tak wielkiego jak i małego kotła potrzeba urzędowego zezwolenia.

Kotły karłowe, to jest takie, których średnica nie przekracza 0·8 m., zawartość wody przy zupełnem napełnieniu do ustawę przepisanego znaku stanu wody nie przekracza 0·5 m³, a siła ciśnienia nie przekracza 4 atmosfer, wolno ustawiać bez urzędowego zezwolenia. Należy jednak o zamiarze ustawienia takich kotłów uwiadomić naczelnika gminy.

§. 36.

Budynki o większych paleniskach.

Suszarnie na owoce, len, konopie, wędzarnie, piekarnie, cegielnie piece do wypalania wapna i budynki o większych paleniskach wogóle winny być od innych budynków przynajmniej na 30 metr. oddalone.

Cegielnie i piece do wypalania wapna mogą stać jedynie poza obrębem zabudowanego obszaru miejscowości.

Kuźnie winny być od innych budynków oddalone przynajmniej o 30 metr. lub urządzone w budynkach ogniotrwale zbudowanych i ogniotrwale krytych.

§. 37.

Budowy obok kościołów i cerkwi.

Obok kościołów i cerkwi mogą być budowle stawiane z reguły nie bliżej jak na 50 m.

§. 38.

Ogrodzenia, płoty i t. p.

Na ogrodzeniach wzdłuż dróg publicznych, jakoteż na ogrodzeniach takich, które dotyczą zabudowań lub ogrodzeń sąsiednich, nie wolno urządzać ostrzeszków ze słomy, trzciny, szuwaru, peżu, odpadków

łodyg konopnych i t. p. łatwo zapalnych przedmiotów.

§. 39.

Studnie.

Studnie mogą być urządzone tylko w odległości przynajmniej 10 m. od jam kloacznych, kanałów i gnojowisk. Mają być ocembrowane a ocembrowanie to ma wznosić się przynajmniej o 80 cm. po nad poziom gruntu, otaczającego studnię.

Grunt ten ma być wybrukowany lub wyszutrowany w ten sposób, iżby wszelkie ścieki szybko spływały poza studnię.

Każda studnia ma być zaopatrzoną w przyrząd do czerpania lub pompowania wody.

§. 40.

Sadzenie drzew między budynkami.

Budynki kryte słomą, trzcina, szuwarem i t. p. materiałem winien właściciel oddzielić szeregiem drzew liściastych od budynków sąsiednich.

ROZDZIAŁ III.

Zamieszkanie nowych budynków.

§. 41.

Pozwolenie na zamieszkanie.

Wszystkie budynki nowo wystawione oraz budynki przekształcone z wyjątkiem zwykłych domów włościańskich i gospodarskich nie mogą być ani zamieszkane ani na inny cel użyte przed uzyskaniem pozwolenia Zwierzchności gminnej a w wypadkach przewidzianych w §. 9. przed uzyskaniem zezwolenia Wydziału powiatowego.

Przed udzieleniem takiego zezwolenia musi osobna komisja zbadać na miejscu, czy budowa wykonana zgodną jest z pla-

nem zatwierdzonym, czy odpowiada wymaganiom sanitarnym i warunkom bezpieczeństwa publicznego.

Komisję przeprowadzi naczelnik gminy lub jego zastępca w obecności budującego w przeciągu trzech dni po ustnem lub pisemnem wniesieniu prośby a w wypadkach przewidzianych §. 9. w ciągu dni 14 delegat Wydziału powiatowego przy współudziale naczelnika gminy lub jego zastępcy, względnie przełożonego obszaru dworskiego, przybierając w razie potrzeby także fachowych znawców.

W komisji tej ma wziąć udział naczelnik straży ogniowej, jeśli w gminie straż taka jest zorganizowaną.

W miejscowościach zaś, w których znajdują się zdrojowiska lub stacje klimatyczne o własnym statucie, winien wziąć udział w komisji także delegat komisji zdrojowej lub klimatycznej.

Stosownie do wyniku tych oględzin należy do trzech a w razie interwencji Wydziału powiatowego do 8 dni załatwić prośbę budującego.

Budujący obowiązany jest zapłacić diety i kosztą podróży delegata Wydziału powiatowego i wynagrodzić znawców, jeśli byli do komisji wzywani.

§. 42.

Termin zamieszkania.

Budynek murowany, podczas wiosny pod dach doprowadzony a w jesieni tego samego roku narzucony, z reguły można zamieszkać dopiero w następnej wiosnie. Wyjątkowo można takie budynki zamieszkać i późną jesienią, jeżeli komisya (§. 41.) stwierdzi, że nie sprzeciwiają się temu względny sanitarne lub bezpieczeństwa publicznego.

Murowany budynek w jesieni pod dach doprowadzony a w następnej wiosnie narzucony, można zamieszkać dopiero w jesieni.

Gdyby w powyższych okresach czasu wykonane zostały tylko niektóre części domu, można wydać pozwolenie na częściowe zamieszkanie budynku, przyczem postąpić należy według postanowień §. 41.

ROZDZIAŁ IV.

Utrzymanie istniejących budynków:

§. 43.

Utrzymanie budynków.

Każdy właściciel budynku obowiązany jest utrzymywać go czysto, porządnie i w dobrym stanie i zapobiegać takim uszkodzeniom, które mogłyby zagrażać bezpieczeństwu publicznemu lub zdrowiu mieszkańców.

W izbach mieszkalnych nie wolno utrzymywać koni, bydła, nierogacizny, owiec i kóz.

§. 44.

Budynki grożące zawaleniem.

Jeżeli budynek grozi niebezpieczeństwem zawalenia, zarządzi Zwierzchność gminna z przybraniem znawcy i w obecności właściciela komisyjne zbadanie stanu rzeczy i podług stopnia sprawdzonego niebezpieczeństwa, wyznaczy właścicielowi stosowny termin, w którym pod zagrożeniem grzywny (§. 52.) względnie pod zagrożeniem wykonania robót na jego koszt i stratę (§. 55.), winien tenże bądź to opróżnić i zabezpieczyć budynek aż do wykonania potrzebnych napraw, bądź też rozebrać go częściowo albo nawet całkowicie.

ROZDZIAŁ V.

Władze wykonawcze.

§. 45.

Zwierzchność gminna.

Zwierzchność gminna obowiązana jest ściśle czuwać nad przestrzeganiem przepi-

sów tej ustawy, przedewszystkiem zaś, ażeby:

a) budowano tylko na podstawie uzyskanego prawomocnego konsensu względnie za uwiadomieniem (§. 1. ustęp 2.);

b) ściśle stosowano się do zatwierdzonego planu budowy.

c) zachowano linię regulacyjną (§§. 12., 13., 14., 15. i 16.);

d) do wykonania budowy używano osób do tego uprawnionych przy uwzględnieniu ułatwień przewidzianych w § 19.; oraz

e) używano dobrego i trwałego materiału (§. 19.); wreszcie

f) utrzymywano budynki czysto, porządnie i w dobrym stanie (§. 43.).

W razie spostrzeżenia uchybień winna Zwierzchność gminy w wypadkach pod a), b) i c) wymienionych, wstrzymać dalszą budowę (§. 54.), w wypadku pod d) usunąć nieupoważnionego wykonawcę od dalszej budowy, w wypadku pod e) zarządzić uprzątnięcie z placu budowy materiału za nieodpowiedni uznanego, wreszcie w wypadku pod f) zarządzić odpowiednie środki zaradcze.

Od rozporządzeń Zwierzchności gminnej można wnieść na ręce naczelnika gminy rekurs do Wydziału powiatowego w nieprzekraczalnym terminie dni 14 od dnia doręczenia lub ogłoszenia rozporządzenia.

§. 46.

Z każdej czynności urzędowej ustawą niniejszą nakazanej, która będzie podstawą orzeczenia władzy, ma być spisany protokół.

O ile ustawa ta odmiennie nie postanawia, będą wszystkie takie czynności spełniane bezpłatnie a przyzwani przy tem znawcy, jeśli nie są płatnymi funkcyjuszami gminy, wynagradzani z funduszu gminy.

§. 47.

Rada gminna.

Rada gminna:

a) zatwierdza plany budynków przeznaczone na cele gminne lub zakładów gminnych;

b) uchwała linię regulacyjną przewidzianą w §. 16.

c) uchwała postanowienia przewidziane w §§. 20., 32. i 33.

d) ustanawia takse dla znawców biegłych, jeśli oni za swe czynności nie są płatnymi funkcyjuszami gminy.

Od uchwały Rady gminnej można wnieść na ręce Zwierzchności gminnej rekurs do Wydziału powiatowego w nieprzekraczalnym terminie dni 14 od dnia doręczenia lub ogłoszenia uchwały.

§. 48.

Wydział powiatowy.

Wydział powiatowy:

a) rozstrzyga rekursy przeciw rozporządzeniom Zwierzchności gminnej (§. 45.) i uchwałom Rady gminnej (§. 47.);

b) czuwa nad tem, ażeby Zwierzchność gminna (obszar dworski) nie zaniedbywała obowiązków niniejszą ustawą na nią włożonych;

c) wykonuje czynności wskazane §§. 9., 13., 14., 15., 16., 20., 32., 41. i 57. niniejszej ustawy;

d) ustanawia takse dla znawców (§. 9.).

Od rozporządzenia Wydziału powiatowego można wnieść na ręce tegoż Wydziału rekurs do Wydziału krajowego w nieprzekraczalnym terminie dni 14 od dnia doręczenia lub ogłoszenia rozporządzenia.

§. 49.

Wydział krajowy.

Wydział krajowy ma prawo nadzoru nad wykonaniem niniejszej ustawy i załatwia jako ostateczna instancja rekursy przeciw orzeczeniom Wydziału powiatowego.

§. 50.

Władze polityczne.

Prawa zastrzeżone władzom politycznym postanowieniami odnośnej ustawy gminnej pozostają nienaruszone.

ROZDZIAŁ VI.

Postanowienia karne

§. 51.

Przekroczenia objęte ustawą karną.

Przekroczenia przepisów budowniczych objęte ustawą karną będą dochodzone i karane przez właściwe Sądy.

§. 52.

Inne przekroczenia.

Co do innych przekroczeń przepisów zawartych w tej ustawie służy prawo karania naczelnikowi gminy z dwoma przysiężnymi.

Przekroczenia te karane będą stosownie do stopnia winy i do wynikającego z niej niebezpieczeństwa publicznego grzywną od 2 do 50 koron a w razie niemożności uiszczenia kary pieniężnej, aresztem aż do dni pięciu.

§. 53.

Rekursy przeciw orzeczeniom karnym.

Rekursy przeciw orzeczeniom karnym (§. 52.) mają być w terminie dni 14 od

dnia doręczenia wnoszone do c. k. Starostwa na ręce naczelnika gminy.

§. 54.

Budowy wykonane bez konsensu lub wbrew konsensowi.

Jeśli budowa została całkiem lub częściowo wykonaną bez konsensu lub wbrew konsensowi, względnie bez poprzedniego zaawizowania (§. 1. ust. 2.), winna Zwierzchność gminy natychmiast wstrzymać budowę (§. 45.). Władza powołana do wydania konsensu przeprowadzi następnie czynności wskazane w §. 4. względnie w §. 9. i wyda orzeczenie, czy i o ile wykonana budowa może być pozostawioną, czyli też ma być zmienioną lub zniesioną.

Niezależnie od tego orzeczenia należy winnego ukarać w myśl §§. 51. i 52.

§. 55.

Wykonanie prawomocnych poleceń.

Jeżeli właściciel budynku, pomimo nałożenia kary za niedotrzymanie pierwszego terminu, nie dopełni w drugim przez Zwierzchność gminną oznaczonym terminie prawomocnego polecenia władz powołanych do wykonania tej ustawy, Zwierzchność gminna wykona to polecenie na jego koszt i stratę.

ROZDZIAŁ VII.

Postanowienia co do obszarów dworskich.

§. 56

Zasadnicze postanowienia.

Obszary dworskie tych miejscowości, w których niniejsza ustawa obowiązuje, podlegają również postanowieniom tejże ustawy.

Zakres działania przyznany niniejszą ustawą Zwierzchności i Radzie gminnej, przechodzi na obszarze dworskim na przełożonego tegoż obszaru z wyjątkiem prawa karania (§. 52.), które przysługuje c. k. Starostwu i z wyjątkiem wypadku przewidzianego w §. 57. ustęp 1. Przełożony obszar dworskiego winien na każde zażądanie przedłożyć Wydziałowi powiatowemu akta czynności orzędowych nakazanych niniejszą ustawą a zwłaszcza czynności przepisanych §§. 4., 5., 41. i 54.

§. 57.

Budowle karczem, szynkowni i budowle w pobliżu zabudowań gminy i t. p.

Wykonywanie wszystkich czynności policyi budowniczej, odnoszących się do karczem, szynkowni i należących do nich stajni, szep i t. p. zabudowań, znajdujących się na parcelach nie graniczących z resztą obszaru dworskiego, jak niemniej prawo karania w tych wypadkach za przekroczenie przepisów tej ustawy, należy do zakresu działania gminy.

Nadto jeżeli odległość budynku, który na obszarze dworskim ma być stawiany od zabudowanego terytorium mniny, wynosić ma mniej niż 30 metrów, winien przełożony obszar dworskiego zawiadomić o zamierzanej budowie Zwierzchność gminy.

Jeśli zaś Zwierzchność gminna mniema, że budynek ten stawiany jest wbrew przepisom niniejszej ustawy i stąd zagraża niebezpieczeństwo, może o tem donieść Wydziałowi powiatowemu, który winien na tej podstawie zbadać rzecz i wydać orzeczenie, tak jak gdyby w tej sprawie do niego rekurs wniesiony został przeciw wydanemu w pierwszej instancji orzeczeniu.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie prośby gminy miasta Jaworowa o zezwolenie na pobór podwyższonej opłaty gminnej od piwa.

Sprawozdawca p. Vayhinger odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego, zakończone projektem następującej ustawy:

U s t a w a

z dnia . . . . . zezwalająca gminie miasta Jaworowa na pobór opłaty gminnej od piwa.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomerji z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Art. I.

Gminie miasta Jaworowa zezwala się pobierać przez lat cztery, poczynawszy od r. 1899 do końca r. 1902, opłatę gminną od piwa w gminie wyrabianego lub w niej używanego, a to po 1 zł. w. a. od jednego hektolitra.

Art. II.

Do uiszczenia opłaty obowiązani są wszyscy, którzy piwo dla konsumpcji miejscowej wyrabiają lub sprowadzają czy to na sprzedaż, czy na własny użytek.

Art. III.

Okręg poborowy stanowi gmina miasta Jaworowa.

Art. IV.

Ta opłata ciąży na konsumpcji w obrębie gminy i nie można obciążać nią ani produkeyi, ani obrotu handlowego.

Art. V.

Bliższe postanowienie co do sposobu poboru tej opłaty wyda w drodze administracyjnej c. k. Rząd w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

Art. VI.

Z chwilą wejścia w życie niniejszej ustawy traci moc obowiązującą wydane

przez Wydział krajowy w porozumieniu z c. k. Namiestnictwem rozporządzenie z dnia 22. lipca 1898 l. 40134 dz. u. kr. Nr. 74 z r. 1898.

Art. VII.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie całego projektu tej ustawy *en bloc*.

Izba uchwała wniosek przyjęcia projektu powyższej ustawy *en bloc*, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwała cały projekt ustawy *en bloc*.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania projektu ustawy bez czytania, uchwała Izba powyższy projekt ustawy w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje :

Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie prośby gminy miasta Leżajsk o zezwolenie na pobór opłaty gminnej od piwa i miodu.

Sprawozdawca p. Vayhinger odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego, zakończone projektem następującej ustawy :

U s t a w a

z dnia . . . . . zezwalająca gminie miasteczka Leżajsk na pobór opłat gminnych od piwa i miodu.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje :

Art. I.

Gminie miasteczka Leżajsk zezwala się pobierać przez lat 10 (dziesięć), począwszy od r. 1899 do końca 1908, opłaty gminne od piwa i miodu w gminie wyrabianych, lub w jej obręb wprowadzanych i w niej zużywanych według następującej taryfy :

1) od jednego hektolitra piwa po 60 ct. a. w.;

2) od jednego hektolitra miodu po 1 zł. a. w.

Art. II.

Do uiszczenia powyższej opłaty obowiązani są wszyscy, którzy napoje w Art. I. poszczególnione dla konsumcyi miejscowej wyrabiają lub sprowadzają, czy to na sprzedaż, czy na własny użytek.

Art. III.

Okręg poborowy stanowi gmina administracyjna miasteczka Leżajsk.

Art. IV.

Ta opłata ciąży na konsumcyi w obrębie gminy i nie można obciążać nią ani produkcji, ani obrotu handlowego.

Art. V.

Bliższe postanowienia co do sposobu poboru tej opłaty wyda w drodze administracyjnej c. k. Rząd w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

Art. VI.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie całego projektu tej ustawy *en bloc*.

Izba uchwala wniosek przyjęcia projektu powyższej ustawy *en bloc*, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwala cały projekt ustawy *en bloc*.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania projektu ustawy bez czytania, uchwala Izba powyższy projekt ustawy w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie komisji budżetowej ze sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie zniżenia prestacyi na płace nauczycieli, względnie odpisania zaległości.

Sprawozdawca p. Kozłowski, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Począwszy od 1. stycznia 1899 zniża się dotychczas uiszczane prestacje na płace nauczycieli gminom: Białoboki, powiatu Łańcuckiego, z 16% do wysokości 10%; Borki nizińskie, powiatu Mieleckiego, z 14% do 10%; Hujsko, powiatu Dobromilskiego, z 20% do 10%; Ulicko seredkiewicz, powiatu Rawskiego, z 16% do 8%; Ulicko zarębane, tego samego powiatu, z 27% do 14% — całej należności podatków bezpośrednich wraz z dodatkami państwowymi w powyższych gminach corocznie opłacanych.

2. Gminie Sanoczek, powiatu Sanockiego, obniża się prestację na płacę nauczyciela do kwoty 100 zł. rocznie, począwszy od 1. stycznia 1888.

3. Gminie Sporysz, powiatu Żywieckiego, przyznaje się w drodze łaski z funduszu szkolnego krajowego kwotę 500 zł. tytułem jednorazowego zasiłku na częściowe pokrycie zaległości tej gminy do funduszu szkolnego miejscowego w Żywcu.

4. Gminom Pietruszkowa Wola i Rzepnik obniża się dotychczas uiszczane prestacje na płace nauczycieli do wysokości 10% całej należności podatków bezpośrednich w powyższych gminach corocznie opłacanych.

5. Nad petycjami gmin: Brzezinka, powiatu Wadowickiego, Łany polskie i Łapajówka, powiatu Kamioneckiego, Maszkienice, powiatu Brzeskiego i Niebocko, powiatu Brzozowskiego, o zniżenie prestacyi na płace nauczycieli, przechodzi Sejm do porządku dziennego.

W rozprawie ogólnej przemawia p. Szwed i wnosi, aby gminie Sporysz przyznać 600 zł., a więc o 100 zł. więcej, niż w punkcie 3. wniosku komisji proponowano.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwala punkt 1., 2., 4. i 5. wniosku komisji bez zmiany.

Izba popiera wniosek p. Szweda.

Izba odrzuca wniosek p. Szweda, a w oddzielnem głosowaniu uchwala punkt 3. wniosku komisji bez zmiany.

Następuje:

Sprawozdanie komisji przemysłowej z przedłożenia Wydziału krajowego w przedmiocie subwencyonowania szkoły handlowej we Lwowie.

Sprawozdawca p. Goldman, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Przyjmując na kraj obowiązek przyczyniania się ze skarbu krajowego do kosztów utrzymania c. k. wyższej szkoły handlowej we Lwowie roczną kwotą 8.000 zł., Sejm upoważnia zarazem Wydział krajowy

do wstawienia tej kwoty corocznie do rubryki XVI. budżetu krajowego, poczynawszy od r. 1900 tak długo, dopóki szkoła ta istnieć będzie i dopóki językiem wykładowym w tej szkole będzie język polski.

2. Radzie szkolnej krajowej służy prawo według potrzeby i uznania zaprowadzić wykład jednego przedmiotu w języku niemieckim.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej i uchwala powyższy wniosek komisji bez rozprawy, głosując nad każdym z tych punktów oddzielnie.

Następuje :

Rozprawa szczegółowa nad sprawozdaniem komisji dla reformy wyborczej w przedmiocie częściowej zmiany statutu krajowego i sejmowej ordynacji wyborczej.

Marszałek, po obliczeniu przez sekretarzy obecnych w Izbie posłów, po upływie 15 minut oświadcza, iż kwalifikowana większość jest.

Sprawozdawca p. Górski czyta, proponując poprzednio zmianę art. II., w ten sposób, aby art. ten brzmiał: „Ustawa niniejsza wchodzi w wykonanie z dniem jej ogłoszenia“. Resztę słów opuścić.

Art. I.

Postanowienia §. 3. statutu krajowego z dnia 26. lutego 1861 r. i ustawy z dnia 20. września 1866 r., zawierającej dodatek do §. 3. statutu krajowego (Dz. ust. i rozp. kraj. Nr. 22) w brzmieniu ustawy z dnia 23. maja 1896 Dz. ust. kr. Nr. 32 znoszą się.

§. 3. statutu krajowego ma brzmienie jak następuje :

Sejm krajowy składa się ze stu sześćdziesięciu jeden członków, mianowicie :

a) z trzech arcybiskupów lwowskich, księcia biskupa krakowskiego, dwóch

biskupów przemyskich, biskupa tarnowskiego i biskupa stanisławowskiego.

W razie wakującej stolicy arcybiskupiej lub biskupiej administrator diecezji jest członkiem Sejmu krajowego.

b) z prezesa Akademii umiejętności w Krakowie ;

c) z rektorów uniwersytetu krakowskiego i lwowskiego, tudzież rektora szkoły politechnicznej lwowskiej ;

d) ze stu czterdziestu dziewięciu posłów wybranych. a to :

I. czterdziestu czterech posłów z klasy wielkich posiadłości gruntowych ;

II. z trzydziestu jeden posłów miast w ustawie wyborczej wymienionych i izb handlowych i przemysłowych ;

IV. z siedemdziesięciu czterech posłów reszty gmin Królestwa Galicyi i Lodomerji z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Izba bez rozprawy uchwala Art. I. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta :

Art. II.

Ustawa niniejsza wchodzi w wykonanie z dniem jej ogłoszenia.

Izba bez rozprawy uchwala Art. II. w stylizacji odczytanej przez p. sprawozdawcę.

Sprawozdawca czyta :

Art. III.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

Izba bez rozprawy uchwala Art. III. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta :

U s t a w a

z dnia . . . . . dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, zmieniająca §. 3. statutu krajowego z dnia 26. lutego 1861 r.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje :

Izba bez rozprawy uchwala tytuł i wstęp ustawy zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca p. Górski wnosi przystąpienie do trzeciego czytania powyższego projektu ustawy bez czytania.

Izba uchwala wniosek przystąpienia do trzeciego czytania projektu powyższej ustawy bez czytania, a następnie w oddzielnem głosowaniu uchwala projekt powyższej ustawy w trzeciem czytaniu bez czytania.

Marszałek konstatuje, iż ustawa powyższa uchwaloną została w trzeciem czytaniu bez czytania 110 głosami przeciw 4.

Sprawozdawca czyta projekt drugiej ustawy :

U s t a w a

z dnia . . . . . dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, zmieniająca §§. 2., 3., 45., 47. i 49. sejmowej ordynacji wyborczej z dnia 26. lutego 1861 r.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje :

Art. I.

Postanowienia §§. 2., 3., 45., 47. i 49. sejmowej ordynacji wyborczej z dnia 26. lutego 1861 r. i ustawy z 23. maja 1896

Nr. 33 dz. u. kr. znoszą się w obecnej osnowie i mają brzmieć, jak następuje :

§. 2.

Pod względem wyboru posłów z miast tworzy główne miasto Lwów jeden okręg wyborczy.

Równie tworzą miasta: a) Kraków, b) Przemyśl, c) Stanisławów, d) Tarnopol, e) Brody, f) Jarosław, g) Drohobycz, h) Biała, i) Nowy Sącz, k) Tarnów, l) Rzeszów, m) Sambor, n) Stryj, o) Kołomyja — każde jeden okręg wyborczy.

Nadto tworzą miasta :

- p) Podgórze i Wieliczka razem jeden okręg wyborczy,
- r) Bochnia i Wadowice razem jeden okręg wyborczy,
- s) Gorlice i Jasło razem jeden okręg wyborczy,
- t) Sanok i Krosno razem jeden okręg wyborczy,
- u) Brzeżany i Złoczów razem jeden okręg wyborczy.

Każde z tych miast jest oraz miejscem wyborów.

§. 3.

Lwów wybiera sześciu, Kraków czterech posłów, a każdy z innych w §. 2. wymienionych okręgów wyborczych po jednym.

W okręgach wyborczych utworzonych z dwóch miejsc, głównem miejscem wyborów jest miejscowość na pierwszym miejscu wymieniona.

Wszyscy do wyboru uprawnieni każdego miasta tworzą jedno ciało wyborcze.

§. 45.

Gdy wszyscy obecni wyborcy głosy swe podadzą, prezydujący Komisji wybor-

czej głosowanie ogłosić ma za skończone; poczem podwójny spis głosowania przez Komisję wyborczą i Komisarza wyborczego podpisany i natychmiast skrutynowanie rozpoczętem będzie. Rezultat ukończonego obliczenia głosów prezydujący Komisji wyborczej natychmiast ogłosić powinien.

W okręgach wyborczych utworzonych z dwóch miejsc wyborów przewodniczący Komisji wyborczej dodać powinien, że o ogólnym rezultacie głosowania dowiedzieć się będzie można w głównym miejscu wyborów. Komisarz wyborczy odeszłe akta natychmiast temu urzędnikowi politycznemu, któremu poruczono ułożenie ogólnego rezultatu wyboru w głównym miejscu wyborów. Ten ostatni zaś winien zbadać z nadesłanych aktów wyborczych ogólny wynik głosowań w obu miejscach wyborów i takowy pisemnie zestawzić.

§. 47.

Jeżeli przy głosowaniu na jednego lub drugiego wybrać się mającego posła nie wypadła taka większość głosów, wówczas przedsięwziętem będzie drugie skrutynium, a gdyby i przy tem potrzebna większość głosów do skutku nie przyszła, przystąpi się do ściślejszego wyboru.

W okręgach wyborczych, złożonych z dwóch miejsc wyborów, czynności te w obydwu miejscach wyborów zarządzi starosta powiatowy, w którego powiecie leży główne miejsce wyborów.

§. 49.

Gdy potrzebna ilość posłów należycie wybraną została, protokół czynności wyborczy będzie zamknięty, przez członków Komisji wyborczej i komisarza rządowego podpisany wspólnie, przy załączeniu spisów głosowania i list obliczania głosów, a względem wyboru posłów gmin wiejskich także przy równoczesnem załączeniu aktów wyboru wyborców zapieczętowany, napisem treść wyrażającym opatrzony i komisarzowi

rządowemu dla przesłania go Namiestnikowi oddany.

W okręgach wyborczych, złożonych z dwóch miejsc wyborów należy po sprawdzeniu w głównym miejscu wyborów ostatecznego ogólnego wyniku, spisany z tej czynności akt ostateczny wraz ze wszystkimi z Komisji wyborczych nadesłanymi aktami odesłać Namiestnikowi kraju. Odnosi się to w razie ściślejszego wyboru także do aktów zarządzenie to uzasadniających.

Art. II.

Ustawa niniejsza wchodzi w wykonanie z dniem jej ogłoszenia.

Art. III.

Zaraz po ogłoszeniu niniejszej ustawy przeprowadzone będą wybory pięciu posłów z miast: Podgórze i Wieliczka, Bochnia i Wadowice, Gorlice i Jasło, Sanok i Krosno, Brzeżany i Złoczów. Mandaty posłów wybranych przy tych wyborach trwać będą tylko do końca VII. peryodu wyborczego Sejmu galicyjskiego.

Art. IV.

Wykonanie tej ustawy polecam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie *en bloc* całego projektu powyższej ustawy.

Izba uchwala wniosek przyjęcia projektu powyższej ustawy *en bloc*, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwala cały projekt powyższej ustawy *en bloc*.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania projektu powyższej ustawy bez czytania, uchwala Izba cały projekt powyż-

szej ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Marszałek konstatuje, iż ustawa przyjęta została w trzecim czytaniu bez czytania 117 głosami.

Następuje :

Sprawozdanie komisji prawniczej o wniosku posła Karatnickiego w sprawie uzupełnienia statutu krajowego postanowieniem, że wybrani na posłów urzędnicy i funkcyonaryusze publiczni nie potrzebują urlopu do wykonywania mandatu poselskiego.

Marszałek zwraca uwagę, że do uchwalenia projektowanej zmiany statutu potrzebną jest również kwalifikowana większość.

Sprawozdawca p. Karatnicki, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji :

Wysoki Sejm raczy załączoną pod ./. ustawę uchwalić :

U s t a w a

z dnia . . . . . dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, uzupełniająca §. 6. statutu krajowego z dnia 26. lutego 1861.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje :

Art. I.

§. 6. statutu krajowego z dnia 26. lutego 1861 zostaje uzupełniony następującym ustępem :

„Urzędnicy i funkcyonaryusze publiczni, wybrani na posłów do Sejmu krajowego, nie potrzebują urlopu do wykonywania swego mandatu“.

Art. II.

Niniejsza ustawa obowiązuje z dniem jej ogłoszenia.

Art. III.

Wykonanie niniejszej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta :

Art. I.

§. 6. statutu krajowego z dnia 26. lutego 1861 zostaje uzupełniony następującym ustępem :

„Urzędnicy i funkcyonaryusze publiczni, wybrani na posłów do Sejmu krajowego, nie potrzebują urlopu do wykonywania swego mandatu“.

Izba bez rozprawy uchwała Art. I. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta :

Art. II.

Niniejsza ustawa obowiązuje z dniem jej ogłoszenia.

Izba bez rozprawy uchwała Art. II. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta :

Art. III.

Wykonanie niniejszej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

Izba bez rozprawy uchwała Art. III. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta :

U s t a w a

z dnia . . . . . dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, uzupełniająca §. 6. statutu krajowego z dnia 26. lutego 1861.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje :

Izba bez rozprawy uchwala tytuł i wstęp ustawy zgódnie z wnioskiem komisyi.

Sprawozdawca wnosi przystąpienie do trzeciego czytania projektu powyższej ustawy bez czytania

Izba uchwala przystąpienie do trzeciego czytania projektu powyższej ustawy bez czytania, a następnie w oddzielnem głosowaniu uchwala Izba projekt powyższej ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Marszałek konstatuje, iż ustawa uchwaloną została 107 głosami przeciw 9 — a przeto w obecności $\frac{3}{4}$ części członków Sejmu i wymaganą większością $\frac{2}{3}$ obecnych.

Następuje :

Sprawozdanie komisyi gminnej o sprawozdaniu Wydziału krajowego w przedmiocie prośby gminy król. stoł. m. Krakowa o wyjednnienie ustawy co do przymusowego połączenia domów w Krakowie z wodociągiem miejskim.

Sprawozdawca p. Hupka, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisyi, sprostowawszy poprzednio omyłkę druku, a mianowicie w trzecim wierszu z dołu w §. 7. projektu ustawy zamiast cyfry „7“ ma być „6“.

U s t a w a

z dnia . . . . obowiązująca w gminie król. stoł. miasta Krakowa o obowiązku właścicieli połączenia swoich domów z miejskim

wodociągiem, tudzież o zezwoleniu powyższej gminie na pobór podatku gminnego od czynszów najmu i opłat gminnych.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje :

§. 1.

Każdy właściciel położonego w obrębie gminy król. stoł. miasta Krakowa domu, niemającego studni, lub mającego studnię o wodzie niezdrowej, obowiązany jest po otwarciu miejskiego wodociągu w dotyczącej ulicy lub placu połączyć dom swój z rzeczonym wodociągiem.

Właściciele domów, które powstaną dopiero po otwarciu powyższego wodociągu, muszą bezwarunkowo połączyć domy swe z miejskim wodociągiem, będą natomiast wolni od obowiązku urządzenia studni wymaganej podług §. 26. ustawy budowniczej dla miasta Krakowa z dnia 18. lipca 1883 dz. u. kr. Nr. 63.

Połączenie domów z wodociągiem nastąpić ma podług przepisów regulaminu technicznego (§. 12.) i wykonane być może tylko przez osoby posiadające do tego uzdolnienie w myśl przepisów ustawy przemysłowej.

§. 2.

Właściciel domu ponosi kosztą połączenia od granicy swej posiadłości i kosztą wewnętrznego urządzenia. Kosztą doprowadzenia wody do wspomnianej wyżej granicy ponosi gmina miasta Krakowa.

§. 3.

Połączenie domów z miejskim wodociągiem ma nastąpić najpóźniej w przeciągu trzech lat po otwarciu wodociągu w odnosnej ulicy lub odnosnym placu.

Jeśli właściciel nie wykona tego połączenia w powyższym terminie, może gmina

m. Krakowa wykonać je na jego koszt i niebezpieczeństwo.

Domy, które powstaną dopiero po otwarciu wodociągu, mają być z nim połączone przed wydaniem konsensu na ich zamieszkanie lub użytkowanie.

§. 4.

Od obowiązku określonego w §. 1 ustęp pierwszy może uwolnić Magistrat m. Krakowa tych właścicieli domów, którzy nie wcześniej jak w sześć miesięcy, a najpóźniej w dwa lata po zaprowadzeniu wodociągu wykażą się poświadczeniem c. k. Zakładu dla badania środków spożywczych, urządzonego w Krakowie na podstawie ustawy z 16. stycznia 1896 dz. p. p. Nr. 89 z r. 1897, że woda w ich studniach jest zdrową.

Uwolnienie to może jednak Magistrat odwołać, jeśli przy następem badaniu wody okaże się, że stała się niezdrową.

Koszta ponownego badania wody ponosi gmina, jeśli woda uznana zostanie za zdrową, zaś właściciel domu, jeśli woda uznana zostanie za niezdrową.

§. 5.

W wypadkach na uwzględnienie zasługujących, a w szczególności, gdy koszta połączenia w stosunku do wartości domu będą za wysokie, może Rada miejska uwolnić od obowiązku w §. 1. określonego, jeśli dostateczne zaopatrzenie domu w zdrową wodę jest zapewnione, czy to z powodu bliskości studni publicznej, czy też w inny sposób.

Na żądanie właścicieli i po zbadaniu stosunków miejscowych może Rada miejska również zezwolić na urządzenie kosztem właścicieli i dla zakładów przemysłowych lub kolonii robotniczych, położonych w obrębie gminy miasta Krakowa, stosownej liczby studzien wodociągowych, zamiast połączenia poszczególnych domów z wodociągiem miejskim.

§. 6.

Na pokrycie kosztów połączonych z zaprowadzeniem wodociągu miejskiego, jego utrzymaniem i administracją, przysługuje gminie miasta Krakowa prawo pobierania przez lat pięćdziesiąt, licząc od dnia oddania wodociągu na użytek publiczny, podatku gminnego aż do wysokości pięciu procentów (5%) zeznanego i przez władze sprawdzonego czynszu najmu lub wartości czynszowej budynków położonych w obrębie gminy.

§. 7.

Za używanie wody przewyższające zwyczajno użycie, to jest do picia, gotowania, prania, czyszczenia, kąpiei itp., jak np. na cele przemysłowe, a mianowicie dla łazienek, zajazdów, hoteli, kawiarni, ogrodów, wodotrysków itp., tudzież w tych budynkach, do których §. 6. się nie stosuje, jak n. p. w budynkach rządowych, krajowych, dworcach kolei żelaznych itp., może gmina m. Krakowa pobierać opłaty według wydać się mającej taryfy.

§. 8.

W granicach zakreślonych w §. 6. i po uwzględnieniu dochodu z opłat (§. 7.) ma Rada miejska corocznie ustanowić wysokość gminnego podatku od czynszów najmu.

§. 9.

Podatek gminny (§. 6.) i opłaty za używanie wody (§. 7.) ponosić mają lokatorowie, względnie używający wody.

Za podatek gminny odpowiadają gminie bezpośrednio właściciele realności, z prawem regresu do swych lokatorów. Opłaty zaś za używanie wody (§. 7.) ściągane będą wprost od pobierających wodę.

Sposób uiszczania tych należności określi regulamin (§. 12.).

§ 10.

Podatek gminny i opłaty (§. 9.) ściągane będą w obrębie gminy miasta Krakowa, podług przepisów istniejących dla ściągania podatków rządowych.

§ 11.

Odpisanie rządowego podatku domowoczynszowego dlatego, że mieszkanie stało próżne, pociąga za sobą uwolnienie od podatku gminnego (§. 6.).

§ 12.

Regulamin techniczny (§. 1.), taryfę opłat (§. 7.), sposób uiszczania podatku gminnego i opłat (§. 9.) i w ogóle rozporządzenia wykonawcze do niniejszej ustawy uchwali Rada miasta.

Uchwała ta wymaga jednak do swej ważności zatwierdzenia Wydziału krajowego w porozumieniu z c. k. Namiestnictwem.

W taki sam sposób może nastąpić zmiana regulaminu, taryfy lub w ogóle rozporządzenia wykonawczego.

§ 13.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

§ 14.

Wykonanie niniejszej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej przemawia p. Okuniewski i wnosi §. dodatkowy jako §. 13. w następującej stylizacji Wydziału krajowego:

§ 15.

W sprawach objętych niniejszą ustawą przysługuje stronom bezpośrednio interesowanym prawo wnoszenia rekursu w zwykłym toku instancyj i w przeciągu 14 dno-

wego terminu (od dnia uwiadomienia ich lub doręczenia im decyzji odnośnej Magistratu, względnie Rady miejskiej), a to na ręce Magistratu miasta.

Przemawia p. Rotter.

Po zamknięciu rozprawy ogólnej przemawia p. sprawozdawca, zgadzając się na poprawkę p. Okuniewskiego częściowo, a mianowicie z opuszczeniem w §. 13. proponowanym przez p. Okuniewskiego słów „od dnia uwiadomienia...” aż do słów „miejskiej“.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta:

§. 1.

Każdy właściciel położonego w obrębie gminy król. stoł. miasta Krakowa domu, niemającego studni, lub mającego studnię o wodzie niezdrowej, obowiązany jest po otwarciu miejskiego wodociągu w dotyczącej ulicy lub placu połączyć dom swój z rzeczonym wodociągiem.

Właściciele domów, które powstaną dopiero po otwarciu powyższego wodociągu, muszą bezwarunkowo połączyć domy swe z miejskim wodociągiem będą natomiast wolni od obowiązku urządzenia studni wymaganej podług §. 26. ustawy budowniczey dla miasta Krakowa z dnia 18. lipca 1883 dz. u. kr. Nr. 63.

Połączenie domów z wodociągiem nastąpić ma podług przepisów regulaminu technicznego (§. 12.) i wykonane być może tylko przez osoby posiadające do tego uzdolnienie w myśl przepisów ustawy przemysłowej.

Izba uchwała bez rozprawy §. 1. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 2.

Właściciel domu ponosi kosztą połączenia od granicy swej posiadłości i kosztą wewnętrznego urządzenia. Kosztą doprowadzenia wody do wspomnianej wyżej granicy ponosi gmina miasta Krakowa.

Izba bez rozprawy uchwala §. 2. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 3.

Połączenie domów z miejskim wodociągiem ma nastąpić najpóźniej w przeciągu trzech lat po otwarciu wodociągu w odnośnej ulicy lub odnośnym placu.

Jeśli właściciel nie wykona tego połączenia w powyższym terminie, może gmina m. Krakowa wykonać je na jego koszt i niebezpieczeństwo.

Domy, które powstaną dopiero po otwarciu wodociągu, mają być z nim połączone przed wydaniem konsensu na ich zamieszkanie lub użytkowanie.

Izba bez rozprawy uchwala §. 3. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 4.

Od obowiązku określonego w §. 1. ustęp pierwszy może uwolnić Maaistrat m. Krakowa tych właścicieli domów, którzy nie wcześniej jak w sześć miesięcy, a najpóźniej w dwa lata po zaprowadzeniu wodociągu wykażą się poświadczeniem c. k. Zakładu dla badania środków spożywczych, urządzonego w Krakowie na podstawie ustawy z 16. stycznia 1896 dz. p.p. Nr. 89 z r. 1897, że woda w ich studniach jest zdrową.

Uwolnienie to może jednak Magistrat odwołać, jeśli przy następem badaniu wody okaże się, że stała się niezdrową.

Kosztą ponownego badania wody ponosi gmina, jeśli woda uznana zostanie za zdrową, zaś właściciel domu, jeśli woda uznana zostanie za niezdrową.

Izba bez rozprawy uchwala §. 4. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 5.

W wypadkach na uwzględnienie zasługujących, a w szczególności, gdy kosztą połączenia w stosunku do wartości domu będą za wysokie, może Rada miejska uwolnić od obowiązku w §. 1. określonego, jeśli dostateczne zaopatrzenie domu w zdrową wodę jest zapewnione, czy to z powodu bliskości studni publicznej, czy też w inny sposób.

Na żądanie właścicieli i po zbadaniu stosunków miejscowych może Rada miejska również zezwolić na urządzenie kosztów właścicieli i dla zakładów przemysłowych lub kolonii robotniczych, położonych w obrębie gminy miasta Krakowa, stosownej liczby studzien wodociągowych, zamiast połączenia poszczególnych domów z wodociągiem miejskim.

Izba bez rozprawy uchwala §. 5. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 6.

Na pokrycie kosztów połączonych z zaprowadzeniem wodociągu miejskiego, jego utrzymaniem i administracją, przysługuje gminie miasta Krakowa prawo pobierania przez lat pięćdziesiąt, licząc od dnia oddania wodociągu na użytek publiczny, podatku gminnego aż do wysokości pięciu procentów (5%) zeznanego i przez władze sprawdzonego czynszu najmu lub wartości czynszowej budynków położonych w obrębie gminy.

Izba bez rozprawy uchwala §. 6. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 7.

Za używanie wody przewyższające zwyczajne użycie, to jest do picia, gotowania, prania, czyszczenia, kąpieli i t. p., jak n. p. na cele przemysłowe, a mianowicie dla łazienek, zajazdów, hoteli, kawiarni, ogrodów, wodotrysków itp., tudzież w tych budynkach, do których §. 6. się nie stosuje, jak n. p. w budynkach rządowych, krajowych, dworcach kolei żelaznych itp., może gmina m. Krakowa pobierać opłaty według wydać się mającej taryfy.

Izba bez rozprawy uchwala §. 7. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 8.

W granicach zakreślonych w §. 6. i po uwzględnieniu dochodu z opłat (§. 7.) ma Rada miejska corocznie ustanowić wysokość gminnego podatku od czynszów najmu.

Izba bez rozprawy uchwala §. 8. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 9.

Podatek gminny (§. 6.) i opłaty za używanie wody (§. 7.) ponosić mają lokatorowie, względnie używający wody.

Za podatek gminny odpowiadają gminie bezpośrednio właściciele realności, z prawem regresu do swych lokatorów. Opłaty zaś za używnie wody (§. 7.) ściągane będą wprost od pobierających wodę.

Sposób uiszczania tych należności określi regulamin (§. 12.).

Izba bez rozprawy uchwala §. 9. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 10.

Podatek gminny i opłaty (§. 9.) ściągane będą w obrębie gminy miasta Krakowa podług przepisów istniejących dla ściągania podatków rządowych.

Izba bez rozprawy uchwala §. 10. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 11.

Odpisanie rządowego podatku domowoczynszowego dlatego, że mieszkanie stało próżne, pociąga za sobą uwolnienie od podatku gminnego (§. 6.).

Izba bez rozprawy uchwala §. 11. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 12.

Regulamin techniczny (§. 1.), taryfę opłat (§. 7.), sposób uiszczania podatku gminnego i opłat (§. 9.) i w ogóle rozporządzenia wykonawcze do niniejszej ustawy uchwali Rada miasta.

Uchwała ta wymaga jednak do swej ważności zatwierdzenia Wydziału krajowego w porozumieniu z c. k. Namiestnictwem.

W taki sam sposób może nastąpić zmiana regulaminu, taryfy lub w ogóle rozporządzenia wykonawczego.

Izba bez rozprawy uchwala §. 12. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca oznajmia, iż obecnie §. 13. ma brzmieć:

§. 13.

W sprawach objętych niniejszą ustawą przysługuje stronom bezpośrednio intere-

wanym prawo wnoszenia rekursu w zwykłym toku instancyi i w przeciągu 14-dniowego terminu, a to na ręce Magistratu miasta.

Przemawia p. Okuniewski i wnosi jako poprawkę, by §. 13. przyjąć w całości wedle brzmienia proponowanego przez Wydział krajowy, a mianowicie:

§. 13.

W sprawach objętych niniejszą ustawą przysługuje stronom bezpośrednio interesowanym prawo wnoszenia rekursu w zwykłym toku instancyi i w przeciągu 14-dniowego terminu od dnia uwiadomienia ich lub doręczenia im decyzji odnośnej Magistratu, względnie Rady miejskiej, a to na ręce Magistratu miasta.

Izba popiera poprawkę p. Okuniewskiego.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca, zgadzając się na poprawkę p. Okuniewskiego, t. j. na stylizację §. 13. wedle wniosku Wydziału krajowego, z opuszczeniem słów „od dnia...“ aż do słów „miejskiej“, jaki odczytał.

Przemawia p. Okuniewski, zgadzając się na §. 13. wedle stylizacji przyjętej przez p. sprawozdawcę.

Izba uchwala §. 13. w stylizacji przyjętej przez p. sprawozdawcę.

Sprawozdawce czyta:

§. 14.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy §. 14. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 15.

Wykonanie niniejszej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

Izba bez rozprawy uchwala §. 15. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

U s t a w a

z dnia . . . . obowiązuja w gminie król. stoł. miasta Krakowa o obowiązku właścicieli połączenia swoich domów z miejskim wodociągiem, tudzież o zezwoleniu powyższej gminie na pobór podatku gminnego od czynszów najmu i opłat gminnych.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomerji z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Izba bez rozprawy uchwala tytuł i wstęp ustawy zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca wnosi przystąpienie do trzeciego czytania projektu powyższej ustawy bez czytania.

Izba uchwala wniosek przystąpienia do trzeciego czytania projektu powyższej ustawy bez czytania, a następnie w oddzielnem głosowaniu uchwala projekt powyższej ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie komisji gminnej o sprawozdaniu Wydziału krajowego w przedmiocie petycji gminy m. Jarosławia o zezwolenie na pobór opłat policyjnych od przedstawień teatralnych, koncertów, balów itp. na rzecz funduszu miejscowych ubogich.

Sprawozdawca p. Fruchtman uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

“Wysoki Sejm raczy uchwalić załączoną ./. ustawę“:

U s t a w a

z dnia . . . . obowiązuja w Królestwie Galicyi i Lodomerji wzaz z Wielkiem

Księstwem Krakowskiem w przedmiocie zezwolenia gminie miasta Jarosławia na pobór opłat policyjnych na rzecz funduszu miejscowych ubogich.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomerji z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam co następuje:

Art. I.

Gmina miasta Jarosławia pobierać będzie na rzecz funduszu miejscowych ubogich następujące opłaty policyjne:

1. Od każdego za opłatą wstępu urządzanego balu, pikniku lub od każdej za opłatą wstępu urządzonej zabawy z tańcami, czy to w publicznym czyli też w prywatnym lokalu, opłatę stosownie do uznania Magistratu wymierzoną według trzech klas: po sześć zł. (dwanaście koron), cztery zł. (ośm koron), lub dwa zł. (cztery korony).

Bale, pikniki lub zabawy z tańcami, których cały czysty dochód przeznaczony jest na cel dobroczynny, wolne są od opłaty.

2. Od przedstawień teatralnych, koncertów, produkcji sztuk konnych, ogni sztucznych, produkcji prestydygatorskich, magicznych i t. p., za każde przedstawienie opłatę, stosownie do ocenienia Magistratu według trzech klas: po sześć zł. (dwanaście koron), cztery zł. (ośm koron) lub dwa zł. (cztery korony).

Przedstawienia, z których cały czysty dochód przeznaczony jest na cele dobroczynne, wolne są od opłaty.

3. Od menażeryi, panoramy, kosmorama, dioramy, ciemni optycznych (camera obscura), figur woskowych lub innych gabinetów w stosunku do ich jakości i stosownie do uznania Magistratu według trzech klas: po sześć zł. (dwanaście koron), cztery zł. (ośm koron) lub dwa zł. (cztery korony) za każdy tydzień, zaś po ośmna-

ście zł. (trzydzieści sześć koron), dwanaście zł. (dwadzieścia cztery koron) lub sześć zł. (dwanaście koron) za każdy miesiąc.

4. Od panoram przenośnych (skrzynkowych) tudzież od arfistów i innych muzykantów i katarynkarzy zarobkujących po ulicach, placach i domach, tudzież w publicznych lokalach, opłatę po dwadzieścia pięć centów (pięćdziesiąt halerzy, groszy) za każdy tydzień.

5. Od produkcji muzycznych w lokalach publicznych t. j. w restauracyach, piwiarniach, kawiarniach i szynkowniach opłatę po trzydzieści centów (sześćdziesiąt halerzy, groszy) za każdy wieczór.

Od produkcji muzycznych zaś ze śpiewkami (tingle-tangle, café concert, café chantant) lub z przedstawieniami teatralnemi połączonych, opłatę za każdy wieczór po jednym zł. (dwie korony).

Art. II.

Każde uszczuplenie dochodu funduszu miejscowych ubogich z powyższych opłat, karane będzie grzywną, przypadającą powyższemu funduszowi w wysokości dwu do pięciokrotnej opłaty uszczuplonej a w razie niemożności ściągnięcia tej grzywny aresztem w stosunku jednego dnia za każdych 5 zł. (dziesięć koron) grzywny.

Art. III.

Postępowanie karne w razie wykroczenia przeciw postanowieniom tej ustawy i orzekanie kar przysłuży burmistrzowi miasta względnie jego zastępcy.

Art. IV.

Pod względem odwołania się od zarządzeń co do poboru powyższych opłat tudzież od orzeczeń karnych, obowiązują postanowienia ustawy z dnia 13. marca 1889. Dz. u. kr. Nr. 24.

Art. V.

Wykonanie tej ustawy poruczam mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie projektu powyższej ustawy *en bloc*.

Izba uchwała przyjęcie projektu powyższej ustawy *en bloc*, a następnie w oddzielnem głosowaniu uchwała cały projekt powyższej ustawy *en bloc*.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania projektu powyższej ustawy bez czytania, uchwała cały projekt powyższej ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie komisji gospodarstwa krajowego o sprawozdaniu Wydziału krajowego w przedmiocie popierania Kółek rolniczych i powiększenia funduszu pożyczkowego dla Kółek rolniczych.

Sprawozdawca p. Romanowicz, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego odczytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji.

1. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego o popieraniu Kółek rolniczych.

2. Fundusz pożyczkowy dla przemysłowo-handlowej działalności Kółek rolniczych, będzie podwyższony z kwoty 25.000 zł. do kwoty 40.000 zł. — przez wpłacenie do tegoż funduszu trzech rocznych rat po 5.000 zł. każda, od r. 1899 począwszy.

3. W rubrykę XV. budżetu krajowego na rok 1899 wstawia się na ten cel jako pierwszą roczną ratę kwotę 5 000 zł. w. a.

4. Petycję Zarządu głównego Towarzystwa Kółek rolniczych L. 599/s. — 403/pet. o udzielenie subwencji na zakładanie wzo-

rowych gospodarstw włościańskich w kraju odstępuje Sejm Wydziałowi krajowemu do zbadania i ewentualnego przedstawienia wniosków.

5. Petycję L. 1743/s. — 1411/pet. Kółka rolniczego z Wołczy dolnej o pożyczkę w kwocie 150 zł. w. a. przekazuje się Wydziałowi krajowemu do załatwienia.

W rozprawie ogólnej przemawia p. Merunowicz i wnosi następujący wniosek, jako poprawkę do punktu 2 wniosku komisji.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

(zamiast wniosku 2-go komisji)

„Fundusz pożyczkowy dla przemysłowo-handlowej działalności Kółek rolniczych będzie podwyższony z kwoty 25.000 złr. do kwoty 34.000 złr. przez wpłacenie do tegoż funduszu trzech rocznych rat po 3.000 złr każda od roku 1899.

Druga dotacya w kwocie 2.000 złr. rocznie będzie wstawioną w budżet krajowy do rozporządzalności Wydziału krajowego na ogólne cele rozwoju rolniczej i handlowej działalności Kółek rolniczych pod kierunkiem i kontrolą zarządu głównego Towarzystwa Kółek rolniczych.“

Przemawia p. Bernadzikowski i wnosi następującą rezolucję osobną do wniosku komisji:

„Wzywa się c. k. Rząd, aby na praktyczne kursa handlowe i na lustratorów handlowych przyznał Towarzystwu Kółek rolniczych kwotę 3.200 złr.“

Przemawia p. Stanisław Niezabitowski

Przemawia p. Skałkowski

Przemawia p. Cielecki.

Izba popiera wniosek pp. Merunowicza i Bernadzikowskiego.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca punkt 1 wniosku komisji odczytuje.

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

1. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego o popieraniu Kółek rolniczych.

Przemawia p. Ostapczuk i wnosi do p. 1. następującą poprawkę :

Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby przy udzielaniu subwencji i pożyczek Kółkom rolniczym uwzględniał w równej mierze i czytelnie ludowe we wschodniej części kraju.

Izba popiera poprawkę p. Ostapczuka.

Przemawia p. Nowakowski.

Przemawia p. Wachnianin i wnosi następującą poprawkę dodatkową do poprawki p. Ostapczuka :

Do I. punktu dodatek do poprawki p. Ostapczuka „czytelniom, które mają na celu gospodarski rozwój włościan.“

Przemawia p. Merunowicz.

Przemawia p. Sawczak.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwała punkt 1 wniosku komisji a w oddzielnem głosowaniu uchwała poprawkę p. Ostapczuka który przyjął dodatek p. Wachnianina postawiony dodatkowo do jego poprawki.

Sprawozdawca czyta :

2. Fundusz pożyczkowy dla przemysłowo-handlowej działalności Kółek rolniczych, będzie podwyższony z kwoty 25.000 zł. do kwoty 40.000 zł. — przez wpłacenie do tegoż funduszu trzech rocznych rat po 5.000 zł. każda, od r. 1899 począwszy.

Po zamknięciu rozprawy p. sprawozdawca rzeka się głosu.

Marszałek udziela wyjaśnienia co do sposobu głosowania.

Izba odrzuca punkt 2 wniosku komisji a następnie w oddzielnem głosowaniu uchwała pierwszą część wniosku p. Merunowicza od słów „Fundusz“ do „1899.“

Przemawia p. Niezabitowski Stanisław i wnosi aby do drugiej części wniosku p. Merunowicza dodać „na przeciąg lat trzech.“

Przemawia p. Merunowicz zgadzając się na poprawkę p. Niezabitowskiego.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwała drugą część wniosku p. Merunowicza wraz z poprawką p. Stanisława Niezabitowskiego.

Sprawozdawca odczytuje 3-ci punkt wniosku komisji oznaczając że wobec zapadłej uchwały brzmi jak następuje :

3. W rubrykę XV. budżetu krajowego na rok 1899 wstawia się na oba cele jako pierwszą roczą ratę kwotę 5.000 zł. w. a.

Izba bez rozprawy uchwała punkt 3. wniosku komisji, w stylizacyi odczytanej przez p. sprawozdawcę a następnie bez rozprawy uchwała w oddzielnem głosowaniu punkt 4 i 5 wniosku komisji, głosując nad każdym punktem 4 i 5 oddzielnie.

Izba uchwała bez rozprawy rezolucję p. Bernadzikowskiego.

Następuje :

Sprawozdanie komisji gospodarstwa krajowego :

1. o sprawozdaniu Wydziału krajowego w sprawie założenia załadu sadowniczego w Zaleszczykach ;

2. o wniosku p. Wójcika w sprawie założenia zakładu sadowniczego dla zachodniej części kraju pod Krakowem ;

3. o petycji Towarzystwa rolniczego w Krakowie o subwencję celem założenia pod Krakowem zakładu sadowniczego.

Sprawozdawca p. Romanowicz, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego

odczytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

1. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego o założeniu zakładu sadowniczego w Zaleszczykach.

2. Sejm upoważnia Wydział krajowy do założenia zakładu sadowniczego w Zaleszczykach kosztem nieprzekraczalnym 47.805 zł.

3. Sejm otwiera Wydziałowi krajowemu na rok 1899 — kredyt w wysokości 32.805 zł. i upoważnia Wydział krajowy do wstawienia w budżet na r. 1900 kwoty 10.000 zł. jako uzupełnienie reszty kosztów założenia zakładu sadowniczego w Zaleszczykach.

4. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby przeprowadził rokowania z c. k. Towarzystwem rolniczym w Krakowie o założenie zakładu sadowniczego w okolicy Krakowa tak, ażeby zakład ten już z końcem 1900 roku mógł wejść w życie.

5. Sejm wstawia na ten cel w budżet na r. 1899 kwotę 10.000 zł. i upoważnia Wydział krajowy do wydania jej na koszt założenia, a w pierwszym rzędzie na zakupno gruntu dla zakładu.

6. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby u c. k. Rządu poczynił usilne starania celem uzyskania subwencji ze Skarbu państwa na koszt założenia i utrzymania Zakładu sadowniczego w Zaleszczykach i w okolicy Krakowa w wysokości 50% ogólnych kosztów.

W rozprawie ogólnej przemawia p. Stanisław Niezabitowski i stawia następujący wniosek:

„Sejm poleca Wydziałowi krajowemu aby potrzebę założenia Zakładu sadowniczego w zachodniej części Kraju zbadał, i zdał o tem sprawę na najbliższej sesji sejmowej.“

Izba popiera wniosek p. Stanisława Niezabitowskiego.

Przemawia p. Czech.

Przemawia p. Biliński i wnosi poprawkę aby w punkcie 3 wniosku komisji za-

miast kwoty „22.805 zł.“ wstawić o 32.805 zł. a punkt 4 i 5 opuścić.

Izba popiera powyższą poprawkę p. Bilińskiego.

Przemawia p. Potocki Andrzej.

Przemawia p. Biliński.

Przemawia p. Żardecki i wnosi następującą rezolucję:

Sejm poleca Wydziałowi krajowemu aby w odpowiedni sposób zachęcał Rady powiatowe do zakładania powiatowych ogrodów dla hodowli drzew owocowych.

Izba popiera rezolucję p. Żardeckiego.

Przemawia p. Czech.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1) Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego o założeniu zakładu sadowniczego w Zaleszczykach.

Izba bez rozprawy uchwała punkt 1 wniosku komisji.

Sprawozdawca czyta:

2) Sejm upoważnia Wydział krajowy do założenia zakładu sadowniczego w Zaleszczykach kosztem nieprzekraczalnym 47.805 zł.

Izba bez rozprawy uchwała punkt 2 wniosku komisji.

Sprawozdawca czyta:

3) Sejm otwiera Wydziałowi krajowemu na rok 1899 — kredyt w wysokości 22.805 zł. i upoważnia Wydział krajowy do wstawienia w budżet na rok 1900 kwoty 10.000 zł. — jako uzupełnienie reszty kosztów założenia zakładu sadowniczego w Zaleszczykach.

Marszałek udziela wyjaśnienia co do sposobu głosowania.

Przemawia p. Bryczyński.

Po zamknięciu rozprawy p. sprawozdawca zrzeka się głosu.

Izba uchwala punkt 3 zmieniając według poprawki p. Bilińskiego cyfrę 22.805 zł. na 32.805 zł. i z opuszczeniem słów od „i upoważnia“ do słowa „10.000 zł.“.

Sprawozdawca czyta:

4) Sejm poleca Wydziałowi krajowemu aby przeprowadził rokowania z c. k. Towarzystwem rolniczym w Krakowie o założenie zakładu sadowniczego w okolicy Krakowa tak, ażeby Zakład ten z końcem r. 1900 mógł wejść w życie.

Marszałek odczytuje poprawkę p. Stanisława Niezabitowskiego.

Przemawia p. Sprawozdawca, i wnosi aby wobec uchwały powziętej opuścić w p. 4 słowa od „tak“ aż do słowa „życie“.

Przemawia p. Kramarczyk.

Po zamknięciu rozprawy p. sprawozdawca zrzeka się głosu.

Izba odrzuca poprawkę p. Niezabitowskiego, a następnie w oddzielnem głosowaniu uchwala punkt 4 wniosku komisji z opuszczeniem słów od słowa „tak“ aż do słowa „życie“.

Marszałek oznajmia, iż wobec uchwały Izby do punktu 3-go wniosku komisji odpada punkt 5 wniosku komisji.

Sprawozdawca oznajmia, iż wobec uchwały zapadłej do punktu 3 wniosku komisji, brzmieć ma punkt 6 wniosku komisji jak następuje:

Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby u c. k. Rządu poczynił usilne starania celem uzyskania subwencji ze Skarbu państwa na koszt założenia i utrzymania Zakładu sadowniczego w Zaleszczykach w wysokości 50% ogólnych kosztów.

Izba uchwala bez rozprawy punkt 6 wniosku komisji w stylizacji odczytanej przez p. sprawozdawcę.

Izba uchwala następnie rezolucję p. Żardeckiego bez rozprawy.

Następuje:

Sprawozdanie komisji budżetowej o sprawozdaniu Wydziału krajowego (LW. 81.663/98) o petycji Sióstr Miłosierdzia w Sądowej Wiszni w sprawie subwencji na budowę szpitala dla ubogich chorych w Sądowej Wiszni.

Sprawozdawca p. Jordan, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Udziela się Zgromadzeniu Sióstr św. Wincentego a Paulo we Lwowie subwencję w kwocie 5.000 zł. na budowę nowego szpitala w Sądowej Wiszni i upoważnia Wydział krajowy do wstawienia powyższej sumy do wydatków w preliminarzu budżetu krajowego na rok 1900.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji bankowej w przedmiocie sprawozdania Wydziału krajowego o Banku krajowym za rok 1897.

Sprawozdawca p. Loewenstein, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji, sprostowany poprzednio omyłkę druku, a mianowicie w czwartym ustępie z dołu na str. 3 sprawozdania ustęp po słowie „że“ ma brzmieć: „dłużnicy 90% wszystkich długów hipotecznych Banku krajowego płacą swe raty jak najregularniej, i że tylko dłużnicy 10% długów dopuszczają się zwłoki“.

1. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego o Banku krajowym.

2. Sejm udziela Dyrekcji Banku krajowego absolutorium z rachunków za czas od 1. stycznia do 31. grudnia 1897.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda Izba, przystępuje do rozprawy szczegółowej i uchwala bez rozprawy powyższy wniosek komisji, głosując nad każdym tegoż punktem oddzielnie.

Następuje:

Sprawozdanie komisji gminnej o petycjach w sprawie połączenia wsi i miasteczka Skole w jedną gminę w myśl §. 96 ustawy z dnia 3. lipca 1896 Nr. 51. Dz. ust. kraj.

Sprawozdawca p. Merunowicz, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby na najbliższej sesji sejmowej przedłożył projekt ustawy o wcieleniu wsi Skolego do miasteczka Skolego w powiecie Stryjskim stosownie do postanowień §. 96 ustawy z dnia 3. lipca 1896 Dz. ust. kraj. Nr. 51. W ustawie tej ma być jednak zastrzeżeniem, iż majątek swój i dobro, o ile nie pozostawały dotychczas we wspólnem

posiadaniu, zachowują i nadal obie połączone miejscowości jako odrębną własność, i że istniejące w chwili wejścia w życie ustawy długi swoje umorzy każda z nich dochodami z własnego majątku.

Przemawia p. Okuniewski.

Przemawia p. Wachnianin i wnosi następującą poprawkę.

Po słowach: sesji sejmowej: wstawić, „zdał sprawę Wysokiemu Sejmowi, czy należy lub nienależy połączyć gminy miasto Skole i wieś Skole w jedną administracyjną gminę“.

Przemawia p. Kadyj.

Przemawia p. Sawczak.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Przemawia p. Sawczak dla sprostowania faktycznego.

Marszałek odracza posiedzenie do godziny 8 wieczór.

Przerwa posiedzenia godzina 3 po południu.

Dalszy ciąg posiedzenia z dnia 23. marca 1899 roku.

Początek o godzinie 8 minut 40 wieczór.

Marszałek konstatuje dostateczną liczbę posłów i otwiera napowrót przerwane posiedzenie.

Następuje głosowanie nad wnioskiem komisji gminnej o petycjach w sprawie połączenia wsi i miasteczka Skole w jedną gminę w myśl §. 96 ustawy z dnia 3. lipca 1896 Nr. 51. Dz. ust. kraj.

Izba odrzuca poprawkę p. Wachnianina i uchwala w oddzielnem głosowaniu wniosek komisji. Marszałek konstatuje, że za poprawką p. Wachnianina głosowało 39 przeciw 42 posłów, a zatem poprawka upadła.

Następuje:

Sprawozdanie komisji petycyjnej z petycji Zarządu głównego Towarzystwa Kółek rolniczych we Lwowie w sprawie objęcia przez Bank krajowy ostatecznej likwidacji Zakładu kredytowego włościańskiego i Zakładu kredytowego ziemskiego.

Przemawia p. Żardecki, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Petycję Zarządu głównego Kółek rolniczych we Lwowie w sprawie likwidacji Zakładu kredytowego włościańskiego i Zakładu kredytowego ziemskiego odstępuje

Sejm Wydziałowi krajowemu z poleceniem, iżby Wydział krajowy w porozumieniu z Bankiem krajowym obmyślił środki dążące do spiesznego ukończenia likwidacyi obu Zakładów i zdania sprawy Sejmowi na najbliższej sesyi.

W rozprawie ogólnej przemawia p. Andrzej Potocki.

Przemawia p. Bernadzikowski.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwała powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji przemysłowej z petycji Zwierzchności gminnych z Brzozdowiec i Hranek o założenie w Brzozdowcach krajowej szkoły tkackiej.

Sprawozdawca p. Żardecki odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem.

Poleca się Wydziałowi krajowemu ażeby przystąpił do założenia naukowego warsztatu tkackiego w Brzozdowcach z zastrzeżeniem, iżby w pierw w właściwej formie prawnej zabezpieczyły czynniki miejscowe bezpłatne pomieszczenie szkoły i ponoszenie kosztów opału i oświetlenia budynku szkolnego.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji przemysłowej z petycji Rady szkolnej miejscowej; Rady gminnej i mieszkańców Złotego Potoku o założenie krajowej szkoły tkackiej w Złotym Potoku.

Sprawozdawca p. Żardecki odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Petycję Rady szkolnej miejscowej Rady gminnej i mieszkańców Złotego Potoku o za-

łożenie szkoły tkackiej w Złotym Potoku odstępuje Sejm Wydziałowi krajowemu względnie komisji krajowej dla spraw przemysłowych do zbadania i ewentualnego możliwego uwzględnienia.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji przemysłowej z petycji Magistratu miasta Rzeszowa o założenie w Rzeszowie państwowej szkoły przemysłowej.

Sprawozdawca p. Żardecki odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, ażeby starał się wyjednać u c. k. Rządu założenie w Rzeszowie państwowej szkoły rękodzielniczej.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji przemysłowej z petycji Antoniego Waligóry, właściciela realności warsztatu narzędzi rolniczych w Starym Sączu o udzielenie subwencji w wysokości 5000 złr. względnie o udzielenie pożyczki hipotecznie zabezpieczonej.

Sprawozdawca p. Żardecki odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem.

Petycję Antoniego Waligóry właściciela realności i warsztatu narzędzi rolniczych w Starym Sączu, odstępuje Sejm Wydziałowi krajowemu względnie komisji krajowej dla spraw przemysłowych do zbadania i stosownie do wyników badań załatwienia.

Przemawia p. Szwed i wnosi odesłanie petycji powyższej Wydziałowi krajowemu do możliwego uwzględnienia.

Izba popiera wniosek p. Szweda.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca zgadzając się na wniosek p. Szweda.

Izba uchwala wniosek p. Szweda, na który p. sprawozdawca się zgodził.

Następuje:

Sprawozdanie komisji przemysłowej z petycji Rady gminnej w Jaroszwicach o założenie szkoły koszykarskiej ewentualnie o wysłanie kosztem funduszu krajowego nauczyciela z Jaroszwic na kurs nauki koszykarstwa.

Sprawozdawca p. Żardecki odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Petycję Rady gminnej z Jaroszwic powiat Wadowicki o założeniu szkoły koszykarskiej, odstępuje Sejm Wydziałowi krajowemu względnie krajowej komisji przemysłowej do zbadania i załatwienia stosownie do wyniku badań.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji przemysłowej z petycji Chrześcijańskiego Towarzystwa tkaczy w Andrychowie o udzielenie subwencji i pożyczki bezprocentowej.

Sprawozdawca p. Żardecki odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Petycję Chrześcijańskiego Towarzystwa tkaczy w Andrychowie odstępuje Sejm Wydziałowi krajowemu do zbadania i załatwienia.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji przemysłowej z petycji Zwierzchności gminnej w Dynowie o założenie tamże szkoły koszykarskiej.

Sprawozdawca p. Zardecki odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Petycję Zwierzchności gminnej w Dynowie o założenie szkoły koszykarskiej, odstępuje Sejm Wydziałowi krajowemu względnie komisji krajowej dla spraw przemysłowych do zbadania i ewentualnego możliwego uwzględnienia.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji przemysłowej o petycji Jana Barona fabrykanta maszyn rolniczych i odlewni żelaza w Przemyśle o udzielenie pożyczki z funduszu przemysłowego w wysokości 10.000 na hipotecznym zabezpieczeniu.

Sprawozdawca p. Żardecki odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Petycję Jana Barona fabrykanta maszyn rolniczych i odlewni żelaza w Przemyśle o udzielenie pożyczki z funduszu przemysłowego odstępuje Sejm Wydziałowi krajowemu względnie krajowej komisji dla spraw przemysłowych do zbadania i możliwego uwzględnienia.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji gospodarstwa krajowego z petycji Wydziału powiatowego w Łańcucie o subwencję na ubezpieczenie brzegów Wisłoka w gminie Woli małej.

Sprawozdawca p. Gorayski odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Petycję l. s. 595 Wydziału powiatowego w Łańcucie o subwencję na ubezpieczenie brzegów Wisłoka w Woli małej odstępuje się Wydziałowi krajowemu do

uwzględnienia po myśli uchwały Sejmowej z dnia 6. października 1882.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji gospodarstwa krajowego z petycji Wydziału powiatowego w Kałuszu o subwencję na ubezpieczenie brzegów Siwki w Serednem.

Sprawozdawca p. Gorayski odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Petycję l. s. 143. Wydziału powiatowego w Kałuszu o subwencję na ubezpieczenie brzegów potoku Siwki wzdłuż drogi gminnej w Serednem odstępuje się Wydziałowi krajowemu do możliwego uwzględnienia.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji gospodarstwa krajowego z petycji gminy Sosnica powiatu jarosławskiego i gminy Dusowce powiatu przemyskiego o zmianę trasy przekopu rzeki Sanu.

Sprawozdawca p. Gorayski odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Petycję L. s. 870. gminy Sosnica powiatu jarosławskiego i L. s. 1602 gm. Dusowce powiatu przemyskiego, o zmianę trasy projektowanego przekopu Sanu między Dusowcami a Baryczem, odstępuje Sejm c. k. Rządowi do zbadania i możliwego uwzględnienia.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji gospodarstwa krajowego z petycji Wydziału powiatowego w Tłumaczu o regulację rzeki Worony.

Sprawozdawca p. Gorayski odczytuje sprawozdanie komisji zakończone następującym wnioskiem:

Petycję l. s. 605 Wydziału powiatowego w Tłumaczu o regulację rzeki Worony przekazuje się Wydziałowi krajowemu z poleceniem zbadania na miejscu o ile potrzeba i ekonomiczna doniosłość tej regulacji usprawiedliwiłaby wyjątkowe jej traktowanie po za programem regulacji wód, następnie zaś przedłożenia Sejmowi stosownego wniosku na najbliższej sesji.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji petycyjnej w przedmiocie próby p. Kazimierza Jawornika prowizorycznego inżyniera-adjunkta Wydziału krajowego o „veniam studiorum“.

Sprawozdawca p. Michalski odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem.

Panu Kazimierzowi Jawornikowi prowizorycznemu inżynierowi adjunktowi przy Wydziale krajowym, udziela się „veniam studiorum“.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji petycyjnej w przedmiocie petycji kółek rolniczych o zaprowadzenie sprzedaży drobnej tytoniu cygar i tabaki w sklepach należących do „kółek rolniczych“.

Sprawozdawca p. Michalski odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm poleca Wydziałowi kraj. ażeby raczył uwiadomić interesowane zarządy „kółek rolniczych“ o odpowiedzi komisarza rządowego.

Przemawia p. Dąbski.

Po zamknięciu rozprawy p. sprawozdawca zrzeka się głosu.

Izba uchwala powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji petycyjnej w sprawie prośby pana Franciszka Wernera emerytowanego oficyna szpitala św. Łazarza w Krakowie o zastosowanie do jego emerytury §. 11 statutu emerytalnego.

Sprawozdawca p. Michalski odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Petycję pana Franciszka Wernera emerytowanego oficyna szpitala św. Łazarza w Krakowie odsyła się do Wydziału krajowego do zbadania i załatwienia.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji petycyjnej z petycji Jana Kalisza wysłużonego żołnierza z Wolicy Ługowej o udzieleniu mu konsensu na trafikę w Głogowie.

Sprawozdawca p. Hamorak odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Petycję Jana Kalisza o nadanie konsensu na trafikę w Głogowie odstępuje się c. k. Rządowi do załatwienia i możliwego uwzględnienia.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji petycyjnej z petycji miasteczka Peczeniżyna o uwolnienie gminy od obowiązku ponoszenia kosztów najmu ubikacji dla miejscowego Urzędu podatkowego.

Sprawozdawca p. Hamorak odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Petycję miasteczka Peczeniżyna odstępuje się c. k. Rządowi do możliwego uwzględnienia.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji petycyjnej z petycji ks. Aleksandra Paneka o poparcie u c. k. Rządu spraw dotyczących rz. kat. parafii w Hałuszczyńcach.

Sprawozdawca p. Hamorak odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Petycję ks. Aleksandra Paneka parocha obrz. łać. w Hałuszczyńcach odstępuje się c. k. Rządowi do możliwie rychłego załatwienia.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji petycyjnej z petycji Leizora Strasberg z Wielkich Ócz o zwrot kaucji złożonej przy wniesieniu oferty na dzierżawę kraj. opłat konsumcyjnych w okręgach sądowych Niemirów i Krakowiec.

Sprawozdawca p. Hamorak odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Nad petycję Leizora Stasberga przechodzi się do porządku dziennego.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji petycyjnej z petycji gminy Szczyrzyc Abramowice pow. Limanowskiego w sprawie targowicy i prawa wykonywania policyi targowej w tem miasteczku.

Sprawozdawca p. Hamorak odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Petycję gminy Szczyszyc — Abramowice odstępuje się Wydziałowi kraj. do zbadania i do odpowiedniego załatwienia.

Izba bez rozprawy uchwala wniosek komisji.

Następuje :

Sprawozdanie komisji petycyjnej z petycji gminy Sielce powiatu tarnobrzskiego o umieszczenie umysłowo chorego Jana Kobylnickiego z Siecia w zakładzie obłąkanych w Kulparkowie na koszt funduszu krajowego.

Sprawozdawca p. Hamorak odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem :

Pytanie gminy Sielca o umieszczenie Jana Kobylnickiego w zakładzie krajowym dla obłąkanych w Kulparkowie odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania ewentualnego uwzględnienia.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek komisji.

Następuje :

Sprawozdanie komisji petycyjnej z petycji gr. k. komitetu cerkiewnego w Sanku w sprawie długu w kwocie 360 zł. do kasy krajowej.

Sprawozdawca p. Hamorak odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem :

Petycję komitetu cerkiewnego w Sanku odstępuje się Wydziałowi krajowemu do możliwego uwzględnienia.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek komisji.

Następuje :

Sprawozdanie komisji petycyjnej z petycji Józefa Platy z Moszczenicy niżnej o zniesienie wyroku c. k. Sądu w Nowym Sączu, skazującego jego za zbrodnię rabunku na karę dwumiesięcznego więzienia.

Sprawozdawca p. Hamorak odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem :

Nad petycją Józefa Platy przechodzi się do porządku dziennego.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek komisji.

Następuje :

Sprawozdanie komisji petycyjnej z petycji gminy Chocimia powiatu kałuskiego o zwrot kosztów za poruczony zakres działania.

Sprawozdawca p. Hamorak odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem :

Petycję gminy Chocima o wynagrodzenie za poruczony zakres działania odstępuje się c. k. Rządowi odnośnie do uchwały sejmowej z dnia 18. lutego 1898 do załatwienia.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek komisji.

Następuje :

Sprawozdanie komisji petycyjnej z petycji Michała Rusnaczyka gospodarza z Moszczenicy niżnej o zniesienie wyroku c. k. Sądu obwodowego zasądzającego go za zbrodnię rabunku na karę dwumiesięcznego więzienia.

Sprawozdawca p. Hamorak odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem :

Nad petycją Michała Rusnaczyka przechodzi Sejm do porządku dziennego.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek komisji.

Następuje :

Sprawozdanie komisji petycyjnej o petycji mieszkańców gminy Bratkowice powiatu Gródeckiego, w przedmiocie nadużyć egzekutora podatkowego Kowalskiego, pod-

czas ściągania zaległych podatków w tejże gminie.

Sprawozdawca p. Olpiński odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym.

Sejm odstępuje petycję l: 531/99 mieszkańców gminy Bratkowice c. k. Rządowi do właściwego urzędowania.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek komisji.

Następuje :

Sprawozdanie komisji prawniczej w sprawie petycji gminy miasteczka Mrzygłód o utworzenie Sądu powiatowego z siedzibą w Mrzygłodzie.

Sprawozdawca p. Jahl odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem :

Nad petycją gminy miasteczka Mrzygłodu o kreowanie Sądu powiatowego z siedzibą w Mrzygłodzie — przechodzi się na razie — aż do nadejścia chwili stosowniejszej — do porządku dziennego.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek komisji.

Następuje :

Sprawozdanie komisji prawniczej w sprawie petycji gminy miasteczka Wielkie Oczy o utworzenie Sądu powiatowego w Wielkich Oczach.

Sprawozdawca p. Jahl odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem

Nad petycją gminy Miasteczka Wielkie Oczy o kreowanie tamże Sądu powiatowego przechodzi się na razie, aż do nadejścia stosowniejszej chwili, do porządku dziennego.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek komisji.

Następuje :

Sprawozdanie komisji prawniczej w sprawie petycji miasteczka Toporowa o utworzenie Sądu powiatowego w Toporowie.

Sprawozdawca p. Jahl odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem :

Nad petycją gminy miasteczka Toporowa o utworzenie Sądu powiatowego w Toporowie przechodzi się na razie, aż do nadejścia stosowniejszej chwili do porządku dziennego.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek komisji.

Następuje :

Sprawozdanie komisji szkolnej o petycjach rady szkolnej miejscowej w Liszni powiatu Drohobyckiego (L. 649).

Sprawozdawca p. Sozański odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem :

Petycję Rady szkolnej miejscowej w Liszni L. 649 odstępuje się Radzie szkolnej krajowej do załatwienia.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek komisji.

Następuje :

Sprawozdanie komisji szkolnej o petycji Wydziału powiatowego w Myślenicach w sprawie opłat na rzecz funduszków szkolnych miejscowych (l. 845).

Sprawozdawca p. Sozański odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem :

Wzywa się c. k. Rząd do wydania we właściwej drodze stosownych rozporządzeń by c. k. urzędy podatkowe wypłacały kwoty wpływające do funduszu szkolnego miejscowego (w myśl art. 6, 7 i 8 ust. k. z d. 24/4 94. N. 49.) do rąk przewodniczących rad szkolnych miejscowych.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji administracyjnej o petycji gminy Kobylnicy ruskiej w sprawie pokrycia kosztów sporu wynikłego skutkiem wykonywania robót asanacyjnych.

Sprawozdawca p. Sozański w zastępstwie p. Szeptyckiego odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Petycję gminy Kobylnicy ruskiej odstępkuje Sejm c. k. Rządowi do uwzględnienia.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji przemysłowej z petycji Dra Józefa Gruszkiewicza o udzielenie pomocy na odbycie praktyki farbiarskiej.

Sprawozdawca p. Niezabitowski Witold odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Petycję Dra Józefa Gruszkiewicza o udzielenie mu pomocy na odbycie praktyki farbiarskiej odstępkuje się Wydziałowi krajowemu a względnie komisji krajowej dla spraw przemysłowych do zbadania i możliwego uwzględnienia.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji przemysłowej z petycji Kazimierza Rojowskiego o poparcie przemysłu domowego haftów włóściańskich w Humenowie.

Sprawozdawca p. Niezabitowski Witold odczytuje sprawozdanie komisji zakończone następującym wnioskiem:

Petycję p. Kazimierza Rojowskiego o poparcie przemysłu domowego haftów włóściańskich w Humenowie, odstępkuje się

Wydziałowi krajowemu a względnie komisji krajowej dla spraw przemysłowych do zbadania i możliwego uwzględnienia.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji przemysłowej z petycji Olgi Głowackiej właścicielki fabryki wyrobów kartonowych we Lwowie o subwencję w kwocie 500 zł. na rozszerzenie przedsiębiorstwa.

Sprawozdawca p. Niezabitowski Witold odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Petycję p. Olgi Głowackiej o subwencję na rozszerzenie fabryki wyrobów kartonowych, odstępkuje się Wydziałowi krajowemu a względnie komisji krajowej dla spraw przemysłowych do zbadania i odpowiedniego załatwienia.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji budżetowej o preliminarzu funduszu krajowego na r. 1899. Rozprawa ogólna.

Sprawozdawca generalny p. Biliński, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego odczytania sprawozdania odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Na r. 1899 ustanawia się wydatki funduszu krajowego w sumie 9,677.306 zł. dochody własne funduszu tego w sumie 3,030.902 zł.

II. Na pokrycie niedoboru funduszu krajowego w r. 1899 pobierany będzie dodatek do podatków bezpośrednich państwowych, a mianowicie:

a) dodatek do państwowego podatku gruntowego, domowo-czynszowego, domowo-klasowego i do 5%-ego podatku od domów

wolnych, w wysokości 60 centów od każdego złotego w. a. całej przypisanej należności tych podatków ;

b) dodatek do państwowych bezpośrednich podatków osobistych, ustanowionych ustawą z dnia 25. października 1896, Dz. ust. p. Nr. 220 z wyjątkiem podatku osobisto dochodowego, w wysokości 66 centów od każdego złotego w. a. całej przypisanej należności tych podatków ;

c) opodatkowani w mieście Krakowie, tudzież w powiatach krakowskim i chrzanowskim opłacać będą dodatek do podatków w ust. 1. ad a) wymienionych, w wysokości 49 ct., zaś do podatków w tymże ustępie ad b) wymienionych 55 ct. od każdego złotego w. a. całej należności tych podatków.

III) Kwoty przyzwolone na rok 1890 w rubrykach i pozycjach wydatków budżetu funduszu krajowego w znaczeniu ścislejsem nie mniej w funduszu krajowym w znaczeniu obszerniejszem, jakoteż wszystkich zakładów krajowych, będą wydawane tylko na cele oznaczone w poszczególnych rubrykach i pozycjach, a to osobno w dziale wydatków zwyczajnych, osobno w dziale wydatków nadzwyczajnych.

Przenoszenie zaoszczędzeń dozwolone jest tylko przy następujących pozycjach funduszu krajowego w ścislejsem znaczeniu :

a) w rubryce I. między pozycjami 5, 6 i 7 i między pozycjami 8 i 10 ;

b) w rubryce II. między literami a, b,) c,) d,) pozycyi 24 ;

c) w rubryce X. między pozycjami 166 i 167, tudzież między pozycjami 171, 172, 173 ;

d) w rubryce XV. między pozycjami 266, i 267 tudzież między pozycjami 282 i 283, dalej w należących do tej rubryki budżetach szkół rolniczych, szkoły gospodarstwa lasowego we Lwowie i szkoły ogro-

dniezej w Tarnowie, między wszystkimi pozycjami każdej rubryki zwyczajnych wydatków tych szkół ;

e) w rubryce XVI. między pozycjami 289 do 335 — między pozycjami 338 i 398 — między pozycjami 399 i 403 — między pozycjami 396 i 403 — wreszcie między pozycjami działów A, B, C, D i F wydatków na szkoły przemysłowe zawodowe, połączone z warsztatami wzorowymi, wszakże tylko w granicach każdego działu z osobna i tylko w wydatkach zwyczajnych.

IV. Poleca się Wydziałowi krajowemu ażeby w preliminarzu na r. 1900 przeprowadził wszelkie możliwe oszczędności celem zapobieżenia znaczniejszemu podwyższeniu dodatków do podatków bezpośrednich, a nadto jak najrychlej przedsięwziął studia i przeprowadził rokowania z c. k. Rządem w tym celu, by już w preliminarzu na r. 1900 zapewnionem zostało krajowi nowe źródło dochodów, niezawisłe od dochodów do podatków bezpośrednich a wystarczające na pokrycie nieuniknionego wzrostu potrzeb cywilizacyjnych i ekonomicznych kraju.

V. Sejm wydaje polecenie, by na przyszłość wnioski budżetowe komisji fachowych były mu przekładane tylko w porozumieniu z komisją budżetową i za jej zgodą.

Marszałek otwiera rozprawę ogólną nad preliminarzem funduszu krajowego na r. 1899 i oznajmia, że do głosu zapisani są pp. Wojciech Dzieduszycki, Barwiński, Potocki Andrzej, Średniawski, Górski, Wachnianin i Styła.

Przemawia p. Wojciech Dzieduszycki.

Marszałek oznajmia iż ma zamiar zamknąć posiedzenie.

Marszałek wzywa sekretarzy do odczytania złożonych interpelacyj :

Sekretarz p. Stanisław Niezabitowski odczytuje następującą interpelację do p. Komisarza rządowego :

Interpelacya

do Pana Komisarza rządowego.

Z powiatu borszczowskiego kilkaset rodzin wniosło prośbę o wydanie paszportów do Kanady, sprzedając tymczasem swoje szczupłe mienie.

Tymczasem upływają miesiące a paszportów nie ma, ludzie masami zalegają Starostwo lecz nadaremnie. Dowiedzieli się jednak chcący paszportów od żyda mieszkającego w Borszczowie tuż w sąsiedztwie Starostwa, że jeżeli każdy chcący paszportu da mu 10 złr. to otrzyma paszport. Żyd ten faktor nazywa się Natan Feldschuh i jest szynkarzem. Przedstawił ten żyd proszącym, że kto mu nie złoży 10 złr. ten chyba za rok dostanie paszporty. I rzeczywiście, ci którzy mu złożyli żadaną kwotę dostali na trzeci dzień żądane paszporty, a za nimi idzie i płaci reszta emigrantów za „cudotwórstwo“.

Wielu jest takich, którzy nie chcą dać, a podanie o paszporta już od półtora roku wniesli, a jednak ich nie otrzymali, bo się nie opłacili wspomnianemu żydowi.

Ci, którzy sprzedali swoje mienie już nie mają grosza, bo chodząc po kilkadziesiąt razy do Starostwa o 6 i 8 mil oddalonego od ich mieszkań, tracą grosz złożony na podróż, będąc w rozpacz, gdyż wiosna się zbliża, a oni bez paszportów nie wyemigrują.

Zapytują przeto podpisani c. k. Rząd, czy nie chciałby wziąć w opiekę biednych emigrantów?

czy nie położy tamy przeciw takiemu Natanowi Feldschuhowi i jego współnikom przeciw zdzierstwu ludu?

czy nie należałoby wydać do gmin okólnik, w którym pouczonoby lud, jak się ma zastosować i na zdzierstwo go nie narażać?

czy rzeczywiście żyd, a nie kto inny, za nim stojący, był tym „cudotwórcą“, który

do dni trzech w Starostwie wyrabia paszporta“.

Lwów dnia 23. marca 1899.

Interpelant

Wójcik

Milan, Krempa, Styła, Bojko, Bernadzikowski, Średniawski, Ostapczuk, Hamorak, Niebyłowicz, Potoczek, Warzecha, Szwed, Okuniewski, Nowakowski, Karatnicki.

Marszałek oznajmia, iż interpelację tę udzieli p. Komisarzowi rządowemu.

Sekretarz p. Urbański, odczytuje następującą interpelację do p. Komisarza rządowego:

I n t e r p e l a c y a

do JW. Pana Komisarza rządowego.

W przysiółku Krownice ad Pustków, powiatu Ropczyckiego, znajduje się młyn wodny połączony z tartakiem spadkobierców ś. p. Honoraty hr. Bobrowskiej własny. Już za dawniejszych czasów od roku 1880 kiedy przebudowano upusta i jary, lubo mierzostan wodny w stawie palikami obito przy udziale znawcy technicznego, nigdy nie trzymano się tego, lecz spiętrzano wodę wyżej, przez co pobrażnym niżej wymienionym właścicielom, robiono nie do opisania szkodę, a zażalenia wszelkie do odnośnych władz przemijały głuchem milczeniem. W roku 1890 przybudowano tartak do rznienia desek, zrekonstruowano młyn, zbudowano upusty wodne, przerobiono koła wodne wyższe i podniesiono takowe o 12 cali wyżej, z którego podniesienia kół wynika to, że woda z brzegów wychodzi, zajewa grunta, łąki, pastwiska, sześćdziesięciu dziewięciu gospodarzom w siedmiu przysiółkach gmin: Brodek, Gać, Podlesie, Krownice, Zastawie, Rudki i Woli pustkowej.

Szkody te, jakie z urządzenia zrekonstruowanego młyna włóscianie pomienionych gmin na gruntach własnych, łąkach, past-

wiskach 60-cio morgowych rok rocznie ponoszą, są nie do opisanía. Bieda wzmaga się tam coraz większa, bo z roli wyżyć nie można a z łąk i pastwisk, które wydają kwaśną trawę do tego zmuloną, ciż gospodarze bydła uchwycić nie mogą. Przykład może posłużyć, że 10-ciu gospodarzom w niedługim czasie padło 24 sztuk bydła, oprócz tych Janowi Przybytniowi z Pustkowa z r. 1894, cztery woły, dla tej prostej przyczyny, że hr. Bobrowskiej obecnie spadkobiercom zachciało się mieć większy dochód z młyna i tartaku, a raczej, by żydzi tam mieli większe zyski i utrzymanie, którzy ten młyn od wielu lat dzierżawią.

Z łąk chłopskich przysiółka Ródki wyrabia się staw, gdyż po najmniejszym deszczu woda występuje z koryta rzecznej i tak zwanej młynówki, niezabezpieczonych obwałowaniem zalewa i w zupełności takowe niszczy. Oprócz tego obszar dworski spadkobierców hr. Bobrowskiej posiada w dali po za gruntami włościańskimi, o jeden kilometr od młyna, las. W tym lesie niema żadnych odpływów wodnych, umyślnie na to, by wody wstrzymywały się o takowy w celu dostatecznej masy, która powoli przez dłuższy czas jako taka zatrzymywana może być dla młyna i tartaku potrzebną, a przez co wszyscy ci gospodarze co mają grunt między lasem a młynem na przestrzeni powyżej oznaczonej, ponoszą ogromne szkody.

Jan Przybycień z kilkoma gospodarzami z przysiółka Krownice, zaskarżyli to do c. k. Starostwa w Ropczycach. Komisya przy udziale znawcy technicznego uznała 29. kwietnia 1898, że potoki „Karnionka i Trzeciemiec“ niszczą mieszkańców okolicznych, nawet wydano wyrok korzystny interesowanym właścicielom a jednak do dziś nie ma załatwienia, bo rekurs wniesiony do c. k. Namiestnictwa ze strony spadkobierców hr. Bobrowskiej aż dotąd zalegał w c. k. Starostwie.

Zważywszy, że podobne postępowanie c. k. Starosty p. Jarosza w wykonaniu ustaw zasadniczych, niezłatwianie rekursów

w swoim czasie, jest nadużyciem władzy i nie na miejscu, przez co gubi lud wiarę do Rządu, a Rząd ufność u ludu.

Zapytujemy JW. Komisarza rządowego:

1) Czyby nie należało pouczyć c. k. Starostę p. Jarosza, że załatwianie zażaleń rekursów pokrzywdzonych w właściwym ustawą oznaczonym czasie powinno mieć miejsce;

2) Czy od podobnych i innych nadużyć bardzo często dokonywanych przez tegoż Starostę nie należało lud powiatu Ropczyckiego uwolnić wezwaniem go do odpowiedzialności ze względu na poszanowanie prawa.

3) Czy i w jakim czasie będzie zastosowana ustawa wodna do zrekonstruowanego młyna w roku 1899 w Krownicach spadkobierców hr. Bobrowskiej własnego, nadto czy nie raczy postanowić, by jak najspieszniej 69 gospodarzy narażonych na katastrofy ustawiczne wodne z 7 przysiółków gmin powiatu Ropczyckiego uwolnić.

Lwów, dnia 23. marca 1899.

Krempa
Interpelant

Średniawski, Wójcik, Bernadzikowski, Bojko, Nowakowski, Kramarczyk, Żardecki, Warzecha, Szwed, Data, Potoczek, Hamorak, Niebyłowicz, Styła, Winniczuk.

Marszałek oznajmia, iż interpelację tę udzieli p. Komisarzowi rządowemu.

Sekretarz p. Urbański, odczytuje następującą interpelację do p. Komisarza rządowego:

I n t e r p e l a c y a
do WP. Komisarza rządowego.

Zważywszy że projekt ustawy o tępieniu pomoru świń, Radzie państwa do uchwalenia przedłożony, zawiera radykalne, kosztowne a niebezpieczne przepisy;

zważywszy że taki przepis jak powszechna rzeź świń wszystkich, które się pały na jednym pastwisku z powodu jednej po-

dejrzaney sztuki, nie może być przez ludność obojętnie przyjęty, nie mówiąc już o innych przepisach, przez które włościanin może być o stratę całej chudoby prawiony bez wynagrodzenia ;

zważywszy, że taki projekt tępienia pomoru świń może być na rękę chyba jakiej kompanii rzeźnianej, która myśli interes robić przez korzystny układ ze rządem co do nabywania mięsa zabitych świń ;

zważywszy, że sposób tępienia pomoru świń może być tylko wtedy użyteczny, gdy będzie odpowiadał interesom rolnika, a nie będzie wykraczał dalej jak tego natura choroby wymaga, a więc jeżeli oprze się znawstwie ;

zważywszy, że projekt tępienia pomoru świń wyszedł wprost od zielonego stolika ministeryalnego, bez opinii rzeczoznawców, i przeszedł do Rady państwa, gdzie również niema rzeczoznawców.

Zapytujemy :

1) Dlaczego Rząd przedkładając projekt tępienia pomoru świń, nie zasiągnął zdania rzeczoznawców ?

Dlaczego nie zastosował się do postanowień ustawy z 30. kwietnia 1870. Dz. u. p. Nr. 68. §. 16. a zwłaszcza w tym wypadku §. 17. zwołania komisji znawców do obrony nad poszczególnymi kwestyami publicznej pieczy nad zdrowiem,

2) Czy przynajmniej teraz Rząd zechce uczynić użytek z tego prawa i zastosować się do tego obowiązku.

Lwów, dnia 23. marca 1899.

Interpelujący :
St. Potoczek

Dr. Bernadzikowski, Bojko, Styła, Średniawski, Wójcik, Krempa, Data, Warzecha, Żardecki, Hamorak, Zajączkowski, Szwed, Niebyłowiec, Okuniewski, Klemensiewicz, Milan, Winniczuk, Nowakowski, Olpiński.

Marszałek oznajmia, iż interpelację tę udzieli p. Komisarzowi rządowemu.

P. Barwiński, w zastępstwie sekretarza p. Karatnickiego odczytuje następującą interpelację do p. Komisarza rządowego :

I n t e r p e l a c y a
do Wgo Pana Komisarza rządowego.

W miasteczku Rożniatowie urzęduje już 13 lat stara Rada gminna, a z powodu wszelakich machinacyj różnych klik nie można dojść do wyboru nowej Rady gminnej. C. k. Starostwo i Wydział Rady powiatowej w Dolinie zgodziły się na rozwiązanie starej Rady gminnej w Rożniatowie i na ustanowienie Komisarza rządowego, jednak do tego dotąd nie doszło.

Z tego powodu zapytują podpisani :

Czy wiadomo c. k. Rządowi o nieporządkach w miasteczku Rożniatowie i co c. k. Rząd zamierza uczynić, ażeby te nieporządki ustały, by już raz po 13 latach nastąpiła prawidłowa gospodarka, i aby Rada gminna jak najrychlej wybraną być mogła.

Lwów dnia 23. marca 1899.

Interpelujący :
Bazyli Niebyłowiec w. r.

Wachnianin, W. Szwed, Karatnicki, Barwiński, Zajączkowski, Hamorak, Kramarczyk, Kulczycki, Dr. Sawczak, Warzecha, Żardecki, Potoczek, Data, Nowakowski, Krempa, Styła, Winniczuk.

Marszałek oznajmia, iż interpelację tę udzieli p. Komisarzowi rządowemu.

Marszałek zamyka posiedzenie, naznaczając następne na dzień 24. marca 1899 r. godzina 10 przed południem, i odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia.

Koniec posiedzenia godzina 10. minut 45. wieczór.

Marszałek krajowy :

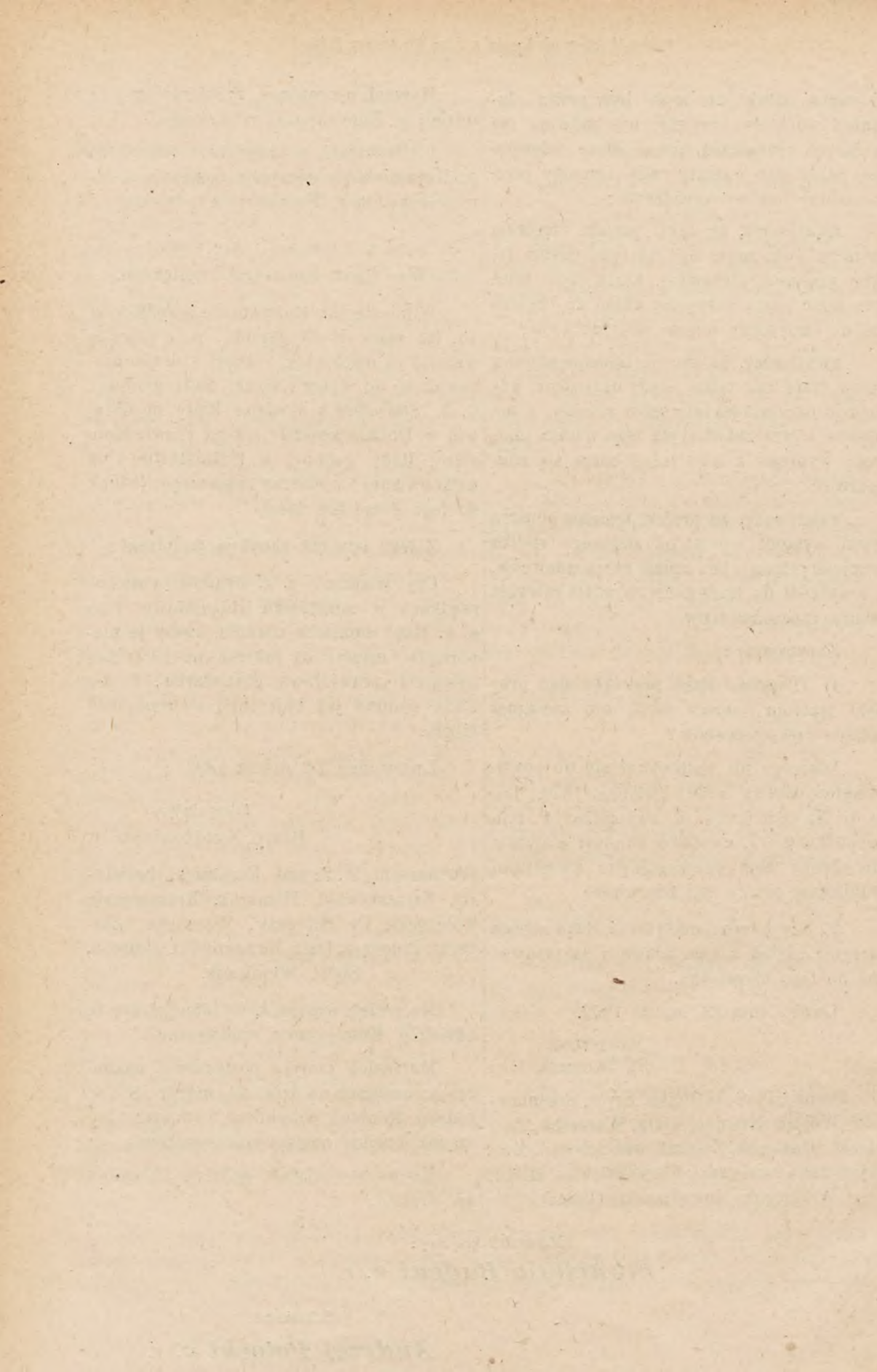
Stanisław Badeni w. r.

Sekretarze :

Andrzej Potocki w. r.

Stanisław Niezabitowski w. r.

Protokół

22. posiedzenia, 4. sesyi, VII. peryodu Sejmu galicyjskiego z dnia 24. marca 1899 r.

Początek o godzinie 10-ej minut 40 przed południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy J. E. Stanisław hr. Badeni.

Sekretarze: Modest Karatnicki, Stanisław Niezabitowski, Andrzej Potocki, Mieczysław Urbański.

Obecných posłów 121.

Ze strony Rządu: c. k. Radca Dworu Włodzimierz hr. Łoś.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół dwudziestego posiedzenia uważa za przyjęty, gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów, protokół dwudziestego pierwszego posiedzenia złożony jest w biurze marszałkowskiem do przejrzania.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis petycyj, wniesionych po dzień 24 marca 1899, które przekazano następującym komisjom:

Wydziałowi krajowemu Ls.: 2197, 2204, 2205, 2206, 2208.

Komisji administracyjnej Ls.: 2198, 2199, 2200, 2201, 2202.

Komisji szkolnej Ls.: 2203, 2207, 2209, 2231.

Komisji petycyjnej Ls.: 2212.

Komisji przemysłowej Ls.: 2213, 2214, 2215, 2216, 2217, 2218, 2219, 2220, 2221, 2222, 2223, 2224.

Przy petycji Ls. 2197 Delegatów gm. Łodyna i przysiółka Maćkowa Wola pow. Lisko o wyjednanie zasiłku z funduszków państwowych dla dotkniętych gradobiciem, przemawia p. Milan popierając tę petycję oraz wnosząc na odesłanie tej petycji do komisji gospodarstwa krajowego.

Marszałek oznajmia, iż wniosek biura marszałkowskiego opiewa na odesłanie tej petycji do Wydziału krajowego, i zapytuje p. Milana, czy zgadza się na przekazanie powyższej petycji Wydziałowi krajowemu.

Przemawia p. Milan zgadzając się na odesłanie tej petycji do Wydziału krajowego.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyj, które przydzielono odpowiednim komisjom, jak wyżej.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego punktem pierwszym jest:

Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia gminie miasteczka Mielca na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych, od piwa i miodu.

Sprawozdawca p. Vayhinger odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego, zakończone projektem następującej ustawy:

U s t a w a

z dnia . . . . . o zezwoleniu gminie miasteczka Mielca na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych piwa i miodu.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, jak następuje:

Art. I.

Gminie miasteczka Mielca zezwala się pobierać przez lat sześć od 1. lipca 1899 do 30. czerwca 1905 opłaty gminne od napojów spirytusowych, tudzież od piwa i miodu, w gminie wyrabianych lub w jej obręb wprowadzonych i w niej zużywanych według następującej taryfy.

1. od jednego hektolitra napojów spirytusowych których stopień alkoholu da się oznaczyć stustopniowym alkoholometrem po 3 ct. od litrostopnia alkoholu, czyli od hektolitra 100% alkoholu po 3 zł.

2. od jednego litra słodzonych napojów spirytusowych (likieru, rosolisu, koniaku, rumu, araku, śliwownicy i t. p.) po 1½ ct. czyli od jednego hektolitra po 1 zł. 50 ct.

3. od jednego hektolitra piwa po 80 ct.

4. od jednego hektolitra miodu po 4 zł.

Art. II.

Do uiszczenia opłaty obowiązani są wszyscy ci, którzy napoje w Art. I poszczególne dla konsumcyi miejscowej

wyrabiają lub sprowadzają czy to na sprzedaż czy na własny użytek.

Art. III.

Okręg poborowy stanowi gmina miasteczka Mielca.

Art. IV.

Ta opłata ciąży tylko na konsumcyi miejscowej w obrębie gminy, nie można nią obciążać produkeyi ani obrotu handlowego.

Art. V.

Od opłaty ma być wolną wódka w tych wszystkich wypadkach w których po myśli §. 6. ustawy z 20. czerwca 1888 dz. p. p. Nr. 95 wolną jest ona od państwowej opłaty konsumcyjnej.

Art. VI.

Bliższe postanowienia co do sposobu poboru tych opłat wyda w drodze administracyjnej c. k. Rząd w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

Art. VII.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie projektu tej ustawy *en bloc*.

Izba uchwala wniosek przyjęcia projektu powyższej ustawy *en bloc*, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwala cały projekt ustawy *en bloc*.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania projektu ustawy bez czytania, uchwala Izba

cały projekt powyższej ustawy w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego o udzielenie Radzie powiatowej w Drohobyczu zezwolenia na pobór opłaty myta drogowo-mostowego na drodze powiatowej Hubicze-Borysław-Schodnica.

Sprawozdawca p. Chamiec odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego, zakończone projektem następującej uchwały:

U c h w a ł a

o udzieleniu zezwolenia na pobór opłaty myta drogowo-mostowego na drodze powiatowej Hubicze-Borysław-Schodnica.

Art. I.

Radzie powiatowej w Drohobyczu nadaje się na lat pięć od wejścia w wykonanie tej uchwały, prawo do pobierania myta drogowo-mostowego na drodze powiatowej Borysław-Schodnica na rzecz funduszu konserwacyjnego pomienionej drogi względnie mostu, pod warunkiem utrzymywania przedmiotu omyconego w dobrym stanie.

Art. II.

Opłatę pobierać należy według następującego wymiaru:

1) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 4 (cztery) ct.;

2) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych 2 (dwa) ct.;

3) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego 1 (jeden) ct.

Konie, woły, krowy muły, osły należą do bydła ciężkiego, zaś cieleta, źrebięta, owce, konie i świnie do drobnego.

Od bydła niesionego lub wiezionego wozem nie opłaca się żadnej należności.

Zwierzęta, które ssą i przy matkach idą, są wolne od wszelkiej opłaty mytniczej.

Art. III.

Przy poborze myta mają być zachowane ogólne przepisy o uwolnieniu od opłaty mytniczej i o znizeniu tejże.

Art. IV.

Z dniem wejścia w wykonanie tej uchwały, zostaje zniesiona koncesya do poboru myta drogowego na powyższej drodze w Mrużnicy, udzielona uchwałą Sejmu krajowego, zatwierdzoną Najwyższem postanowieniem z 10. kwietnia 1895. Dz. u. kr. Nr. 28.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej uchwały *en bloc*.

Izba uchwała przyjęcie powyższej uchwały *en bloc*, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwała cały projekt uchwały *en bloc*.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwała Izba powyższy projekt uchwały w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie komisji szkolnej o przedłożeniu Wydziału krajowego z projektem zmiany ustawy krajowej z 1. grudnia 1889 Nr. 71. Dz. u. kr. „o wynagrodzeniu za naukę religii w publicznych szkołach ludowych“.

Sprawozdawca p. Madeyski, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od

czytania sprawozdania odczytuje następująco wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić załączony ./- projekt ustawy.

U s t a w a

z dnia . . . . .

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, rozporządzam co następuje:

Art. I.

Paragrafy, 1, 4 i 6. ustawy z dnia 1. grudnia 1889 Nr. 71. Dz. u. kr. zawierającej postanowienia o wynagrodzeniu za udzielanie nauki religii w publicznych szkołach ludowych, zostają zniesione w dotychczasowem brzmieniu i mają brzmieć, jak następuje:

§. 1 W publicznych pospolitych szkołach ludowych o czterech lub więcej klasach, tudzież w szkołach wydziałowych, ustanowieni będą osobni nauczyciele religii ze stałą płacą, jeżeli liczba godzin nauki religii we wszystkich klasach, w których mają jej udzielać, wynosi razem przynajmniej ośmnaście godzin tygodniowo a liczba uchniów ich wyznania i obrządku przenosi ośmdziesiąt.

Taki nauczyciel obowiązany jest aż do dwudziestu czterech godzin nauki, jeżeli zaś dobrowolnie udziela nauki w większej liczbie godzin, należy mu się dodatkowe wynagrodzenie od każdej godziny ponad liczbę dwadzieścia cztery.

Exhortę liczy się za dwie godziny.

Nauczyciel religii mianowany będzie dla jednej szkoły a to dla szkoły ludowej najwyższej kategorii, w miejscu istniejącej można jednak nałożyć na niego obowiązek udzielania nauki religii także w innych pu-

blicznych szkołach ludowych w tej miejscowości aż do oznaczonej w ustępie pierwszym i drugim liczby godzin.

Gdzie stosunki tego wymagają, może Rada szkolna krajowa w porozumieniu z Wydziałem krajowym ustanowić nauczyciela religii przy szkole cztero- lub więcej klasowej, nakładając na niego obowiązek udzielania nauki religii aż do oznaczonej ustawą liczby godzin także w szkołach innych miejscowości należących do tej samej parafii, względnie gminy wyznaniowej.

§. 4. Nauczycielowi religii osobno ustanowionemu przysługujące będą pobory służące nauczycielom tej szkoły, przy której jest ustanowiony; jednak nauczycielom religii posiadającym wykształcenie uniwersyteckie i kwalifikację do nauczania religii w szkołach wydziałowych przysługująca będzie płaca w kwocie co najmniej 600 zł. rocznie.

Co do innych stosunków służbowych podlega nauczyciel religii osobno ustanowiony, wszystkim przepisom ustaw, odnoszącym się do nauczycieli tej szkoły, dla której jest mianowanym, nie uwzględniając prawom, służącym zwierzchniczej władzy, wyznaniowej. Przeprowadzając te przepisy co się tyczy nauczycieli religii drogą ogólnych rozporządzeń, oraz stosując je do danych przypadków, będą władze szkolne, o ile można, zasięgać opinii władz wyznaniowych.

§. 6. Za każdą godzinę w tygodniu nauki, udzielanej w wyższych klasach publicznych pospolitych szkół ludowych, począwszy od czwartej tudzież w szkołach wydziałowych, należy się tym nauczycielom w §. 5. wymienionym, wynagrodzenie 25 zł. rocznie, jeżeli władza szkolna stwierdzi, iż nauki udzielali rzeczywiście, a właściwa władza kościelna, a względnie przełożonstwo izraelskiej gminy wyznaniowej, poświadczą, że udzielali jej z dobrym postępem. Jednakże wynagrodzenie to należy się tylko tym nauczycielom, którzy z tytułu obo-

wiązku duszpasterskiego, w niższych trzech klasach nauki religii udzielali bezpłatnie.

Wypłata remuneracyi nastąpi z końcem każdego półrocza szkolnego.

Art. II.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1900 roku.

Art. III.

Wykonanie tej ustawy polecam Mojemu Ministrowi Wyznań i Oświaty.

W sprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta :

Art I

Paragrafy, 1, 4 i 6 ustawy z dnia 1. grudnia 1889 Nr. 71. Dz. u. kr. zawierającej postanowienia o wynagrodzeniu za udzielanie nauki religii w publicznych szkołach ludowych, zostają zniesione w dotychczasowem brzmieniu i mają brzmieć, jak następuje :

§. 1. W publicznych pospolitych szkołach ludowych o czterech lub więcej klasach, tudzież w szkołach wydziałowych, ustanowieni będą osobni nauczyciele religii ze stałą płacą, jeżeli liczba godzin nauki religii we wszystkich klasach, w których mają jej udzielać, wynosi razem przynajmniej ośmnaście godzin tygodniowo a liczba uczniów ich wyznania i obrządku przenosi ośmdziesiąt.

Taki nauczyciel obowiązany jest aż do dwudziestu czterech godzin nauki, jeżeli zaś dobrowolnie udziela nauki w większej liczbie godzin, należy mu się dodatkowe wynagrodzenie od każdej godziny ponad liczbę dwadzieścia cztery.

Exhortę liczy się za dwie godziny.

Nauczyciel religii mianowany będzie dla jednej szkoły a to dla szkoły ludowej najwyższej kategorii, w miejscu istniejącej; można jednak nałożyć na niego obowiązek udzielania nauki religii także w innych publicznych szkołach ludowych w tej miejscowości aż do oznaczonej w ustępie pierwszym i drugim liczby godzin.

Gdzie stosunki tego wymagają, może Rada szkolna krajowa w porozumieniu z Wydziałem krajowym ustanowić nauczyciela religii przy szkole cztero- lub więcej klasowej, nakładając na niego obowiązek udzielania nauki religii aż do oznaczonej ustawą liczby godzin także w szkołach innych miejscowości należących do tej samej parafii, względnie gminy wyznaniowej.

§. 4. Nauczycielowi religii osobno ustanowionemu przyznawane będą pobory służące nauczycielom tej szkoły, przy której jest ustanowiony; jednak nauczycielom religii posiadającym wykształcenie uniwersyteckie i kwalifikację do nauczania religii w szkołach wydziałowych przyznawaną będzie płaca w kwocie co najmniej 600 zł. rocznie.

Co do innych stosunków służbowych podlega nauczyciel religii osobno ustanowiony, wszystkim przepisom ustaw, odnoszącym się do nauczycieli tej szkoły, dla której jest mianowanym, nie uwłaczając prawom, służącym zwierzchniczej władzy wyznaniowej. Przeprowadzając te przepisy co się tyczy nauczycieli religii drogą ogólnych rozporządzeń, oraz stosując je do danych przypadków, będą władze szkolne o ile można, zasięgać opinii władz wyznaniowych.

§. 6. Za każdą godzinę w tygodniu nauki, udzielanej w wyższych klasach publicznych pospolitych szkół ludowych, począwszy od czwartej, tudzież w szkołach wydziałowych, należy się tym nauczycielom w §. 5. wymienionym, wynagrodzenie 25 zł. rocznie, jeżeli władza szkolna stwierdzi, iż nauki udzielali rzeczywiście, a wła-

ściwa władza kościelna, a względnie przełożństwo izraelickiej gminy wyznaniowej, poświadczy, że udzielali jej z dobrym postępem. Jednakże wynagrodzenie to należy się tylko tym nauczycielom, którzy z tytułu obowiązku duszpasterskiego, w niższych trzech klasach nauki religii udzielali bezpłatnie.

Wypłata remuneracyi nastąpi z końcem każdego półroczia szkolnego.

Izba bez rozprawy uchwala Art. I. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

Art. II.

Ustawa niniejsza wchodzi w wykonanie z dniem 1. stycznia 1900 roku.

Izba uchwala Art. II. bez rozprawy zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

Art. III.

Wykonanie tej ustawy polecam Mojemu Ministrowi Wyznań i Oświaty.

Izba uchwala bez rozprawy Art. III. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

U s t a w a

z dnia . . . . .

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

Izba bez rozprawy uchwala tytuł i wstęp ustawy, zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca wnosi przystąpienie do trzeciego czytania powyższej ustawy bez czytania.

Izba uchwala wniosek przystąpienia do trzeciego czytania projektu powyższej

ustawy bez czytania, a następnie w oddzielnem głosowaniu uchwala powyższą ustawę w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi bankowej w przedmiocie rozszerzenia gwarancyi kraju za wkładki oszczędności, lokowane w Banku krajowym do wysokości 6 milionów zł. i dozwoleń na wydawanie asygnat do wysokości 2 milionów.

Sprawozdawca p. Skałkowski, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbanickiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji;

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Sejm Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem uchwala co następuje:

Zwrot wkładek oszczędności, lokowanych w Banku krajowym Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, i opłatę odsetek od tychże wkładek, poręcza posiadaczom książeczek wkładowych przede wszystkim Bank krajowy swojemi aktywami i funduszem rezerwowym, a w dalszym rzędzie aż do wysokości sześciu milionów złotych w. a. gwarantuje te wypłaty fundusz krajowy.

II. Sejm uchyla postanowienia ustępów 2. i 4. §. 89, statutu Banku krajowego w dotychczasowej osnowie a przyjmuje te postanowienia w brzmieniu następującem:

§ 89. Ustęp 2. Najmniejsza wkładka wynosić może 5 zł. w. a. — ogólna suma wkładek oszczędności łącznie z zapadłemi odsetkami nie może przenosić sumy 6,000.000 zł. w. a.

§. 89. ustęp 4. zwrot wkładek oszczędności i opłatę odsetek od tychże wkładek, poręcza posiadaczom książeczek wkładowych przede wszystkim Bank krajowy

swojami aktywami i funduszem rezerwowym, a w dalszym rządzie (subsdyarnie) aż do wysokości sześciu milionów złotych w. a. gwarantuje te wypłaty fundusz krajowy.

III. Sejm uchyla postanowienie ustępu 2. §. 90. statutu Banku krajowego w dotychczasowej osnowie, a przyjmuje to postanowienie w brzmieniu następującem:

§. 90. ustęp 2. Ogólna suma wydanych asygnat kasowych nie może przenosić sumy 2,000,000 zł. w. a.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

W rozprawie szczegółowej uchwała Izba bez rozprawy wniosek komisji po odczytaniu ich przez sprawozdawcę, głosując oddzielnie nad I, II, III, punktem wniosku komisji.

Na wniosek p. sprawozdawcy uchwała następnie Izba przystąpić do trzeciego czytania uchwały powyższej w przedmiocie zmian statutu Banku krajowego bez czytania, a w oddzielnem głosowaniu uchwała je w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie komisji kolejowej o petycji Władysława hr. Zamoyskiego i innych o uznanie potrzeby budowy kolei żelaznej Zakopane-Sucha Hora i subwencję krajową na ten cel, jakoteż o petycji Wydziału Rady powiatowej i miasta Nowy Targ oświadczających się na linię Nowy Targ-Czarny Dunajec-Sucha Hora.

Sprawozdawca p. Jakliński uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego, od czytania sprawozdania odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Sejm uznaje, że przedłużenie kolei żelaznej Chabówka-Zakopane przez Kście-

lisko-Witów do granicy węgierskiej przy Suchej Horze jest ze względu na ogólne interesa kraju użyteczne i potrzebne.

II. Sejm upoważnia Wydział krajowy do udzielenia imieniem kraju subwencji w kwocie 80.000 zł. na budowę tego połączenia pod następującymi warunkami:

a) Reszta kapitału potrzebnego pokrytą będzie przez Rząd po użyciu pozostałych oszczędności z budowy kolei Chabówka-Zakopane i po przyczynieniu się interesentów miejscowych w kwocie nie wyższej, jak 120.000 zł.

b) Uznaniu Wydziału krajowego pozostawia się w układach z c. k. Administracją Państwa takie ustanowienie formy udziału kraju i interesentów miejscowych w kapitale zakładowym, jakie będzie najkorzystniejsze dla krajowego funduszu kolejowego i dla interesentów.

III. Sejm upoważnia Wydział krajowy:

a) do pokrycia z zasobów krajowego funduszu kolejowego wydatku pod II. przewidzianego.

b) Celem refundowania tego wydatku krajowemu funduszowi kolejowemu, do zaciągnięcia imieniem kraju, z terminem umorzenia najdalej do końca roku 1908 czteroprocentowej (4%) pożyczki w wysokości takiej, jaka z uwzględnieniem osiągniętego kursu okaże się potrzebną.

Izba przystępuje do rozprawy ogólnej.

Przemawia p. Bednarski i wnosi na przejście do porządku dziennego nad wnioskiem komisji.

Przemawia p. Chamiec.

Przemawia p. Weigel.

P. Potocki Andrzej wnosi zamknięcie rozprawy.

Izba uchwała zamknięcie rozprawy.

Marszałek oznajmia iż do głosu zapisani są p.p. Biliński, Skałkowski, Jordan „za“ a Średniawski „przeciw“ wnioskowi komisji.

Marszałek zapytuje, czy zapisani do głosu posłowie zechcą wybrać mowców generalnych.]

Przemawia p. Abrahamowicz i wnosi aby wszyscy posłowie zapisani do głosu przemawiali.

Izba uchwała formalny wniosek p. Abrahamowicza.

Przemawia p. Biliński.

Przemawia p. Średniawski.

Przemawia p. Skałkowski.

P. Jordan zrzeka się głosu.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba odrzuca wniosek przejścia do porządku dziennego nad wnioskiem komisji, jaki postawił p. Bednarski, a następnie uchwała bez rozprawy wniosek komisji głosując nad punktami I, II, III tegoż.

wniosku oddzielnie, które p. sprawozdawca osobno odczytuje.

Następuje:

Sprawozdanie komisji budżetowej o preliminarzu funduszu krajowego na rok 1899.

Przemawia p. Barwiński i wnosi następującą rezolucję:

R e z o l u c y a.

Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby jak najrychlej przedsięwziął studia celem konwersji hipotecznych długów na amortyzujący się dług rentowy, niewypowiedzialny ze strony wierzyciela.

Przemawia p. Andrzej Potocki.

Przemawia p. Średniawski.

Przemawia p. Górski.

Rozprawę ogólną odracza Marszałek do godz. 8. wieczór.

Przerwa posiedzenia godz. 3. m. 15. po południu.

Dalszy ciąg posiedzenia z dnia 24. marca 1899 roku.

Początek posiedzenia o godz. 8. m. 30 wieczór.

Marszałek konstatuje dostateczną liczbę posłów i otwiera napowrót przerwane posiedzenie,

Następuje rozprawa ogólna nad sprawozdaniem komisji budżetowej o preliminarzu funduszu krajowego na r. 1899.

Przemawia p. Wachnianin.

Przemawia p. Sawczak.

Przemawia p. Romanowicz.

Przemawia p. Potocki.

Po zamknięciu rozprawy przemawia sprawozdawca p. Biliński.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej nad sprawozdaniem komisji budżetowej o budżecie krajowym na r. 1899.

Marszałek oznajmia iż otwierać będzie dyskusję nad każdą rubryką z osobna, przy poszczególnych zaś pozycjach otwierać będzie rozprawę tylko przy takich, do których zgłoszone będą odmienne wnioski.

Na wniosek sekretarza p. Urbańskiego uchwała Izba uwolnić sprawozdawców budżetu od czytania sprawozdania.

Sprawozdawca Rub. I. wydatków poz. 1—17 p. Scipio, w zastępstwie p. Adama Skrzyńskiego odczytuje:

Rub. I. 1—17 Koszta reprezentacji kraju:

A) Sejm krajowy.

Pozycja	1. Koszta podróży pp. posłów	4.486 zł.
"	2. Dyety pp. posłów	36.000 "
"	3. Koszta druków	20.600 "
"	4. Spisywanie sprawozdań	4.000 "
"	5 Pisarze dzienni	650 "
"	6. Remuneracye urzędników Wydziału krajowego za dodatkowe zatrudnienie podczas Sejmu	1.200 "
"	7. Służba	1.200 "
"	8. Opał	1.500 "
"	9. Zapuszczanie i mycie podłóg	100 "
"	10. Potrzeby kancelaryjno	400 "
"	11. Na uzupełnienie biblioteki sejmowej	200 "
"	12. Rozmaite drobne wydatki	320 "
		<hr/> 70.650 zł.

B) Wydział krajowy.

Pozycja	13. Marszałek krajowy	6.000 zł.	
	i dodatek na reprezentację	4.000 "	10.000 zł.
"	14. Sześciu członków Wydziału po	4.000 zł.	24.000 "
"	15. Zastępcy		2.000 "
" 16 i 17.	Dodatek dla członka Wydziału mianowanego przez marszałka zastępcą do kierownictwa w Wydziale krajowym		1.000 zł.
	Suma wydatków w rubr. I.		<hr/> 107.656 zł.

Izba uchwala bez rozprawy Rub. I. p. 1—17 w sumie 107.656 zł. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca p. Scipio, w zastępstwie p. Skrzyńskiego Adama czyta:

Rubr. II. p. 18—35, Koszta zarządu.

Do Poz. 29. proponuje komisja budżetowa policzenie w drodze łaski trzech lat do emerytury adjunktowi kasowemu Erazmowi Świerczewskiemu i podwyższa wydatek tej pozycji o 111 zł.

Izba uchwala bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Sprawozdawca czyta:

Poz. 30. Dary z łaski wstawia Komisja budżetowa 1.140 zł. a mianowicie na podstawie dawnych uchwał Sejmu 780 zł. oraz stosownie do osobnego sprawozdania Wydziału krajowego L. W. 54.381/898 dla Dominika Nowosada i Antoniego Woytyny, wysłużonych stróżów drzy Wydziale krajowym, tytułem stałego daru z łaski rocznie po 180 zł.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek komisji.

Sprawozdawca czyta:

Komisja budżetowa preliniuje nadto w załatwieniu otrzymanych petycji następujące dary z łaski:

a)	l. pet. 539. Augusta Gergel, stale rocznie . . .	150 zł.
b)	„ 704. Marya Zajączkowska, stale rocznie . .	150 „
c)	„ 231. Marya Barycka, jednorazowo . . .	150 „
d)	„ 317. Wanda Dziubińska, jednorazowo . .	200 „
e)	„ 138. Rozalia Piotrowska „ . .	200 „
f)	„ 459. Joanna i Leontyna Sapałaczyńskie jedno- razowo	200 „
g)	„ 322. Helena Babińska jednorazowo . . .	100 „
h)	„ 325. Józefa Orzechowska „ . . .	100 „
i)	„ 457. Antonina Bednawska „ . . .	100 „
k)	„ 601. Emilia Sternałowa „ . . .	150 „
l)	„ 679. Karolina Ploder „ . . .	150 „
m)	„ 609. Joanna Chrzanowska „ . . .	200 „
n)	„ 607. Maryanna Zakrzewska „ . . .	100 „

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek komisji.

Sprawozdawca czyta: Udziela się zaliczkę:

a) Konstantemu Jędrzejowskiemu, spłacalną w 120 ratach miesięcznych 1200 zł.

Polica zabezpieczająca zwrot zaliczki, opiewać ma na Wydział krajowy.

b) Leopoldowi Brąglewiczowi zezwala się na spłacenie w latach dziesięciu reszty zaliczki udzielonej przez Wysoki Sejm 5. lutego 1896 r. do l. 1442.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek komisji.

Sprawozdawca czyta :

Komisja budżetowa wnosi :

Poz. 18.	Płace urzędników oddziału conceptowego	.	.	.	74.074 zł.
" 19.	" " " rachunkowego	.	.	.	75.837 "
" 20.	" " " kasowego	.	.	.	20.104 "
" 21.	" " " sanitarnego	.	.	.	3.420 "
" 22.	" " " statystycznego	.	.	.	5.560 "
" 23.	" " " manipulacyjnego	.	.	.	27.047 "
" 24. a)	Dyurniści dla oddziału : conceptowego	.	.	.	3.477 "
" 24. b)	" " " rachunkowego	.	.	.	3.500 "
" 24. c)	" " " statystycznego	.	.	.	2.500 "
" 24. d)	" " " manipulacyjnego	.	.	.	8.539 "
" 24. e)	" " " zarządu długu krajowego z roku 1893	.	.	.	3.013 "
" 24. f)	" " " funduszów szkolnych okręgowych	.	.	.	1.460 "
" 25	Zasługi	.	.	.	4.865 "
" 26.	Emolumenta	.	.	.	1.733 "
" 27.	Remuneracye	.	.	.	6.050 "
" 28.	Koszta podróży i diety	.	.	.	7.400 "
" 29.	Pensye i zaopatrzenia	.	.	.	30.134 "
" 30.	Dary z łaski	.	.	.	3.090 "
" 31.	Na pokrycie połowy należności stemplowych od dekretów i nominacyjnych urzędników krajowych	.	.	.	1.500 "
" 32.	Potrzeby kancelaryjne	.	.	.	17.400 "
" 33.	Administracya dochodów z krajowych opłat konsumcyjnych	.	.	.	3.000 "

„ 34. Gmach sejmowy i jego utrzymanie:

zwyczajne	12.91 „
nadzwyczajne	6.000 „

„ 35. Zaliczki na płace:

a) zwyczajne	12.000 „
b) nadzwyczajne j. w.	1.200 „

Suma rubryki II. . . . . 335.494 zł

Izba uchwała bez rozprawy Rub. II. p. 18—35 w sumie 335. 494 zł. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca p. Scipio oznajmia, iż uchwałą powyższą załatwione są następujące petycje: Ls. 539, 704, 231, 317, 138, 459, 322, 325, 457, 601, 679, 609, 607

Sprawozdawca czyta :

Zarazem wnosi Komisya budżetowa przejście do porządku dziennego nad petycjami l. pet. 367, 546, 698, 689, 361, 497, 240.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Sprawozdawca p. Scipio, w zastępstwie p. Marchwickiego czyta :

Rub. III. poz. 36. Koszta leczenia.

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

Rubr. III. poz. 36. Na koszt leczenia w szpitalach krajowych, zagranicznych i wojskowych 995.000 zł.

Izba uchwała bez rozprawy Rub. III. p. 36. w sumie 995.000 zł. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta :

W załatwieniu petycji l. 632 pani Waleryi Szmid wdowy po rządcy szpitala powszechnego w Przemyślu, Komisya budżetowa wnosi :

Wysoki Sejm przyznaje p. Waleryi Szmid dar z łaski w kwocie zł. 100 i wydatek ten wstawia w rubr. XVII. budżetu krajowego.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

W załatwieniu petycji L. 1250 p. Leona Towarnickiego:

Komisya budżetowa wnosi: Sejm przekazuje takową Wydziałowi krajowemu do zbadania.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji

Sprawozdawca czyta :

Pani Felicya Łoś, wdowa po rządcy szpitala w Podhajcach, petycją do L. 160 uprasza o podwyższenie pensji emerytalnej wdowiej i dodatku na wychowanie dzieci. Wydział krajowy wymierzył jej na podstawie statutu emerytalnego z r. r. 1889 pensję wdowią w kwocie 300 zł. i dodatek dla dwojga dzieci po zł. 30. razem zł. 60. Według statutu emerytalnego uchwalonego przez Wysoki Sejm pod dniem 15 lutego 1898 dla urzędników i sług Wydziału krajowego po myśli §. 18 wynosiłaby ta pensya zł. 400, a po myśli §. 22. dla każdego dziecka po 20% od pensji emerytalnej, czyli dla dwojga dzieci 160 zł. Komisya budżetowa w uwzględnieniu gorliwości z jaką śp. Władysław Łoś spełniał swoje obowiązki na stanowisku rządcy szpitala w Podhajcach, a szczególnie chcąc ułatwić p. Felicyi Łoś możność wychowania dzieci wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Pensya emerytalna wdowia wymierzona p. Felicyi Łoś, oraz dodatek dla dwojga małoletnich dzieci ma być podniesioną do wysokości pensji, obliczonej na podstawie statutu emerytalnego uchwalonego przez Sejm pod dniem 15 lutego 1898, w myśl §§. 18 i 22 tegoż statutu a to od dnia 1 kwietnia 1899.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Sprawozdawca czyta:

W załatwieniu sprawozdania Wydziału krajowego LW. 32.268/98 w przedmiocie prośby gminy Puławy powiatu Sanockiego o przyjęcie na fundusz krajowy narosłych w szpitalu św. Łazarza w Krakowie kosztów leczenia Jana i Agaty Milanów.

Komisya budżetowa wnosi;

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Kwotę 73 zł. 50 ct. w. a. należącą się gminie miasta Krakowa od gminy Puławy, za leczenie w r. 1878 na tyfus powrotny Jana i Agaty Milanów przyjmuje się na fundusz krajowy.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Sprawozdawca czyta:

W załatwieniu sprawozdania Wydziału krajowego LW. 53.995/98 o petycji gminy Majdan Gołogórski w sprawie uwolnienia jej od płacenia kosztów leczenia przynależnego do tej gminy Józefa Kodremskiego.

Komisya budżetowa wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem uwalnia gminę Majdan Gołogórski od płacenia funduszowi krajowemu kwoty 155 zł. 28 ct. za leczenie przynależnego do tej gminy Józefa Kodremskiego.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek komisji.

Sprawozdawca czyta:

W załatwieniu sprawozdania Wydziału krajowego LW. 42.261/98 w przedmiocie paośby gminy Boratycze, powiatu przemyskiego o przyjęcie na fundusz krajowy kosztów leczenia Jana Dobrzańskiego.

Komisya budżetowa wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Kwotę 108 zł. 53 ct. w. a. należącą się od gminy Boratycze jako połowę narosłych w lwowskim i krakowskim szpitalu kosztów leczenia Jana Dobrzańskiego przyjmuje się na fundusz krajowy.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisyi.

Sprawozdawca p. Scipio oświadcza, iż komisya wnosi na odpisanie kwoty 92 zł. za leczenie Bandrowskiego Jana w zakładzie kulparkowskim.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Sprawozdawca p. Goldman czyta:

Rub. IV. Koszta szczepienia:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Rubryka IV. poz. 37. Utrzymanie i odświeżanie krowianki	.	.	12.000 zł.
„ 38. Koszta podróży i dyety dla lekarzy	.	.	65.000 „
Razem	.	.	77.000 zł.

Izba uchwała bez rozprawy Rub. IV. p. 37 i 38 w sumie 77.000 zł. zgodnie z wnioskiem komisyi.

Sprawozdawca p. Goldman czyta: Rub. V. Wydatki sanitarne.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Rubr. V. poz. 39. $\frac{1}{3}$ część na lekarstwa dla epidemicznie chorych	4.200 zł.
„ 40. na koszta podróży dla lekarzy okręgowych i na subwencye dla powiatów	35.000 „
„ 41. dla zakładu szczepienia wścieklizny prof. Dra Bujwida w Krakowie stała subwencya roczna	1.000 „
Razem	40.200 zł.

Izba uchwała bez rozprawy Rub. V. p. 39, 40, 41 w sumie 40.200 zł. zgodnie z wnioskiem komisyi.

Sprawozdawca czyta:

R e z o l u c y a.

Sejm wzywa c. k. Rząd by zakład szczepień ochronnych przeciw wodowstrętowi prof. Bujwida w Krakowie poparł wydatną ze skarbu państwa subwencją.

Izba uchwała bez rozprawy powyżsaj wniosek komisyi.

Sprawozdawca p. Barwiński czyta Rub. VI. p. 42—56 u. Zasiłki dla zakładów dobroczynności.

Komisya wnosi zatem zgodnie z preliminarzem Wydziału krajowego:

Pozycya	42. Szpitale Sióstr miłosierdzia w Czerwonogrodzie, Rozdole i Bursztynie	900 zł.
"	43. Szpital Sióstr miłosierdzia w Nowosiólkach	300 "
"	44. Dom ubogich i sierót w Krakowie	5.424 "
"	44. Zakład św. Józefa dla osieroconych chłopców w Krakowie	1.000 "
"	55. a) Towarzystwo miłosierdzia pod godłem „Opatrzności“ we Lwowie	1.200 "
"	46. Zakład osieroconych dziewcząt im. ks. Ziemiańskiego Józefa w Przemyśle	500 "
"	47. Zarząd Towarzystwa weteranów z r. 1831 w Krakowie	2.700 "
"	48. Komitet wykonawczy opieki weteranów z roku 1831 we Lwowie	1.800 "
"	49. Zakład św. Józefa dla chorych nieuleczalnych i wyzdrowieńców we Lwowie	1.000 "
"	50. Na utrzymanie rymanowskiej kolonii leczniczej	500 "
"	51. Lecznica powszechna (Poklinika) we Lwowie do rozporządzalności Wydziału krajowego po zasięgnięciu opinii Towarzystwa lekarskiego	1.000 "
"	51. a) Lecznica powszechna (Poliklinika) we Lwowie do rozporządzalności Wydziału krajowego (jednorazowa nadzwyczajna) subwencya	500 "

Tem samem załatwioną została odnośna petycja.

"	52. Kolonia lecznicza w Rabce na utrzymanie dzieci w lecznicy	300 "
"	53. Towarzystwo opieki nad niemowlętami pod wezwaniem „Dzieciątka Jezus“ we Lwowie	200 "
"	54. Ryczałt na zasiłki dla ochronek po myśli uchwały Wys. Sejmu z dnia 5 lutego 1896.	1.800 "

Poz.	54. a) Towarzystwo wzajemnej pomocy dyaków gr. kat. dyecezyi przemyskiej (jednorazowo	100 zł.
„	54 b) Takież Towarzystwo gr. kat. archidyecezyi lwowskiej jednorazowo	100 „
„	54. c) Takież Towarzystwo gr. kat. dyecezyi stanisławowskiej (jednorazowo)	100 „
„	55. Towarzystwo kolonij wakacyjnych dla dziewcząt we Lwowie	100 „
„	56. Towarzystwo im. św. Sulomei opieki nad wdowami i sierotami we Lwowie	100 „
„	56. a) Zgromadzenie służebne Serca Jezusowego w Krakowie (jednorazowo)	100 „
„	56. b) Towarzystwo opieki nad sługami we Lwowie (jednorazowo)	100 „
„	56. c) Zakład staruszek i kalek w Krakowie na Blichu, im. hr. Sołtykowej (jednorazowo)	100 „
„	56. d) I. galic. stowarzyszenie głuchoniemych „Nadzieja“ we Lwowie (jednorazowo)	100 „
„	56. e) Stowarzyszenie opieki nad uwolnionymi więźniami we Lwowie (jednorazowo)	100 „
„	56. f) Komitet „Domu pracy“ na Kaźmierzu w Krakowie (jednorazowo)	500 „
„	56. g) Zakład św. Jadwigi w Krakowie stała subwencya	600 „
„	56. h. Zgromadzenie Sióstr Miłosierdzia w Przeworsku na rozszerzenie szpitala	200 „
„	56 i) Komitet OO. Bonifratrów w Krakowie na umorzenie ciężącego na szpitalu długu (jednorazowo)	600 „
„	56. k) Komitet budowy szpitala OO. Bonifratrów w Krakowie na rozszerzenie szpitala (jednorazowo)	3.000 „

Komisya wnosi nadto:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Petycę komitetu budowy szpitala OO. Bonifratrów w Krakowie l. 894. (660)przekazuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania, o ile szpital OO. Bonifratrów w Krakowie wspiera krajowe szpitale w wykonywaniu ich zadania, ewentualnie o uczynienie wniosku co do dalszej subwencyi na dokończenie budowy.

Poz.	56. l. Komitet herbaciarni centowej we Lwowie (jedno-razowo)	100 „
„	56. l) Zarząd zakładu błogosł. Kunegundy w Nowym Sączu na szkołę dla kształcenia wzorowych gospodyń (jedno-razowo)	300 „
„	56. m) Związek koleżeński byłych syminarzystek we Lwowie na budowę schroniska dla niemogących pracować nauczycielek	100 „
„	56. n) Na przytulisko brata Alberta we Lwowie i w Krakowie (stała subwencya)	1.000 „
Suma rubryki VI.		26.524 zł.

Izba uchwała bez rozprawy Rub. VI. poz. 42—56 n. w sumie 26.524 zł. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta; sprostowawszy poprzednio omyłkę druku, a mianowicie petycję „przełożonej zakładu sierót i internatu dziewcząt św. Heleny we Lwowie l. 418 (238).“ należy w tem miejscu opuścić, gdyż należy ona do Rub. VII.

Tem samem załatwione zostały petycje: Sióstr Miłosierdzia w Bursztynie, Czerwonogrodzie i Rozdole l. 508 (396), w Nowosiółkach l. 365 (209), Towarzystwa miłosierdzia „Opatrzności“ we Lwowie l. 589 (393). Towarzystwa nad weteranami w Krakowie l. 450 (270). Zakładu św. Józefa dla nieuleczalnych we Lwowie l. 481 (300), Sióstr Miłosierdzia we Wielkich Oczach l. 1112 (843), Zarządu ochrony św. Jadwigi w Przemyśle l. 437 (257), Sióstr Serafitek w Stryju l. 295 (158), Komitetu Ochronki w Zbarażu l. 525 (343), Towarzystwa Ochronki im. Biechońskiego w Gorlicach L. Wydz. kr. 82.386 (15948), Stowarzyszenia kobiet „Megadle Jesomim“ w Krakowie l. 702 (498), Towarzystwa ochronek chrześcijańskich we Lwowie l. 705 (501), Towarzystwa Pań Ekonomek w Tarnopolu l. 570 (380). Komitetu przytuliska św. Józefa dla drobnych sierót we Lwowie l. 564. (368), Komitetu ochrony im. Leona XIII. w Rzeszowie l. 1219 (935), Kolonistów z Towarni na wybudowanie ochrony l. 980 (725), Gminy Wołczy dolnej o subwencję na ochronę l. 981 (726), Towarzystwa dyaków gr. kat. dyecezyi przemyskiej l. 266 (129), takiegoż towarzystwa gr. kat. archidyecezyi lwowskiej l. 301 (164), takiegoż towarzystwa gr. kat. dyecezyi stani-sławowskiej l. 850 (616), Towarzysza św. Salomei we Lwowie l. 1009 (754), Zgromadzenia słuźebnic Serca Jezusowego w Krakowie l. 486 (304), Towarzystwa opieki nad służgami l. 1271 (986), Zakładu staruszek i kalek w Krakowie na Blichu l. 462 (282), I. gal. Stowarzyszenia głuchoniemych „Nadzieja“ we Lwowie l. 254 (117), Stowarzyszenia opieki nad uwolnionymi więźniami we Lwowie l. 787 (569), Komitetu Domu pracy na Kaźmierzu w Krakowie l. 673 (470), Zakładu św. Jądwigi w Krakowie l. 888 (654), Sióstr Miłosierdzia w Przeworsku l. 474 (294), Konwentu OO. Bonifratrów w Krakowie l. 882 (648), Komitetu budowy szpitala OO. Bonifratrów w Krakowie l. 894 (660), Komitetu herbaciarni we Lwowie l. 604 (408), Zarządu zakładu błog. Kunegundy w Nowym Sączu l. 193 (88), Związku koleżeńskiego byłych seminarzystek we Lwowie l. 945 (694), Przytuliska brata Alberta l. 421 (241),

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek komisji.

Sprawozdawca czyta :

W sprawie petycji SS. Felicyanek w Iwoniczu co do wypłaty uchwalonej przez Wys. Sejm w r. 1892 kwoty 3.000 zł. na zakupno gruntu.

Komisja wnosi :

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

Upoważnia się Wydział krajowy do wydania polecenia Wydziałowi powiatowemu w Krośnie, ażeby uchwaloną przez Wysoki Sejm w r. 1892 kwotę 3.000 złr. na zakupno gruntu, a w r. 1894. wypłaconą pomienionemu Wydziałowi powiatowemu wypłacił na rzecz zakładu św. Kazimierza w Iwoniczu, zostającego pod zarządem SS. Felicyanek.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek komisji.

Sprawozdawca czyta.

Nad petycjami Towarzystwa Pań Miłosierdzia św. Wincentego a Paulo l. 1006 (751) i Przytuliska uczestników powstania z roku 1863/4 w Krakowie l. 1118 (845) przechodzi W. Sejm do porządku dziennego.

Izba uchwala bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Marszałek otwiera rozprawę ogólną nad rub. VII. p. 57, 61—67, 81—84, 86—94, 97—128.

Przemawia p. Michalski i wnosi, by pet. Ls. 418 przez omyłkę opuszczoną w Rub. VII. uwzględnić udzielając 100 zł. subwencji dla internatu im. św. Heleny we Lwowie.

Izba popiera wniosek p. Micnalskiego.

Przemawia p. Cielecki i wnosi, 1) aby przy p. 94 dla Tow. dzielek ludowych podnieść preliminowaną subwencję z 1.000 zł. na 2.000 zł. 2) aby nad p. 101 przejść do porządku dziennego.

Izba popiera wniosek p. Cieleckiego.

Przemawia p. Wachnianin.

Przemawia p. Soleski i wnosi 1) aby przy poz. 127. a) podnieść subwencję z preliminowanej kwoty 300 na 500 zł. 2) aby udzielić 200 zł. Tow. ludoznawczemu we Lwowie odnośnie do pet. Ls. 221.

Izba popiera wniosek p. Soleskiego.

Przemawia członek Wydziału krajowego p. Wereszczyński.

Przemawia p. Cielecki.

Przemawia p. Kulczycki.

Rzemawia p. Potocki Andrzej wnosząc na zamknięcie rozprawy.

Izba uchwala zamknięcie rozprawy.

Przemawia zapisany do głosu p. Abrahamowicz.

Przemawia zapisany do głosu p. Niebyłowiec.

Przemawia zapisany do głosu p. Wachnianin.

Przemawia zapisany do głosu p. Milan i wnosi, by pet. Ls. 658 uwzględnić przez wstawienie jej do wydatku dla burs poz. 105. celem ewentualnego uwzględnienia.

Izba popiera wniosek p. Milana.

Przemawia p. Cielecki dla sprostowania faktu.

Przemawia sprawozdawca p. Biliński.

Marszałek oznajmia, iż ma zamiar wobec braku kompletu zamknąć posiedzenie, naznacza następne na dzień 27. marca 1899 roku, godz. 10. rano, odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia, wreszcie zamyka posiedzenie.

Koniec posiedzenia godzina 12. m 20. po północy.

Marszałek krajowy:

Stanisław Badeni w. r.

Sekretarze :

Andrzej Potocki w. r.

Stanisław Niezabitowski w. r.

Protokół

23. posiedzenia, 4. sesyi, VII. peryodu Sejmu galicyjskiego z dnia 27. marca 1899 roku.

Początek o godzinie 10. minut 25 przed południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy JE. Stanisław hr. Badeni.

Sekretarze: Modest Karatnicki, Stanisław Niezabitowski, Andrzej Potocki, Mieczysław Urbański.

Obechnych posłów 124.

Ze strony Rządu: c. k. Radca Dworu Włodzimierz hr. Łoś.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół dwudziestego pierwszego posiedzenia uważa za przyjęty, gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów, protokół dwudziestego drugiego posiedzenia złożony jest w biurze marszałkowskiem do przejrzenia.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis petycyi wniesionych po dzień 27. marca 1899 roku, które przekazano następującym komisjom.

Wydziałowi krajowemu Ls. 2235, 2245, 2246, 2252, 2253, 2254.

Komisji gospodarstwa krajowego Ls. 2236, 2237. 2238, 2257.

Komisji drogowej Ls. 2239.

Komisji przemysłowej Ls. 2240,

Komisji petycyjnej Ls. 2241.

Komisji reformy wyborczej Ls. 2242.

Komisji administracyjnej Ls. 2243, 2247.

Komisji prawniczej Ls. 2250.

Komisji podatkowej Ls. 2251.

Przy petycji Ls. 2250 gminy miasta Alwerni powiat Chrzanów o utworzenie c. k. Sądu powiatowego tamże, przemawia p. Potocki Andrzej, popierając tę petycję, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie jej, zamiast do komisji prawniczej, jak to proponuje biuro marszałkowskie, do Wydziału krajowego.

Izba uchwała formalny wniosek p. Potockiego Andrzeja.

Sekretarz p. Urbański, odczytuje spis dalszych petycji, wniesionych po dzień 27. marca 1899 roku, które przekazano odnośnym komisjom, jak wyżej.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego pierwszym punktem jest:

Sprawozdanie komisji szkolnej o sprawozdaniu Wydziału krajowego w przedmiocie objęcia szkoły polskiej w Białej na etat krajowy.

Sprawozdawca p. Pilat, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji, zaznaczywszy poprzednio, że w kwocie 4.000 zł. zawartej we wniosku komisji mieści się kwota 1.500 zł. prelinowana w Rubryce VII. pozycja 127 b) przez komisję budżetową:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Na utrzymanie szkoły ludowej z językiem wykładowym polskim w mieście Białej przyznaje się Towarzystwu szkoły ludowej w Krakowie stałą roczną subwencję 4.000 zł. w. a.

W rozprawie ogólnej przemawia p. Rotter.

Po zamknięciu rozprawy p. sprawozdawca zrzeka się głosu.

Izba uchwała powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji podatkowej o wniosku p. Abrahama w sprawie uregulowania indywidualnego rozkładu kontyngentu wódczanego na dalszy okres, poczynając od kampanii gorzelnianej 1899/1900.

Sprawozdawca p. Krański, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm wzywa c. k. Rząd:

1. By w projekcie, dotyczącym uregulowania indywidualnego rozkładu kontyngentu wódczanego na dalszy okres rozpoczynający się z kampanią gorzelnianą 1899 i 1900 względnie przy ustanowieniu i nadaniu rzeczonych norm — zapewnił rolniczym gorzelniom tak nowo powstałym, a tylko częściowo lub wcale nieuposażonym stałym kontyngentem, jak nie mniej gorzelniom rolniczym nowo powstać mogącym odpowiedni ich produkcji rolniczej kontyngent wódczany, jednak, aby przezto nabyte niejako prawa przez istniejące już gorzelnie rolnicze co do ilości ich wyrobu wódki w granicach kontyngentu naruszaniem nie zostały.

II. By w rzeczonym powyżej projekcie ustawy kontyngentowej zabezpieczył sobie pewien rozporządzalny zapas kontyngentu wódeczanego, dla obdzielenia gorzelni rolniczych już istniejących, a stałym kontyngentem dotąd nie obdzielonych ewentualnie gorzelni w przyszłości powstać mogących przez zarezerwowanie z ogólnego kontyngentu na austriacką połowę Państwa przypadającego przedewszystkiem 40% jako praecipuum na korzyść gorzelni rolniczych, przeznaczając dopiero resztujących 60% do równomiernego rozdziału dla wszystkich uprawnionych gorzelni.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej i uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji, głosując nad każdym teżoz punktem I. II. oddzielnie.

Następuje:

Dalszy ciąg rozprawy szczegółowej nad sprawozdaniem komisji budżetowej o preliminarzu funduszu krajowego na rok 1899.

Marszałek objaśnia, iż rozprawa ogólna nad Rubryką VII. została zamkniętą na poprzednim posiedzeniu, i oświadcza, iż zgłoszone do tej rubryki odmienne wnioski podda oddzielnie pod uchwałę Izby, wreszcie udziela głosu p. Cieleckiemu, celem złożenia oświadczenia.

Przemawia p. Cielecki i cofa wnioski swoje złożone na poprzednim posiedzeniu, a mianowicie wniosek przejścia do porządku dziennego nad pozycją 101 Rubryka VII., oraz wniosek, by pozycję 94. podnieść z preliminowanej kwoty 1.000 zł. na 2.000 zł.

Marszałek udziela głosu pod względem formalnym p. Okuniewskiemu.

Przemawia p. względem formalnym p. Okuniewski i wnosi, by oddzielnie poddał Marszałek pod uchwałę poz. 101., a osobno zastrzeżenie, zawarte przy tejże pozycji.

Marszałek udziela odpowiedzi p. Okuniewskiemu, oświadczając, iż zastosuje się do życzenia p. Okuniewskiego.

Marszałek oznajmia, iż podda przedewszystkiem pod uchwałę Izby oddzielne wnioski posłów zgłoszone na poprzednim posiedzeniu do Rub. VII.

Izba uchwała wniosek p. Michalskiego, by w uwzględnieniu petycji Przełożonej zakładu sierót i internatu dziewcząt św. Heleny we Lwowie l. 418 (238) udzielić na cele internatu kwotę 100 zł., bez rozprawy.

Izba odrzuca bez rozprawy wniosek p. Soleskiego, by udzielić 200 zł. subwenyi Towarzystwu ludoznawczemu we Lwowie na wydawnictwa (l. 221).

Marszałek konstatuje, że za wnioskiem p. Soleskiego głosowało, 32, przeciw 46 posłów, wniosek ten zatem upadł.

Izba odrzuca następnie w oddzielnem głosowaniu wniosek p. Soleskiego, by podwyższyć preliminarzową poz. 127 a) Rub. VII. z kwoty 300 zł. na 500 zł. i to bez rozprawy.

Izba odrzuca bez rozprawy wniosek komisji, by przejść do porządku dziennego nad petycją komitetu budowy bursy jubileuszowej w Sanoku (l. 658), a następnie w oddzielnem głosowaniu uchwała wniosek p. Milana, by powyższą petycję przekazać Wydziałowi krajowemu do ewentualnego uwzględnienia z poz. 105. Rub. VII.

Izba uchwala następnie zastrzeżenie zawarte przy poz. 101. Rub VII., a następnie w oddzielnem głosowaniu uchwala poz. 101. Rub. VII. bez rozprawy, tak że zgodnie z wnioskiem komisji uchwala Izba Rub. VII.

Pozycja 101. Towarzystwo „Proświta“ na wydawnictwo dzieł ludowych do rozporządzenia Wydziału krajowego z zastrzeżeniem, iż subwencya ta wypłaconą być ma z dołu i po przekonaniu się, że wszystkie wydawnictwa Towarzystwa są pożyteczne nie zawierają szkodliwych tendencji i odpowiadają warunkom ustanowionym w uchwale Wysokiego Sejmu z dnia 13. lutego 1897 j. w r. z. . . . 3.000 zł.

Tem samem załatwioną zostaje petycja do l. 501.

Komisja nie może natomiast przedstawić Wysokiemu Sejmowi wniosku o uwzględnienie petycji tegoż Towarzystwa do l. 996 o subwencyę 4.000 zł. na wędrownych nauczycieli rolnictwa.

Marszałek oznajmia, iż wszystkie zgłoszone osobno odmienne wnioski zostały załatwione.

Sprawozdawca p. Abrahamowicz, w zastępstwie p. Paszkowskiego zaznacza poprzednio, iż w myśl zapadłej uchwały Izby, wstawić należy do Rubr. VII. przy poz. 128 „i) Przełożonej zakładu sierót i internatu dziewcząt św. Heleny we Lwowie l. 418 (233) kwotę 100 zł. w. a.“; a również wykreślić na str. 11 przy poz. 2. petycję „Komitetu budowy bursy jubileuszowej w Sanoku (l. 658), którą uchwaliła Izba do ewentualnego uwzględnienia z poz. 105., gdzie należy ją wstawić obecnie; następnie czyta Rub. VII. poz. 57, 61—67., 81—84., 86—94., 97—128., a mianowicie:

Komisja budżetowa przedstawia Wysokiemu Sejmowi do uchwały następujące wnioski w przedmiocie wydatków na cele wykształcenia i oświaty:

Pozycja 57. Akademia umiejętności w Krakowie:

a) Zasiłek stały	26000 zł.
b) Zasiłek na badania historyczne w archiwum watykańskiem i innych, prowadzonych pod kierunkiem Dra Smolki (I. rata z trzylecia 1898/1899 do 1900/1901.	2.600 „
c) Na wydanie atlasu geologicznego	<u>2.500 „</u> 30.500 zł.

Izba uchwala bez rozprawy poz. 57. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

Pozycja 61. Zakład głuchoniemych we Lwowie:

a) Na stypendya dla 70 wychowanków (jak dotychczas).	8.400 zł.
b) Na utrzymanie zakładu	2.500 „
c) Na amortyzacyę pożyczki zaciągnąć się mającej na budowę II. piętra, przez Dyrekcyę Zakładu, I. rata amortyzacyjna	<u>1.000 „</u> 11.900 zł.

Izba uchwała bez rozprawy poz. 61. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta :

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

1) Podwyższa się dotychczasową stałą subwencję dla Zakładu głuchoniemych we Lwowie z 500 na 2.500 zł. rocznie.

2) Przyznaje się na opłatę rat amortyzacyjnych od pożyczki 18.000 zł. zaciągnąć się mającej przez Dyrekcyę Zakładu w Banku krajowym na budowę drugiego piętra nad gmachem Zakładu, subwencję 1.000 zł. rocznie, aż do amortyzacyi pożyczki.

3) Na cele powyższe wstawia się do budżetu krajowego na rok 1899 do rubryki VII. poz. 61. b) i c) kwoty 2.500 zł. i 1.000 zł.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Sprawozdawca czyta :

Pozycja 62. Szkoła głuchoniemych Izaaka Bardacha we Lwowie . . . 400 zł.

Pozycja 63. Zakład ciemnych we Lwowie . . . . . 2.000 „

Pozycja 64. Towarzystwo gimnastyczne „Sokół“ we Lwowie . . . 1.000 „

Pozycja 65. Towarzystwo gimnastyczne „Sokół“ w Krakowie . . . 1.000 „

Pozycja 66. Dla polskich i ruskich Towarzystw gimnastycznych „Sokół“ we Lwowie i na prowincyi, ryczałt do dyspozycyi Wydziału krajowego po zaciągnięciu opinii Związku polskich gimnastycznych Towarzystw sokolich . . . . . 1.500 „

Tem samem załatwione zostają petycje do liczb: 141, 142, 150, 349, 426, 473, 479, 498, 506, 571, 622, 712, 714, 1001, 1331.

Izba uchwała bez rozprawy poz. 62., 63., 64., 65., 66. i powyższy wniosek komisji.

Sprawozdawca czyta :

Pozycja 67. Szkoła Sztuk pięknych w Krakowie XXI. rata umorzenia pożyczki 100.000 zł. na budowę gmachu . . . . . 7.000 „

Pozycja 81. Na subwencję dla istniejących już internatów do rozporządzenia Wydziału krajowego w porozumieniu z Radą szkolną krajową . . . . . 6.000 „

Tem samem załatwione zostają petycje Kuratorji internatu w Tarnowie l. 100. Komitetu internatu we Lwowie l. 483., przełożonej Zgromadzenia Sióstr Nazaretanek w Krakowie l. 520., Wydziału ruskiego Towarzystwa pedagogicznego we Lwowie o subwencję na instytut św. Mikołaja l. 737., Komitetu internatu w Samborze l. 871., Ks. Leon Zbyszewski w Krakowie l. 867., Towarzystwo opieki obywatelskiej nad internatem dla kandydatów stanu nauczycielskiego we Lwowie l. 946, Kuratorji fundacyi ś. p. Jana Towarnickiego w Rzeszowie l. 1334 i przełożonej internatu nauczycielskiego żeńskiego w Przemyśle l. 318.

Izba bez rozprawy uchwała poz. 67. i 81. oraz powyższy wniosek komisji.

Sprawozdawca czyta :

Pozycja 81. a) Na budowę domów dla internatów . . . . . 40.000 zł.

Izba uchwała bez rozprawy poz. 81. a) zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

Z kwoty tej ma być również pokrytą trzecia rata na budowę internatu dla kandydatów stanu nauczycielskiego w Tarnopolu, w kwocie 1.000 zł., wskutek czego Komisya budżetowa skreśla pozycję 125., preliminarza Wydziału krajowego na rok 1899.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Sprawozdawca czyta:

Petycję przełożonej Sióstr Felicjanek w Sokalu l. 152. o subwencję na zakupno domu na internat, przekazuje się Wydziałowi krajowemu do możliwego uwzględnienia w porozumieniu z Radą szkolną krajową.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Sprawozdawca czyta:

Pozycja 82. Dla internatu XX. Zmartwychwstańców we Lwowie do rozporządzenia Wydziału krajowego . . . . . 4.500 zł.

Pozycja 83. Ks. Siemieszki Kazimierza „Dom schronienia i dobrowolnej pracy dla opuszczonych i moralnie zaniedbanych chłopców” w Krakowie . . . 800 zł.

Pozycja 84. a) Na wydawnictwo polskich podręczników dla szkół średnich . . . . . 1.500 zł.

Pozycja 84. b) Na wydawnictwo ruskich książek szkolnych . . . 6.000 „

Pozycja 84. c) Na wydawnictwo ruskich książek szkolnych w szczególności słownika do Iliady i Odyssei prof. Ogonowskiego jednorazowo 1.500 zł. 9.000 „
pozycje powyższe 184. a) b) i c) do rozporządzenia Wydziału krajowego w porozumieniu z c. k. Radą szkolną krajową.

Izba uchwała bez rozprawy poz. 82. do 84. włącznie zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Przekazuje się Wydziałowi krajowemu do możliwego uwzględnienia w miarę wykazanych zdolności i korzyści, jakie udzielenie stypendyum rokować pozwoli petycie:

Maryi Czajkowskiej l. 98., Julii Eminowiczówny l. 130., Stanisława Stobieckiego l. 144., Bronisławy Janowskiej l. 153., Modesta Sosenska l. 229., Wilhelma Wachtla l. 292., Jadwigi Malinowskiej l. 302., Jana Kazimierza Olpińskiego l. 311., Władysława Rossdorfera l. 434., Maryi Wolińskiej l. 583., Stanisławy Stefańskiej l. 697., Julii Florczakówny l. 746., Maryi Karpińskiej l. 760., Heleny Flakowiczówny l. 846., Maryi Aliny Gójskiej l. 856., Stanisława Ostrowskiego l. 875., Józefa Czajkowskiego l. 898., Grzegorza Kuźniewicza l. 1074., wreszcie Jerzego Łukaszewicza l. 1099. i 1076

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Sprawozdawca czyta :

Nad petycyami Antoniego Żurakowskiego l. 438., Wandy Kwiatkowskiej l. 1100. i Wiktora Sierosławskiego l. 1332 przechodzi się do porządku dziennego.

Izba uchwala bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Sprawozdawca czyta :

Pozycja 86. Dla fundacyi „Macierz polska“ na wydawnictwo dzieł i peryodycznych pism ludowych . . . . . 5.000 zł.

Pozycja 87. Na stypendyum dla ucznia wydziału lekarskiego w Krakowie, oddającego się studjom w szkole operacyjnej . . . . . 500 „

Pozycja 88. Dla Towarzystwa Oświaty ludowej we Lwowie do rozporządzenia Wydziału krajowego . . . . . 1.500 zł.

Tem samem załatwioną zostaje petycja do l. 137.

Pozycja 89. Dla Towarzystwa Oświaty ludowej w Krakowie do rozporządzenia Wydziału krajowego . . . . . 1.500 zł.

Tem samem załatwioną zostaje petycja do l. 285.

Pozycja 90. Dla Stowarzyszeń rzemieślniczych we Lwowie i na prowincyi, ryczałt do rozporządzenia Wydziału krajowego . . . . . 1.500 zł.

Tem samem załatwione zostają petycje l. 103., 277., 291., 392., 430., 440., 490., 491., 509., 683., 659., 717., 950., 713., 995., 1010., 1032., 1078., 1111., 1220. i 1335.

Pozycja 91. Zarząd główny Towarzystwa pedagogicznego we Lwowie na lwowską kolonię wakacyjną, zasiłek stały . . . . . 200 zł.

Pozycja 92. Tenże na pokrycie kosztów walnego zgromadzenia . . . . . 200 zł.

Pozycja 93. Kolegium profesorów szkoły politechnicznej we Lwowie na wydawnictwo biblioteki politechnicznej, VI. rata z subwencyi 5.000 zł. rozłożonej na lat 10., w myśl uchwały W. Sejmu z dnia 16. lutego 1894 r. . . . . 500 zł.

Pozycja 94. Wydawnictwo dziełek ludowych do rozporządzenia Wydziału krajowego . . . . . 1.000 zł.

Pozycja 97. Zasiłek dla czasopisma „Szkola“ . . . . . 500 zł

Pozycja 98. Zasiłek dla czasopisma „Muzeum“ . . . . . 1.000 zł

Pozycja 99. Zasiłek dla czasopisma „Kosmos“ . . . . . 400 zł.

Tem samem załatwione zostają petycje do l. 220. i 654.

Pozycja 100. Zasiłek dla ruskiej gazety „Uczytel“ do rozporządzalności Wydziału krajowego . . . . . 500 zł.

Izba uchwala bez rozprawy poz. 86 do 100 włącznie zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta :

Pozycja 101. Towarzystwo „Proświta“ na wydawnictwo dzieł ludowych do rozporządzenia Wydziału krajowego z zastrzeżeniem iż subwencya ta wypłaconą być ma z dołu i po przekonaniu się, że wszystkie wydawnictwa Towarzystwa są pożyteczne, nie zawierają szkodliwych tendencji i odpowiadają warunkom ustanowionym w uchwale Wysokiego Sejmu s dnia 13. lutego 1897 j. w. r. z. . . . 3.000 zł.

Tem samem załatwioną zostaje petycja do l. 501.

Marszałek oznajmia, iż poz. 101. została już oddzielnie uchwaloną.

Sprawozdawca czyta:

Pozycja 102. Ks. Dzułyński gr. kat. proboszcz w Łapszynie na wydawnictwa ruskie „Posłannik“ i „Książeczki misyjne“ do rozporządzenia Wydziału krajowego, z zastrzeżeniem dopełnia warunków ustanowionych w uchwale Wysokiego Sejmu z dnia 13. lutego 1897 j. w r. z. . . . . 400 zł.

Tem samem załatwioną zostaje petycja do liczby 314.

Pozycja 103. Towarzystwo oświaty ludowej w Tarnowie . . . . 100 zł.

Tem samem załatwioną zostaje petycja do l. 582.

Pozycja 104. Towarzystwo historyczne we Lwowie na tegoż wydawnictwa . . . . . 700 zł.

Tem samem załatwioną zostaje petycja do l. 735.

Pozycja 105. Ryczałt na zasiłki dla burs mieszczących ubogą młodzież polską i ruską, do rozporządzenia Wydziału krajowego w porozumieniu z Radą szkolną krajową . . . . . 5.000 zł.

W ten sposób załatwione zostają petycje: Wydziału Towarzystwa Bursy w Tarnopolu L. 110, Wydziału Bursy ks. Dymnicki w Rzeszowie L. 112, Wydziału ruskiej Bursy św. Mikołaja w Przemyśle L. 139, Towarzystwa ruskiej Bursy w Nowym Sączu L. 186, zarządu bursy św. Archaniola Michała w Kołomyi L. 196, Zarządu instytutu „Narodnyj dim“ w Kołomyi L. 198, Towarzystwa bursy imienia Stefana Batorego w Wadowicach L. 232, ruskiej bursy w Stryju L. 265, Wydziału bursy św. Onufrego w Jarosławiu L. 278, Wydziału bursy św. Juna Chrzeciela w Drohobyczu L. 299, Stowarzyszenia bursy im. Kopernika w Jarosławiu L. 372, Towarzystwa bursy dla synów nauczycieli w Krakowie L. 470, Towarzystwo bursy polskiej w Kołomyi L. 521, Towarzystwo bursy im. Kraszewskiego w Stanisławowie 523, Towarzystwa bursy im. Mickiewicza w Stryju L. 603, bursy gimnazjalnej w Samborze L. 611, bursy nauczycielskiej w Tarnopolu L. 614, bursy im. Tadeusza Kościuszki w Nowym Sączu L. 623. bursy polskiej w Przemyśle L. 638, bursy im. Mickiewicza w Drohobyczu L. 721, Wydziału ruskiego towarzystwa pedagogicznego we Lwowie na bursę na synów nauczycieli L. 739, bursy polskiej w Brzeżanach L. 879, i Wydziału bursy polskiej w Kołomyi L. 884.

Komitetu budowy bursy jubileuszowej w Sanoku L. 658.

Izba uchwała bez rozprawy poz. 102 do 105 włącznie zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

Pozycja 106. Ryczałt dla Stowarzyszeń akademickich do rozporządzenia Wydziału krajowego . . . . . 1.400 zł.

Wydziałowi krajowemu przekazuje się do uwzględnienia petycje:

Towarzystwa biblioteki słuchaczy prawa uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie L. 155, Towarzystwa wzajemnej pomocy uczniów uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie L. 427, Czytelni polskiej akademików górniczych w Przybramie L. 515, ruskiego Towarzystwa „Sicz“ w Wiedniu L. 530, Towarzystwa „Ruslan“ we Lwowie L. 579, Czytelni akademickiej we Lwowie L. 375, Zadrządu kuchni akademickiej we Lwowie L. 353, Towarzystwa bratniej pomocy słuchaczy wszechnicy lwowskiej 351, kółka zapomogowego czytelni polskiej w Przybramie L. 346, Towarzystwa biblioteki słuchaczy prawa we Lwowie L. 298, Towarzystwa „Akademiczna Hromada“ we Lwowie L. 268, Towarzystwa bratniej pomocy słuchaczy politechniki we Lwowie L. 239, Zarządu domu słuchaczy lwowskiej politechniki L. 236, Towarzystwa słuchaczy lwowskiej politechniki „Osnowa“ L. 187, zarządu biblioteki uczniów wydziału lekarskiego uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie L. 1251, i wydziału Towarzystwa „Ruskiej Besidy“ we Lwowie L. 1.316.

Izba uchwala bez rozprawy poz. 106 i powyższy wniosek komisji.

Sprawozdawca czyta:

Pozycja 107. Towarzystwo imienia Adama Mickiewicza na wydawnictwo dzieł tegoż do rozporządzenia Wydziału krajowego i wypłaty w miarę postępu wydawnictwa . . . . . 400 zł.

Tem samem załatwioną zostaje petycja do liczby 1.253.

Pozycja 108. Towarzystwo im. Szewczenki we Lwowie na wydawnictwo ruskiej biblioteki historycznej, do rozporządzenia Wydziału krajowego . . . 500 zł

Pozycja 109. Komisya archeograficzna Towarzystwa im. Szewczenki we Lwowie, na wydawnictwo historycznych materyałów, do rozporządzenia Wydziału krajowego . . . . . 1.500 zł.

Pozycja 110. Towarzystwo imienia Szewczenki na wydawnictwa naukowe do rozporządzenia Wydziału krajowego . . . . . 1.500 zł.

Pozycja 110. a) Komisya etnograficzna Towarzystwa imienia Szewczenki na wydawnictwa . . . . . 500 zł.

Tem samem załatwione zostają petycje do l. 463., 464., 465., 466. i 467.

W petycji l. 466. prosi Komisya etnograficzna Towarzystwa imienia Szewczenki o zasiłek na etnograficzne wydawnictwa w kwocie 2.000 zł. Uznając pożyteczność naukowych wydawnictw Towarzystwa imienia Szewczenki w stawia Komisya budżetowa na ten cel nową pozycję 500 zł.

Pozycja 111. Ruskie Towarzystwo pedagogiczne na wydawnictwo czasopisma „Dzwinek“ . . . . . 200 zł.

Tem samem załatwioną zostaje petycja do l. 740.

Pozycja 112. Redakcyje czasopisma dla dzieci „Mały Swiatek“ i „Wiek Młody“ . . . . . 100 zł.

Tem samem załatwioną zostaje petycja L. 727.

Pozycja 113. Ks. Sielecki Cyryl gr. kat. proboszcz w Żużlu na nowicyat Sióstr Służebniczek ruskich do rozporządzenia Wydziału krajowego . . . . . 100 zł.

Pozycja 113. a) Kongregacya ruska Sióstr Służebniczek Najsw. Maryi Panny w Krystynopolu . . . . . 500 zł.

Tem samem załatwioną zostaje petycja do L. 1042.

Pozycja 114. Towarzystwo ruskie „Szkilna pomoc” w Kołomyi . . . . . 100 zł.

Pozycja 115. Takież Towarzystwo we Lwowie . . . . . 100 zł.

Pozycja 116. Takież Towarzystwo w Stanisławowie . . . . . 100 zł.

Pozycja 117. Takież Towarzystwo w Samborze . . . . . 100 zł.

Tem samem załatwione zostają petycje powyższych czterech Towarzystw. LL. 101, 102, 108. i 195.

Pozycja 118. Związek polskich gimnastycznych Towarzystw Sokolich we Lwowie na wydawnictwo podręczników do nauki gimnastyki, do rozporządzenia Wydziału krajowego . . . . . 200 zł.

Tem samem załatwioną zostaje petycja do L. 1304.

Pozycja 119. Towarzystwo filologiczne we Lwowie na wydawnictwo czasopisma „Eos” . . . . . 200 zł.

Tem samem załatwioną zostaje petycja ro L. 655.

Pozycja 120. Instytut ruski dla dziewcząt w Przemyśle, subwencya stała 200 zł. nadto jako dodatek nadzwyczajny jednorazowo . . . . . 100 „

Pozycja 121. Towarzystwo biblioteki polskiej w Wiedniu, na tamtejszą szkołę języka polskiego . . . . . 200 zł.

Pozycja 122. Zakład wychowawczy dla ubogich dziewcząt pod nazwą „Rodzina Maryi” w Łomnej . . . . . 300 zł.

Pozycja 123. Prywatne Seminarjum nauczycielskie żeńskie Zofii Strzałkowskiej we Lwowie . . . . . 1.000 zł.

Tem samem załatwioną zostaje petycja do l. 305.

Pozycja 124. Stowarzyszenie polskie „Strzecha” w Wiedniu . . . . . 100 zł.

Pozycja 125. Stowarzyszenie „Przytulisko” w Wiedniu . . . . . 100 zł.

Tem samem załatwione zostają petycje do l. 600. i 791.

Pozycja 126. Towarzystwo Sztuk pięknych w Krakowie, subwencya na budowę własnego gmachu . . . . . 500 zł.

Izba uchwała bez rozprawy poz. 107. do 126 zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Tytułem subwencji na budowę gmachu Towarzystwa Przyjaciół Sztuk pięknych w Krakowie, przyznaje Sejm temuż towarzystwu kwotę 500 zł. w. a. rocznie

na czas amortyzacji pożyczki, przez to Towarzystwo na hipotekę nowego gmachu zaciągnąć się mającej.

2. Pierwszą ratę w kwocie 500 zł. w. a. wstawia się do Rubr. VII. wydatków budżetu krajowego na rok 1899.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Sprawozdawca czyta:

Pozycja 127. Na kosztą publikacji, które Uniwersytet Jagielloński przygotowuje z okazji 500-letniego jubileuszu, II. rata z uchwalonych 8.000 zł. . . . 4.000 zł.

Pozycja 127. a) Prywatna szkoła żeńska w Krakowie . . . . 300 „

Pozycja 127. b) Na utrzymanie szkoły polskiej w Białej . . . . 1.500 „

Pozycja 127. c) Na budowę szkoły SS. Felicjanek w Bełzie, zasilek jednorazowy . . . . . 1.000 zł.

Pozycja 128. Na dokończenie budowy szkoły sióstr Miłosierdzia w Nowosiólkach . . . . . 500 „

Pozycja 128. a) Zgromadzenie Sióstr Służebniczek N. P. M. w Starej wsi na rozszerzenie nowicyatu . . . . . 500 zł.

Tem samem załatwiona zostaje petycja do L. 284.

Pozycja 128. b) Zakład wychowawczy Sióstr Nazaretanek we Lwowie . . . . 200 zł.

Tem samem załatwiona zostaje petycja do L. 345.

Pozycja 128. c) Szkolne Towarzystwo zapomogowe im. Ś-go Cyryła w Przemyślu . . . . . 200 zł.

Tem samem załatwiona zostaje petycja do L. 300.

Pozycja 128. d) Towarzystwo apostoła Pawła we Lwowie . . . . 200 zł.

Tem samem załatwioną zostaje petycja do L. 359.

Pozycja 128. e) Ruskie Towarzystwo pedagogiczne na wydawnictwo ukraińsko-ruskiej biblioteki . . . . . 300 zł.

Tem samem załatwioną zostaje petycja do L. 736.

Pozycja 128. f) OO. Bazylianie na wydawnictwo pisma „Misionar“ . . . . 200 zł.

Tem samem załatwioną zostaje petycja do L. 734.

Pozycja 128. g) Towarzystwo św. Stanisława Kostki (opieka nad terminatorami) we Lwowie . . . . . 100 zł.

Tem samem załatwioną zostaje petycja do L. 675.

Pozycja 128. h) Komitet gospodarczy Zjazdu lekarzy i przyrodników w Krakowie, na wydawnictwo „książki pamiątkowej“ 1-sza rata , ... 500 zł.

Izba uchwała bez rozprawy poz. 127. do 128. h).

Sprawozdawca czyta:

Pozycya 128. i) Przełożonej zakładu sierót i internatu dziewcząt św. Heleny we Lwowie . . . . . 100 zł.

Tem samem załatwioną zostaje pet. do L. 418.

Marszałek oznajmia, iż poz. 128. i) została już oddzielnie uchwaloną.

Sprawozdawca czyta:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Komitetowi IX. zjazdu lekarzy i przyrodników polskich w Krakowie przyznaje się na wydawnictwo książki pamiątkowej zjazdu, subwencyę w kwocie 1.000 zł. płatną w dwóch ratach po 500 zł. w latach 1899 i 1900 r.

2. Pierwszą ratę w kwocie 500 zł. wstawia się do rubryki VII. budżetu na rok 1899.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Sprawozdawca czyta:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Petycyje: Klasztoru Sióstr Bazylianek w Jaworowie, o zapomogę na szkołę żeńską (L. 294.), Siostry Maryi Chomińskiej, przełożonej zakładu naukowo-wychowawczego we Lwowie, o zapomogę (L. 362.), i ruskiego Towarzystwa pedagogicznego we Lwowie, o subwencyę na kurs nauki języka ruskiego we Lwowie (L. 877.), odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i ewentualnego przedłożenia wniosków w porozumieniu z c. k. Radą szkolną krajową,

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Sprawozdawca czyta:

2. Nad petycyami Towarzystwa ludoznawczego we Lwowie, o subwencyę na wydawnictwa (L. 221.), prof. Jana Nowaka, kierownika wyższego zakładu naukowego żeńskiego w Jarosławiu (L. 279.) i prof. Klemensa Bilińskiego, kierownika takiegoż zakładu w Rzeszowie (L. 287.), o subwencyę na cele tych zakładów, Towarzystwa zapomogowego akademii rolniczej w Wiedniu, o subwencyę na cele Towarzystwa (L. 259), dalej Komitetu budowy domu akademickiego we Lwowie o subwencyę na budowę domu (l. 3. 527), Towarzystwa przyjaciół uczącej się młodzieży we Lwowie (l. 821), i Towarzystwa bursy polskiej w Kołomyi (l. 884) o subwencyę na budowę domów dla burs, Redakcyi czasopisma „Dziakowski glos“ (l. 853) o subwencyę na wydawnictwo, Wydziału Koła literacko-artystycznego we Lwowie o subwencyę na wydawnictwo czasopisma „Iris“ (l. 963), Kazimierza Chmielewskiego o subwencyę na wydawnictwo miesięcznika dla buchalteryi (L. 987), Towarzystwa „Proświta“ o zapomogę na nauczycieli wędrownych (l. 906), wreszcie Akademickiego Koła Towarzystwa szkoły ludowej o udzielenie subwencyi na cele tegoż Koła (l. 1.327) przechodzi się do porządku dziennego.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Marszałek otwiera rozprawę ogólną nad preliminarzem krajowego funduszu szkolnego na r. 1899.

Przemawia p. Bernadzikowski.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca p. Kozłowski.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca p. Kozłowski prostuje przedewszystkiem omyłki druku; a mianowicie, na stronnicy 14 sprawozdania komisji Rub. VI. poz. 19 zamiast „6.000 zł.“, ma być „600 zł.“, na stronnicy 15 zamiast „Rub. VII. poz. 23“ ma być „Rub. VIII. poz. 23“, na stronnicy 17. poz. 27. c, zamiast „8.500 zł.“ ma być „800 zł.“, na stronnicy 20. poz. 19. zamiast „210 zł.“, ma być „105 zł.“, na stronnicy 21, Rub. IV. zamiast „2.833 zł.“, ma być „2.835 zł.“, na stronnicy 22. zamiast „Rub. V. zwroty“, ma być „Rub. VIII. zwroty“, wreszcie zamiast na stronnicy 22. „Rub. XI.“ ma być „Rub. IX.“, następnie czyta:

Wydatki kraj. funduszu szkolnego na r. 1899.

Rubryka I. pozycja 1—7. Płace, remuneracye za udzielanie religii i dodatki . . . . . 3,440.000 zł.

Izba uchwała bez rozprawy Rub. I. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

Rub. II. poz. 8—11 remuneracye i zapomogi 56.100 zł.

Izba uchwała bez rozprawy Rub. II. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

Rub. III. poz. 12. kosztą podróży i dyety 5.000 zł.

Izba uchwała bez rozprawy Rub. III. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

Rub. IV. poz. 13—16 Dodatki, interkalarya i dary z łaski 52.398 zwyczajnie 3.4000 zł. nadzwyczajne.

Izba uchwała Rub. IV. zgodnie z wnioskiem komisji bez rozprawy.

Sprawozdawca czyta:

Rub. V. poz. 17. Zasiłki na budowę szkół 100.000 zł.

Izba uchwała Rub. V. zgodnie z wnioskiem komisji bez rozprawy.

Sprawozdawca czyta:

Rub. VI. poz. 18—21. Zasiłki na utrzymanie szkół, utrzymanie budynku szkolnego w Tarnowie, pomniejsze potrzeby szkolne i urzędowe, kosztą nadzoru funduszy szkolnych miejscowych 90.280 zł. zwyczajne, 320 zł. nadzwyczajne.

Izba bez rozprawy uchwała Rub. VI. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta :

Rub. VII. poz. 22. Na przybory naukowe (ze slöjdem) 18.460 zł.

Izba bez rozprawy uchwala Rub. VII. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta :

Rub. VIII. poz. 23. Na biblioteki okręgowe 4.125 zł.

Izba bez rozprawy uchwala Rub. VIII. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta :

Rub. IX. poz. 24. Na konferencye okręgowe i krajowe 35.505 zł.

Izba bez rozprawy uchwala Rub. IX. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta :

Rub. X. poz. 25. Stypendya 100.000 zł.

Izba bez rozprawy uchwala Rub. X. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta :

Rub. XI. poz. 26. Rozmaite wydatki 11.800 zł.

Izba bez rozprawy uchwala Rub. XI. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta :

Rubryka XII. pozycja 27. Zasiłki dla szkół utrzymywanych przez korporacje 22.068 zł. nadzwyczajne.

Suma wydatków 3,913.668 zł. zwyczajne, 25.788 zł. nadzwyczajne, ogółem 3,913.456 zł.

Izba uchwala bez rozprawy Rub. XII. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta :

Dochody.

Rubryka I. pozycja 1—7. Odsetki od kapitałów 34.122 zł.

Izba uchwala bez rozprawy Rub. I. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta :

Rubryka II. pozycja 8—16. Dochody z dóbr, realności i innych praw 21.767 zł.

Izba uchwala bez rozprawy Rub. II. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta :

Rubryka III. pozycja 17 26. Dodatki 1,378.332 zł.

Izba uchwala bez rozprawy Rub. III. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta :

Rubryka IV. pozycja 27. Zysk ze sprzedaży książek szkolnych 2.835 zł.

Izba uchwała bez rozprawy Rubr. IV. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

Rubryka V. pozycja 28. Zapisy i darowizny.

Rubryka VI. pozycja 29. Taksy od spadków 20.000 zł.

Izba uchwała bez rozprawy Rub. VI. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

Rubryka VII. pozycja 30. Rozmaite wpływy.

Rubryka VIII. pozycja 31. Dodatek z c. k. Skarbu państwa 54.943 zł.

Izba uchwała bez rozprawy Rub. VIII. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

Rub. IX. poz. 32. Zwroty zaliczek udzielanych gminom na budynki szkolne z lat dawniejszych 4 365 zł.

Suma dochodów 1,516.364 zł.

Izba uchwała bez rozprawy Rub. IX. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

W porównaniu ze sumą wydatków 3,913.668 zł. zwyczajne, 25.788 nadzwyczajne okazuje się niedobór do pokrycia 2,423.092 zł.

II. Wysoki Sejm raczy zezwolić na wstawienie niedoboru 2,423.092 zł. do Rubr. VII. poz. 59 funduszu krajowego.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek komisji.

Sprawozdawca czyta:

Wysoki Sejm raczy raczy uchwalić:

1. Izidorowi Józefowi 2. im. Damm, nauczycielowi w Ostrowie, policza Sejm w drodze łaski do emerytury czas jego służby nauczycielskiej od 1. kwietnia 1864 do 6. października 1877.

2. Franciszkowi Ksaweremu 2 im. Bosakowi, nauczycielowi ludowemu w Dąbrówce, Sejm policza w drodze łaski do emerytury czas jego służby w zawodzie nauczycielskim od 1. lipca 1885 do 3. maja 1890.

3. Marcelemu Frankiewiczowi, nauczycielowi ludowemu w Cewkowie Sejm policza w drodze łaski do emerytury czas jego służby od dnia 1. września 1858 z przerwą niepolicealną od dnia 1. września 1868 do 7. sierpnia 1871.

4. Józefowi Maziarskiemu, kierującemu nauczycielowi szkoły ludowej w Padwi, Sejm policza w drodze łaski do emerytury czas jego służby od 1. września 1858 do 13. kwietnia 1860.

5. Stefanowi Kwaśnińskiemu, nauczycielowi szkoły ludowej w Leszczynie, Sejm policza w drodze łaski do emerytury czas jego służby od 1. września 1859 do 27. marca 1865.

6. Teofili Jednakowskiej, wdowie po tymczasowym nauczycielu szkół ludowych, przyznaje Sejm od 1. stycznia 1899, z funduszu szkolnego krajowego dar z łaski w rocznej kwocie 150 zł. w. a., z czego dla niej 100 zł. na czas wdowieństwa, a 50 zł. tytułem dodatku na wychowanie trojga dzieci aż do dojścia najmłodszego z nich do 20 roku życia, lub do czasu wcześniejszego zaopatrzenia wszystkich.

7. Stefani Kobiąlkiewiczowej, wdowie po emerytowanym nauczycielu szkół wydziałowych, przyznaje Sejm w drodze łaski z funduszu szkolnego krajowego kwartał pozgonny w kwocie 240 zł. w. a.

8. Maryi Wareckiej, wdowie po tymczasowym nauczycielu szkół ludowych, Sejm wyznacza z funduszu szkolnego krajowego od 1. stycznia 1899 datek z łaski w rocznej kwocie 150 zł. z czego 100 zł. tytułem zaopatrzenia wdowiego na czas wdowieństwa, a 50 zł. tytułem dodatku na wychowanie dzieci do czasu dojścia najmłodszego z nich do 20 roku życia, lub do czasu wcześniejszego zaopatrzenia wszystkich.

9. Amalii Kowalskiej, wdowie po nauczycielu szkół ludowych, Sejm przyznaje w drodze łaski z funduszu szkolnego krajowego od 1. stycznia 1899. dożywotni dodatek do emerytury w kwocie rocznej 120 zł.

10. Paulinie Dolińskiej, wdowie po nauczycielu ludowym w Laskowcach przydłuża Sejm w drodze łaski, przyznany jej dodatek na wychowanie córki Heleny Anny 2 im. Dolińskiej w kwocie rocznej 108 zł. 34 ct. aż do czasu ukończenia przez nią 24. roku życia lub wcześniejszego uzyskania innego utrzymania.

11. Emilii Niementowskiej, wdowie po nauczycielu szkoły ludowej św. Marcina we Lwowie, przyznaje Sejm w drodze łaski z funduszu szkolnego krajowego poczynszy o 1. stycznia 1899. dożywotni roczny datek z łaski w kwocie rocznej 50 zł. w. a. który pobierać będzie obok zaopatrzenia, przyznanego jej przez Lwowską Radę miejską.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek komisji.

Sprawozdawca czyta:

Sejm przechodzi do porządku dziennego nad petycyami Adama Kachnikiewicza o przyznanie pełnej emerytury, Julii Abgarowiczówny o policzenie lat służby do emerytury, Maryi Burackowej o podwyższenie pensji wdowiej, względnie o zapomogę, Jana Benesza o udzieleniu wsparcia dla Martyny Demczuk i Aleksandra Szabla o podwyższenie trzeciego i przyznanie piątego dodatku pięcioletniego.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek komisji.

Sprawozdawca czyta:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Helenie Sądowej, wdowie po nauczycielu ludowym, stały dożywotni dar z łaski w kwocie 120 zł.

2. Klementynie Picykowej, wdowie po nauczycielu szkół ludowych, przyznaje Sejm w drodze łaski z funduszu szkolnego krajowego, począwszy od 1. stycznia 1899 pensję wdowią w rocznej kwocie 100 zł.

3. Teresie Konckiej przyznaje Sejm w drodze łaski z funduszu szkolnego krajowego, począwszy od 1. stycznia 1899 dożywotni roczny datek z łaski w kwocie rocznej 120 zł.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek komisji.

Sprawozdawca czyta:

Sejm przechodzi do porządku dziennego nad petycją Anieli Tychowskiej o podwyższenie pensji wdowiej i daru z łaski dla córki.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek komisji.

Sprawozdawca czyta:

1. Komisja wnosi petycje:

342/342 Wydziału Towarzystwa wzajemnej pomocy nauczycieli w Nadwornie, równie jak i nauczycieli 795/577 Onufrego Małkowskiego, 513/531 Onufrego Kołodzieja, 366/210 Grzegorza Szturmy, 602/406 Kazimierza Apolinarego Wojdyły, 951/700 Filipa Kühnera, 772/557 Wojciecha Małysiaka, 684/480 Józefa Bielawskiego, 874/640 Herza Ehrlicha, 979/924 Józefa Sasa Jaworskiego, 1.005/750 Ludwika Ambrożego Snieżka, 984/729 Mieczysława Jana Sobieskiego, 985/730 Maksymiliana Kobań.

519/337 i 627/431 Nauczycielki Felicji Neuman, oraz wdów po nauczycielach: 597/401 Henryki Dyhdalewiczownej, 608/412 Bolesławy Adamskiej, 572/376 Maryi Warchałowskiej, 629/434 Agaftyn Muryn, 1.002/747 Emilii Balickiej, 373/216 Franciszki Krokowskiej, 238/43 Filipiny Kossowskiej, 159/54 Emilii Babiaż, 461/281 Cecylii Pyż. 532/550 Leontyny Nazarkiewiczowej, 105/101 Teresy Śmieszkiewiczowej, 873/639 Anny Żurkowskiej, 1.073/307 Anny Nadrazowej, 876/642 Balbiny Dąbrowskiej, 682/478 Heleny Żegiestowskiej, 370/213 sieroty po nauczycielu Agnieszki Bociańskiej i 1.080/814 Michała Lewickiego opiekuna 4-ga sierót po nauczycielu Janie Krośniaku.

Odesłać do Rady szkolnej do załatwienia:

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek komisji.

Sprawozdawca czyta:

2. Komisja wnosi petycje:

536/534 Zacharyasza Dudynskiego, 376/219 Stanisława Petryckiego, 616/420 Heleny Jackowskiej o przyznanie, a względnie podwyższenie emerytury odesłać do Wydziału krajowego do zbadania w porozumieniu z Radą szkolną krajową i zdania sprawy na przyszłej sesji sejmowej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek komisji.

Sprawozdawca czyta:

Komisja wnosi: Wysoki Sejm raczy 1097/829 Gminy Jadowniki powiat Brzeski, 1038/779 Gminy Sterkowiec, 687/483 Petycja Gminy Bujaków pow. Biała, 593/397

Zarządu Miasta Budzanowa, 999/744 Gminy Nowydwór pow. Sokal, 831/591 Gminy Łysakowce pow. Mielec, 377/220 Rady szkolnej miejscowej w Grębowicach, 844/610 Rady szkolnej miejscowej w Jasienicach ad Myślenice, 663/664 Zwierzchności gminnej w Porąbce uszewskiej powiat Brzesko, 1105/837 Zwierzchności gminnej w Gierałtowicach, 964/713 Rady szkolnej miejscowej w Zakliczynie nad Dunajcem, 936/685 Reprezentacji gminy Rzeczyce pow. Pilzneński, 619/423 Gminy Bęczarki pow. Myślenice, 610/414 Gminy Raclawówki pow. Rzeszów, 1067/801 Gminy Kartów pow. Śniatyn.

Odesłać do Rady szkolnej krajowej do załatwienia.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek komisji.

Sprawozdawca czyta :

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

1, Podnosi się dotacją na bezwrotne zasiłki dla gmin na budowę szkół w ciągu następnych 2 lat do kwoty 200.000 zł.

2. Pierwszą ratę na ten cel to jest 50.000 zł. wstawia się do budżetu na rok 1899.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek komisji.

Sprawozdawca czyta :

Wysoki Sejm uchwalić raczy :

Sejm odsyła wniosek posła Styły do Wydziału krajowego do zbadania w porozumieniu z Radą szkolną krajową i uwzględnienia na przyszłość o ile stan funduszy kraju na to zezwoli.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek komisji.

Sprawozdawca czyta :

Sejm wzywa ponownie c. k. rząd do podwyższenia subwencji na stypendya dla kandydatów szkół ludowych.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek komisji.

Sprawozdawca czyta :

Uchwałami powyższymi załatwiła Komisja petycje:

PP. Bazylianek w Jaworowie, 711/507 Sióstr Felicjanek w Besku i 326/186 Ksieni klasztoru św. Kingi w Starym Sączu.

Komisja wnosi Petycję 706/502 Gminy Ewangelickiej we Lwowie o udzielenie rocznej subwencji dla szkoły Gminy ewangelickiej we Lwowie w wysokości 3.000 zł. odesłać do Wydziału krajowego do zbadania i ewentualnego uwzględnienia przy układaniu preliminarza na r. 1900.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek komisji.

Sprawozdawca czyta :

Komisya wnosi, Wysoki Sejm raczy odesłać petycye:

1033/778 gminy Meryszów, pow. Przemyślański, 761/547 Zarządu gminy miasta Trembowli, 942/691 gminy Pluty, pow. Mielec, 677/474 Rady gminnej Budz, 833/599 gminy Ochojno, 976/721 gminy miasta Sanoka, 529/387 gminy Terpołówki, pow. Zbarski, 26.612/4.462 gminy Kimicz, pow. Przemyślański o znizenie prestacyi szkolnych, a względnie odpisanie zaległości do Wydziału krajowego dla zbadania i zdania sprawy na przyszłej sesyi sejmowej.

Izba bez zozprawy uchwala powyższy wniosek komisyi.

Sprawozdawca czyta z osobnego sprawozdania komisyi do Ls. 1285/99:

Komisya budżetowa wnosi:

I. Wysoki Sejm raczy odesłać petycę 1285/999 Prezydenta miasta Krakowa o zezwolenie na spłacenie w 15 rocznych ratach, od r. 1890 poczynając, zaległości z tytułu niedopłaconej za czas od 1895 do 1898 12% prestacyi na płace nauczycieli szkół ludowych krakowskich w łącznej kwocie 91.773 zł. 19 ct. przez Wydział krajowy obliczonej i o bezzwłoczne polecenie Wydziałowi krajowemu, ażeby cofnął swe rozporządzenie do c. k. głównego Urzędu podatkowego wydane, a wypłatę dodatku gminnego wstrzymujące, — do Wydziału krajowego do uwzględnienia.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek komisyi.

Sprawozdawca czyta:

II. Wysoki Sejm raczy odesłać petycę 956/705 Dra Karola Falkiewicza w Gródku w sprawie zakupna dla szkół ludowych dziełka „Pamiętka jubileuszowa: Rozwój szkolnictwa ludowego w Galicyi 1848—1898“ — do Rady szkolnej krajowej do załatwienia.

III. Wysoki Sejm raczy odesłać petycę 1412/1110 gminy Niedźwiedzi o zasiłek na budowę szkoły — do Rady szkolnej krajowej do załatwienia.

IV. Wysoki Sejm raczy odesłać petycye nauczycieli: 1322/1024 Pawła Pyka 1319/1021 Ludwika Gorzeli, 951/700 sieroty po nauczycielu Anieli Błażowskiej, oraz wdów po nauczycielach: 1291/1005 Katarzyny Banach, 1326/1028 Ludwiki Olszewskiej, 122/938 Anesy Oleksińskiej i 1272 987 Julii Malfait o zapomogi — do Rady szkolnej krajowej do załatwienia.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek komisyi.

Następuje Rub. VII p. 59 krajowy szkolny fundusz emerytalny.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Sprawozdawca czyta:

Wysoki Sejm uchwalić raczy zgodnie z preliminarzem Wydziału krajowego i Rady szkolnej krajowej:

I. W y d a t k i.

Rubryka I. Emerytury czasowe nauczycieli i nauczycielek . . . 23.000 zł.

Rubryka II. Emerytury dożywotnie nauczycieli i nauczycielek . . . 223.000 „

Rubryka III. Pensye dla wdów po nauczycielach	81.000 „
Rubryka IV. Dodatki do wychowania sierót po nauczycielach	20.000 „
Rubryka V. Odprawy i kwartały dozgonne	11.000 „
Rubryka VI. Zwroty z wkładek emerytalnych nauczycieli i nauczycielek	700 „
Rubryka VII. Koszta zarządu	50 „
Rubryka VIII. Rozmaite wydatki	—
Rubryka IX. Wydano do majątku zarodowego	—
Suma rubryki	<u>358.750 zł</u>

Izba uchwała bez rozprawy wydatki kraj. funduszu szkolnego emerytalnego w kwocie 358.750 zł. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

II. D o c h o d y.

Rubryka I. Odsetki od kapitałów	1.340 zł.
Rubryka II. Datki stałe z kraj. funduszu szkolnego	12.800 „
Rubryka III. Zapisy i darowizny	—
Rubryka IV. Interkalarya od opróżnionych posad nauczycielek	31.268 „
Rubryka V. Stałe wkładki nauczycieli i nauczycielek	62.000 „
Rubryka VI. Wkładki dwuprocentowe za czas służby przedetatowej	8.000 „
Rubryka VII. Rozmaite dochody	—
Rubryka VIII. Zwroty z emerytur czasowych	—
Rubryka IX. Zwroty z emerytur dożywotnich	—
Rubryka X. Zwroty z dodatków na wychowanie dzieci	—
Rubryka XI. Zwroty z odpraw i kwartałów pozgonnych	—
Rubryka XII. Przyjęto z majątku zarodowego	—
Suma dochodów	<u>115.408 zł.</u>

W porównaniu ze sumą wydatków . . . . . 358.750 „

okazuje się niedobór do pokrycia z funduszu krajowego . 243.342 zł.

Izba uchwała bez rozprawy dochody kraj. funduszu szkolnego emerytalnego w kwocie 115.408 zł. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

III. Komisya wnosi wstawić niedobór krajowego funduszu szkolnego emerytalnego do pokrycia pod rubr. VII. poz. 59 funduszu krajowego, w kwocie 243.342 zł.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek komisyi.

Sprawozdawca czyta :

Poz. 60. Sześciu członków Rady szkolnej krajowej po 1.200 zł. . , 7.200 zł.

Izba bez rozprawy uchwala poz. 60 zgodnie z wnioskiem komisyi

Następuje Rub. VII. poz. 68—80: tudzież poz. 85, 95 i 96,

Marszałek otwiera rozprawę ogólną.

Przemawia p. Wójcik.

Przemawia członek Wydziału krajowego p. Wereszczyński.

Przemawia p. Styła i stawia następujący wniosek :

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

w Rubryce 7. pod pozycjami 68 i 70 wykreśla się kwoty 8.000, 14.200, 10.000, a natomiast uchwala się powyższe kwoty na zasiłki dla gmin, które potrzebują pomocy do wykończenia budynków szkolnych.

Izba popiera wniosek p. Styły.

Przemawia p. Okuniewski.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Marszałek udziela wyjaśnienia co do sposobu głosowania, a mianowicie oznajmia iż podda pod głosowanie przedewszystkiem poz. 68, 69 i 70 wedle wniosku komisyi. W razie gdy pozycje te, Izba uchwali wniosek p. Styły będzie bezprzedmiotowym.

Sprawozdawca czyta: zaznaczywszy poprzednio, iż należy sprostować omyłki druku, a mianowicie w tytule rubryki zamiast „poz. 85 i 96 i 96a“ ma być „85 i 95 i 96“ dalej na stronnicy 3 zamiast „poz. 95“ ma być „85“, wreszcie na str. 4 zamiast „poz. 96“ ma być „poz. 95“, a zamiast „poz. 96a“ ma być „poz. 96“ :

Poz. 68. Teatr. polski w Krakowie do rozporządzalności Wydziału kraj. 8.000 zł.

Izba bez rozprawy uchwala poz. 68 zgodnie z wnioskiem komisyi.

Sprawozdawca czyta :

Poz. 69. Budowa teatru w Krakowie 10. i 11. półroczna rata na umorzenie pożyczki zaciągniętej przez gminę miasta Krakowa 7.500 zł.

Izba bez rozprawy uchwala poz. 69. zgodnie z wnioskiem komisyi.

Sprawozdawca czyta :

Poz. 70. Teatr polski i opera polska we Lwowie do rozporządzalności Wydziału krajowego :

a) dramat i komedia 14.200 zł.

b) opera polska 10.000 zł. . . . . 24.200 zł.

Izba bez rozprawy uchwala poz. 70 zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

Poz. 71. Budowa teatru we Lwowie.

Na pokrycie 1. i 2. raty amortyzacyjnej od pożyczki 300.000 zł. przez gminę miasta Lwowa zaciągniętej 16.848 zł.

Izba bez rozprawy uchwala poz. 71. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

Poz. 72. Teatr ruski pod zarządem Towarzystwa „Besida“ do rozporządzalności Wydziału krajowego 7.250 zł.

Przy uchwaleniu budżetu na rok 1897 powziął Wysoki Sejm następującą uchwałę:

„Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, iżby wypłatę subwencji dla teatru ruskiego zostającego pod zarządem Towarzystwa „Besida“ uczynił zawisłą od jasnego i dokładnego określenia programu tegoż teatru, również od spełnienia zadań, które stosunkowo znaczną subwencję usprawiedliwiają“.

Komisja budżetowa widzi się spowodowaną, przypomnieć Wydziałowi krajowemu, tuż co powołaną uchwałę sejmową.

Izba bez rozprawy uchwala poz. 72. wraz z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

Poz. 72a) Na nagrody za napisanie najlepszych utworów scenicznych ruskich 750 zł.

Poz. 73. Towarzystwo muzyczne w Krakowie 800 zł.

Poz. 74. Konserwatorium Towarzystwa muzycznego w Krakowie 2.000 zł.

Poz. 75. Towarzystwo muzyczne we Lwowie 3.000 zł.

Poz. 75.a) Dla towarzystwa muzycznego w Brodach jednorazowy zasiłek 200 zł.

(Powyższem załatwioną zostaje petycja do L. 228 Towarzystwa muzycznego w Brodach).

Poz. 75.b) Dla Towarzystwa muzycznego w Samborze 100 zł.

Poz. 76. Towarzystwo „Harmonia“ we Lwowie 300 zł.

(Powyższem załatwioną zostaje petycja Towarzystwa „Harmonia“ wniesiona do L. 371).

Poz. 76.a) Towarzystwo „Harmonia“ w Krakowie 300 zł.

Poz. 77. Towarzystwo śpiewackie „Lutnia“ we Lwowie 500 zł.

Powyższem załatwioną zostaje petycja wniesiona do L. 662).

Poz. 78. Towarzystwo śpiewackie „Bojan“ 300 zł.

Poz. 79. Towarzystwo śpiewackie „Echo“ we Lwowie 400 zł.

(Powyższem załatwioną zostaje petycja wniesiona do L. 920).

Poz. 80. Towarzystwo śpiewackie „Lutnia“ w Krakowie 300 zł.

Poz. 85. Dla młodzieży kształcącej się w naukach i sztukach ryczałt do rozporządzalności Wydziału krajowego 3.000 zł.

Izba bez rozprawy uchwała poz. 72a) do 80 włącznie, oraz poz. 85 zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

Do pozycyi tej wniesli petycje:

L. 106. Julia Baranowska, ukończona uczennica konserwatorium muzycznego we Lwowie uprasza o zasiłek na dalsze kształcenie się za granicą.

L. 255. Helena Ruszkowska, wdowa po artyście dramatycznym o subwencję na kształcenie się w śpiewie.

L. 388. Wanda Hulawska uczennica szkoły muzycznej Souvestrów w Dreźnie o subwencję na dalsze kształcenie się w śpiewie.

L. 390. Klementyna Ludkiewicz, uczennica śpiewu solowego w konserwatorium lwowskim o zasiłek na dalsze kształcenie się za granicą.

L. 431. Stefania Kobialkiewicz, wdowa po nauczycielu o dwuletnie stypendyum dla swej córki Janiny na kształcenie się w śpiewie i muzyce.

L. 446. Hilaryon Kozak, słuchacz konserwatorium muzycznego we Wiedniu o zapomogę na kształcenie się w śpiewie.

L. 518. Szczepan Alszer, uczeń konserwatorium w Krakowie o subwencję na kształcenie się w śpiewie.

L. 526. Andrzej Hajduk, nauczyciel ludowy w Szczucinie o subwencję na kształcenie się w grze na skrzypcach i o udzielenie urlopu.

L. 541. Stanisława Piżl o subwencję na dalsze kształcenie się w śpiewie w szkole Fausty Crispi w Medyolanie.

L. 650. Aleksander Guszalewicz, uczeń konserwatorium we Wiedniu o zapomogę na dalsze kształcenie się w śpiewie.

L. 724. Marya Sienkiewicz, uczennica szkoły śpiewu Camilowej o subwencję na dalsze kształcenie się w śpiewie.

L. 767. Feliks Witeszczak, egzaminowany nauczyciel muzyki w Stryju o zasiłek na odbycie podróży.

L. 788. Otylia Szydłowska, uczennica konserwatorium lwowskiego o subwencję na kształcenie się za granicą w śpiewie.

L. 789. Ignacy Bojarski, słuchacz szkoły śpiewu Stróżeckiej o zapomogę na dalsze kształcenie się w śpiewie.

L. 819. Józef Wojciechowski o zasiłek na naukę śpiewu dla swej pasierbicy Leontyny Borkowskiej.

L. 864. Klaudya Radkiewicz, uczennica konserwatorium muzycznego we Wiedniu o subwencję na dalszą naukę śpiewu.

L. 895. Helena Rojekowa o zasiłek dla swej córki na naukę śpiewu.

L. 931. Stanisław Tarnawski, śpiewak o subwencję.

L. 957. Józefa Aszkenazy o subwencję na naukę śpiewu.

L. 970. Roderek Szup o subwencję na naukę śpiewu.

L. 980. Paulina Dziędzielewiczówna o subwencję na naukę śpiewu.

L. 1238. Orzelski Stanisław śpiewak teatru hr. Skarbka o zasiłek na dalsze kształcenie się

L. 1260. Pilarska Zofia o subwencję na kształcenie się w śpiewie.

L. 1261. Lewicki Leon o zapomogę na wynalazek fortepianu smyczkowego.

L. 1262. Gralewska Zofia o zapomogę dla córki.

Powyższe petycje przekazuje się Wydziałowi krajowemu na zbadanie i w miarę rzeczywistego uzdolnienia i kwalifikacyi petentów do uwzględnienia.

Ze swej strony poleca Komisya budżetowa szczególnej uwadze Wydziału krajowego petycje:

p. Wandy Chulawskiej,

p. Julii Baranowskiej,

p. Aleksandra Guszalewicza,

p. Klaudyi Radkiewicz.

p. Stanisławy Piżl.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek komisji.

Sprawozdawca czyta:

Poz. 95. Salomea Lipińska, wdowa po skrzypku śp. Feliksie Lipińskim 50 zł.

Poz. 96. Józefa Zboińska, wdowa po artyście dramatycznym śp. Marcelim Zboińskim jednorazowo 50 zł.

Izba bez rozprawy uchwala poz. 95 i 96 zgodnie z wnioskiem komisji.

Następuje:

Rubryka VIII. poz. 129—136. Utrzymanie pomników historycznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda. Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca p. Barwiński czyta:

Poz. 129. Na utrzymanie kancelaryi konserwatorskich we Lwowie i w Krakowie, sporządzanie i publikacye naukowych i urzędowych spisów pomników, znajdujących się w naszym kraju 4.000 zł.

Poz. 129 a) Badanie i ocalanie zabytków starożytnych, piśmiennych i archeologicznych, dla Zakładu narodowego im Ossolińskich we Lwowie . . . . . 500 zł.

Poz. 130. Stała subwencya roczna dla muzeum narodowego w Krakowie . . . . . 800 zł.

Poz. 131. Krajowe archiwum aktów grodzkich i ziemskich we Lwowie i Krakowie:

1. Dyrektor we Lwowie . . . . . 1.200 zł.

2. „ w Krakowie . . . . . 1.200 zł.

3. Adjunkt I. klasy we Lwowie: płaca 1.200 zł., dodatek aktywalny 200 zł. i trzy datki pięcioletnie po 80 zł. rocznie . 1.640 zł.

4. Adjunkt II. klasy we Lwowie płaca 900 zł., dodatek aktywalny 200 zł. . . . . 1.100 zł.

5. Adjunkt I. klasy w Krakowie (jak poz. 3) . . . 1.640 zł.

6. Adjunkt II. klasy w Krakowie (jak poz. 4) . . 1.100 zł.

7. 2 aplikantów we Lwowie adjuta roczne po 300 zł. . 600 zł.

8. 1 aplikant w Krakowie adjutum roczne 300 zł. . 300 zł.

9. Czynsz za najem lokalu we Lwowie . . . . 600 zł.

10. Stróże . . . . . 840 zł.

11. Opał, potrzeby kancelaryjne, inne wydatki . . . 600 zł.

Poz. 132. Na restauracyę organów w kościele OO. Bernardynów w Leżajsku, II. rata z przyznanych 1.500 zł. . . 500 zł.

Poz. 133. Na restauracyę kościoła katedralnego na Wawelu, IV. rata roczna z przyznanej subwencji 100.000 zł. . 10.000 zł.

Poz. 134. Na restauracyę gr. kat. cerkwi katedralnej w Stanisławowie, II. rata z przyznanych 10.000 zł. . . 2.000 zł.

Poz. 135. Gminie izraelskiej w Lesznie na restauracyę starożytnej synagogi reszta z zasiłku 500 zł. . . 300 zł.

Poz. 136. Na adaptacyę zamku oleskiego dla pomieszczenia także dopełniającego kursu rolniczego szkoły ludowej (nadzwyczajne). (Uchwała Sejmu z 18. marca 1899) . . . 10.000 zł.

Tym sposobem została załatwioną petycja przełożństwa gminy izraelskiej w Lesznie l. 538 (356) o subwencyę na restauracyę synagogi.

Poz. 186 a) Dla Zgromadzenia ks. kanoników reg. Later. przy kościele Bożego Ciała w Krakowie na restaurację kościoła 6.000 zł. w 3-ch rocznych ratach, z tego I. rata . . . . . 2.000 zł.

Poz. 136 b) Komitetowi parafialnemu kościoła WW. Świętych w Krakowie na restaurację kościoła św. Piotra i Pawła w Krakowie 10.000 zł. w 5-ciu rocznych ratach po 2.000 zł., z tego I. rata . . . . . 2.000 „

Poz. 136 c) Komitetowi cerkiewnemu w Rohatynie na restaurację cerkwi . . . . . 500 „

	zwyocz.	nadzwycz.
Suma rubryki VIII.	33.420 zł.	10.000 zł.
	<u>43.420 zł.</u>	

Izba uchwala bez rozprawy rub. VIII. poz. 129 do 136 c) włącznie zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

Petycję komitetu parafialnego w Bieczu l. 886 (652) o subwencję na dalszą restaurację kościoła parafialnego w Bieczu, tudzież komitetu wykupna ruin kościoła i klasztoru poddominikańskiego w Oświęcimie l. 681 (477) o subwencję na konserwację ruin tegoż kościoła i klasztoru, przekazuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i ewentualnego przedstawienia wniosków.

Izba uchwala bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Sprawozdawca czyta :

Nad petycjami Wydziału powiatowego w Husiatynie l. 858 (624) o subwencję na restaurację starożytnego ratusza w Husiatynie, O. Letusa Olszewskiego, kustosa konwentu OO. Bernardynów we Lwowie l. 932 (681) o subwencję na restaurację stal, komitetu kościoła rz. kat. w Horodence l. 617 (422) i P. Ludomira Cieńskiego l. 1070 (804) o subwencję na restaurację stylowej świątyni, koła c. k. konserwatorów zabytków starożytnych Galicyi wschodniej l. 1216 (932) o subwencję na konserwację zamku w Zbarażu, ks. A. Dobrzańskiego w Myślenicach l. 642 (446) o subwencję na dokończenie kościoła parafialnego w Myślenicach, komitetu projektowanej kaplicy szkolnej w Nowym Sączu l. 496 (314) o subwencję na budowę kaplicy szkolnej, ks. M. Wilczyńskiego, prowincyała OO. Reformatów w Galicyi l. 424 (244), tudzież ks. M. Markiewicza, gwardyana OO. Reformatów we Lwowie l. 930 (679) o subwencję na dokończenie budowy kościoła i klasztoru we Lwowie przy ulicy Janowskiej, gminy Hołowczyce l. 163 (58) o subwencję na odbudowanie cerkwi tamże, ks. J. Fedorowicza w Krupcu ad Narol l. 307 (170) o subwencję na dokończenie budowy cerkwi, gminy Laszki murowane l. 347 (191) o subwencję na restaurację cerkwi, gminy Sromowce l. 584 (388) o subwencję na restaurację kościoła, parafii w Gajach koło Krakowa l. 834 (600) o subwencję na budowę kościoła, gminy Chocin l. 580 (384) o subwencję na budowę cerkwi, komitetu budowy kościoła w Nisku l. 890 (656) o subwencję na dokończenie budowy kościoła, komitetu parafialnego w Barcicach l. 892 (658) o subwencję na budowę kościoła, gminy Kleparów l. 690 (488) o subwencję na budowę kościoła, komitetu budowy kaplicy obrz. rz. kat.

w Wybranówce l. 1107 (839) o subwencję na budowę kaplicy, komitetu kościelnego w Drohomirzanach l. 983 (728) o subwencję na wewnętrzne urządzenie kościoła tamże, komitetu budowy cerkwi w Konecznej l. 994 (739) o subwencję na budowę cerkwi, gminy Małnów l. 1241 (957) o subwencję na dokończenie budowy cerkwi, gminy Hołowecko górne l. 1323 (1025) o subwencję na dokończenie budowy cerkwi, przechodzi się do porządku dziennego.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Rubryka IX. pozycja 137—156 b) wydatków i rubryka XIII. pozycja 52—55 dochodów.

W rozprawie ogólnej przemawia p. Nowakowski i stawia następujący wniosek:

Sejm wzywa c. k. Rząd „żeby komenda żandarmeryi dbała o to, by żandarmi nie przekraczali swoich służbowych obowiązków z krzywdą ludu wiejskiego“.

Izba popiera wniosek p. Nowakowskiego.

Przemawia p. Niebyłowiec.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca p. Zajączkowski.

Sprawozdawca p. Zajączkowski czyta:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wstawia się do budżetu krajowego na rok 1899 w poszczególnych pozycjach rubryki IX. wydatków i rubryki XIII. dochodów następujące kwoty:

Rubryka IX.:

W y d a t k i.

Kwaterunkowe żandarmeryi.

Pozycja 137. Czyszczenie koszar i innych pomieszczeń, zapalanie lamp, dostarczanie mioteł	10.113 zł.
Pozycja 138. Oświetlenie koszar	3.734 „
Pozycja 139. Utrzymanie i uzupełnienie sprzętów i pościeli dla oficerów służących	—
Pozycja 140. Utrzymanie i uzupełnienie sprzętów dla niższych stopni	78 „
Pozycja 141. Utrzymanie i uzupełnienie sprzętów dla żołnierzy	3.150 „
Pozycja 142. Utrzymanie i uzupełnienie sprzętów kuchennych	1.189 „
Pozycja 143. Pranie bielizny pościelnej dla wachmistrzów rachunkowych, woźnych, żołnierzy i służących	3.620 „
Pozycja 144. Naprawa bielizny pościelnej	316 „

Pozycja 145. Pranie koców zimowych i letnich, sienników, poduszek włośniennych i słomianych . . . . . 842 zł.

Pozycja 146. Świeże napełnianie i dopełnianie sienników i poduszek słomianych . . . . . 1.974 „

Pozycja 147. Uzupełnienie bielizny pościelnej, koców, sienników i poduszek . . . . . 7.731 „

Pozycja 148. Opał i oświetlenie kancelaryi oddziałowych . . . . . 1.347 „

Pozycja 149. Opał i oświetlenie pomieszczeń oficerów, wachmistrzów rachunkowych i woźnych . . . . . 1.817 „

Pozycja 150. Rozmaite inne wydatki . . . . . 760 „

Pozycja 151. Najem pomieszczeń i koszar . . . . . 169.082 „

Pozycja 152. Wartość czynszowa :

a) gmachu lwowsk. (dawn.)	12.936 zł.	—
b) gmachu lwow. (dobud. skrz.).	5.743 „	—
c) realności w Czortkowie	700 „	19.379 „

Pozycja 153. Umorzenie pożyczki 100.000 zł. na dobudowanie domu dla c. k. żandarmeryi we Lwowie V. i VI. rata :

w kapitale	2.250 kor. 92 gr.
w 4 ^o / _o odsetkach	7.763 „ 84 „
w 1 ^o / _o na adm.	485 „ 24 „
stemple do kwitu	40 „ — „
	<hr/> 10.540 kor. — gr. 5.270 „

Pozycja 154. Na urządzenie nowych koszar otworzyć się mających 1.000 „

Pozycja 155. Na podwyższenie czynszów najmu i na pomnożenie ilości posterunków . . . . . 2.000 „

Pozycja 156. Na koszt administracji i konserwacji gmachu c. k. Żandarmeryi . . . . . 2.800 „

Pozycja 156a Na koszt zakupna mebli dla nowomianowanych oficerów rachunkowych, w miejsce dawnych wachmistrzów . . . . . —

Pozycja 156b Na dobudowanie nowego skrzydła do gmachu lwowskiego . . . . . —

Suma rubryki IX. . 236.202 zł.

Rubryka XIII.:

Dochody z kwaterunku żandarmeryi.

Pozycja 52. Kwaterunkowe . . . . . 20.000 zł.

Pozycja 53. Noclegowe . . . . . 40.331 „

Pozycja 54. Udział administracyi politycznej . . . . . 14.502 zł.

Poz. 55. Dochód :

a) z gmachu lwowskiego (dawnego)	12.936 zł.	
b) z gmachu lwowskiego (dobudowanego skrzydła)	5.743 „	
c) z realności w Czortkowie	700 „	19.379 „
<u>Suma rubryki XIII. . . . .</u>		<u>94.302 zł.</u>

Izba uchwała Rubr. IX. wydatków i Rubr. XIII. dochodów z kwaterunku żandarmeryi, następnie odrzuca Izba w oddzielnem głosowaniu bez rozprawy wnioszek p. Nowakowskiego.

Następuje :

Rubryka X. pozycja 157—186. Wydatki na komunikacye.

Sprawozdawca p. Andrzej Potocki czyta :

Rubryka X. :

Wydatki na komunikacye.

I. Na drogi.

A) Koszta zarządu.

Pozycja 157. Płace inżynierów, konduktorów, rysowników i służby drogowej :

		Zwyczajne	Nadzwyczaj.
a) dyrektor, płaca	3.200 zł.		
dodatek aktywalny	480 „	3.680 zł.	—
b) zastępca dyrektora, płaca	2.400 zł.		
dodatek aktywalny	420 „		
„ funkcyjny	400 „	3.220 „	—
c) 5 inżynierów starszych, płaca po 2.400 zł.	12.000 zł.		
dodatek aktywalny po 420 zł.	2.100 „	14.100 „	—
d) 9 inżynierów I. klasy płaca po 1.800 zł.	16.200 zł.		
dodatek aktywalny dla 2 po 360 zł.	720 „		
dodatek aktywalny dla 5 po 300 zł.	1.500 „		
dodatek aktywalny dla 2 po 240 zł.	480 „	18.900 „	—
e) 9 inżynierów II. klasy, płaca po 1.400 zł.	12.600 zł.		
dodatek aktywalny dla 6 po 300 zł.	1.800 „		

		Zwyczajne	Nadzwycz.
	dodatek aktywalny dla 2 po 250 zł. . .	500 zł.	
	dodatek aktywalny dla 1 po 200 zł. . .	<u>200 „</u>	15.100 zł. —
f)	12 inżynierów-adjunktów, płaca po 1.100 zł.	13.200 zł.	
	dodatek aktywalny dla 11 po 240 zł. . .	2.640 „	
	dodatek aktywalny dla 1 po 200 zł. . .	<u>200 „</u>	16.040 „ —
g)	4 praktykantów technicznych: dla 2 adju-		
	tum po 700 zł.	1.400 zł.	
	dla 2 adjutum po 600 zł.	<u>1.200 „</u>	2.600 „ —
h)	pisarz etatowy, płaca	600 zł.	
	dodatek aktywalny	<u>100 „</u>	700 „ —
i)	10 konduktorów starszych płaca po 920 zł.	9.000 zł.	
	dodatek aktywalny po 150 zł.	<u>1.500 „</u>	10.500 „ —
k)	10 konduktorów I. klasy płaca po 800 zł.	8.000 zł.	
	dodatek aktywalny po 100 zł.	<u>1.000 „</u>	9.000 „ —
l)	10 konduktorów II. klasy, płaca po 700 zł.	7.000 zł.	
	dodatek aktywalny po 75 zł.	<u>750 „</u>	7.750 „ —
m)	12 konduktorów III. klasy płaca po 600 zł.	7.200 zł.	
	dodatek aktywalny po 75 zł.	<u>900 „</u>	8.100 „ —
n)	rysownicy i dyetaryusze	1.278 „	—
o)	342 dróżników	51.500 „	—
		<u>162.468 zł.</u>	—

Pozycja 158. Zaliczki na płace.

Dla inżynierów i konduktorów . . . . . 3.200 zł. —

Pozycja 159. Pięciolecia:

Dyrektorowi Reuttowi (1) 400 zł. Zastępcy dyrektora Szyszkowskiemu (1) 200 zł. Inżynierom starszym: (1) po 200 zł.: Czaplickiemu i Jankowskiemu, zaś Pintowskiemu od 1. lipca 1899 w kwocie 100 zł. Inżynierom I. klasy (1) po 150 zł.: Barancewiczowi, Grzegorzewskiemu, Jodłowskiemu, Kurniewiczowi i Strońskiemu. Inżynierowi adjunktowi Jawornikowi (1) 60 zł. Konduktorom II. klasy (1) po 50 zł.:

Stroneczakowi i Van-Roy. Konduktorom III. klasy (1) po 50 zł.: Feiglowski, Olchowskiemu, Schönthalerowi, Tworowskiemu i Widemu	2.260 zł.	—
--	-----------	---

Pozycja 160. Dodatki osobiste :

		Zwyczajne	Nadzwycz.
Dla inżyniera I. klasy Stanisława Grzegorzewskiego w kwocie	300 zł.		
Dla inżyniera I. klasy Antoniego Barancewicza	300 „	600 zł.	—

Pozycja 161. Ryczałty :

a) na obowiązkowe objazdy dróg krajowych :

1. dla 12 inżynierów okręgowych	6.300 zł.		
2. dla 42 konduktorów	8.101 „	14.401 zł.	—

---

b) na pomieszczenie biura okręgowego :

1. dla inżyniera w Krakowie	120 zł.		
2. dla 10. inżynierów okręgowych po 60 zł.	600 „	720 „	—

---

c) na kancelaryę :

1. dla 11 inżynierów okręgowych po 48 zł.	528 zł.		
2. dla 42 konduktorów po 16 zł.	672 „	1.200 „	—
		16.321 zł.	—

Pozycja 162. Remuneracye i zapomogi dla urzędników i służ	3.500 zł.	—
---	-----------	---

Pozycja 163. Instrumenty, wzory i naczynia. Naprawa, sprawienie i uzupełnienie	5.000 „	—
--	---------	---

Pozycja 164. Koszta komisyjne dla inżynierów, konduktorów i komisij nadzwyczajnych	7.000 „	—
--	---------	---

Pozycja 165. Koszta kursu praktycznego dla konduktorów	5.000 „	—
--	---------	---

Suma kosztów zarządu	205.349 zł.	—
--------------------------------	-------------	---

Pozycja 166. B) Nowe budowy i rekonstrukcyje dróg.

Zwyczajne Nadzwycz.

a) Koszta rekonstrukcyi dróg krajowych, wzmocnienie pokładu szutrowego i koszta budowy większych mostów	—	60.000 zł.
---	---	------------

b) C. k. Rządowi za budowę drogi Kańczuga-Dynów (ostatnia rata)	—	—
	—	60.000 zł.

C) Utrzymanie dróg krajowych :

Zwyczajne Nadzwycz.

Pozycja 167. Koszta utrzymania dróg krajowych długości
1829 klm. po 222 zł. od jednego kilometra. . . . . 406.038 zł. —

D) Zasiłki.

Pozycja 168. Na bezzwrotne zasiłki dla dróg powiatowych
i gminnych . . . . . 460.000 zł. —

Pozycja 169. Na utrzymanie i budowę dojazdów kolejow-
wych . . . . . 40.000 „ —

Pozycja 170. Dotacja dla funduszu pożyczkowego drogo-
wego na pożyczki bezprocentowe dla Wydziałów powiatowych
na budowę dróg (przez lat 15) I. rata . . . . . — 20.000 zł.
500.000 zł. 20.000 zł.

E) Wydatki na myta :

Pozycja 171. Koszta utrzymania i budowy domków mytni-
czych . . . . . 4.200 zł. —

Pozycja. 172. Koszta komisyjne, ogłoszenia licytacje, po-
datki i inne . . . . . 2.000 zł. — zł.

Pozycja 173. Przerwy z powodu wypadków elementarnych 400 „ — „
6.600 „ — „

Pozycja 174. F) Zaopatrzenia :

a) Raciborski Ludwik, emerytowany nadinżynier . 3.245 zł. — zł.
b) Baczyński Ferdynand, emerytowany konduktor . 494 „ — „
c) Barków Teodor, emerytowany konduktor . . 481 „ — „
d) Borzęcki Leonard, emerytowany konduktor . . 312 „ — „
i jedenorazowy dar z łaski . . . . . — 50 „
e) Darowski Stanisław, emerytowany konduktor . . 230 „ — „
f) Dybowski Tadeusz. emerytowany konduktor . . 512 „ — „
g) Gering Franciszek, emerytowany konduktor . . 598 „ — „
h) Reicher Stanisław, emerytowany konduktor . . 546 „ — „
i) Rieger Karol, emerytowany konduktor . . . 504 „ — „
j) Skwarczyński Jan, emerytowany konduktor . . 481 „ — „
k) Ulanowski Rafał, emerytowany konduktor . . 180 „ — „
l) Żukowski Antoni, emerytowany konduktor . . 504 „ — „

Zwyczajne Nadzwycz.

m)	Niewiadomska Sabina, wdowa po inżynierze, rocznie po 350 zł. i dla syna Juwenala do 25. stycznia 1900 58 zł., razem	408 zł	—
n)	Ramza I-o voto Pochowska Ewelina dla dzieci po śp. inżynierze Pochowskim: Bohdana do 9. lutego 1900 r., Michała do 12. września 1902 r., Zofii do 25. kwietnia 1901 r., Stanisławy do 7. sierpnia 1907 r. po 50 zł.	200 zł.	—
o)	Łuniewska Natalia, wdowa po inżynierze, pensya wdowia	350 „	—
p)	Birgfellner Julia, wdowa po inżynierze, pensya wdowia . . . . . 500 zł.	— „	—
	dla dzieci: Karola do 5. maja 1900 r., Jana do 19. października 1901 r. po 50 zł. . . . . 100 „	600 „	—
r)	Bieńkowska Stanisława, wdowa po starszym inżynierze, pensya wdowia . . . . . 700 „	—	—
	dla dzieci: Stanisława do 28. marca 1902 r., Tadeusza do 16. lutego 1906 po 70 zł. . . . . 140 „	840 „	—
s)	Baranowska Augusta, wdowa po inżynierze, pensya wdowia rocznie . . . . . 600 zł.	—	—
	dla dzieci: Romana do 2. kwietnia 1901, Olgi do 24. marca 1903, Konstantego do 21. maja 1903, Zofii do 10. lutego 1905, Maryi do 29. Maja 1907 i Jana do 8. października 1915 po 50 zł. . . . . 300 „	900 zł.	—
t)	Zielińska Katarzyna, wdowa po inżynierze, pensya wdowia . . . . . 500 zł.	—	—
	dla dzieci: Adama do 16. października 1907, Tadeusza do 9. marca 1910 po 50 zł. . . . . 100 „	600 zł.	—
u)	Dziakiewiczowa Rozalia, wdowa po konduktorze, pensya . . . . . 325 zł.	—	—
	dla dzieci: Juliana do 16. kwietnia 1902, Bertolda do 27. czerwca 1906 po 32 zł. zł. 50 ct. . . . . 65 „	390 zł.	—
w)	Grzymalina Melania, wdowa po konduktorze, pensya . . . . . 250 zł.	—	—
	dla syna Jędrzeja do 21. stycznia 1901. . . . . 25 „	275 zł.	—
x)	Hrankowska Julia, wdowa po konduktorze, pensya . . . . . 220 zł.	—	—
	dla córki Stanisławy do 1. marca 1905. . . . . 22 „	242 zł.	—

		Zwyczajne	Nadzwycz.
y)	Hlawaty Józefa, wdowa po konduktorze, pensya . . . . . 300 zł.	—	—
	dla dzieci: Heleny do 17. listopada 1900, Karola do 4. listopada 1904 po 30 zł. . . . . 60 „	360 zł.	—
z)	Hryniewiczowa Emilia, wdowa po konduktorze, pen- sya wdowia	325 zł.	—
aa)	Helperowa Anna, wdowa po konduktorze, pensya wdowia	260 „	—
bb)	Rzęśnicka Helena, wdowa po konduktorze, pensya wdowia	325 „	—
cc)	Jeziorańska Natalia, wdowa po funkcyonaryuszu tech- nicznem dar z łaski dożywotni	300 „	—
dd)	Chrzanowska Ignacowa j. w.	300 „	—
ee)	Szeliska Laura, wdowa po konduktorze, dożywocie .	167 „	—
ff)	Chodorowska Leokadya, wdowa po konduktorze, j. w.	100 „	—
gg)	Czupiel Jan, były drożnik, dar z łaski	100 „	—
hh)	Zarembina Franciszka, wdowa po konduktorze, dla syna Juliana do 4. stycznia 1900 roku	13 „	—
ii)	Brochocki Aleksander, emerytowany inżynier I. klasy	2.034 „	—
kk)	Gering Julia, wdowa po konduktorze, jednorazowy datek	—	200 zł.
		17.176 zł.	250 „
	Suma wydatków na drogi	1.135.163 „	80.250 „
		1,215.413 zł.	

Izba uchwała bez rozprawy Rubr. X. poz. 157 do 174 kk) włącznie w sumie 1,215.413 zł. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

Na koleje żelazne.

Rubryka X. pozycja 157. Koszta zarządu:

Płace i emolumenta etatowe:

		Zwyczajne	Nadzwycz.
a)	dyrektor, płaca . . . . . 3.200 zł.		
	dodatek aktywalny . . . . . 480 „	3.680 zł.	—
b)	zastępca dyrektora, płaca . . . . . 2.400 zł.		
	dodatek aktywalny . . . . . 420 „		

					Zwyczajne	Nadzwycz.
	dodatek funkcyjny	.	.	.	400 „	3.220 zł. —
c)	starszy inżynier, płaca	.	.	.	2.400 zł.	
	dodatek aktywalny	.	.	.	420 „	2.820 „ —
d)	inżynier I. klasy, płaca	.	.	.	1.800 zł.	
	dodatek aktywalny	.	.	.	360 „	2.160 „ —
e)	2 inżynierów adjunktów, płaca po 1.100 zł.	.	.	.	2.200 zł.	
	dodatek aktywalny po 240 zł.	.	.	.	480 „	2.680 „ —
f)	referent administracyjny, płaca	.	.	.	2.400 zł.	
	dodatek aktywalny	.	.	.	„ 240	2.820 „ —
g)	sekretarz płaca	.	.	.	2.400 zł.	
	dodatek aktywalny	.	.	.	420 „	2.820 zł. —
h)	konceptista, płaca	.	.	.	1.100 zł.	
	dodatek aktywalny	.	.	.	240 „	1.340 „ —
i)	oficyał administracyjny, płaca	.	.	.	1.100 zł.	
	dodatek aktywalny	.	.	.	180 „	1.280 „ —
k)	oficyał rachunkowy, płaca	.	.	.	1.100 zł.	
	dodatek aktywalny	.	.	.	180 „	1.280 „ —
l)	asysten rachunkowy, płaca	.	.	.	800 zł.	
	dodatek aktywalny	.	.	.	100 „	900 „ —
m)	inspicjent-rysownik, płaca	.	.	.	800 zł.	
	dodatek aktywalny	.	.	.	100 „	900 „ —
n)	asystent manipulacyjny, płaca	.	.	.	800 zł.	
	dodatek aktywalny	.	.	.	100 „	900 „ —
o)	woźny, płaca	.	.	.	500 zł.	
	dodatek aktywalny	.	.	.	50 „	
	na ubiór	.	.	.	50 „	600 „ —
						27.400 zł. —

Pozycja 176. Pięciolecia:

Dyrektorowi Zaleskiemu (1) poczynszy od 1. lipca 1899 w stosunku do rocznych 400 zł. . . . . 200 zł. —

Pozycja 177. Dodatki osobiste:	Zwyczajne	Nadzwycz.
Dla dyrektora Zaleskiego (uchwała Sejmu z 30. stycznia 1895)	600 zł.	—
Pozycja 178. Renumeryacje i zapomogi:		
a) Rzecznik prawny za zastępstwo	500 „	—
b) dla urzędników i funkcyjnarjuszów	1.000 „	—
	<u>1.500 zł.</u>	—
Pozycja 179. Instrumenty. wzory i sprzęty:		
Naprawa, uzupełnienie i sprawienie	1.200 zł.	—
Pozycja 180. Koszta komisyjne:		
a) Dla urzędników i funkcyjnarjuszów	7.500 „	—
b) Dla członków krajowej Rady kolejowej i delegatów	1.000 „	—
	<u>8.500 zł.</u>	—
Pozycja 181. Koszta zakupna dzieł i czasopism fachowych oraz map i planów	740 zł.	—
Pozycja 182. Koszta kancelaryjne. Druki, portorya, inseraty, przybory kancelaryjne i t. p. wydatki	2.000 zł.	— zł.
Pozycja 183. Koszta utrzymania personalu nieetatowego	— „	18.000 „
Pozycja 184. Wynagrodzenie za roboty akordowe uskuteczniiane przez obcych funkcyjnarjuszów	— „	2.400 „
Suma kosztów zarządu	42.140 zł.	20.400 zł.
Pozycja 185. Dotacje dla funduszu kolejowego na cele budowy kolei lokalnych:		
a) VI. rata po myśli uchwały Sejmu z 15. lutego 1894 przez lat 75 dla budowli krajowych	— zł.	300.000 zł.
b) I. rata, do końca roku 1968, na nowe budowle (uchwała Sejmu z 19. lutego 1898 — linia Przeworsk-Bachórz)	— „	75.000 „
	<u>— zł.</u>	375.000 zł.
Pozycja 186. Subwencya dla c. k. Rządu na budowę kolei od stacyi Pałahicze do Tłumacza, VIII. rata (uchwała Sejmu z 28. listopada 1890 przez lat 15)	— zł.	2.000 zł.
Suma wydatków na koleje żelazne	42.140 zł.	397.400 zł.
do tego: Suma wydatków na drogi	1,135.163 „	80.250 „
Ogólna suma rubryki X.	<u>1,177.303 zł.</u>	<u>477.650 zł.</u>
	1,654.953 zł.	

Izba uchwała bez rozprawy Rubrykę X. pozycję 175 do 186 włącznie w sumie 1,654 953 zł. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta :

Tą uchwałą załatwione zostają petycje Leonarda Borzęckiego L. 179 i Julii Gering L. 308.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek komisji.

Sprawozdawca czyta :

Petycje Natalii Łuniewskiej L. 633 i 1007 odstępuje się Wydziałowi krajowemu do możliwego uwzględnienia.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek komisji.

Sprawozdawca czyta :

Petycję drożników przy drodze krajowej Dębicko Nadbrzeżańskiej L. 516 odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek komisji.

Sprawozdawca czyta :

Nad petycjami Julii Bigfelnerówny L. 297, Ferdynanda Baczyńskiego L. 545, Karola Riegera L. 720 i Augusty Baranowskiej L. 962 przechodzi się do porządku dziennego.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek komisji.

Następuje :

Rubryka XI. pozycja 187 :

Lit. C.

Krajowy szpital powszechny we Lwowie.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca p. Jordan, w zastępstwie p. Marchwickiego, czyta :

Lit. C.

Krajowy szpital powszechny we Lwowie.

Fundusz chorych i położnic.

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby bezzwłocznie unormował specjalnym układem stosunek z c. k. Rządem co do ponoszenia kosztów leczenia chorych na klinikach uniwersyteckich — a mianowicie w ten sposób, ażeby po odtrąceniu taksy

szpitalnej, obecnie 80 ct. za dzień leczenia wynoszącej, przewyżkę tychże kosztów wykazanych przez Zarząd szpitalny pokrywał c. k. Rząd z funduszków państwowych i udzielał w tym celu funduszowi krajowemu każdego kwartału z góry zaliczki po zł. 10.000 — do następnego wyrachowania się. Resztę wynikłą z rachunku rocznego w razie przekroczenia zaliczki — wypłaci skarb państwa po złożeniu rachunku, lub też możliwą przewyżkę przekaże na rok następny.

W razie, gdyby układ w tym kierunku z c. k. Rządem nie mógł być przeprowadzonym, Wydział krajowy weźmie pod rozagę, — czy dla funduszu krajowego nie będzie koniecznem usunąć się od wspólnej administracji szpitalnej z klinikami uniwersyteckimi i czyli dla klinik Wysoki Rząd nie ma zaprowadzić osobnej administracji, w którym to wypadku kraj opłacać będzie za każdy dzień leczenia chorego, który według ustaw obowiązujących sam nie opłaca kosztów leczenia, takse ustanowioną dla szpitala lwowskiego.

Izba bez rozprawy uchwala powyższą rezolucję komisji.

Sprawozdawca czyta:

Wysoki Sejm uchwalić raczy:

I. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego LW. 59169/98.

II. Sejm zatwierdza wstawienie do Rubryki XI. poz. 78—2 lit. a) b) c) preliminarza budżetu krajowego szpitala powszechnego we Lwowie na rok 1899 następujących kredytów nadzwyczajnych:

a) Na rozproszczenie wody gorącej w głównym gmachu szpitala, sprawienie kotłów parowych i przeniesienie motoru benzynowego z zakładu położnic, a natomiast instalację motoru elektrycznego 6.412 zł.

b) na sprawienie piły cyrkularnej i ustawienie domku na jej pomieszczenie 1.700 zł.

c) na zakupno zapasowych akumulatorów do oświetlenia elektrycznego i instalację zegarów kontrolnych 1.161 zł. (jako I-szej raty z ogólnej należności w kwocie 5.085 zł.).

III. Sejm upoważnia Wydział krajowy do wstawienia do budżetu szpitala lwowskiego w latach 1900, 1901, 1902 i 1903 po 1.161 zł. na pokrycie kosztów zakupu zapasowych akumulatorów.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek komisji, głosując nad każdym punktem I., II., III. tegoż wniosku oddzielnie.

Sprawozdawca czyta:

Przychylając się do prośby pani Klementyny Berthleff — przyznaje się jej w drodze łaski oprócz wymierzonej pensji wdowiej w kwocie 700 zł. stały roczny dożywotni dodatek w kwocie zł. 200, który wypłacany ma być wraz z pensją emerytalną w miesięcznych ratach.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek komisji.

Sprawozdawca czyta:

W załatwieniu petycji p. Wiktora Bogusza, emerytowanego oficyna szpitala powszechnego we Lwowie, L. 172 i p. Jezierskiego Eustachego, emerytowanego urzędnika tegoż szpitala, L. 149, komisja budżetowa wnosi:

Sejm przechodzi do porządku dziennego.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek komisji.

Sprawozdawca czyta:

Sumaryczne zestawienie wydatków.

Rub.	Poz.	Fundusz chorych	Fundusz kliniczny	Fundusz położnic złote austriackie	Fundusz kliniczny	Razem
I.	1—19. Płace i emolumenta etatowe . . .	32.873	2.358	3.066	1.099	39.396
II.	20—27. Koszta utrzymania osób nieetatowych . .	28.276	10.799	3.472	2.447	44.994
III.	28—44. Pensye i emerytury .	10.549	1.400	279	652	12.880
IV.	45—51. Zaopatrzenia i dary z łaski . . .	358	44	10	20	432
V.	52. Odprawy i spłaty kwartałów pośmiertnych	75	15	3	7	100
VI.	53—54. Remuneracye i zapomogi . . .	1.500	300	60	140	2.000
VII.	55—65. Koszta gospodarcze:					
	zwyczajne . . .	86.520	39.359	3.846	15.350	144.075
	nadzwyczajne . .	900	180	36	84	1.200
VIII.	66—75. Koszta sanitarne . .	15.786	12.558	1.093	1.294	30.731
IX.	76. Koszta kancelaryjne .	1.125	225	45	105	1.500
X.	77. Koszta kapliczne .	195	39	8	18	260
XI.	78—81. Utrzymanie budynków:					
	zwyczajne . . .	5.688	1.038	467	357	7.550
	nadzwyczajne . .	7.802	429	842	200	9.273
XII.	82—83. Odsetki od kapitałów dłużnych funduszu styp. Głowińskiego . . .	1.760	—	—	—	1.760
XIII.	84. Podatki i daniny .	38	8	1	3	50
XIV.	85—87. Rozmaite . . .	1.755	351	70	164	2.340

Rub.	Poz.		Fundusz chorych	Fundusz kliniczny	Fundusz położnic złote austriackie	Fundusz kliniczny	Razem
XV.	88.	Koszta utrzymania dzie- ci zrodzonych na bezpłatnym oddziale położnic . . .	—	—	100	—	100
XVI.	89.	Ryeczalt na utrzymanie dzieci w szpitaliku św. Zofii . . .	16.000	—	—	—	16.000
Suma wydatków:							
		zwyczajne . . .	202.498	67.494	12.520	21.656	304.168
		nadzwyczajne . . .	8.702	609	878	284	10.473
		Ogółem . . .	211.200	68.103	13.398	21.940	314.641
			279.303		35.338		

Izba uchwala bez rozprawy powyższe wydatki krajowego szpitala powszechnego we Lwowie w ogólnej sumie 314.641 zł.

Sprawozdawca czyta:

Sumaryczne zestawienie dochodów.

Rubryka	Fundusz chorych	Fundusz położnic	Fundusz chorych	Fundusz położnic	Razem
			złote austriackie		
I.	29.700	3.300	—	—	33.000
II.	12.000	—	—	—	12.000
III.	195.000	15.000	—	—	210.000
IV.	1.425	25	—	—	1.450
V.	29.703	5.140	—	—	34.843
Suma dochodów	267.828	23.465	—	—	291.293

Izba uchwala bez rozprawy dochody krajowego szpitala powszechnego we Lwowie w sumie 291.293 zł. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

Bilans więc szpitala powszechnego we Lwowie wykazuje:

Wydatki . . . . . 314.641 zł.

Dochody . . . . . 291.293 „

zatem niedobór w kwocie 23.348 zł.

Wysoki Sejm raczy przyjąć powyższy preliminarz krajowego szpitala powszechnego we Lwowie na rok 1899 i pokryć wykazany niedobór 23.348 zł. z Rubr. XI. wydatków budżetu krajowego.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Rubryka XI. pozycja 189 wydatków funduszu krajowego:

Lit. D.

Fundusz podrzutków we Lwowie.

W rozprawie ogólnej przemawia p. Merunowicz i wnosi następującą rezolucję:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby zbadał, co się dzieje z niemowlętami zrodzonymi w zostających pod jego zarządem zakładach położniczych, i aby przedłożył Sejmowi odpowiednie wnioski, zmierzające do ochrony życia niemowląt, pozbawionych opieki rodzicielskiej.

Zarazem upoważnia się Wydział krajowy, ażeby także z sumy 6.100 zł., wstawionej w rubrykę XI. poz. 189 lit. D budżetu wydatków funduszu krajowego na rok 1899, pęparł o ile możności dobroczynną działalność stowarzyszenia opieki nad niemowlętami imienia „Dzieciątka Jezus“ we Lwowie.

Izba popiera rezolucję p. Merunowicza.

Po zamknięciu rozprawy przemawia sprawozdawca p. Jordan, w zastępstwie p. Marchwickiego.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta:

W y d a t k i.

Rubryka I. Remuneracye i zapomogi:

1. Za gorliwe dozorowanie dzieci i na potrzeby szkolne . . . 10 zł.

Rubryka II. 2. Koszta utrzymania dzieci . . . . . 652 „

Rubryka III. 3. Zapomogi dla położnic . . . . . 6.100 „

Rubryka IV. Rozmaite wydatki:

4. Ryczałt na koszta pogrzebowe dzieci . . . . . 10 „

Ogólna suma wydatków . . . . . 6.772 zł.

Izba uchwala bez rozprawy wydatki funduszu podrzutków we Lwowie w kwocie 6.772 zł. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta :

Wysoki Sejm raczy uchwalić całą sumę wydatków funduszu podrzutków we Lwowie w kwocie 6.772 zł. i pokryć takową z funduszu krajowego Rubr. XI.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji, a następnie w oddzielnem głosowaniu uchwała Izba rezolucję p. Merunowicza.

Następuje :

Rubryka XI. pozycja 188 wydatków i Rubryka IV. pozycja 14. dochodów funduszu krajowego :

Lit. E.

Krajowy zakład dla obłąkanych na Kulparkowie.

W rozprawie ogólnej przemawia p. Romanowicz.

Po zamknięciu rozprawy przemawia sprawozdawca p. Jordan.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta, sprostowawszy poprzednio omyłkę druku, a mianowicie na stronie 5 Rubr. XIV. poz. 63—66 zamiast „2.8“ ma być „2.855“ :

Rubryka I. pozycja 1--12. Płace i emolumenta etatowe . . . 23.860 zł.

Izba uchwała bez rozprawy Rub. I. poz. 1—12 w kwocie 23.860 zł. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta :

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

Nad petycją L. 1109 lekarzy i urzędników krajowego zakładu dla obłąkanych na Kulparkowie o podwyższenie płacy przechodzi się do porządku dziennego.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek komisji.

Sprawozdawca czyta :

Rubryka II. pozycja 13—18. Koszta utrzymania osób nieetatowych 39.634 zł.

Rubryka III. pozycja 19—28 a. Pensye i emerytury . . . 2.909 „

Rubryka IV. pozycja 29—32. Zaopatrzenia, odstawnie i dary z łaski 103 „

Rubryka V. pozycja 33. Odprawy i spłaty kwartałów pośmiertnych 40 „

Rubryka VI. pozycja 34—35. Remuneracye i zapomogi . . . 1.130 „

Rubryka VII. pozycja 36—44. Koszta gospodarcze zakładu . . . 96.578 „

Rubryka VIII. pozycja 45—48. Koszta gospodarcze folwarku :

w wydatkach zwyczajnych . . . . . 14.300 „

w wydatkach nadzwyczajnych . . . . . 400 „

Razem . . . 14.700 zł.

Rubryka IX. pozycja 49—53. Wydatki sanitarne . . . . . 5.960 zł.

Rubryka X. pozycja 54. Koszta kancelaryjne . . . . . 450 „

Rubryka XI. pozycja 55. Koszta kapliczne . . . . . 200 „

Rubryka XII. pozycja 56—61. Koszta utrzymania budynków, dróg dojazdowych i urzędzeń:

na wydatki zwyczajne . . . . . 8.840 „

na wydatki nadzwyczajne . . . . . 7.875 „

Razem . . . 16.715 zł.

Rubryka XIII. pozycja 62. Podatki z ekwiwalentem i daniny . 110 zł.

Rubryka XIV. pozycja 63—66. Rozmaite . . . . . 2.855 „

Rubryka XV. pozycja 67. Wydatki z prawa patronatu i konkurencji
wynikłe:

wydatki zwyczajne . . . . . 60 „

wydatek nadzwyczajny . . . . . 8 „

Razem . . . 68 zł.

Izba bez rozprawy uchwała Rubrykę II. do XV. włącznie zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

Dochody na rok 1899.

Rubryka I. . . . . 230 zł.

Rubryka II. . . . . 660 „

Rubryka III. . . . . , 17.450 „

Rubryka IV. . . . . 204.000 „

Rubryka V. . . . . 2.810 „

Suma . . . 225.150 zł,

Izba uchwała bez rozprawy dochody krajowego zakładu dla obłąkanych w Kulparkowie w sumie 225.150 zł. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

Zestawienie ostateczne na rok 1899.

Dochody . . . . . 225.150 zł.

Wydatki . . . . . 205.312 „

Nadwyżka dochodów . 19.838 zł.

Komisya budżetowa wnosi:

Wysoki Sejm raczy przyjąć powyższy preliminarz zakładu dla umysłowo chorych w Kulparkowie i wstawić wykazaną nadwyżkę dochodów w kwocie 19.838 zł. do rubryki IV. dochodów funduszu krajowego.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Rubryka XI. pozycja 190 wydatków i Rubryka IV. pozycja 12. dochodów.

Lit. F.

Krajowy szpital św. Łazarza w Krakowie.

W rozprawie ogólnej przemawia p. Soleski.

Przemawia p. Weigel i wnosi następującą rezolucję:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Petycję prymaryuszów szpitala św. Łazarza, oraz urzędników szpitalnych odsyła się do Wydziału krajowego z poleceniem, aby do najbliższej sesji sejmowej przygotował szemat płac i podwyżek w płacach prymaryuszów i urzędników — z obliczeniem wydatku ewentualnego podwyższenia, dla zrównania płac wymienionych funkcyonaryuszów.

Izba popiera rezolucję p. Weigla.

Przemawia członek Wydziału krajowego p. Hoszard.

Przemawia p. Rotter.

Przemawia p. Goldman i stawia następującą rezolucję:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Petycję prymaryuszów szpitala św. Łazarza oraz urzędników szpitalnych odsyła się do Wydziału krajowego z poleceniem, aby do najbliższej sesji sejmowej przygotował szemat płac i podwyżek w płacach prymaryuszów i urzędników w szpitalach we Lwowie i Krakowie i w zakładzie na Kulparkowie, z obliczeniem wydatku ewentualnego podwyższenia dla zrównania płac wymienionych funkcyonaryuszów.

Izba popiera rezolucję p. Goldmana.

Przemawia p. Bernadzikowski i stawia następującą rezolucję:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby się zastanowił, czy nie należałoby zmieścić regulaminu szpitalnego w tym duchu, aby nieuleczalnie chorych zatrzymywać dłużej w szpitalu niż 6 tygodni — a to do czasu, dokąd zakład dla nieuleczalnych nie zostanie założony.

Izba popiera rezolucję p. Bernadzikowskiego.

Przemawia członek Wydziału krajowego p. Wereszczyński.

Przemawia członek Wydziału krajowego p. Hoszard.

Przemawia p. Wójcik.

Sekretarz p. Urbański stawia formalny wniosek zamknięcia rozprawy.

Przemawia zapisany do głosu p. Bojko.

Przemawia zapisany do głosu członek Wydziału krajowego p. Hoszard.

Przemawia dla sprostowania faktu p. Wójcik.

Przemawia sprawozdawca p. Paszkowski.

Marszałek udziela wyjaśnienia co do sposobu głosowania.

Izba uchwała wniosek komisji w następującej osnowie:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Nad petycyami prymaryuszy szpitala św. Łazarza o zrównanie ich płac z poborami urzędników państwowych VIII. rangi (L. 355), oraz urzędników szpitala św. Łazarza o podwyższenie płac przechodzi się do porządku dziennego.

Izba odrzuca następnie rezolucję odmienną od powyższego wniosku komisji postawioną przez p. Goldmana, następnie w oddzielnem głosowaniu odrzuca rezolucję p. Weigla, a wreszcie odrzuca Izba rezolucję p. Bernadzikowskiego.

Sprawozdawca p. Paszkowski czyta, sprostowawszy omyłkę druku, a mianowicie na stronicy 4 zamiast słów „Flasińskiej wdowy po piekarzu“ ma być „Flasińskiej wdowy po pisarzu“:

Rubryka I. Płace i emolumenta etatowe . . . . . 36.265 zł.

Izba uchwała bez rozprawy Rubrykę I. w kwocie 36.265 zł. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. W ustanowionym przez Sejm krajowy uchwałą z dnia 10. października 1898 roku etacie posad w krajowym szpitalu św. Łazarza w Krakowie w ustępie B. „służba lekarska“ ma być pod lit. c) „siedmiu sekundaryuszów II. klasy“.

II. Wstawia się w budżet szpitala św. Łazarza w Krakowie na rok 1899 w Rubrykę I. poz. 5 wydatków kwotę 3.500 zł.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek komisji, głosując nad każdym z tych punktów I. i II. oddzielnie.

Sprawozdawca czyta:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Nad petycyami prymaryuszy szpitala św. Łazarza o zrównanie ich płac z poborami urzędników państwowych VIII. rangi (L. 355), oraz urzędników szpitala św. Łazarza o podwyższenie płac przechodzi się do porządku dziennego.

Marszałek oznajmia, iż powyższy wniosek komisji został już oddzielnie uchwalonym.

Sprawozdawca czyta:

Rubryka II. Koszta utrzymania osób nieetatowych . . . . . 31.878 zł

Rubryka III. Pensye i emerytury . . . . . 6.545 „

Rubryka IV. Zaopatrzenia, odstawne i dary z łaski:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Przyznaje się Maryi Skibskiej i Maryi Głowackiej, wdowom po dyetaryuszach, oraz Sylweremu Strońskiemu, b. aptekarzowi szpitala św. Łazarza, jednorazowe zapomogi po 100 zł.; Elżbiecie Kudlek, wdowie po posługaczu tegoż szpitala, jednorazową zapomogę w kwocie 60 zł., wreszcie Janowi Solarzowi, byłemu piekarzowi szpitala, jednorazowy dar z łaski w kwocie 20 zł.

Nad petycją Felicyi Flasińskiej, wdowy po pisarzu szpitala św. Łazarza (L. 1098), o podwyższenie zaopatrzenia pobieranego w kwocie 150 zł. przechodzi się do porządku dziennego.

Po doliczeniu tych zapomóg w łącznej kwocie 380 zł. wyniesie rubryka IV. łączną sumę . . . . . 1.156 zł.

Rubryka V. Odprawy i spłaty kwartałów pośmiertnych . . . . . 50 „

Rubryka VI. Remuneracye i zapomogi . . . . . 1.200 „

Rubryka VII. Koszta gospodarcze . . . . . 100.057 „

Rubryka VIII. Koszta sanitarne . . . . . 14.217 „

Rubryka IX. Koszta kancelaryjne . . . . . 1.200 „

Rubryka X. Koszta kapliczne . . . . . 432 „

Rubryka XI. Utrzymanie budynków . . . . . 8.250 „

Rubryka XII. Podatki i daniny . . . . . 1.289 „

Rubryka XIII. Rozmaite wydatki . . . . . 1.363 „

Rubryka XIV. Koszta utrzymania dzieci zrodzonych na oddziale położnic . . . . . 500 „

Rubryka XV. Koszta utrzymania mamek i dzieci w szpitalu św. Ludwika . . . . . 21.300 „

Rubryka XVI. Zapisy . . . . . 107 „

Rubryka XVII. Wydatki wynikające z prawa patronatu i konkurencji . . . . . 50 „

Rubryka XVIII. Dyety, koszta podróże i różne inne . . . . . 100 „

Izba bez rozprawy uchwała Rubrykę II. do XVIII. włącznie zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta :

D o c h o d y.

Rubryka I. Odsetki od efektów, kapitałów i fundacyj	19.517 „
Rubryka II. Dochody z dóbr i realności	10.819 „
Rubryka III. Zwroty kosztów leczenia	203.000 „
Rubryka IV. Dochody rozmaite	900 „

Izba uchwala bez rozprawy dochody krajowego szpitala św. Łazarza w Krakowie zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta :

Zestawienie ostateczne.

Dochody	234.236 zł.
Wydatki	<u>225.959 „</u>
Nadwyżka dochodów	8.277 zł.

Komisja budżetowa wnosi :

Wysoki Sejm raczy przyjąć powyższy preliminarz krajowego szpitala św. Łazarza w Krakowie na rok 1899 i polecić nadwyżkę dochodów w kwocie 8.277 zł. pobrać do funduszu krajowego (Rubryka IV. dochodów).

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek komisji.

Następuje :

Rubryka XI. pozycja 191 wydatków :

Lit. G.

Fundusz podrzutków w Krakowie.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca p. Paszkowski czyta :

W y d a t k i.

Rubryka I. Płace urzędników	50 zł.
Rubryka II. Potrzeby kancelaryjne	20 „
Rubryka III. Remuneracye	20 „
Rubryka IV. Koszta utrzymania podrzutków	1.637 „
Rubryka V. Koszta leczenia dzieci	10 „

Rubryka VI. Zapomogi dla połoźnic	3.400 zł.
Rubryka VII. Rozmaite	<u>40 „</u>
Ogólna suma wydatków	5.177 zł.

Izba uchwała bez rozprawy wydatki funduszu podrzutków w Krakowie w sumie 5.177 zł. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

D o c h o d y.

Rubryka I. Odsetki od efektów, kapitałów i fundacyj	<u>1.777 zł.</u>
---	------------------

Z porównania okazuje się niedobór	3.400 zł.
---	-----------

Izba uchwała bez rozprawy dochody funduszu podrzutków w Krakowie w kwocie 1.777 zł. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

Komisja budżetowa wnosi:

Wysoki Sejm raczy powyższy preliminarz funduszu podrzutków w Krakowie na rok 1899 przyjąć i poiecić pokrycie niedoboru w kwocie 3 400 zł. z funduszu krajowego z Rubryki XI. wydatków budżetu krajowego.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Rubryka XII. pozycja 192 wydatków i rubryka XIV. pozycja 55 dochodów.

Wydatki na szupaśnictwo.

W rozprawie ogólnej przemawia p. Małachowski i stawia następującą rezolucję:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby zhadł, o ile szupaśnictwo dałoby się zastąpić domami poprawy lub pracy przymusowej i na podstawie zebranych materiałów i przeprowadzonych studyów wnioski swoje w tej mierze w najbliższej sesji Sejmowi przedłożył.

Izba popiera rezolucję p. Małachowskiego.

Przemawia p. Okuniewski.

Marszałek przerywa p. Okuniewskiemu, zapytując, czy mowca zrzeka się głosu.

Przemawia dalej p. Okuniewski.

Sekretarz p. Stanisław Niezabitowski wnosi zamknięcie rozprawy ogólnej.

Izba uchwała zamknięcie rozprawy ogólnej.

Przemawia zapisany do głosu p. Wójcik.

P. sprawozdawca p. Potoczek zrzeka się głosu.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca p. Potoczek czyta:

Wysoki Sejm raczy uchwalić: do budżetu na rok 1899 przyjmuje się Rubr. XII. poz. 192 „wydatki na pokrycie kosztów szupasowych“ w kwocie 26.000 zł., zaś Rubrykę XIV. poz. 55 „dochód ze zwrotów wydatków szupasowych“ w kwocie 8.000 zł.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek komisji, a następnie w oddzielnem głosowaniu odrzuca rezolucję p. Małachowskiego.

Następuje:

Rubryka XIII. pozycja 193—206:

Budowy wodne i melioracje.

W rozprawie ogólnej przemawia p. Milan i wnosi następujące rezolucje:

I. Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby przeprowadził nowe wybory spółki wodnej dla regulacji Wisłoka i Pielnicy, zorganizował odpowiedni zarząd spółki, ażeby kosztami administracji nie obciążały zbyt ciężko członków spółki, wreszcie wydał polecenie urzędowi podatkowemu, ażeby w myśl ustawy państwowej melioracyjnej z dnia 30. czerwca 1884 (Dz. u. p. Nr. 116) ściągali bezpośrednio od członków spółki raty pożyczki zaciągniętej w funduszu krajowym na spłat datku konkurencyjnego.

II. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, ażeby przyspieszył wykończenie projektu uzupełnienia regulacji Wisłoka i Pielnicy wraz z dopływami i na najbliższej sesji sejmowej przedłożył projekt ustawy o wykończeniu tejże regulacji.

Izba popiera rezolucję I. i II. p. Milana.

P. Biliński wnosi zamknięcie rozprawy ogólnej.

Izba uchwała zamknięcie rozprawy ogólnej.

Przemawia zapisany do głosu p. Nowakowski i stawia następujący wniosek:

Wzywa się c. k. Rząd, by w jak najkrótszym czasie przystąpiono do regulacji rzeki Sanu pod Przemyślem, Medyką a Dusowcami.

Izba popiera wniosek p. Nowakowskiego.

Przemawia sprawozdawca p. Skałkowski.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta:

Rubryka XIII.

A. Biuro melioracyjne i studia przygotowawcze.

	Zwycz. zł.	Nadzw.
Pozycya 193. Płace urzędników, expozytury i stypendya:		
a) Dyrektor biura, płaca i dodatek aktywalny . . .	3.680	—
b) Zastępca dyrektora, płaca i dodatek aktywalny . . .	3.220	—
c) 6 starszych inżynierów, płace i dodatki . . .	16.920	—
d) Referent administracyjno-prawny . . .	2.820	—
e) 9 inżynierów I. klasy, których płace i dodatki wynoszą 19.200 zł., po potrąceniu kwoty pokrytej z funduszków budowy . . .	13.440	—
f) 10 inżynierów II. klasy, płace i dodatki wynoszą 17.000 zł., również z potrąceniem kwoty pokrytej z funduszków budowy . . .	10.202	—
g) 11 inżynierów-adjunktów, których płace i dodatki wynoszą 14.740 zł., po potrąceniu udziału funduszków budowy . . .	12.952	—
h) płaca z dodatkami asystenta komasacyjnego . . .	970	—
i) adjuta dwóch praktykantów technicznych . . .	1.400	—
k) adjuta dwóch praktykantów komasacyjnych . . .	1.200	—
l) kwinkwenia . . .	1.550	—
m) osobiste dodatki . . .	300	—
n) diurna . . .	1.940	—
o) utrzymanie pięciu expozytur . . .	1.650	—
p) stypendya . . .	1.020	—
Pozycya 194. Utrzymanie 29 dozorców melioracyjnych z dotacją ich funduszu emerytalnego . . .	4.850	—
Pozycya 195. Zaliczki dla inżynierów i dozorców . . .	1.000	—
Pozycya 196. Remuneracye i zapomogi dla inżynierów i dozorców . . .	3.000	—
Pozycya 197. Pensye i zaopatrzenia:		
a) Biegański Antoni, emerytowany inżynier-adjunkt . . .	424 zł.	
b) sieroty inżyniera Karpuszeki . . .	240 „	
c) w załatwieniu petycji L. 171 Antoniny Schneidrowej, żony umysłowo chorego . . .		

Zwycz. Nadzw.
zł.

inżyniera, wnosi komisya, jak w zeszłym roku, jednorazowy dar z łaski . . . . 200 zł.

d) w załatwieniu petycyi L. 383 Zofii Biegańskiej, żony umysłowo chorego inżyniera-adjunkta, wnosi komisya, jak w roku zeszłym, na utrzymanie dzieci jednorazowy dar z łaski . . . . . 100 „

Suma tej pozycyi . . . . . 964 —

Pozycya 198. Narzędzia, wzory i potrzeby rysunkowe . 3.000 —

Pozycya 199. Kurs praktyczny dozorców melioracyjnych . 5.500 —

Pozycya 200. Zasiłek ryczałtowy na galicyjski oddział państwowego biura hydrograficznego . . . . . 12.000 —

Pozycya 201. Na zdjęcia i projekty:

a) robót publicznych . . . . . 5.000 zł.

b) melioracyj prywatnych . . . . . 10.000 „

Ogółem . . . . . 15.000 —

Suma wydatków objętych działem A. . 118.578 —

Izba bez rozprawy uchwała poz. 193 do 201 włącznie zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta, zaznaczywszy poprzednio, iż Wysoka Izba na posiedzeniu z dnia 21. marca b. r. uchwaliła na „subwencyonowanie fabryk drenarskich“ kwotę 5.000 zł., przeto w myśl tej uchwały należy podwyższyć pozycję 206 o te 5.000 zł.; pozycya ta wynosi zatem „65.188 zł.“:

B. Wykonanie budowli wodnych.

Zwycz. Nadzw,
zł.

Pozycya 202. Na systematyczną regulację rzek karpackich:

a) rata VIII. na regulację Biały i obwałowanie prawego brzegu Dunajca . . . 43.317 zł.

b) rata VII. na regulację Dniestru między Rozwadowem a Żurawnem . . . . 42.667 „

c) na regulację górnego Dniestru jako uzupełnienie I. raty na podstawie uchwały sejmowej z 30. grudnia 1898 . . . . 72.000 „

Suma tej pozycyi . . . . . 157.984 —

Pozycya 203. Na pokrycie $33\frac{1}{3}\%$ zasiłków na lokalne regulacye rzek . . . . . 85.035 —

	Zwycz. zł.	Nadzw.
Pozycja 204. a) rata VII. na regulację Bugu	10.800	—
b) rata IV. na zabudowanie górskich potoków w dorze- czu Dniestru	20.200	—
c) rata IV. na zabudowanie potoku Glińsko	6.000	—
d) rata IV. na uzupełnienie regulacji Kisieliny	14.848	—
e) rata III. na uzupełnienie regulacji Krzemienicy	15.600	—
f) rata II. na zabudowanie potoku Bystry	15.000	—
g) na uzupełnienie obwałowania Wisły i Wisłoki w po- wiecie mieleckim, na podstawie uchwały sejmowej z dnia 30. grudnia 1898, rata II.	44.870	—
h) na uzupełnienie obwałowania lewego brzegu Wisły od Krakowa do granicy monarchii	21.774	—
Pozycja 205. Na konserwację regulacji Trześniówki	500	—
oraz kwota uchwalona już 30. grudnia 1898 na regulację Łęgu	750	—
Pozycja 206. Na zasiłki na popieranie mniejszych robót melioracyjnych, w preliminarzu Wydziału od a) do u) wymienio- nych, łączna kwota (uchwała Sejmu z 21. marca 1899)	65.188	—
uchwalona już przez Wysoki Sejm dnia 30. grudnia 1898.		
Suma przeto ogólna wydatków rubryki XIII. wynosi	586.127	—

Izba bez rozprawy uchwała pozycję 202 do 206 włącznie zgodnie z wnioskiem komisji.

Izba uchwała rezolucję I. i II. p. Milana, głosując nad każdą z osobna, a w od-
dzielnem głosowaniu odrzuca wreszcie wniosek p. Nowakowskiego.

Następuje:

Rubryka XIV. pozycja 207—217 wydatków:

Odsetki od pożyczek i umarzanie tychże.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy
szczegółowej.

Sprawozdawca p. Goldman czyta:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Pozycja 207. Umorzenie pożyczki 40.400 zł. zaciągniętej w gali- cyjskiej Kasie oszczędności	2.586 zł.
--	-----------

Pozycja 208. Umorzenie pożyczki 10.000 zł. zaciągniętej przez Zgromadzenie Sióstr Miłosierdzia	687 „
---	-------

Pozycya 209. Umorzenie pożyczki 5.000 zł. zaciągniętej przez Zbór izraelicki w Krakowie	387 zł.
Pozycya 210. Funduszowi szpitala św. Łazarza w Krakowie	19.578 „
Pozycya 211. Umorzenie pożyczki 22.500 zł. zaciągniętej w galicyjskiej Kasie oszczędności na urządzenie pralni w szpitalu lwowskim	2.025 „
Pozycya 212. Na pokrycie niedoboru funduszu pożyczki krajowej z roku 1873	49.213 „
Pozycya 213. Umorzenie połowy kapitału 27.500 zł. i odsetek od długu zaciągniętego w Banku krajowym na odbudowanie północnej części frontowego budynku w szpitalu tarnowskim	1.386 „
Pozycya 214. Funduszowi szkolnemu krajowemu odsetki od efektów im. wartości 224.281 zł.	12.888 „
Pozycya 215. Umorzenie 4% pożyczki krajowej z r. 1893	1,367.982 „
Pozycya 216. Na spłatę niezgłoszonych obligacyj i kuponów byłych funduszów indemnizacyjnych	10.000 „
Pozycya 217. Umorzenie pożyczki 160.000 koron, zaciągniętej na hipotekę gmachu sejmowego, na budowę skrzydła tegoż gmachu dla biura melioracyjnego	1.405 „
Razem	1,468.137 zł.

Izba uchwala bez rozprawy Rubrykę XIV. w sumie 1,468.137 zł. zgodni z wnioskiem komisji.

Następuje :

Sprawozdanie komisji budżetowej o rubryce XV. preliminarza wydatków krajowych „na cele rolnictwa i górnictwa“.

Marszałek otwiera rozprawę ogólną nad Rubryką XV.

W rozprawie ogólnej przemawia p. Średniawski i wnosi, by poz. 274 w miejsc preliminowanej przez komisję kwoty 500 zł. podnieść do kwoty 2.000 zł.

Izba popiera wniosek p. Średniawskiego.

Przemawia p. Wójcik i wnosi, by poz. 238 podnieść z preliminowanej przez komisję kwoty 500 zł. na 1.000 zł.

Izba popiera wniosek p. Wójcika.

Po zamknięciu rozprawy przemawia sprawozdawca p. St. Niezabitowski.

Izba odrzuca wniosek p. Wójcika, a następnie w oddzielnem głosowaniu uchwala Izba następujący wniosek komisji :

Pozycya 238. Na popieranie celów Towarzystwa ogrodniczego w Krakowie . . . . . 500 zł.

Izba odrzuca następnie wniosek p. Średniawskiego, a w oddzielnem głosowaniu uchwala wniosek komisji następującej treści :

Pozycja 274. Na popieranie celów zjednoczonego Towarzystwa dla ogrodnictwa i pszczelnictwa we Lwowie . . . . . 500 zł.

Sprawozdawca p. Stanisław Niezabitowski czyta:

Rubr. XV. poz. 218, 236—254 i 256—288.

Pozycja 218. Urzędnicy fachowi dla spraw rolniczych . . . . . 5.020 zł.

Pozycja 236. Utrzymanie zimowej szkoły rolniczej w Niewiarowie . . . . . 928 „

Pozycja 237. Na koszt założenia szkoły sadowniczej w Zaleszczykach II. rata . . . . . 32.805 „

Izba bez rozprawy uchwała pozycję 218, 236 do 237 włącznie zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, aby do kosztów założenia i utrzymania zakładu sadowniczego w Zaleszczykach przyczynił się w połowie.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek komisji.

Sprawozdawca czyta:

Pozycja 238. Na popieranie celów Towarzystwa ogrodniczego w Krakowie . . . . . 500 zł.

Marszałek oznajmia, iż pozycja ta została już oddzielnie uchwaloną.

Sprawozdawca czyta:

Pozycja 239. Na kurs rolniczy dla nauczycieli szkół ludowych w Kołbiernicach . . . . . 2.400 zł.

Pozycja 240. Na podróże naukowe nauczycieli szkół rolniczych . . . . . 1.000 „

Pozycja 241. Na remuneracye i zapomogi dla nauczycieli szkół rolniczych . . . . . 600 „

Pozycja 242. Na zaliczki na płace dla nauczycieli szkół rolniczych . . . . . 2.000 „

Pozycja 243. Szkoła weterynaryi we Lwowie:

a) subwencya c. k. Rządowi . . . . . 2.000 zł.

b) asekuracya budynku . . . . . 41 „

c) 4 stypendya dla uczniów szkoły kucia koni . . . . . 300 „

razem . . . . . 2.341 zł. 2.341 zł.

Pozycja 244. Krajowy nauczyciel weterynaryi . . . . . 2.240 „

Pozycja 245. Towarzystwo rolnicze we Lwowie jak co roku . . . . . 3.000 „

Pozycja 245. a) Towarzystwu rolniczemu we Lwowie na częściowe pokrycie kosztów utrzymanie weterynarza jednorazowo : . . . . 600 „

Izba bez rozprawy uchwala poz. 239 do 245 a) zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprzdawca czyta :

W sprawie petycji c. k. Towarzystwa gospodarskiego do L. s. 1281 o zasiłek na wydawnictwo czasopism „Rolnik“ i „Przegląd mleczarski“ wnosi komisja : raczy Wysoki Sejm odstąpić Wydziałowi krajowemu do możliwego uwzględnienia z funduszu, mającego służyć na podniesienie rolnictwa i przemysłu rolniczego (Rubr. XV. 267).

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek komisji.

Sprawozdawca czyta :

Pozycja 246. Towarzystwo rolnicze w Krakowie	3.000 zł
i jednorazowe	1.000 „
Razem	4.000 zł.

Tem samem uważa się za załatwioną petycja do L. s. 183.

Sprawozdawca czyta :

Pozycja 247. Tow. tatrzańskie . . . . . 400 zł.

Tem samem załatwioną zostaje petycja L. s. 320.

Komisja budżetowa wnosi :

Wysoki Sejm raczy polecić Wydziałowi krajowemu aby na następnej subwencji przedłożył sprawozdanie z użycia subwencji kraj. przez Tow. tatrzańskie.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek komisji.

Izba bez rozprawy uchwala poz. 246. i 247. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta :

Pozycja 248. Na zalesienie wydmy piaszczystych, IV. rata z dziesięciolecia od roku 1896 . . . . . 2.500 zł.

Pozycja 249. Stypendya dla arbituryentów szkoły rolniczej w Dublanach, lub szkoły średniej w Czernichowie, kształcących się na nauczycieli szkół średnich lub niższych rolniczych . . . . . 4.000 zł.

Pozycja 250. Stypendya dla uczniów szkoły gospodarstwa lasowego we Lwowie . . . . . 2.500 „

Pozycja 251. Stypendya dla uczniów i abiturjentów szkoły gospodarstwa lasowego, wysyłanych na praktykę . . . . . 1.200 „

Izba bez rozprawy uchwala poz. 248. do 251. włącznie, zgodnie z wnioskiem komisji.

Marszałek oznajmia, iż wskutek uchwały Izby z dnia 23. marca 1899 poz. 252. już uchwalona opiewa, jak następuje :

Pozycja 252. Dla Kółek rolniczych ;

a) na koszt zakładania i lustracji tychże . . . . . 5.000 zł.

b) na utrzymanie lustratorów handlowych sklepików wiejskich . . . 2.000 „

- c) na utrzymanie praktycznych kursów handlowych dla sklepikarzy
Kółek rolniczych . . . . . 1.200 „
- d) na pomnożenie funduszu pożyczkowego do wysokości 34.000 zł.
I. rata z trzechlecia od roku 1899 . . . . . 3.000 „
- e) na ogólne cele rozwoju rolniczej i handlowej działalności Kółek
rolniczych pod kierunkiem i kontrolą zarządu I. rata z trzech
lecia od roku 1899 . . . . . 2.000 „

Sprawozdawca czyta:

Komisya budżetowa wnosi:

Wysoki Sejm raczy petycyę do L. s. 631., 943., 955., 965., 1068., o zasiłki na zakładanie sklepików wiejskich, odstąpić Wydziałowi krajowemu do załatwienia.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek komisji.

Sprawozdawca czyta:

Pozycya 253. Na koszt strzeżenia granic kraju w czasie zarazy na bydło i zamknięcia miejsc zarazy za pomocą wojska i żandarmeryi . . . . . 1.000 zł.

Pozycya 254. Na umorzenie pożyczki 400.000 zł., zaciągniętej w Towarzystwie wzajemnych ubezpieczeń w Krakowie, na założenie składów publicznych we Lwowie i Krakowie: a) XX. i XXI. rata kapitału 13.852 zł. 49 ct., b) $4\frac{1}{2}\%$ z góry 12.639 zł. 51 ct. — . . . . . 26.492 „

Pozycya 256. Krakowskiemu Towarzystwu rolniczemu na wydawnictwo „Tygodnika rolniczego“ . . . . . 500 „

Tem samem uważa się za załatwioną petycyę do L. s. 182.

Pozycya 257. Galicyjskiemu Towarzystwu leśnemu na wydawnictwo organu Towarzystwa „Sylwan“ . . . . . 200 „

Tem samem uważa się za załatwioną petycyę do L. s. 799.

Pozycya 258. Na wydawnictwo czasopism:

a) „Bartnik postępowy“	300 zł.
b) „Przegląd weterynarski“	300 „
c) „Gorzelnik“	200 „
razem	800 „

Tem samem uważa się za załatwione petycyę do L. s. 319., 452., 510., 1338.

Pozycya 259. Na utrzymanie 4 nauczycieli wędrownych rolnictwa dla włościan . . . . . 8.000 „

(W tej sumie mieści się subwencya z c. k. Skarbu państwa w kwocie 4.000 zł., uwidoczniiona w dochodach Rubr. XVII. poz. 61 d).

Pozycya 260. Na środki demonstracyjne przy nauce wędrownej rolnictwa . . . . . 800 „

Pozycya 261. Na utrzymanie instruktora hodowli bydła dla c. k. Towarzystwa gospodarskiego . . . . . 2.000 zł.

Pozycja 262. Na utrzymanie instruktora hodowli bydła w okręgu c. k. Towarzystwa rolniczego krakowskiego . . . . . 2.000 „

Pozycja 263. Towarzystwu rybackiemu w Krakowie . . . . . 400 „

Tem samem uważa się za załatwioną petycja do L. s. 563.

Pozycja 264. Towarzystwu dla podniesienia uprawy tytoniu w Galicyi, III rata w myśl uchwały Wysokiego Sejmu z 3. lutego 1896 . . . . . 6.000 „

Pozycja 265. Na podniesienie gospodarstwa nabiałowego w Galicyi, w myśl uchwały Wysokiego Sejmu z dnia 15. marca b. r.:

a) na utrzymanie instruktora, płaca z kosztami podróży . . . . . 2.250 „

b) na utrzymanie drugiego instruktora-adjunkta wraz z kosztami podróży . . . . . 1.450 „

c) na urządzenie kursów mleczarskich i na środki demonstracyjne do nauki . . . . . 1.000 „

d) na pomocnika instruktora . . . . . 300 „

Pozycja 266. Krajowa komisya dla spraw rolniczych, komisya naukowa i konferencye nauczycieli niższych szkół rolniczych (do dyspozycyi Wydziału krajowego) . . . . . 3.000 „

Pozycja 267. Na rozmaite zasiłki, mające na celu podniesienie rolnictwa i przemysłu rolniczego, tudzież wiedzy rolniczej (do dyspozycyi Wydziału krajowego) . . . . . 4.000 „

Pozycja 268. Na wydawnictwo podręczników dla niższych szkół rolniczych . . . . . 1.000 „

Pozycja 269. Na podniesienie hodowli bydła (w myśl uchwały Wysokiego Sejmu z dnia 1. kwietnia 1892:

a) na środki podniesienia hodowli bydła . . . . . 30.000 „

b) na koszt komisji licencyjonujących po myśli §. 4. ustawy z 20. lipca 1892 . . . . . 8.000 „
(z tej sumy daje c. k. Rząd połowę 4.000 zł. — Rubr. XVII. dochodów poz. 61. h).

c) dla Towarzystwa hodowców czerwonego bydła po raz pierwszy 2.000 „

Ta ostatnia pozycja uchwaloną została na posiedzeniu Wysokiego Sejmu z dnia 13. marca b. r. na wniosek komisji gospodarstwa krajowego.

Pozycja 270. Na subwencyonowanie ogierów prywatnych, w celu podniesienia chowu koni włościańskich i roboczych gospodarskich, do dyspozycyi c. k. Towarzystwa gospod. galicyjsk. w porozumieniu z komitem doradczym dla spraw chowu koni przy c. k. Namiestnictwie, III. rata z sześćciolecia, poczynawszy od roku 1897. (uchwała Wysokiego Sejmu z 1. lutego 1896) . . . . . 5.000 „

Pozycja 271. Na koszt dalszych prób i doświadczeń w tępieniu myśli polnych przedsiębranych . . . . . 4.000 „

Pozycja 272. Na podniesienie hodowli świń na przeciąg lat 4, obydwu komitetom Towarzystw gosp. każdemu po 2.000 zł. II. rata . . . . 4.000 zł.

Pozycja 273. Strusiewiczowa Melania wdowa po referencie dla spraw roln. pensja wdowia o rocznych . . . . . 600 „

dodatek na utrzymanie syna Bolesława Witolda do 27. marca 1899 15 „

Pozycja 273. a) W załatwieniu petycji pani Melanii Strusiewiczowej do l. 691. Komisja budżetowa wnosi :

Wys. Sejm raczy uchwalić :

Melani Strusiewiczowej przyznaje się jak w roku zeszłym dodatek do emerytury w kwocie . . . . . 200 „

Pozycja 274. Na popieranie celów zjednoczonego Tow. dla ogrodnictwa i pszczelnictwa we Lwowie . . . . . 500 „

Tem samem załatwioną została petycja do l. 369. . . . .

Pozycja 275. Horodyńska Antonina, II. rata subwencji przyznanej przez lat pięć na produkcję nasion traw do użycia na gruntach torfowych 500 zł.

(uchwała Wysokiego Sejmu z 16. lutego 1898).

Pozycja 276. Dotacja krajowa na podwyższenie stałego funduszu pożyczkowego dla przemysłu rolniczego 90.000 zł. I. rata . . . . 30.000 „

(W myśl uchw. Wys. Sejmu powziętej na posiedzeniu z d. 16. marca 1899, na wniosek Komisji gospodarstwa krajowego.)

Pozycja 277. Na utworzenie funduszu pożyczkowego dla spółkowych kas oszczędności i pożyczek systemu Reiffeisena w kwocie 1.000.000 zł. I. rata 20.000 „

Uchwała Wysokiego Sejmu z dnia 18. marca 1899 powzięta na wniosek komisji dla spraw organizacyi kredytu włościańskiego.

Pozycja 278. Na organizację spółkowych kas oszczędności i pożyczek systemu Reiffeisena pod patronatem Wydziału krajowego: wydatek nadzwyczajny . . . . . 12 000 „

(Uchwałą Wysokiego Sejmu z dnia 16. marca 1899).

Pozycja 279. Na zakład produkcji narybku w Oparach dla c. k. gal. Towarzystwa gospodarskiego.

a) jednorazowa subwencja na założenie, jako wydatek nadzwyczajny . . . . . 2.000 zł.

b) subwencja roczna przez lat pięć po . . . . . 600 „

Pozycja 280. Henrykowi Dołkowskiemu na produkcję ziemniaków nasiennych, subwencja roczna przez lat dwa po . . . . . 1.000 „

(Wydatek ten uchwalony na posiedzeniu Wysokiego Sejmu z dnia 4. marca 1899 na wniosek komisji gospodarstwa krajowego.)

Izba bez rozprawy uchwała poz. 253 do 280 zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta :

Na cele górnictwa.

Pozycya 281. Remuneracya referenta dla spraw górniczych przy Wydziale krajowym . . . . . 1.664 zł.

Pozycya 282. Na badanie kraju w celu zestawienia użytecznych kopalin i popularnego opisu ich występowania . . . . . 2.500 „

Pozycya 283. Na chemiczno technologiczne studia przeróbki nafty i wosku ziemnego . . . . . 500 „

Pozycya 284. Utrzymanie krajowej szkoły górniczej i wiertniczej w Borystawiu . . . . . 8.500 „

Pozycya 285. Na stacyą doświadczalną produktów naftowych . . . 1.000 „

Pozycya 286. Na zbieranie i ogłaszanie dat statystycznych o produkcji i handlu nafty i wosku ziemnego . . . . . 800 „

Pozycya 287. Na stypendya dla górników i uczniów praktycznych szkół wiertniczych i akademii górniczych . . . . . 1.700 „

Pozycya 288. Na potrzeby muzeum górnictwa nafty i wosku ziemnego w c. k. szkole politechnicznej we Lwowie . . . . . 150 „

Izba bez rozprawy uchwala poz. 281 do 288 włącznie zgodnie z wnioskiem komisji

Sprawozdawca czyta :

Petycyje do l. s. 455 i 1064, nauczycieli ludowych, zapisanych w tym roku na kurs rolniczy w Kobiernicach, o zasiłek na wycieczki naukowe rolnicze i Wydziału powiatowego w Śniatynie o zasiłek na rozszerzenie szkółki drzew owocowych w Dźurowie, wnosi komisya budżetowa :

Wysoki Sejm raczy odstąpić Wydz. kraj. do załatwienia.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek komisji.

Sprawozdawca czyta :

Nad petycyami do l. s. 381 i 391, Stanisława Dudy, ogrodnika we Wiedniu, o zapomogę i towarzystwa „Donau Verein in Wien“ o subwencję, wnosi komisya budżetowa : raczy Wys. Sejm przejść do porządku dziennego.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek komisji.

Następuje :

Rubryka XV. poz. 219 wydatki i Rubryka VII. poz. 34 dochodów.

Sprawozdanie komisji budżetowej o preliminarzu budżetu krajowej szkoły gospodarstwa lasowego we Lwowie.

Sprawozdawca p. St. Niezabitowski czyta :

Wysoki Sejm raczy uchwalić wydatki i dochody krajowej szkoły gospodarstwa lasowego we Lwowie zgodnie z preliminarzem Wydziału krajowego jak następuje:

Rubryka I.

W y d a t k i.

Płace nauczycieli.

		Zwycz.	Nadzwycz.
Pozycja 1. Profesor fachowy zarazem dyrektor, płaca	2.000 zł.		
dodatek aktywalny	480 „	<u>2.480 zł.</u>	— zł.

Pozycja 2. Dwóch profesorów fachowych, płace po 1.300 zł.	2.600 „		
dodatki aktyw. po 400 zł.	800 „		
2 dodatki pięciol. dla jednego	<u>400 „</u>	3.800 zł.	—

Pozycja 3. Trzech nauczycieli-adjunktów, płace po 1000 zł.	3.000 zł.		
dodatki aktywalne po 300 zł.	900 „		
dodatek osobisty dla jednego po 300 zł.	150 „		
Dodatek pięciol. dla dwóch	<u>175 „</u>	4.225 zł.	—

Pozycja 4. Docenci (nauczyciele- pomocnicy):

a) języka polskiego i niemieckiego	480 zł.		
b) geografii fizycznej i politycznej	240 „		
c) fizyki eksperymentalnej	300 „		
d) matematyki	500 „		
e) budownictwa, rysunków, geometrii wykreslnej	800 „		
f) chemii ogólnej	300 „		
g) ekonomii społecznej	200 „		
h) encyklopedyi rolnictwa	<u>300 „</u>	3.120 zł.	— zł.

Suma rubryki I. . . 13.625 zł. — zł.

Rubryka II.

Pensye, emerytury i zaopatrzenia.

Pozycja 5. Strzelecki Henryk, były dyrektor emerytura . . 2.600 zł. — zł.

Pozycja 6. Tyniecki Władysław były dyrektor, emerytura . . 2.200 „ — „

	Zwycz.	Nadzwycz.
Pozycja 7. Moroz Ludwika, wdowa po dozorecy, dożywotnie zaopatrzenie	60 „	— „
Suma rubryki II.	4.860 zł.	— zł.

Rubryka III.

Koszta administracyi

Pozycja 8. Koszta kancelaryjne, druki i portorya	250 zł.	—
Pozycja 9. Podatki	20 „	—
Pozycja 10. Ubezpieczenie budynków i zbiorów	100 „	—
Pozycja 11. Opał i oświetlenie	400 „	— zł.
Pozycja 12. Urzzymanie budynków	150 „	220 „
Pozycja 13. Sprzęty i ruchomości	50 „	— „
Pozycja 14. Dozorca domu i pomocnik dozorecy	540 „	— „
Suma rubryki III.	1.510 zł.	220 zł.

Rubryka IV.

Środki naukowe.

Pozycja 15. Biblioteka i czytelnia	300 zł.	— zł.
Pozycja 16. Laboratoria :		
a) chemii ogólnej i technologicznej	90 zł.	
b) botaniczno-fizyologicznej	60 „	150 „ — „
Pozycja 17. Muzea, zbiory i środki do demonstracyi i ćwiczeń :		
a) do geografii fizycznej i politycznej	10 zł.	— zł.
b) fizyki	20 „	— „
c) metereologii i klimatologii	20 „	— „
d) geometryi wykreślnej i mechaniki	50 „	— „
e) inżynierji leśnej	100 „	— „
f) botaniki, fizyologii, geognozyi i mineralogii	60 „	— „
g) zeologii	20 „	— „
h) technologii chemicznej	50 „	— „

		Zwycz.	Nadzwycz.
i) leśnictwa w ogóle	150 „ — „		
j) rybactwa	<u>— „ 80 „</u>	480 zł.	80 zł.
Pozycja 18. Wycieczki naukowe z uczniami	1000 „		
Pozycja 19. Utrzymanie ogrodu przy szkole	<u>150 „ — „</u>		
Suma rubryki IV.		2.080 zł.	80 „

Rubryka V.

Spłata pożyczki.

Pozycja 20. Gal. Kasie oszczędności we Lwowie, 49 i 50 rata na kapitał i odsetki	<u>521 zł. — zł.</u>
---	----------------------

Rubryka VI.

Pozycja 21. Rozmaite nieprzewidziane	<u>50 zł. — zł.</u>
Suma wydatków	<u>22.646 zł. 300 zł.</u>
Razem	<u>22.946 zł.</u>

Izba uchwala bez rozprawy wydatki krajowej szkoły gospodarstwa lasowego we Lwowie, w sumie 22.946 zł. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

D o c h o d y.

Rubryka I. Pozycja. 1. Subwencya Skarbu Państwa	7.000 zł.	—
Rubryka II. Pozycja 2. Opłaty od uczniów:		
a) wpisowe od 15. nowych po 2 zł.	30 zł.	
b) chesne od 30 ogółem po 10 „	<u>300 „ 330 „</u>	—
Rubryka III. Pozycja 3. Rozmaite nieprzewidziane	<u>50 zł.</u>	— zł.
Suma dochodów	<u>7.380 zł.</u>	— zł.
W porównaniu z wydatkami	22.946 zł.	— zł.
okazuje się niedobór	<u>15.566 zł.</u>	— zł.

Izba bez rozprawy uchwala dochody krajowej szkoły gospodarstwa lasowego we Lwowie w sumie 7.380 zł. zgodnie z wnioskiem komisji.

Marszałek oznajmia, że dla utrzymania kolei sprawozdawcy następuje:

Rub XV. poz. 228 wyd. i Rub. IX. poz. 42 dochodów.

Sprawozdanie komisji budżetowej o krajowej średniej szkole rolniczej w Czernichowie.

P. Wójcik prosi o głos.

Przemawia Marszałek oznajmiając, że rozprawa ogólna nad całą Rub. XV. została już zamkniętą, jeżeli jednak Izba pozwoli, oświadcza gotowość udzielenia głosu p. Wójcikowi w przedmiocie budżetu krajowego średniej szkoły rolniczej w Czernichowie.

Izba zezwala, by p. Wójcik przemawiał

Przemawia p. Wójcik i wnosi zmniejszenie 1) poz. 21. Oświetlenie z preliminowanej przez komisję kwoty „1.000 zł.” na „500 zł.” 2) poz. 22 na „750 zł.” zamiast „1.500 zł.” 3) poz. 23. na „1.200 zł.” zamiast „2.500 zł.” 4) poz. 27. na 100 zł. zamiast „250 zł.” 5) poz. 32. na „50 zł.” zamiast „150 zł.” 6) poz. 35. zamiast „798 zł.” na 548 zł.”

Izba popiera wniosek p. Wójcika.

P. Vivien, który prosił o głos, zrzeka się głosu.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca p. Stanisław Niezabitowski.

Marszałek oznajmia, iż podda przedewszystkiem pod uchwałę pozycje zakwestyonowane przez p. Wójcika w cyfrze większej proponowanej przez komisję, w razie ich przyjęcia wniosek p. Wójcika stanie się bezprzedmiotowym.

Marszałek czyta:

Pozycja 21. Oświetlenie 1.000 zł. zwycz.

„ 22. Utrzymanie budynków i ogrodzeń zw. 1.500 zł. nadzw. 1.500 zł.

„ 23. Adaptacje w budynku internatowym nadzw. 2.500.

„ 27. Płaca kominiarza 180 zł. zwycz.

„ 32. Utrzymanie dziedzińców 150 zł. zwycz.

„ 35. Służba internatu 798 zł. zw.

Izba uchwała poz. 21—23 włącznie oraz poz. 27, 32, 35, zgodnie z wnioskiem komisji, głosując nad każdą z powyższych pozycji oddzielnie.

Sprawozdawca p. Stanisław Niezabitowski czyta: zaznaczywszy poprzednio, że Izba uchwalała już oddzielnie poz. 21—23 włącznie, poz. 27, poz. 32 i 35.

Wysoki Sejm raczy uchwalić wydatki i dochody krajowej średniej szkoły rolniczej w Czernichowie zgodnie z wnioskami Wydziału krajowego jak następuje:

W y d a t k i.

Rubryka I. Płace nauczycieli.

		Zwycz.	Nadzwycz.
Pozycya 1. Dyrektor płaca	2.000 zł.		
dodatek aktywalny	320 „		
2 dodatki pięcioletnie	<u>400 „</u>	2.720 zł.	— zł.
Pozycya 2. Kapelan i katecheta, oraz docent jednego z przedmiotów ogólnie kształcących, płaca	1.400 zł.		
dodatek aktywalny	<u>260 „</u>	1.660 zł.	— „
Pozycya 3. 8 profesorów płaca po 1.400 zł.	11.200 zł.		
dodatki aktywne po 260 zł.	2.080 „		
dodatki pięcioletnie	1.517 „	14.797 „	— „
Poz. 4. Docent weterynaryi	800 „	— „	
Pozycya 5. Docent leśnictwa	400 „	— „	
Pozycya 6. Docent sadownictwa i warzywnictwa, oraz chmielarstwa i uprawy wikli	200 „	— „	
Pozycya 7. Nauczyciel - instruktor do robót praktycznych płaca	800 zł.		
dodatek aktywalny	140 „		
dwa dodatki pięcioletnie	<u>200 „</u>	1.140 zł.	
po strąceniu zwrotu z funduszu folwarku w Czernichowie za administrację	200 „	940 „	— „
Pozycya 8. 2 prefektów internatu, zarazem nauczycieli gimnastyki i szermierki:			
a) dla jednego przez cały rok ;			
płaca	800 zł.		
wikt	360 „		
światło	<u>10 „</u>	1.170 zł.	
b) dla drugiego od 1. września			
1899: płaca	266 zł.		
wikt	120 „		
światło	4 „	390 „	1.560 „
Suma rubryki I.		23.077 zł.	— zł.

Rubryka II. Płace urzędników administracyjnych etatowych.

	Zwycz.	Nadzwycz.
Pozycja 9. Kasyer zarazem rachmistrz, płaca . . .	1.200 zł.	— zł.
Pozycja 10. Pisarz Dyrekcji, płaca	600 „	— „
Suma rubryki .	1.800 zł.	— zł.

Rubryka III. Płace funkcyonaryuszy nieetatowych.

Pozycja 11. Lekarz zakładowy, płaca	500 zł.		
opał	50 „	550 zł.	— „
Pozycja 12. Ogrodnik zakładowy, płaca	500 „		
2 dodatki pięcioletnie po 50 zł.	100 „	600 „	— „
Pozycja 13. Pomocnik ogrodnika płaca	200 „		
wikt	288 „	488 „	— „
Suma rubryki III.		1.638 zł.	— zł.

Rubryka IV. Koszta utrzymania służby szkolnej.

Pozycja 14. Służba wyższa:

a) Tercyan szkoły zarazem woźny płaca . . .	150 zł.		
na ubiór	50 „		
wikt	150 „		
b) 2 portyerów bram zakładowych: płace			
po 150 zł.	300 „		
na ubiór po 50 zł.	100 „		
wikt po 150 zł.	300 „		
c) Stróż nocny: płaca	150 „		
na ubiór	50 „		
wikt]	150 „	1.400 zł.	— zł.

Pozycja 15. Służba niższa:

a) Służący przy laboratorium chemii:			
płaca	80 zł.		
wikt	106 „		
b) 3 chłopców przy muzeach, zbiorach i sa-			
lach wykładowych: płace po 60 zł.	180 zł.		

		Zwycz.	Nadzwycz.
wikt po 106 zł.	318 „		
c) stróż domowy: płaca	80 „		
wikt	106 „	870 „	— zł.
Suma rubryki IV.		2.270 zł.	— zł.

Rubryka V. Emerytury i zaopatrzenia.

Pozycja 16. Dr. Prażmowski Adam, b. profesor, emeryt.	645 zł.	— „
Pozycja 17. Piotrowski Mieczysław „ „ „	976 „	— „
Pozycja 18. Dr. Stefczyk Franciszek „ „ „	736 „	— „
Suma rubryki V.		2.357 „ — „

Rubryka VI. Koszta administracyjne.

Pozycja 19. Zarząd:

a) pomoe kancelaryjna dla Kuratoryi szkoły	200 zł.		
b) potrzeby kancelaryjne szkoły	150 „		
c) druki i inseraty	100 „		
d) portorya i przesyłki	150 „		
e) koszta podróży w interesach zakładu i przewóz środków naukowych	450 „		
f) koszta przyjazdu docenta weterynaryi	150 „	1.200 zł.	— zł.
Poz. 20 Opał w gmachu szkolnym i internacie	1.600 „	— „	
„ 21. Oświetlenie „ „ „	1.000 „	— „	
„ 22. Utrzymanie budynków i ogrodzeń	1.500 „	1.500 „	
„ 23. Adaptacye w budynku internatowym	— „	2.500 „	
„ 24. przeistoczenie ogrodów na miejsce do zabaw, z urządzeniem sali gimnastycznej i wykonaniem połączonych z tem dalszych koniecznych prze-róbek	— „	6.870 „	
„ 25. Zabezpieczenie budynków i zbiorów	450 „	— „	
„ 26. Najem pomieszków dla funkcyonaryuszów szkoły	900 „	— „	
„ 27. Płaca kominiarza	180 „	— „	
„ 28. Sprzęty i ruchomości	150 „	250 „	
„ 29. Koszta lustracyi zakładu	300 „	— „	

	Zwycz.	Nadzwycz.
„ 30. Koszta nabożeństwa	120 „	— „
„ 31. Na aptekę	200 „	— „
„ 32. Utrzymanie dziedziców	150 „	— „
Suma rubryki IV.	7.750 zł.	11.120 zł.

Rubryka VII. Utrzymanie uczniów.

Poz. 33. Żywność (32 uczniów po 240 zł.)	7.680 zł.	— zł.
„ 34. Pranie za ryczałtowem wynagrodzeniem	466 „	— „
„ 35. Służba internatu :		
a) 3 chłopców do obsługi uczniów (płaca po 60 zł., wikt po 106 zł.)	498 zł.	
b) palacz do obsługi kaloryferów : płaca 150 zł. wikt 150 zł.	<u>300 „</u>	798 „ — „
Poz. 36. Sprzęty :		
a) do sal sypialnych	100 „	— „
b) „ infirmaryi	30 „	— „
c) „ sali rekreacyjnej i gimnastycznej	25 „	400 „
Poz. 37. Odzież, (32 uczniów po 60 zł.)	1.920 „	— „
„ 38. Pościel	<u>100 „</u>	— „
Suma rubryki VII.	11.119 „	400 „

Rubryka VIII. Potrzeby naukowe.

Pozycja 39. Eksperymenta przy wykładach :

a) dla profesora rolnictwa	20 zł.
b) „ „ hodowli	25 „
c) „ „ zoologii	20 „
d) „ „ weterynaryi	25 „
e) „ „ botaniki	30 „
f) „ „ fizyki	20 „
g) „ „ miernictwa	25 „
h) „ „ chemii ogólnej	50 „

		Zwycz.	Nadzwycz.
i)	„ „ mleczarstwa	50 „	
j)	„ „ rybactwa	50 „	
k)	narzędzia ręczne do praktyki gospodarskiej	<u>50 „</u>	365 zł. — zł.

Pozycja 40. Zbiory i muzea.

a)	zbiór rolniczy	100 zł.	
b)	„ hodowlany	100 „	
c)	„ fizyczny	100 „	
d)	„ geograficzny	50 „	
e)	„ botaniczny	50 „	
f)	„ zoologiczny	50 „	
g)	„ zootomiczny	50 „	
h)	„ mechaniczny	50 „	
i)	„ mineralogiczny	20 „	
j)	„ technologiczny	80 „	
k)	„ okazów leśnych	30 „	
l)	„ „ weterynaryjnych	30 „	
m)	„ narzędzi rolniczych	100 „	
n)	„ modeli do budownictwa	50 „	
o)	„ przyrządów mierniczych	50 „	
p)	„ mleczarski	50 „	
r)	„ ogrodniczy	60 „	
s)	„ melioracyjny	50 „	
t)	„ rybacki	50 „	
u)	stacya metereologiczna	<u>30 „</u>	1.150 zł. — zł.

Pozycja 41. Laboratoria:

a)	chemii ogólnej i gabinet	300 zł.	
b)	chemii rolniczej	200 „	
c)	chemii technologicznej	100 „	
d)	zootomiczne	50 „	
e)	roślinno-fizyologiczne	100 „	
f)	rolnicze	<u>100 „</u>	850 zł. — zł.

Pozycja 42. Biblioteka:

a) przykupno dzieł	200 zł.		
b) oprawa książek	50 „		
c) czasopisma naukowe i polityczne	100 „	350 zł.	— „

Pozycja 43. Utrzymanie i uzupełnienie ogrodu pomologicznego i warzywnego	400 „	— „
--	-------	-----

Pozycja 44. Ogród botaniczny	100 „	— „
--	-------	-----

Pozycja 45. Utrzymanie pola doświadczalnego	150 „	— „
---	-------	-----

Pozycja 46. Wycieczki naukowe uczniów z profesorami	300 „	— „
---	-------	-----

Suma rubryki VIII.	3.655 „	— „
--------------------	---------	-----

Rubryka IX. Rozmaite.

Pozycja 47. Nieprzewidziane	250	— zł.
---------------------------------------	-----	-------

Pozycja 47a. Utrzymanie ochotniczej straży ogniowej	—	— „
---	---	-----

Suma rubryki IX.	250 zł.	— zł.
------------------	---------	-------

Suma wydatków	53.926 zł.	11.520 zł.
---------------	------------	------------

Razem	65.446 zł.
-------	------------

Izba uchwala bez rozprawy wydatki kraj. średniej szkoły rolniczej w Czernichowie w sumie 65.446 zł., zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta

D o c h o d y.

Zwycz.	Nadzwycz.
Złote.	„

Rubryka I. Subwencye.

Pozycja 1. Z c. k. Skarbu Państwa na potrzeby szkoły	7.000
--	-------

Rubryka II. Opłaty od uczniów.

Pozycja 2. Opłaty na utrzymanie 32 uczniów po	320 zł.	10.240
---	---------	--------

Pozycja 3. Czesne od 32 uczni w po 50 zł.	1.600 „	
po strąceniu czesnego od 8 uczniów, uwolnionych od opłaty przez Wydział krajowy	400 „	1.200

Suma rubryki II	11.400
-----------------	--------

Rubryka III. Inne dochody.

Pozycja 4. Ze sprzedaży płodów z ogrodów . . .	300 zł.
--	---------

Rubryka IV. Pozycja 5. Rozmaite nieprzewidziane . .	100 „
---	-------

<u>Suma dochodów .</u>	18.840 „
------------------------	----------

W porównaniu z sumą wydatków .	65.446 „
--------------------------------	----------

<u>Okazuje się niedobór .</u>	46.606 „
-------------------------------	----------

Izba uchwała bez rozprawy dochody kraj. średniej szkoły rolniczej w Czernichowie w sumie 18.840 zł., zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

Rubryka XV. poz. 229 wyd. i rubr. IX. poz. 43 dochody.

B) F o l w a r k.

Wysoki Sejm raczy uchwalić dochody i wydatki folwarku w Czernichowie zgodnie z preliminarzem Wydziału krajowego jak następuje:

W y d a t k i.

Rubryka I. Wydatki na gospodarstwo.

Pozycja 1. Płace i załugi:

a) Nauczyciel-instruktor za administrację folwarkiem	200 zł.
--	---------

b) służba folwarezna (załuga i ordynarya)	1.200 „	1.400 zł.
---	---------	-----------

Pozycja 2. Najem robotnika:

a) do gospodarstw folwarcznych- zwyczaj. nadzwyczaj. go	600 zł.
---	---------

b) do chmielarni:

α) zawiadowca chmielarni	50 „
--------------------------	------

β) roboty przy chmielarni .	150 „	100 zł.	800 zł.	100 zł.
-----------------------------	-------	---------	---------	---------

Pozycja 3. Dokupno i zmiana nasienia	200 „
--	-------

Pozycja 4. Dokupno nawozów dopełniających	200 „
---	-------

Pozycja 5. Dokupno słomy i karmy	400 „
--	-------

Pozycja 6. Dokupno pary wołów	300 „
---	-------

Poz 7. Inwentarz użytkowy (naprawa uprzęży)	100 „
---	-------

Pozycja 8. Utrzymanie budynków folwarcznych	100 „
---	-------

Pozycja 9. Naprawa narzędzi i sprzętów	100 „
--	-------

Pozycja 10. Drenowanie pól, zwanych „Stawisko“ na „Żakowcu“		350 „
Pozycja 11. Utrzymanie rowów	100 „	
Pozycja 12. Zabezpieczenie od pożaru i gradobicia	90 „	
Pozycja 13. Światło i smarowidło	40 „	
Suma rubryki I.		3.530 zł. 750 „
Rubryka II. Las i plantacja wikla.		
Pozycja 14. Służba roboty i zalesienie	680 zł.	
Pozycja 15. Utrzymanie wikli i uzupełnienie plantacji	250 „	
Pozycja 16. Wynagrodzenie ogrodnika	250 „	
Suma rubryki II.		1.180 „
Rubryka III. Pozycja 17. Utrzymanie brzegów Wisły	170 zł.	
Rubryka IV. Pozycja 18. Podatki i daniny	600 „	
Rubryka V. Pozycja 19. Spłata kapitałów i odsetek dłużnych:		
Bankowi krajowemu we Lwowie VI. i VII.		
rata wraz z 4% odsetkami od pożyczki 13.000 koron (607 koron 2 gr., czyli 303 zł. 51 ct.)		
	304 „	
Rubryka VI. Pozycja 20. Rozmaite nieprzewidziane	200 „	
Suma wydatków		5.984 zł. 750 „
Razem		6.734 zł.

Izba uchwala bez rozprawy wydatki folwarku w Czernichowie w sumie 6.734 zł. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

D o c h o d y.

Rubryka I. Z gospodarstwa.

Pozycja 1. Ze sprzedaży płodów rolnych i chmielarni	1200 zł.	
Pozycja 2. Ze sprzedaży płodów zwierzęcych:		
a) krowiarnia	1.200 zł.	
a) nierogaczna	200 zł.	1.400 zł.
Pozycja 3. Z wynajętych ról i pastwisk	500 „	
Pozycja 4. Za wynajęte konie	300 „	
Pozycja 5. Za nawóz stajenny do ogrodów	50 „	
Suma rubryki I.		3.450 zł.

Rubryka II. Z lasu i wikla.

Pozycja 6. Ze sprzedaży drzewa opałowego i budulcowego 1.200 zł.

Pozycja 7. Z wikla i trawy wśród wikla . . . . 2.500 „

Suma rubryki II. . 3.700 „

Rubryka III. Pozycja 8. Z pieca wapiennego . . . . 550 zł.

Rubryka IV. Ładowe i olborne.

Pozycja 9. Z ładowego . . . . . 10 „

Pozycja 10. Olborne za łamanie kamienia . . . . 60 „

Suma rubryki IV. . 70 zł.

V. Z dzierżaw.

Pozycja 10a. Z budynków jarmarcznych . . . . —

Suma dochodów . 7.700W porównaniu z wydatkami . 6.734 zł.Okazuje się nadwyżka dochodów . . 1.036 zł.

Izba bez rozprawy uchwala dochody folwarku w Czernichowie w sumie 7.770 zł. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta :

Rub. XV. poz. 230 wyd. i Rub. X. poz. 44 doch, Szkoła w Horodence.

Wysoki Sejm raczy uchwalić wydatki i dochody niższej szkoły rolniczej w Horodence zgodnie z wnioskami Wydziału krajowego, jak następuje :

W y d a t k i.

Rubryka I. Płace nauczycieli.

Pozycja 1. Nauczyciel do nauk fachowych i kierownik :

płaca . . . . i . . . . 1.300 zł.

dodatek aktywalny . . . . . 140 „ 1.440 „

Pozycja 2. Nauczyciel pomocniczy do nauk fachowych :

płaca . . . . . 1.000 zł.

dodatek aktywalny . . . . . 100 „ 1.100 zł.

Pozycja 3. Instruktor do robót ręcznych i dozorca uczniów

płaca . . . . . 600 zł.

Pozycja 4. Nauczyciel do nauk elementarnych :

płaca . . . . . 500 zł.

dodatek aktywalny . . . . . 50 „ 550 zł.

Pozycja 5. katecheta obrz. łac. i gr. kat. . . . . 300 zł.

Suma rubryki I. . 3.990 „

Rubryka II. Koszta administracji.

Pozycja 6. Zarząd:

a) pomoc kancelaryjna . . . . . 120 zł.

b) koszta kancelaryjne . . . . . 100 „

c) sługa szkolny i stróż nocny . . . . . 300 „ 520 zł.

Pozycja 7. Opał . . . . . 700 „

Pozycja 8. Oświetlenie . . . . . 150 „

Pozycja 9. Utrzymanie budynków (naprawy, ubezpieczenie, kominarz) . . . . . 300 zł. 200 zł,

Pozycja 10. Sprzęty i ruchomości . . . . . 150 „ 150 „

Pozycja 11. Utrzymanie koni do posług administracyjnych 400 „ 200 „

Pozycja 12. Podatek od gruntu szkolnego . . . . . 30 „

Suma rubryki II. . 2.250 zł. 550 zł.

Rubryka III. Utrzymanie uczniów.

Pozycja 13. Stołowanie . . . . . } dla 40 uczniów po

Pozycja 14. Odzież pościel i pranie } 150 zł. 6.000 „

Pozycja 15. Lekarz i apteka . . . . . 150 „

Pozycja 16. Uczeń praktykant . . . . . 150 „

Suma rubryki III. . 6.300 zł.

Rubryka V. Potrzeby naukowe.

Pozycja 17. Przybory do nauki i pisania dla uczniów (książki, papier, zeszyty, itp. . . . . 120 zł. —

Pozycja 18. Środki naukowe:

a) modele, maszyny, narzędzia i inne przyrządy do demonstracji . . . . . 150 zł.

b) biblioteka i czytelnia . . . . . 80 „

c) ogród szkolny (nasiona, okazy, roślin nawiwozy i t. p.) . . . . . 100 „ 330 „ —

Pozycja 19. Ogródki doświadczalne do uprawy tytoniu (w myśl uchwały Wysokiego Sejmu z dnia 11. listopada 1890.) . 20 „ —

Pozycja 20. Wycieczki z uczniami . . . . . 50 „ —

Suma rubryki IV. . 520 „ —

Rubryka V. Kursy specjalne.

Zwyczajne Nadzwycz.

Pozycja 21. Kurs ćwiczeń dla szkolnej straży pożarnej	50 zł.	50 ct.
Pozycja 22. „ mleczarstwa	50 „	—
Pozycja 23. „ uprawy tytoniu	60 „	—
Suma rubryki V.	160 „	—

Rubryka VI. pozycja 24. Rozmaite nieprzewidziane

	50 zł.	—
Suma wydatków	13.270 „	600 zł.
Razem	13.870 zł.	

Izba bez rozprawy uchwała wydatki krajowej niższej szkoły rolniczej w Horodence w sumie 13.870 zł., zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

D o c h o d y

Rubryka I. Pozycja 1. Subwencja z c. k. Skarbu Państwa 3.000 zł. —

Rubryka II. pozycja 2. Opłaty na utrzymanie uczniów:

a) Rada powiatowa horodeńska 3 stypendya po 100 zł.
i 1 stypendyum 150 zł. 450 zł.

b) Gmina miasta Horodenki, 1 stypendyum 105 „ 550 —

Rubryka III. pozycja 3. Dochód z ogrodu (pola) szkolnego
i z ogródka doświadczalnego tytoniowego 120 zł. —

Dochody rozmaite — —
Suma dochodów. 3.670 „ —

W porównaniu z wydatkami 13.870 zł. —

okazuje się niedobór 10.200 „ —

Izba bez rozprawy uchwała dochody krajowej niższej szkoły rolniczej w Horodence w sumie 3.670 zł., zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

Rubryka XV. pozycja 231. wydatki i Rubryka X. pozycja 45. dochodów.

Szkoła w Jagielnicy.

Wysoki Sejm raczy uchwalić wydatki i dochody niższej szkoły rolniczej w Jagielnicy zgodnie z preliminarzem Wydziału krajowego jak następuje:

W y d a t k i.

I. Rubryka. Płace Nauczycieli.

Zwyczajne Nadzwycz.

Pozycja 1. Nauczyciel do nauk fachowych i kierownik:

płaca	1.300 zł.	
dodatek aktywalny	140 „	
dodatki pięcioletnie	400 „	
dodatek osobisty	200 „	2.040 zł. —

Pozycja 2. Nauczyciel pomocniczy do nauk fachowych:

płaca	1.000 zł.		
dodatek aktywalny	100 "		
2 dodatki pięcioletnie	200 "	1.300 zł.	—

Pozycja 3. Instruktor do robót ręcznych i dozorca uczniów :

płaca	480 "		
dodatek na wikt	120 "	600 "	—

Pozycja 4. Nauczyciel do nauk elementarnych :

płaca	500 zł.		
dodatek aktywalny	50 "	550 "	—
remuneracya za naukę pszczelnictwa i sadownictwa	—		100 zł

Pozycja 5. Katecheta obrz. łac. i gr. kat.	250 "	—	
Suma rubryki I.	4.740 "	100 zł.	

Rubryka II. Koszta administracyi.

Zwyczajne Nadzwycz.

Pozycja 6. Zarząd :

a) pomoc kancelaryjna	120 zł.		
b) koszta kancelaryjne, inseraty, druki i portorya	100 "		
c) służa szkolny i stróż nocny	300 "	520 zł.	—

Pozycja 7. Opał	600 "		
---------------------------	-------	--	--

Pozycja 8. Oświetlenie	100 "	—	
----------------------------------	-------	---	--

Pozycja 9. Utrzymanie budynków (naprawy, ubezpieczenie, kominiarz)	350 "	220 zł.	
--	-------	---------	--

Pozycja 10. Sprzęty i ruchomości	200 "	—	
Suma rubryki II.	1.770 "	220 zł.	

Rubryka III. Utrzymanie uczniów.

Pozycja 11. Stołowanie	} 37 uczniów po 150 zł.		
Pozycja 12. Odzież, pościel i pranie		5.550 zł.	—

Pozycja 13. Lekarz i apteka	200 "	—	
---------------------------------------	-------	---	--

Suma rubryki III.	5.750 "	—	
---------------------------	---------	---	--

Rubryka IV. Potrzeby naukowe.

Pozycja 14. Przybory do nauki i pisania dla uczniów (papier, zeszyty, książki i t. p.)	100 zł.	—	
--	---------	---	--

Pozycja 15. Środki naukowe :

Zwyczajne Nadzwycz.

a) modele, maszyny, narzędzia i inne przyrządy do demonstracyi i ćwiczeń praktycznych	150 zł.	190 zł.	
b) biblioteka i czytelnia	100 "	— "	
c) ogród szkolny	20 "	— "	270 zł. 190 zł.

	Zwyczajne	Nadzwycz.
Pozycja 16. Ogródki doświadczalne do uprawy tytoniu	20 „	—
Pozycja 17. Wycieczki z uczniami	50 „	—
Suma rubryki IV.	440 zł.	190 zł.

Rubryka V. Kursy specjalne.

Pozycja 18 Kurs ćwiczeń dla szkolnej straży pożarnej	50 zł.	—
Pozycja 19. Kurs uprawy i suszenia tytoniu	100 „	—
Suma rubryki V.	150 „	—

Rubryka VI. Gospodarstwo :

Pozycja 20. a) Wydatki na gospodarstwo	1.550 zł.		
b) Czynsz dzierżawny za grunta, odstępione szkole przez skarb Ja- gielnicki	50 „	1600 zł.	—

Rubryka VII. pozycja 21. Rozmaite nieprzewidziane	50 zł.	—
Suma wydatków	14.500 „	510 zł.
Razem	15.010 zł.	

Izba uchwała bez rozprawy wydatki kraj. niższej szkoły rolniczej w Jagielnicy w sumie 15.010 zł., zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

Dochody.

Rubryka I. Subwencje z c. k. Skarbu Państwa:

Pozycja 1. Subwencja na utrzymanie szkoły	3.000 zł.
---	-----------

Rubryka II. pozycja 2. Dochody z gospodarstwa:

a) Dochód z gospodarstwa szkolnego	2.350 zł.	—	—
b) Zarobek 37 uczniów po 12 zł	444 zł.	2.794 zł.	—
Suma dochodów	5.794 zł.	—	
W porównaniu z wydatkami	15.010 zł.	—	
Okazuje się niedobór	9.216 zł.	—	

Izba uchwała bez rozprawy dochody kraj. niższej szkoły rolniczej w Jagielnicy w sumie 5.794 zł., zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

Szkoła w Kobiernicach.

Rubr. XV. pozycja 232. wyd. i rubr. X. poz. 46. doch.

Wysoki Sejm raczy uchwalić wydatki i dochody niższej szkoły rolniczej w Kobiernicach, zgodnie z wnioskami Wydziału krajowego jak następuje:

Wydatki.

Zwycz. Nadzwycz.

Rubryka I. Płace nauczycieli.

Pozycja 1. Nauczyciel do nauk fachowych i kie-			
rownik: płaca	1.300 zł.	—	—
Dodatek aktywalny	140 „	1.440 zł.	
Pozycja 2. Nauczyciel pomocniczy do nauk fa-			
chowych: płaca	1.000 zł.	—	
Dodatek aktywalny	100 „	1.100 „	—
Pozycja 3. Instruktor do robót ręcznych i do-			
zorca uczniów, płaca	600 „		
Poz. 4. Nauczyciel do nauk elementarnych, płaca	500 zł.		
Dodatek aktywalny	50 „	550 „	—
Pozycja 5, Katecheta obrz. łac., płaca	150 zł.		
Wydatki z powodu nabożeństwa	50 „	200 „	—
Suma rubryki I.		3.890 „	

Rubryka II. Pensye, emerytury i zaopatrzenia:

Pozycja 6. Ziemiański Zygmunt, były nauczyciel, emerytura	252 zł.	—	
---	---------	---	--

Rubryka III. Koszta administracji:

Pozycja 7. Zarząd:

a) Pomoc kancelaryjna	120 zł.	—	—
b) Koszta kancelaryjne, inseraty, druki			
i portorya	100 „		
c) sługa szkolny i stróż nocny	300 „	520 zł.	—
Pozycja 8. Opał	500 „	—	
Pozycja 9. Oświetlenie	120 „	—	
Pozycja 10. Utrzymanie budynków	300 „	—	
Pozycja 11. Sprzęty i ruchomości	100 „	—	
Pozycja 12. Utrzymanie koni do posług administracyjnych	400 „	—	
Suma rubryki III.		1.940 zł.	—

Rubryka IV. Utrzymanie uczniów.

Pozycja 13. Stołowanie	} dla 35 uczniów		
Pozycja 14. Odzież, pościel i pranie		po 150 zł.	5.250 zł. —
Pozycja 15. Lekarz i apteka		150 „	—
Pozycja 16. Uczeń praktykant		150 „	—
Suma rubryki IV.		5.550 „	—

Rubryka V. Potrzeby naukowe.

Pozycja 17. Przybory do nauki i pisanie dla uczniów
(książki, papier, zeszyty itp.) . . . . . 120 zł.

Pozycja 18. Środki naukowe:

a) modele, maszyny i inne przyrządy do demonstracji
i ćwiczeń praktycznych . . . . . 150 zł.
b) biblioteka i czytelnia . . . . . 80 „
c) ogród szkolny (nasiona, okazy roślin na-
wozy itp.) . . . . . 50 „ 280 zł. --

Pozycja 19. Wycieczki z uczniami . . . . . 50 „ —

Suma rubryki V. . . . . 450 zł. —

Rubryka VI. Kursa specjalne.

Pozycja 20. Kurs ćwiczeń dla straży pożarnej . . . . . 50 zł. ==

Pozycja 21. „ mleczarstwa . . . . . 50 „ —

Suma rubryki VI. . . . . 100 zł. —

Rubryka VII. pozycja 22. Gospodarstwo:

a) Wydatki na gospodarstwo . . . . . 2.600 zł.

b) Czynsz dzierżawny:

α) za folwark z inwentarzem 758 zł.

β) za wynajętą ubikację na mle-
czarnię . . . . . 50 „

γ) za wynajęte mieszkanie dla służby 60 „ 868 „ 3.468 zł. —

Pozycja 23. Drenowanie 30 morgów pola (reszta) . . . . . 756 zł.

Suma rubryki VII . . . . . 3.468 zł. 756 zł.

Rubryka VIII. pozycja 24. Rozmaite nieprzewidziane . . . . . 50 zł. —

Suma wydatków . . . . . 15.700 zł. 756 zł.

Razem 16.456

Izba bez rozprawy uchwala wydatki kraj. niższej szkoły rolniczej w Kobierni-
cach w sumie 16.456 zł., zgodnie z wnioskiem komisji.

Dochody.

Rubryka I. Subwencje z c. k. Skarbu Państwa.

Pozycja 1. Sukwencja na utrzymanie szkoły . . . . . 3.000 zł. —

Rubryka II. pozycja 2. Opłaty na utrzymanie uczniów: Zwycz.   Nadzwycz.

a) Rada powiatowa bialska	450 zł.		
b) " krakowska	150 "		
c) " mielecka	100 "	700 zł.	—

Rubryka III. pozycja 3. Dochody z pola i ogrodu szkolnego   60 zł.   —

Rubryka IV. pozycja 4. Dochody z gospodarstwa:

a) Dochody z dzierżawy folwarku	3.868 zł.		
b) zarobek 35 uczniów po 12 zł.	420 "	4.288 zł.	—
Różne nieprzewidziane	—	—	—

Suma dochodów . . . . . 8.048 zł.   —

W porównaniu z wydatkami . . . . . 16.456 "   —

Okazuje się niedobór . . . . . 8.408 zł.   —

Izba uchwała bez rozprawy dochody kraj. niższej szkoły rolniczej w Kobiernikach w sumie 8.048 zł. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta :

Szkola w Bereźnicy.

Rubry. XV. poz. 233. wyd. i rubry. X. poz. 47. doch.

Wysoki Sejm raczy uchwalić wydatki i dochody niższej szkoły roln. w Bereźnicy zgodnie z preliminarzem Wydziału kraj., jak następuje :

W y d a t k i.

Rubryka I. Płace nauczycieli.

Pozycja I. Nauczyciel do nauk fachowych i kie-

rownik . płaca	1.300 zł.		
Dodatek aktywalny	140 "	1440 zł.	—

Pozycja 2. Nauczyciel pomocniczy do nauk fachowych: płaca . . . . . 1.000 zł.

Dodatek aktywalny	100 "	1.100 "	—
-----------------------------	-------	---------	---

Pozycja 3. Instruktor do robót ręcznych i dozorca uczniów, płaca . . . . . 600 "   —

Pozycja 4. Nauczyciel do nauk elementarnych:

płaca	500 zł.		
Dodatek aktywalny	50 "	550 "	—

	Zwycz.	Nadzw.
Pozycja 5. Katecheta obrz. łac. i gr. kat.	480 „	—
Suma rubryki I.	4.170 zł.	—
Rubryka II. Pensye, emerytury i zaopatrzenia.		
Pozycja 6. Cisko Eleonora, wdowa po nauczycielu, emerytura	600 zł.	—
Dodatek na wychowanie 3-ga dzieci	180 „	780 zł. —
Rubryka III. Koszta administracyjne.		
Pozycja 7. Zarząd: a) pomoc kancelaryjna	120 zł.	—
b) koszta kancelaryjne	100 „	—
c) sługa szkolny i stróż nocny 300 „	520 zł.	—
Pozycja 8. Opał	600 zł.	—
Pozycja 9. Oświetlenie	120 „	—
Pozycja 10. Utrzymanie budynków	200 „	300 zł.
Pozycja 11. Sprzęty i ruchomości	100 „	—
Pozycja 12. Utrzymanie koni do posług administracyjnych	350 „	—
Pozycja 13. Asekuracja i podatek	140 „	—
Suma rubryki III. , ...	2.030 zł.	300 zł.
Rubryka IV. Utrzymanie uczniów.		
Pozycja 14. Stołowanie	} 36 uczniów po 150 zł.	5.400 zł. —
Pozycja 15. Odzież, pościel i pranie		
Pozycja 16. Lekarz i apteka	150 „	—
Pozycja 17. Uczeń praktykant	150 „	—
Suma rubryki IV:	5.700 zł.	—
Rubryka V. Potrzeby naukowe.		
Pozycja 18. Przybory do nauki i pisanie dla uczniów (książki, papiery, zeszyty itp.)	120 zł.	—
Pozycja 19. Środki naukowe;		
a) modele, maszyny, narzędzia i inne przyrządy do demonstracji	150 zł.	—
b) biblioteka i czytelnia	80 „	—
c) ogród szkolny	50 „	280 „ —

	Zwycz.	Nadzwycz.
Wycieczki z ucniami	40 „	—
Suma rubryki V.	440 zł.	—

Rubryka VI. Kursy specjalne.

Pozycja 21. Kurs ćwiczeń dla szkolnej straży pożarnej	50 zł.	—
Pozycja 22. „ mleczarstwa	50 „	—
Suma rubryki VI.	100 zł.	—

Rubryka VII. pozycja 23. Gospodarstwo:

a) Wydatki na gospodarstwo	1.570 zł.	—
b) Drenowanie pól (reszta) , ...	—	840 zł.
Suma rubryki VII.	1.570 zł.	840 zł.

Rubryka VIII. Pozycja 24. Rozmaite nieprzewidziane	50 zł.	=
Suma wydatków	14.840 zł.	1.140 zł.
Razem	15.980 zł.	

Izba bez rozprawy uchwala wydatki kraj. niższej szkoły rolniczej w Bereźnicy w sumie 15.980 zł., zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

Dochody.

Rubryka I. pozycja 1. Subwencja z c. k. Skarbu Państwa	3.000 zł.	—
Rubryka II. Gospodarslwo.		
Pozycja 2. Dochód z gospodarstwa szkoinego , ...	1.380 zł.	—
Suma dochodów	4.380 zł.	—
W porównaniu z wydatkami	15.980 zł.	—
Okazuje się niedobór	11.600 zł.	—

Izba bez rozprawy uchwala dochody kraj. niższej szkoły rolniczej w Bereźnicy w sumie 4.380 zł., zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

Szkoła w Suchodole .

Rubr. XV. poz. 234. wyd. i rubr. X. poz. 48. doch.

Wysoki Sejm raczy uchwalić wydatki i dochody niższej szkoły rolniczej w Suchodole, zgodnie z wnioskami Wydziału krajowego jak następuje:

W y d a t k i.

Zwycz. Nadzwycz.

Rubryka I. Płace nauczycieli.

Pozycya 2. Nauczyciel do nauk fachowych i kierownik : płaca	1.300 zł.		
Dodatek aktywalny	140 „	1.440 zł.	—
Pozycya 2. Nauczyciel pomocniczy do nauk fachowych od 1. lipca 1899: płaca	500 zł.		
Dodatek aktywalny	50 „	550 „	—
Pozycya 3. Trzeci nauczyciel pomocniczy do nauk fachowych: płaca	800 zł.		
Dodatek aktywalny	80 „	880 „	—
Pozycya 4. Instruktor do robót ręcznych i dozorca uczniów	—	—	—
Pozycya 5. Nauczyciel do nauk elementarnych : płaca	500 zł.		
Dodatek aktywalny	50 „	550 „	—
Katecheta obrz. łac. i gr. kat.	150 „	—	—
Suma rubryki I.	3.570 zł.	—	—

Rubryka II. Koszta administracyjne.

Pozycya 7. Zarząd :

a) pomoc kancelaryjna	120 zł.		
b) koszt kancelaryjne	100 „		
c) sługa szkolny	300 „	520 zł.	
Pozycya 8. Opał	600 „		
Pozycya 9. Oświetlenie	100 „		
Pozycya 10. Utrzymanie budynków (naprawy, ubezpieczenie, kominiarz)	250 „		
Pozycya 11. Sprzęty i ruchomości	50 „	—	—
Pozycya 12. Utrzymanie koni do posług administracyjnych	400 „	—	—
Suma rubryki II.	1.920 zł.	—	—

Rubryka III. Utrzymanie uczniów.

		zwycz.	nadzwycz.
Pozycja 13. Stołowanie	dla 24 uczniów		
Pozycja 14. Odzież, pościel i pranie } po 150 zł.		3.600 zł.	
Pozycja 15. Lekarz i apteka		50 „	
Suma rubryki III.		3.650 zł.	—

Rubryka IV. Potrzeby naukowe.

Pozycja 16. Przybory do nauki i pisanie dla uczniów (książki, papier, zeszyty itp.)		80 zł.	—
Pozycja 17. Środki naukowe:			
a) modele, maszyny, narzędzia i inne przyrządy do demonstracyi i ćwiczeń praktycznych	80 zł.	300 zł.	
b) biblioteka i czytelnia	40 „	—	
c) ogród szkolny (nasiona, okazy roślin, nawozy itp.)	50 „	—	170 zł. 300 zł.
Suma rubryki IV.		250 zł.	300 zł.

Rubryka V. Kursy specjalne.

Pozycja 18. Kurs mleczarstwa	50 zł.	—	
Pozycja 19. „ ćwiczeń dla szkolnej straży pożarnej	50 „	400 zł.	
Suma rubryki V.		100 zł.	400 zł.

Rubryka VI. Gospodarstwo:

Pozycja 20. a) Wydatki na gospodarstwo	835 zł.	1.230 zł.	
b) Czynsz dzierżawny z gruntów dzierżawionych od gminy	500 zł.	—	1.335 zł. 1.230 zł.

Rubryka VII. pozycja 21. Rozmaite nieprzewidziane	50 zł.	—	
Suma wydatków		10.875 zł.	1.930 zł.
Razem		12.805 zł.	

Izba uchwala bez rozprawy wydatki kraj. niższej szkoły rolniczej w Suchodole w sumie 12.805 zł., zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

D o c h o d y.

Rubryka I. Subwencye:

Pozycja 1. Subwencye z c. k. Skarbu Państwa	3.000 zł.	—
Pozycja 2. Rada powiatowa krośnieńska 3 stypendya po 120 zł.	360 zł.	—
Suma rubryki I.	3.360 zł.	

Rubryka II. Pozycja 3. Dochody z gospodarstwa:

a) Dochód z gospodarstwa szkolnego	1.000 zł.	
b) Zarobek 24 uczniów po 12 zł.	288 „ 1.288 zł.	—
Suma dochodów	4.648 zł.	—

W porównaniu z wydatkami . . . 12.805 zł. —

Okazuje sie niedobór . . . 8.157 zł. —

Izba bez rozprawy uchwala dochody kraj. niższej szkoły rolniczej w Suchodole w sumie 4.648 zł., zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

Krajowa szkoła ogrodnicza w Tarnowie.

Rubr. XV. poz. 235 wyd. i rubr. X. poz. 49. doch.

Wysoki Sejm raczy uchwalić wydatki i dochody szkoły ogrodniczej w Tarnowie, zgodnie z preliminarzem Wydziału krajowego jak następuje:

W y d a t k i.

Rubryka I. Płace nauczycieli.

Pozycja 1. Nauczyciel fachowy i kierownik: płaca	1.200 zł.	
Dodatek aktywalny	140 „	
„ pięcioletni	200 „ 1.540 zł.	—
Pozycja 2. Nauczyciel fachowy pomocniczy: płaca	800 zł.	
Dodatek aktywalny	100 „	
Ryczałt na mieszkanie	200 „ 1.100 zł.	

		zwyczaj.	nadzwyczaj.
Pozycja 3. Nauczyciel pomocniczy do miernictwa i rysunków: płaca		240 zł.	—
Pozycja 4. Nauczyciel do nauk elementarnych	500 zł.		
Dodatek aktywalny	100 „		
„ pięcioletni	50 „		
Ryczałt na mieszkanie	180 „	830 „	—
Pozycja 5. Ochmistrz i instruktor, płaca		600 „	—
Pozycja 6. Kapelan i katecheta: płaca	150 zł.		
Wydatki z powodu nabożeństwa	50 „	200 „	—
Suma rubryki I.		4.510 zł.	—

Rubryka II. Koszta administracyjne.

Pozycja 7. Zarząd :

a) pomoc kancelaryjna	120 zł.		
b) koszta kancelaryjne, inseraty, druki i portorya	100 „		
c) sługa szkolny i stróż nocny	300 „	520 zł.	—
Pozycja 8. Opał ubikacyj szkolnych		400 „	—
Pozycja 9. Oświetlenie		150 „	—
Pozycja 10. Utrzymanie budynków (naprawy, ubezpieczenie, kominiarz)		200 „	—
Pozycja 11. Sprzęty i ruchomości		100 „	—
Suma rubryki II.		1.370 zł.	—

Rubryka III. Utrzymanie uczniów.

Pozycja 12. Stołowanie	} dla 25 uczniów		
Pozycja 13. Odzież, pościel i pranie		po 165 zł.	4.125 zł. —
Pozycja 14. Lekarz i apteka		120 „	—
Pozycja 15. Uczeń praktykant		240 „	—
Suma rubryki III.		4.485 zł.	—

Rubryka IV. Potrzeby naukowe.

Pozycja 16. Przybory do nauki	120 zł.	—
Pozycja 17. Zbiory środków do demonstracji	100 „	—
Pozycja 18. Biblioteka i czytelnia	100 „	—

Pozycja 19. Wycieczki naukowe	100 „	—
Pozycja 20. Na utrzymanie ogrodu szkolnego	800 „	—
	<hr/>	
Suma rubryki IV.	1.220 zł.	—
	<hr/>	
Rubryka V. Pozycja 21. Rozmaite nieprzewidziane	30 zł.	—
	<hr/>	
Suma wyda.ków	11.615 zł.	—

Izba uchwala bez rozprawy wydatki kraj. szkoły ogrodniczej w Tarnowie w sumie 11.615 zł., zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta :

D o c h o d y.

Rubryka I. Subwencye.

Pozycja 1. Z c. k. Skarbu Państwa	3.000 zł.	—
Pozycja 2. Od gminy miasta Tarnowa	250 „	—
Pozycja 3. Od Rady powiatowej w Tarnowie	300 „	—
	<hr/>	
Suma rubryki I.	3.550 złr.	—
	<hr/>	
Rubryka II. pozycja 4. Opłaty na utrzymanie uczniów	400 zł.	—
	<hr/>	
Rubryka III. pozycja 5. Dochód czysty z ogrodu szkolnego	600 zł.	—
	<hr/>	
Suma dochodów	4.550 zł.	—
W porównaniu z wydatkami	11.615 „	—
Okazuje się niedobór	7.065 zł.	—

Izba bez rozprawy uchwala dochody kraj. szkoły ogrodniczej w Tarnowie w sumie 4.550 zł., zgodnie z wnioskiem komisji.

Następuje :

Rubryka XV. poz. 255. wydatków i poz. 57. dochodów.

Krajowy Skład publiczny w Krakowie.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca p. Scipio czyta:

Wysoki Sejm raczy uchwalić na rok 1899.

Wydatki. Krajowy skład publiczny w Krakowie.

W y d a t k i.

Rubryka I. Koszta zarządu i służby.

Pozycya 1. Dyrektor-kasyer	1.500 zł.	—
Pozycya 2. Likwidator	900 „	—
Pozycya 3. Buchalter	750 „	—
Pozycya 4. Praktykant	360 „	—
Pozycya 4 a Dyurnista	180 „	—
Pozycya 5. Magazynier	1.000 „	—
Pozycya 6. Woźny, płaca i mundur	440 „	—
Pozycya 7. Odźwierny, płaca i mundur	300 „	—
Pozycya 8. Stróż nocny	300 „	—
Suma rubryki I.	5.730 „	—

Rubryka II. Koszta administracyi.

Pozycya 9. Podatki:

a) zarobkowy	450 zł.	—
b) domowo-czynszowy za r. 1899	650 „	—

Pozycya 10. Utrzymanie zabudowań i urządzeń:

a) budynków administracyjnych	100 „	—
b) magazynów zbożowych	500 „	—

Pozycya 11. Zabezpieczenie:

a) budynków od ognia	200 „	—
b) robotników od wypadków i w kasie chorych	200 „	—

Pozycya 12. Potrzeby kancelaryjne:

a) ogłoszenia i dzienniki	200 „	—
b) księgi i druki	200 „	—
c) telefon	50 „	—
d) rozmaite kancelaryjne	150 „	—

Pozycya 13. Opał i światło	350 „	—
--------------------------------------	-------	---

Pozycya 14. Opłata drogi dojazdowej	150 „	—
---	-------	---

Pozycya 15. Remuneracye, noworoczne, kolędy i inne nie- przewidziane	800 „	—
---	-------	---

Suma rubryki II.	4.000 „	—
--------------------------	---------	---

Rubryka III. Ekspozytura cłowa.

Pozycja 16. Ryczalt c. k. Skarbowi Państwa . . .	300 zł.	—
--	---------	---

Rubryka IV. Koszta manipulacji zbożowej i towarowej.

Pozycja 17. Robocizna	500 „	—
---------------------------------	-------	---

Pozycja 18. Szpagat, worki (w nadzwyczajnych I. rata z 337 zł. za kupione od składu we Lwowie worki) . . .	250 „	168 zł.
---	-------	---------

Pozycja 19. Asekuracja	650 „	—
----------------------------------	-------	---

Pozycja 20. Stemple i porta	500 „	—
---------------------------------------	-------	---

Pozycja 21. Rozmaite	150 „	—
--------------------------------	-------	---

Suma rubryki IV. . .	7.050 „	168 zł.
----------------------	---------	---------

Rubryka V. pozycja 22. Na koszta przebudowania maga- zynu spirytusowego na magazyn zbożowy . . .	—	2.100 zł.
---	---	-----------

Suma rubryki V. . .	—	2.100 zł.
---------------------	---	-----------

Suma wydatków . .	17.080	2.268 zł.
-------------------	--------	-----------

19.348 zł.

Izba uchwala bez rozprawy wydatki kraj. składu publicznego w Krakowie w sumie 19.348 zł., zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

D o c h o d y

Rubryka I. pozycja 1. Składowe od zboża i towarów . .	7.500 zł.	—
---	-----------	---

Rubryka II. Manipulacje przy zbożu, względnie towarach.

Pozycja 2. Dostawa wagonów	600 „	—
--------------------------------------	-------	---

Pozycja 3. Ekspedycja	225 „	—
---------------------------------	-------	---

Pozycja 4. Wyładowanie	2.500 „	—
----------------------------------	---------	---

Pozycja 5. Załadowanie	2.300 „	—
----------------------------------	---------	---

Pozycja 6. Asekuracja	1.000 „	—
---------------------------------	---------	---

Pozycja 7. Stemple i porta	550 „	—
--------------------------------------	-------	---

Pozycja 8. Odsetki	660 „	—
------------------------------	-------	---

Pozycja 9. Rozmaite:

a) czyszczenie i wietrzenie	2.700 „	—
---------------------------------------	---------	---

b) załatwianie formalności cłowych	600 „	—
--	-------	---

c) wypożyczanie worów	150 „	—
d) szpagat	350 „	—
e) zawiadomienia odbiorcze, poświadczenia, awiza etc.	300 „	—
Suma rubryki II.	11.935 „	—
Suma dochodów	19.435 „	—
W porównaniu z wydatkami	19.348 „	—
Nadwyżka	87 zł.	—

Izba bez rozprawy uchwała dochody kraj. składu publicznego w Krakowie w sumie 19.435 zł., zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta :

Nad petycją do L. 726 Kazimierza Mierzejewskiego, przechodzi Sejm do porządku dziennego.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek komisji.

Następuje :

Sprawozdanie komisji budżetowej o preliminarzu wydatków i dochodów na rok 1899 krajowych zakładów naukowych rolniczych, tudzież gorzelni i folwarku w Dublanach.

Rubr. XV. poz. 220—225 i 226 wyd. i rubr. VIII. poz. 35—41 doch.

Marszałek oznajmia, iż jakkolwiek rozprawa ogólna nad całą Rubr. XV. została zamkniętą, to jednak, ze względu na zgłoszoną rezolucję w tym przedmiocie otwiera rozprawę ogólną.

W rozprawie ogólnej przemawia p. Kramarczyk i wnosi następującą rezolucję:

„Wzywa się Wydział krajowy, by w przyszłości jak najdalej idące oszczędności przy szkole rolniczej w Dublanach w budżetach krajowych zastosował.“

Izba popiera rezolucję p. Kramarczyka,

Przemawia p. Średniawski.

Przemawia p. Stadnicki.

Przemawia p. Czech.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca p. Abrachamowicz.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta:

Wysoki Sejm raczy uchwalić budżet zakładów Dublańskich na rok 1899 jak następuje :

A) Szkoła wyższa rolnicza w Dublanach.

W y d a t k i

Rubryka I. Płace profesorów i docentów:

Zwyczajne Nadzwyczaj.

	Zwycz.	Nadzwycz.		
Pozycya I. Dyrektor, płaca	2.400 zł.	—		
dodatek aktywalny	360 „	—		
„ osobisty	— „	2.840 zł.		
„ na utrzymanie koni	— „	500 „	2.760 zł.	3.340 zł.

Pozycya 2. 4 profesorów fachowych, płaca po 2.000 zł.	8.000 zł.	—		
dodatki aktywne po 360 zł.	1.440 „	—		
dodatki pięcioletnie	1.775 „	—		
dodatek osobisty dla jednego	— „	800 zł.	11.215 zł.	800 zł.

Pozycya 3 3 Profesorów fachowych, płaca po 1.300 zł.	3.900 zł.			
dodatki aktyw. po 240 zł.	720 „			
„ pięcioletnie.	1.142 „	5.762 zł.	—	

Zwycz. Nadzwyczaj.

Pozycya 4. 3 stałych profesorów-adjun- któw, płaca po 1.000 zł.	3.000 zł.	—		
dodatki aktywne po 200 zł.	600 „	—		
dodatki pięcioletnie dla jednego	300 „	—		
dodatki osobiste (240 zł. i 150 zł.)	— „	390 zł.	3.900 zł.	390 zł.

Pozycya 5. Asystent, płaca . . . . . 600 zł. —

Pozycya 6. Docent fizyki . . . . . 800 zł. —

Pozycya 7. „ hodowli . . . . . 800 „ —

Pozycya 8. „ weterynaryi . . . . . 480 „ —

Pozycya 9. „ leśnictwa . . . . . 240 „ —

Pozycya 10. „ ogrodnictwa . . . . . 200 „ —

Pozycya 11. „ melioracyi . . . . . 240 „ —

Pozycya 12. „ historii i literatury polskiej . . . . . 600 „ —

Pozycya 13. „ hodowli ryb i gospodarstwa stawowego 200 „ —

Suma rubryki I. . 27.797 zł. 4.530 zł.

Rubryka II. Płace urzędników administracyjnych: Zwyczajne Nadswycz.

Pozycya 14. Kasyer, zarazem rachmistrz, płaca . . . 1.200 zł. —

Pozycya 15. Sekretarz dyrekcyi, zarazem magazynier, płaca 1.000 „ —

Suma rubryki II. . 2.200 zł. —

Rubryka III. Płace funkcyonaryuszów nieetatowych:

Pozycya 16 Kapelan, płaca . . . . . 300 zł.

dodatek osobisty . . . . . 100 „ 400 „ —

Pozycya 17. Lekarz zakładowy, płaca . . . . . 600 „ —

Pozycya 18. Dyetaryusz w kancelaryi dyrekcyi . . . 360 „ —

Pozycya 19. Ogrodnik, płaca . . . . . 600 „ —

Pozycya 20. Pomocnik w bibliotece, płaca . . . . . 200 „ —

Suma rubryki III. . 2.160 „ —

Rubryka IV. Koszta utrzymania służby szkolnej:

Pozycya 21. Służba wyższa:

a) Tercyan szkoły, zarazem woźny,
płaca . . . . . 280 zł.

na ubiór . . . . . 50 „ 330 zł.

b) Preparator . . . . . 480 zł.

c) Laborant w pracowni botaniki . . . . . 240 „

d) Laborant w pracowni mechaniki i fizyki 216 „

e) Laborant w pracowni rolnictwa . . . . . 360 „

f) Laborant w pracowni chemii . . . . . 216 „

g) Laborant w pracowni zootomii i mleczar
stwa . . . . . 216 „ 2.058 zł. —

Pozycya 22. Służba niższa:

a) Dozorca domu i magazynu. . . . . 204 zł.

b) 2 stróżów domowych, zarazem nocnych, po
204 zł. . . . . 408 „ 612 „ —

Pozycya 23. Gratyfikacya służbie (do rozporządzalności dy-
rekcyi) . . . . . 100 „ —

Suma rubryki IV. . 2.770 zł. —

Rubryka V. Pensye, emerytury i zaopatrzenia:

	Zwyczajne	Nadzwycz.
Pozycya 24. Kahane Aleksandra, wdowa po profesorze	600 zł.	—
Pozycya 25. Auowa Berta, wdowa po profesorze	300 „	—
Pozycya 26. Kasprzycka Julia, wdowa po ogrodniku, pensja wdowia	150 zł.	
dodatek na wychowanie 2. dzieci	100 „	250 „ —
Pozycya 27. Macherowa Marya, wdowa po instruktorze melioracyjnym	50 „	—
Pozycya 28. Mudrykowa Wiktorya, wdowa po dozorecy	50 „	—
Pozycya 29. Dendorowa, wdowa po furmanie, zaopatrzenie	50 „	—
Suma rubryki V.	1.300 zł.	—

Rubryka VI. Kosztą administracyjne:

Pozycya 30. Zarząd:

a) potrzeby kancelaryjne	} 500 zł.	
b) druki i inseraty		
c) portorya i posyłki		
d) kosztą podróży w interesach zakładu	100 „	—
Pozycya 31. Opał gmachu szkolnego	1.700 „	—
Pozycya 32. Oświetlenie gmachu szkolnego i obejść	300 „	—
Pozycya 33. Utrzymanie budynków i ogrodzeń	1.700 „	1.291 zł.
Pozycya 34. „ dziedzińców i ścieżek	200 „	200 „
Pozycya 35. „ parku	200 „	—
Pozycya 36. Ubezpieczenie budynków	600 „	—

Pozycya 37. Najem pomieszek:

a) dla dyrektora (przybudówka p. Lubomęskiego)	480 zł.	
b) dla profesora fachowego (dra Wawnikiewicza):		
α) we Lwowie	600 zł.	
β) w Dublanach	180 „	780 „
c) dla profesora-adjunkta (Kowalewskiego)	350 „	
d) dla lekarza	120 „	
e) dla asystenta	96 „	

f) dla sekretarza dyrekcji	180 zł.		
g) dla docenta hodowli	180 „		
h) dla ogrodnika	180 „		
i) dla dyetaryusza dyrekcji	96 „	Zwyczajne	Nadzwycz.
j) dla laboranta mech. i fizyki	96 „		
k) dla laboranta rolnictwa	96 „	2.654 zł.	—
<hr/>			
Pozycya 38. Płaca kominiarza	132 „		—
Pozycya 39. Sprzęty i ruchomości	120 „		50 zł.
Pozycya 40. Koszta przewozu prelegentów	1.500 „		—
Pozycya 14. Koszta lustracyi zakładu	100 „		—
Pozycya 42. Koszta nabożeństwa	50 „		—
Pozycya 43. Apteka i inne koszta sanitarne	200 „		100 „
<hr/>			
Suma rubryki VI.	10.056 „		1.641 „

Potrzeby naukowe.

Pozycya 44. Eksperymenta przy wykładach :

a) dla profesora rolnictwa	50 zł.		
b) „ „ hodowli zwierząt	50 „		
c) „ „ „ „ na doświad- czenia z żywieniem zwierząt	150 „		
d) dla profesora anatomii i fizjologii	25 „		
e) „ „ weterynaryi	25 „		
f) „ „ botaniki	50 „		
g) „ „ chemii rolniczej	50 „		
h) „ „ fizjologii zwierząt	20 „		
i) „ „ fizyka	40 „		
j) „ „ miernictwa	15 „		
k) „ „ organizacya gospodarstwa	50 „		
l) „ „ mechaniki i rolnictwa, na za- pręgi do demonstracyi i ćwiczeń z narzę- dziami rolniczemi	100 zł.	625 zł.	—

Pozycya 45. Zbiory i muzea, utrzymanie i uzupełnienie :

a) zbiór rolniczy	200 zł.
b) „ hodowlany	60 „

			Zwyczajne	Nadzwycz.
c)	„	fizyczny	100 „	
d)	„	botaniczny	75 „	
e)	„	zoologiczny	150 „	
f)	„	mechaniczny	300 „	
g)	„	mineralogiczny	60 „	
h)	„	technologiczny	60 „	
i)	„	okazów leśnych	10 „	
j)	„	„ ogrodniczych	10 „	
k)	„	„ weterynaryjnych	25 „	
l)	„	instrumentów mierniczych	10 „	
m)	„	modeli do budownictwa	50 „	
n)	„	okazów do <u>geografii</u> fizycznej	10 „	
o)	„	okazów melioracyjnych	50 „	
p)	„	okazów do fizjologii zwierząt	150 „	
r)	„	utrzymanie stacyi meteorologicznej	90 „	1.410 „ —

Pozycja 46. Laboratoria:

		Zwycz.	Nadzwycz.		
a)	laboratorium rolnicze	225 zł.	— zł.		
	α) na bibliotekę podręczną	60 „	— „		
b)	laboratorium chemii rolniczej	300 „	400 „		
	β) na bibliotekę podręczną	60 „	— „		
c)	laboratorium roślinno - fizyologiczne	250 „	— „		
	γ) na bibliotekę podręczną	60 „	— „		
d)	laboratorium chemii ogólnej	600 „	— „		
	δ) na bibliotekę podręczną	60 „	— „		
e)	laboratorium zootomiczne	200 „	— „		
	ε) na bibliotekę podręczną	60 „	— „	1.875 zł.	400 zł.

Pozycja 47. Biblioteka i czytelnia:

a)	przykupno dzieł	500 zł.		
b)	oprawa książek	50 „		
c)	czasopisma	450 „	1.000 „	—

	Zwyczajne	Nadzwyczaj
Pozycya 48. Utrzymanie pola doświadczalnego	500 „	—
Pozycya 49. Wycieczki naukowe uczniów z profesorami	600 „	—
Pozycya 50. Utrzymanie pasieki	30 „	—
Pozycya 51. Ogród:		
a) utrzymanie ogrodu	600 „	
b) druk katalogu	25 „	625 „ —
Pozycya 52. Wynagrodzenie dla folwarku dublańskiego za straty, ponoszone wskutek zastosowania stanu inwentarza do potrzeb szkoły	1.000 „	—
Suma rubryki VII.	7.665 „	400 zł.

Rubryka VIII. Podatki i opłaty:

Pozycya 53. Podatek gruntowy i domowy	513 zł.	—
---	---------	---

Rubryka IX. Budowy.

Pozycya 54. Na budowę domu mieszkalnego dla jednego profesora, II. rata	—	4.000 zł.
Pozycya 55. Na budowę mleczarni	—	3.700 „
Pozycya 56. Na pokrycie reszty kosztów budowy magazynu na oliwę, lodowni, kręgielni i sali szermierki	—	643 „
Suma rubryki IX.	—	8.343 „

Rubryka X. pozycya 57. Utrzymanie 12-tu uczniów w internacie po 350 zł.	4.200 zł.	—
---	-----------	---

Rubryka XI. pozycya 58. Rozmaite nieprzewidziane	100 „	—
--	-------	---

Rubryka XII. Utrzymanie internatu:

Pozycya 59. a) Administrator domu zakł., płaca	480 zł.	
wikt	294 „	
opał i światło	100 „	874 zł. —
b) Portyer, płaca	150 zł.	
wikt	180 „	
opał i światło	40 „	
ubranie	60 „	430 „ —
c) Magazynier (jak pobory portyera)	430 „	—

d) Dwóch lokajów, płaca po 96 zł.	192 zł.		
wikt po 174 zł.	348 „	Zwyczajne	Nadzwycz.
opał i światło po 40 zł.	80 „		
ubranie po 60 zł.	120 „	740 zł.	—
e) Dwóch stróżów po 204 zł. rocznie	408 „	—	—
Pozycja 60. Wynagrodzenie lekarza	—	—	—
Pozycja 61. Koszta lekarstw	—	—	—
Pozycja 62. Wikt 25 uczniów przez 10 miesięcy po 24 zł.			
50 ct.	6.125 „	—	—
Pozycja 63. Pranie pościeli i naprawa tejże	280 „	—	—
Pozycja 64. Opał internatowego budynku	900 „	—	—
Pozycja 65. Oświetlenie internatowego budynku.	700 „	—	—
Pozycja 66. Utrzymanie budynku i sprzętów	300 „	400 zł.	—
Suma rubryki XII.	11.187 zł.	400 zł.	—
Suma wydatków.	69.948 zł.	15.314 zł.	—
Razem	85.262 zł.	—	—

Izba bez rozprawy uchwala wydatki krajowej wyższej szkoły rolniczej w Dublanach w sumie 85.262 zł., zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

D o c h o d y.

Rubryka I. Subwencye.

Pozycja 1. Z c. k. Skarbu państwa:

a) subwencya zwyczajna	10.000 zł.	—
b) na budowę internatu, VII. i ostatnia rata	—	3.200 zł.
Pozycja 2. Z funduszu kultury krajowej	3.757 „	—
Suma rubryki I.	13.757 zł.	3.200 zł.

Rubryka II. Opłata od uczniów:

Pozycja 3. Wpisowe od 13 uczniów po 5 zł.	65 zł.	—
Pozycja 4. Czesne od 13 uczniów po 100 zł.	1.300 zł.	—
na uwolnienie części uczniów od opłaty czesnego	400 „	900 „
Pozycja 5. Opłaty za ćwiczenia w laboratorych od 13 uczniów po 8 zł.	104 „	—

Pozycja 6. Opłata na utrzymanie w internacie:

Zwyczajne   Nadzwyczaj.

a) od 13 uczniów samopłacących po 350 zł. 5.550 zł.

b) od 12 uczniów przyjętych na koszt funduszu krajow. (obacz rubr. X. wyd. po 350 zł.)	4.200 „	8.750 „	—
--	---------	---------	---

Suma rubryki II. . 9.819 zł. —

Rubryka III. Pozycya 7. Dochód z pasieki	10 zł.	—
--	--------	---

Rubryka IV. pozycja 8. Sprzedaż płodów z pola doświadczalnego i ogrodu	120 „	—
--	-------	---

Rubryka V. pozycja 9. Odsetki z legatu ś. p. Karola Ski- bińskiego	98 „ —
---	--------

Rubryka VI. pozycja 10. Dochody rozmaite	.	.	.	200 „	—
--	---	---	---	-------	---

Suma dochodów. . 24.004 zł. 3.200 zł.

Razem . . . 27.204 zł.

W porównaniu z wydatkami . . .	85.262 „
--------------------------------	----------

Okazuje się niedobór . . . 58.058 zł.

Izba bez rozprawy uchwala dochody krajowej wyższej szkoły rolniczej w Dublinach w sumie 27.204 zł., zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta :

B) Szkoła niższa rolnicza w Dublanach.

W y d a t k i.

Rubryka I. Płace nauczycieli:

Pozycja 1. Zastępstwo nauczycieli do nauk fachowych . . . 1.375 zł. —

Pozycja 2. Nauczyciel pomocniczy do nauk fachowych,	
płaca	1.000 zł.

dodatek aktywalny	.	.	.	.	.	.	140 „	1.140 „	—
-------------------	---	---	---	---	---	---	-------	---------	---

Pozycja 3. Nauczyciel do nauk elementarnych,	
placa	700 zł.

dodatek aktywalny	.	.	.	.	.	.	100 „	800 „	—
-------------------	---	---	---	---	---	---	-------	-------	---

Pozycja 4. Docent weterynaryi	150 „	—
---	-------	---

Pozycja 5. Katecheta obrządku łacińskiego	400 „	—
---	-------	---

Pozycja 6. Instruktor do robót ręcznych i dozorca uczniów 600 „ —

Suma rubryki I. . 4.465 „ —

Rubryka II. Pensye, emerytury i zaopatrzenia:

Zwyczajne   Nadzwyczaj.

Pozycya 7. Bartowa Helena, wdowa po nauczycielu . . . 250 „ —

Rubryka III. Koszta administracyjne:

Pozycja 8. Zarząd:

a) remuneracja dyrektora wyższej szkoły	.	.	.	400	"	--
---	---	---	---	-----	---	----

Pozycja 9. Opał i oświetlenie	350	—
---	-----	---

[illegible]

Pozycja 11. Sprzęty i ruchomości	100 „	—
----------------------------------	-------	---

Pozycja 12. Koszta nabożeństwa i nauki dla uczniów ob-	
rządku gr. kat.	400 „ —

Pozycja 13. Lekarz . . . . . — —

Pozycja 14. Lekarstwa i koszty sanitarne	—
--	---

Suma rubryki III. . 1.650 zł. 600 zł.

Rubryka IV. Utrzymanie uczniów:

Pozyczka 15. Stołowanie 36 uczniów po 164 zł. 25 ct.	5.913 zł.	—
--	-----------	---

Pozycya 16. Odzież, pościel i pranie tychże po 60 zł.	2.160 „	—
---	---------	---

Suma rubryki IV. . 8.073 zł. —

Rubryka V. Potrzeby naukowe:

Pozycja 17. Zaprzęgi do demonstracji	80 „	—
--------------------------------------	------	---

Pozycja 18. Przybory do pisania i nauki uczniów	200 „	—
---	-------	---

Pozycja 19. Przykupno zwierząt do sekcji.	30 „	-
---	------	---

Pozycja 20. Przykupno modeli, mochin i narzędzi . . .	200 „	—
---	-------	---

Suma rubryki V. . 510 zł. —

Rubryka VI. pozycja 21. Kurs ćwiczeń dla szkolnej straży
pożarnej . . . . .

Rubryka VII. pożyczka 22. Rozmaite nieprzewidziane . . . 50 zł. —

Suma wydatków . 15.038 zł. 600 zł.

Razem . . .	15.638 zł.
-------------	------------

Izba uchwala bez rozprawy wydatki krajowej niższej szkoły rolniczej w Dublanach w sumie 15.638 zł., zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta :

Zwyczajne Nadzwycz.

D o c h o d y.

Rubryka I. pozycja 1. Subwencya z c. k. Skarbu Państwa	3.000 zł.	—
Rubryka II. pozycja 2. Opłaty na utrzymanie uczniów . . .	—	—
Rubryka III. pozycja 3. Zarobek 36 uczniów po 18 zł. . .	648 „	—
Rubryka IV. pozycja 4. Rozmaite nieprzewidziane . . .	50 „	—
Suma dochodów	3.698 zł.	—

W porównaniu z wydatkami . . . 15.638 zł. —

Okazuje się niedobór . . . 11.940 „ —

Izba bez rozprawy uchwała dochody krajowej niższej szkoły rolniczej w Dublanach w sumie 3.698 zł, zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta :

C) Szkoła gorzelnicza w Dublanach.

W y d a t k i.

Rubryka I. Płace nauczycieli.

Pozycja 1. Dyrektor szkoły i gorzelni	600 zł.	—
Pozycja 2. Adjunkt, jednocześnie gorzelnik w gorzelni	1.000 „	—
Pozycja 3. Docenci :		
a) matematyki i rysunków	150 „	—
b) fizyki	150 „	—
c) chemii	150 „	—
d) gorzelnictwa	500 „	—
e) nauki o kotłach i maszynach	200 „	—
f) nauki o opodatkowaniu	200 „	—
g) administracyi i rachunkowości	60 „	—
h) nauki o fabrykacyi drożdży prasowanych	200 „	—
Suma rubryki I.	3.210 „	—

Rubryka II. Koszta administracyjne :

Pozycja 4. Druki, inseraty, portorya i t. p. . . . . 30 „ —

	Zwyczajne	Nadzwycz.
Pozycja 5. Koszta przewozu prelegentów	100 „	—
Pozycja 6. Koszta podróży dyrektora w sprawach szkolnych	60 „	—
Suma rubryki II.	190 zł.	—

Rubryka III. Potrzeby naukowe:

Pozycja 7. Wyższej szkole rolniczej za użycie laboratorium	80 zł.	—
Pozycja 8. Przyrządy do laboratorium gorzelni	50 „	—
Pozycja 9. Koszta produkcji drożdży prasowanych	150 „	—
Pozycja 10. Książki i czasopisma	60 „	—
Pozycja 11. Wycieczki profesorów z uczniami	200 „	—
Suma rubryki III.	540 zł.	—

Rubryka IV. pozycja 12. Zapomogi dla uczniów :

a) z funduszków krajowych	300 zł.		
b) z subwencji państwowej	500 „	800 „	—

Rubryka V. pozycja 13. Rozmaite nieprzewidziane	20 „	—
Suma wydatków	4.760 zł.	—

Izba bez rozprawy uchwala wydatki krajowej szkoły gorzelniczej w Dublanach w sumie 4.760 zł., zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

D o c h o d y.

Rubryka I. pozycja 1. Subwencja z c. k. Skarbu Państwa:

a) na utrzymanie szkoły	1.500 zł.	—
b) na zapomogi dla uczniów	500 „	—
Suma rubryki I.	2.000 zł.	—

Rubryka II. pozycja 2. Opłata od uczniów	500 zł.	—
Suma dochodów.	2.500 zł.	—

W porównaniu z wydatkami	4.760 zł.	—
okazuje się niedobór	2.260 „	—

Izba bez rozprawy uchwala dochody krajowej szkoły gorzelniczej w Dublanach w sumie 2.500 zł., zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

D) Gorzelnia w Dublanach.

W y d a t k i.

Rubryka I. pozycja 1. Maszynista	400 zł.	—
Pozycja 2. 5 robotników po 15 zł. miesięcznie przez 6 miesięcy i jeden po 15 zł. miesięcznie przez cały rok z dodatkiem na pomieszkanie	690 zł.	—
Suma rubryki I.	1.090 zł.	—
Rubryka II. Koszta wyrobu spirytusu :		
Pozycja 3. Opał przez 5 miesięcy	1.050 zł.	—
Pozycja 4. Ziemniaki (2.200 q. po 1 zł. 20 ct.)	2.640 „	—
Pozycja 5. 4% jęczmienia (88 q. po 7 zł.)	616 „	—
Pozycja 6. Żyto i kukurudza (2×90×180 q. po 7 zł.)	1.260 „	—
Pozycja 7. 15% jęczmienia (30 q. po 7 zł.)	210 zł.	—
Pozycja 8. Światło, smarowidło, drożdże i t. p.	200 „	—
Pozycja 9. Monter, naprawa maszyn i kupno narzędzi	300 „	—
Pozycja 10. Ubezpieczenie budynków, urządzeń i robotników	200 „	—
Suma rubryki II.	6.476 zł.	—
Rubryka III. Rozmaite:		
Pozycja 11. Utrzymanie budynków i podwórza	30 zł.	160 zł.
Pozycja 12. Podatek dochodowy	60 „	—
Pozycja 13. 2 kadzie fermentacyjne i brażarka	—	200 „
Pozycja 14. Koszta komisij lustracyjnych, posyłki i wyjazdy w sprawach gorzelni	50 „	—
Suma rubryki III.	140 zł.	360 zł.
Suma wydatków	7.706 zł.	360 zł.
Razem	8.066 zł.	

Izba bez rozprawy uchwala wydatki gorzelni w Dublanach w sumie 8.066 zł. zgodnie z wnioskiem komisji

Sprawozdawca czyta:

D o c h o d y.

Zwyczajne Nadzwycz.

Rubryka I. pozycja 1. Ze sprzedaży spirytusu (300 hl. po 14 zł.)	4.200 zł.	—
Rubryka II. pozycja 2. Ze sprzedaży wywarów (152·85 hl. po 2 zł. 38 ct.)	363 „	—
Rubryka III. pozycja 3. Bonifikacye za 300 hl. spisytnsu po 5 zł.	1.500 „	—
Suma dochodów	6.063 zł.	—

W porównaniu z wydatkami . . . 8.066 zł, —

okazuje się niedobór . . . 2.003 zł. —

Izba bez rozprawy uchwala dochody gorzelnii w Dublanach w sumie 6.063 zł, zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

E) Folwark w Dublanach.

W y d a t k i.

Rubryka I. Wydatki na gospodarstwo:

Pozycja 1. Płace i zasługi	2.560 zł.	—
Pozycja 2. Najem robotnika	4.000 „	—
Pozycja 3. Zmiana i dokupno nasienia	300 „	—
Pozycja 4. Dokupno nawozów dopełniających:		
a) na pole	1.045 zł.	
b) na łąki	200 „	1.245 „ —
Pozycja 5. Dokupno karmy (owsa, makuchu, kielków)	3.200 „	—
Pozycja 6. Zastąpienie zużytych koni i uprzęży	500 „	—
Pozycja 7. Utrzymanie budynku i ogrodzeń	250 „	985 zł.
Pozycja 8. Zbiorniki na gnojówkę i kanały w stajni opasowej	—	200 „
Pozycja 9. Utrzymanie i naprawa maszyn i narzędzi, oraz kucie koni , ...	500 „	1.150 „
Pozycja 10. Utrzymanie rowów i dróg	50 „	—
Pozycja 11. a) Melioracye łąk, III. i ostatnia rata	—	1.787 „
b) Utrzymanie narzędzi i dokupno materyałów	150 „	—
c) Wynagrodzenie łąkowego	200 „	—

	Zwyczajne	Nadzwycz.
Pozycja 12. Drenowanie pól	400 „	—
Pozycja 13. Zabezpieczenie od pożaru i gradu	400 „	—
Pozycja 14. Kuchnia folwarczna	300 „	—
Pozycja 15. Koszta kancelaryjne	80 „	—
Pozycja 16. Światło i smarowidło	50 „	—
Pozycja 17. Kultura lasu i plantacye nieużytków	100 „	—
Pozycja 18. Rogatki, posyłki i jazdy w interesach folwarku	100 „	—
Pozycja 19. Reszta na budowę domu dla służby i robotników	—	1.500 „
Pozycja 20. Budowa szopy na zboże z poletek doświadczalnych	—	600 „
Suma rubryki I.	13.985 zł.	6.622 zł.
Rubryka II. pozycja 21. Cegielnia	1000 zł.	—
Rubryka III. pozycja 22. Podatki, opłaty i daniny	700 „	—
Rubryka IV. Spłata kapitału i odsetek dłużnych:		
Pozycja 23. Towarzystwu kredytowemu ziemskiemu we Lwowie:		
a) 41. i 42. rata kapitału z odsetek od pożyczki 5.000 zł.	300 zł.	
b) 31. i 32. ratą kapitału z odsetkami od pożyczki 11.600 zł.	696 „	996 „ —
Pozycja 24. Renta wieczysta c. k. galicyjskiemu Towarzystwu gospodarczemu	1.600 zł.	—
Suma rubryki IV.	2.596 zł.	—
Rubryka V. pozycja 25. Rozmaite nieprzewidziane	150 zł.	200 zł.
Suma wydatków	18.431 zł.	6.822 zł.
Razem	25.253 zł.	

Izba bez rozprawy uchwała wydatki folwarku w Dublanach w sumie 25.253 zł. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta :

D o c h o d y.

Rubryka I. pozycja 1. a) Ze sprzedaży ziemiopłodów	9.000 zł.	—
b) Za owies i siano od szkół i stron prywatnych	500 „	—

	Zwyczajne	Nadzwycz.
Pozycja 2. Z wynajętych łąk i pastwisk	1.200 „	—
Pozycja 3. Ze sprzedaży płodów zwierzęcych:		

a) Krowiarnia:

α) mleko	3.000 zł.		
β) przychówek	1.600 „		
γ) braki i opasy	800 „	5.400 zł.	
b) Nierogaczna	300 „		
c) Owce	60 „		
d) Zysk z wytuczenia bydła opasowego, oraz spieniężenie paszy i różnych karm	400 „		
e) Ryczałt od szkół za straty, wynikające z za- stosowania inwentarza do potrzeb szkół	1.000 „	7.160 „	—
4. Z lasu i stawów	300 „		—
<u>Suma rubryki I.</u>		<u>18.160 zł.</u>	<u>—</u>

Rubryka II. pozycja 5. Z cegielni . . . . . 1.500 zł. —

Rubryka III. Z dzierżaw:

Pozycja 6. Czynsz z karczmy i dodanych gruntów	150 „	—
Pozycja 7. Z polowania	25 „	—
<u>Suma rubryki III.</u>	<u>175 zł.</u>	<u>—</u>

Rubryka IV. pozycja 8. Rozmaite nieprzewidziane . . . . . 100 „ —

Suma dochodów . . . . . 19.935 „ —

W porównaniu z wydatkami . . . . . 25.253 „ —

okazuje się niedobór . . . . . 5.318 „ —

Izba bez rozprawy uchwala dochody folwarku w Dublanach w sumie 19.935 zł., zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

F) Kontrolna i doświadczalna stacya botaniczno-rolnicza w Dublanach.

W y d a t k i.

Rubryka I. Płace personalu:

Pozycja 1. Kierownik stacyi . . . . . 600 zł. —

	zwycz.	nadzycz.
Pozycya 2. Remuneracya profesora rolnictwa	120 „	—
Pozycya 3. a) Asystent pierwszy, płac 800 zł.		
na mieszkanie	120 „	
na opał	39 „	959 zł.
b) Asystent drugi, płaca	600 zł.	
na mieszkanie	120 „	
na opał	39 „	759 „
Pozycya 4. Laborant, płaca	200 „	—
Suma rubryki I.	2.638 zł.	—
Rubryka II. Utrzymanie stacyi:		
Pozycya 5. Koszta utrzymania stacyi	400 zł.	—
Pozycya 6. „ utrzymania ogrodu górskiego	300 „	100 zł.
Pozycya 7. a) Utrzymanie 8 pól doświadczalnych z trawami	300 zł.	
b) Utrzymanie 3 pól doświadczalnych górskich z jarzynami	100 „	
c) Analizy z pól utrzymywanych kosztem Towarzystwa gospodarczego	100 „	500 „
Pozycya 8. Koszta kancelaryjne	250 „	—
Pozycya 9. „ druku i wydawnictw	100 „	200 „
Pozycya 10. Prenumerata pism i zakupno podręczników	100 „	100 „
Pozycya 11. Koszta podróży kierownika i asystentów	300 „	—
Suma rubryki II.	1.950 zł.	400 zł.
Suma wydatków.	4.588 zł.	400 zł.
Razem	4.988 zł.	

Izba bez rozprawy uchwala wydatki kontrolnej i doświadczalnej stacyi botaniczno-rolniczej w Dublanach w sumie 4.988 zł., zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

D o c h o d y.

Rubryka I. pozycya 1. Subweneyca z c. k. Skarbu państwa	1.000 zł.	—
Rubryka II. pozycya 2. Dochód z aniliz	300 „	—
Rubryka III. Dochód z pól i ogrodu	200 „	—
Suma dochodów.	1.500 zł.	—

	Zwyczajne	Nadzwycz.
Z porównania z wydatkami	4.988 zł.	—
Okazuje się niedobór	3.488 „	—

Izba bez rozprawy uchwała dochody kontrolnej i doświadczalnej stacyi botaniczno-rolniczej w Dublinach w sumie 1.500 zł. , zgodnie z wnioskiem komisyi.

Sprawozdawca czyta :

G) Kontrola i doświadczalna stacya chemiczno-rolnicza w Dublinach.

W y d a t k i.

Rubryka I. Płace personalu:

Pozycya 1. Kierownik stacyi, płaca	600 zł.	—
Pozycya 2. Profesor rolnictwa, remuneracya	120 „	—
Pozycya 3. 3 asystentów, płace dla dwóch po 800 zł., dla jednego 600 zł.	2.200 zł.	
na mieszkanie po 120 zł.	360 „	
na opał po 39 zł.	117 „	2.677 „ —
Pozycya 4. Laborant, płaca	450 zł.	
na mieszkanie	100 „	550 „ —
Pozycya 5. a) Służący	216 zł.	
b) pomocnik służącego przez 6 miesięcy po 18 zł.	108 „	324 „ —
Suma rubryki I.	4.271 zł.	—

Rubryka II. Utrzymanie stacyi:

Pozycya 6. Koszta utrzymania stacyi	1.200 zł.	300 zł.
Pozycya 7. Koszta prowadzenia doświadczeń wegetacyjnych i wazonowych	500 „	400 „
Pozycya 8. a) Założenie i prowadzenie pól doświadczalnych w 5 miejscowościach	750 zł.	
b) Analizy z tych pól	150 „	
c) „ z pól utrzymywanych kosztem Towarzystwa gospodarczego	200 „	1.100 zł. —
Pozycya 9. Koszta kancelaryjne	250 „	—
Pozycya 10. Druki sprawozdań	300 „	—

	Zwyczajny	Nadzwyczaj.
Pozycja 11. Prenumerata pism i zakupno podręczników .	160 „	--
Pozycja 12. Koszta podróży kierownika i asystentów .	500 „	—
Pozycja 13. Ubezpieczenie od wypadków funkcyjnarjuszów stacyi	150 „	--
Suma rubryki II.	4.160 zł.	700 zł.
Suma wydatków.	8.431 „	700 zł.
Razem . . .	9.131 zł.	

Izba bez rozprawy uchwala wydatki kontrolnej i doświadczalnej stacyi chemiczno-rolniczej w Dublanach, w sumie 9.131 zł., zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta :

D o c h o d y.

Rubryka I. pozycja 1. Subwencja z c. k. Skarbu Państwa	1.000 zł.	—
Rubryka II. pozycja 2. Dochody z analiz	750 „	—
Rozmaite	—	—
Suma dochodów.	1.750 „	—
W porównaniu z wydatkami . . .	9.131 „	—
Okazuje się niedobór . . .	7.381 „	—

Izba bez rozprawy uchwala dochody kontrolnej i doświadczalnej stacyi chemiczno-rolniczej w Dublanach w sumie 1.750 zł., zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta :

Petycje L. 136. Heleny Bartowej, wdowy po nauczycielu o zapomogę i Julii Kasprzyckiej L. 692., odstępuje się Wydziałowi do załatwienia.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek komisji.

Sprawozdawca czyta :

Rubryka XV. pozycja 225 a) i 227.

Pozycja 225. a) Na koszt przeniesienia stacyi kontrolnej i doświadczalnej botaniczno-rolniczej z Dublan do Lwowa wraz z nadwyżką kosztów utrzymania od 1 lipca roku 1899:

Zwyczajne	1.045 zł.
Nadzwyczajne	1.629 „

Izba bez rozprawy uchwala pozycję 225 a) zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta :

Pozycja 227. Na spłatę reszty bezprocentowej pożyczki, zaciągniętej na eksploatację torfu w Dublanach z funduszu przemysłowo-rolniczego w kwocie 5.513 zł. 21 ct. III.-cia rata z pięciolecia . . . . . 1.100 zł.

Izba bez rozprawy uchwala pozycję 227. zgodnie z wnioskiem komisji.

Izba uchwala następnie rezolucję p. Kramarczyka, którą Marszałek odczytuje.

Następuje:

Rubryka XVI. pozycja 289—409:

Sprawozdanie komisji budżetowej o wydatkach na podniesienie rękodzielnictwa i przemysłu.

W rozprawie ogólnej przemawia p. Rotter.

Po zamknięciu rozprawy przemawia sprawozdawca p. Romanowicz.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta, sprostowawszy poprzednio omyłkę druku, a mianowicie: w Rubryce XVI. *F.* przy pozycji „szkoła koronkarska u SS. Miłosierdzia w Przeworsku“ należy wstawić cyfrę „379“, zaś w tejże Rubryce lit. *G.* przy „szkoła wydziałowa im. św. Scholastyki w Krakowie“ należy wstawić cyfrę „380“ zamiast „379“, przy „szkoła robót, utrzymywana przez Towarzystwo pracy kobiet we Lwowie“ należy zmienić cyfrę „380“ na „381“, a wreszcie cyfrę „381“ na „382“ przy pozycji „szkoła specjalna robót kobiecych PP. Benedyktynek w Przemyśle“:

Rubryka XVI.

Poz.		Zwycz.	Nadzw.
		zł.	
I. Szkoły przemysłowe uzupełniające.			
289.	w Białej	738	—
290.	w Bochni	506	—
291.	w Brodach	400	—
292.	w Brzeżanach	548	—
293.	w Buczaczu	550	—
294.	w Drohobyczu	686	—
295.	w Gorlicach	438	—
296.	w Jarosławiu	535	—
297.	w Jasle	454	—
298.	w Kałuszu	584	—
299.	w Kołomyi	490	—
300.	w Krakowie na Kleparzu	838	—
301.	„ w Ogrodzie angielskim	702	—

Poz.								Zwycz.	Nadzw.
								zł.	
302.	w Krakowie	na Smoleńsku	.	.	.	.	.	663	—
303.	"	na Kaźmierzu	.	.	.	.	.	608	—
304.	"	na Dajworze	.	.	.	.	.	624	—
305.	w Krośnie	.	.	.	.	.	.	622	—
306.	w Łańcucie	.	.	.	.	.	.	456	—
307.	we Lwowie	im. św. Anny	.	.	.	.	.	654	—
308.	"	" św. Antoniego	.	.	.	.	.	642	—
309.	"	" Czackiego	.	.	.	.	.	630	—
310.	"	" św. Elżbiety	.	.	.	.	.	484	—
311.	"	" Konarskiego	.	.	.	.	.	484	—
312.	"	" św. Marcina	.	.	.	.	.	642	—
313.	"	" Mickiewicza	.	.	.	.	.	664	—
314.	"	" Piramowicza	.	.	.	.	.	484	—
315.	"	" Staszica	.	.	.	.	.	654	—
316.	"	" Bernsteina	.	.	.	.	.	500	—
317.	w Myślenicach	.	.	.	.	.	.	422	—
318.	w Nowym Sączu	.	.	.	.	.	.	681	—
319.	w Nowym Targu	.	.	.	.	.	.	591	—
320.	w Przemyśle	.	.	.	.	.	.	428	—
321.	"	na przedmieściu lwowskim	.	.	.	.	.	507	—
322.	w Podgorzu	.	.	.	.	.	.	505	—
323.	w Rzeszowie	.	.	.	.	.	.	635	—
324.	w Samborze	.	.	.	.	.	.	661	—
325.	w Sanoku	.	.	.	.	.	.	576	—
326.	w Stanisławowie	.	.	.	.	.	.	898	—
327.	w Starym Sączu	.	.	.	.	.	.	447	—
328.	w Sądowej Wiszni	.	.	.	.	.	.	510	—
329.	w Stryju	.	.	.	.	.	.	467	—
330.	w Tarnopolu	.	.	.	.	.	.	555	—
331.	w Tarnowie	.	.	.	.	.	.	578	—
332.	w Wadowicach	.	.	.	.	.	.	481	—

Poz.		Zwycz. zł.	Nadzw.
333.	w Wieliczce	416	—
334.	w Żółkwi	438	—
335.	w Żywcu	740	—
336.	Na uzupełnienie przyborów i na druki administracyjne dla szkół	—	1.000
337.	Na nagrody za najlepsze rysunki zawodowe uczniów II. klasy przemysłowej	450	—
338.	Na nowo założyć się mające szkoły w roku 1899	—	1.500
	Razem	27.266	2.500
		29.766	

II. Szkoły fachowe i warsztaty instrukcyjne.

A. Dla wyrobów z drzewa i łożyny.

339.	Szkoła koszykarska w Czerwonej Woli	1.000	—
340.	Krajowa szkoła koszykarska w Dźurowie:		
	a) utrzymanie szkoły	521	—
	b) zasiłek na budowę sali warsztatowej i szopy	—	1.200
341.	Szkoła koszykarska w Rudkach	465	—
342.	„ „ w Skołoszynie	1.000	35
343.	„ „ w Strychańcach	852	—
344.	„ „ w Wojsławiu	470	500
345.	„ „ w Zatorze	680	—
346.	Subwencya dla szkoły koszykarskiej w Żurawnie	420	—
347.	Krajowy warsztat kołodziejski w Grybowie	1.940	500
348.	„ „ „ w Grzymałowie	1.610	—
349.	Krajowa szkoła kołodziejska i ciesielska w Kamionce strumiłowej	4.096	—
350.	Krajowa szkoła stolarska w Stanisławowie	3.390	—
351.	„ „ „ w Kalwaryi	3.160	450
352.	Krajowy warsztat naukowy dla wyrobu zabawek w Jaworowie	1.390	300
	Razem	20.994	2.985
		23.979	

Poz.		Zwycz. zł.	Nadzw.
<i>B. Dla wyrobów garncarskich.</i>			
353.	Krajowa szkoła garncarska w Kołomyi	3.580	800
354.	Krajowy warsztat garncarski w Porembie	1.020	—
355.	„ „ „ w Toustem	1.190	—
356.	Krajowy garncarski kurs majsterski w Racie	2.280	—
	Razem	8.070	800
		8.870	

<i>C. Dla wyrobów ze skóry.</i>			
357.	Krajowy warsztat szewski w Uhnowie	1.340	—
358.	„ „ „ w Witkowie	2.052	50
359.	„ „ „ w Starym Sączu	1.394	—
360.	Krajowa szkoła szewska w Drohobyczu	780	—
361.	„ „ „ w Dobczycach	1.770	130
362.	Majsterskie kursa szewskie we Lwowie	800	—
363.	„ „ „ w Krakowie	800	—
	Razem	8.936	180
		9.116	

<i>D. Dla wyrobów tkackich.</i>			
364.	Krajowa szkoła tkacka w Krośnie	4.612	—
365.	Krajowy warsztat tkacki w Glinianach	1.696	—
366.	„ „ „ w Gorlicach	350	—
367.	„ „ „ w Korczynie	1.080	—
368.	„ „ „ w Kosowie	1.388	—
369.	„ „ „ w Łańcucie	1.130	—
370.	„ „ „ w Rychwaldzie	1.055	—
371.	„ „ „ w Wilamowicach	700	—
372.	Subwencya dla produkcyjnego warsztatu tkackiego w Budzanowie	400	—
373.	Krajowa szkoła sukiennicza w Rakszawie :		
	a) na utrzymanie	4.124	300
	b) na urządzenie dla warsztatów mechanicznych II. rata	—	7.500
	Razem	16.535	7.800
		24.335	

Poz.		Zwycz.	Nadzw.
		zł.	
<i>E. Dla wyrobów powroźniczych.</i>			
374.	Instrukcyjny warsztat powroźniczy w Radymnie . . .	630	—
<i>F. Dla wyrobów koronkarskich i haftów.</i>			
375.	Szkoła koronkarska w Kańczudze	861	—
376.	Krajowa szkoła koronkarska w Zakopanem . . .	2.167	—
377.	Szkoła koronkarska w Jaworowie, subwencya . . .	400	—
378.	Szkoła hafciarska w Makowie	794	—
379.	Szkoła koronkarska u SS. Miłosierdzia w Przeworsku, subwencya	300	—
	Razem . . .	4.522	—
<i>G. Subwencyonowane zakłady dla nauki robót kobiecych.</i>			
380.	Szkoła wydziałowa im. św. Scholastyki w Krakowie .	500	—
381.	Szkoła robót utrzymywana przez Towarzystwo pracy ko- biet we Lwowie	700	—
382.	Szkoła specjalna robót kobiecych PP. Benedyktynek w Przemyśle	420	—
383.	Towarzystwo pracy kobiet w Kołomyi	500	—
384.	Towarzystwo pracy kobiet w Krakowie	600	—
	Razem . . .	2.720	—
<i>H. C. k. szkoły fachowe, subwencyonowane ze skarbu krajowego.</i>			
385.	C. k. szkoła dla przemysłu drzewnego w Zakopanem .	1.650	—
386.	C. k. szkoła dla przemysłu drzewnego w Kołomyi . .	1.100	—
387.	C. k. szkoła ślusarska w Świątnikach	1.554	—
388.	Zasilek na zapomogi dla majstrów kształcących się w szkole ślusarskiej w Świątnikach	400	—
389.	C. k. szkoła kowalska w Sułkowicach:		
	a) subwencya na utrzymanie	512	—
	b) na kurs majstrów	300	—
	Razem . . .	5.516	—
<i>III. Wydatki ogólne na cele szkolnictwa przemysłowego.</i>			
390.	Krajowa ceramiczna stacya doświadczalna przy c. k. szkole politechnicznej we Lwowie	4.550	—

Poz.	Zwycz. zł.	Nadzw.
391. Na utrzymanie stacyi doświadczalnej mechaniczno-technologicznej przy c. k. szkole politechnicznej we Lwowie	750	1.050
392. Muzeum przemysłowe we Lwowie	3.000	—
393. Muzeum przemysłowe w Krakowie	2.000	—
394. Na wydawnictwo wzorów rysunkowych	1.500	—
395. Na podręczniki szkolne do nauki kaflarstwa i koszykarstwa (w r. 1897 było na tkactwo)	—	2.500
396. Na stypendya przemysłowe:		
a) na zasiłki dla kandydatów kształcących się na nauczycieli szkół przemysłowych	2.000	—
b) na inne stypendya przemysłowe	12.000	—
397. Na nauczycieli wędrownych dla tkactwa, koszykarstwa i szewstwa	3.000	—
398. Na nowe warsztaty instrukcyjne powstać mające w r. 1898	2.000	—
399. Koszta inspekcji i nadzoru szkół przemysłowych	3.000	—
400. Zaliczki na płace funkcyonaryuszy w krajowych szkołach przemysłowych , ...	2.000	—
Razem	35.800	3.550
	39.350	

IV. Wydatki komisji krajowej dla spraw przemysłowych.

401. Prenumerata czasopism i zakupno dzieł	200	—
402. Biuro komisji krajowej dla spraw przemysłowych:		
a) koszta podróży, diety i inne wydatki	2.000	—
b) płaca sekretarza	1.600	—
c) dodatek osobisty do płacy sekretarza	600	—
d) wynagrodzenie mundanta	200	—
Razem	4.600	—

V. Zasiłki i pożyczki na cele przemysłowe.

403. Na zasiłki bezzwrotne na cele przemysłowe	10.000	—
404. Na wydawnictwo „Przewodnika przemysłowego“	1.000	—
405. Dotacja krajowego funduszu przemysłowego	37.500	—
405 a. Komitetowi wystawy paryskiej na wystawę galicyjskiego przemysłu	—	15.000

Poz.		Zwycz. zł.	Nadzw.
405 b.	Towarzystwu szewców i garbarzy w Tyśmienicy „Nadzieja“ jednorazowy zasiłek	—	150
	Razem	48.500	15.150
		63.650	

VI. Szkoły handlowe i zasiłki na popieranie handlu.

406.	Szkoła handlowa w Krakowie	4.000	—
407.	Na akademię handlową we Lwowie	—	—
408.	Na stypendya dla młodzieży handlowej	3.000	—
409.	Subwencya dla „Krajowego Związku przemysłowego we Lwowie“ za pośrednictwo w sprzedaży wyrobów krajowych	1.200	—
	Razem	8.200	—

Z e s t a w i e n i e .

	Zwycz. zł.	Nadzw.
I. Szkoły przemysłowe uzupełniające	27.266	2.500
II. Szkoły fachowe przemysłowe i warsztaty instrukcyjne:		
a) dla wyrobów z drzewa	20.994	2.985
b) dla wyrobów garncarskich	8.070	800
c) dla wyróbów ze skóry	8.936	180
d) dla wyrobów tkackich	16 535	7.800
e) dla wyrobów powroźniczych	630	—
f) dla wyrobów koronkarskich i haftów	4.522	—
g) subwencyonowane zakłady dla nauki robót kobiecych	2.720	—
h) c. k. szkoły fachowe, subwencyonowane ze skarbu krajowego	5.516	—
III. Wydatki ogólne na cele szkolnictwa przemysłowego	35.800	3.550
IV. Wydatki komisji krajowej dla spraw przemysłowych	4.600	—
V. Zasiłki i pożyczki na cele przemysłowe	48.500	15.150
VI. Szkoły handlowe i zasiłki na popieranie handlu	8.200	—
	Razem	192.289 32.965
Suma rubryki XVI. wydatków	225.254	

Izba bez rozprawy uchwala Rubrykę XVI. wydatków w sumie 225.254 zł. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta :

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Petycyę L. 180 Jana Lelika, kapelusznika; L. 801 ks. Markiewicza imieniem Towarzystwa „Powściągliwość i praca“; L. 1223 Fundacyi Ozyasza Gotthefera w Samborze przekazuje Sejm Wydziałowi krajowemu do załatwienia po zasięgnięciu opinii Komisji krajowej dla spraw przemysłowych.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek komisji.

Sprawozdawca czyta :

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm upoważnia Wydział krajowy do użycia uchwalonych na rok 1897 i 1898 kredytów na państwową wyższą szkołę handlową we Lwowie w łącznej kwocie 6.000 zł. w r. 1899 na wypadek, jeżeli ta szkoła handlowu we Lwowie w życie wejdzie.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek komisji.

Następuje :

Rubryka XVII. :

Rozmaite wydatki.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca p. Scipio czyta, sprostowawszy poprzednio omyłkę druku, a mianowicie zamiast „poz. 431 jako ostatniej“ pozycyi, ma być „432“:

Wysoki Sejm raczy uchwalić wydatki Rubryki XVII. budżetu krajowego na rok 1899 jak następują :

Rubryka XVII. Wydatki rozmaite.

Pozycya 410. Do rozporządzalności Wydziału krajowego . . .	30.000 zł.
Pozycya 411. Na fundacyę wieczystą im. Jego Ces. Król. Mości Cesarza Franciszka Józefa I.	12.000 „
Pozycya 412. Dotacya dożywotnia dla JE. Dr. Franciszka Smolki .	4.000 „
Pozycya 413. Pietruskiej Stefanii, stały roczny dodatek ze skarbu krajowego do pensyi emerytalnej	1.800 „
Pozycya 414. Dla księży unitów chełmskich, ich wdów i sierót .	1.200 „
Pozycya 415. Sawczyńskiej Jadwidze, wdowie po ś. p. Zygmuncie Sawczyńskim, stały roczny dodatek do pensyi emerytalnej . . .	500 „

Pozycya 416. Korosteńskiej Felicyi, b. nauczycielce szkoły pp. Kларыsek w Starym Sączu, zaopatrzenie dożywotnie z łaski, rocznie . . .	80 „
Pozycya 417. Czyrniańskiej Teofili, wdowie po kierowniku szkoły kołodziejskiej i bednarskiej w Kamionce strumiłowej, zaopatrzenie dożywotnie z łaski (ewentualnie aż do wyjścia za mąż)	400 „
Pozycya 418. Na misye katolickie do rozporządzalności Wydziału krajowego	3.000 „
Pozycya 419. Towarzystwu ratunkowemu ochotniczemu we Lwowie	300 „
Pozycya 420. Towarzystwu ratunkowemu ochotniczemu w Krakowie	300 „
Pozycya 421. Krajowemu Związkwowi ochotniczych straży pożarnych, zasiłek stały	3.000 „
Pozycya 422. Na opłatę odsetek (najwyżej 4%) od pożyczek 200.000 zaciągniętych przez gminę m. Nowego Sącza na odbudowanie zniszczonych pożarem budynków miejskich, regulację ulic i inne inwestycye (V. rata z przyznanych przez lat 20)	8.000 „
Pozycya 423. Koszta utrzymania rozmaitych osób w szpitalach, przyjęte na fundusz krajowy w zastępstwie gmin, mianowicie:	
1. Szymona Rusina, za gminę Księżymost	64 zł. — ct.
2. Jana Kiczaka, za gminę Smolnik	91 „ 68 „
3. Michała Małyńczaka, za gminę Czeremcha	463 „ 40 „
4. Miny Berger, za gminę Tarnawka	396 „ — „
5. Maryi Kruczek, za gminę Mszalnica	72 „ 33 „
6. Jana Piotra Spiesza, za gminę Świerkla Długoleka	124 „ 88 „
7. Jana Jagielskiego, za gminę Łąka dolna	167 „ 73 „
8. Anny Gołębiowskiej, za gminę Mikuszowice	84 „ — „
9. Ludwika Woźniak, za gminę Strachociny	116 „ 60 „
10. Ludwika Majki, za gminę Ruszcza	342 „ — „
11. Maryanny Bachowskiej, za gminę Kwaczała	510 „ — „
12. Karoliny Zemlańskiej, za gminę Szklary	258 „ — „
13. Zofii N., za gminę Majdan	240 „ 40 „
14. Wojciecha Majerczaka, za gminę Szczawnica niżna	124 „ 32 „
15. Agnieszki Krawczuk, za gminę Machnówek	65 „ 49 „
16. Stanisława Kasprzyka, za gminę Wieniec	189 „ — „

17. Izydory Piaseckiej, za gminę Bohatkowce .	125 „ — „	
18. Franciszki Kędzierzonki, za gminę Podolany	91 „ 71 „	
19. Antoniny Koza, za gminę Stróże . . .	223 „ 06 „	
20. Pawła Kulaszkiwicza, za gminę Krysowice	131 „ 60 „	
21. Maryi Kafluk, za gminę Spas	112 „ — „	
22. Ryfki Topperowej, za gminę Krawce . . .	292 „ — „	
23. Jana Myśko, za gminę Budki nieznanowskie	95 „ 80 „	4.381 „
Pozycja 424. Schmidowa Walerya, wdowa po rządcy szpitala w Przemyślu		100 „
Pozycja 425. Sierotom po Granatowskim (4. rata z przyznanych na lat 5)		200 „
Pozycja 425 a. Pogorzelcom w gminach Dzeduszyce, Pacyków, Bratkowce (uchwała sejmu z dnia 30. grudnia 1898)		1.500 „
Pozycja 425 b. Pogorzelcom do rozporządzalności Wydziału krajowego w załatwieniu petycji		600 „
Pozycja 425 c. Rampeltowa, wdowa po rządcy szpitala, jednorazowo		200 „
Pozycja 425 d. Ogonowska. wdowa po profesorze, jednorazowo .		360 „
Pozycja 425 e. Na kościół polski w Wiedniu jednorazowo na kosztą dokonanej przebudowy		1.000 „
Pozycja 425 f. Pogorzelcom gminy Skałat do rozporządzalności Wydziału krajowego		1.000 „
Pozycja 425 g. Pogorzelcom gminy Muszyna do rozporządzalności Wydziału krajowego		500 „
Pozycja 426. Funduszowi koszar krajowych dotacya na pokrycie 4% odsetek od pożyczki 1,500.000 zł. zaciągniętej w c. k. Dyrekcyi gal. funduszu propinacyjnego na dostarczenie c. k. Skarbowi wojskowemu koszar krajowych		55.600 „
Pozycja 427. Rozmaite wydatki byłych funduszów indemnizacyjnych		100 „
Pozycja 428. Na szkołę kadetów we Lwowie, II. rata z przyznanych gminie m. Lwowa przez lat 28 od roku 1898 począwszy w myśl uchwały Wysokiego Sejmu z dnia 5. lutego 1898		2.500 „
Pozycja 429. Na potrzeby ludności dotkniętej klęskami elementarnemi (uchwała Sejmu z dnia 30. grudnia 1898)		50.000 „
Pozycja 430. Na pokrycie 66% dodatku krajowego do podatku zarobkowego, opłacić się mającego przez fundusz propinacyjny w myśl §. 100 ustawy z dnia 25. października 1896 Nr. 220 Dz. p. p. i uchwały Sejmu z 29. stycznia 1898 (odnośnie do Rubr. XVII. poz. 63 dochodów)		41.052 „
Pozycja 431. Na bonifikacyę dla funduszów powiatowych za ubytek w dochodach opłacanych do końca r. 1897 z galic. funduszu propi-		

nacyjnego w myśl uchwały Sejmu z dnia 29. stycznia 1898 (odnośnie do Rubr. XVII. poz. 63. dochodów) . . . . . 50.000 „

Pozycja 432. Na kosztta urządzenia i utrzymania kursu dla pisarzy gminnych (uchwała Sejmu z dnia 10. marca 1899) . . . . . 3.600 „

Suma wydatków Rubryki XVII. . . . 277.273 zł.

Izba bez rozprawy uchwała Rubrykę XVII. poz. 410 do 432 włącznie zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta :

W załatwieniu petycyi odnoszących się do rozmaitych wydatków Wysoki Sejm raczy uchwalić :

Petycyę 13 gmin LL. 134, 323, 348, 394, 569, 583, 625, 730, 863, 897, 1000 1214 i 1323, o przeniesienie na fundusz krajowy kosztów leczenia i utrzymania pojedynczych osób — przekazuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i zdania sprawy Sejmowi.

Petycyę L. 1418 gminy Skałat o subwencję na uregulowanie miasta po pożarze odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i zdania sprawy Sejmowi, udzielając, dla pogorzalców tej gminy na razie zapomogi 1.000 zł. do rozporządzalności Wydziału krajowego (poz. 425 f).

Petycyę L. 762 m. Trembowli o ulgi w spłatach pożyczek przekazuje się Wydziałowi krajowemu do załatwienia.

Petycyę LL. 129, 456, 514, 790, 792, 954 i 1329 pogorzalców w siedmiu gminach przekazuje się Wydziałowi krajowemu do załatwienia z pozycyi 425 b.

Petycyę dotkniętych klęskami gradu w r. 1898 do LL. 151, 360, 379, 504, 640, 644, 855, 856, 899, 900, 901, 986, 1017 i 1215 przekazuje się Wydziałowi krajowemu do załatwienia z poz. 429.

Petycyę LL. 230, 380, 1019, 1084 — straży ogniowych odstępuje Sejm Wydziałowi krajowemu do załatwienia z poz. 421, w porozumieniu ze Związkiem straży pożarnych.

Petycyę L. 105 Zarządu kościoła polskiego w Wiedniu załatwia komisya budżetowa w poz. 425 e wnioskiem udzielenia jednorazowo 1.000 zł.

Petycyę L. 485 pani Rampeltowej i L. 742 pani Ogonowskiej znajdują załatwienie w propozycjach komisji do poz. 425 c i 425 d.

Petycyę L. 1237 i L. 1320 Towarzystw ratunkowych we Lwowie i w Krakowie znajdują załatwienie w uchwaleniu pozycyj 419 i 420 tej rubryki.

Nad petycyami o zapomogi i dary z łaski LL. 190 gminy Zielona, 384 Bieleckiego, 445 Czajkowskiej, 566 Gilewskiej, 626 Przeździeckiej, 661 Castiglione, 703 Grochowalskiego, 786 Nyczaja, 869 Grabosia, 997 Herdzenowej i 1236 Cholewy przechodzi Sejm do porządku dziennego.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek komisji.

Następują :

Dochody. Rubryka I—XVII.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca p. Zagórski czyta :

Rubryka I.

Pozostałość z rachunków z lat ubiegłych.

Pozycja 1. W myśl uchwały Wysokiego Sejmu powziętej na dniu 2. marca 1899 wstawia komisya w tę rubrykę całą pozostałość z rachunków za rok 1897, wynoszącą . . . . . 940.174 zł.

Izba uchwala bez rozprawy Rubrykę I. dochodów zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta :

Rubryka II.

Pozycja 2. Odsetki od pieniędzy chwilowo lokowanych . . . . . 5.000 zł.

Izba uchwala bez rozprawy Rubr. II. dochodów zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta :

Rubryka III.

Dochody z dróg krajowych i kolei żelaznych.

	Zwycz. zł.	Nadzw.
Pozycja 3. Myta na drogach krajowych	232.000	--
Pozycja 4. Odsetki zwłoki i kary konwencyonalne	700	—
Pozycja 5. Grzywny za przestępstwa drogowe	200	—
Pozycja 6. Datki dobrowolne od stron prywatnych na budowę dróg krajowych	850	—
Pozycja 7. Zwroty zaliczek od towarzystw kolejowych na budowę kolei lokalnych	—	18.000
Pozycja 8. Subweneya c. k. Skarbu państwa na budowę drogi gminnej Majdan-Stany-Rozwadów	—	20.000
Pozycja 9. Czyszn za użycie rowu drogi krajowej Gorlice-Konieczna na rurociąg naftowy	2.700	—

	Zwycz. zł.	Nadzw.
Pozycya 10. Zwroty kosztów wywłaszczenia gruntów pod budowę drogi krajowej Przeworsk-Dynów, II. rata	—	3.584
Suma rubryki III.	236.450	41.584
	<u>278.034</u>	

Izba uchwała bez rozprawy Rubr. III. dochodów zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

Rubryka IV.

Nadwyżki dochodów od zakładów dotowanych.

Pozycya 11. Od funduszu policji krajowej	2.480 zł.
Pozycya 12. Od funduszu szpitala św. Łazarza w Krakowie:	
a) oddział chorych	1.188 zł.
b) oddział obłąkanych	<u>11.816 „</u> 13.004 „
Pozycya 13. Od funduszu szpitala lwowskiego	—
Pozycya 14. Od funduszu zakładu dla obłąkanych w Kulparkowie	<u>19.838 „</u>
Suma rubryki IV.	<u>35.322 zł.</u>

Marszałek oznajmia, iż Rubryka IV. została już uchwaloną.

Sprawozdawca czyta:

Rubryka V.

Zwroty zaliczek z lat ubiegłych.

Pozycya 15. Od urzędników krajowych z płac	18.500 zł.
Pozycya 16. Od naucezycieli szkół rolniczych	1.200 „
Pozycya 17. Od szpitali powszechnych z rachunków kwartalnych	14.000 „
Pozycya 18. Od gmin za dawniejsze kosztu leczenia	300 „
Pozycya 19. Od stron rozmaitych ze spraw drogowych	2.500 „
Pozycya 19 a. Kosztu zdjęć i projektów melioracyjnych	—
Pozycya 20. Rozmaite	<u>2.500 „</u>
Suma rubryki V.	<u>39.000 zł.</u>

Komisya budżetowa wyraża życzenie, aby na przyszłość Wydział krajowy zechciał przy Rubr. V. (zwrotach i zaliczkach) specyfikować, z których mianowicie rubryk owe zaliczki były udzielane.

Izba uchwała bez rozprawy Rubr. V. dochodów zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

Rubryka VI.

Zwroty pożyczek.

Pozycya 20. Chrzanów, Wydział powiatowy, X. (ostatnia) rata bezprocentowej pożyczki 3.000 zł. dla ludności dotkniętej gradobiciem . . .	300 zł.
Pozycya 21. Wieliczka, Wydział powiatowy XVIII. i XIX. rata bezprocentowej pożyczki 3.000 zł. dla ludności dotkniętej gradobiciem . . .	300 „
Pozycya 21a). Od Wydziałów powiatowych, zwrot bezprocentowych pożyczek, udzielonych w roku 1890. w sumie 200.000 zł. dla ludności dotkniętej klęską nieurodzaju w roku 1889	— „
Pozycya 22. Zarząd centralny galicyjskiego Towarzystwa dla ogrodnictwa i pszczelnictwa we Lwowie, zwrot bezprocentowej pożyczki 500 zł., VIII. rata	50 „
Pozycya 23. Sanok, komitet parafialny gr. kat., zwrot bezprocentowej pożyczki 1.200 zł. udzielonej na restaurację cerkwi, VIII. rata	120 „
Pozycya 24. Ślusarczyk Jan, garncarz w Zalesiu, zwrot pożyczki bezprocentowej 200 zł. na cele jego pracowni, IV. rata	40 „
Pozycya 25. Stary Sącz, wzorowy warsztat szewski, zwrot pożyczki bezprocentowej 400 zł. udzielonej na zakupno materyałów, VII. i VIII. rata	80 „
Pozycya 26. Buczacz, Rada powiatowa, zwrot pożyczki bezprocentowej 3.000 zł. dla niesienia pomocy ludności nawiedzonej gradobiciem w r. 1894., IV., rata	500 „
Pozycya 27. Bohorodeczany, powiat, zwrot bezprocentowej pożyczki 4.166 zł. 65 ct. z tytułu zaciągniętej przez fundusz krajowy c. k. Skarbowi państwa w zastępstwie powiatu reszty bezprocentowej pożyczki 5.000 zł. udzielonej w roku 1889 powiatowi bohorodeczańskiemu za poręczeniem kraju, IV. rata	417 „
Pozycya 28. Zarząd wzorowego warsztatu szewskiego w Uhnowie, zwrot zaliczki 500 zł. udzielonej w roku 1893. V. i VI. raty po 50 zł. . .	100 „
Pozycya 29. Konwent PP. Benedyktynów w Przemyśle, zwrot bezprocentowej pożyczki, udzielonej w sumie 5.000 zł. na budowę szkoły robót kobiecych, III. rata	300 „
Pozycya 30. Zarząd krajowego warsztatu szewskiego w Witkowie Nowym, zwrot zaliczki 500 zł. na zakupno materyałów, V. i VI. rata . . .	100 „
Pozycya 31. Zarząd szkoły koronkarskiej w Kańczudze, zwrot pożyczki 200 zł. udzielonej na fundusz obrotowy, V. i VI. rata	40 „
Pozycya 32. Kalwarya gmina, zwrot pożyczki 4.000 zł. udzielonej na budowę tamtejszej szkoły stolarskiej, III. i IV. rata	800 „

Pozycja 33. Śniatyn, Wydział powiatowy, II. rata bezprocentowej pożyczki 3.000 zł. na zakupno realności dla szkoły koszykarskiej w Dżurówie . . . . . 200 „

Suma rubryki VI. . . . . 3.347 zł.

Izba uchwała bez rozprawy Rubr. VI. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

Rubryka VII.

Pozycja 34. Dochody szkoły gospodarstwa lasowego we Lwowie . . 7.380 zł.

Rubryka VIII.

Dochody krajowych szkół rolniczych i folwarku w Dublanach.

	Zwyczajne	Nadzwycz.
Pozycja 35. Wyższa szkoła rolnicza w Dublanach	24.004 zł.	3.200 zł.
Pozycja 36. Niższa „ „ „ „	3.698 „	—
Pozycja 37. Folwark „ „	19.935 „	—
Pozycja 38. Szkoła gorzelnicza „ „	2.500 „	—
Pozycja 39. Gorzelnia krajowa „ „	6.063 „	—
Pozycja 40. Stacja kontrolna i doświadczalna botaniczno-rolnicza w Dublanach	1.500 „	—
Pozycja 41. Stacja kontrolna i doświadczalna chemiczno-rolnicza w Dublanach	1.750 „	—
Razem	<u>59.450 zł.</u>	<u>3.200 zł.</u>
<u>Suma rubryki VIII. . . . .</u>	<u>62.650 zł.</u>	

Rubryka IX.

Dochody krajowej szkoły rolniczej i folwarku w Czernichowie.

Pozycja 42. Szkoła średnia rolnicza w Czernichowie	18.840 zł.
Pozycja 43. Folwark w Czernichowie	<u>7.770 „</u>
<u>Suma rubryki IX. . . . .</u>	<u>26.610 zł.</u>

Rubryka X.

Dochody innych szkół rolniczych krajowych.

Pozycja 44. Niższa szkoła rolnicza w Horodence	3.670 zł.
Pozycja 45. „ „ „ „ Jagielnicy	5.794 „

Pozycja 46.	"	"	"	"	Kobiernicach	8.048	"
Pozycja 47.	"	"	"	"	Bereźnicy	4.380	"
Pozycja 48.	"	"	"	"	Suchodole	4.648	"
Pozycja 49.	Szkoła ogrodnicza w Tarnowie					4.550	"
Suma rubryki X.						31.090	zł.

Marszałek oznajmia, iż Rubryki VII., VIII., IX. i X. zostały już uchwalone.

Sprawozdawca czyta :

Rubryka XI.

Zwroty za sprawdzanie rachunków aptekarskich.

Pozycja 50. Od szpitali powszechnych . . . . . 460 zł.

Izba uchwała bez rozprawy Rubr. XI. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta :

Rubryka XII.

Dochody z przelania do skarbu krajowego pozostałości z funduszu zapomogi
z roku 1866.

Pozycja 51. Wpływy ze zwrotu pożyczek udzielonych Wydziałom po-
wiatowym . . . . . 1.907 zł.

Izba uchwała bez rozprawy Rubr. XII. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta :

Rubryka XIII.

Dochody z kwaterunku żandarmeryi.

Pozycja 52. Kwaterunkowe . . . . . 20.090 zł.

Pozycja 53. Noclegowe . . . . . 40.331 „

Pozycja 54. Udział administracji politycznej . . . . . 14.502 „

Pozycja 55. Dochód :

a) z gmachu lwowskiego (dawnego). . . . . 12.936 zł.

b) z gmachu lwowskiego (dobudowanego skrzydła). . . . . 5.743 „

c) z realności w Czortkowie . . . . . 700 „ 19.379 „

Suma rubryki XIII. . . . . 94.302 zł.

Marszałek oznajmia, iż rubr. XIII. została już uchwaloną.

Sprawozdawca czyta :

Rubryka XIV.

Pozycja 56. Dochody ze zwrotu wydatków szupasowych . . . . 8.000 zł.

Izba uchwala bez rozprawy Rubr. XIV. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

Rubryka XV.

Dochody z krajowych składów publicznych.

Pozycja 56 a) We Lwowie . . . . . —

Pozycja 57. W Krakowie . . . . . 19.435 zł.

Marszałek oznajmia, iż Rubr. XV. została już uchwaloną.

Sprawozdawca czyta:

Rubryka XVI.

Pozycja 58. Dochody z krajowych opłat konsumcyjnych (w myśl ustawy z dnia 15. kwietnia 1894 Nr. 33. Dz. u. kr.) . . . . . 810.000 zł.

Rubryka XVII.

Rozmaite dochody.

Pozycja 59. Taksy krajowego archiwum aktów grodzkich i ziemskich we Lwowie i Krakowie . . . . . 225 zł.

Pozycja 60. Datki deklarowane przez Wydziały powiatowe na wykupno gruntów pod kolej transversalną (c. k. państwową):

a) Buczacz, rata roczna	1.000 zł. — ct.	
b) Czortków „ „	529 „ — „	
c) Krosno, „ „	631 „ 62 „	
d) Limanowa, „ „	— „ — „	
e) Nowy Targ, „ „	— „ — „	
f) Sanok, „ „	796 „ — „	
g) Stanisławów, „	755 „ 41 „	
h) Tłumacz, „ „	717 „ 69 „	4.430 zł.

Pozycja 61. Subwencye z c. k. Skarbu Państwa:

a) dla biura melioracyjnego	5.000 „
b) na utrzymanie kursu praktycznego dla dozorców melioracyjnych	2.000 „
c) na utrzymanie technika do kultury i eksploatacyi torfowisk	1.000 „

d) na utrzymanie 4 nauczycieli wędrownych rolnictwa dla włościan	Zwycz. 4.000 „	Nadzw.
e) na utrzymanie instruktora mleczarstwa	1.000 „	
f) z tytułu zrealizowania długu indemnizacyjnego	—	
g) na założenie szkoły rolniczej w Suchodole, 3 rata na rachunek przyrzeczonych 28.000 zł.	6.000 „	
h) na koszt licencyonowanych buhajów	4.000 „	
i) na 2 instruktorów hodowli bydła	2.000 „	
k) na koszt założenia niższej szkoły rolniczej w Bereźnicy, dalsza rata	3.000 „	
l) na podniesienie uprawy tytoniu	3.000 „	
m) na utrzymanie nauczyciela wędrownego weterynaryi	1.000 „	
n) dla kursu rolniczego w Kobiernicach	1.000 „	
o) na utrzymanie krajowej szkoły górniczej i wiertniczej w Borysławiu	4.000 „	

Pozycja 62. Bonifikacja z c. k. Skarbu Państwa za zrzeczenie się poboru dodatku krajowego do podatku osobisto-dochodowego . . . . 366.223 „

Pozycja 63. Bonifikacja z galicyjskiego funduszu propinacyjnego:

a) dla kraju	150.000 zł.	
b) dla powiatów	<u>50.000 „</u>	200.000 „

Pozycja 64. Od Rady powiatowej w Zaleszczykach na tamtejszą szkołę sadowniczą . . . . . 500 „

Pozycja 65. Od gminy miasta Zaleszczyki na tamtejszą szkołę sadowniczą przez lat pięć po . . . . . 100 „

Pozycja 66. Dochody byłych funduszy indemnizacyjnych:

1. Od obowiązanych:

a) Wypłata kapitałów i rent:

Galicya wschodnia	418 zł. 28 ct.	
„ zachodnia	<u>— „ — „</u>	418 „

b) Odsetki za zwłokę i rozmaite inne dochody:

Galicya wschodnia	709 zł.	
„ zachodnia	100 „	
Wielkie Księstwo Krakowskie	<u>— „</u>	809 „

2. Dochód z zaległych dodatków indemnizacyjnych od kontrybuentów:

	Zwycz.	Nadzw.
Galicya wschodnia	35.000 zł.	
„ zachodnia	5.000 „	
W. Ks. Krakowskie	—	40.000 „
Pozycja 67. Dochód ze sprzedaży kart myśliwskich		5.000 „
Pozycja 68. Dochód z 3 ⁰ / ₀ -wych wkładek emerytalnych od płac urzędników krajowych		10.576 „
Pozycja 69. Dochód ze stacyi elektrycznej w gmachu sejmowym .		600 „
Pozycja 70. Rozmaite dochody:		
a) sprzedaż książek i druków		2.200 „
b) sprzedaż papierów wyszkartowanych i wzorów drukowych .		100 „
c) różne przygodne		10 „
		<hr/>
Suma dochodów rubr. XVII.		663.191 zł.

Izba uchwała bez rozpr. wy Rub. XVI. i XVII. zgodnie z wnioskiem komisji.

Następuje:

H) Fundusz policyi krajowej. (Rubr. IV. pozycja 11. dochodów).

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda. Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca p. Goldman czyta:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Dochody funduszu policyi krajowej	5.485 zł.
Wydatki „ „ „	3.005 „
	<hr/>
nadwyżkę dochodów	2.480 zł.

która wpłynie do funduszu krajowego.

Izba uchwała bez rozprawy fundusz policyi krajowej, zgodnie z wnioskiem komisji.

Następują:

Fundusze samoistne.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca p. Goldman czyta:

pokryje fundusz krajowy.

Izba uchwala bez rozprawy fundusz pożyczki krajowej z roku 1873 zgodnie z wnioskiem komisji.

Marszałek konstatuje, iż budżet został uchwalony; i oznajmia, że uchwałę finansową oraz zgłoszone wnioski umieści na porządku dziennym następnego posiedzenia.

Następuje:

Sprawozdanie komisji reformy wyborczej o wniosku posła Urbańskiego w sprawie częściowej zmiany regulaminu sejmowego.

Sprawozdawca p. Trzeciecki czyta:

Wysoki Sejmie!

Tradycyjna powaga obrad naszego Sejmu, jest niewątpliwie cennym nabytkiem, którego ani utracić, ani umniejszyć nam nie wolno.

Prawdę tę odczuwamy wszyscy i dlatego to smutne zajęcie w innych ciałach ustawodawczych nie znalazły u nas najmniejszego nawet naśladownictwa. Można się spodziewać, że tak zawsze będzie; aby jednak ta nadzieja spełnić się mogła nawet wtedy, gdyby zbiegiem okoliczności z urny wyborczej wyszedł choćby jeden poseł nie dbały o istotną wartość nabytku, który stwierdziły niemal czterdzieście lat poważnej pracy, należy wcześniej przystąpić do zmiany regulaminu.

Poseł Urbański przedłożył wypracowany już projekt.

Komisja reformy wyborczej proponując uzupełnienie i zmodyfikowanie sformułowanego przez wnioskodawcę §. 64. a) troskliwie baczyła, by z jednej strony swoboda poselska, wolność słowa i najsurowszej nawet krytyki w niczem uszczuplone nie były, z drugiej zaś strony, aby tę swobodę poselską i wolność słowa zabezpieczyć od ewentualnych pogwałceń, jakich przykłady widzieliśmy gdzieindziej.

W zmianie §§. 71. i 72. przedstawia komisja do uchwały Wysokiemu Sejmowi postanowienia utrudniające przynajmniej te formy obstrukcyi, które najwięcej przyczyniają się do obniżenia poziomu parlamentaryzmu.

Narody, u których ustroj parlamentarny wżył się najgłębiej, mają surowsze znacznie środki chroniące powagę ciał ustawodawczych od wybryków jednostek; nieuchwalenie zaś wczesne w Radzie Państwa projektowanych zmian regulaminowych spowodowało na Monarchię i Kraj nasz nieobliczalne następstwa.

Komisja reformy wyborczej w myśl powyższych uwag stawia wniosek:

Wysoki Sejm raczy raczy chwalić:

Załączony ./ projekt zmiany prowizorycznego regulaminu sejmowego.

Regulamin prowizoryczny Sejmu Królestwa Galicji i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem uzupełnia się postanowieniami w §. 64. a) wymienionemi, zaś §§. 71. i 72. znoszą się w dotychczasowej osnowie i opiewać mają, jak następuje:

§. 64 a).

Jeżeli poseł rozmyślnie zakłóca porządek obrad, natenczas po wyczerpaniu środków dyscyplinarnych w §. 63. wymienionych, może Marszałek wykluczyć go z bieżącego posiedzenia Sejmu.

Posła, który w izbie dopuścił się obelg lub gwałtownych czynów powadze Sejmu ubliżających, może Marszałek wykluczyć z bieżącego posiedzenia Sejmu.

Wykluczony poseł winien natychmiast opuścić salę obrad.

Bezpośrednio po posiedzeniu, na którym nastąpiło wykluczenie, zwoła Marszałek komisję dyscyplinarną, która może orzec przedłużenie wykluczenia aż do czterech następnych posiedzeń.

Komisja dyscyplinarna wybierana będzie na początku każdej sesji sejmowej i składać się ma z Marszałka jako przewodniczącego oraz z sześciu członków, którzy wybrani będą przez Sejm w podobny sposób jak członkowie Wydziału krajowego, mianowicie po jednym z każdej kuryi, a trzech z całego Sejmu bezwzględną większością głosów.

Jak długo trwa wykluczenie, nie ma wykluczony poseł wstępu do gmachu sejmowego.

§. 71.

Na żądanie, poparte przynajmniej przez 15 posłów, może Marszałek wstrzymać na 10 minut głosowanie nad postawionem pytaniem.

§. 72.

Głosowanie odbywa się zazwyczaj ustne, lecz może także nastąpić przez powstanie z miejsca, lub przez podniesienie rąk. Próbę przeciwną zarządza Marszałek, jeżeli według jego zdania rezultat głosowania jest wątpliwym, a jeżeli i to nie daje pewnego rezultatu, zarządza on głosowanie ustne.

W sprawach merytorycznych głosowanie ustne ma także nastąpić, jeżeli przynajmniej 30 członków Sejmu zażąda tego przed przystąpieniem do głosowania.

Marszałek otwiera rozprawę ogólną nad sprawozdaniem komisji reformy wyborczej o wniosku p. Urbańskiego w sprawie częściowej zmiany regulaminu sejmowego.

Przemawia pod względem formalnym p. Okuniewski.

Marszałek udziela odpowiedzi p. Okuniewskiemu.

Marszałek odracza posiedzenie do godziny $1\frac{1}{2}$ 8 wieczorem.

Przerwa posiedzenia godz. 4. m. 40 po południu.

Dalszy ciąg posiedzenia z dnia 27. marca 1899 roku.

Początek o godz. 7. minut 50 wieczór.

Marszałek konstatuje dostateczną liczbę posłów i otwiera napowrót przerwane posiedzenie.

Następuje rozprawa ogólna nad sprawozdaniem komisji reformy wyborczej o wniosku posła Urbańskiego w sprawie częściowej zmiany regulaminu sejmowego.

Przemawia p. Okuniewski i wnosi przejście do porządku dziennego nad sprawozdaniem i wnioskiem komisji.

Przemawia p. Jaworski.

Przemawia p. Bernadzikowski.

Przemawia p. Csajkowski Władysław Wiktor.

Przemawia p. Romanowicz i wnosi następujący wniosek:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wniosek komisji dla reformy wyborczej w przedmiocie zmiany prowizorycznego regulaminu obrad sejmowych, odsyła Sejm do Wydziału krajowego z poleceniem, aby wniosek ten zbadał i na najbliższej sesji sejmowej sprawozdanie swe wraz z ewentualnymi wnioskami przedłożył.

Marszałek oznajmia iż p. Wójcik zrzekł się głosu.

Przemawia p. Średniawski.

P. Stadnicki wnosi zamknięcie rozprawy ogólnej.

Izba uchwała zamknięcie rozprawy ogólnej.

Marszałek oznajmia iż „za“ wnioskiem komisji zapisany jest poseł Czajkowski. Władysław pp. zaś Soleski, Wachnianin, Milan przeciw wnioskowi komisji.

Marszałek wzywa zapisanych posłów do wyboru mowców generalnych.

P. Sawczak wnosi, aby wszyscy mowcy zapisani przemawiali.

Izba odrzuca wniosek p. Sawczaka.

Marszałek konstatuje, że za wnioskiem p. Sawczaka głosowało 44, „przeciw“. wnioskowi 65 posłów; wniosek zatem upadł.

Wybrany zostaje mowcą generalnym przeciw wnioskowi komisji p. Wachnianin.

Przemawia p. Wachnianin..

Przemawia p. Czajkowski Władysław.

Przemawia p. sprawozdawca p. Trzeciecki.

Marszałek przerywa p. sprawozdawcy, wzywając, by przedstawiał sprawę nie dotykając osób.

Przemawia p. Romanowicz dla sprostowania faktu i wnosi na imienne głosowa, nie nad wnioskiem przezeń postawionym.

Izba popiera wniosek imiennego głosowania.

Marszałek wzywa, aby ci posłowie, którzy głosują za wnioskiem p. Romanowicz, powiedzieli „tak“, ci, którzy głosują przeciw powiedzieli „nie“.

Sekretarz p. Stanisław Niezabitowski odczytuje imienny spis posłów.

Przez „nie“ głosowali posłowie: Abacourt, Abrahamowicz, Badeni Kazimierz-Bednarski, Białoskórski, Bielański, Biliński Binder, Bobrzyński, Borkowski, Brunicki Brykczyński, Chamiec, Cielecki, Cieński, Czartoryski, Czaykowski Władysław, Czaykowski Władysław Wiktor, Czechowicz, Czecz, Dąbski, Dziędużycki Karol, Dziędużycki Wojciech, Gniewosz, Gnoiński, Gołuchowski, Gorayski, Górski, Horodyski,

Hupka, Jabłoński, Jakliński, Jaworski, Jordan, Korytowski, Kostheim, Koziębrodzki, Kozłowski, Kraiński, Krzysztofowicz, Lubomirski, Madeyski, Merunowicz, Męciński, Michałowski, Niezabitowski Stanisław, Niezabitowski Witold, Onyszkiewicz, Osuchowski, Paszkowski, Pilat, Piniński, Potocki, Andrzej, Puzyna Julian, Rayski, Rey, Rozwadowski, Rudrał, Sala, Sanguszko, Sznell, Scipio, Siemiginowski, Skałkowski, Skrzyński Zdzisław, Sozański, Stadnicki, Starzyński, Stecki, Szeptycki, Tarnowski Ttanisław. Theodorowicz, Torosiewicz Mikołaj, Trzecieski, Tyszkowski, Urbański, Vivien, Wereszczyński, Wiśniewski, Zagórski, Zall.

Przez „tak“ głosowali posłowie:

Barwiński, Bernadzikowski, Bojko, Data, Dworski, Fruchtman, Goldman, Hamorak, Jahl, Kadyj, Karatnicki, Kramarczyk, Krempa, Kulczycki, Löwenstein, Małachowski, Michalski, Milan, Niebyłowiec, Nowakowski, Okuniewski, Olpiński, Ostapczuk, Poloczek, Romanowicz, Rotter, Sawczak, Słotwiński, Soleski, Średniawski, Styła, Szwed, Vayhinger, Wachnianin, Weigel, Winniczuk, Wójcik, Zajęczkowski, Żardecki.

Marszałek oznajmia iż „przeciw“ wnioskowi p. Romanowicza głosowało 82, zaś „za“ 39 posłów; wniosek zatem upadł.

Izba odrzuca następnie w oddzielnem głosowaniu wniosek p. Okuniewskiego na przejście do porządku dziennego nad sprawozdaniem i wnioskami komisji.

Marszałek konstatuje, że za wnioskiem p. Okuniewskiego głosowało tylko 36 posłów.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta:

§. 64. a).

Jeżeli poseł rozmyślnie zakłóca porządek obrad, natenczas po wyczerpieniu środków dyscyplinarnych w §. 63. wymienionych, może Marszałek wykluczyć go z bieżącego posiedzenia Sejmu.

Posła, który w izbie dopuścił się obelg lub gwałtownych czynów powadze Sejmu uciążliwych, Może Marszałek wykluczyć z bieżącego posiedzenia Sejmu.

Wykluczony poseł winien natychmiast opuścić salę obrad.

Bezpośrednio po posiedzeniu, na którym nastąpiło wykluczenie, zwoła Marszałek komisję dyscyplinarną, która może orzec przedłużenie wykluczenia aż do czterech następnych posiedzeń.

Komisja dyscyplinarna wybierana będzie na początku każdej sesji sejmowej i składać się ma z Marszałka jako przewodniczącego oraz z sześciu członków, którzy wybrani będą przez Sejm w podobny sposób jak członkowie Wydziału krajowego, mianowicie po jednym z każdej kuryi a trzech z całego Sejmu bezwzględną większością głosów.

Jak długo trwa wykluczenie, nie ma wykluczony poseł wstępu do gmachu sejmowego.

Izba uchwała bez rozprawy §. 64. a) zgodnie z wnioskiem komisji.

Marszałek konstatuje, iż za przyjęciem §. 64 a) głosowało 81 posłów przeciw przyjęciu 2 posłów, a zatem w Izbie było obecnych 83 posłów, nie licząc Marszałka.

Sprawozdawca czyta:

§. 71.

Na żądanie, poparte przynajmniej przez 15 posłów, może Marszałek wstrzymać na 10 minut głosowanie nad postanowionem pytaniem.

Izba uchwała bez rozprawy §. 71 zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 72.

Głosowanie odbywa się zazwyczaj ustnie, lecz może także nastąpić przez powstanie z miejsca, lub przez podniesienie rąk. Próbę przeciwną zarządza Marszałek, jeżeli według jego zdania rezultat głosowania jest wątpliwym, a jeżeli i to nie daje pewnego rezultatu zarządza on głosowanie ustne.

W sprawach merytorycznych głosowanie ustne ma także nastąpić, jeżeli przynajmniej 30 członków Sejmu zażąda tego przed przystąpieniem do głosowania.

Izba uchwała bez rozprawy §. 72 zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

Regulamin prowizoryczny Sejmu Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem uzupełnia się postanowieniami w 64. a) wymienionemi za §§. 71. i 72. znoszą się w dotychczasowej podstawie i opiewać mają, jak następuje:

Izba uchwała bez rozprawy powyższy nagłówek zgodnie z wnioskiem komisji.

Uchwaliwszy, następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania tej uchwały bez czytania, uchwała Izba cały projekt uchwały powyższej w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie komisji szkolnej o sprawozdaniu Rady szkolnej krajowej o stanie szkół średnich i o wniosku rektora Kady'ego w sprawie zaprowadzenia lekarzy szkolnych.

Sprawozdawca p. St. Tarnowski, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego odczytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie c. k. Rady szkolnej krajowej o stanie szkół średnich w roku szkolnym 1897/98.

2. Sejm wzywa c. k. Rząd do przekształcenia na gimnazya samoistne już istniejących zakładów filialnych we Lwowie i w Krakowie.

3. Sejm wzywa ponownie c. k. Rząd, żeby naukę Historii kraju rodzinnego uczynił obowiązkową w gimnazyach.

W rozprawie ogólnej przemawia p. Okuniewski.

Przemawia p. Bobrzyński.

Przemawia p. Niebyłowiec.

Przemawia p. Czartoryski.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. Sprawozdawca.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej i uchwała bez rozprawy powyższe wnioski komisji głosując nad każdym wnioskiem 1, 2, 3, 4, oddzielnie.

Następuje:

Sprawozdanie komisji szkolnej o wniosku posła Adama Skrzyńskiego w sprawie utworzenia w Gorlicach szkoły realnej, tudzież o petycyach gmin Mielca, Dembicy i innych w sprawie utworzenia nowego gimnazjum.

Sprawozdawca p. Rayski uwolniony, na wniosek sekretarza p. Urbańskiego, od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm uchwalić raczy:

Sejm wzywa c. k. Rząd, aby założył szkołę realną w Krośnie a gimnazjum w Mielcu.

W rozprawie ogólnej przemawia p. Michałowski i stawia następujący wniosek:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I Wzywa się Rząd, aby założył szkołę realną w Krośnie.

II Wzywa się Rząd powtórnie aby założył gimnazjum, któreby zapobiegło przepięnieniu gimnazjów w Rzeszowie i Tarnowie.

III Petycyę gmin Dębica Mielec i innych odstępuje się Rządowi do zbadania i możliwego uwzględnienia.

Izba popiera wniosek p. Michałowskiego.

Przemawia p. Krempa.

Przemawia p. Bobrzyński.

Sekretarz p. Urbański wnosi na zamknięcie rozprawy ogólnej.

Izba uchwała zamknięcie rozprawy ogólnej.

Marszałek oznajmia, iż do głosu zapisani są pp. Stanisław Tarnowski przeciw, Rey i Męciński za wnioskiem komisji, wzywa zatem tych ostatnich postów do wyboru mowcy generalnego za wnioskiem komisji.

Mowcą generalnym za wnioskiem komisji, wybrany zostaje p. Rey.

Przemawia p. Rey, jako mowca generalny.

Przemawia p. Tarnowski Stanisław.

Przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwała pierwszą część wniosku komisji, z opuszczeniem drugiej części tegoż wniosku tj. od słowa „a“ aż do słowa „Mielcu“, a następnie w oddzielnem głosowaniu odrzuca punkt II. wniosku p. Michałowskiego.

Marszałek konstatuje, iż za punktem II. wniosku p. Michałowskiego głosowało 23, przeciw 42 postów, a zatem okazał się brak kompletu w Izbie, wskutek czego oznajmia, iż głosowanie nad tą sprawą mnieści na porządku dziennym następnego posiedzenia, a obecnie zmuszonym jest z braku kompletu zamknąć posiedzenie, i wzywa sekretarzy do odczytania złożonych interpelacyj.

Sekretarz p. Stanisław Niezabitowski odczytuje następujące interpelacje do p. Komisarza rządowego:

I n t e r p e l a c y a

Zważywszy, że już od całego szeregu lat cały płat kraju między Sanem i Wisłą domaga się założenia c. k. Sądu obwodowego; zważywszy, że wymiar sprawiedliwości z powodu przeładowania sprawami tak w c. k. Sądzie obwodowym w Tarnowie, jak i Rzeszowie jest wielce utrudnionym; zważywszy, że Wysoki Sejm uchwałą z dnia 15. lutego 1897 r. uznał za stosowne wezwać Wysoki c. k. Rząd do założenia c. k. Sądu obwodowego w Mielcu środowisku tej części kraju którego podstawą jest linia Tarnów-Jarosław a wierzchołkiem Tarnobrzeg: zważywszy, że interesowanym nie jest od dwóch lat wiadomo, jak ta sprawa stoi obecnie, i o ile posunęła się naprzód i kiedy uczyniwną zostanie;

podpisani mają zaszczyt prosić Jaśnie Wielmożnego Pana komisarza rządowego o wyjaśnienie, czy i kiedy uprawnione nadzieje i uzasadnione potrzeby zaspokojone będą.

Lwów dnia 24 marca 1899.

Interpelant:

Rey.

Męciński, Białoskórski, Jordan, Karol Dzieduszycki, Hupka, Wachnianin, Dąbski, Bielański, Kszysztofowicz, Horodyski, Merunowicz, Romanowicz, Rayski, Koziebrodzki, Pilat Skrzyński, Cieński, Potocki, Kozłowski, Lubomirski, Szeptycki, Torosiewicz Siemiginowski, Vivien, Stadnicki, Niezabitowski, Zagórski, Onyszkiewicz, W Niezabiski, Sozański, Bernadzikowski, Olpiński, Trzecieski, Weigel, Tyszkowski, Dworski, Brunicki, Dzieduszycki W., Scipio, Schnell, Rotter, Jahl, Skałkowski, Borkowski, Żardecki, Rozwadowski, Gnoiński, Czech, Zamoyski, Brykczyński, Sozański, Czartoryski,

I n t e r p e l a c y a

do JW-go Pana Komisarza rządowego
w sprawie protestów wyborczych w powiecie gorlickim.

Przeciwko wynikowi wyborów do Rad gminnych w Rzepienniku strzyżowskim, Staszczynie, Łużny i Szalowej w gorlickim powiecie, przeprowadzonych w maju i czerwcu 1898. wnieśli nieliczni malkotenci protesty. Pomimo, że odrzucenie tych protestów nie może ulegać żadnej wątpliwości, albowiem nie ma w nich żadnych istotnych zarzutów, a obliczone są tylko na przewleczenie sprawy i utrzymanie się jeszcze przez jakiś czas u steru pominiętych jednostek, protesty te dotychczas nie zostały rozstrzygnięte. Cierpi na tem gospodarka gminna podwójnie; raz przez przewleczenie się bezprawnego stanu rzeczy, a powtórę przez złą gospodarkę dawnych rad.

Tak samo wzięła c. k. Starostwa w Gorlicach z zatwierdzeniem nowo wybranych zwierzchności gminnych w Glinniku maryampolskim i w Lipnikach naraża te gminy na różne przykrości i straty

Podpisani zapytują c. k. p. Komisarza rządowego, czy wspomniane sprawy są mu wiadome i czy zarządził lub raczy zarządzić co należy, aby bezprawnemu stanowi rzeczy zaradzić.

Lwów dnia 26. marca 1899.

Interpelant

G. Milan

Bernadzikowski, Okuniewski, Bojko, Nowakowski, Ostapczuk, Szwed, Kramarczyk, Data, Potoczek, Warzecha, Niebyłowiec, Wójcik, Krempa, Średniawski.

Marszałek oznajmia, iż interpelacyę te udzieli p. Komisarzowi rządowemu.

Sekretarz p. Urbański odczytuje następującą interpelacyę do p. komisarza rządowego:

Interpelacya

do JWPana komisarza rządowego!

Gmina Maćkowa wola, Łodyna, Dźwiniec dolny w pow. Liskim dotknięte w roku 1898 straszną klęską gradobicia pogrążone są w najstraszniejszej nędzy. Mieszkańcy tych gmin już i bez owej klęski ubodzy, teraz przymierają z głodu i dosłownie śmierć głodową i zupełna ruina im zagraża, jeżeli im. c. k. Rząd nie przyjdzie i to jak najrychlej z wydatniejszą i to nadzwyczajną pomocą. Petycyę ich wniesione do Rady państwa wyszczególniają po imieniu i nazwisku gospodarzy dotkniętych klęską gradobicia. Wiadomo nam, że W. c. k. Rząd uznał istotnie pomoc dla gradobiciem dotkniętych za konieczną, przyzwolił z funduszów państwowych 1 milion 6 króćset tysięcy, z której to sumy wyasygnował do rąk JE. P. Namiestnika 360.000 na zapomogi. Wiadomo nam również, że JE. P. Namiestnik wdrożył już rokowania z c. k. Starostwem w Lisku, a także z tamtejszym Wydziałem powiatowym co do sposobu przyjsia z pomocą biedakom.

Wiadomo nam również z doniesienia interesowanych biedaków, że c. k. Starostwo w Lisku w nieodpowiedni sposób wyasygnowanych na akcyę rachunkową, pieniędzy użyć zamierza.

Dnia 18. marca b. r. oświadczył c. k. Starosta w Lisku, że za pieniądze ratunkowe, zakupi i rozda ludziom zboże, a reszta pieniędzy ratunkowych użytą będzie na budowę dróg. I pierwszy i drugi sposób przyjsia z pomocą głodującym jest niewłaściwy.

Przy udzieleniu pomocy w ziarnie nie można uwzględnić z natury rzeczy różnorodnych zapotrzebowań ludności. Każdy gospodarz w innych żyje warunkach, innego potrzebuje ziarna i w innej ilości. Zaś pomoc przez budowę dróg w tym zwłaszcza czasie jest zupełnie nie na miejscu.

Ludzi wolnych nie posiadających gospodarstwa ni drobnej rodziny już dawno bieda wygnała z głodujących wsi za zarobkiem w inne strony. Zostali gospodarze gruntowi z rodzinami i ci potrzebują ratunku. Ci gruntowi właśnie z zarobków przy budowie dróg nie będą mogli wcale korzystać, albo bardzo mało, gdyż muszą pracować na własnym zagonie. Taka pomoc przez roboty publiczne odpowiada celowi tylko w porze jesiennej i zimowej, albo przez krótki czas na przednowku a nie w czasie robót polnych. Takie jest zdanie interesowanych biedaków w gminach dotkniętych gradobiciem w powiecie Liskim. Uznając je za słuszne i zgodne z życzeniem interesowanych.

Zapytujemy c. k. pana komisarza rządowego, czy zechce zaradzić, ażeby zamiast owych nieprowadzących do celu środków ratunkowych, zechciał zarządzić co należy, aby pomoc udzielona była potrzebującym w gotówce i to jak najrychlej.

Lwów dnia 26. marca 1899.

Interpelant:
Milan.

Krempa, Wójcik, Sredniawski, Okuniewski, Bojko, Kramarczyk, Data, Potoczek, Bernadzikowski, Ostapczuk, Warzecha, Szwed, Nowakowski, Niebyłowiec.

Marszałek oznajmia, iż interpelację tę udzieli p. komisarzowi rządowemu.

Sekretarz p. Andrzej Potocki odczytuje następującą interpelację do Wydziału krajowego :

I n t e r p e l a c y a

do Wysokiego Wydziału krajowego !

W listopadzie ubiegłego roku, poruszyły prawie wszystkie pisma krajowe niebywałe nadużycie, popełnione na jednej z najważniejszych gałęzi przemysłu galicyjskiego a mianowicie fabrykacji konserw dla wojska. przez galicyjskie akcyjne Towarzystwo handlowe we Lwowie. Ponieważ sprawa ta wymaga koniecznie więcej światła i jak najrychlejszej sanacyi zapytują podpisani :

1) Czy wiadomem jest Wydziałowi krajowemu, że galic. akc. Towarzystwo handlowe we Lwowie, którego Bank krajowy jest patronem i posiada w swym ręku główną część kapitału akcyjnego weszło w tego rodzaju stosunki z firmami wiedeńskimi, że działa tem wprost na zgubę fabrykacji konserw w kraju naszym, gałęzi przemysłu, tak ważnej dla nas ze względów agrarnych i dostaw dla wojska.

2) Czy wiadomem jest Wydziałowi krajowemu że Dyrekcyja gal. akc. Towarzystwa handlowego we Lwowie, sprzedała swą firmę przedsiębiorcom wiedeńskim za 80.000 złr., płatnych w ratach przez 10 lat, skutkiem czego milionowe dostawy konserw dla wojsk w Galicyi rozłożonych dostają się w ręce Niemców.

3) Czy wiadomem jest Wydziałowi krajowemu, że Dyrekcyja gal. akcyjnego Towarzystwa handlowego we Lwowie, odstąpiła swej firmy na płaszczyk dla spekulantów niemieckich i wygodną bardzo wymówką dla władz wojskowych, celem paraliżowania konkurencyi fabryki krajowej, subwencyonowanej przez Wydział krajowy, z krajowego funduszu przemysłowego.

Lwów dnia 24. marca 1899.

Interpelant :

Wójcik.

Krempa, Bernadzikowski, Kramarczyk, Szwed, Data, Warzecha, Styła, Bojko, Sredniawski, Potoczek, Ostapczuk, Nowakowski, Okuniewski, Zajaczkowski, Soleski, Hamorak, Niebyłowiec, Karatnicki.

Marszałek oznajmia iż interpelację tę udzieli Wydziałowi krajowemu.

Sekretarz p. Karatnicki odczytuje następującą interpelację do Wydziału krajowego :

I n t e r p e l a c y a

posła Stefana Nowakowskiego i towarzyszy do Wydziału krajowego w sprawie, nieporządków w urzędowaniu Zwierzchności i Rady gminnej w Torkach pow. Przemyśl.

Zachęcony tem, że w najwyższych magistraturach naszego kreju zaczyna budzić tendencya niepokrywania żadnego nadużycia i kradzieży, postanowiłem przedstawić Wysokiemu Wydziałowi krajowemu wiązaną faktów z gospodarki Zwierzchności Rady gminnej w Torkach w tej nadziei, że Wysoki Wydział krajowy położy koniec tej anarchii.

Utworzona z budżetowych pieniędzy gminnych kasa na budowę nowej cerkwi stoi pod zarządem wójta F. Horeczki, jego powinowatego pisarza i radnego gminnego Iwana Hołowida i kasyera Wasyla Horeczki, brata wójtowego a szwagra pisarzowego. Ta trójka pożycza pieniądze z kasy po największej części tylko kuzynom, przyczem, nie pobierając od nich żadnych procentów, poprostu rozdarowuje grosz gminny. I tak Stefan Hołowid brat pisarza i radny pożyczył w r. 1890 l. dz. 135. kwotę 110 zł., płacił procent tylko do r. 1893., a od tego czasu nie zwraca ani kapitału, ani dalej nie płaci procentów. Wasyl Horeczko, kasyer i radny, pożyczył w roku 1893 l. dz. 156. sumę 103 zł., — z tej kwoty tylko raz w r. 1893 zapłacił 2 zł. 6. ct. procentu, od tego czasu nie spłaca ani kapitału, ani procentu. Ten sam dłużnik pożyczył w r. 1890 do l. dz. 141. kwotę 100 zł. w. a., przyczem dał procent do r. 1891, później nie oddawał niczego. Herschowi Rauchowi po Lipie, głównej podporze Zwierzchności gminnej, pożyczono w r. 1891 l. dz. kas. 143. sumę 300 zł. Żyd płaci procent tylko do roku 1895, — potem nie płaci już ani kapitału, ani procentu.

Rozumie się — nie chcemy naprowadzać wszystkich wypadków, reszta wyjdzie na jaw przy ewentualnem śledztwie. Jaka jest moralna kwalifikacya do sprawowania urzędów w Zwierzchności gminnej niechaj posłuży ten fakt, że radny i kasyer gminny wspomniany Wasyl Horeczko, chciał zgwałcić żonę drugiego radnego. Prokuratura Państwa zarządziła śledztwo i zastanowiła je tylko dlatego, gdyż pokazało się, że ten kasyer podczas spełniania zbrodni był kompletnie pijany. Odnosną rezolucyę c. k. Prokuratorji państwa będą na miejscu służyć wysłanemu na śledztwo urzędnikowi. W każdym razie jest to rzeczą niesłychaną, ażeby kasa gminna i szpichlerz znajdowały się w rękach takich notorycznych pijaków. Szpichlerz nie obliczany już od kilku lat, — zdaje się sam zarządca szpichlerza, gminnego nie wie, co w szpichlerzu ma być.

Wspomniany kasyer podczas obrachunku kasy przez lustratora powiatowego, nie mogąc wydostać pieniędzy między ludźmi by pokryć braki w kasie uciekł ze wsi i wrócił dopiero wtedy, gdy lustrator ze wsi wyjechał.

Ten sam kasyer, pobierając procent od Romana Czysnoka, przebrał za dużo. Pokrzywdzony wracał dwa razy do kancelaryi gminnej i żalił się, że od niego pobrano za dużo. Za każdym razem zwracał mu kasyer część złożonych pieniędzy, ale w końcu mimo tego wpisał do dziennika kasowego mniejszą kwotę, aniżeli pobrał u Romana Czysnoka. W swoim czasie uchwaliła Rada gminna wybudować tamę na rzece Sanie. Dotychczas ani tamy nie wybudowano, ani nie wykazano, gdzie się podziałła kwota 100 zł. w. a. przeznaczona na tamę.

Za wydzierżawienie brzegu Sanu pod spławiane drzewo miał żyd Hersz Rauch złożyć kwotę 200 zł. w. a. Rada powiatowa zatwierdziła to. Po jakimś czasie Rada gminna na własną rękę darowała żydowi 120 zł. w. a. ale żyd dotychczas ani reszty 80 zł., ani procentu od tych pieniędzy gminie nie złożył; a Zwierzchność nie czepia się swego towarzysza za to. W roku 1891 pożyczyła Zwierzchność gminna bez zezwolenia Rady powiatowej 916 zł. w kasie gminnej; od tego czasu ani kapitału nie zwraca, ani też nie płaci procentów, zatem doprowadzi do tego że budżet gminny z czasem prostoprostu nie zdoła udźwignąć nadzwyczajnych ciężarów.

Tu tylko zauważę, że ci ludzie dlatego jedynie tak długo utrzymują się przy zarządzie gminy, ponieważ cieszą się protekcją zarówno Rady powiatowej, jak i c. k. Starostwa. Mianowicie udają oni wobec wspomnianych urzędów zawziętych wrogów radykałów, i to już osłania ich przed surową kontrolą ze strony władz. Żeby się nie wydawało, iż posądzenie wyższych władz powiatowych, zarówno autonomicznych, jak i rządowych o protegowanie jednej klikki jest gołosłownem, przytoczę tylko, co następuje: Przy końcu roku 1897 gmina, oburzona gospodarką dotychczasowej Rady gminnej, wybrała w $\frac{2}{3}$ nową Radę — zaczął.

Na wiosnę w r. 1898 c. k. Starostwo unieważniło te wybory, rozpisało niespodziewanie nowe wybory, a tymczasem Rada powiatowa nadała dotychczasowej klicie dostawę szutru dla drogi, budowanej przez wieś Torki, a przez to wszystkich włościan, którzy chcieli w głodowym roku nieco na życie zarobić, zniewoliła pośrednio do głosowania na klikę, która dotychczas rej w gminie wiedzie. Pijatyką i żydowskimi namowami doprowadzono do tego, że obok dotychczasowej Zwierzchności gminnej wybrano jeszcze do Rady gminnej nałogowych pijaków i karciarzy, tudzież podpalacza F. Horeczkę, którego już c. k. Prokurator państwa wzięła w swoją opiekę i zamknęła w więzieniu śledczym za podpalenie. Przy tem połączeniu co najgorszych żywiołów z dawnej Rady i nowych amatorów cudzej własności jest pewna nadzieja, że gmina Torki zostanie kompletnie zrujnowaną. Na dowód zupełnej wiarygodności naprowadzonych faktów przytaczam jeszcze co następuje: podczas rozprawy sądowej w r. 1897 w Przemyślu zeznał pod przysięgą lustrator Rady powiatowej że w rachunkach gminnych w Torkach istnieje najwyższy nieporządek.

Wysłany na szkcontrum kas i rachunków gminnych, wypisał ten lustrator w dziennikach że znachodzi ważne braki w rachunkach. Podobne sprawozdanie przedłożył Wydziałowi Rady powiatowej.

Wskutek tego Wydział Rady powiatowej udzielił naganę zwierzchności i Radzie gminnej w Torkach, zanotowaną w protokołach Rady gminnej. Jednak mimo tego gospodarka Zwierzchności i Rady gminnej nie zamieniła się od tego czasu ani na włos. Ponieważ wszystko to popycha ludność wsi Torki do ruiny, przeto podpisani zapytują:

1) Czy Wysoki Wydział krajowy gotów jest wydelegować swego urzędnika na śledztwo w sprawie tych nadużyć?

2) Czy po skonstatowaniu naprowadzonych nieprawidłowości pociągnie Wysoki Wydział Krajowy wszystkich winnych do jak najsurowszej odpowiedzialności, usunie ich od urzędowania a tem samem uwolni wieś Torki od ruiny ekonomicznej?

Lwów dnia 27. Marca 1899.

Interpelant:
Stefan Nowakowski w. r.

Wachnianin, Krempa, G. Milan, Okuniewski, Warzecha, Potoczek, Średniawski, Niebyłowicz, W. Szwed, P. Dr. Bernadzikowski, Bojko, Ostapczuk, Data, Winniczuk, Dr. Olpiński, Styła, Wójcik, Zajęczkowski, Kulczycki.

Marszałek oznajmia, iż interpelację tę udzieli Wydziałowi krajowemu.

Sekretarz p. Karatnicki odczytuje następującą interpelację do p. komisarza rządowego.

I n t e r p e l a c y a do Pana Komisarza rządowego.

Podpisani zapytują:

Na jakiej podstawie Starostwo złoczowskie nakazuje gminom swego powiatu jak ./. płacić delegatowi Starostwa za zbadanie spisów obowiązanych do służby wojskowej jakieś koszta podróży?

Lwów dnia 27. Marca 1899.

Interpelant:

Dr. Okuniewski w. r.

Krempa, Wójcik, Dr. Bernadzikowski, Bojko, Średniawski, Milan, Barwiński, Ostapczuk, Potoczek, Kulczycki, Zajęczkowski, Dr. Sawczak, Nowakowski, Winniczuk Kramarczyk, W. Szwed, Niebyłowicz, Hamorak, Karatnicki.

Odpis pisma c. k. Starostwa w Złoczowie z dnia 16 Stycznia 1899 l: 1758/99 do Zwierzchności gminnej w Rykowie.

Odnosnie do rozporządzenia mego z dnia 18/9 1898 L: 30025., wyznaczam termin na dzień 2-go Marca o godzinie 10 rano celem sprawdzenia spisów popisowych na rok 1899 t. j. urodzonych 1878 1877 i 1876, także spisów pospolitaków urodzonych 1880 r. t. j. sprawdzenia reklamacyi tych popisowych z trzech klas wieku t. j. urodzonych 1878, 1877 i 1876 r., którzy o uwolnienie od służby prezencyjnej na rok 1899 ubiegać się będą — tudzież przeprowadzenia dochodzeń celem zbadania stosunków familijnych, majątkowych i zarobkowych obowiązanych do opłaty taksy wojskowej za rok 1898 i wzywam naczelnika gminy by wraz z dwoma mężami zaufania i pisarzem gminnym oczekiwał w kancelaryi gminnej przybycia delegata tutejszego c. k. Starostwa w kancelaryi gminnej w Rykowie.

Gdzie w tamtejszej kancelaryi gminnej delegat tut. c. k. Starostwa powyższą czynność przeprowadzi.

Należy więc zaraz ogłosić niniejsze rozporządzenie i wezwać reklamantów by prośby wniesli przed wyznaczonym terminem do urzędu gminnego a to tem pewniej że w razie uchybienia terminu będą musieli reklamanci w c. k. Starostwie sprawdzać swe odnośne prośby coby ich tylko na niepotrzebne koszta narażało.

Spisy popisowych i spisy pospolitaków mają być gotowe i wręczone delegatowi tutejszego c. k. Starostwa.

Tytułem kosztów podróży spowodowanych niniejszą czynnością ma Naczelnik gminy uiszczyć komisyjonującemu Delegtowi tut. c. k. Starostwa kwotę 3 złr.

Złoczów dnia 16 Stycznia 1899.

C. k. Starosta.

Roder w. r.

I n t e r p e l a c y a

do c. k. komisarza rządowego.

Już w Radzie Państwa podnoszono żale na starostę złoczowskiego, że tenże zamyka szkoły ruskie, a klucze od szkoły oddaje dworom.

Podobnie zamknięto szkołę ruską we wsi Rykowie, a gdy włościanie ruscy nie mogąc doczekać się nauczyciela dla swoich dzieci uprosili diaka Maksyma Matwejkowa, by choć on za opłatę wyuczył dzieci czytać na ruskim elemetarzu, wydał c. k. Starosta złoczowski dnia 11. Marca 1899 do L: 8842 następujące rozporządzenie:

Do Zwierzchności gminnej w Rykowie!

Ponieważ wedle przeprowadzonego dochodzenia okazało się że w tamtejszej gminie trudni się Maksym Matwejkow nieuprawnionem bakałarstwem, i za to sobie płacić każe, przeto polecam Zwierzchności gminnej wzbronić Matwejkowi nauczania dzieci, a to pod rygorem skutków w §. 9. pat. z 20/4 1854 Nr. 96 Dz. u p.

Za ścisłe wykonanie niniejszego polecenia czynię wójta osobiście odpowiedzialnym.

C. k. Starosta.

W zastępstwie:

Hamuliński.“

Zapytujemy c. k. komisarza rządowego, czy rozporządzenie wydał c. k. Starosta z troskliwości o oświatę dzieci ruskich, czy też może jaka inna tendencya leżała mu na duszy?

Dalej zapytujemy, kiedy już władza szkolna względnie bliżej w stosunki szkolne powiatu złoczowskiego, który niegdyś pod względem oświaty stał najwyżej, a teraz coraz niżej upada?

Wreszcie zapytujemy, czy pan starosta stosuje swoją energię z taką samą surowością wobec chaiderów żydowskich, jak wobec djaka Maksyma Matwejkowa w Rykowie i kiedy już raz miejsce nauczyciela w Rykowie zostanie obsadzone?

Lwów dnia 27. Marca 1899.

Interpelant:

Okuniewski w. r.

Krempa, Wójcik, Niebyłowiec, Karatnicki, Milan, Potoczek, Dr. Bernazikowski, Kramarczyk, W. Szwed, Bojko, Średniawski, Ostapczuk, Nowakowski, Winniczuk, Dr. Sawczak, Hamorak.

Marszałek oznajmia, iż interpelacye te odstąpi p. Komisarzowi rządowemu.

Sekretarz p. Karatnicki odczytuje następującą interpelację do Wydziału krajowego:

I n t e r p e l a c y a

do Wydziału krajowego.

Coraz częściej zdarzają się wypadki, że Wydziały powiatowe samowolnie, wbrew uchwale Rad gminnych, z oczywistnem podeptaniem autonomicznych praw gmin, wstawiają do budżetów gminnych wydatki, do których gminy ani kontraktem, ani ustawą nie są obowiązane, i przeciw którym Rady gminne częstokroć nawet najwyraźniej protestowały. Zwykle zdarzają się te wypadki przy wymiarze i przyznaniu płac tym funkcyonaryuszom gminnym, — pisarzom i wójtom, którzy ku nader wielkiej szkodzie gmin dają się użyć obszarom dworskim albo pańskim Marszałkom powiatowym i ich sekretarzom za powolne narządzie przy wszelkich wyborach na rzecz tej kliki.

Tak wstawił Wydział powiatowy nadwórniański wskutek domagań się pana Starosty płacę 300 zł. w. a. narzuconemu przez Starostę pisarzowi we wsi Jabłonicy, tak podwyższył Wydział powiatowy Husiatyński płacę naczelnika gminnego z Sidorowa o 20 zł. w. a. rocznie, chociaż on sam domagał się od Rady gminnej podwyższenia tylko o 10 zł. w. a., zaś Rada gminna w Sidorowie temu się sprzeciwiła.

Zapytujemy Wydział krajowy:

Co zamierza przedsięwziąć, by na przyszłość ochronić gminy od takiej samowoli Wydziałów powiatowych?

Czy raczy Wydział krajowy wglądać w powyższe wypadki i usunąć oczywiste bezprawie Wydziałów powiatowych w Nadwórninie i w Husiatynie?

Lwów dnia 26. Marca 1899.

Interpelant:

Okuniewski w. r.

Krempa, Wójcik, Bernadzikowski, Bojko, Barwiński, Średniawski, Kramarczyk, Milan, Ostapczuk, W. Szwek, Potoczek, Nowakowski, Kulczycki, Zajączkowski, Winniczuk, Niebyłowiec, Hamorak, Karatnicki, Dr. Sawczak.

Marszałek oznajmia, iż interpelację tę udzieli Wydziałowi krajowemu.

Sekretarz p. Karatnicki odczytuje następujące interpelacye do p. Komisarza rządowego:

I n t e r p e l c y a

do Pana Komisarza rządowego.

Rada gminna w Wołczyńcu, pow. Stanisławowskiego, została wybrana jeszcze w Maju 1898. Jednak pomimo upływu sześćciolecia dawna Rada ze swoim wójtem Iwanem Świtnym urzęduje dalej i o rozpisaniu nowych wyborów ani słuchu. W dodatku dopuścił się wójt Świtny w swojej gminie licznych malwersacyj i nadużyć, i wszystko skonstantowano już w aktach Wydziału Krajowego do LW. 41461/98 przy sposobności śledztwa dyscyplinarnego, przeprowadzonego przeciw temu wójtowi. Mimo

tego wszystkiego c. k. Starosta Stanisławowski trzyma tego człowieka i nadal w urzędowaniu za to, że tenże idzie na rękę klice szlachecko-propinacyjnej i panu Staroście podczas wyborów.

Podpisani zapytują :

Czy nie raczy c. k. Rząd krajowy wglądać w tę sprawę i wogóle wpłynąć już raz na Starostów, by przestali podtrzymywać po wsiach nieczyste żywioły dla swoich celów partyjnych:

Lwów dnia 27. Marca 1899.

Interpelant;

Dr. Okuniewski w. r.

Krempa, Wójcik, Dr. Bernadzikowski, Bojko, Średniawski, Milan, Ostapczuk, Potoczek, Nowakowski, Kulczycki, Zajączkowski, Barwiński, Winniczuk, Kramarczyk, W. Szwed, Niebysłowiec, Hamorak, Sawczak, Karatnicki.

I n t e r p e l a c y a

do c. k. Komisarza rządowego.

Włościanie z Nizborka nowego powiatu Kopyczynieckiego, mianowicie Nykoła Szwerłyk, Antoni Chorostkowski, Jan Komarnicki, Hnat Haszczyn, Julia Chorostkowska, Petro Łazar, Zachar Leszczyński, Nykoła Trisyruka, Leon Słobodzian, Matwij Hura i inni, potrzebując pieniędzy na zakupno gruntu, zwrócili się do sądu w Kopyczyńcach, by z kasy sierocińskiej pożyczyl pieniądze. Do wiadomości o tej kasie przyszli włościanie z Nizborka nowego z ogłoszenia c. k. Starosty, który na wsi podał do wiadomości, że c. k. Sądy są obowiązane do udzielenia włościanom pożyczek z kas sierocych C. k. Sąd Kopyczyński przyjął do wiadomości zgłoszenia tych włościan jeszcze w Czerwcu 1898 r., włościanie porobili akta notaryalne (!), poskładali je w Sądzie, na co otrzymali następującą rezolucję:

„Poleca się Urzędowi podatkowemu w Kopyczyńcach jako tu sądowej kasy sieroczej, ażeby wypis główny z daty Kopyczyńce 3. Grudnia 1898 l. 15.542, mocą którego Mikołaj Swertyk zeznał na rzecz sądowej kasy sieroczej, iż pożyczkę w kwocie 400 zł. otrzymał, przechował, następnie ze wspólnej kasy sieroczej kwotę 400 zł. w rubrykę wydatków wstawił, i takową Mikołajowi Swertyk za pokwitowaniem wydał. C. k. Sąd powiatowy oddział I. Kopyczyńce dnia 8. Marca 1899.“

Mimo takiej rezolucyi włościanom do dnia dzisiejszego nie tylko że nie wypłacano przyobiecanych pieniędzy, ale jeszcze powiedziano im w Urzędzie podatkowym: „Idź chłopie, — na rachmańską Wielkanoc dostaniesz pożyczkę!“

Powyżsi włościanie pozaciągali kontraktowe zobowiązania, część pieniędzy za zakupno gruntów już powypłacali, — teraz grozi im wskutek takiego postępowania władz lichwa i oczywista ruina.

Podpisani zapytują :

Czem usprawiedliwi c. k. Rząd takie postępowanie władz i czy nie raczy on przynaglić kogo należy, by już raz powyższym włościanom z Niżborku nowego wypłacono przyobiecane pieniądze?

We Lwowie dnia 27. Marca 1899.

Interpelant;
Dr. Okuniewski w. r.

Krempa, Bernadzikowski, Wójcik, Kramaczyk, W. Szwed, Niebyłowiec, Hamorak, Bojko, Średniawski, Milan, Ostapczuk, Winniczuk, Potoczek, Nowakowski.

I n t e r p e l a c y a do c. k. Komisarza rządowego.

W roku 1897 wybrano w Kałuszu nową Radę powiatową. Dotychczasowym kierownikom powiatu niepodobało się jednak bardzo, że Rusini wprowadzili aż 12 swoich radnych do tej Rady, i wniosli przeciw ukonstytuowaniu się protest, który dotychczas nie został załatwiony. Urzęduje zatem już dziewiąty rok stara Rada, wybrana jeszcze w roku 1890. Tymczasem trzej członkowie starej Rady przenieśli się z Kałusza i mieszkają stale w Stanisławowie, a względnie we Lwowie.

Wydział powiatowy, chcąc mieć tych członków na posiedzeniu, płaci im kosztą podróży każdego posiedzenia w kwocie 50 zł. w. a., — a mianowicie panu Abrahamowi Falkowi, zamieszkałemu w Stanisławowie, 15 zł. za posiedzenie, panu Stesłowiczowi, zamieszkałemu również w Stanisławowie, także 15 zł. w. a., wreszcie panu Kornickiemu lustratorowi domen i lasów we Lwowie, 20 zł. w. a.

Podpisani zapytują, czy nie raczyłby c. k. Rząd przez szybkie załatwienie spraw położyć koniec tej gospodarce starej Rady powiatowej w Kałuszu?

Lwów dnia 27. marca 1899.

Interpelant:
Dr. Okuniewski w. r.

Krempa, Wójcik, Bernadzikowski, Kulczycki, Bojko, Średniawski, Barwiński, Zajęzkowski, Milan, Ostapczuk, Potoczek, Nowakowski, Winniczuk, Niebyłowiec, Hamorak, Dr. Sawczak.

I n t e r p e l a c y a do pana Komisarza rządowego.

Podpisani zapytują.

Dlaczego Wiceprezydent krajowej Dyrekcyi skarbu p. Korytowski, nie chce wykonać rozporządzeń ministerjalnych, dotyczących święcenia niedziel przez podwładne mu urzędy finansowe i podatkowe, kiedy już wszyscy inni naczelnicy władz krajowych zarówno administracyjnych, jak i sędziowskich, dawno wykonali odnośne postanowienia?

Lwów dnia 27. marca 1899.

Interpelant:
Dr. Okuniewski w. r.

Krempa, Wójcik, Dr. Bernadzikowski, Bojko, Średniawski, Milan, Barwiński, Ostapczuk, Potoczek, Nowakowski, Kulczycki, Zajęzkowski, Dr. Sawczak, Winniczuk, F. Kramarczyk, W. Szwed, Niebyłowiec, Hamorak, Karatnicki.

Marszałek oznajmia, iż interpelacye te odstąpi p. Komisarzowi rządowemu.

Marszałek oznajmia, iż wpłynęła jeszcze jedna interpelacya, której odczytania ze względu na jej treść nie zarządza, zapytuje jednak interpelanta, czy zadowolona się tem oświadczeniem, czy też pragnie skorzystać z prawa swego, i odwołać do Izby w tej sprawie po myśli regulaminu.

Przemawia pod względem formalnym p. Bernadzikowski i zapytuje Marszałka o objaśnienia zarządzenia Marszałka w tej sprawie.

Marszałek udziela wyjaśnienia p. Bernadzikowskiemu, zamyka posiedzenie, naczynając następne na dzień 28. marca 1899 roku, godzina 10 przed południem i odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia.

Koniec posiedzenia godzina 1. minut 10. w nocy.

Marszałek krajowy :

Stanisław Badeni w. r.

Sekretarze:

Stanisław Niezabitowski w. r.

Andrzej Potocki w. r.

Protokół

24. posiedzenia, 4. sesyi, VII. peryodu Sejmu galicyjskiego z dnia 28. marca 1899 roku.

Początek o godzinie 10 minut 30 przed południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy J. E. Stanisław hr. Badeni.

Sekretarze: Modest Karatnicki, Stanisław Niezabitowski, Andrzej Potocki, Mieczysław Urbański.

Obecných posłów 122.

Ze strony Rządu: c. k. Radca Dworu Włodzimierz hr. Łoś.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół dwudziestego drugiego posiedzenia uważa za przyjęty, gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów, protokół dwudziestego trzeciego posiedzenia złożony jest w biurze marszałkowskiem do przejrzania.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis petycyj, wniesionych po dzień 28. marca 1899 r., a mianowicie:

Ls. 2258, 2259, 2260, 2261, 2262, 2263, 2264, 2265, 2266, 2267, 2268, 2269, 2270, 2271, 2272, 2273, 2274, 2275, 2276, 2277,

2278, 2279, 2280, 2281, 2282, 2283, 2284, 2285, 2286, 2287, 2288, 2289, 2290, 2291, 2292, 2293, 2294, 2295, 2296, 2297, 2298, 2299, 2300, 2301, 2302, 2303, 2304, 2305, 2306, 2307, 2308, 2309, 2310, 2311, 2312, 2313, 2314, 2315, 2316, 2317, 2318, 2319, 2320, 2321, 2337.

Sekretarz p. Urbański wnosi, by powyższe petycje wszystkie odesłać do Wydziału krajowego.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek formalny p. Urbańskiego.

Komisarz rządowy Radca Dworu Włodzimierz hr. Łoś odpowiada na interpelacje

1) p. Krempy i towarzyszy w sprawie zakazu wywozu mięsa po za granicą gminy Glinna Nawarya;

2) p. Wójcika i towarzyszy w sprawie pobrania porta przez c. k. Urząd podatkowy w Cle od korespondencyj urzędowych;

3) p. Krempy i towarzyszy w sprawie nieprzyjmowania podatków od kontrybucyj przez c. k. Urząd podatkowy w Mielecu i inne, spłacających podatki po terminie;

4) p. Potoczka i towarzyszy w sprawie udzielenia trafiki Kółku rolniczemu w Brandwicy;

5) p. Szweda i towarzyszy w sprawie regulacji rzeki Strzyszawki w pow. wadowickim;

6) p. Warzechy i towarzyszy w sprawie wyszynku propinacyjnego Izaaka i Estery Harnów w Mszanie dolnej;

7) p. Nowakowskiego i towarzyszy w sprawie wójta w gm. Wyszatyce;

8) p. Ostapczuka i towarzyszy w sprawie wyboru do Rady gminnej w Roznówkach;

9) p. Nowakowskiego i towarzyszy w sprawie zakazania odbycia wiecu w Drohobyczu;

10) p. Okuniewskiego i towarzyszy w sprawie sprawozdania wyboru posła z kuryi gmin wiejskich powiatu żydaczowskiego.

Marszałek oznajmia, iż p. Bernadzickowski wniósł na poprzednim posiedzeniu, by jedną z interpelacyj, której Marszałek nie dał sekretarzom do odczytania z powodu jej treści, dziś Izba uchwaliła by ją odczytano, podaje zatem tę sprawę pod decyzję Izby.

Izba odrzuca wniosek p. Bernadzickowskiego.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego pierwszym punktem jest:

Sprawozdanie Wydziału kraj. w przedmiocie zezwolenia gminie miasteczka Dębicy na pobór opłat od napojów spirytusowych, piwa, miodu itp.

Sprawozdawca p. Vayhingera odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego, zakończone projektem następującej ustawy.

U s t a w a

z dnia . . . . . zezwalająca gminie miasteczka Dębicy na pobór opłat gminnych

od napojów spirytusowych, piwa, miodu, wiśniaku, maliniaku, itp. napojów.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomerji z Wielkim Księstwem Krakowskim, rozporządzam.

Art. I.

Gminie miasteczka Dębicy zezwala się pobierać od roku 1899 do końca roku 1904 opłaty gminne od poniżej wyszczególnionych napojów w obręb gminy wprowadzanych albo też w niej wyrabianych i w jej obrębie zużywanych, według następującej taryfy:

1) od jednego hektolitra piwa 1 zł. 20 ct. w. a.

2) od napojów spirytusowych, których zawartość alkoholu da się oznaczyć 100 stopniowym alkoholometrem od stopnia alkoholu 8 ct. czyli od hektolitra alkoholu 8 zł. w. a.

3) od hektolitra miodu, wiśniaku, maliniaku, dereniaku itp. napojów 6 zł. w. a.

Art. II.

Do uiszczenia opłaty obowiązani są wszyscy ci, którzy napoje wyszczególnione w Art. I. dla konsumpcji miejscowej wyrabiają lub sprowadzają, czy to na sprzedaż, czy na własny użytek.

Art. III.

Okręgiem poborowym jest gmina administracyjna miasteczka Dębicy.

Art. IV.

Ta opłata ciąży tylko na konsumpcji w obrębie gminy administracyjnej, nie można nią obciążać produkcji ani obrotu handlowego.

Art. V.

W wypadkach, w których wódka wolną jest od opłaty podatku konsumcyjnego

w myśl §. 6. ustawy z 20. czerwca 1888 dz. p. p. Nr. 95, wolną jest ona także od opłaty gminnej w art. I. wyszczególnionej.

Art. VI.

Bliższe postanowienia co do sposobu poboru tych opłat wyda w drodze administracyjnej c. k. Rząd z Wydziałem krajow.

Art. VII.

Wykonanie niniejszej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie powyższego projektu ustawy *en bloc*.

Izba przyjmuje wniosek przyjęcia powyższej ustawy *en bloc*, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwala cały projekt ustawy *en bloc*.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpienie do trzeciego czytania bez czytania, uchwala Izba powyższy projekt ustawy w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje :

Sprawozdanie Wydziału kraj. w przedmiocie zezwolenia gminie miasteczka Krościenka na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych, piwa i miodu.

Sprawozdawca p. Vayhinger odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego, zakończone projektem następującej ustawy:

U s t a w a

z dnia . . . . . zezwalająca gminie miasteczka Krościenko na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych, piwa i miodu.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomerji z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, postanawiam co następuje:

Art. I.

Gminie miasteczka Krościenko zezwala się pobierać przez lat dziesięć począwszy od roku 1899 do końca roku 1908 opłaty gminne od niżej poszczególnionych napojów według następującej taryfy:

1. od jednego litrostopnia alkoholu według stustopniowego alkoholometra po 4 ct. czyli od 100 litrostopni (hektolitra) alkoholu po 4 zł. w. a.

2. od jednego litra rumu, araku, rosolisu, likieru, ponczowej esencji i innych słodzonych napojów spirytusowych po 1.5 ct. czyli od hektolitra tych napojów po 1 zł. 50 ct. w. a.

3. od jednego litra wiszniaku, maliniaku, dereniaku itp. po 1.5 ct. w. a.

4. od jednego hektolitra piwa po 1 zł. w. a.

5. od jednego hektolitra miodu po 2 zł. w. a.

Art. II.

Do uiszczenia powyższej opłaty obowiązani są wszyscy ci, którzy napoje w Art. I. poszczególnione dla konsumpcji miejscowej wyrabiają lub sprowadzają czy to na sprzedaż czy na własny użytek.

Art. III.

Okręg poborowy stanowi gmina miasteczka Krościenko.

Art. IV.

Ta opłata ciąży na konsumpcji w obrębie gminy, nie można obciążać nią ani produkcji ani obrotu handlowego.

Art. V.

Od opłaty ma być wolną wódka w tych wszystkich wypadkach w których po myśli §. 6. ustawy z 20. czerwca 1888 dz. p. p. Nr. 95 wolną jest ona od państwowej opłaty konsumcyjnej.

Art. VI.

Bliższe postanowienia co do sposobu poboru tych opłat wyda w drodze administracyjnej c. k. Rząd w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

Art. VII.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie projektu tej ustawy *en bloc*.

Izba uchwala wniosek przyjęcia projektu powyższej ustawy *en bloc*, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwala cały projekt ustawy *en bloc*.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania projektu ustawy bez czytania, uchwala Izba cały projekt powyższej ustawy w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego o udzielenie Radzie powiatowej w Tarnobrzegu koncesyi do pobierania opłat mytniczych na drodze powiatowej Tarnobrzeg-Stale.

Sprawozdawca p. Chamiec odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego, zakończone projektem następującej uchwały:

U c h w a ł a

o udzieleniu Radzie powiatowej w Tarnobrzegu koncesyi do pobierania opłat mytniczych na drodze powiatowej Tarnobrzeg-Stale.

Art. I.

Radzie powiatowej w Tarnobrzegu, nadaje się na lat pięć od wejścia w wykonanie tej uchwały, prawo do pobierania myta na drodze powiatowej Tarnobrzeg-Stale pod warunkiem utrzymywania przedmiotu omyconego kosztem funduszu powiatowego w dobrym stanie, z zastrzeżeniem zastosowania postanowień zawartych w §§. 14 i 35 ustawy drogowej z dnia 5. lipca 1897 dz. ust. kr. Nr. 43.

Art. II.

Opłatę myta pobierać należy na stacyi w Mokrzyszowie, według następującego wymiaru:

a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 4 (cztery) ct.;

b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych 2 (dwa) ct.;

c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego 1 (jeden) ct.

Konie, woły, krowy, muły, osły należą do bydła ciężkiego, zaś cielęta, zrebęta, owce, kozy i świnie do drobnego.

Od bydła niesionego lub wiezionego wozem nie opłaca się żadnej należitości.

Zwierzęta, które ssą i przy matkach idą, są wolne od wszelkiej opłaty mytniczej.

Z dniem wejścia w wykonanie niniejszej uchwały traci moc obowiązującą koncesya z dnia 10. lipca 1897 dz. ust. kr. Nr. 45, którą nadane było Radzie powiatowej w Tarnobrzegu prawo do poboru

myta mostowego na drodze powiatowej Tarnobrzeg-Stale.

Art. III.

Przy poborze myta mają być zachowane ogólne przepisy o uwolnieniu od opłaty mytniczej i o znizeniu tejże.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej uchwały *en bloc*.

Izba uchwala przyjęcie powyższej uchwały *en bloc*, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwala cały projekt uchwały *en bloc*.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwala Izba powyższy projekt uchwały w trzeciem czytaniu bezczytania.

Następuje:

Sprawozdanie komisji administracyjnej o sprawozdaniu Wydziału kraj. w przedmiocie zezwolenia Reprezentacji powiatowej w Mielcu na zaciągnięcie pożyczki w wysokości 100.000 złr., względnie 200.000 kor.

Sprawozdawca p. Sozański, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek Komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić załączony projekt ustawy.

U s t a w a

z dnia . . . . . w przedmiocie zezwolenia Reprezentacji powiatowej w Mielcu na zaciągnięcie pożyczki w kwocie do 100.000 zł. w. a. (200.000 koron).

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Art. I.

Reprezentacji powiatowej w Mielcu, zezwala się w myśl §. 24. ust. o Repr. pow. na zaciągnięcie imieniem powiatu pożyczki w kwocie do 100.000 zł. w. a. (200.000 koron), celem zasilenia powiatowej kasy oszczędności w Mielcu.

Art. II.

Wykonanie tej ustawy polecam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta:

Art. I.

Reprezentacji powiatowej w Mielcu, zezwala w myśl §. 24. ust. o Repr. pow., na zaciągnięcie imieniem powiatu pożyczki w kwocie do 100.000 zł. w. a. (200.000 koron), celem zasilenia powiatowej kasy oszczędności w Mielcu.

Izba bez rozprawy uchwala Art. I. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

Art. II.

Wykonanie tej ustawy polecam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

Izba uchwala bez rozprawy Art. II. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

U s t a w a

z dnia . . . . . w przedmiocie zezwolenia Reprezentacji powiatowej w Mielcu na zaciągnięcie pożyczki w kwocie do 100.000 zł. w. a. (200.000 koron).

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Izba bez rozprawy uchwała tytuł i wstęp ustawy zgodnie z wnioskiem komisji.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwała izba powyższy projekt ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie Komisji administracyjnej o sprawozdaniu Wydziału kraj. w przedmiocie zezwolenia Reprezentacji powiatowej w Czortkowie na zaciągnięcie pożyczki w kwocie 20.000 zł. w. a. na częściowe kosztu budowy szpitala.

Sprawodawca p. Cieński, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji.

Wysoki Sejm raczy uchwalić dołączony % projekt ustawy.

U s t a w a

z dnia . . . . . w przedmiocie zezwolenia Reprezentacji powiatowej w Czortkowie na zaciągnięcie pożyczki w kwocie 20.000 zł. w. a.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje.

Art. I.

Reprezentacji powiatowej w Czortkowie, zezwala się w myśl §. 24. ust. o repr. powiat., na zaciągnięcie imieniem powiatu pożyczki w kwocie 20.000 zł. w. a. na częściowe pokrycie kosztów budowy szpitala w Czortkowie.

Art. II.

Wykonanie tej ustawy polecam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta:

Art. I.

Reprezentacji powiatowej w Czortkowie, zezwala się w myśl §. 24. ust. o repr. powiat., na zaciągnięcie imieniem powiatu pożyczki w kwocie 20.000 zł. w. a. na częściowe pokrycie kosztów budowy szpitala w Czortkowie.

Izba bez rozprawy uchwała Art. I. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

Art. II.

Wykonanie tej ustawy polecam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

Izba bez rozprawy uchwała Art. II zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

U s t a w a

z dnia . . . . . w przedmiocie zezwolenia Reprezentacji powiatowej w Czortkowie na zaciągnięcie pożyczki w kwocie 20.000 zł. w. a.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Izba bez rozprawy uchwała tytuł i wstęp ustawy, zgodnie z wnioskiem komisji.

Uchwalivszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwała Izba powyższy projekt ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje:

Głosowanie nad wnioskami komisji szkolnej o petycyach gmin Mielca, Dębicy i innych w sprawie utworzenia nowego gimnazjum.

Marszałek udziela wyjaśnienia co do sposobu głosowania.

Izba uchwała pierwszą część wniosku komisji, zgodną z punktem I. wniosku p. Michałowskiego w następującej stylizacji: „Sejm wzywa c. k. Rząd, aby założył szkołę realną w Krośnie“.

Izba odrzuca następnie w oddzielnem głosowaniu punkt II. wniosku p. Michałowskiego.

Marszałek oznajmia, iż za punktem II, wniosku p. Michałowskiego głosowało 33 posłów, przeciw znaczna większość. Punkt II. a tem samem i III wniosku p. Michałowskiego upadł.

Izba uchwała wreszcie drugą część wniosku komisji w brzmieniu „a gimnazjum w Mielcu“.

Następuje:

Sprawozdanie komisji podatkowej o wniosku posła Męcińskiego w przedmiocie wymiaru podatku osobisto-dochodowego i podatku zarobkowego.

Sprawozdawca p. Loewenstein, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Wzywa się c. k. Rząd do polecenia organom Władz skarbowych, ażeby czuwały nad tem, by komisje szacunkowe przy wymiarze podatku osobisto-dochodowego brały za podstawę badania i wymiaru

fasye, przez kontrybuentów przedłożone, nie zaś ostateczne cyfry, z tych fasyi wynikające, tudzież nad tem, by w myśl §. 210. ustawy podatkowej wyższy nad fasyę wymiar podatku osobisto-dochodowego następował tylko po poprzedniem wysłuchaniu zeznającego.

II. Wzywa się c. k. Rząd, aby polecił krajowej Władzy skarbowej w myśl art. 61. ustęp 8. rozporządzenia wykonawczego z 24. kwietnia 1897 r., zwoływać krajową komisję rekursową, skoro tylko będzie zebrany dostateczny materiał do jej urzędowania, tudzież, aby zarządził jak najrychlej zwołanie tej komisji celem załatwienia wniesionych w roku 1898 rekursów przeciw wymiarowi podatku osobisto-dochodowego:

III. Wzywa się c. k. Rząd, aby przy egzekucyjnem ściąganiu podatku osobisto-dochodowego jak najogłędniej postępował i prośby stron o wstrzymanie egzekucyi załatwiał możliwie pomyślnie, co do kwoty, która stanowi podwyższenie wymiarów ponad kwotę przez opodatkowanego w jego fasyi zeznaną.

IV. Wzywa się c. k. Rząd o polecenie wykonawczym organom Władz skarbowych ażeby przepisy nowej ustawy podatkowej co do stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych, stosowano w tych samych ramach, jak dotychczas ustawą z 27. grudnia 1880, — w wątpliwych zaś wypadkach przyznawano tym stowarzyszeniom ulgi ustawowe, w słusznem uwzględnieniu odrębnych stosunków naszego kraju.

V. Wzywa się c. k. Rząd, ażeby jak najrychlej przeprowadził reformę ustawodawstwa o należytościach prawnych.

Tem samem załatwia się petycę Związku Stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych do L. s. 913 i Albina Arciszewskiego i towarzyszy do L. s. 1608.

W rozprawie ogólnej przemawia JE. c. k. Namiestnik Leon hr. Piniński.

Przemawia p, Krzysztofowicz.

Podczas przemówienia p. Krzysztofiwicza obejmuje przewodnictwo zastępca Marszałka ks. Biskup Czechowicz.

Przemawia p. Niebyłowiec.

Przemawia p. Michalski.

Podczas przemówienia p. Michalskiego obejmuje Marszałek napowrót przewodnictwo.

Przemawia p. Fruchtman.

Przemawia p. Ostapczuk.

Marszałek oświadcza, iż do głosu zapisani są pp. Męciński, Abrahamowicz, Hupka, Skalkowski, Soleski.

P. Stanisław Niezabitowski wnosi na zamknięcie rozprawy.

Izba bez rozprawy uchwała zamknięcie rozprawy ogólnej.

Marszałek oznajmia, iż pouieważ wszyscy zapisani do głosu posłowie oświadczyli się za wnioskiem komisji przeto wzywa zapisanych posłów do wyboru mówców generalnych.

P. Abrahamowicz oświadcza, iż zgłasza dodatkową rezolucję do wniosku komisji, przy rozprawie szczegółowej.

Mową generalnym zostaje wybrany p. Męciński.

Przemawia p. Męciński i wnosi następującą rezolucję: Wzywa się ponownie c. k. Rząd, aby polecił c. k. Władzom skarbowym, przy wymiarze należytości prawnych uwzględniać z urzędu te przepisy, które wpływają na obniżenie wymiaru kontrybucyom przypisywanego.

Izba popiera rezolucję p. Męcińskiego.

Przemawia p. sprawozdawca.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Wzywa się c. k. Rząd do polecenia organom Władz skarbowych, ażeby czu-

wały nad tem, by komisye szacunkowe przy wymiarze podatku osobisto-dochodowego brały za podstawę badania i wymiaru fasye, przez kontrybucyom przedłożone nie zaś ostateczne cyfry, z tych fasyi wynikające, tudzież nad tem, by w myśl §. 210. ustawy podatkowej wyższy nad fasyę wymiar podatku osobisto-dochodowego następował tylko po poprzedniem wysłuchaniu zeznającego.

Izba bez rozprawy uchwała punkt I. wniosku komisji

Sprawozdawca czyta:

II. Wzywa się c. k. Rząd, aby polecił krajowej Władzy skarbowej w myśl art. 61. ustęp 8. rozporządzenia wykonawczego z 24. kwietnia 1897 r., zwoływać krajową komisję rekursową, skoro tylko będzie zebrany dostateczny materyał do jej urzędowania, tudzież, aby zarządził jak najrychlej zwołanie tej komisji celem załatwienia wniesionych w roku 1898 rekursów przeciw wymiarowi podatku osobisto-dochodowego.

Izba bez rozprawy uchwała punkt II. wniosku komisji.

Sprawozdawca czyta:

III. Wzywa się c. k. Rząd, aby przy egzekucyjnem ściąganiu podatku osobisto-dochodowego jak najogólniej postępował i prośby stron o wstrzymanie egzekucyi załatwiał możliwie pomyślnie, co do kwoty która stanowi podwyższenie wymiarów ponad kwotę przez opodatkowanego w jego fasyi zeznaną.

Izba bez rozprawy uchwała punkt III. wniosku komisji.

Sprawozdawca czyta:

IV. Wzywa się c. k. Rząd o polecenie wykonawczym organom Władz skarbowych, ażeby przepisy nowej ustawy podatkowej co do stowarzyszeń zarobkowych i gospo-

darczych, stosowano w tych samych ramach, jak dotychczas ustawą z 27 grudnia 1880, — w wątpliwych zaś wypadkach przyznawano tym stowarzyszeniom ulgi ustawowe, w słusznym uwzględnieniu odrębnych stosunków naszego kraju.

Przemawia p. Abrahamowicz i wnosi następującą rezolucję do punktu IV. wniosku komisji a mianowicie wnosi dodać po słowie „kraju“ zawartem na końcu punktu powyższego :

„w szczególności aby towarzystwa zaliczkowe i zarobkowe podpadające niewątpliwie pod postanowienia §. 84 i 85 ustawy z 25. października 1896, z uwagi iż pośredniczą one wyłącznie przy zaciąganiu pożyczek hipotecznych przez własnych członków w Banku krajowym, lub zastępują rzeczoną instytucję wobec członków własnych przy realizacji wierzytelności nie traktowane były mylnie jako filję Banku krajowego, której to instytucji nie są częścią składową.

b) by o ile przy wymiarze podatku zarobkowego towarzystwa zaliczkowe i zarobkowe z tytułu zastępstwa Banku krajowego, z pod dobrodziejstw §. 84 i 85 ust. z 25. października 1896 wyjęte zostały wymiar ten z urzędu zrektyfikowany był“.

Izba popiera rezolucję p. Abrahamowicza.

Przemawia p. Skałkowski.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwala punkt IV. wniosku komisji a następnie dodatkową rezolucję p. Abrahamowicza.

Sprawozdawca czyta :

V. Wzywa się c. k. Rząd, ażeby jak najrychlej przeprowadził reformę ustawodawstwa o należytościach prawnych.

Tem samem załatwia się petycję Związku Stowarzyszeń zarobkowych i gospo-

darczych do L. s. 913 i Albina Arciszewskiego i towarzyszy do L. s. 1608.

Izba bez rozprawy uchwala punkt V. wniosku komisji.

Marszałek odczytuje następującą dodatkową rezolucję p. Męcińskiego :

„Wzywa się ponownie C. k. Rząd, aby polecił c. k. Władzom Skarbowym, przy wymiarze należytości prawnych uwzględniać z urzędu te przepisy, które wpływają na obniżenie wymiaru kontrybuentom przypisywanego“.

Izba uchwala rezolucję p. Męcińskiego.

Następuje :

Sprawozdanie komisji szkolnej w sprawie wniosku posła Barwińskiego o ukrajowienie ruskiej szkoły wydziałowej żeńskiej we Lwowie.

Sprawozdawca p. Wojciech Dzieduszycki, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji :

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

Przeznacza się dla szkoły wydziałowej żeńskiej z językiem wykładowym ruskim, założonej we Lwowie przez „Ruskie Towarzystwo pedagogiczne“, w r. 1899 jednorazową subwencję w kwocie 800 zł. w. a.

Izba bez rozprawy uchwala ten wniosek komisji.

Następuje :

Propozycya Wydziału krajowego w przedmiocie wyboru ośmiu członków do Wydziału galic. Kasy oszczędności we Lwowie.

Marszałek zaprasza na skrutatorów pp. Białoskórskiego, Karola Dzieduszyckiego Średniawskiego, Ochrymowicza i wyjaśnia, że wybór odbywa się analogicznie jak członków Rady nadzorczej Banku krajowego.

Marszałek wzywa posłów do oddawania kartek, a Izba przechodzi do dalszego punktu porządku dziennego.

Następuje:

Wybór zastępcy członka Wydziału krajowego z całego Sejmu.

Przemawia p. Barwiński i wnosi by przerwać posiedzenie na kilka chwil celem porozumienia się posłów.

Izba uchwala wniosek formalny p. Barwińskiego.

Marszałek zawiesza posiedzenie na 5 minut.

Po upływie 5 minut Marszałek otwiera posiedzenie i wzywa na skrutatorów tych

samych posłów, którzy pełnili tę czynność poprzednio przy punkcie 9 porządku dziennego.

Sekretarz p. Andrzej Potocki odczytuje imienny spis posłów, a posłowie oddają kartki.

Po oddaniu kartek Marszałek konstatuje, że komplet potrzebny do dokonania wyborów jest w Izbie, i oznajmia, iż wynik wyborów poda do wiadomości Izby, obecnie zaś odracza posiedzenie do godziny $1\frac{1}{2}$ 8 wieczorem.

Przerwa posiedzenia godz. 3 minut 30 po południu.

Dalszy ciąg posiedzenia z dnia 28. marca 1899 roku.

Początek o godz. 8 wieczór.

Marszałek konstatuje dostateczną liczbę posłów i otwiera napowrót przerwane posiedzenie.

Członek Wydziału krajowego p. Vayhinger odpowiada na interpelacje wniesione do Wydziału krajowego, a mianowicie na interpelację:

1) p. Andrzeja Potockiego i towarzyszy w przedmiocie 200.000 zł. z fundacji pamiątkowej gal. Kasy oszczędności, przeznaczonej na budowę muzeum przemysłowego we Lwowie.

Marszałek wzywa komisję skrutacyjną, by zdała sprawę z wyniku wyborów.

P. Ochrymowicz zdaje sprawę z wyniku wyboru ośmiu członków do Wydziału gal. kasy Oszczędności.

Głosowało 82 posłów. Absolutna większość 42. Proponowani przez Wydział krajowy otrzymali głosów:

Ks. Lubomirski Andrzej. 82.

Dr. Kułaczkowski Jarosław. 71.

Dr. Lilien Adolf 80.

Niezabitowski Stanisław. 81.

Pierożyński Eugeniusz. 82.

Dr. Piętak Leonard 82.

Dr. Sołowij Tadeusz. 82.

Szulz Jan. 82.

P. Ochrymowicz ogłasza następnie rezultat wyboru jednego zastępcy członka Wydziału krajowego z całego Sejmu,

Głosowało 84 posłów. Absolutna większość 43 głosów.

P. Dąbski Stanisław otrzymał 50 głosów, p. Zajączkowski 31 głosów, 3 kartki oddano próżne.

Marszałek konstatuje, iż członkami do Wydziału galic. Kasy Oszczędności we Lwowie wybrani zostali: pp. ks. Lubomirski Andrzej, dr. Kułaczkowski Jarosław, dr. Lilien Adolf, p. Niezabitowski Stanisław, radca Wydz. kr. Pierożyński Eugeniusz, dr. Leonard Piętak, p. Schulz Jan, i dr. Sołowij Tadeusz, zastępcą zaś członka Wydziału krajowego z całego Sejmu wybrany został p. Dąbski Stanisław.

Następuje :

Uchwała finansowa na rok 1899.

Sprawozdawca p. Biliński oświadcza, iż w myśl zapadłych uchwał Izby należy obecnie przyjąć wydatki funduszu krajowego na r. 1899 w sumie 9,684.706 zł., i sprostować sumę umieszczoną w punkcie I. wniosku komisji z kwoty „9,677.306 zł.“ na kwotę „9,685.706 zł.“, dalej prostuje następujące omyłki druku, a mianowicie: w punkcie II. w drugim wierszu z góry zamiast po słowie „ust.“ cyfry „I.“ ma być cyfra „II.“, w pierwszym wierszu z góry punktu III. zamiast cyfry „1890“ ma być cyfra „1899“ w pierwszym wierszu z góry przy lit. c. punktu III. zamiast słów „pożyczkami 171“ mają być słowa „pożyczkami 171“, w trzecim wierszu z dołu punktu IV. po słowie „od“ zamiast słowa „dochodów“ ma być słowo „dodatków“, a w pierwszym wierszu ust. III. zamiast „pożyczek“ ma być „pożyczek“, wreszcie czyta:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Na r. 1899 ustanawia się wydatki funduszu krajowego w sumie 9,685.706 zł. a dochody własne funduszu tego w sumie 3,030.902 zł.

II. Na pokrycie niedoboru funduszu krajowego w r. 1899 pobierany będzie dodatek do podatków bezpośrednich państwowych, a mianowicie:

a) dodatek do państwowego podatku gruntowego, domowo-czynszowego, domowoklasowego i do 5%-ego podatku od domów wolnych, w wysokości 60 centów od każdego złotego w. a. całej przypisanej należności tych podatków;

b) dodatek do państwowych bezpośrednich podatków osobistych, ustanowionych ustawą z dnia 25. października 1896, Dz. ust. p. Nr. 220 z wyjątkiem podatku osobisto-dochodowego, w wysokości 66 centów od każdego złotego w. a. całej przypisanej należności tych podatków.

c) opodatkowani w mieście Krakowie, tudzież w powiatach krakowskim i chrza-

nowskim opłacać będą dodatek do podatków w ust. II. ad a) wymienionych, w wysokości 49 ct., zaś do podatków w tymże ustępie ad b) wymienionych 55 ct. od każdego złotego w. a. całej należności tych podatków.

III.) Kwoty przyzwolone na rok 1899 w rubrykach i pozycjach wydatków budżetu funduszu krajowego w znaczeniu ściślejszem, nie mniej w funduszu krajowym w znaczeniu obszerniejszem, jakoteż wszystkich zakładów krajowych, będą wydawane tylko na cele oznaczone w poszczególnych rubrykach i pozycjach, a to osobno w dziale wydatków zwyczajnych, osobno w dziale wydatków nadzwyczajnych.

Przenoszenie zaoszczędzeń dozwolone jest tylko przy następujących pozycjach funduszu krajowego w ściślejszem znaczeniu :

a) w rubryce I. między pożyczkami 5, 6 i 7 i pożyczkami 8 i 10;

b) w rubryce II. między literami a), b), c), d), pożyczki 24;

c) w rubryce X. między pożyczkami 166 i 167, tudzież między pożyczkami 171, 172, 173;

d) w rubryce XV. między pożyczkami 266 i 267, tudzież między pożyczkami 282 i 283, dalej w należących do tej rubryki budżetach szkół rolniczych, szkoły gospodarstwa lasowego we Lwowie i szkoły ogrodniczej w Tarnowie, między wszystkimi pożyczkami każdej rubryki zwyczajnych wydatków tych szkół;

e) w rubryce XVI. między pożyczkami 289 do 335 — między pożyczkami 338 i 398 — między pożyczkami 399 i 402 — między pożyczkami 396 i 403 — wreszcie między pożyczkami działów A, B, C, D i F wydatków na szkoły przemysłowe zawodowe, połączone z warsztatami wzorowymi, wszakże tylko w granicach każdego działu z osobna i tylko w wydatkach zwyczajnych.

IV. Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby w preliminarzu na r. 1900 przepro-

wadził wszelkie możliwe oszczędności celem zapobieżenia znaczniejszemu podwyższeniu dodatków do podatków bezpośrednich, a nadto jak najrychlej przedsięwziął studia i przeprowadził rokowania z c. k. Rządem w tym celu, by już w preliminarzu na r. 1900 zapewnionem zostało krajowi nowe źródło dochodów, niezawisłe od dodatków do podatków bezpośrednich a wystarczające na pokrycie nieuknionego wzrostu potrzeb cywilizacyjnych i ekonomicznych kraju.

V. Sejm wydaje polecenie, by na przyszłość wnioski budżetowe komisji fachowych były mu przedkładane tylko w porozumieniu z komisją budżetową i za jej zgodą.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej i uchwala bez rozprawy punkt I., II., III., IV. zgodnie z wnioskiem komisji, oraz w stylizacji odczytowej przez p. sprawozdawcę, głosując nad każdym punktem oddzielnie.

Sprawozdawca odczytuje punkt V. wniosku komisji.

Przemawia p. Stadnicki.

Przemawia p. Abrahamowicz.

Przemawia p. Małachowski i wnosi poprawkę, by ostatnie trzy słowa punktu V. „za jej zgodą“ zmienić na słowa „razem z jej opinią“.

Izba popiera poprawkę p. Małachowskiego.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwala punkt V. wniosku komisji z opuszczeniem słów proponowanych przez komisję „za jej zgodą“, następnie w oddzielnem głosowaniu odrzuca poprawkę p. Małachowskiego, a w osobnem głosowaniu uchwala ostatnie słowa punktu V. „za jej zgodą“ zgodnie z wnioskiem komisji.

Marszałek odczytuje rezolucję postanowioną przez p. Barwińskiego na posiedzeniu z dnia 24. marca 1899, która opiewa:

„Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby jak najrychlej przedsięwziął studia celem konwersyi hipotecznych długów na amortyzujący się dług rentowy, niewypowiedzialny ze strony wierzyciela“.

Izba uchwala rezolucję p. Barwińskiego.

Uchwaliwszy na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania powyższej uchwały bez czytania, uchwala Izba uchwałę finansową na r. 1899 w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie komisji gospodarstwa krajowego o wniosku p. Czeczka w sprawie tępienia zarazy (pomoru) świń.

Sprawozdawca p. Czecz uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm wzywa Rząd, aby ustawę o tępieniu zarazy (pomoru) świń jak najrychlej w życie wprowadził.

Izba uchwala bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji prawn. w przedmiocie 29 petycji, wniesionych przez jednaste zawodowych i siedem innych lwowskich stowarzyszeń rzemieślniczych i przemysłowych o utworzenie we Lwowie c. k. Sądu przemysłowego.

Sprawozdawca p. d'Abancourt, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Sejm Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem wyraża opinię, że Sąd przemysłowy dla miasta Lwowa jest potrzebny i wzywa c. k. Rząd, by sąd taki we Lwowie bezzwłocznie utworzył.

II. Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby zbadał, czy i w których miastach kraju, prócz miasta Lwowa, utworzenie Sądu przemysłowego byłoby pożądane i aby w myśl §. 2. ustawy z dnia 27. listopada 1896 l. 218 Dz. p. p. odpowiednie wnioski Sejmowi przedłożył.

W rozprawie ogólnej przemawia p. Rotter i wnosi, by w drugim wierszu I. punktu dodał po słowie „Lwowa“ słowo „i Krakowa“, a w trzecim wierszu tegoż punktu po słowie „Lwowie“ słowa „i w Krakowie“, a w drugim wierszu punktu II. po słowie „Lwowa“ dodać „i Krakowa“.

Izba popiera wniosek p. Rottera.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca, zgadzając się na wniosek p. Rottera imieniem komisji.

Izba uchwała wniosek komisji wraz z poprawką p. Rottera, na którą p. sprawozdawca się zgodził, głosując oddzielnie nad każdym punktem tegoż wniosku.

Następuje:

Sprawozdanie komisji budżetowej o zamknięciu rachunków galic. funduszu propinacyjnego za rok 1897 i o preliminarzu tego funduszu na rok 1899.

Sprawozdawca p. Skałkowski, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek:

Komisja budżetowa wnosi zatem:

Sprawozdanie c. k. Dyrekcyi galicyjsk. funduszu propinacyjnego z czynności za rok 1897 przyjmuje Sejm z uznaniem do wiadomości.

W rozprawie ogólnej przemawia p. Szwed i wnosi następującą rezolucję:

Wzywa się c. k. Rząd, aby polecił c. k. Dyrekcyi propinacyjnej ściśle stosować się do przepisów ustawy z dnia 22. kwietnia 1889 w tym kierunku — ażeby wydzierżawienie dochodów propinacyjnych, odbywało się mniejszemi okręgami po jednej — lub kilka mniejszych gmin i aby o rozpisanej licytacji odnośnie gminy były powiadomione.

Izba popiera wniosek p. Szweda.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwała powyższy wniosek komisji, a następnie w oddzielnem głosowaniu rezolucję p. Szweda.

Sprawozdawca czyta:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Zamknięcie rachunków galic. funduszu propinacyjnego za rok 1897 przyjmuje Sejm do wiadomości i rachunki te zatwierdza.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Sprawozdawca czyta:

Wysoki Sejm raczy uchwalić następujący budżet dochodów i wydatków galic. funduszu propinacyjnego ogólnego na r. 1899.

D o c h o d y.

Poz. 1. czynsze propinacyjne	3,810.000 zł.
„ 2. opłaty szynkarskie	187.000 „
„ 3. opłaty od zakład. gorzeln	— „
„ 4. grzywny	3.100 „
„ 5. ze sprzedaży skonfiskowanych przedmiotów	20 „
„ 6. odsetki zwłoki	10.000 „
„ 7. subwencye rządowe	891.129 „
„ 8. odsetki z lokacyi	10.000 „
„ 9. rozmaite	1.000 „
Razem	4,912.249 zł.

Izba uchwała bez rozprawy powyższe dochody galicyjskiego funduszu propinacyjnego ogólnego w sumie 4,912.249 zł. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

W y d a t k i.

Poz. 1. wypłata wylosowanych obligacyi	1,993.500 zł.
„ 2. wypłata kuponów	1,876.436 „
„ 3. prowizye bankowe	3.200 „
„ 4. należitości stemplowe	2.790 „
„ 5. podatek rentowy	187.644 „
„ 6. „ zarobkowy	121.912 „
„ 7. bonifikacja dla funduszu krajowego i funduszów powiatowych	158.948 „
Razem	4,344 430 zł.

Nadwyżka dochodów 567.819 zł.

Izba uchwała bez rozprawy wydatki w kwocie 4,344.430 zł. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

Wysoki Sejm raczy uchwalić następujący budżet funduszu propinacyjnego zasobowego na rok 1899.

D o c h o d y.

Poz. 1. odsetki	109.386 zł.
---------------------------	-------------

Izba uchwała bez rozprawy budżet fund. prop. zasobowego na r. 1899 w dochodach w kwocie 109.386 zł. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

Wysoki Sejm raczy uchwalić następujący budżet gal. fund. prop. rezerwowego na r. 1899.

D o c h o d y.

Poz. 1. odsetki	267.237 zł.
---------------------------	-------------

Izba uchwała bez rozprawy dochody gal. fund. propinacyjnego rezerwowego na rok 1899 w kwocie 267.237 zł. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

W y d a t k i:

poz. 1. płace urzędników	32.332 zł.
„ 2. płace sług	1.139 „
„ 3. adjuta	800 „
„ 4. dyurna	14.793 „
„ 5. ryczałt do Skarbu państwa za utrzymanie kasy	10.000 „
„ 6. czynsz najmu	2.500 „
„ 7. koszta admin. powiat.	27.000 „
„ 8. dyety i koszta podróży Dyrekeyi	1.000 „
„ 9. potrzeby kancelaryjne	3.000 „
„ 10. koszta zarządu	1.000 „
„ 11. koszta sądowe	600 „
„ 12. remuneracye, zapomogi i nieprzewidziane	10.000 „
Razem	104.164 zł.

Nadwyżka dochodów 163.073 zł.

Izba uchwała bez rozprawy wydatki w kwocie 104.164 zł. zgodnie z wnioskiem komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji podatkowej o wniosku pośła Skalkowskiego w sprawie dalszego przedłużenia mocy obowiązującej ustawy państwowej z 26. grudnia 1893 Nr. 209 Dz. u. p. o ulgach należitościowych przy konwersyi długów.

Sprawozdawca p. Hupka, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm uchwalić raczy:

Wzywa się c. k. Rząd, aby zawczasu wyjednał przedłużenie mocy obowiązującej

ustawy z dnia 26, grudnia 1893 Nr. 209. Dz. pr. p. o ulgach należyłościowych przy konwersyi długów na szereg dalszych lat.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji budżetowej o ogólnym stanie fundacyi Stanisława hr. Skarbka w r. 1898.

Sprawozdawca p. Rotter, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego o stanie fundacyi Skarbkowskiej za rok 1898.

2. Sejm z uznaniem podnosi dostarczanie dat, odnoszących się do wychowanków i wychowanek po ich wyprawieniu z zakładu i wyraża życzenie, by rubrykę tę stale utrzymywać a to i przez umieszczanie dat nowych, jak i uzupełnianie ich wedle możności datami z lat dawniejszych.

3. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu ażeby wszelkiego dołożył starania w kierunku uporządkowania stosunków w 6-klasowej szkole pospolitej w Zakładzie Drohowyskim tak, ażeby szkoła ta zadość czyniła wymaganiom organizacyi szkolnej i nie była narażoną na utratę prawa publiczności.

4. Sejm, uznając obsadzenie w szkole rzemiosł w Drohowyżu obu posad, tj. tak nauczyciela rysunków technicznych, jak i naczelnika warsztatów za rzecz konieczną i dla należytego rozwoju szkoły niezbędną, wyraża zarazem życzenia, ażeby Wydział krajowy rozpoczętą wraz z krajową Komisją przemysłową akcyę zorganizowania szkoły rzemiosł w Drohowyżu i poddanie jej pod ściślejszy nadzór kraju starał się możliwie rychło doprowadzić do skutku.

5. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu ażeby dążył do ostatecznego, możliwie szybkiego załatwienia zmian w statutach i instrukcyach fundacyjnych i przytem na zasadniczem swoim dotychczasowem stanowisku wytrwał, tak, ażeby stosowna tych dokumentów modyfikacya zapewniła naczelnej Władzy kontrolującej w celu dodatniego działania dla dobra fundacyi wpływ skuteczny.

6. Sejm, uznając czynności Wydziału krajowego w kierunku zmniejszenia zaległych należyłości, poleca Wydziałowi krajowemu, ażeby i nadal z całą dla dalszego pożytecznego istnienia fundacyi konieczną bezwzględnością nalegał na uregulowanie finansów fundacyi, przedewszystkiem w kierunku ściągnięcia bardzo jeszcze wysokich zaległości wszelkiego rodzaju, nadto zaś ażeby straty, któreby z niedbałego pełnienia obowiązków kuratoryi lub innego funkcyonaryusza dla fundacyi wynikły, poszukiwał natychmiast na majątku winnego.

W końcu Komisya budżetowa przekonana, że Wydział krajowy po dokładnem zbadaniu operatu lustracyjnego — doraźnie i nie czekając przyszłego Sejmu, przedsięweźmie wszystko czego potrzeba w interesie zabezpieczenia substancyi majątku fundacyjnego, szczególnie w kierunku gospodarki leśnej, — wnosi:

7. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, ażeby w najbliższem sprawozdaniu o stanie fundacyi Skarbkowskiej przedłożył Sejmowi dokładną relacyę o zarządzeniach, jakie wydał na podstawie dokonanej lustracyi dóbr fundacyjnych.

W rozprawie ogólnej przemawia p. Soleski.

Przemawia p. Okuniewski i stawia wniosek następujący:

„Sejm wzywa Rząd, ażeby dla fundacyi śp. hr. Skarbka ustanowił komisarza rządowego, któryby objął zarząd fundacyi aż do zupełnego uporządkowania takowej“.

Izba popiera wniosek p. Okuniewskiego.

Przemawia p. Bojko.

Przemawia p. Wereszczyński.

Marszałek oznajmia, iż p. Skrzyński Zdzisław wniósł zamknięcie dyskusyi, do głosu zapisani są pp. Bernadzikowski, Soleski, Żardecki.

Izba uchwała zamknięcie dyskusyi.

Przemawia p. Bernadzikowski.

Przemawia p. Soleski dla sprostowania faktu.

Przemawia p. Żardecki.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta punkt 1 wniosku komisyi.

Izba uchwała bez rozprawy punkt 1 wniosku komisyi.

Sprawozdawca czyta punkt 2 wniosku komisyi.

Przemawia p. Okuniewski i wnosi by jego wniosek obecnie przy 2 punkcie poddać pod uchwałę.

Marszałek udziela wyjaśnienia.

Izba odrzuca wniosek p. Okuniewskiego a w oddzielnem głosowaniu uchwała punkt 2 wniosku komisyi.

Izba uchwała punkt 3, 4, 5 wniosku komisyi bez rozprawy, głosując nad każdym punktem powyższego wniosku oddzielnie.

Sprawozdawca odczytuje punkt 6 wniosku komisyi.

Przemawia p. Onyszkiewicz.

Przemawia p. Andrzej Potocki.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwała punkt 6. wreszcie w oddzielnem głosowaniu punkt 7 wniosku komisyi.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi gospodarstwa krajowego o wniosku p. Potoczka w sprawie ustanowienia przy Wydziale krajowym, krajowego Inspektoratu weterynaryi.

Sprawozdawca p. Wiśniewski, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisyi:

Wysoki Sejm uchwalić raczy:

Wniosek p. Potoczka o ustanowienie przy Wydziale krajowym krajowego Inspektoratu weterynaryi odstępuje się Wydziałowi krajowemu, po wysłuchaniu opinii stałej komisyi rolniczej, do zbadania.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisyi.

Sprawozdanie komisyi drogowej o wniosku p. Okuniewskiego, w sprawie zniesienia myt na drogach krajowych.

Sprawozdawca p. Wiśniewski, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisyi.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Nad wnioskiem p. Okuniewskiego o zniesienie myt na drogach krajowych przechodzi się do porządku dziennego.

Sprawozdaniem niniejszem uważa się petycję: Wydziału powiatowego w Jarosławiu l. 448, Reprezentacyi powiatu w Łancucie l. 476 i gminy miasta Halicza l. 565 za załatwione.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek komisyi.

Następuje:

Sprawozdanie Komisji kolejowej w sprawie zakupna akcji zakładowych kolei Kraków-Kocmyrzów.

Sprawozdawca p. Andrzej Potocki, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji.

Wysoki Sejm uchwalić raczy:

Uchwała Sejmu z dnia 8. lutego 1898 r. do L. s. 122/98 uchyla się w dotychczasowem brzmieniu, i ma opiewać, jak następuje:

I. Budowę kolei lokalnej Kraków-Kocmyrzów uznaje się w myśl ustawy z dnia 17. lipca 1893 r., dz. u. kr. nr. 42. za użyteczną i potrzebną ze względu na interesa kraju.

II. Upoważnia się Wydział krajowy do zakupna imieniem kraju akcji zakładowych kolei lokalnej Kraków-Kocmyrzów za kwotę 200.000 koron, wyraźnie: dwieście tysięcy koron, a to po kursie emisyjnym 95 za sto, ustanowionym jako minimalny w protokole koncesyjnym z dnia 7. kwietnia 1898 r. i pod warunkiem, że Wydziałowi krajowemu zapewnione będzie prawo mianowania jednego członka Rady zawiadowczej Towarzystwa akcyjnego „Kolej lokalna Kraków-Kocmyrzów“, a to dopóty, dopóki kraj będzie mieć udział w rzeczonym przedsiębiorstwie kolejowem przez posiadanie objętych przez siebie, a nieumorzonych jeszcze akcji.

III. Celem pokrycia wydatku pod p. I. niniejszej uchwały przewidzianego, upoważnia się Wydział krajowy do zaciągnięcia imieniem kraju z terminem umorzenia najdalej do końca roku 1908 czteroprocentowej (4%) pożyczki w kwocie 200.000, wyraźnie dwieście tysięcy koron. Raty od tej pożyczki mają być pokrywane z funduszu kolejowego.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje do rozprawy szcze-

głowej i uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji głosując nad każdym punktem tegoż wniosku oddzielnie.

Następuje:

Sprawozdanie komisji gospodarstwa krajowego o petycji miasta Podgórza w sprawie założenia w Podgórzu targowicy bydła opasowego, połączonej ze stacją popasową i rzeźnią.

Sprawozdawca p. Wiśniewski, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, zaznacza, iż w punkcie I. w wniosku komisji dodać należy po słowie „Podgórza“ słowa „i petycję m. Krakowa“, a ten dodatek wnosi komisya, ze względu, iż w ostatniej chwili nadeszła petycja gm. m. Krakowa w tej samej sprawie.

Marszałek oznajmia, iż podobne traktowanie sprawy jest wbrew przepisom regulaminu, dlatego wzywa p. sprawozdawcę do odczytania wniosku komisji bez dodatku, którego pod uchwałę Izby podać nie może.

Sprawozdawca czyta:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Petycję l. 1.096 miasta Podgórza odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i załatwienia.

2. Sejm ponownie wzywa Wydział krajowy, aby prowadził dalsze rokowania, celem utworzenia rzeźni z targowicą na bydło i upoważnia Go, aby na ten cel w razie potrzeby wstawił do preliminarza r. 1900 kwotę do wysokości 10.000 zł.

W rozprawie ogólnej przemawia p. Biliński i wnosi, by słowa od „i upoważnia“ aż do „10.000 zł.“ zawarte w punkcie 2. opuścić.

Przemawia p. Czech.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Izba uchwała 1 punkt wniosku komisji bez rozprawy.

Izba uchwała następnie pierwsza część punktu 2. wniosku komisji, a to od słów „2. Sejm ponownie“... aż do słowa „bydło“ następnie w oddzielnem głosowaniu uchwała wniosek p. Bilińskiego, odrzucając drugą część 2-go punktu wniosku komisji, zaczynając się od słów „i upoważnia“ a kończąc się słowami „do wysokości 10.000 zł.“,

Następuje:

Sprawozdanie komisji gospodarstwa krajowego o sprawozdaniu Wydziału krajowego w przedmiocie krajowych zakładów rolniczych tudzież gorzeln i folwarku w Dublanach.

Sprawozdawca p. Czecz, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego za rok 1898 o krajowych zakładach naukowych, tudzież o stacyach doświadczalnych gorzeln i folwarku w Dublanach.

II. Sejm upoważnia Wydział krajowy do wybudowania w Dublanach mleczarni kosztem 3.700 zł. w. a.

III. Sejm zwiększa etat asystentów zajętych w stacyach doświadczalnych o 2 posady, a zarazem roczne wynagrodzenie dla 3 asystentów po 800 zł. dla każdego, dla dwóch zaś po 600 zł. dla każdego.

Nadto otrzymać ma każdy asystent wolne kawalerskie pomieszkание z opałem, względnie odpowiednie relutum w gotówce.

IV. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, by się ponownie udał do c. k. Rządu, celem uzyskania subwencji państwowej na koszt utrzymania obu stacyi doświadczalnych w wysokości 50% kosztów.

V. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, by wprowadził w plan nauk krajowej wyższej szkoły rolniczej w Dublanach obowiązkową praktykę rolniczą w szerszej mierze na folwarku i uczynił ją przedmiotem egzaminu głównego.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej i uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji, głosując nad każdym tegoż punktem oddzielnie.

Następuje:

Sprawozdanie komisji gospodarstwa krajowego o sprawozdaniu Wydziału krajowego w sprawie przeniesienia krajowej stacyi doświadczalnej botaniczno-rolniczej z Dublan do Lwowa.

Sprawozdawca p. Czecz uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania odczytuje następujący wniosek komisji.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego w sprawie przeniesienia kraj. Stacyi botaniczno-rolniczej z Dublan do Lwowa.

2. Sejm upoważnia Wydział krajowy do przeniesienia kraj. Stacyi botaniczno-rolniczej z dniem 1. lipca 1899 z Dublan do Lwowa.

3. Sejm otwiera kredyt Wydziałowi krajowemu w kwocie 2.674 zł. na koszt przeniesienia Stacyi.

4. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, by się udał do c. k. Rządu, celem uzyskania subwencji państwowej na koszt przeniesienia Stacyi botaniczno-rolniczej z Dublan do Lwowa w wysokości 50% kosztów.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej i uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji, głosując nad każdym te goż punktem oddzielnie.

Następuje :

Sprawozdanie komisji sanitarnej o wniosku pośła Klemensiewicza o potrzebie ustawy krajowej w sprawie organów nadzorczych do sprawowania policyi zdrowia i żywności.

Sprawozdawca p. Kadyi, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Wzywa się c. k. Rząd, aby jak najszybciej w myśl §. 24. ustawy z dnia 16. stycznia 1896 Dz. p. p. Nr. 89 ustanowił dla Galicyi drugi państwowy Zakład dla badania środków spożywczych w połączeniu z Uniwersytetem lwowskim.

2. Poleca się Wydziałowi krajowemu aby wziął pod rozważę, czy obowiązujące ustawy krajowe zapewniają w sposób dostateczny, aby przy władzach autonomicznych były ustanowione osobne przysięgłe organa do sprawowania policyi zdrowia i żywności w myśl §. 2. i 3. ustawy z dnia 16. stycznia 1896 Dz. p. p. Nr. 89, albo czy w tym względzie zachodzi potrzeba wydania osobnej ustawy krajowej.

Stosownie do wyniku odnośnych badań, Wydział krajowy albo wyda odpowiednie rozporządzenia zapewniające należyte wykonywanie obowiązujących postanowień ustawowych, albo na najbliższej sesji sejmowej wniesie projekt odpowiedniej ustawy krajowej.

Niniejszem jest załatwiona także petycja Prof. Dr. Bujwida do L. s. 669.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy

szczególnej i uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji, głosując nad każdym tegoż punktem oddzielnie.

Następuje :

Sprawozdanie komisji drogowej o prośbie Wydziału powiatowego w Cieszanowie w sprawie odpisania zaległego czynszu dzierżawnego za myto na drodze krajowej Jarosław-Belzec w kwocie 1215 zł. 72 ct.

Sprawozdawca p. Gnoiński, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm uchwalić raczy :

Nad petycją Wydziału powiatowego w Cieszanowie o odpisanie reszty należności funduszu krajowego za dzierżawę myt na drodze Jarosław-Belzec, Sejm przechodzi do porządku dziennego.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek komisji.

Następuje :

Sprawozdanie komisji petycyjnej z petycji Towarzystwa wzajemnej pomocy dyaków dyecezyi stanisławowskiej o uregulowanie płac dyaków w drodze noweli do ustawy konkurencyjnej.

Sprawozdawca p. Hamorak uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

Petycję Stowarzyszenia wzajemnej pomocy dyaków dyecezyi stanisławowskiej, jakoteż i petycję komitetu dyaków i organistów całej Galicyi odstępuje się Wydziałowi krajowemu celem prowadzenia dalszych rokowań z c. k. Rządem w kierunku wskazanym w sprawozdaniu komisyjnym i uchwale Wysokiego Sejmu z dnia 18 lu-

tego 1898, rozciągając owe rokowania i na organistów.

Tą uchwałą załatwione są i petycje do LL. S. 1.630, 1.825, 1.833, 1.840, 1.872, 1.901, 1.902, 1.955, 1.956, 1.957, 1.958, 1.967, 1986, 1991 i 2.097.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji gospodarstwa krajowego o petycji Wydziału powiatowego w Horodence ls. 782 w sprawie komisji klasyfikacyjnych koni.

Sprawozdawca p. Sanguszko odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Petycję Wydziału powiatowego w Horodence l. 782, oraz petycje l. 1212, 1061, 1868, 1613, 1744, 1604, 1976 i 2119 odstępuje się c. k. Rządowi do możliwego uwzględnienia.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji gospodarstwa krajowego o petycji ls. 458 Wydziału powiatowego w Staremmieście o przywrócenie w gminie Topolnicy zwiniętej tamże stacyi ogierów rządowych.

Sprawozdawca p. Sanguszko, odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Petycję l. 458. Wydziału powiatowego w Staremmieście Sejm odstępuje c. k. Rządowi do możliwego uwzględnienia.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji szkolnej o petycji gminy Ryczów i Półwieś powiatu wa-

dowieckiego w sprawie budowy szkoły pomysli art. 9. ustawy szkolnej z r. 1894.

Sprawozdawca p. Kramarczyk odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Petycję gminy Ryczów oraz Półwieś w powiecie wadowickim odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania wraz z Radą szkolną krajową i postawienia wniosku na najbliższej sesji sejmowej.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji szkolnej o petycji gminy miasteczka Mielnicy pow. bor-szczowskiego o odpisanie prestacyi szkolnej w kwocie 1734 zł.

Sprawozdawca p. Kramarczyk odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Petycję gminy miasteczka Mielnicy odstępuje się Wys. c. k. Radzie szkolnej kraj. do zbadania i możliwego uwzględnienia.

a) w kierunku odpisania prestacyi szkolnych;

b) zarządzenie zniesienia kondyktu zawieszonego nad dodatkami gminnymi;

c) czy lub ewentualnie dlaczego tamt. gmina izraelicka nie uiszcza równych zobowiązań fundacyjnych na cele szkoły.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji drogowej o petycji Wydziału Rady powiatowej w Lisku o przyznanie 75% subwencji na budowę drogi Lutowiska-Cisna.

Sprawozdawca p. Urbański, odczytuje sprawozdanie komisji zakończone następującym wnioskiem:

Petycję l. 1762 Wydziału powiatowego w Lisku przekazuje się Wydziałowi krajowemu do przychylnego załatwienia w granicach postanowień okólnika Wydziału krajowego z 22 grudnia 1882.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek komisji.

Następuje :

Sprawozdanie komisji drogowej o petycji gminy Żabie o budowę drogi krajowej Worochta-Żabie-Kossów.

Sprawozdawca p. Urbański, odczytuje sprawozdanie komisji zakończone następującym wnioskiem :

Petycję gminy Żabie o budowę drogi krajowej Worochta-Żabie-Kossów przekazuje się Wydziałowi krajowego do zbadania.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek komisji.

Następuje :

Sprawozdanie komisji drogowej o petycji Wydziału powiatowego w Tarnobrzegu w przedmiocie budowy dojazdu do przewozu na Wiśle w Nadbrzeziu.

Sprawozdawca p. Urbański odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem :

Sejm. wzywa c. k. Rząd, aby dojazd do przewozu na Wiśle w Nadbrzeziu zbudował i za państwowy uznał.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek komisji.

Następuje :

Sprawozdanie komisji szkolnej o sprawozdaniu Wydziału kraj. w przedmiocie przeniesienia niektórych miejscowości do wyższych klas plac nauczycielskich, tudzież o petycjach w sprawie polepszenia plac nauczycielskich w Czernichowie, Łobzowie, Przemyślu, Krowodrzy na Grzegórkach,

Zamarstynowie, Zniesieniu, Kleparowie i Szczawnicy, wniesionej na bieżącej sesji sejmowej.

Sprawozdawca p. Soleski odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem :

I. Petycje miast Stryja, Brodów, Podgórze, Bochni i Jasła w sprawie polepszenia plac nauczycielskich w powyższych miastach nie mniej sprawa przeniesienia Lipnika, Borysławia, Jaworzna, Knichynina, Grębowa, Niska, Szczakowy, Półwsia zwierzynieckiego i Winnik do IV. klasy plac naucz. objęta sprawozdaniem Wydziału kraj. skutkiem uchwały sejmowej z d. 19 lutego 1898 r. zostały załatwiono uchwałą sejmową ustawy o placach nauczycieli, powziętą dnia 22 marca 1899 r.

II. Petycje o polepszeniu plac nauczycielskich wniesione w czasie bieżącej sesji sejmowej a mianowicie ze szkół w gminach : Czernichowie, Łobzowie, Przemyślu, Krowodrzy, na Grzegórkach, Zamarstynowie, Zniesieniu, Kleparowie i Szczawnicy zostały załatwione uchwałą sejmową ustawy o placach nauczycieli powziętą dnia 22 marca 1899 r.

III. Petycję mieszkańców miasta Budzanowa o przekształcenie szkoły 2 klasowej na 3 klasową odstępuje się c. k. Radzie szkolnej.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej i uchwala bez rozprawy powyższy wniosek komisji, głosując nad każdym tegoż punktem I, II, III, oddzielnie.

Następuje :

Sprawozdanie komisji szkolnej o petycjach nauczycieli Romana Soniewskiego i innych o przyznanie lat służby do wymiaru emerytury.

Sprawozdawca p. Cielecki w zastępstwie Rayskiego, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania spra-

wozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm uchwalić raczy:

I. Nad petycjami Romana Soniewskiego (111), Tomasza Żulińskiego (107), Józefa Dudziaka (148), Michała Zacharyasiewicza (226), Emila Winiarskiego (233), Jana Częstucha (263) i Piotra Stepki (237) przechodzi do porządku dziennego.

II. Petycyje Maryi Jeżowskiej (104), Wilhelminy Lewickiej (262), Józefa Zielińskiego (189) i Filipa Ludkiewicza (276) przydziela Sejm Wydziałowi krajowemu do zbadania w porozumieniu z c. k. krajową radą szkolną i możliwego uwzględnienia.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji, głosując nad każdym punktem tegoż wniosku oddzielnie.

Na tem wyczerpano porządek dzienny posiedzenia.

J. E. c. k. Namiestnik Leon hr. Piniński zabiera głos i oznajmia, że na podstawie Najwyższego postanowienia zamyka obecną sesję sejmową, prosząc zarazem J. E. Marszałka krajowego o zarządzenie wymaganych regulaminem formalności.

Marszałek oznajmia, iż protokół dwudziestego trzeciego posiedzenia uważa za przyjęty, gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów, wzywa sekretarza do odczytania złożonych interpelacji i protokołu dzisiejszego (dwudziestego czwartego) posiedzenia.

Sekretarz p. Andrzej Potocki odczytuje następującą interpelację do c. k. komisarza rządowego:

I n t e r p e l a c y a

do JW. Pana Komisarza rządowego!

Przed kilkoma dniami dzienniki polityczne umieściły wiadomość, że c. k. Starostwo w Krakowie rozesłało okólnik do krakowskich szkół średnich zawiadamiający,

że uczniowie szkół średnich palą na ulicach papierosy i że c. k. Policja otrzymała polecenie „uczniów dopuszczających się w przyszłości podobnych wykroczeń przytrzymywać, papierosy palące odbierać, a w razie oporu, dalszym konsekwencyom policyjnym poddać“. Dnia 25 b. m. gazeta urzędowa na podstawie rzekomego zaczerpnięcia informacji w sferach kompetentnych oświadczyła, że „powyższe doniesienia nie mają żadnej podstawy“. Ponieważ jednak istotnie c. k. Delegat Namiestnictwa w Krakowie dnia 14 marca 1899. do L. 221 wysłał okólnik do szkół tamtejszych średnich, w którym wzywa c. k. Dyrekcyę, by ostrzegła uczniów tamtejszej szkoły, że organa policyjne otrzymają polecenie odbierania *palących papierosów, lub cygar na ulicy uczniom w mundurkach*“ a taka interwencja czynna ze strony stojkowego c. k. Policji ze względu zasad pedagogicznych jest niedopuszczalną a w następstwach wprost nieobliczalną, ponieważ zdrowe zasady wychowania odbywały się bez tego czynnika pomocniczego, jakim czyni p. c. k. Delegat krakowski zwykłego stojkowego żołnierza.

Ponieważ dotąd szkoła sama spełniała nadzór i czuwanie nad karnością młodzieży szkolnej a co najwięcej pociągała do współudziału nad nadzorem młodzieży w czasie poza szkolnym rodziców i publiczność na ulicach i placach publicznych a więc rodziców a nigdy organów policyjnych.

Ponieważ wreszcie polecenie i okólnik, dotyczące spraw młodzieży szkolnej wychodziły dotąd i wychodzić na przyszłość powinny od Rady szkolnej a nigdy od władzy politycznej, podpisani zapytują c. k. Rząd:

1. Czy ów okólnik c. k. Delegata w Krakowie wydany został za wiadomością i wolą c. k. Rady szkolnej?

2. Czy c. k. Rząd skonstatowawszy nieprawidłowe postąpienie c. k. Starostwa w Krakowie uchyli owe rozporządzenia

i pouczy władzę polityczną tamtejszą, że ingerencya bezpośrednia z jej strony w sprawie karnośći młodzieży jej nie przysługuje i że na przyszłość to więcej powtórzyć się nie powinno.

Lwów, d. 28. marca 1899.

Interpelant:

Dr. Bernadzikowski.

Styła, Krempa, Wójcik, Średniawski, Warzecha, Bojko, Romanowicz, Michalski, Weigel, Żardecki, Potoczek, Milan, Jahl, Słotwiński, Olpiński.

Marszałek oznajmia, iż interpelację tę udzieli p. Komisarzowi rządowemu.

Sekretarz p. Urbański odczytuje następującą interpelację do p. Komisarza rządowego:

Interpelacya

do JWgo Pana Komisarza Rządowego

Przed piętnastu laty, kiedy gminy wykupywały się od mesznego w gminie Besko pow. Sanok zbierano także na opał tego mesznego raty w pewnych kwotach, jednak nie zebrano wszystkiego, jak się obecnie pokazuje z karty upominającej, którą urząd podatkowy tejże gminie w tych dniach wręczył, licząc sobie od dnia doręczenia po 3 złr. 50 ct. każdy dzień aż do dnia spłaty pretentowanej sumy, 212 złr. 99 ct.

Że obecna zwierzchność gminna nawet o tem wcale nie wiedziała ani też w tym kierunku żadnych wykazów zaległości nie ma jak załączona prośba tejże gminy wykazuje, że tak w krótkim czasie tego wykonać nie potrafi, dalej, że urząd podatkowy w Rymanowie zasekwestrował się na dodatkach do podatków tejże gminy, że egzekucya od karty upominającej dzienne po 3 złr. 50 ct. zniszczyłaby trwając przez dłuższy czas gminę.

Zapytują podpisani c. k. Pana Komisarza rządowego:

1. Czy raczy przychylić się do załączonej prośby tejże gminy;

2. Czy raczy uwolnić ją od tej ciężkiej egzekutywy na razie, dopokąd nie otrzyma środków do tego potrzebnych, jakoteż zarządzi uwolnienie od sekwestru dodatków do podatków gminy Besko w urzędzie podatkowym w Rymanowie.

Lwów, dnia 28. marca 1899.

Interpelant

G. Milan.

Średniawski, Styła, Krempa, Wójcik, Bojko, Niebyłowicz, Okuniewski. Nowakowski, Potoczek, Data, Warzecha, Żardecki, Bernadzikowski, Kramarczyk, Winniczuk, Ostapczuk.

Odpis pisma Zwierzchności gminnej Besko pow. Sanok z dnia 25. marca 1899. l. 173 do c. k. Namiestnictwa we Lwowie.

C. k. gł. Urząd podat. w Rymanowie w d. 24 marca 1899 doręczył podpisanej Zwierzchności gminnej kartę upominającą do spłacenia reszty kapitału wykupna mesznego gr. kat. probostwa w Besku razem w kwocie 212 złr. 99 ct. Ponieważ podpisana Zwierzchność gminna nie ma obecnie wykazów, kto i z jaką kwotą na powyższy cel zalega, nie może przeto zarządzić ściągnięcia zalegającej należności. By z jednej strony można już raz załatwić w moim będącym a nadto długo się przewlekającą sprawę wykupna wyższego mesznego, a z drugiej strony, by podpisana Zwierzchność gminna z przyczyny zwłoki niektórych kontrybuentów nie była wprowadzoną w położenie kłopotliwe przez zajęcie dodatków gminnych lub t. p. podpisana Zwierzchność gminna ma zaszczyt uprzejmie prosić Wysokie c. k. Namiestnictwo o łaskawe nadesłanie tu czempredziej wykazu szczegółowego, którzy kontrybuenti i z jaką kwotą zalegają na rzecz wykupna mesznego gr. kat. probostwa w Besku? Tutejsza Zwierzchność gminna nie ma wykontowanych kwot spłaconego

kapitału wykupna w mowie będącego me-sznego, co atoli niezawodnie jest uskuteczniomem w aktach Wys. c. k. Namiestnictwa we Lwowie lub Świetnego c. k. głu. urzędu podatkowego w Sanoku.

Zwierzchność gminna

Besko, dnia 25. marca 1899.

Fidler w. r. wójt. (l. s).

Marszałek oznajmia, iż interpelację tę udzieli p. Komisarzowi rządowemu.

Sekretarz p. Andrzej Potocki odczytuje następującą interpelację do c. k. komisarza rządowego:

Interpelacya

do Jaśnie Wgo Pana Komisarza rządowego.

Gmina Bzianka i Trześniów, jako jedna parafia wniosła rekurs do c. k. Namiestnictwa w sprawie konkurencyi budowy kościoła w Trześniowie, gdzie obszary dworskie Bzianka i zakład głuchoniemych w Trześniowie nie chciały poddać się tejże konkurencyi i w tej to sprawie broniły się ile możności.

Starostwo Brzozowskie podtrzymywało więcej stronę obszarów jak stron mniejszych posiadłości, co dowodem jest to, że że parafianie, ażeby wspomniane obszary przyciągnąć do datków konwencyjnych, wnieśli rekurs, na rekurs do Namiestnictwa, przez ręce Starostwa Brzozowskiego, Starostwo jednak, chociaż sprawa była pilna, trzymał rekurs cały rok.

Parafianie Trześniowscy nie mogąc się doczekać rezultatu pojechali w deputacyi do Namiestnictwa, gdzie dowiedzieli się, że w tej sprawie żadnego rekursu w ręku niema w Namiestnictwie, pojechawszy przeto do Starostwa Brzozowskiego prawie pod presą wyeksperyowali tenże rekurs.

C. k. Namiestnictwo na mocy rekursu dało dwa pytania c. k. Starostwu w Brzozowie t. j.:

I. Z jakiego powodu gmina Bzianka została obowiązana do konkurencyi filialnego kościoła w Trześniowie kiedy ona do tego czasu pozostaje prawie razem z obszarem dworskim Bzianki do kościoła macierzystego w Jasinowie.

II. Z jakiego powodu uwolniono od ponoszenia datków konkurencyjnych obszar dworski w Trześniowie, kiedy od dawna należy prawnie do kościoła filialnego w Trześniowie. Na to wykazano się kwitami i dano inne dowody.

Wykazano też iż gmina Bzianka przeszło lat 30 nie nie dawała na reperacye jakoteż i na stawianie nowych budynków plebańskich, a nawet w czasie tym, kiedy połowę kościoła pobudowano i malowano powodem tego było to, że komisya konkurencyjna na wyż wymienione koszta uwolniła gminę Bzianka od tychże datków. Kościół w Trześniowie jnż wybudowany kosztem około 40 tysięcy, które to tysiące uboga ludność miejska z dwóch nielicznych gmin częścią złożyła a znaczna część na pokrycie jest wypożyczona na dosyć wysokie procenta.

Obszary dworskie do tej sprawy nie chcą przyłożyć ręki ale wykręcają się jak mogą. Gminy zaś tak zubożały, że prawie pozostała im tylko Opatrzność i nadzieja w Bogu do wyratowania się.

Zapytują przeto podpisani c. k. p. komisarza rządowego:

Czy raczy przychylić się do tej sprawy jak najrychlej i czy raczy wniesiony rekurs przed trzema laty rozstrzygnąć a nieszczęśliwą parafię z więzów uwolnić.

Lwów d. 28. marca 1899.

Interpelant:

Milan.

Warzecha, Okuniewski, Ostapczuk, Średniawski, Wójcik, Bojko, Krempa, Niebyłowicz, Potoczek, Data, Winniczuk, Nowa-

kowski, Żardecki, Bernadzikowski, Kramarczyk, Styła.

Marszałek oznajmia, iż interpelacyę tę udzieli p. Komisarzowi rządowemu.

Sekretarz p. Stanisław Niezabitowski odczytuje protokół dwudziestego czwartego posiedzenia.

Izba w głosowaniu przyjmuje protokół dwudziestego czwartego posiedzenia.

Przemawia Marszałek i wnosi okrzyk na cześć Najjaśniejszego Pana, który Izba trzykrotnie powtarza.

Przemawia p. Stanisław Tarnowski.

Przemawia p. Zajączkowski.

Przemawia Marszałek i zamyka posiedzenie, a zarazem 4 sesyę VII peryodu sejmowego.

Koniec posiedzenia godz. 11 minut 55 wieczór.

Marszałek krajowy :

Stanisław Badeni w. r.

Sekretarze :

Stanisław Niezabitowski w. r.

Andrzej Potocki w. r.

